Stadsfullmäktiges

i

Västerås

Protokoll

och

Handlingar

för år

1940

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1940

REGISTER.

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Aktier i omnibusbolag, teckning av	43	228
Amorteringslån, upptagande av nya sådana	4, 63	23, 403
Arbetareinstitutet, anslag till föreläsnings- och biblioteksverksamhet för år 1941	129	747, 789
Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet, anslag till	129	748, 789
Arbetsförmedlingen, anslag till	134	797
Arbetsförmedlingen, uppförande av byggnad med lokaler för	30	188
Arbetsstugan, anslag till	134	769, 797
Arbetsstugan, omorganisation av	22	93
Arosgården, anslag till	129	789
Avloppsledning från statens kraftverk och gasverket, anläggande av	125	813
Avloppsledning i del av Tunbyvägen, anläggning av	98	539
Avloppsledning i Vasagatans fortsättning, tilläggsanslag för anläggning av	115	595
Avloppsledningarna, förlängning av bräddavlopp i Valhallagatan	62, 131	390, 759, 792
Badhusen, budget för år 1941	132	664, 760, 793
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1939	29	181
Barnavården, budget för år 1941	128	626, 739, 787
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1939	60	369
Barnhemmet för flickor, anslag till	134	797
Barnkrubban anslag till	134	797
Barnträdgårdsföreståndarinna, inrättande av en ordinarie sådan befattning	113	583
Barnträdgårdsstyrelse, tillsättande av	22, 31	93

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Barnträdgårdsverksamhet m. m., anordnande av samt avsättande av tomt för	22	93
Barnträdgårdsverksamheten, budget för år 1941	134	691, 774, 798
Barnträdgårdsverksamheten, tilläggsanslag till	90	511
Begagnade föremål, tillstånd för Robert Vallentin Bergström att idka handel med	16	60
Begagnade föremål, tillstånd för K. Borg att idka handel med	92	
Begagnade föremål, tillstånd för firmorna Tengströms Eftr., juvelerare Sundbergs Eftr. och Georg Persson att driva handel med	11	
Beredningsutskott för år 1941, val av	136	
Biblioteksbyggnad, avsättning av medel till	132	795
Borgen å lån för omnibusbolaget	43	228
Bostadsbyggnadsverksamheten och bostadsförsörjningen, yttrande över P. M.. rörande	12	
Brandchefens årsberättelse för 1939	116	601
Brandstation, uppförande av ny sådan	125	810
Brandväsendet, bidrag till, från Städernas försäkringsbolag	86	489
Brandväsendet, budget för år 1941	132	670, 761, 794
Brandväsendet, återbesättande av en brandmansbefattning	20	
Budget för år 1941	126	609, 735
Budget för år 1941, Beredningsutskottets betänkande		802
Budget för år 1941, Drätselkammarens betänkande		782
Butiksstängning, tid för öppethållande av herr- och damfrisérsalonger	8	38
Butiksstängning, utsträckt tid för försäljning av varm korv	7	35
Butiksstängning, utsträckt tid för öppethållande av fotografiateljéer	15, 38	59
Butiksstängning, utsträckt tid för öppethållande av kiosker	7, 14	36
Butiksstängning, utsträckt tid för öppethållande av kiosker i Folkets Park	38	
Butiksstängning, utsträckt tid för öppethållande av kiosken vid järnvägsstationen	89	510
Butiksstängning, utsträckt tid för öppethållande av ett salustånd	15	58
Byggnadschefskontoret, omorganisation av samt ny instruktion för	65, 73	412, 460
Byggnadsförbud för området öster om järnvägslinjen till Tillberga	11, 54, 67, 93	248

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Byggnadsförbud för kv. Nestor och Oden	11, 54, 68, 94	249
Byggnadskontoret, omändring av kontorsbiträdesbefattning till bokhållarebefattning	25	118
Byggnadslån, utlämnande av för bostadsbyggnad för barnrika familjer	18	75
Byggnadsnämnden, budget för år 1941	134	689, 766, 797
Donation, mottagande av "Systrarna Fanny och Olivia Kolméns fond"	42	227
Drätseldirektören, kvarstående i tjänst efter uppnådd pensionsålder	115	594
Drätselkammaren, inköp av en motorväghyvel för byggnadskontorets behov	14	56
Drätselkammarens årsberättelse för 1939	60	285
Dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare	44, 117	236
Elba, tilläggsanslag för förbättringsarbeten vid restauranten samt badanordningar	5	28
Elektriska ledningar inom småstugeområdet vid Vega, anläggning av	33	205
Exekutionsväsendet, anslag för en extra exekutor	10, 62	50, 387
Familjebidragsnämnden, anslag till, för år 1940	56, 114	590
Familjebidragsnämnden, anslag till, för år 1941	135	695, 778, 800
Familjebidragsnämnd, tillsättande av	36	
Fastighetshandel, köp av fastigheten stadsägan 181 (Larslund)	79	
Fastighetshandel, köp av Johannisbergs egendom	3, 45, 65, 94, 127	13, 241, 408, 784
Fastighetshandel, köp av stadsägan 182, 183 vid Gästgivarvägen	67	432
Fastighetshandel, köp av stadsägan 2239 I med omnibusgarage	43	228
Fattigvården, budget för år 1941	128	620, 735, 786
Fattigvården, pensionsunderstöd åt ett sjukvårdsbiträde å ålderdomshemmet	14	54
Fattigvården, uppdrag för fattigvårdsstyrelsen att i vissa fall förskottera folkpensioner	78	474

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Fattigvården, återbesättande av en kvinnlig kontorsbiträdesbefattning	14	
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1939	71	437
Fattigvårdssysslomannen, ändrad instruktion för	55, 72	251, 458
Finlandshjälp, kostnader för återuppbyggnadsarbete i den finska staden Lahti	135	798
Flickskolan, budget för år 1941	129	637, 745, 788
Flickskolan, tillfälligt lönetillägg för två lärarinnor vid	35	214
Flickskolesakkunnigas betänkande, yttrande över	26	122
Flygfält, anläggning av	65, 127	408, 784
Folkminnen, anslag för uppteckning av	100	553
Folkpensioner, uppdrag för fattigvårdsstyrelsen att i vissa fall förskottera	78	474
Folkräkning, val av kommunalombud vid	73	459
Folkskolan, budget för år 1941	128	629, 741, 787
Folkskolan, förberedande åtgärder för nybyggnad av folkskolehus å Jakobsberg	24	108
Folkskolan, kommunala pensionstillägg åt vissa lärare vid	35	216
Folkskolan, reparation av en lärarebostad vid Lundby kyrkskola	90	513
Fornminnesföreningen, anslag till	134	770, 798
Friluft- och folkkonserter, anslag till	134	798
Förslagsanslag för år 1941	135	692, 799
Försvarsberedskap, avlöning till befattningshavare, som inkallats till	19, 37, 38, 71	82, 451
Förvaltning, omorganisation av stadens	80, 101	555
Garagefastighet, inköp av	43	228
Gasförbrukningen, restriktionsåtgärder ang.	43, 61, 109	231, 386, 568
Gasledning i Kaplansgatan, anläggning av	76	465
Gasledning i del av Östra Ringvägen, anläggning av	76	468
Gastaxa, höjning och sänkning av	34, 43, 61, 109	212, 231, 386 568
Gasverket, anläggning för tillhandahållande av s. k. flaskgas för motordrift	111, 125	544, 800
Gator, iordningställande av delar av Bondegatan, Rudbäcksgatan och Zimmermansgatan	64	407
Gator, iordningställande av, inom och vid småstugeområdet vid Vega	33	205
Gator, namnsättning av en gata inom Frejaområdet	55	253

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Gator, utläggande av trottoarkantsten i gatorna å Kristiansborgsområdet, ordnande av Åsgatan, gator vid Malmaberg, väg på Västra tippen, ordnande av Snickargatan, vidgning av Stora gatan vid Odd-Fellowhuset	130	790
Gatu- och väghållning, budget för år 1941	130	644, 790
Gårdar, köp av fastigheten stadsägan 181 (Larslund)	79	
Gårdar, köp av fastigheten stadsägan 182, 183 vid Gästgivarvägen	67	432
Gymnastikföreningen, anslag till	134	798
Hallanderska donationsfonden, understöd ur, till ingenjören J. W. Hallander	90	512
Hamnen, anskaffande av ny brokran vid djuphamnen	26, 30	125, 185
Hamnen, budget för år 1941	130	648, 753, 791
Hamnen, förberedande åtgärder för tillbyggnad av djuphamnen	16	62
Hamnen, tilläggsanslag för färdigställande av oljekaj vid djuphamnen	126	755, 783
Hamnen, utrustning och beväpning av bevakningspersonal vid	88	500
Hamnkaptensbefattningen, löneregleringför	22	91
Hamnpaviljongen, om- och tillbyggnad av	62, 132	389, 794
Hamntaxa, antagande av	23	103
Hundskatt för år 1941	128	786
Hälsovården, anställande av en extra hälsovårdstillsyningsman	4	16
Hälsovården, omändring av befattningen som vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån till befattning som hälsovårdstillsyningsman	112	579
Hälsovårdsnämnden, budget för år 1941	130	640, 750, 790
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939	29	129
Högre folkskolan, budget för år 1941	129	634, 744, 788
Inkomst- och utgiftsstat för år 1941	126	609, 735
Inkomst- och utgiftsstat för år 1941, beredningsutskottets betänkande		802
Inkomst- och utgiftsstat för år 1941, drätselkammarens betänkande		782
Instruktion för byggnadschefskontoret, ny	65, 73	412, 460

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Instruktion för de högre befattningshavarna vid tekniska verken	91, 99	516, 542
Instruktion för fattigvårdssysslomannen, ändrad	55, 72	251, 458
Instruktion för stadsarkitekten, ny	65, 73	412, 460
Instruktion för stadsingenjörskontoret, ny	65, 73	412, 460
Johannisbergs egendom, köp av	3, 45, 65, 94 127	13, 241, 408, 784
K. F. U. M., anslag till	129	750, 789
Kommunala förtroendemän, val av	6, 22, 27, 31, 36, 41, 46, 56, 59, 64, 73, 101–109, 121, 122–123, 136	34, 459, 558, 804
Konstföreningen, anslag till	129	749, 789
Kontorsbiträdesbefattning å byggnadskontoret, omändring av till bokhållarebefattning	25	118
Kontorsbiträdesbefattning vid magistraten, återbesättande av	46	
Kontorsbiträdesbefattning å polismästareexpeditionen, inrättande av ordinarie sådan	112	581
Kontorsbiträdesbefattning vid socialregistret, inrättande av ordinarie sådan	91	514
Kontorsbiträdesbefattning å stadsfogdekontoret, inrättande av ordinarie sådan	16	66
Kristidsnämnden, anslag till	53	243
Kristidsnämnden, anslag till 1941 års verksamhet	135	694, 777, 800
Kronouppbörds- och exekutionsväsendet, budget för år 1941	133	681, 762, 796
Köp av fastigheten stadsägan 181 (Larslund)	79	
Köp av fastigheten stadsägan 182, 183 vid Gästgivarvägen	67	432
Köp av Johannisbergs egendom	3, 45, 65, 94, 127	13, 241, 408, 784
Köp av stadsägan 2239 I med omnibusgarage	43	228
Köttbesiktningsbyrån, omändring av befattningen som vaktmästare vid byrån till befattning som hälsovårdstillsyningsman	112	579
Landsbibliotek, avsättning av medel till byggnad	132	795

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Lantegendomarna, anordnande av svinhus och vedbodar för lantarbetarebostäderna	17, 133	72, 795
Lantegendomarna, anskaffning av ett gasaggregat till en traktor för lantbruket	78, 133	473, 757, 795
Lantegendomarna, tilläggsanslag för uppförande av lantarbetarebostäder	17, 133	70, 795
Lantegendomarna, upptagande av en ny brunn m. m. vid Nordanby	18, 133	73, 795
Lantegendomsnämnden, budget för år 1941	130, 133	652, 677, 756, 792, 795
Ledningar, anläggning av avloppsledning från statens kraftverk och gasverket	125	813
Ledningar, anläggning av avloppsledning i del av Tunbyvägen	98	539
Ledningar, anläggning av gasledning i Kaplansgatan	76	465
Ledningar, anläggning av gasledning i del av Östra Ringvägen	76	468
Ledningar, anläggning av vatten-, avlopps- och gas i del av Katrinelundsvägen	75	464, 758
Ledningar, anläggning av vatten-, avlopps- och elektriska, inom småstugeområdet vid Vega	33	205
Ledningar, anläggning av vattenledning i del av Engelbrektsgatan	76	465
Ledningar, anläggning av vatten- och avloppsledningar i Lekgatan och del av Götgatan	76	466
Ledningar, anslag till diverse nya ledningsutsträckningar och serviser under år 1941	126	760, 784, 793
Ledningar, förlängning av avloppsledningarnas brädd-avlopp i Valhallagatan	63, 131	390, 759, 792
Ledningar, tilläggsanslag för anläggning av avloppsledning i Vasagatans fortsättning	115	595
Luftskyddet, anordnande av arkivbyggnad i Mariaberget	31, 132	191, 795
Luftskyddet, anslag till ytterligare anordningar	135	799
Luftskyddet, ersättning till poliskommissarien för arbete som luftskyddschef	34, 67, 117	209, 433
Luftskyddet, iordningställande av skyddsrum samt anskaffning av material för	10	46
Luftskyddet, luftskyddsåtgärder för tekniska verken	3	10
Luftskyddet, vidtagande av ytterligare åtgärder för förstärkning av	35	218
Luftskyddsnämnden, anslag till 1941 års verksamhet	135	693, 776, 799
Lån, upptagande av nya amorteringslån	4, 63	23, 403

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Lönebestämmelser för befattningshavare inkallade till förstärkt försvarsberedskap	19, 37, 38, 71,	82, 451
Löneförbättring, dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare	44, 117	236
Löneförbättring åt vikarierande poliskonstaplar	42	221
Lönenämnden, omorganisation av	111	570
Löne- och avtalsnämnden, val av ledamöter i	122	804
Lönereglering för badaren vid varmbadhuset	114	588
Lönereglering för föreståndarebefattningen vid tekniska verken	91	516
Lönereglering för hamnkaptensbefattningen	22	91
Lönereglering för poliskommissarietjänsten	34, 67, 117	209, 433
Lönereglering för polispersonalen, underställning av beslut om	47, 117	
Lönereglering för stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna	65, 73	412, 460
Lönereglering i samband med omändring av befattningen som vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån till befattning som hälsovårdstillsyningsman	112	579
Lönereglering för vissa läraretjänster vid stadens skolor för yrkesundervisning	83	487
Lönestaten, omändring av kontorsbiträdesbefattning å byggnadskontoret till bokhållarebefattning	25	118
Lönestaten, ändring i bestämmelserna rörande ålderstillägg	25	121
Lönestaten, ändring i lönestatens allmänna villkor rörande sjukvård	123	805
Lönetillägg, tillfälligt, för två lärarinnor vid flickskolan	35	214
Magistraten och Rådhusrätten, budget för år 1941	133	680, 762, 796
Magistraten, pensionsunderstöd åt ett kanslibiträde å borgmästarens expedition	4	19
Magistraten, återbesättande av kontorsbiträdesbefattning vid	46	
Musikundervisning, anslag till	129	789
Natthärbärget, anslag till	134	797
Nykterhetsnämnden, budget för år 1941	128	629, 741, 787

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Nykterhetsnämnden, årsberättelse för 1939	20	84
Nöjesskatt, tillämpning av den nya förordningen om	61	384
Omnibustrafiken i staden, övertagande av	43	228
Omorganisation av lönenämnden	111	570
Omorganisation av stadens förvaltning	80, 101	555
Omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.	65, 73	412, 460
Ordningsstadgan, tilläggsbestämmelse om anmälningsskyldighet för resande m. m.	80, 89	507
Pensionsförsäkringen, budget för år 1941	133	765, 796
Pensionsreglementena för stadens befattningshavare och arbetare, tilläggsbestämmelser i	87	497
Pensionsreglering för vissa lärare vid stadens skolor för yrkesundervisning	83	487
Pensionstillskott, vidsträckt tilldelning av kommunala	69	
Pensionstillägg, kommunala, åt viss lärarepersonal vid folkskolan	35	216
Pensionsunderstöd åt ett kanslibiträde å borgmästareexpeditionen	4	19
Pensionsunderstöd åt ett sjukvårdsbiträde å ålderdomshemmet	14	54
Pensionsunderstöd åt en skolstäderska	64	405
Pensionsunderstöd åt änkan efter en f. d. lärare vid tekniska skolan	92	524
Pensionärshem, utvidgning av byggnadsprogrammet för nytt sådant samt tilläggsanslag	24, 33, 132	112, 208, 794
Pensionärshemmen, ändrade regler för bostadstilldelning i	69	
Pilsnerdricka, tillstånd för Karolina Ahlström att utskänka	47	
Pilsnerdricka, tillstånd för Sigrid Johanna Charlotta Andersson att utskänka	48	
Pilsnerdricka, tillstånd för Alma Olivia Eriksson att utskänka	116	
Pilsnerdricka, tillstånd för Ellis Eskilsson att utskänka	57	
Pilsnerdricka, tillstånd för Irma Hedlund att utskänka	116	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Pilsnerdricka, tillstånd för Oscar C. J:son-Hovstadius att utskänka	68	
Pilsnerdricka, tillstånd för Dolly Frideborg Sofia Johansson att utskänka	51	
Pilsnerdricka, tillstånd för Jenny Gustafa Jonsson att utskänka	48	
Pilsnerdricka, tillstånd för Hjalmar Lindblom att utskänka	49	
Pilsnerdricka, tillstånd för Sara Johanna Lindmark att utskänka	50	
Pilsnerdricka, tillstånd för Anna Sofia Nilsson att utskänka	48	
Pilsnerdricka, tillstånd för Gurli Nilsson att utskänka	27, 80	
Pilsnerdricka, tillstånd för Selma Maria Ingeborg Sevelius att utskänka	49	
Pilsnerdricka, tillstånd för F. Wallin att försälja	96	527
Pilsnerdricka, tillstånd för Rickard Wennerström att utskänka	50	
Pilsnerförsäljningen, uppgörande av plan över	96	527
Planteringarna, budget för år 1941	130	645, 752, 791
Polisen, anställande av en maskinskriverska vid	96	529
Polisen, ersättning till poliskommissarien för mistade sportler	5	25
Polisen, fastställelse av vissa lönebeslut rörande polispersonalen	117	
Polisen, inköp av en tjänstebil för	97	532
Polisen, inrättande av en ordinarie befattning som kontorsbiträde å polismästareexpeditionen	112	581
Polisen, inrättande av en ny polisöverkonstapelstjänst	113	586
Polisen, löneförbättring åt vikarierande poliskonstaplar	42	221
Polisen, tillfällig förstärkning av poliskåren	42, 118	223
Polisen, lönereglering för poliskommissarien samt ersättning för arbete som luftskyddschef	34, 67, 117	209, 433
Polisen, tilläggsanslag för polisutbildning under år 1940	97	530
Polisen, underställning av beslut om lönereglering för polispersonalen	47, 117	
Polisen, utrustning och beväpning av bevakningspersonal vid hamnen	88	500
Polisen, ändrade bestämmelser för åtnjutande av bidrag till polisutbildning	97	534
Polisväsendet och fångvården, budget för år 1941	133	682, 764, 796

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Reglemente för löne- och avtalsnämnden	111	570
Reglemente för stadsplanerådet	88, 121	803
Renhållningsverket, anskaffning av två bilgengas-aggregat och omändring av vagnar för	78, 126, 131	471, 756, 792
Renhållningsväsendet, höjning av sophämtningsavgiften	98	537
Renhållningsväsendet, införande av nytt sophämtnings-system	63	391
Revision, anslag till stadsrevisionen	109	565
Revision av stadens räkenskaper för år 1939	79	475
Rådhusrätten, uppläggning av ny fastighetsbok för staden	86	490
Rådhusrätten och Magistraten, budget för år 1941	133	680, 762, 796
Röda korset, anslag för hemsysterverksamhet i Västerås	30	186
Samlingslokaler, yttrande över betänkande angående tillgodoseende av behov av	8	41
Sjukkasseverksamheten, anslag till	134	798
Sjukvård, ändring i lönestatens allmänna villkor därom	123	805
Skarpskytteföreningen, bidrag till om- och tillbyggnadsarbeten vid föreningens skjutbana	19	79
Skatteutjämningsfond, avsättande av	128	786
Skogsaccis för år 1940	96	528
Skollovskoloniföreningen, anslag för utredning om ny kolonibyggnad	25	115
Skollovskoloniföreningen, anslag för uppförande av en ny kolonibyggnad vid sjön Usken	100, 127	549, 784
Skollovskoloniföreningen, anslag till verksamheten för år 1941	134	772, 798
Skytteväsendet, bidrag till om- och tillbyggnadsarbeten vid skarpskytteföreningens skjutbana	19	79
Slumverksamheten, anslag till	134	798
Småstugebebyggelse, anordnande av gator och ledningar inom område vid Vega	33	205
Socialregistret, uppförande av kontorsbiträdesbefattning på ordinarie stat	91	514
Sophämtningen, höjning av avgiften för	98	537
Sophämtningen, införande av nytt system	63	391
Sotningstaxan, höjning av	9, 37	42
Sparvboet, anslag till	134	797

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Stadsarkitekten, omorganisation av tjänsten samt ny instruktion för	65, 73	412, 460
Stadsfogdebefattningen, ändring av löneförmånerna för	16, 37	66
Stadsfogdekontoret, inrättande av en kontorsbiträdesbefattning å	16	66
Stadsfullmäktige, avsägelse av ledamotskap av I. Behring	57	
Stadsfullmäktige, avsägelse av ledamotskap av O. Norrman	39	
Stadsfullmäktige, förteckning över oavgjorda ärenden m. m.	6	29
Stadsfullmäktige, ledamoten O. Håvberg avliden	95	
Stadsfullmäktige, nya ledamöter valda	41, 59, 121	
Stadsfullmäktige, val av ordförande och vice ordförande för år 1941	136	
Stadshotellet, förbättring av toaletterna i restaurantavdelningen	45	212
Stadsingenjörskontoret, omorganisation av samt ny instruktion för	65, 73	412, 460
Stadsplanen, fastställelse av stadsplan för del av stadsäg. 1527, 1528, 1529 (småstugeområdet vid Vega)	37	
Stadsplanen, namnsättning av en gata inom Frejaområdet	55	253
Stadsplaneråd, inrättande av samt reglemente för	66, 88, 121	502, 803
Stadsplanerådet, val av ledamöter i	122	804
Stadsplaneändring för kv. Gude m. m.	32, 93	198
Stadsplaneändring för kv. Julius, Jörgen, Ludvig och Ludolf	21, 68	87
Stadsplaneändring för kv. Kettil, Klas m. fl.	32	192
Stadsplaneändring för kv. Klara	114	591
Stadsplaneändring för kv. Laura och del av kv. Kerstin	2, 52	6
Stadsplaneändring för kv. Lorens	32, 93	201
Stadsplaneändring för del av kv. Märta	2, 51	2
Stadsplaneändring för kv. Nore och Ottar	20	
Stadsplaneändring för kv. Sigurd och Sigvald samt för hamnplanen	54, 66	244, 430
Stadsrevisionen, anslag till	109	565
Stadsvaktmästarebefattningen, återbesättande av	45	
Stiftelsen Solgårdar, årsberättelse för 1939	61	379
Sundinska fonden, redogörelse för		767
Tandvård, uppförande av byggnad med lokaler för poliklinik	30	188

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Taxa för gas, höjning och sänkning av	34, 43, 61, 109	212, 231, 386 568
Taxa å hamnavgifter, antagande av	23	103
Taxa, sotnings-, höjning av	9, 37	42
Taxeringsarbetet, anslag till	135	691, 799
Teaterbolaget, fortsatt understöd åt	87	493
Tekniska skolan, budget för år 1941	129	635, 744, 788
Tekniska skolan, löne- och pensionsreglering för vissa läraretjänster vid	83	487
Tekniska verken, anläggning för tillhandahållande av s. k. flaskgas för motordrift	111, 125	544, 800
Tekniska verken, anskaffning av en elektrisk kompressor och ett bilgengasaggregat för	77	470
Tekniska verken, anskaffning av maskineri för vattenverket	3	12
Tekniska verken, budget för år 1941	131	654, 758, 792
Tekniska verken, föreståndarens kvarstående i tjänst efter uppnådd pensionsålder	77	469
Tekniska verken, luftskyddsåtgärder för	3	10
Tekniska verken, nya instruktioner för de högre befattningshavarna vid	91, 99	516, 542
Tekniska verken, tilläggsanslag för uppförande av en förrådsbyggnad för	99	540
Tekniska verken, täckande av brist i anslag till under år 1939 fullbordade anläggningar	60, 127	255, 785
Tekniska verken, utredning om utvidgningar för vattenverket	23, 131	107, 758, 792
Tekniska verken, ändring av benämningen vatten- och gasverksstyrelsen till Styrelsen för Västerås stads tekniska verk	91	516
Torngrenska fonden, understöd ur, till fru Olga Olauson	13	53
Tuberkulosföreningen, anslag till, för 1940	2	1
Tuberkulosföreningen, anslag till, för 1941	134	772, 798
Understöd ur Hallanderska donationsfonden till ingenjören J. W. Hallander	90	512
Understöd ur Torngrenska fonden till fru Olga Olauson	13	53
Utgifts- och inkomststat för år 1941	126	609, 735
Utgifts- och inkomststat för år 1941, Beredningsutskottets betänkande		802
Utgifts- och inkomststat för år 1941, Drätsekammarens betänkande		782

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Uttaxeringen för år 1941	135	800
Val av kommunala förtroendemän	6, 22, 27, 31, 36, 41, 46, 56, 59, 64. 73, 101–109, 121, 122–123, 136	34, 459, 558 804
Varmbadhuset, löneregelering för badaren vid	114	588
Vatten, avlopps- och elektriska ledningar inom småstugeområdet vid Vega, anläggning av	33	205
Vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Katrinelundsvägen, nyanläggning av	75	464, 758
Vattenledning i del av Engelbrektsgatan, anläggning av	76	465
Vatten- och avloppsledningar i Lekgatan och del av Götgatan, anläggning av	76	466
Vatten- och gasverksstyrelsen, budget för år 1941	131	654, 758, 792
Vatten- och gasverksstyrelsen, ändring av denna benämning till Styrelsen för Västerås stads tekniska verk	91	516
Vatten- och gasverksstyrelsens årsberättelse för 1939	60	255
Vattenverket, anskaffande av maskineri för	3	12
Vattenverket, utredning ang. anläggning av nya brunnar vid Hässlö	23, 131	107, 758, 792
W. C.avgifter, anslag för täckning av uppdebiterade ej inbetalda avgifter	131	793
W. C.-avgifter, återbetalning av	18	76
Vägar, vidgning av del av Skultunavägen, ordnande av väg på Västra tippen, vidgning av del av Köpingsvägen	130	790
Väghyvel, anskaffande av	14	56
Västerås Röda korskår, anslag för hemsysterverksamhet	30	186
Västerås Teateraktiebolag, fortsatt understöd åt	87	493
Ålderstillägg åt befattningshavare, ändring i bestämmelserna rörande	25	121
Årsberättelse, badhusstyrelsens för 1939	29	181
Årsberättelse, barnavårdsnämndens för 1939	60	369
Årsberättelse, brandchefens för 1939	116	601
Årsberättelse, drätselkammarens för 1939	60	285
Årsberättelse, fattigvårdsstyrelsens för 1939	71	437

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Årsberättelse, H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar för 1939	61	379
Årsberättelse, hälsovårdsnämndens för 1939	29	129
Årsberättelse, nykterhetsnämndens för 1939	20	84
Årsberättelse, vatten- och gasverksstyrelsens för 1939	60	255
Östra holmen, tilläggsanslag för till- och ombyggnad av serveringspaviljongen	5	28

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 januari 1940.

Närvarande: Herrar Ordföranden måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice Ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt folkskolläraren G. Leontein, kassören Einar Keijser, bokförlagsföreståndaren R. Hult, byggmästaren Fritz Eklund, studieledaren G. Sund, förmannen K. Engdahl, stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, järnvägstjänstemannen Thure Bergquist, brandförmannen Ernst Johansson, verkmästaren Gustaf Karlsson, ombudsmannen Gösta Sjöberg, byggnadssnickaren David Johansson, muraren Martin Hellblom, inköpschefen John Lundgren, hyvlaren K. H. Thorén, kommunalarbetaren Nils G. Löf, advokaten Ruben Nyman, filaren Viktor Persson, fru Anna Vestberg, folkskolinspektören Em. Granér, lantbruksingenjören H. Welin-Berger, kassören Gösta Lundberg, montören Arthur Lundell, snickaren J. A. Grönberg, fru Signe Falk, kyrkoskrivaren John Sjöblom, lokeldaren Ernst Larsson, journalisten Fritz Svanström, snickaren Gustaf Olsson, direktören Mattias Pers, metallarbetaren Elis Larsson, grosshandlaren Sam Nyström, gjuteriarbetaren Bertil Lund, metallarbetaren Anton Berglund, kontoristen Lilly Andersson och häradshövdingen S. Turén.

Frånvarande med godkänt förfall: Fastighetsarbetaren O. Håvberg, kaptenen G. Robsahm, överingenjören Carl Henning, fru Ebba Berg, fru Ebba Holmström, lasarettsläkaren I. Behring, förmannen Gunnar Larsson, läroverksadjunkten O. Norrman och polismannen Laurentz Gustafsson.

Närvarande å Magistratens vägnar: Herr borgmästaren Olov Rylander.

§ 1.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Lundberg och Löf att jämte ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset lördagen den 27 innevarande januari kl. 2 e. m.

§ 2.

Ang. anslag till tuberkulosföreningen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 nästlidne december hade drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för år 1940 lämna Västerås stads förening mot tuberkulos ett bidrag till föreningens koloniverksamhet av 2.000 kronor att utgå av 1940 års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 1) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 3.

Ang. stadsplaneändring för del av kv. Märta.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 december 1939 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga stadsplanebestämmelser för del av kvarteret Märta i enlighet med ett av stadsingenjören Schiött och stadsarkitekten Ahlbom den 6 september 1939 upprättat förslag med karta och tillhörande beskrivning ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren hade i häröver den 4 innevarande januari avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till vad byggnadsnämnden föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 2) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning byggnadsnämndens hemställan.

§ 4.

Ang. stadsplaneändring för kv. Laura och del av kv. Kerstin.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 december 1939 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsingenjören Schiött och stadsarkitekten Ahlbom upprättat, den 6 september 1939 dagtecknat förslag till ändrad stadsplan och stadsplanebestämmelser för kvarteret Laura och del av kvarteret Kerstin i enlighet med vid skrivelsen fogad karta och beskrivning ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren hade i häröver den 4 innevarande januari avgivet utlåtande tillstyrkt, att stadsfullmäktige ville bifalla vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 3) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning byggnadsnämndens hemställan.

§ 5.

Ang. luftskyddsåtgärder för tekniska verken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 december 1939 hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för vidtagande av oundgängligen nödvändiga luftskyddsåtgärder för de tekniska verken anslå 40.000 kronor att täckas av verkens driftmedel nästkommande år.

Drätselkammaren hade i häröver den 4 innevarande januari avgivet utlåtande, under tillstyrkande av det begärda anslagets beviljande men med avvikelse från styrelsens förslag beträffande sättet för anslagets gäldande för sin del hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för vidtagande av de i vatten- och gasverksstyrelsens omförmälda skrivelse och kostnadsförslag angivna luftskyddsåtgärderna ställa till styrelsens förfogande ett anslag om 40.000 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 4) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen i enlighet med drätselkammarens ändringsförslag.

§ 6.

Ang. anskaffande av maskineri för vattenverket.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande januari, under tillstyrkande av styrelsens förslag, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anskaffande av i vatten- och gasverksstyrelsens berörda skrivelse omförmälda maskineri för vattenverkets behov m. m. anslå ett belopp av 84.000 kronor, *att* anslaget ifråga finge förskotteras av tillgängliga medel och sedermera täckas genom upptagande av amorteringslån samt *att* bemyndiga drätselkammaren att underställa beslutet ifråga om upptagande av amorteringslån Kungl. Maj:ts godkännande samt vidtaga övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar drätselkammarens hemställan.

§ 7.

Ang. förvärv av Johannisbergs egendom.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 6) hade drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att förklara sig villiga att under förutsättning av Kungl. Maj:ts och Riksdagens medgivande förvärva Johannisbergs egendom i den omfattning och på de villkor, som i skrivelsen närmare angivits.

Efter föredragning av drätselkammarens skrivelse yrkade herrar Welin-Berger, Engdahl och Persson bifall till drätselkammarens förslag.

Härefter beslöto stadsfullmäktige enhälligt bifalla drätselkammarens i skrivelsen gjorda hemställan.

§ 8.

Ang. anställande av en extra hälsovårdstillsyningsman.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 oktober 1939 hade hälsovårdsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte medgiva att en extra hälsovårdstillsyningsman med en årslön av 3.540 kronor finge anställas tillsvidare från och med den 1 januari 1940.

Lönenämnden hade i häröver den 6 december 1939 avgivet utlåtande förklarat sig icke kunna tillstyrka hälsovårdsnämndens framställning, utan för sin del hemställt, att densamma för närvarande icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Drätselkammaren, som jämväl förehaft ärendet till förberedande behandling, hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande januari anslutit sig till lönenämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 7) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning enligt lönenämndens och drätselkammarens förslag, att hälsovårdsnämndens framställning icke för närvarande skulle föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

§ 9.

Ang. understöd åt ett kanslibiträde.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 november 1939 hade magistraten hemställt, att förutvarande kanslibiträdet å borgmästarens expedition, löjtnanten John Folke, måtte av staden tillerkännas pensionsersättning.

Över denna framställning hade utlåtanden avgivits av lönenämnden den 6 december 1939 och av drätselkammaren den 4 innevarande januari, och hade båda dessa myndigheter samfällt föreslagit, att ifrågavarande framställning icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 8) fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i frågan i överensstämmelse med lönenämndens och drätselkammarens förslag.

§ 10.

Ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

Föredrogs och lades till handlingarna en av drätselkammaren med skrivelse den 4 innevarande januari till stadsfullmäktige överlämnad ämbetsskrivelse från Kungl. Finansdepartementet av den 15 december 1939, enligt vilken Kungl. Maj:t samma dag bifallit drätselkammarens enligt stadsfullmäk-

tiges bemyndigande gjorda underdåniga framställning om rätt för staden att upptaga ett på 25 års amortering ställt lån å 765.350 kronor (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 9).

§ 11.

Ang. ersättning till poliskommissarien för mistade sportler.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande januari hade drätselkammaren överlämnat en framställning från poliskommissarien H. Stahre om ersättning för mistade sportler jämte över densamma avgivna yttranden av polisnämnden och lönenämnden.

Polisnämnden hade föreslagit, att Stahre skulle i berörda avseende tillerkännas en årlig ersättning med 475 kronor, räknat från den 1 juli 1939, varemot lönenämnden förklarat sig av principiella skäl ej kunna tillstyrka bifall till framställningen.

Drätselkammaren hade för sin del hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* poliskommissariens framställning icke skulle föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 10) uppstod överläggning, varunder yrkades dels av herrar Engdahl, Eklund, Lundgren och Lund bifall till drätselkammarens hemställan, dels ock av herrar Hult och Hellblom återremiss av ärendet till lönenämnden för ytterligare utredning, varjämte herrar Olsson och Nyman yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan stadsfullmäktige vid först framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om stadsfullmäktige nu ville företaga ärendet till slutligt avgörande utan omröstning beslutat i dag avgöra ärendet, fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan i överensstämmelse med drätselkammarens hemställan.

§ 12.

Ang. tilläggsanslag för anordningar å Elba och Östra holmen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 11) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för täckande av uppkommet överskridande å de anslag för arbeten å Östra holmen och Elba, som stadsfullmäktige beviljat den 21 januari och den 30 mars 1939 anvisa ett belopp om 5.000 kronor av 1939 års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav och sedan herr Turén yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 13.

Ang. förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Med skrivelse den 12 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 12) hade stadsfullmäktiges sekreterare överlämnat förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsatte särskild utredning samt över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka ännu ej blivit verkställda.

Stadsfullmäktige beslöto lägga skrivelsen och förteckningen till handlingarna.

§ 14.

Ang. val av ledamot och suppleant i barnavårdsnämnden.

Sedan stadsfullmäktige den 18 december 1939 bifallit en hemställan från fru Agnes Söderquist om befrielse från uppdraget att vara ledamot i barnavårdsnämnden och anmodat beredningsutskottet att inkomma med förslag till fyllnadsval, så valde stadsfullmäktige nu i enlighet med utskottets i skrivelse den 10 innevarande januari avgivna förslag med acklamation till ledamot i barnavårdsnämnden efter fru Söderquist för tiden till och med år 1941 barnavårdsombudet fru Karin Ström.

Vidare hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 13) erinrat, att den av kyrkoskrivaren J. Sjöblom innehavda platsen som suppleant i barnavårdsnämnden såsom representant för fattigvårdsstyrelsen i anledning därav, att herr Sjöblom fr. o. m. innevarande år ej längre tillhörde fattigvårdsstyrelsen, måtte besättas med annan innehavare.

Stadsfullmäktige valde med anledning härav till suppleant i barnavårdsnämnden i herr Sjöbloms ställe såsom representant för fattigvårdsstyrelsen för tiden intill utgången av år 1943 med acklamation ledamoten av fattigvårdsstyrelsen lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist.

§ 15.

Ang. val av revisor för föreningen Västerås Skollovskolonier.

Sedan stadsfullmäktige den 18 december 1939 till beredningsutskottet för utlåtande remitterat väckt förslag, att stadsfullmäktige i anledning av det avsevärda bidrag stadsfullmäktige lämnat föreningen Västerås skollovskolonier måtte besluta utse en revisor att deltaga i granskningen av föreningens räkenskaper, så beslöto stadsfullmäktige nu med bifall till beredningsutskottets därom i skrivelse den 10 innevarande januari framställda förslag (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 13), att stadsfullmäktige skulle utse en revisor jämte suppleant för deltagande i den årliga granskningen av föreningens räkenskaper.

Härefter utsågo stadsfullmäktige likaledes enligt beredningsutskottets förslag med acklamation till revisor av Föreningen Västerås Skollovskoloniers räkenskaper för år 1940 förmannen Karl Engdahl samt till suppleant för honom tjänstemannen Gust. Lindén.

§ 16.

Ang. utsträckt tid för försäljning av varm korv.

Sedan änkefru Signe Elisabeth Kandell m. fl. personer, vilka meddelats tillstånd att idka försäljning utomhus av varm korv, hos magistraten anhållit om medgivande att utöva försäljningen å lördagar och dag före helgdag till klockan 1 på natten samt övriga dagar till klockan 12 midnatt, hade magistraten i skrivelse till stadsfullmäktige den 18 nästlidne december hemställt, att stadsfullmäktige måtte avgiva yttrande angående den tid under vilken tillstånd till dylik försäljning borde medgivas.

Beredningsutskottet, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 14) meddelat, att hälsovårdsnämnden icke haft något att i hälsovårdsavseende erinra, samt för egen del hemställt, att stadsfullmäktige beträffande här ifrågavarande ansökningar samt blivande liknande ansökningar måtte uttala, att stadsfullmäktige icke hade något att erinra emot, att försäljning utomhus av varm korv måtte få äga rum å lördagar och dag före helgdag till klockan 1 på natten samt övriga dagar till klockan 12 midnatt.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i frågan enligt beredningsutskottets hemställan.

§ 17.

Ang. utsträckt tid för öppethållande av kiosker.

Sedan magistraten genom särskilda resolutioner infordrat stadsfullmäktiges yttrande över inkomna framställningar från följande kioskägare om utsträckning av den i butiksstängningslagen stadgade tid för öppethållande, nämligen:

Ägare.	Kioskens belägenhet.
J. T. Hagström	Föreningsgatan 2
Gustaf Em. Andersson	Pilbogatan 27
Robert Zeidlitz	Vallgatan 20
Erik Henry Johansson	Tunbyvägen 31
Gustav Hellstrand	Lustigkullagatan 16
Carin Wisén	Tunbyvägen 5
Hildur Goth	Norra Ringvägen 8
Busstationen, Björklund & Olsson	Omnibusstationen, Munkgatan
J. A. Östgren	Hamnområdet,

hade förberedande utlåtanden avgivits av hälsovårdsnämnden och beredningsutskottet.

Hälsovårdsnämnden hade beträffande samtliga ansökningar förklarat, att hinder ur hälsovårdssynpunkt ej mötte mot bifall till ansökningarna.

Beredningsutskottet hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 15) hemställt, att stadsfullmäktige ville såsom yttranden över ovan berörda ansökningar uttala, att stadsfullmäktige icke hade något att erinra emot att tillstånd beviljades för ovan omförmälda kioskägare att, så framt ej övergångsbestämmelsen i nya butiksstängningslagen föranledde till annat, hålla kioskerna öppna till klockan 22 under av poliskammaren i yttranden över ansökningarna föreslagna villkor.

Efter föredragning av handlingarna fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i enlighet med beredningsutskottets hemställan.

§ 18.

Ang. inskränkning av tiden för öppethållande av herr- och damfrisérsalonger.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vederbörande organisationer hade beredningsutskottet, som anmodats i ärendet avgiva yttrande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande januari hemställt, att stadsfullmäktige ville för sin del besluta *att* herr- och damfrisérsalonger i Västerås så framt ej annat föranleddes av bestämmelserna i butiksstängningslagen, finge hållas öppna för allmänheten måndagar t. o. m. fredagar mellan klockan 9 och klockan 18.30 samt lördagar mellan klockan 9 och klockan 18; dock att under tio dagar före julafton tiden för öppethållandet finge utsträckas till klockan 19, samt att beslutet skulle överlämnas till magistraten för att i föreskriven ordning underställas länsstyrelsen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 16) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning beredningsutskottets hemställan.

§ 19.

Ang. yttrande över betänkande ang. allmänna församlingslokaler.

Sedan länsstyrelsen genom resolution den 15 november 1939 lämnat stadsfullmäktige tillfälle att avgiva yttrande över ett av tillkallade sakkunniga utarbetat betänkande med förslag rörande tillgodoseendet av behovet av allmänna samlingslokaler, hade beredningsutskottet, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 17) såsom sin uppfattning angående de sakkunnigas förslag om åtgärder för tillgodoseendet av behovet av allmänna samlingslokaler uttalat, att förslaget i stort sett syntes vara väl avvägt och

att den av de sakkunniga föreslagna möjligheten att erhålla lån och bidrag med sannolikhet skulle bidraga till att minska bristen på allmänna samlingslokaler, och beträffande detaljerna i författningsförslaget i fråga om byggnadslånebyråns möjlighet att som villkor för beviljande av lån föreskriva, att vederbörande kommun skulle äga utse ledamot av den styrelse, som hade att förvalta de allmänna samlingslokalerna eller revisor att granska sagda förvaltning framhållit, att det vore av betydelse om byggnadslånebyrån erhölle möjlighet föreskriva, att kommunen skulle utse icke endast styrelseledamot *eller* revisor utan i förekommande fall *både* styrelseledamot och revisor, samt slutligen hemställt, att stadsfullmäktige ville såsom yttrande över det föreliggande betänkandet åberopa vad beredningsutskottet sålunda anfört.

I ärendet uppstod överläggning, varunder dels herr Welin-Berger, med instämmande av herrar Turén och Lundgren hemställde, att stadsfullmäktige på grund av nuvarande tidsläge måtte förklara sig föranlåtna att för närvarande avstyrka förslaget, dels ock herrar E. Johansson, Eklund, vice ordföranden, Lund, Persson och Hult bifall till beredningsutskottets hemställan.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, fattade stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i överensstämmelse med beredningsutskottets hemställan.

§ 20.

Ang. höjning av sotningstaxan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 29 november 1939 hade brandstyrelsen, med överlämnande av en framställning i ämnet från stadens skorstensfejaremästare förelagt stadsfullmäktige till antagande följande tillägg till sotningstaxan för staden:

"Denna taxa gäller så länge index enligt nuvarande skala understiger 170. Vid index 170 höjas priserna med 3 %. Vid varje ytterligare höjning av index med 4 enheter höjas priserna med ytterligare 3 %. Den procentuella höjningen beräknas på den ursprungliga taxan.

Skulle index sjunka, minskas priserna på motsvarande sätt, dock att, då index, efter att hava uppnått en ökning motsvarande en hel mångfald av fyra, åter nedgår, den procentuella höjningen skall bibehållas så länge index överstiger närmast lägre hela mångfald av fyra. Då index sjunkit under 170 tillämpas åter de i taxan angivna priserna."

Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 11 innevarande januari, hade med ändring av hamnstyrelsens förslag, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för sin del antaga och hos länsstyrelsen söka fastställelse å följande tillägg till sotningstaxan för Västerås att tillämpas tillsvidare från och med månaden efter den, varunder länsstyrelsens fastställelse meddelats:

"Denna taxa gäller så länge index enligt nuvarande skala understiger 170. Vid index 170 höjas priserna med två procent. Vid varje ytterligare höjning av index med fyra enheter höjas priserna med ytterligare två procent. Den procentuella höjningen beräknas på den ursprungliga taxan.

Skulle index sjunka, minskas priserna på motsvarande sätt, dock att, då index, efter att hava uppnått en ökning motsvarande en hel mångfald av fyra, åter nedgår, den procentuella höjningen skall bibehållas så länge index överstiger närmast lägre hela mångfald av fyra. Då index sjunkit under 170 tillämpas åter de i taxan angivna priserna."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 18) yrkade dels herr Pers återremiss av ärendet till drätselkammaren för ytterligare utredning, dels ock herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag.

Sedan överläggningen förklarats avslutad och stadsfullmäktige vid först framställd proposition å herr Pers yrkande och frågan om stadsfullmäktige nu ville företaga ärendet till avgörande utan omröstning beslutat i dag avgöra ärendet, godkände stadsfullmäktige vid framställd proposition å i övrigt föreliggande förslag utan omröstning drätselkammarens i ärendet gjorda hemställan.

§ 21.

Ang. iordningsställande av skyddsrum samt anskaffning av material för luftskyddet.

Med överlämnande av framställningar i ämnet från luftskyddschefen och luftskyddsnämnden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande januari hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för iordningställande av skyddsrum och hjälpplatser samt anskaffning av material för luftskyddet anvisa ett belopp av 105.000 kronor, *att* den del av anslaget, som motsvarade förväntat statsbidrag, 61.485 kronor, skulle förskotteras av tillgängliga medel och återstoden, 43.515 kronor, täckas av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda extra anslaget om 125.000 kronor, samt *att* drätselkammarens åtgärd att hos Kungl. Maj:t ansöka om högsta möjliga statsbidrag skulle godkännas.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 19) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 22.

Ang. anslag för en extra exekutor.

I anledning av en framställning till stadsfullmäktige från magistraten av den 4 innevarande januari, hade drätselkammaren, som yttrat sig över framställningen den 11 i samma månad, under tillstyrkande av magistratens förslag, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anställande av en extra

exekutor under tiden 1 januari—30 juni 1940 ställa till magistratens förfogande ett anslag av 1.200 kronor; samt *att* beloppet ifråga skulle utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) biföllo stadsfullmäktige drätselkammarens hemställan.

§ 23.

Ang. tillstånd till handel med begagnade föremål.

Sedan magistraten genom resolution den 16 december 1939 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över ansökningar till länsstyrelsen från guldsmedsfirmorna Tengströms Eftr., juvelerare Sundbergs Eftr. och Georg Persson om tillstånd att inköpa använda guld- och silverarbeten, hade hälsovårdsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande januari meddelat, att nämnden icke hade något att erinra emot bifall till ansökningarna, och föreslagit, att stadsfullmäktige måtte tillstyrka desamma.

Efter av handlingarna tagen del och sedan stadsfullmäktige enhälligt medgivit, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till avgörande, fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i ärendet enligt hälsovårdsnämndens förslag.

§ 24.

Ang. fortsatt nybyggnadsförbud för området öster om järnvägslinjen till Tillberga.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 28 december 1939, varigenom länsstyrelsen, med bifall till stadsfullmäktiges jämlikt beslut den 30 november 1939 därom gjorda framställning, förordnat, att det av länsstyrelsen den 27 september 1939 meddelade nybyggnadsförbudet inom visst område öster om järnvägslinjen till Tillberga skulle äga fortsatt tillämpning jämväl för tiden 1 januari—1 juli 1940.

§ 25.

Ang. nybyggnadsförbud för kv. Nestor och Oden.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 17 innevarande januari, varigenom länsstyrelsen med bifall till stadsfullmäktiges enligt beslut den 18 december 1939 gjorda framställning förordnat, att de av länsstyrelsen den 21 och den 25 april 1939 meddelade nybyggnadsförbuden för kvarteren Nestor och Oden skulle gälla intill dess stadsfullmäktige beslutat om ifrågasatt stadsplaneändring för berörda del av staden, dock högst till den 1 augusti 1940, vilket beslut skulle underställas Konungens prövning.

§ 26.

Ang. yttrande över promemoria rörande bostadsbyggnadsverksamheten och bostadsförsörjningen.

Enligt resolution av Kungl. Socialdepartementet den 5 innevarande januari hade Kungl. Maj:t berett stadsfullmäktige tillfälle att före den 20 februari 1940 avgiva utlåtande över en den 23 december 1939 avgiven promemoria av Bostadssociala utredningen rörande bostadsbyggnadsverksamheten och bostadsförsörjningen.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av herr vice ordföranden uppdraga åt drätselkammaren att om och i den mån drätselkammaren därtill funne anledning å stadsfullmäktiges vägnar avgiva underdånigt utlåtande i ärendet.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 27 januari 1940.

ALB. LUNDKVIST.

N. G. Löf. *Gösta Lundberg.*

Offentligen uppläst den 27 januari 1940; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 februari 1940.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herr Löf, fru Holmström, herrar, Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Behring, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson och herr Turén.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Robsahm, C. W. Karlsson, Bergquist, Thorén, Lundell, Norrman, Gustafsson, Ernst Larsson och Svanström.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr borgmästaren Olov Rylander.

§ 27.

Justering.

Uppdrogs åt fru Holmström och herr Nyman att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset lördagen den 2 nästkommande mars 1940 kl. 1.15 e. m.

§ 28.

Ang. understöd ur Torngrenska fonden till fru Olga Olauson.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 21) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* av Torngrenska fondens medel bevilja fru Olga Olauson ett månatligt understöd om 100 kronor att utgå från och med innevarande års början tillsvidare under samma år.

Stadsfullmäktige biföllo efter av handlingarna tagen del utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 29.

Ang. återbesättande av en kvinnlig kontorsbiträdesbefattning å fattigvårdsbyrån.

Med bifall till en av fattigvårdsstyrelsen den 29 december 1939 gjord samt av lönenämnden och drätselkammaren tillstyrkt framställning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning medgiva, att en ledigbliven befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass å fattigvårdsbyrån finge av fattigvårdsstyrelsen återbesättas med ordinarie innehavare.

§ 30.

Ang. pensionsunderstöd åt ett sjukvårdsbiträde å ålderdomshemmet.

I anledning av en framställning i ämnet från fattigvårdsstyrelsen hade lönenämnden i avgivet utlåtande den 12 nästlidne januari, under tillstyrkan av fattigvårdsstyrelsens förslag, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* tillerkänna sjukvårdsbiträdet vid ålderdomshemmet Elsa Vinterkvist ett årligt pensionsunderstöd av 813 kronor att utgå från den 15 januari 1940. Jämväl drätselkammaren hade förehaft ärendet till förberedande behandling och i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande februari anslutit sig till lönenämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 22) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i överensstämmelse med lönenämndens förslag.

§ 31.

Ang. inköp av en motorvägshyvel.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 23) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av en motorväghyvel för byggnadskontoret ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 16.470 kronor 62 öre samt *att* bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet, vilket skulle bliva föremål för slutlig täckning i samband med framläggandet av budgeten för nästkommande år.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning drätselkammarens berörda framställning.

§ 32.

Ang. utsträckt tid för öppethållande av en kiosk.

Sedan magistraten genom resolution den 12 nästlidne januari infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Hildur Bergqvist hos magistraten gjord ansökan om tillstånd att utöver den vanliga affärstiden hålla sökandens kiosk å fastigheten nr 7 vid Hemdalsvägen öppen för försäljning av tidningar,

frukt, konfektyrer, chokladvaror och läskedrycker under såväl vardagar som sön- och helgdagar även mellan kl. 7 och 10 e. m., hade beredningsutskottet, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande februari, under förmälan, att hälsovårdsnämnden förklarat, att hinder ur hälsovårdssynpunkt icke mötte mot bifall till framställningen, och att poliskammaren jämväl tillstyrkt öppethållandet till kl. 22 under villkor att från kiosken under hela försäljningstiden icke försåldes andra än ovan angivna varor, hemställt, att stadsfullmäktige måtte uttala, *att* stadsfullmäktige intet hade att erinra emot att tillstånd beviljades sökanden till öppethållande av kiosken Hemdalsvägen 7 alla dagar intill klockan 22 under villkor att under hela försäljningstiden icke försåldes annat än konfektyrer, alkoholfria drycker, färsk frukt, levande blommor, tryckta skrifter och tändstickor.

Efter föredragning av handlingarna fattade stadsfullmäktige beslut i ärendet i överensstämmelse med beredningsutskottets hemställan.

§ 33.

Ang. utsträckt tid för öppethållande av ett salustånd.

Sedan magistraten genom resolution den 11 nästlidne januari infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en framställning till magistraten från Gustaf Ragnar Sundberg att under utsträckt tid på dygnet öppethålla ett salustånd, hade beredningsutskottet, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 24) på anförda grunder föreslagit, att stadsfullmäktige måtte uttala, *att* stadsfullmäktige intet hade att erinra emot tillstånd för Gustav Ragnar Sundberg att under år 1940 på sätt poliskammaren angivit alla söckendagar intill klockan 21 försälja frukt, karameller och dylikt samt att under april—september månader alla veckodagar intill klockan 23 försälja glass.

Stadsfullmäktige fattade sitt beslut i ärendet utan omröstning i överensstämmelse med beredningsutskottets förslag.

§ 34.

Ang. utsträckt tid för öppethållande av fotografiateljéer.

Sedan innehavarna av stadens fotografiateljéer i en till länsstyrelsen ställd till stadsfullmäktige ingiven skrivelse av den 31 nästlidne januari hemställt att under oktober—maj månader få hålla sina ateljéer öppna å sön- och helgdagar mellan klockan 15 och 17, hade beredningsutskottet, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 25) på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* fotografiateljéerna i Västerås,

i den mån icke annat föranleddes av butiksstängningslagen finge hållas öppna alla sön- och helgdagar mellan klockan 15 och klockan 17 under tiden oktober—maj, samt *att* beslutet skulle överlämnas till magistraten för att i föreskriven ordning underställas länsstyrelsen.

Efter föredragning av handlingarna fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i ärendet i överensstämmelse med beredningsutskottets hemställan.

§ 35.

Ang. tillstånd till handel med begagnade föremål.

Sedan poliskammaren genom resolution den 2 innevarande februari infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av handlanden Robert Vallentin Bergström hos länsstyrelsen gjord ansökning om tillstånd till handel med begagnade föremål, hade såväl hälsovårdsnämnden som beredningsutskottet i avgivna förberedande utlåtanden (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 26) under vissa villkor tillstyrkt ansökningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige i enlighet med beredningsutskottets förslag utan omröstning uttala, att stadsfullmäktige icke hade något att erinra emot bifall till handlanden Robert Vallentin Bergströms framställning om tillstånd till handel med begagnade föremål, under villkor, att handeln endast omfattade begagnade metallvaror eller från sådana varor härrörande föremål.

§ 36.

Ang. förberedande åtgärder för tillbyggnad av djuphamnen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 nästlidne januari hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med gillande av de förberedande i skrivelsen närmare omförmälda åtgärder hamnstyrelsen vidtagit för blivande tillbyggnad av Västerås djuphamn uttala sig för en sådan tillbyggnad och uppdraga åt hamnstyrelsen att fullfölja arbetet med de förberedande åtgärderna ävensom att hos Kungl. Maj:t göra framställning om statsbidrag i den form, som kunde prövas lämplig.

Drätselkammaren hade i häröver den 15 innevarande februari avgivet yttrande förordat bifall till hamnstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 27) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 37.

Ang. inrättande av en kontorsbiträdesbefattning å stadsfogdekontoret.

I anledning av en framställning i ämnet från magistraten hade lönenämnde i avgivet utlåtande den 12 nästlidne januari efter anförd motivering hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1940 inrätta en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stads-

fogdekontoret, uppförd i 21. lönegruppen av stadens lönestat, *att* med ändring av tidigare beslut i fråga om stadsfogdens avlöningsförhållanden stadga skyldighet för denne att av sina sportler å tjänsten årligen till stadskassan inleverera ett ytterligare belopp, svarande mot den högsta lön, som enligt stadens nu gällande lönereglemente utgår till kvinnligt kontorsbiträde av II klass eller 2.967 kronor.

Drätselkammaren, som jämväl yttrat sig i ärendet, hade i skrivelse den 15 innevarande februari tillstyrkt bifall till lönenämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 28) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens i ärendet framställda förslag.

§ 38.

Ang. tilläggsanslag för uppförande av lantarbetarebostäder.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 31 nästlidne januari hade lantegendomsnämnden, med förmälan, att de nya lantarbetarebostäderna vid Malma och Nordanby, till vilka stadsfullmäktige den 30 juni och den 24 november 1938 anslagit tillhopa 55.000 kronor numera vore färdigbyggda och att de dragit en kostnad som med 6.603 kronor 53 öre översteg de beviljade anslagen, hemställt om tilläggsanslag för täckande av det belopp varmed anslagen överskridits.

Drätselkammaren hade i häröver den 15 innevarande februari avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för ändamålet anvisa 6.603 kronor 53 öre att tillsvidare utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren framdeles komme att besluta.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 29) och sedan herrar Turén, Pers, Eklund, Welin-Berger och Henning yttrat sig utan att framställa något yrkande, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 39.

Ang. anordnande av svinhus och vedbodar för lantarbetarebostäderna.

Med överlämnande av en framställning från lantegendomsnämnden om anslag för uppförande av svinhus och vedbodar för lantarbetarebostäderna vid Nordanby och Malma, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande februari hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för ändamålet anvisa 6.500 kronor att tillsvidare utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren framdeles komme att besluta.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 30) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 40.

Ang. upptagande av ny brunn m. m. vid Nordanby.

Med överlämnande av en framställning från lantegendomsnämnden om anslag för upptagande av ny brunn samt anordnande av vatten- och avloppsledningar till huvudbyggnaden och ena flygelbyggnaden å Nordanby, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande februari hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för ändamålet anvisa 5.000 kronor att tillsvidare utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren framdeles komme att besluta.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 31) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 41.

Ang. utlämnande av byggnadslån för bostadsbyggnad för barnrika familjer.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 32) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar i och för skyndsamt påbörjande av stiftelsens planerade nybyggnad för barnrika familjer å av staden tillhandahållen tomt inom Sandgärdet i avbidan på utlämnande av lån från Statens Byggnadslånebyrå tillfälligt från stadskassan utlåna erforderligt byggnadskapital intill ett belopp av 135.000 kronor.

Stadsfullmäktige biföllo efter av framställningen tagen del och sedan herr Hellblom yrkat bifall till framställningen och herr Turén yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 42.

Ang. återbetalning av w. c.-avgifter m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande februari hade drätselkammaren i anledning av Kungl. Maj:ts dom den 9 december 1939 i en rättstvist mellan drätselkammaren och en fastighetsägare om utbetalande av w. c.-avgifter, vilken dom gått drätselkammaren emot, och på i övrigt anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bemyndiga vatten- och gasverksstyrelsen att av tillgängliga medel återbära de w. c.-avgifter, som vederbörande fastighetsägare styrkte sig hava erlagt till staden för tiden från den 2 maj 1938, samt *att* årliga w. c.-avgifter icke vidare skulle debiteras fastighetsägarna i Västerås.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 33) utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 43.

Ang. bidrag till om- och tillbyggnadsarbeten vid Skarpskytteföreningens skjutbana.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 34) hade drätselkammaren i anledning av en framställning från Västerås Frivilliga Skarpskytteförening hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* såsom bidrag till utförande av vissa om- och nybyggnadsarbeten vid Skarpskytteföreningens skjutbana vid Malmaberg bevilja ett anslag av 10.000 kronor, samt *att* nämnda belopp skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter av framställningen tagen del biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens däri gjorda hemställan.

§ 44.

Ang. avlöning till inkallade vid förstärkt försvarsberedskap.

Sedan stadsfullmäktige den 26 oktober 1939 fattat beslut angående avlöning till stadens befattningshavare, med undantag för officerare eller underofficerare i reserven, rörande vilka särskilt beslut fattats, under inkallelse till förstärkt försvarsberedskap, därvid förutsatts ett års heltidsanställning såsom villkor för åtnjutande av de därvid bestämda löneförmånerna, hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande februari föreslagit, att ifrågavarande befattningshavare skulle oavsett anställningstiden komma i åtnjutande av samma förmåner.

Drätselkammaren hade i avgivet utlåtande den 15 innevarande februari anslutit sig till lönenämndens förslag och därjämte erinrat, att ifrågavarande beslut borde för vissa befattningshavare underställas Kungl. Maj:t samt med stöd av vad drätselkammaren sålunda anfört hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att med ändring av sitt beslut den 26 oktober 1939 i förevarande del bestämma *att* de stadens befattningshavare — med undantag för reservofficerare och underofficerare — som innehade heltidsanställning och i anledning av anbefalld förstärkt försvarsberedskap åtnjöte tjänstledighet för fullgörande av militärtjänst, oavsett anställningstiden, under tjänstledigheten skulle vidkännas avdrag med 50 procent om vederbörande vore familjeförsörjare, men eljest med 75 procent av samtliga avlöningsförmåner ,samt *att* detta beslut i vad det anginge sådana stadens befattningshavare, för vilka gällde av Kungl. Maj:t fastställd lönestat, skulle underställas Kungl. Maj:t för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 35) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 45.

Ang. nykterhetsnämndens årsberättelse 1939.

Anmäldes och lades till handlingarna nykterhetsnämndens till stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för 1939 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 36).

§ 46.

Ang. fastställelse av stadsplan för kv. Nore och Ottar.

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts i styrkt avskrift till stadsfullmäktige överlämnade brev den 9 februari 1940, varigenom det av stadsfullmäktige den 18 december 1939 antagna förslaget till ändring av stadsplanen för kvarteren Nore och Ottar blivit av Kungl. Maj:t fastställt.

§ 47.

Ang. återbesättande av en brandmansbefattning.

Med bifall till en av brandstyrelsen i skrivelse den 20 innevarande februari gjord samt av lönenämnden och drätselkammaren tillstyrkt framställning beslöto stadsfullmäktige, som enhälligt tilläto, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till avgörande, utan omröstning medgiva att en ledigbliven brandmansbefattning vid stadens brandkår finge återbesättas med ordinarie innehavare.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 2 mars 1940.

ALB. LUNDKVIST.

Ebba Holmström. *J. Ruben Nyman.*

Offentligen uppläst den 2 mars 1940; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., Västerås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 mars 1940.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, Robsahm, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herr Thorén, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Behring, Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Ernst Larsson, Svanström, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, fröken Andersson och herr Turén.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Löf, Norrman, Gustafsson och Berglund.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr borgmästaren Olov Rylander.

§ 48.

Justering.

Uppdrogs år fru Berg och herr Hellblom att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å Rådhuset måndagen den 1 nästkommande april kl. 1 e. m.

§ 49.

Ang. stadsplaneändring för kvarteren Julius, Jörgen, Ludvig och Ludolf.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 21 nästlidne februari hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett vid skrivelsen fogat av stadsingenjören Schiött och stadsarkitekten Ahlbom den 6 september 1939 upprättat förslag till ändring av stadsplanen och förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteren Julius, Jörgen, Ludvig och Ludolf med tillhörande beskrivning ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande stadsfullmäktiges beslut i ärendet för fastställelse.

Drätselkammaren hade yttrat sig i ärendet den 7 innevarande mars och därvid tillstyrkt byggnadsnämndens hemställan.

Efter tagen del av förslaget och därtill hörande handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 37) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Ang. lönereglering för hamnkaptensbefattningen.

§ 50.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från hamnstyrelsen hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 nästlidne februari, under tillstyrkan av hamnstyrelsens förslag, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 april 1940 uppflytta hamnkaptensbefattningen till 43. lönegruppen i stadens gällande lönestat.

I häröver den 7 innevarande mars avgivet utlåtande hade drätselkammaren hemställt om bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 38) och sedan herr Persson yttrat sig utan att dock framställa något yrkande biföllo stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens ovanberörda hemställan.

Ang. anordnande av barnträdgårdsverksamhet m. m.

§ 51.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande mars hade utredningskommittén för barnavårdande institutioner med åberopande av en längre utredning hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* uttala sig för lämpligheten av ej mindre att byggnad eller byggnader uppfördes för tillgodoseende av i skrivelsen närmare omförmälda barnavårdsbehov än även att den likaledes i skrivelsen föreslagna omorganisationen av arbetsstugan komme till stånd, *att* för byggnad för barnavårdande institutioner anvisades sydöstra delen av Korsängsskolans område, *att* för drivande av och anskaffande av material till en barnträdgård i arbetsstugans lokaler anslå tillhopa 2.500 kronor, samt *att* för handhavande av nämnda barnträdgårdsverksamhet tillsätta en styrelse på förslagsvis sju personer.

Drätselkammaren hade yttrat sig i ärendet den 14 innevarande mars och därvid på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige så tillvida ville bifalla kommitténs förslag, att stadsfullmäktige besluta *att* tillsvidare reservera sydöstra delen av Korsängsskolans område för en blivande byggnad för barnavårdande institutioner eller annat liknande ändamål, *att* för drivande av och anskaffande av material till en barnträdgård i arbetsstugans lokaler enligt kommitténs förslag för innevarande år anslå dels 2.000 kronor till driften dels ock 500 kronor till anskaffande av material eller sålunda tillhopa 2.500 kronor

att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter, samt *att* för handhavande av nämnda barnträdgårdsverksamhet tillsätta en styrelse på fem personer.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 39) fattade stadsfullmäktige på yrkande av herrar Svanström och Robsahm utan omröstning beslut i ärendet i överensstämmelse med drätselkammarens förslag, varjämte stadsfullmäktige uppdrogo åt beredningsutskottet att inkomma med förslag angående val av ledamöter i den beslutade styrelsen.

§ 52.

Ang. taxa å hamnavgifter.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande mars hade hamnstyrelsen på anförda skäl föreslagit, att stadsfullmäktige måtte besluta att hos Kungl. Maj:t hemställa *att* den av Kungl. Maj:t den 9 december 1938 fastställda taxan för hamnavgifter i Västerås måtte erhålla förlängd giltighet till 1945 års utgång, dock med de ändrade bestämmelser för fartyg som i hamnstyrelsens skrivelse under I, II och III föreslagits.

Drätselkammaren hade avgivit utlåtande i ärendet den 14 innevarande mars och därvid hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* godkänna hamnstyrelsens förslag till taxa för hamnavgifter i Västerås samt *att* uppdraga åt hamnstyrelsen att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om fastställelse av den föreslagna taxan att gälla från och med den 1 januari 1941 till och med den 31 december 1945.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 40) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i överensstämmelse med drätselkammarens förslag.

§ 53.

Ang. utredning om utvidgningar för vattenledningsverket.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande mars hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för utredning angående anläggande av nya brunnar vid Hässlö för vattenledningsverkets behov anslå 8.000 kronor att tillsvidare utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren framdeles komme att besluta.

Drätselkammaren hade i häröver den 14 innevarande mars avgivet utlåtande hemställt om bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 41) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen.

§ 54.

Ang. förberedande åtgärder för nybyggnad av folkskolehus å Jakobsberg.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 december 1939 hade folkskolestyrelsen på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* ny folkskolebyggnad skulle uppföras på Jakobsberg, *att* erforderliga medel skulle ställas till folkskolestyrelsens förfogande för uppgörande av detaljritningar för bygget i anslutning till det förslag, som utarbetats av arkitekt Ahlbom samt *att* åt folkskolestyrelsen skulle lämnas i uppdrag att genom särskilda byggnadskommitterade låta utarbeta detaljritningar samt underställa förslagen vederbörande myndigheters prövning och hos Kungl. Maj:t göra framställning om statsbidrag.

Drätselkammaren hade avgivit yttrande över denna framställning den 14 innevarande mars och därvid hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* uppdraga åt folkskolestyrelsen att genom särskilda byggnadskommitterade låta utarbeta för en ifrågasatt ny folkskolebyggnad på Jakobsberg erforderliga detaljritningar samt underställa förslagen vederbörande myndigheters prövning och hos Kungl. Maj:t göra framställning om statsbidrag samt *att* bemyndiga drätselkammaren att efter omprövning ställa erforderliga medel till folkskolestyrelsens förfogande för uppgörande av ovannämnda detaljritningar med uppdrag för kammaren att sedermera inkomma med förslag till täckning för de medel, som komma att för ändamålet anvisas.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 42) biföllo stadsfullmäktige på yrkande av herr Granér utan omröstning den gjorda framställningen på sätt densamma av drätselkammaren tillstyrkts.

§ 55.

Ang. utvidgning av byggnadsprogrammet för nytt pensionärshem.

Sedan stadsfullmäktige den 27 april 1939 beviljat ett förslagsanslag å 110.000 kronor för uppförande på angiven tomt inom byggnadsområdet Sandgärdet av ytterligare ett pensionärshem med 16 lägenheter, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande mars under åberopande av en framställning från en av drätselkammaren tillsatt särskild kommitté för ombesörjandet av berörda pensionärshems uppförande, och på i övrigt anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* med ändring av sitt den 27 april 1939 fattade beslut om uppförande av pensionärshem å Sandgärdet bemyndiga drätselkammaren att vidtaga åtgärder för uppförande av ett pensionärshem inrymmande 32 lägenheter, beläget å stadsägan 1665 BQ ävenledes inom Sandgärdet, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att snarast möjligt inkomma med begäran om anslag för ändamålet samt förslag till anslagets täckning.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 43) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 56.

Ang. anslag till Västerås skollovskoloniförening för utredning om kolonibyggnad.

Med överlämnande av en framställning från Föreningen Västerås skollovskolonier hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande mars på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* lämna Föreningen Västerås Skollovskolonier ett anslag om 1.300 kronor till bestridande av kostnaderna för uppgörande av detaljritningar och entreprenadhandlingar för en ifrågasatt ny kolonibyggnad, samt *att* anslaget ifråga skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 44) biföllo stadsfullmäktige på yrkande av herr Granér utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 57.

Ang. omorganisation av kontorsbiträdesbefattning å byggnadskontoret.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande mars hade drätselkammaren under åberopande av ett av drätseldirektören väckt förslag och på i övrigt anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* fr. o. m. den 1 april 1940 omändra en nuvarande befattning som manligt kontorsbiträde av I klass å drätselkammarens arbetskontor till en befattning som bokhållare å byggnadskontoret, samt *att* ifrågavarande befattning skulle upptagas i 28. lönegruppen av stadens lönestat.

Lönenämnden hade i avgivet yttrande den 15 innevarande mars tillstyrkt drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 45) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 58.

Ang. ändring i bestämmelserna rörande ålderstillägg åt befattningshavare.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 46) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* uppdraga åt lönenämnden att efter verkställd utredning till stadsfullmäktige inkomma med yttrande och därest utredningen därtill funnes giva anledning, förslag till ändrade bestämmelser rörande tilldelande av ålderstillägg åt stadens i lönestaten upptagna ordinarie befattningshavare.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav på yrkande av herrar Engdahl och Hult utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 59.

Ang. yttrande över flickskolesakkunnigas betänkande.

Sedan länsstyrelsen genom resolution den 8 sistlidne januari anmodat stadsfullmäktige att avgiva yttrande över 1938 års flickskolesakkunnigas utredning och förslag angående de kommunala flickskolornas organisation hade efter remiss förberedande utlåtanden avgivits dels av styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås och dels av beredningsutskottet.

Flickskolestyrelsen hade sålunda i skrivelse den 8 innevarande mars på anförda grunder förklarat sig icke kunna förorda skolsakkunnigas förslag. Beredningsutskottet hade i skrivelse den 15 innevarande mars under förmälan, att utskottets majoritet anslutit sig till flickskolestyrelsens mening men att två av utskottets ledamöter fru Berg och herr Lundberg reservationsvis velat förorda de sakkunnigas förslag, hemställt, att stadsfullmäktige såsom yttrande över 1938 års flickskolesakkunnigas utredning och förslag angående de kommunala flickskolornas organisation ville åberopa, vad beredningsutskottets majoritet och styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås i ärendet anfört.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 47) uppstod överläggning varunder yrkades dels av herrar vice ordföranden, Granér, Ernst Johansson och fru Holmström bifall till beredningsutskottets hemställan dels ock av herrar Lundberg och Hellblom samt fru Berg bifall till reservationen inom beredningsutskottet.

Sedan överläggningen avslutats framställdes proposition å de sålunda gjorda yrkandena och beslöto stadsfullmäktige därvid genom begärd och anställd omröstning med 22 ja emot 17 nej avgivna för reservation inom beredningsutskottet uttala sig i ärendet enligt beredningsutskottets hemställan.

§ 60.

Ang. ny brokran vid djuphamnen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande mars hade hamnstyrelsen hemställt om anvisande av ett anslag å 572.000 kronor för anskaffande och uppmontering av en 12-tons brokran vid stadens djuphamn.

Drätselkammaren hade i häröver samma dag avgivet yttrande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för anskaffande och uppmontering av en 12-tons brokran med tillbehör vid stadens djuphamn anvisa ett förslagsanslag å 572.000 kronor, samt att beloppet i mån av behov finge förskotteras av tillgängliga medel och skulle bliva föremål för slutlig täckning på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges hand-

lingar N:o 48) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 61.

Ang. tillstånd för Gurli Nilsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 26 nästlidne februari hemställt om stadsfullmäktiges yttrande över en av fröken Gurli Nilsson i Västerås hos Konungens Befallningshavande i länet gjord hemställan att få övertaga en av fru Grybe innehavd rättighet att till spisande gäster utskänka pilsnerdricka i samband med matserveringsrörelse, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 18 innevarande mars anfört följande:

"Vid sitt sammanträde den 25 maj 1939 beslöto stadsfullmäktige att hos länsstyrelsen tillstyrka en av Hilma Elvira Grybe gjord framställning om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 19 från den 1 oktober 1939 till den 1 oktober 1940 till spisande gäster få utskänka pilsnerdricka.

Då det i förevarande fall sålunda endast är fråga om övertagande av tidigare meddelad rättighet och sökanden, nykterhetsnämnden veterligt, är lämplig att idka här ifrågasatt rörelse, får nämnden föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta, att hos länsstyrelsen tillstyrka att Gurli Nilsson beviljas tillstånd att till den 1 oktober 1940 i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 19 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet godkände stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru ej upptaget i kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till avgörande, utan omröstning nykterhetsnämndens förslag.

§ 62.

Ang. val av ledamot och suppleant i kristidsnämnden.

Från beredningsutskottet hade inkommit en den 27 innevarande mars dagtecknad så lydande framställning:

"Kristidsnämnden i Västerås har hos kristidsstyrelsen i länet gjort framställning om utökning av antalet ledamöter och suppleanter i nämnden. Nämnden består för närvarande av, förutom ordföranden, 7 ledamöter och 4 suppleanter. I avsikt att inom nämnden få tillgång till sakkunskap på lantbrukets område har nämnden hemställt, att antalet ledamöter måtte bestämmas till 8 och antalet suppleanter till 5. Framställningen ifråga har bifallits av kristidsstyrelsen.

Med anledning av vad sålunda förekommit får beredningsutskottet, som fått i uppdrag att avgiva förslag till val, hemställa, att stadsfullmäktige ville till och med utgången av år 1940 utse

till ledamot i kristidsnämnden

lantbrukaren Fabian Rörick i Vallby, samt

till suppleant i kristidsnämnden

lantbrukaren Herman Falk i Krista."

Efter föredragning av beredningsutskottets skrivelse valde stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo att detta ärende, ehuru ej upptaget i kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till avgörande, med acklamation till ledamot och suppleant i kristidsnämnden för angiven tid de av beredningsutskottet föreslagna personerna.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 1 april 1940.

ALB. LUNDKVIST.

O. M. Hellblom. *Ebba Berg.*

Offentligen uppläst den 1 april 1940; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 25 april 1940.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herr Persson, fru Vestberg, herrar Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Ernst Larsson, Svanström, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, fröken Andersson och herr Turén.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Hult, Robsam, Nyman, Behring, Norrman, Gustavsson och Berglund.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr borgmästaren Olov Rylander.

§ 63.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Sjöberg och D. Johansson att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum i Rådhuset måndagen den 29 innevarande april kl. 1 em.

§ 64.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse.

Anmäldes och lades till handlingarna hälsovårdsnämndens till stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för 1939 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 49).

§ 65.

Radhusstyrelsens årsberättelse.

Anmäldes och lades till handlingarna badhusstyrelsens till stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för 1939 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 50).

§ 66.

Ang. kompletterande beslut rörande ny brokran vid djuphamnen.

Sedan stadsfullmäktige den 28 nästlidne mars för anskaffande av en 12-tons brokran med tillbehör vid stadens djuphamn beslutat anvisa 572.000 kronor att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande april påkallat avgörande redan nu av frågan om sättet för anslagets slutliga täckning och i detta hänseende hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* anslaget för brokranen med tillbehör, 572.000 kronor, skulle slutligt täckas av lånemedel, samt, när så befunnes lämpligt, amorteringslån för ändamålet uptagas, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:t för fastställelse och i övrigt vidtaga för lånets upptagande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av skrivelsen (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 51) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens däri gjorda framställning.

§ 67.

Ang. anslag till Röda Korsets hemsysterverksamhet.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Västeråskretsen av Svenska Röda Korset hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande april hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter lämna Västeråskretsen av Svenska Röda Korset ett bidrag om 1.500 kronor för upprätthållande under 1940 av kretsens hemsysterverksamhet.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 52) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda framställning.

§ 68.

Ang. byggnad för tandpoliklinik och arbetsförmedling m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 53) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för uppförande å tomten nr 1 i kvarteret Njord av en byggnad, inrymmande lokaler för tandpoliklinik, arbetsförmedling m. m. i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag anslå 500.000 kronor, *att* beloppet ifråga skulle utgå av tillgängliga medel samt slutligt täckas genom upptagande av amorteringslån, samt *att* bemyndiga drätselkammaren ej mindre att hos Kungl. Maj:t göra underdånig ansökan om rätt för staden att täcka anslaget av lånemedel samt i sinom tid för ändamålet

upptaga amorteringslån å nyssnämnda belopp än även vidtaga de åtgärder, som erfordrades för byggnadens uppförande samt lånets erhållande och utkvitterande.

Efter föredragning av berörda skrivelse uppstod överläggning, varunder yrkades, dels av herrar Eklund, Granér, Hellblom, Persson, Keijser och Ernst Johansson bifall till drätselkammarens hemställan, dels av herr Welin-Berger med instämmande av herr C. W. Karlsson bifall till samma hemställan med det tillägg, att arbetet med byggnadsföretaget ej skulle påbörjas innan Kungl. Maj:t fastställt beslutet om att det behövliga anslaget skulle utgå av lånemedel, dels ock av herr Turén avslag å drätselkammarens framställning.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan utan det av herr Welin-Berger påyrkade tillägget.

§ 69.

Ang. val av ledamöter i barnträdgårdsstyrelsen.

Sedan stadsfullmäktige den 28 nästlidne mars uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ledamöter i den beslutade barnträdgårdsstyrelsen, hade nu sådant förslag avgivits.

Efter föredragning av beredningsutskottets skrivelse valde stadfullmäktige med acklamation enligt beredningsutskottets förslag för tiden intill utgången av år 1943 till ledamöter i styrelsen journalisten Fritz Svanström, fru Ebba Holmström, barnavårdssystern fröken Svea Sandberg, kaptenen Georg Robsam och leg. läkaren Paul Fritsch, samt till suppleanter för dem folkskolläraren John Jacobsson, förrådsvaktmästaren Ivar Engström och lasarettsläkaren Ivar Behring, varjämte uppdrogs åt herr Svanström att sammankalla styrelsen.

§ 70.

Ang. anslag till arkivbyggnad i Mariaberget.

Sedan stadsfullmäktige den 18 december 1939 bemyndigat drätselkammaren bl. a. att i anslutning till av ASEA tillärnad anläggning för fullträffsäkert arkiv under Mariaberget vidtaga åtgärd för och påbörja arbetet med utförandet därstädes av arkiv och andra skyddsutrymmen för stadens och ev. andra allmänna institutioners behov, hade drätselkammaren nu i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 54) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för ändamålet lämna drätselkammaren ett förslagsanslag å 60.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige i samband med uppgörande av budgeten för nästkommande år komme att besluta.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 71.

Ang. stadsplaneändring för kv. Kettil, Klas m. fl.

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande april till antagande framlagt ett av stadsingenjören Schiött och stadsarkitekten Ahlbom den 21 februari 1940 å karta med tillhörande beskrivning och stadsplanebestämmelser upprättat förslag till ändring av stadsplanen för delar av kvarteren Idolf och Isidor för kvarteren Kettil, Klas, Leif och Leo samt för Köpmangatan, Torggatan, Hantverkargatan och Klockargatan, hade drätselkammaren i avgivet yttrande den 11 innevarande april hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga det föreliggande förslaget samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet härom för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 55) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 72.

Ang. stadsplaneändring för kv. Gude m. m.

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande april till antagande framlagt ett av stadsingenjören Schiött och stadsarkitekten Ahlbom den 6 december 1939 å karta med tillhörande beskrivning och stadsplanebestämmelser upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kv. Gude och del av Norra Ringvägen, hade drätselkammaren i avgivet yttrande den 11 innevarande april hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga det föreliggande förslaget samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet härom för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 56) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 73.

Ang. stadsplaneändring för kv. Lorens.

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande april till antagande framlagt ett av stadsingenjören Schiött och stadsarkitekten Ahlbom den 7 februari 1940 å karta med tillhörande beskrivning och stadsplanebestämmelser upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Lorens, hade drätselkammaren i avgivet yttrande den 11 innevarande april hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga det föreliggande förslaget samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet härom för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges hand-

lingar N:o 57) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 74.

Ang. anläggning av gator och ledningar inom småstugeområdet vid Vega m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande april hade drätselkammaren, under erinran, att stadsfullmäktige den 28 september 1939 beslutat att för småstugebebyggelse mot tomträtt upplåta området mellan Nedre Vega, Persbobäcken, Skallbergsgatan och Tunbyvägen, och på i övrigt anförda skäl och med åberopande av en skrivelse från vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för breddning av Tunbyvägen samt iordningställande av gator inom småstugeområdet anslå 122.500 kronor att utgå med 110.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel och 12.500 kronor av årets anslag för nyanläggnings- och förbättringsarbeten, *att* för anordnande av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet inom småstugeområdet samt elektriska högspänningsledningar på vissa sträckor utom området anslå 99.900 kronor att utgå av lånemedel, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om rätt för staden att täcka nyssnämnda utgift, 99.900 kronor, med lånemedel och för ändamålet upptaga amorteringslån å detta belopp, ävensom bemyndiga kammaren att sedermera vidtaga åtgärder för lånets upptagande och utkvitterande.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 58) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 75.

Ang. tilläggsanslag för det nya pensionärshemmet å Sandgärdet.

Sedan stadsfullmäktige den 28 nästlidne mars bemyndigat drätselkammaren att vidtaga åtgärder för uppförande av ett pensionärshem, inrymmande 32 lägenheter å stadsägan 1665 BQ inom byggnadsområdet Sandgärdet, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 59), under erinran, att kostnaden för ifrågavarande anläggning beräknats till 235.000 kronor och att därav 110.000 kronor funnes tillgängliga i 1940 års budget, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för uppförande av det beslutade pensionärshemmet å Sandgärdet anslå ytterligare 125.000 kronor att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år komme att besluta.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 76.

Ang. löne-reglering för polis-kommissa-rietjänsten m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande april hade lönenämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* befattningen som poliskommissarie i Västerås skulle fr. o. m. den 1 april 1940 uppflyttas från 39. till 41. lönegruppen i stadens lönestat, samt att till poliskommissarie Stahre skulle från stadskassan utgå särskild ersättning i ett för allt av 1.000 kronor för merarbete under den tid han jämte egen tjänst upprätthållit förordnande som luftskyddschef i Västerås.

Drätselkammaren hade i häröver den 11 innevarande april avgivet yttrande tillstyrkt lönenämndens förslag och därjämte hemställt, att den angivna engångsersättningen om 1.000 kronor skulle täckas av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 60) uppstod överläggning, varunder yrkades dels av herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag, dels av herr Lund avslag å framställningen i dess helhet, dels av herr Thorén avslag å förslaget om tilldelande av arvode åt poliskommissarien för hans merarbete som luftskyddschef och dels herr Hellblom, med vilken herrar Turén och Sjöberg förenade sig återremiss av frågan till drätselkammaren för ytterligare beredning.

Sedan överläggningen förklarats avslutad och proposition framställts å de gjorda yrkandena, beslöto stadsfullmäktige genom särskilda på begäran anställda voteringar

dels med 23 ja emot 16 nej, avgivna för återremissyrkandet, i dag företaga ärendet till avgörande

dels med 30 ja mot 6 nej, avgivna för avslag, bifalla lönenämndens förslag beträffande befattningens uppflyttning i högre lönegrad

dels ock med 28 nej emot 12 ja, avgivna för bifall till framställningen, avslå lönenämndens förslag om beviljande av särskilt arvode för arbete med luftskyddet.

§ 77.

Ang. höjning av gaspriset.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 nästlidne mars och i däröver den 11 innevarande april avgivet yttrande hade vatten- och gasverksstyrelsen och drätselkammaren sammanstämmande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 april 1940 tills vidare höja förbrukningsavgiften inom varje zon i den gällande gastaxan med 5 öre per kubikmeter förbrukad gas, samt *att* godkänna det av vatten- och gasverksstyrelsen i berörda skrivelse föreslagna avläsningssystemet.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges hand-

lingar N:o 61) och hållen överläggning, varunder herrar Henning, Eklund och Engdahl yrkade bifall till förslaget samt herr Persson yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande ävensom herr Lund yrkade avslag å framställningen, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den av vatten- och gasverksstyrelsen och drätselkammaren gjorda framställningen.

§ 78.

Ang. tillfälligt lönetillägg för två lärarinnor vid flickskolan.

I anledning av en framställning från styrelsen för kommunala flickskolan hade lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande april hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* till lärarinnorna vid kommunala flickskolan Eddi Olsson och Jenny Rollin skulle såsom förstärkning av dem under år 1939 eljest tillkommande löneförmåner på grund av de säregna och för ifrågavarande lärarinnor ogynnsamma avlöningsförhållandena i samband med skolans omorganisation utbetalas ett tillfälligt lönetillägg av 409 kronor till dem vardera.

Drätselkammaren hade i häröver den 11 innevarande april avgivet utlåtande tillstyrkt lönenämndens förslag och därjämte hemställt, att det erforderliga beloppet 818 kronor, skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 62) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning, vad lönenämnden och drätselkammaren föreslagit.

§ 79.

Ang. regeringsrättens utslag ang. tilläggspensioner åt vissa folkskollärare.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts genom drätselkammaren överlämnade utslag på de besvär drätselkammaren jämlikt stadsfullmäktiges bemyndigande anfört över länsstyrelsens utslag den 4 november 1939 i fråga om personlig pensionsfyllnad till vissa lärare vid folkskolan (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 63).

§ 80.

Ang. åtgärder för luftskyddet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 64) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att i samråd med luftskyddsmyndigheterna vidtaga de åtgärder, som ytterligare tarvades för förstärkning av det civila luftskyddet, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att sedermera inkomma med redogörelse för vidtagna åtgärder samt uppgift å kostnader härför ävensom förslag till nämnda kostnads slutliga gäldande.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 81.

Ang. tillsättande av familjebidragsnämnd.

Föredrogs följande från beredningsutskottet inkomna skrivelse:

Till stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt Kungl. Maj:ts cirkulär den 13 april 1940 och jämlikt den numera utfärdade s. k. krigsfamiljebidragsförordningen skall i varje kommun tillsättas en *familjebidragsnämnd* för fullgörande av de uppgifter, som åläggas densamma i nyssnämnda förordning. Kommun må antingen inrätta särskild dylik nämnd eller ock uppdraga åt annan kommunal myndighet att vara familjebidragsnämnd. Särskild nämnd, som för städernas vidkommande utses av stadsfullmäktige, skall bestå av 3 eller 5 ledamöter med lika antal suppleanter. Med avseende å valbarhet, tjänstgöringstid, val av ordförande m. m. skall i tillämpliga delar gälla vad som finnes stadgat angående byggnadsnämnd.

Beredningsutskottet, som till behandling upptagit frågan om tillsättandet av en familjebidragsnämnd, anser för sin del att särskild dylik nämnd bör tillsättas och att antalet ledamöter bestämmes till fem med personliga suppleanter för ledamöterna. Mandattiden bör i överensstämmelse med innehållet i de utfärdade föreskrifterna bestämmas till och med år 1943. I fråga om nämndens sammansättning får beredningsutskottet föreslå

till ledamöter

muraren Martin Hellblom
lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist
kontoristen Lilly Andersson
barnavårdsmannen fröken Elsa Hultgren och
fabrikören Carl Holmquist

till suppleanter

järnvägstjänstemannen Thure Bergqvist
montören S. A. Strand
apparatprovaren Ragnar Karlsson
byggmästaren K. A. Darnell och
fru Karin Kjelldahl

att inträda vid förfall för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter härovan äro nämnda.

Beredningsutskottet hemställer slutligen, att stadsfullmäktige ville till sammankallande utse herr Hellblom.

Västerås den 18 april 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

Thjelvar Hedberg.

I enlighet med beredningsutskottets hemställan beslöto stadsfullmäktige, att särskild familjebidragsnämnd skulle tillsättas, varefter stadsfullmäktige med acklamation till ledamöter och suppleanter i nämnden för tiden intill 1943 års utgång valde de av utskottet föreslagna personerna, därvid bestämdes att suppleanterna skulle inträda vid förfall för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter blivit nämnda. Det uppdrogs åt herr Hellblom att sammankalla kommittén.

§ 82.

Kungl. Maj:ts fastställelse av stadsplan för småstugeområdet.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts till stadsfullmäktige i styrkt avskrift överlämnade brev den 30 mars 1940 med fastställelse av det av stadsfullmäktige den 30 november 1939 antagna förslaget till stadsplan för del av stadsägan nr 1527, 1528, 1529, småstugeområdet vid Vega — därvid visst undantag gjorts beträffande de föreslagna stadsplanebestämmelserna.

§ 83.

Kungl. Maj:ts beslut ang. viss ändring av löneförmånerna för stadsfogden i Västerås.

Föredrogs och lades till handlingarna en till stadsfullmäktige i styrkt avskrift överlämnad ämbetsskrivelse från Kungl. Socialdepartementet, utvisande att Kungl. Maj:t den 12 april 1940 fastställt stadsfullmäktiges beslut den 29 februari 1940 i vad det samma innehölle bestämmelser om skyldighet för stadsfogden att inleverera sportler till stadens kassa, under villkor att å stadsfogdekontoret funnes anställt ett av staden avlönat kvinnligt ordinarie kontorsbiträde av minst II klass.

§ 84.

Länsstyrelsens res. ang. höjning av sotningstaxan.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 30 mars 1940, varigenom länsstyrelsen fastställt stadsfullmäktiges beslut den 25 januari 1940 angående tillägg i sotningstaxan för Västerås stad.

§ 85.

Ang. avlöning till befattningshavare under förstärkt försvarsberedskap.

Genom resolution den 18 innevarande april hade magistraten på grund av nådig remiss infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av vad magistraten, länsstyrelsen och Svea hovrätt anfört i fråga om fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 26 oktober 1939 rörande tillägg i avlöningsbestämmelserna, i vad de avsåge sådana befattningshavare, för vilka Kungl. Maj:t fastställt lönestat.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av herr vice ordföranden remittera ärendet till lönenämnden och drätselkammaren för förberedande utlåtande.

§ 86.

Ang. avlöning till inkallade vid förstärkt försvarsberedskap.

Genom resolution den 18 innevarande april hade magistraten på grund av nådig remiss infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av vad magistraten anfört i fråga om fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 29 februari 1940 angående avlöning till inkallade vid förstärkt försvarsberedskap, i vad beslutet avsåge sådana befattningshavare, för vilka Kungl. Maj:t fastställt lönestat.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av herr vice ordföranden remittera ärendet till lönenämnden och drätselkammaren för förberedande utlåtande.

§ 87.

Ang. utsträckt tid för öppethållande av fotografiateljéer.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 6 innevarande april, varigenom länsstyrelsen fastställt stadsfullmäktiges beslut den 29 februari 1940 att antaga bestämmelser i fråga om öppethållande av fotografiateljé i Västerås under sön- och helgdagar att tillämpas fr. o. m. den 14 april 1940.

§ 88.

Ang. utsträckt tid för öppethållande av kiosker i Folkets Park.

Sedan magistraten genom resolution den 22 innevarande april lämnat stadsfullmäktige tillfälle avgiva yttrande över en ansökan från Föreningen Folkets hus och park om utsträckt tid för öppethållande av kiosker inom föreningens parkområde under tiden 30 april—30 september 1940, hade beredningsutskottet, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse denna dag anfört följande:

"Av handlingarna i ärendet inhämtades, att föreningens ansökan avsåge tillstånd till öppethållande av kioskerna under dag före helgdag till klockan 1 på natten och under helgdag samt vardag, då teaterföreställning, konsert eller annat konstnärligt program anordnades till klockan 24. Poliskammaren hade i avgivet yttrande tillstyrkt ansökningen under förutsättning att vissa i poliskammarens yttrande uppställda krav ur ordnings- och hälsovårdssynpunkt iakttoges samt på villkor, att försäljningen skedde under den tid, som de i föreningens ansökan angivna tillställningarna påginge, dock ej längre än till klockan 1 på natten. Beredningsutskottet anslöte sig för sin del till poliskammarens yttrande samt hemställde, att stadsfullmäktige ville besluta att hos Magistraten tillstyrka, att föreningen Folkets hus och park beviljades tillstånd att på de av poliskammaren i dess yttrande angivna villkoren och i den utsträckning, som där angåves, hålla försäljningskiosker öppna inom parkområdet under tiden 30 april—30 september 1940."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet, beslöto stadsfullmäktige

till en början enhälligt, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till avgörande.

Sedan härefter herr Turén påyrkat den ändringen i beredningsutskottets förslag, att tiden för öppethållandet av ifrågavarande kiosker skulle begränsas till resp. kl. 23 och 24 i de olika fallen, beslöto stadsfullmäktige vid framställning av proposition å beredningsutskottets förslag och herr Turéns yrkande, utan omröstning bifalla beredningsutskottets hemställan utan ändring.

§ 89.

O. Norrman ang. avsägelse av ledamotskap i stadsfullmäktige.

I skrivelse den 24 innevarande april hade läroverksadjunkt Olof Norrman på grund av sjukdom anhållit om entledigande från uppdraget som stadsfullmäktig i Västerås.

Stadsfullmäktige biföllo ansökningen.

Anmälan om den sålunda uppkomna ledigheten skulle göras till magistraten i och för verkställande av röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i den avgångnes ställe.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 29 april 1940.

ALB. LUNDKVIST.

David Johansson. Gösta Sjöberg.

Offentligen uppläst den 29 april 1940; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västerås 1940. – Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 maj 1940.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Gunnar Larsson, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, fru Falk, herrar Sjöblom, Ernst Larsson, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Keijser, Robsahm, fru Berg, fru Vestberg, herrar Behring, Granér, Grönberg, Gustafsson och Svanström.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr borgmästaren Olov Rylander.

§ 90.

Justering.

Uppdrogs år herrar Thorén och Lundgren att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset lördagen den 1 nästkommande juni kl. 1.30 em.

§ 91.

Ang. val av ny stadsfullmäktigeledamot.

Föredrogs magistratens protokoll för den 11 innevarande maj, utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ledamot av stadsfullmäktige efter läroverksadjunkten O. Norrman, vilken vid senaste sammanträdet entledigats från uppdraget, trädgårdsdirektören Elow Eriksson förklarats vald till ledamot av stadsfullmäktige i herr Norrmans ställe för tiden intill utgången av år 1942.

Ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten, vilken tidigare under olika perioder tillhört stadsfullmäktige, välkommen att åter taga del i stadsfullmäktiges arbete.

§ 92.

Ang. avlöningsförbättring åt vikarierande poliskonstaplar.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från polisnämnden jämte däri åberopade skrivelse från polisföreningen Kamraterna hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande maj hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för löneförbättring enligt polisnämndens förslag till fem vikarierande poliskonstaplar under tiden 1 maj—31 december 1940 bevilja ett anslag å 2.000 kronor, samt *att* anslaget ifråga skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 65) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 93.

Ang. tillfällig förstärkning av poliskåren.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från polismästaren hade polisnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 24 nästlidne april hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för avlöning under tre månader samt utrustning och beväpning av 18 st. extra polismän bevilja ett anslag å 16.320 kronor.

Drätselkammaren hade i häröver den 3 innevarande maj avgivet utlåtande, för sin del hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för avlöning till extra polispersonal enligt polisnämndens förslag samt utrustning och beväpning av sagda personal anslå 16.320 kronor samt *att* anslaget ifråga skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 66) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 94.

Ang. mottagande av donation till staden "Systrarna Fanny och Olivia Kolméns fond".

Med skrivelse den 9 innevarande maj hade fattigvårdsstyrelsen överlämnat ett testamente av fru Sofia Olivia Bick, f. Kolmén samt meddelat, att styrelsen beslutat mottaga en genom testamentet tillkommen donationsfond å omkring 41.000 kronor att förvaltas enligt testamentets bestämmelser under namn av "Systrarna Fanny och Olivia Kolméns fond".

Stadsfullmäktige beslöto med godkännande av fattigvårdsstyrelsens åtgärd samt under uttalande av stadens tacksamhet för donationen lägga skrivelsen till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 67).

§ 95.

Ang. övertagande av omnibustrafiken i staden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 68) hade drätselkammaren under åberopande av stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1939 angående övertagande av omnibustrafiken i staden och med förmälan, att drätselkammaren genom Kungl. Maj:ts beslut den 19 januari 1940 meddelats härför erforderligt trafiktillstånd, samt på i övrigt anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* det Västerås stad meddelade tillståndet att inom staden bedriva omnibustrafik ävensom framdeles meddelade trafiktillstånd skulle med vederbörande myndighets medgivande överlåtas på ett för ändamålet särskilt bildat aktiebolag, för vars bildande skulle gälla i huvudsak de föreskrifter, som i skrivelsen angivits, *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna aktier i det blivande bolaget och härför anslå erforderliga medel intill ett belopp av 200.000 kronor att gäldas av järnvägsmedelsfondens tillgångar, *att* för det blivande bolagets för rörelsen erforderliga bankskulder teckna stadens borgen intill ett belopp av för närvarande 300.000 kronor, *att* för inköp av den i skrivelsen omförmälda garagebyggnaden med tomt eller stadsägan 2239 I anslå erforderligt belopp intill 248.000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som för fullföljande av ovannämnda beslut och i övrigt för omnibusrörelsens övertagande erfordrades.

Stadsfullmäktige beslöto, efter föredragning av berörda skrivelse och sedan herr Engdahl yrkat bifall till drätselkammarens förslag och herr Pers yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande utan omröstning till alla delar bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 96.

Ang. åtgärder för inskränkning av gasförbrukningen och ändrad gastaxa.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 nästlidne april hade vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna styrelsens i skrivelsen angivna förslag till restriktiva åtgärder för nedskärning av gasförbrukningen, *att* från och med extra avläsningen, som påbörjats omkring 1 maj d. å. skulle tillsvidare tillämpas ett pris av *30 öre per kubikmeter* för den gas som fölle inom ramen för viss fastställd tilldelning och ett pris av *75 öre per kubikmeter* för överförbrukning, *att* fastställa tilldelningen till *hushållsabonnenter* enligt i skrivelsen angiven tabell, *att* bemyndiga styrelsen att i överensstämmelse med i skrivelsen angivna riktlinjer efter prövning fastställa tilldelningen för *övriga abonnenter* (industri- och hantverksgruppen), *att* nuvarande rabattaxan för större förbrukare skulle tillämpas på det ursprungliga gaspriset 16 öre per kubikmeter men att rabatt icke skulle

lämnas på företagna prishöjningar eller överpris samt *att* i övrigt godkänna vad i styrelsens skrivelse föreslagits.

Drätselkammaren hade i häröver den 16 innevarande maj avgivet utlåtande meddelat vissa uttalade önskemål rörande den fortsatta gasransoneringen samt hemställt, *att* stadsfullmäktige ville till alla delar bifalla vatten- och gasverksstyrelsens förslag till höjning av gaspriset samt till restriktiva åtgärder för nedskärning av gasförbrukningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 69) uppstod överläggning, därunder herr Henning yrkade bifall till den föreliggande framställningen, herr Lund yrkade bifall till de föreslagna ransoneringsbestämmelserna men avslag å prisförhöjningarna samt herrar Eklund och C. W. Karlsson yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vatten- och gasverksstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 97.

Ang. dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande maj hade lönenämnden på anförda grunder och med bifogande av ett protokoll vid förhandlingar med representanter för befattningshavarnas organisationer den 26 april 1940 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* dyrtidstillägg skulle från och med den 1 april 1940 och tills vidare utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som, ehuru ej upptagna i lönestaten vore stadigvarande anställda och fullgjorde heltidstjänst enligt följande grunder:

"1) Därest socialstyrelsens allmänna levnadskostnadsindex med 1914 som basår per den 1 april 1940 med minst 6 enheter överstiger index per den 1 januari 1940, utgår dyrtidstillägg under kvartalet april—juni 1940. Reglering av dyrtidstillägget med höjning eller sänkning företages därefter för varje nytt kvartal om indextalet vid kvartalets ingång med minst 6 enheter överstiger eller understiger indextalet vid den tidpunkt reglering av dyrtidstillägget senast ägt rum.

2) Dyrtidstillägget utgår å befattningshavarens kontanta lön och utgör 0,42 % för varje enhet varmed indextalet överstiger 178, dock att om samma tal nedgår under 184, dyrtidstillägget helt bortfaller.

3) Dyrtidstillägget utbetalas månadsvis i samband med den ordinarie avlöningen, för första gången dock för tre månader vid utbetalandet av avlöningen för juni 1940.

4) Dyrtidstillägget skall ej inräknas i befattningshavarens pensionsunderlag.

5) Dyrtidstillägg utgår ej å belopp varmed avlöningen överstiger 800 kronor i månaden."

Drätselkammaren hade i häröver den 16 innevarande maj avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 70) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens framställning.

§ 98.

Ang. inköp av Johannisbergs egendom.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 71) hade drätselkammaren, under erinran att stadsfullmäktige den 25 januari innevarande år förklarat sig villiga att inköpa Johannisbergs kronoegendom på villkor, varom preliminär överenskommelse träffats mellan Kungl. Domänstyrelsen och drätselkammaren samt med förmälan, att innevarande års riksdag vid behandling av detta ärende ytterligare föreskrivit vissa i skrivelsen angivna villkor, som drätselkammaren för sin del funnit, att staden icke kunde godtaga, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att,* med vidhållande av tidigare fattat beslut om inköp av Johannisbergs egendom på då angivna villkor, avböja ett inköp av egendomen på de förändrade i skrivelsen relaterade villkoren.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning av berörda skrivelse på yrkande av herrar Ernst Johansson och Welin-Berger samt sedan herrar Hellblom, Eklund och Turén yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 99.

Ang. förbättring av toaletterna i Stadshotellet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 72) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för modernisering av toaletterna i stadshotellets restaurangavdelning ställa till drätselkammarens förfogande ett belopp av 10.000 kronor att utgå ur årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter härav tagen del biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 100.

Ang. återbesättande av befattningen som stadsvaktmästare.

Sedan magistraten i skrivelse till stadsfullmäktige den 29 nästlidne april, med förmälan, att stadsvaktmästaren Gunnar Jonsson på egen begäran entledigats från sin befattning fr. o. m. den 3 innevarande maj, hemställt, att befattningen finge återbesättas fr. o. m. sagda dag, ävensom meddelat, att i

avbidan på stadsfullmäktiges beslut befattningen tillsvidare uppehölles med vikarie, hade lönenämnden i avgivet utlåtande den 14 innevarande maj förordat, att stadsfullmäktige ville medgiva, att ifrågavarande befattning fr. o. m. den 1 juni 1940 återbesattes med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 16 innevarande maj, hade för sin del tillstyrkt bifall till framställningen enligt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens hemställan.

§ 101.

Ang. återbesättande av en kontorsbiträdesbefattning hos magistraten.

Sedan magistraten i skrivelse till stadsfullmäktige den 29 nästlidne april med förmälan, att en befattning som kvinnligt kontorsbiträde av II klass hos rådhusrätten och magistraten den 11 februari 1940 blivit vakant och därefter uppehållits med vikarie, hemställt att få återbesätta befattningen med ordinarie innehavare fr. o. m. den 1 maj 1940, hade lönenämnden i avgivet utlåtande den 14 innevarande maj förordat, att stadsfullmäktige ville medgiva, att ifrågavarande befattning fr. o. m. den 1 juni 1940 återbesattes med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren, som yttrat sig i ärendet den 16 innevarande maj, hade för sin del tillstyrkt bifall till framställningen enligt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo stadsfullmäktige utan omröstning lönenämndens hemställan.

§ 102.

Ang. val av suppleant i beredningsutskottet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande maj hade beredningsutskottet, i anledning därav att läroverksadjunkten O. Norrman som på egen begäran entledigats från uppdraget att vara ledamot av stadsfullmäktige, icke längre vore behörig att innehava uppdraget som suppleant i utskottet, hemställt, att stadsfullmäktige ville utse ny suppleant i utskottet efter herr Norrman.

Efter föredragning härav valde stadsfullmäktige på förslag av herr Welin-Berger med acklamation till suppleant i beredningsutskottet trädgårdsdirektören Elow Eriksson att efter fru Falk och herr Turén inträda vid förfall för någon eller några av ordinarie ledamöterna i utskottet herrar Thyresson, Robsahm och Behring.

§ 103.

Ang. underställning av beslut om löneförbättring för polispersonalen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande maj hade länsstyrelsen i länet, sedan till länsstyrelsens kännedom kommit, att stadsfullmäktige under år 1938 fattat beslut rörande omreglering av lönerna för stadens polispersonal, erinrat om föreskriften i 14 § polislagen den 6 juni 1925, att polisdistrikts beslut angående avlöning och pensionering m. m. skulle underställas länsstyrelsens prövning.

Efter antecknande av, att stadsfullmäktige den 30 juni 1938 fattat beslut om förbättring av lönerna för en del av stadens befattningshavare, beslöto stadsfullmäktige, att detta beslut skulle i vad det avsåge till polispersonalen hänförliga befattningshavare underställas länsstyrelsens prövning.

§ 104.

Ang. tillstånd för Karolina Ahlström att utskänka pilsnerdricka.

Sedan dels magistraten genom resolution den 21 mars 1940 infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Karolina Ahlström hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att övertaga en av fru Lisa Adamsson innehavd rättighet att i samband med matserveringsrörelse utskänka pilsnerdricka i fastigheten nr 21 vid Pilgatan i Västerås, vilken rättighet utginge den 30 september 1940, dels ock poliskammaren genom resolution den 19 innevarande mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande över samma sökandes anhållan hos Konungens befallningshavande att i samma fastighet utskänka pilsnerdricka under tre år fr. o. m. den 1 nästkommande oktober, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande över dessa ansökningar i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan att nämnden av ansökningarna bilagda handlingar inhämtat, att sökanden ansåges lämplig att i samband med matserveringsrörelse idka utskänkning av pilsnerdricka, men att nämnden hade den principiella inställningen, att tillstånd av denna art första gången borde beviljas endast för ett år, hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att Karolina Ahlström beviljades tillstånd att inom lokaler i fastigheten Pilgatan 21 här i staden fr. o. m. den 1 mars t. o. m. den 30 september 1940 samt fr. o. m. den 1 oktober 1940 t. o. m. den 30 september 1941 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet nu finge företagas till avgörande, fattade efter föredragning av handlingarna utan omröstning sitt beslut i ärendet i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 105.

Ang. tillstånd för Anna Sofia Nilsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 23 nästlidne april infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Anna Sofia Nilsson hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan att nämnden av handlingarna i ärendet inhämtat, att sökanden ansåges lämplig att i samband med matserveringsrörelse idka utskänkning av pilsnerdricka hemställt, att stadsfullmäkitge ville hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att Anna Sofia Nilsson beviljades tillstånd att inom lokaler i fastigheten nr 4 vid Karlsgatan här i staden fr. o. m. den 1 oktober 1940 t. o. m. den 30 september 1941 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet nu finge företagas till avgörande, fattade efter föredragning av handlingarna utan omröstning sitt beslut i ärendet i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 106.

Ang. tillstånd för Jenny Gustafa Jonsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 21 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Jenny Gustafa Jonsson hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan, att nämnden funnit sökanden lämplig att handhava den sökta utskänkningen i samband med matserveringsrörelse, hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att Jenny Gustafa Jonsson beviljades tillstånd att inom lokaler i fastigheten nr 7 vid Timmermansgatan här i staden fr. o. m. den 1 oktober 1940 t. o. m. den 30 september 1943 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet nu finge företagas till avgörande, fattade efter föredragning av handlingarna utan omröstning sitt beslut i ärendet i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 107.

Ang. tillstånd för Sigrid Johanna

Sedan poliskammaren genom resolution den 21 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Sigrid Johanna Charlotta Andersson hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att

Charlotta Andersson att utskänka pilsnerdricka.

här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan, att nämnden funnit sökanden lämplig handhava den sökta utskänkningen i samband med matserveringsrörelse, hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att Sigrid Johanna Charlotta Andersson beviljades tillstånd att inom lokaler i fastigheten nr 10 vid Köpmangatan här i staden fr. o. m. den 1 oktober 1940 t. o. m. den 30 september 1943 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet nu finge företagas till avgörande, fattade efter föredragning av handlingarna utan omröstning sitt beslut i ärendet i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 108.

Ang. tillstånd för Selma Maria Ingeborg Sevelius att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 21 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Selma Maria Ingeborg Sevelius hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan, att nämnden funnit sökanden lämplig att handhava den sökta utskänkningen i samband med matserveringsrörelse, hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att Selma Maria Ingeborg Sevelius beviljades tillstånd att inom lokaler i fastigheten nr 8 vid Nedre Trädgårdsgatan här i staden fr. o. m. den 1 oktober 1940 t. o. m. den 30 september 1943 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet nu finge företagas till avgörande, fattade efter föredragning av handlingarna utan omröstning sitt beslut i ärendet i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 109.

Ang. tillstånd för Hjalmar Lindblom att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 21 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av herr Hjalmar Lindblom hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan, att nämnden funnit sökanden lämplig att handhava den

sökta utskänkningen i samband med matserveringsrörelse, hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att Hjalmar Lindblom beviljades tillstånd att inom lokaler i fastigheten nr 16 vid Stora gatan här i staden fr. o. m. den 1 oktober 1940 t. o. m. den 30 september 1943 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet nu finge företagas till avgörande, fattade efter föredragning av handlingarna utan omröstning sitt beslut i ärendet i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 110.

Ang. tillstånd för Sara Johanna Lindmark att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 21 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Sara Johanna Lindmark hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan, att nämnden funnit sökanden lämplig att handhava den sökta utskänkningen i samband med matserveringsrörelse, hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att Sara Johanna Lindmark beviljades tillstånd att inom lokaler i fastigheten nr 17 vid Vasagatan här i staden fr. o. m. den 1 oktober 1940 t. o. m. den 30 september 1943 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet nu finge företagas till avgörande, fattade efter föredragning av handlingarna utan omröstning sitt beslut i ärendet i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 111.

Ang. tillstånd för Rickard Wennerström att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 21 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fanjunkaren Rickard Wennerström hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan, att nämnden funnit sökanden lämplig att handhava den sökta utskänkningen i samband med matserveringsrörelse, hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att Ric-

kard Wennerström beviljades tillstånd att inom lokaler i fastigheten nr 12 vid Hållgatan här i staden fr. o. m. den 1 oktober 1940 t. o. m. den 30 september 1943 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet nu finge företagas till avgörande, fattade efter föredragning av handlingarna utan omröstning sitt beslut i ärendet i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 112.

Ang. tillstånd för Dolly Frideborg Sofia Johansson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 21 sistlidne mars infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Dolly Frideborg Sofia Johansson hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 20 innevarande maj, med förmälan, att nämnden funnit sökanden lämplig att handhava den sökta utskänkningen i samband med matserveringsrörelse, hemställt, att stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande tillstyrka, att Dolly Frideborg Sofia Johansson beviljades tillstånd att inom lokaler i fastigheten nr 8 vid Köpmangatan här i staden fr. o. m. den 1 oktober 1940 t. o. m. den 30 september 1943 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet nu finge företagas till avgörande, fattade efter föredragning av handlingarna utan omröstning sitt beslut i ärendet i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 113.

Ang. fastställelse av stadsplan för del av kv. Märta.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts i styrkt avskrift till stadsfullmäktige överlämnade brev den 10 maj 1940, varigenom det av stadsfullmäktige den 25 januari 1940 antagna förslaget till ändring av stadsplanen avseende ändrade stadsplanebestämmelser beträffande del av kv. Märta blivit fastställt, dock att från fastställelse utantagits § 2 av stadsplanebestämmelserna i vad avsåge det å stadsplanekartan med S II betecknade området för gårdsbyggnad å tomten nr 9.

§ 114.

Ang. fastställelse av stadsplan för kv. Laura och del av kv. Kerstin.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts i styrkt avskrift till stadsfullmäktige överlämnade brev den 17 maj 1940, varigenom det av stadsfullmäktige den 25 januari 1940 antagna förslaget till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Laura och del av kvarteret Kerstin blivit fastställt.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 1 juni 1940.

ALB. LUNDKVIST.

Herman Thorén. *J. Lundgren.*

Offentligen uppläst den 1 juni 1940; betygar.

Ex officio:

Thjelvar Hedberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 20 juni 1940.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson, samt herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, C. W. Karlsson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herr Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, Gunnar Larsson, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Ernst Larsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén och Eriksson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Hellström, Robsahm, Bergquist, E. Johansson, Thorén, fru Vestberg, herrar Behring, Granér, Gustafsson, Svanström och Olsson.

§ 115.

Justering.

Uppdrogs år herrar Henning och Gust. Karlsson att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset lördagen den 22 juni 1940 kl. 1.30 em.

§ 116.

Ang. anslag till kristidsnämnden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande juni hade kristidsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige för täckande av nämndens utgifter för åren 1939 och 1940 måtte ställa ett anslag å 14.000 kronor till nämndens förfogande.

Drätselkammaren hade i häröver den 6 innevarande juni avgivet utlåtande tillstyrkt framställningen och hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för ändamålet ställa ett förslagsanslag om 14.000 kronor till kristidsnämndens förfogande, samt *att* anslaget ifråga skulle utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 73) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 117.

Ang. stadsplaneändring för kv. Sigurd och Sigvald samt för hamnplanen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 22 nästlidne maj hade byggnadsnämnden, med överlämnande av ett av stadsingenjören Schiött och stadsarkitekten Ahlbom den 3 april 1940 uppgjort förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Sigurd och Sigvald samt Hamnplanen med tillhörande karta och beskrivning jämte övriga handlingar, hemställt, att stadsfullmäktige måtte antaga förslaget ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet härom för fastställelse.

Drätselkammaren hade i häröver den 6 innevarande juni avgivet yttrande tillstyrkt byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 74) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 118.

Ang. förlängt nybyggnadsförbud för stadsområdet öster om järnvägslinjen till Tillberga.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande juni hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen göra framställning om förlängning av gällande nybyggnadsförbud för området, som begränsades av Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Frejagatan, Vargbogatan, Sigtunagatan, Utmarksgatan, stadsägan nr 2102, en linje österut 40 meter norr om Stockholmsvägen till stadsgränsen, stadsgränsen mot Skiljebo, gränsen till stadsägan nr 2239 B, södra och västra gränserna till Sommarro, Pilgatan samt järnvägen till Tegnérgatan att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut angående ifrågasatt stadsplan för berörda del av staden ,dock högst till den 1 juli 1941.

Drätselkammaren hade i häröver den 6 innevarande juni avgivet yttrande tillstyrkt byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 75) och efter yttranden av herrar Engdahl, Turén och Eklund, av vilka den sistnämnde yrkade bifall till byggnadsnämndens förslag, varemot de övriga talarna ej framställde något särskilt yrkande, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 119.

Ang. förlängt nybyggnadsförbud för kvarteren Nestor och Oden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande juni hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen göra framställning om förlängning av nybyggnadsförbudet för kvarteren Nestor och Oden att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut angående ifrågasatt stadsplan för berörda del av staden, dock högst till den i augusti 1941.

Drätselkammaren hade i häröver den 6 innevarande juni avgivet utlåtande tillstyrkt byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 76) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 120.

Ang. förändrad instruktion för fattigvårdssysslomannen.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 16 februari 1940 hade fattigvårdsstyrelsen överlämnat ett uppgjort förslag till ändrad instruktion för fattigvårdssysslomannen och hemställt om detsammas godkännande.

Beredningsutskottet hade i häröver den 10 innevarande juni avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville fastställa den av fattigvårdsstyrelsen föreslagna ändrade instruktionen för fattigvårdssysslomannen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 77) uppstod överläggning, varunder yrkades dels av herr Sjöblom återremiss av ärendet till beredningsutskottet, därvid beredningsutskottet borde taga under övervägande följande av honom framställda ändrade förslag beträffande § 2 mom 2: "*att* bevaka fattigvårdens rätt och utföra dess talan gent emot främmande fattigvårdssamhällen och efter styrelsens eller av den utsedd delegations prövning bevaka samma rätt mot enskilda, därest fattigvårdsstyrelsen i särskilda fall ej annorlunda förordnar," dels ock av herr Sjöberg bifall till det framlagda förslaget oförändrat, varjämte herr Hult yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige vid framställningen av proposition å herr Sjöbloms yrkande och frågan om ärendets omedelbara avgörande genom begärd och anställd omröstning med 22 nej emot 12 ja avgivna för frågans avgörande, återremittera ärendet till beredningsutskottet för ytterligare beredning.

§ 121.

Ang. namnsättning av en gata inom Frejaområdet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande juni hade gatunamnsberedningen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att åsätta den nya gata, som med utgångspunkt från Frejagatan sträckte sig i vinkel åt söder och sydost samt avslutades med en vändplan ungefär mitt i Frejaområdet, namnet Frejahöjden.

Beredningsutskottet hade i häröver den 10 innevarande juni avgivet yttrande tillstyrkt gatunamnsberedningens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 78) yrkade dels herrar Persson, Eriksson och Nyman återremiss av frågan till beredningsutskottet för förnyat övervägande, dels ock herrar Eklund och vice ordföranden bifall till det nu framställda förslaget.

Vid först framställd proposition å återremissyrkandet och frågan om stadsfullmäktige ville nu företaga ärendet till slutligt avgörande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att frågan skulle i dag bringas till avgörande.

Härefter biföllo stadsfullmäktige likaledes utan omröstning det av gatunamnsberedningen framställda och av beredningsutskottet tillstyrkta förslaget.

§ 122.

Ang. val av ledamot och suppleant i nykterhetsnämnden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 10 innevarande juni hade beredningsutskottet i anledning därav, att ledamoten i nykterhetsnämnden f. överkonstapeln C. V. Karlsson avlidit, avgivit förslag till erforderligt fyllnadsval.

Efter av skrivelsen tagen del valde stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med utskottets förslag till ledamot i nykterhetsnämnden för tiden intill 1941 års utgång nuvarande suppleanten i nämnden polismannen Laurentz Gustafsson samt till suppleant i nämnden i stället för herr Gustafsson för tiden intill 1943 års utgång lagerarbetaren Roland Forsberg.

§ 123.

Föredrogs följande från drätselkammaren inkomna framställning:

Till stadsfullmäktige i Västerås.

Ang. anslag till familjebidragsnämndens verksamhet.

I framställning till drätselkammaren har familjebidragsnämnden hemställt om ett förslagsanslag med 6.000 kronor till löner för hos nämnden anställda personer jämte övriga adminstrationskostnader. För nämnda ändamål har drätselkammaren tidigare ställt till nämndens förfogande ett belopp av 500 kronor, som nu lämpligen bör göras till föremål för täckning. I detta sammanhang vill drätselkammaren förutskicka, att framställning senare kommer att göras om beviljande av medel för täckande av stadens andel i kostnaderna för familjebidrag till inkallade. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att till täckande av kostnaderna under innevarande år för familjebidragsnämndens administration ställa till nämndens förfogande ett förslagsanslag av 6.500 kronor, inberäknat det belopp som för ändamålet redan förskotterats; samt

att anslaget ifråga skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 13 juni 1940.

För Drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/ Thjelvar Hedberg

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning drätselkammarens ovan berörda hemställan.

§ 124.

I. Behring ang. avsägelse av ledamotskap i stadsfullmäktige.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande juni hade lasarettsläkaren Ivar Behring på anförda grunder anhållit om befrielse dels från uppdraget att vara ledamot av stadsfullmäktige och dels från övriga kommunala uppdrag, som av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

Stadsfullmäktige biföllo den gjorda framställningen.

I anledning härav beslöto stadsfullmäktige hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny stadsfullmäktigeledamot i den avgångnes ställe.

Härjämte uppdrogs åt beredningsutskottet att upprätta förslag till de fyllnadsval, som bleve erforderliga på grund av herr Behrings avgång från övriga kommunala uppdrag.

§ 125.

Ang. tillstånd för Ellis Eskilsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 2 innevarande juni infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fröken Ellis Eskilsson hos länsstyrelsen gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande juni med förmälan, att sökanden ansåges lämplig att handhava utskänkning av pilsnerdricka i samband med matserveringsrörelse, hemställt att stadsfullmäktige ville tillstyrka, att sökanden beviljades tillstånd att inom lokaler i fastigheten nr 29 vid Källgatan här i staden fr. o. m. den 1 oktober 1940 t. o. m. den 30 september 1943 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till avgörande, fattade efter föredragning av handlingarna sitt beslut i ärendet i enlighet med nykterhetsnämndens hemställan.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 22 juni 1940.

ALB. LUNDKVIST.

Carl Henning. *Gust. Karlsson.*

Offentligen uppläst den 22 juni 1940; betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 augusti 1940.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herr Persson, fru Vestberg, herrar Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Ernst Larsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén, Eriksson och Lewrö.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Håvberg, Hellström, Robsahm, Sjöberg, Nyman, Lundberg, Gustafsson, Svanström och Olsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr borgmästaren Olov Rylander.

§ 126.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Bergquist och Ernst Johansson att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset lördagen den 31 innevarande augusti kl. 1 e. m.

§ 127.

Ny stadsfullmäktigeledamot.

Föredrogs magistratens protokoll för den 12 nästlidne juli, utvisande att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ledamot av stadsfullmäktige efter lasarettsläkaren Ivar Behring, vilken vid stadsfullmäktiges senaste sammanträde entledigats från uppdraget, häradsskrivaren O. Lewrö förklarats vald till ledamot av stadsfullmäktige i herr Behrings ställe för tiden intill utgången av år 1942.

Ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten välkommen till deltagande i stadsfullmäktiges arbete.

§ 128.

Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1939 m. m.

Med särskilda skrivelser den 7 sistlidne maj hade vatten- och gasverksstyrelsen överlämnat berättelse över verksamheten år 1939 vid de under styrelsen lydande verken och därvid dels hemställt om beviljande av ett tilläggsanslag av 29.994 kronor 51 öre för täckande av uppkommen brist i förut beviljade anslag till under år 1939 fullbordade ledningsanläggningar, dels ock anhållit att stadsfullmäktige ville godkänna det av styrelsen i 1939 års bokslut för gasverket tillämpade inventeringspriset å kol till 26 kronor per ton i stället för det i stadens huvudbokslut enligt drätselkammarens beslut tillämpade priset av 37 kronor 70 öre per ton.

Drätselkammaren, som yttrat sig i anledning av berörda framställningar den 13 sistlidne juni hade därvid på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* till täckande av bristen i tekniska verkens anslag till de under år 1939 fullbordade ledningsanläggningarna bevilja tilläggsanslag å 29.994 kronor 51 öre att utgå av lånemedel, *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t utverka tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån, samt *att* vatten- och gasverksstyrelsens framställning ifråga om inventeringspris på kol icke måtte föranleda något stadsfullmäktiges beslut.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 79) uppstod överläggning. Därunder yrkades i fråga om inventeringspriset å kol av herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag, varjämte herr Henning uttalade sin gensaga emot drätselkammarens åtgärd samt herrar Engdahl, Turén och Pers yttrade sig utan att framställa något yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad biföllo stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar vad drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 129.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Med skrivelse den 13 sistlidne juni hade drätselkammaren överlämnat redogörelse över stadens räkenskaper för år 1939.

Efter härav tagen del beslöto stadsfullmäktige lägga skrivelsen och berättelsen till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 80).

§ 130.

Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Barnavårdsnämndens till stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för 1939 beslöto stadsfullmäktige lägga till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 81).

§ 131.

Årsberättelse för 1939 från H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 4 nästlidne juli hade drätselkammaren till stadsfullmäktiges kännedom överlämnat inkommen årsberättelse för 1939 från H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdar.

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 82).

§ 132.

Ang. tillämpning av den nya nöjesskatteförordningen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 nästlidne juli (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 83) hade drätselkammaren med anledning av den genom Kungl. förordningen den 14 juni 1940 tillkomna nya lagstiftningen om nöjesskatt och i huvudsaklig överensstämmelse med vad som under den förutvarande lagstiftningens giltighetstid tillämpats här i staden i nu förevarande hänseende hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* teaterföreställningar med undantag av revyer skulle erhålla restitution å den kommunala delen av nöjesskatten, *att* den kommunala nöjesskatt, som komme att inflyta vid anordnande av uppvisningar eller tävlingar i icke professionell idrott med undantag av kapplöpningar, travkörningar, uppstigning i luftballong eller flygmaskin, uppvisning i atletik samt brottning eller boxning, därest icke nöjesskatten i enstaka fall och på särskilda skäl ansåges böra helt eller delvis restitueras eller efterskänkas, skulle fonderas för att användas för idrottens befrämjande i samhället, samt *att* det skulle tillkomma drätselkammaren att upptaga till prövning och avgöra frågor om befrielse från eller restituering av nöjesskatt i särskilda fall, därvid borde iakttagas, att, då överskottet av tillställningen skulle användas till allmänt eller välgörande ändamål, hel befrielse eller restitution kunde medgivas, att, då tillställning anordnades av ideell förening eller sammanslutning och överskottet skulle användas till föreningens eller sammanslutningens ändamål, skattebeloppet kunde med behörig hänsyn tagen till ändamålets art till större eller mindre del och eventuellt helt och hållet restitueras, och att prövning av dylika frågor borde ske efter tillställningens avhållande, därvid utgifter och inkomster av tillställningen borde vederbörligen styrkas.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 133.

Ang. ändring i gasrestriktionerna och sänkning av gaspriset.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 nästlidne juli hade vatten- och gasverksstyrelsen meddelat, att styrelsen med anledning av det förbättrade läget för kolimporten till Sverige genomfört vissa lättnader ifråga om gasrestrik-

tionerna, avseende dels höjning av gastilldelningen för hushållsförbrukning med c:a 25 % enligt en i skrivelsen angiven skala, dels viss ökad tilldelning av gas för industri och hantverk och dels sänkning av det beslutade normalpriset på gas från 30 till 25 öre per kbm. att tillämpas retroaktivt fr. o. m. den extra avläsning som verkställts i början av maj månad innevarande år, samt hemställt, att stadsfullmäktige måtte godkänna de sålunda vidtagna åtgärderna.

Drätselkammaren, som avgivit utlåtande i ärendet den 4 nästlidne juli, hade tillstyrkt vatten- och gasverksstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 84) biföllo stadsfullmäktige, på yrkande av herr Henning, utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 134.

Ang. anslag till en extra exekutor.

Under tillstyrkande av en framställning i ämnet från magistraten, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 nästlidne juli hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för anställande av en extra exekutor under tiden 1 juli—31 december 1940 ställa ett anslag å 1.200 kronor till magistratens förfogande, samt *att* ifrågavarande belopp skulle utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 85) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 135.

Ang. om- och tillbyggnad av hamnpaviljongen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 sistlidne juli (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 86) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 21.000 kronor att användas för ombyggnad och tillbyggnad av hamnpaviljongen samt *att* anslaget ifråga skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta i samband med fastställande av budgeten för år 1941.

Efter föredragning härav biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 136.

Ang. förlängning av avloppsledningarnas

Under tillstyrkande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande augusti hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för för-

längning av avloppsledningen för bräddavloppet vid Valhallagatan ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag om 9.200 kronor, samt *att* anslaget ifråga skulle utgå av tillgängliga medel och för slutlig täckning upptagas i 1941 års budget. *bräddavlopp i Valhallagatan.*

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 87) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 137.

Med överlämnande av en skrivelse i ämnet till stadsfullmäktige från lantegendomsnämnden med tillhörande handlingar ävensom ett yttrande av hälsovårdsnämnden, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande augusti i överensstämmelse med vad lantegendomsnämnden föreslagit, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för närvarande i princip uttala sig för anordnande av s. k. dammfri tömning vid bortforsling av sopor inom staden i enlighet med lantegendomsnämndens föreliggande förslag, *att* ävenledes uttala sin anslutning till ifrågasatt åläggande för fastighetsägarna inom staden att före den 1 juni 1941 eller annan senare tidpunkt hava anskaffat för systemets genomförande erforderliga kärl av den typ hälsovårdsnämnden kunde finna skäligt föreskriva, samt *att* uppdraga åt lantegendomsnämnden att fullfölja ärendet och i sinom tid inkomma med de detaljerade förslag, som erfordrades för genomförande av det sålunda i princip godkända förslaget. *Ang. införande av nytt sophämtningssystem.*

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 88) uppstod överläggning, varunder herr Eriksson med instämmande av herr Welin-Berger yrkade bifall till drätselkammarens förslag, dock med den jämkningen, att åläggandet för fastighetsägarna att anskaffa erforderliga kärl skulle avse en tidpunkt, som tidigast borde sättas till den 1 juli 1942. Herrar Persson och Lund yttrade sig utan att framställa något yrkande.

Vid framställning av proposition å drätselkammarens förslag och herr Erikssons yrkande, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med sistnämnda yrkande drätselkammarens hemställan med den av herr Eriksson föreslagna jämkningen.

§ 138.

Med skrivelse den 1 innevarande augusti hade drätselkammaren för stadsfullmäktiges kännedom överlämnat avskrift av Kungl. Maj:ts beslut den 12 juli 1940, innehållande tillstånd för staden att upptaga ett 20-årigt amorte- *Ang. upptagande av nytt amorteringslån.*

ringslån å 547.525 kronor 74 öre till gäldande av i beslutet närmare angivna utgifter.

Stadsfullmäktige beslöto lägga skrivelsen och beslutet till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 89).

§ 139.

Ang. pensionsunderstöd åt en skolstäderska.

Under tillstyrkande av en framställning i ämnet från folkskolestyrelsen och i överensstämmelse med vad lönenämnden i ärendet föreslagit, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande augusti hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* bevilja f. städerskan vid folkskolan Anna Eriksson ett årligt pensionsunderstöd av 300 kronor att utgå från och med den 1 augusti 1940.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 90) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 140.

Ang. utförande av vissa gatuarbeten.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 91) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för iordningställande på i skrivelsen angivet sätt av delar av Bondegatan, Rudbäcksgatan och Zimmermansgatan ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag av 24.600 kronor att utgå av det i årets stat upptagna anslaget till övriga nyanläggnings- och förbättringsarbeten.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 141.

Ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Sedan stadsfullmäktige den 20 sistlidne juni uppdragit åt beredningsutskottet att upprätta förslag till de fyllnadsval, som erfordrades i anledning av lasarettsläkaren I. Behrings avgång från av honom på grund av stadsfullmäktiges val innehavda befattningar, så hade utskottet nu i skrivelse den 14 innevarande augusti avgivit sådant valförslag.

Efter av förslaget tagen del utsågo stadsfullmäktige med acklamation i överensstämmelse med det framlagda förslaget:

Till ledamot i *hälsovårdsnämnden* för tiden intill utgången av år 1941 nuvarande suppleanten i nämnden fru Karin Kjelldahl samt till suppleant i nämnden för samma tid i fru Kjelldahls ställe fru Elin Ramqvist.

Till ledamot i *idrottsplatsstyrelsen* till innevarande års utgång nuvarande suppleanten i styrelsen komministern S. A. Sigland samt till suppleant i styrelsen för samma tid efter hr Sigland ingenjören Birger Falk.

Till suppleant i *barnträdgårdsstyrelsen* för tiden intill utgången av år 1943 personalkonsulenten fröken Inez Mallander.

Slutligen valde stadsfullmäktige i anledning av utskottets erinran därom att herr Behring jämväl varit ledamot av beredningsutskottet och att stadsfullmäktige sålunda hade att för återstoden av innevarande år utse ny utskottsledamot i hans ställe, likaledes med acklamation till ledamot av utskottet för sagda tid nuvarande suppleanten häradshövdingen S. Turén ävensom till suppleant efter herr Turén, att i ordning efter fru Falk och herr Elow Eriksson inträda vid förfall för någon eller några av herrar Thyresson, Robsahm och Turén, häradsskrivaren O. Lewrö.

§ 142.

Ang. förvärv av Johannisbergs egendom m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 92) hade drätselkammaren, under hänvisning till tidigare beslut i ärendet den 25 januari och den 30 maj innevarande år, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* på de av stadsfullmäktige den 25 januari 1940 godkända villkoren och med tillägg av de ytterligare villkor, som innefattades i en skrivelsen omförmäld mellan drätselkammaren, domänstyrelsen och flygförvaltningen träffad preliminär överenskommelse förvärva Johannisbergs egendom av kronan och på ävenledes i skrivelsen angivet sätt medverka till anläggande av ett flygfält därstädes; *att* uppdraga åt drätselkammaren att å stadens vägnar i huvudsaklig överensstämmelse med vad här ovan anförts träffa avtal om förvärv och byte av den mark, som erfordrades för flygfältets anläggande ävensom att i övrigt fullfölja ärendet och underteckna de handlingar, som erfordrades för det definitiva genomförandet av frågan om inköp av egendomen och flygfältets iordningställande, samt *att* för närvarande anslå *dels* 65.000 kronor, utgörande del av köpeskilling för Johannisberg och andel i flygfältskostnad, att utgå av tillgängliga medel och slutligt täckas i samband med behandlingen av budgeten för 1941, *dels ock* 27.500 kronor till inköp av mark för flygfältet att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Efter av skrivelsen tagen del biföllo stadsfullmäktige på yrkande av herr Eklund enhälligt till alla delar drätselkammarens hemställan.

§ 143.

Ang. omorganisation av stads-arkitekts-,

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande augusti hade drätselkammaren, under åberopande av utredning och förslag, som avgivits av en av drätselkammaren och byggnadsnämnden gemensamt tillsatt kommitté samt

byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m. samt inrättande av stadsplanenämnd.

med överlämnande av yttranden av byggnadsnämnden, vatten- och gasverksstyrelsen samt hamnstyrelsen, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga föreliggande förslag till instruktioner för *dels* stadsarkitekten i Västerås dels ock Västerås stads byggnads- och stadsingenjörskontor med av drätselkammaren föreslagna i skrivelsen närmare angivna ändringar att träda i tillämpning från och med den 1 januari 1941, *att i* samband härmed upphäva tidigare gällande instruktioner för stadsarkitekten, byggnadschefen och stadsingenjören, samt *att* bemyndiga drätselkammaren och byggnadsnämnden att vidtaga de åtgärder, som erfordrades för att den nya organisationen skulle kunna träda i tillämpning från och med kommande årsskifte.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 93) uppstod överläggning, varunder yrkades dels av herr Eklund bordläggning av ärendet i avbidan på förväntat yttrande av lönenämnden, dels ock av herr Henning med instämmande av herr Engdahl, återremiss av ärendet till drätselkammaren för ytterligare beredning, varjämte herr Ernst Johansson yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige utan omröstning återremittera ärendet till drätselkammaren för vidare övervägande.

Vid behandlingen av detta ärende frambar vidare herr Henning en motion, vari han hemställde, att stadsfullmäktige ville besluta att i samband med omorganisation av chefstjänstebefattningarna ersätta stadsplanekommittén med en stadsplanenämnd och att uppdraga åt denna att handhava stadsplanearbetet.

På yrkande av herr Henning remitterades motionen för yttrande till byggnadsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet.

§ 144.

Ang. stadsplaneändring av kvarteren Sigurd och Sigvald samt Hamnplanen m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande augusti hade byggnadsnämnden på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* —med vidhållande i övrigt av sitt beslut den 20 juni 1940 att godkänna upprättat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för kvarteren Sigurd och Sigvald samt Hamnplanen — för sin del antaga följande ändrade lydelse av § 1 sista stycket av stadsplanebestämmelserna: "Å med D betecknat område få anordningar ej vidtagas, som förhindra förefintliga underjordiska allmänna ledningars underhåll."

Drätselkammaren hade i häröver den 15 innevarande augusti avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att,* på sätt byggnadsnämnden föreslagit, antaga den av nämnden förordade ändrade lydelsen av § 1 sista stycket av stadsplanebestämmelserna samt *att* uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 94) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 145.

Ang. köp av stadsäg. 182, 183 vid Gästgivarvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 95) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* inköpa stadsägan 182, 183 för ett pris av 9.500 kronor samt uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga för köpets fullföljande erforderliga åtgärder samt *att* härför anslå 9.500 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 146.

Ang. lönereglering för poliskommissarietjänsten m. m.

Sedan poliskommissarie H. Stahre i skrivelse till länsstyrelsen den 11 juni 1940 hemställt, att länsstyrelsen vid prövning av ett av stadsfullmäktige den 25 april samma år fattat och länsstyrelsen underställt beslut om uppflyttning av poliskommissarietjänsten i högre lönegrupp m. m. ville vidtaga sådana åtgärder, att löneförbättring och ersättning för uppdraget som luftskyddschef tillerkändes Stahre i den omfattning länsstyrelsen funne skäligt samt magistraten genom resolution den 13 sistlidne juni infordrat stadsfullmäktiges yttrande i ärendet, hade förberedande utlåtanden avgivits till stadsfullmäktige av lönenämnden och drätselkammaren, därvid lönenämnden vidhållit sitt förslag, att Stahre borde tillerkännas en engångsersättning med 1.000 kronor för merarbete under den tid han jämte egen tjänst uppehållit luftskyddschefsbefattningen i Västerås samt beträffande löneregleringen för poliskommissarietjänsten likaledes vidhållit sitt tidigare förslag, att tjänsten borde placeras i 41. lönegruppen av stadens lönestat, samt drätselkammaren på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige som yttrande över poliskommissariens skrivelse ville, med åberopande av vad drätselkammaren i sitt utlåtande anfört, vidhålla tidigare fattat beslut.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 96) fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i ärendet i överensstämmelse med drätselkammarens hemställan.

§ 147.

Ang. fortsatt nybyggnadsförbud för

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 18 nästlidne juli, varigenom länsstyrelsen med bifall till stadsfullmäktiges enligt beslut den 20 juni innevarande år gjorda framställning förordnat, att det av

området öster om järnvägslinjen till Tillberga.

länsstyrelsen genom resolutioner den 27 september 1939 och den 28 november 1939 meddelade förbudet att verkställa nybyggnad inom det område av staden, som begränsades av Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Frejagatan, Vargbogatan, Sigtunagatan, Utmarksgatan, stadsägan nr 2102, en linje österut 40 meter norr om Stockholmsvägen till stadsgränsen, stadsgränsen mot Skiljebo, södra gränsen till stadsägan nr 2239 B, södra och västra gränserna till Sommarro, Pilgatan samt järnvägen till Tegnérgatan skulle äga fortsatt tillämpning intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt stadsplan för berörda del av staden, dock högst till den 1 juli 1941.

§ 148.

Ang. fortsatt nybyggnadsförbud för kvarteren Nestor och Oden.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 18 nästlidne juli, varigenom länsstyrelsen med bifall till stadsfullmäktiges enligt beslut den 20 juni innevarande år gjorda framställning förordnat, att det av länsstyrelsen genom resolutioner den 21 och 25 april 1939 och den 17 januari 1940 meddelade förbudet att verkställa nybyggnad m. m. inom kvarteren Nestor och Oden skulle äga fortsatt tillämpning intill dess stadsfullmäktige beslutat om ifrågasatt ändring av stadsplanen för berörda del av staden, dock högst till den 1 augusti 1941.

§ 149.

Ang. fastställelse av stadsplan för kv. Julius, Jörgen, Ludvig och Ludolf.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts brev den 26 juli 1940 med fastställelse å det av stadsfullmäktige den 28 mars 1940 antagna förslaget till ändring av stadsplanen beträffande kvarteren Julius, Jörgen, Ludvig och Ludolf, dock att från fastställelse undantagits § 4 andra stycket i stadsplanebestämmelserna och vissa föreskrifter meddelats rörande innehållet i § 5 första stycket och § 7 första och andra styckena av stadsplanebestämmelserna.

§ 150.

Ang. tillstånd för Oscar C. J:son-Hovstadius att utskänka pilsnerdricka.

Genom resolution den 26 innevarande augusti hade poliskammaren infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av disponenten Oscar C. J:son-Hovstadius hos länsstyrelsen gjord ansökan om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka.

Nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, hade i skrivelse till stadsfullmäktige den 28 innevarande augusti, under framhållande av att sökanden hade för avsikt att övertaga den matserveringsrörelse som bedrivits av fru Hanna Lindmark, att nämnden inhämtat, att sökanden kunde anses lämplig att utskänka pilsnerdricka i samband med mat-

serveringsrörelse och att nämnden hade den principiella inställningen, att tillstånd av denna art första gången torde beviljas endast för högst ett år, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta hos Konungens Befallningshavande tillstyrka, att Oscar Carl J:son-Hovstadius beviljades tillstånd att inom lokaler i fastigheten Vasagatan 15 här i staden fr. o. m. den 1 oktober 1940 t. o. m. den 30 september 1941 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att ifrågavarande ärende, ehuru ej upptaget i kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till avgörande, godkände utan omröstning nykterhetsnämndens i ärendet framställda förslag.

§ 151.

Ang. ändrade regler för bostadstilldelningen i stadens pensionärshem.

En av herr Keijser nu väckt skriftlig motion med förslag, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt drätselkammaren att verkställa utredning och till stadsfullmäktige inkomma med förslag ang. ändrade regler för bostadstilldelningen i stadens pensionärshem, beslöto stadsfullmäktige på yrkande av motionären remittera till drätselkammaren för utlåtande.

§ 152.

Ang. vidsträckt tilldelning av kommunala pensionstillskott.

Väcktes av herr Lund genom skriftlig motion förslag om utredning genom särskild kommitté om vad som kunde anses som existensminimum i Västerås samt att samtliga folkpensionärer måtte tilldelas kommunalt pensionstillskott för utfyllnad av skillnaden mellan beloppet för existensminimum och vederbörandes folkpension m. m.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av herrar vice ordföranden och motionären remittera motionen för yttrande till fattigvårdsstyrelsen, drätselkammaren och beredningsutskottet.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 31 augusti 1940.

ALB. LUNDKVIST.

Thure Bergquist. *Ernst Johansson.*

Offentligen uppläst och justerat den 31 augusti 1940; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 26 september 1940.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Gustafsson, Ernst Larsson, Svanström, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén, Eriksson och Lewrö.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Robsahm, Lundgren och Gunnar Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr borgmästaren Olov Rylander.

§ 153.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Hellström och C. W. Karlsson att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset lördagen den 28 innevarande september kl. 2 e. m.

§ 154.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse.

Fattigvårdsstyrelsens till stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för 1939 anmäldes och lades till handlingarna. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 97).

§ 155.

Ang. avlöning till befattningshavare vid

Sedan stadsfullmäktige den 25 april 1940 anmodat lönenämnden och drätselkammaren att avgiva förberedande utlåtande med anledning av att stadsfullmäktiges yttrande begärts i två Kungl. Maj:t underställda ärenden ang.

förstärkt försvarsberedskap.

visst tillägg till gällande avlöningsbestämmelser för stadens befattningshavare samt vissa tillfälliga bestämmelser i båda fallen avseende avlöning under militärtjänstgöring, hade nu dessa förberedande utlåtanden inkommit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 98) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Turén, att stadsfullmäktige ville uttala, att stadsfullmäktige med hänsyn till vad i ärendet förekommit ej hade något att erinra emot, att ärendet återremitterades till stadsfullmäktige för förnyad omprövning. Herrar Engdahl och Granér yttrade sig utan att framställa något yrkande. Herr Nyström förklarade sig ej hava något emot bifall till herr Turéns förslag. Herr borgmästaren uttalade sig i ärendet.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, framställdes proposition å lönenämndens av drätselkammaren understödda förslag och herr Turéns yrkande, och beslöto stadsfullmäktige härvid utan omröstning godkänna det av herr Turén under överläggningen framställda förslaget.

§ 156.

Ang. ändrad instruktion för fattigvårdssysslomannen.

Sedan stadsfullmäktige den 20 sistlidne juni till beredningsutskottet för ytterligare beredning återremitterat ett av fattigvårdsstyrelsen framlagt och av beredningsutskottet tillstyrkt förslag till ändrad instruktion för fattigvårdssysslomannen, hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande september, under åberopande av ett yttrande från fattigvårdsstyrelsen och på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa den av fattigvårdsstyrelsen föreslagna ändrade instruktionen för fattigvårdssysslomannen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 77 och 99) yrkade herrar Sjöberg, vice ordföranden och Turén bifall till beredningsutskottets förslag, varemot herr Sjöblom med instämmande av herrar Lund och Hult påyrkade den ändringen i förslaget, som framförts i reservation emot fattigvårdsstyrelsens senast avgivna yttrande eller att § 2 mom. 2 i instruktionen skulle lyda: "att bevaka fattigvårdens rätt och utföra dess talan gent emot främmande fattigvårdssamhällen och *efter styrelsens prövning*, bevaka samma rätt mot enskilda, därest fattigvårdsstyrelsen i särskilda fall ej annorlunda bestämmer".

Vid först framställd proposition å de olika yrkandena beträffande § 2 mom. 2 beslöto stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 32 ja emot 13 nej, avgivna för bifall till herr Sjöbloms yrkande, godkänna beredningsutskottets förslag.

Härefter godkändes samma förslag utan omröstning i övriga delar.

Stadsfullmäktige hade alltså beslutat antaga och godkänna det av fattigvårdsstyrelsen framlagda i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för den 20 juni 1940 under n:r 77 intagna förslaget till ändrad instruktion för fattigvårdssysslomannen.

§ 157.

Ang. val av kommunalombud vid folkräkning.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 innevarande september hade pastor i församlingen avgivit förslag å personer, lämpliga att utses till kommunalombud enligt Kungl. förordningen den 26 april 1940 med särskilda bestämmelser rörande mantalsskrivningen för år 1941.

Beredningsutskottet hade i samma dag avgivet utlåtande i ärendet tillstyrkt, att stadsfullmäktige ville i enlighet med pastors förslag, utöver de fyra redan utsedda mantalsskrivningsombuden, nämligen skrivaren Axel L. Andersson, snickeriförmannen Hugo Svensson, f. guldsmeden C. E. Tengström, fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson, till kommunalombud utse ombudsmannen Gösta Sjöberg, f. polismannen Johan August Johnsson, godsägaren Johan Jansson och sjukbesökaren Georg Pettersson.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 100) valde stadsfullmäktige med acklamation till kommunalombud de sålunda föreslagna personerna, varjämte stadsfullmäktige enligt beredningsutskottets förslag till granskningsnämndens ordförande utsågo domprosten Ernst Enochsson.

§ 158.

Ang. val av ledamot i kristidsnämnden.

Sedan advokaten J. Ruben Nyman i skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande september anhållit om entledigande från uppdraget att vara ledamot i stadens kristidsnämnd, hade beredningsutskottet i anledning härav den 13 innevarande september avgivit utlåtande.

I överensstämmelse med vad beredningsutskottet i sagda utlåtande föreslagit biföllo stadsfullmäktige herr Nymans berörda anhållan och valde med acklamation till ledamot i kristidsnämnden i herr Nymans ställe direktören Erik Nygren.

§ 159.

Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnads-

Vid behandling den 29 nästlidne augusti av ett av drätselkammaren framlagt förslag angående omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m. hade stadsfullmäktige återremitterat ärendet till drätselkammaren för vidare övervägande.

chefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

Drätselkammaren hade den 12 innevarande september avgivit förnyat utlåtande i ärendet, varjämte lönenämnden inkommit med yttrande av den 11 innevarande månad.

Lönenämnden hade tillstyrkt drätselkammarens förslag med viss ändring av § 1 i instruktionen för stadsarkitekten.

Drätselkammaren hade vidhållit sitt förut avgivna förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:ris 93 och 101) uppstod överläggning och yrkades därunder *dels* av herr Engdahl bifall till det föreliggande förslaget med den av lönenämnden förordade ändringen beträffande reglerna för stadsarkitektens tillsättande i § 1 av stadsarkitektsinstruktionen, *dels* av herr Henning bifall till förslaget i alla delar, dock att till § 3 punkt 6 borde göras det av vatten- och gasverksstyrelsen i dess yttrande av den 8 augusti 1940 föreslagna tillägget, *dels* av herr Eklund bifall till det av drätselkammaren framställda förslaget oförändrat, *dels* ock slutligen av herr Lewrö, att stadsfullmäktige nu endast måtte bifalla vad som föreslagits beträffande inrättande av en heltidsanställd stadsarkitektbefattning, men låta frågan i övriga delar vila i avbidan på en omprövning av kommunalförvaltningens omorganisation i dess helhet, varom herr Lewrö till dagens sammanträde avgivit en särskild motion.

Sedan överläggningen förklarats avslutad fattades följande beslut.

Vid framställning av proposition å drätselkammarens och lönenämndens olika förslag till lydelse av § 1 i instruktionen för stadsarkitekten godkändes utan votering drätselkammarens förslag.

Genom begärd och anställd omröstning beslöto stadsfullmäktige med 25 nej emot 19 ja, avgivna för drätselkammarens förslag oförändrat att till § 3 punkt 6 av samma instruktion skulle fogas det av vatten- och gasverksstyrelsen föreslagna tillägget.

Förslaget till instruktion för stadsarkitekten godkändes utan omröstning i övriga delar enligt drätselkammarens förslag.

I fråga om instruktionen för byggnadschefs- och stadsingenjörskontoret beslöto stadsfullmäktige utan omröstning med avslag å herr Lewrös yrkande om uppskov med denna del av ärendet, nu företaga jämväl denna fråga till avgörande, varefter samma instruktion godkändes utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

I övriga delar godkändes drätselkammarens förslag utan omröstning.

Stadsfullmäktige hade alltså i detta ärende beslutat

att antaga det i stadsfullmäktiges handlingar för den 29 augusti 1940 under n:o 93 intagna förslaget till instruktion för stadsarkitekten i Västerås med dels det av vatten- och gasverksstyrelsen föreslagna tillägget till § 3 punkt 6, "att vid granskning av byggnadsritningar hos tekniska verken göra

sig underrättad om möjligheterna för anslutning till stadens ledningar", dels ock den av byggnadsnämnden och drätselkammaren förordade ändringen av § 3 punkt 9 att ordet *"noggrant"* framför ordet "övervaka" skulle utgå och att mellan orden "utföres" och "i" skulle inskjutas orden "på tillfredsställande sätt och";

att antaga det i nyssnämnda handlingar intagna förslaget till instruktion för Västerås stads byggnads- och stadsingenjörskontor med följande av drätselkammaren förordade förändringar: "i § 7 punkt C 4) skulle dels orden "hava överinseendet över" utbytas mot orden "övervaka utförandet av" dels ock mellan orden "grävning" och "samt" inskjutas orden "och återfyllnad", i § 12 fjärde att-satsen skulle uttrycket "överinseendet över ledningsarbeten" utbytas mot uttrycket "övervakandet över grävnings- och återfyllnadsarbeten i samband med ledningsläggning", i § 14 skulle i slutet införas en punkt 12) så lydande: "upprätta och föra i 7 § byggnadsstadgan omförmäld förteckning";

att de nyantagna instruktionerna skulle träda i tillämpning fr. o. m. den 1 januari 1941;

att upphäva tidigare gällande instruktioner för stadsarkitekten, byggnadschefen och stadsingenjören;

att bestämma avlöningen till stadsarkitekten enligt 54. lönegruppen, byggnadschefen-stadsingenjören enligt 57. lönegruppen, förste assistenten enligt 46. lönegruppen, byggnadsingenjören och mätningsingenjören enligt 43. lönegruppen, allt i stadens lönestat, samt medgiva att biträdande arkitekten måtte erhålla årligt arvode av högst 7.200 kronor; samt

att bemyndiga drätselkammaren och byggnadsnämnden att vidtaga de åtgärder, som erfordrades för att den nya organisationen skulle kunna träda i tillämpning från och med kommande årsskifte.

§ 160.

Ang. nyanläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Katrinelundsvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande september hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville för utbyte av ledningarna för vatten, avlopp och gas i Katrinelundsvägen mellan Allégatan och Lovisebergsvägen anvisa 8.600 kronor att utgå av lånemedel och 4.400 kronor att påföras verkens underhållskonton i 1941 års stat.

Drätselkammaren hade i häröver den 12 innevarande september avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bifalla vatten- och gasverksstyrelsens framställning, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t beslutet i vad det avsåge anslagets täckning av lånemedel.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 102) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 161.

Ang. anläggning av ny vattenledning i del av Engelbrektsgatan och gasledning i Kaplansgatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande september hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag av 6.800 kronor till nya vatten- och gasledningar, den förstnämnda i Engelbrektsgatan mellan Kaplansgatan och Norra Ringvägen, den sistnämnda i Kaplansgatan mellan Engelbrekts- och Karlsgatorna.

Drätselkammaren hade i häröver den 12 innevarande september avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bifalla vatten- och gasverksstyrelsens framställning, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t beslutet i vad det avsåge anslagets täckning av lånemedel.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 103) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 162.

Ang. anläggning av vatten- och avloppsledningar i Lekgatan och del av Götgatan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande september hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag av 11.500 kronor för framdragande av ledningar för avlopp och vatten i Lekgatan mellan Grindstuvägen och Götgatan samt i sistnämnda gata mellan Lekgatan och Kronvägen.

Drätselkammaren hade i häröver den 12 innevarande september avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bifalla vatten- och gasverksstyrelsens framställning, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t beslutet i vad det avsåge anslagets täckning av lånemedel.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 104) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 163.

Ang. anläggning av gasledning i del av Östra Ringvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande september hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville för anläggning av en gasledning i Östra Ringvägen mellan Pilgatan och Kopparbergsvägen anvisa ett anslag av 19.200 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren hade i häröver den 12 innevarande september avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bifalla vatten- och gasverksstyrelsens framställning, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t beslutet i vad det avsåge anslagets täckning av lånemedel.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 105) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 164.

Ang. föreståndarens för tekniska verken kvarstående i tjänsten efter uppnådd pensionsålder.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande september hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om godkännande av en mellan styrelsen och ingenjör Geston träffad preliminär överenskommelse, att ingenjör Geston skulle tillsvidare, och intill dess ny innehavare av föreståndarebefattningen blivit utsedd och tillträtt befattningen, på samma villkor som hittills gällt, kvarstå i tjänsten som föreståndare för stadens tekniska verk.

Drätselkammaren hade i häröver den 12 innevarande september avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna vatten- och gasverksstyrelsens ifrågavarande åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 106) och sedan herr Turén yrkat det tillägget i förslaget, att medgivandet skulle avse tiden högst intill den 1 oktober 1941, dels ock herr Henning yrkat bifall till förslaget oförändrat, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen enligt vatten- och gasverksstyrelsens förslag oförändrat.

§ 165.

Ang. anskaffning av en elektrisk kompressor och ett bilgengasaggregat för tekniska verken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande september hade vatten- och gasverksstyrelsen meddelat, att styrelsen sett sig nödsakad gå i författning om inköp av en med elektrisk motor driven kompressor samt ett gengasaggregat för en lastautomobil, ävensom meddelat sig anse, att kostnaden härför, 6.200 kronor, borde fördelas på verkens konton för drift- och nyanläggningar.

Drätselkammaren hade i häröver den 12 innevarande september avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bifalla vatten- och gasverksstyrelsens åtgärd, samt *att* kostnaden för inköpen på sätt styrelsen föreslagit måtte fördelas på tekniska verkens konton för drift- och nyanläggningar.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 107) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 166.

Ang. anskaffning av två bilgengasaggregat och omändring av vagnar för renhållningsverket.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 innevarande september hade drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från lantegendomsnämnden och under tillstyrkande av nämndens däri framställda förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inköp av gasaggregat till två lastbilar samt för omändring på föreslaget sätt av tre stycken flakvagnar ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å tillhopa 7.500 kronor, samt *att* anslaget ifråga skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas genom att upptagas i lantegendomsnämndens stat för nästkommande år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 108) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 167.

Ang. anskaffning av ett gasaggregat till en traktor för lantbruket.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande september hade lantegendomsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för inköp av ett gasaggregat för jordbrukstraktor ställa ett anslag å 1.800 kronor till lantegendomsnämndens förfogande.

Drätselkammaren hade i häröver den 12 innevarande september avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för angivet ändamål ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å 1.800 kronor, samt *att* anslaget ifråga skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas genom att upptagas i lantegendomsnämndens stat för år 1941.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 109) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 168.

Ang. uppdrag för fattigvårdsstyrelsen att i vissa fall

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande september hade fattigvårdsstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte lämna fattigvårdsstyrelsen uppdrag att på sätt och villkor, som i 11 § 1 st. i lagen om folkpensionering stadgades, förskottera folkpension åt personer, som därav vore i behov.

förskottera folkpensioner.

Drätselkammaren hade i häröver den 12 innevarande september avgivet utlåtande tillstyrkt, att stadsfullmäktige måtte bifalla fattigvårdsstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 110) och sedan herr Sjöberg med instämmande av herr Hult yrkat bifall till det framställda förslaget med det tillägget att uppdraget för fattigvårdsstyrelsen jämväl skulle avse förskottering av barnbidrag enligt § 11 i lagen om barnbidrag, samt herr Lund yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen med det av herr Sjöberg föreslagna tillägget.

§ 169.

Ang. revision av 1939 års räkenskaper.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 19 nästlidne augusti hade magistraten för besluts fattande överlämnat stadens revisorers berättelse i anledning av verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1939.

Därjämte hade inkommit infordrade yttranden från drätselkammaren, vatten- och gasverksstyrelsen, fattigvårdsstyrelsen, folkskolestyrelsen, hamnstyrelsen, planteringsnämnden, badhusstyrelsen, lantegendomsnämnden och brandstyrelsen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet och sedan herr Engdahl yrkat bifall till revisorernas förslag om ansvarsfrihet samt herrar Ernst Johansson och Welin-Berger uttalat sig utan särskilt yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning jämlikt revisorernas tillstyrkan bevilja ansvarsfrihet för 1939 års förvaltning åt drätselkammaren och stadens övriga förvaltningsorgan.

§ 170.

Ang. inköp av stadsägan 181.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 24 innevarande september hade drätselkammaren gjort följande framställning:

"Drätselkammaren får härmed förelägga stadsfullmäktige fråga om inköp av stadsägan nr 181, även kallad Larslund. Fastigheten ifråga, som är belägen vid Gästgivarvägen med adressnummer 5, innehåller i areal 324 kvadratmeter. För en planerad breddning av Gästgivarvägen behöver en stor del av fastigheten tagas i anspråk. På fastigheten, som är taxeringsvärderad till 8.500 kronor, därav 1.500 kronor i markvärde och 7.000 kronor i byggnadsvärde, äro uppförda dels ett boningshus, inrymmande två lägenheter, dels ock ett mindre uthus. Fastigheten avkastar i årlig hyra 550 kronor. Drätselkammaren har träffat preliminärt avtal med ägaren om förvärv av fastigheten för 8.000 kronor med tillträde den 1 oktober 1940. Köpeskillingen för fastigheten synes böra utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Med åberopande av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för en köpeskilling av 8.000 kronor förvärva stadsägan 181, *att* härför anslå 8.000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga samtliga åtgärder, som erfordras för köpets fullföljande."

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till avgörande, biföllo efter föredragning av skrivelsen på yrkande av herr Eklund utan omröstning drätselkammarens däri gjorda hemställan.

§ 171.

Ang. ordningsstadgande om anmälningsskyldighet för resande m. m.

Genom resolution den 24 innevarande september hade magistraten infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av ett av polismästaren och landsfogden hos länsstyrelsen framställt förslag till särskilt ordningsstadgande för Västerås stad angående anmälningsskyldighet om resande m. m.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av herr vice ordföranden remittera handlingarna i ärendet till beredningsutskottet för förberande utlåtande.

§ 172.

Ang. tillstånd för Gurli Nilsson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 25 innevarande september infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av pensionatsinnehavarinnan Gurli Nilsson hos länsstyrelsen gjord ansökning om tillstånd att här i staden utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige denna dag, under förmälan, att nämnden inhämtat, att sökanden kunde anses lämplig att utskänka pilsnerdricka i samband med matserveringsrörelse, hemställt, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen tillstyrka, att sökanden beviljades tillstånd att inom lokaler i fastigheten nr 19 vid Utanbygatan här i staden under tiden fr. o. m. den 1 oktober 1940 t. o. m. den 30 september 1943 till spisande gäster utskänka pilsnerdricka klass II.

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru ej upptaget i kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till slutligt avgörande, biföllo efter föredragning av handlingarna i ärendet utan omröstning nykterhetsnämndens hemställan.

§ 173.

Ang. omorganisation av stadens förvaltning.

Föredrogs en av herr Lewrö till dagens sammanträde ingiven motion, däri han föreslog, att stadsfullmäktige måtte tillsätta en kommitté med uppdrag att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning rörande stadens nu-

varande förvaltningsorgan och deras ändamålsenlighet samt att inkomma med förslag till den omorganisation i berörda hänseende, vartill denna utredning kunde giva anledning.

På yrkande av herr motionären och vice ordföranden beslöto stadsfullmäktige remittera motionen för yttrande till drätselkammaren och beredningsutskottet.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 28 september 1940.

ALB. LUNDKVIST.

Carl Hellström. *Carl W. Karlsson.*

Offentligen uppläst den 28 september 1940; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., Västerås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 oktober 1940.

Närvarande: Ordföranden herr Måleriföreståndaren Alb Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson, herrar Leontein, Keijser, Håvberg, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, C. W. Karlsson, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Granér, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Gustafsson, Ernst Larsson, Svanström, Olsson, Pers, Elis Larsson, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén, Eriksson och Lewrö.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Robsahm, Bergquist, Gunnar Larsson och Nyström.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr borgmästaren Olov Rylander.

§ 174.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Sund och Engdahl att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 4 nästkommande november kl. 1 e. m.

§ 175.

Ang. reglering av vissa lärartjänster vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Sedan stadsfullmäktige den 26 oktober 1939 till lönenämnden återremitterat ett tidigare vid upprepade tillfällen behandlat, av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning framställt förslag angående reglering av vissa läraretjänster vid skolorna, över vilket förslag utlåtanden avgivits av lönenämnden och drätselkammaren, hade lönenämnden nu i skrivelse till stadsfullmäktige den 11 nästlidne september avgivit det senast begärda yttrandet i frågan och därvid, med undantag för den i det tidigare förslaget upptagna lärarebefattningen, huvudsakligen avseende undervisning vid verkstadsskolan för snickare, vidhållit sitt förut i ärendet avgivna och av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar 1939 N:ris 133 och 159 samt 1940 N:o 112) biföllo stadsfullmäktige på yrkande av herr Engdahl och sedan herr Granér yttrat sig utan att framställa särskilt yrkande utan omröstning lönenämndens förslag.

Stadsfullmäktige hade alltså i detta ärende beslutat

att för sin del godkänna här nedan återgivna förslag till regleringshandling för tre lärarebefattningar vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning att träda i tillämpning vid den tidpunkt, då anslutning av tjänsterna till statens pensionsanstalt skedde,

att uppdraga åt yrkesskolestyrelsen att hos Kungl. Skolöverstyrelsen ansöka om godkännande av regleringshandlingen, samt

att uppdraga åt lönenämnden att i samråd med skolstyrelsen inkomma till stadsfullmäktige med förslag till pensionsfrågans ordnande, sedan regleringen av ifrågavarande läraretjänster blivit godkänd.

"Regleringshandling berörande en del lärare vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

§ 1.

De befattningar, som i dessa bestämmelser avses, äro.

a) En lärarbefattning, huvudsakligen avseende undervisning vid lärlingsskolans kurser för inträdessökande till teknisk fackskola och vid yrkesskolans kurser i elektroteknik och kurser för elektriska installatörer.

b) Två lärarbefattningar, huvudsakligen avseende undervisning vid lärlingsskolans avdelningar och kurser för hantverk och industri och förberedande kurser för inträdessökande till teknisk fackskola, vid verkstadsskolan för elektromekaniker och i begränsad utsträckning vid yrkesskolans kurser.

§ 2.

För anställning på de i § 1 nämnda befattningarna fordras, att sökandena fylla de villkor beträffande anställning såsom lärare vid skola för yrkesundervisning, vilka äro angivna i gällande stadga för den kommunala yrkesundervisningen.

Dessutom fordras

att sökande till befattning enligt § 1 a) avlagt examen vid teknisk högskola eller därmed jämförlig läroanstalt, och

att sökande till befattning enligt § 1 b) avlagt examen vid statligt tekniskt läroverk eller därmed jämförlig läroanstalt.

§ 3.

Befattningarna tillsättas i den ordning, varom är bestämt i stadgan för den kommunala yrkesundervisningen och i skolans reglemente.

För befattningarna, som tillsättas tills vidare, skall gälla ömsesidig rätt till en uppsägningstid av fyra månader.

§ 4.

Tjänstgöringsskyldigheten omfattar:

för befattningshavare enligt § 1 a) i regel 24 à 28 timmar i veckan under 40 arbetsveckor per år,

för befattningshavare enligt § 1 b) i regel 26 à 30 timmar i veckan i teoretiska ämnen, varmed avses alla ämnen utom verkstadsarbete, yrkesarbete och dylikt, under 40 arbetsveckor per år. Om befattningshavare, tillhörande denna grupp undervisar i verkstadsarbete, yrkesarbete eller dylikt räknas därvid 1½timme sådan undervisning såsom en lektionstimme i teoretiskt ämne.

I den mån bedrivandet på lämpligt sätt av skolarbetet kräver en sådan anordning, må tjänstgöringstiden per vecka för befattningshavare överskrida här angivna högsta timantal under delar av läsåret mot att tjänstgöringsskyldigheten minskas i motsvarande grad under annan tid av detsamma.

För samtliga befattningshavare gäller att de, oberoende av bestämmelserna i § 1, om så erfordras för skolarbetets bedrivande, äro skyldiga att påtaga sig den undervisning som anvisas dem, i den mån de kunna anses vara kompetenta därtill och erhålla behörighet. -

§ 5.

Avlöningen skall för år utgöra:

för befattningshavare enligt § 1 a) 7.140 kronor såsom grundlön jämte 3 ålderstillägg, vartdera å 372 kronor efter respektive 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring,

för befattningshavare enligt § 1 b) 6.000 kronor såsom grundlön jämte 3 ålderstillägg, vartdera å 327 kronor, efter respektive 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring.

De allmänna villkor och bestämmelser, som äro utfärdade för Västerås stads befattningshavare enligt stadens lönestat, gälla även för här angivna befattningshavare i fråga om tjänstledighet, ålderstillägg, friskbetyg och utbetalande av avlöning, och i den mån stadens bestämmelser icke strida mot här meddelade föreskrifter.

§ 6.

För den händelse befattning, varom här är fråga, blir förenad med pensionsrätt i Statens pensionsanstalt, är befattningshavare skyldig erlägga de avgifter, som härför bliva fastställda, och skall anstaltens reglemente såväl i avseende på pensionsrätt som i övrigt i tillämpliga delar lända till efterrättelse ifråga om befattningen.

Övergångsbestämmelser.

Utan hinder av vad ovan stadgats beträffande befattningshavarnas tillsättande må styrelsen kunna förklara de nuvarande lärarna vid skolorna A. Sigfrids, S. Bäckström och A. Centervall som innehavare av här nämnda befattningar, nämligen Sigfrids av befattningen enligt § 1 a) samt Bäckström och Centervall av befattningarna enligt § 1 b), ägande samtliga för åldertillägg tillgodogöra sig sin tidigare tjänstgöring vid skolan, Sigfrids från och med år 1920 samt Bäckström och Centerwall från och med år 1921."

§ 176.

Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas försäkringsbolag.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande oktober hade drätselkammaren, med överlämnande av en skrivelse från Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjod, däri nämnda bolag meddelat, att bolagen beslutat lämna Västerås stad för innevarande år ett bidrag om 7.000 kronor att användas till bestridande av kostnaderna för brandförsvaret inom staden, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med tacksamhet emottaga i skrivelsen omförmälda bidrag om 7.000 kronor, samt *att* beloppet ifråga skulle tills vidare reserveras för att på sätt stadsfullmäktige framdeles komme att bestämma disponeras för ändamål, som kunde vara ägnat att främja utvecklingen och fulländningen av stadens brandväsende.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 113) godkände stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens förslag.

§ 177.

Ang. upplåggning av ny fastighetsbok för rådhusrätten.

I anledning av en skrivelse till stadsfullmäktige från borgmästaren Olov Rylander i egenskap av inskrivningsdomare hade drätselkammaren i avgivet utlåtande den 3 innevarande oktober, under tillstyrkande i huvudsak av den gjorda framställningen, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för

uppläggande av ny fastighetsbok för staden enligt lösbladssystem anvisa ett belopp av 4.500 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 114) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 178.

Ang. understöd åt Västerås Teateraktiebolag.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Västerås Teateraktiebolag hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande oktober hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för år 1940 bevilja Västerås Teateraktiebolag ett understöd uppgående till beloppet av under samma år från föreställningar å teatern influtna kommunala nöjesskattemedel att i form av restitution av sålunda inlevererad nöjesskatt påföras härför i årets stat upptaget anslag, samt *att* vad bolaget sålunda under berörda år erhållit i understöd tillfullo skulle återgäldas innan utdelning till aktieägarna i bolaget finge ske.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 115) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 179.

Ang. tilläggsbestämmelse i pensionsreglementena för stadens befattningshavare och arbetare.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 nästlidne september hade lönenämnden på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* i pensionsreglementet för stadens befattningshavare och i pensionsreglementet för stadens arbetare skulle under § 11 införas ett nytt tredje stycke av följande lydelse: "Pensionstagare, som uppbär pension enligt § 2 mom. b och c är vidare skyldig vidkännas avdrag å pensionen med belopp, som kan hava tillerkänts honom på grund av staten åliggande ersättningsplikt."; *att* ett nytt tredje stycke skulle införas i pensionsreglementet för stadens befattningshavare under § 17 och i pensionsreglementet för stadens arbetare under § 16 av följande lydelse: "Till familjepension berättigad efterlevande är dessutom skyldig vidkännas avdrag å pensionen med belopp, som kan hava tillerkänts den efterlevande på grund av staten åliggande ersättningsplikt"; samt *att* underställa beslutet Kungl. Maj:ts prövning i vad detsamma avsåge magistratens ledamöter, polismästaren och stadsfiskalen samt stadsfogden samt länsstyrelsens prövning i vad detsamma avsåge polispersonalen.

Drätselkammaren hade i häröver den 3 innevarande oktober avgivet utlåtande tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 116) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 180.

Ang. utrustning och beväpning av bevakningspersonal vid hamnen.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från polisnämnden samt en skrivelse från länsstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande oktober under tillstyrkande i begränsad omfattning av nämndens förslag hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter ställa ett belopp om 3.784 kronor 95 öre till drätselkammarens förfogande för täckande av kostnaderna för utrustning och beväpning av bevakningspersonalen i stadens hamnar.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 117) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 181.

Ang. inrättande av en stadsplanenämnd eller stadsplaneråd.

Sedan stadsfullmäktige den 29 sistlidne augusti till byggnadsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet remitterat en av herr Henning samma dag väckt motion om inrättande av en stadsplanenämnd för omhänderhavande av stadsplanearbetet inom staden, hade nu de infordrade yttrandena till stadsfullmäktige inkommit (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 118).

Byggnadsnämnden och drätselkammaren hade därvid samstämmande föreslagit, att den föreliggande motionen icke måtte föranleda till annan stadsfullmäktiges åtgärd än att den nuvarande stadsplanekommittén från och med den 1 januari 1941 ersattes med ett *stadsplaneråd,* bestående av sju ledamöter, valda för en tid av fyra år, vars yttrande borde av byggnadsnämnden inhämtas i alla viktigare stadsplaneärenden, innan definitivt förslag av byggnadsnämnden framlades. Drätselkammaren hade därutöver hemställt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt beredningsutskottet, att i samband med framläggande av förslaget till val av kommunala förtroendemän för nästkommande år inkomma med förslag till val av ledamöter i stadsplanerådet.

Beredningsutskottet hade tillstyrkt bifall till vad byggnadsnämnden och drätselkammaren sålunda föreslagit med det tillägget att *dels* tre av de första gången utsedda ledamöterna i stadsplanerådet skulle efter inför stadsfullmäktige verkställd lottning avgå efter två år *dels ock* den nuvarande stadsplanekommittén skulle upphöra från och med 1 januari 1941 och dess ledamöter entledigas från sina uppdrag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet yrkade herr Henning bifall till det föreliggande förslaget med det tillägget, att stadsfullmäktige måtte uppdraga åt beredningsutskottet att uppgöra och till stadsfullmäktige inkomma med förslag till instruktion för det blivande stadsplanerådet.

Härefter biföllo stadsfullmäktige utan omröstning dels vad såväl byggnadsnämnden och drätselkammaren som beredningsutskottet i ärendet föreslagit, dels ock det av herr Henning framställda tilläggsförslaget.

§ 182.

Ang. ordningstadgande om anmälningsskyldighet för resande m. m.

Sedan magistraten genom resolution den 24 nästlidne september infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av ett hos länsstyrelsen av polismästaren i Västerås och landsfogden i länet väckt förslag till särskilt ordningsstadgande för Västerås stad angående anmälningsskyldighet om resande m. m. samt stadsfullmäktige den 26 i samma månad remitterat handlingarna i ärendet till beredningsutskottet för förberedande utlåtande, hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande oktober förordat vissa jämkningar i förslaget och vidare hemställt, att stadsfullmäktige ville förklara sig icke hava något att erinra emot att länsstyrelsen utfärdade särskild föreskrift om utökad anmälningsskyldighet om resande inom Västerås stad i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag och med iakttagande av vad beredningsutskottet i sitt berörda yttrande föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 119) fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i frågan i enlighet med beredningsutskottets hemställan.

§ 183.

Ang. utsträckt tid för öppethållande av kiosken vid järnvägsstationen.

Sedan magistraten genom resolution den 3 innevarande oktober infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av Aktiebolaget Svenska Pressbyrån gjord framställning att tillsvidare få hålla tidningskiosken vid Västerås järnvägsstation öppen alla dagar mellan klockan 6 och klockan 22 för försäljning av konfektyrer, alkoholfria drycker, färsk frukt, tryckta skrifter, tändstickor, tobaksvaror och mindre pappersartiklar, hade beredningsutskottet, som anmodats i ärendet avgiva förberedande utlåtande, i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 120) hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos magistraten tillstyrka Aktiebolaget Svenska Pressbyråns ansökning om utsträckt tid för öppethållande av kiosken vid järnvägsstationen i Västerås.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning av handlingarna i ärendet utan omröstning enligt beredningsutskottets förslag tillstyrka ifrågavarande framställning.

§ 184.

Ang. tilläggsanslag till barnträdgårdsverksamheten.

Med överlämnande av en skrivelse från styrelsen för Västerås barn- och ungdomsinstitutioner med hemställan om anslag för beredande av plats åt vissa barn i de privata barnträdgårdarna i staden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande oktober hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter ställa ett belopp av 480 kronor till styrelsens förfogande för angivet ändamål.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 121) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen enligt drätselkammarens förslag.

§ 185.

Ang. understöd ur Hallanderska fonden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 122) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att av avkastningen av Maria Hallanders donationsfond tilldela ingenjören J. W. Hallander ett understöd för år 1941 med 800 kronor att utbetalas kvartalsvis två månader i efterskott.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 186.

Ang. reparation av en folkskollärarebostad.

Med överlämnande av en skrivelse från folkskolestyrelsen, däri styrelsen hemställt om anslag för reparation av lärarebostaden vid Lundby kyrkskola, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 17 innevarande oktober föreslagit, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för ifrågavarande ändamål anslå 3.500 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 123) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 187.

Ang. uppförande av befattningen som förare av socialregistret på ordinarie stat.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande oktober hade lönenämnden, under tillstyrkande av en framställning i ämnet från fattigvårdsstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån från och med den 1 januari 1941 skulle inrättas en ordinarie befattning som förare av socialregistret, samt *att* denna befattning skulle placeras i 18. lönegruppen av gällande lönestat.

Drätselkammaren hade i häröver den 17 innevarande oktober avgivet utlåtande tillstyrkt berörda framställning samt tillika föreslagit, att stadsfullmäktige ville bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 124) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vad lönenämnden och drätselkammaren i detta ämne hemställt och föreslagit.

§ 188.

Ang. instruktioner för de högre befattningshavarna vid tekniska verken, löneregleringen för föreståndaretjänsten och ändring av styrelsens över verken benämning.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 innevarande oktober hade vatten- och gasverksstyrelsen på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* antaga ett vid skrivelsen fogat förslag till instruktion för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk att träda i tillämpning från och med den 1 januari 1941; *att* i samband därmed bestämma, att vatten-, gas- och elektricitetsverken hädanefter skulle benämnas *Västerås stads tekniska verk* och vatten- och gasverksstyrelsen erhålla namnet *Styrelsen för Västerås stads tekniska verk; att* upphäva gällande instruktion för föreståndaren för vatten- och avloppsledningss- samt gas- och elektricitetsverken ävensom de stadganden i övriga instruktioner och reglementen, som kunde strida mot den nya instruktionen; *att* bestämma avlöningen till överingenjören enligt 57. lönegruppen samt till driftsingenjörerna och kamreraren enligt 43. lönegruppen av stadens lönestat; samt *att* bemyndiga vatten- och gasverksstyrelsen att vidtaga de åtgärder, som erfordrades för att den nya organisationen snarast kunde träda i tillämpning.

Såväl lönenämnden som drätselkammaren hade i särskilda yttranden den 8 och den 17 innevarande oktober tillstyrkt vatten- och gasverksstyrelsens framställning till alla delar.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet, som funnos återgivna i stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen under N:o 125, biföllo stadsfullmäktige, sedan herr Henning yrkat bifall till förslaget och herr Pers

föreslagit den ändringen i det framställningen åtföljande instruktionsförslaget, att i § 3 orden "överingenjören och" måtte utgå samt herr Engdahl yttrat sig utan yrkande, utan omröstning den föreliggande framställningen till alla delar.

§ 189.

Ang. pension till änkan efter en f. d. lärare vid tekniska skolan.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 8 innevarande oktober, hade lönenämnden under tillstyrkande av en framställning i ämnet från styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning, hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta att tillerkänna f. slöjdläraren vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning Anders Svenssons efterlevande maka fru Alma Svensson, en årlig pension av 918 kronor att utgå från och med den 1 september 1940 samt att av detta belopp hälften skulle täckas av uttaxerade medel och hälften av räntemedel ur Zimmermanska fonden.

Drätselkammaren hade i häröver den 17 innevarande oktober avgivet utlåtande tillstyrkt lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 126) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 190.

Ang. tillstånd för K. Borg att idka handel med begagnade föremål.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 25 innevarande oktober hade hälsovårdsnämnden, med överlämnande av till ärendet hörande handlingar anfört följande:

"Uti skrivelse till länsstyrelsen i länet har Karl Borgs Aktiebolag i Västerås genom handelsresanden Karl Borg anhållit om tillstånd att i lokal i fastigheten Hantverkaregatan 1 här i staden få idka handel med begagnade varor. Skrivelsen har överlämnats till poliskammaren för hälsovårdsnämndens och stadsfullmäktiges yttrande. Hälsovårdsnämnden får nu i ärendet anföra följande.

Av handlingarna framgår *att* sökandebolaget idkat handel med korta varor dels tidigare från lokal i fastigheten Vasagatan 13 och dels sist genom resande å landsbygden, *att* sistnämnda verksamhet nu på grund av bensinrestriktioner icke går att sköta samt *att* firman för den skull i lokal i fastigheten Hantverkaregatan 1 ämnade idka handel med nya och begagnade föremål, såsom möbler, kläder, begagnade metallvaror m. m., som skulle inköpas på auktioner eller under hand.

Förste stadsläkaren har besiktigat lokalen och funnit den vara lämpad för den föreslagna rörelsen. Då lokalen på ena sidan har en brandvägg och på den andra en affärslokal och då ingen bostadslägenhet gränsar intill loka-

len, möter ur sanitär synpunkt intet hinder mot tillstyrkande av framställningen. Emellertid bör härvid fästas det villkoret, att bolaget måste ställa sig till efterrättelse de bestämmelser angående desinfektion, som kunna komma att fastställas.

På grund av vad som anförts får hälsovårdsnämnden föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta att tillstyrka den av Karl Borgs A.-Bol. hos länsstyrelsen gjorda framställningen om tillstånd till handel med begagnade föremål i lokal i fastigheten Hantverkaregatan 1 här i staden på villkor, att sökandebolaget ålägges att ställa sig till efterrättelse de bestämmelser angående desinfektion, som kunna komma att utfärdas och bliva gällande i staden."

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru ej upptaget i kallelsen till sammanträdet, nu finge företagas till avgörande, beslöto, efter det handlingarna blivit föredragna, utan omröstning godkänna hälsovårdsnämndens i ärendet framställda förslag.

§ 191.

Ang. fastställelse av stadsplan för kv. Gude och del av Norra Ringvägen.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts i styrkt avskrift till stadsfullmäktige överlämnade brev den 20 september 1940, varigenom Kungl. Maj:t fastställt det av stadsfullmäktige den 25 april 1940 antagna förslaget till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Gude och del av Norra Ringvägen med tillhörande stadsplanebestämmelser, dock att från fastställelse undantagits § 4 i stadsplanebestämmelserna.

§ 192.

Ang. fastställelse av stadsplan för kv. Lorens.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts i styrkt avskrift till stadsfullmäktige överlämnade brev den 20 september 1940, varigenom Kungl. Maj:t fastställt det av stadsfullmäktige den 25 april 1940 antagna förslaget till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Lorens med tillhörande stadsplanebestämmelser.

§ 193.

Ang. fortsatt nybyggnadsförbud för området öster om järnvägslinjen till Tillberga.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts i styrkt avskrift till stadsfullmäktige överlämnade brev den 4 oktober 1940, varigenom Kungl. Maj:t fastställt länsstyrelsens underställda resolution den 18 juli 1940 med förordnande om fortsatt nybyggnadsförbud jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 20 juni 1940 längst intill den 1 juli 1941 för viss del av stadsområdet öster om järnvägslinjen till Tillberga.

§ 194.

Ang. fortsatt nybyggnadsförbud för kv. Nestor och Oden.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts i styrkt avskrift till stadsfullmäktige överlämnade brev den 4 oktober 1940, varigenom Kungl. Maj:t fastställt länsstyrelsens underställda resolution den 18 juli 1940 med förordnande om fortsatt nybyggnadsförbud jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 20 juni 1940 längst intill den 1 augusti 1941 för kvarteren Nestor och Oden.

§ 195.

Ang. fastställelse å beslut om förvärv av Johannisberg.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 24 oktober 1940 med fastställande av stadsfullmäktiges av magistraten underställda beslut den 29 augusti 1940 angående förvärv av Johannisbergs egendom.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 4 november 1940.

ALB. LUNDKVIST.

Karl Engdahl. *Gustaf Sund.*

Offentligen uppläst den 4 november 1940; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., Västerås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 november 1940.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Gunnar Larsson, Granér, Welin-Berger, Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Gustafsson, Svanström, Olsson, Pers, Elis Larsson, Nyström, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén, Eriksson och Lewrö.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Robsahm, Lundberg och Ernst Larsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr borgmästaren Olov Rylander.

§ 196.

Ang. avliden stadsfullmäktigeledamot.

Meddelade ordföranden, att ledamoten av stadsfullmäktige Oskar Håvberg den 22 innevarande november avlidit samt erinrade om den bortgångnes mångåriga och intresserade arbete inom stadsfullmäktige och den kommunala verksamheten i övrigt.

I anledning av den genom herr Håvbergs frånfälle uppkomna ledigheten beslöto stadsfullmäktige hos magistraten anhålla om röstsammanräkning för utseende av ny stadsfullmäktigeledamot i den avlidnes ställe.

Tillika uppdrogs åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till återbesättande av de övriga kommunala uppdrag, som av Håvberg innehafts.

§ 197.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Hult och Eklund att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 2 nästkommande december kl. 1 e. m.

§ 198.

Ang. tillstånd för F. Wallin att till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 15 nästlidne oktober infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av köpmannen Folke Wallin hos länsstyrelsen gjord ansökning om tillstånd att till avhämtning försälja pilsnerdricka i sökandens livsmedelsaffär i fastigheten nr 3 vid Sveavägen här i staden, hade nykterhetsnämnden, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, i skrivelse till stadsfullmäktige den 21 nästlidne oktober (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 127) på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till ansökningen.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöto stadsfullmäktige på yrkande av herr C. W. Karlsson utan omröstning på de skäl nykterhetsnämnden anfört avstyrka bifall till förevarande ansökning.

§ 199.

Ang. plan över pilsnerförsäljningen.

I samband med sitt förberedande utlåtande i det i nästföregående paragraf omförmälda ärendet angående tillstånd för Folke Vallin att till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville uppdraga åt nykterhetsnämnden *att* till stadsfullmäktige inkomma med plan, utvisande var de nuvarande pilsnerförsäljningsställena vore belägna och var sådana ur befolknings- och bebyggelsesynpunkt borde finnas. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 127).

Stadsfullmäktige biföllo på yrkande av herr C. W. Karlsson utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 200.

Ang. fastställande av skogsaccis för år 1940.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 128) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* fastställa skattesatsen för skogsaccis för år 1940 till 1 krona 70 öre per 100 kronors rotvärde.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 201.

Ang. anställande av en maskinskriverska vid polisverket.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från polisnämnden och under tillstyrkande av vad nämnden däri föreslagit hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande november hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anställande under år 1941 av en maskinskri-

verska å extra stat vid polisverket anvisa ett belopp av 2.700 kronor, samt *att* beloppet ifråga skulle upptagas till täckning av uttaxerade medel i 1941 års budget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 129) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 202.

Ang. tilläggsanslag för polisutbildning under år 1940.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 nästlidne oktober hade polisnämnden hemställt, att stadsfullmäktige för anställande av vikarier för tvenne polismän under den tid de innevarande år genomginge överkonstapelskursen vid statens polisskola måtte bevilja ett tilläggsanslag å 913 kronor.

Drätselkammaren hade i häröver den 7 innevarande november avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till polisnämndens anhållan samt tillika föreslagit *att* det erforderliga anslaget, 913 kronor, skulle utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 130) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vad polisnämnden och drätselkammaren sålunda hemställt och föreslagit.

§ 203.

Ang. inköp av en tjänstebil för polisverket.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från polisnämnden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande november hemställt, att stadsfullmäktige ville med bifall till denna framställning besluta *att* för inköp av en personautomobil för polisverkets räkning bevilja ett förslagsanslag å 3.500 kronor, samt *att* anslaget ifråga skulle upptagas till täckning av uttaxerade medel i 1941 års budget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 131) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 204.

Ang. ändrade bestämmelser för åtnjutande av bidrag till polisutbildning.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 nästlidne oktober hade polisnämnden i anledning av en framställning från en poliskonstapel, som numera lämnat sin tjänst vid stadens polisväsen, hemställt, att stadsfullmäktige med ändring av bestämmelserna av den 18 december 1933 måtte besluta, att polisman, som innan fem år förflutit sedan han med bidrag från staden genomgått statens polisskolas överkonstapelskurs lämnade sin anställning vid stadens po-

liskår, skulle vara skyldig återbetala stadens kostnader med avdrag för vad som belöpte på hälften av den tid han efter avslutad polisskola tjänstgjort i förhållande till fulla fem års tjänstgöring.

Drätselkammaren hade i avgivet utlåtande över denna framställning, med viss avvikelse från vad polisnämnden föreslagit för sin del hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med ändring av de den 18 december 1933 av stadsfullmäktige fastställda reglerna angående polismäns deltagande i polisskolans högre kurs bestämma, att en polisman, som innan fem år förflutit efter det han med bidrag från staden genomgått statens polisskolas högre kurs, lämnade sin anställning vid stadens poliskår, skulle vara skyldig återbetala stadens kostnader under skoltiden dock ej utdelat stipendium, med avdrag för vad av nyssnämnda kostnader belöpte på hälften av den tid han efter avslutad polisskola tjänstgjort hos staden i förhållande till fulla fem års tjänstgöring.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 132) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning ifrågavarande framställning i enlighet med drätselkammarens ändringsförslag.

§ 205.

Ang. höjning av sophämtningsavgiften.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från lantegendomsnämnden hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande november hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, *att* hämtningsavgifterna för sopkärl från och med den 1 januari 1941 skulle utgöra 50 öre för varje hämtat kärl.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 133) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens berörda hemställan.

§ 206.

Ang. anläggning av avloppsledning i del av Tunbyvägen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 22 nästlidne oktober hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för nedläggande av avloppsledning i Tunbyvägen vid småstugeområdet anvisa 9.300 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren hade i häröver avgivet utlåtande med tillstyrkande av styrelsens förslag hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för nedläggande av i vatten- och gasverksstyrelsens skrivelse omförmälda avloppsledning ställa till styrelsens förfogande ett anslag om 9.300 kronor, *att* anslaget ifråga skulle täckas genom upptagande av amorteringslån, samt *att* uppdraga

åt drätselkammaren att underställa beslutet Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse ävensom, därest lånetillstånd erhölles, vidtaga för lånets upptagande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 134) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den föreliggande framställningen enligt drätselkammarens förslag.

§ 207.

Ang. tilläggsanslag för uppförande av en förrådsbyggnad för tekniska verken.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från vatten- och gasverksstyrelsen hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande november hemställt, att stadsfullmäktige ville med bifall till styrelsens hemställan besluta att för uppförande av en förrådsbyggnad på reningsverkets område utöver tidigare anslagna 63.000 kronor ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett ytterligare anslag å 28.000 kronor, samt *att* sistnämnda anslag 28.000 kronor skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas av tekniska verkens driftsmedel genom att uppföras som utgift i budgeten med 3.000 kronor under ett vart av åren 1941—1945 och med 13.000 kronor år 1946.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 135) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 208.

Ang. ändring i instruktionen för överingenjören m. fl. vid tekniska verken.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande november hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* första delen av 3 § i den av stadsfullmäktige den 31 oktober 1940 antagna instruktionen för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid tekniska verken skulle erhålla denna lydelse: "Överingenjören och driftsingenjörerna skola hava avlagt fullständig examen vid teknisk högskola, en driftsingenjör från fackavdelning för elektroteknik och en driftsingenjör från fackavdelningen för väg och vattenbyggnad, — — —".

Drätselkammaren hade i häröver den 7 innevarande november avgivet utlåtande på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville lämna berörda framställning utan bifall.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 136) uppstod överläggning, därunder yrkades dels av herr Henning med instämmande av herr Pers bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag, dels ock av herrar Eklund, Persson Lundgren och Nyman i enlighet med drätselkammarens hemställan avslag å styrelsens framställning.

Sedan överläggningen förklarats avslutad beslöto stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 28 ja emot 16 nej, avgivna för bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag, att nämnda förslag ej skulle föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

§ 209.

Ang. anslag till uppförande av en skollovskolonibyggnad vid sjön Usken.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande november, under tillstyrkande av föreningens anhållan, hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för uppförande av en ny kolonibyggnad vid sjön Usken i Lindesbergs landsförsamling ställa till Föreningen Västerås skollovskoloniers förfogande ett anslag å 113.750 kronor att upptagas för täckning i budgeten för nästkommande år, samt *att* uppdraga åt föreningens styrelse ej mindre att införskaffa och antaga entreprenadanbud än även att i övrigt fullfölja byggnadsföretaget.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 138) yrkade dels herr Turén återremiss av ärendet till drätselkammaren för vidare beredning, dels ock herrar Granér, Engdahl och Eklund bifall till drätselkammarens förslag.

Sedan stadsfullmäktige vid först framställd proposition å herr Turéns yrkande och frågan om stadsfullmäktige ville i dag avgöra ärendet utan omröstning beslutat nu företaga ärendet till avgörande, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens i ärendet framställda förslag.

§ 210.

Ang. anslag för uppteckning av stadens folkminnen.

Med överlämnande av en skrivelse i ämnet från föreståndaren för Landsmålsarkivet i Upsala m. fl. om ett anslag med 400 kronor för bedrivande i Västerås av systematisk uppteckning av stadens folkminnen, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande november hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för ändamålet anslå 400 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 139) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens hemställan.

§ 211.

Ang. omorganisation av stadens förvaltning.

Sedan herr Lewrö vid stadsfullmäktiges sammanträde den 26 sistlidne september i skriftlig motion föreslagit, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* tillsätta en kommitté med uppdrag att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning rörande stadens nuvarande förvaltningsorgan och deras ändamålsenlighet samt att inkomma med förslag till den omorganisation i berörda hänseende, vartill denna utredning kunde giva anledning, samt stadsfullmäktige samma dag remitterat motionen till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttrande, hade nu de begärda utlåtandena till stadsfullmäktige inkommit, och hade båda de hörda myndigheterna på anförda skäl hemställt, att motionen icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges vidare åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 140) fattade stadsfullmäktige utan omröstning sitt beslut i ärendet i överensstämmelse med drätselkammarens och beredningsutskottets hemställan.

§ 212.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 13 och 14 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 141) hade beredningsutskottet avgivit förslag angående val av kommunala förtroendemän i följd av att mandat med innevarande år utlöpte och i anledning av eljes uppkomna ledigheter.

Med ledning av detta förslag och under föredragningen framställda yrkanden företogos nu ifrågavarande val på sätt §§ 212—242 här nedan närmare omförmäles.

Samtliga val förrättades, där ej annorledes i protokollet anmärkts, med acklamation.

§ 213.

Hamnstyrelsen.

I fråga om val till ledamot av hamnstyrelsen yrkade herr Lundgren att härtill måtte utses bergsingenjören Åke Lundberg.

Vid härefter med slutna sedlar företaget val utsågo stadsfullmäktige till ledamot av hamnstyrelsen för åren 1941—1945 med 40 röster bergsingenjören Åke Lundberg. 3 röster tillföllo majoren Fredrik Adilz, varjämte 1 blank röstsedel avlämnades.

Till suppleant i styrelsen för åren 1941—1943 återvaldes med acklamation byggmästaren J. Alb. Fredriksson.

§ 214.

Brandstyrelsen. Återvaldes till ledamöter i brandstyrelsen för åren 1941—1944 fabrikören Joh. Svensson, majoren G. Robsahm och järnvägstjänstemannen Thure Bergquist samt till suppleanter i styrelsen för samma tid muraren G. Dahlfors, byggmästaren J. Alb. Fredriksson och förrådsförmannen Hugo Fredriksson.

§ 215.

Sakkunniga vid brandsyn. Återvaldes till sakkunniga vid brandsyn för år 1941 byggmästaren J. Alb. Fredriksson och muraren Martin Hellblom med köpmannen Jonas Johansson och byggnadssnickaren A. N. Vretholm som suppleanter.

§ 216.

Direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning. Till ledamöter i direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning för åren 1941—1944 återvaldes fru Ebba Berg och ombudsmannen Gösta Sjöberg och till suppleanter för samma tid fru Agnes Hedberg och muraren Martin Hellblom.

§ 217.

Badhusstyrelsen. I badhusstyrelsen återvaldes för åren 1941—1944 till ledamöter f. d. stationskarlen C. F. Melin och ingenjören Algot Svensson samt till suppleanter järnsvarvaren G. Jansson och tjänstemannen Gust. Lindén.

§ 218.

Luftskyddsnämnden. Till ledamöter i luftskyddsnämnden för åren 1941—1944 återvaldes inköpschefen John Lundgren, ingenjören Walter Åkerman, brandförmannen Ernst Johansson, montören E. V. Larsson och gymnastikdirektören Algot Hammarfelt samt till suppleanter för samma tid civilingenjören Arne Mattson, tjänstemannen Edvard Nordin, brandförmannen Oskar Thorgren, motormontören Gunnar Vahlgren och häradsskrivaren Oscar Lewrö.

I samband härmed beslöts, att suppleanterna skulle inkallas till tjänstgöring vid förfall för de ordinarie ledamöter i den ordning ledamöter och suppleanter här ovan blivit nämnda.

§ 219.

Vägnämnden för Västerås stad.

Till ledamot i vägnämnden för Västerås stad för åren 1941—1944 valdes advokaten J. Ruben Nyman och till suppleant i nämnden för samma tid advokaten K. J. Boström.

§ 220.

Taxeringsnämnderna.

Beslöts att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1941 års taxeringsnämnder skulle vara tre med lika antal suppleanter med undantag för andra och elfte distriktet, där antalet sådana ledamöter bestämdes till fem med lika antal suppleanter.

Till ledamöter och suppleanter i de olika taxeringsnämnderna för år 1941 valdes följande personer; och bestämdes tillika, att suppleanterna skulle vara personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan nämnas.

1:sta distriktet.

Ledamöter: Direktören Elow Eriksson, överpostiljonen J. E. Wirén och fabrikören Otto Petersson.

Suppleanter: Köpmannen O. Maunsbach, montören E. V. Larsson och tapetseraren Gustaf Lindström.

2:dra distriktet.

Ledamöter: Ingenjören Erik Kjörning, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, bokföraren R. Söderquist, handelsföreståndaren C. E. Juhlin och skomakaremästaren Ernfrid Karlsson.

Suppleanter: Köpmannen Sigfrid Holm, gjutaren Axel Larsson, linjeförmannen V. R. Brännström, avdelningschefen Filip Dahlström och snickaremästaren August Karlsson.

3:dje distriktet.

Ledamöter: Ingenjören G. H. Zanders, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och handelsföreståndaren Axel Andersson.

Suppleanter: Kassören Oskar Rudén, verkstadsarbetaren Georg Karlsson och förmannen Gunnar Larsson.

4:de distriktet.

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, fanjunkaren K. A. Jansson och byggnadssnickaren Karl Viktorsson.

Suppleanter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, förvaltaren David Hallborg och avsynaren Ragnar Karlsson.

5:te distriktet.

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, verkstadsarbetaren Carl A. Fröbom och ingenjören Algot Svensson.

Suppleanter: Majoren G. Robsahm, hyvlaren K. H. Thorén och köpmannen Bror Edling.

6:te distriktet.

Ledamöter: Sekreteraren K. Sjöfält, grosshandlaren Alb. Reutergårdh och järnvägstjänstemannen Thure Bergquist.

Suppleanter: Skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson, kamreraren S. Holmblad och byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7:de distriktet.

Ledamöter: Fastighetsarbetaren Erik Karlsson, byggnadssnickaren Erik Lindström och vedhandlaren J. Aug. Andersson.

Suppleanter: Folkskolläraren Edvin Sigroth, modellsnickaren Hjalmar Karlsson och folkskolläraren G. Leontein.

8:de distriktet.

Ledamöter: Matvaruhandlaren F. H. Berglind, arkitekten V. Segerstedt och filaren Ivar Abrahamsson.

Suppleanter: Skräddaren K. Torstensson, blomsterhandlaren Karl Pettersson och verktygsarbetaren Helmer Törnblom.

9:de distriktet.

Ledamöter: f. slöjdläraren F. Brandt, plåtarbetaren Emil Johansson och f. guldsmeden C. E. Tengström.

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, maskinmontören Erik Berglind och ingenjören F. O. Berling.

10:de distriktet.

Ledamöter: Ingenjören Ferdinand Wahlberg, förmannen C. F. Larsson och ingenjören Knut Westerlund.

Suppleanter: Målarmästaren O. Hansson, metallarbetaren Åke Larsson och verkmästaren V. Linde-Olsson.

11:te distriktet.

Ledamöter: Lokomotivföraren Ernst Larsson, snickaren J. A. Johansson, lindaren Fredr. Wetter, lantbrukaren Jakob Pettersson och bankkamreraren Curt Möller.

Suppleanter: Lokomotiveldaren J. A. Löfstrand, snickaren J. A. Grönberg, lantbrukaren C. P. Karlstedt, lantbrukaren Herman Falk och tjänstemannen Gösta Dahlgren.

Härjämte beslöts att åt nämnden i detta distrikt och närmast åt ledamoten herr Pettersson skulle givas uppdraget att taga den befattning med virkestaxering, som omförmäldes i 81 § taxeringsförordningen med herr Falk som suppleant i detta särskilda uppdrag.

§ 221.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål för åren 1941 och 1942 majoren G. Robsahm, kassören Einar Keijser och folkskolläraren G. Leontein.

§ 222.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond för åren 1941 och 1942 måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och direktören Elow Eriksson.

§ 223.

Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond för åren 1941 och 1942

från tjänstemannaklassen: Domprosten Ernst Enochsson;

från handlande- och hantverkareklassen: Fabrikören Arvid Svensson och handlanden Erik Sjöquist;

från arbetsklassen: Förrådsförmannen Joh. Theodor Bergqvist.

§ 224.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.

Återvaldes till ledamöter i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för åren 1941 och 1942 fabrikören Joh. Svensson och fru Anna Vestberg.

§ 225.

Styrelsen för Maria Hallanders donationsfond.

Till ledamöter i styrelsen för Maria Hallanders donationsfond för åren 1941—1944 återvaldes fru Ebba Berg, fru Margit Vesterberg och redaktionssekreteraren Sven Strömblad.

§ 226.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Utsågos till ledamöter i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för åren 1941—1944 drätseldirektören Theofil Öberg, direktören A. Lindén och kopplingsarbetaren Erik Andersson.

§ 227.

Revisorer av stadens räkenskaper.

Till revisorer av stadens räkenskaper för år 1941 återvaldes på förslag av herr C. W. Karlsson med acklamation ombudsmannen Erik Genell, bokföraren B. Isaksson-Sjöberg. förmannen Karl Engdahl, kontoristen Einar Jonsson, avsynaren Martin Holmberg, tjänstemannen Gösta Holmén och järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind samt till suppleanter för dem kamreraren Fritz Lilliecreutz, direktören John A. Widén, lokomotiveldaren Gustaf Nilsson, folkskolläraren Edvin Andersson, kamreraren Martin Hansjö, kommunalarbetaren Sven Vestling och kassörskan Anna Karlsson.

§ 228.

Revisorer av arbetareinstitutets räkenskaper.

Till revisor av arbetareinstitutets räkenskaper för år 1941 omvaldes ingenjören F. O. Berling och till suppleant för honom kassören Gösta Lundberg.

§ 229.

Revisorer av högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.

Till revisorer av högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1941 omvaldes verkmästaren Gustaf Karlsson och majoren G. Robsahm samt till suppleant för dem järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind.

§ 230.

Revisorer av Arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet.

Till revisor av Arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet för år 1941 omvaldes posttjänstemannen Erik Östlund med majoren G. Robsahm som suppleant.

§ 231.

Revisorer av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet.

Till revisor av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet i Västerås för år 1941 omvaldes posttjänstemannen Erik Östlund med majoren G. Robsahm som suppleant.

§ 232.

Revisorer av Föreningen Västerås Skollovskoloniers räkenskaper.

Till revisor av Föreningen Västerås Skollovskoloniers räkenskaper för år 1941 omvaldes förmannen Karl Engdahl med tjänstemannen Gust. Lindén som suppleant.

§ 233.

Revisorer av Idrottshallsstyrelsens räkenskaper.

Till revisor av Idrottshallsstyrelsens räkenskaper för år 1941 omvaldes tjänstemannen Gust. Lindén med kontoristen Einar Jonsson som suppleant.

§ 234.

Idrottsplatsstyrelsen.

De nuvarande ledamöterna i idrottsplatsstyrelsen journalisten Fritz Svanström, drätseldirektören Theofil Öberg och komministern S. A. Sigland samt suppleanterna folkskolläraren Karl Nordlund, förrådsförmannen Hugo Fredriksson och ingenjören Birger Falk omvaldes för åren 1941 och 1942.

§ 235.

Västerås Kaféaktiebolag.

Till ledamöter i Västerås Kaféaktiebolags styrelse för år 1941 omvaldes stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och kassören Gösta Lundberg samt till suppleanter i styrelsen för samma tid byggnadssnickaren David Johansson och förrådsförvaltaren John Beckman.

Till revisor av bolagets räkenskaper omvaldes bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och till suppleant för denne rektorn Hj. Thyresson.

§ 236.

Arbetslöshetskommittén.

Till ledamöter i arbetslöshetskommittén för år 1941 valdes studieledaren Gust. Sund, direktören K. R. Liljeblad, statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger, muraren Martin Hellblom, förrådsförvaltaren John Beckman, hyvlaren Herman Thorén, förmannen Gunnar Larsson, filaren Viktor Persson och in-

genjören G. H. Zanders samt till suppleanter för dem redaktören E. Berg, kopplingsarbetaren Erik Andersson, inköpschefen John Lundgren, metallarbetaren Vilhelm Berg och byggnadssnickaren Erik Pettersson.

Till revisorer av kommitténs med statsbidrag bedrivna verksamhet för år 1941 valdes kassören Gösta Lundberg och kamreraren Harald Ivarsson med kassören Harry Öjve till suppleant.

§ 237.

Kristidsnämnden.

Till ledamöter i kristidsnämnden för 1941 återvaldes ombudsmannen Gösta Sjöberg, journalisten Fritz Svanström, metallarbetaren Elis Larsson, fru Helga Gustavsson, blomsterhandlaren Karl Pettersson, inköpschefen John Lundgren, lantbrukaren Fabian Rörick och direktören Erik Nygren och till suppleanter i nämnden för samma tid fru Greta Sjödahl, verkmästaren Gustaf Karlsson, kamreraren Carl Th. Ericson, tjänstemannan Gust. Lindén och lantbrukaren Herman Falk.

§ 238.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom för år 1941 utsågos byggmästaren Edv. Karlsson, byggmästaren J. Alb. Fredriksson, byggnadssnickaren David V. Johansson och muraren Martin Hellblom och till suppleanter i kommittén för samma tid byggmästaren Fritz Eklund och civilingenjören Arne Mattson.

§ 239.

Ombud vid mantalsskrivningen.

Till ombud vid mantalsskrivningen år 1941 återvaldes skrivaren Axel L. Andersson, snickeriförmannen Hugo Svensson, f. guldsmeden Emil Tengström och fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson.

§ 240.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för femårsperioden 1941—1945 återvaldes kassören Einar Keijser, överingenjören Carl Henning och byggmästaren Axel Hammer.

§ 241.

Sakkunniga vid sjöförklaring.

Beslöto stadsfullmäktige att som sakkunniga för år 1941 att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör föreslå hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander, maskiningenjören G. Wallenius, kaptenen Carl Wenström och sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson.

§ 242.

Överförmyndare.

Omvaldes nuvarande överförmyndaren f. bankdirektören R. Beijnoff i samma uppdrag för åren 1941—1944.

Till ersättare för överförmyndaren för åren 1941—1944 utsågs advokaten Gösta Kalén.

§ 243.

Ang. anslag till stadsrevisionen.

Med överlämnande av en skrivelse från stadsrevisionen till drätselkammaren, däri revisionen hemställt, att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige utverka *dels* ett tillägg till revisionsanslaget för innevarande år med kr. 600:—, *dels* ett anslag till bestridande av 1941 års revisionskostnader med kr. 12.550:—, hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 7 innevarande november förklarat sig icke böra avgiva något utlåtande över förslaget utan i stället anmodat beredningsutskottet att avgiva yttrande i sak samt vidare anfört, att därest stadsfullmäktige skulle bifalla detsamma torde tilläggsanslaget för innevarande år böra utgå av årets anslag till oförutsedda utgifter och det för kommande år äskade anslaget upptagas i budgeten för samma år.

I anledning härav hade beredningsutskottet i skrivelse den 14 innevarande november tillstyrkt stadsrevisionens hemställan samt föreslagit, att de begärda anslagen skulle gäldas på sätt drätselkammaren anvisat.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 142) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning beredningsutskottets förslag.

§ 244.

Ang. sänkning av gaspriset m. m.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande november hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* sänka det nuvarande normalpriset för kubikmeter gas med 5 öre till 20 öre, *att* sänka det nu gällande överpriset från 75 öre till 25 öre per kubikmeter gas, *att* nu gällande restriktioner i övrigt skulle äga tillämpning, *att* de sänkta priserna skulle tillämpas från och med den 1 december 1940 samt *att* gastilldelning från och med den 1 instundande december månad skulle ske i enlighet med i skrivelsen intagen uppställning.

Styrelsen hade därvid meddelat, att emot beslutet anmälts reservation i vad det avsåge nytt överpris, av drätseldirektören Öberg och kraftverksdirektören Strand, i det att de ansett, att överpriset väl borde sänkas, men dock ej lägre än till 30 à 40 öre per kbm.

Drätselkammaren hade utttalat sig i ärendet den 14 innevarande november och därvid tillstyrkt bifall till vatten- och gasverksstyrelsens framställning i alla delar.

Tillika hade drätselkammaren meddelat att emot dess beslut reservation anförts, *dels* av herr Keijser, som ansett att gaspriset borde sättas till 20 öre per kubikmeter och samtliga restriktioner slopas, *dels* av herrar Bäckman, Lundgren och Ericson, vilka uttalat sig för bibehållande av normalpriset vid 25 öre men sänkning av överpriset till 50 öre, *dels ock* av drätseldirektören Öberg, som yrkat på godkännande av vatten- och gasverksstyrelsens förslag om sänkning av normalpriset till 20 öre, dock först från den 1 januari 1941, samt sänkning av överpriset till 50 öre.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet uppstod överläggning, därunder yrkades dels av herrar Henning, Hellblom och Olsson bifall till vatten- och gasverksstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag, dels av herrar Engdahl, Persson och Keijser bifall till samma förslag, dock att i enlighet med den sistnämndes reservation samtliga restriktioner skulle borttagas, *dels* av fru Holmström bifall till vatten- och gasverksstyrelsens och drätselkammarens förslag, dock med den ändringen, att de nya priserna och bestämmelserna i övrigt skulle tillämpas retroaktivt fr. o. m. 4:de kvartalet innevarande år, *dels* av herr Lundgren i enlighet med sin med fleras reservation, att normalpriset 25 öre per kbm. skulle bibehållas men överpriset sänkas till 50 öre per kbm., *dels ock* av herr Lund bifall till herr Keijsers reservation men med den ändringen att, vad däri föreslagits skulle få retroaktiv tillämpning från den 1 oktober 1940.

Sedan överläggningen förklarats avslutad, framställdes proposition å de därunder gjorda yrkandena, och beslöto stadsfullmäktige härvid

dels utan omröstning att det nuvarande normalpriset för kbm. gas skulle sänkas till 20 öre,

dels i fråga om överpriset, sedan herr ordföranden förklarat sig anse frågan om bifall till drätselkammarens förslag vara med övervägande ja besvarad samt votering därvid begärts och stadsfullmäktige genom särskild omröstning med 24 ja emot 19 nej, avgivna för herr Keijsers yrkande till kontraproposition i huvudvoteringen antagit herr Lundgrens yrkande, med 40 ja emot 3 nej, avgivna för herr Lundgrens yrkande godkänna vatten- och gasverksstyrelsens förslag, att överpriset skulle sänkas från 75 till 25 öre per kbm. gas,

dels utan omröstning att nu gällande restriktioner i övrigt skulle äga tillämpning,

dels utan omröstning, att de sänkta priserna skulle tillämpas fr. o. m. den 1 december 1940,

dels ock likaledes utan omröstning, att gastilldelningen fr. o. m. den 1 december 1940 skulle ske enligt i vatten- och gasverksstyrelsens förslag intagen uppställning.

Stadsfullmäktige hade alltså till alla delar godkänt vatten- och gasverksstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag oförändrat.

§ 245.

Ang. anläggning för tillhandahållande av s. k. flaskgas för motordrift.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande november hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* i princip godkänna styrelsens i skrivelsen närmare angivna förslag till distribution av komprimerad lysgas för bildrift, *att* för bestridande av anläggnings- och monteringskostnader för ändamålet bevilja ett anslag å 40.000 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter, samt *att* uppdraga åt styrelsen att fastställa distributionspriset för den komprimerade gasen.

Drätselkammaren hade i häröver den 7 innevarande november avgivet utlåtande hemställt, att stadsfullmäktige måtte lämna vatten- och gasverksstyrelsens föreliggande framställning utan bifall, varjämte drätselkammaren meddelat, att två av kammarens ledamöter herrar Lundgren och Nyman reserverat sig mot drätselkammarens beslut, i det att de för sin del velat förorda bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 137) uppstod överläggning, därunder dels herr Welin-Berger, med vilken herrar Hult, Lundgren, Gunnar Larsson, Henning och Nyman förenade sig, yrkade bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag med den ändringen, att anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas av uttaxerade medel i 1941 års stat, dels ock herrar Thorén och Eklund i enlighet med drätselkammarens hemställan yrkade avslag å framställningen. Herr Hellblom uttalade sig utan att framställa något yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes proposition å de under densamma gjorda yrkandena och beslöto stadsfullmäktige därvid genom begärd och anställd omröstning med 29 ja emot 12 nej, avgivna för avslag, att bifalla vatten- och gasverksstyrelsens framställning med den av herr Welin-Berger föreslagna ändringen.

§ 246.

Ang. omorganisation av lönenämnden.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande november hade drätselkammaren under åberopande av en av stadsombudsmannen verkställd utredning samt ett av lönenämnden avgivet utlåtande m. fl. yttranden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1941 inrätta

en löne- och avtalsnämnd i Västerås, *att* för sagda nämnd antaga ett vid skrivelsen fogat förslag till reglemente, *att* upphäva det gällande reglementet för lönenämnden, bestämma att den nuvarande lönenämndens ledamöter och suppleanter skulle anses entledigade från sina uppdrag från och med den 1 januari 1941 samt att i kommunala instruktioner och reglementen m. m. förekommande hänvisningar till lönenämnden eller till reglementet för lönenämnden hädanefter skulle avse löne- och avtalsnämnden eller reglementet för samma nämnd, samt *att* uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ledamöter och suppleanter i löne- och avtalsnämnden.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 144) godkände stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar drätselkammarens förslag.

§ 247.

Ang. omändring av befattningen som vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån till befattning som hälsovårdstillsynings-man.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 nästlidne oktober hade hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* från och med den 1 januari 1941 omändra tjänsten såsom vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån till en befattning såsom hälsovårdstillsyningsman, placerad i 27. lönegruppen av gällande lönestat, samt *att* med denna nya befattning skulle följa skyldighet att i den utsträckning hälsovårdsnämnden funne lämpligt utan särskild ersättning tjänstgöra såsom vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån.

Lönenämnden och drätselkammaren hade i avgivna utlåtanden den 13 och den 14 innevarande november tillstyrkt bifall till vad hälsovårdsnämnden föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 145) och sedan herr Löf yrkat bifall till framställningen med den ändringen, att löneregleringen skulle tillämpas retroaktivt från 1940 års början samt herr Engdahl yrkat bifall till förslaget utan ändring, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den av hälsovårdsnämnden gjorda framställningen utan den av herr Löf påyrkade ändringen.

§ 248.

Ang. inrättande av en ordinarie befattning som kontorsbiträde å polismästareexpeditionen.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 nästlidne oktober hade polisnämnden hemställt, att stadsfullmäktige måtte medgiva att från och med den 1 januari 1941 en ordinarie kvinnlig kontorsbiträdesbefattning inrättades å polismästare- och stadsfiskalsexpeditionen samt att nämnda befattning placerades i 18. lönegruppen.

Lönenämnden och drätselkammaren hade i avgivna utlåtanden den 13 och den 14 innevarande november tillstyrkt bifall till polisnämndens berörda förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 146) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 249.

Ang. inrättande av en ordinarie befattning som barnträdgårdsföreståndarinna.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 31 nästlidne oktober hade styrelsen för Västerås barn- och ungdomsinstitutioner hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* från och med den 1 januari 1941 inrätta en ordinarie befattning såsom föreståndarinna för Västerås stads barn- och ungdomsinstitutioner samt att inrymma denna tjänst i 23. lönegruppen av gällande lönestat.

I häröver den 13 innevarande november avgivet utlåtande hade lönenämnden för sin del hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* ogilla styrelsens framställning i vad den innefattade hemställan, att befattningen såsom föreståndarinna för Västerås barn- och ungdomsinstitutioner från och med kommande år skulle placeras på ordinarie stat men *att* det föreståndarinnan tillkommande arvodet tillsvidare skulle utgå med 3.000 kronor per år.

Drätselkammaren, som utlåtit sig i ärendet den 14 innevarande november, hade därvid anslutit sig till lönenämndens förslag och tillika hemställt, att arvodesbeloppet för år 1941 måtte upptagas i staten för samma år.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 147) och sedan herr Svanström yrkat bifall till lönenämndens förslag och herr Turén yttrat sig utan att framställa något yrkande, biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vad lönenämnden och drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 250.

Ang. inrättande av en ny polisöverkonstapelstjänst.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 nästlidne oktober hade polisnämnden, med åberopande av en framställning i ämnet från polismästaren hemställt, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* en befattning som överkonstapel vid polisens ordonnansavdelning med placering i 31. lönegruppen skulle inrättas från och med den 1 januari 1941.

Lönenämnden och drätselkammaren, som avgivit utlåtanden i ärendet den 13 och 14 innevarande november, hade sammanstämmande föreslagit, att stadsfullmäktige måtte avslå polisnämndens föreliggande förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 148) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att framställningen icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

§ 251.

Ang. lönereglering för badaren å varmbadhuset.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från badhusstyrelsen hade lönenämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från och med den 1 januari 1941 uppflytta befattningen såsom badare vid stadens varmbadhus i 21. lönegruppen i gällande lönestat samt *att* innehavaren av befattningen från sagda tid skulle vara skyldig att avstå från all andel i provisionen.

I häröver den 14 innevarande november avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt bifall till lönenämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 149) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen.

§ 252.

Ang. anslag till familjebidragsnämndens verksamhet.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 150) hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* till bestridande av stadens utgifter för familjebidragsnämndens verksamhet under innevarande år anvisa ett förslagsanslag om 66.500 kronor att utgå av det i årets stat upptagna anslaget till stadsfullmäktiges förfogande.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del utan omröstning drätselkammarens framställning.

§ 253.

Ang. stadsplanebestämmelser för kv. Klara.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande november hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att för sin del antaga ett av stadsarkitekten Ahlbom den 27 augusti 1940 upprättat förslag till stadsplanebestämmelser för kv. Klara med tillhörande beskrivning samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet härom för fastställelse.

Drätselkammaren hade i häröver den 14 innevarande november avgivet utlåtande tillstyrkt byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 151) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning byggnadsnämndens framställning.

§ 254.

Ang. drätseldirektörens kvarstående i tjänst efter uppnådd pensionsålder.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 152) hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att medgiva drätseldirektören Theofil Öberg rätt att tillsvidare kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder dock högst intill utgången av år 1941.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del utan omröstning den sålunda gjorda framställningen.

§ 255.

Ang. tilläggsanslag för anläggning av avloppsledning i Vasagatans fortsättning.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 nästlidne oktober hade vatten- och gasverksstyrelsen under hänvisning till stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1939 angående anslag till ledningar till och inom byggnadsområdet Lilla Johanneslund, hemställt, att stadsfullmäktige ville, med ändring av sitt berörda beslut, till viss del, besluta *att* såsom förskottering av kostnaderna för framdragande av avloppsledning i Vasagatans förlängning fram till Lilla Johanneslund anslå 70 % av hela anläggningskostnaden eller 11.480 kronor.

Emot styrelsens beslut hade reservation anförts av drätseldirektören Öberg, i det han ansett att en i saken gjord framställning från Byggnadsföreningen Lilla Johanneslund icke bort föranleda någon vatten- och gasverksstyrelsens åtgärd.

Drätselkammaren hade i avgivet utlåtande den 14 innevarande november för sin del hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* såsom förskottering av kostnaderna för framdragande av avloppsledning i Vasagatans förlängning fram till Lilla Johanneslund anslå 8.780 kronor att utgå av för vatten- och gasverksstyrelsen tillgängliga fonderade medel av influtna anslutningsavgifter.

Jämväl mot detta förslag hade drätseldirektören Öberg reserverat sig under särskild motivering.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 153) uppstod överläggning, varunder yrkades dels av herr Welin-Berger bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag, dels ock av herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag, varjämte herr Hult yttrade sig utan att framställa särskilt yrkande.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes proposition å de därunder gjorda yrkandena och beslöto stadsfullmäktige därvid utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 256.

Brandchefens årsberättelse.

Brandchefens med skrivelse från brandstyrelsen den 20 innevarande november till stadsfullmäktige överlämnade årsberättelse för 1939 anmäldes och lades till handlingarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 154).

§ 257.

Ang. tillstånd för Irma Hedlund att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 12 innevarande november infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av änkefru Irma Hedlund hos Konungens Befallningshavande gjord anhållan, att hon, som övertagit den av fru Astrid Brita Maria Östman bedrivna matserveringsrörelsen i fastigheten nr 4 vid Stora gatan här i staden, måtte tilldelas rättighet att liksom tidigare i samma rörelse, i samband med matservering utskänka pilsnerdricka, hade nykterhetsnämnden efter anmodan yttrat sig i ärendet den 18 innevarande november och därvid anfört följande:

"Nämnden får nu meddela, att några anmärkningar emot sökanden icke finnas antecknade hos Systemaktiebolaget i Västerås eller i nämndens register.

Verkställd utredning har givit vid handen, att fru Hedlund måste anses lämplig att handhava ifrågavarande rörelse.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta *att* hos länsstyrelsen i länet tillstyrka att änkefru Irma Teresia Hedlund erhåller tillstånd att till spisande gäster i matserveringsrörelse inom fastigheten Stora gatan 4 här i staden utskänka pilsnerdricka, samt *att* föreslå att tillstånd endast beviljas för en tid av ett år, räknat från och med den 1 oktober 1940."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige till alla delar beslut i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 258.

Ang. tillstånd för Alma Olivia Eriksson att utskänka pilsnerdricka.

Sedan poliskammaren genom resolution den 16 innevarande november infordrat stadsfullmäktiges yttrande över en av fru Alma Eriksson hos Konungens Befallningshavande gjord anhållan, att hon, som övertagit den av direktör Hjalmar Lindblom drivna hotellrörelsen under firma Hotell Fenix i fastigheten nr 16 vid Stora gatan här i staden, måtte tilldelas rättighet att utskänka pilsnerdricka till de å hotellet spisande gästerna, hade nykterhetsnämnden efter anmodan yttrat sig i ärendet den 18 innevarande november och därvid anfört följande:

"Den tidigare innehavaren av hotellrörelsen hade pilsnerutskänkningsrättighet, vilken sköttes utan anmärkning.

Beträffande sökanden finnes varken hos Systemaktiebolaget i Västerås eller i nämndens register antecknade några anmärkningar.

Då fru Eriksson synes lämplig att handhava här ifrågavarande rörelse, får nykterhetsnämnden föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* hos länsstyrelsen i länet tillstyrka att fru Alma Olivia Eriksson beviljas tillstånd att till den 1 oktober 1941 i Hotell Fenix' lokaler inom fastigheten Stora gatan 16 här i staden till spisande gäster utskänka pilsnerdricka."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet fattade stadsfullmäktige till alla delar beslut i enlighet med nykterhetsnämndens förslag.

§ 259.

Ang. ersättning till poliskommissarien i egenskap av luftskyddschef.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 14 innevarande november på en av poliskommissarien H. Stahre gjord framställning om ersättning för befattning som luftskyddschef i Västerås, varigenom länsstyrelsen förklarat ansökningen ej skolat föranleda någon länsstyrelsens åtgärd.

§ 260.

Ang. fastställelse av lönebeslut rörande polispersonalen.

Föredrogs och lades till handlingarna länsstyrelsens resolution den 14 innevarande november, varigenom länsstyrelsen fastställt stadsfullmäktiges nedan angivna beslut, nämligen:

den 30 juni 1938 beträffande avlöning till befattningshavare vid polisväsendet,

den 25 april 1940 ang. avlöning till poliskommissarien,

den 25 maj 1939 med bestämmelser ang. semester i vad detsamma avsåge befattningshavare vid polisväsendet, dock att bestämmelsen, att semester skall uttagas under tiden 1 april—1 oktober, om möjligt i en följd, skall gälla allenast, därest förhållandena så medgiva, samt att bestämmelsen, att sön- och helgdagar, som infalla omedelbart före eller omedelbart efter semester ej inräknas i denna, skall avse tjänstfria sön- och helgdagar,

den 30 maj 1940 i fråga om dyrtidstillägg, i vad detsamma avsåge befattningshavare vid polisväsendet samt

den 30 maj 1940 ang. avlöning till vikarierande konstaplar samt ang. tillfällig utökning av stadens poliskår och avlöning till därmed avsedda polismän.

§ 261.

Ang. fortsatt anställning av extra polispersonal.

Under åberopande av en skrivelse från polismästaren av följande lydelse:

"Stadsfullmäktige beviljade genom beslut den 30 maj 1940 för tillfällig förstärkning av stadens poliskår ett anslag av 16.320 kronor, för utrustning och avlöning åt extra personal under 3 månader. Till följd av brist på sökande har anställandet av extra personalen endast kunnat ske så småningom, varigenom ifrågavarande 3-månadersperiod framskjutits och utsträckts under längre tid med mindre antal man än med förstärkningen avsågs. För närvarande har styrkan kunnat göras fulltalig och har anslaget på grund av ovannämnda förskjutning i tiden varit tillräckligt hittills.

Det synes erforderligt, att kåren bibehålles vid en förstärkt numerär, åtminstone under december månad 1940, detta särskilt med hänsyn till att det varit förenat med svårighet att få personal anställd, vartill kommer att den nu anställda personalen erhållit viss utbildning inom kåren.

För ifrågavarande ändamål får jag hemställa, att polisnämnden måtte begära ytterligare anslag med 2.480 kronor.

Västerås i poliskammaren den 18 november 1940.

Helge Hellekant."

hade polisnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 innevarande november anfört följande:

"Med överlämnande av bilagda från polismästaren i staden inkomna skrivelse får polisnämnden hemställa att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag å 2.480 kronor för avlöning under december månad innevarande år av viss polispersonal vid härvarande poliskår och såsom skäl härför, utöver vad polismästaren i sin skrivelse framhållit, anföra följande.

Ifrågavarande personal, erfordras enligt uppgift av polismästaren för utförande av vissa arbetsuppgifter under december månad. Då dessutom ersättare icke kommer att anställas därest någon av dem före årets slut lämnar sin tjänst samt det med hänsyn till den stundande julhelgen icke kan anses rättvist att i och med denna månads utgång entlediga nu nämnda befattningshavare hemställer polisnämnden att stadsfullmäktige ville besluta *att* för avlöning under december månad 1940 åt tolv stycken extra poliskonstaplar vid härvarande poliskår bevilja ett anslag å 2.480 kronor."

Drätselkammaren hade uttalat sig i ärendet den 26 innevarande november och därvid anfört följande:

"Sedan polismästaren hos polisnämnden hemställt om utverkande av anslag till fortsatt avlöning under december månad av viss extra polispersonal, har polisnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 19 innevarande november på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för ändamålet bevilja anslag med 2.480 kronor.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, anser visserligen att anledning icke direkt föreligger att fortfarande hava den extra polispersonalen anställd, men på de av polisnämnden anförda skälen och med särskilt beaktande av synpunkten att de extra polismännen rimligen icke böra till den stundande julhelgen ställas utan inkomst, vill drätselkammaren icke motsätta sig bifall till förslaget. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för avlöning under december månad 1940 åt tolv extra polismän vid härvarande poliskår anslå 2.480 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter."

Stadsfullmäktige, som enhälligt medgåvo, att detta ärende, ehuru icke upptaget i kallelsen till sammanträdet nu finge företagas till avgörande, biföllo utan omröstning den gjorda framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 2 december 1940.

ALB. LUNDKVIST.

Fritz Eklund. *R. V. Hult.*

Offentligen uppläst den 2 december 1940; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., Västerås

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 19 december 1940.

Närvarande: Ordföranden herr måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, vice ordföranden rektorn Hj. Thyresson samt herrar Leontein, Keijser, Hult, Eklund, Sund, Engdahl, Hellström, C. W. Karlsson, Bergquist, E. Johansson, Henning, G. Karlsson, Sjöberg, D. Johansson, Hellblom, Lundgren, fru Berg, herrar Thorén, Löf, fru Holmström, herrar Nyman, Persson, fru Vestberg, herrar Gunnar Larsson, Welin-Berger, Lundberg, Lundell, Grönberg, fru Falk, herrar Sjöblom, Gustafsson, Ernst Larsson, Svanström, Olsson, Pers, Elis Larsson, Lund, Berglund, fröken Andersson, herrar Turén, Eriksson, Lewrö och Boberg.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Robsahm, Granér och Nyström.

Närvarande å magistratens vägnar: Herr borgmästaren Olov Rylander.

§ 262.

Val av stadsfullmäktige-ledamot.

Föredrogs utdrag av magistratens protokoll för den 17 innevarande december utvisande att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot av stadsfullmäktige efter avlidne ledamoten O. Håvberg för tiden intill 1942 års utgång utsetts gjuteriarbetaren Axel Boberg.

Ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten välkommen till deltagande i den kommunala verksamhet, som utövades av stadsfullmäktige.

§ 263.

Justering.

Uppdrogs åt herrar Leontein och Keijser att jämte herr ordföranden justera dagens protokoll i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset måndagen den 23 innevarande december kl. 1 e. m.

§ 264.

Ang. reglemente för stadsplanerådet.

Sedan stadsfullmäktige den 31 sistlidne oktober uppdragit åt beredningsutskottet att uppgöra och till stadsfullmäktige inkomma med förslag till reglemente för det nyinrättade stadsplanerådet, hade beredningsutskottet

med skrivelse den 4 innevarande december överlämnat sådant förslag och hemställt, att stadsfullmäktige måtte antaga detsamma.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 157) utan omröstning det framlagda förslaget.

§ 265.

Ang. val av en del kommunala förtroendemän.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 158) hade beredningsutskottet i anledning av givna uppdrag framställt förslag till val av en del kommunala förtroendemän och företogos nu dessa val på sätt nedan under §§ 266—269 vidare förmäles.

§ 266.

Stadsplanerådet.

Till ledamöter i stadsplanerådet valdes med acklamation borgmästaren Olov Rylander, byggmästaren Fritz Eklund, överingenjören Carl Henning, museiintendenten Sven Drakenberg, statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger, arkitekten V. Segerstedt, civilingenjören Herman Stjernberg.

Genom härefter verkställd lottning bestämdes, att mandatet för herrar Henning, Eklund och Stjernberg skulle avse åren 1941 och 1942 samt för de övriga åren 1941—1944.

Det uppdrogs år herr Rylander att sammankalla rådet.

§ 267.

Löne- och avtalsnämnden.

Till ledamöter i löne- och avtalsnämnden utsågos med acklamation förmannen Karl Engdahl, montören Arthur Lundell, avsynaren Martin Holmberg, hyvlaren K. H. Thorén, direktören Mattias Pers, kraftverksdirektören Thure Strand och kamreraren Algot Broberg. Till suppleanter i nämnden valdes likaledes med acklamation avdelningschefen Filip Dahlström, disponenten Herman Green och byggnadsarbetaren Fritz Johansson.

Genom härefter verkställd lottning bestämdes mandattiden för ordinarie ledamöterna Holmberg, Broberg och Strand samt suppleanterna Dahlström och Johansson till åren 1941 och 1942 samt för de övriga valde till åren 1941—1944.

Det uppdrogs åt herr Engdahl att sammankalla nämnden.

§ 268.

Hamnstyrelsen.

Till ledamot i hamnstyrelsen för tiden t. o. m. 1943 års utgång efter avlidne ledamoten O. Håvberg valdes med acklamation nuvarande suppleanten i styrelsen hyvlaren K. H. Thorén samt till suppleant i styrelsen t. o. m. 1942 års utgång efter herr Thorén likaledes med acklamation trädgårdsarbetaren Vilhelm Björk.

§ 269.

Huvudmän i Västerås stadssparbank.

Valdes till huvudman i Västerås stads sparbank för tiden t. o. m. 1942 års utgång efter avlidne O. Håvberg med acklamation brandförmannen Ernst Johansson.

§ 270.

Taxeringsnämnden i 4:de distriktet.

Sedan stadsfullmäktige den 28 nästlidne november utsett bl. a. fanjunkaren K. A. Jansson till ledamot i taxeringsnämnden för stadens fjärde distrikt hade beredningsutskottet i skrivelse till stadsfullmäktige den 18 innevarande december meddelat, att Jansson blivit utsedd till kronoombud i nämnda distrikt.

Med anledning härav och med ändring av det omförmälda valet utsågo stadsfullmäktige nu enligt beredningsutskottets i samma skrivelse framställda förslag med acklamation till ledamot i taxeringsnämnden för 4:de distriktet för år 1941 den förut valde suppleanten i nämnden förvaltaren David Hallborg samt till suppleant i stället för herr Hallborg sergeanten S. B. Knutsson.

§ 271.

Ang. ändring i lönestatens allmänna villkor rörande sjukvård.

Med överlämnande av en skrivelse i ämnet från lönenämnden och en av stadsombudsmannen verkställd utredning hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande december hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna lönenämndens förslag till ändrad lydelse av mom. 7 d) i Allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater att gälla från och med den 1 januari 1941.

Den av lönenämnden föreslagna ändrade lydelsen till ifrågavarande bestämmelse var av följande lydelse:

"Befattningshavare inom lönegrupperna 1—32 ävensom sådan befattningshavares hemmavarande hustru eller husföreståndarinna samt barn under 15 år tillförsäkras kostnadsfri läkare- och sjukhusvård genom medlemskap i sjukkassa, i den mån nedan icke annorlunda stadgas.

Befattningshavare och befattningshavares i första stycket omförmälda familjemedlemmar, som vilja komma i åtnjutande av kostnadsfri läkare- och sjukhusvård, skola, om ej laga hinder härför möter, vara medlemmar i erkänd sjukkassa i den omfattning, som enligt gällande sjukkasseförordning och vederbörande kassas stadgar erfordras för att vederbörande skall vara försäkrad för erhållande av *sjukvårdsersättning*. Staden erlägger eller gottgör befattningshavaren av denne erlagd avgift, som belöper på dylik försäkring samt svarar inom ramen av den läkaretaxa, som fastställts som beräkningsgrund vid sjukkassas ersättande av läkarvårdskostnader, för den del av erlagd utgift för läkarvård, som icke ersättes av kassan.

För de befattningshavare, anställda vid de i föregående stycke omförmälda bestämmelsernas trädande i kraft, samt för sådana befattningshavares till fri sjukvård enligt ovan berättigade familjemedlemmar, vilka icke äro villiga ansluta sig till sjukkassa, ävensom för befattningshavare och deras nyssnämnda familjemedlemmar, som icke kunna vinna inträde i sjukkassa, gäller, att kostnadsfri läkarvård meddelas genom stadens tjänsteläkare eller annan läkare, med vilken staden kan träffa överenskommelse. Sådan befattningshavare erhåller därjämte kostnadsfritt av stadsläkaren föreskriven vård å lasarett å allmänt rum. För befattningshavares omförmälda familjemedlemmar bidrager staden med halva beloppet av kostnaden för sådan vård, dock icke sanatorievård annat än efter prövning och beslut i varje särskilt fall av lönenämnden. Vad nu sagts gäller även under den i vederbörande sjukkassas stadgar föreskrivna väntetiden efter första inträdet i sjukkassa."

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 159) uppstod överläggning, varunder herr Ernst Johansson yrkade den ändringen i lönenämndens förslag till sjukvårdsbestämmelser för befattningshavare, vilka *icke* kunde anslutas till sjukkassa följande tillägg efter orden "att kostnadsfri läkarvård meddelas genom stadens tjänsteläkare", *överläkarna på centrallasarettets kirurgiska och medicinska avdelningar,* "eller annan läkare etc.". Herr Engdahl yrkade återremiss av ärendet till lönenämnden för övervägande av det framställda ändrade förslaget, herr Eklund yrkade bifall till lönenämndens och drätselkammarens förslag oförändrat.

Sedan efter överläggningens slut stadsfullmäktige vid först framställd proposition å herr Engdahls yrkande och frågan om ärendets omedelbara avgörande utan omröstning beslutat nu företaga ärendet till avgörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning med avslag å herr Johanssons ändringsyrkande bifalla den föreslagna framställningen i enlighet med drätselkammarens förslag, vadan alltså de nya bestämmelserna skulle träda i tillämpning med nästkommande års ingång.

§ 272.

Ang. uppförande av ny brandstation.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från polis- och brandstationskommittén och under tillstyrkande av vad kommittén föreslagit hade drätselkammaren i skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande december hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för uppförande av en ny brandstation inom kvarteret Gude anslå 850.000 kronor, *att* anslaget skulle täckas *dels* genom att tidigare av uttaxerade medel avsatta 500.000 kronor toges i anspråk för ändamålet, *dels ock* genom upplåning av 350.000 kronor, samt *att* åt drätselkammaren uppdroges ej mindre att hos Kungl. Maj:t göra framställning om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å 350.000 kronor samt att vidtaga övriga för låns erhållande erforderliga åtgärder, än även att själv eller genom utsedda delegerade handhava och övervaka byggnadsarbetets utförande.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 160) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning drätselkammarens i ärendet gjorda framställning.

§ 273.

Ang. anläggande av avloppsledning från statens kraftverk och gasverket.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande december hade vatten- och gasverksstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för anläggande av en avloppsledning från Statens Ångkraftverk och stadens gasverk till reningsverket anvisa 24.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren hade i häröver den 5 innevarande december avgivet utlåtande för sin del föreslagit, att stadsfullmäktige måtte besluta *att* för framdragande av avloppsledning från Statens ångkraftverk och stadens gasverk till reningsverket anslå 24.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligt täckas till ett belopp av 17.200 kronor av lånemedel och till återstående del på sätt stadsfullmäktige sedermera på framställning av vatten- och gasverksstyrelsen och drätselkammaren komme att besluta, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån och vidtaga övriga för låns erhållande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 161) biföllo stadsfullmäktige utan omröstning den gjorda framställningen i överensstämmelse med drätselkammarens förslag.

§ 274.

Ang. anläggning för tillhandahållande

I skrivelse till stadsfullmäktige den 29 nästlidne november, intagen bland stadsfullmäktiges handlingar under nr 156, hade drätselkammaren, under erinran, att stadsfullmäktige den 28 i samma månad beslutat att för bestridande

av s. k. flaskgas för motordrift.

av anläggningskostnaderna för tillhandahållande av lysgas till motordrift anslå 40.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligt täckas av uttaxerade medel i 1941 års stat, på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville med ändring av sitt berörda beslut föreskriva, *att* ifrågavarande anslag skulle utgå av tillgängliga medel och slutligt täckas *dels* genom att för ändamålet toges i anspråk 4.000 kronor av det den 26 september 1940 beviljade anslaget till gengasaggregat m. m. för lantegendomsnämndens räkning *dels ock* genom att återstående del av anslaget, 36.000 kronor, upptoges som utgift i gasverkets räkenskaper för 1940 och sålunda täcktes av verkets löpande inkomster för samma år med iakttagande av att hela anslaget jämte inkomster och utgifter av driften för anläggningen i räkenskaperna redovisades särskilt.

Efter härav tagen del biföllo stadsfullmäktige utan omröstning vad drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 275.

Ang. utgifts- och inkomststat för år 1941.

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande december hade magistraten överlämnat av drätselkammaren upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för stadskommunen år 1941, över vilket förslag beredningsutskottet avgivit utlåtande den 4 innevarande december.

Vid föredragning av handlingarna i ärendet, vilka funnos intagna under n:ris 155 och 156 av stadsfullmäktiges tryckta handlingar för dagen och varav ett exemplar skulle biläggas detta protokoll, samt efter det herr Engdahl yttrat sig om det föreliggande förslaget i allmänhet, fattade stadsfullmäktige i ärendet nedan antecknade beslut.

Fond- och lånestat.

På förslag av drätselkammaren i anledning av en i ämnet gjord framställning från hamnstyrelsen, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att utöver det av stadsfullmäktige den 25 augusti 1938 beviljade anslaget å 87.000 kronor, som täckts av lånemedel, för anordnande av en oljehamn öster om djuphamnen för oljehamnens färdigställande bevilja ett tilläggsanslag å 91.238 kronor 65 öre att utgå av lånemedel, varjämte uppdrogs åt drätselkammaren att i vederbörlig ordning underställa beslutet härom för fastställelse och vidtaga övriga för låns utbekommande erforderliga åtgärder.

Med bifall till en av vatten- och gasverksstyrelsen gjord framställning och drätselkammarens i anledning därav framställda förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning för anläggning av nya serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1941 anslå 40.000 kronor att utgå av lånemedel, med uppdrag för drätselkammaren att i vederbörlig ordning underställa beslutet härom för fastställelse och vidtaga övriga för låns utbekommande erforderliga åtgärder.

Sedan stadsfullmäktige den 29 augusti 1940 i överensstämmelse med ett den 25 januari 1940 fattat principbeslut för inköp av Johannisbergs egendom anvisat 550.000 kronor att betalas med lika stora andelar under loppet av tio år samt för inlösen av byggnader m. m. å egendomen 28.094 kronor 98 öre, så beslöto stadsfullmäktige nu på förslag av drätselkammaren utan omröstning, att dessa utgifter skulle gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Med anmälan, att drätselkammaren under innevarande år träffat avtal om förvärv av mark från stadsägan 728 å Jakobsberg för utläggande av gata och allmän plats, hade drätselkammaren hemställt, att det för förvärvet betingade priset 4.000 kronor finge utgå av reserverade köpeskillingsmedel. Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning denna hemställan.

Vidare beslöto stadsfullmäktige att erforderligt belopp för gäldande av köpeskillingen vid förvärv enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 december 1939 av mark av stadsägorna 844, 846 och 848 för utläggande av Lekgatan och en därintill i stadsplanen upptagen park samt för vidgning av Götgatan, vilka köpeskillingar ännu icke kunnat till beloppet bestämmas, skulle utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Sedan stadsfullmäktige den 28 nästlidne november för uppförande av en kolonibyggnad vid sjön Usken beviljat föreningen Västerås Skollovskolonier ett anslag å 113.750 kronor att upptagas för täckning i budgeten för år 1941, så beslöto stadsfullmäktige nu utan omröstning enligt drätselkammarens förslag, att anslaget skulle gäldas av uttaxerade medel med 22.750 kronor under ett vart av åren 1941—1945.

Sedan stadsfullmäktige i samband med beslutet den 29 augusti 1940 om inköp av Johannisbergs egendom tillförbundit staden att med högst 100.000 kronor bidraga till anordnande av ett flygfält å egendomen, hade drätselkammaren nu föreslagit, att ifrågavarande bidrag, som skulle gäldas med en tiondel årligen under 10 år skulle utgå av uttaxerade medel och sålunda två tiondelar motsvarande 1940 och 1941 års betalningar eller 20.000 kronor upptagas som utgift under vederbörlig titel i 1941 års skattestat. Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning denna framställning.

Under erinran, att stadsfullmäktige den 29 augusti 1940 beviljat vatten- och gasverksstyrelsen ett tilläggsanslag av lånemedel med 29.994 kronor 51 öre för täckande av brist till tekniska verkens av lånemedel beviljade anslag till de under år 1939 fullbordade ledningsanläggningarna, samt att, såsom stadsrevisorerna i sin vid stadsfullmäktiges sammanträde den 26 september 1940 behandlade granskningsberättelse för år 1939 angivit, ifrågavarande anslagsbrist i verkligheten uppginge till 34.217 kronor 49 öre, hade drätselkammaren i överensstämmelse med revisorernas erinran nu föreslagit, att stadsfullmäktige med ändring av sitt ovanberörda beslut ville för bristens täckning

anvisa dels 23.122 kronor 47 öre av lånemedel med uppdrag för drätselkammaren att i vederbörlig ordning underställa beslutet och vidtaga övriga för låns erhållande erforderliga åtgärder, dels ock 11.095 kronor 02 öre av tekniska verkens amorteringsfond, vilken i och med denna åtgärd vore slutgiltigt avvecklad. Stadsfullmäktige godkände utan omröstning drätselkammarens härutinnan framställda förslag.

I övrigt fastställdes förslaget till fond- och lånestat.

Finansförvaltning. Bifölls utan omröstning drätselkammarens hemställan, att för avsättning till allmän fond (skatteutjämningsfond) skulle av uttaxerade medel i 1941 års budget anslås ett belopp av 100.000 kronor.

Bestämdes hundskatten att för år 1941 här i staden utgå med 25 kronor för varje hund.

I övriga delar med undantag dock för den kommunala utdebiteringen, varom stadsfullmäktiges beslut fattades i samband med godkännande av staten i dess helhet, bifölls drätselkammarens förslag, i vad det avsåg under huvudtiteln finansförvaltning upptagna utgifter och inkomster.

Fattigvård. Med iakttagande av de i drätselkammarens förslag vidtagna förändringarna, avseende dels att anslaget till oförutsedda utgifter för yttre fattigvården, som av fattigvårdsstyrelsen föreslagits höjt till 2.000 kronor skulle bibehållas vid det i årets stat upptagna beloppet 1.000 kronor och dels en formell ändring med avseende åt utgifter och inkomster för pensionärshemmen, godkändes det uppgjorda statförslaget för stadens fattigvård.

Barnavård. Stadsfullmäktige beslöto godkänna barnavårdsnämndens förslag till stat för barnavården med den enligt drätselkammarens hemställan gjorda ändringen, att från såväl utgifts- som inkomstsidan i staten för den yttre barnavården skulle avföras de belopp, som hänförde sig till barnavårdscentralens verksamhet, vilken verksamhet med ingången av år 1941 komme att övertagas av landstinget.

Alkoholistvård. Godkändes det av nykterhetsnämnden uppgjorda statförslaget beträffande nämndens verksamhet för nästkommande år.

Folkskola och fortsättningsskola. Folkskolestyrelsens hemställan, att dyrtidstillägg måtte beviljas å samtliga arvoden, således även sådana, som icke avsåge heltidsanställning, beslöto stadsfullmäktige enligt drätselkammarens förslag lämna utan bifall, vilket beslut skulle gälla även andra i samband med staten gjorda liknande framställningar.

I övriga delar beslöto stadsfullmäktige efter yttrande av herrar Leontein och Eklund, vilka dock ej framställde något yrkande, godkänna det av styrelsen uppgjorda statförslaget för folkskolan och fortsättningsskolan med iakttagande av de av drätselkammaren däri föreslagna ändringarna, avseende

nedsättning av följande av styrelsen begärda anslag, nämligen till annonsering och trycksaker från 3.500 till 2.700 kronor, till uppvärmning från 55.000 till 40.000 kronor, till belysning från 7.000 till 6.000 kronor och till slöjdmaterial för flickor från 6.500 till 6.000 kronor.

Högre folkskola.

Med iakttagande av de av drätselkammaren föreslagna ändringarna, att enligt drätselkammarens hemställan anslaget till annonsering och trycksaker skulle nedsättas med 100 kronor till 500 kronor och anslaget till undervisningsmateriel med 300 kronor till 1.500 kronor godkändes det av styrelsen för högre folkskolan uppgjorda förslaget till stat för samma skola.

Yrkesskola.

Det av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning upprättade förslaget till stat för nämnda skolor beslöto stadsfullmäktige jämlikt drätselkammarens tillstyrkan godkänna.

Allmänt läroverk.

Godkändes det av drätselkammaren uppgjorda förslaget till utgiftsstat under titeln allmänt läroverk.

Kommunal flickskola.

Ifråga om staten för den kommunala flickskolan beslöto stadsfullmäktige, sedan herr vice ordföranden yttrat sig utan att framställa något yrkande, enligt drätselkammarens förslag, att den del av innevarande års underhållsanslag, som vid årsskiftet kvarstode oförbrukat, förslagsvis 5.000 kronor, skulle reserveras och användas till de för nästkommande år föreslagna underhållsarbeten, att till dessa arbeten skulle, med iakttagande av de jämkningar, vilka föreslagits av drätselkammaren, därutöver i 1941 års budget upptagas ett belopp av 45.480 kronor, samt att i övriga delar godkänna utgifts- och inkomststaten för kommunala flickskolan enligt drätselkammarens förslag.

Arbetareinstitutet.

Anslogs för år 1941 av uttaxerade medel enligt drätselkammarens tillstyrkan till Västerås arbetarinstitut dels 3.000 kronor för upprätthållande av institutets föreläsningsverksamhet och dels 18.500 kronor för dess biblioteksverksamhet.

Elektroteknisk fackskola.

Drätselkammarens förslag till utgiftsstat under titeln elektroteknisk fackskola godkändes.

Diverse bildningsanstalter.

I övrigt beviljades såsom bidrag för upprätthållande av verksamheten under år 1941 vid nedannämnda bildnings- och andra i samband med allmän undervisning stående anstalter av uttaxerade medel följande belopp:

till *Arosgården* ..... kr. 3.000:—
„ *Arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet* ..... „ 3.500:—
„ *Västerås konstförening* ..... „ 2.625:—
„ *Kristliga föreningen av Unge män* för dess studie- och sociala arbete ..... „ 1.000:—
„ *Västerås bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning* ..... „ 1.000:—

Hälso- och sjukvård.

Med iakttagande av det av drätselkammaren gjorda tillägget, avseende införande bland utgifterna i hälsovårdsnämndens stat av ett belopp av kr. 106:80 för täckning av underskott å ett tidigare beviljat anslag till råttutrotning, godkändes det uppgjorda förslaget till utgifts- och inkomststat under huvudtiteln hälso- och sjukvård.

Gatu- och väghållning.

Efter en stunds överläggning, varunder anföranden höllos av herrar Welin-Berger, Engdahl, Eklund, Pers, Turén och Ernst Johansson, utan att likväl något yrkande framställdes, biföllo stadsfullmäktige drätselkammarens hemställan om godkännande av vissa av drätselkammaren gjorda dispositioner, av det från år 1939 reserverade anslaget till nyanläggnings- och förbättringsarbeten å stadens gator och vägar, avseende dels utläggande av trottoarkantsten i gatorna å Kristiansborgsområdet med omkring 50.000 kronor, dels breddning av en del av Skultunavägen med omkring 3.700 kronor, dels ordnande av Åsgatan, gator vid Malmaberg, väg på Västra tippen och vidgning av del av Köpingsvägen med tillhopa 71.744 kronor, dels merkostnad utöver beviljat anslag för ordnande av Snickargatan med 586 kronor, dels ock vidgning av Stora gatan vid Odd-Fellowhuset med 5.269 kronor.

I övriga delar godkändes drätselkammarens förslag till stat beträffande gatu- och väghållning.

Planteringar.

Med iakttagande av de av drätselkammaren förordade ändringarna avseende, att anslaget till underhåll av växthus och drivbänkar nedsattes från av planteringsnämnden begärda 3.500 kronor till 3.000 kronor, att anslaget till körslor nedsattes från begärda 12.000 till 10.000 kronor samt att det begärda anslaget å 2.500 kronor till utökning och förbättring av lekplatser skulle ur förslaget utgå, godkändes efter uttalande av herr Lundberg det av planteringsnämnden uppgjorda statförslaget för parker och planteringar.

Gatubelysning.

Fastställdes drätselkammarens förslag till stat under titeln gatubelysning.

Gaturenhållning.

Drätselkammarens statförslag beträffande under titeln gaturenhållning upptagna utgifter och inkomster godkändes.

Hamnar.

Med den av drätselkammaren föreslagna ändringen, att det beräknade underskottet i budgeten för stadens hamnar, omkring 50.000 kronor, skulle motvägas av en på inkomstsidan upptagen utjämningspost, avsedd att belasta hamnens konto som skuld till drätselkammaren, godkändes det av hamnstyrelsen uppgjorda statförslaget för hamnarna.

Renhållningsverk och svingård.

Sedan stadsfullmäktige den 28 nästlidne november beslutat höja hämtningsavgifterna för sopkärl, beslöto stadsfullmäktige enligt drätselkammarens förslag, att den av lantegendomsnämnden beräknade inkomsten av hämtningsavgifter, 52.000 kronor, skulle höjas till 92.000 kronor.

Vidare beslöto stadsfullmäktige, att det av stadsfullmäktige den 26 september 1940 lämnade anslaget å 7.500 kronor till anskaffande av gengasaggregat m. m. för renhållningsverkets behov skulle täckas av uttaxerade medel i 1941 års stat.

I övriga delar godkändes de uppgjorda förslagen till stater för renhållningsverket och svingården.

Tekniska verk.

Beträffande vatten- och gasverksstyrelsens förslag till stater för vatten-, gas- och elektricitetsverken, avloppsledningarna samt tekniska verkens gemensamma förvaltning beslöts, sedan herr Engdahl yttrat sig utan att framställa något yrkande, till en början, att utgifterna för räntor och amorteringar skulle upptagas enligt drätselkammarens från styrelsen avvikande förslag.

Sedan stadsfullmäktige dels den 28 mars 1940 anvisat 8.000 kronor för utredning ang. anläggande av nya brunnar vid Hesslö och dels den 29 augusti 1940 anslagit 9.200 kronor till anordnande av bräddavlopp vid Valhallagatan, beslöto stadsfullmäktige nu med bifall till vatten- och gasverksstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag, att ifrågavarande anslag skulle täckas genom att under titeln "Underhållskostnader" upptagas som utgifter, det förra i vattenledningsverkets stat och det senare i staten för avloppsledningar och reningsverk.

Det av styrelsen i statförslaget för gasverket upptagna anslaget till extra kontorsbiträde, 2.400 kronor, skulle jämlikt drätselkammarens förslag nedsättas till 2.130 kronor, motsvarande begynnelselönen för ett ordinarie tredje klass kontorsbiträde.

Enligt drätselkammarens ändringsförslag skulle de av styrelsen under elektricitetsverkets stat upptagna anslagen å 3.000 kronor till utställningskostnader och 80.000 kronor för omläggning till växelström nedsättas till resp. 2.000 och 60.000 kronor.

Med bifall till drätselkammarens därom framställda förslag skulle bland utgifterna för avloppsledningar och reningsverk uppföras ett anslag å 67.807 kronor 56 öre för täckning av uppdebiterade ej inbetalda w. c.-avgifter.

I anledning av vatten- och gasverksstyrelsens hemställan att utan stadsfullmäktiges hörande få använda intill 10.000 kronor av de anslutningsavgifter, som inflöto för avslutade anläggningsarbeten, beslöto stadsfullmäktige med bifall till drätselkammarens förslag, att nämnda överskott skulle i dess helhet ställas till stadsfullmäktiges förfogande och att vatten- och gasverksstyrelsen i vanlig ordning finge inkomma med framställningar om anslag härur.

Godkändes det av drätselkammaren upprättade förslaget till särskild stat för tekniska verkens förråd.

I övriga delar fastställdes det upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för stadens tekniska verk.

Kall- och varmbadhus.

De av drätselkammaren tillstyrkta förslagen till stater för kall- och varmbadhusen blevo av stadsfullmäktige godkända.

Bekvämlighetsinrättningar m. m.

Efter ett anförande av herr Ernst Johansson godkändes de av drätselkammaren uppgjorda förslagen till utgifts- och inkomststater under titlarna bekvämlighetsinrättningar, båttrafik, automobiler och grustag.

Förråd.

Vid behandling av drätselkammarens förslag till stat för drätselkammarens förråd, vilket förslag av stadsfullmäktige godkändes, beslöto stadsfullmäktige särskilt bifalla drätselkammarens förslag, att täckningen av kostnaderna för inköp av två stycken väghyvlar skulle ske på det sätt, att dessa kostnader upptoges bland utgifterna för kapitalökningar under förevarande titel.

Brandväsen.

Brandstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat för stadens brandväsen godkändes i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

Allm. fastighetsförvaltning.

Godkändes drätselkammarens hemställan, att av uttaxerade medel, att upptagas under titeln allmän fastighetsförvaltning i 1941 års stat måtte anslås dels 9.000 kronor till omläggning av järnvägsspår i hamnen och dels 20.000 kronor utgörande under åren 1940 och 1941 till betalning förfallande delar av stadens bidrag till anordnande av flygfält å Johannisberg.

Likaledes godkändes drätselkammarens förslag att till täckning av uttaxerade medel i 1941 års stat skulle upptagas följande underskott å tidigare beviljade anslag, nämligen kronor 2.477:29 till ombyggnad av vågbrytaren vid kallbadhuset, kronor 876:93 till uppförande av serveringspaviljong å Djäkneberget, samt kronor 13.173:24 till reparation i anledning av grundförstärkning för stadshotellet.

Sedan stadsfullmäktige den 25 april innevarande år lämnat ett tilläggsanslag å 125.000 kronor för uppförande av ett pensionärshem å Sandgärdet, så beslöto stadsfullmäktige nu enligt drätselkammarens förslag, att detta tilläggsanslag skulle på en gång gäldas av uttaxerade medel i 1941 års budget.

Med bifall till drätselkammarens därom framställda förslag beslöto stadsfullmäktige, att det anslag å 21.000 kronor, som stadsfullmäktige beviljat den 29 sistlidne augusti för om- och tillbyggnad av hamnpaviljongen skulle täckas av uttaxerade medel i 1941 års budget.

Sedan stadsfullmäktige den 25 april 1940 lämnat drätselkammaren ett förslagsanslag å 60.000 kronor för anordnande av ett arkiv i Mariaberget, biföllo stadsfullmäktige nu drätselkammarens hemställan, att ifrågavarande anslag skulle på en gång täckas av uttaxerade medel i 1941 års stat.

Biföllo stadsfullmäktige drätselkammarens hemställan, att i nästkommande års stat skulle av uttaxerade medel anvisas, utöver tidigare för ända-

målet anslagna medel, ytterligare ett belopp av 25.000 kronor för uppförande av en biblioteksbyggnad i Västerås.

I övriga delar godkändes drätselkammarens förslag till stat under titeln allmän fastighetsförvaltning.

Lantegendomar och Skogar.

I fråga om staten för stadens lantegendomar och skogar, rörande vilken herrar Welin-Berger och Pers yttrade sig utan att därvid framställa något yrkande, godkändes drätselkammarens förslag, att utgifterna för arrenden skulle höjas från av lantegendomsnämnden föreslagna 11.437 kronor till 17.737 kronor.

Vidare beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens hemställan, att det av stadsfullmäktige den 26 september 1940 beviljade anslaget å 1.800 kronor till inköp av ett gengasaggregat till en traktor skulle upptagas till täckning i den föreliggande budgeten bland lantbrukets löpande utgifter.

De av stadsfullmäktige den 29 februari 1940 beviljade anslagen å 6.603 kronor 53 öre, utgörande tillägg till tidigare anslagna medel för uppförande av lantarbetarebostäder, å 6.500 kronor för anordnande av svinhus och vedbodar till lantarbetarebostäder samt å 5.000 kronor för upptagande av en ny brunn vid Nordanby, skulle i enlighet med drätselkammarens hemställan gäldas av uttaxerade medel i 1941 års budget..

Godkändes drätselkammarens ändring i lantegendomsnämndens förslag, att intäkterna av jordbruksprodukter från Nordanby, Kristiansborg och Emaus, vartill även lagts Gideonsberg och Johannisberg skulle beräknas höjda med 8.100 kronor till kronor 61.448:50.

Med iakttagande av ovan omförmälda beslut fastställdes staten under titeln lantegendomar och skogar.

Magistrat och rådhusrätt.

Godkändes magistratens av drätselkammaren tillstyrkta förslag till stat för magistraten och rådhusrätten.

Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Med den av drätselkammaren föreslagna ändringen, att anslaget till bilunderhåll, 400 kronor, skulle bortgå och i stället anslaget till velocipedhållning ökas med 30 kronor, godkändes magistratens förslag till stat beträffande kronouppbörds- och exekutionsväsendet.

Polisväsen och fångvård.

Sedan i anledning av stadsfullmäktiges beslut den 28 nästlidne november jämlikt drätselkammarens hemställan från polisverkets stat dels avförts ett belopp av 4.200 kronor, motsvarande avlöning till en ny överkonstapelsbefattning, som ej skulle inrättas, och dels tillagts 2.700 kronor till avlöning för en beslutad kvinnlig kontorsbiträdesbefattning, godkändes förslaget till stat för polisväsen och fångvård.

Allmän pensionsförsäkring.

Med den av drätselkammaren förordade ändringen, att anslaget till skrivbiträden skulle bibehållas vid samma belopp, som för innevarande år, 3.200

kronor, och således utan den av pensionsnämnden begärda höjningen av anslaget, godkändes budgetförslaget under titeln Allmän pensionsförsäkring.

Övrig förvaltning, stadsfullmäktige m. m.

Drätselkammarens förslag till stat under titlarna stadsfullmäktige, drätselkammare och stadsrevision, stadskansli, stadskamrerarekontor samt byggnadschefs- och arbetskontor, godkändes.

Byggnadsnämnd.

Med bifall till byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta hemställan om ett anslag å 2.000 kronor till anordnande av stadsplanemodeller samt med det av drätselkammaren föreslagna tillägget om täckning av ett uppkommet underskott, kronor 105:53 å ett tidigare beviljat anslag till inköp av en ljuskopieringsapparat, godkändes statförslaget för byggnadsnämnden.

Allmännyttiga ändamål.

Jämlikt drätselkammarens hemställan beviljade stadsfullmäktige för år 1941 till vissa allmännyttiga ändamål följande belopp att utgå av uttaxerade medel:

till *Västerås Arbetsstuga*	kronor	4.500:—
„ *Västerås Barnkrubbas understödsförening*	„	4.000:—
„ *Barnhemmet för flickor*	„	1.500:—
„ *Västerås Natthärbärge*	„	1.000:—
„ *Västmanlands läns Arbetsförmedling* såsom bidrag till lokalhyra med drätselkammaren förbehållen rätt att underlåta utanordna anslaget därest efter närmare undersökning länsarbetsnämnden skulle befinnas skäligen bestrida hela hyran av statsmedel	„	3.000:—
„ *Barnhemmet Sparvboet*	„	1.800:—
„ *Frälsningsarméns slumverksamhet*	„	1.200:—
„ *Västerås Gymnastikförening*	„	1.800:—
„ *Västmanlands läns Fornminnesförening*	„	4.000:—
„ *Västerås stads förening mot tuberkulos*	„	2.000:—
„ *Föreningen Västerås Skollovskolonier*	„	16.500:—
„ gäldande av 1/5 av anslaget till *ny skollovskolonibyggnad vid sjön Usken*	„	22.750:—
„ *frilufts- och folkkonserter* att av drätselkammaren på lämpligt sätt fördelas	„	3.200:—
„ *Västerås erkända sjukkassa*	„	10.000:—
„ *Sveriges Träarbetares erkända sjukkassa*	„	125:—
„ *Aseapersonalens erkända centralsjukkassa*	„	4.500:—

Barnträdgårds- och dagkoloniverksamhet.

I enlighet med drätselkammarens förslag beviljade stadsfullmäktige under särskild i staten uppförd titel de av styrelsen begärda anslagen för barnträdgårdsverksamhet och dagkoloniverksamhet under förbehåll, att anslaget till

iordningställande av ytterligare lokal ej finge av styrelsen disponeras annat än efter medgivande av drätselkammaren och sedan drätselkammaren närmare prövat lämpligheten av att på föreslagen eller annan plats anordna en dylik lokal.

Finlandshjälp.

I samband med statförslagets behandling beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens förslag, att kostnaderna för den hjälp staden lämnat till återuppbyggnadsarbeten i den finska staden Lahti, uppgående till omkring 65.000 kronor, finge gäldas av det belopp å 70.000 kronor, som Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter enligt beslut av årets bolagsstämma skulle återbetalas till stadskassan på den i stadens räkenskaper ej bokförda skuld, vari bolaget enligt dess räkenskaper häftade till staden genom ett staden tidigare lämnat bidrag till bestridande av utgifterna för gäldande av annuitet å bolagets obligationslån.

Skattetaxering.

Godkändes drätselkammarens förslag till stat under titeln skattetaxering.

Oförutsedda utgifter.

Godkändes drätselkammarens förslag att under titeln oförutsedda utgifter skulle upptagas dels ett förslagsanslag å omkring 155.000 kronor dels ock ett särskilt till stadsfullmäktiges förfogande ställt anslag å 250.000 kronor.

Ofördelade utgifter och inkomster.

Drätselkammarens förslag till stat under titeln oförutsedda utgifter och inkomster godkändes.

Luftskydd och luftvärn.

De av luftskyddschefen begärda anslagen för luftskyddets administration och för utbildning av aktiv personal, vilka tillstyrkts av luftskyddsnämnden och drätselkammaren, beviljades.

I fråga om luftskyddschefens av nämnden tillstyrkta framställning om anslag med tillhopa 135.000 kronor till ytterligare luftskyddsanordningar beslöto stadsfullmäktige enligt drätselkammarens förslag, att för detta ändamål skulle i staten uppföras ett anslag av 75.000 kronor, med drätselkammaren förbehållen rätt att pröva de ändamål, för vilka anslaget komme att utnyttjas, på grund varav det borde ankomma på vederbörande att hos drätselkammaren göra framställning om medel i varje fall, då anslagsbehov yppade sig.

Stadsfullmäktige godkände alltså till alla delar drätselkammarens förslag till stat beträffande förevarande titel.

Kristidsnämnd.

Godkändes förslaget till stat för kristidsnämnden i enlighet med drätselkammarens kompletterande förslag.

Familjebidragsnämnd.

Godkändes familjebidragsnämndens statförslag i det skick detsamma upptagits i drätselkammarens budgetförslag.

Uttaxering.

I enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att med drätselkammarens beräkning av restitutioner och avkortningar för bestridande av stadens utgifter år 1941 skulle för år 1940 uttaxeras 6 kronor 45 öre per skattekrona.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige, likaledes med bifall till drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag att i allt övrigt godkänna i den föreliggande utgifts- och inkomststaten upptagna utgifter och inkomster samt sålunda fastställa det föreliggande förslaget till fond- och lånestat samt skattestat för år 1941.

§ 276.

Val av ordförande.

På förslag av herr Keijser utsågs med acklamation till ordförande i stadsfullmäktige för år 1941 måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 277.

Val av vice ordförande.

Till stadsfullmäktiges vice ordförande för nästkommande år valdes på förslag av herr Welin-Berger med acklamation rektorn Hj. Thyresson.

§ 278.

Val av beredningsutskott för år 1941.

Företogs fråga om val av beredningsutskott för år 1941 och beslöto stadsfullmäktige härvid till en början, att utskottet skulle bestå av nio ledamöter och lika antal suppleanter.

Härefter valde stadsfullmäktige efter framställda förslag med acklamation till ordinarie ledamöter i utskottet brandförmannen Ernst Johansson, kassören Gösta Lundberg, fru Ebba Berg, verkmästaren Gust. Karlsson, förmannen Gunnar Larsson, rektorn Hj. Thyresson, majoren G. Robsahm, häradshövdingen S. Turén och folkskolläraren G. Leontein samt till suppleanter ombudsmannen Gösta Sjöberg, fru Anna Westberg, kommunalarbetaren Nils Löf, hyvlaren K. H. Thorén och snickaren J. A. Grönberg att i nämnd ordning inträda för någon eller några av herrar Johansson, Lundberg, fru Berg, herrar Karlsson och Larsson; fru Signe Falk, trädgårdsdirektören Elow Eriksson och häradsskrivaren O. Lewrö att i nämnd ordning inträda för någon eller några av herrar Thyresson, Robsahm och Turén samt överingenjören Carl Henning att inträda vid förfall för herr Leontein.

In fidem:

THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 23 december 1940.

ALB. LUNDKVIST.

Georg Leontein. *Einar Keijser.*

Offentligen uppläst den 23 december 1940; betygar

Ex officio:

Theofil Öberg.

Västmanl. Folkblads Tr., Västerås

HANDLINGAR

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1940 Den 25 januari I

N:o 1.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till tuberkulosföreningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 6 nästlidne november har Västerås stads förening mot tuberkulos hemställt om ett kommunalt bidrag för år 1940 av 2.000 kronor för föreningens koloniverksamhet.

Drätselkammaren vill erinra om att föreningen tidigare åtnjutit kommunalt anslag med 4.000 kronor pr år för uppehållande av dispensärverksamhet jämte ett årligt anslag av 600 kronor till lokalhyra. Sedan landstinget numera övertagit dispensärvården hava emellertid ifrågavarande anslag till föreningen indragits. Då den av föreningen bedrivna koloniverksamheten utan tvivel är av stor betydelse och värd det stöd, som rimligen kan lämnas, vill drätselkammaren för sin del tillstyrka att föreningen beviljas det begärda anslaget för år 1940. Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att för år 1940 lämna Västerås stads förening mot tuberkulos ett bidrag till föreningens koloniverksamhet av 2.000 kronor att utgå av 1940 års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 7 december 1939.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads förening mot tuberkulos har sedan åtskilliga år åtnjutit ett årligt anslag från Västerås stad à kr. 4.000:— till sin dispensär- och koloniverksamhet. Fr. o. m. 1939 har den egentliga dispensärverksamheten övertagits av landstingets distriktsvårdsstyrelse, men tuberkulosföreningen fortsätter sin

N:o 1. *Ang. anslag till tuberkulosföreningen.*

koloniverksamhet för tuberkuloshotade barn, vilken i samarbete med dispensären bedrives i föreningens egen kolonifastighet Lindersnäs vid Apelviken. Kolonien kan taga emot 50 barn och efterfrågan på platser har alltid varit stor. Resultatet av verksamheten har också alltid varit synnerligen gott.

Den årliga kostnaden — inkl. resor och personalens avlöning — har för år 1938 varit kr. 5.356: —. Vårdtiden har varit c:a 10 veckor och kostnaden för barn och sommar något över kr. 100: —.

Distriktsvårdsstyrelsen har för 1940 utlovat ett bidrag av kr. 25 för barn och sommar, dock för högst 30 barn summa kr. 750: —. Dessutom ha Asea, Svenska Metallverken, Konsum och S. W. B. utlovat bidrag tillsammans kr. 1300:— för år 1940. Föreningens övriga inkomster, som kunna disponeras för ändamålet torde kunna beräknas till högst kr. 2.700: —.

Då en väsentlig fördyring av livsmedel m. m. måste beräknas och en del inventarier behöva anskaffas eller förnyas torde den sammanlagda kostnaden för nästa år ej böra beräknas lägre än till kr. 6.500: —.

Med hänvisning till ovanstående anhåller föreningen vördsamt om ett anslag för år 1940 av kr. 2000: — för sin koloniverksamhet.

Västerås den 6 november 1939.

För Västerås stads förening mot tuberkulos.

C. IDAR.
v. ordf.

N:o 2.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring för del av kv. Märta.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 15 december 1939 har byggnadsnämnden med överlämnande av ett av stadsingenjören Folke Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom upprättat, den 6 december 1939 dagtecknat förslag till stadsplanebestämmelser för del av kvarteret Märta hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ifrågavarande stadsplanebestämmelser i enlighet med det föreliggande förslaget ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, tillstyrker framställningen och hemställer sålunda att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

N:o 2.
Ang. stadsplaneändring för del av kv. Märta.

Västerås den 4 januari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden har låtit utarbeta förslag till stadsplanebestämmelser för del av kvarteret Märta i Västerås stad. Förslaget, som är dagtecknat den 6 september 1939, är upprättat av stadsingenjören Folke Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom.

Förslaget avser den del av kvarteret Märta, tomterna n:ris 8 och 9, som undantagits från fastställelse i Kungl. brevet den 7 juli 1939, vari fastställdes stadsplanebestämmelser för den övriga delen av kvarteret Märta.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

Provisoriska byggnadsföreskrifter hava fastställts genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

För den här ej berörda delen av kvarteret Märta hava stadsplanebestämmelser fastställts genom Kungl. brev den 7 juli 1939.

Inga erinringar hava inkommit i ärendet.

Byggnadsnämnden får alltså hemställa

att stadsfullmäktige ville antaga stadsplanebestämmelser för del av kvarteret Märta i enlighet med föreliggande förslag ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 15 december 1939.

På byggnadsnämndens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/F. Schiött.

N:o 2.

Ang. stadsplaneändring för del av kv. Märta.

BESKRIVNING

till

Förslag till stadsplanebestämmelser för del av kvarteret Märta i Västerås stad.

Förslaget avser den del av kvarteret Märta, tomterna n:ris 8 och 9, som undantagits från fastställelse i Kungl. brevet den 7 juli 1939, vari fastställdes stadsplanebestämmelser för den övriga delen av kvarteret Märta.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

Provisoriska byggnadsföreskrifter hava fastställts genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

För den här ej berörda delen av kvarteret Märta hava stadsplanebestämmelser fastställts genom Kungl. brev den 7 juli 1939.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage, samlingslokaler och lokaler för handel.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med ringprickning får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med II betecknat område får byggnad uppföras med högst 2 (två) våningar.

§ 7.

Vindsinredning.

Å med v betecknat område får utöver angivet våningsantal hela vinden inredas.

§ 8.

Takfall.

Å med siffra i rektangel betecknat område får byggnads taknock förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i rektangeln angiver.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30 grader.

§ 9.

Byggnadsmaterial.

Å med II betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 10.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

Västerås den 6 september 1939.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 3.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring för kv. Laura och del av kv. Kerstin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Kungl. Maj:t den 14 oktober 1938 fastställt förslag till stadsplan för Mariaberget m. m. och därvid från fastställelse undantagit hela kvarteret Laura och södra delen av kvarteret Kerstin, har byggnadsnämnden låtit utarbeta nytt förslag till ändring av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för nämnda kvarter. Nämnden har med skrivelse den 15 december 1939 överlämnat förslaget ifråga, vilket är upprättat av stadsingenjören Folke Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom och dagtecknat den 6 december 1939, samt hemställt att stadsfullmäktige ville antaga de föreliggande förslagen till ändring av stadsplanen sam stadsplanebestämmelser för kvarteret Laura och del av kvarteret Kerstin ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren, som förberedelsevis behandlat ärendet och som jämväl haft tillfälle taga del av ett i modell utarbetat förslag till ändrad stadsplan för ifrågavarande båda kvarter, tillstyrker byggnadsnämndens framställning och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad byggnadsnämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 4 januari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden har låtit utarbeta förslag till ändring av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Laura och del av kvarteret Kerstin i Västerås stad. Förslaget, som är dagtecknat den 6 september 1939, är upprättat av stadsingenjören Folke Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom.

Förslaget avser ändring av samtliga hörn i kvarteret Laura samt sydöstra och sydvästra hörnen i kvarteret Kerstin.

N:o 3.

Ang. stadsplaneändring för kv. Laura och del av kv. Kerstin.

Den 14 oktober 1938 fastställdes av Kungl. Maj:t förslag till stadsplan för Mariaberget m. m. omfattande bland annat kvarteren Kerstin och Laura, varvid dock från fastställelse undantogos hela kvarteret Laura och södra delen av kvarteret Kerstin. Det nu föreliggande förslaget avser dessa undantagna områden.

Beträffande kvarteret Kerstin har sådan ändring skett i förhållande till det tidigare förslaget att våningsantalet delvis minskats till fyra och tre våningar.

Beträffande kvarteret Laura har ett fullständigt nytt förslag framlagts innebärande att byggnaderna i detta kvarter skola förläggas vinkelrätt mot Stora gatan och med gavlarna mot denna, varvid de högre byggnadskropparna förbindas med överbyggda gårdar. Våningsantalet har även här delvis minskats.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915 och av Konungens befallningshavande den 1 mars 1920.

Provisoriska byggnadsföreskrifter ha fastställts genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

För den del av kvarteret Kerstin, som ej beröres av föreliggande förslag hava stadsplanebestämmelser fastställts genom Kungl. brev den 14 oktober 1938.

Inga erinringar hava inkommit i ärendet.

Byggnadsnämnden får alltså hemställa

att stadsfullmäktige ville antaga stadsplan och stadsplanebestämmelser för kvarteret Laura och del av kvarteret Kerstin i enlighet med föreliggande förslag ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 15 december 1939.

På byggnadsnämndens vägnar:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/F. Schiött.

BESKRIVNING

till

Förslag till ändring av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Laura och del av kvarteret Kerstin i Västerås stad.

Förslaget avser ändring av samtliga hörn i kvarteret Laura samt sydöstra och sydvästra hörnen i kvarteret Kerstin.

De föreslagna stadsplanebestämmelserna ansluta sig till förut fastställda bestämmelser för kvarteren Karolina och Kerstin. Sålunda har den nuvarande

N:o 3.
Ang. stadsplaneändring för kv. Laura och del av kv. Kerstin.

taklisthöjden för tomten n:r 2 i kvarteret Karolina varit utgångspunkt vid bestämmandet av hushöjden för närmaste byggnad i kvarteret Laura mot härav erhållna hushöjden för samma byggnad vid Stora gatan har sedan gjorts lika för de tre föreslagna byggnadskropparna i kvarteret Laura mot Stora gatan.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915 och av Konungens befallningshavande den 1 mars 1920.

Provisoriska byggnadsföreskrifter ha fastställts genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

För den del av kvarteret Kerstin, som ej beröres av föreliggande förslag hava stadsplanebestämmelser fastställts genom Kungl. brev den 14 oktober 1938.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage, samlingslokaler och lokaler för handel.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område betecknat med ringprickning får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med IV eller III betecknat område får byggnad uppföras med högst fyra (4) eller tre (3) våningar.

Å områden, där särskilt våningsantal icke angivits, må efter byggnadsnämndens prövning byggnad uppföras med det antal våningar, den tillåtna hushöjden medgiver.

I byggnad får vindsbjälklagets golv ej förläggas högre än den medgivna hushöjden.

§ 7.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30 grader.

Tak å byggnad, som betecknats med bokstaven P inom triangel skall göras plant.

§ 8.

Byggnadsmaterial.

Å med S IV, S III eller endast S betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 9.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

Västerås den 6 september 1939.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 4.

Drätselkammarens skrivelse ang. luftskyddsåtgärder för tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 12 december 1939 har vatten- och gasverksstyrelsen hemställt om anslag med 40.000 kronor för vidtagande av för de tekniska verken oundgängligen nödvändiga luftskyddsåtgärder, vilka närmare specificerats i ett skrivelsen bifogat, den 10 december 1939 dagtecknat kostnadsförslag.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, är övertygad om nödvändigheten av att de föreslagna anordningarna vidtagas för tryggande av de tekniska verkens drift samt tillstyrker framställningen. Ifråga om finansieringen av det begärda anslaget anser dock drätselkammaren principiellt oriktigt att taga i anspråk verkens driftsmedel för innevarande år, vilka beräknats i staten och där disponerats. Drätselkammaren föreslår i stället, att anslaget täckes av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för vidtagande av de i vatten- och gasverksstyrelsens omförmälda skrivelse och kostnadsförslag angivna luftskyddsåtgärderna ställa till styrelsens förfogande ett anslag om 40.000 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 4 januari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enär det för hela staden är av synnerlig vikt att dess tekniska verk ständigt kunna fungera, har vatten- och gasverksstyrelsen ansett sig skyldig att nu efter noggranna förarbeten hos stadsfullmäktige anhålla om nödigt anslag för utförande av följande luftskyddsåtgärder för verken, vilka åtgärder närmare specificeras i bilagda kostnadsförslag.

N:o 4.
Ang. luftskyddsåtgärder för tekniska verken.

För anskaffande av material för täckande av fönster, dörrar, pumpar och evakueringsanläggningar vid pumpstationen, de till gasverket hörande inrättningarna, reningsverket samt elektricitetsverket ha kostnaderna beräknats till 18.800 kronor.

För pumpstationen har beräknats inköp av en reservtransformator för 5.000 kronor.

Vid pumpstationen, i rörtunneln vid reningsverket samt under elektricitetsverket planeras provisoriska skyddsrum, de båda förstnämnda gastäta, för tillhopa 2.350 kronor.

Vidare föreslås inrättande av nya väggbrandposter vid pumpstationen för 500 kronor, rengöring av reservoarerna för 1.000 kronor, anordningar för mörkläggning för 750 kronor m. m.

Då man vid luftanfall måste räkna med att vattenledningsvatten trots vidtagna skyddsåtgärder icke finnes tillgängligt för brandsläckning ävensom att *brandbomber komma till användning och då släckning av eldsvådor efter brand*bomber måste ske ögonblickligen har styrelsen avdelat personal för sådant arbete. Denna personal, som uppdelats i patruller om tre man med en patrull vid varje byggnad, måste utrustas med erforderlig materiel. Denna har beräknats kosta 1.280 kronor.

De totala kostnaderna fördela sig på följande sätt:

Vatten-, gas- och reningsverken	28.780: —
Elektricitetsverket	6.400: —
Kontoret	800: —
Turbinhuset	100: —
S:a kr.	36.080: —

Med anledning av vad som anförts och för att anslaget under alla omständigheter må täcka de av luftskyddsåtgärderna föranledda kostnaderna får vatten- och gasverksstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för vidtagande av oundgängligen nödvändiga luftskyddsåtgärder för de tekniska verken anslå 40.000 kronor att täckas av verkens driftsmedel nästkommande år.

Västerås den 12 december 1939.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

N:o 5.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffande av maskineri för vattenverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om anslag med 84.000 kronor för anskaffande av maskineri m. m. för vattenverkets behov i avsikt att göra vattenuppfordringen oberoende av den nuvarande pumpstationen så att vid krigsfara vattentillförseln till staden i möjligaste mån kan tryggas. Drätselkammaren, som tagit del av styrelsens utredning i ärendet, tillstyrker framställningen. Med hänsyn till att det föreslagna maskineriet är avsett att användas även i fredstid och då dess anskaffande får anses innebära en avsevärd förbättring i vattenverkets tekniska resurser anser drätselkammaren skäligt, att kostnaderna täckas genom amorteringslån. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffande av i vatten- och gasverksstyrelsens ovannämnda skrivelse omförmälda maskineri för vattenverkets behov m. m. anslå ett belopp av 84.000 kronor;

att anslaget i fråga må förskotteras av tillgängliga medel och sedermera täckas genom upptagande av amorteringslån; samt

att bemyndiga drätselkammaren att underställa beslutet ifråga om upptagande av amorteringslån Kungl. Maj:t godkännande samt vidtaga övriga för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Västerås den 4 januari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 5.

Ang. anskaffande av markineri för vattenverket.

På grund av de rådande förhållandena har inom tekniska verken i samråd med tillkallad teknisk expert företagits utredning angående vidtagande av sådana åtgärder vid vattenverket, att vattenuppfordringen kan göras oberoende av den nuvarande pumpstationen för att därigenom vid krigsfara i möjligaste mån trygga vattentillförseln till staden.

Det förslag, som vatten- och gasverksstyrelsen nu framlägger, innebär anskaffande av nödigt maskineri, vilket skall användas avskilt från pumpstationen och på så sätt att driften i viss utsträckning skall kunna upprätthållas, även om skadegörelse skulle ske vid en eller annan del av anläggningen

De maskiner, som föreslås till inköp, äro avsedda att även i fredstid användas.

Kostnaderna för maskineriet jämte tillhörande apparater samt för arbetsledning, transporter m. m. hava beräknats till 84.000 kronor.

På grund av vad som sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för anskaffande av maskineri för vattenverkets behov m. m. anslå 84.000 kronor.

Västerås den 28 december 1939.

För vatten- och gasverksstyrelsen:
CARL HENNING.

/Sven Holmer.

N:o 6.

Drätselkammarens skrivelse ang. förvärv av Johannisbergs egendom.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid skilda tillfällen under de sistförflutna åren har inom drätselkammaren frågan om förvärv av Johannisbergs kronoegendom varit uppe till behandling. Drätselkammaren har ansett att det för staden vore av stor betydelse att komma i besittning av egendomen. Dess närbelägenhet till stadens djuphamn, särskilt sedan den projekterade utbyggnaden av djuphamnen efter förvärvet av mark från Asea kommit till stånd, gör att ett förvärv av egendomen skulle kunna trygga stadens behov av lämpligt belägen reservmark för industriändamål m. m. En framtida ytterligare utbyggnad av djuphamnen, därest en sådan skulle komma ifråga, måste även ske genom att taga i anspråk mark av Johannisbergs egendom. Även ur andra synpunkter torde det vara förutseende att staden skaffar sig äganderätten till egendomen. Hittills har emellertid det pris, som

N:o 6. *Ang. förvärv av Johannisbergs egendom*

begärts för egendomen, varit så högt, att drätselkammaren icke ansett sig kunna förorda förvärv. Under hösten 1939 hava emellertid förnyade underhandlingar förts med Kungl. Domänstyrelsen, vilka resulterat i att drätselkammaren med Domänstyrelsen preliminärt överenskommit om inköp av egendomen till ett pris av 550.000 kronor och på i huvudsak de villkor, som här nedan närmare omförmälas. Domänstyrelsen, som ämnar ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om proposition i ärendet till årets lagtima riksdag, har anhållit att stadsfullmäktige i Västerås ville förklara sig godkänna de föreslagna försäljningsvillkoren.

Försäljningen till staden är avsedd omfatta i Kronans ägo kvarvarande delar av 7 mantal Johannisbergs Kungsladugård 1—7 med underlydande hemmanen Gränsta 1 och 2 om tillhopa ett mantal (nuvarande stadsägorna n:ris 887, 888 och 891) dock med undantag av ett område om cirka 0,25 hektar, avsett att försäljas till K. F. U. M. Arealen av det för försäljning till Västerås stad avsedda området utgör cirka 286 hektar, vartill kommer ett vattenområde i Mälaren om cirka 203 hektar.

Köpeskillingen för egendomen har, som nämnts, föreslagits till 550.000 kronor och har därvid avtalats att köpeskillingen skulle erläggas i tiondelar under loppet av tio år. Första avbetalningen skulle verkställas vid köpekontraktets underskrivande därpå följande avbetalningar vid ingången av varje kalenderår med början den 1 januari 1941. Å ogulden del av köpeskillingen skulle erläggas ränta, beräknad efter tre procent per år. Räntebetalningen skulle fullgöras i samband med avbetalningarna å köpeskillingen. Lagfarts- och övriga med köpet förenade kostnader skulle erläggas av staden. Kronan skulle äga uppbära den ersättning för brister, som arrendatorn vid avträdet kan dömas skyldig utgiva. Då emellertid egendomens arrendator, fru Dagmar Lindqvist, i anledning av den ifrågasatta försäljningen framställt anspråk på ersättning dels för henne tillhöriga, å egendomen varande byggnader och anläggningar, dels ock för viss henne genom försäljningen förorsakad förlust, hava styrelsen och staden därjämte överenskommit, att, sedan klarhet vunnits i vilken omfattning och till vilka belopp ersättning till arrendator Lindqvist skulle utgå, styrelsen och staden skulle svara med hälften var för nämnda ersättningsbelopp.

Vid sammanträde den 5 december 1939 mellan domänintendenten och representanter för Västerås stad, å ena sidan, och arrendatorn, å andra sidan, har förslag framlagts, att ersättning skulle till arrendatorn utgå i härnedan angivna omfattning och till följande belopp:

för byggnader	11.247: —
„ vattenledning	4.080: —
„ elektrisk anläggning	18.930:96
„ invallning	1.000: —
„ gärdesgårdar	2.000: —
„ telefonledning	300: —
„ mjölkmaskinsanläggning	1.070: —
„ andelar i Mjölkcentralen i Västerås	580: —
„ uppkommen förlust genom hävande av ett med mjölkcentralen träffat, till den 31 oktober 1942 gällande kontrakt	8.201: —
S:a kr.	**47.408: 96**

N:o 6.
Ang. förvärv av Jokannisbergs egendom.

Förslaget till ersättning åt arrendatorn har Domänstyrelsen ansett sig böra biträda förutom i vad detsamma avser utgivande av ersättning dels för andelar i Mjölkcentralen i Västerås, dels ock för den förlust, som på grund av arrendatorns frånträdande av egendomen den 14 mars 1940 kommer att tillskyndas henne till följd därav, att hon blir urståndsatt att fullgöra ett av henne i egenskap av andelsägare åliggande kontrakt om mjölkleverans till den 30 oktober 1942. Till gäldande av ifrågavarande båda poster till ett sammanlagt belopp av 8.781 kronor anser sig styrelsen icke böra bidraga. Då, enligt vad drätselkammaren inhämtat, den förmån, som utgår enligt kontraktet med Mjölkcentralen är förknippad med egendomen som sådan, kan staden antingen själv som ägare eller genom utarrendering göra sig nytta därav. Skulle den nuvarande arrendatorn efter arrendetidens utgång den 14 mars detta år kvarsitta som arrendator, behöver givetvis ersättningen icke utgå. Drätselkammaren har därför intet att erinra emot Domänstyrelsens förslag i denna del. Förutom köpeskillingen, 550.000 kronor uppdelad på 10 år, skulle staden sålunda erlägga i ersättning till arrendatorn 19.313 kronor 98 öre jämte eventuellt ett belopp om 8.781 kronor för inlösen av andelar i Mjölkcentralen samt ersättning för förlust genom hävande av ett med Mjölkcentralen träffat kontrakt.

Beträffande köpevillkoren i övrigt har Domänstyrelsen i sitt förslag till underdånig skrivelse i ärendet föreslagit att följande skulle gälla, nämligen d e l s att egendomen försäljes i det skick, vari den vid tillträdet befinner sig, d e l s att endast Kronan tillhöriga hus och anläggningar ingå i försäljningen, d e l s att förbehåll göres för de jämkningar i egendomens gränser och arealer, som vid avstyckningsförrättning kunna befinnas erforderliga, d e l s att staden tillförbindes, att, därest Kronan nödgas till arrendatorn utgiva ersättning för av denne till äventyrs verkställd höstplöjning, trädesbruk och sådd, gottgöra Kronan för vad Kronan i sådant hänseende erlagt, d e l s, därest elektrisk ledning tillhörande vattenfallsstyrelsen är framdragen över egendomen, a t t staden såsom ägare av densamma medgiver vattenfallsstyrelsen för Kungl. Maj:t och Kronan såsom ägare av lägenheten Söderfors 1² i Älvkarleby socken av Uppsala län rätt att kostnadsfritt för all framtid bibehålla ifrågavarande ledning samt borttaga för ledningen hinderliga och för ledningens säkerhet farliga träd och buskar med skyldighet för vattenfallsstyrelsen att ersätta därvid uppkommande skada och intrång, a t t vattenfallsstyrelsens personal skall erhålla obehindrat tillträde till den försålda fastigheten för ledningens tillsyn och underhåll samt reparation av densamma, därvid möjligen uppkommande skada skall av vattenfallsstyrelsen ersättas, a t t de träd och buskar, som fällas för ledningens bibehållande, skola fortfarande tillhöra ägaren av den försålda fastigheten och av denne tillvaratagas, a t t till säkerhet för nämnda rättigheter inteckning må meddelas i den försålda fastigheten, s a m t a t t, innan sådan inteckning meddelas, ägaren av den försålda fastigheten skall vara skyldig att vid överlåtelse av fastigheten eller del därav antingen göra förbehåll om ifrågavarande rättigheters bestånd och förbinda ny ägare att vid överlåtelse även göra enahanda förbehåll, d e l s att innehavare av andra över egendomen med vederbörligt tillstånd framdragna elektriska ledningar förbehålles rätt att hava ledningarna kvarstående och nyttja desamma utan rätt för staden till annan ersättning än av ledningarnas innehavare för skada till följd av förändring,

N:o 6. *Ang. förvärv av Johannisbergs egendom.*

reparation eller tillsyn av ledningarna ävensom för skada, som förorsakats å kreatur, d e l s o c k, därest ifrågasatt reglering av Mälarens vattenstånd kommer till utförande, staden icke skall äga påfordra ersättning av domänstyrelsen eller annan på grund av nämnda reglering under förutsättning, att kostnader för samma reglering icke påföras staden. Drätselkammaren har beträffande nu angivna villkor ingen annan erinran att göra, än att inteckning för kraftledningsservitut icke torde vara av behovet påkallad, då vattenfallsstyrelsen tidigare åtnöjt sig med skriftligt kontrakt utan inteckningsrätt då det gällt att framdraga ledningar över staden tillhörig mark.

Drätselkammaren får sålunda tillstyrka ett förvärv av Johannisbergs egendom på ovannämnda villkor och har för avsikt att, därest stadsfullmäktige ansluta sig till drätselkammarens förslag om förvärv av egendomen, och Kungl. Maj:t och Riksdagen lämna sitt bifall till en försäljning, sedermera inkomma med förslag till beviljande av för ändamålet erforderligt anslag.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige nu ville besluta

att förklara sig villiga att under förutsättning av Kungl. Maj:ts och Riksdagens medgivande förvärva Johannisbergs egendom på de villkor, som här ovan angivits.

Västerås den 4 januari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 7.

Drätselkammarens skrivelse ang. anställande av en extra hälsovårdstillsyningsman.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 9 oktober 1939 har hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt om medgivande att tillsvidare från och med den 1 januari 1940 få anställa en extra hälsovårdstillsyningsman med en årslön av 3.540 kronor. Lönenämnden har i häröver den 6 december 1939 avgivet utlåtande med hänsyn till att Västerås stad i betraktande av sin folkmängd synes äga ett tillräckligt stort antal tillsyningsmän och under framhållande av att en viss försiktighet under nuvarande tidsförhållanden bör iakttagas vid tillskapande av nya tjänster hemställt, att hälsovårdsnämndens framställning för närvarande icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Drätselkammaren delar för sin del lönenämndens uppfattning och får sålunda hemställa, N:o 7. *Ang. anställande av en extra hälsovårdstillsyningsman.*

att hälsovårdsnämndens framställning i ärendet för närvarande icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 4 januari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 9 sistlidne oktober har hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt om tillstånd att från och med den 1 januari 1940 tills vidare få anställa en extra hälsovårdstillsyningsman med en årslön av 3.540 kronor. Lönenämnden, som anmodats avgiva yttrande i ärendet, får med anledning härav anföra.

Till en början må erinras därom, att förutom de ordinarie tillsyningsmännen, en förste tillsyningsman och två tillsyningsmän, vaktmästaren å köttbesiktningsbyrån, som på stadens bekostnad erhållit utbildning som tillsyningsman, jämväl är skyldig att deltaga i tillsynsverksamheten. En genom lönenämndens försorg infordrad utredning från med Västerås i storlekshänseende jämförliga städer utvisar, att i dessa städer antalet av de för tillsynsverksamheten anställda personer, på något undantag när, icke överstiger motsvarande antal i Västerås. Lönenämnden kan sålunda icke finna annat än att Västerås i förhållande till sin folkmängd har ett tillräckligt stort antal tillsyningsmän. På grund härav och då det nuvarande krisläget torde motivera en viss försiktighet då det gäller att tillskapa nya tjänster, kan lönenämnden för sin del icke tillstyrka hälsovårdsnämndens berörda framställning, utan hemställer att densamma för närvarande icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 6 december 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 7.

Ang. anställande av en extra hälsovårdstillsyningsman.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härigenom föreslå stadsfullmäktige att en extra hälsovårdstillsyningsman med en årslön av 3.540 kronor måtte få anställas tillsvidare från och med den 1 januari 1940 och såsom skäl härför anföra följande:

Intill den 31 december 1926 voro hos hälsovårdsnämnden fyra ordinarie hälsovårdstillsyningsmän anställda, men nämnda år vakantsattes vid innehavarens avgång en av dessa tjänster i avbidan på att en exekutor skulle överflyttas till hälsovårdsnämnden. Så kom emellertid icke att ske utan det hälsovårdstillsyningsmännen åvilande arbetet har med stora svårigheter utförts av de tre kvarvarande.

Då arbetet under de gångna åren ökats i väsentlig grad icke minst genom under dessa år nytillkomna författningar, innehållande bestämmelser om ytterligare tillsyningsskyldighet från hälsovårdsnämndens och då närmast från tillsyningsmännens sida, har det visat sig synnerligen svårt att på ett effektivt sätt utöva denna kontrollverksamhet, med påföljd att en del inspektioner måst eftersättas. Efter den 1 januari 1940 har hälsovårdsnämnden dessutom skyldighet tillse efterlevnaden av den då ikraftträdande lagen angående detaljhandeln, vilket kommer att ytterligare öka tillsyningsmännens arbetsbörda.

Vidare kan i detta sammanhang nämnas att antalet fastigheter som år 1926 voro föremål för inspektion utgjorde 1729 medan antalet sådana år 1938 var uppe i 2.678. Under nämnda år har innevånarantalet i stadens ökats från 29.215 år 1926 till 36.551 år 1938.

På grund av vad härovan anförts får hälsovårdsnämnden sålunda hemställa

att stadsfullmäktige måtte medgiva att en extra hälsovårdstillsyningsman med en årslön av 3.540 kronor får anställas tillsvidare från och med den 1 januari 1940.

Västerås den 9 oktober 1939.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/Gunnar Ekberg.

N:o 8.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd åt ett kanslibiträde.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med skrivelse den 30 november 1939 har magistraten till stadsfullmäktige överlämnat en framställning från löjtnanten John Folke om pensionsersättning från staden i anledning av att han avgått från tidigare innehavd tjänst såsom biträde å borgmästarens kansli. Lönenämnden har i häröver den 6 december 1939 avgivet yttrande, med hänsyn till att Folke *dels* icke varit anställd i *stadens* tjänst *dels ock* under hela sin anställning å borgmästarekansliet uppburit pension från annat håll, av principiella skäl avstyrkt framställningen.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, delar lönenämndens uppfattning och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att framställningen ifråga icke skall föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 4 januari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med skrivelse den 30 nästlidne november har magistraten under tillstyrkande överlämnat en framställning från löjtnanten John Folke om pensionsersättning från staden, sedan Folke numera frånträtt sin anställning som biträde å borgmästarens expedition. Lönenämnden får med anledning härav anföra följande.

Folke har under hela sin tjänstgöringstid varit privat anställd av borgmästaren och uppburit avlöning av denne. Vid det tillfälle år 1919, då Folkes dagliga tjänstgöring å borgmästarekansliet började, var Folke redan pensionerad som underofficer, och den pension han för närvarande uppbär utgår med högre belopp än som skulle tillkommit honom, därest han uppburit pension som manligt kontorsbiträde av I klass hos staden.

Med hänsyn till att Folke *dels* icke varit i stadens tjänst *dels* under hela sin anställning å borgmästarekansliet uppburit pension från annat håll, anser sig lönenämnden av principiella skäl icke kunna tillstyrka beviljande av kommunal pension och icke heller av något kommunalt pensionsunderstöd, enär

N:o 8. *Ang. understöd åt ett kanslibiträde.*

jämväl förutsättningar härför torde saknas. Lönenämnden får sålunda hemställa, att framställningen i fråga icke måtte föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 6 december 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna framställning från löjtnanten John Folke om att bliva tillerkänd pensionsersättning i anledning av att han avgått från tidigare innehavd tjänst såsom biträde å borgmästarens kansli.

Som Folke i sin skrivelse uppgivit är hans avgång ur tjänsten närmast föranledd av den omorganisation av magistraten och rådhusrätten, som trätt i kraft den 1 juli 1939. Enligt gällande pensionsreglemente för stadens befattningshavare är Folke icke berättigad till pension. Ehuru Folke icke varit anställd i stadens tjänst utan biträtt borgmästaren i dennes tjänstegöromål, torde hans arbete böra anses hava utförts för staden. Med hänsyn härtill samt till Folkes långa tjänstetid och hans plikttrogna och samvetsgranna arbete torde staden, därest pension icke tillkommit Folke i hans egenskap av före detta underofficer, näppeligen hava ansett sig kunna underlåta lämna Folke något pensionsunderstöd. Den av Folke tidigare innehavda tjänsten torde, om hans avlöning bestritts av staden, hava bort hänföras till tjugofemte lönegruppen och skulle Folke i så fall hava åtnjutit avlöning som manligt kontorsbiträde av klass I. Därest Folke varit pensionsberättigad eller eljest ansetts böra tillerkännas full pension av staden skulle pension hava utgått med 2.556 kronor om året.

I anledning av vad ovan anförts om Folkes ifrågavarande tjänstgöring synes det magistraten skäligt att Folke tillerkännes någon pensionsersättning av staden. Med hänsyn till frågans principiella innebörd anser sig magistraten emellertid icke böra ingå på frågan om storleken av den ersättning som i sådant fall bör utgå. Västerås Rådhus den 30 november 1939.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/Martin Lindheimer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 8.

Ang. understöd åt ett kansli-biträde.

Undertecknad har, såsom av bilagda promemoria närmare framgår, tjänstgjort såsom biträde å borgmästarens i Västerås expedition dels under åren 1900—1908 och dels under tiden från den 19 april 1919 till och med den 30 juni 1939, då min anställning därstädes upphörde till följd av den omorganisation av befattningarna vid Rådhusrätten och Magistraten i Västerås, som trädde i kraft den 1 juli 1939.

Mitt huvudsakliga arbete å borgmästareexpeditionen har bestått av handläggning av lagfarts- och inteckningsärenden samt förande av stadens fastighetsböcker, men även andra vid Magistraten och Rådhusrätten förekommande göromål hava av mig ombesörjts.

Den mig för arbetet tillkommande avlöningen, som utgivits av borgmästaren, har under åren utgått med följande belopp: under åren 1919—1928 med 300 kronor i månaden, under åren 1929—1932 med 250 kronor i månaden och därefter med 200 kronor i månaden.

Efter den 30 juni i år har jag endast haft tillfälligt arbete å borgmästareexpeditionen, vilket arbete torde komma att upphöra innevarande dag. Min enda inkomst härefter utgöres av den pension, jag åtnjuter såsom f. d. underofficer vid Kungl. Västmanlands regemente och som för närvarande utgår med 187 kronor 50 öre i månaden, vartill kommer dyrtidstillägg därå, som nu uppgår till cirka 30 kronor.

Då min anställning å borgmästarens expedition upphör till följd av den förut omnämnda omorganisationen och då det arbete, jag i denna min anställning utfört, varit ett arbete till stadens bästa, och motsvarande arbete numera utföres av i stadens tjänst anställda befattningshavare, får jag vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige ville, särskilt med hänsyn till den långa tid, min anställning varat, besluta tillerkänna mig en pensionsersättning att utgå med lämpligt belopp, förslagsvis 100 à 125 kronor per månad.

Västerås den 31 oktober 1939.

John Folke.

P. M.

till skrivelse för ansökan om pension hos stadsfullmäktige för undertecknad efter slutad tjänstgöring den 30 juni 1939 som skrivbiträde m. m. hos borgmästaren i Västerås.

Född den 11 juni 1868, kom i tjänst hos borgmästaren första gången *i oktober 1900* och slutade *vid 1908 års utgång,* då tjänstgöringen som underofficer vid regementet tog all arbetstid i anspråk. Arbetstiden hos borgmästaren upptog alla de tider, som tjänstgöringen vid regementet tillät och som med eftermiddags- och kvällsarbete torde hava uppgått till cirka minst ⅔ av ett vanligt arbetsår. Arbetet bestod av uppsättande och utskrivning av lagfarts- och

N:o 8. *Ang. understöd åt ett kanslibiträde.*

inteckningsärenden samt gravationsbevis ävensom förande av magistratens diarium, utskrivning av magistratens brev och handläggning av förekommande handräckningsärenden. Åren 1901—1905 upptogs arbetet dessutom av registrering av stadens fastigheter och uppläggande samt utskrivning av nya fastighetsböcker för staden i stället för de gamla, som arkiverades.

Efter erhållet avsked från krigstjänsten började ånyo tjänstgöringen hos borgmästaren *den 19 april 1919* med vanlig dagstjänstgöring och pågick i ett sträck till och med *den 30 juni 1939,* då de nya förhållandena genom organisationen vid magistraten och rådhusrätten föranledde till avgående. Sedan dess till denna dag har arbetet fortgått med inskrivningsärenden med förkortad arbetstid och reducerad avlöning. Arbetet sista 20-årsperioden har fortgått med handläggning av lagfarts- och inteckningsärenden samt gravationsbevis med flera vid magistraten och rådhusrätten förekommande göromål samt dessutom med förarbetet till nya fastighetsregistret för staden och sedermera med arbetet med dess uppläggande. Under de sex sista åren har avlöningen utgått med 200 kronor per månad.

Allt arbete med fastighetsböckernas förande har under de gångna åren omhänderhafts och ombesörjts.

Handhaft och ansvarat för uppbörd och redovisning av influtna lösen- och stämpelbelopp, uppgående till cirka 200,000 kronor per år.

Varit anställd som kommissionär hos överexekutor från och med år 1920.

Erhöll den 30 juni 1939 Patriotiska sällskapets guldmedalj för lång och trogen tjänst, därvid borgmästaren Thorwald Bergquist vid överlämnandet gav sitt erkännande för plikttroget och noggrannt utfört arbete.

Från och med 1 instundande november torde nu extra arbete vid inskrivningsexpeditionen upphöra.

Västerås den 31 oktober 1939.

John Folke.

Riktigheten av förestående uppgifter, såvitt de avse tiden från och med den 1 juli 1931 till och med den 30 juni 1939, vitsordas.

Stockholm den 31 oktober 1939.

Thorwald Bergquist.

N:o 9.

Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Kungl. Maj:t den 15 december 1939 medgivit Västerås stad att upptaga ett tjugufemårigt amorteringslån å 765.350 kronor till täckande av vissa av stadsfullmäktige under åren 1937—1939 beslutade utgifter, får drätselkammaren härmed till stadsfullmäktige överlämna avskrift av Kungl. Maj:ts beslut i ärendet.

Västerås den 4 januari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 27 juli 1939 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad ansökning har drätselkammaren i nämnda stad, enligt av stadsfullmäktige å sammanträden under åren 1937—1939 fattade beslut, gjort framställning, sådan densamma slutligen fullföljts, om tillstånd för staden

dels att mot obligationer eller vanliga skuldförbindelser upptaga ett på tjugufem års amortering ställt lån å sjuhundrasextiofemtusentrehundrafemtio kronor till täckande av följande utgifter, nämligen för utförande av reningsanordning vid Kvarnbrovreten ..... kr. 11.000: —
diverse ledningsanläggningar m. m. för tekniska verken (tilläggsanslag) ..... „ 6.198: 72
uppförande av en oljekaj vid djuphamnen ..... „ 87.000: —
anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i norra delarna av Drottning-, Lustigkulla- och Djäknebergsgatorna .. „ 25.000: —
anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Jakobsbergsgatan ..... „ 5.000: —
anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar till och inom Övre Vega ..... „ 65.800: —
anläggande av avlopps- och gasledning i del av Stora gatan.. „ 12.200: —
nya elektriska ledningar och transformatorutbyggnader för djuphamnen och västra förstaden ..... „ 110.500: —

N:o 9. *Ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.*

ny underjordisk transformatorstation i Kronvägen m. m.	„	12.900: —
utbyggnad vid gasverket (tilläggsanslag)	„	9.000: —
serviser och diverse mindre anläggningar	„	40.000: —
anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Jakobsbergsgatan	„	10.500: —
anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av av Göt- och Jakobsgatorna m. fl. gator	„	36.000: —
anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Allé- och Hülphersgatorna	„	7.500: —
anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Västgöte- och Hållgatorna	„	6.750: —
inköp av Lundby egendom	„	320.000: —

dels ock att försälja obligationer eller utgiva skuldförbindelser till lånets hela belopp.

Efter anmodan har svenska stadsförbundets finansråd den 16 september 1939 yttrat sig i ärendet.

Kungl. Maj:t bifaller den sålunda gjorda framställningen; dock att obligationer skola hava avyttrats eller skuldförbindelse utfärdats senast den 15 december 1940, vid äventyr att medgivandet till lånets upptagande skall anses hava förfallit.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande. Stockholm den 15 december 1939.

ERNST WIGFORSS.

/Bengt Arfwidson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

P. J. Arrhenius.

N:o 10.

Drätselkammarens skrivelse ang. ersättning till poliskommissarien för mistade sportler.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Poliskommissarien H. Stahre har i bifogade den 8 sept. 1939 dagtecknade skrivelse till drätselkammaren hemställt, att bliva tillerkänd en årlig höjning av löneförmånerna med 475 kronor från den 1 juli 1939 med anledning av att vissa av poliskommissarien tidigare uppburna lösenmedel i samband med polismästaretjänstens inrättande indragits till staden. Sedan polisnämnden i skrivelse till lönenämnden den 17 oktober 1939 tillstyrkt framställningen, har lönenämnden i häröver den 14 november 1939 avgivet utlåtande på anförda skäl avstyrkt bifall till poliskommissariens framställning. Drätselkammaren får härmed överlämna handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige och såsom eget yttrande däröver anföra.

Av drätselkammaren verkställd utredning har bekräftat att poliskommissarien tidigare uppburit sådana löseninkomster, som omförmälas i skrivelsen till drätselkammaren. Någon anledning att ifrågasätta riktigheten av de i skrivelsen angivna beloppen av dessa inkomster föreligger icke. Även om det lärer förekomma i andra städer att vederbörande poliskommissarie är berättigad till vissa sportler, föreligger i varje fall för Västerås vidkommande icke någon bestämmelse om dylik rätt. Den omständigheten att poliskommissarien ändock uppburit sportler grundar sig tydligen, såsom lönenämnden framhåller, på en sedvana. Det synes drätselkammaren riktigt, att, sedan det felaktiga förfarandet uppdagats och samtliga sportler, som tillkomma polismyndigheten, numera indragits till staden, även de sportler, som tidigare uppburits av poliskommissarien redovisas av polismyndigheten till stadens kassa. Då staden icke garanterat poliskommissarien någon inkomst utöver den fasta lönen, saknas enligt drätselkammarens mening anledning lämna ersättning för den faktiska inkomstminskning, som kommer att ske. Drätselkammaren ansluter sig sålunda till lönenämndens uppfattning och hemställer, att stadsfullmäktige måtte besluta

att poliskommissariens föreliggande framställning icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 4 januari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 10.

Ang. ersättning till poliskommissarien för mistade sportler.

Till Drätselkammaren.

Till lönenämnden har för yttrande överlämnats bifogade framställning från poliskommissarien H. Stahre om ersättning för mistade sportler i samband med inrättande av polismästarbefattningen. Lönenämnden får med anledning därav anföra följande.

För lönenämnden har tidigare icke varit känt, att poliskommissarien uppburit sportler. Vid den löneregelering, som skedde år 1938, har lönenämnden sålunda tagit hänsyn allenast till den i lönestaten upptagna avlöningen till poliskommissarien och med utgångspunkt därifrån bedömt behovet av en löneökning. Hade förekomsten av sportler varit känd och en framställning sådan som den föreliggande kunnat förväntas i fall av sportlernas indragning, är det tämligen visst att befattningen föreslagits placerad i en lägre lönegrupp än vad som skedde. I gällande polisinstruktion finnes intet nämnt om att poliskommissarien skall äga uppbära sportler, utan det faktiska förhållandet att så skett synes grunda sig på en sedvana, som icke har stöd i gällande instruktion eller löneregleмente. Då tjänsten senast kungjordes ledig torde icke heller andra löneförmåner än de i lönestaten upptagna hava utlovats, varför den nuvarande innehavaren av tjänsten icke kan göra gällande att han genom sportlernas indragning gått miste om en utfäst förmån.

Lönenämnden anser sig på grund av vad sålunda anförts av principiella skäl icke kunna tillstyrka bifall till framställningen.

Västerås den 14 november 1939.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

Till Lönenämnden i Västerås.

Med överlämnande av bilagda från poliskommissarien H. Stahre inkomna anhållan om ersättning för mistade sportler får polisnämnden föreslå, att poliskommissarie Stahre på anförda skäl tillerkännes en årlig ersättning för sålunda mistade sportler med 475 kronor pr år räknat från den 1 sistlidne juli.

Västerås den 17 oktober 1939.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

N:o 10.

Ang. ersättning till poliskommissarien för mistade sportler.

Enligt instruktion för Polismästaren i Västerås har han att till stadens kassa inleverera å befattningen influtna bötesandelar och andra sportler. Härtill torde även böra räknas lösenmedel för stämpel- och lösenbelagda avskrifter av protokoll med mera, vilka utgå från de avdelningar, som höra under polismyndigheten, sålunda även från ordningspolisavdelningen.

Sedan år 1916, då ledningen av ordningsavdelningen övergick från stadsfiskalen till poliskommissarien, har denne fått tillgodoräkna sig lösenmedel för expeditioner, som utgått från ordningsavdelningen, och vilka enligt Kungl. förordningen angående expeditionslösen den 7 december 1883 samt Kungl. förordningen angående stämpelavgiften den 19 november 1914 skola beläggas med lösen och stämpel. Denna inkomst har även åtnjutits av undertecknad sedan min anställnings början i befattningen den 2 maj 1936.

På grund av ovannämnda instruktion, vilken tillämpas från den 1 juli 1939, har Polismästaren funnit, att undertecknad lämpligen bör avstå nämnda inkomst och att nämnda lösenmedel böra inleveras till stadens kassa. Härigenom skulle sålunda undertecknad berövas en inkomst, som hittills åtnjutits, ehuru den av nävd varit förenad med den befattning jag innehar.

Vid förfrågan hos sekreteraren i kommittén för omorganisation av Magistraten och stadsfiskalstjänsten i Västerås, t. f. rådmannen Bertil Sandegren, har meddelats, att det vid ärendets behandling icke varit tal om eller avsetts, att å poliskommissariebefattningen inflytande löseninkomster skulle indragas. I övrigt beder undertecknad få åberopa organisationskommitténs skrivelse i ärendet.

Det synes därför skäligt, att undertecknad tillerkännes kompensation, som motsvarar den lidna förlusten i form av en löneförhöjning eller annan löneförmån. Enär lönen å befattningen jämförd med löner för motsvarande befattningar i andra städer, som äro jämförbara med Västerås, redan tillhör de lägre, och då i regel extra inkomster äro förenade med sådana befattningar, synes det vara väl motiverat med en reglering i ärendet på sådant sätt, att inkomsterna i befattningen icke minskas.

Storleken av inkomsten från förutnämnda lösenmedel har varierat år från år, men för varje år visat en ökning. Anteckningar över dessa inkomster hava förts av undertecknad utom under semester eller annan ledighet, varför medelbeloppet per månad torde kunna tilläggas för sådan tid vid beräknande av årsinkomsten. Några anteckningar från vikarie föreligga nämligen icke. Enligt nämnda anteckningar och beräkning uppgingo ifrågavarande lösenmedel för år 1937 till kronor 405: 70 och år 1938 kronor 515: 32.

På grund av vad här ovan anförts får jag vördsamt hemställa, att drätselkammaren måtte upptaga ärendet till behandling samt besluta, att undertecknad tillerkännes en årlig höjning av löneförmåner med 475 kronor från den 1 juli 1939, vilket belopp med hänsyn till ökningen av lösenmedel från 1937 till 1938 torde böra anses skäligt.

N:o 10. *Ang. ersättning till poliskommissarien för mistade sportler*

Uppgift å löseninkomster enligt förda anteckningar och här ovan angiven beräkning bifogas.

Västerås den 8 september 1939.

H. Stahre,
poliskommissarie.

N:o 11.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för anordningar å Elba och Östra holmen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 21 januari 1939 beviljat anslag med 10.500 kronor för till- och ombyggnad av serveringspaviljongen å Östra Holmen. Till förbättringsarbeten å restaurantbyggnaden samt anordnande av badplats på Elba har vidare den 30 mars 1939 beviljats anslag med 13.700 kronor. Anslagen i fråga hava formellt överskridits med sammanlagt 10.706 kronor 70 öre. En del av överskridandet har sin förklaring däri, att på anslagen felaktigt förts kostnader, som rätteligen skulle hava belastat det i 1939 års budget upptagna anslaget för anordnande av badplatser på Östra Holmen. Då på detta anslag kvarstår en behållning har drätselkammaren gått i författning om att påföra anslaget jämväl en del av den ovan omförmälda bristen så att av sagda brist kvarstår att täcka ett belopp av 5.000 kronor, som föreslås täckt genom ett tilläggsanslag å nämnda belopp, att påföras 1939 års förslagsanslag för oförutsedda utgifter, vilket anslag under året icke förbrukades. Anledningen till att de båda ovannämnda anslagen icke visat sig tillräckliga är i övrigt den att vissa arbeten varit nödvändiga att utföra mer omfattande än i förslagen beräknats varjämte det visat sig av behovet påkallat att på Elba anordna en djupvattenbrunn, vilkens anordnande krävt omfattande borrning och dragit förhållandevis stor kostnad.

Drätselkammaren hemställer under hänvisning till vad sålunda anförts att stadsfullmäktige ville besluta

att för täckande av uppkommet överskridande å här ovan nämnda anslag för arbeten på Östra Holmen och Elba anvisa ett belopp

om 5.000 kronor av 1939 års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

N:o 11.
Ang. tilläggsanslag för anordningar å Elba och Östra holmen.

Västerås den 4 januari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 12.

Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 21 juni 1935 beslöto stadsfullmäktige att genom sekretariatet vid varje årsskifte skulle upprättas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsatte särskild utredning samt över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit verkställda.

Med anledning härav får jag överlämna närslutna förteckning.

Västerås den 12 januari 1940.

THEOFIL ÖBERG.
Stadsfullmäktiges sekreterare.

N:o 12.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

A. Oavgjorda ärenden.

Dag, då senaste beslut av stfm. fattades	Ärendets innehåll	Beslutets beskaffenhet	Anmärkningar
1930 $^{30}/_{5}$	Motion ang. anordnande av friluftsbad.	Återremiss till drätselkammaren.	Under åren 1937—1939 hava anordningar vidtagits för förbättrade badanordningar å Östra holmen och Elba samt Norra Björnön öppnats för friluftsbad. I övrigt är frågan beroende av utredning inom drätselkammaren.
1934 $^{28}/_{3}$	Omändring och framtida disposition av seminariebyggnaden.	Remiss till läroverkskommittén.	Beroende av kommitténs utredning.
1934 $^{30}/_{8}$	Förhandlingsrätt för stadens tjänstemän.	Återremitterat till lönenämnden för förnyat yttrande sedan en allmän utredning genom Sv. Stadsförbundet verkställts.	Den allmänna utredningen ännu ej klar. Förslag till särskild lagstiftning avgivet.
1936 $^{27}/_{2}$ 1939 $^{31}/_{8}$	Utvidgade lokaler för polisväsendet och brandverket.	Ny brandstationsbyggnad i kv. Gude i princip beslutad.	Entreprenadhandlingar för brandstation under utarbetande. Utredning pågår om polisstation.
1936 $^{26}/_{3}$	Nya lokaler för pastorsexpeditionen.	Remiss till rådhuskommittén.	Beroende på utredning.
1936 $^{28}/_{5}$	Uppförande av ett nytt rådhus m. m.	Tillsattes en kommitté för utredning och förslag i ämnet.	Utredningsarbetet pågår. Pristävlan om platsen har ägt rum under år 1937.
1938 $^{27}/_{1}$	Utredning om anordnande av småbåtshamn.	Remiss till hamnstyrelsen och drätselkammaren.	Framställning om statsbidrag gjord i januari 1938.
1938 $^{25}/_{8}$	Antagandet av särskilda bestämmelser ang. inrättande av vattenklosetter i Västerås.	Remiss till vatten- och gasverksstyrelsen och drätselkammaren.	Ärendet beroende av drätselkammarens prövning.
1939 $^{23}/_{2}$	Byggande och uthyrande av bostadshus i stadens regi.	Remiss till drätselkammaren och beredningsutskottet.	Ärendet ännu ej slutbehandlat i drätselkammaren.

N:o 12.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Dag, då senaste beslut av stfm. fattades.	Ärendets innehåll	Beslutets beskaffenhet	Anmärkningar
1939 30/3	Inrättande av ett landsbibliotek i Västerås.	Ansökan till Kungl. Maj:t om proposition till riksdagen.	Ärendet beroende av Kungl. Maj:ts prövning.
1939 25/5	Utredning ang. barnträdgårdsverksamhet.	Särskild kommitté tillsatt.	Utredningen pågår.
1939 26/10	Reglering av vissa lärartjänster vid stadens skolor för yrkesundervisning.	Återremiss till lönenämnden.	Utredningen pågår.
1939 30/11	Om- och tillbyggnader för högre allmänna läroverket.	Ny utredning genom den förutvarande kommittén.	

N:o 12.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

B. Ej verkställda beslut.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1936 $^{28}/_{5}$ 1937 $^{26}/_{8}$ 1939 $^{26}/_{10}$	Anläggning av ett reningsverk för kloakvatten.	Anläggningen är tagen i bruk och i det närmaste utförd.
1936 $^{21}/_{12}$	Omläggning av gångbanorna å Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen.	Arbetet utfört i delen väster om Svartån. Byggnadsföretag och andra omständigheter hava föranlett uppskov med arbetet i övrigt.
1937 $^{25}/_{2}$	Förvärv av del av tomten n:o 6 i kv. Inge för vidgning av Smedjegatan.	Rättegång om expropriation pågår.
1937 $^{29}/_{4}$	Triangelmätning av stadens område.	Arbetet pågår.
1938 $^{25}/_{8}$	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i en del av Knutsgatan.	Arbetet i det närmaste utfört.
1938 $^{25}/_{8}$ 1939 $^{31}/_{8}$	Anordnande av en plaskdamm i planteringen söder om Östra Kyrkogården.	Arbetet avsett att utföras våren 1940.
1938 $^{27}/_{10}$	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar till och inom Övre Vega.	Arbetet i det närmaste utfört.
1938 $^{27}/_{10}$	Anordnande av bekvämlighetsinrättningar.	Beroende av vissa utredningar.
1938 $^{24}/_{11}$	Om- och tillbyggnader för högre allmänna läroverket.	Ny utredning beslutad av stadsfullmäktige den $^{30}/_{11}$ 1939.
1938 $^{24}/_{11}$	Anläggning av nya elektriska ledningar och transformatorutbyggnader för djuphamnen och Västra Förstaden.	Arbetet i det närmaste utfört.
1939 $^{26}/_{1}$	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa trafikleder på Jakobsberg.	Arbetet i det närmaste utfört.
1939 $^{23}/_{2}$	Anordnande av kulvert jämte kaj vid Lillåmynningen.	Arbetet är till större delen utfört.
1939 $^{27}/_{4}$	Uppförande av ytterligare ett pensionärshem.	Verkställigheten beroende av ytterligare utredning.
1939 $^{27}/_{4}$	Anskaffande av nytt justeringsbord för elektriska mätare.	Ej levererat.
1939 $^{25}/_{5}$	Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i vissa gatusträckningar.	Arbetet i det närmaste utfört.

N:o 12.
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1939 25/5	Inredning av ytterligare lokaler i tekniska skolan.	Arbetet i det närmaste slutfört.
1939 25/5	Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen vid Långängskrogen.	Arbetet har ej kunnat påbörjas i avbidan på länsstyrelsens beslut om planens godkännande.
1939 21/6	Övertagande av omnibustrafiken i staden.	Koncessionsfrågan beroende av Kungl. Maj:ts prövning.
1939 21/6	Anläggning av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar till och inom Lilla Johanneslund.	Arbetet i det närmaste utfört.
1939 31/8	Uppförande av en ny brandstation inom kv. Gude.	Entreprenadhandlingarna äro under utarbetande.
1939 31/8	Utförande av vissa gatuarbeten.	Arbetena hava till större delen utförts; en del hava ej medhunnits på grund av tidig vinter.
1939 31/8	Uppförande av en byggnad för förråd m. m. för tekniska verken.	Arbetet vilar i avbidan på ev. sambyggnad med drätselk.
1939 28/9	Omläggning av ledningar vid och inom kv. Mimer.	Arbetet i det närmastc utfört.
1939 28/9 och 18/12	Anordnande av permanent luftskyddscentral.	Statsbidrag ännu ej beviljat. Igångsättandet av arbetet torde ske allra närmaste tiden.
1939 28/9 och 18/12	Åtgärder för främjande av småstugebebyggelse.	Stadsplan för det avsedda området ännu ej fastställd. Förhandlingar om tomtupplåtelser pågå.
1939 26/10	Vatten- och gasledningar över Kungsängsområdet.	Arbetet pågår.
1939 18/12	Anskaffande av en bokföringsmaskin för tekniska verkens kontor.	
1939 18/12	Anskaffande av en luftkompressor för tekniska verken.	

N:o 13.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 18 december 1939 hava stadsfullmäktige på därom gjord framställning entledigat fru Agnes Söderqvist från det av henne innehavda förordnandet som ledamot i barnavårdsnämnden samt uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag illl erforderligt fyllnadsval. Platsen som suppleant i barnavårdsnämnden i egenskap av representant för fattigvårdsstyrelsen har innehafts av kyrkoskrivaren John Sjöblom, vilkens mandattid i fattigvårdsstyrelsen utlpöpte med utgången av år 1939. Herr Sjöblom, som icke längre tillhör fattigvårdsstyrelsen, kan enligt bestämmelse i barnavårdslagen icke längre tillhöra barnavårdsnämnden i den egenskap han invalts i nämnden. Stadsfullmäktige hava sålunda att bland ledamöterna och suppleanterna i fattigvårdsstyrelsen välja en ny suppleant i barnavårdsnämnden, vartill beredningsutskottet härmed framlägger förslag. Slutligen har åt beredningsutskottet givits uppdrag att inkomma med förslag till val av en revisor av Föreningen Västerås Skollovskoloniers räkenskaper, vilket uppdrag utskottet fullgör genom att föreslå icke endast en ordinarie revisor utan även en revisorssuppleant.

Beredningsutskottet hemställer att stadsfullmäktige ville utse

till ledamot i barnavårdsnämnden efter fru Agnes Söderqvist för tiden till och med år 1941 barnavårdsombudet fru Karin Ström,

till suppleant i barnavårdsnämnden såsom representant för fattigvårdsstyrelsen efter kyrkoskrivaren John Sjöblom för tiden till och med år 1943 ledamoten av fattigvårdsstyrelsen, lagerarbetaren Oskar F. Löfkvist,

till revisor av Föreningen Väsetrås Skollovskoloniers räkenskaper för år 1940 förmannen Karl Engdahl, samt

till suppleant för herr Engdahl tjänstemannen Gust. Lindén.

Västerås den 10 januari 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 14.

Beredningsutskottets yttrande över ansökningar om utsträckt tid för försäljning av varm korv.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos Magistraten hava änkefru Signe Elisabet Kandell, kvarteret Josef E. 1, änkefru Mathilda Grahn, Linnégatan 10, änkefru Ragna Ask, Kungsgatan 7, fru Nanny Granberg, Vallgatan 3, fru Märta Nilsson, Kronvägen 28, fru Linnéa Åsberg, Åshagen, Hovdestalund, och änkefru Judith Germaine Karlsson, Stora gatan 2 H, vilka av poliskammaren meddelats tillstånd till försäljning utomhus av varm korv under 1940, anhållit om medgivande att idka dylik försäljning å lördagar och dag före helgdag till klockan ett på natten samt övriga dagar till klockan tolv midnatt. Magistraten har tillika meddelat, att ytterligare ansökningar om dylika tillstånd torde vara att förvänta. I enlighet med bestämmelserna i den nya butiksstängningslagen har Magistraten att bereda stadsfullmäktige tillfälle avgiva yttrande över dylika ansökningar. Beredningsutskottet, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet får meddela, att hälsovårdsnämnden icke haft något att i hälsovårdshänseende erinra samt hemställer att stadsfullmäktige beträffande här ifrågavarande ansökningar samt blivande liknande ansökningar måtte uttala, att stadsfullmäktige icke hava något att erinra emot att försäljning utomhus av varm korv måtte få äga rum å lördagar och dag före helgdag till klockan ett på natten samt övriga dagar till klockan tolv midnatt.

Västerås den 10 januari 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

Thjelvar Hedberg.

N:o 15.

Beredningsutskottets yttrande över ansökningar om utsträckt tid för öppethållande av kiosker.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom den nya butiksstängningslagen den 22 juni 1939 hava ändrade regler givits beträffande öppethållande av butik, dit även kiosk hänföres. Bestämmelserna i 11 § av lagen lämna emellertid under i paragrafen närmare angivna villkor möjlighet för Magistraten att efter stadsfullmäktiges hörande meddela näringsidkare tillstånd att hålla butik och således även kiosk öppen å tid, då sådant eljest icke är förenligt med bestämmelserna i lagen. Magistraten skall vid frågans avgörande taga tillbörlig hänsyn till, å ena sidan det gagn för allmänheten och å andra sidan de olägenheter för annan handel, som skulle uppkomma vid bifall till framställningen, varjämte som huvudregel stadgas, att tillstånd endast må givas, om *synnerliga* skäl därtill äro. Ifråga om öppethållande av kiosk gälla dessutom följande från nyssnämnda huvudregel avvikande bestämmelser.

1) Försäljning av konfektyrer, alkoholfria drycker, färsk frukt, levande blommor, tryckta skrifter och tändstickor, vilken bedrives från kiosk, där under hela försäljningsdagen *endast* dessa varor saluhållas, må medgivas, såframt icke särskilda skäl till annat föranleda, i allmänhet dock icke någon veckodag längre än till klockan 22;

2) Försäljning i direkt anslutning till station för järnvägs- eller lufttrafik eller för mer betydande sjö-, spårvägs- eller busstrafik må medgivas i den utsträckning, som kan anses betingad av de resandes behov; dock må tillståndet i regel avse försäljning endast av de under punkt 1) härovan nämnda varuslagen samt lagad mat, tobaksvaror samt mindre pappersartiklar:

3) Enligt övergångsbestämmelse till den nya lagen äger bl. a. kioskägare, som vid nya lagens ikraftträdande med stöd av 15 § i gamla lagen bedriver rörelse under längre tid av dygnet än nya lagen medgiver och som drivit sådan rörelse sedan den 1 juni 1937, utan särskilt tillstånd fortsätta rörelsen på oförändrat sätt till den 1 januari 1942.

Enligt äldre lag hava kioskägare varit berättigade att hålla kioskerna öppna till klockan 22, dock att försäljning av tobak icke fått förekomma efter klockan 19. En kioskägare, som sedan 1/6 1937 drivit sin rörelse får sålunda intill den 1 januari 1942 hålla öppet som hittills. Föreligger icke sådant fall måste tillstånd sökas. En kioskägare, som under hela dagen icke säljer tobak, torde enligt punkt 1) härovan i allmänhet kunna påräkna att få tillstånd att hålla öppet till klockan 22. Försäljes däremot tobak under dagen, kan kioskägaren, såframt icke det fall som avses i punkt 2) härovan föreligger, i allmänhet icke påräkna att få hålla öppet efter klockan 19. För bifall till en dylik framställning fordras nämligen *synnerliga* skäl.

N:o 15.
Ang. ansökningar om utsträckt tid för öppethållande av kiosker.

Till Magistraten hava från följande kioskägare inkommit framställningar om utsträckning av den i butiksstängningslagen stadgade tid för öppethållande:

Ägare:	*Kioskens belägenhet:*
J. T. Hagström	Föreningsgatan 2
Gustaf Emanuel Andersson	Pilbogatan 27
Robert Zeidlitz	Vallgatan 20
Erik Henry Johansson	Tunbyvägen 31
Gustav Hellstrand	Lustigkullagatan 16
Carin Wisén	Tunbyvägen 5
Hildur Goth	Norra Ringvägen 8
Busstationen, Björklund & Olsson	Omnibusstationen, Munkgatan
J. A. Östgren	Hamnområdet

Ansökningarna hava remitterats till stadsfullmäktige för yttrande.

Hälsovärdsnämnden har beträffande samtliga ansökningar förklarat, att hinder ur hälsovårdssynpunkt icke möter mot bifall till ansökningarna.

Poliskammaren har beträffande samtliga ansökningar utom de två sistnämnda tillstyrkt öppethållande till klockan 22 under villkor, att under hela försäljningsdagen icke försäljes annat än konfektyrer, alkoholfria drycker, färsk frukt, levande blommor, tryckta skrifter och tändstickor. Vidkommande de två sistnämnda ansökningarna har poliskammaren tillstyrkt ansökningarna under förutsättnng att under hela försäljningsdagen icke försäljes annat än nyss uppräknade varor samt tobak och mindre pappersartiklar.

Beredningsutskottet, som har att avgiva förberedande utlåtande, ansluter sig till poliskammarens uttalanden, och hemställer att stadsfullmäktige ville såsom yttrande över ovannämnda ansökningar uttala, att stadsfullmäktige icke hava något att erinra emot att tillstånd beviljas för ovan omförmälda kioskägare att, såframt ej övergångsbestämmelsen i nya butiksstängningslagen föranleder till annat, hålla kioskerna öppna till klockan 22 under de av poliskammaren i dess yttranden föreslagna villkoren.

Västerås den 10 januari 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

Thjelvar Hedberg.

N:o 16.

Beredningsutskottets skrivelse ang. inskränkning av tiden för öppethållande av herr- och damfrisersalonger.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har framställning gjorts om att stadsfullmäktige ville besluta om viss inskränkning i den eljest medgivna tiden för öppethållande av herr- och damfriseringar inom staden. Beredningsutskottet, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, får anföra följande.

Enligt den nya butiksstängningslagen må butik, vartill även räknas frisérsalong, hållas öppen å söckendag från klockan 8 till klockan 19. Under tiden 10—23 december må tiden för öppethållandet utsträckas till klockan 20. I kommun må dock, jämlikt bestämmelse i lagens 5 §, där det finnes lämpligt ur allmän synpunkt och prövas kunna ske utan otillbörligt förfång för företag inom kommunen, som driva rörelse i butik, av kommunens beslutande myndighet bestämmas, att den vanliga affärstiden skall inskränkas eller helt eller delvis förläggas till annan del av dygnet än den eljest föreskrivna. Dylik bestämmelse skall i regel gälla hela kommunen. Olika bestämmelser må dock meddelas för butiker av skilda slag, liksom även bestämmelser må meddelas för endast butiker av visst slag, men däremot icke begränsas till en eller flera angivna butiker. Ett dylikt beslut om kommunal avvikelse, som skall underställas länsstyrelsen, må ej fattas med mindre tillfälle beretts näringsidkare och arbetstagare, som skulle beröras av beslutet, att genom sina sammanslutningar eller på annat sätt uttala sig i ärendet.

Den föreliggande framställningen avser i förhållande till vad förut gällt i fråga om öppethållande, att frisérsalongerna skola öppna en halv timme senare och stänga en halv timme tidigare utom på lördagar, då stängning skall ske en timme tidigare än förut. Såvitt beredningsutskottet kan finna skulle ett bifall till förslaget icke medföra några nackdelar för allmänheten eller vara till förfång för andra rörelseidkare inom kommunen. De i framställningen angivna skälen synas även motivera ett bifall till framställningen. Vid det förhållandet, att såväl företagarnas som arbetstagarnas sammanslutningar underskrivit framställningen torde kravet på att tillfälle skall beredas dessa parter att uttala sig i ärendet vara fyllt. Beredningsutskottet hemställer därför att stadsfullmäktige ville besluta

att herr- och damfrisersalonger i Västerås, såframt ej annat föranledes av bestämmelserna i butiksstängningslagen, må hållas öppna för allmänheten måndagar t. o. m. fredagar mellan klockan 9 och klockan 18.30 samt lördagar mellan klockan 9 och klockan 18; dock att under tio dagar före julafton

tiden för öppethållandet må utsträckas till klockan 19; samt

att beslutet skall överlämnas till Magistraten för att i föreskriven ordning underställas länsstyrelsen.

N:o 16.
Ang. inskränkning av tiden för öppethållande av herr- och damfrisersalonger.

Västerås den 10 januari 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med stöd av den vid lagtima Riksdagen 1939 beslutade reviderade butiksstängningslagen och dess §5, som talar om Kommunala avvikelser, få undertecknade härmed göra en vördsam hemställan om att Stadsfullmäktige måtte besluta, att Herr- & Damfrisersalonger inom Västerås, må hållas öppna för allmänheten från kl. 9 till kl. 18.30 måndagar t. o. m. fredagar. Och från kl. 9 till kl. 18 å lördagar. Dock, att under 10 arbetsdagar före Julafton, få hålla öppet till kl. 19.

Vi motivera denna framställning med följande:

Vid förenämnda Riksdag beslutades jämsides att den allmänna arbetstidslagen skulle utsträckas att omfatta även arbetstagare inom detaljhandeln och i omedelbar anslutning därtill bedriven verksamhet samt bl. a. även utövare av Herr- & Damfrisöryrket. Från allmänna arbetstidslagens 48-timmarsvecka har frisöryrket tidigare varit fritaget och har arbetstiden reglerats genom butiksstängningslagen och inom ramen av densamma uppgjorda arbetsavtal, men fr. o. m. den 1 januari 1940, då arbetstidslagen för detaljhandeln träder i kraft, är även frisöryrket inrangerat under 48-timmars arbetsvecka. Detta sakförhållande kommer att ställa sig synnerligen besvärligt för ett yrke som i huvudsak omfattar passningsarbete.

Den genom arbetsavtal reglerade arbetstiden inom frisöryrket var 52 timmar per vecka, och affärstiden i regel förlagd mellan kl. 8.30 och kl. 19 och uppgick till sammanlagt 63 timmar per vecka, varav 11 timmar per vecka utgingo i form av ledighet till personalen. Räknar man med samma affärstid, skall således med 48 timmars arbetsvecka ytterligare 4 timmar under affärens öppethållande utgå som ledighet till personalen, vilket gör sammanlagt 15 timmar.

Om man betänker att yrket i huvudsak omfattar passningsarbete, där tillströmningen av kunder är tämligen oberäknelig, kan som regel ej mer än en av arbetskrafterna på en gång vistas utom affären. Då är det lätt att räkna ut att i tillämpningen av 48-timmarsveckan, arbetskraften på en affär med t. ex. 3 biträden plus mästaren ingen gång på dagen vore helt samlad, vilket måste bli

N:o 16. *Ang. inskränkning av tiden för öppethållande av herr- och damfrisersalonger.*

synnerligen betänkligt i en tid, då alla kunder ha så bråttom och ingen vill ge sig tid att vänta.

Då det ligger i allas intresse, att allmänheten kan låta sig betjänas under ordinarie affärstiden, är det även nödvändigt att arbetstidsfördelningen på arbetsplatsen så ordnas, att yrkesutövarna så mycket som möjligt är samlad under affärens öppethållande. Detta torde emellertid nu icke kunna nöjaktigt ordnas på annat sätt än genom en inskränkning av den i lag fastställda affärstiden.

Vi äro övertygade om, att allmänheten vore bäst betjänt av denna av yrkesutövarna föreslagna affärstiden för Herr- & Damfrisersalongerna, och få därför vördsamt anhålla om att Stadsfullmäktige måtte fastställa densamma.

Västerås den 10 januari 1940.

För Sv. Frisör Arbetare Förbundet
avd. 7 Vestmanland

Bror Barklund.
Ordf.

Stig Ek.
Sekr.

För Sv. Frisörföreningen
avd. 7 Vestmanland

Carl Åhlund.
Ordf.

Harald Johansson.
Sekr.

För Sv. Frisörföreningen
Damavd. 7. Vestmanland

Oscar Engstrand.
Ordf.

Gerda Lindström.
Sekr.

N:o 17.

Beredningsutskottets yttrande över betänkande med förslag rörande tillgodoseende av allmänna församlingslokaler.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 15 november 1939 har länsstyrelsen lämnat stadsfullmäktige tillfälle att före den 1 februari 1940 avgiva yttrande över ett av tillkallade sakkunniga utarbetat betänkande med utredning och förslag rörande tillgodoseendet av behovet av allmänna samlingslokaler. Beredningsutskottet, som anmodats avgiva förberedande utlåtande i ärendet, får anföra följande.

De sakkunniga hava haft att utreda frågan om vilka åtgärder, som kunde anses påkallade för avhjälpande av den brist på samlingslokaler av olika slag, som mer eller mindre starkt framträtt i olika delar av landet. Utredningen har utmynnat i *dels* ett förslag till kungörelse om bidrag och lån av statsmedel för tillgodoseendet av allmänna samlingslokaler *dels ock* ett förslag till lag angående ändring i vissa delar av expropriationslagen, avseende att skapa möjlighet till expropriation för att bereda befolkningen på en ort mark till byggnad för överläggningar, föredrag, allmänna frågor o. d. Enligt det förstnämnda kungörelseförslaget skall med allmänna samlingslokaler förstås för föreningslivet avsedda hörsalar samt rum för sammanträden, samkväm och studiearbete jämte därtill hörande förstugor, avklädningsrum, apparatrum och övriga ekonomiutrymmen. För att tillgodose behovet inom en ort av allmänna samlingslokaler har föreslagits att bidrag av statsmedel må beviljas vederbörande kommun eller municipalsamhälle eller ett för ändamålet bildat kommunalförbund eller lån av statsmedel beviljas förening, bolag eller stiftelse. Bidrag eller lån beviljas för nybyggnad eller för ombyggnad eller inköp av äldre byggnad. Förening, bolag eller stiftelse, som är ägare av byggnad inrymmande allmänna samlingslokaler men på grund av ekonomiskt trångmål icke kan i tillfredsställande ordning hålla dessa tillgängliga för föreningslivet, må enligt förslaget jämväl beviljas lån. Med erhållande av bidrag eller lån skulle följa skyldighet att förvalta de allmänna samlingsokalerna enligt ett av länsstyrelsen fastställt reglemente.

Bidrag, som endast kan beviljas kommun, municipalsamhälle eller kommunalförbund har föreslagits utgå med högst 25 % eller, när synnerliga skäl därtill äro, högst 40 % av byggnadskostnaderna eller köpesumman, däri ej inräknade utgifter för anskaffandet av tomt eller inventarier.

Lån skall enligt författningsförslaget utgå med högst 50 % av byggnadskostnaderna, byggnadsvärdet eller köpesumman, däri ej inberäknat utgifter för anskaffandet eller värdet av tomt eller inventarier. Säkerhet i form av inteckningar skall ställas för beviljade lån. Förmedlare av lånen och kontrollorgan skall vara Statens Byggnadslånebyrå. Av beviljat lån skall enligt förslaget ena hälften utgöra en räntefri stående del och andra hälften en amorteringsdel. I författningsförslaget givas vidare detaljerade bestämmelser om förfarandet i ärende angående bidrag eller lån.

N:o 17. *Ang. tillgodoseende av allmänna församlingslokaler.*

Beredningsutskottet vill såsom sin uppfattning angående de sakkunnigas förslag om åtgärder för tillgodoseendet av behovet av allmänna samlingslokaler uttala, att förslaget i stort sett synes vara väl avvägt och att den av de sakkunniga föreslagna möjligheten att erhålla lån och bidrag med sannolikhet skulle bidraga till att minska bristen på allmänna samlingslokaler. Beträffande detaljerna i författningsförslaget har beredningsutskottet särskilt uppmärksammat att det föreslagits möjlighet för byggnadslånebyrån att som villkor för beviljande av lån föreskriva att vederbörande kommun skall äga utse ledamot av den styrelse som har att förvalta de allmänna samlingslokalerna eller revisor att granska sagda förvaltning. Beredningsutskottet håller före att det vore av betydelse om byggnadslånebyrån erhölle möjlighet att utse icke endast styrelseledamot *eller* revisor utan i förekommande fall *både* styrelseledamot och revisor.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige ville såsom yttrande över det föreliggande betänkandet åberopa vad beredningsutskottet härovan anfört.

Västerås den 10 januari 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

Thjelvar Hedberg.

N:o 18.

Drätselkammarens skrivelse ang. höjning av sotningstaxan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadens skorstensfejaremästare i skrivelse till brandstyrelsen med anledning av att nytt avtal träffats med arbetarna från och med den 1 januari 1940 hemställt om ett tillägg till gällande sotningstaxa, avsett att möjliggöra en i relation till levnadskostnadsindex ställd, procentuell höjning av sotningspriserna, har brandstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 29 novemer 1939 i huvudsak tillstyrkt framställningen. Drätselkammaren, som haft att avgiva förberedande utlåtande i ärendet, får för sin del anföra följande.

Den gällande sotningstaxan är av länsstyrelsen fastställd att gälla från den 1 april 1934. En jämförelse mellan sotningstaxan för Västerås och taxorna i andra jämnstora städer synes giva vid handen, att priserna för sotning här i staden på det stora hela taget äro jämförliga med de på andra orter tillämpade priserna. Det av skorstensfejaremästarna träffade nya avtalet medför vid nuvarande indexläge, att för närvarande en förhöjning med nio procent å sotararbetarnas löner skall utgå. Med hänsyn till den icke oväsentliga ökning av skorstensfejaremästarnas omkostnader, som härigenom uppstår, har drätselkammaren ansett skäligt, att viss kompensation beredes genom en skäligt av-

N:o 18.
Ang. höjning av sotningstaxan.

vägd höjning av priserna i sotningstaxan. Då emellertid en höjning med tre procent för varje stegring av levnadskostnadsindex med fyra enheter skulle medföra, att skorstensfejaremästarna icke endast erhölle kompensation för höjda avlöningar utan även skulle komma i åtnjutande av en procentuell ökning av hela bruttoinkomsten, har drätselkammaren icke kunnat finna skäligt, att priserna för sotning höjas med samma procenttal, som arbetarlönerna. Med utgångspunkt från den i skorstensfejaremästarnas skrivelse intagna uppgiften, att omkostnaderna i regel uppgå till cirka 70 procent av bruttot och då verkställd utredning givit vid handen, att den ojämförligt större delen av omkostnadskontot hänför sig till avlöningar, har drätselkammaren för sin del funnit motiverat, att priserna i sotningstaxan höjas med två procent i den mån höjning av sotararbetarnas löner sker. Tveksamhet kan visserligen råda, huruvida med taxebegreppet är överensstämmande, att sotningstaxan på antytt sätt anknytes till levnadskostnadsindex och sålunda från tid till annan kan undergå höjningar och sänkningar, men drätselkammaren har sig bekant att åtminstone i ett fall en sådan taxa blivit fastställd, nämligen för staden Ystad. Drätselkammaren ville emellertid understryka brandstyrelsens uttalande, att det föreslagna tillägget endast bör få giltighet tills vidare, samt att möjlighet att upptaga ärendet till förnyad behandling bör förbehållas, därest den procentuella höjningen skulle visa tendens att bliva alltför stor.

Med den av drätselkammaren föreslagna ändringen skulle tillägget till sotningstaxan erhålla följande lydelse:

"Denna taxa gäller så länge index enligt nuvarande skala understiger 170. Vid index 170 höjas priserna med två procent. Vid varje ytterligare höjning av index med fyra enheter höjas priserna med ytterligare två procent. Den procentuella höjningen beräknas på den ursprungliga taxan.

Skulle index sjunka, minskas priserna på motsvarande sätt, dock att, då index, efter att hava uppnått en ökning motsvarande en hel mångfald av fyra, åter nedgår, den procentuella höjningen skall bibehållas så länge index överstiger närmast lägre hela mångfald av fyra. Då index sjunkit under 170 tillämpas åter de i taxan angivna priserna."

Tillägget ifråga torde under inga förhållanden kunna komma i tillämpning förrän från och med månaden efter den, under vilken fastställelse meddelats av länsstyrelsen.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för sin del antaga och hos länsstyrelsen söka fastställelse å härovan av drätselkammaren formulerade tillägg till sotningstaxan för Västerås att tillämpas tills vidare från och med månaden efter den, varunder länsstyrelsens fastställelse meddelats.

Västerås den 11 januari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 18.

Ang. höjning av sotningstaxan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadens skorstensfejaremästare hava till brandstyrelsen inkommit med bifogade framställning om tillägg till den gällande sotningstaxan, avsett att lämna kompensation för den höjning av löner och övriga omkostnader, som de fått vidkännas. Brandstyrelsen överlämnar härmed framställningen till stadsfullmäktige med följande uttalande.

Den gällande sotningstaxan har antagits av stadsfullmäktige den 18 december 1933 och fastställts av länsstyrelsen den 19 februari 1934. Denna taxa innehåller vissa fixa avgifter för olika slag av sotningsarbete. Skorstensfejaremästarnas föreliggande förslag avser införande av en ny princip, nämligen möjlighet till procentuell höjning av de fixa priserna i den mån det officiella levnadskostnadstalet stiger. Höjningen skulle, med utgångsläge från ett index under 170, äga rum i intervaller så att, då levnadskostnadstalet uppgår till 170, en höjning av priserna skulle ske med 3 %, varefter ytterligare 3 % förhöjning skulle inträffa, då index stigit till 174 o. s. v. De sålunda förhöjda priserna skulle sedan vara kvar intill dess index nedgått till närmast lägre hela mångfald av fyra. Principen ansluter sig närmast till de i det nya civila avlöningsreglementet införda bestämmelserna om rörligt tillägg. Det kan visserligen ifrågasättas om en sotningstaxa bör på detta sätt kunna från tid till annan höjas och sänkas genom anknytning till levnadskostnadsindex men brandstyrelsen har funnit förslaget rimligt och vill ur den synpunkten icke motsätta sig bifall till detsamma. Det föreslagna tillägget till sotningstaxan bör emellertid endast få giltighet tills vidare och brandstyrelsen vill förbehålla sig rätt att, därest den procentuella höjningen skulle visa tendens att bliva alltför stor, upptaga ärendet till förnyad behandling för framläggande av därav föranlett förslag.

För undvikande av misstolkning vill brandstyrelsen emellertid föreslå följande formulering av tillägget till sotningstaxan:

"Denna taxa gäller så länge index enligt nuvarande skala understiger 170. Vid index 170 höjas priserna med 3 %. Vid varje ytterligare höjning av index med 4 enheter höjas priserna med ytterligare 3 %. Den procentuella höjningen beräknas på den ursprungliga taxan.

Skulle index sjunka, minskas priserna på motsvarande sätt, dock att, då index, efter att hava uppnått en ökning motsvarande en hel mångfald av fyra, åter nedgår, den procentuella höjningen skall bibehållas så länge index överstiger närmast lägre hela mångfald av fyra. Då index sjunkit under 170 tillämpas åter de i taxan angivna priserna."

Med hänvisning till vad sålunda anförts får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för sin del antaga och hos länsstyrelsen söka fastställelse å härovan av brandstyrelsen formulerade tillägg till sotningstaxan i Västerås att tillämpas från och med den 1 januari 1940 tills vidare.

Västerås den 29 november 1939.

För brandstyrelsen:
JOHAN SVENSSON.

Thjelvar Hedberg.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

N:o 18.

Ang. höjning av sotningstaxan.

Efter framställning från Svenska Skorstensfejeriarbetareförbundet och efter överläggning med detta förbund beslöt Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund vid sammanträde den 30 september 1939, att hos de till Riksförbundet anslutna arbetsgivarna förorda följande ändring i gällande avtal: "Enligt kollektivavtalet utgående löneförmåner gälla, så länge index enligt nuvarande skala understiger 170. Vid index 170 höjas sagda förmåner med 3 %. Vid varje ytterligare höjning av index med 4 enheter, höjas löneförmånerna med ytterligare 3 %. Den procentuella höjningen räknas på nuvarande löneförmåner.

Skulle index sjunka sänkas löneförmånerna på motsvarande sätt så att första sänkning sker då index sjunkit 4 enheter under vid vart tillfälle gällande regleringstal för utgående löneförmånerna, dock att reglering nedåt icke får understiga enligt nu gällande kollektivavtal utgående löneförmåner.

Höjning resp. sänkning sker från och med första avlöningsdagen efter det Kungl. Maj:ts kungörelse angående det tal, som skall anses motsvara levnadskostnadsökningen, utkommit från trycket.

Vad mellan de avtalsslutande parterna överenskommits, skall tillämpas från och med den 1 januari 1940."

Detta förslag har godkänts av undertecknade, enär eljest det gällande avtalet innevarande höst hade blivit uppsagt. Förslaget står i full överensstämmelse med av staten tillämpade principer.

Till de ökade kostnader, som ovan meddelade överenskommelse innebär, komma jämväl de för ständigt dyrare material.

Undertecknade hade själva tänkt delvis bära dessa kostnader till dess nu krav framställts från arbetarna om ersättning för beredskapstjänst, vilka krav vi anse oss böra tillmötesgå.

Då avlöningar och omkostnader under normala omständigheter uppgå till cirka 70 % av bruttoinkomsten, finna vi oss emellertid nu nödsakade att göra framställning om samma höjning av sotningstaxan, som den vi få vidkänna gentemot våra arbetare.

Undertecknade hemställa för den skull vördsamt, att brandstyrelsen hos stadsfullmäktige måtte göra framställning om, att till sotningstaxan göres följande tillägg att gälla från den 1 januari 1940: "Denna taxa gäller så länge index enligt nuvarande skala understiger 170. Vid index 170 höjas priserna med 3 %. Vid varje ytterligare höjning av index med 4 enheter höjas priserna med ytterligare 3 %. Den procentuella höjningen beräknas på den ursprungliga taxan.

Skulle index sjunka, minskas priserna på motsvarande sätt, så att första sänkning sker, då index sjunkit 4 enheter under det vid varje tillfälle gällande talet; dock få priserna genom denna sänkning icke understiga de i den ursprungligen gällande taxan."

Västerås den 10 november 1939.

Carl W. Karlsson.
Skorstensfejaremästare.

F. M Fredriksson.
Skorstensfejaremästare.

N:o 19.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag för iordningsställande av skyddsrum samt anskaffning av material för luftskyddet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av en framställning i ärendet från luftskyddschefen har luftskyddsnämnden i skrivelse till drätselkammaren den 9 innevarande januari hemställt, att drätselkammaren hos stadsfullmäktige ville begära anslag med tillhopa 105.000 kronor för anskaffande av materiel till och iordningställande av skyddsrum för aktiv personal, för offentliga skyddsrum samt för hjälpplatser, varjämte nämnden hemställt, att drätselkammaren ville hos Kungl. Maj:t utverka högsta möjliga bidrag till kostnaderna för ovannämnda materiel och arbeten.

Drätselkammaren får härmed till stadsfullmäktige överlämna handlingarna i ärendet med förmälan, att drätselkammaren, under hänvisning till de skäl som anförts i luftskyddsnämndens skrivelse, tillstyrker den föreliggande framställningen. Enligt luftskyddsnämndens beräkningar skulle i statsbidrag kunna påräknas ett belopp av intill 61.485 kronor, vilket i avbidan på statsmakternas beslut lämpligen torde böra förskotteras av tillgängliga medel. Drätselkammaren har för avsikt att snarast möjligt hos Kungl. Maj:t göra framställning om bidrag av statsmedel med högsta möjliga belopp. Resterande del av anslaget, 43.515 kronor, anser drätselkammaren bör utgå av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda extra anslaget om 125.000 kronor. Drätselkammaren förutsätter, att upphandlingen av de materiel, som avses med det begärda anslaget, äger rum i samråd med stadens nya inköpsorganisation.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för de ändamål, som omförmälas i luftskyddsnämndens ovannämnda skrivelse, anvisa ett belopp av 105.000 kronor;

att den del av anslaget, som motsvarar förväntat statsbidrag, 61.485 kronor, skall förskotteras av tillgängliga medel och återstoden, 43.515 kronor, skall täckas av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda extra anslaget om 125.000 kronor; samt

att drätselkammarens åtgärd att hos Kungl. Maj:t ansöka om högsta möjliga statsbidrag godkännes.

Västerås den 11 januari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

N:o 19.

Ang. anslag för iordningsställande av skyddsrum samt till material för luftskyddet.

Rådande förhållanden synas påfordra ökad beredskap inom luftskyddsorganisationen och särskilt beträffande skyddsrum och inredning för sådana ävensom för materiel att uppläggas i förråd. Utöver tidigare anslag synes medel böra ställas till förfogande för ovannämnda åtgärder, varför jag härmed får hemställa att Stadsfullmäktige måtte besluta om beviljande av anslag enligt följande uppställning.

För skyddsrum för aktiv personal, offentliga skyddsrum samt för hjälpplatser enligt bilaga 1	Kr.	53.975: —
Material för olika tjänstegrenar att uppläggas i förråd, bilaga 2 och 2 a	„	34.367: 75
Summa Kronor		88.342: 75

Västerås den 4 januari 1940.

H. Stahre
Luftskyddschef.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 4 innevarande månad har luftskyddschefen med bifogande av specificerade uppställningar anhållit om anslag med tillhopa 88.342 kronor 75 öre för anskaffande av material till och i ordningställande av skyddsrum för aktiv personal, offentliga skyddsrum samt för hjälpplatser. Luftskyddsnämnden, till vilken ärendet för yttrande remitterats får nu anföra följande.

Nämnden vill först påpeka, att det nu begärda anslaget är avsett för sådant material, som ursprungligen tänkts anskaffat i krigstid och för sådant arbete, varmed man tidigare räknat att det skulle utföras först i krigstid. — Anslaget skall alltså utgöra ett komplement till det den 28 september 1939 beviljade, vilket endast innefattade medel för sådana anskaffningar och sådana åtgärder, som borde verkställas under fredstid. — Anledningen till att anslag nu äskas är, att det visat sig synnerligen svårt, understundom omöjligt, att redan under för handen varande omständigheter anskaffa nödigt material.

Beträffande de särskilda posterna vill nämnden anföra.

Den 28 sistlidne september månad beviljades, jämte annat, tillhopa 44.491 kronor för skyddsrum för aktiv personal, för offentliga skyddsrum samt för hjälpplatser. För att byggnadstekniskt färdigställa dessa skyddsrum och hjälpplatser fordras ej mindre anskaffande av lämmar av plank för väggar och gasslussar, masonite för täckande av fönster samt medel för arbetets utförande än även medel för förstärkande av tak. Kostnaderna för förstnämnda materialier och arbeten hava den 5 september 1939 beräknats till 16.000 kronor. Kostnaderna för förstärkning av tak beräknades vid 1939 års slut till 27.475 kronor. I det av luftskyddschefen äskade anslaget för skyddsrum och hjälpplatser ingå jämväl

N:o 19. *Ang. anslag för iordningsställande av skyddsrum samt till material för luftskyddet.*

kostnaderna för material och arbetskostnader för reservvärme, 2.300 kronor, material och arbetskostnader för insättande av luftreningsaggregat, 3.450 kronor, reservbelysning 1.150 kronor, samt för bänkar, 3.600 kronor. Det har räknats med att 6 skyddsrum i den centrala delen av staden skola iordningställas för allmänheten och 20 för aktiv personal. De förra rummen skola inrymma cirka 2.000 personer, varav 600 sittande, samt de senare omkring 400 personer, varav 300 sittande.

För anskaffande av materiel för det allmänna luftskyddet, vilket materiel bör anskaffas och uppläggas i förråd, hemställer luftskyddschefen om anslag med 34.367 kronor 75 öre. Detta belopp fördelar sig sålunda:

Luftskyddscentralen	1.145:75
Alarmeringen	57:50
Ordningshållningen	1.455:—
Brandtjänsten	1.309:50
Gasskyddstjänsten	4.996:—
Röjnings- och räddningstjänsten	723:50
Reparationstjänsten	525:50
Sjukvårdstjänsten	20.000:—
Inventarier i skyddsrummen	4.155:—
	34.367:75

Dessa kostnader hava beräknats beträffande sjukvårdstjänsten i november 1938 av 1. stadsläkaren samt beträffande övrig materiel i slutet av år 1939 av luftskyddschefen.

Emot samtliga dessa anslags-yrkanden har luftskyddsnämnden intet att erinra utan får nämnden för sin del tillstyrka deras beviljande. Då emellertid sedan en del av kostnadsberäkningarna gjordes en ur kostnadsstegringssynpunkt avsevärd tid förflutit och då det ytterligare kommer att dröja någon tid innan inköp kan ske, anser luftskyddsnämnden, att kostnaderna lämpligen böra beräknas på sätt som av nedan angivna uppställning framgår.

Anslagets art	Anslaget beräknat	Luftskydds-chefens förslag	Beräknad kostnads-ökning c:a %	Nämndens förslag
Materiel och arbeten för skydds-rum, hjälpplatser	5/9—39	16.000:—	20	19.200:—
Takförstärkning	dec.—39	27.475:—	10	30.225:—
Reservvärme	,,	2.300:—	10	2.550:—
Luftreningsaggregat	,,	3.450:—	10	3.800:—
Reservbelysning	,,	1.150:—	10	1.300:—
Bänkar	,,	3.600:—	10	4.000:—
Materiel för allm. luftskyddet (utom sjukvården)	,,	14.367:75	10	16.000:—
Sjukvårdstjänst	nov.—38	20.000:—	25 à 30	26.000:—
		88.342:75		103.075:—

N:o 19.
Ang. anslag för iordningställande av skyddsrum samt till material för luftskyddet.

Luftskyddsnämnden föreslår på grundval av denna beräkning, att drätselkammaren hos stadsfullmäktige måtte anhålla om anslag med ett till 105.000 kronor avrundat belopp.

Nämnden vill meddela, att den hos luftskyddsinspektionen efterhört möjligheterna av statsbidrag till ovannämnda kostnader. Det meddelades då, *att*, departementschefen föreslagit, att staten även i fortsättningen skulle betala 2/3 av de byggnadstekniska kostnaderna för skyddsrum för aktiv personal samt för hjälpplatser, i vilka kostnader jämväl torde inräknas de för luftreningsaggregat och dessas montering, *att* departementschefen förordat, att staten jämväl skulle bidraga med 2/3 av de byggnadstekniska kostnaderna för att offentliga skyddsrum, *att* staten skulle ensam ersätta kostnaderna för sjukvårdsmateriel *samt att* dessa bidrag enligt departementschefens förslag skulle utgå oavsett om samhälle redan ör egna medel låtit verkställa inköp och färdigställa skyddsrum och hjälpplatser Därest departementschefens förslag skulle gillas, skulle staten sålunda av de anförda kostnaderna betala 2/3 av 19.200 kronor + 30225 kronor + 3.800 kronor = 35.485 kronor samt hela kostnaden för sjukvården, 26.000 kronor, eller tillhopa 61.485 kronor.

På grund av vad som ovan anförts får luftskyddsnämnden hemställa,

att drätselkammaren hos stadsfullmäktige måtte anhålla om lämpligt anslag, förslagsvis 105.000 kronor, för anskaffande av materiel till och iordningställande av skyddsrum för aktiv personal, för offentliga skyddsrum samt för hjälpplatser att täckas på sätt drätselkammaren vill föreslå samt

att drätselkammaren hos Kungl. Maj:t måtte utverka högsta möjliga bidrag till de faktiska kostnaderna för ovannämnda materiel och arbeten.

Västerås den 9 januari 1940.

För luftskyddsnämnden:

J. LUNDGREN.

/Sven Holmer.

N:o 20.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag för en extra exekutor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade, den 4 innevarande januari dagtecknade skrivelse till stadsfullmäktige har magistraten på anförda skäl hemställt om ett anslag med 1.200 kronor till avlöning åt en extra exekutor under tiden 1 januari—30 juni 1940.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, får meddela, att kammaren för sin del tillstyrker framställningen, och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anställande av en extra exekutor under den i magistratens skrivelse omförmälda tiden ställa till magistratens förfogande ett anslag av 1.200 kronor; samt

att beloppet ifråga må utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 januari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten förordnade den 31 augusti respektive den 2 oktober 1939 kontoristen Olof Birger Hult, Källgatan 8, Västerås, att under tiden den 1 september 1939—den 31 december 1939 biträda exekutorerna i deras arbete. Å sammanträde den 28 september 1939 biföllo Stadsfullmäktige en av Drätselkammaren gjord och av Magistraten tillstyrkt framställning att Stadsfullmäktige måtte anslå ett belopp av 800 kronor till avlöning åt ett extra biträde åt exekutorerna under ovan angiven tid.

Stadsfogden har hos Magistraten anhållit om förordnande för Hult att jämväl under tiden den 1 januari 1940—den 30 juni 1940 vara biträde åt exekutorerna i Västerås emot en månatlig ersättning av 200 kronor.

N:o 20.
Ang. anslag för avlönande av en extra exekutor.

Av under september månad 1939 verkställd utredning, till vilken Magistraten hänvisar, framgår, att exekutorernas arbetsbörda under de senaste åren högst väsentligt ökats. Den ökning av arbetsbördan, som sålunda ägt rum, sammanhänger till en del med de nya bestämmelserna om verkställighet av bötesstraff. Den ökade arbetsbördan för exekutorerna torde även sammanhänga därmed att stadens befolkning under den sista tiden undergått en avsevärd ökning, samt att bebyggelsen av stadens ytterområden blivit alltmera omfattande. Exekutorerna hava nämligen på grund härav blivit nödsakade att företaga allt flera och längre resor. Kungl. förordningen den 17 november 1939 med särskilda bestämmelser angående indrivning av utskylder hos vissa skattskyldiga (n:r 810) har gjort exekutorernas arbetsbörda ytterligare betungande.

Stadsfogden har hos Magistraten framhållit, att den ökade arbetsbördan omöjliggjort att ens under de tider, då samtliga exekutorer äro i tjänst, redovisa handräckningsärendena till annan ort inom tid, gällande författningar föreskriva.

På grund av vad sålunda anförts och då det nuvarande tidsläget med all sannolikhet kommer att under den närmaste tiden medföra en ytterligare ej oväsentlig ökning av exekutorernas arbetsbörda, finner Magistraten behov av biträde åt exekutorerna föreligga åtminstone för den av Stadsfogden angivna tiden från och med den 1 januari 1940 till och med den 30 juni 1940, och får Magistraten hemställa, att Stadsfullmäktige måtte anslå ett belopp av ett tusen två hundra kronor till avlöning åt en extra exekutor under nyss angiven tid.

I avbidan på Stadsfullmäktiges beslut i ärendet har Magistraten den 30 december 1939 förordnat Hult att tillsvidare under innevarande januari månad biträda exekutorerna enligt av Stadsfogden meddelade närmare instruktioner, för vilken tjänstgöring Hult skulle äga uppbära ersättning av stadskassan med högst 200 kronor i månaden, om och i den mån medel för sådant ändamål ställdes till förfogande.

Västerås i rådhuset den 4 januari 1940.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

S. Högsell.

Västerås 1940, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 21.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd ur Torngrenska fonden till fru Olga Olauson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till drätselkammaren av den 14 nästlidne januari månad har fru Olga Olauson härstädes anhållit, att under innevarande år ett månatligt understöd om 100 kronor måtte tilldelas henne ur Torngrenska fonden. Drätselkammaren får med anledning därav anföra följande.

Enligt tidigare beslut av stadsfullmäktige har fru Olauson alltsedan den 1 april 1935 åtnjutit understöd ur fonden med enahanda belopp. Av drätselkammaren verkställd undersökning har givit vid handen, att sökanden alltfort är i behov av understöd samt att fondens medel lämna tillgång till understödet. Drätselkammaren anser sig för den skull böra tillstyrka bifall till framställningen och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besuta

att av Torngrenska fondens medel bevilja fru Olga Olauson ett månatligt understöd om 100 kronor att utgå från och med innevarande års början tillsvidare under samma år.

Västerås den 1 februari 1940.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Sven Holmer.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Härmed får jag vördsamt anhålla, att Drätselkammaren i likhet med föregående år (fr. o. m. år 1935) ville bevilja mig ett månatligt understöd av 100 kronor ur "Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka".

Som jag med hänsyn till tilltagande ålder och stegrade levnadsomkostnader på grund av prisförhöjning å diverse livsförnödenheter får allt svårare att försörja mig genom inackordering av skolungdom, vågar jag hoppas, att Drätselkammaren måtte även för innevarande år bevilja mig detta för mitt uppehälle oundgängliga stöd.

Västerås den 14 jan. 1940.

Olga Olauson.

N:o 22.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd åt ett sjukvårdsbiträde å ålderdomshemmet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade till stadsfullmäktige ställda skrivelse av den 12 januari 1940 har lönenämnden på anförda skäl hemställt, att sjukvårdsbiträdet vid ålderdomshemmet Elsa Vinterkvist måtte tillerkännas ett årligt pensionsunderstöd av 813 kronor att utgå från den 15 januari 1940. Drätselkammaren får i ärendet anföra följande.

Såväl arten som omfånget av det Elsa Vinterkvist anförtrodda arbetet anser drätselkammaren i hög grad tala för bifall till lönenämndens framställning. Den tjänst, som det här är fråga om, är av den naturen, att den fordrar stora såväl fysiska som psykiska krafter av sin innehavare. Denna torde därför i enlighet med den praxis, som är gällande för sjuksköterskor, böra komma i åtnjutande av tidig pension. Då Elsa Vinterkvist, låt vara såsom icke ordinarie, under 27 år i stadens tjänst med goda vitsord skött det henne ålagda sjukvårdsarbetet, anser sig drätselkammaren på denna grund och med anledning av vad som i övrigt anförts böra tillstyrka lönenämndens framställning och hemställer således, att stadsfullmäktige måtte besluta

> *att* tillerkänna sjukvårdsbiträdet vid ålderdomshemmet Elsa Vinterkvist ett årligt pensionsunderstöd om 813 kronor att utgå från den 15 januari 1940.

Västerås den 1 februari 1940.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 29 december 1939 har fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att sjukvårdsbiträdet vid ålderdomshemmet Elsa Vinterkvist måtte från och med den 15 innevarande månad beviljas en årlig pension av 815 kronor.

Lönenämnden, till vilken ärendet för utlåtande remitterats, får nu anföra följande.

N:o 22.

Ang. pensionsunderstöd åt ett sjukvårdsbiträde å ålderdomshemmet.

Elsa Vinterkvist, som är född den 1 april 1888, är icke anställd på ordinarie stat och är för den skull icke berättigad till pension. Av ett skrivelsen bifogat intyg framgår emellertid, att hon, sedan hon den 1 april 1912 anställdes vid ålderdomshemmets sjukhus, varit sysselsatt med arbete, som varit oundgängligen nödvändigt för den normala verksamhetens behöriga upprätthållande och att hon icke haft ledigt från arbetet i annan mån än vad som betingats av semester och tillfällig sjukdom. Av ett jämväl bifogat läkarintyg framgår, att Elsa Vinterkvist på grund av åderbråck och nedsatta arbetskrafter har väsentligt minskad arbetsförmåga.

Elsa Vinterkvist har sålunda under en tid av 27 år varit anställd i stadens tjänst, varav de 10 första åren såsom ensamt biträde vid ålderdomshemmets sjukhus och de 17 sista åren vid ålderdomshemmets sjukavdelning för tuberkulösa och kroniskt sjuka, vilket sistnämnda arbete är i hög grad psykiskt påfrestande. Enligt allmänt omdöme har hon skött dessa tjänster på ett synnerligen förtjänstfullt sätt. Då hon nu på egen begäran vill entledigas från tjänsten, anser lönenämnden på grund av vad som ovan anförts samt emedan hon icke förrän om 15 år kan erhålla folkpension skäligen tala för, att hon erhåller pensionsunderstöd enligt de för pension till stadens arbetare tillämpade grunderna.

Lönenämnden får sålunda tillstyrka bifall till fattigvårdsstyrelsens framställning, dock med den ändringen att det uträknade pensionsbeloppet, 813: 25, jämlikt pensionsreglementets bestämmelser avrundas till 813 kronor.

Med anledning av vad sålunda anförts får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

> *att* tillerkänna sjukvårdsbiträdet vid ålderdomshemmet Elsa Vinterkvist ett årligt pensionsunderstöd av 813 kronor att utgå från den 15 januari 1940.

Västerås den 12 januari 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till fattigvårdsstyrelsen har sjukvårdsbiträdet vid ålderdomshemmet Elsa Vinterkvist på anförda skäl begärt entledigande från denna befattning från och med 15 januari 1940, ävensom hemställt, att fattigvårdsstyrelsen måtte utverka pension åt henne från sagda dag.

Sökanden har en synnerligen väl vitsordad tjänstgöring vid ålderdomshemmets sjukhus under en tid av 27 år. Styrelsen finner det därför väl motiverat, att hon erhåller pension eller understöd efter samma grunder som stadens ordinarie befattningshavare.

N:o 22.
Ang. pensionsunderstöd åt ett sjukvårdsbiträde å ålderdomshemmet.

Med utgångspunkt ifrån, att sökanden har en kontant avlöning på 840: — kr. pr år jämte fritt vivre, värderat till 550: — kr., eller sammanlagda löneförmåner av 1,390: — kr., har styrelsen kommit fram till en uppåt avrundad pension av 815: — kronor. (65 % av 1,390: — = 903: 50 $^{27}/_{30}$ härav = 813: 25 kr).

Under åberopande av vad sålunda anförts får fattigvårdsstyrelsen föreslå och hemställa, att sjukvårdsbiträdet Elsa Vinterkvist måtte från och med den 15 januari 1940 beviljas en årlig pension av 815: — kr.

Västerås den 29 december 1939.

För fattigvårdsstyrelsen:

ERNST ENOCHSSON.

/Axel Norén.

N:o 23.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en motorväghyvel.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren av den 29 nästlidne januari månad har t. f. byggnadschefen Gust. Dahné med bifogande av infordrade offerter hemställt, att 16,470 kronor 62 öre måtte anslås för inköp av en ny motorväghyvel.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling och som väl känner till behovet av ytterligare en väghyvel, får med tillstyrkan överlämna framställningen till stadsfullmäktige med anhållan sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för inköp av en motorväghyvel för byggnadskontoret ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 16,470 kronor 62 öre samt

att bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera beloppet, vilket skall bliva föremål för slutlig täckning i samband med framläggandet av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 1 februari 1940.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Sven Holmer.

Till Drätselkammaren i Västerås.

N:o 23.

Ang. inköp av en motorväghyvel.

På senaste tiden har framgått, att det erfordras ytterligare en motorväghyvel för att på ett tillfredsställande sätt utföra erforderliga arbeten med snöplogning och vägarnas underhåll.

Staden äger för närvarande tre väghyvlar. En av dessa, som är tillverkad vid Svedala, inköptes för sex år sedan. De båda övriga äro inköpta vid Bolinder-Munktell i Eskilstuna. Den ena av dessa inköptes för fyra år sedan och den andra för två år sedan.

Den väghyvel, som inköptes från Svedala, är mycket försliten så att den ofta måste repareras och kan således tidvis icke användas.

På grund av de erfarenheter som gjorts vid användning av väghyvlar av olika fabrikat samt med hänvisning till närslutna offerter får jag härmed föreslå, att drätselkammaren inköper den av Bolinder-Munktell offererade väghyveln till ett pris av kronor 16,470: 62.

Väghyveln är, som framgår av offerten, utrustad med alla erforderliga tillbehör och leveranstiden är två à tre veckor.

Västerås den 29 jan. 1940.

Gust. Dahné.

N:o 24.

Beredningsutskottets skrivelse ang. utsträckt tid för öppethållande av ett salustånd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till magistraten av den 10 januari 1940 har Gustav Ragnar Sundberg, Tessingatan 3 A, anhållit om tillstånd att under år 1940 från ett mindre salustånd å Stora torget få försälja frukt, karameller och dylikt alla vardagar till klockan 21 samt under tiden april—september månader samma år från härför avsedd vagn få försälja glass alla dagar till klockan 23.

Poliskammaren har lämnat sökanden tillstånd till handeln å tid, som av magistraten bestämmes.

Ärendet har överlämnats till stadsfullmäktige för yttrande.

Hälsovårdsnämnden har meddelat, att ur hälsovårdssynpunkt hinder icke möter emot bifall till framställningen.

Beredningsutskottet, som anmodats avgiva yttrande i ärendet, får anföra.

Ifrågavarande försäljning torde till hela sin omfattning få jämställas med försäljning av konfektyrer. Jämlikt 11 § 3 mom. 1 punkt butikstängningslagen må sådan försäljning medgivas, såframt icke särskilda skäl till annat föranleda, i allmänhet dock icke någon veckodag längre än till klockan 22.

Beredningsutskottet, som funnit försäljningen i vad den avser glass vara av den art, att den motiverar tillstånd till öppethållande till klockan 23 får för den skull föreslå, att stadsfullmäktige måtte uttala,

> *att* stadsfullmäktige intet har att erinra emot tillstånd för Gustav Ragnar Sundberg att under år 1940 på sätt poliskammaren angivit alla söckendagar intill klockan 21 försälja frukt, karameller och dylikt samt att under april—september månader alla veckodagar intill klockan 23 försälja glass.

Västerås den 14 februari 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Sven Holmer.

N:o 25.

Beredningsutskottets skrivelse ang. utsträckt tid för öppethållande av fotografiateljéer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till länsstyrelsen av den 31 januari 1940 hava innehavarna av stadens fotografiateljéer på anförda skäl hemställt, att under oktober—maj månader få hålla sina ateljéer öppna å sön- och helgdagar mellan klockan 15 och klockan 17. Ärendet har ingivits till stadsfullmäktige för beslut. Beredningsutskottet, till vilket frågan remitterats, får anföra följande.

I 5 § butiksstängningslagen föreskrives jämte annat, att i kommun, där det finnes lämpligt ur allmän synpunkt och prövas kunna ske utan otillbörligt förfång för företag inom kommunen, som driva rörelse i butik, eller för företag, som driva sådan rörelse av visst slag, må bestämmas, att den vanliga affärstiden på visst sätt ändras. Sålunda stadgas, att fotografiateljé må hållas öppen å sön- och helgdagar under högst två timmar, dock ej under högmässogudstjänst. I förenämnda paragraf stadgas vidare, att sådan bestämmelse må meddelas för endast butiker av visst slag men däremot icke begränsas till en eller flera butiker.

Jämlikt 6 § butiksstängningslagen beslutar i dylika frågor den myndighet, som utövar kommunens beslutanderätt. Före besluts fattande skall tillfälle beredas näringsidkare och arbetstagare, som skulle beröras av bestämmelsen, att uttala sig i ärendet.

7 § i sagda lag föreskriver att stadsfullmäktiges beslut med bifogande av magistratens utlåtande skall underställas länsstyrelsen.

Beredningsutskottet har i stadens två tidningar författningsenligt kungjort ansökningen. Några uttalanden hava icke inkommit.

Enär lagens krav sålunda äro fyllda och beredningsutskottet icke kan finna, att ett bifall till framställningen skulle kunna bli till förfång för någon näringsidkare, hemställer utskottet sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att fotografiateljéerna i Västerås, i den mån icke annat föranledes av butikstängningslagen, må hållas öppna alla sön- och helgdagar mellan klockan 15 och klockan 17 under tiden oktober—maj; samt

att beslutet skall överlämnas till magistraten för att i föreskriven ordning underställas länsstyrelsen.

Västerås den 14 februari 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Sven Holmer.

N:o 26.

Beredningsutskottets skrivelse ang. tillstånd för R. V. Bergström att idka handel med begagnade föremål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för utlåtande remitterats en av handlanden Robert Vallentin Bergström i Västerås hos länsstyrelsen gjord anhållan om tillstånd till handel med begagnade föremål, vilken ansökan överlämnats till stadsfullmäktige för yttrande. Beredningsutskottet får i ärendet anföra.

Av handlingarna framgår att handeln endast skulle avse begagnade bilar, motorcyklar, skrivmaskiner och dylikt samt att affärslokalen skulle förläggas till ett skjul å den fastigheten Östermalmsgatan 15 tillhöriga gården.

Då framställningen kommit till stadens övriga skrothandlares kännedom, ha dessa i skrivelse hemställt, att sökandens anhållan icke måtte vinna bifall. Såsom skäl för denna sin hemställan anföres bland annat, *att* sökanden till yrket är resehandlande, *att* det icke är önskligt och behövligt att flera skrothandlare än de, som redan finnas, må etablera sig, *att* det inträffade tidsläget icke bör utnyttjas till konjunkturinitiativ, *att* all nybildning i sådant syfte bör motarbetas samt *att* för hård konkurrens lätt kan leda till illojala affärer.

Av en handlingarna bifogad polisrapport framgår, att sökanden sedan oktober 1938 inköpt obrukbara maskiner för försäljning och att denne nu önskade upplagsplats för att bättre kunna tillvarataga de inköpta varornas användbara delar.

I ärendet har hälsovårdsnämnden yttrat sig och meddelar, att nämnden intet har att erinra emot tillstyrkan av framställningen under förutsättning att handel endast sker med begagnade metallvaror och föremål av sådan beskaffenhet, att de kunna härröra från handel med bilar, motorcyklar etc.

Beredningsutskottet, som tagit ärendet under övervägande, kan icke finna anledning för stadsfullmäktige att taga hänsyn till ovan refererade skrivelse från stadens skrothandlande. Då ej heller i övrigt några skäl framkommit för avstyrkan av framställningen, får beredningsutskottet i anslutning till hälsovårdsnämndens yttrande föreslå, att stadsfullmäktige måtte uttala,

> *att* stadsfullmäktige icke har något att erinra emot bifall till handlanden Robert Vallentin Bergströms framställning om tillstånd till handel med begagnade föremål, under villkor, att handeln endast omfattar begagnade metallvaror eller från sådana varor härrörande föremål.

Västerås den 14 februari 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 26.

Ang. tillstånd för R. V. Bergström att idka handel med begagnade föremål.

Uti skrivelse till länsstyrelsen av den 30 december 1939 har handlanden Robert Vallentin Bergström i Västerås anhållit om tillstånd till handel med begagnade föremål, vilken handel skulle ske i fastigheten Östermalmsgatan 15 uti ett på gården befintligt skjul. Sökanden meddelade, att handeln skulle omfatta begagnade bilar, motorcyklar, skrivmaskiner och sålunda icke lump, skrot eller dylikt.

Ärendet, som remitterats till poliskammaren för hörande av stadsfullmäktige och för avgivande av eget yttrande, har av stadsfullmäktiges sekreterare överlämnats till hälsovårdsnämnden för utlåtande. Nämnden får nu anföra följande.

Det för den ifrågasatta rörelsen avsedda skjulet saknar ena kortväggen. Det är sålunda icke lämpligt för arbete vintertid och bör icke tillåtas såsom arbetsplats för anställd personal under sagda tid. Sökanden har emellertid upplyst, att han ensam ämnar utföra arbetet. Arbetsplatsen synes för närboendes vidkommande icke kunna medföra sanitära olägenheter.

På grund härav får hälsovårdsnämnden med påpekande av vad som ovan sagts om anställande av personal meddela, att den intet har att erinra emot tillstyrkan av framställningen under förutsättning att handel endast sker med begagnade metallvaror och föremål av sådan beskaffenhet, som i första stycket sägs.

Västerås den 12 februari 1940.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/Sven Holmer.

N:o 27.

Drätselkammarens skrivelse ang. förberedande åtgärder för tillbyggnad av djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 16 nästlidne januari månad, vilken skrivelse överlämnats till drätselkammaren för yttrande, har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige med gillande av de förberedande åtgärder styrelsen vidtagit för blivande tillbyggnad av stadens djuphamn måtte uttala sig för en sådan tillbyggnad och uppdraga åt hamnstyrelsen att fullfölja det förberedande arbetet ävensom att hos Kungl. Maj:t göra framställning om statsbidrag i den form, som kan prövas lämplig. Vid skrivelsen finnes fogad grafisk framställning utvisande malmexporten, upplagsytans storlek, kvantiteten omlastningsgods, hamninkomsterna, antalet registerton, godsmängdens storlek samt de effektiva krantimmarna under åren 1927—1939, vilka uppgifter alla avse djuphamnen och vilka visa en högst avsevärd stegring i hamntrafiken under de år framställningen avser.

Det material hamnstyrelsen i ärendet förebragt anser drätselkammaren till fullo styrka behovet av en tillbyggnad av djuphamnen, vilket behov jämväl var känt och beaktades vid stadens förvärv föregående år av mark vid Hammarby sjöhage. Drätselkammaren finner det också lämpligt, att frågan redan nu föres fram så långt, att arbetet kan igångsättas vid den tidpunkt, då det ur en eller flera synpunkter kan finnas lämpligt.

Då en utbyggnad av djuphamnen ur såväl kommunalt ekonomisk synpunkt som med tanke både på stadens utveckling och på stadens möjlighet att i en eventuellt kommande svår tid kunna bereda lättnad i arbetsmarknaden, är att tillstyrka, får drätselkammaren anhålla, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bifalla vad hamnstyrelsen i sin skrivelse hemställt.

Västerås den 15 februari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 27.

Ang. förberedande åtgärder för tillbyggnad av djuphamnen

Som stadsfullmäktige torde hava sig bekant har trafiken på djuphamnen under de senaste åren ökat i en oanad utsträckning. De kaj- och upplagsutrymmen, som nu stå till buds hava visat sig icke på långt när tillfredsställande. Hamnstyrelsen har därför sett sig nödsakad att hos stadsfullmäktige påpeka de vid djuphamnen rådande förhållandena. Då emellertid tidsläget knappast torde vara lämpligt för en omedelbar utbyggnad av hamnen, hemställer styrelsen nu endast om stadsfullmäktiges principiella uttalande beträffande sin ståndpunkt till en utbyggnad. Angående vad som av hamnstyrelsen i ärendet vidtagits och skälen härför vill styrelsen meddela följande.

Under den sista femtonårsperioden har den lastade och lossade godsmängden vid djuphamnen ökat från 1.446 ton under år 1925 till 491.024 ton under år 1939. Antalet effektiva krantimmar var år 1925 32 och år 1939 8.135. Uppgifterna för varje år framgå av nedanstående tabell:

År	Lossad och lastad godsmängd i ton.	Antalet effektiva krantimmar
1925	1.446	32
1926	4.348	102
1927	46.096	1.097
1928	63.108	1.647
1929	77.413	2.201
1930	93.631	2.109
1931	74.663	1.486
1932	94.055	1.861
1933	105.189	2.142
1934	153.980	3.016
1935	196.354	3.858
1936	255.307	4.085
1937	336.491	5.720
1938	350.853	6.046
1939	491.024	8.135

Djuphamnens inkomster ha under denna period ökat från cirka 27.000 kronor år 1925 till cirka 318.000 kronor år 1939. År 1938 voro inkomsterna cirka 218.500 kronor. I övrigt torde trafiken å hamnen framgå av bifogade grafiska framställning.

Hela denna utveckling har resulterat i att djuphamnen nu är för liten. Malmupplagen fylla, trots att de utökats i höjd genom anskaffande av skärmar, ej på långt när malmexportörernas fordringar på upplagsplatser. Tvärtom framföras ständigt nya krav på ökat utrymme. Detsamma är förhållandet med kolupplagen, där alla möjligheter nu äro utnyttjade för erhållande av upplagsplatser inom sådana gränser, att de ur ekonomisk synpunkt kunna användas av importörerna. Möjligheter finnas givetvis att som nödfallsåtgärd tillgripa Karlsbergs trädgård eller andra staden tillhöriga områden i hamnens närhet. I transporthänseende ställa sig emellertid dessa områden för dyrbara för importörerna och framtvinga betydande extra kostnader för kolen.

Stora svårigheter förefinnas för placering av de omlastningskol, som över

N:o 27.
Ang. förberedande åtgärder för tillbyggnad av djuphamnen

hamnen gå till upplandet. Anledningen härtill är bland annat, att Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget fordrar allt större områden för sina med åren växande upplag. Då omlastningstrafiken är en synnerligen viktig del av hamnrörelsen samt rymliga och välbelägna upplagsplatser höra till villkoren för denna trafiks bibehållande och utökande framgår, att den inskränkning, som nu har måst tillgripas beträffande dessa upplag, kan få för hamnen menliga konsekvenser. Förhållandena ha i ett par fall gjort att fartyg, destinerade till Västerås, varit tvungna att uppsöka annan hamn med större lagringsmöjligheter.

Till vad som om upplagsplatser anförts kommer, att Statens kolnämnd i sina föreskrifter om kolhandelns fortsatta utveckling uttalat sig för en indelning av landet i naturliga avsättningsområden kring varje importhamn, vilka områden i framtiden skulle betecknas såsom denna hamns uppland. Att en sådan utveckling skulle ställa stora krav på lagringsmöjligheterna vid djuphamnen är påtagligt.

Den nuvarande kajen har en längd av 200 meter. Då man i allmänhet får räkna behovet av kajlängd för ett fartyg till omkring 100 meter förstås de svårigheter, som måste uppstå vid placering av två fartyg vid kajen. Den korta kajen plägar medföra förhalningar och skiftningar av fartyg från och till kaj till hinder för det effektiva arbetet.

Trafiken under år 1939 var alltför stor för hamnens kapacitet. Genom övertidsarbete och väntetid för fartygen uppstodo så stora kostnader för rederier, lastavsändare och lastmottagare att fara föreligger för en minskning i trafiken över djuphamnen om ej snara och verksamma åtgärder vidtagas för utökning av hamnens kapacitet.

För att råda bot på dessa förhållanden har hamnstyrelsen tänkt sig hamnen förlängd med 250 meter i västlig riktning på en del av det av staden som bekant för sagda ändamål från Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget år 1939 förvärvade området. Hamnområdet skulle göras 130 meter djupt och sålunda erhålla en yta av 32.500 kvadratmeter. Denna nya hamn skulle påkalla byggandet av ytterligare en brokran.

Vid en förlängning av kajen skulle kolbåtarna flyttas till den nya kajen och den nuvarande tagas i bruk för endast malmbåtar. De områden, som erhöllos genom den nya hamnplanen, skulle fördelas mellan olika firmor. Styrelsen beräknar, att området genast vid färdigställandet blir i effektiv utsträckning disponerat.

Sedan byggnadskontoret på styrelsens uppdrag färdigställt ritningar och arbetsbeskrivning till ifrågavarande utbyggnad infordrade styrelsen under föregående höst anbud på arbetet. Det visade sig då, att kostnaderna för detta med de priser, som voro gällande den 30 juni 1939, skulle uppgå till omkring 1.500.000 kronor. Samma kostnader vid månadsskiftet november—december beräknades till cirka 2.000.000 kronor.

Hamnstyrelsen har jämväl detta år infordrat offerter på brokran. I avbidan på anbudens prövning kunna kostnaderna icke nu angivas. De representera dock ett betydligt belopp.

Utbyggnadens ekonomiska bärighet kan icke nu beräknas. Det är emellertid påtagligt, att inkomsterna väsentligt komma att stiga ej mindre genom större upplagshyror än även genom den ökade trafik, som efter utbyggnaden kan påräknas gå över hamnen.

N:o 27.

Ang. förberedande åtgärder för tillbyggnad av djuphamnen

Av styrelsen utsedda delegerade ha hos Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen efterhört möjligheterna till statsbidrag till arbetets utförande. Det framgick att något sådant icke för närvarande torde kunna påräknas. Det föreslogs emellertid, att hamnstyrelsen till Kungl. Styrelsen skulle insända de uppgjorda ritningarna ävensom arbetsbeskrivningen för granskning samt att styrelsen hos stadsfullmäktige skulle hemställa om uttalande angående dess principiella ståndpunkt till hela det förevarande ärendet för att detta, då tider därtill blevo, snabbare skulle kunna avgöras.

Med hänvisning till vad som sålunda anförts får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige för närvarande måtte besluta

> *att* med gillande av de förberedande åtgärder hamnstyrelsen vidtagit för blivande tillbyggnad av Västerås djuphamn uttala sig för en sådan tillbyggnad och uppdraga åt hamnstyrelsen att fullfölja arbetet härmed ävensom att hos Kungl. Maj:t göra framställning om statsbidrag i den form, som kan prövas lämplig.

Västerås den 16 januari 1940.

För hamnstyrelsen:

G. A. WITTBOM.

/Sven Holmer.

N:o 28.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en kontorsbiträdesbefattning å stadsfogdekontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten har i skrivelse till stadsfullmäktige av den 8 januari 1940 med överlämnande av en av stadsfogden gjord framställning på anförda skäl hemställt, att skrivbiträdesbefattningen hos stadsfogden måtte överföras på ordinarie stat med placering i 21. lönegruppens tredje lönegrad såsom I klass kvinnligt kontorsbiträde samt att stadsfogden i samband härmed måtte åläggas att av sina sportler ytterligare avstå 2.859 kronor årligen. I häröver den 12 januari 1940 avgivet yttrande har lönenämnden med utförlig motivering tillstyrkt magistratens förslag med den ändring, att stadsfogden av sina sportler borde avstå ytterligare 2.967 kronor.

Drätselkammaren, som jämväl förehaft ärendet till förberedande behandling och som känner till, att frågan under en längre tid varit föremål för ingående behandling hos lönenämnden, tillstyrker till alla delar lönenämndens hemställan.

Med påpekande tillika, att ifrågavarande befattning sedan stadsfullmäktiges beslut 1932 varit att betrakta såsom en halvt kommunal syssla, anhåller drätselkammaren, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att bifalla vad lönenämnden i sin skrivelse hemställt.

Västerås den 15 februari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med omreglering av löne- och pensionsförmånerna för stadsfogdebefattningen beslöto stadsfullmäktige den 30 juni 1932 uppföra befattningen i 41. lönegruppen av stadens lönestat med skyldighet för tjänsteinnehavaren att till stadskassan inleverera av sportlerna i tjänsten ett årligt belopp av 5.540 kronor samt att själv avlöna det eller de skrivbiträden, som han för tjänstegöromålens fullgörande kunde finna nödigt anlita, därvid ett å stadsfogdekon-

N:o 28.

Ang. inrättande av en kontorsbiträdesbefattning å stadsfogdekontoret.

toret anställt skrivbiträde vid fortsatt anställning skulle åtnjuta samma lön som enligt gällande lönestat uppbars av kvinnligt kontorsbiträde av II klass, med hänsyn tillika tagen till den tid hon tjänstgjort å stadsfogdekontoret. Stadsfogden har sedermera i skrivelse till lönenämnden den 23 februari 1938 hemställt, att det å stadsfogdekontoret anställda skrivbiträdet, fröken Britta Vilhelmina Eriksson, måtte överföras på ordinarie stat och därvid jämställas med kvinnligt kontorsbiträde av I klass samt äga uppbära lön enligt 4. lönegraden av vederbörlig lönegrupp. Lönenämnden ansåg sig då icke böra framlägga ärendet för stadsfullmäktige i avbidan på utredning av frågan om indragning av sportlerna å stadsfogdetjänsten.

I skrivelse till magistraten har stadsfogden nu med bifogande och under åberopande av utredning angående skäligheten av skrivbiträdets erhållande av befattning såsom kontorsbiträde av I klass, hemställt, *att* det å stadsfogdekontoret anställda skrivbiträdet måtte bliva överfört på ordinarie stat såsom skrivbiträde av I klass 3. lönegraden samt *att* stadsfogden ålägges att tillsvidare och intill dess hans lön på annat sätt kan bliva reglerad till stadens kassa av sportlerna inleverera ytterligare 2.859 kronor, utgörande slutlönen för II klass kvinnligt kontorsbiträde före 1938 års lönereglering.

Med överlämnande av omförmälda skrivelse har magistraten hos stadsfullmäktige på anförda skäl hemställt om bifall till stadsfogdens framställning. Lönenämnden, till vilken ärendet för utlåtande remitterats, får nu anföra följande.

Då nu stadsfogden förklarat sig villig att, därest skrivbiträdesbefattningen uppföres på ordinarie stat, till stadskassan ytterligare inleverera av sportlerna ett belopp, svarande mot den vid tidpunkten för stadsfullmäktiges förenämnda beslut gällande högsta lönen för kvinnligt kontorsbiträde av II klass eller 2.859 kronor anser lönenämnden, att frågan härom bör kunna behandlas utan sammanhang med frågan om eventuell indragning av stadsfogdens sportler. På grund av de mångskiftande göromål, som förekomma å stadsfogdekontoret, är lönenämnden övertygad om att konstant behov av ett skrivbiträde å kontoret förefinnes. Ehuru stadsfullmäktige tidigare uttalat sig för en avlöning till skrivbiträdet, motsvarande vad som av staden betalas till ett kvinnligt kontorsbiträde av II klass, anser sig lönenämnden emellertid på grund av sin kännedom av de krav, som måste kunna ställas på ifrågavarande biträdes kvalifikationer samt med hänsyn till magistratens utlåtande i ärendet böra föreslå, att å stadsfogdekontoret inrättas en tjänst såsom kvinnligt kontorsbiträde av I klass.

Det nuvarande skrivbiträdet har av tidigare tjänsteinnehavare avlönats med 3.105: 96 per år, vilken avlöning den nuvarande stadsfogden ansett sig icke kunna försämra vid sitt tillträde av tjänsten. Då lönen i 2. och 3. lönegraderna för kontorsbiträde av I klass utgår med 2.967 respektive 3.174 kronor, skulle det nuvarande biträdet i den händelse hon skulle utses till befattningen, bliva placerad i 3. lönegraden.

Gentemot stadsfogdens och magistratens hemställan, att stadsfogden av sina sportler skall avstå ett belopp motsvarande 1932 års högsta lön för II klass skrivbiträde vill lönenämnden anföra, att stadsfullmäktiges beslut, att "å stadsfogdekontoret anställt skrivbiträde vid fortsatt anställning skall åtnjuta samma lön, som enligt gällande lönestat uppbäres av kvinnligt kontorsbiträde av II klass" torde avse ifrågavarande lön enligt det vid varje särskilt tillfälle gällande

N:o 28.
Ang. inrättande av en kontorsbiträdesbefattning å stadsfogdekontoret.

lönereglementet. Med denna tolkning skulle stadsfogden i fall av stadsfullmäktiges godkännande av lönenämndens förslag åläggas att nu av sportlerna årligen till stadskassan inleverera 2.967 kronor. Därest biträdeslönen ytterligare skulle höjas, skulle sportelbidraget jämväl ökas. Om nu staden övertar skrivbiträdets avlöning och stadsfogden sålunda förlorar all möjlighet att vidare bestämma angående biträdets lön anser lönenämndens skäligt, att det belopp, varmed stadsfogden skall bidraga, fastställes till 2.967 kronor. Emot detta nämndens förslag har stadsfogden under hand meddelat, att han intet har att erinra.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att från och med den 1 januari 1940 inrätta en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadsfogdekontoret, uppförd i 21. lönegruppen av stadens lönestat;

att bemyndiga magistraten att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen; samt

att med ändring av tidigare beslut i fråga om stadsfogdens avlöningsförhållanden stadga skyldighet för denne att av sina sportler å tjänsten årligen till stadskassan inleverera ett ytterligare belopp, svarande mot den högsta lön, som enligt stadens nu gällande lönereglemente utgår till kvinnligt kontorsbiträde av II klass eller 2.967 kronor.

Västerås den 12 januari 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bifogade till magistraten från stadsfogden i staden inkomna skrivelse får magistraten anföra följande.

Då ett konstant behov av åtminstone ett biträde å stadsfogdens kontor otvivelaktigt förefinnes, anser magistraten lämpligt, att, utan avseende å när eller huru frågan om stadsfogdens löneförmåner kommer att slutgiltigt ordnas, ett sådant biträde uppföres å ordinarie stat. På grund av sin befattning med exekutionsväsendet äger magistraten en ingående kännedom om de göromål,

N:o 28.
Ang. inrättande av en kontorsbiträdesbefattning å stadsfogdekontoret.

som måste åvila ett sådant biträde. Enligt magistratens förmenande är med hänsyn till göromålens art och omfattning uppenbart, att biträdet bör hänföras till klass I. En jämförelse mellan nu ifrågavarande biträde och övriga till klass I hänförda kvinnliga kontorsbiträden i stadens tjänst med avseende å tjänstegöromålens natur och arbetsbördan synes magistraten jämväl klart giva vid handen, att det å stadsfogdekontoret anställda biträdet bör hänföras till nämnda klass.

Magistraten, som kan vitsorda det å stadsfogdekontoret nu anställda skrivbiträdet Britta Erikssons skicklighet och lämplighet för befattningen såsom skrivbiträde åt stadsfogden, får därför hemställa, att Britta Eriksson måtte överföras å stat såsom skrivbiträde av klass I. Med hänsyn till Britta Erikssons långa tidigare anställning som biträde å stadsfogdekontoret och de till henne nu utgående löneförmånerna torde hon böra hänföras till tredje lönegraden i vederbörande lönegrupp och erhålla en årlig lön av 3.174 kronor. Magistraten får tillika föreslå, att därest denna framställning bifalles, intill dess stadsfogdens lön må bliva på annat sätt reglerad, stadsfogden jämlikt eget åtagande ålägges att av sportlerna i tjänsten, utöver det nu bestämda beloppet, 5.540 kronor, till stadskassan årligen inleverera ytterligare ett belopp, motsvarande den lön det å stadsfogdekontoret anställda biträdet äger åtnjuta, eller 2.859 kronor.

Västerås den 8 januari 1940.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/S. Högsell.

N:o 29.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för uppförande av lantarbetarebostäder.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med förmälan att de nya lantarbetarebostäderna vid Malma och Nordanby, till vilka stadsfullmäktige den 30 juni och den 24 november 1938 beviljade anslag, numera äro färdigbyggda, har lantegendomsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige av den 31 januari 1940 meddelat att de beviljade anslagen, tillhopa 55.000 kronor, överskridits med 6.603 kronor 53 öre, för täckande av vilket belopp nämnden nu anhåller om tilläggsanslag.

Drätselkammaren, till vilken frågan för yttrande remitterats, får med tillstyrkan överlämna framställningen till stadsfullmäktige och hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

> *att* för ändamålet anvisa 6.603 kronor 53 öre att tillsvidare utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren framdeles må komma att besluta.

Västerås den 15 februari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 30 juni och den 24 november 1938 beviljat anslag med tillhopa 55.000 kronor för uppförande av arbetarbostäder vid Nordanby och Malma, får lantegendomsnämnden, då de beviljade medlen på nedan anförda skäl icke visat sig tillräckliga, hemställa, att stadsfullmäktige måtte bevilja ett tilläggsanslag å 6.603 kronor 53 öre.

För ifrågavarande byggnaders uppförande antog lantegendomsnämnden ett av byggmästaren Edvin Bergman, Barkarö, avgivet anbud å 52.663 kronor, vilken summa icke innefattade sprängningsarbeten, källare vid Malma, m. fl. anordningar, som under byggnadstiden visats vara nödvändiga. Dessa utöver åtagandet i entreprenadkontraktet utförda arbeten fördela sig på följande sätt och med nedannämnda belopp,

sprängningsarbeten vid Nordanby	1.595: 47
anordnande av källare för lantbrukets behov vid Malma	1.044: 27
rörgravar vid Malma och Nordanby	966: 29
yttre vatten- och avloppsledningar	279: 40
4 st. spiskombinationer	1.112: —
motorhydrofor vid Malma	428: —
varmvattenberedare vid Malma	144: —
vartill komma sprängämnen, extra ljuspunkter å vindarna, kontrollantarvode, vattenundersökning, expansionskärl, diverse materiel m. m. till ett belopp av	1.034: 10
Kronor	6.603: 53

N:o 29.
Ang. tilläggsanslag för uppförande av lantarbetarebostäder.

Vid beräkningen av byggnadskostnaderna kunde icke förutses, att sprängningsarbeten i någon större omfattning vore erforderliga men på grund av markens beskaffenhet måste dylika, om rörgravarna medräknas, utföras för omkring 2.400 kronor. Sedan nämnden vid besök å platsen efter det grunden till bostaden vid Malma blivit lagd konstaterat, att ett utrymme, som icke var avsett att tagas i anspråk, för en relativt låg kostnad kunde utnyttjas till källare för lantbrukets behov, beslöt nämnden låta iordningställa en dylik. I den till anbudsgivare utlämnade arbetsbeskrivningen hade av arkitekten angivits, att bl. a. spisar och varmvattenberedare skulle bekostas av byggherren, varför entreprenören givetvis icke inräknat dessa i sitt anbud utan debiterat byggherren desamma. Uppsättning av motorhydrofor vid Malma visade sig nödvändig, då vattentrycket till varmvattenberedaren utan sådan var för lågt.

Övriga utförda arbeten samt materialinköp vilka skulle åvila byggherren hava dels på grund av tidigare omnämnda sprängningsarbeten samt prissteg-ringar å råvaror uppgått till högre belopp än vad som kunnat beräknas.

Under åberopande av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden anhålla att stadsfullmäktige måtte besluta

att för täckande av kostnaderna för angivna arbeten å nu ifrågavarande bostäder vid Malma och Nordanby bevilja ett tilläggsanslag å 6.603 kronor 53 öre.

Västerås den 31 januari 1940.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

N:o 30.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av svinhus och vedbodar för lantarbetarebostäderna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed med tillstyrkan överlämna bifogade skrivelse från lantegendomsnämnden med begäran om anslag med 6.500 kronor för uppförande av svinhus och vedbodar vid Nordanby och Malma samt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet anvisa 6.500 kronor att tillsvidare utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren framdeles må komma att besluta.

Västerås den 15 februari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vid Nordanby och Malma uppförts nya arbetarebostäder samt lantarbetarna enligt gällande avtal äro berättigade erhålla lämpliga utrymmen för uppfödning av husbehovsgrisar ävensom för förvaring av ved, får lantegendomsnämnden anhålla, att, då dylika saknas vid dessa nyuppförda bostäder, stadsfullmäktige måtte bevilja anslag med 6.500 kronor för uppförande av ifrågavarande utrymmen.

Dessa byggnader, vilka vid Malma skulle innehålla 10 och vid Nordanby 6 svinkättar samt erforderliga vedbodar, äro avsedda att brukas även för de lantarbetare, som bebo äldre bostäder vid nämnda gårdar, enär samtliga de av dessa disponerade svinhusen befinna sig i sådant skick att de snarast tarva ganska omfattande reparationer. Vid beräkning av nybyggnads- och reparationskostnaderna har konstaterats, att avsevärd besparing skulle göras, därest nu ifrågavarande utrymmen kunde koncentreras till en byggnad å vardera stället.

Med anledning av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden anhålla att stadsfullmäktige måtte besluta

att för uppförande av svinhus och vedbodar vid Nordanby och Malma bevilja ett anslag å 6.500 kronor.

N:o 30.
Ang. anordnande av svinhus och vedbodar för lantarbetarebostäderna.

Västerås den 31 januari 1940.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

N:o 31.

Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av ny brunn m. m. vid Nordanby.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får med tillstyrkan härmed överlämna bifogade skrivelse från lantegendomsnämnden med begäran om anslag med 5.000 kronor för upptagande av ny brunn samt anordnande av vatten- och avloppsledningar till huvudbyggnaden samt ena flygelbyggnaden å Nordanby samt hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet anvisa 5.000 kronor att tillsvidare utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren framdeles må komma att besluta.

Västerås den 15 februari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Sven Holmer.

N:o 31.

Ang. upptagande av ny brunn m. m. vid Nordanby.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härigenom anhålla, att stadsfullmäktige för upptagande av ny brunn samt anordnande av vatten- och avloppsledningar till huvudbyggnaden och ena flygelbyggnaden å Nordanby måtte bevilja ett anslag å 5.000 kronor och får lantegendomsnämnden som skäl härför anföra.

Då den för ovannämnda byggnader avsedda vattenbrunnen upprepade gånger sinat samt vattnet i densamma vid nederbörd starkt förorenas av ytvattnet, hava vid flera tillfällen klagomål anförts häröver av förbrukarna. Någon möjlighet att avhjälpa dessa olägenheter föreligger icke, varför anordnande av ny brunn är av nöden. Vid företagen undersökning har konstaterats att den vid planerade ladugården å Nordanby upptagna rörbrunnen innehåller lämpligt bruksvatten samt att någon närmare byggnaderna belägen brunn icke kan iordningställas. Med anledning härav har lantegendomsnämnden funnit fördelaktigast att från sistnämnda brunn anlägga vattenledning till ifrågavarande bostadshus ävensom att i samband härmed av hygieniska skäl anordna avloppsledning till byggnaderna.

På grund av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden anhålla att stadsfullmäktige måtte besluta

att för upptagande av ny brunn samt anordnande av vatten- och avloppsledningar till huvudbyggnaden och ena flygelbyggnaden å Nordanby bevilja ett anslag å 5.000 kronor.

Västerås den 31 januari 1940.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

N:o 32.

Drätselkammarens skrivelse ang. utlämnande av byggnadslån för bostadsbyggnad för barnrika familjer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 26 oktober 1939 beslöto stadsfullmäktige uppdraga åt drätselkammaren att till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar upplåta en tomt å Sandgärdet för uppförande av ett bostadshus för mindre bemedlade, barnrika familjer. Stiftelsens verksamhet, som grundar sig bl. a. på stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1936 och den 25 februari 1937, avser att enligt de förutsättningar och stadganden, som innehållas i Kungl. Kungörelsen den 4 september 1935 om lån och bidrag av statsmedel till främjande av bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer, uppföra och förvalta bostadshus för ifrågavarande ändamål. På staden ankommer enligt författningsbestämmelserna och i övrigt för verksamheten här antagna grunder att kostnadsfritt tillhandahålla byggnadstomter och att förmedla statens bostadsanskaffningslån till byggnadsföretagen ävensom att genom utsedda styrelseledamöter och i övrigt följa och granska stiftelsens verksamhet.

Vad angår det nu senast planerade bygget å Sandgärdet för barnrika familjer har stiftelsen i skrivelse till drätselkammaren meddelat, att ritningar m. m. för bygget inom närmaste tiden äro klara och att bygget förväntas kunna igångsättas ganska snart, men att Statens Byggnadslånebyrå ej för närvarande disponerar några medel för ifrågavarande verksamhet. Med anledning härav ifrågasätter stiftelsen, att staden skulle tillhandahålla det nödiga byggnadskapitalet. Då stiftelsens framställning är så allmänt hållen, att drätselkammaren därpå ej kunnat grunda någon säker uppfattning om den begärda ekonomiska hjälpens närmare innebörd, har drätselkammaren icke för sin del kunnat taga slutlig ställning till densamma. Emellertid är drätselkammaren av den uppfattningen, att därest den angivna svårigheten beträffande statens medverkan endast är av tillfällig art och stadens begärda medverkan sålunda endast skulle avse en kortvarig försträckning av byggnadsmedel i avbidan på att nödiga anslagsmedel ställas till Statens Byggnadslånebyrås förfogande, stadskassan skulle kunna medverka till byggets snara igångsättande, en sak som ur flera synpunkter framstår som önskvärd. Drätselkammaren vill härmed anhålla om stadsfullmäktiges bemyndigande att verkställa en dylik tillfällig utlåning. Det belopp varom högst skulle bliva fråga är enligt stiftelsens uppgift 135.000 kronor.

På grund av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att till H. S. B:s i Västerås stiftelse Solgårdar i och för skyndsamt påbörjande av stiftelsens planerade nybyggnad för barnrika familjer å av staden tillhandahållen tomt inom Sandgärdet i

N:o 32.
Ang. utlämnande av byggnadslån för bostadsbyggnad för barnrika familjer.

avbidan på utlämnande av lån från Statens Byggnadslånebyrå tillfälligt från stadskassan utlåna erforderligt byggnadskapital intill ett belopp av 135.000 kronor.

Västerås den 15 februari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

N:o 33.

Drätselkammarens skrivelse ang. återbetalning av w. c. avgifter m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 19 juni 1914 beslöto stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren och hälsovårdsnämnden, att för varje inom staden befintlig vattenklosett skulle fr. o. m. den 1 oktober samma år till vatten- och gasverksstyrelsen erläggas en årlig avgift av 15 kronor. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 december 1919 höjdes berörda avgift fr. o. m. den 1 januari 1920 till 25 kronor. Den 28 november 1935 beslöto stadsfullmäktige, att avgifterna skulle fr. o. m. den 1 januari 1936 ånyo nedsättas till 15 kronor.

Sedan tvistigheter i en del andra städer, där jämväl w. c.-avgifter varit införda, uppstått mellan städerna och fastighetsägarna rörande lagligheten och rättmätigheten av dessa avgifter samt dessa tvister lett till rättegångar, vilka syntes gå städerna emot, började även en del fastighetsägare här i Västerås underlåta att betala de debiterade avgifterna. Då denna underlåtenhet började taga större omfattning, öppnade drätselkammaren rättegång mot en sådan fastighetsägare för att få frågan om giltigheten av de här beslutade w. c.-avgifterna rättsligen prövad. Vid denna tidpunkt förelåg ännu icke något med säkerhet vägledande domstolsutslag i högsta instans, särskilt med hänsyn till, att de föreliggande förhållandena och grunderna för besluten om w. c.-avgifternas införande och fastställande för de särskilda fastigheternas del i vissa avseenden, vilka med skäl kunde anses vara av betydelse och eventuellt avgörande för frågans rättsliga bedömande, voro olikartade i de särskilda städerna. Rättegången gick emellertid staden emot. Sålunda ogillade rådhusrätten genom dom den 2 maj 1938 stadens i målet förda talan. Denna dom fastställdes av såväl Svea hovrätt som av högsta domstolen. Kungl. Maj:ts dom, som givits den 9 december 1939, överlämnas härmed.

N:o 33.
Ang. återbetalning av w. c.-avgifter m. m.

Det beslut stadsfullmäktige på sin tid fattade rörande w. c.-avgifternas införande torde hava varit kommunalrättsligt oangripbart. Debitering och betalning av avgifterna har skett i överensstämmelse med lagakraftvunnet stadsfullmäktigebeslut och av hälsovårdsnämnden vid varje meddelat tillstånd given föreskrift. Kungl. Maj:ts dom gör emellertid, att staden ej äger möjlighet att tvinga fastighetsägarna att erlägga avgifterna. Detta får betecknas som en ny rättsprincip, som står i direkt strid mot flera tidigare regeringsrättsutslag.

Inför den situation, som sålunda uppkommit, har drätselkammaren upptagit till behandling frågan, huruvida och i vad mån staden kan vara skyldig eller bör återbetala redan erlagda w. c.-avgifter. Sådana hava nämligen i avsevärd utsträckning erlagts även efter den tid, då avgifternas berättigande började sättas i fråga och ända till 1938 års utgång, varefter några räkningar å dessa avgifter ej utskrivits. Vad den rent rättsliga sidan av detta spörsmål beträffar har verkställd juridisk undersökning givit vid handen, att någon ovillkorlig rätt för fastighetsägarna att återfå dessa erlagda avgifter ej torde föreligga allt intill tidpunkten för högsta domstolens dom, då rättsfrågan sålunda blev slutligen avgjord. Emellertid synes det drätselkammaren rimligt, att staden likväl återbetalar de erlagda avgifter, som belöpa å tiden efter det underrätten meddelade sitt sedermera fastställda utslag, eller sålunda för månaderna maj—december 1938. Den summa, som härför erfordras, kan för närvarande ej så noga beräknas, men torde förslagsvis komma att uppgå till omkring 21.000 kronor.

Härtill kommer emellertid att därutöver torde erfordras bokföringsmässig täckning för de intill 1938 års utgång icke erlagda avgifterna, vilka i budgeten beräknats som inkomst och i bokslut upptagits som tillgång, en tillgång som nu måste avskrivas. Det belopp, varom i detta hänseende är fråga, torde belöpa sig till omkring 64.000 kronor.

Drätselkammaren vill sedermera, antingen i samband med 1939 års bokslut eller vid uppgörandet av nästa års budget återkomma till frågan om anslag för nu nämnda ändamål och för närvarande inskränka sig till att framföra förslag om återbetalning av erlagda w. c.-avgifter i den utsträckning ovan angivits.

I samband härmed torde uttryckligt beslut om w. c.-avgifternas upphörande böra fattas.

Under hänvisning till det ovan anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga vatten- och gasverksstyrelsen att av tillgängliga medel återbära de w. c.-avgifter, som vederbörande fastighetsägare styrka sig hava erlagt till staden för tiden från den 2 maj 1938;

samt att årliga w. c.-avgifter icke vidare skola debiteras fastighetsägarna i Västerås.

Västerås den 15 februari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 33.
Ang. återbetalning av w. c.-avgifter m. m.

Kungl. Maj:ts dom i det till Kungl. Maj:ts överseende från Dess och Rikets Svea hovrätt genom ordentligt sökande komna målet mellan Västerås stad, sökande, samt ombudsmannen Sven Robert Stark, Kullavägen 5, Västerås, svarande.

Handlingarna i målet visa följande:

Stadsfullmäktige i Västerås hava genom beslut den 19 juni 1914 bestämt, att för varje vattenklosett inom fastighet med avloppsledning, ansluten till stadens avloppsnät, skulle erläggas en årlig avgift av 15 kronor att utbetalas den 1 april varje år och utgå från den 1 nästföregående oktober. Därefter hava stadsfullmäktige beslutat, den 30 december 1919 att vattenklosettavgiften från och med år 1920 skulle utgå med 25 kronor för varje klosett och den 28 november 1935 att årliga avgiften för vattenklosettanläggning, ansluten till stadens avloppsledningar, från och med år 1936 tills vidare skulle utgå med 15 kronor. Hälsovårdsnämnden i Västerås har genom beslut den 14 september 1936 på ansökan av Stark tillåtit honom att inom den honom tillhöriga fastigheten med adressnummer 13 vid Apalbyvägen i Västerås hava två vattenklosetter inrättade, under villkor, bland andra, att tillståndet skulle gälla så länge Stark och efterföljande ägare till fastigheten erlade för vattenklosetter av stadsfullmäktige beslutade avgifter.

Staden har efter stämning, som delgivits Stark den 23 mars 1938, vid rådhusrätten i Västerås yrkat åläggande för Stark att till staden utgiva 22 kronor 50 öre, utgörande den 31 mars, den 30 september och den 31 december 1937 till betalning förfallna vattenklosettavgifter för första, tredje och fjärde kvartalen 1937.

Rådhusrätten, varest staden tillika fordrat ränta och parterna framställt anspråk på ersättning för rättegångskostnaderna, har genom dom den 2 maj 1938 utlåtit sig: Enär de av staden gjorda anläggningar för avledande och renande av avloppsvätska måste anses vara sådana anordningar till innevånarnas gemensamma gagn, till vilka samtliga skattskyldiga inom staden hava att i vanlig ordning bidraga, samt vid sådant förhållande staden icke kan å de i målet åberopade, av stadsfullmäktige fattade beslut grunda rätt att av Stark utfå omstämda avgifter, alltså och då staden icke visat annan omständighet, på grund varav staden skulle vara berättigad till berörda avgifter, prövar rådhusrätten rättvist ogilla stadens talan. Staden förpliktas ersätta Stark för dennes kostnader å målet med fyrahundra kronor jämte det belopp, Stark visar sig hava utgivit för rådhusrättens protokoll i målet.

Hovrätten, där staden efter vad fullföljt talan, har enligt dom den 27 december 1938 ej funnit skäl att göra ändring i rådhusrättens dom samt ålagt staden att gottgöra Stark hans utgifter å målet i hovrätten med etthundratjugufem kronor jämte vad Stark visade sig hava utgivit för hovrättens dom.

I hovrättens dom har staden i underdånighet sökt ändring, som Stark i underdånighet bestritt.

Staden har den 11 januari 1939 hos Kungl. Maj:ts befallningshavande i Västmanlands län nedsatt dels fullföljelseavgift, etthundrafemtio kronor, dels ock enahanda belopp till säkerhet för kostnadsersättning åt motparten.

Kungl. Maj:ts dom är med Dess Högsta Domstol besluten; given Stockholms slott den 9 december 1939.

N:o 33.
Ang. återbetalning av w. c.-avgifter m. m.

Kungl. Maj:t har i nåder låtit Sig föredragas handlingarna i detta mål och prövar rättvist fastställa hovrättens dom.

Stark äger hos Kungl. Maj:ts befallningshavande i Västmanlands län såsom ersättning för sina kostnader å målet hos Kungl. Maj:t lyfta det av staden till säkerhet i sådant avseende nedsatta beloppet, ett hundrafemtio kronor, och förpliktas staden att till Stark utgiva trettio kronor såsom ytterligare ersättning för nämnda kostnader. Det vederbörande hava att ställa sig till underdånig efterrättelse.

Under Kungl. Maj:ts Sekret

Sigill.

/H. F. K. Karlsson.

N:o 34.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till om- och tillbyggnadsarbeten vid Skarpskytteföreningens skjutbana.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren av den 11 innevarande månad har Västerås Frivilliga Skarpskytteförening på anförda skäl hemställt, att drätselkammaren hos stadsfullmäktige måtte göra framställning om, att fullmäktige såsom bidrag till genomförande av vissa nödvändiga ny- och ombyggnadsarbeten vid föreningens skjutbana å Malmaberg ville bevilja 10.000 kronor. Drätselkammaren får i ärendet anföra följande.

Under de senaste åren har anslutningen till den frivilliga skytterörelsen tilltagit i hög grad för att under den sista tiden hava ökat i tidigare icke anad utsträckning. Skytterörelsen har sålunda utvecklat sig till en inom alla åldrar och befolkningslager uppskattad fritidssysselsättning, där friluftsliv paras med nyttig förströelse och där tävlingsmomenten och strapatserna utan tvivel medverka till skapande av fysisk och psykisk träning. Då frivilliga skarpskytteföreningen är en av stadens äldsta föreningar, som utgjort och utgör ett inslag i stadens liv och som omfattar en stor del av stadens äldre och yngre medborgare, har drätselkammaren funnit starka skäl tala för, att staden nu genom ekonomiskt bidrag hjälper föreningen att få vissa angivna och nödvändiga utbyggnads- och omändringsarbeten utförda på samma sätt som staden tidigare lämnat bidrag till andra stadens föreningar av skilda slag. Drätselkammaren vill också påpeka, att föreningen under gångna år avgiftsfritt tillhandahållit sin skjutbana för, jämte andra, polisen och skolorna.

I sin skrivelse meddelar föreningen, att den givetvis under många år varit

N:o 34. *Ang. om- och tillbyggnadsarbeten vid Skarpskytteföreningens skjutbana.*

underkunnig därom, att banorna varit för små, vilket påtagligt framträtt vid de större tävlingarna, men att det icke varit tänkbart, att med de ytterst begränsade medel, som stått till föreningens förfogande, kunna genomföra några som helst grundförbättringar utan att endast nödtorftigt hålla rörelsen igång.

Beträffande det byggnadsprogram, som föreningen anser böra genomföras inom den närmaste tiden för tillgodoseende av de nödvändigaste kraven, anför föreningen följande.

"1. *För skjutning å 100 m. avstånd.*

Kulfånget repareras och sand pålägges, varjämte tavelställ ombyggas och repareras, markörskydd anordnas och skyttebanken förbättras.

2. *För skjutning å 200 m. avstånd.*

Antalet tavelställ 8 st. måste utökas med 4 à 6 st. och härför erfordras utvidgning av blinderingen med stödmurar i betong, förlängning av blinderingsvallarna med stödmurar i betong och anordnande av inbyggd blindering till motsvarande längd, plintar för nya tavelställ, materialbod i blinderingsvallen samt tavelställningar med hissanordningar. Skyttebankarna på skjutplatsen utökas och påläggas, expeditionen på skjutplatsen utvidgas.

3. *För skjutning å 300 m. avstånd.*

Blinderingen justeras och nya sandmängder påföras, tavelställ justeras, erforderliga dräneringar utföras kring och framför vallen, skjutvallen justeras och sand påföres.

4. *För skjutning å 400 m. avstånd.*

Skjutvallarna justeras och områdena framför dessa planeras.

5. *Befintliga telefonledningar* äro otillförlitliga och mankera gång efter annan, varför jordkabel bör nedläggas samt nya telefonapparater anskaffas.

6. *Skyttepaviljongen* tarvar grundlig reparation, bl. a. måste taket förstärkas.

7. *Vägförbindelserna böra ordnas.*

För närvarande leder körbar väg till skjutbanan endast över Gideonsberg och denna väg är av sådan beskaffenhet, att den vid vissa tillfällen knappast är framkomlig. Stora backar med krökar hindra framkomsten och under vintern snöar denna väg gång efter annan igen, så att några fordon ej kunna komma fram med ammunition m. m.

Många skyttar söka sig till banan från Urhagsgatan, varifrån avståndet till paviljongen endast är ett par hundra meter, men någon körbar väg finnes ej utan endast gångstig.

Det är sålunda ett önskemål, att väg anlägges på lämpligaste sätt till skyttebanan, men torde denna fråga få göras till föremål för ytterligare utredning.

N:o 34.
Ang. om- och tillbyggnadsarbeten vid Skarpskytteföreningens skjutbana.

8. *Vattenfrågan* är aktuell sedan befintlig brunn endast lämnar ett otillräckligt och för husbehov olämpligt vatten. Närmaste plats varifrån vatten kan erhållas är ledningar i Urhagsgatan, och torde vattenfrågan kunna ordnas i samband med anläggande av väg från denna gata till paviljongen.

9. *Dränering av skjutbanan och igenläggning av öppet dike.*

Snett över skjutbanan framgår ett stort öppet dike, som lämpligen bör igenläggas med cementrörsledning, även böra områdena mellan skjutplatserna och blinderingarna dräneras till förhindrande av de dimbildningar, som uppstå under vissa väderleksförhållanden och ofta orsaka besvärligheter med skjutningen.

Av ovanstående torde framgå, att skarpskytteföreningens byggnads- och arbetsprogram är mycket omfattande, och att det torde erfordras betydande belopp att genomföra detsamma även om en hel del arbeten kunna åstadkommas genom frivillig arbetskraft. Emellertid äro de åtgärder, som angivas i punkterna 1—5, 6 och 8 ytterst trängande och måste påbörjas omedelbart eller så snart väderleksförhållandena det tillåta. Övriga arbeten med vägar m. m. torde få anstå till dess erforderliga medel kunna anskaffas och äro dessa arbeten ej så överhängande."

På grund av vad som sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta,

att såsom bidrag till utförande av vissa om- och nybyggnadsarbeten vid Västerås Frivilliga Skarpskytteförenings skjutbana vid Malmaberg bevilja ett anslag av 10.000 kronor; samt

att nämnda belopp skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 15 februari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

N:o 35.

Drätselkammarens skrivelse ang. avlöning till inkallade vid förstärkt försvarsberedskap.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 13 innevarande månad har lönenämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige med ändring av sitt den 26 oktober 1939 fattade beslut angående ersättning till de stadens befattningshavare, som innehava heltidsanställning och som i anledning av anbefalld förstärkt försvarsberedskap åtnjuta tjänstledighet för fullgörande av militärtjänstgöring, måtte fastställa, att sådana befattningshavare oavsett anställningstiden skola åtnjuta de löneförmåner, som den 26 sistlidne oktober månad beslutades. Drätselkammaren, till vilken ärendet för utlåtande överlämnats, får anföra följande.

Drätselkammaren biträder helt den av lönenämnden föreslagna ändringen. Då emellertid förenämnda beslut jämväl avser de stadens befattningshavare, vars lönestater blivit av Kungl. Maj:t fastställda, magistratens ledamöter, polismästaren och stadsfogden, skall nu ifrågavarande beslut för att bliva gällande beträffande sistnämnda befattningshavare underställas Kungl. Maj:t för fastställelse.

På grund av vad som i ärendet förekommit, får drätselkammaren sålunda hemställa, att stadsfullmäktige med ändring av sitt den 26 oktober 1939 fattade beslut måtte fastställa,

att de stadens befattningshavare, som innehava heltidsanställning och i anledning av anbefalld förstärkt försvarsberedskap åtnjuta tjänstledighet för fullgörande av militärtjänst oavsett anställningstiden under tjänstledigheten skola vidkännas avdrag med 50 procent om vederbörande är familjeförsörjare, men eljest med 75 procent av samtliga avlöningsförmåner; samt

att detta beslut i vad det angår sådana stadens befattningshavare, för vilka gäller av Kungl. Maj:t fastställd lönestat, skall underställas Kungl. Maj:t för fastställelse.

Västerås den 15 februari 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 35.

Ang. avlöning till inkallade vid förstärkt försvarsberedskap.

Vid sitt sammanträde den 26 oktober 1939 beslöto stadsfullmäktige i ärende angående avlöning till befattningshavare under förstärkt försvarsberedskap jämte annat "att de stadens befattningshavare, som innehava heltidsanställning och i anledning av nu anbefalld förstärkt försvarsberedskap åtnjuta tjänstledighet för fullgörande av militärtjänst samt varit i stadens tjänst sedan minst ett år före inryckningsdagen, skola under tjänstledigheten vidkännas avdrag med 50 % om vederbörande är familjeförsörjare". (Stadsfullmäktiges handlingar n:r 161).

I sin skrivelse till stadsfullmäktige i denna fråga uttalade lönenämnden, att därest den anbefallda militärtjänsten skulle komma att avsevärt utsträckas tillfälle borde beredas stadsfullmäktige att taga ärendet under omprövning. Lönenämnden vill nu i förenämnda fråga anföra följande.

I det ovan refererade beslutet fastslogo stadsfullmäktige, att befattningshavare måste hava varit anställd i stadens tjänst under ett år för att få tillgodonjuta avkortade avlöningsförmåner. Grunden för detta beslut var bestämmelsen i 3 c. av allmänna villkoren för tillämpning av stadens lönestater, där det föreskrives att befattningshavare, som varit anställd i stadens tjänst under minst ett år, vid tjänstledighet för fullgörande av första värnpliktstjänstgöring, skall vidkännas avdrag med 50 % av sina löneförmåner.

Det har nu inträffat fall, där vederbörande till militärtjänst inkallade anställts såsom ordinarie i stadens tjänst först under senare halvåret 1939.

På grund av den väsentligt ökade tidsutsträckningen för militärtjänstgöringen och överhuvud den ändring i förutsättningarna för frågan, som skett sedan den sist behandlades och då anledningen till kravet på ett-årig anställningstid för utfående av ersättning numera knappast lärer vara bärande, har lönenämnden ansett sig böra föreslå stadsfullmäktige att förenämnda bestämmelse strykes.

Med anledning av vad som anförts får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige med ändring av sitt den 26 oktober 1939 fattade beslut måtte fastställa,

> *att* de stadens befattningshavare, som innehava heltidsanställning och i anledning av anbefalld förstärkt försvarsberedskap åtnjuta tjänstledighet för fullgörande av militärtjänst oavsett anställningstiden skola åtnjuta de löneförmåner, som den 26 oktober 1939 beslutats.

Västerås den 13 februari 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Sven Holmer.

N:o 36.

Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1939.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads nykterhetsnämnd får härmed avgiva berättelse för 1939 och i sådant avseende anföra följande.

Under året har nämnden avhållit 13 sammanträden. På nämndens uppdrag ha de flesta ärendena angående nykterhetsintyg för körkort handlagts av ordföranden. Antalet utgående expeditioner har varit 227 (år 1938 var antalet 117), därav följande särskilda utlåtanden: (siffrorna inom parentes äro jämförelsesiffror från föregående år)

Till Stadsfullmäktige:

Ang. försäljning till avhämtning eller utskänkning av pilsnerdircka	15	(11)
Övrigt	5	(2)

Till Polismästaren och Stadsfiskalen:

Ang. nykterhetsintyg för körkort, där nämnden tillstyrkt, 1/1—31/8,	474	(465)
1/9—31/12,	41	(198)
Ang. nykterhetsintyg för körkort, där nämnden avstyrkt	14	(11)

Till Länsstyrelsen:

Ang. yttrande beträffande ifrågasatt återkallelse av körkort, där nämnden förordat återkallande	13	(6)
Ang. yttrande beträffande ifrågasatt återkallelse av körkort, där nämnden förordat varning	15	(13)

Till AB Vin- och Spritcentralen:

Ang. detaljhandel med dubbeldenaturerad rödsprit	5	(4)

Nämndens övervakningsverksamhet torde framgå av nedanstående uppgifter.

Nämnden har under året handlagt 172 (139) ärenden angående alkoholmissbruk, varvid följande åtgärder beslutats:

I	23	(15)	fall förordnades om övervakning.
„	123	(114)	„ utfärdades varning.
„	10		„ överlämnades ärendet till ungdomsnämnden.
„	8		„ hemställdes om avstängning från utminutering och utskänkning av rusdrycker och pilsnerdricka.
„	2	(1)	„ överlämnades ärendet till annan kommuns nykterhetsnämnd.
„	2		„ kallades vederbörande att personligen inställa sig inför nämnden och tilldelades varning.

N:o 36. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1939.*

I 6 fall begärde nämnden efter övervakning tvångsinternering, vilka framställningar samtliga av länsstyrelsen biföllos. Ett beslut blev upphävt av Kungl. Maj:t. I 3 fall verkställdes icke interneringsförordnandet.
„ 1 „ begärde nämnden internering utan föregående övervakning, vilken framställning bifölls.
„ 3 „ ingingo vederbörande frivilligt å anstalt.
„ 3 (9) „ vidtogs ingen åtgärd.

Antalet under året övervakade eller på alkoholistanstalt vårdade personer framgår av nedanstående tablå:

Övervakade personer:

Från år 1938 kvarstående				22	(23)	
Tillkomna under året:						
a) genom nämndens beslut	23	(15)				
b) genom alkoholistanstalts beslut	7	(6)		30	(21)	
			Summa	52	(44)	
Avförda under året:						
a) genom nämndens beslut				13	(17)	
b) genom internering				5	(5)	
c) genom återintagning å anstalt				2		20 (22)
Kvarstående vid årets slut						32 (22)
				Summa		52 (44)

På alkoholistanstalt vårdade personer:

Vid årets början intagna	11	(7)		
Under året intagna	6	(9)	17	(16)
Under året utskrivna	7	(5)		
Vid årets slut kvarstående	10	(11)	17	(16)

Av de vid årets slut på anstalt kvarstående voro 3 vid årsskiftet försökspermitterade.

Kostnaderna för nämndens verksamhet under året hava per den 31 december 1939 uppgått till 3.075 kronor 43 öre, varav 1.200 kronor utgöra löner och arvoden samt 1.261 kronor 10 öre avgiften för anstaltsvård. Ett flertal anstaltsräkningar hade då emellertid icke inkommit. Diverse utgifter ha under året uppgått till 614 kronor 33 öre. Nämnden har under året erhållit statsbidrag med 1.000 kronor för 1938 års verksamhet.

Enligt uppgift från polismyndigheterna hava under år 1939 till åtal anmälts 412 (342) fylleriförseelser. Dessutom hava 17 (15) personer åtalats för att vid förande av motorfordon hava varit i straffbar grad påverkade av starka drycker samt 13 (21) personer åtalats för förseelser mot gällande förordningar angående tillverkning och försäljning av rusdrycker och pilsnerdricka.

I sina föregående årsberättelser har nykterhetsnämnden icke intagit några som helst uppgifter angående systembolagets verksamhet. Nämnden vill nu meddela en del siffror angående förenämnda verksamhet, vilka siffror skola kunna läggas till grund för jämförelse med kommande års uppgifter.

N:o 36. *Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1939.*

Antalet motböcker, gällande för inköp i Västerås per den 31 december 1939, innehavda av män	19.190
Desamma, innehavda av kvinnor	1.316
Antalet motböcker inom bolagets hela detaljhandelsområde per 31 december 1939, innehavda av män under 25 år	1.022
Desamma, innehavda av män över 25 år	35.997
Desamma, innehavda av kvinnor under 25 år	1
Desamma, innehavda av kvinnor över 25 år	2.539
Antalet utminuterade liter spritdrycker under tiden 1/1—31/10 1939	355.852,09
Detsamma, under tiden 1/11—31/12 1939	52.308,67
Antalet utminuterade liter vin under tiden 1/1—31/10 1939	48.372,47
Detsamma, under tiden 1/11—31/12 1939	4.955,70
Antalet utskänkta liter spritdrycker under år 1939	46.066,51
Antalet utskänkta liter vin under år 1939	3.905,73

Liksom under tidigare år har nämndens klientel under år 1939 av Föreningen Västerås Samhjälp erhållit värdefull hjälp i förebyggande eller eftervårdande syfte.

Resultatet av nämndens verksamhet torde kunna betraktas såsom tillfredsställande.

Beträffande det allmänna nykterhetstillståndet i staden vill nämnden liksom föregående år meddela, att det synes som om spritmissbruk av ungdom skett i större omfattning än tidigare. Nämnden har emellertid sin uppmärksamhet riktad på detta förhållande och ämnar med tillhjälp av det ökade kommunala anslag, som beviljats för år 1940, med all kraft söka förebygga det påtalade förhållandets vidare utveckling.

Västerås den 19 februari 1940.

För nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/Sven Holmer.

Västerås 1940, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 37.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring för kvarteren Julius, Jörgen, Ludvig och Ludolf.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 21 nästlidne februari har byggnadsnämnden med överlämnande av ett av stadsarkitekten och stadsingenjören upprättat, den 6 september 1939 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteren Julius, Jörgen, Ludvig och Ludolf hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga nämnda stadsplaneförslag samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Drätselkammaren får efter granskning av förslaget för sin del tillstyrka detsamma samt hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga det föreliggande förslaget till ändring av stadsplanen samt förslaget till stadsplanebestämmelser för kvarteren Julius, Jörgen, Ludvig och Ludolf; samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut härom för fastställelse.

Västerås den 7 mars 1940.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden har låtit utarbeta förslag till ändring av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteren Julius, Jörgen, Ludvig och Ludolf. Förslaget, som är dagtecknat den 6 september 1939, är upprättat av stadsingenjören Folke Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom.

N:o 37.
Ang. stadsplaneändring för kv. Julius, Jörgen, Ludvig och Ludolf.

Förslaget avser dels borttagande ur stadsplanen av den icke utlagda Kungsängsgatan mellan Utanbygatan och Stora gatan och dels mindre jämkningar av kvartershörn och gatuhöjder.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

För kvarteren hava provisoriska byggnadsföreskrifter fastställts genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

I ärendet har erinran inkommit från G. A. Berglund såsom ägare till tomterna nr 6—11 inom kvarteret Ludolf. Ifrågavarande erinran är emellertid av den beskaffenhet att den icke kan föranleda till ändring i förslaget och heller ej torde kunna inverka på förslagets antagande.

Byggnadsnämnden får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga bifogade förslag till ändring av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteren Julius, Jörgen, Ludvig och Ludolf, samt

att åt byggnadsnämnden uppdraga att underställa vederbörande stadsfullmäktiges beslut för fastställelse.

Västerås den 21 februari 1940.

För byggnadsnämnden:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Sven Holmer.

BESKRIVNING

till

förslag till ändring av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteren Julius, Jörgen, Ludvig och Ludolf i Västerås stad.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan att Kungsängsgatan mellan Utanbygatan och Stora gatan borttages. Denna gata, som hittills icke i någon del blivit utlagd, har ingen trafikteknisk betydelse utan skulle snarare, om den bleve förverkligad, bliva ett irritationsmoment för trafiken på Stora gatan.

Dessutom föreslås mindre jämkningar av kvartershörn och gatuhöjder.

Kvarteren Julius och Jörgen äro i sin norra del sedan länge bebyggda med friliggande tvåvånings bostadshus i den omfattning som nu föreslås bibehållen.

Kvarteren Ludvig och Ludolf äro med undantag för tomten nr 1 i kvarteret Ludvig utefter Östermalmsgatan bebyggda för bostadsändamål och inrymma på gårdarna i stor utsträckning byggnader för garage, hantverk och dylikt. Förslaget avser att i huvudsak bibehålla kvarteren för deras nuvarande ändamål, vilket kan anses motsvara ett förefintligt behov och vara för dem lämpligt.

Nto 37.
Ang. stadsplaneändring för kv. Julius, Jörgen, Ludvig och Ludolf.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

Provisoriska byggnadsföreskrifter hava fastställts genom Kungl. brev den 25 januari. 1935.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med I_h betecknat område får endast bebyggas för mindre industri eller hantverk.

Med k betecknat område får i undervåningen inredas för affärs- och liknande ändamål. Bostäder få i undervåningen här ej inredas.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage, samlingslokaler, lokaler för handel och hantverk.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slussröskel), som siffran i romben angiver.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med ringprickning, får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i cirkel betecknat område skall byggnad uppföras till den höjd

N:o 37. *Ang. stadsplaneändring för kv. Julius, Jörgen, Ludvig och Ludolf.*

i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i cirkeln angiver.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med II och I betecknat område får byggnad uppföras med högst två (2) eller en (1) våningar.

Å med k betecknat område får, utöver angivet våningsantal, anordnas undervåning.

§ 7.

Takfall.

Å med siffra i kvadrat betecknat område skall byggnads taknock förläggas på den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i kvadraten angiver.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst 30 grader.

§ 8.

Byggnadsmaterial

Å med I_h och k betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 9.

Indragning av hörn å byggnad.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgänglig för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga tre och och en halv (3,5) meter.

Byggnad får här ej skjuta utanför en rät linje av minst tre (3) meters längd, bildande lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller en böjd linje, där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst trettio centimeter.

§ 10.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

Västerås den 6 september 1939.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 38.

Drätselkammarens skrivelse ang. lönereglering för hamnkaptensbefattningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 nästlidne februari har hamnstyrelsen på anförda skäl föreslagit, att befattningen som hamnkapten i Västerås från och med den 1 april 1940 måtte i lönehänseende uppflyttas från 41. till 43. lönegruppen i stadens lönestat. Lönenämnden har i häröver den 13 samma månad avgivet utlåtande tillstyrkt hamnstyrelsens förslag.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, har funnit att de av hamnstyrelsen och lönenämnden åberopade skälen motivera befattningens uppflyttning i högre lönegrad och har för sin del icke något att erinra emot ett bifall till den föreliggande framställningen. Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla hamnstyrelsens av lönenämnden tillstyrkta framställning i ärendet.

Västerås den 7 mars 1940.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 9 februari 1940 har hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att hamnkaptensbefattningen från och med den 1 april 1940 måtte uppflyttas från nuvarande 41. till 43. lönegruppen. Lönenämnden, till vilken ärendet för yttrande remitterats, får anföra.

Nämnden har sig väl bekant den ökade trafiken vid stadens hamnar och det därmed avsevärt ökade arbetet för hamnkaptenen. Då därtill kommer det av hamnstyrelsen påtalade förhållandet angående det hamnkaptenen ensam vid straffpåföljd åliggande ansvaret för all hamnarnas maskinella utrustning och då lönenämnden jämväl är av den uppfattningen, att befattningen som sådan, innebärande chefsställning över all den i stadens tjänst vid hamnarna och å hamnkontoret arbetande personalen, bör placeras i en högre lönegrupp, vill nämnden tillstyrka bifall till hamnstyrelsens framställning.

N:o 38.
Ang. lönereglering för hamnkaptensbefattningen.

Lönenämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att från och med den 1 april 1940 uppflytta hamnkaptensbefattningen till 43. lönegruppen i stadens gällande lönestat.

Västerås den 13 februari 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/*Sven Holmer.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till hamnstyrelsen av den 21 oktober 1939 har hamnkaptenen på anförda skäl hemställt att styrelsen måtte göra framställning om hamnkaptenens uppflyttning från nuvarande 41. till 44. lönegruppen av den gällande lönestaten. Hamnstyrelsen får nu i ärendet anföra följande.

I samband med den allmänna löneregleringen 1938 uppflyttades hamnkaptensbefattningen från 39. till 41. lönegruppen. Sedan denna uppflyttning skedde, har emellertid två omständigheter inträffat som föranleda hamnstyrelsen att göra framställning i ärendet.

Genom kungörelse den 8 oktober 1937, som trädde i kraft den 1 november 1938, har Kungl. Maj:t förordnat om omfattande besiktningar och noggrann kontroll av hamnens maskinella utrustning. Sålunda skall lyftinrättning, ketting, ring, krok etc. vara underkastad betryggande fortlöpande kontroll, varom certifikat för varje fall skall utföras. Då äldre hamnen och djuphamnen tillhopa äro utrustade med tio kranar, ett malmtransportband och en malmtipp och då enligt förenämnda kungörelse ansvaret för bestämmelsernas efterlevande åligger hamnföreståndare, framgår att hamnkaptenens arbetsbörda och ansvar ökats i avsevärd utsträckning.

Under de två senast förflutna åren har trafiken på hamnen ökat i en tidigare icke anad utsträckning. Sålunda har den lastade och lossade godsmängden ökat från 336.491 ton 1937 till 491.024 ton år 1939 eller med nära 50 %. Hamnens inkomster ha under denna tid ökat från 393.413 kronor år 1937 till 554.751 kronor år 1939. För att på ett tillfredsställande sätt kunna tillgodose hamnens trafikanter har sedan år 1938 nyanställts en hamnfogde, en kranreparatör och tre kranmaskinister. Över hela denna trafik har hamnkaptenen ensam överinseende.

En jämförelse mellan lönerna för hamnkaptenen i Västerås och för hamnkaptenerna i andra städer med motsvarande hamntrafik giver vid handen, att jämväl ur denna synpunkt en uppflyttning är väl motiverad. Hamnstyrelsen är emellertid av den uppfattningen, att en uppflyttning till 43. lönegruppen är

tillfyllest, vilken löneökning också bättre skulle motsvara andra hamnkaptenens löner.

N:o 38.
Ang. lönereglering för hamnkaptensbefattningen.

På grund av vad som sålunda anförts får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att från och med den 1 april 1940 uppflytta hamnkaptensbefattningen från 41. till 43. lönegruppen i stadens gällande lönestat.

Västerås den 9 februari 1940.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Sven Holmer.

N:o 39.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av barnträdgårdsverksamhet m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 25 maj 1939 beslöto stadsfullmäktige tillsätta en särskild kommitté för utredning av frågan om anordnande av barnträdgårdsverksamhet under kommunal medverkan och i samband därmed stående frågor. Ifrågavarande kommitté har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige den 11 innevarande mars redogjort för sin inställning till det föreliggande spörsmålet samt hemställt, att stadsfullmäktige ville uttala sig för lämpligheten av att en eller flera byggnader framdeles uppfördes för tillgodoseende av de barnavårdsbehov, som angivits i kommitténs skrivelse, ävensom att för en byggnad för barnavårdande institutioner reservera sydöstra delen av Korsängsskolans område. I anslutning till ett av kommittén framlagt förslag om anordnande redan under innevarande år av en barnträdgård i arbetsstugans lokaler har kommittén vidare hemställt om anslag dels med 2.000 kronor för driften av en sådan barnträdgård, dels ock med 500 kronor, avseende engångskostnad för anskaffande av inventarier m. m., varjämte kommittén föreslagit att för handhavande av nämnda barnträdgårdsverksamhet måtte tillsättas en styrelse på sju personer. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, får anföra följande.

Det program för en barnavårdande verksamhet inom staden, som kommittén i sitt utlåtande skisserat, synes drätselkammaren ännu icke hava erhållit sådan konkret form att kammaren i princip kan taga ställning till frågan. Kommitténs

N:o 39.
Ang. anordnande av barnträdgårdsverksamket m. m.

hemställan om att stadsfullmäktige ville uttala sig för lämpligheten av att en eller flera byggnader uppföras för tillgodoseende av de barnavårdsbehov, som antytts i utlåtandet, anser sig drätselkammaren därför under för handen varande omständigheter icke kunna tillstyrka. Detta innebär givetvis icke att drätselkammaren anser kommitténs uppläggning av frågan olämplig utan endast att kammaren för närvarande icke ser sig i stånd att ingå på en saklig prövning. Det är emellertid drätselkammarens uppfattning, att kommittén sedermera bör inkomma med ett närmare utformat förslag och kostnadsberäkningar. Vidkommande kommitténs hemställan att sydöstra delen av Korsängsskolans område skall reserveras för en byggnad för barnavårdande institutioner har drätselkammaren intet att erinra emot att detta område tillsvidare anvisas för detta eller liknande ändamål. Ej heller har drätselkammaren någon erinran emot kommitténs förslag till anordnande av barnträdgårdsverksamhet i arbetsstugans lokaler samt anslag härför. Ifråga om den föreslagna styrelsen anser dock drätselkammaren att antalet ledamöter bör inskränkas till fem. Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige så till vida ville bifalla kommitténs förslag att stadsfullmäktige besluta

att tillsvidare reservera sydöstra delen av Korsängsskolans område för en blivande byggnad för barnavårdande institutioner eller annat liknande ändamål;

att för drivande av och anskaffande av material till en barnträdgård i arbetsstugans lokaler enligt kommitténs förslag för innevarande år anslå dels 2.000 kronor till driften dels ock 500 kronor till anskaffande av material eller sålunda tillhopa 2.500 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter; samt

att för handhavande av nämnda barnträdgårdsverksamhet tillsätta en styrelse på fem personer.

Västerås den 14 mars 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter motion av fruarna Ebba Holmström och Ebba Berg samt journalisten Fritz Svanström beslöto stadsfullmäktige den 25 sistlidne maj månad tillsätta

N:o 39.
Ang. anordnande av barnträdgårdsverksamhet m. m.

en kommitté bestående av herrar Einar Keijser och Svanström, fruarna Holmström och Elisabet Bostrand ävensom leg. läkaren Paul W. Fritsch med herr Svanström såsom sammankallande för utredning av frågan om anordnande av barnträdgårdsverksamhet under kommunal medverkan och i samband därmed stående frågor. Kommittén får nu i ärendet anföra följande.

De olika dagvårdsinstitutioner, som hava till uppgift att under skiftande former lämna vård och fostran av barn före skolåldern och som allmänt benämnts "anstalter till stöd för hemuppfostran" hava i vårt land en mer än hundraårig historia. Från att till en början endast hava karaktären av barnkrubbor, vilka enbart vore avsedda för barn från fattiga hem och som sålunda voro motiverade blott av sociala hjälpbehov, har denna verksamhet nu vuxit ut att omfatta barn från alla samhällsskikt. I all synnerhet har denna utveckling varit markant under de senare årtiondena. Man har, som väl är känt, funnit, att framför allt barnets första sju levnadsår äro utslagsgivande för personlighetens daning och att för den skull genom socialpolitiska åtgärder gynnsammare uppväxtvillkor för barnen borde skapas för att därigenom på ett bättre sätt än tidigare tillvaratagа folkmaterialet. Man har också funnit, att denna hjälp, låt vara i skilda former, är lika befogad och lika nödvändig för barn från de flesta befolkningslager. Många olikartade behov hava sålunda föranlett tillkomsten av de nu befintliga institutionerna för viss gemensamhetsvård åt barn.

Det mest påtagliga och mest uppmärksammade vårdbehovet torde vara det för förvärvsarbetande mödrars barn. Enligt vad tillgänglig statistik visar, är antalet gifta kvinnor med förvärvsarbete i ständigt stigande. Då i de flesta av dessa fall hustruns fortsatta förvärvsarbete är oundgängligt för hemmets ekonomi, är det tydligen nödvändigt, att dessa mödrars barn på ett eller annat sätt erbjudas vikarierande vårdmöjligheter av fullgod art. Detta behov torde icke minst för Västerås vidkommande vara trängande.

Jämsides med det nu berörda behovet står det beträffande ogifta förvärvsarbetande mödrars barn. Utan tvivel torde det vara så, att det ojämförligt största antalet av dessa mödrar själva skulle vilja behålla sina barn, därest omständigheterna det tillåte. Då de flesta av mödrarna emellertid äro tvingade att genom eget arbete försörja sig själva och barnen, måste de genom samhällets försorg utackordera barnen i främmande familjer eller å barnhem i de fall, då annan vård ej kan beredas. Samtidigt med denna åtgärd har samhället faktiskt avskurit möjligheten att hålla mödrarna och barnen tillsammans i ett gemensamt hem. Det ligger i sakens natur, att det lyckligaste vore, om samhällets ingripande kunde omformas dithän, att mor och barn gåvos möjlighet att bo tillsammans och att de endast skildes åt för en del av dygnet.

Även andra brister i barnets hemmiljö leda till önskemål om gemensam småbarnsfostran. Till denna kategori höra de trångbodda barnen, de syskonlösa barnen och de svåruppfostrade barnen. Den första av dessa kategorier omfattar i själva verket ett högst avsevärt antal barn. I en statlig utredning 1935 beträffande bostadsförmedling för mindre bemedlade barnrika familjer konstaterades, att 58 % av barnen under 15 år i städer och stadsliknande samhällen voro trångbodda. Vad detta förhållande anses betyda framgår av följande utdrag av föredrag, hållet vid Centralförbundets för socialt arbete år 1937 anordnade konferens: "Trångboddheten snedvrider all uppfostran. Utom all trötthet, störning, irritation, som är allmänt förestående, omöjliggör trångboddheten

N:o 39.
Ang. anordnande av barnträdgårdsverksamhet m. m.

direkt fullföljandet av rationella uppfostringsprinciper. Det enda straff, som pedagogerna vilja förorda, nämligen det sociala ogillandet, isoleringen, blir omöjlig, där inga extra utrymmen finnas. — — Dessa trångbodda barn måste vila ut i en för barn avsedd miljö någon del av dagen. De måste ges något utrymme för aktivitet. Även det lekmaterial, som i vår industrialiserade värld ersätter det fria experimenterandet i en mer lantlig miljö, kan endast ägas och brukas gemensamt. Kooperation är här detsamma som rationalisering." Då det mest utmärkande för barnet i förskoleåldern är verksamhetsbegäret, som om det icke blir tillfredsställt, tar sig uttryck i misslynthet och oarter av olika slag, böra anstalter vidtagas för att bringa barnet i tillfälle att utlösa detta begär på samma gång som man kan tillfredsställa barnets kunskapsbegär och väcka dess samhörighetskänsla. — Beträffande de syskonlösa barnen är sakkunskapen enig om nödvändigheten av att dessa lämnas tillfälle att under någon stunds daglig samvaro med andra barn tillgodogöra sig den värdefulla grupp- och kamratfostran, som samvaron med syskon eljest skulle kunna giva. — I fråga om de svåruppfostrade barnen har inom den psykiska hälsovården alltmera uppmärksammats möjligheten att genom smidigt ledd uppfostran och anpassning på ett mycket tidigt stadium återföra ett feluppfostrat och felanpassat barn till psykisk hälsa. Denna hälsovård skulle i stor utsträckning kunna utföras i barnträdgårdens kamratmiljö.

Härovan har i starkt sammandrag meddelats de individens eller familjens behov, som utgöra en del av motiven för den barnavårdande verksamheten. Såsom en sammanfattning härav vill kommittén anföra, att, om barnen i vårt land skola kunna beredas den bästa tänkbara uppfostran, denna bör vila på det egna föräldrahemmet såsom den djupaste och säkraste grunden men därjämte borde barnen beredas en längre eller kortare vistelse i mera växlingsrik miljö. Den därigenom möjliggjorda kamratuppfostran är alldeles särskilt ägnad att utveckla förmågan av anpassning efter de växlande krav, som det nutida arbetslivet ställer på personen. Barnträdgårdar och liknande institutioner skola sålunda icke främjas i konkurrens med hemmen såsom någon i och för sig lämpligare uppfostringsinstitution, men de skola befrämjas såsom ett sådant komplement till hemmen, varigenom vissa fördelar vinnas, som den enskilda familjen har alltför svårt att utan stora uppoffringar skaffa sina barn. Det är också tydligt, att vid gemensamhetsvård av barn en personalkraft kan bli omsorgsfullare vald och mera ändamålsenligt utbildad än vad den enskilda familjen i allmänhet kan anställa, att läkarvård och kosthåll och leksaksbestånd och många andra detaljer genom ett genomförande av den kooperativa idén kunna bliva betydligt effektiviserade.

Utöver de motiv, som härovan anförts, vill kommittén också erinra om den utomordentliga betydelse här ifrågavarande institutioner hava ur befolkningskvalitativ och befolkningskvantitativ synpunkt. Den läkarvård, som vid en dylik institution kommer barnen till del och de hygieniska lärdomar de där få, komma tvivelsutan att höja befolkningens kvalitet lika väl som de moraliska och psykologiska vinsterna av en gemensamhetsuppfostran verka i denna riktning. — Ur kvantitativ synpunkt ligger den tanken nära, att därest möjlighet funnes för förvärvsarbetande föräldrar att för dagen få lämna bort sina barn i god och icke alltför dyr vård — i en gemensam barnkammare —, ett större antal barn årligen skulle födas. Grunden för denna tankegång är icke endast den

N:o 39.
Ang. anordnande av barnträdgårdsverksamhet m. m.

akuta bristen på huslig arbetskraft utan även det faktum, att anställandet av hemhjälp ofta blir alltför kostsamt.

Av vad som ovan sagts framgår, att det icke kan betraktas som en tillfällighet, att de barnavårdande institutionerna vuxit fram. Ej heller få de nuvarande skärpta önskemålen betraktas som en modesak, motiverad av det i dessa tider stora intresset för barnen. Fastmer är det så, att man kommit underfund med av vilken vital betydelse för individen, samhället och landet en ur alla synpunkter god uppfostran av barnet under dess sju första levnadsår är. Denna uppfattning stärkes av det förhållande, att i så gott som samtliga kulturländer verksamheten för barnadagvård både tagit större omfattning än i Sverige och givits samhälleligt understöd och underkastats samhällets kontroll.

För att kunna betjäna alla nämnda behov hava en mängd institutioner skapats. Såsom icke blott ett komplement till hemuppfostran utan därjämte såsom ersättning för hemvården, då barnet av någon anledning — vanligen moderns förvärvsarbete utom hemmet — ej lämpligen kan erhålla fullgod omvårdnad och fostran i sitt hem, hava barnkrubborna eller *daghemmen* tillkommit. I dessa hem tages barnet om hand från späd ålder och upp till skolåldern under större delen av dagen. En annan typ av barnavårdsverksamheten är den, där barnet endast omhändertages under en mindre del av dagen. I denna verksamhet deltaga barn från 3 år och upp till och med skolåldern. De institutioner, som hava hand om barnen före skolåldern kallas kindergarten, småbarnsskola, lekskola eller *barnträdgård*. Institutionerna för barn i skolåldern och där barnen vistats under fritid från skolan benämnas arbetsstuga, skolbarnsklubb eller *eftermiddagshem*. Den principiella skillnaden mellan daghemmet, å ena, samt barnträdgården och eftermiddagshemmet, å andra sidan, är att daghemmets huvuduppgift ligger på *vårdnads*området under det att barnträdgården och eftermiddagshemmet väsentligen bereder hjälp med barnets *fostran* genom utvecklingsfrämjande sysselsättning och kamratsamvaro. Daghemmet övertager i mån av behov en stor del av hemmets funktioner, barnträdgården endast utfyller hemmets fostran, då så erfordras. Dessa tre typer bilda emellertid tillsammans en enhet, dagvårdsinstitutioner, vilken enhet utgör *ett* samhällsproblem av både barnavårdande och barnuppfostrande innebörd. Detta problem bör lösas genom att på en gång en plan upplägges för hela arbetet även om dess utförande kommer att bliva uppdelat under loppet av flera år.

I Sverige funnos vid 1937 års utgång enligt vad tillgänglig statistik visar tillhopa 267 barnavårdande institutioner av vilka 220 voro förlagda till städer och köpingar. På de tretton största städerna belöpte sig 146 anstalter. Sålunda hade Stockholm 49, Örebro 10, Uppsala 12 och Linköping 4 anstalter samt Västerås 1 anstalt. Arbetsstugan är här av någon anledning ej medtagen. I de övriga av dessa tretton städer varierade antalet anstalter mellan 35 och 2. Antalet platser vid dessa institutioner var i Stockholm 2.442, i Örebro 296, i Uppsala 291 och i Västerås 12. Av dessa siffror framgår, att Västerås i här ifrågavarande avseende ligger betydligt efter andra svenska städer med motsvarande innevånareantal. — I Västerås finnes för närvarande en barnkrubba och en arbetsstuga. Barnkrubban, som är belägen i egen fastighet vid Anderslundsgatan, har tidigare tagit emot upp till 20 barn pr dag. Förste provinsialläkaren har emellertid nu förklarat, att hemmet icke bör taga emot flera än 12 barn. Hemmet förestås av en diakonissa, som har två kvinnliga hjälpare, en för mat-

N:o 39. *Ang. anordnande av barnträdgårdsverksamhet m. m.*

lagning och en för andra förekommande göromål. Den sistnämnda av dessa går såsom hospitant med en lön av 25 kronor i månaden. Personalens arbetstid uppgår till 70 timmar per vecka. Hemmet hålles öppet från klockan ½7 på morgonen till klockan 6 på kvällen. Avgiften har tidigare varit 25 öre per barn och dag men har från den 15 november 1939 höjts till 40 öre. Institutionen ekonomiseras huvudsakligen av stadens årliga anslag, 3.500 kronor, samt av en varje år inom Västerås stads Barnkrubbas understödsförening företagen insamling. Därutöver äger föreningen ett par mindre donationer. — Arbetsstugan är förlagd till Herrgärdsskolans annex vid Engelbrektsgatan och har tagit emot 20—80 barn per kväll . Arbetsstugan skötes av en ledarinna, en husmor, som tillika är kokerska, samt en sylärarinna. För vissa instruktioner tillkallas särskild lärarkraft. Arbetsstugan är öppen mellan klockan 5 och 7.30. Denna tid åtgår till läxläsning, praktiskt arbete samt till intagande av måltid. Någon avgift för deltagandet uttages icke. Även denna institution ekonomiseras i huvudsak genom kommunalt bidrag samt genom försäljning av barnens arbeten.

Sedan kommittén sålunda funnit styrkt, att det numera kan betraktas såsom ett allmänt önskemål, att barnavårdande institutioner inrättas och då det jämväl framkommit, att Västerås i jämförelse med andra städer är anmärkningsvärt illa lottat i fråga om dylika institutioner, ansåg sig kommittén böra fortsätta utredningen och göra upp ett förslag till plan enligt vilken staden på lämpligt sätt skulle kunna tillgodoses med berörda institutioner.

För att bilda sig en personlig uppfattning om huru de dagvårdande hemmen skola inrättas och skötas har kommittén företagit studieresor till Norrköping och Stockholm. Enskilda kommittéledamöter hava även besökt motsvarande institutioner i andra städer. På grundval av de sålunda vunna erfarenheterna framlägger kommittén nu sitt förslag.

För att rättvist tillgodose de olika delarna av staden vill kommittén förorda anordnandet av tre byggnader för barnavårdande institutioner, en i den östra delen av staden, en i centrum och en i den västra delen av staden. Var och en av dessa skulle innehålla lokaler för daghem, barnträdgård, eftermiddagshem samt helst även för fritidsklubbar, i de tre första fallen för vardera omkring 20—30 barn. Härigenom skulle ungefär 180—200 platser i hela staden kunna ställas till förfogande. Eventuellt skulle plats jämväl reserveras för spädbarnsvård. Så bör i vart fall ske i den centrala delen av staden. Då det är påtagligt, att dessa olika arter av hem billigast kunna skötas, om de bli samlade i en fastighet, så att samma personal, samma kök etc. kan användas, föreslår kommittén, att i samma fastighet eller del av fastighet samtliga formerna för denna barnavård installeras. Därest icke redan nu befintliga fastigheter kunna erbjudas eller användas skulle tre nya fastigheter uppföras. Såsom lämpliga platser härför har kommittén tänkt sig Korsängsskolans område vid Tegnérgatan, Herrgärdsskolans område vid Brahegatan samt vid Vallhallagatan intill Sundemans backe eller Ragvaldsbacke. Samtliga institutionerna skulle stå under ledning av en av stadsfullmäktige tillsatt styrelse om exempelvis 7 personer med uppgift att handhava och ansvara för dessas angelägenheter. Det skulle åligga denna styrelse, som inom sig utser ordförande, att hos stadsfullmäktige begära anslag till samtliga institutioner samt fördela dessa, granska räkenskaper, mottaga anmälningar till deltagande och utvälja de barn, som bäst behöva vård och fostran m. m.

N:o 39.
Ang. anordnande av barnträdgårdsverksamhet m. m.

Den av nämnda fastigheter, som först bör komma till utförande är enligt kommitténs mening den i östra delen av staden, enär kommittén anser detta område med dess relativa barnrikedom och dess delvis dåliga bostadsbestånd i hög grad motivera inrättande av institutioner av ifrågavarande slag.

Såsom lämplig tomt för denna byggnad föreslår kommittén som ovan anförts, efter samråd med stadsarkitekten och stadsingenjören, Korsängsskolans tomt vid Tegnérgatan. Jämväl folkskolestyrelsen har i ärendet yttrat sig och förklarat, att den funne ifrågavarande område lämpligt för ändamålet.

Byggnaden skulle innehålla dels en helt avskild avdelning för daghem, dels lokaler för barnträdgård, eftermiddagshem och fritidsklubbar samt dels eventuellt lokaler för personal och för spädbarnsvård. Verksamheten skulle förslagsvis pågå för daghemmet 6.30—18.00, för barnträdgården 9.00—12.00, för eftermiddagshemmet 14.00—18.00 samt för klubbarna 19.00—21.00.

Kostnaderna för det årliga underhållet av dessa institutioner har kommittén beräknat på grundval av upplysningar om motsvarande kostnader vid ett femtiotal anstalter i Stockholm, Norrköping och Uppsala.

Löner för befattningshavarna.

Daghemmet:

Föreståndarinna	1.800	jämte	fritt	vivre
Första biträde	900	„	„	„
Andra biträde	720	„	„	„
Kokerska	900	„	„	„
Summa kronor	4.320: —			

Eftermiddagshemmet:

Föreståndarinna	1.600: —

Barnträdgården:

Ledarinna	1.600: —

Kostnader för daghemmet med 20—30 barn.

Hyra och värme	2.200: —
Löner	4.320: —
Mat	2.200: —
Gas och lyse	470: —
Inventarier	300: —
Reparationer	100: —
Lek- och arbetsmaterial	300: —
Städning och tvätt	200: —
Läkare	100: —
Diverse	300: —
Summa kronor	10.490: —

N:o 39.
Ang. anordnande av barnträdgårds-verksamhet m. m.

Kostnader för barnträdgården med 20—25 barn.

Hyra och värme	600: —
Lön	1.600: —
Gas och lyse	100: —
Mjölk och frukt etc.	800: —
Lek- och arbetsmaterial	300: —
Städning och tvätt	400: —
Läkare	100: —
Diverse	200: —
Summa kronor	4.100: —

Kostnader för eftermiddagshemmet med cirka 20 barn.

Hyra och värme	600: —
Lön	1.600: —
Gas och lyse	100: —
Mat	1.800: —
Lek- och arbetsmaterial	400: —
Städning och tvätt	400: —
Diverse	200: —
Summa kronor	5.100: —

Samtliga utgifterna skulle sålunda uppgå till ungefär 19.690 kronor. Därest avgiften för barn och dag i daghemmet i likhet med vad som sker i Norrköping skulle beräknas till 60 öre och avgifterna för barnträdgården och eftermiddagshemmet liksom i Norrköping fastställas till 3, 5 eller 8 kronor, torde inkomsterna kunna beräknas till 2.500 kronor för daghemmet samt 800 kronor för barnträdgården och lika mycket för eftermiddagshemmet. De sammanlagda inkomsterna skulle då komma att uppgå till sammanlagt 4.100 kronor. Stadens årliga utgifter för hela institutionen skulle sålunda belöpa sig på cirka 16.000 kronor.

Kommittén har vidare tänkt sig, dels att staden därest det prövas lämpligt och genomförbart senare eventuellt skulle övertaga ovan omförmälda barnkrubba och dels att den nuvarande arbetsstugan omorganiseras så, att dess lokaler rationellare utnyttjas. Efter samråd med arbetsstugans styrelse, vilken ställt sig synnerligen välvillig till kommitténs nedannämnda förslag men som ännu icke till alla delar fattat definitiv ståndpunkt i frågan, föreslår kommittén sålunda att i arbetsstugans lokaler anordnas en barnträdgård på förmiddagarna mellan klockan 9 och 12 samt att arbetsstugeverksamheten i mån av möjlighet omorganiseras så, att anstalten är öppen från den tid på dagen, då skolorna vanligen sluta till klockan 6 à 7 eftermiddagen. Det sistnämnda ändringsförslaget är bl. a. föranlett därav, att det torde vara lämpligare att barnen kunna gå direkt från skolan till eftermiddagshemmet och från detta komma hem, då föräldrarnas eller faderns arbete för dagen är slut. Beträffande institutionernas årliga öppethållande skulle styrelsen sedermera få bestämma. Kommittén vill emellertid för sin del förorda följande av Stockholms stads barnavårdsnämnd givna riktlinje för motsvarande anstalter i Stockholm: "Daghemmen

(= barnträdgården) må hållas stängda från och med den 23 juni klockan 15 till och med den 30 i samma månad samt från och med den 23 december klockan 15 till och med den 1 januari ävensom påskafton, 1 maj och pingstafton och eftermiddagshemmen från och med den 16 december till och med den 14 januari samt från och med den 16 maj till och med den 14 september; dock böra, under den tid skolorna pågå, barnen hava tillfälle att inom eftermiddagshemmen sköta läxläsning och så vitt möjligt erhålla någon enkel bespisning." — Till skötseln av de sålunda föreslagna anstalterna behövas för barnträdgården en utbildad barnträdgårdsledarinna samt för eftermiddagshemmet en föreståndarinna, ett biträde samt en kokerska. Lönerna skulle som i det föregående antytts förslagsvis utgå med för barnträdgårdsledarinnan och föreståndarinnan vardera 1.600 kronor, för biträdet 900 kronor och för kokerskan — eventuellt gemensam med barnbespisningen — 600 kronor. Härtill skulle komma ett lagat mål mat per dag beräknat till 300 kronor per år. — Kommittén har tagit under noggrant övervägande frågan, huruvida någon avgift av barnen bör upptagas. Den är av den principiella uppfattningen, att avgifter böra utgå och anser såsom lämpliga 3, 5 eller 8 kronor i månaden, allt efter föräldrarnas ekonomiska möjligheter, anstaltens styrelse dock obetaget att vid bristande betalningsförmåga helt eller delvis befria från avgift. Kommittén vill emellertid icke nu definitivt föreslå några avgifter utan anser, att institutionernas styrelse sedermera bör få fatta beslut i denna fråga.

N:o 39. *Ang. anordnande av barnträdgårdsverksamhet m. m.*

Kostnaderna för fullföljande av de här skisserade förslagen hava kommittén beräknat på följande sätt:

För Barnträdgården med 20—25 barn.

Lön	1.600: —
Mjölk, frukt, etc.	800: —
Lek- och arbetsmaterial	300: —
Städning och tvätt	400: —
Läkare	100: —
Diverse	200: —
Summa kronor	3.200: —

För eftermiddagshemmet med tillsvidare 20—30 barn.

Löner	3.000: —
Mat	1.800: —
Lek- och arbetsmaterial	400: —
Städning och tvätt	400: —
Diverse	200: —
Summa kronor	5.800: —

Utgifterna för båda institutionerna skulle alltså belöpa sig på tillhopa ungefär 9.000 kronor eller icke fullt 2.400 kronor mera än för den nuvarande arbetsstugan såsom dess utgifter redovisades för år 1938. Till dessa utgifter

N:o 39. *Ang. anordnande av barnträdgårdsverksamhet m. m.*

skulle dock komma vissa engångsutgifter, nämligen de för anskaffande av vissa inventarier samt för inrättande av flera vattenklosetter i fastigheten.

Beträffande ledningen för denna anstalt har kommittén tänkt, att denna skulle handhavas av förenämnda av stadsfullmäktige tillsatta styrelse. Den av Sundinska nämnden tillsatta styrelsen för arbetsstugan skulle sålunda upphöra. Då arbetsstugan disponerar över vissa fonder beträffande vilka det genom testamenten och annorlunda föreskrivits, att deras ränteavkastning skall användas för arbetsstugeverksamhet, har kommittén vidare ansett, att den nuvarande arbetsstugan borde kvarstå såsom en självständig institution med egna tillgångar, samordnad med de övriga barnavårdande institutionerna genom en med dem gemensam styrelse.

På grund av de rådande tiderna har kommittén icke funnit det lämpligt att nu begära anslag för uppförande av ny byggnad för här ifrågavarande ändamål. Ej heller anser sig kommittén av samma anledning nu böra anhålla om uppdrag att vidtaga vidare utredning i byggnadsfrågan. Kommittén vill emellertid förutskicka, att den till fullföljande av sitt uppdrag sedermera ämnar inkomma med sådan hemställan. Kommittén vill nu endast hemställa om stadsfullmäktiges principiella uttalande i förevarande fråga.

För att emellertid snarast få börja ifrågavarande verksamhet har kommittén tänkt sig en omedelbar åtgärd, nämligen den att i arbetsstugans lokaler från och med förslagsvis den 1 nästkommande juli månad inrätta barnträdgård. Som tidigare anförts har arbetsstugans styrelse intet att erinra häremot. Då denna styrelse på grund av dess ordförandes bortovaro icke anser sig kunna hemställa, att dess uppdrag måtte upphöra och då den heller ej är villig åtaga sig handhavandet av en barnträdgård, föreslår kommittén, att en särskild styrelse för barnträdgårdsverksamheten tillsättes, vilken styrelse sedermera skulle få alla barnavårdsinstitutionerna under sin förvaltning.

De beräknade kostnaderna för innevarande år för den föreslagna verksamheten torde kunna beräknas till 2.000 kronor, vartill komma kostnaderna för vissa nyanskaffningar, förslagsvis 500 kronor.

På grund av vad som här ovan anförts får kommittén hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att uttala sig för lämpligheten av ej mindre att byggnad eller byggnader uppföras för tillgodoseende av ifrågavarande barnavårdsbehov än även att den föreslagna omorganisationen av arbetsstugan kommer till stånd,

att för byggnad för barnavårdande institutioner anvisa sydöstra delen av Korsängsskolans område,

att för drivande av och anskaffande av material till en barnträdgård i arbetsstugans lokaler anslå tillhopa 2.500 kronor, samt

att för handhavande av nämnda barnträdgårdsverksamhet tillsätta en styrelse på förslagsvis sju personer.

N:o 39. *Ang. anordnande av barnträdgårdsverksamhet m. m.*

Västerås den 11 mars 1940.

För utredningskommittén för barnavårdande institutioner:

FRITZ SVANSTRÖM.

/Sven Holmer.

N:o 40.

Drätselkammarens skrivelse ang. taxa å hamnavgifter.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med förmälan, att den nu gällande, av Kungl. Maj:t den 9 december 1938 fastställda taxan å hamnavgifter i Västerås upphör att gälla med utgången av innevarande år har hamnstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande mars föreslagit, att stadsfullmäktige måtte hos Kungl. Maj:t hemställa, att den gällande hamntaxan erhåller förlängd giltighet till 1945 års utgång, dock med vissa i hamnstyrelsens skrivelse omförmälda ändringar i bestämmelserna om hamnavgifter för fartyg.

Drätselkammaren har underkastat hamnstyrelsens förslag en granskning och anser för sin del de föreslagna ändringarna i bestämmelserna om hamnavgifter för fartyg väl motiverade. Då någon anledning att företaga ändring i taxans bestämmelser ifråga om hamnavgifter för varor icke synes föreligga får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna hamnstyrelsens förslag till taxa för hamnavgifter i Västerås; samt

att uppdraga åt hamnstyrelsen att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om fastställelse av den föreslagna taxan att gälla från och med den 1 januari 1941 till och med den 31 december 1945.

Västerås den 14 mars 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 40.
Ang. taxa å hamnavgifter.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den av Kungl. Maj:t den 9 december 1938 fastställda och från och med den 1 januari 1939 gällande taxan å hamnavgifter i Västerås upphör att gälla med utgången av innevarande år. Enligt gällande bestämmelser skall förslag till ny taxa före den 1 maj det år taxan upphör att gälla ingivas till vederbörande länsstyrelse. Hamnstyrelsen får därför i ärendet anföra följande.

Den nu gällande taxan har utan ändringar gällt från den 1 januari 1936. Några anmärkningar emot denna i vad den angår hamnavgifter *för varor* hava icke förekommit. Då ej heller i övrigt någon anledning till ändring föreligger, föreslår hamnstyrelsen, att stadsfullmäktige måtte hemställa om taxans för varor fortsatta giltighet.

Vad beträffar de allmänna och särskilda bestämmelserna *för fartyg* hänvisar hamnstyrelsen till nedanstående förslag. Detta är helt överensstämmande med det av stadsfullmäktige den 25 april 1935 godkända förslaget med det tillägget, att under 9. tillagts bestämmelser angående viss isbrytareavgift, vilken är avsedd att motsvara kostnaderna för isbrytning inom hamnområdet. Vidare har i överensstämmelse med förslag från Svenska Hamnförbundet för enhetlighetens skull under allmänna bestämmelser inryckts ett förtydligande av bestämmelserna beträffande storleken av hamnavgiften för fartyg, som via inrikes ort ankommer från eller avgår till utrikes ort.

Förslag till

Taxa å hamnavgifter i Västerås

att gälla från och med den 1 januari 1941 tillsvidare intill utgången av år 1945.

A. För fartyg (Båtar, pråmar).

I.

Allmänna bestämmelser.

Hamnavgift erlägges varje gång både vid ankommande ach avgående:

för fartyg av 10 tons nettodräktighet eller därutöver:

då det ankommer omedelbart från eller avgår omedelbart till utrikes ort
för varje ton ..... 15 öre
då det ankommer omedelbart från eller avgår omedelbart till inrikes ort
för varje ton ..... 10 öre

för fartyg av mindre än 10 tons nettodräktighet:

för styck ..... 50 öre

Fartyg, som via inrikes ort ankommer från eller avgår till utrikes ort, betraktas — oberoende av om fartyget går på tullpass eller årspass — såsom

N:o 40.
Ang. taxa å hamnavgifter.

inrikes ankommande respektive avgående allenast därest visas, att för fartyget på ankommande resan i svensk hamn erlagts utrikes hamnavgift enligt av Kungl. Maj:t fastställd taxa eller att fartyget på avgående resan anlöper svensk hamn, där dylik avgift uppbäres för fartyget. Såsom hamnavgift i förevarande sammanhang anses icke sådan avgift, som i vissa fall erlägges för fartyg, som passerar hamn utan att därstädes avlämna eller mottaga passagerare eller last.

II.

Särskilda bestämmelser.

1. Brutet tal av ton räknas icke.
2. För fartyg som gör regelbundna resor mellan hamnen och viss annan ort efter en på förhand kungjord och hamnförvaltningen delgiven plan (turlista) eller som i sådant fartygs ställe insättes i dylik reguljär fart, erlägges av de i avdelning A. I. angivna avgifterna endast 50 %.
3. För fartyg, med undantag för passagerarefartyg, som i hamnen lastar resp. lossar gods vars sammanlagda tontal i resp. fall icke överstiger en tredjedel av fartygets avgiftspliktiga tontal, och som ej erhåller nedsättning i hamnavgifterna på annan grund, erlägges endast 75 % av de i avdelning A. I. angivna avgifterna, skolande vid beräkning av det lossade eller lastade godsets tontal en nettoregisterton anses motsvara en viktton brutto för gods, som i fartygs handlingar upptages i vikt, och 1 kbm. för annat gods.
4. För fartyg, som under loppet av ett dygn mer än en gång anlöper hamnen, erlägges avgift endast en gång för ankommande och en gång för avgående om dygnet.
5. För fartyg som anlöper hamnen uteslutande för tullklarering, erlägges endast 50 % av de avgifter, som jämlikt avdelning I. härovan skolat för fartyg utgå.
6. För fartyg, som kvarligger i hamnen utöver 60 dygn, utgår för varje därefter påbörjad period av 30 dygn avgift med 30 % av den hamnavgift som i allmänhet skall erläggas för fartygs ankommande till hamnen från inrikes ort.
7. För fartyg, å vilket idkas handel eller som användes till magasin, upplag eller expedition, och som kvarligger vid hamninrättningen tillhörig kaj eller brygga över 10 dygn erlägges, förutom avgift för ankommande och avgående enligt avdelning A. I., för varje därefter påbörjad period av 20 dygn, som fartyget kvarligger i hamnen, 5 öre pr netto reg. ton, dock minst 10:— kr. för varje påbörjad period.
8. För fartyg, som endast passerar stadens hamnområde på genomfart till eller från kajer eller bryggor i enskild ägo, erlägges endast 50 % av de i avd. I. angivna avgifterna under förutsättning att lossning resp. lastning sker för dens enskilda behov, som äger eller innehar stranden, kajen eller bryggan.
9. För fartyg, som under tiden från och med den 16 december till och med den 15 april ankommer till eller avgår från hamnen, erlägges en med 50 % förhöjd hamnavgift under förutsättning att vid ishinder trafikled till behövlig bredd uppehålles från Västerås i norra farleden i Mälaren.

N:o 40.

Ang. taxa å hamnavgifter.

III.

Från hamnavgift för fartyg äro befriade.

1. båtar (farkoster), av tre tons nettodräktighet och därunder;
2. fartyg, som tillhör kronan eller främmande nations örlogsflotta;
3. följande fartyg då de icke begagnas till att mot avgift föra passagerare eller varor, nämligen:
   a) fartyg som tillhör svenskt eller utländskt privilegierat segelsällskap;
   b) fartyg, som genom inredning eller utrustning visas vara avsett till dykeri- och bärgningsföretag;
   c) bogseringsfartyg vid färd för införande till eller utförande från hamnen av annat fartyg eller vid färd omedelbart efter införandet eller utförandet;
   d) fartyg vid prov och besiktningsresa;
4. fartyg, som tillföljd av storm, sjöskada eller eljest för trängande behov anlöper hamnen eller efter utgåendet från hamnen för motvind eller på grund av annat dylikt hinder dit återvänder, innan den tillämnade resan fullbordats, under förutsättning att fartyget icke där lossar andra varor än skeppsförnödenheter för fartygets behov, såsom proviant och bränsle ej heller avlämnar eller mottager passagerare.
5. fartyg, som anlöper hamnen A.) för order, som fraktsökare eller B.) endast för reparation, under villkor att fartyget ej i hamnen tullklareras, att det avgår under oförändrade förhållanden i avseende på lasten samt att uppehållet i hamnen icke överstiger i de under A.) angivna fallen 6 dygn och under B.) angivna fallen 20 dygn.

Med anledning av vad som anförts får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta att hos Kungl. Maj:t hemställa,

att den av Kungl. Maj:t den 9 december 1938 fastställda taxan för hamnavgifter i Västerås måtte erhålla förlängd giltighet till 1945 års utgång, dock med de ändrade bestämmelser för fartyg som ovan under I, II och III föreslagits.

Västerås den 6 mars 1940.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Sven Holmer.

N:o 41.

Drätselkammarens skrivelse ang. utredning om utvidgningar för vattenledningsverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige den 9 innevarande mars på anförda skäl hemställt om anslag med 8.000 kronor för utredning angående anläggande av nya brunnar vid Hässlö ävensom föreslagit, att anslaget ifråga tillsvidare måtte utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren framdeles må komma att besluta.

Drätselkammaren får efter prövning av ärendet meddela, att kammaren för sin del icke har något att erinra mot förslaget utan hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad vatten- och gasverksstyrelsen i ärendet föreslagit.

Västerås den 14 mars 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid stadens vattenverk har under den senaste tiden uppstått en del svårigheter med tillhandahållande av vatten. På grund av den starka kölden hava vattenledningarna i ett flertal fastigheter i staden frusit. För att förhindra sådan frysning hava husägare låtit vattenkranarna stå öppna med påföljd, att vattenförbrukningen i hög grad ökat. Härtill har även bidragit, att läckor i ledningsnätet på grund av kölden uppstått. Vattenåtgången har ökat med ända till 58 % per dygn och vattenståndet i brunnarna har sjunkit med 80 cm. under tiden 10 januari—21 februari. Ökad sughöjd och vattenkvantitet har i sin ordning medfört att vakuumpumparnas kapacitet överskridits. En ny pump har i all hast måst anskaffas. Muddring har omedelbart igångsatts i vattenintaget vid Mälaren. Det har visat sig att vid infiltrering av sjövatten slam avsatt sig i de övre gruslagren, varigenom vattentillflödet hämmats. Efter muddringen har vattnet i brunnarna ökat cirka 10 cm.

N:o 41.
Ang. utredning om utvidgningar för vattenledningsverket.

På grund av det inträffade har vatten- och gasverksstyrelsen med särskilda sakkunniga diskuterat de åtgärder, som böra vidtagas för förhindrande av vidare vattenbrist. Med ledning av tidigare utredningar har konstaterats, att de nuvarande brunnarnas kapacitet är uppnådd och att nya brunnar för den skull måste anläggas. Utredning huru en fortsatt utvidgning skall ske bör därför snarast komma till utförande. Kostnaderna för en dylik utredning, i vilken ingår djupborrningar m. m., hava i nuvarande omfattning beräknats till 8.080 kronor.

Med anledning härav får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för utredning angående anläggande av nya brunnar vid Hässlö anslå 8.000 kronor att tillsvidare utgå av tillgängliga medel och slutligen täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren framdeles må komma att besluta.

Västerås den 9 mars 1940.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

N:o 42.

Drätselkammarens skrivelse ang. förberedande åtgärder för nybyggnad av folkskolehus å Jakobsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 december 1939, vilken skrivelse överlämnats till drätselkammaren för yttrande, på anförda skäl hemställt att stadsfullmäktige måtte besluta att ny folkskolebyggnad skall uppföras på Jakobsberg för en preliminärt beräknad kostnad av 650.000 kronor, att erforderliga medel måtte ställas till styrelsens förfogande för uppgörande av detaljritningar samt att styrelsen måtte erhålla stadsfullmäktiges uppdrag att genom särskilda byggnadskommitterade låta uppgöra detaljritningar och underställa förslagen vederbörande myndighet för prövning samt hos Kungl. Maj:t göra framställning om statsbidrag.

Drätselkammaren har för granskning av folkskolestyrelsens förslag tillsatt särskilda delegerade, vilka efter fullgjort uppdrag till drätselkammaren inkommit med yttrande. Med ledning av den sålunda verkställda granskningen och

N:o 42.
Ang. förberedande åtgärder för nybyggnad av folkskolehus å Jakobsberg.

efter egen prövning av folkskolestyrelsens förslag har drätselkammaren för sin del icke funnit anledning till några anmärkningar ifråga om disponering av utrymmen i den föreslagna skolbyggnaden eller beträffande förslagets huvudsakliga utformning i övrigt. Den beräknade byggnadskostnaden, som givetvis måste anses i högsta grad approximativ, har drätselkammaren funnit väl hög. För att i någon mån få material för bedömande av behovet av en ny skolbyggnad har från folkskoleinspektören infordrats vissa uppgifter angående antalet skolpliktiga barn. Följande utdrag ur folkskoleinspektörens redogörelse må här framläggas:

"Folkskolan förfogar för närvarande över 62 lärosalar för folkskolan och 26 för småskolan. Antalet lärareavdelningar utgör i folkskolan 66 och i småskolan 35. Lärosalar fattas alltså för 4 folkskole- och 9 småskoleklasser eller tillhopa 13 lärosalar. Detta innebär, att ej mindre än 26 läraravdelningar drabbas av duplicering. Vid bedömande av det framtida behovet av skollokaler torde hänsyn böra tagas till att de i Hwasserska gården inrymda 3 lärosalarna för småskolan samt ett skolkök sannolikt ej så synnerligt lång tid komma att stå till förfogande.

Födelsetalens växlingar under tiden 1927—1939 framgår av följande tablå:

År	Antal födda barn
1927	372
1928	354
1929	332
1930	371
1931	373
1932	343
1933	356
1934	332
1935	327
1936	424
1937	491
1938	549
1939	565

Det verkliga antalet skolpliktiga barn blir dock större, än vad födelsetalen ge vid handen, på grund av att hänsyn ej tagits till in- och utflyttning, och då antalet inflyttade så gott som alltid överstiger antalet utflyttade, har man att räkna med ett visst tillskott utöver de egentliga födelsetalen.

Den exeptionellt starka ökningen av desamma, som påbörjades 1936 och därefter successivt stegrats, förstärker intrycket av det bekymmersamma läget ifråga om folkskolans lokalbehov. Utgår man från födelsetalsminimum 1935, utgör ökningen under det sistförflutna året närmare 73 %.

I sin nyssnämnda redogörelse har folkskoleinspektören vidare anfört, att även om man för närvarande icke i full utsträckning varken borde eller kunde inrätta sig för de ändrade förhållanden, som födelsetalets ökning medförde, innan ökad erfarenhet vunnits rörande födelsekurvans stigande tendens, så syntes det dock uppenbart att åtgärder snarast möjligt måste vidtagas till förstärkning av lokalbehovet. Drätselkammaren har funnit folkskolestyrelsens och

N:o 42.
Ang. förberedande åtgärder för nybyggnad av folkskolehus å Jakobsberg.

folkskoleinspektörens synpunkter härvidlag värda allt beaktande och har för sin del ingenting att erinra emot att för närvarande erforderliga medel ställas till folkskolestyrelsens förfogande för uppgörande av detaljritningar ävensom att folkskolestyrelsen får i uppdrag att underställa blivande förslag vederbörande myndighet för prövning och hos Kungl. Maj:t ansöka om statsbidrag. Drätselkammaren vill dock uttryckligen framhålla, att kammaren förbehåller sig fri prövningsrätt, då det definitiva förslaget blir föremål för bedömande, även om kammaren vid en granskning av det föreliggande preliminära förslaget icke funnit anledning till några egentliga anmärkningar. Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta,

att uppdraga åt folkskolestyrelsen att genom särskilda byggnadskommitterade låta utarbeta för en ifrågasatt ny folkskolebyggnad på Jakobsberg erforderliga detaljritningar samt underställa förslagen vederbörande myndigheters prövning och hos Kungl. Maj:t göra framställning om statsbidrag; samt

att bemyndiga drätselkammaren att efter omprövning ställa erforderliga medel till folkskolestyrelsens förfogande för uppgörande av ovannämnda detaljritningar med uppdrag för kammaren att sedermera inkomma med förslag till täckning för de medel, som komma att för ändamålet anvisas.

Västerås den 14 mars 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under en lång följd av år har behovet av en ny folkskola på Jakobsberg gjort sig gällande. Dels äro de nuvarande skollokalerna otillräckliga, så att duplicering måste förekomma och dels äro åtminstone tre av de befintliga lokalerna i ett sådant skick, att de icke alls motsvara nutidens krav på hygieniska skollokaler. Dessutom saknas för närvarande både gymnastik- och slöjdlokaler, varför skolbarnen från Jakobsbergsskolan måste gå till Hammarbyskolan för att erhålla undervisning i slöjd och gymnastik — en anordning som givit anledning till upprepade klagomål från föräldrarnas sida.

N:o 42.
Ang. förberedande åtgärder för nybyggnad av folkskolehus å Jakobsberg.

För att åstadkomma ett bättre förhållande har folkskolestyrelsen undersökt möjligheterna av ev. ombyggnad av det nuvarande skolhuset. Sålunda uppdrogs år 1936 åt arkitekt Viktor Segerstedt att uppgöra ritningar och förslag till ombyggnad, varvid nuvarande lärarbostaden skulle göras om till en lärosal. Därjämte erhöllo byggnadsingenjören Gösta Smitt och länsarkitekt Edv. Lundquist uppdrag att undersöka lämpligheten av en ombyggnad av gamla skolbyggnaden. Deras utlåtande bifogas denna skrivelse. Som därav framgår kommo båda till den uppfattningen, att skolbyggnaden är av sådan beskaffenhet, att den icke lämpar sig för ombyggnad på grund av byggnadens konstruktion och olämpliga planutformning.

Ombyggnadsplanerna måste därför överges, och folkskolestyrelsen ansåg, att det enda riktiga vore att bygga en helt ny folkskola på Jakobsberg. Nybyggnadsfrågan överlämnades åt särskilda byggnadskommitterade, som gått i författning om att skisser till nybyggnad blivit utförda av stadsarkitekten i Västerås, Sven Ahlbom. Det slutgiltiga förslaget, som av folkskolestyrelsen godkänts, bifogas härmed. Enligt förslaget skulle skolbyggnaden innehålla 6 st. folkskolesalar, 4 st. småskolesalar, en naturkunnighetssal, en gymnastiksal, ett lärarrum, 2 st. slöjdsalar (en för pojkar och en för flickor), avklädningrum, sanitetsutrymmen samt pann- och kolrum. Vaktmästarebostaden är fribelägen och innehåller två rum och kök.

Byggnadsprojektet har av stadsarkitekten kostnadsberäknats till approximativt 650.000:— (sexhundrafemtiotusen) kronor, inklusive tomtens iordningställande, ledningar och vaktmästarbostad. Enligt nu gällande bestämmelser kan i statsbidrag påräknas 75 % av bidragsunderlaget, vartill hör kostnaderna för klassrum, gymnastiksal, lokaler för slöjd med tillhörande biutrymmen av olika slag, jämte erforderliga inomhusledningar och fast inredning, inventarier till gymnastik- och slöjdsalar ävensom utgifterna för ritningar, arbetsledning och kontroll. Efter Kungl. Maj:ts resp. länsstyrelsens prövning i varje särskilt fall kan statsbidrag jämväl erhållas till kostnaderna för specialrum och lärarrum. Från bidragsunderlaget frånd rages det ev. värde, som kan åsättas den äldre skolbyggnaden.

Med hänvisning till vad sålunda anförts för folkskolestyrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta

1) att ny folkskolebyggnad uppföres på Jakobsberg,

2) att erforderliga medel ställas till folkskolestyrelsens förfogande för uppgörande av detaljritningar i anslutning till det förslag, som utarbetats av arkitekt Ahlbom, samt

3) att folkskolestyrelsen måtte erhålla Stadsfullmäktiges uppdrag att genom särskilda byggnadskommitterade låta utarbeta detaljritningar samt underställa för-

N:o 42.
Ang. förberedande åtgärder för nybyggnad av folkskolehus å Jakobsberg.

slagen vederbörande myndigheters prövning och hos Kungl. Maj:t göra framställning om statsbidrag.

Västerås den 8 december 1939.

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 43.

Drätselkammarens skrivelse ang. utvidgning av byggnadsprogrammet för nytt pensionärshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 27 april 1939 hava stadsfullmäktige på drätselkammarens förslag anvisat ett förslagsanslag på 110.000 kronor för uppförande av ytterligare ett pensionärshem med 16 lägenheter på en angiven tomt inom Sandgärdet ävensom bemyndigat drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för byggnadens uppförande och iordningställande i fullt färdigt skick. Anslaget har sedermera täckts genom uttaxering i årets stat. En av drätselkammaren tillsatt pensionärshemskommitté, som fått sig anförtrott uppdraget att verkställa stadsfullmäktiges beslut om uppförande av ett nytt pensionärshem, har i skrivelse till drätselkammaren den 5 innevarande mars, vilken skrivelse här bifogas, på i skrivelsen närmare anförda skäl föreslagit, att byggnadsprogrammet måtte utvidgas att avse uppförande av ett nytt pensionärshem om 32 lägenheter, beläget å stadsägan 1665 BQ, varjämte kommittén framhållit angelägenheten av att beslut i ärendet snarast möjligt fattas av stadsfullmäktige.

Drätselkammaren har tidigare hyst vissa betänkligheter mot uppförande av en byggnad av sådan storleksordning, att den inrymmer 32 lägenheter. Emellertid har den föreslagna placeringen av byggnaden å stadsägan 1665 BQ samt byggnadens utformning som lamellhus övertygat drätselkammaren därom att anledning till tveksamhet härvidlag icke torde förefinnas. Vad åter beträffar byggnadsprogrammets utvidgning ur ekonomisk synpunkt har givetvis tveksamhet yppat sig, huruvida det är välbetänkt att under nu rådande tidsförhållanden binda sig för ett ytterligare belopp om c:a 140.000 kronor. Behovet av goda och billiga bostäder för pensionärer är emellertid synnerligen stort och har under nu rådande tider givetvis gjort sig ännu starkare gällande än under normala förhållanden. Drätselkammaren hyser vidare den uppfattningen, att det är angeläget att staden i sin mån bidrager till att byggnadsverksamheten i största möjliga utsträckning hålles i gång. Nu anförda synpunkter hava sålunda föranlett drätselkammaren att ansluta sig till pensionärshemskommitténs uppfattning att

det vore önskvärt att få påbörja uppförandet av ett pensionärshem av den ökade storlek, kommittén föreslagit. Då den exakta kostnaden för ett dylikt pensionärshem för närvarande icke kan angivas, men det å andra sidan är angeläget att arbetet snarast igångsättes för att byggnaden må kunna tagas i anspråk i höst, vill drätselkammaren hemställa om uppdrag att sedermera få inkomma med anslagsäskande ävensom med förslag till täckning av erforderligt anslag. Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 43. *Ang. utvidgning av byggnadsprogrammet för nytt pensionärshem.*

att med ändring av sitt den 27 april 1939 fattade beslut om uppförande av pensionärshem å Sandgärdet bemyndiga drätselkammaren att vidtaga åtgärder för uppförande av ett pensionärshem inrymmande 32 lägenheter, beläget å stadsägan 1665 BQ; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att snarast möjligt inkomma med begäran om anslag för ändamålet samt förslag till anslagets täckning.

Västerås den 14 mars 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 27 april 1939 beslöto stadsfullmäktige att för uppförande av ännu ett pensionärshem å Sandgärdet ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag å 110.000 kronor samt att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla för byggnadens uppförande och iordningställande i fullt färdigt skick erforderliga åtgärder. Anslaget har upptagits till uttaxering i 1940 års budget. De av drätselkammaren för handhavande av ärendet den 9 februari 1939 utsedda personerna, pensionärshemskommittén, får nu anföra följande.

Vad först angår den för ändamålet avsedda tomten nordväst om stadsägan 1665 BM vill kommittén meddela, att kommittén efter närmare granskning fann det oekonomiskt att utnyttja denna stora och välbelägna tomt för en byggnad av så liten storlek, som den ifrågasatta. Nämnda tomt har också genom stadsfullmäktiges beslut den 26 sistlidne oktober månad ställts till H. S. B:s i Västerås Stiftelse Solgårdars förfogande. Efter samråd med stadsarkitekten föreslår kommittén nu, att pensionärshemmet uppföres å stadsägan 1665 BQ, jämväl å Sandgärdet, begränsad i väster, söder och öster av Skälängs-,

N:o 43. *Ang. utvidgning av byggnadsprogrammet för nytt pensionärshem.*

Degel- och Tenngatorna med fasad emot Tenngatan. Denna tomt innehåller 2.780 kvadratmeter, varför å denna kan uppföras pensionärshem med 32 lägenheter eller dubbelt så stort antal som det, vartill anslag beviljats.

Då Tenngatan vid nu ifrågavarande stadsäga gör en krökning åt öster, har stadsarkitekten, som fått i uppdrag att färdigställa ritningar till hemmet, tänkt sig området bebyggt med fyra sammanhängande lamellhus, vart och ett innehållande åtta lägenheter och vilka hus från söder mot norr tänkts successivt förskjutna åt öster.

Med det läge pensionärshemmet nu skulle komma att få och med hänsyn tagen jämväl till andra inverkande orsaker, har kommittén tagit under noggrann omprövning, om det icke vore lämpligt att på en gång låta uppföra de fyra husen.

Kommittén har då först beaktat de synnerliga svårigheter som nu föreligga för pensionärer att till överkomligt pris hyra ordentliga bostäder. Det torde jämväl vara drätselkammaren bekant, att det råder stor brist på billiga bostäder av förevarande typ och att det är ett trängande behov att flera bostäder färdigställas.

Kommittén vill vidare peka på det stora antal byggnadsarbetare här i staden, som nu sakna arbete och som heller ej lärer i samma utsträckning som förut kunna påräkna arbete vid den tid, då byggnadsarbetena eljest brukat börja. För avhjälpande av denna arbetslöshet vore det av stor betydelse, om pensionärshemsbygget kunde få en större omfattning än vad som tidigare tänkts.

Slutligen vill kommittén understryka, att kostnaderna för uppförande av de fyra husen samtidigt givetvis komma att ställa sig fördelaktigare än om byggandet skulle ske i etapper. Med avseende å planläggningen av området och utnyttjandet av detsamma synes det också lämpligare, om tomten på en gång kunde bebyggas.

Kommittén kan nu icke lämna exakta uppgifter om byggnadskostnaderna, men har för avsikt att redan under april månad inkomma med sådant besked. Anledningen till att kommittén redan nu gör framställning i ärendet är, att anbud måste infordras och antagas före mars månads utgång, om bostäderna skola kunna vara färdiga för inflyttning till den 1 oktober 1940. Kommittén vill emellertid under erinran om, att ett anslag å 110.000 kronor för ett tidigare uppfört pensionärshem icke visade sig förslå, utan att ett tilläggsanslag å 12.700 kronor måste beviljas, redan nu meddela, att den oaktat den prisstegring som under senaste året skett har räknat med att genom rationalisering av byggnadssättet inskränka byggnadskostnaderna till omkring 250.000 kronor.

Med anledning av vad som sålunda anförts, får kommittén hemställa, att drätselkammaren hos stadsfullmäktige ville anhålla, att stadsfullmäktige med ändring av och tillägg till sitt den 27 april 1939 fattade beslut måtte

dels bemyndiga drätselkammaren att utvidga byggnadsprogrammet beträffande uppförande av nytt pensionärshem till att omfatta 32 lägenheter,

dels besluta att pensionärshemmet skall uppföras å stadsägan 1665 BQ å Sandgärdet och

dels uppdrag åt drätselkammaren att snarast inkomma med äskande av anslag för ifrågavarande byggnad.

N:o 43. *Ang. utvidgning av byggnadsprogrammet för nytt pensionärshem.*

Västerås den 5 mars 1940.

För pensionärshemskommittén:

EINAR KEIJSER.

/Sven Holmer.

N:o 44.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till Västerås skollovskoloniförening för utredning om ny kolonibyggnad.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Föreningen Västerås Skollovskolonier har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige meddelat, att föreningen hyser planer på utvidgning av koloniverksamheten genom uppförande av ett nytt kolonihem på en av föreningen inköpt tomt i Lindesbergs landsförsamling. Då emellertid föreningen saknar medel för fullföljande av byggnadsplanerna, har föreningen i skrivelsen gjort framställning om att stadsfullmäktige ville svara för kostnaderna för den nya kolonibyggnadens uppförande, beräknade till c:a 120.000 kronor, ävensom lämna föreningen ett anslag om 1.300 kronor till bestridande av kostnaderna för uppgörande av detaljritningar och entreprenadhandlingar. Efter beredning av ärendet får drätselkammaren anföra följande.

Drätselkammaren är medveten om det behjärtansvärda i föreningens framställning och anser det vara ett kommunalt intresse att föreningen erhåller möjlighet att utvidga sin betydelsefulla verksamhet. På utredningens nuvarande stadium är drätselkammaren dock icke beredd att taga ställning till frågan om kommunens medverkan och kan för närvarande icke föreslå att stadsfullmäktige definitivt binda sig för att bekosta den erforderliga nya kolonibyggnaden. Det torde emellertid vara av betydelse för frågans fortsatta behandling att fullständiga ritningar och entreprenadhandlingar uppgöras, på grund varav drätselkammaren tillstyrker föreningens hemställan om anslag för detta ändamål. Drätselkammaren får sålunda föreslå att stadsfullmäktige ville besluta

att lämna Föreningen Västerås Skollovskolonier ett anslag om 1.300 kronor till bestridande av kostnaderna för uppgörande av detaljritningar och entreprenadhandlingar för en ifrågasatt ny kolonibyggnad; samt

N:o 44.
Ang. anslag till Västerås skollovskoloniförening för utredning om ny kolonibyggnad.

att anslaget ifråga skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 14 mars 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Upprepade gånger har Föreningen Västerås skollovskolonier, som i 35 år bedrivit koloniverksamhet i staden, erhållit förfrågningar från enskilda och korporationer, om inte föreningen kunde utvidga sin verksamhet, så att flera barn kunde erhålla kolonivistelse än vad som nu är fallet. Styrelsen är fullt medveten om det berättigade i önskemålen och har därför vid flera tillfällen dryftat frågan om utvidgning. Men då föreningen saknat resurser att utöka verksamheten har frågan gång på gång måst bordläggas. Utvidgningsplanerna ha dock nu fortskridit så pass långt, att föreningen inköpt tomt och låtit utarbeta kostnadsberäkningar och skisser till ett nytt kolonihem. Tomten innehåller c:a 3 tunnland och har ett synnerligen vackert läge vid sjön Usken i Lindesbergs landsförsamling. Då, som förut framhållits, föreningen saknar medel att fullfölja byggnadsplanerna, har styrelsen ansett enda möjligheten vara att begära anslag av Västerås stad. Möjligen torde man kunna anse tidpunkten härför illa vald. Med hänsyn till framtiden har dock styrelsen inte velat ta på sitt ansvar att dröja längre, ty med all sannolikhet få vi räkna med att allt flera hem inom en ej alltför avlägsen framtid måste anlita skollovskoloniföreningen, om deras barn över huvud taget skola få någon möjlighet att under sommarmånaderna komma bort från staden ut på landet. Under föregående år fick föreningen mottaga 332 ansökningar om kolonivistelse. Av dessa kunde föreningen ta emot 227 stycken vid sina nuvarande kolonihem, Frösåker och Trummelsberg. Alltså måste 105 ansökningar avvisas. Av dessa 105 barn voro så gott som alla i behov av kolonivistelse enligt den läkarundersökning de anmälda barnen underkastades, men ytterst få av dem hade någon möjlighet att komma ut på landet, då föreningen icke hade plats för dem. När så pass många ansökningar måste avvisas under så goda tider, som voro rådande under föregående år, måste man räkna med ett avsevärt större antal under lågkonjunktur. Någon möjlighet att ta emot flera barn vid föreningens nuvarande kolonihem finns inte. Länets provinsialläkare, som under föregående sommar inspekterade Trummelsbergs koloni, ansåg t. o. m. att densamma var på ett "riskabelt sätt överbelagd".

Ritningarna till ny kolonibyggnad, som är avsedd för 60 barn, ha i samråd med styrelsen utarbetats av arkitekt Viktor Segerstedt, Västerås. Byggnadens kvalitet ifråga om konstruktion, varmboning och bekvämlighetsanordningar etc. torde framgå av bifogade skisser och beskrivning. Väggarna äro konstruerade

med 50 mm. spontad plank samt 2 lag spontad 25 mm. panel jämte 1 lag fiberplattor. Bjälklag och golv äro av den gedigenhet, som brukar användas i vanliga bostadshus. Likaså är räknat med hel sockel under byggnaden av betong eller cementsten. Man torde kunna invända, att det icke är nödvändigt med ett så pass gediget konstruktionssätt, när det gäller ett vanligt *sommarhem*. Men vid den utredning styrelsen verkställde, visade det sig, att ett enklare byggnadssätt blott obetydligt förbilligade byggnadskostnaderna. Ett gedignare byggnadssätt torde också vara att föredraga med tanke på den senaste tidens oroliga förhållanden, då lokaler efterlysas, i vilka stadsbefolkningen och särskilt skolbarnen kunna beredas en tillflykt, ifall utrymning från hem och skolor skulle bli en nödvändighet. En byggnad enligt föreliggande förslag skulle genom värmelednings införande på kort tid kunna anordnas till ett präktigt kollektivhem även för vintertid. Skulle det gå så långt, att evakuering från vår stad måste ske, skall säkert en byggnad som den ifrågavarande komma väl till pass utöver det ändamål, vartill den egentligen är avsedd.

N:o 44.
Ang. anslag till Västerås skollovskoloniförening för utredning om ny kolonibyggnad.

För att i dessa tider av fluktuerande byggnadskostnader få fram ett så noggrant kostnadsförslag som möjligt ha erfarna byggnadsentreprenörsfirmor konsulterats, och har styrelsen från dessa erhållit de kostnadsberäkningar, som ingå i nedanstående sammanställning. Kostnadsberäkningarna utfördes i december 1939.

Sammanställning av byggnadskostnader.

Egentliga byggnadskostnader enligt beräkning av byggmästaren Edvin Bergman	70.300: —
Ut- och invändiga målningsarbeten enligt beräkningar av A.-B. Västerås Måleriaffär	7.800: —
Sanitetsanläggning med vatten- och avloppsledningar inom byggnaden	18.000: —
Elektriska anläggningar enligt beräkning av firman Hugo Pettersson i Nora stad	3.170: —
Yttre ledningar och anläggningar för vatten, avlopp och elektrisk ström	3.500: —
Ritningar, byggnadskontroll, oförutsedda utgifter	5.000: —
Inventarier enligt beräkning	12.000: —
S:a kronor	119.770: —

Föreningen, som f. n. erhåller 12.000 kr. i årligt anslag från Västerås stad, skulle, om verksamheten på detta sätt utökades, behöva ett årligt tilläggsanslag av 6.000 kronor. Kostnaderna kunna förefalla stora, men med hänsyn till denna verksamhets stora betydelse för individen och samhället torde pengarna knappast kunna användas på ett bättre sätt. I den moderna socialvården ha ju mer och mer de förebyggande åtgärderna kommit att spela en stor roll. Barnkoloniverksamheten är en sådan typisk åtgärd, som avser att ge det unga släktet den motståndskraft, som det behöver för en sund och god fysisk och psykisk utveckling.

Men hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta:

N:o 44.
Ang. anslag till Västerås skollovskoloniförening för utredning om ny kolonibyggnad.

att svara för kostnaderna i och för uppförande av ny kolonibyggnad vid sjön Usken enligt de skisser och därpå grundade utgiftsberäkningar, som utarbetats av arkitekt Segerstedt;

att uppdraga åt koloniföreningens styrelse att låta utarbeta detaljritningar och införskaffa entreprenadanbud å byggnadsprojektet; samt

att anvisa 1.300 kronor till att bestrida kostnaderna för uppgörande av detaljritningar och entreprenadhandlingar.

Västerås den 9 mars 1940.

Styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier:

EM. GRANÉR.
Ordförande.

/Helmer Gustafsson.
Sekreterare.

N:o 45.

Lönenämndens skrivelse ang. omorganisation av kontorsbiträdesbefattning å byggnadskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 7 innevarande mars månad har drätselkammaren på anförda skäl hemställt att från och med den 1 april 1940 den nuvarande befattningen såsom manligt kontorsbiträde av I klass å drätselkammarens arbetskontor måtte omändras till en befattning såsom bokhållare å byggnadskontoret samt att denna befattning måtte upptagas i 28. lönegruppen av stadens lönestat.

Lönenämnden, som förehaft ärendet till behandling, får för sin del tillstyrka framställningen och anhåller sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla vad drätselkammaren i ärendet hemställt.

Västerås den 15 mars 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Sven Holmer.

N:o 45.

Ang. omorganisation av kontorsbiträdesbefattning å byggnadskontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos drätselkammaren har drätseldirektören väckt förslag om att den i 25. lönegruppen av stadens lönestat upptagna befattningen såsom manligt kontorsbiträde av I klass med tjänstgöring å drätselkammarens arbetskontor måtte omändras till en befattning såsom bokhållare å byggnadskontoret med placering i 28. lönegruppen. De arbetsuppgifter, som åvila ifrågavarande befattningshavare, framgå närmare av drätseldirektörens framställning i ärendet, vilken bifogas. Drätselkammaren kan för sin del vitsorda riktigheten av de i framställningen lämnade uppgifterna. Det synes drätselkammaren med hänsyn till arten och omfattningen av befattningshavarens arbetsuppgifter skäligt, att befattningen placeras i en högre lönegrupp än vad nu är fallet. I likhet med drätseldirektören anser drätselkammaren uppflyttning till 28. lönegruppen befogad. Drätselkammaren hemställer på grund härav att stadsfullmäktige måtte besluta

att från och med den 1 april 1940 omändra en nuvarande befattning som manligt kontorsbiträde av I klass å drätselkammarens arbetskontor till en befattning som bokhållare å byggnadskontoret; samt

att ifrågavarande befattning måtte upptagas i 28. lönegruppen av stadens lönestat.

Västerås den 7 mars 1940.

För drätselkammaren:

HENRIK WELIN-BERGER.

Thjelvar Hedberg.

N:o 45.

Ang. omorganisation av kontorsbiträdesbefattning å byggnadskontoret.

Till Drätselkammaren.

Härmed får jag föreslå att i 25. lönegruppen upptagna befattningen såsom manligt kontorsbiträde av I klass med tjänstgöring å drätselkammarens arbetskontor måtte omändras till en befattning benämnd bokhållare å byggnadskontoret med placering i 28. lönegruppen och såsom skäl härför anföra följande.

Ifrågavarande befattningshavare har bl. a. till uppgift att för byggnadskontorets arbetare uppgöra och utskriva avlöningslistor, kontrollera dagsverkslistor, uträkna ackord ävensom verkställa andra i samband med avlöningens uträkning förekommande arbeten samt verkställa utbetalning av avlöningen till nyssnämnda personal. Han skall vidare utöva kontroll över arbetarnas sjuklediglheter och semesterdagar samt uppgöra förslag till semester för arbetspersonalen. Dessutom har han att månatligen verkställa alla bokföringsåtgärder beträffande från stadens olika förråd och upplag uttagna förnödenheter samt kontrollera och uppgöra rapporter rörande körtid för vältarna, väghyvlarna, bilarna, kompressorn m. fl. maskiner. Vidare har han att utfärda inköpsrekvisitioner, kontrollera inkommande fakturor, utskriva räkningar, uträkna gatukostnader samt registrera och för de olika arbetsplatserna sammanställa inkomna anbud, kostnadsberäkningar m. m.

Därjämte åligger det nu ifrågavarande tjänsteman att uppgöra de statistiska och andra uppgifter. vilka skola avlämnas till Socialstyrelsen, Riksförsäkringsanstalten m. fl. myndigheter ävensom att uppgöra förteckning över och genomgå stadens olika förvaltningars inventarier, vari även ingår värdering och verkställande av avskrivning å nämnda föremål, varjämte han har att vid förfall för vicevärden för stadens fastigheter tjänstgöra för denne.

Som framgår av vad ovan anförts torde arbetet, vilket i stor utsträckning måste utföras på befattningshavarens eget ansvar, vara av den art, att en uppflyttning av befattningen till föreslagna lönegruppen måtte anses fullt befogad.

Västerås den 15 februari 1940.

THEOFIL ÖBERG.

N:o 46.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring i bestämmelserna rörande ålderstillägg åt befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Två av de hos rådhusrätten och magistraten anställda kvinnliga kontorsbiträdena hava på anförda skäl hos magistraten gjort framställning om att magistraten ville hos stadsfullmäktige utverka, att de för erhållande av ålderstillägg måtte få tillgodoräkna sig någon del av tidigare anställningstid i liknande tjänstgöring. Magistraten har även med överlämnande av ifrågavarande framställningar i skrivelser till stadsfullmäktige föreslagit, att envar av de båda kontorsbiträdena måtte från och med den 1 januari 1940 tilldelas ålderstillägg enligt i magistratens skrivelser närmare angiven ordning. Lönenämnden har i avgivet utlåtande — under åberopande av bestämmelsen i punkt 4 mom. f) av allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av stadens lönestater, vilken bestämmelse stadgar, att alla frågor om uppflyttning i högre lönegrad skola avgöras av lönenämnden — hemställt, att magistratens framställningar icke skulle föranleda till annan stadsfullmäktiges åtgärd än att de överlämnades till lönenämnden för reglementsenlig behandling.

Sedermera har magistraten i skrivelse till drätselkammaren meddelat, att den egentliga anledningen till att magistraten till stadsfullmäktiges prövning hänskjutit ifrågavarande två framställningar om tilldelande av ålderstillägg varit, att magistraten ansett behov föreligga av fastare normer angående under vilka omständigheter och i vad mån befattningshavare på ordinarie stat, som tidigare innehaft extra befattning hos staden, skall äga rätt tillgodoräkna sig den tidigare anställningstiden för uppflyttning i högre lönegrad inom vederbörande lönegrupp. Denna magistratens önskan framgår även av motiveringen till de båda förstnämnda skrivelserna. Bestämmelserna om ålderstillägg för stadens befattningshavare återfinnas i punkt 4 av de allmänna bestämmelserna och villkoren för tillämpning av stadens lönestater. Förutom bestämmelser för de så att säga normala fallen samt det fall, att en ordinarie befattningshavare övergår till annan ordinarie befattning, innehåller denna punkt den bestämmelsen, att, därest befattningshavare med avlöning på extra stat eller eljest fullgjort arbetsuppgifter, vilka av lönenämnden i avseende på art och omfattning samt vikt och ansvar prövas vara i huvudsak eller tillfullo överensstämmande med dem, vilka äro förenade med innehavande befattning, lönenämnden äger besluta om och i vad mån sålunda fullgjord tidigare tjänstgöring må tillgodoräknas vederbörande såsom tjänstetid för erhållande av ålderstillägg.

Med anledning av att magistraten sålunda betonat önskvärdheten av att spörsmålet om tillgodoräknande av tjänstetid blir föremål för stadsfullmäktiges principiella beslut synes det drätselkammaren lämpligt, att lönenämnden får i uppdrag att verkställa en utredning om och i vad mån de gällande bestämmelserna härom böra underkastas någon ändring. Avgörandet av de enskilda fallen, som givit anledning till denna föreslagna utredning, synes under sådana

N:o 46. förhållanden böra tills vidare uppskjutas. Drätselkammaren får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

Ang. ändring i bestämmelserna rörande ålderstillägg åt befattningshavare.

att uppdraga åt lönenämnden att efter verkställd utredning till stadsfullmäktige inkomma med yttrande och, därest utredningen därtill finnes giva anledning, förslag till ändrade bestämmelser rörande tilldelande av ålderstillägg åt stadens i lönestaten upptagna ordinarie befattningshavare.

Västerås den 14 mars 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 47.

Beredningsutskottets skrivelse ang. yttrande över flickskolesakkunnigas betänkande.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 8 sistlidne januari har länsstyrelsen anmodat stadsfullmäktige att avgiva yttrande över 1938 års flickskolesakkunnigas utredning och förslag angående de kommunala flickskolornas organisation. Betänkandet har överlämnats till styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås samt till beredningsutskottet för avgivande av förberedande utlåtanden. Styrelsen för kommunala flickskolan har avgivit ett den 8 mars 1940 dagtecknat utlåtande, vilket varit för beredningsutskottet tillgängligt vid utskottets behandling av ärendet. För egen del får utskottet anföra följande:

Till en början torde en kortfattad redogörelse för de sakkunnigas förslag böra här lämnas.

De sakkunniga, som bestått av bankofullmäktigen C. P. Jonsson, ordförande, lantbrukaren G. H. Svensson, rektorn vid kommunala flickskolan i Jönköping Elisabeth Dahr och rektorn vid kommunala flickskolan i Örebro, Martha Grönvall, hava icke enat sig om betänkandet. De två förstnämnda sakkunniga, i fortsättningen kallade kommittémajoriteten, hava avgivit ett här nedan något närmare berört förslag om införande av en femårig flickskolelinje, under det att de två sist nämnda sakkunniga, i fortsättningen kallade reservanterna, ansett att nuvarande ordning bör bibehållas.

N:o 47.
Ang. yttrande över flickskolesakkunnigas betänkande.

Den nuvarande kommunala flickskolan är anordnad med en sjuårig och en sexårig linje. Den sjuåriga linjen anknyter till folkskolans fjärde klass under det att den sexåriga anknyter till folkskolans sjätte klass. Lärjungarna i den sju- och sexåriga linjen åtnjuta i regel gemensam undervisning. De sakkunnigas majoritet hava nu, som ovan framhållits, föreslagit, att den nuvarande sexåriga linjen skall avskaffas och ersättas med en obligatorisk femårig linje med anknytning till folkskolans sjätte klass. Den nuvarande sjuåriga linjen skulle icke helt avskaffas, utan de kommuner, som så önskade, skulle tillåtas inrätta en sjuårig linje vid sidan av den femåriga. Statsbidrag skulle emellertid utgå endast till den obligatoriska femåriga linjen. Kommittémajoriteten har icke funnit, att den kommunala flickskolans bildningsmål skulle bringas i någon fara genom den femåriga linjens införande. Ej heller hyser kommittémajoriteten någon farhåga för det forcerade arbete, som kommer att äga rum i den femåriga linjen. Ur ekonomisk synpunkt framhålles, att den femåriga linjen kommer att ställa sig förmånligare i det att en årlig besparing i statsbidrag vid en fullt utbyggd femårig linje skulle kunna göras med inemot en miljon kronor.

Reservanterna vidgå, att den nuvarande sexåriga linjen, i varje fall hittills, icke rönt någon större anslutning men förmena, att den ej alldeles torde sakna betydelse för lärjungar från landsbygden, som först efter avslutad sexårig folkskola bliva klara över sin önskan att skaffa sig högre utbildning. Reservanterna påpeka, att det blir ogörligt att samordna den föreslagna femåriga linjen med den sjuåriga på samma sätt som nu den sex- och sjuåriga samordnas. Vidare uttalas farhågor för att flickskolans nuvarande bildningsmål skulle äventyras genom upprättande av en femårig linje enligt majoritetens förslag. Arbetsbördan på den femåriga linjen anse reservanterna bli betydlig och finna det olyckligt, om den särskilt för flickor avsedda skolformen skulle organiseras så, att flickorna just under de ur utvecklingssynpunkt ömtåligaste åren finge bära en tyngre börda än vad som är fallet i den såsom ansträngande ansedda fyraåriga realskolan. Vad slutligen beträffar den av kommittémajoriteten berörda besparingssynpunkten framhålla reservanterna, att den femåriga skolformen kommer att bliva *relativt* kostsammare än den sju- och sexåriga. Reservanterna kunna icke finna, att skälen för en omorganisation äro tillräckligt starka, varför de för närvarande icke kunna förorda en förändring av den nuvarande flickskoleorganisationen.

Vid behandlingen inom beredningsutskottet av sakkunnigbetänkandet hava delade meningar gjort sig gällande. Utskottets majoritet har anslutit sig till det uttalande, som styrelsen för kommunala flickskolan avgivit och anser sålunda, att anledning för närvarande saknas, att företaga den av de sakkunniga föreslagna omorganisationen av den kommunala flickskolans arbetsformer. Utskottsmajoriteten bygger framför allt sin åsikt på den övertygelsen, att särskilt undervisningen i moderna språk på den föreslagna femåriga linjen måste bliva synnerligen forcerad och näppeligen kan giva samma goda resultat, som undervisningen på den sjuåriga och sexåriga linjen har förutsättningar att göra. Den i sakkunnigbetänkandet påtalade besparingen har även ansetts vara betydligt överdriven. Två av utskottets ledamöter, fru Berg och herr Lundberg, hava reserverat sig mot majoritetens beslut och för sin del velat förorda det förslag, som framlagts av de sakkunnigas majoritet. Det må slutligen meddelas, att två

N:o 47. *Ang. yttrande över flickskolesakkunnigas betänkande.*

av utskottets ledamöter, herrar Gust. Karlsson och Gunnar Larsson, icke ansett sig kunna taga ställning till det föreliggande betänkandet och sålunda icke deltagit i omröstningen.

Beredningsutskottet får med anledning av vad som sålunda förekommit hemställa, att stadsfullmäktige såsom yttrande över 1938 års flickskolesakkunnigas utredning och förslag angående de kommunala flickskolornas organisation ville åberopa, vad beredningsutskottets majoritet och styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås i ärendet anfört.

Västerås den 15 mars 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST ENOCHSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan styrelsen för Kommunala flickskolan i Västerås från stadsfullmäktiges expedition mottagit på remiss ett av 1938 års skolsakkunniga utarbetat förslag, kallat "Utredning och förslag till de kommunala flickskolornas omorganisation", med begäran om styrelsens yttrande över detsamma, har styrelsen, efter att ha tagit del av utredningen, sökt göra sig underrättad om den allmänna opinionen i frågan både vid ett ombudsmöte i Stockholm med representanter för de kommunala flickskolorna och vid ett av styrelsen anordnat möte i Västerås med representanter både från flickskolan och från folkskolan, högre allmänna läroverket och den kvinnliga ungdomens föräldrar. Med anledning av de synpunkter, som därvid framkommit, får styrelsen göra följande uttalande:

De kommunala flickskolorna ha så kort tid varit i verksamhet, att det ännu är hart när omöjligt att avgiva ett rättvist omdöme om deras verksamhet. Dock synes det styrelsen, att just det, som utredningen starkast angriper, deras anknytning till folkskolan, är på ett ganska lyckligt sätt löst genom den dubbla anknytningen: till folkskolans fjärde och sjätte klass. Hur den sistnämnda anknytningen för framtiden kommer att verka, förefaller det styrelsen ännu vara för tidigt att döma om. Rätta tidpunkten för en förändring, om en sådan skulle visa sig behövlig och önskvärd, synes styrelsen icke vara inne, förrän föräldrarna fått tillräcklig tid att pröva denna möjlighet till kortare skolgång för deras döttrar.

Från den kommunala flickskolans synpunkt förefaller den 5-åriga linjen olycksbringande både för dess studiemål och egenart, i det att denna skolforms tillvaratagande av flickornas praktiska anlag och dess större fördjupning av studierna i humanistiska ämnen, framför allt i främmande språk, skulle omöjliggöras.

Vad barnen beträffar, skulle denna 5-åriga linje bli för pressande och svår, vilket även i förslaget erkännes. Denna skolform synes styrelsen icke kunna anpassas efter flickornas fysiska och psykiska utvecklingsgång. Mot barnen synes

ej heller rättvisa ske, då för de studiebegåvade ett tidigare inriktande på högre studier är fördelaktigare än ett sent, och då för de lärjungar, som äro mindre lämpade för teoretiska studier, en framflyttning av de studiebegåvades övergång säkerligen kommer att medföra en ökning av de redan förut stora kurserna i de högsta klasserna.

Härtill kommer, att från föräldrarnas synpunkt huvudsaken ej synes vara så kort skoltid som möjligt utan skoltid och kurser, som lämpa sig efter barnens krafter.

Med stöd av vad ovan anförts och i anslutning till reservanternas inom skolsakkunniga uttalande, anser sig styrelsen icke kunna förorda skolsakkunnigas förslag, i all synnerhet som de i förslaget gjorda beräkningarna om ekonomisk vinst vid i flera kommuner gjorda beräkningar visat sig vara fullkomligt missvisande.

Västerås den 8 mars 1940.

Å styrelsens för Kommunala flickskolan vägnar:

HJALMAR THYRESSON.
Ordf.

/Vera Robèrt-Åkesson.

N:o 48.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny brokran vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen har i skrivelse till stadsfullmäktige denna dag på anförda skäl hemställt om anslag med 572.000 kronor för anskaffande av en ny brokran till djuphamnen. Drätselkammaren, som haft att avgiva förberedande utlåtande i ärendet, får anföra följande.

Beträffande behovet av den nya kranen och de skäl, som motivera dess anskaffande redan nu, innan den i princip beslutade utbyggnaden av djuphamnen kommit till stånd, får drätselkammaren hänvisa till innehållet i hamnstyrelsens ovanberörda skrivelse. Drätselkammaren, som hade tillfälle närvara, då den av hamnstyrelsen anlitade tekniske experten redogjorde för de olika anbud, som inkommit, är i likhet med hamnstyrelsen av den uppfattningen, att den krantyp, som hamnstyrelsen förordat, måste anses avgjort överlägsen de i andra anbud innefattade typerna. Skillnaden i anskaffningskostnad för denna typ och en brokran av samma konstruktion som den i djuphamnen nu befintliga är också relativt liten, varför drätselkammaren anser det vara välbetänkt att följa hamnstyrelsens förslag om anskaffande av en kran, som, efter allt att döma, måste komma att arbeta mer effektivt än den nu nyttjade kranen. Då, enligt vad drätsel-

N:o 48.
Ang. ny brokran vid djuphamnen.

kammaren har sig bekant, avgivna anbud äro gällande intill utgången av mars månad, har kammaren icke velat uppskjuta ärendets avgörande utan får härmed överlämna detsamma till stadsfullmäktige och därvid tillstyrka bifall till hamnstyrelsens förslag. Vidkommande finansieringen av erforderligt anslag vill drätselkammaren påpeka, att på grund av leveranstidens längd endast en del av kostnaden kan komma i fråga att utbetalas under innevarande år och att denna del lämpligen bör kunna förskotteras av tillgängliga medel. Drätselkammaren har för avsikt att i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år inkomma med förslag till täckning av anslaget i dess helhet.

Med hänvisning till ovanstående får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffande och uppmontering av en 12-tons brokran med tillbehör vid stadens djuphamn anvisa ett förslagsanslag å 572.000 kronor; samt

att beloppet i mån av behov må förskotteras av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år.

Västerås den 16 mars 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti sin skrivelse till stadsfullmäktige angående ifrågasatt utbyggnad av stadens djuphamn, vilken skrivelse behandlades av stadsfullmäktige den 29 nästlidne februari månad, meddelade hamnstyrelsen, att en sådan utbyggnad oundgängligen måste medföra anskaffande av ytterligare en brokran. Då det emellertid visat sig, att redan den nuvarande djuphamnen med dess kranutrustning icke kan fylla den ökade trafikens krav, har hamnstyrelsen ansett det nödvändigt att redan nu, utan att avvakta hamnens tillbyggnad, infordra anbud på ny brokran. I ärendet vill hamnstyrelsen anföra följande.

Djuphamnens kranutrustning består för närvarande av en 12-tons brokran, en 8-tons vipparmskran, en 5-tons portalkran, en malmtipp och ett malmtransportband. Av denna utrustning användas portal- och vipparmskranarna huvudsakligen för kol- och kokslossning samt brokranen, malmtippen och transportbandet för lastning av malm.

N:o 48.
Ang. ny brokran vid djuphamnen.

Såsom i ovan omförmälda skrivelse anmärkts, består det hamnen trafikerande godset till övervägande del av malm. En stor del av denna lägges på upplag, dels för att ligga såsom reserv om avbrott skulle ske i tillförseln och dels emedan antalet malmvagnar med den nuvarande trafiken är otillräckligt, så att vagnarna icke få kvarstå lastade i djuphamnen om det fartyg, för vilket de äro avsedda, av någon orsak skulle vara försenat. Brokranen måste för den skull ofta först lossa vagnarna på upplag och därefter ånyo utlasta samma malm till fartyg. Kranen måste sålunda arbeta två gånger med samma gods. Med anledning härav och på grund jämväl av den starka trafik i övrigt som råder å djuphamnen måste kranens kapacitet utnyttjas betydligt över det normala. Brokranens normala körtid är beräknad till 2.400 timmar per år. Under år 1935 var körtiden 2.381,5 timmar, år 1936 2.689,5 timmar, år 1937 3.686,5 timmar, år 1938 2.922,5 timmar och år 1939 4.195,5 timmar. Visserligen står brokranen, liksom hela den övriga kranutrustningen, under ständig tillsyn och genomgår varje vår en genomgripande översyn. En körtid som den ovan nämnda måste likväl fresta materialen över säkerhetsgränsen och ett opåräknat avbrott kan väl tänkas uppstå, vilket givetvis skulle få till följd en svårartad stagnation i hamnens malmtrafik och jämväl medföra avsevärda kostnader för fartygs väntetid m. m.

Av vad som anförts synes det hamnstyrelsen framgå, att en ny brokran snarast möjligt måste anskaffas.

Härtill kommer det förhållandet, att gruvföretag i Bergslagen dels planera och dels ha under utförande stora utvidgningar i gruvdriften. Redan under instundande april månad beräknas en del gruvors kapacitet hava ökat i hög grad och större malmtransporter än tidigare torde då med säkerhet kunna påräknas. Då Västerås hamn är den naturliga utskeppningshamnen för stor del av Bergslagen, äro de över hamnen exporterande företagen inställda på att använda Västerås såsom utskeppningsort och förvänta också, att hamnen utbygges och förses med sådan utrustning, att trafiken kan fortgå utan störande väntetider och stagnationer.

Det må här tilläggas, att det synes hamnstyrelsen, som om stadens hamn med sitt goda läge mitt i ett industricentrum och med goda järnvägsförbindelser samt med möjligheter att efter farledernas fördjupning kunna mottaga fartyg upp till 8.000 tons d. w. torde hava goda utvecklingsmöjligheter.

På de skäl som ovan anförts och med sin kännedom om trafiken å djuphamnen överhuvud har hamnstyrelsen, som nyss meddelats, infordrat anbud å ny 12-tons brokran. Hamnstyrelsen har i samråd med teknisk expert ingående granskat de inkomna anbuden med dess olika alternativ. Styrelsen har stannat för en krantyp, som till sin beskaffenhet synes vara överlägsen övriga erbjudna typer och som äger avsevärda fördelar framför den nuvarande. Priset för nämnda kran med två kolskopor och en polypgripskopa för malm har beräknats till 572.000 kronor. Till nämnda summa kommer en ännu icke beräknad, mindre kostnad för ändrad elektrisk anläggning i den nuvarande brokranen. Då endast en firma ingivit anbud å det förordade alternativet, har styrelsen icke kunnat verkställa en exakt jämförelse beträffande priset. Detta understiger emellertid väsentligt andra firmors anbudssummor beträffande kranar av enklare typ.

Anledningen till att hamnstyrelsen förordar ifrågavarande kran är, som ovan anförts, dess såvitt nu kan utrönas goda tekniska egenskaper. Sålunda är

N:o 48. *Ang. ny brokran vid djuphamnen.*

kranen dels förskjutbar i längdled och dels svängbar i tvärlek på sina respektive broben samt utrustad med en ovanpå kranbryggan löpande svängkran. Ur lossnings- och lastningssynpunkt synes den ha sina givna fördelar framför den nuvarande. Enär kranen kan förses med i bryggan inbyggd och för sig arbetande transportör, kommer dess arbetskapacitet att avsevärt överstiga den nu använda brokranens. Vid en framtida utökning av upplagsområdet inåt land, kan en ny kran uppställas där och arbeta i den nu föreslagna brokranens transportör under det att sistnämnda krans svängkran kan användas för arbete exempelvis direkt från upplag till båt.

Med hänsyn sålunda tagen icke blott till hamnens nuvarande behov utan även till en framtida utbyggnad av hamnen och en beräknad, avsevärd utveckling av hamntrafiken, synes det hamnstyrelsen välbetänkt att ny brokran av den föreslagna typen nu anskaffas.

På grund av vad som ovan och tidigare i annat sammanhang anförts får hamnstyrelsen sålunda hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för anskaffande och uppmontering av en 12-tons brokran vid stadens djuphamn anvisa ett förslagsanslag å 572.000 kronor.

Västerås den 16 mars 1940.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Sven Holmer.

Västerås 1940, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1940 Den 25 april IV

N:o 49.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse samt stadsläkarnes m. fl. årsberättelser för år 1939.

Västerås den 11 mars 1940.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/Sven Holmer.

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1939.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Ledamöter: Borgmästare Th. Bergquist, ordf. t. o. m. 30/6 1939, 1:ste Stadsläkare G. Andrén, v. ordf., Veterinär M. Jonsson, Byggmästare F. Eklund, Kyrkoskrivare J. O. Sjöblom, Gjutare Axel Larsson, Lasarettsläkare Ivar Behring.

Suppleanter: Direktör A. Sundström, Ingeniör Th. Arvidsson, Posttjänsteman Erik Östlund, Länsveterinär O. Hultén, Montör Artur Lundell.

Sekreterare: Notarie S. Holmer.

Vid årsskiftet 1939/40 avgick Veterinär M. Jonsson från hälsovårdsnämnden, vars ledamot han varit sedan nära 40 år tillbaka. Det uttalas här ett tack till honom för de många årens intresserade hälsoarbete.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

1. Nämnden har sammanträtt 12 ggr under året. Ärendena protokollförda i 662 paragrafer.

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

2. Beträffande nämndens befattning med den allmänna hälso- och sjukvården, instruktion för nämnden eller särskilda föreskrifter, tillkomna i enlighet med § 30 i hälsovårdsstadgan, ha ändringar ej förekommit.

3. Diarieförda ärenden 548.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDENA INOM SAMHÄLLET.*

1. Kyrkskrivna inv. vid årets början: m. 18.185, kv. 18.366, s:ma 36.551
   Kyrkoskrivna inv. vid årets slut: m. 18.955, kv. 18.892, s:ma 37.847
2. Antal under året levande födda: m. 266, kv. 279, s:ma 565
3. Antal under året döda personer: m. 140, kv. 195, s:ma 335
4. Antal döda barn under 1 års ålder: m. 10, kv. 10, s:ma 20
5. Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

Folkmängdens tillväxt under de senaste 15 åren framgår av nedanstående tabell.

År	Folkmängden vid årets början	Folkmängden vid årets slut	Ökning + Minskning −	Födda			Döda			Nativitets överskott + underskott −	Inflyttnings överskott + underskott −
				Män	Kv.	S:ma	Män	Kv.	S:ma		
1925	29,920	29,215	− 705	193	181	374	142	160	302	+ 72	− 633
1926	29,215	29,059	− 156	210	202	412	142	162	304	+ 108	− 48
1927	29,059	29,119	+ 60	200	173	373	133	164	297	+ 84	− 24
1928	29,119	29,587	+ 459	166	189	355	150	155	305	+ 50	+ 409
1929	29,578	29,921	+ 343	164	166	330	158	178	336	− 6	+ 349
1930	29,921	30,378	+ 457	202	167	369	153	149	302	+ 67	+ 390
1931	30,378	30,648	+ 270	194	178	372	136	154	290	+ 82	+ 198
1932	30,648	30,913	+ 265	183	157	340	160	168	328	+ 12	+ 253
1933	30,913	31,229	+ 316	176	176	352	157	155	312	+ 40	+ 276
1934	31,229	31,294	+ 565	181	151	332	164	153	317	+ 15	+ 550
1935	31,794	32,570	+ 776	159	164	323	156	178	334	− 11	+ 787
1936	32,570	33,834	+1,264	229	195	424	158	176	334	+ 90	+1,174
1937	33,834	35,378	+1,544	247	244	491	162	183	345	+ 146	+1,398
1938	35,378	36,551	+1,173	278	271	549	156	164	320	+ 229	+ 944
1939	36,551	37,847	+1,296	286	279	565	140	195	335	+ 230	+1,066

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. *Vattentillgång.*

1. Behovet av hushållsvatten tillgodoses genom stadens vattenledning, vartill samtliga fastigheter inom staden äro anslutna utom de inom sydvästra delen av Jakobsbergsområdet. Det område, som nu ej är anslutet till stadens vattenledning, bebos av c:a 0,5 % av stadens invånare.

Under året utfördes 5.019 m. nya vattenledningar och var ledningarnas sammanlagda längd vid årets slut 105.739 m.

Vatten inleddes under året i 188 gårdar och var vid årets slut inlett i 2.682 gårdar.

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Vattenledningsvattnet utgöres av vatten taget ur brunnar i Badelundaåsen vid Hesslö. Vattnet består dels av i åsen från norr framrinnande grundvatten och dels, till följd av grundvattenytans sänkning genom pumpning, infiltrerat vatten från den c:a 1.000 m. från vattenverket avlägsna Mälaren. Regelbundna undersökningar av vattenledningsvattnet hava under året utförts av kemiska stationen i Västerås. Vattnets hårdhetsgrad var i januari 15,1° och i december 10,2°. Manganhalten var 0,01—0,02 milligram pr liter. Salpetersyrlighet eller ammoniak har ej förekommit i vattnet. Undersökningar av vattnets bakteriehalt hava ej utförts under året.

2. Som resultat framgår, att vattenledningsvattnet är rent och av god beskaffenhet.

Vattentillgången var fullt tillräcklig. Förbrukningen var under året:

För	hushållsbehov	2.339.760 kbm.	eller	79 %
„	allmänna behov	242.000 „	„	8 %
„	industriella behov	385.000 „	„	13 %
	Summa	2.966.760 kbm.		

Per individ och dygn blev förbrukningen sålunda:

För	hushållsbehov	170 liter
„	allmänna behov	18 „
„	industriella behov	28 „

För vattenförbrukning enligt mätare har avgiften under året varit 20 öre per kbm. För de bostadshus, där vattenmätare ännu ej installerats, 5,5 % av hela antalet hus, har vattnet debiterats gårdsägarna enligt kontrakt med däri stipulerade avgifter, utgörande: för rum 6 kr., bad- eller duschrum 12 kr., vattenklosett 12 kr., vattenpost 8 kr. Tvättavgift per hushåll 5 kr.

B. *Avdelning av spill- och regnvatten.*

1. Vattenavloppet är anordnat enligt s. k. kombinerat system, så att spill- och regnvatten tillsammans uppsamlas i en avskärande kulvert utmed Mälaren och före utsläppandet i denna passerar genom reningsverk vid Kungsängen (se nedan).

2. Under året utfördes 4.809 m. nya underjordiska avloppsledningar och var huvudledningarnas sammanlagda längd vid årets slut 83.626 m.

Underjordiskt avlopp utfördes under året för 197 gårdar.

RENINGSVERKET.

Kort beskrivning m. m.

För uppförandet av reningsverket erhöll Tekniska verkens styrelse, under vilken anläggningen sorterar, av stadsfullmäktige ett anslag å 1.107.500 kronor. I denna summa ingår med nära hälften eller över 400.000 kronor diverse av-

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

loppsledningar, vilka måste utföras för att till Reningsverket sammanföra allt stadens avloppsvatten. Verket byggdes på anvisad tomt väster om nya gasverket, tomten, cirka 10.000 kvm. stor, bestod av gammal sjöbotten och träskmark, varför i samband med husbyggnader i staden flera tusen kbm. fyllning påförts för att uppnå önskad marknivå, området hade en tid använts såsom tipp för sopor etc. Den naturliga grunden utgöres av blålera, som vilar på pinnmo och i något fall berg.

Stadens avloppsledningar, vanligen från norr till söder gående, uppsamlas medelst 2 avskärande kulvertar om 900 mm. vardera för att sammanföras till en 1.200 mm. huvudledning in i reningsverket. Den från väster kommande ledningen, vilken i sig upptager biledningar från Hyttan och västra förstäderna går medelst en dykareledning under Svartån. Den från öster kommande ledningen uppsamlar ledningar från Centrallasarettet, Sommarro och de östra förstäderna. För att med eget fall kunna leverera avloppsvätskan till reningsverkets inlopp ligga ledningarna här på ett djup av cirka 7 met. under markytan eller 0,90 meter under Mälarens högsta nivå, räknat efter Stockholms slusströskel (m. S. S.). De i reningsverket anbringade pumparnas uppgift är då att höja vattenytan så, att vattnet med eget fall passerar genom reningsverkets olika brunnar och bassänger för att genom en särskild huvudledning föras ut i Mälaren. Denna utloppsledning är ansluten till Kraftverkets varmvattenränna, varigenom det renade vattnet med god ström föres ut i Mälaren.

Maskinhuset är utfört i 3 våningar, av vilka ett ligger helt under marken. Hit införes nu genom en 1.200 mm. huvudledning allt kloakvatten samt passerar först en luckbrunn, i denna är placerad en större handmanövrerad ventil, som i händelse av större fel kan helt stängas, varvid vattnet avgår direkt till Mälaren genom en förbigångsledning. Avloppsvattnet får därefter passera genom en venturimätränna, där den genomströmmande vattenmängden uppmätes, vilket genom diagram och räkneverk registreras i kontrollrummet. Vattnet passerar härefter en grusficka där även större föremål såsom stenar o. d. avskiljas samt inkommer därefter i rensskärarrummet där genom sinnrika anordningar större föremål sönderskäras, vilket skyddar pumparna, men även är förmånligt för den kommande utruttningsprocessen. Vattnet inkommer därefter i pumpgraven varifrån det uppfordras genom en sluten tilloppsränna till sandfångaren. För denna uppfordring är verket utrustat med 3 st. torrväderspumpar av centrifugaltyp samt 3 st. regnväderspumpar av propellertyp. Samtliga pumpar äro på en kapacitet av 12.000 m. l. Genom flottörer, anbringade i pumpgraven, starta resp. stanna dessa pumpar automatiskt. Sandfångaren i vilken vattnet nu inkommer, är byggd enligt emscherbrunnssystemet, d. v. s. avsättning. Dessa uppspolas nämligen i en särskild behållare, vid spoltvättning kvarbliva i behållaren tyngre saker såsom sand och kaffesump m. m. Av dylikt avfall uppsamlas varje dag cirka 2 kbm., avloppsvattnet genomgår alltså här den första reningsprocessen. Genom en ejektor kopplad till en kraftig centrifugalpump uppspolas dessa produkter. Reningen fortsätter nu genom att vattnet får passera tvenne luftningsbassänger. I dessa äro inbyggda diffusörer, vilka genom mikromiskt små hål vid ett tryck av cirka 3 kg. pressa luftblåsor genom vattnet, varigenom det blir syresatt och sönderdelat. Härefter inkommer detsamma i flockningsbassängerna, 27 till antal, där medelst mek. omrörare vattnet får tillfälle att flockas, fasta och flytande ämnen skiljas, varigenom den slutliga meka-

niska reningsprocessen underlättas. Denna utföres i de stora sedimenteringsbassängerna, 6 till antalet, dit vattnet införes och fördelas likformigt medelst en serie inloppsmunstycken, vilka även hava till uppgift att bromsa upp genomströmningshastigheten så, att vattnet på den tid det passerar igenom anläggningen, cirka 2 tim., skall hinna sjunka. Efter sedimenteringen — fällningen, föres nu det mekaniskt renade vattnet över ett utloppsskibord genom utloppsledningen till Mälaren, varmed vattnets rening med nuvarande anordning är avslutad. Efter inmontering av anordning för klorering kommer vattnet, åtminstone under sommartid, att dosseras med klor i den omfattning, att full säkerhet vinnes för att i vattnet kvarvarande baciller dödas. Det i sedimenteringsbassängerna avsatta slammet hopsamlas i särskilda slamfickor där det får tillfälle att ytterligare förtätas. Sedimenteringsbassängerna äro därför utrustade med särskilda maskindrivna bottenskrapor som med sakta rörelse, för att ej oroa sjunkningsprocessen, sammanföra slammet till slamfickorna. Några timmar efter bottenskrapningen uppfordras slammet medelst särskilda kolvpumpar (s. k. slungerpumpar av amerikansk tillverkning) genom en samlingsledning via slampumprummet till en slamkontrollkammare (urvattnare) där överskottsvattnet ytterligare dekanteras medelst ett handmanövrerat höj- och sänkbart skibord, detta vatten återföres till pumpgraven. Det i urvattnaren avlagrade tjocka slammet uppumpas medelst förutnämnda kolvpumpar, men genom omkoppling av vissa ventiler genom en rörledning till slamrötkammaren. Dessa äro försedda med värmeledningsslingor så att en jämn temperatur (30—32°) kan hållas, vilket är en av de betingelser som erfordras för att påskynda utruttningsprocessen samt ernå ett gott metangasutbyte. Rötkammaren är utförd i armerad betong med täta isolerade till- och avloppsledningar samt vattenlås, varför utruttningsprocessen försiggår i de slutna behållarna utan yttre lukt. Rötkammaren är delad i en större och en mindre avdelning, vilket möjliggör att utruttningsprocessen försiggår i två steg. Slammet införes först uppifrån i kammarens större avdelning, genom pumpning pressas sedan utruttnat slam från botten av större avdelningen in i den mindre avdelningen. Det ytterligare överskottsvatten, som uppstått i de båda avdelningarna, pressas genom bräddavlopp tillbaka till pumpgraven. I rörtunneln vid rötkammaren är installerad en 3:dje kolvpump av samma typ som de förutnämnda, men med dubbelt så stor kapacitet som dessa. Denna pump har till uppgift att pumpa slam från den större till den mindre avdelningen. Samtidigt sker pumpning med båda de andra pumparna, varvid den ena pumpar upp färskt slam från kontrollkammaren och den andra utruttnat slam från lilla kammaren. Genom denna manöver blir slammet i kamrarna omrört, vilket påskyndar utruttningsprocessen. På samma ställe är även installerad en Armas tryckregulator, vilken reglerar den avgående, i kamrarna under utruttningsprocessen tillverkade metangasen. Denna metangas har ett värmevärde på cirka 5.500—6.000 calorier, men är samtidigt mycket explosiv. Transporten till Gasverket, där den inblandas i kolgasen, något som Västerås f. ö. är ensam om i Sverige, jämte säkerhet mot vacum i rötkamrarna m. m., fordrade noggrann kontroll, varför även en kalorimeter är placerad på denna ledning; dessa säkerhetsåtgärder äro godkända av övering. Hultman, Stockholms Gasverk. Som slutprodukt erhålles det utruttnade slammet, som genom självtryck tömmes i slamtorkgården på dränerade sandbäddar för att torka. Det luftade, torkade slammet, vilket tillvaratages, utgör ett bra gödningsämne, men måste först

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

underkastas viss behandling, då det givetvis efter utruttningsprocessen är sterilt. Alla ledningar för slam, vatten, gas, el. manöverkablar etc. till och ifrån rötkammaren, slamfickor, sandfångare etc. äro för kontroll och reparationsmöjlighet lagda i en 60 met. lång underjordisk tunnel. Reningsverkets driftkontroll underlättas genom att de flesta starter, ventilomställningar, temperaturmätningar m. m. sammanförts till ett kontrollrum. Där är även en tavla anbringad med en schematisk framställning över hela anläggningen. Röda och vita ljussignaler indikera om en manöver är rätt utförd, varom icke träder ett alarmsystem igång. För att kunna kontrollera verkets reningsförmåga, slammets vattenhalt, flyktiga oorganiska ämnen samt bestämning av pH-värdet m. m., allt av stor vikt för att de bästa resultat skola uppnås, är reningsverket utrustat med ett laboratorium. Det mesta av glas och apparater har billigt inköpts när Kem. Stationen härstädes nedlades.

Drift m. m.

Verket sattes i gång den 12 april 1939, allt var då ännu inte fullt färdigt, men slamavskiljningen och fyllandet av rötkammaren kunde dock påbörjas. Den el. fjärrmanövreringen, utförd av A. S. E. A., blev sist, eller helt nyligen färdig. Metangasutvecklingen kom igång under sommarmånaderna, men först i oktober hade gasen den sammansättningen, att den kunde tillvaratagas. Anläggningen är emellertid nu i full drift, endast kloreringsanläggningen är ej inmonterad, men detta är ej så nödvändigt förr än till sommaren.

Driftövervakningen sker med 2 skift pr dygn, 6—14 och 13—21. I händelse av driftavbrott samt andra allvarligare driftstörningar går under nattiden alarm till gasmästarens bostad, detta för att inbespara nattskiftet. Denna har även under dagen tillsyn över driften. Varmhållningen av anläggningen sker medelst 2 pannor om vardera 9 resp .20 kvm., dessa äro även automatiserade på så sätt, att stokereldning är införd. Härigenom kan verket här använda koksstorleken 12/25 mm. i stället för den vid försäljning mer gångbara storleken 60/80 mm.

På grund av att mätapparaterna inkopplades efter igångsättningen, är driftjournal endast förd för sista halvåret, över vilket följer ett sammandrag:

Energiförbrukning, gasproduktion m. m. 2:dra halvåret 1939.

Månad	Vattenmängd m^3	Energiförbr kWh	Uppfordr. sand i m^3	Rötkam. temp. med. v.	Gasproduktion m^3	Värmevärde i cal	Slam i tillv. tagen m^3	Torkg. utkörd m^3	Imhoffkon-prov avsättn. cm^3 Ink.	Utg.	verkn. grad %
Juli	49,600	—	17,5	29,5°	—	—	626	14	4,06	0,02	98,5
Augusti	398,900	15,580	27,8	32,5°	—	—	363	8	3,74	0,0	100,0
September	326,800	16,600	28,0	30,5°	—	—	667	80	3,90	0,0	100,0
Oktober	372,000	15,960	41,3	32,1°	2,219	6,320	71	—	5,88	0,0	100,0
November	365,600	17,740	41,9	40,4°	14,876	6,278	138,5	—	5,10	0,0	100,0
December	361,800	22,710	37,2	31,2°	15,385	5,539	572,0	—	4,88	0,0	100,0
	1,874,700	88,590	193,7	31,0°	32,480	6,046	2,137,5	102	4,59	0,003	99,8

Av ovanstående tabell framgår att den behandlade avloppsvattenmängden, under tiden rapporten omfattar, uppgår till i medeltal 10,300 m^3 pr dygn.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Samtliga stadens avloppsledningar äro nu anslutna till Reningsverket. (Avloppsvattnet från stadsdelen Kvarnbrovreten föres dock till en större Emscherbrunn och utsläppes sedan i Svartån). Det till rötkammaren uppumpade, förtätade färskslammet, utgör cirka 23 m³ pr dygn. Vid utruttningsprocessen i rötkamrarna utvinnes 5 à 600 m³ metangas pr dygn. Vissa svårigheter uppstod först att få denna process igång, varför under augusti tillsattes 500 kg. kalk för att övervinna den sura jäsningen. Genom dagliga prov kontrolleras rötkammarens pH-värde på olika nivåer. Även kontrolleras varje dag verkningsgraden genom Imhoffkonprov för fastställandet av den mekaniska reningseffekten. Av utruttnat slam har cirka 150 m³ utlagts på blivande gräsvallar där genom experiment vissa erfarenheter bör vinnas innan denna produkt utlämnas till försäljning. Efter erfarenheter som vunnits under driften ha vissa ändringar måst utföras, bl. a. med omrörarnas hastighet, venturimätapparater m. m. Ytterligare omändringar erfordras beträffande sandfångaren, gasledning och gasdomarnas isolering m. m., arbeten som kunna utföras i samråd med konstruktören, som ännu ej sluttrimmat anläggningen, vilken f. ö. ännu ej är slutavsynad.

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

1. Genom stadens renhållningsverks försorg, förutom i 97 gårdar, belägna i stadens utkanter, där latrinrenhållningen ombesörjes av resp. gårdsägare.
2. Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts av tillsyningsmännen i 8 fall, som rättats efter tillsägelse.
3. Antal våningsklosetter: 7.939, varav 7.871 w. c. i 1.778 fastigheter.
4. Se mom. 1.
5. Upplagsplats för latrinen är en stadens torvpudrettfabrik, belägen inom staden vid hamnområdet. Frågan om nybyggnad och omplacering vilar sedan flera år av ekonomiska skäl. Sedan användande av pudrett till gödsling i trädgårdar inom stadsområdet förbjudits har torvpudrettberedning i det närmaste upphört.
6. Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tre-delningssystem är föreskrivet inom det centralare stadsområdet.

1. Bortforslingen sker genom renhållningsverket (förutom i 234 gårdar belägna i ytteromr.).
2. Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet. Tipp finnes å strandområdet öster och väster om hamnen.
3. Svinmaten inom tredelningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar.

Soporna köras ut till hamnutfyllningar.

4. Av tillsyningsmännen ha gjorts anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. i 113 fall, varav flertalet grundar sig på bristande sophämtning, bristfälliga sopkärl etc.

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Nämnden har beslutat att sopkärl av plåt, s. k. Norba-kärl, rymmande 125 lit., försett med avtagbart lock, hädanefter skall användas.

Utredning rörande omorganisation av sophämtningen pågår. (Särskild kommitté.)

5. Åtgärder för råttutrotning i större omfattning hava vidtagits under januari—mars månader. Halva kostnaden härför erlades av fastighetsägarna. För återstående utgifter hade stadsfullmäktige beviljat ett anslag å 1.000 kr. C:a 700 fastigheter sanerades. Resultatet av "råttkriget" synes hava varit tillfredsställande.

c) Antal inom staden befintliga:

1. Svinhus. Inga.
2. Fähus. Inga.
3. Stall 40, därav 22 inom, 18 utom stadsplanen.
4. I 2 fall anmärkta olägenheter och bristfälligheter betr. stall har rättats.
5. Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Gårdsrenhållning	14	3	1
Bristande hämtning av sopor	33	—	—
Avträden och urinkurar	8	1	—
Avstjälpningsplatser och avlopp	—	—	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	66	2	—
Stall	2	—	—

D. *Begravningsplatser.*

Tre begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilometer utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

E. *Fabriker och näringar.*

1. Klagomål över besvärande sot och röklukt från ett större gjuteri invid stadens centrala del och i närheten av bostäder hava även i år framförts. Man har försökt att ytterligare minska olägenheterna.

Klagomål ha förekommit beträffande buller från ett båtbyggeri vid djuphamnen.

2. Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan. Ingen.

3. Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste tillsyningsmannen förordnad som tillsyningsorgan. Han har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter. Tillsynen omfattar 16 inspektioner, fördelade på 15 dagar.

Arbetsställena: hantverk 13, handel 2. Missförhållande, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, 1 fall.

F. *Bostäder.*

1. Antal med boningshus bebyggda fastigheter inom planlagt område vid årets slut: 2.735.

Under året ha av enskilda uppförts 98 nya bostadshus med 810 läg., varjämte 2 läg. och 4 enkelrum tillbyggts i gamla fastigheter.

Lägenheterna fördela sig på följande sätt: 75 rum utan kök, 127 lägenheter å 1 rum och kokvrå, 10 lägenheter å 2 rum och kokvrå, 387 lägenheter å 1 rum och kök, 168 lägenheter å 2 rum och kök, 79 lägenheter å 3 rum och kök, 17 lägenheter å 4 rum och kök, 22 lägenheter å 5 rum och kök och därutöver.

Rivna fastigheter: 4, därav 3 1-rumslägenheter, 4 2-rumslägenheter samt 1 3-rumslägenhet.

2.För barnrika familjer finnes 3 bostadshus rymmande tillsammans 16 lägenheter å 2 rum och kök. Staden har för dessa bostäders tillkomst bidragit med fri tomt. 1 pensionärshem har uppförts.

I de bostadshus för mindre bemedlade, barnrika familjer, som uppförts i Västerås de senaste åren (Solgårdar), uthyras lägenheter endast till sådana hyresgäster där familjefadern gjort sig känd för skötsamhet och har tillräckligt stora inkomster för att kunna säkerställa det fastställda hyresbeloppet.

För barnrika familjer där husfadern har osäkra inkomster, är mindre pålitlig eller på grund av sjukdom har nedsatt arbetsförmåga äro dessa "barnrikehus" stängda. Samma gäller för ensamstående mödrar med många barn. Denna befolkningsgrupps barn få oftast växa upp i usla, av hälsovårdsnämnden merendels underkända bostäder. Det föreligger en stor och beklaglig orättvisa mot denna barngrupp att vara uteslutna från möjligheten att få växa upp i en hygieniskt tillfredsställande och tillräckligt rymlig bostad. De skildrade förhållandena torde vara likartade i alla Sveriges städer, samt större samhällen och påträffas även i många fall på landsbygden.

Då det uppväxande släktets väl främst måste anses vara ett statsintresse, bör en med direktiv från staten och av densamma finansiellt kraftigt understödd kommunal bostadsproduktion för barnrika, mindre väl lottade familjer snarast igångsättas.

För Västerås vidkommande föreligger ett första trängande behov av 12 sådana två rum och köks-lägenheter.

Ett annat bostadsproblem, som bör beaktas, är att det i Västerås råder en stor brist på goda bostäder av enklare typ till moderata hyrespriser. Det händer ofta för att ej säga ständigt, att när hälsovårdsnämnden underkänner en bostad, så har den, som skall avflytta från den utdömda lägenheten, ingen möjlighet

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

att för honom överkomligt pris skaffa en annan tillfredsställande boning. Det måste snart ordnas med att ett större antal goda, enklare bostäder i billiga prislägen komma till.

3. Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.

4. Inga härbärgen eller asyler hava tillkommit.

5. a. Bostadsinspektionen handhaves av en särskild inspektris.

b. Antal bostadsinspektioner under året: 1:sta besök 2.279, återbesök 1.605, summa 3.884. Åtgärdade anmälningar, förfrågningar och klagomål 457. Avhjälpta missförhållanden 394.

Barnförbjudna lägenheter: Spisrum 2, rum och kök 21, 2 rum och kök 4.

Förbjudna vinterbostäder: Enkelrum 2, rum och kök 1.

Av hälsovårdsnämnden utdömda bostäder: spisrum 10, rum och kök 13, 2 rum och kök 2, 3 rum och kök 1.

Antal damfrisersalonger har ökats med 3 till 35. De flesta av dem äro små och primitiva.

G. *Samlingslokaler.*

Några anmärkningar ha ej inkommit.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 85.284 bad, varav för skolbarn: billighetsbad med simhall 7.080 och simundervisningsbad 6.170; folkbad: billighetsbastu 36.227.

Staden har dessutom ett kallbadhus vid hamnen och har även anordnat 2 friluftsbad å holmar i fjärden, dit regelbundna båt- och ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren. Ett mindre friluftsbadsområde finnes även väster om djuphamnen. Utredning om anordnande av ett större friluftsbad pågår. (Särskild kommitté.)

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

1. Köttbesiktningstvång finnes. Västerås Andelsslakteri (N:o 74), började sin verksamhet i nov. 1934. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

3. Se mom. 1.

4. Enskilda, mindre slakterier: 2 st., därav intet under s. k. offentlig kontroll.

5. Mjölkkontrollen genom tillsyningsmännen. Mjölkundersökningarna utföras å det år 1939 inrättade mjölklaboratoriet (vid köttbesiktningsbyrån).

Hälsovårdsnämnden har meddelat tillstånd för följande lantgårdar att försälja opasteuriserad mjölk inom Västerås stad: Bäckby N:o 1 i Lundby socken, Rustberga i Skerike socken, Hägervallen, Solberga, Berga, Skarfsta, Ekeby och Tibble i Skultuna socken.

6. Matvaruberedning och matvaruhandel

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	2	—	—	2
Korvfabriker	24	1	1	24
Charkuteributiker	37	1	2	38
Bagerier	37	3	3	37
Karamellfabriker	2	—	—	2
Brödbutiker	17	—	2	19
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	97	4	4	97
Smör-, ägg- och ostbutiker	2	—	—	2
Speceributiker	70	4	4	70
Fiskbutiker	7	1	1	7
Näringsställen	74	7	3	70
Rak- & Frisérsalonger	24	1	3	26
Skrot- och hudupplag	9	1	2	10

I ovanstående är Saluhallen ej medräknad.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Charkuterier	11	3	—
Charkuteributiker	7	—	—
Bagerier och konditorier	25	9	—
Mjölkbutiker	23	1	—
Speceriaffärer	4	2	—
Näringsställen	8	8	—

Av hälsovårdstillsyningsmännen ha under året inga födoämnen beslagtagits.

8. Ur beslagsrapporten från köttbesiktningsbyrån.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	350	236	—	113	1
häst	3	—	—	3	—
får	1	—	—	1	—
svin	87	38	—	49	—

Beslag gjorda å köttbesiktningsbyrån, se särskild bilaga.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

9. Tillsyn av matserveringsställen:

157 inspektionsbesök av tillsyningsmännen, varvid inga grövre anmärkningar, som föranlett nämndens ingripande, förekommit.

10. Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Mjölk undersökes å mjölklaboratoriet med avseende på fetthalt, 618 mjölk- och 336 gräddprov ha därvid undersökts. Matvaruprov undersökas å kemiska stationen i Örebro. Årskostnaderna ha uppgått till 1.000: — kronor.

11. Missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för nämndens handläggning.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

1. Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924. Besöksantalet under året 2.150. Medeltal per mottagning 7.

Den 15/11 1936 flyttades polikliniken till förste stadsläkarens mottagningslokaler.

2. Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lag den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

1. Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum = 29.

2. Anslag från staden för den privata dispensärverksamheten (sommarbarnkolonin) = 4.000: — kr. (Se 1:ste stadsläkarens ämbetsberättelse för år 1939, bil. 13).

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

1. 1:ste stadsläkaren var under året förordnad som offentlig vaccinatör.

2. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Förelägganden ha skett i 84 fall.

3. Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 150 kronor.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

1. Sjukavdelning finnes inrättad vid ålderdomshemmet Karlslund med 44 platser. På tuberkulosavdelningen finnas 19 platser och på sinnessjukavdelningen 16 platser. Försörjningsfall 110 platser.

2. Barnhem:

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

	Platsantal	Stadens kostn., resp. bidrag
Västerås stads upptagningsanstalt för barn (Barnhemmet i Sommarro)	18	11,277: 64
Enskilda föreningars barnhem:		
Västerås Barnkrubba. I medeltal pr dag	15	3,500: —
Sparvboet	12	1,400: —
Flickbarnshemmet	12	*) 1,000: —

*) Från Sundinska fonden.

Västerås stads barnhem i Sommarro.

Utdrag ur årsberättelsen 1939.
Läkare: 1:ste stadsläkare G. Andrén.
Föreståndarinna: Ewy Aspling.
Antal underhållsdagar: 4.220.
Antal kvarliggande barn från år 1938: 7 st.
Antal intagna barn under år 1939: 27 st., 9 gossar, 18 flickor.
Antal utskrivna barn under år 1939: 22 st.
Antal kvarliggande barn till år 1940: 12 st.

Barnens hälsotillstånd har varit gott. Antal sjukdagar 39. Antal sjukskrivna barn: 13, därav 6 fall av scharlakansfeber. Operationer: Trumhinnesnitt 2 st. Skyddskoppympning 5 barn. Profylaktisk vaccination mot kikhosta 5 barn.

3. Sommarkoloniverksamhet.

Folkskolornas sommarkolonier vid Trummelsberg	90	platser
Frösåker	138	„
Ytterligare en sommarkoloni är planerad.		
Röda Korsets sommarkoloni vid Ramnäs	32	„
(emottager barn från hela länet)		
Tuberkulosdispensärens sommarkoloni Lindersnäs (Varberg)	50	„

O. *Spädbarns- och fosterbarnsvård.*

Å barnavårdscentralen för meddelande av läkarråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder ha under året varit inskrivna 656 st., därav 1939 nyinskrivna 353 st.

Läkaren har under året haft 67 mottagningar, varvid sammanlagt 638 barn undersökts. Medeltal per mottagning 9,5.

Sköterskan har avlagt 3.995 besök i hemmen.

Läkare: D:r J. Lundblad.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

P. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

1. Tjänstebefattningar: 2 stadsläkare, 1 veterinär såsom föreståndare vid köttbesiktningsbyrån, 2 vaktmästare vid samma byrå, 1 bostadsinspektris, 4 tillsyningsmän, som tillika äro desinfektörer, 4 stadssjuksköterskor, varav 2 äro avsedda för bemedlade — och 2 för mindre bemedlade och obemedlade patienter. Dessutom finnas 4 diakonissor, 1 distriktsbarnmorska.

R. *Kvacksalveri och olaga medikamentsförsäljning.*

I staden praktisera: 3 homeopater, 1 chiropraktor, 1 naturläkare.

Sedan tidningarna i regel upphört med att införa kvacksalvares annonser hava de ambulerande kvacksalvarna kunnat hållas borta.

S. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

T. *Ambulanser.*

2 ambulansbilar äro stationerade vid brandkåren.
1 ambulansbil är stationerad vid epidemisjukhuset.

U. *Observationsplats för besiktning av fartyg med avseende å förekomst av råttor.*

Inrättad 1 jan. 1938.

Besiktningsläkare: 1:ste stadsläkaren G. Andrén med 2:dre stadsläkaren C. Idar ss. ersättare.

Under år 1939 hava 9 fartyg besiktigats och erhållit bevis om befrielse från råttutrotning.

V. *Sanitär kontroll över luftfarten.*

Inrättad 19 dec. 1938.

Läkare vid tullflygplatserna för landsflygplan Västerås—Hässlö samt för sjöflygplan Västerås—Centrala flygverkstaden är 1:ste stadsläkaren G. Andrén med 2:dre stadsläkare C. Idar ss. ersättare.

X. *Civila luftskyddet.*

Gruppchef för sjukvårdstjänsten är 1:ste stadsläkaren G. Andrén med d:r K. Hallengren ss. ersättare.

Bilagor: 1) Översikt över dödsorsakerna enligt dödsbevisen.
2) Översikt över några av de viktigaste dödsorsakerna.
3) Årsredogörelse från köttbesiktningsbyrån.
4) Årsberättelse rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Västerås den 11 mars 1940.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.
Ordf., 1:ste stadsläkare.

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Bilaga 1. *Översikt av dödsorsakerna i Västerås*

Dödsorsak (Enligt K. Med. styr:s cirk. den 2 jan. 1931)	Mankön: under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver	Summa mankön
Bildningsfel. Sjukdomar hos nyfödda	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Ålderdomssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Influensa	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3
Varfeber	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	3
Sömnsjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Epidemisk hjärnfeber	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Lungsot	—	—	—	—	—	3	—	1	—	1	5
Annan tuberkulos	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2
Förvärvad svfilis	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Andra sjukdomar i blodbildande organen och blodet	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—	3
Sockersjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hjärnblödning	1	—	—	—	—	—	—	1	2	7	11
Fallandesjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra nervsystemets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Dementia paralytica	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Kronisk sjukdom i hjärtats valver och muskulatur	—	—	—	1	—	1	1	3	7	9	22
Arterio-cardioscleros	—	—	—	—	—	—	—	2	2	12	16
Övriga cirkulationsorganens sjukdomar	—	—	1	—	—	—	—	1	2	1	5
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	3	—	—	—	—	—	1	—	1	1	6
Akut lobär lunginflammation	—	—	—	—	—	—	—	3	1	—	4
Övriga andningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2
Mag- och tarmsår	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Blindtarmsinflammation	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Tarmbråck och tarmhinder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjukdom i lever och gallvägar	—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	4
Övriga matsmältningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Kronisk njurinflammation	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Prostata hypertrofi	—	—	—	—	—	—	—	—	1	3	4
Övriga urinorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Barnsängsfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Varfeber efter missfall	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledgångarnas och bensystemets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Magkräfta	—	—	—	—	—	—	—	3	4	3	10
Tarmkräfta	—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	5
Bröstkörtelkräfta	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i livmoder och äggstock	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kräfta i övriga organ	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	3
Sarkom	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Övriga svulster	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Olyckshändelser: Drunkning	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	2
Olyckshändelser: Fractur	—	—	—	—	—	3	—	1	1	—	5
Olyckshändelser: Kvävning	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Olyckshändelser: Ruptur aortae	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Självmord: Luftemboli — abortförsök	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Självmord: Lysgas	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Självmord: Hängning	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Självmord: Luminal	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Summa	10	1	2	2	1	12	8	24	32	48	140

under år 1939, enligt dödsbevisen.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Kvinnkön										Summa kvinnkön	Totalsumma
under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—50 år	50—60 år	60—70 år	70 år och däröver		
7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7	11
—	—	—	—	—	—	—	—	1	13	14	18
—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	1	—	—	1	4	—	2	—	1	9	14
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	5
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
1	—	—	—	—	—	2	1	4	8	16	27
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	3	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	2	3	11	13	29	51
—	—	—	—	—	—	—	—	3	26	29	45
—	—	—	—	—	1	1	1	—	1	4	9
2	—	—	—	2	—	—	1	2	6	13	19
—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	6
—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	4
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
—	—	—	—	—	—	1	—	2	1	4	4
—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	3	7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	1	3	—	—	1	5	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	2
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1
—	—	—	—	—	1	—	2	2	11	16	26
—	—	—	—	—	1	—	1	1	2	5	10
—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	4	4
—	—	—	—	—	1	3	3	1	1	9	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2	3
—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	1	—	—	—	2	3	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
10	1	—	—	3	16	19	17	33	96	195	335

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Bilaga 2.

Översikt av några av de viktigaste dödsorsakerna i Västerås under år 1939.

Dödsorsak	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
Ålderdomssjukdomar	4	2	1	2	1	1	—	—	—	1	4	2	18
Influensa	—	—	2	3	—	—	—	—	—	—	—	1	6
Lungsot	—	—	2	2	—	3	—	2	1	1	—	3	14
Akut luftrörsinflammation och bronkopneumoni	2	2	3	4	—	1	—	1	—	2	3	1	19
Akut lobär lunginflammation	—	—	2	—	—	—	1	—	1	—	1	1	6
Mag- och tarmsår	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Blindtarmsinflammation	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2
Självmord	—	1	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	4
Mennigilis epidemica	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1

Bilaga 3.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Årsredogörelse för Köttbesiktningsbyrån i Västerås för år 1939.

Antal helt eller delvis kasserade kroppar och det kasserade köttets vikt.

Djurslag	Antal besiktigade kroppar		Godkända efter kassation av förändrade delar (organ eller kött)		Helt kasserade		Summa djurkroppar, varå beslag gjorts (särskild behandling icke medräknad)	
	1/1	1/2	Antal	Det kasserade köttets vikt kg.	Antal	Köttets vikt kg.	Antal	Det kasserade köttets vikt kg.
Storboskap	956	19	284	716	13	2333	297	3049
Större kalv	1361	11	10	—	8	450	18	450
Mindre kalv	1316	12	4	14	31	676	35	690
Får, get	71	1	—	—	1	10	1	10
Svin	3512	415	84	142	4	220	88	362
Spädgris	10	—	—	—	—	—	—	—
Häst	78	—	1	—	2	683	3	683
Föl	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	7304	458	383	872	59	4372	442	5244

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Beslagsorsaker vid köttbesiktnings-

Orsak till särskild behandling eller kassation	Storboskap				Större kalv				Mindre kalv				Får, get			
	Antal	Åtgärd			Antal	Åtgärd			Antal	Åtgärd			Antal	Åtgärd		
		Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda		Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda		Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda		Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda
Blodförgiftning (Septichæmia) ...	2	—	—	2	1	—	—	1	11	—	—	11	—	—	—	—
Varfeber (Pyæmia)	—	—	—	—	—	—	—	—	11	—	—	11	—	—	—	—
Tuberkulos (Tuberculosis)	231	230	—	1	4	4	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Igelsjuka (Distomatosis)	34	34	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Traum. mag-, mellangärds- och hjärtsäcksinfl.	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Gulsot (Icterus)	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5	—	—	—	—
Njurinflammation (Nephritis) ...	1	1	—	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blödningar (kontusioner och benbrott)	7	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abscessbildning	3	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svulstbildning	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sjukliga förändringar	13	9	—	4	3	1	—	2	5	2	—	3	—	—	—	—
Utmärgling	2	—	—	2	1	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	1
Förskämning	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abnorm lukt	2	—	—	2	3	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	297	284	—	13	18	10	—	8	35	4	—	31	1	—	—	1
Antal besiktigade kroppar;	956	19/2	—	—	1361	11/2	—	—	1316	12/2	—	—	71	1/2	—	—

yrån i Västerås under år 1939.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Svin				Spädgris				Häst				Föl				Enbart organbesiktning Antal kasserade lösa organ av				
	Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd							
Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Storboskap	Kalv	Får, get	Svin	Häst
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	38	—	2	—	—	—	—	2	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
88	83	—	4	—	—	—	—	3	1	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3512	415/2	—	—	10	—	—	—	78		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Denna rapport avser följande veterinärers verksamhet som besiktningsveterinärer: Harald Sjölin, Osvald Hultén.

Redogörelse för bakteriologisk köttkontroll (laboratorieverksamhet) bifogas. Därjämte redogöres för andra förhållanden, som böra komma till Medicinalstyrelsens kännedom.

Västerås den 16 februari 1940.

HARALD SJÖLIN,
besiktningsveterinär.

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Bilaga 4.

Bilaga till årsberättelse för år 1939 från Hälsvårdsnämnden i Västerås stad rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion.

I. Antal under året av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande bostäder: 153 läg., 1.196 w. c. Antal tillkomna bostadslägenheter 812.

II. Bostadsinspektion.

A. Organisation.

Närmaste förman för bostadsinspektionens personal: förste stadsläkaren. Instruktion för personalen fastställd år 1920. Personal: bostadsinspektris Fru Stina Martenius. Beräknad omloppstid för den fortlöpande inspektionen 3—5 år.

B. Verksamhet.

Antal under året prövade ärenden rörande bostäder 457 + 1.196 w. c., därav: antal ärenden, som prövats på grund av anmälan från allmänhet eller myndighet 324, antal ärenden, som prövats på grund av den fortlöpande inspektionen 133, antal under året utförda inspektioner 2.279, därav återbesök 1.605; antal under året inspekterade bostäder om: 1 rum (ej kök) 47, 1 kök 34, 1 rum och kök eller kokvrå 265, 2 rum och kök eller kokvrå 78, 3 rum och kök eller kokvrå 12, mer än 3 rum och kök eller kokvrå 21.

Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits i följande antal fall beträffande:

1. byggnadens anordning 37, inredning 60, underhåll 61 och skötsel 47.
2. boningsrums, köks eller kokvrås storlek 2, fönster eller dagerbelysning 72, luftväxling 91, uppvärmning 61, skydd mot fukt 25, skydd mot olägenhet från grund 65, skydd mot angränsande utrymme 32, ohyra 88.
3. bostadslägenhetens biutrymmen och bekvämligheter: garderob 45, skafferi 71, vattenledning 39, avträde 29, tvättstuga 22, avloppsledning 46, vattenklosett 70, torkrum 23, elektriskt ljus 12.
4. bostadslägenhetens skötsel: 20.
5. trångboddhet i familj med intill två barn 3, trångboddhet i familj med mer än två barn 17.

Antal under året iakttagna missförhållanden, som avhjälpts genom ingripande av bostadsinspektionen 304, ingripande av hälsovårdsnämnden 90.
Antal under året iakttagna missförhållanden, som ej avhjälpts, 63,
„ under året utdömda lägenheter, som utrymts, 12.
„ fall under året, där uppskov med utrymningen av utdömd lägenhet medgivits 4.
„ under året av hälsovårdsnämnden meddelade föreläggganden enl. 8 § 8 mom. resp. 43 § 7 mom. 86.
„ enligt ovannämnda lagrum under året utfärdade förbud mot rums användande till bostadsändamål 17.
„ enligt samma lagrum under året meddelade uppskov med föreläggande eller förbud 8.

„ under året meddelade förordnanden om utrymmande av rum i samband med föreläggande 9.
„ under året meddelade förbud mot lägenhets beboende av mer än ett visst antal personer 4.
„ under året meddelade förbud mot lägenhets beboende av minderåriga 27.
„ under året meddelade förbud mot lägenhets beboende under viss årstid 3.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Ang. bostäder för obemedlade barnrika familjer se årsberättelsen F. Bostäder 2, sid. 137.

Västerås den 7 mars 1940.

Stina Martenius.
Bostadsinsp.

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Årsberättelse rörande epidemisjukvården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1939.

1.	I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom.[1]) vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Scharlakansfeber.... 403 insjuknade Barnförlamning .... 7 „ Epidemisk hjärnfeber 2 „ Nervfeber och Paratyfus ..... 4 „ S:a 416 „
2.	Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	416 st.
3.	Förekomst av spetälska och åtgärder däremot enl. 2 § 6 mom.	0.
4.	Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	För observation å epidemisjukhuset hava varit intagna 21 personer. Inga bacillbärare.
5.	Åtgärder enl. 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering, m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	De sjuka hava vårdats å epidemisjukhuset. Syskonen till de insjuknade hava varit isolerade i hemmet under erforderlig tid.
6.	Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§.	Formalindesinfektion har utförts: 327 ggr efter fall av epidemisk sjukdom. 29 ggr efter fall av tuberkulos. Förutom de sjukas kläder m. m., som behandlats i smittade hem, hava 300 rum och 92 kök desinfekterats.
	b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	Cyanvätegasbehandling har utförts i 217 rum. I 2 privata cyangaskammare hava utförts 54 gasbehandlingar av möbler, kläder m. m.
	c) utbildning av härför erforderlig personal.	1:ste tillsyningsmannen är tidigare utbildad härför.

1) Hänvisningar till §§ och mom. avse, där icke annorlunda säges, epidemilagen den 19 juni 1919.

Västerås den 6 mars 1940.

GUSTAV ANDRÉN.

/Sven Holmer.

Årsberättelse från 1:ste stadsläkaren i Västerås för år 1939.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

I.

Befolkningsförhållanden inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna innevånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	15.701	kv.	16.053	S:a	31.754
i S:t Ilians församling	m.	1.417	kv.	1.301	S:a	2.718
i Lundby församling	m.	1.067	kv.	1.012	S:a	2.079
S:a	m.	18.185	kv.	18.366	S:a	36.551

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	16.434	kv.	16.488	S:a	32.922
i S:t Ilians församling	m.	1.444	kv.	1.361	S:a	2.805
i Lundby församling	m.	1.077	kv.	1.043	S:a	2.120
S:a	m.	18.955	kv.	18.892	S:a	37.847

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	240	kv.	236	S:a	476
i S:t Ilians församling	m.	22	kv.	19	S:a	41
i Lundby församling	m.	24	kv.	24	S:a	48
S:a	m.	286	kv.	279	S:a	565

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	m.	118	kv.	177	S:a	295
i S:t Ilians församling	m.	12	kv.	10	S:a	22
i Lundby församling	m.	10	kv.	8	S:a	18
S:a	m.	140	kv.	195	S:a	335

4. Därav antal döda barn under 1 års ålder:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	8	kv.	7	S:a	15
i S:t Ilians församling	m.	1	kv.	2	S:a	3
i Lundby församling	m.	1	kv.	1	S:a	2
S:a	m.	10	kv.	10	S:a	20

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

6. Antalet under året födda har överstigit antalet under året döda med 230 (146 m., 84 kv.).

7. Ökning av befolkningssiffran genom inflyttning 1.066 (624 m., 442 kv.).

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

II.

Allmänna sjukvården.

1. I 2 § och 6 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom staden under året:

Scharlakansfeber	403	insjuknade
Barnförlamning	7	„
Epidemisk hjärnfeber	2	„
Nervfeber och Paratyfus	4	„
	S:a 416	insjuknade

Under året inträffade 403 fall av scharlakansfeber. De flesta inträffade under februari till maj.

I december insjuknade 25 i mässling.

I mars och april inrapporterades 418 fall av influensa, därav 5 med dödlig utgång.

Beträffande dödsfallen under året må antecknas att i lungsot inträffade 14 dödsfall och i annan tuberkulos. 2. Av dessa döda hava 8 befunnit sig i åldern 20—40 år.

Av könssjukdomar hava inrapporterats 88 fall av gonorrhoea (66 m. och 22 kv.) och 3 fall av syphilis (2 m. och 1 kv.). 66 av de insjuknade hava angivits såsom infekterade i Västerås. Av 30 anmälda smittokällor blevo 13 tagna under behandling här i staden, 6 kunde förete friskintyg, 9 anmälda till sundhetsinspektör å annan ort och 2 kunde ej anträffas.

Föredrag.

Föredrag anordnade av Riksförbundet för Sexuell upplysning, lokalavd. i Västerås:

Om fosterfördrivning och dess faror.
Våra sexuallagar.

Hos Västerås socialdemokratiska kvinnoklubb:

Om Kräfta.
Om Barnförlamning.
Om De rheumatiska sjukdomarna.

Hos A. B. F.:

Om Hälsovårdsstadgan.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

På apoteket Hjorten tjänstgöra vid årsskiftet förutom innehavaren 2 leg. apotekare och 3 pharm.-kandidater.

På apoteket Bäfvern tjänstgöra förutom innehavaren 2 leg. apotekare och 3 pharm.-kandiater.

2. *Barnmorskeväsendet.*

Västerås utgör numera endast 1 barnmorskedistrikt.
Distriktsbarnmorska: Fröken Bertha Karlsson.
Privatpraktiserande: 2.

3. *Skyddskoppympning.*

1:e stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör.
Inalles hava 368 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året.
Av de skolpliktiga barnen som i år började sin skolgång hava enligt anmälan 44 barn icke inom föreskriven tid undergått ympning.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund. av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:
   Från Medicinalstyrelsen: Intet att anföra.
   Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten.
2. För rättsmedicinskt ändamål: Inga. Förekommande rättsmedicinska obduktioner utföras av lasarettsläkaren å patol. avd.

V.

Sinnesslöa och sinnessjuka.

Ingen anmälan har inkommit rörande icke tillfredsställande vård av sinnessjuk i ensk. hem. Ej heller har anledning funnits att hos länsstyrelsen anhålla om förordnande att få besöka sinnessjuk. Inspektion av i enskilt hem vårdade sinnessjuka och sinnesslöa utföres av hjälpverksamhetsläkaren och 1:ste stadsläkaren.

Antalet i staden kyrkoskrivna sinnessjuka uppgick vid årets slut till 203, därav 96 män och 107 kvinnor. Av de sjuka vårdades 53 i enskilt hem, ingen å enskild anstalt, 38 å försörjningsanstalt, 14 å upptagningsanstalt och 98 å sinnessjukhus.

Antalet sinnesslöa var 57, varav 36 män och 21 kvinnor. Av de sjuka vårdades 7 i enskilt hem, 46 på sinnesslöanstalt, 4 på försörjningsanstalt

VI och VII.

Spädbarnsvården.

Den år 1931 inrättade barnavårdscentralen för meddelande av läkarevård ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder har även under det gångna året flitigt anlitats. Doktor J. Lundblad har varit föreståndare. Sköterskor: Syster Svea Sandberg och Syster Kerstin Hedlund.

Årsberättelse: Se följande bilaga.

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Årsredogörelse för Västerås stads Barnavårdscentral år 1939.

Nyinskrivna barn under år 1939	353	
Från föregående år kvarvarande	303	
Alltså under året inskrivna barn		656

Av de nyinskrivna barnen voro:

Barn födda inom äktenskap	303	
Barn födda utom äktenskap	50	353

Av dessa voro 7 fosterbarn.

Under året ha 305 barn utskrivits ur centralen.

Enär barnet uppnått en ålder av ett år	268	
Enär barnet flyttat från staden	23	
Andra orsaker	4	
Fosterbarn som fyllt 2 år	7	
Avlidna	3	305

Dödsorsaker: Lunginflammation 1
Kapillärbronchit 1
Luftrörskatarr och tarmkatarr 1

Uppfödning.

Enbart bröstet	134	
Bl. uppfödn., därav enb. br. i		
1 mån. 2 mån. 3 mån. 4 mån. 5 mån. 6 mån.	157	
29/ 35/ 35/ 23/ 17/ 18/		
Konstgjord uppfödning	14	305

Till år 1940 kvarstå 351 barn.

Sjukdomar.

Kikhosta	8
Vattkoppor	2
Mässling	1
Röda hund	1

Läkaren har under året haft 67 mottagningar varvid sammanlagt 638 undersökningar å barn utförts.

Medeltal besök per mottagning: 9,5.

Sköterskorna ha avlagt 3.995 besök i hemmen.

Avgift, 5 kronor i kvartalet eller 2 kronor i månaden, har erlagts till ett sammanlagt belopp av 635 kronor.

Västerås i februari 1940.

J. Lundblad,
leg. läkare.

VIII.

Medicinalpersonalen i Västerås den 1 jan. 1940.

Läkare:

G. Ankarswärd, 1:ste provinsialläkare.
K. Nylén, bitr. 1:ste provinsialläkare, skolläkare vid läroverket.
G. Andrén, 1:ste stadsläkare, läkare vid Västmanlands läns epidemisjukhus, läkare vid könspolikliniken, dispensärläkare.
C. Idar, 2:dre stadsläkare, läkare vid ålderdomshemmet, flickskolan och folkskolorna.
J. Lundblad, fängelseläkare, läkare vid Västmanlands läns sjukhem.
P. Fritsch, läkare vid Kungl. Västmanlands Flygflottilj, spec. invärtes och barnsjukdomar.

Privatpraktiserande:

N. Boström, spec. öronsjukdomar.
Hjördis Lind-Campbell.
G. Fjellander, f. d. 1:ste provinsialläkare.
Gertrud Gussander.
K. Hallengren, spec. barnsjukdomar.
G. Hellmer, järnvägsläkare.
F. Kugelberg, spec. ögonsjukdomar.
O. Ohlin, f. d. provinsialläkare.
C. Thunström, f. d. 1:ste stadsläkare.
G. Wingren, fältläkare.

Vid Centrallasarettet:

L. Norrlin, lasarettsläkare vid kirurgiska avd.
T. Persson, 1:ste underläkare vid kirurgiska avd.
U. Engström, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
A. Bjure, lasarettsläkare vid medicinska avd.
V. Hedström, 1:ste underläkare vid medicinska avd.
H. Vejdegård, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
A. Renander, lasarettsläkare vid röntgenavd.
E. Evers, underläkare vid röntgenavd.
I. Behring, lasarettsläkare vid patologiska avd.

Vid tuberkulossjukhuset Skogsfjället:

M. Sjögren, sanatorieläkare vid tuberkulossjukhuset, läkare vid Centraldispensären.
Hjördis Lind-Campbell, extra läkare vid tuberkulossjukhuset.

Tandläkare:

E. Adolphson, E. Berggren, A. Björk, H. Björn, O. Boberg, G. von Bothmer, Fr. Gisela Rantzien-Cronholm, K. Edlund, H. Ehnberg, G. Geijer, G. Jonsson,

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

E. Lagerkvist, M. Laurell, Fr. Luttropp, H. Lybeck, E. Nyström, E. von Unge, F. Wahlund, B. Wallman, . Westermark.

Veterinärer:

Thor Henriksson, länsveterinär, Verner Snöborg, distriktsveterinär, Osw. Hultén, chefsveterinär, Harald Sjölin, besiktningsveterinär vid Köttbesiktningsbyrån och Andelsslakteriet, M. Jonsson, praktiserande veterinär, E. Thunberg, praktiserande veterinär.

Sjukgymnaster:

Manliga: Legitimerade: Kapten O. Clarholm, A. Hammarfelt (gymnastiklärare), A. Tersmeden, Överstelöjtnant K. Wallenius.
Kvinnliga: Legitimerade: Fröken Karin Andersson, Fröken Elisabeth Arvedson (gymnastiklärarinna), Fröken Karin Borggren (anställd vid Vårdhemmet för kroniskt sjuka), Fröken Dagny Johansson, Fru Märtha Lindhé-Landqvist, Fru Morling, Fru Thora Wittbom.

Massörer:

Manliga: E. Johansson, Åke Norén, Arne Bergman.
Kvinnliga: Fröken Elsa Andersson, Fröken Greta Ehrstedt.

Barnmorskor:

a) Distriktsbarnmorska: Fröken Bertha Karlsson.
b) Å Centrallasarettet anställda: Göta Söderberg, Elsa Ekholm, Ragnhild Jonsson, Inez Hjalmarsson.
c) Kommunalt anställda: Se a).
d) Privatpraktiserande: Fröken Hilda Pihlgren, Fru Anna Ågren.
e) Ej praktiserande: Inga.

Sjuksköterskor:

a) Stadssjuksköterskor: För bemedlade: Lilly Kallin, Helny Karlsson.
För obemedlade: Elin Karlsson, Sigrid Sandén.
Å ålderdomshemmet: Anna Forslund, Elin Ramqvist, Estrid Eriksson, Lisa Hedberg, Kerstin Pettersson.
b) Skolsköterska: Rut Berggren-Nilsson.
c) Dispensärsköterska: Lisa Nilsson.
d) Privatpraktiserande: Anna Eriksson, Edit Eriksson, Agnes Eklund, Anna Ekström, Ingeborg Jansson, alla godkända.
Helny Kjellin, Gunhild Gustafsson, ej godkända.
På länslasarettet finnes en sköterskebyrå inrättad från april 1935.

Församlingsdiakonissor: Astrid Aronsson, Elsa Bergstrand, Linnea Svensson, Anna Isaksson, vid flickbarnhemmet Greta Johnsson, vid barnkrubban Hilma Moberg.

Församlingssyster: Anna Karlsson.

Hemvårdarinnor: Elsa Andersson, anställd hos Asea.
Britta Jonsson, anställd hos Västerås Röda Kors-Krets.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Uppgifter över medicinalpersonalen i staden.
5. Översikt över smittosamma könssjukdomar enligt ålder och kön.
6. Översikt över smittosamma könssjukdomar enligt smittningsort.
7. 2:dre stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
8. Årsredogörelse från polikliniken för könssjuka.
9. Uppgifter enligt diariet över könssjuka.
10. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse.
11. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
12. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.
13. Årsberättelse från dispensären i Västerås stad.
14. Folkskoletandklinikverksamheten.

Västerås den 29 februari 1940.

GUSTAV ANDRÉN.
1:ste stadsläkare.

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Bilaga 1. *Översikt av gängse sjukdoma*

Sjukdomar	Januari		Febr.		Mars		April		Maj	
	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda
Barnsängsfeber efter förlossning	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Scharlakansfeber	25	—	52	—	59	—	50	—	73	—
Mässling	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Påssjuka	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kikhosta	7	—	3	—	7	—	1	—	1	—
Influensa	22	—	26	—	297	2	121	3	8	—
Nervfeber och Paratyfus	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—
Akut barnförlamning	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Epidemisk hjärnfeber	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
Akut infl. i luftstrupe och luftrör	110	—	79	—	109	—	45	—	51	—
Bronkopneumoni. Kapillärbronkit	7	2	9	2	17	3	6	4	3	—
Akut lunginflammation	2	—	2	—	12	2	12	—	2	—
Lungsäcksinflammation	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Akut mag- och tarminflammation	45	—	32	—	16	—	14	—	2	—
Summa	221	3	204	2	517	7	251	8	141	—

Bilaga 2 se sid. 164.

Bilaga 3. *Sammandrag av utdrag ur årsberättelser och av summariska utdra*

Antal barnmorskor, från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Barnsängskvinnan var 3 veckor efter förlossningen			Vid förlossningen använda operationer							
	Antal	Gifta	Ogifta	Änkor o. frånskilda	Förstföderskor	Omföderskor	frisk	sängliggande sjuk	död	Inre lösn. av efterbörden verkst. av		Inre vändning verkställd av		Tång anlagd av		Trubbig hake anlagd av läkare	Skarpa instrument använda av läkare
										barnmorska	läkare	barnmorska	läkare	barnmorska	läkare		
3	95	88	6	1	34	61	94	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—

Västerås år 1939.

N:o 49.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1939.

Juni		Juli		Augusti		September		Oktober		November		December		Summa	
Insjuk-nade	Döda	Insjuk-nade	Döda	Insjuk-nade	Döda	Insjuk-nade	Döda	Insjuk-nade	Döda	Insjuk-nade	Döda	Insjuk-nade	Döda	Insjuknade	Döda
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
38	—	33	—	16	—	10	—	13	—	20	—	14	—	403	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	25	—	26	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	5	—	9	—	16	—
5	—	5	—	11	—	7	—	—	—	4	—	6	—	57	—
12	—	3	—	4	—	8	—	9	—	10	—	21	1	541	6
—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
—	—	1	—	1	—	2	—	2	—	—	—	—	—	7	—
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1
49	—	19	—	18	—	35	—	36	—	78	—	79	—	708	—
12	1	2	—	3	1	1	—	2	2	9	3	7	1	78	19
4	—	1	1	4	—	2	1	—	—	2	1	1	1	44	6
3	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
7	—	3	—	10	—	20	—	7	—	5	—	2	—	163	—
130	1	67	1	69	1	87	1	70	2	134	4	164	3	2055	33

r dagböcker, förda av barnmorskor i Västerås stad under år 1939.

Fall av				Barnaföderskor förlösta och vårdade i barnmorskans eget hem (Regl. § 24 mom. 1)	Barnaföderskor förlösta och vårdade i förlossningshem (Regl. § 24 mom. 2 och 4)	Antal börder					Födda barn										
						med livsd. foster								Levande födda				Dödfödda			
														Full-gångna		Ofull-gångna		Full-gångna		Ofull-gångna	
ekiampsi	trångt bäcken	föreligg. moderkaka	livmoderbristning			Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa	Missfall	Antal	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor
—	—	—	—	—	—	92	—	—	92	3	92	53	39	53	38	—	—	—	1	—	—

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Bilaga 4. *Uppgifter den 31 dec. 1939 angående läkare oc*

Provinsialläkardistrikt, e. provinsialläkardistrikt, stad, köping och municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkaredistrikt	Antal legitimerade läkare						Antal tandläkare, praktiserande	
	Civila läkare med tjänsteårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	m.	kv.
Västerås stad	16	10	—	24	2	26	19	1

Bilaga 5. *Översikt av inkomna uppgifter om fall av smittosam könssjukdo*

Sjukdom	Summa	Kön
Syphilis	2	män
„	1	kvinnor
Gonorrhoea	66	män
„	22	kvinnor

Bilaga 6. *Översikt av anmälda fall av smittosam könssjukdom i Väster*

Smittningsort		Syphilis congenita			Syhili		
					Primaria		
		M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
Stockholms stad		—	—	—	—	—	—
Stockholms län	landsb.	—	—	—	—	—	—
Södermanlands län	stad	—	—	—	—	—	—
Kalmar län	stad	—	—	—	—	—	—
Hallands län	stad	—	—	—	—	—	—
Göteborgs stad		—	—	—	—	—	—
Västmanlands län	stad	—	—	—	—	—	—
Västernorrlands län	landsb.	—	—	—	—	—	—
Jämtlands län	stad	—	—	—	—	—	—
Norrbottens län	stad	—	—	—	—	—	—
	landsb.	—	—	—	—	—	—
Andra länder		—	—	—	—	—	—
	Summa	—	—	—	—	—	—

ndläkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Antal sjukgymnaster, legitimerade		Antal barnmorskor				Antal sjuksköterskor					Anmärkningar
						Distr. sköterskor anst. av					
m.	kv.	Distriktsbarnmorskor	Anställda av kommun	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	landsting	kommun	Dispensärsköterskor	Andra av kommun, församling, bruk m. m. fast anst. sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst (privatvård)	
4	7	1	—	—	2	—	4 *4	1	2 *3	4 *1	16 (9 läkare vid lasarettet; 2 läkare vid sanatoriet; 1 1:ste provinsialläkare; 1 provinsialläkare; 2 stadsläkare; 1 fängelseläkare; 1 militärläkare)

* Diakonissor.

Västerås under år 1939 med hänsyn till ålder och kön.

Den smittades ålder										
under 1 år	1—10 år	10—15 år	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	över 60 år	okänd
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—
—	—	—	13	32	14	5	—	2	—	—
—	—	—	8	9	1	3	—	1	—	—

1939 med hänsyn till uppgiven smittningsort.

cquisita Secundaria			Summa			Gonorrhoea			Ulcus molle		
M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
—	—	—	—	—	—	6	—	6	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
1	1	2	1	1	2	44	22	66	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
1	—	1	1	—	1	3	—	3	—	—	—
2	1	3	2	1	3	62	22	84	—	—	—

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Bilaga 2.

Summarisk förteckning

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås i Västmanlands län år 1939.

A. *Vaccination.*

Utdragets N:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer, som fullgjort ympningsplikt på grund av		
			framgångsrik ympning	11 § 2 mom. lagen om skyddskoppympning	S:ma
1	Västerås	D:r G. Andrén	24		24
2	„	„	23		23
3	„	„	23		23
4	„	„	23		23
5	„	„	23		23
6	„	„	23		23
7	„	„	23		23
8	„	„	23		23
9	„	„	22	1	23
10	„	„	23		23
11	„	„	23		23
12	„	„	23		23
13	„	„	17	6	23
14	„	„	7	15	22
15	„	„	3	5	8
16	„	D:r K. Nylén	4		4
17	„	D:r G. Fjellander	1		1
18	„	D:r G. Wingren	5	1	6
19	„	D:r K. Hallengren	18		18
20	„	D:r Gösta Helmer	4		4
21	„	D:r C. Barre	1		1
22	„	D:r Berndt Carlén	1		1
23	„	D:r Karl Nyberg	1		1
24	„	D:r Olof Perslow	1		1
25	„	D:r A. Wassén	1		1
		Summa	340	28	368

B. *Revaccination.*

Under året hava utförts 20 ympningar på förut med framgång ympade personer.

Bifogad årsberättelsen och insänd jämte 25 journalutdrag över förut icke ympade personer till 1:ste provinsialläkaren i Västmanlands län den 29/2 1940.

Gustav Andrén.
1:ste stadsläkare.

Bilaga 7.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Ämbetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1939.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som under föregående år.

2. *Invånarantalet* torde något överstiga *hälften av* hela stadens folkmängd, som den 31 dec. 1938 utgjorde *36.551 personer.*

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse. Angående övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1939.

Något särskilt anmärkningsvärt inom distriktet har ej förekommit.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Den offentliga vaccinationen har förrättats av förste stadsläkaren.

2. Blodprov för alkoholbestämning har på polisens begäran tagits å 8 st. automobilförare.

3. Yttre likbesiktning har företagits i 2 fall på polisens begäran.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. *Behovet av ökat antal vårdplatser*

å stadens Ålderdomshem, såväl å sjukhuset som å övriga avdelningar, är fortfarande trängande.

VI. *Intet av vikt att anföra.*

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens Ålderdomshem jämte Bil. C. och C 1.

2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1939.

Västerås den 31 jan. 1940.

C. Idar,
2:e stadsläkare.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Översikt av gängse sjukdoma

Sjukdomar	Januari		Febr.		Mars		April		Maj	
	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda
Scharlakansfeber	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—
Kikhosta	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Influensa	—	—	—	—	51	—	30	—	—	—
Akut inflammation i luftstrupe och luftrör	7	—	13	—	16	—	13	—	20	—
Akut lunginflammation	—	—	1	—	2	—	2	—	1	—
Akut mag- och tarminflammation	1	—	3	—	1	—	—	—	1	—
Summa	10	—	17	—	71	—	46	—	23	—

Västerås stad år 1939.

N:o 49.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1939.

Juni		Juli		Augusti		September		Oktober		November		December		S u m m a	
Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda	Insjuknade	Döda
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	4	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	81	—
—	—	—	—	5	—	8	—	11	—	20	—	19	—	132	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	—
—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	8	—
—	—	—	—	5	—	9	—	12	—	22	—	19	—	234	—

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Årsberättelse från Västerås ålderdomshems sjukhus för år 1939.

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnader och deras omgivning: Inga väsentliga förändringar.

Mathållning: Inga väsentliga förändringar.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: komplettering + instrument för laparocentes + halalampa för värmebehandling.

Ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Inga förändringar.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Inga förändringar.

Följande viktiga åtgärder hava hos direktionen blivit föreslagna: Tillsättande av ytterligare en sjuksköterska och ett vårdbiträde fr. o. m. den 1 jan. 1940. I samband därmed reglerad tjänstgöringstid för sjuksköterskor samt höjda löneförmåner för dessa och husmodern.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Platsbrist föreligger fortf. såväl å sjukhuset som å övriga avdelningar, varför utvidgning av anstalten är trängande nödvändig.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.*

Antal patienter		Underhålls-dagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhus-vistelsen
intagna	avlidna				antal vårdade någon dag under året		
112	58	30698	82	84	87	80	274

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Lön, Kr.	Andra förmåner
1 sjuksköterska, vik.	2,190: —	+ fritt vivre
1 d:o	1,671: —	+ „ „
1 d:o	1,437: —	+ „ „
1 d:o	1,320: —	+ „ „
1 manl. vårdare	3,657: —	—
4 vårdbiträden à	840: —	+ fritt vivre
1 d:o	720: —	+ „ „
1 d:o	660: —	+ „ „

Kontors- och ekonomipersonal gemensam med anstalten i dess helhet.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

Uppgift angående intagna sjukdomsfall ävensom döda: Bil. C.

Västerås den 31 jan. 1940.

C. Idar,
2:e stadsläkare.

Bilaga C. *Uppgift från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1939 angående intagna sjukdomsfall ävensom döda.*

Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda		Sjukdomarnas namn	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.		m.	kv.	m.	kv.
Ålderdomssjukdomar.					Myocarditis chronica. Cardiosclerosis cordis adiposum	3	6	2	3
Marasmus senilis	1	5	1	2	Arteriosclerosis. Endarteritis	19	20	5	10
Gangræna senilis	1	2	1	1	**Andningsorganens sjukdomar.**				
Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar.					Tracheitis chron. Bronchitis chron.	3	2	—	—
Parotitis epidemica	1	—	—	—	Asthma bronchiale	1	—	—	—
Influenza epidemica	3	—	—	—	Pneumonia crouposa acuta	—	1	—	—
Tuberculosis *(samtliga fall)*	18	18	5	9	Bronchopneumonia acuta	2	4	—	—
„ pulmonum. Tuberculosis laryngis	18	18	5	9	Emphysema pulmonum	1	—	—	—
Syphilis acquisita	1	—	—	—	**Matsmältningsorganens sjukdomar.**				
Blodbildande organens samt blodets sjukdomar.					Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	1	—	—	—
					Entero-colitis chronica	—	1	—	—
Anæmia	—	2	—	—	**Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar.**				
Ämnesomsättningssjukdomar									
Diabetes mellitus	1	2	—	—	Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	—	1	—	1
Kroniska förgiftningssjukdomar.					Pyelitis. Cystopyelonephritis	1	2	1	1
Alcoholismus chronicus	1	—	—	—	**Könsorganens sjukdomar.** A. Manliga könsorganen.				
Nervsystemets sjukdomar.					Hypertrophia prostatæ	3	—	1	—
Hæmorrhagia thrombosis. Embolia cerebri. Emollitio cerebri	6	5	3	4	**Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar.**				
Paraplegia	—	1	—	—					
Epilepsia	1	—	—	—	Arthritis deformans	3	2	—	—
Hysteria	—	2	—	—	**Hudens sjukdomar.**				
Neurasthenia	4	4	—	—	Carbunculus	1	—	—	—
Sinnessjukdomar.					**Svulster.**				
Insania et Idiotia	14	13	1	1	Carcinoma *(samtliga fall)*	2	4	2	4
Cirkulationsorganens sjukdomar.					„ ventriculi	2	2	2	2
					„ genitalium	—	1	—	1
Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	—	1	—	—	„ recti	—	1	—	1

Bilaga C 1. *Uppgift från Västerås Ålderdomshems sjukhus för år 1939 angående å sjukvårdsinrättnigen intagna, som därstädes avlidit.*

Uppgift angående dödsorsaken	Antal m.	Antal kv.	Uppgift angående dödsorsaken	Antal m.	Antal kv.
A. Nati vivi.			VII. **Morbi organorum circulationis.**		
			Myocarditis chronica	2	3
II. **Morbi senectutis.**			Arteriosclerosis	5	10
Marasmus senilis	1	2			
Gangraena senilis	1	1	X. **Morbi organorum uropoëticorum.**		
			Nephritis chronica	—	1
			Cystopyelonephritis	1	1
III. **Morbi infectionis.**					
Tuberculosis pulmonis, laryngis	5	9	XI. **Morbi organorum genitalium.**		
			Hypertrophia prostatae	1	—
VI. **Morbi systematis nervosi. Morbi mentis. Morbi organorum sensoriorum.**			XV. **Tumores.**		
			Carcinoma ventriculi	2	2
Haemorrhagia cerebri. Haemorrhagia meningum.	3	4	„ intestini	—	1
Alii morbi mentis	1	1	„ uteri et ovariorum	—	1

Bilaga 8.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Årsberättelse från Västerås poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, 5 §, för år 1939.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: } 1
för den kvinnliga avdelningen: }

b) Sköterskor, antal 1.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.*)
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter		
a) manliga	159	
därav nytillkomna under året	139	
b) kvinnliga	83	
därav nytillkomna under året	69	
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök:		
a) av manliga patienter	1113	
medeltal per mottagning	3,6	
b) av kvinnliga patienter	1037	
medeltal per mottagning	3,4	

*) Enstaka patienter lidande av "annan sjukdom" få infinna sig å poliklinikmottagningarna.

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:
a) för manliga patienter: måndag, torsdag, tisdag, fredag 17,00—17.30, onsdag, lördag, helgdagsafton 13,00—13,30.
b) för kvinnliga patienter: måndag, tisdag, torsdag, fredag 17,30—18,00, onsdag, lördag, helgdagsafton 13,30—14,00.

V. Anmärkningar: (Polikliniklokal m. m.) 1:e stadsläkarens mottagning.

Gustav Andrén,
poliklinikföreståndare.

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Bilaga 9.

Uppgifter för år 1939 från Sundhetsinspektören i Västerås stad.

Enligt § 9							Enligt § 10		§ 11	Uppgifter om smittkällor							§ 12	Antal intyg enligt	
Antal inkomna anmälningar enl. § 9.	Antal som				Antal beh. enl.		Antal anmälningar enl. § 10	Behandlad enl. § 17	Anmälningar enl. § 11	Antal anmälda smittkällor	Antal som				Antal beh. enl.		Antal anmälningar enl. § 12	§ 14	§ 15
	§ 13	ej anträffas	styrkt smittfrihet	återgått till behandling	§ 16	§§ 21—22					§ 13	ej anträffats	styrkt smittfrihet	påbörjat behandling	§ 14	§§ 21—22			
29	4	3	7	15	29	8	—	—	108	30	9	2	6	13	24	—	—	—	13

Västerås den 8 febr. 1940.

Gustav Andrén
Sundhetsinspektör.

Bilaga 10.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Redogörelse för hälsovårdstillsyningsmännens i Västerås verksamhet 1939.

Handel och näringar.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	2	—	—	2
Korvfabriker	24	1	1	24
Charkuteributiker	37	1	2	38
Bagerier	37	3	3	37
Karamellfabriker	2	—	—	2
Brödbutiker	17	—	2	19
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	97	4	4	97
Smör-, ägg- och ostbutiker	2	—	—	2
Speceributiker	70	4	4	70
Fiskbutiker	7	1	1	7
Näringsställen	74	7	3	70
Rak- och frisérsalonger	24	1	3	26
Skrot- och hudupplag	9	1	2	10

I ovanstående är Saluhallen ej medräknad.

Anmärkta missförhållanden, vidtagna åtgärder.

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Charkuterier	11	3	—
Charkuteributiker	7	1	—
Bagerier och konditorier	25	9	—
Mjölkbutiker	23	1	—
Speceriaffärer	4	2	—
Näringsställen	8	8	—
Stall	2	—	—
Gårdsrenhållning	14	3	1
Sopplatser och sopkärl	66	2	—
Avträden och urinkurar	8	1	—
Bristande sophämtning	33	—	—

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Tillsynen har omfattat:

Gårdar och avträden	15.333	besök
Stall	393	„
Lump-, skrot- och hudupplag	98	„
Avstjälpningsplatser	56	„
Avlopp och diken	215	„
Godsmagasin	13	„
Salubodar för födoämnen	5.112	„
Salutorg	100	„
Bagerier och karamellfabriker	424	„
Mjölkförsäljningsställen	1.224	„
Slakterier och korvfabriker	1.265	„
Näringsställen	157	„
Rak- & frisérsalonger	21	„
Arbetsställen för minderåriga	24	„
Desinfektioner	356	st.
Provtagning av livsmedel i och för undersökning	27	„
Expeditionstjänst	302	„
Diverse arbeten	334	„

Mjölkkontroll.

Av tillsyningsmännen inköpta prov å saluhållen mjölk och grädde ha i fråga om fetthalten undersökts vid Kemiska Stationen i Västerås under tiden intill den 1/7, då institutionen nedlades, därefter å köttbesiktningsbyråns laboratorium.

Tabellen här nedan visar i sammandrag resultaten av undersökningarna.

	Antal prov			Fetthalt		
	Undersökta	överstigande minimifetthalten	understigande minimifetthalten	högsta %	lägsta %	medeltal %
Oskummad mjölk	618	617	1	5,00	2,60	3,54
Tunn grädde	246	245	1	28,50	12,90	17,34
Tjock grädde	70	70	—	47,90	35,00	40,50

Pasteuriseringsprov i enlighet med K. Förordningen av den 21 juli 1937, vilken trädde i kraft 1 juli 1939, har tagits 8 st. Dessa prov, som undersökts å Apoteket Bävern, visade negativt (tillfredsställande) resultat. Å mejerismör, som misstänkts vara uppblandat med margarin, har gjorts undersökning i 4 fall å Örebro Kemiska station. Misstanken visade sig vara ogrundad. Brunnsvatten har varit föremål för kemisk analys i fyra fall, varav två på grund av vattnets olämplighet till hushållsförbrukning påkallade rensning m. m. av brunnarna.

Desinfektioner, utförda under året, uppgå till 356, därav i anledning av

tuberkulos 29 och sjukdomar enligt epidemilagen 327. Förutom de sjukas kläder m. m., som behandlats i hemmen, ha 300 rum och 92 kök desinficerats.

I och för utrotande av ohyra har, enligt från cyanvätedesinfektörerna inkomna rapporter, cyanbehandlats 217 rum. Cyankamrarna, två till antalet, togos i bruk sammanlagt 54 gånger.

Kommunal tillsyn i enlighet med arbetarskyddslagen har undertecknad på Nämndens uppdrag handhaft. Tillsynen omfattar 16 inspektioner, fördelade på 15 dagar. Arbetsställena: hantverk 13, handel 2, övrig verksamhet 1. Dessutom har vid olika tillfällen besökts ett flertal arbetsplatser i min egenskap av biträde åt yrkesinspektör.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Västerås i januari 1940.

Ernst Berggren.

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Bilaga 11.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete år 1939.

Inspektioner:	Antal 1:sta besök	2.279
	Antal återbesök	1.605
	Antal besök	3.884

Anmälningar, systematiska besiktningar, förfrågningar	457
Avhjälpta missförhållanden	394

Utdömda lägenheter:	Enkelrum	7
	Spisrum	10
	Rum och kök	13
	2 rum och kök	2
	3 rum och kök	1
Barnförbjudna lägenheter:	Spisrum	2
	Rum och kök	21
	2 rum och kök	4
Förbjudna vinterbostäder:	Enkelrum	2
	Rum och kök	1

Förutom ovanstående uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten såsom bokföring, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. fl.

Antal damfrisérsalonger.

December 1930	8
„ 1931	8
„ 1932	8
„ 1933	10
„ 1934	15
„ 1935	17
„ 1936	23
„ 1937	27
„ 1938	32
„ 1939	35

Arbetet har i det stora hela fortgått efter samma riktlinjer som förut.

Västerås den 29 februari 1940.

Stina Ralfe-Martenius.
T. f. bostadsinspektris.

Bilaga 12.

N:o 49.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Sammandrag av stadssjuksköterskornas arbetsuppgifter för 1939.

	Enkla besök för sjukvård	Heldygns sjukvård	Vaknätter	Anm.
Sköterskorna för betalande patienter:				
Lilly Kallin	504	—	46	
Helny Carlsson	620	—	45	
Sköterskorna för obemedlade:				Behandlingar i sköterskans bostad:
Gunhild Gustavsson	1719	—	10	—
Sigrid Sandén*)	1733	—	8	670
Summa	4576	—	109	670

*) Tjänstgör även som sköterska å könspolikliniken.

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Bilaga 13.

Årsberättelse från Distriktsdispensären Typ II i Västerås stad, Västmanlands län, för år 1939.

(Omorganiserad den 1 jan. 1939)

1. Dispensären är anordnad av Västmanlands läns landsting år 1939.

2. Dispensärdistrikt: Västerås stad, inkl. Lundby och S:t Ilians förs. Folkmängd den 1 jan. 1939: 36.549.

3. Personal och dess löneförmåner: Distriktsdispensärläkare: G. Andrén, lön 15 kr. pr mottagning. Dispensärsköterska: Syster Lisa Nilsson, lön 2.820 kr. + bostad.

4. Lokal för dispensärläkarens mottagningar: särskild.

5. Mottagningar: En gång i veckan.

6. Antal familjer, som under året anlitat dispensären: 304.

7. Antal under året nytillkomna familjer: 77.

8. Antal personer, behäftade med tuberkulos, som vid årets slut funnos upptagna i distriktsdispensärens register:

	Barn under 16 år			Vuxna		
	G.	Fl.	S:ma	M.	Kv.	S:ma
lungtuberkulos	9	4	13	71	79	150
annan tuberkulos	9	10	18	12	16	28
Summa	18	14	31	83	95	178

9. Antal under året nytillkomna personer, hos vilka påvisats

	Barn under 16 år			Vuxna		
	G.	Fl.	S:ma	M.	Kv.	S:ma
lungtuberkulos	2	—	2	14	14	28
annan tuberkulos	6	5	11	4	10	14
Summa	8	5	13	18	24	42

10. Antal av dispensärläkaren undersökta personer: 374.

11. Antal av dispensärläkaren utförda läkarundersökningar: 428.

12. Antal av dispensärläkaren utförda tuberkulinundersökningar 139. Antal av dispensärläkaren utförda sänkningsreaktioner 150.

13. Antal vid distriktsdispensären undersökta upphostningsprov: med tbc.-bac 1; utan tbc.-bac. 14. Antal till centraldispensären remitterade personer: 75.

14. Antal av distriktsdispensären under året kända dödsfall i lungtuberkulos: 11.

15—16. Antal av dispensärsköterskan i och för dispensärvården besökta hem: 304; utförda besök i hemmen: 1.563. Dispensärsköterskan tjänstgör 2 mottagningsdagar i veckan vid centraldispensären.

17. Av distriktsdispensären under året omhändertagna friska barn från tuberkulösa hem:

	G.	Fl.	S:ma
a) omhändertagna omedelbart efter födelsen (i fosterhem eller spädbarnshem)	—	—	—
b) Senare omhändertagna i fosterhem under 2 år	—	2	2
på barnhem under 2 år	—	1	1
på barnhem över 2 år	1	—	1
c) Mottagna vid sommarkoloni	—	—	—

Svenska Nationalföreningens mot tuberkulos lokalavdelning i Västerås äger sommarbarnskolonien Lindersnäs vid Varberg. Under juni, juli och aug. månader vårdas här 50 barn från hem där tuberkulos förekommit. Driftskostnaderna uppgingo till 5.550 kr. eller kr. 1: 50 per barn och dag. Anslag från stadsfullmäktige 4.000 kr. Barnen för- och efterundersökas å dispensären.

20. Understöd: Två familjer ha under året erhållit bidrag till utackordering av spädbarn.

Desinfektioner: 26.

Under året hava på 52 mottagningar utförts 428 undersökningar = 8 personer per mottagning. Av 378 patienter hava endast 50 kunnat undersökas mer än en gång om året. Behov synes föreligga för att två mottagningar anordnats per vecka.

Västerås den 6 mars 1940.

Gustav Andrén.
Distriktsdispensärens läkare.

N:o 49. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Bilaga 14.

Redogörelse för verksamheten vid Västerås stads folkskoletandklinik läsåret 1938—1939.

Vid skoltandkliniken ha under hela läsåret tjänstgjort tandläkarna Fritz Luttropp och Karl Edlund samt sköterskan fröken Eivor Jonsson.

Arbetstiden för de tjänstgörande är 6 timmar per dag under 37 veckor. Förutom större delen av femte klassen ha alla skolbarn under året behandlats.

Antalet barn i de behandlade klasserna utgör 2.258 (förra året 1794).

Utförda fyllningar:		
Best. tänder	4.856	
Mjölktänder	990	
	5.846	
Tanduttagningar:		
Best. tänder		254
Mjölktänder		1.104
Pulpabehandl.:		
Best. tänder		91
Mjölktänder		166
Rotfyllda tänder		16
Övrig behandling:		
Tanduttagning för reglering		173
Slipade och lapiserade tänder		621
Diastaemaoperationer		6
Enklare tandreglering		16

Lokalbedövning ha barnen erhållit när så önskats eller erfordrats för behandlingen.

Fullständigt felfria (intakta) tänder hos 17 barn.

28 barn önskade ej tandvård och 3 voro omöjliga att behandla.

Tack vare lärarpersonalens välvilliga intresse ha barnen punktligt infunnit sig till behandling.

Med detta läsår och fyllda 70 år slutade tandläkare F. Luttropp sin tjänst vid skoltandkliniken. Tandläkare Luttropp var en av pioniärerna för skoltandvården i vårt land och har han med utomordentligt nit och intresse ägnat sig åt sin tjänst. Han har också fått se skoltandvården växa ut till en landsomfattande organisation, vilken utbyggd till folktandvård skall bidraga till folkhälsans höjande.

Västerås den 8 mars 1940.

Karl Edlund.

Västerås 1940. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1940 Den 25 april V

N:o 50.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1939.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Över verksamheten och förvaltningen vid stadens badhus under år 1939 får badhusstyrelsen avgiva följande

Berättelse.

A. Kallbadhuset.

Badhuset öppnades den 20 juni och stängdes den 31 augusti. Som badhuset var stängt midsommardagen lördagen den 24 och därpå följande söndag den 25 juni utgjorde antalet baddagar 71.

De badandes antal har varit:

Betalande	1.632
Fribad för ungdom	846
Summa personer	2.478

Under år 1938 voro de betalande 1.511 och de fria ungdomsbaden 1.347. De betalandes antal har således ökat med 121 varemot fribaden minskats med 501 personer.

N:o 50. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1939.*

Beräknad utgiftsstat för år 1939 jämte verkliga utgifter:

Löpande utgifter.

	Beräknade	Verkliga
Löner och arvoden:		
Biljettförsäljerska och bitr. simlärarinna	500: —	380: —
Bitr. simlärare	300: —	—
Kontrollant	200: —	200: —
Annonsering och trycksaker	50: —	35: 10
Underhåll av badhusbyggnaden:		
Isväckning och diverse arbeten	1,500: —	858: 59
Brandförsäkring	60: —	61: 03
Oförutsedda utgifter	40: —	36: 35
Summa utgifter	2,650: —	1,571: 07

Löpande inkomster.

	Beräknade	Verkliga
Badavgifter	300: —	290: 90
Summa inkomster	300: —	290: 90

B. Varmbadhuset.

Verksamheten har fortgått oavbrutet under året med undantag av 6 dagars uppehåll under juni månad för reparationer och rengöring av pannor och ledningar. Antalet baddagar har varit 296 och antal serverade bad har utgjort 85.284. Motsvarande siffror föregående år var 299 baddagar och 89.049 bad. Antal serverade bad har således minskat med 3.765 st., vilken minskning huvudsakligen uppkom under årets senaste månader.

I förestående antal bad ingå även bad för simundervisningen med 6.170 st.

Specifikation å verksamheten framgår av följande

Tabell med parallellsiffror för år 1938.

N:o 50.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1939.

Badform	Antal serverade bad					
	Under år 1938			Under år 1939		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I kl. karbad	1,143	1,041	2,184	871	867	1,738
I kl. karbad med massage	106	293	399	67	196	263
I kl. halvbad	6	21	27	26	—	26
II kl. karbad	2,392	2,416	4,808	1,803	1,866	3,669
II kl. karbad med massage	388	357	745	370	274	644
II kl. halvbad	—	10	10	11	—	11
I kl. badstu	3,429	135	3,564	3,918	78	3,996
I kl. badstu med borstning	2,041	26	2,067	1,885	9	1,894
I kl. badstu med massage	28	—	28	24	2	26
Simhall med värmestuga (vinter)	11,127	6,038	17,165	10,565	5,427	15,992
D:o för skolungdom	1,479	817	2,296	1,331	770	2,101
Elektriskt ljusbad	4	2	6	5	—	5
D:o med borstning	3	1	4	4	1	5
D:o med massage	33	6	39	44	9	53
Bågljus med dusch	129	84	213	160	100	260
D:o med halvbad	3	6	9	—	4	4
D:o med karbad	6	6	12	6	3	9
Kolsyrebad	4	—	4	34	—	34
Kvartslampa	—	—	—	58	27	85
Billighetsbadstu	28,384	7,250	35,634	29,251	6,976	36,227
Simhall med värmestuga och solbad	4,947	3,001	7,948	4,526	2,567	7,093
Simsällskapet	858	85	943	759	77	836
Elementarskolan	2,112	1,064	3,176	2,020	1,079	3,099
Folkskolan	697	534	1,231	692	352	1,044
Summa bad	59,319	23,193	82,512	58,430	20,684	79,114
Bad för simundervisningen	3,604	2,933	6,537	3,493	2,677	6,170
Summa bad	62,923	26,126	89,049	61,923	23,361	85,284

Den beräknade utgifts- och inkomststaten för år 1939 jämte verkliga utgifter och inkomster framgår av följande

N:o 50.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1939.

TABELL.

Löpande utgifter.

		1939 års utgiftsstat	Verkliga utgifter
Löner enligt lönestat		23,239: —	23,133: 61
Övriga löner och arvoden		2,400: —	2,464: 55
Pensioner enligt pensionsstat		3,528: —	3,528: —
Olycksfallsförsäkring		160: —	155: 41
Sjukvård		200: —	46: 39
Bostadsförmåner		2,315: —	2,358: 68
Kontorskostnader		100: —	10: 95
Annonsering och trycksaker		500: —	722: 25
Telefon		240: —	220: —
Provisioner		4,500: —	3,555: 40
Förbrukningsmaterial		4,500: —	3,530: 89
Kraftström		1,000: —	624: 32
Bränsle		12,000: —	14,609: 85
Tvätt, extra hjälp		400: —	407: 43
Lyse, städning och renhållning		750: —	1,305: 41
Badhusbyggnaden		4,000: —	4,263: 04
Pannor och ledningar		2,500: —	1,504: 63
Inventarier		800: —	884: 37
Linne		200: —	18: 75
Brandförsäkring		160: —	189: 72
Andel i stadens låneräntor	4,810: 25		
Andel i stadens låneamorteringar	8,355: 54		
Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	5,000: —	5,000: —	5,000: —
	18,165: 79		
Utskylder		500: —	412: 75
Oförutsedda utgifter		323: —	51: 90
	Summa utgifter	69,315: —	68,998: 30

Löpande inkomster.

	Beräknade	Verkliga
Personalens bostadsförmåner	2,315: —	2,358: 68
Badavgifter	62,950: —	59,720: 60
Simundervisningsbad	4,050: —	4,050: —
Summa inkomster	69,315: —	66,129: 28

Mot beräknade utgifter ..... Kr. 69.315: —
har dessa stannat vid ..... „ 68.998:30
således under vad som beräknats med ..... Kr. 316: 70

Enbart utgiftsposten bränsle har med kr. 2.609: 85 fördyrats till följd av de alltjämt stegrade kolpriserna.

N:o 50.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1939.

Nedgången i antalet serverade bad synes bero av kristiden enär under första halvåret en icke oväsentlig ökning av de badandes antal kunde iakttagas.

Av den beräknade inkomsten	Kr.	69.315: —
har influtit i badavgifter och diverse andra poster	„	66.129: 28
varför ett underskott uppstått å	Kr.	3.185: 72

Västerås den 16 mars 1940.

På badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

B. Falk.

N:o 51.

Drätselkammarens skrivelse ang. kompletterande beslut rörande ny brokran vid djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 28 nästlidne mars beslöto stadsfullmäktige på förslag av hamnstyrelsen och drätselkammaren att för anskaffande av en 12-tons brokran med tillbehör vid stadens djuphamn anvisa 572.000 kronor att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och bliva föremål för slutlig täckning på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komme att besluta i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år. Drätselkammaren har emellertid ansett lämpligt, att frågan om täckning redan nu göres till föremål för ett kompletterande beslut och har för sin del icke funnit motiverat eller möjligt att föreslå annat än lånemedel. På grund härav får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige såsom komplettering av sitt den 28 mars 1940 fattade beslut ville besluta

att anslaget för brokran med tillbehör, 572.000 kronor, skall slutligt täckas av lånemedel, samt, när så befinnes lämpligt, amorteringslån för ändamålet upptagas; samt

att bemyndiga drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:t för fastställelse och i övrigt vidtaga för lånets upptagande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Västerås den 4 april 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 52.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till Röda Korsets hemsysterverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I en till stadsfullmäktige ställd, den 12 nästlidne mars dagtecknad skrivelse, har Västeråskretsen av Svenska Röda Korset på anförda skäl hemställt om ett anslag för innevarande år å 1.500 kronor såsom bidrag till upprätthållande av hemsysterverksamheten. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, vill för sin del tillstyrka framställningen men är angelägen betona, att detta tillstyrkande influerats av — förutom medvetandet om det för samhällsmedlemmarna gagnande arbete, som en hemsyster utför — den omständigheten att kretsen på grund av nu rådande förhållanden icke är i stånd att, såsom annars, ensam svara för kostnaden. Anslaget får sålunda anses som ett för år 1940 utgående tillfälligt bidrag.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter lämna Västeråskretsen av Svenska Röda Korset ett bidrag om 1.500 kronor för upprätthållande under 1940 av kretsens hemsysterverksamhet.

Västerås den 4 april 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I arbetsprogrammet för Svenska Röda Korsets socialhygieniska verksamhet framhålles "att kretsstyrelse bör söka anskaffa och tillhandahålla särskilt avsedda hemvårdarinnor för att omhändertaga vården och skötseln av genom sjukdom eller dödsfall eller av annan anledning hjälpbehövande hem samt särskilt därvid tillse barnen".

Styrelsen för Västeråskretsen av Svenska Röda Korset har därför sedan den 1 oktober 1937 anställt utbildad s. k. hemsyster, och har denna verksamhet här i staden blivit i hög grad uppskattad.

På en Röda-kors-krets läggas mångahanda förpliktelser redan under lugna och fridfulla tider, men under orostider ställas alldeles speciella krav på den-

N:o 52.
Ang. anslag till Röda Korsets hemsysterverksamhet.

samma, vilka först av allt måste uppfyllas och vilka under inga förhållanden kunna uppskjutas. Även om redan under gångna år genom förtänksamhet nödiga inköp och förberedelser vidtagits, uppkomma i tider som de nuvarande flera problem, som måste lösas och lösas snabbt.

Genom att sålunda pliktmätigt handla kommer en Röda-kors-krets ovillkorligen i den situationen, att dess ekonomi hårt belastas, och ser styrelsen för Västerås-kretsen sig nu ställd inför den situationen, att den antingen i en snar framtid måste inskränka den sociala verksamheten eller försöka få hjälp med kostnaderna för densamma.

Det skulle otvivelaktigt lända till stora svårigheter för många hjälpbehövande hem, om hemsystersverksamheten behövde slopas från kretsens arbetsprogram, och får jag därför härmed på kretsens vägnar vördsamt hemställa om ett anslag på förslagsvis 1.500 kronor under år 1940 såsom bidrag till ovan nämnda välsignelsebringande verksamhet, beträffande vilken jag härmed bifogar en tablå.

Västerås den 12 mars 1940.

Gunnar Wingren.
Leg. läkare.
Ordförande i Västeråskretsen av SRK.

Västeråskretsens omkostnader för hemsysterverksamheten.

År	1938	1939	beräknade 1940
Antal arbetsdagar à 10 t.	301	281	
Antal familjer	28	26	
Lön	750	787,50	900 kr.
Pensionsavgift	180	180	180 „
Skatt, sjukkassa, olycksf.	27	22,84	30 „
Hyra	600	630	660 „
Mat	236,42	298,04	300 „
Elström och gas	19,48	17,31	20 „
Diverse och resor	29	20,15	20 „
Arvode till telefonvakt	50	50	50 „
Summa kronor	1.891,90	2.005,84	2.160 kr.
Kronor per månad	158	167	180

Kretsens hemsysterverksamhet började den 1 okt. 1937.

N:o 53.

Drätselkammarens skrivelse ang. byggnad för tandpoliklinik och arbetsförmedling m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 23 februari 1939 hava stadsfullmäktige i princip anslutit sig till ett av distriktsvårdsstyrelsen i länet upprättat förslag till anordnande av folktandvård ävensom förklarat sig icke hava några erinringar emot den av distriktsvårdsstyrelsen föreslagna indelningen i tandvårdsdistrikt. Sedan indelningen i tandvårdsdistrikt sedermera föreslagits så till vida ändrad, att till Västerås distrikt skulle hänföras ytterligare sex socknar, hava stadsfullmäktige den 21 augusti 1939 godkänt även detta förslag. Anordnande av folktandvård i länet, varom landstinget fattat beslut år 1938, innebär att de i vederbörande tandvårdsdistrikt ingående kommunerna tillhandahålla erforderliga lokaler med värme och lyse, vilka lokaler skola godkännas av distriktsvårdsstyrelsen. Sedan Västerås stad, på sätt ovan framhållits, i princip anslutit sig till förslaget om anordnande av folktandvård, har drätselkammaren igångsatt en utredning för utrönande av möjligheten att anskaffa för tandpolikliniken behövliga lokaler. Denna utredning har handhafts av en för ändamålet särskilt tillsatt kommitté. Till nämnda kommitté har även för behandling överlämnats en skrivelse från styrelsen för arbetsförmedlingen, vari frågan om arbetsförmedlingens behov av ökade lokaler avhandlas samt styrelsen hemställer att drätselkammaren ville vidtaga åtgärder för upplåtande av behörigt lokalutrymme för arbetsförmedlingen. Kommittén har nu till drätselkammaren inkommit med förslag till lösning av de föreliggande frågorna, vilket vunnit drätselkammarens gillande och härmed förelägges stadsfullmäktige.

För tillgodoseende av såväl tandpoliklinikens som arbetsförmedlingens behov föreslås uppförande av en större nybyggnad på tomten nr 1 i kvarteret Njord i hörnet av Munkgatan och Sturegatan, d. v. s. på den plats där gamla klapphuset är beläget. På den ifrågavarande tomten äro visserligen uppförda dels vissa förrådsbyggnader för tekniska verkens behov dels ock en mindre gasklocka. Den föreslagna byggnaden, som skulle erhålla en längd av 49 meter och en bredd av 13 meter skulle endast i mindre mån inkräkta på de i östra tomtgränsen belägna förrådsbyggnaderna. Gasklockan, som för närvarande icke fyller något egentligt behov, torde utan svårighet kunna avvaras och bortföras, varigenom på tomten vinnes utrymme för provisoriska förråd i stället för de, som spolieras. Härtill kommer, att i den blivande byggnadens källarvåning reserveras cirka 100 kvadratmeter nettogolvyta såsom lagerrum för tekniska verken. Drätselkammaren anser sålunda, att det sätt varpå tomten för närvarande utnyttjas, icke behöver lägga hinder i vägen för byggnadens uppförande. Vad beträffar själva byggnaden hava ritningarna till densamma utarbetats av stadsarkitekten Sven Ahlbom, som i fråga om tandpolikliniken samrått med medicinalstyrelsen och vid utformningen av arbetsförmedlingens lokaler med socialstyrelsen och anstaltens styrelse. Byggnaden föreslås uppförd med

källarvåning och tre våningar samt erhåller ett kubikinnehåll av cirka 3.400 kubikmeter. I källarvåningen kan, förutom nyssberörda lagerutrymmen för tekniska verken, anordnas lokal för Pressbyrån och arkiv för arbetsförmedlingen, varjämte normalskyddsrum inredas. I bottenvåningen har inrymts lokal för arbetsförmedlingen och distriktsdispensären. En trappa upp ha lokalerna för den blivande tandpolikliniken förlagts, och vidare har här inlagts bostad för dispensärsköterska, bostad för distriktssköterska jämte mottagningsrum samt en mindre kontorslokal. Våningen två trappor upp är avsedd att inrymma vaktmästarebostad och kontorslokaler. På det sätt byggnaden är disponerad förefinnas utvidgningsmöjligheter för såväl tandpolikliniken som arbetsförmedlingen. Arbetsförmedlingens lokalbehov är utan tvekan mycket stort vilket i och för sig är ägnat motivera att byggnaden snarast kommer till stånd. Ifråga om tandpolikliniken, vars lokalbehov ursprungligen givit anledning till byggnadsprojektet, föreligger visserligen, som ovan nämnts, landstingets beslut, men statsbidrag till verksamheten har ännu icke erhållits, och innan så skett kan verksamheten givetvis icke börja. När ett beslut om statsbidrag under nu rådande förhållanden kan vara att förvänta, kan icke sägas, men drätselkammaren anser det välbetänkt att i god tid ordna lokalfrågan så att verksamhetens påbörjande av denna anledning icke behöver fördröjas. Härtill kommer den omständigheten, att den kommunala förvaltningen i avbidan på ett blivande rådhus eller nämndhus är i synnerligen stort behov av lokaler, vilket behov icke med nuvarande resurser kan tillgodoses. Det har därför inom drätselkammaren ansetts fördelaktigt om den planerade byggnaden tills vidare delvis provisoriskt kunde tagas i bruk för olika kommunala ändamål. I kontorsvåningen två trappor upp torde sålunda med fördel provisoriska lokaler kunna iordningställas för stadsingenjörs- och stadsarkitektkontoren och i tandpoliklinikens lokaler kan i avvaktan på klinikens inrättande utrymme beredas exempelvis stadskansliet, stadskamrerarekontoret, tekniska verkens kontor eller andra kommunala inrättningar, där lokalbristen är särskilt kännbar. Nu angivna omständigheter samt önskemålet att i någon mån bidraga till att byggnadsverksamheten inom staden icke helt avstannar talar enligt drätselkammarens förmenande för att den planerade byggnaden snarast möjligt uppföres.

N:o 53.
Ang. byggnad för tandpoliklinik och arbetsförmedling m. m.

Ifråga om kostnaderna för byggnaden torde man givetvis få räkna med ett ganska betydande belopp. Några detaljerade kostnadsberäkningar hava icke upprättats men med utgångspunkt från kubikinnehållet och nu gällande priser har drätselkammaren räknat med ett belopp av cirka 500.000 kronor. Härvid har hänsyn tagits till den relativa fördyring, som i viss mån icke kan undvikas därigenom att vissa av lokalerna provisoriskt iordningställas för ett ändamål, innan de slutgiltigt ordnas. Drätselkammaren har även sökt bilda sig en uppfattning om huruvida värdet av byggnaden jämte erforderlig tomt kan med normala hyror förräntas och kommit till den uppfattningen, att så kan ske. Det är i detta sammanhang att märka, att byggnaden i slutgiltigt skick kommer att i stor utsträckning vara uthyrd. Hyra kan sålunda påräknas för vissa utrymmen i källarvåningen, för arbetsförmedlingens lokal, för distriktsdispensären och för kontorslägenheterna, varjämte övriga i tandvårdsdistriktet ingående kommuner skola bidraga i lämplig proportion till årskostnaden för polikliniklokalerna. Drätselkammaren är emellertid icke främmande för den tanken, att det eventuellt skulle befinnas skäligt att i fortsättningen något höja

N:o 53. *Ang. byggnad för tandpoliklinik och arbetsförmedling m. m.*

stadens årliga bidrag till arbetsförmedlingen, för närvarande utgående med 3.000 kronor. Det torde emellertid bliva anledning att i annat sammanhang återkomma till denna fråga. Beträffande finansieringen av bygget torde det riktiga vara att för ändamålet upptaga amorteringslån och drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges bemyndigande att härutinnan inhämta Kungl. Maj:ts tillstånd.

Med stöd av ovanstående får drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för uppförande å tomten nr 1 i kvarteret Njord av en byggnad, inrymmande lokaler för tandpoliklinik, arbetsförmedling m. m. i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag anslå 500.000 kronor;

att beloppet i fråga skall utgå av tillgängliga medel samt slutligt täckas genom upptagande av amorteringslån; samt

att bemyndiga drätselkammaren ej mindre att hos Kungl. Maj:t göra underdånig ansökan om rätt för staden att täcka anslaget av lånemedel samt i sinom tid för ändamålet upptaga amorteringslån å nyssnämnda belopp än även att vidtaga de åtgärder, som erfordras för byggnadens uppförande samt lånets erhållande och utkvitterande.

Västerås den 4 april 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 54.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till arkivbyggnad i Mariaberget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 18 december 1939 hava stadsfullmäktige bemyndigat drätselkammaren bland annat att i anslutning till av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget tillärnad anläggning för fullträffsäkert arkiv under Mariaberget vidtaga åtgärd för och påbörja arbetet med utförandet därstädes av arkiv- och andra skyddsutrymmen för stadens eller eventuellt andra allmänna institutioners behov. Drätselkammaren hade i motiveringen för sin framställning i ärendet meddelat, att frågan då ännu icke hunnit utredas så att slutligt förslag kunde framläggas med angivande av erforderligt anslagsbehov. Den kostnadsberäkning, som numera uppgjorts, utvisar, att kostnaderna för erforderliga arkivutrymmen beräknas uppgå till 60,000 kronor. För denna kostnad kunna anordnas erforderliga arkivutrymmen för stadens eget behov, för domkapitlets och domkyrkans behov varjämte plats torde kunna i viss utsträckning beredas även andra allmänna inrättningar. Arbetet har i enlighet med stadsfullmäktiges bemyndigande redan påbörjats. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

> *att* för ändamålet lämna drätselkammaren ett förslagsanslag å 60.000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige i samband med uppgörande av budgeten för nästkommande år komma att besluta.

Västerås den 11 april 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 55.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring för kv. Kettil, Klas m. fl.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande april hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga upprättat förslag till ändring av stadsplanen för delar av kvarteren Idolf och Isidor, för kvarteren Kettil, Klas, Leif och Leo samt för Köpmangatan, Torggatan, Hantverkargatan och Klockargatan med tillhörande stadsplanebestämmelser, får drätselkammaren såsom yttrande över förslaget anföra.

Drätselkammaren har varit i tillfälle att följa stadsplanearbetet redan på det förberedande stadiet och har för sin del intet att erinra emot det nu föreliggande slutgiltiga förslaget. I likhet med byggnadsnämnden finner drätselkammaren de anmärkningar, som inkommit, icke böra föranleda omarbetning av stadsplaneförslaget. Med hänvisning till vad sålunda anförts och till innehållet i byggnadsnämndens skrivelse får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande förslaget till ändring av stadsplanen för delar av kvarteren Idolf och Isidor, för kvarteren Kettil, Klas, Leif och Leo samt för Köpmangatan, Torggatan, Hantverkargatan, Klockargatan; samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 11 april 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett efter nämndens uppdrag av stadsingenjören F. Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom upprättat förslag till ändring av stadsplanen för delar av kvarteren Idolf och Isidor, för kvarteren Kettil, Klas, Leif och Leo samt för Köpmangatan, Torggatan, Hantverkar-

gatan och Klockargatan, med tillhörande stadsplanebestämmelser. Förslagets omfattning och närmare utformning framgår av bifogade karta och beskrivning. I ärendet får byggnadsnämnden anföra följande.

N:o 55.
Ang. stadsplaneändring för kv. Kettil, Klas m. fl.

Det föreliggande förslaget omfattar tvenne på stadsplanekartan åtskilda områden nämligen, dels ett område, innefattande kvarteren Idolf och Isidor, dels ett område, innefattande kvarteren Kettil, Klas, Leif och Leo. Beträffande det sistnämnda området får byggnadsnämnden erinra därom, att detsamma, jämte bl. a. det väster därom belägna kvarteret Karl mellan Köpmangatan och Svartån, ingick i ett av stadsfullmäktige den 27 oktober 1938 antaget förslag till stadsplan, vilket bl. a. innebar Köpmangatans breddning genom anordnande av arkader på ömse sidor om gatan. Ifrågavarande förslag vann emellertid icke Kungl. Maj:ts gillande utan från fastställelse undantogos kvarteren Karl, Kettil, Klas, Leif och Leo. Byggnadsnämnden har nu framlagt nytt förslag, dock att nu icke medtagits området mellan Köpmangatan och Svartån. I det föreliggande förslaget hava arkaderna slopats och Köpmangatan breddats åt öster till 13,5 meters bredd. Hantverkargatan har breddats mot norr till 11 meter mot i det tidigare förslaget 9 meter. Torggatan, som i gällande stadsplan finnes upptagen mellan Stora torget och Stora gatan, har visserligen bibehållits i det nu framlagda förslaget men på delen Hantverkargatan—Stora gatan försetts med gatuplantering i så stor omfattning, att den därigenom kommer att hållas tillgänglig endast för gångtrafik. De önskemål som tidigare vid flera tillfällen framförts därom, att trafik från Torggatan icke borde utmynna i den livligt trafikerade Stora gatan, hava därmed beaktats.

Ifråga om det norra området. innefattande kvarteren Idolf och Isidor, må påpekas, att Klockargatan mellan de båda kvarteren borttagits och lagts till kvartersmark. Gatan är icke utlagd och torde sakna betydelse som trafikled.

Emot det nu framlagda förslaget hava erinringar inkommit dels från Dag E. Modin som ägare till tomten n:r 1 i kvarteret Kettil, dels från Västerås Missionsförsamling som ägare till tomten n:r 2 i kvarteret Idolf, dels ock från Kyrkorådet som ägare till gamla klockargården.

Dag E. Modins anmärkningar rikta sig i första hand mot den föreslagna medelbyggnadshöjden i kvarteret Kettil mot Stora torget, vilken anses för låg med hänsyn till tillåten 4-våningsbebyggelse och i betraktande av att i centrala staden krav måste ställas på erhållande av större möjlighet att anordna moderna butikslägenheter med entresolering. Erinring har även gjorts emot Köpmangatans föreslagna breddning åt öster, enär marken där skulle ur stadsplanesynpunkt vara värdefullare än väster om gatan, i samband varmed ifrågasatts om icke stadsplaneförslaget borde utsträckas till att omfatta jämväl kvarteret Karl, väster om Köpmangatan. Gentemot de sålunda i korthet berörda erinringarna vill byggnadsnämnden genmäla, att i förhållande till tidigare föreslagen höjd den nu i förslaget upptagna höjden är en meter högre. Att endast för erhållande av entresoleringsmöjligheter i butikerna mot Stora torget öka höjden ytterligare, synes icke lämpligt. Byggnadsnämnden kan icke finna, att fastighetsägaren övertygande motiverat sina synpunkter på kvartersmarkens värdering å ömse sidor Köpmangatan, och anser på grund härav anledning saknas att frångå förslaget om Köpmangatans breddning åt öster. En gatubreddning i tättbebyggd stadsdel, som berör fastigheterna på ömse sidor om gatan, måste ur den synpunkten vara olämplig. att stadsplanens genomförande för-

N:o 55.
Ang. stadsplaneändring för kv. Kettil, Klas m. fl.

svåras, och då en breddning utan olägenhet kan ske på endast ena sidan, föreligger intet skäl att fördela denna breddning på marken å ömse sidor om gatan. Att kvarteret Karl i det föreliggande förslaget icke medtagits beror därpå, att det ej beröres av den föreslagna breddningen av Köpmangatan, varjämte byggnadsnämnden ansett det lämpligt att lösa stadsplanen för nämnda kvarter i samband med den slutliga utformningen av Stora torgets västra sida och kvarteret Johan.

Gentemot Västerås Missionsförsamlings krav på att få bebygga tomten n:r 2 i kvarteret Idolf i hela dess längd efter Vasagatan får byggnadsnämnden genmäla, att en sammanbyggnad med blivande byggnad å tomten söder därom icke synes lämplig, då därigenom den isolering av Missionskyrkan från profan bebyggelse, som nu förefinnes, skulle försvinna, vilket väl näppeligen kan anses eftersträvansvärt.

Vad slutligen angår kyrkorådets anmärkning mot att klockargårdens nuvarande mark icke får bebyggas mot Östra Kyrkogatan vill byggnadsnämnden erinra därom, att den norr därom belägna tomten i gällande stadsplan är tillförsäkrad fasadrätt mot nuvarande Klockargatan, vilken rätt, om kyrkorådets önskemål beaktades, skulle försvinna. Kyrkorådets erinring torde därför icke böra föranleda någon ändring i förslaget.

Med överlämnande av karta i ärendet jämte därtill hörande beskrivning samt inkomna erinringar får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande förslaget till ändring av stadsplanen för delar av kvarteren Idolf och Isidor, för kvarteren Kettil, Klas, Leif och Leo samt för Köpmangatan, Torggatan, Hantverkargatan och Klockargatan; samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 3 april 1940.

För byggnadsnämnden:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 55.
Ang. stadsplancändring för kv. Kettil, Klas m. fl.

BESKRIVNING

till

Förslag till ändring av stadsplanen för delar av kvarteren Idolf och Isidor, för kvarteren Kettil, Klas, Leif och Leo samt för Köpmangatan, Torggatan, Hantverkargatan och Klockargatan i Västerås stad.

Det föreliggande förslaget omfattar tvenne på stadsplanekartan åtskilda områden, nämligen dels kvarteren Idolf och Isidor, dels kvarteren Kettil, Klas, Leif och Leo.

Beträffande det förra området innebär det föreliggande förslaget sådan ändring av nu gällande stadsplan att Klockargatan mellan de båda kvarteren borttages och lägges till kvartersmark. Gatan är icke utlagd och saknar betydelse som trafikled.

De föreslagna stadsplanebestämmelserna för det första området innebära,

dels att det område, som i tidigare förslag endast erhållit beteckningen "Missionskyrkan", nu gives fullständiga stadsplanebestämmelser,

dels att den byggnad, som sammanhänger med Missionskyrkan, för vilken tidigare tillåtits två våningar, erhåller rätt till utbyggnad i tre våningar inom förut fastställd byggnadshöjd,

dels att för kvarteret Isidor den tidigare tillåtna bebyggelsen utefter "Klockargatan" ersättes med högre bebyggelse, fyra våningar, åt Vasagatan och överbyggd gård i höjd anslutande till för tomten n:r 2 i kvarteret Isidor tidigare fastställda bestämmelser,

dels att den tidigare tillåtna envåningsbebyggelsen i "Klockargatans" västra mynning borttages.

Beträffande det andra området innebär det föreliggande förslaget sådan ändring av nu gällande stadsplan, att

dels Köpmangatan breddas åt öster till 13,5 meters bredd,

dels Hantverkargatan breddas åt norr till 11 meters bredd,

dels gatukorset Torggatan—Hantverkargatan vidgas,

dels Torggatan mellan Hantverkargatan och Stora gatan förses med gatuplantering i så stor omfattning att den därigenom kommer att hållas tillgänglig endast för gångtrafik.

Den föreslagna bebyggelsen ansluter sig till befintliga huvudbyggnader och gårdsöverbyggnad å tomten n:r 2, 3 i kvarteret Klas, samt har i övrigt utformats med tanke därpå, att dessa fyra kvarter utgöra själva kärnan i stadens affärscentrum och att därför ett utnyttjande av gårdarna bör tillåtas i den utsträckning, som föreslagits.

Å stadsplanekartan har angivits den samtidigt planerade utformningen av kvarteren Halfdan, Hake, Heimer och Jesper m. m. för att visa sambandet mellan utformningen av Torggatan och igenläggningen av norra delen av Östra Kyrkogatan. Av praktiska skäl har emellertid det hela framlagts såsom två särskilda förslag.

Den gällande stadsplanen har fastställts beträffande kvarteren Idolf och Isidor genom Kungl. brev den 14 maj 1915, den 7 augusti 1919 och den 28 februari 1936,

N:o 55.
Ang. stadsplaneändring för kv. Kettil, Klas m. fl.

beträffande kvarteren Kettil, Klas, Leif och Leo genom Kungl. brev den 14 maj 1915, den 3 september 1920 samt den 27 september 1923.

För kvarteren Idolf och Isidor hava stadsplanebestämmelser fastställts genom Kungl. brev den 28 februari 1936.

För kvarteren Kettil, Klas, Leif och Leo hava provisoriska byggnadsföreskrifter fastställts genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med A betecknat område får bebyggas endast för allmänt ändamål.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage, samlingslokaler, lokaler för handel och hantverk.

Med k betecknat område får i undervåningen inredas för affärs- och liknande ändamål. Bostäder får i undervåningen här ej inredas.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med ringprickning, får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med III, II eller I betecknat område får byggnad uppföras med högst tre (3), två (2) eller en (1) våningar.

Å område, där särskilt våningsantal icke angivits, må efter byggnadsnämndens prövning byggnad uppföras med det antal våningar, den tillåtna hushöjden medgiver.

Å med k betecknat område får utöver angivet våningsantal anordnas undervåning.

§ 7.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio (30°) grader.

§ 8.

Byggnadsmaterial.

Å med A och S betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 9.

Indragning av hörn å byggnad.

Med streckning betecknat område skall i höjd med angränsande gator vara tillgängligt för allmän gångtrafik, varvid den fria höjden under eventuellt utskjutande byggnadspartier ej får understiga tre och en halv (3,5) meter.

Byggnad får här ej skjuta utanför en rät linje av minst tre (3) meters längd, bildande lika stora vinklar mot vardera gatulinjen eller en böjd linje, där bågen får överskjuta nyssnämnda räta linje med högst trettio centimeter.

§ 10.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

Västerås den 21 februari 1940.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 56.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring för kv. Gude m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av en framställning från byggnadsnämnden om antagande av upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Gude och del av Norra Ringvägen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Gude får drätselkammaren härmed meddela, att kammaren för sin del icke har något att erinra emot förslaget, på grund varav hemställes, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande förslaget till ändring av stadsplanen för kvarteret Gude och del av Norra Ringvägen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Gude; samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 11 april 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed underställa stadsfullmäktige ett efter byggnadsnämndens förordnande av stadsingenjören F. Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom utarbetat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Gude och del av Norra Ringvägen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Gude.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan, att Norra Ringvägen i sin sträckning mellan Lovisebergsvägen och Kopparbergsvägen ändras så, att rät vinkel erhålles med Kopparbergsvägen samt en utvidgning sker av själva gatukorset med Kopparbergsvägen. Härigenom möjliggöres en bättre utformning av den trafikknut, som här uppstår. Norra Ringvägens bredd minskas på nyssnämnda sträckning från nuvarande 30 meter till 24,5 meter, varemot

avståndet mellan byggnadslinjerna bibehålles till 30 meter genom utläggande av en förgård på norra sidan av Ringvägen. Emot förslaget hava inga erinringar framställts.

N:o 56.
Ang. stadsplaneändring för kv. Gude m. m.

Byggnadsnämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande förslaget till ändring av stadsplanen för kvarteret Gude och del av Norra Ringvägen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Gude; samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 3 april 1940.

För byggnadsnämnden:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Thjelvar Hedberg.

BESKRIVNING

till

Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Gude och del av Norra Ringvägen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Gude i Västerås.

Förslaget avser sådan ändring av nu gällande stadsplan att Norra Ringvägen i sin sträckning mellan Lovisebergsvägen och Kopparbergsvägen ändras så, att rät vinkel erhålles med Kopparbergsvägen samt en utvidgning erhålles av själva gatukorset med Kopparbergsvägen, varigenom möjliggöres en bättre utformning av den trafikknut, som här kommer att erhållas. Norra Ringvägen minskas i samma sträckning till sin bredd från nuvarande 30,0 meter till 24,5 meter medan avståndet mellan byggnadslinjerna bibehålles till 30,0 meter genom utläggande av en 5,5 meter bred förgård på norra sidan av Ringvägen.

För åskådliggörande av den trafiktekniska utformning, som ligger till grund för förslaget, har å stadsplanekartan angivits viss gatuplantering, ej avsedd att fastställas.

Den nuvarande bebyggelsen å tomten n:r 7 innesluter sedan gammalt hantverksrörelse av sådan karaktär, att den utan olägenhet kan bibehållas.

I kvarterets sydöstra del har staden för avsikt att uppföra ny brandstation.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

Provisoriska byggnadsföreskrifter hava fastställts genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

N:o 56.
Ang. stadsplaneändring för kv. Gude m. m.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser

§ 1.

Områdets användning.

Med A betecknat område får bebyggas endast för allmänt ändamål.

Med I_h betecknat område får bebyggas endast för mindre industri eller hantverk.

Med S betecknat område för bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage, samlingslokaler, lokaler för handel och hantverk.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område betecknat med punktprickning får mot nämnda område förses med fönster.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med III, II eller I betecknat område får byggnad uppföras med högst tre tre (3), två (2) eller en (1) våningar.

Å område, där särskilt våningsantal icke angivits, må efter byggnadsnämndens prövning byggnad uppföras med det antal våningar, den tillåtna hushöjden medgiver.

§ 7.

Vindsinredning.

Å med v betecknat område får utöver angivet våningsantal hela vinden inredas.

§ 8.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio (30°) grader.

§ 9.

Byggnadsmaterial.

Å med A, I_h, III och II betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 10.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

Västerås den 6 december 1939.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 57.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring för kv. Lorens.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av en framställning från byggnadsnämnden om antagande av upprättat förslag till jämkning av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Lorens får drätselkammaren meddela, att kammaren för sin del icke har något att erinra emot förslaget, på grund varav hemställes, att stadsfullmäktige måtte besluta

att antaga det föreliggande förslaget till jämkning av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Lorens; samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 11 april 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 57.

Ang. stadsplaneändring för kv. Lorens.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter uppdrag av byggnadsnämnden hava stadsingenjören F. Schiött och stadsarkitekten Sven Ahlbom upprättat förslag till jämkning av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Lorens, vilket åskådliggöres å bifogade den 7 februari 1940 dagtecknade karta med tillhörande samma dag daterad beskrivning. Byggnadsnämnden får härmed överlämna förslaget till stadsfullmäktige och i samband därmed anföra.

Förslaget avser jämkning av kvarterets sydvästra hörn för erhållande av rymligare gatukorsning mellan Kopparbergsvägen och Stora gatan. De föreslagna stadsplanebestämmelserna ansluta sig till de provisoriska byggnadsföreskrifterna och befintlig bebyggelse.

Emot förslaget har erinring inkommit från ägaren till tomt n:r 5, där nuvarande Odéonbiografen är belägen. I erinringen göres gällande, att inom det ringprickade området i kvarterets inre en högre bebyggelse än den i stadsplanebestämmelserna föreslagna bör medgivas. Häremot vill byggnadsnämnden genmäla, att en ökning av byggnadshöjden för gårdsöverbyggnad inom det ringprickade området med hänsyn till utformningen av bredvidliggande ny bebyggelse icke lämpligen bör tillåtas. Då vidare de föreslagna bestämmelserna medgiva fullt tillfredsställande bebyggelse för biografändamål, därest nybyggnad å tomten n:r 5 skulle komma ifråga, får byggnadsnämnden hemställa, att erinringen icke föranleder till någon åtgärd.

Med överlämnande av till förslaget hörande karta och beskrivning hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande förslaget till jämkning av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Lorens; samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 3 april 1940.

För byggnadsnämnden:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 57.
Ang. stadsplaneändring för kv. Lorens.

BESKRIVNING

till

Förslag till jämkning av stadsplanen samt förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Lorens i Västerås stad.

Förslaget avser jämkning av kvarterets sydvästra hörn för erhållande av rymligare gatukorsning mellan Kopparbergsvägen och Stora gatan.

De föreslagna stadsplanebestämmelserna ansluta sig till provisoriska byggnadsföreskrifterna och befintlig bebyggelse å tomterna n:r 1, n:r 3, 4 och n:r 5. Tomterna n:r 1 och 5 äro försedda med överbyggd gård för biografändamål, tomten n:r 3, 4 inrymmer under den överbyggda gården tryckerilokaler för tidningen Västmanlands Folkblad.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

Provisoriska byggnadsföreskrifter hava fastställts genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage, samlingslokaler och lokaler för handel.

Med k betecknat område får i undervåningen inredas för affärs- och liknande ändamål. Bostäder får i undervåningen här ej inredas.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område betecknat med ringprickning får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

N:o 57.
Ang. stadsplaneändring för kv. Lorens.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med III, II eller I betecknat område får byggnad uppföras med högst tre (3), två (2) eller en (1) våningar.

Å med k betecknat område får utöver angivet våningsantal anordnas undervåning.

§ 7.

Vindsinredning.

Å med v betecknat område får utöver angivet våningsantal hela vinden inredas.

§ 8.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningsantal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio (30°) grader.

§ 9.

Byggnadsmaterial.

Å med III, II och I betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 10.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt för vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

Västerås den 7 februari 1940.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 58.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av gator och ledningar inom småstugeområdet vid Vega m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 28 september 1939 hava stadsfullmäktige beslutat att för småstugebebyggelse för närvarande upplåta området mellan Nedre Vega, Persbobäcken, Skallbergsgatan och Tunbyvägen, och att tomter inom området skulle upplåtas med tomträtt enligt de huvudgrunder, som samtidigt föreslogos av drätselkammaren, varjämte stadsfullmäktige i princip godkände drätselkammarens förslag till organisation av småstugeverksamheten samt bemyndigade kammaren att träffa de avtal och vidtaga de åtgärder, som erfordrades för att småstugebebyggelsen snarast möjligt kunde påbörjas. Drätselkammaren har sedermera med H. S. B:s Riksförbund undertecknat ett avtal av innehåll bland annat, att förbundet åtager sig att organisera materialleveranser till de olika byggena, att tillhandagå byggarna med sakkunnig handledning samt att medverka vid finansieringen. Staden å sin sida skall enligt avtalet anlägga gator inom området samt till tomtgräns framdraga ledningar för vatten-, avlopp och elektricitet. Arbetet härmed skall ske etappvis söderifrån i den mån bebyggelsen fortskrider. Drätselkammaren har med anledning härav låtit uppgöra kostnadsförslag till gatuarbeten, varjämte från vatten- och gasverksstyrelsen inkommit bifogade utredning angående kostnaden för ledningar inom området.

Vad först gatuarbetena beträffar får drätselkammaren meddela, att bostadsgatorna inom småstugeområdet skola göras 7 meter breda med en gångbana på ena sidan av gatan om 1,5 meters bredd. Gatorna utföras med makadamiserade körbanor och grusade gångbanor samt kantsten av betong på ena sidan av gatan. Körbanan skall sedermera förses med enkel asfaltbeläggning. I samband härmed föreslås en breddning av Tunbyvägen till 11 meter samt utläggande av kantsten på ömse sidor om gatan. Kostnaden för samtliga dessa arbeten inclusive uppdämningsanordningar vid bäcken samt erforderlig plantering beräknas uppgå till 122.500 kronor. Härav belöper emellertid på själva småstugeområdet 110.000 kronor, varvid återstoden 12.500 kronor ansetts utgöra sådan del av kostnaden för Tunbyvägens iordningställande, som skäligen icke bör belasta småstugeområdet. Kostnaden för gatuarbetet i vad det hänför sig till småstugeområdet bör utgå av reserverade köpeskillingsmedel, enär tomträttsavgäldena, som skola inflyta till reserverade köpeskillingsmedel, äro beräknade med hänsyn tagen till kostnaden för gator. Återstående belopp bör lämpligen påföras årets anslag till nyanläggnings- och förbättringsarbeten, uppkommet genom överskott å tidigare reservationsanslag.

För vatten- och avloppsledningar inom området erfordras enligt vatten- och gasverksstyrelsens kostnadsberäkning anslag med 54.700 kronor, till elektriska lågspänningsledningar inom området erfordras anslag med 22.800 kronor och slutligen till elektriska högspänningsledningar utom byggnadsområdet ett

N:o 58. *Ang. anläggning av gator och ledningar inom småstugeområdet vid Vega m. m.*

anslag om 22.400 kronor. Samtliga dessa anslag, tillhopa 99.900 kronor, torde böra gäldas av lånemedel.

Med hänvisning till ovanstående får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för breddning av Tunbyvägen samt iordningställande av gator inom småstugeområdet anslå 122.500 kronor att utgå med 110.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel och 12.500 kronor av årets anslag för nyanläggnings- och förbättringsarbeten;

att för anordnande av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet inom småstugeområdet samt elektriska högspänningsledningar på vissa sträckor utom området anslå 99.900 kronor att utgå av lånemedel; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning om rätt för staden att täcka nyssnämnda utgift, 99.900 kronor, med lånemedel och för ändamålet upptaga amorteringslån å detta belopp, ävensom bemyndiga kammaren att sedermera vidtaga åtgärder för lånets upptagande och utkvitterande.

Västerås den 11 april 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan en inom drätselkammaren tillsatt kommitté för verkställighetsåtgärder med anledning av stadsfullmäktiges beslut den 28 sept. 1939 angående upplåtelse för småstugebebyggelse av ett område mellan Nedre Vega, Persbobäcken, Skallbergsgatan och Tunbyvägen hos Stadens tekniska verk begärt utredning rörande detta byggnadsområdes förseende med ledningar och sådan utredning skett i samråd med kommittén, får vatten- och gasverksstyrelsen i vad ärendet angår ledningsanläggningarna anföra följande:

Styrelsen anser att gasledningar ej böra komma ifråga för detta område

N:o 58.
Ang. anläggning av gator och ledningar inom småstugeområdet vid Vega m. m.

och har därför endast räknat med ledningar för vatten och avlopp samt elektrisk ström. För att i möjligaste mån förbilliga anläggningen, är endast räknat med 2″ vattenledningsrör i Tunbyvägen som förbindelseledningar i och för cirkulation mellan vattenledningarna i områdets tvärgator.

De nuvarande elektriska högspänningsledningarna mellan Gideonsberg och Ullspinneriet med avgrening norr ut till Apalby, Tunby och Gryta måste, då desamma korsa småstugeområdet, avlägsnas. I dessas ställe erfordras nya högspänningsledningar i andra sträckningar, nämligen mellan Råby och lägenheten Lustigkulla. mellan Nordanby och Tunby gårdar och från Karlslunds ålderdomshem till f. d. Ullspinneriet ävenså ett stycke ledning från småstugeområdet till L:a Johanneslund.

En stor del av den material, som erfordras för samtliga dessa anläggningar, finnes i lager. Erforderliga kompletteringar av järnrör och kablar hoppas styrelsen kunna verkställa.

Enligt upprättade förslag äro kostnaderna beräknade till:

vatten- och avloppsledningar inom småstugeområdet..		90.700: —	
avgår anslutningsavgifter för byggnadstomter		36.000: —	54.700: —
elektriska högspänningsledningar å ovan berörda sträckor utom byggnadsområdet		22.400: —	
elektriska lågspänningsledningar inom småstugeområdet med tillhörande transformatorstation	27.400: —		
avgår anslutningsavgifter för byggnadstomter	4.600: —	22.800: —	45.200: —
		Kronor	99.900: —

För ifrågavarande områdes exploatering för bebyggelse erfordras alltså följande nyanläggningsanslag:

till vatten- och avloppsledningar inom småstugeområdet	54.700: —
till elektriska ledningar inom samma område	22.800: —
samt till nya elektriska förbindelseledningar utom området	22.400: —

Västerås den 10 april 1940.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 59.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för det nya pensionärshemmet å Sandgärdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 28 nästlidne mars beslöto stadsfullmäktige bemyndiga drätselkammaren att vidtaga åtgärder för uppförande av ett pensionärshem, inrymmande 32 lägenheter och beläget å stadsägan 1665 BQ, ävensom uppdraga åt drätselkammaren att snarast möjligt inkomma med begäran om anslag för ändamålet samt förslag till anslagets täckning. Drätselkammaren får nu meddela, att anbud på uppförande av byggnaden samt å de sanitära och elektriska installationerna infordrats och antagits. Sedan till anbudssummorna lagts ej mindre anslutningsavgifter för ledningar, kostnader för arkitekt- och konstruktörsarbeten samt för planering och plantering än även ett, såvitt nu kan bedömas, tillfredsställande belopp för täckande av de oförutsedda utgifter, som kunna föranledas av tidsförhållandena, uppgår den beräknade totalkostnaden för byggnadens uppförande och tomtens iordningställande till 235.000 kronor emot förutskickade 250.000 kronor. I nämnda belopp är icke inräknat värdet av tomten. Då stadsfullmäktige tidigare till pensionärshem anslagit 110.000 kronor, vilket belopp täckts i årets stat, erfordras sålunda ett ytterligare anslag om 125.000 kronor. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av det beslutade pensionärshemmet å Sandgärdet anslå ytterligare 125.000 kronor att i mån av behov förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige i samband med behandlingen av budgeten för nästkommande år komma att besluta.

Västerås den 11 april 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 60.

Drätselkammarens skrivelse ang. löneregler för poliskommissarietjänsten m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan polisnämnden med eget yttrande till lönenämnden överlämnat en till stadsfullmäktige ställd skrivelse från poliskommissarien H. Stahre med anhållan bland annat om poliskommissariebefattningens uppflyttning från 39. till 42. lönegruppen i stadens lönestat samt utbekommande av särskilt arvode för arbetet som luftskyddschef och vice luftskyddschef, har lönenämnden i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige på anförda skäl hemställt, att befattningen som poliskommissarie från och med den 1 april 1940 uppflyttas till 41. lönegruppen samt att till poliskommissarien Stahre från stadskassan utbetalas särskild ersättning i ett för allt med 1.000 kronor för merarbete under den tid han jämte egen tjänst upprätthållit förordnande som luftskyddschef i Västerås. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, biträder lönenämndens förslag och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit; samt

att den angivna engångsersättningen om 1.000 kronor täckes av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 april 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden har till lönenämnden överlämnat en till stadsfullmäktige ställd skrivelse från poliskommissarien H. Stahre, däri han bl. a. anhåller, att poliskommissariebefattningen måtte uppflyttas från 39. till 42. lönegruppen i stadens lönestat samt att han måtte tilldelas särskilt arvode för det arbete han nedlagt och fortfarande nedlade först som luftskyddschef och därefter som vice luftskyddschef i staden med anhållan, att lönenämnden ville med eget yttrande hänskjuta framställningen till stadsfullmäktiges avgörande.

N:o 60.
Ang. löne-reglering för poliskommissarietjänsten m. m.

Efter det lönenämnden införskaffat yttranden i ärendet från polismästaren och polisnämnden samt i övrigt vidtagit utredning däri, får lönenämnden härmed överlämna handlingarna i ärendet och därvid för egen del anföra följande.

Lönenämnden har icke ansett lämpligt att, såsom polisnämnden förordar, till stadsfullmäktige för ny prövning framlägga den förut avvisade framställningen om ersättning till poliskommissarien Stahre för mistade sportelinkomster. Icke heller finner nämnden anledning förorda, att åt Stahre tillerkännes så stor ersättning för hans arbete i luftskyddets tjänst, att denna ersättning kan beräknas utgöra gottgörelse jämväl för den mistade sportelinkomsten. Däremot har den jämförelse nämnden anställt rörande det inbördes förhållandet mellan löneläget i Västerås och en del andra jämförbara städer ansetts kunna giva tillräcklig grund för en höjning av den ordinarie avlöningen för poliskommissarien, dock icke i så stor utsträckning som Stahre själv begärt. Nämnden har sålunda funnit skäligt förorda en uppflyttning av tjänsten från 39. till 41. lönegruppen men kan däremot icke alls giva sin anslutning till vad framställningen innehåller om beklädnadsersättning och vissa naturaförmåner, såsom fri läkarvård m. m. Vinner detta nämndens förslag bifall skulle poliskommissariens ordinarie löneförmåner i första lönegraden och således frånsett de högre ålderstilläggen förbättras med 540 kronor om året, ett belopp, som ej oväsentligt överstiger den summa som poliskommissarien själv tidigare begärt i ersättning för den honom frångångna sportelinkomsten, vartill kommer den fördelen för befattningshavaren, att genom lönenämndens nu framförda förslag hans pensionsunderlag kommer att höjas, vilket ej blivit fallet om hans ovanberörda framställning om sportelersättning bifallits. — Uppflyttningen i högre lönegrupp bör räknas fr. o. m. den 1 april 1940.

Vad angår Stahres framställning rörande ersättning för arbete med luftskyddet ställer sig lönenämnden i viss mån tveksam. Att extraordinära förhållanden som de nu rådande ställa ökade krav på befattningshavarnas tjänstearbete måste anses naturligt och får icke i allmänhet föranleda särskild gottgörelse för ökade göromål, även om dessa äro av den beskaffenhet, att de ej utan vidare kunna anses sammanhöra med de ordinarie tjänsteåliggandena. Emellertid måste det i föreliggande fall medgivas, att, även om de uppdrag för luftskyddet som åvilat poliskommissarien Stahre måste anses rätt naturligt höra samman med hans tjänsteställning, Stahres arbetsbörda åtminstone tidvis och då han jämte luftskyddschefskapet i full utsträckning svarat för sina ordinarie tjänsteåligganden blivit så stor att han rimligen bör tillerkännas någon särskild gottgörelse härför, avseende i varje fall den tid han varit luftskyddschef. Sedan luftskyddschefskapet numera övertagits av polismästaren och Stahres uppgifter för luftskyddet inskränkts till vice luftskyddschefskap bör någon särskild ersättning ej komma ifråga. Efter övervägande av de synpunkter, som härutinnan ansetts böra inverka har nämnden funnit skäligt förorda, att framställningen i denna del föranleder tillerkännande åt poliskommissarien Stahre av en engångsersättning för merarbete under den tid han jämte egen tjänst upprätthållit förordnande som luftskyddschef i Västerås av 1.000 kronor.

På grund av det anförda får lönenämnden föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 60.
Ang. löneregling för poliskommissarietjänsten m. m.

att befattningen som poliskommissarie i Västerås skall fr. o. m. den 1 april 1940 uppflyttas från 39. till 41. lönegruppen i stadens lönestat, samt att till poliskommissarien Stahre skall från stadskassan utgå särskild ersättning i ett för allt av 1.000 kronor för merarbete under den tid han jämte egen tjänst upprätthållit förordnande som luftskyddschef i Västerås.

Västerås den 9 april 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/*Theofil Öberg.*

Till Västerås stads lönenämnd.

Såsom infordrat yttrande i ärendet angående förbättrade löneförmåner för poliskommissarien får polisnämnden anföra följande.

Beträffande omfattningen av poliskommissariens åligganden i tjänsten samt såsom luftskyddschef och vice luftskyddschef hänvisas till polismästarens utlåtande.

I fråga om poliskommissariens äskanden är nämnden av den meningen att ersättning i form av arvode tillsvidare bör lämnas till kommissarien för hans arbete för luftskyddet avseende den tid han varit verksam därmed utan att vara ledig från sin tjänst.

Poliskommissariens framställning om uppflyttning av hans tjänst i högre lönegrad föranledes uppenbarligen därav, att han genom poliskammarens inrättande gått miste om vissa sportelinkomster. Ehuru stadsfullmäktige avslagit en tidigare framställning om kompensation härför, är polisnämnden fortfarande av den meningen, att denna angelägenhet lämpligast ordnas på sätt nämnden tidigare föreslagit genom en personlig gottgörelse till den nuvarande innehavaren för mistning av den inkomst, som han faktiskt och med vederbörande polischefs goda minne åtnjutit och på vilken stadskassan före poliskammarens inrättande ej kunde göra något anspråk. Skulle hinder möta mot detta förslags återupptagande vill nämnden, som ej anser sig böra förorda ändring för närvarande i lönestaten för poliskommissarien, ifrågasätta den utvägen, att vid bestämmandet av ersättningen för luftskyddschefsskapet denna ersättnings storlek avpassas med hänsyn till den berörda inkomstminskningen och att, då ersättningen för luftskyddsarbetet en gång skall avvecklas, frågan om kommissariens löneförhållanden med hänsyn tagen till den mistade sportelinkomsten upptages till ny prövning.

Västerås den 8 april 1940.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

N:o 61.

Drätselkammarens skrivelse ang. höjning av gaspriset.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 nästlidne mars har vatten- och gasverksstyrelsen framlagt förslag till höjning av gaspriset från och med den 1 april 1940 med 5 öre pr kubikmeter ävensom underställt stadsfullmäktige ett av styrelsen utarbetat nytt avläsningssystem. Drätselkammaren vill med åberopande av vatten- och gasverksstyrelsens utredning i ärendet hemställa om bifall till styrelsens förslag och föreslår sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att från och med den 1 april 1940 tills vidare höja förbrukningsavgiften inom varje zon i den gällande gastaxan med 5 öre pr kubikmeter förbrukad gas; samt

att godkänna det av vatten- och gasverksstyrelsen föreslagna avläsningssystemet.

Västerås den 11 april 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Som stadsfullmäktige hava sig bekant har kolpriset efter senaste årsskiftet stigit avsevärt. Då vatten- och gasverksstyrelsen gjorde upp sin budget för 1940, hade den anledning att räkna med ett pris av cirka 50 kr. per ton. Styrelsen hade nämligen under fjolåret avtalat med viss firma om leverans av 10.000 ton kol till visst pris. Med försäkringar och av vederbörlig myndighet fastställd frakt uppgingo kostnaderna till omkring förenämnda summa. Då kolpriserna och fraktkostnaderna sedermera ytterligare stego, beslöto stadsfullmäktige den 30 november 1939 efter framställning från vatten- och gasverksstyrelsen att från och med avläsningen för 1940 års första kvartal höja gaspriset med 4 öre per kbm. I dessa dagar har styrelsen erhållit en kollast till Uddevalla, vilken transporterad till Västerås kommer att kosta mer än 70 kronor per ton. De ökade kostnaderna belöpa sig nästan helt på frakten. De nu av Sjöfartsnämnden fastställda fraktkostnaderna giva vid handen, att någon minskning i kolkostnaderna icke för närvarande kan förväntas.

N:o 61.
Ang. höjning av gaspriset.

På basis av de siffror, som sålunda först under innevarande år bliva tillgängliga, har styrelsen nu låtit upprätta ny budget för gasverket, vilken budget här bifogas. Det framgår av denna, att utgifterna för inköp av gaskol beräknas överstiga de i den fastställda staten upptagna med mer än 200.000 kronor. Enär styrelsen vid föregående års budgetarbete räknade med en så hög inkomst av försäljning av koks och tjära, att denna inkomsttitel, trots de förhöjda produktionskostnaderna, blott kan tänkas ökad med ungefär 5.000 kronor och då de ökade utgifterna sålunda icke direkt motsvaras av ökade inkomster måste posten "Avgifter. Enskild gasförbrukning." höjas med omkring 124.000 kronor utöver höjningen enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 november föregående år för att förhållandet mellan löpande utgifter och löpande inkomster skall bliva detsamma, som i den fastställda budgeten. Fördelat på det antal kubikmeter gas, som beräknas bliva förbrukade under de 3 sista kvartalen, blir nämnda belopp ungefär 5 öre per kbm. Styrelsen hemställer för den skull om stadsfullmäktiges beslut, att gaspriset från och med den 1 april 1940 skall höjas med 5 öre per kbm., oavsett vilken zontaxa som tillämpas.

Styrelsen vill här beträffande sättet för uttagande av denna höjda avgift meddela följande. Då det är praktiskt outförbart att under loppet av några få dagar avläsa samtliga gasmätare i staden, kommer avläsningen att ske såsom hittills. Avläsningen för 2. kvartalet kommer sålunda att omfatta även en del av föregående kvartal. Antalet förbrukade kubikmeter gas kommer att jämnt fördelas på de dagar, avläsningsperioden innehåller. Den gasmängd, som beräknas vara förbrukad före den 1 april betalas med 20 öre per kubikmeter och den övriga med 25 öre. Detta nya system medför, att gaspriset kan ändras från och med vilken dag som helst och att prisregleringen sålunda icke nödvändigtvis måste ske från och med någon viss avläsningsperiod. Denna fördel synes styrelsen avsevärt uppväga den nackdelen, att den förbrukade gasmängden icke exakt kan uppdelas på tiden före och efter dagen för prisregleringen.

På grund av vad som anförts får vatten- och gasverksstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att tillsvidare från och med den 1 april 1940 höja förbrukningsavgiften inom varje zon i den gällande gastaxan med 5 öre per kubikmeter; samt

att godkänna det av styrelsen härovan föreslagna avläsningssystemet.

Västerås den 30 mars 1940.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

N:o 62.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillfälligt lönetillägg för två lärarinnor vid flickskolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden har till stadsfullmäktiges prövning överlämnat en framställning från styrelsen för kommunala flickskolan om ersättning till två lärarinnor vid skolan för mistad inkomst i samband med flickskolans omorganisation. Lönenämnden har i yttrande häröver föreslagit, att de ifrågavarande lärarinnorna, Eddi Olsson och Jenny Rolin, skulle såsom förstärkning av dem under år 1939 eljest tillkommande löneförmåner på grund av de säregna och för ifrågavarande lärarinnor ogynnsamma avlöningsförhållandena i samband med skolans omorganisation av stadskassan erhålla ett tillfälligt lönetillägg om 409 kronor vardera. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, tillstyrker lönenämndens förslag och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit; samt

att det erforderliga beloppet, 818 kronor, skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 11 april 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden, som fått till sig för yttrande remitterad en framställning från styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås om ersättning till två av skolans lärarinnor för viss löneminskning, får i ärendet anföra följande.

De skäl för bifall till skolstyrelsens hemställan, som i dess skrivelse anförts, synas lönenämnden, trots att någon som helst skyldighet för staden icke kan anses föreligga, men då det å andra sidan endast är fråga om en engångsersättning, böra föranleda till att stadsfullmäktige av billighet tillerkänna de båda lärarinnorna den föreslagna ersättningen.

Lönenämnden hemställer alltså, att stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 62.
Ang. tillfälligt lönetillägg för två lärarinnor vid flickskolan.

att till lärarinnorna vid kommunala flickskolan Eddi Olsson och Jenny Rollin skall såsom förstärkning av dem under år 1939 eljest tillkommande löneförmåner på grund av de säregna och för ifrågavarande lärarinnor ogynnsamma avlöningsförhållandena i samband med skolans omorganisation utbetalas ett tillfälligt lönetillägg av 409 kronor till dem vardera.

Västerås den 9 april 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Theofil Öberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

De två omorganisationerna av Västerås högre elementarläroverk för flickor ha försatt ett par av de där anställda lärarinnorna, fröknarna Eddi Olsson och Jenny Rollin, i ett avsevärt sämre läge än deras kamrater vid skolan. Först miste de båda, med anledning av den åttaåriga skolans omvandling till sjuårig, sin ställning som ordinarie lärarinnor och blevo extra ordinarie, eller, som det då kallades, icke fast anställda. Efter fröken Elin Bromans avgång erhöll visserligen fröken Jenny Rollin fast anställning, men på grund av skolans omorganisation till kommunal flickskola har hon nu åter, jämte fröken Eddi Olsson, blivit extra ordinarie. Båda ha efter den senaste omorganisationen fått omkring 1.000 kronor lägre lön än den, som de under de sista åren uppburo vid den enskilda skolan. Härtill kommer, att de i egenskap av extra ordinarie icke räknats anställda vid den kommunala skolan förrän från och med höstterminens början, den 21 augusti 1939, under det att deras anställning vid den enskilda skolan upphörde den 30 juni. Följaktligen ha de under 2½ månad icke uppburit någon avlöning, varigenom de förlorat vardera 683,25 kronor. Detta måste för dem kännas som en orättvisa, då de varit i den enskilda skolans tjänst 14, resp. 13 år och under denna tid alltid uppburit lön enligt samma grunder som skolans övriga lärarinnor.

Enär meddelande om fröknarna Olssons och Rollins utnämning först i december 1939 delgavs skolan, hade deras lön under höstterminen måst beräknas per undervisningstimme, varför de uppburit en lön, som för vardera med 633: 15 kronor översteg den lön, de som extra ordinarie lärarinnor varit berättigade till. Detta belopp ha de därför måst återbära.

Med anledning av vad som ovan anförts, får Styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås vördsamt hemställa till stadsfullmäktige att taga i övervä-

N:o 62. *Ang. tillfälligt lönetillägg för två lärarinnor vid flickskolan.*

gande, huruvida icke någon ersättning från kommunen kunde beredas nämnda lärarinnor, t. ex. med en månadslön, d. v. s. 409 kronor vardera.

Västerås den 16 mars 1940.

Å Styrelsens för Kommunala flickskolan vägnar:

HJALMAR THYRESSON.
Ordförande.

Vera Robèrt-Åkesson.

N:o 63.

Regeringsrättens utslag ang. tilläggspensioner åt vissa folkskollärare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna Kungl. Maj:ts utslag på de besvär kammaren anfört över länsstyrelsens i Västmanlands län den 4 november 1939 meddelade utslag i fråga om personlig pensionsfyllnad till vissa lärare vid folkskolan.

Västerås den 11 april 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Kungl. Maj:ts utslag på de besvär, drätselkammaren i Västerås i underdånighet anfört över länsstyrelsens i Västmanlands län den 4 november 1939 meddelade utslag i fråga om pension; i anledning av vilka besvär länsstyrelsen efter vederbörandes hörande avgivit infordrat utlåtande den 8 februari 1940; givet i Regeringsrätten den 5 mars 1940.

Vid sammanträde den 31 maj 1928 beslöto stadsfullmäktige i Västerås

N:o 63.
Ang. tilläggspensioner åt vissa folkskollärare.

bifalla förslag av stadens lönenämnd, att fullmäktige ville besluta uttala sig för sådana ändrade grunder för utbetalande av kommunal tilläggspension till befattningshavare vid folkskolan, att full pension skulle utgå med 65 procent å ett underlag bestående av ersättning för bostad och bränsle, ersättning för övertidsläsning jämte dyrtidstillägg samt ortstillägg. Å tilläggspension skulle icke utgå kommunalt dyrtidstillägg.

Under åberopande av detta beslut och 6 mom. kungörelsen den 26 november 1937 med vissa bestämmelser i anledning av ny löneregleringen från och med den 1 januari 1938 för lärare vid folk- och småskolor anhöll folkskolestyrelsen i staden i skrivelser den 20 september, den 22 november och den 3 december 1938, att stadsfullmäktige måtte bevilja årlig personlig pensionsfyllnad åt folkskolläraren J. T. Næslund och småskollärarinnan Olga Norling, vilka den 1 juli 1938 avgått med pension, med respektive 384 kronor 16 öre och 168 kronor 40 öre samt åt folkskollärarären M. Vallander samt småskollärarinnorna Elin Svensson och Anna von Essen, vilka beviljats avsked med pension från och med den 1 januari 1939, med respektive 154 kronor 96 öre, 168 kronor 40 öre och 168 kronor 40 öre.

I yttrande över framställningarna anförde lönenämnden: Genom beslutet den 31 maj 1928 hade stadsfullmäktige endast uttalat sig för vissa ändrade grunder för pensionsbeloppens beräkning. Kommunala tilläggspensioner hade sedermera beviljats på grundval av detta principbeslut efter ansökan och beslut av fullmäktige i varje särskilt fall. Förfarandet att från fall till fall avgöra frågor om beviljande av kommunal tilläggspension syntes bekräfta, att beslutet den 31 maj 1928 icke inneburit generell utfästelse att under alla förhållanden utbetala dylik pension. Den omständigheten, att staden faktiskt alltid tillerkänt avgående lärare tilläggspension, torde icke kunna skapa förutsättning för pensionsfyllnad åt övriga lärare. Då pensionsfyllnad endast finge beviljas, om skyldighet därtill förelåge, syntes staden i detta fall icke hava rätt bevilja dylik pensionsfyllnad. Med anledning härav hemställde lönenämnden, att fullmäktige måtte avslå skolstyrelsens framställningar om beviljande av personlig pensionsfyllnad till lärare vid folk- och småskolor, som avgått eller komme att avgå med pension från sina befattningar efter den 1 januari 1938.

Stadsfullmäktige beslöto vid sammanträde den 23 februari 1939 med bifall till lönenämndens förslag avslå skolstyrelsens i ärendet gjorda framställningar.

Häröver besvärade sig Næslund, Vallander, Olga Norling, Elin Svensson och Anna von Essen hos länsstyrelsen under yrkande, att enär klandrade beslutet innebure indragande av vissa dittills utgående kommunala tilläggspensioner samt strede mot gällande författningsbestämmelser och kränkte de klagandes enskilda rätt, länsstyrelsen måtte undanröja beslutet och för de klagandes del fastställa de grunder för utanordnande av kommunal tilläggspension, vilka angivits i skolstyrelsens framställningar.

Genom överklagade utslaget utlät sig länsstyrelsen: Enär stadsfullmäktiges beslut den 31 maj 1928 att tillerkänna lärare vid folk- och småskolan efter vissa i beslutet närmare angivna grunder utgående kommunalt pensionstillägg måste anses utgöra en de hos länsstyrelsen klagande anvisad löneförmån, vilken staden icke, på sätt som skett genom klandrade beslutet, ägt att utan deras samtycke dem fråntaga i vidare mån än som stadgats i omförmälda kungörelse den 26 november 1937, och klandrade beslutet alltså innebure en kränkning av

N:o 63. *Ang. tilläggspensioner åt vissa folkskollärare.*

deras enskilda rätt, prövade länsstyrelsen lagligt upphäva klandrade beslutet i vad nämnda klagande anginge.

Häri yrkar drätselkammaren ändring.

Kungl. Maj:t har i nåder låtit Sig föredragas ovanberörda underdåniga besvär; och enär sådana omständigheter icke förekommit, att stadsfullmäktiges klandrade beslut kan anses olagligt i något av de hänseenden, som omförmälas i 76 § lagen om kommunalstyrelse i stad,

samt den hos länsstyrelsen av de därstädes klagande förda talan, i vad den avser fastställande av skyldighet för staden att till dem utgiva kommunal tilläggspension, icke kan avgöras i nu förevarande ordning,

finner Kungl. Maj:t skäligt att med ändring av överklagade utslaget förklara de av samma klagande hos länsstyrelse framställda yrkandena icke kunna bifallas. Det vederbörande till underdånig efterrättelse länder.

Under Kungl. Maj:ts sekret:

SIGILL.

/Gunnar Klejle.

N:o 64.

Drätselkammarens skrivelse ang. åtgärder för luftskyddet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av den senaste tidens händelser har frågan om stadens luftskydd i hög grad aktualiserats. Arbetet med olika av stadsfullmäktige beslutade anordningar för det civila luftskyddet pågår och kommer givetvis att med största skyndsamhet slutföras. Det kan emellertid komma att visa sig erforderligt vidtaga ytterligare åtgärder, varvid det även kan bliva fråga om att snabbt kunna fatta beslut. Drätselkammaren har intim kontakt med luftskyddsmyndigheterna och ämnar i samråd med dessa myndigheter vidtaga de åtgärder, som av de rådande förhållandena påkallas. Att nu lämna en redogörelse för vad som kan komma att erfordras ifråga om ytterligare luftskyddsanordningar låter sig icke göra, lika litet som drätselkammaren för närvarande är i stånd att lämna uppgift på kostnaden härför. Drätselkammaren har emellertid velat lämna stadsfullmäktige meddelande om sina avsikter och hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att i samråd med luftskyddsmyndigheterna vidtaga de

åtgärder, som ytterligare tarvas för förstärkning av det civila luftskyddet; samt

N:o 64.
Ang. åtgärder för luftskdddet.

att uppdraga åt drätselkammaren att sedermera inkomma med redogörelse för vidtagna åtgärder samt uppgift å kostnader härför ävensom förslag till nämnda kostnads slutliga gäldande.

Västerås den 11 april 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Västerås 1940 Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 65.

Drätselkammarens skrivelse ang. avlöningsförbättring åt vikarierande poliskonstaplar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan polisnämnden till behandling upptagit en framställning från Polisföreningen Kamraterna härstädes om förbättrade avlöningsförhållanden för vikarierande poliskonstaplar samt i skrivelse till stadsfullmäktige den 24 nästlidne april på anförda skäl tillstyrkt en höjning av avlöningen till 250 kronor pr månad, får drätselkammaren, som ävenledes förehaft ärendet till behandling, anföra följande.

Drätselkammaren anser skäligt att avlöningen höjes på sätt, som föreslagits, och ansluter sig sålunda till polisnämndens förslag. På grund härav får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för löneförbättring enligt polisnämndens förslag till fem vikarierande poliskonstaplar under tiden 1 maj—31 december 1940 bevilja ett anslag å 2.000 kronor; samt

att anslaget i fråga skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 3 maj 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bifogade från polisföreningen Kamraterna i Västerås inkomna skrivelse får polisnämnden hemställa att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag å 2.000 kronor för löneförbättring åt vid poliskåren anställda vikarierande 5 st. poliskonstaplar för tiden 1 maj—31 december 1940 och får som skäl härför anföra följande.

N:o 65.
Ang. avlöningsförbättring åt vikarierande poliskonstaplar

Sedan någon tid tillbaka har det vid frågan om rekrytering av stadens polispersonal ofta visat sig synnerligen svårt att erhålla kvalificerad personal, detta kanske till stor del beroende på att med Västerås jämförliga städer betala högre avlöning åt dylik personal. Då nu ifrågavarande vikarierande konstaplar beträffande arbetsförhållanden torde få jämföras med de vid kåren anställda extra poliskonstaplarna, vilka åtnjuta en avlöning av 260 kronor pr månad, varifrån dock avgår avgift för pensionering, anser polisnämnden att deras avlöning fr. o. m. den 1 instundande maj bör höjas från nu utgående 200 till 250 kronor pr månad och får med anledning härav hemställa

att stadsfullmäktige måtte för löneförbättring under tiden 1 maj—31 december 1940 åt 5 st. vikarierande konstaplar vid stadens poliskår bevilja ett anslag å 2.000 kronor.

Västerås den 24 april 1940.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

Västerås den 22 april 1940.

Till Polisnämnden i Västerås.

Polisföreningen "Kamraterna" härstädes lokalavdelning av Svenska Polisförbundet, har vid ordinarie sammanträde den 18 april 1940 uppdragit åt undertecknade att hos vederbörande göra framställning om förbättrade löneförmåner för de vikarierande konstaplarna, och få vi med anledning härav anföra följande:

Den låga avlöning, 200 kronor per månad, som de vikarierande poliskonstaplarna i Västerås för närvarande erhålla, måste betraktas som oskäligt låg. Detta medför att ett alltför ringa antal sökande anmäla sig till de ledigförklarade befattningarna, varför någon större gallring bland de sökande icke kan ske. Tillräckligt kvalificerade personer kunna därför svårligen erhållas, enär dessa avskräckas av den låga lönen och hellre söka sig andra, bättre avlönade anställningar. Det har även visat sig, att då lämpliga personer erhållit anställning i Västerås som vikarierande konstaplar, dessa efter kort tid sökt sig till andra orter med bättre löneförhållanden, varigenom kåren nödgats avstå från de för yrket mest kvalificerade krafterna. Härigenom kommer kårens standard att så småningom försämras, vilket uppenbarligen icke kan vara till gagn för sam-

hällets bästa och kårens anseende. Då dessutom möjligheterna till anställning som extra konstapel varit synnerligen små, och således framtidsutsikterna allt annat än lovande, är det lätt förklarligt, att de nuvarande löneförmånerna avskräckt mången dugande person, t. ex. sådana som genomgått konstapelsklassen vid den s. k. militära polisskolan, från att söka anställning vid Västerås poliskår.

N:o 65. *Ang. avlöningsförbättring åt vikarierande poliskonstaplar*

För att kunna vinna anställning som ordinarie konstapel är den vikarierande konstapeln tvungen att genomgå polisskolans konstapelklass. Härför erfordras ett icke oväsentligt sparat kapital, då den vikarierande konstapeln icke erhåller någon lön under skoltiden, vilket däremot är fallet i en mängd andra städer. Att för den vikarierande konstapeln kunna avsätta några medel härför har emellertid visat sig vara en omöjlighet, varför skuldsättning blivit en följd, vilket självfallet torde vara till stort men såväl för dem själva som för kåren i dess helhet. En polisman, som icke är ekonomiskt oberoende av andra, kan icke fullgöra sin grannlaga och krävande tjänst på ett tillfredsställande sätt. Detta framgår även av Polislagen, som stadgar, att polisman icke får skuldsätta sig så att han kommer i beroende ställning, vilket för en vikarierande konstapel i Västerås torde vara omöjligt att undgå. Då dessutom dessa vikarierande konstaplar efter endast en kort tids tjänstgöring får sig ålagd samma tjänst som extra eller ordinarie konstaplar, anse vi att deras avlöning bör stå i överensstämmelse därmed.

Med stöd av vad vi här ovan anfört, få vi härmed hemställa, att avlöningen för de vikarierande konstaplarna omedelbart måtte höjas och utgå med samma belopp som för extra poliskonstapel.

Å Polisföreningen "Kamraternas" vägnar:

H. G. Runfeldt. *Herbert Carlsson.*

John J. Anderson. *Carl M. Deander.*

N:o 66.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillfällig förstärkning av poliskåren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till polismästaren i Västerås har länsstyrelsen påpekat, att en stor del av den ordinarie polispersonalen i staden vid inträdande luftfara kommer att tagas i anspråk för särskilda uppgifter inom luftskyddet, vilket medför en motsvarande minskning av personal för fullgörande av andra polisväsendet åliggande arbetsuppgifter, däribland upprätthållande av allmän ordning och bevakningstjänst. Länsstyrelsen har med anledning härav framhållit angelägen-

N:o 66. *Ang. tillfällig förstärkning av poliskåren.*

heten av att åtgärder med det snaraste vidtagas för anställande av extra polispersonal. Polismästaren har med anledning av länsstyrelsens nyssnämnda skrivelse hos drätselkammaren gjort framställning om anslag med 13.200 kronor för tillfällig anställning vid poliskåren av dels 12 man under 3 månader dels 6 man under 1 månad ävensom utrustning och uniformering.

I häröver avgivet yttrande har polisnämnden på anförda skäl tillstyrkt ett anslag för ändamålet med 16.320 kronor.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, ansluter sig till polisnämndens förslag och hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att för avlöning till extra polispersonal enligt polismästarens förslag samt utrustning och beväpning av sagda personal anslå 16.320 kronor; samt

att anslaget i fråga skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 3 maj 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med bifogande av polismästarens i staden skrivelse den 18 april 1940 jämte länsstyrelsens skrivelse den 15 april 1940 angående utökning av stadens polispersonal på grund av nu rådande oroliga förhållanden, får polisnämnden hemställa att stadsfullmäktige måtte för avlöning under tre månader samt utrustning av den sålunda erforderliga personalen, tillhopa 18 man, bevilja ett anslag av 16.320 kronor.

Polismästaren har i sin ovan åberopade skrivelse hemställt om ett anslag för detta ändamål å tillhopa 13.200 kronor men har polisnämnden, då den för hamnens bevakning avsedda polisstyrkan kommer att erhålla en avlöning av 8 kronor pr dag eller 240 kronor pr månad ansett, att samma avlöning bör tillerkännas nu ifrågavarande personal. Vidare erfordras för beväpning av ifrågavavarande konstaplar 18 st. pistoler, vilka för närvarande betinga ett pris av 80 kronor pr styck.

På grund av vad sålunda anförts får polisnämnden hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för avlöning under tre månader samt utrustning och beväpning av 18 st. extra polismän bevilja ett anslag å 16.320 kronor.

Västerås den 24 april 1940.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

Till Drätselkammaren.

N:o 66.

Ang. tillfällig förstärkning av poliskåren.

Med anledning av bifogade skrivelse från Länsstyrelsen har jag härmed äran meddela, att för att tillgodose det av Länsstyrelsen berörda behovet erfordras aderton man, utöver fyllandet av de luckor, som uppkommit genom att personal utkallats till militärtjänstgöring. Behovet av utökningen har till största delen uppkommit på i Länsstyrelsens skrivelse angivet sätt, men därtill kommer att två man av ordningspolisen satts till arbete, som tidigare åvilat kriminalpolisen, av anledning som av mig tidigare i annat ärende omnämnts. Vidare har en man kommenderats till poliskammaren och tjänstgjort där sedan den 1 augusti 1939. Därjämte har två man kommenderats till luftskyddsbyrån, varav den ene är poliskommissarien. För intet av nämnda fall har ersättare utsetts och har alltså ordningshållningspersonalen minskats med fem man.

Det är givetvis svårt att förutse hur länge nu ifrågavarande kritiska läge skall vara, men för att kunna utbilda nyantagen personal åtgår i varje fall minst en månad, men för att jämväl ha någon nytta av personalen bör tiden för anställandet ej sättas kortare än tre månader. Man är nog dessutom tvungen att taga hänsyn till att det torde vara ogörligt att överhuvudtaget få personal, om man ej kan garantera en viss minimitid för tjänstgöringen.

På grund av de dryga kostnader, som äro förbundna med anställande av personal, och med hänsyn till att semestertiden är inne och semestervikarier alltså nu kunna anställas, har man möjlighet att såsom semestervikarier anställa sex man. För närvarande har jag nämligen indragit all semester för personalen men genom att låta personalen i vanlig ordning uttaga sin semester och vid en kritisk situation inkalla den har jag möjlighet att på så sätt i ett givet ögonblick kunna utöka personalen med sex man. På grund härav skulle man kunna minska den angivna utökningen från aderton till tolv man. Men skulle den angivna kritiska situationen uppstå, belastas staden i sak med en utgift för ifrågavarande sex semestervikarier, enär på grund av att semester, som med anledning av krisläget blivit outtagen, bör tillgodonjutas vid senare mera lämpat tillfälle. Enär ifrågavarande merutgift på angivet sätt kan drabba staden och det ej skäligen kan väntas att det lämnas rådrum för inhämtande av drätselkammarens beslut, om och när frågan blir aktuell, har jag ansett lämpligt att redan nu begära drätselkammarens bemyndigande att för en månad, i fall behov på angivet sätt uppstår — genom att draga in semestern och samtidigt låta semestervikarierna stå kvar i tjänst — utöka personalen med ytterligare sex man.

Med anledning av det sagda får jag hemställa, att medel anvisas enligt följande tablå:

Tolv man under tre månader à 200 kr. pr man och månad	7.200: —
Utrustning och uniformering m. m. av sagda tolv man	4.800: —
Sex man under en månad	1.200: —
Summa kronor	13.200: —

Det är att märka, att utrustningen m. m. kan, när vi väl återvänt till normala förhållanden, användas alltefter som materiel och utrustning förslitas för den normala personalstyrkan.

Västerås i polismästarens expedition den 18 april 1940.

HELGE HELLEKANT.

N:o 66.

Ang. tilltällig förstärkning av poliskåren.

Till Polismästaren i Västerås.

Enligt gällande planer för luftskyddet inom Västerås stads luftskyddsområde skall vid inträdande luftfara en stor del av den ordinarie polispersonalen i staden tagas i anspråk för särskilda uppgifter inom luftskyddet, vartill kommer, att en del av samma personal även kan tänkas disponerad för annat arbete än egentlig ordningshållning.

Detta kommer givetvis att medföra en motsvarande minskning av personal för fullgörande av andra polisväsendet åliggande arbetsuppgifter däribland upprätthållande av allmän ordning inom staden ävensom bevakning å sådana platser, där militärpersonal icke kan påräknas bliva disponibel.

Enär, med hänsyn till nu rådande förhållanden, stora krav i sist angivna hänseenden komma att ställas på polisens effektivitet, krav, som enligt länsstyrelsens förmenande icke torde kunna fyllas med anlitande enbart av den ordinarie polisstyrkan i staden, har länsstyrelsen härmed ansett sig böra framhålla nödvändigheten av att åtgärder med det snaraste vidtagas från stadens sida för anställande av extra polispersonal till det antal, som må befinnas för ändamålet erforderligt. Att länsstyrelsen härvid ansett skyndsamhet vara av nöden beror därpå, att det enligt länsstyrelsens förmenande är av stor betydelse för ett framtida effektivt användande av denna extra personal att densamma redan nu tages i bruk inom staden och därigenom erhåller full förtrogenhet med de arbetsuppgifter, som komma att åvila dem som polismän.

Meddelande om de åtgärder, som med anledning av ovanstående från Eder och stadens sida vidtagits, införväntas snarast möjligt.

Västerås slott i landskansliet den 15 april 1940.

A. B. GÄRDE,

/E. Holmqvist.

N:o 67.

Fattigvårdsstyrelsens skrivelse ang. mottagande av donation till staden: "Systrarna Fanny och Olivia Kolméns fond".

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av i avskrift bilagt testamente av frånskilda fru Sofia Olivia Bick, f. Kolmén, får fattigvårdsstyrelsen härmed meddela, att styrelsen vid sammanträde den 26 sistlidne april beslutat att med tacksamhet mottaga en donationsfond på omkring 41.000: — kr., att förvaltas på sätt i testamentet angives, under namn av "Systrarna Fanny och Olivia Kolméns fond".

Västerås den 9 maj 1940.

För fattigvårdsstyrelsen:

GÖSTA SJÖBERG,
Ordförande.

/Axel Norén.

TESTAMENTE.

Med upphävande av ett av mig Sofia Olivia Bick, född Kolmén, den 4 febr. 1932 i Västerås upprättat testamente förordnar jag härmed såsom min yttersta vilja och testamente:

1) Att sedan min kvarlåtenskap i lösören på fördelaktigaste sätt realiserats de därför influtna medlen tillsammans med i mitt bo befintliga penningar och banktillgodohavanden skola efter avdrag av skulder, begravnings- och boutredningskostnader fonderas under namn av Systrarna Fanny och Olivia Kolméns fond. Denna fond skall förvaltas av Västerås stads fattigvårdsstyrelse på så sätt, att räntan därå skall årligen på min systers dödsdag den 18 maj utdelas i poster om två hundra kronor stycket, vilka skola tillfalla behövande änkor eller ogifta kvinnor, som uppnått en ålder av sextio år och under minst de senaste tjugofem åren varit boende i Västerås samt under denna tid icke åtnjutit understöd av allmänna fattigvården, och vilka gjort sig kända för en hedrande vandel och för att redligt hava strävat för sitt uppehälle.

För att komma i åtnjutande av någon av nyssnämnda räntepensioner skall ansökan göras till fattigvårdsstyrelsen, som då något pensionsrum blivit ledigt utfärdar kungörelse därom. Den som tilldelats ett pensionsrum, må utan ny ansökan, behålla detsamma, så länge fattigvårdsstyrelsen med iakttagande av ovan angivna föreskrifter finner vederbörande alltjämt vara i behov därav.

2) Till utredningsman i mitt bo och verkställare av detta mitt testamente förordnar jag förre guldsmeden Emil Tengström i Västerås. Skulle han vara förhindrad att åtaga sig uppdraget skall testamentsexekutor utses av rådhusrätten i Västerås.

N:o 67. *Ang. mottagande av donation till staden.*

Det är min önskan att boutredningsmannen ombesörjer balsamering och bränning av mitt stoft, som under värdiga och högtidliga former skall jordas i Gustaf Kolméns familjegrav (gravplats n:o 369) på den så kallade östra kyrkogården i Västerås.

Västerås den 10 juni 1937.

Olivia Bick,
född Kolmén.

Att fru Sofia Olivia Bick, född Kolmén, som vi personligen känna, med fullt och sunt förstånd samt av fri vilja förklarat förestående handling innefatta hennes yttersta vilja och testamente samt egenhändigt å Nils Karlssons fastighetsbyrå, Stora gatan n:o 26 B i Västerås underskrivit densamma, intyga undertecknade på en gång närvarande och för ändamålet särskilt anmodade vittnen.

Västerås som ovan.

Nils Karlsson,
Fastighetsmäklare.

Sune Källgren,
Kontorist.

N:o 68.

Drätselkammarens skrivelse ang. övertagande av omnibustrafiken i staden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 21 juni 1939 fattade stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren vissa beslut rörande omnibustrafiken i staden under förutsättning att stadens då ännu icke avgjorda ansökan om koncession bleve bifallen. Sålunda beslöts bl. a. att under angiven förutsättning efter värdering övertaga Västerås Omnibus Aktiebolags tillgångar samt bussgaraget vid Pilgatan varjämte drätselkammaren bemyndigades att å stadens vägnar på grundval av förefintliga räkenskaper och övriga på frågans avgörande inverkande omständigheter besluta angående den ytterligare ersättning, som i samband med rörelsens övertagande kunde befinnas skäligen böra utgivas. I beslutet utsades vidare att staden skulle utöva omnibustrafiken inom staden och på linjerna Fullerö och Hökåsen antingen själv eller genom ett av staden för ändamålet särskilt bildat aktiebolag. Åt drätselkammaren uppdrogs slutligen att i ärendet vidtaga övriga åtgärder, som för fullföljande av nyssnämnda syften kunde befinnas påkallade.

Genom resolution den 21 augusti 1939 meddelade länsstyrelsen, på vissa i resolutionen närmare angivna villkor, tillstånd för drätselkammaren i Västerås

N:o 68.
Ang. övertagande av omnibustrafiken i staden.

såsom representant för staden att tillsvidare bedriva linjetrafik med omnibus inom staden. Länsstyrelsens beslut överklagades hos Kungl. Maj:t av Västerås Omnibusaktiebolag, som hemställde att bolaget måtte beviljas det sökta trafiktillståndet. Genom resolution den 19 januari 1940 avslog Kungl. Maj:t bolagets besvär.

Sedan staden sålunda genom laga kraftägande beslut erhållit koncession på omnibustrafiken har drätselkammaren vidtagit åtgärder för att för stadens räkning kunna utöva trafiken. Medan koncessionsfrågan ännu var svävande ombesörjdes trafiken enligt särskild överenskommelse av Västerås Omnibusaktiebolag med iakttagande av bestämmelserna i det tidigare gällande, mellan drätselkammaren och bolaget träffade trafikavtalet. Efter Kungl. Maj:ts beslut uppdrog drätselkammaren åt bolaget att i avbidan på att åtgärder hunne av staden vidtagas, fortsätta med rörelsen. Underhandlingar med bolaget angående övertagande av rörelsen påbörjades strax därefter och hava för kort tid sedan slutförts. I överensstämmelse med stadsfullmäktiges ovan relaterade beslut tillsattes en opartisk värderingsnämnd på tre personer, som värderade bolagets vagnpark, inventarier, maskiner och verktyg, reservdelar och klädespersedlar ävensom den bolagets verkställande direktör personligen tillhöriga garagebyggnaden vid Pilgatan, vilken byggnad även inrymmer kontorslokaler och verkstad samt förrådsutrymmen. Med utgångspunkt från den sålunda verkställda värderingen och efter ingående förhandlingar har mellan drätselkammaren och bolaget samt dess verkställande direktör överenskommits, att staden övertager den av bolaget nu bedrivna rörelsen med samtliga för rörelsen avsedda inventarier ävensom garagebyggnaden. Ersättningen för övertagande av rörelsen med samtliga bolaget i och för densamma tillkommande rättigheter och samtliga inventarier har, sedan drätselkammaren ingående låtit granska bolagets räkenskaper och i samråd med sakkunnig person, bestämts till 487.558 kronor. Det må i detta sammanhang nämnas att i överlåtelsen ingå 23 omnibusar, därav två inköpta under innevarande år och två under förlidet år, ett stort antal maskiner och verktyg samt ett välförsett lager av reservdelar. För garagebyggnaden har efter värdering och syn överenskommits om ett pris av 248.000 kronor. Rörelsen anses från och med den 1 april 1940 ha drivits för stadens räkning och åtgärder hava vidtagits för att från och med nämnda tidpunkt särskilja stadens av rörelsen härflytande inkomster och utgifter. På oguldna belopp erlägges ränta efter 4 % från den 1 april 1940. Bolaget har vidare åtagit sig att snarast ändra namn och tillåta staden att för ett eventuellt nybildat bolag antaga firmanamnet Västerås Omnibusaktiebolag. I överlåtelsen ingå jämväl linjerna på Fullerö och Hökåsen.

Drätselkammaren finner det för sin del ur flera synpunkter vara lämpligt, att omnibustrafiken bedrives av ett särskilt aktiebolag. Frågan om staden i ett sådant bolag skall äga samtliga aktier eller om även enskild aktieteckning skall få förekomma anser drätselkammaren böra lösas så, att ett mindre antal aktier, högst en femtedel, må tecknas av allmänheten. Härigenom torde bl. a. uppfyllas uttalade önskemål om allmänhetens medverkan i och möjligheter att göra sina synpunkter gällande beträffande trafikens skötsel. För att emellertid markera frånvaron av överdrivna vinstintressen torde det vara lämpligt att i bolagsordningen för det blivande bolaget stadga viss maximering av utdelningen pr aktie. Det blivande bolagets taxepolitik bör givetvis skötas så, att om möjligt skälig

N:o 68.
Ang. övertagande av omnibustrafiken i staden.

vinst erhålles. Bolaget bör emellertid låta sig angeläget vara att noggrant aktgiva på löpande underhåll av materiel samt planmässig nyanskaffning ävensom i möjligaste mån söka tillgodose allmänhetens berättigade intressen beträffande trafikintensitet, turlistor och biljettpris.

Nu anförda synpunkter hava föranlett drätselkammaren att gå i författning om bildande av ett nytt aktiebolag med uppgift att bedriva omnibustrafik. Aktiekapitalet i detta bolag har med hänsyn till bl. a. rörelsens omfattning och bolagets likviditetsbehov ansetts böra sättas till 200.000 kronor. Det av staden tecknade aktiekapitalet torde lämpligen böra gäldas ur järnvägsmedelsfonden. Återstoden av det kapital, 487.558 kronor, som erfordras för övertagande av nuvarande omnibusbolagets rörelse, ävensom kapital för bolagets bildande och andra i samband med rörelsens övertagande erforderliga utgifter, skall anskaffas genom upplåning. För underlättande av dylik upplåning och för åstadkommande av bästa möjliga lånevillkor anser drätselkammaren önskvärt, att staden tecknar borgen för lån åt det blivande bolaget.

Vad garagebyggnaden beträffar har drätselkammaren ansett, att densamma bör behållas av staden och utarrenderas till det blivande bolaget. Tomten är över 6.000 kvadratmeter stor och torde kunna lämna plats för ytterligare garage eller andra byggnader för stadens behov därest så skulle befinnas lämpligt. Köpeskillingen för garagebyggnaden, 248.000 kronor, efter avdrag av sådan intecknad gäld, som eventuellt kommer att övertagas, anses böra gäldas av reserverade köpeskillingsmedel.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att det Västerås stad meddelade tillståndet att inom staden bedriva omnibustrafik ävensom framdeles meddelade trafiktillstånd skola med vederbörande myndighets medgivande överlåtas på ett för ändamålet särskilt bildat aktiebolag, för vars bildande skola gälla i huvudsak de föreskrifter, som ovan angivits;

att bemyndiga drätselkammaren att teckna aktier i det blivande bolaget och härför anslå erforderliga medel intill ett belopp av 200.000 kronor att gäldas av järnvägsmedelsfondens tillgångar;

att för det blivande bolagets för rörelsen erforderliga bankskulder teckna stadens borgen intill ett belopp av för närvarande 300.000 kronor;

att för inköp av den härovan omförmälda garagebyggnaden anslå erforderligt belopp intill 248.000 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel; samt

att bemyndiga drätselkammaren att vidtaga alla de åtgärder, som för fullföljande av ovannämnda beslut och i övrigt för omnibusrörelsens övertagande erfordras.

N:o 68. *Ang. övertagande av omnibustrafiken i staden.*

Västerås den 6 maj 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Thjelvar Hedberg.*

N:o 69.

Drätselkammarens skrivelse ang. åtgärder för inskränkning av gasförbrukningen och ändrad gastaxa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 30 nästlidne april har vatten- och gasverksstyrelsen framlagt förslag till restriktiva åtgärder för nedskärning av gasförbrukningen, i samband varmed föreslås höjning av gaspriset till 30 öre pr kubikmeter samt fastställande av ett pris om 75 öre pr kubikmeter för förbrukning utöver en viss fastställd tilldelning. Efter förberedande behandling av ärendet får drätselkammaren anföra följande.

Det är uppenbart, att den senaste tidens händelser framkallat en sådan situation i fråga om landets kolförsörjning, att en sträng ransonering av koltilldelningen till gasverken och därmed följande omläggning av driften och restriktioner beträffande gasförbrukningen blir nödvändig. Då det gäller att bedöma det av vatten- och gasverksstyrelsen till fullföljande av dessa syften framlagda förslaget måste givetvis beaktas, att det är förknippat med stora svårigheter att bemästra den inträdda situationen. En av de största svårigheterna torde vara att tillskapa ett restriktionssystem, som medför största möjliga rättvisa för de olika konsumenterna. Det är därför förklarligt, om delade meningar kunna råda om det framlagda förslaget, framförallt i vad detsamma avser gastilldelning till hushållsabonnenter. Enligt drätselkammarens förmenande hade större rättvisa vunnits, om de hushåll, som förutom gasspis äro försedda med elektrisk spis eller vedspis, antingen kunnat helt avstängas från gas eller, därest så icke låtit sig göra, erhållit en avsevärt lägre tilldelning av gas till det kostnadsriktiga priset, till förmån för övriga hushållsabonnenter. Hänsyn borde även kunna tagas till det förhållandet, att i mindre hus varmvatten från värmeledning fortfarande förekommer. Inom drätselkammaren har även framhållits, att större rättvisa inom industriförbru-

N:o 69. *Ang. åtgärder för inskränkning av gasförbrukningen och ändrad gastaxa.*

kargruppen eventuellt skulle vinnas, därest det högre gaspriset kunde drabba dessa förbrukare procentuellt lika. Drätselkammaren har med det anförda velat framhålla angelägenheten av att en oavbruten uppmärksamhet ägnas de förhållanden, som influera på den för tillfället rådande situationen, så att frågan om ökad tilldelning till de av restriktionerna hårdast drabbade konsumenterna utan tidsspillan i första hand tagas under omprövning. Därest vad sålunda framhållits vinner beaktande inom styrelsen och om även i övrigt det nu föreslagna systemet icke fastlåses, utan av kommande erfarenhet betingade ändringar till åstadkommande av större rättvisa vidtagas, där så är möjligt, anser sig drätselkammaren kunna tillstyrka det föreliggande förslaget.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla vatten- och gasverksstyrelsens förslag till höjning av gaspriset samt till restriktiva åtgärder för nedskärning av gasförbrukningen.

Västerås den 16 maj 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom de senaste krigshändelserna har Sveriges försörjningsläge i fråga om bl. a. stenkol väsentligt försämrats och enligt uppgift från Industrikommissionen kommer sannolikt den kvantitet gas- och kokskol, som gasverken kunna påräkna, att utgöra endast en mindre del av det normala behovet. Detta förhållande nödvändiggör att landets gasverk vidtaga snabba och effektiva åtgärder dels för ytterligare nedbringande av gaskonsumtionen dels ock för att utnyttja ångkol och ved vid gasframställningen. De ökade framställningskostnaderna för gas i förening med att oförändrade fasta kostnader måste slås ut på en minskad produktion medföra att gaspriset måste ytterligare ökas för att nödig balans i budgeten skall erhållas. Vatten- och gasverksstyrelsen har ingående behandlat den uppkomna situationen och framlägger här nedan förslag till de åtgärder, som anses böra vidtagas.

Vad då först beträffar *försäljningspriset* för gas har styrelsen, i betraktande av att gasverkens koltilldelning torde komma att avsevärt nedskäras, räknat med att en kolblandning av 60 % gaskol och 40 % ångkol kan användas vid gastillverkningen samt att förgasning av ved kan utnyttjas till den myckenhet, att kolgasen utspädes med c:a 25 % vedgas (volymprocent). Vid tillämpningen av sistnämnda procentsats kommer värmevärdet hos gasen att något nedsättas, dock ej lägre än att gasen fortfarande kommer att vara av god kvalitet.

N:o 69.
Ang. åtgärder för inskränkning av gasförbrukningen och ändrad gastaxa.

Under här nämnda förutsättningar har förslag till ny årsbudget för gasverket upprättats. Av densamma framgår, att det av styrelsen hos stadsfullmäktige föreslagna och av fullmäktige den 25 april 1940 godkända priset, 25 öre pr kubikmeter, måste höjas till 30 öre för att balansen i budgeten skall upprätthållas. *Priset 30 öre pr kubikmeter* kan sålunda anses vara ett *kostnadsriktigt pris.*

Även om den nu föreslagna höjningen av gaspriset i viss mån kan medverka till en minskad gaskonsumtion förefaller det dock styrelsen uppenbart, att därutöver komma att erfordras strängare restriktiva åtgärder i avsikt att pressa ned förbrukningen. Styrelsen har härvidlag anslutit sig till Svenska Gasverksföreningens förslag att tillgodose varje förbrukargrupps oundgängliga behov genom tilldelning på lämpligt sätt, samt att den sålunda fastställda tilldelningen debiteras efter det *kostnadsriktiga priset,* medan överförbrukning pålägges ett så kraftigt pris, att detsamma verkligen får en avskräckande effekt.

Då det gäller att fastställa tilldelningen får man skilja på två förbrukargrupper, dels hushållsförbrukargruppen och dels industri- och hantverksgruppen.

För *hushållsförbrukargruppen* har styrelsen efter ingående prövning av olika av Gasverksföreningen framlagda förslag i fråga om tillämpning av restriktiva åtgärder stannat inför det förslag, som innebär att varje hushållsabonnent skall tillåtas en viss förbrukning pr dag, som rättar sig efter hushållets storlek. Vidare har styrelsen genom verkställda undersökningar inom Tekniska Verkens gasdistribution och genom kända erfarenhetstal kunnat fastställa en normalförbrukning för ett 4-personers hushåll, lågt räknad, till 300 kubikmeter pr år. Utgående ifrån att hushållsabonnent genom långt driven sparsamhet och inskränkningar i övrigt skall kunna nedskära sin förbrukning av gas till 80 %, föreslår styrelsen att tilldelningen för ett 4-personers hushåll bestämmes till *240 kubikmeter pr år.*

Med denna siffra som utgångspunkt har med stöd av dels inom Gasverksföreningen verkställda utredningar dels egna erfarenheter fastställts de relativtal, som böra läggas till grund för tilldelningen till hushåll av olika storlekar enligt nedanstående tabell:

Antal medlemmar i hushållet	Antal kbm pr år	Antal kbm. pr månad om 30 dagar
1	144	12
2	180	15
3	216	18
4	240	20
5	264	22
6	288	24
7	312	26
8	336	28
9	360	30
10	384	32

Vid tabellens tillämpning bör eventuellt tillgodohavande under en avläsningsperiod ej få räknas abonnenten tillgodo under kommande avläsningsperiod.

Återstår slutligen frågan vilket pris som skall bestämmas för den gas, som konsumeras utöver tilldelningen. Gasverksföreningen har framhållit att

N:o 69. *Ang. åtgärder för inskränkning av gasförbrukningen och ändrad gastaxa.*

priset bör sättas till 3 à 4 ggr det kostnadsriktiga. Styrelsen har stannat vid 2½ ggr och föreslår alltså att priset för överförbrukningen fastställes till *75 öre pr kubikmeter.*

Inom *industri- och hantverksgruppen,* omfattande alla icke hushållsabonnenter, bör givetvis även största möjliga nedskärning av gasförbrukningen ske. Gasverksföreningen framlägger i sin skrivelse vissa synpunkter beträffande denna förbrukargrupp, varav följande här må anföras:

"Fastställande av vissa fasta förbrukningsgränser för förbrukare av denna art, även om de indelas i olika grupper såsom bagerier, restauranger, metallindustri o. s. v. är icke möjligt, utan en genomgående minskning måste få formen av procentuell tilldelning gentemot kundens normala förbrukning.

Förbrukarnas olika betydelse för landets försörjning etc. bör emellertid kunna motivera en olika behandling av de olika industrierna. Man kan i fråga om hela denna förbrukargrupp antaga, att redan i normala tider sparsamhet i gasförbrukningen iakttages, och om gasverken därjämte på senare tid vidtagit allmänna prishöjningar, så har detta just för denna förbrukargrupp medfört så väsentliga kostnadsökningar för bränslet, att alla ytterligare möjligheter till sparsamhet säkerligen undersökts. I många fall torde därför en inskränkning i gasförbrukningen icke kunna ske på annat sätt än genom en motsvarande produktionsminskning. För t. ex. gruppen livsmedelsindustri kommer detta att medföra en motsvarande knapphet på vissa livsmedel, vilket exempelvis i fråga om bröd kan komma att medföra en ökad bakning i hemmen, med därav följande ökad gasförbrukning inom hushållsgruppen. Många andra exempel på industrier kunna visas, där en inskränkning i gasförbrukningen utan olägenheter för tillverkningen är omöjlig, och där enda effekten alltså skulle bliva, att företaget finge antingen inskränka en för samhället viktig produktion eller betala ett högt överpris för en del av sin förbrukning.

I många städer torde antalet industriförbrukare icke vara större än att en individuell behandling av desamma är möjlig, varvid man bör gå tillväga så, att man med resp. företagsledare genomgår möjligheterna att minska förbrukningen genom en noggrannare skötsel av apparaterna, genom omläggning och koncentration av driften, eller genom övergång till andra bränslen för enstaka apparater, som äro byggda därför.

Är en sådan individuell behandling icke möjlig, eller ger den icke önskat resultat, bör en generell nedskärning för industriförbrukare åstadkommas genom procentuell tilldelning. Det kan med hänsyn till vad ovan nämnts därvid vara motiverat, att nedskärningen icke fastställes till densamma för olika industriförbrukare utan att en viss differentiering företages med hänsyn till industriens betydelse. Det bör alltså observeras, att bestämmelserna utformas på sådant sätt, att gasverken ha möjlighet till sådana berättigade justeringar i restriktionsbestämmelserna."

Styrelsen ansluter sig till denna motivering och avser att, där så låter sig göra, för ifrågavarande abonnenter verkställa en motsvarande nedskärning genom fastställande av viss tilldelning på grundval av behovsprövning i varje särskilt fall.

I fråga om *rabatter* för större förbrukare anser styrelsen att rabattaxan bör bibehållas i sin nuvarande utformning d. v. s. tillämpas på det ursprungliga gaspriset, *16 öre.* Motivet för nämnda rabattaxa, d. v. s. lägre distributions-

N:o 69.
Ang. åtgärder för inskränkning av gasförbrukningen och ändrad gastaxa.

kostnader pr kubikmeter gas för större förbrukning pr abonnent, influeras nämligen icke av de inträdda förhållandena. För hittills företagna, liksom för nu föreslagna, prisökningar, vilka helt äro betingade av ökade kolpriser, bör rabatt ej lämnas. Styrelsen har sig bekant, att övriga gasverk i landet, som företagit justeringar i gaspriset, behållit sina rabattaxor.

Jämsides med nu föreslagna åtgärder har styrelsen för avsikt att verkställa en inventering av vedspisbeståndet för att frågan om avstängning av gas till sådana hushåll, där vedspis finnes eller utan olägenhet kan inmonteras, skall kunna upptagas till prövning om och när Kungl. Maj:t fattat beslut om rätt till avstängande.

Slutligen vill styrelsen nämna, att en extra avläsning av gasmätarna igångsatts vid månadsskiftet för att erhålla möjlighet att tillämpa det nya gaspriset och övriga restriktiva åtgärder från och med den 1 maj. Vid denna avläsning införskaffas uppgifter angående hushållens storlek varjämte ett tryckt sammandrag av de härovan föreslagna åtgärderna tillställas abonnenterna.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får vatten- och gasverksstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna styrelsens ovan angivna förslag till restriktiva åtgärder för nedskärning av gasförbrukningen;

att från och med extra avläsningen, som påbörjats omkring 1 maj d. å., skall tillsvidare tillämpas ett pris av *30 öre pr kubikmeter* för den gas som faller inom ramen för viss fastställd tilldelning och ett pris av *75 öre pr kubikmeter* för överförbrukning;

att fastställa tilldelningen till *hushållsabonnenter* enligt här ovan angiven tabell;

att bemyndiga styrelsen att i överensstämmelse med här ovan angivna riktlinjer efter prövning fastställa tilldelningen för *övriga abonnenter* (industri- och hantverksgruppen);

att nuvarande rabattaxan för större förbrukare tillämpas på det ursprungliga gaspriset 16 öre pr kubikmeter men att rabatt icke lämnas på företagna prishöjningar eller överpris; samt

att i övrigt godkänna vad i styrelsens skrivelse här ovan föreslagits.

Västerås den 30 april 1940.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 70.

Drätselkammarens skrivelse ang. dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 14 innevarande maj har lönenämnden på i skrivelsen anförda skäl och efter förhandlingar med befattningshavarnas organisationer framlagt förslag till dyrtidstillägg åt stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare i övrigt, som äro stadigvarande anställda och fullgöra heltidstjänst. Drätselkammaren, som för kommunalarbetarnas del medgivit dyrtidstillägg enligt ramavtalets bestämmelser, har efter granskning av lönenämndens förslag funnit detsamma rimligt och vill för sin del tillstyrka detsamma. På grund härav får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad lönenämnden i sin ovan omförmälda skrivelse föreslagit i fråga om dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare.

Västerås den 16 maj 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av den på grund av krisläget inträdda avsevärda levnadskostnadsstegringen hava från organisationer, omfattande större delen av stadens i lönestaten upptagna befattningshavare till lönenämnden inkommit framställningar om dyrtidstillägg å utgående löner.

Som bekant äro lönerna i Västerås stads lönestat sedan år 1929 fasta och således icke, såsom i de flesta andra svenska städer och beträffande statens befattningshavare, förbundna med rörligt tillägg, som regleras efter levnadskostnadernas växlingar med ledning av socialstyrelsens häröver kvartalsvis uträknade indextal. Detta indextal var — med 1914 som basår med talet 100 — under löneregleringsåret 1929 i medeltal 170. Under de därefter gångna åren nedgick till en början indextalet successivt till år 1933, då medeltalet var 153½, för att därefter successivt åter stiga så att medeltalet för år 1939 blev 168¾, därav för sista kvartalet 171. Under år 1940 har stegringen blivit mera markant

N:o 70.
Ang. dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare.

i det att indextalet för första kvartalet var 178 och för andra kvartalet enligt för kort tid sedan lämnat tillkännagivande är 186. Under år 1938 skedde en allmän översyn av lönestaten, därvid med ytterst få undantag befattningarna uppflyttades i allmänhet en lönegrupp men i åtskilliga fall två och mera undantagsvis flera lönegrupper. Dessutom hava under den gångna tiden en del partiella löneregleringar i samband med ändrad organisation men även eljes skett. Vid 1938 års översyn, som torde hava medfört en genomsnittlig förbättring av 5 %, angavs uttryckligen, att löneförhöjningarna icke vore att anse som en kompensation för levnadskostnadsfördyringen efter tiden 1933—1934, vilket också måste betraktas som självfallet med hänsyn till nedgången i levnadskostnaderna efter 1929, utan som en standardförbättring, betingad jämväl av en jämförelse med lönetillägget i andra medelstora svenska städer. Efter senaste årsskiftet har emellertid, som nyss nämnts, en häftigare levnadskostnadsstegring inträtt, som återspeglas i de ovan angivna indextalen för 1/1 och 1/4 1940 med resp. 178 och 186, och denna stegring synes tendera att fortgå.

Lönenämnden finner sig därför föranlåten att framlägga förslag om tilldelande av dyrtidstillägg åt befattningshavarna. För första kvartalet 1940 bör dock sådant ej utgå. Visserligen var stegringen pr 1/1 1940 upp till indextalet 178 sådan, att detta tal rätt avsevärt översteg 1929 års medeltal, 170, men å andra sidan må framhållas, att indextalet ända intill den 1 oktober 1939 hållit sig under sistnämnda medeltal, och vidare torde en mycket stor del andra löntagare först från den 1 april eller 1 maj 1940 komma i åtnjutande av någon löneförbättring i följd av den på senaste tiden inträdda levnadskostnadsstegringen.

I fråga om beräkningen av dyrtidstillägget har lönenämnden haft under övervägande två från varandra något skiljaktiga förebilder. Den ena är bestämmelserna för statens befattningshavare, vilken synes hava följts av en del andra svenska städer, och den andra är bestämmelserna i det s. k. ramavtalet, som enligt överenskommelse mellan vederbörande organisationer antagits att gälla för landets allra flesta lönearbetare och som även rekommenderats och fått tjäna som förebild vid tilldelande av dyrtidstillägg åt stora grupper av det enskilda näringslivets tjänstemän. För statens befattningshavare gäller enligt författning av den 15 juni 1939, att dessa på sin lön eller del av lön upp till 900 kronor pr månad erhålla ett rörligt tillägg av 3 % på varje hel mångfald av fyra enheter, varmed ett särskilt beräknat indextal med 1935 som basår med talet 100, överstiger sagda tal. Att märka är således här, att statens fasta löner äro eller anses vara reglerade på 1935 års levnadskostnadsnivå, vilken med sitt indextal från 1914 av 156 ligger ej obetydligt lägre än motsvarande nivå både 1929 med talet 170 och 1939 med talet 168¾. — Ramavtalet, som kan anses bygga på fasta löner vid de levnadskostnadsförhållanden, som rådde i slutet av år 1939, innehåller i huvudsak, att dyrtidsreglering sker kvartalsvis och förändras med varje steg av minst 6 enheter av indextalet med 1914 som bas samt utgår med 0,42 % för varje enhet, varmed indextalet stigit resp. vid nedgång fallit. I likhet med vad som gäller för statens befattningshavare utgår dyrtidstillägget högst på 900 kronor av månadslönen.

Vid valet mellan de båda här angivna beräkningssätten har lönenämnden funnit den senast angivna metoden, d. v. s. ramavtalets, vara den för Västerås

N:o 70.
Ang. dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare.

stads förhållanden bäst tillämpliga. Västerås stads gällande lönestat kan, liksom de i enskild tjänst anställdas löner, anses baserad på levnadskostnadsnivån vid senaste årsskiftet. Ramavtalets dyrtidstillägg skola utgå tidigast från den avlöningsperiod som började 1 april 1940. Även härutinnan överensstämmer detta med vad lönenämnden tänkt sig såsom lämpligt för stadens befattningshavare.

Vad beträffar maximeringen av det lönebelopp, varpå dyrtidstillägg bör utgå, har lönenämnden stannat vid en månadssumma av 800 kronor såsom skälig. Enligt införskaffade upplysningar hava en del städer följt statens bestämmelser med 900 kronors maximering, medan andra stannat vid lägre belopp ned till 700 kronor. Vid förhandlingar med befattningshavarnas organisationer hava dessa förklarat, att de i princip godkänna ramavtalet som norm för dyrtidstillägg men att därvid talet 170 bör tagas som utgångspunkt för dyrtidstilläggets beräknande och att detsamma bör utgå från och med den 1 januari 1940. Skälen härför framgå närmare av bifogade transumt av förhandlingsprotokollet.

Vad angår kostnaderna för det dyrtidstillägg, som lönenämnden sålunda nu vill förorda, är det givetvis omöjligt att på förhand beräkna dem för hela återstoden av året, då de bliva beroende av levnadskostnadernas växlingar. Allenast så mycket kan sägas, att desamma för ett kvartal med en stegring av 6 indexenheter komma att uppgå till ungefär 7.500 kronor och för de 8 enheter varmed index i verkligheten stigit den 1 april omkring 10.000 kronor. Skulle statens bestämmelser tillämpas bliva kostnaderna för det nu ingångna andra kvartalet — efter en stegring av 5 enheter med 1935 som basår, av vilka enheter endast 4 medräknats — omkring 9.000 kronor.

På grund av det anförda får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att dyrtidstillägg skall från och med den 1 april 1940 och tillsvidare utgå till stadens i lönestaten upptagna befattningshavare samt befattningshavare, som, ehuru ej upptagna i lönestaten, äro stadigvarande anställda och fullgöra heltidstjänst enligt följande grunder:

1) Därest socialstyrelsens allmänna levnadskostnadsindex med 1914 som basår pr den 1 april 1940 med minst 6 enheter överstiger index pr den 1 januari 1940, utgår dyrtidstillägg under kvartalet april—juni 1940. Reglering av dyrtidstillägget med höjning eller sänkning företages därefter för varje nytt kvartal om indextalet vid kvartalets ingång med minst 6 enheter överstiger eller understiger indextalet vid den tidpunkt reglering av dyrtidstillägget senast ägt rum.

2) Dyrtidstillägget utgår å befattningshavarens kontanta lön och utgör 0,42 % för

varje enhet varmed indextalet överstiger 178, dock att om samma tal nedgår under 184, dyrtidstillägget helt bortfaller.

N:o 70.
Ang. dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare.

3) Dyrtidstillägget utbetalas månadsvis i samband med den ordinarie avlöningen, för första gången dock för tre månader vid utbetalandet av avlöningen för juni 1940.

4) Dyrtidstillägget skall ej inräknas i befattningshavarens pensionsunderlag.

5) Dyrtidstillägg utgår ej å belopp varmed avlöningen överstiger 800 kronor i månaden.

Västerås den 14 maj 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

Utdrag av protokoll, hållet vid förhandlingar med Västerås stads lönenämnd, å ena, och representanter för Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, avd. 65, Polisföreningen Kamraterna och Svenska Kommunalarbetareförbundet, avd. 116 och 144 den 26 april 1940.

§ 1.

Sedan i skrivelse till lönenämnden framställning gjorts om tillerkännande av dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare, hade lönenämnden på därtill given anledning berett befattningshavarnas organisationer tillfälle att inför lönenämnden framlägga sina synpunkter på frågan. Med anledning härav hade sammanträde utsatts att äga rum denna dag, i vilket deltogo ovan såsom närvarande antecknade personer. Sedan sammanträdet öppnats av lönenämndens ordförande, lämnade drätseldirektören en redogörelse för stadens system med fasta löner under särskilt framhållande av, att stadens befattningshavare under tider med lågt levnadskostnadsindex icke behövt vidkännas någon förminskning av lönerna.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

N:o 70.
Ang. dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare.

Her Bergholtz anslöt sig till statens system, vilket med många modifikationer förekomme i de flesta av landets städer. Emellertid torde det för befattningshavarna icke betyda så mycket vilket system som tillämpades blott utgångspunkten bleve indextalet 170 och med 75 % kompensation för dyrtid från och med 1 januari 1940.

Ombudsmannen Thure Andersson påpekade, att det måste anses rättvist med talet 170 som utgångspunkt, då de arbetaregrupper, på vilka det s. k. ramavtalet tillämpades, erhållit kompensation för indexstegring 170—178 genom löneökningar. Ifråga om systemet hade kommunalarbetareförbundet icke något att i princip invända emot att ramavtalets bestämmelser i tillämpliga delar bleve gällande även för stadens befattningshavare. Utgångspunkten för det beräknade dyrtidstillägget borde dock under ovan angivna motivering vara talet 170.

Ombudsmannen Beijer anslöt sig till förut omförmälda uttalanden angående talet 170 såsom utgångspunkt.

Sedan parterna härefter hållit enskilda överläggningar, meddelades från befattningshavarnas sida, att befattningshavarna för sin del vore villiga godtaga ett dyrtidstillägg enligt det s. k. ramavtalet, under förutsättning, att som utgångspunkt för beräkning av dyrtidstillägget valdes talet 170 samt att bestämmelserna tillämpades från och med den 1 januari 1940.

Lönenämnden å sin sida meddelade, att nämnden för närvarande icke ansåge sig kunna tillstyrka befattningshavarnas förslag i vidare mån än att utgångspunkten för dyrtidstilläggets beräkning skulle vara talet 178 och att tillägg skulle utgå från och med den 1 april 1940.

Sedan befattningshavarna förklarat sig vidhålla sina förslag, meddelade lönenämndens representanter, att förslagen skulle tagas under omprövning, innan ärendet förelades stadsfullmäktige, och att befattningshavarnas förslag i varje fall skulle framföras till stadsfullmäktige.

Som ovan

In fidem:

Thjelvar Hedberg.

N:o 71.

Drätselkammarens skrivelse ang. fråga rörande inköp av Johannisbergs egendom.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 25 januari 1940 beslöto stadsfullmäktige på förslag av drätselkammaren förklara sig villiga att under förutsättning av Kungl. Maj:ts och Riksdagens medgivande förvärva Johannisbergs kronoegendom på de villkor, för vilka närmare redogörelse lämnades i drätselkammarens framställning i ärendet. Om köpevillkoren hade, innan ärendet förelades stadsfullmäktige, enighet uppnåtts mellan domänstyrelsen och drätselkammaren. Efter förslag av domänstyrelsen avlät Kungl. Maj:t till årets lagtima riksdag proposition om försäljning av egendomen till Västerås stad på de mellan staden och domänstyrelsen överenskomna villkoren. Propositionen tillstyrktes av jordbruksutskottet, som emellertid i sitt utlåtande framhöll, att utskottet förutsätte, att Västerås stad förbunde sig att å egendomen anlägga flygfält och att anläggningen bleve av den beskaffenhet, att densamma i händelse av behov kunde komma till användning jämväl för militärt ändamål. Riksdagen biföll härefter propositionen med det av utskottet gjorda tillägget. Då mellan drätselkammaren och domänstyrelsen aldrig varit på tal något åtagande från staden att anlägga flygfält men väl under förhandlingarnas gång från drätselkammarens sida framhållits, att egendomen lämpade sig för anläggande av ett civilt flygfält och att staden måhända skulle finna med sin fördel förenligt att framdeles anordna ett dylikt, har drätselkammaren förfrågat sig hos domänstyrelsen, om det av jordbruksutskottet gjorda uttalandet måste anses som villkor för det ifrågasatta köpet. Domänstyrelsen har meddelat, att så finge anses vara fallet samt tillkännagivit, att i enlighet härmed såsom villkor för köpet syntes böra föreskrivas, att staden skulle förbinda sig *dels* att av respektive ägare omedelbart inlösa de delar av egendomen, som skulle komma att ingå i ett blivande flygfält och icke genom det föreliggande köpet från kronan skulle övergå i stadens ägo, *dels ock* att inom en tid av tio år från den 14 mars 1940 hava anlagt ett flygfält av beskaffenhet att i händelse av behov kunna användas för militära ändamål. Med hänsyn till angelägenheten av att flygfältet omedelbart iordningställdes skulle dock såsom ytterligare villkor gälla, att staden skulle förbinda sig ej mindre tillåta att fältet av flygvapnet disponerades och iordningställdes än även ersätta flygförvaltningen för flygarbetenas utförande med ett belopp, motsvarande halva kostnaden för arbetena i fråga.

Med hänsyn till de västentligt förändrade villkoren för köpet, vilka betaga staden möjlighet att själv träffa avgörande om egendomens användning, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att, med vidhållande av tidigare fattat beslut om inköp av Johannisbergs egendom på

N:o 71.
Ang. fråga rörande inköp av Johannisbergs egendom.

då angivna villkor, avböja ett inköp av egendomen på de förändrade, här ovan relaterade villkoren.

Västerås den 16 maj 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 72.

Drätselkammarens skrivelse ang. förbättring av toaletterna i Stadshotellet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Västerås Hotellaktiebolag hos drätselkammaren begärt igångsättande av en del arbeten för hotellets modernisering, har drätselkammaren för närvarande ansett sig böra gå med på en modernisering och uppsnyggning av samtliga till restaurantavdelningen hörande toaletter. Dessa arbeten, som torde få anses väl motiverade, beräknas draga en kostnad av c:a 10.000 kronor. Då det i budgeten upptagna underhållsanslaget icke är beräknat härför, vill drätselkammaren föreslå att medel anvisas ur årets förslagsanslag. Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att för modernisering av toaletterna i stadshotellets restaurantavdelning ställa till drätselkammarens förfogande ett belopp av 10.000 kronor att utgå ur årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 16 maj 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Västerås 1940 Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 73.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till kristidsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har kristidsnämnden på anförda skäl hemställt om anslag med 14.000 kronor för täckande av nämndens hittills havda utgifter under 1939 och 1940 samt för utgifterna under återstående del av innevarande år.

Drätselkammaren får för sin del tillstyrka framställningen samt hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet ställa ett förslagsanslag om 14.000 kronor till kristidsnämndens förfogande; samt

att anslaget ifråga skall utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 6 juni 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kristidsnämnden får härmed anhålla att stadsfullmäktige måtte för täckande av nämndens utgifter under år 1939 samt för verksamheten under innevarande år bevilja ett anslag å 14.000 kronor.

1939 års balanserade utgifter uppgå till 2.090: 67 kronor och utgöra utgifterna för år 1940 intill den 29 maj 2.180: 81 kronor; kostnaderna för nu pågående utdelning av smörrabattkort ej inräknade. Sistnämnda kostnader kunna beräknas till omkring 850 kronor.

Med nuvarande organisation utgå varje månad arvoden åt befattningshavare inom kristidsnämnden med tillhopa omkring 700 kronor, vartill komma de utgifter, som kunna uppstå vid eventuellt kommande kortutdelningar m. m. och vars omfattning icke kan uppskattas.

N:o 73.
Ang. anslag till kristidsnämnden.

På grund av vad ovan anförts får kristidsnämnden hemställa

att stadsfullmäktige för täckande av nämndens utgifter för åren 1939 och 1940 måtte ställa ett anslag å 14.000 kronor till nämndens förfogande.

Västerås den 3 juni 1940.

För Västerås stads kristidsnämnd:

OLOV RYLANDER.

/Gunnar Ekberg.

N:o 74.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring för kvarteren Sigurd och Sigvald m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan byggnadsnämnden i skrivelse den 22 nästlidne maj underställt stadsfullmäktige upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Sigurd och Sigvald samt för Hamnplanen i Västerås jämte tillhörande stadsplanebestämmelser, får drätselkammaren, som tagit del av förslaget, meddela, att kammaren icke har något att däremot erinra, på grund varav hemställes, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande förslaget till ändring av stadsplanen för kvarteren Sigurd och Sigvald samt för Hamnplanen; samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet härom för fastställelse.

Västerås den 6 juni 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 74.
Ang. stadsplaneändring för kvarteren Sigurd och Sigvald m. m.

Byggnadsnämnden får härmed för stadsfullmäktiges prövning överlämna upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Sigurd och Sigvald samt för Hamnplanen i Västerås. I anslutning härtill får byggnadsnämnden anföra följande.

Förslaget innebär dels att ur stadsplanen borttages den gata, som skiljer kvarteren Sigurd och Sigvald, och som icke blivit utlagd, dels ock att ett Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägar tillhörigt område inom kvarteret Sigvald uteslutes ur kvarteret och erhåller karaktär av specialområde för järnvägstrafikändamål, varjämte en del av Hamnplanen tillägges kvarteret Sigurd. Förslaget är i huvudsak föranlett av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets önskan att erhålla möjlighet att bebygga det område, som bolaget av staden inköpt söder om nuvarande Mekaniska verkstaden. Från bolagets sida har erinran gjorts mot att den tillåtna byggnadshöjden inom det med J. betecknade området satts till + 19 m. över stadens nollplan, vilket enligt bolagets uppfattning medgiver för låg bebyggelse. Denna höjd, som godtagits av bolaget vid stadsplaneförslagets utarbetande, överensstämmer med högsta höjden för inom området befintliga, nyuppförda industribyggnader. Då det måste anses önskvärt att byggnadshöjden på till Mälaren angränsande områden begränsas samt undantagsbestämmelsen i § 7 av stadsplanebestämmelserna ger viss dispensmöjlighet, anser byggnadsnämnden, att bolagets anmärkning icke bör föranleda till någon åtgärd.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

> *att* antaga bifogade, den 3 april 1940 dagtecknade förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Sigurd och Sigvald samt Hamnplanen ävensom uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet därom för fastställelse.

Västerås den 22 maj 1940.

För byggnadsnämnden:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

Thjelvar Hedberg.

BESKRIVNING

till

Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Sigurd och Sigvald samt för Hamnplanen i Västerås.

Förslaget avser sådan ändring i nu gällande stadsplan att

dels den gata, som skiljer kvarteren Sigurd och Sigvald och som icke blivit utlagd, borttages,

N:o 74.
Ang. stadsplaneändring för kvarteren Sigurd och Sigvald m. m.

dels det område tillhörande Stockholm—Västerås—Bergslagens område (del av stadsägan n:r 38) som är beläget inom kvarteret Sigvald, uteslutes ur kvarteret och erhåller karaktär av specialområde för järnvägstrafikändamål, varigenom bildas två nya kvarter, ett väster om järnvägsområdet och ett öster därom, det senare omfattande mark från såväl kvarteret Sigurd som Sigvald jämte förutvarande gatumark,

dels en del av Hamnplanen tillägges kvarteret Sigurd.

Den föreslagna bebyggelsen ansluter till befintlig och innebär att kvarteret Sigvald (väster om järnvägsområdet) får bebyggas för kontors- och affärsändamål i tre våningar med överbyggd gård och att kvarteret Sigurd (öster om järnvägsområdet) får bebyggas för industriändamål till samma höjd som befintliga industribyggnader.

För hamnområdet i övrigt föreslås icke nu några förändringar eller bestämmelser, då dessa komma att framläggas i annat sammanhang. Då emellertid den nu föreslagna ändringen icke är av sådan karaktär att den kan menligt inverka på planen i övrigt och då det för Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, som är ägare till kvarteret Sigurd och av Västerås stad förvärvat den del av Hamnplanen, som skall tilläggas kvarteret, är av stort intresse att snarast få sina byggnadsmöjligheter stadfästa, har förslaget endast fått den omfattning, som nu föreligger.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 15 augusti 1902.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med J betecknat område får bebyggas endast för industriellt och därmed jämförligt ändamål. Bostäder må dock här inredas, ehuru icke i större utsträckning än som erfordras för egendomens skötsel och bevakning.

Med R betecknat område får bebyggas endast för affärs-, kontors- eller liknande ändamål. Bostäder få inredas, dock icke i större utsträckning än som erfordras för egendomens skötsel och bevakning.

Med Tj och punktprickning betecknat område får endast användas för järnvägstrafikändamål. Området får icke bebyggas.

Å med D betecknat område få anordningar ej vidtagas som förhindra underjordiska allmänna ledningars framdragande och underhåll.

§ 2.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

Med ringprickning jämte siffra i romb betecknat område får icke bebyggas i vidare mån än att lokaler må anordnas under ett gårdsplan, som må förläggas på högst den höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel), som siffran i romben angiver.

N:o 74.
Ang. stadsplaneändring för kvarteren Sigurd och Sigvald m. m.

§ 3.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med ringprickning, får mot nämnda område förses med fönster ovan den byggnadshöjd, som för samma område finnes föreskriven.

§ 4.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

§ 5.

Våningsantal.

Å med III betecknat område får byggnad uppföras med högst tre (3) våningar.

Å område, där särskilt våningsantal icke angivits, må efter byggnadsnämndens prövning byggnad uppföras med det antal våningar, den tillåtna hushöjden medgiver.

§ 6.

Byggnadsmateriel.

Å med J och R betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 7.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats.

Västerås den 3 april 1940.

F. Schiött. *Sven Ahlbom.*

N:o 75.

Drätselkammarens skrivelse ang. förlängt nybyggnadsförbud för stadsområdet öster om järnvägslinjen till Tillberga.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande juni har byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen göra framställning om förlängning av rådande förbud mot nybyggnad inom ett i skrivelsen närmare angivet område öster om järnvägslinjen Västerås—Tillberga intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om stadsplan för berörda del av staden, dock högst till den 1 juli 1941.

Drätselkammaren får, med förmälan att kammaren icke har något att invända emot förslaget, hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla, vad byggnadsnämnden föreslagit.

Västerås den 6 juni 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av stadsfullmäktige, enligt beslut vid sammanträde den 31 augusti 1939, har länsstyrelsen den 27 september 1939 meddelat förbud mot nybyggnad eller sådan till-, på- och ombyggnad av befintlig byggnad, som enligt gällande bestämmelser är att betrakta som nybyggnad, inom ett område, som begränsas av Tegnérgatan, Malmabergsgatan, Frejagatan, Vargbogatan, Sigtunagatan, Utmarksgatan, stadsägan n:r 2102, en linje österut 40 meter norr om Stockholmsvägen till stadsgränsen, stadsgränsen mot Skiljebo, gränsen till stadsägan n:r 2239 B, södra och västra gränserna till Sommarro, Pilgatan samt järnvägen till Tegnérgatan, att gälla intill dess stadsfullmäktige beslutat angående ifrågasatt stadsplan för området, dock högst till den 1 januari 1940. Vid sammanträde den 30 november 1939 hava stadsfullmäktige vidare på anförda skäl beslutat hemställa hos länsstyrelsen om förlängning av byggnadsförbudet högst intill den 1 juli 1940, vilken framställning sedermera bifallits av länsstyrelsen.

Arbetet med utarbetande av stadsplan och stadsplanebestämmelser för ifrågavarande område har ännu icke kunnat slutföras, huvudsakligen beroende på att

frågan om riksvägens sträckning över området icke lösts. Bland annat återstår att definitivt lösa det invecklade spörsmålet om riksvägens korsning med järnvägsspåren. Denna detalj håller emellertid på att utredas av expert och det är att förmoda att en godtagbar lösning härav kommer att inom icke alltför lång tid framläggas. Då det emellertid är önskvärt, att byggnadsförbudet får bestå intill dess stadsplaneförslaget hunnit bliva fullbordat, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 75. *Ang. förlängt nybyggnadsförbud för stadsområdet öster om järnvägslinjen till Tillberga.*

att hos länsstyrelsen göra framställning om förlängning av nybyggnadsförbudet för här ovan omförmälda område att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut angående ifrågasatt stadsplan för berörda del av staden, dock högst till den 1 juli 1941.

Västerås den 5 juni 1940.

För byggnadsnämnden:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

Thjelvar Hedberg.

N:o 76.

Drätselkammarens skrivelse ang. förlängt nybyggnadsförbud för kvarteren Nestor och Oden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande juni har byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen göra framställning om förlängning av rådande förbud mot nybyggnad inom kvarteren Nestor och Oden intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om stadsplan för berörda del av staden, dock högst till den 1 augusti 1941.

Drätselkammaren får, med förmälan att kammaren icke har något att invända emot förslaget, hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla, vad byggnadsnämnden föreslagit.

Västerås den 6 juni 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 76.

Ang. förlängt nybyggnadsförbud för kvarteren Nestor och Oden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På framställning av stadsfullmäktige, enligt beslut den 23 februari 1939 och den 30 mars 1939, har länsstyrelsen den 21 och 25 april 1939 meddelat nybyggnadsförbud för kvarteren Nestor och Oden att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut om ifrågasatt stadsplan för kvarteren dock högst till den 1 februari 1940. Stadsfullmäktige hava vidare vid sammanträde den 18 december 1939 beslutat hemställa om förlängning av ifrågavarande nybyggnadsförbud intill den 1 augusti 1940, vilket av länsstyrelsen sedermera bifallits.

Vid sist omförmälda behandling av ärendet i stadsfullmäktige anförde byggnadsnämnden, att uppgörande av förslag till stadsplan för dessa båda kvarter sammanhängde med frågan om uppförande av rådhus eller förvaltningsbyggnad i ettdera eller båda kvarteren, samt att förslag till sådan byggnad eller sådana byggnader då ännu icke hunnit framläggas. Emellertid har frågan om det blivande rådhusets eller förvaltningsbyggnadens placering och närmare utformning ännu icke blivit avgjord, vartill kommer att byggnadsnämnden med hänsyn till rådande tidsförhållanden icke kunnat disponera arbetskraft i sedvanlig omfattning. På grund härav har något stadsplaneförslag för kvarteren ännu icke kunnat framläggas. Då det emellertid är angeläget att byggnadsförbudet får bestå till dess stadsplaneförslag för ifrågavarande del av staden blivit fullbordat, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att hos länsstyrelsen göra framställning om förlängning av nybyggnadsförbudet för kvarteren Nestor och Oden att gälla intill dess stadsfullmäktige fattat beslut angående ifrågasatt stadsplan för berörda del av staden, dock högst till den 1 augusti 1941.

Västerås den 5 juni 1940.

För byggnadsnämnden:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

Thjelvar Hedberg.

N:o 77.

Beredningsutskottets skrivelse ang. förändrad instruktion för fattigvårdssysslomannen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 sistlidne februari har fattigvårdsstyrelsen hemställt om godkännande av det förslag till förändrad instruktion för fattigvårdssysslomannen, som styrelsen med anledning av inrättandet av en tjänst som kassörska funnit anledning upprätta. Beredningsutskottet, som anmodats yttra sig över instruktionsförslaget, har under hand gjort vissa erinringar mot detsamma, till vilka tagits hänsyn i det nu föreliggande instruktionsförslaget. Beredningsutskottet har även beretts tillfälle taga del av den för kassörskan utfärdade instruktionen och därvid konstaterat, att densamma korresponderar med sysslomannens föreslagna instruktion. På grund härav får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa den av fattigvårdsstyrelsen föreslagna ändrade instruktionen för fattigvårdssysslomannen.

Västerås den 10 juni 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige på framställning av fattigvårdsstyrelsen beslutat inrättandet av en kassörsketjänst å Fattigvårds- och barnavårdsbyrån från och med den 1 januari 1940, (stadsf. prot. den 26/10 1939 § 231) har i anledning därav förslag till ändringar av instruktionen för fattigvårdssysslomannen uppgjorts i de hänseenden, densamma beröres av den nyinrättade tjänsten.

Fattigvårdsstyrelsen hemställer, i anledning härav, att bilagt förslag till instruktion för fattigvårdssysslomannen måtte av stadsfullmäktige godkännas.

Västerås den 16 febr. 1940.

För fattigvårdsstyrelsen:

GÖSTA SJÖBERG,
ordförande.

/Axel Norén.

N:o 77.

Ang. förändrad instruktion för fattigvårdssysslomannen.

Instruktion för fattigvårdssysslomannen.

§ 1.

Fattigvårdssysslomannen, som icke må innehava annan tjänstebefattning eller därmed jämförligt uppdrag, såvida ej Fattigvårdsstyrelsen därtill giver tillstånd, skall närmast under Fattigvårdsstyrelsen utöva ledning av stadens fattigvård, samt förty ägna sorgfällig uppmärksamhet åt allt, som rör den allmänna fattigvården inom samhället, verka för dess följdriktiga handhavande och sunda utveckling, vaka däröver att fattigvårdens rätt och bästa i alla avseenden iakttages, bringa Fattigvårdsstyrelsens beslut till verkställighet, samt tillse att honom underställd personal vid fattigvården fullgöra sina åligganden.

§ 2.

Särskilt åligger det fattigvårdssysslomannen:

1) Att övervaka det alla enligt lag och författning samt gällande reglemente Västerås Fattigvårdsstyrelse åliggande göromål i behörig tid företagas till utförande;
2) att bevaka fattigvårdens rätt och utföra dess talan gentemot enskilda personer och främmande fattigvårdssamhällen, där Fattigvårdsstyrelsen i särskilda fall ej annorlunda förordnar;
3) att bereda och vid Fattigvårdsstyrelsens sammanträden föredraga alla på förhand kända ärenden och i dem avgiva förslag till beslut, med rätt för fattigvårdssysslomannen att i överläggningarna, men ej i besluten deltaga;
4) att såsom Fattigvårdsstyrelsens sekreterare under ordförandens inseende föra protokoll vid styrelsens sammanträden samt i övrigt avfatta och uppsätta förekommande skrivelser och handlingar av legal eller annan art;
5) att granska distriktsrådens protokoll och vid näst infallande ordinarie styrelsesammanträde framställa de anmärkningar och förslag, som av dessa kunna föranledas;
6) att årligen före april månads utgång inkomma med förslag till den berättelse, som Fattigvårdsstyrelsen har att avgiva angående föregående årets förvaltning;
7) att, så ofta tiden tillåter, närvara vid distriktsrådens sammanträden för att förvissa sig om ärendenas behöriga behandling och meddela de upplysningar och anvisningar, som av behovet kunna vara påkallade;
8) att söka bliva förtrogen med det sätt, varpå fattigvården i de olika distrikten utövas samt giva vårdare råd och anvisningar, huru de böra förfara;
9) att såsom föreståndare för fattigvårdsbyrån varje söckendag å av Fattigvårdsstyrelsen bestämd tid där vara tillgänglig;
10) att handlägga ansökningar om understöd och genom vederbörande tillsyningsman låta undersöka de förhållanden, som inverka på sökandens behov av fattigvård, ägande sysslomannen bevilja tillfälliga understöd, varom rapport skall avgivas vid fattigvårdsstyrelsens nästkommande sammanträde;
11) att övervaka byråns kassa och bokföring, att med biträde av kassörskan dels tillse, att ersättning i vederbörlig tid och ordning uttages av andra kommuner, landstinget, staten och enskilda, dels omhänderhava byråns

N:o 77.
Ang. förändrad instruktion för fattigvårdssysslomannen.

värde- och säkerhetshandlingar samt kontrakt och ansvara för att förnyelse av dessa sker i erforderlig utsträckning i behörig tid samt att med kontrasignation av kassörskan utkvittera värdeförsändelser, anslagna medel från stadskassan samt medel från bank- eller annan inrättning;

12) att över samtliga understödstagare låta föra register, innehållande noggranna uppgifter om deras familje- och försörjningsförhållanden;
13) att mottaga alla till Fattigvårdsstyrelsen ställda eller därifrån utgående skrivelser och däröver låta föra diarium;
14) att hava uppsikt över fattigvårdens slutna anstalter, ofta besöka dem samt därvid tillse, att allt är i behörigt skick och att där intagna personer hållas till det arbete, som av dem rimligtvis kan begäras;
15) att i god tid uppgöra och till Fattigvårdsstyrelsen ingiva förslag över fattigvårdens utgifter och inkomster för nästföljande året; samt
16) att i övrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter rörande tjänstens utövande, som av Fattigvårdsstyrelsen meddelas.

§ 3.

Fattigvårdssysslomannen är skyldig underkasta sig eventuella förändringar i denna instruktion samt bestämmelserna i stadens lönestat och pensionsreglemente.

§ 4.

Fattigvårdssysslomannen anställes av Fattigvårdsstyrelsen med sex månaders ömsesidig uppsägningstid.

N:o 78.

Beredningsutskottets skrivelse ang. namnsättning av en gata inom Frejaområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige den 5 innevarande juni har gatunamnsberedningen hemställt, att stadsfullmäktige ville åsätta den nya gata, som inlagts i bebyggelseplanen för Frejaområdet och som med utgångspunkt från Frejagatan sträcker sig i vinkel åt söder och sydost, namnet Frejahöjden. Beredningsutskottet, som icke har något att erinra mot det föreslagna namnet, hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla gatunamnsberedningens hemställan.

Västerås den 10 juni 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

Thjelvar Hedberg.

N:o 78.

Ang. namnsättning av en gata inom Frejaområdet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den nybebyggelse, som under senare åren ägt rum inom Frejaområdet har föranlett uppdelning av förutvarande stadsägor och slopande av tidigare privata tillfartsvägar till områdets inre. I byggnadsplanen för området har i stället inlagts en ny gata, som med utgångspunkt från Frejagatan sträcker sig i vinkel åt söder och sydost samt avslutas med en vändplan ungefär mitt i området. Då denna gata icke blivit åsatt namn och framställning härom gjorts av personer, bosatta vid den nya gatan, har gatunamnsberedningen till behandling upptagit frågan om namnsättning av den nya gatan. Beredningen har därvid enat sig om namnet Frejahöjden. Förslaget motiveras därmed att den nya gatan är belägen på Frejaområdets högsta platå, varjämte genom att i namnet intaga ordet "Freja" gatan lätt kan lokaliseras.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får beredningen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att åsätta den nya gata, som här ovan omförmäles, namnet Frejahöjden.

Västerås den 5 juni 1940.

För gatunamnsberedningen:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Västerås 1940 Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 79.

Drätselkammarens skrivelse med överlämnande av Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1939 samt framställning om tilläggsanslag m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med skrivelse den 7 maj 1940 har vatten- och gasverksstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat styrelseberättelse jämte bokslut för verksamheten under år 1939, varjämte styrelsen hemställt om tilläggsanslag med 29.994 kronor 51 öre till täckande av brist i anslag till de under 1939 fullbordade ledningsanläggningarna. I en särskild skrivelse samma dag har styrelsen vidare på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville godkänna det av styrelsen i 1939 års bokslut tillämpade inventeringspriset på kol 26 kr. per ton. Efter granskning av förenämnda handlingar får drätselkammaren anföra följande.

Det tilläggsanslag, som styrelsen begärt, anser drätselkammaren böra utgå av lånemedel. Vidkommande frågan om inventeringspris på kol för gasverkets inneliggande kollager är drätselkammaren av den uppfattningen, att inventeringen bör ske efter medelinköpspriset för år 1939, vilket utgör kr. 37: 70 per ton. Drätselkammaren har även i stadens huvudbokslut för år 1939 iakttagit denna norm, vilket medfört, att inkomsterna från gasverket höjas med ett belopp av 52.416 kronor utöver de i vatten- och gasverksstyrelsens bokslut upptagna. Såsom motiv härför får drätselkammaren åberopa följande omständigheter.

Vad styrelsen i sin skrivelse anför därom, att prisstegringar på kol under en kristid undan för undan böra mötas med motsvarande pris på verkets avsättningsprodukter äger sin riktighet. Vid gasverket här i staden höjdes emellertid icke gaspriset förrän från och med 1. kvartalet 1940. Den av vatten- och gasverksstyrelsen förordade prissättningen på kol innebär i realiteten en nedskrivning, som icke är tillåten, enär medel härför icke finnas tillgängliga i budgeten. Gasverkets kol hava inköpts för förlagsmedel, som av drätselkammaren ställts till förfogande, och för dylika förlagsmedel inköpta nyttigheter skola inventeras till sina verkliga värden. Då kolpriset en gång sjunker, skall visserligen gaspriset undergå en motsvarande sänkning, men det är icke, såsom styrelsen framhållit, nödvändigt att omedelbart sänka gaspriset, utan endast så småningom, särskilt som av prisstegringen på kol betingad höjning av gaspriset icke omedelbart företagits och enär gasverket innehar monopolställning och icke såsom privata industriföretag och företagare i övrigt är

N:o 79. *Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1939.*

beroende av konkurrens. Så länge ett lager kol, inköpt till högre pris än gällande dagspris finnes upplagt, skall gaspriset bestämmas av priset på nämnda kollager. Först då detta är konsumerat kan gaspriset sänkas och prissättningen på gas bestämmas av inköpspriset för det nya kollagret. Då gasverkets inneliggande kvantitet kol icke torde motsvara mera än högst ett halvt års förbrukning, kommer vid sjunkande kolpris ett högre pris på gas än som betingas av gällande dagspris på kol icke att behöva uppehållas någon nämnvärd tid.

Drätselkammaren har såsom ovan framhållits och på skäl som nyss anförts, upptagit ett högre inventeringspris å kol än vatten- och gasverksstyrelsen hävdat. Styrelsens begäran att stadsfullmäktige ville godkänna det av styrelsen i bokslutet insatta inventeringspriset, 26 kronor per ton, anser drätselkammaren icke kunna föranleda något beslut av stadsfullmäktige vid det förhållandet, att det enligt 59 § i lagen om kommunalstyrelse i stad åligger drätselkammaren att föra stadens räkenskaper och avsluta dem för kalenderår, varjämte i samma paragraf finnes föreskrivet, att av staden för särskilda förvaltningsbestyr tillsatta styrelser varje år till drätselkammaren skola avlämna redovisning för de medel som av dem under nästföregående kalenderår omhänderhavts och att dessa medel skola upptagas i stadens allmänna räkenskaper och granskas tillika med dem. Uppgörandet av stadens bokslut och vad därmed har samband är alltså en förvaltningsåtgärd, som enligt lag ankommer på drätselkammaren och varmed kommunens beslutande organ icke i detta sammanhang kan befatta sig.

Med hänvisning till vad sålunda anförts, får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att till täckande av bristen i tekniska verkens anslag till de under år 1939 fullbordade ledningsanläggningarna bevilja tilläggsanslag å 29.994 kronor 51 öre att utgå av lånemedel,

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t utverka tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån, samt

att vatten- och gasverksstyrelsens framställning ifråga om inventeringspris på kol icke må föranleda något stadsfullmäktiges beslut.

Västerås den 13 juni 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 79.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1939.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I tekniska verkens bokslut för år 1939 har vatten- och gasverksstyrelsen upptagit vid årsskiftet inneliggande lager av kol, 4480 ton, till samma värde, som åsattes kolen i 1938 års bokslut eller 26 kronor pr ton. Drätselkammaren har emellertid beslutat att i stadens huvudbokslut skall vidtagas den ändringen, att inneliggande lager av kol skall inventeras efter medelinköpspriset för 1939 eller 37: 70 kronor pr ton. Genom den beslutade åtgärden skulle överskottet på gasverkets drift under år 1939 ökas med 52.416 kronor.

Med anledning härav får styrelsen hos stadsfullmäktige inlägga sin bestämda reservation mot den beslutade åtgärden.

De prisstegringar på kol, som inträda under en kristid, böra undan för undan mötas genom motsvarande pris på verkets avsättningsprodukter, så att verket, när en gång normala tider åter inträda och kolpriset återgår till det normala, samtidigt kan sänka sina pris på gas och koks till mot kolpriset svarande värden. En sådan omedelbar sänkning är icke möjlig om den av drätselkammaren anvisade vägen för prisreglering å råvaran skall följas. Styrelsen har en bitter erfarenhet i berörda hänseende från förra världskriget. Tyvärr tillämpades då den av drätselkammaren nu föreslagna formen för inventering av kol, med påföljd att vid krigets slut i lager befintliga kol betingade ett så högt pris, att det dröjde ett 10-tal år innan verkets ekonomi blev återställd. När styrelsen nu hävdar sin ståndpunkt i prispolitikfrågan kan den, förutom på tidigare erfarenheter, även åberopa sig på uttalanden av framstående industrimän vid ett nyligen hållet möte å Svenska Teknologföreningen i Stockholm.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville godkänna det av styrelsen i 1939 års bokslut insatta inventeringspriset på kol, 26 kronor pr ton.

Västerås den 7 maj 1940.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid överlämnandet av styrelseberättelsen för 1939 får vatten- och gasverksstyrelsen anföra följande.

Av närslutna tablå framgår, att nettovinsten vid vatten-, gas- och elverken uppgick till 510.272: 33 mot beräknade 436.000: — kronor.

Utgifterna för avloppsledningarna överstego inkomsterna med 128.034: 91 mot beräknade 99.000: — kronor, beroende på att avgifter för vattenklosetter ej upptogos under sista kvartalet.

N:o 79.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1939.

Vid årets slut uppgingo verkens anläggningsvärden till 7.746.617: 94 kronor och bokförda värden 3.864.513: 68 kronor.

Omfattningen av under redogörelseåret utförda nya gatuledningar uppgick till: för vatten 5645 meter, för avlopp 5076 och för gas 5679 eller tillsammans en längd av ej mindre än 16.400 m.

Till de under 1939 avslutade ledningsarbetena voro anslag beviljade med 361.755 mot det de verkliga kostnaderna uppgingo till 391.749: 51 eller 29.994: 51 utöver beviljade anslag, motsvarande cirka 8 %. I detta sammanhang bör omnämnas, att på grund av nytt avtal arbetslönerna ökade under året, varjämte materialprisen stego. I vissa fall hava kostnaderna blivit högre, i andra lägre än de beräknade. I tablån över ledningsanläggningar har under anmärkningar angivits orsaken till skedda avvikelser från de beräknade kostnaderna.

I samband med överlämnandet av 1939 års berättelse över verksamheten vid tekniska verken hemställer styrelsen

att stadsfullmäktige ville till täckande av bristen i anslagen till de under 1939 fullbordade ledningsanläggningarna bevilja ett tilläggsanslag av kr. 29.994: 51 att utgå av medel på sätt drätselkammaren behagade föreslå.

Västerås den 7 maj 1940.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

1939 års bokslut.

N:o 79.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1939.

Inkomster.

	Beräknade	Verkliga
Vattenledningsverket	381.200: —	391.370: 52
Gasverket	678.140: —	684.818: 49
Elektricitetsverket	1.158.000: —	1.211.084: 70
	2.217.340: —	2.287.273: 71

Utgifter.

Vattenledningsverket	274.100: —	270.207: 06
Gasverket	631.540: —	648.546: 38
Elektricitetsverket	875.100: —	858.247: 94
	1.780.740: —	1.777.001: 38

Vinst.

Vattenledningsverket	107.100: —	121.163: 46
Gasverket	46.600: —	36.272: 11
Elektricitetsverket	282.900: —	352.836: 76
	436.600: —	510.272: 33
Avloppsledningarna	— 99.000: —	— 128.237: 42
Kronor	337.600: —	382.034: 91

N:o 79.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1939.

REDOGÖRELSE

över

Västerås Stads Vatten-, Gas- & Elektricitetsverks räkenskaper för år 1939.

VATTENLEDNINGSVERK.

Löpande utgifter.

Personalkostnader			
Andel i gemensamma kostnader		24.746: 00	
Direkta kostnader:			
Löner enl. lönestat	11.529: 59		
Ersättningspersonal	490: 48		
Maskinistens bostadsförmåner	700: 00	12.720: 07	37.466: 07
Administrationskostnader			
Andel i gemensamma kostnader			3.441: 00
Driftskostnader			
Tillsyn av ledningsnät		3.405: 25	
Tillsyn av installationer		1.177: 83	
Ombyte av mätare		1.439: 06	
Kraftström		33.213: 10	
Smörjoljor och diverse		8: 50	
Avgifter till Hamre och Hesslö		300: 00	
Värme, lyse och renhållning		414: 87	
Skjutsar		829: 00	
Analyser		440: 85	41.228: 46
Underhållskostnader			
Byggnader		1.246: 29	
Ledningsnät och brandposter		48.541: 39	
Maskiner och elektrisk utrustning		968: 23	
Verktyg och inventarier		2.498: 39	
Mätare		4.952: 91	
Andel av gemensamma kostnader		1.233: 00	
Brandförsäkring		222: 33	59.662: 54
Räntor och amorteringar			
Räntor enl. särskild plan		58.702: 30	
Amortering enl. särskild plan		56.482: 59	115.184: 89

Diverse utgifter		
Kundförluster	43: 20	
Utskylder	6.470: 90	6.514: 10
		263.479: 06
Kapitalökningar		
Inköp av mätare		6.710: 00
Summa utgifter		270.207: 06

Löpande inkomster.

Utförda arbeten		
Installationer efter avdrag av direkta kostnader	2.200: 00	
Skötsel och underhåll av brandposter	1.200: 00	3.400: 00
Hyror		
Maskinistens bostadsförmåner	700: 00	
Övriga hyror	599: 50	1.299: 50
Avgifter		
Vattenavgifter		380.971: 02
Övriga inkomster		
Avloppsledningarnas och gasverkets andel i förmanslöner		5.700: 00
Summa inkomster		391.370: 52

GASVERK.

Löpande utgifter.

Personalkostnader			
Andel i gemensamma kostnader		47.659: 00	
Direkta kostnader:			
Löner enl. lönestat	36.472: 32		
Kontorsbiträde	1.741: 00		
Ersättningspersonal	7.754: 40		
Andel i vattenledningsverkets avlöningar till rörnätsförmän	2.800: 00		
Gasmästarens bostadsförmåner	875: —	49.642: 72	97.301: 72
Administrationskostnader			
Andel i gemensamma kostnader		6.627: 00	
Gaspolletter		1.274: 08	
Bränsle till kontor och gasmästarbostad		321: 06	
Övriga direkta kostnader:			
Föreningsavgifter		600: 00	8.822: 14

N:o 79.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1939.

Driftskostnader		
Tillsyn av ledningsnät	2.019: 71	
Tillsyn av installationer	2.994: 43	
Ombyte av mätare	1.960: 99	
Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	2.568: 63	
Tillsyn av gatubelysningen	1.202: 56	
Gaskol	304.647: 29	
Gas från reningsverket	2.689: 60	
Vatten	2.962: 76	
Kraftström	4.496: 57	
Smörjoljor och diverse	510: 42	
Värme, lyse, städning och renhållning	3.372: 74	
Hyra för gasverkstomt	2.800: 00	
Skjutsar	1.484: 15	
Analyser	359: 81	334.069: 66
Underhållskostnader		
Byggnader och transportanläggningar	7.339: 09	
Ledningsnät	8.748: 81	
Gatubelysning	694: 95	
Ugnar och apparater, ordinarie underhåll	12.992: 36	
Mätare	6.000: 50	
Verktyg och övriga inventarier	4.513: 69	
Ommurning av ugnar	10.500: 00	
Andel av gemensamma kostnader	2.374: 00	
Brandförsäkring	706: 07	53.869: 47
Räntor och amorteringar		
Räntor enl. särskild plan	45.068: 40	
Amorteringar enl. särskild plan	67.547: 67	112.616: 07
Diverse utgifter		
Kundförluster	420: 82	
Utställningskostnader	1.583: 66	
Utskylder	9.345: 34	11.349: 82
		618.028: 88
Kapitalökningar		
Inköp av mätare		30.517: 50
	Summa utgifter	648.546: 38

Löpande inkomster.

Försäljning		
Koks och tjära	221.573: 77	

Utförda arbeten			
Installationer efter avdrag av direkta kostnader....		2.300: 00	
Hyror			
Gasmästarens bostadsförmåner		875: 00	
Avgifter			
Enskild gasförbrukning	454.464: 61		
Allmänna belysningen	5.605: 11	460.069: 72	684.818: 49
		Summa inkomster	684.818: 49

ELEKTRICITETSVERK.

Löpande utgifter.

Personalkostnader			
Andel i gemensamma kostnader		96.234: 95	
Direkta kostnader:			
Löner enl. lönestat	25.772: 00		
Ersättningspersonal	2.141: 67	27.913: 67	124.148: 62
Administrationskostnader			
Andel i gemensamma kostnader		13.381: 02	
Direkta kostnader:			
Föreningsavgifter		732: 00	14.113: 02
Driftskostnader			
Tillsyn av ledningsnät och transformatorer		1.520: 79	
Tillsyn av installationer		3.381: 81	
Ombyte av mätare		3.305: 27	
Tillsyn av maskiner i turbinhuset och reglering av dammluckor		1.391: 65	
Tillsyn av gatubelysningen		16.178: 77	
Oljor, vatten och svavelsyra		171: 38	
Energiavgift till statens kraftverk		334.295: 54	
Hyra för elektrisk utrustning		2.137: 50	
Arrende för vattenfall		3.000: 00	
Värme, lyse och renhållning		3.498: 88	
Skjutsar och diverse		2.201: 19	371.082: 78
Underhållskostnader			
Byggnader inklusive transformatorhus		1.514: 93	
Jord- och luftledningsnäten		64.484: 96	
Gatubelysning		6.753: 26	

N:o 79.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1939.

Omläggning till växelström	60.000: 00	
Turbinstationen	40: 59	
Maskiner, transformatorer och instrumentering	16.475: 03	
Mätare	14.648: 82	
Verktyg och övriga inventarier	10.015: 84	
Andel av gemensamma kostnader	4.793: 80	
Brandförsäkring	352: 77	179.080: 00
Räntor och amorteringar		
Räntor enl. särskild plan	40.612: 50	
Amorteringar enl. särskild plan	60.619: 62	
Amortering av motorfordon	1.500: 00	102.732: 12
Diverse utgifter		
Kundförluster	1.194: 49	
Utställningskostnader	3.140: 06	
Utskylder	26.814: 20	31.148: 75
		822.305: 29
Kapitalökningar		
Inköp av mätare		35.942: 65
	Summa utgifter	858.247: 94

Löpande inkomster.

Utförda arbeten		
Installationer efter avdrag av direkta kostnader		2.311: 27
Hyror		
Hyror		425: 04
Avgifter		
Enskild strömförbrukning	1.129.734: 00	
Allmänna belysningen	78.614: 39	1.208.348: 39
	Summa inkomster	1.211.084: 70

AVLOPPSLEDNINGAR.

Löpande utgifter.

Personalkostnader		
Andel i gemensamma kostnader	14.664: 00	
Direkta kostnader		
Löner	7.309: 68	

Ersättningspersonal	284: 67		**N:o 79.**
Förmanslön	1.455: 54		*Vatten- och Gasverks-*
Andel i vattenledningsverkets avlöningar till rörnätsförmän	2.900: 00	26.613: 89	*styrelsens årsberättelse för 1939.*
Administrationskostnader			
Andel i gemensamma kostnader	2.039: 00		
Diverse	2.332: 94	4.371: 94	
Driftskostnader			
Driftspersonal i reningsverket	3.966: 34		
Tillsyn av driften i pumpstationen	3.893: 99		
Tillsyn av ledningar och brunnar	3.318: 74		
Vatten	36: 84		
Kraftström	9.816: 37		
Muddring	7.056: 84		
Bortfraktning av avfall	10.211: 74		
Oljor	936: 96		
Hyra för reningsverkets tomt	3.000: 00		
Värme	1.014: 18		
Skjutsar	284: 65		
Laboratoriet	1.170: 65	44.707: 30	
Underhållskostnader			
Byggnader	2.127: 61		
Ledningsnät och brunnar	21.573: 10		
Maskiner	426: 29		
Verktyg	1.783: 67		
Andel av gemensamma kostnader	731: 00		
Brandförsäkring	170: 29	26.811: 96	
Räntor och amorteringar			
Ränta på rörelsekapitalet		7.017: 70	
Räntor enl. särskild plan	53.894: 21		
Amorteringar enl. särskild plan	59.343: 81	113.238: 02	
	Summa utgifter	222.760: 81	

Löpande inkomster.

Avgifter		
W. C.-avgifter	91.833: 79	
Avgift från gasverket för levererad gas	2.689: 60	94.523: 39
	Summa inkomster	94.523: 39

N:o 79.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1939.

TEKNISKA VERKENS GEMENSAMMA FÖRVALTNING.

Löpande utgifter.

Personalkostnader		
Löner enl. lönestat		102.712: 75
Övriga löner och arvoden:		
Ordförandearvode	500: 00	
Andel i revisionsarvoden	3.650: 00	
Extra kontorshjälp	8.200: 99	
Avlöningar vid sjukdom och olycksfall	10.470: 33	
Springpojkar	2.619: 66	25.440: 98
Pensioner enl. pensionsstat		41.670: 26
Olycksfallsförsäkring		7.996: 89
Läkare- och sjukvård		4.120: 43
Medicin		1.312: 64
Övriga personalkostnader:		
Dagtraktamente för styrelser och kommittéer		50: 00
		183.303: 95
Administrationskostnader		
Kontorskostnader	6.643: 04	
Annonsering och trycksaker	4.605: 00	
Resor och transporter	2.206: 90	
Telefon	3.917: 75	
Post	924: 90	
Renhållning och städning	4.177: 46	
Uppvärmning	2.315: 26	
Belysning	697: 71	25.488: 02
Underhållskostnader		
Underhåll av byggnader	4.153: 88	
Underhåll av inventarier	4.337: 67	
Brandförsäkring	640: 25	9.131: 80
Räntor och amorteringar		
Andel av stadens låneräntor enl. plan	198.277: 41	
Andel av stadens låneamorteringar enl. plan	224.428: 36	422.705: 77
		640.629: 54
Kapitalökningar		
Beräknad avsättning till tekniska verkens amorteringsfond, utgörande skillnaden mellan verkens och finansförvaltningens låneannuiteter		19.565: 33
	Summa utgifter	660.194: 87

Löpande inkomster.

Fördelning av gemensamma utgifter.

Andel i personalkostnader:		
Avloppsledningar	14.664: 00	
Vattenledningsverk	24.746: 00	
Gasverk	47.659: 00	
Elektricitetsverk	96.234: 95	183.303: 95
Andelar i administrationskostnader:		
Avloppsledningar	2.039: 00	
Vattenledningsverk	3.441: 00	
Gasverk	6.627: 00	
Elektricitetsverk	13.381: 02	25.488: 02
Andelar i underhållskostnader:		
Avloppsledningar	731: 00	
Vattenledningsverk	1.233: 00	
Gasverk	2.374: 00	
Elektricitetsverk	4.793: 80	9.131: 80
Andelar i räntor och amorteringar:		
Avloppsledningar	113.238: 02	
Vattenledningsverk	115.184: 89	
Gasverk	112.616: 07	
Elektricitetsverk	101.232: 12	442.271: 10
	Kronor	660.194: 87

Sammanställning av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1939 samt amortering under åren 1912—1939.

	Anläggningsvärde Kr.	Amortering Kr.	Bokfört värde Kr.
Vattenledningsverk	2.016.801: 90	800.593: 71	1.216.208: 19
Gasverk	1.766.743: 85	864.544: 08	902.199: 77
Elektricitetsverk	2.242.546: 16	1.317.893: 85	924.652: 31
Avloppsledningar	1.335.654: 07	541.237: 66	794.416: 41
Kontors- och förrådsbyggnader	38.393: 91	11.360: 91	27.033: 00
Inventarier	87.566: 68	87.565: 68	1: 00
Vattenmätare	52.983: 32	52.982: 32	1: 00
Gasmätare	94.420: 82	94.419: 82	1: 00
Elmätare	111.507: 23	111.506: 23	1: 00
Kronor	7.746.617: 94	3.882.104: 26	3.864.513: 68

N:o 79.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1939.

Nyanläggningar, fullbordade år 1939.

	Anslaget beviljat den	Brutto-kostn. kr.	Anslutn. avgifter kr.	Stadens kostn. kr.	Anm.
Vatten- avlopps- och gasledningar:					
Kva t. Pandora, Penelope och Phyllis.					
Anslagskalkyl	1936 28/5	25,600: —	12,200: —	13,400: —	Tillk. ansl.-avg. med kr. 2,500: —.
Verkl. kostn.		25,595: 87	9,665: 90	15,929: 97	
Övre Rosenhill.					
Anslagskalkyl	1936 29/6	51,000: —	26,800: —	24,200: —	
Verkl. kostn.		53,851: 05	32,413: 46	21,437: 59	
Högbergs- och Schenströmsgatorna.					
Anslagskalkyl	1937 29/4	36,000: —	20,800: —	15,200: —	Tillk. ansl.-avg med kr. 5,000: —. Ökad kostn. dels för berg och dels emedan arbetet utfördes under vintertid.
Verkl. kostn.		44,079: 78	15,920: 43	28,159: 35	
Apalbyvägen.					
Anslagskalkyl	1937 27/5	11,300: —	5,800: —	5,500: —	
Verkl. kostn.		13,276: 77	6,639: 70	6,637: 07	Ökad ledn. längd.
Jordkabel och luftledning samt transformatorstation:					
Sandgärdet.					
Anslagskalkyl	1937 27/5	25,000: —	6,300: —	18,700: —	Tillk. ansl.-avg. med c:a kronor 2,000: —.
Verkl. kostn.		19,494: 96	4,542: —	14,952: 96	
Vatten- avlopps- och gasledningar:					
Vallin- och Brahegatorna.					
Anslagskalkyl	1937 30/9	15,200: —	1,600: —	13,600: —	Ökad ledn. längd, ökat ant. serviser och ökad ansl.
Verkl. kostn.		20,904: 08	9,464: 40	11,439: 68	
Bomansgatan.					
Anslagskalkyl	1937 30/9	8,500: —	1,500: —	7,000: —	Ökad kostn. för berg och serviser.
Verkl. kostn.		14,200: 45	2,357: —	11 843: 45	
Kristiansb.-allén, Bomans-, Timmermans-, Hülphers- och Drottninggatorna.					
Anslagskalkyl	1937 28/10	29,800: —	11,500: —	18,300: —	
Verkl. kostn.		29,701: 47	12,660: 55	16,740: 92	
Jordkabel:					
Från Loviseberg till Aseas bostäder vid Emaus- och Vijkmansgatorna samt underjord. transformat.-stat. vid Tegnérgatan.					
Anslagskalkyl	1937 20/12	11,900: —	1,135: —	10,765: —	
Verkl. kostn.		9,024: 88	—	9,024: 88	

N:o 79.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1939.

	Anslaget beviljat den	Bruttokostn. kr.	Anslutn. avgifter kr.	Stadens kostn. kr.	Anm.
Jordkabel:					
Stora gatan, Skepparbacken, Östra och Västra Kyrkogatorna samt Skolgatan.					
Anslagskalkyl	1937 $^{20}/_{12}$	28,600: —	—	28,600: —	
Verkl. kostn.		26,117: 14	—	26,117: 14	
Elektr. luftledning:					
Till Emaus gård.					
Anslagskalkyl	1938 $^{31}/_{3}$	2,940: —	—	2,940: —	Utbyte av ruttna ledn.-stolp. m. m. Ökad kostn. för material.
Verkl. kostn.		4,787: 05	—	4,787: 05	
Jordkablar:					
Rudbecks-, Herrgärds-, Kaplans-, Slotts-, Västgöte- o. Hållgatorna jämte Skepparbacken samt underjordisk transformatorstation i hörnet av Käll- och Västgötegatorna.					
Anslagskalkyl	1938 $^{31}/_{3}$	62,500: —	—	62,500: —	Ökad kostn. för berg och material.
Verkl. kostn.		71,821: 03	111: 80	71,709: 23	
Vatten- avlopps- och gasledningar:					
Blåsbovägen.					
Anslagskalkyl	1938 $^{31}/_{3}$	3,500: —	—	3,500: —	
Verkl. kostn.		4,438: 20	2,078: —	2,360: 20	
Avloppsledningar:					
Stora gatan och Källgatan.					
Anslagskalkyl	1938 $^{27}/_{5}$	12,700: —	1,450: —	11,250: —	
Verkl. kostn.		14,187: 97	3,075: —	11,112: 97	
Vatten- avlopps- och gasledningar:					
Bergmarksgatan.					
Anslagskalkyl	1938 $^{27}/_{5}$	20,800: —	12,000: —	8,800: —	Ökad kostn. för berg.
Verkl. kostn.		29,228: 05	11,718: 92	17,509: 13	
Nyanlagd gata söder om Frejagatan.					
Anslagskalkyl	1938 $^{27}/_{5}$	11,300: —	6,000: —	5,300: —	
Verkl. kostn.		8,931: 31	5,079: 02	3,852: 29	
Tråddragaregatan.					
Anslagskalkyl	1938 $^{30}/_{6}$	27,300: —	9,700: —	17,600: —	Ej byggn.-verksamhet i beräkn. omfattn., varför endast en del av den planerade anläggningen erfordrades.
Verkl. kostn.		8,911: 30	2,119: 70	6,791: 60	

N:o 79.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1939.

	Anslaget beviljat den	Bruttokostn. kr.	Anslutn. avgifter kr.	Stadens kostn. kr.	Anm.
Snickaregatan.					
Anslagskalkyl	1938 25/8	4,500: —	—	4,500: —	Tillkom spåntning och på grund av omedelbar stensättn. bortfraktn. av all jord och ditfraktn. av grus, sand och packsten.
Verkl. kostn.		8,238: 50		8,238: 50	
Drottning-, Lustigkulla- och Djäknebergsgatorna.					
Anslagskalkyl	1938 29/9	45,200: —	20,200: —	25,000: —	Ökad kostn. för berg.
Verkl. kostn.		64,549: 13	29,443: 60	35,105: 53	
Avloppsledningar:					
Stora gatan.					
Anslagskalkyl	1938 24/11	13,200: —	1,000: —	12,200: —	
Verkl. kostn.		14,496: 66	2,296: 66	12,200: —	
Transformatorstation:					
Jakobsberg.					
Anslagskalkyl	1938 24/11	12,900: —	—	12,900: —	Ökad kostn. för berg och material.
Verkl. kostn.		20,440: 19	3,509: 67	16,930: 52	
Sammandrag:					
Summa anslag		459,740: —	137,985: —	321,755: —	
Summa kostn.		505,975: —	153,095: 81	352,880: 03	
Summa skillnader					
Serviser och mindre ledningsanläggningar under år 1939.					
Anslagskalkyl	1939 19/12			40,000: —	
Verkl. kostn.		111,993: 25	73,123: 77	38,869: 48	
Brist i anslag av lånemedel år 1938				7,797: 60	
Av stadsfullmäktige anvisat anslag 31/8				7,797: 60	
Sammandrag:					
Summa anslag				361,755: —	
Summa kostn.				391,749: 51	
Skillnad				29,994: 51	

Tekniska uppgifter.

N:o 79.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1939.

VATTENVERKET.

Fördelning av det förbrukade vattnet.

	År			Jämförelse mellan åren			
				1937—1938		1938—1939	
	1937	1938	1939	Ökning i			
				m³	%	m³	%
För hushållsbehov	1,931,680	2,135,310	2,133,220	203,630	9,8	— 2,090	— 0,1
För industriella behov	506,300	568,200	598,540	61,900	12,2	30,340	5,3
För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning, läckage m. m.	220,000	235,000	235,000	15,000	6,8	0	0
Summa	2,657,980	2,938,510	2,966,760	280,530	28,8	28,250	1,0

Utdrag ur driftrapporten.

Aggregat n:r	Drift i tim.	Uppfordrat vatten	
		kbm.	lit. per sek.
1	2958	987,250	92,7
2	3095	1,031,990	92,7
3	3760	947,520	70,0

Elektriska strömförbrukningen uppgick till 1.060.980 kWh, motsvarande 357,6 kWh per 1000 m³ uppfordrat vatten.

Vattnets temperatur lägst 5°, högst 10° C.

Vattenförbrukning per dygn: största 11.140 21/6
medel 8.131
minsta 5.470 25/6

N:o 79.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1939.

Vattenledningar.

		Meter	S:a meter
Stadens:			
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1938	—	93,419
	Under året lagda ledningar	5,645	—
	Under året kasserade ledningar	626	5,019
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1939	—	98,438
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1939	—	2,254
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1939		—	100,692
Enskildas:			
Gjutjärnsledningar, ej under 4″ diam.		1,211	—
Smidesjärnsledningar, ej servisledn.		311	1,522
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1939		—	102,214

År 1939 lagda vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter			S:ma meter
	8″	6″	4″	
Målargatan, från stadsäg. 2141 Z till Svarvargatan	—	—	61	61
Gatan söder om Frejagatan	—	—	66	66
Bruksgatan norrut från Metallgatan	—	—	38	38
Regementsgärdet mellan Regementsvägen och Bergmarksgatan	310	—	—	310
Lilla Johanneslund	—	205	255	460
Vasagatan norrut	309	—	—	309
Vasagatan till Tunbyvägen	—	170	—	170
Tunbyvägen norrut	123	340	—	463
Polhemsgatan från Tunbyvägen österut	—	—	123	123
Andrégatan från Tunbyvägen österut	—	—	157	157
Skallbergsgatan mellan Tunbyvägen och Vegagatan	—	103	—	103
Allégatan mellan Katrinelundsvägen och Tegelvretsgatan	—	—	92	92
Hülphersgatan från Allégatan österut	—	—	85	85
Timmermansgatan till Allégatan	—	—	55	55
Östermalmsgatan mellan Karlsgatan och Kopparbergsvägen	—	117	—	117
Skerikesvägen mellan Trumslagaregatan och Drottninggatan	—	200	—	200
Kvarnbrogatan till Skerikesvägen	—	36	—	36
Lustigkullagatan norrut till Skerikesvägen	—	288	—	288
Drottninggatan norrut till Sotargatan	271	114	—	385
Drottninggatan mellan Sotargatan och Skerikesvägen	312	35	—	347
Sotargatan från Drottninggatan västerut	—	60	—	60
Transp.	1,325	1,668	932	3,925

N:o 79.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1939.

Ledningssträckor	Meter 8″	Meter 6″	Meter 4″	S:ma meter
Transp.	1,325	1,668	932	3,925
Mileniigatan mellan Jakobsbergsgatan och Drottninggatan	160	—	—	160
Åsgatan till Mileniigatan	—	203	—	203
Jakobsbergsgatan vid stadsäg. 629	83	—	—	83
Jakobsgatan från Götgatan norrut	—	—	109	109
Tvärgatan från Drottninggatan norrut	—	—	37	37
Götgatan västerut till stadsäg. 752	69	—	—	69
Västra Bergsgatan mellan Floragatan och Västmannagatan	—	150	—	150
Kronvägen norrut till stadsäg. 842	—	51	—	51
Bondegatan från Källgatan västerut	—	—	74	74
Västermalmsgatan från Floragatan österut	—	—	29	29
Lidmansvägen, hopkoppling av ändpunkter	—	20	—	20
Kungsgatan mellan Slottsgatan och Källgatan	—	116	—	116
Västgötegatan från Hållgatan österut	—	35	—	35
Hållgatan mellan Västgötegatan och Stora gatan	—	104	—	104
Gustavsgatan mellan Floragatan och Västmannagatan	—	140	—	140
Floragatan mellan Stora gatan och Västermalmsgatan	—	20	—	20
Floragatan från Svantegatan söderut	—	—	61	61
Stohagsvägen till Gustavsgatan	—	—	78	78
Trappgatan till Clareusgatan	—	—	48	48
Clareusgatan till Hållgatan	—	—	133	133
Summa	1,637	2,507	1,501	5,645

År 1939 kasserade vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter 4″
Kungsgatan mellan Slottsgatan och Källgatan	116
Hållgatan mellan Västgötegatan och Stora gatan	104
Västgötegatan från Hållgatan österut	35
Västra Bergsgatan från Floragatan till Västmannagatan	150
Floragatan från Svantegatan söderut	61
Floragatan från Västmannagatan norrut	20
Gustafsgatan mellan Floragatan och Västmannagatan	140
Summa	626

Vattenmätare: ökade från 2.410 till 2.553 st.
Brandposter: „ „ 482 „ 512 „
Vattenserviser: inom stadens planlagda område anlades 16 st.
utom „ „ „ „ 172 „

Vatten utlämnas till Hamre egendom och Hesslö flygfält, belägna utanför stadens område.

N:o 79.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1939.

Avloppsledningarna.

	Meter	S:a meter
Stadens:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1938	—	78,423
Under året lagda ledningar	5,076	—
Under året kasserade ledningar	267	4,809
	—	83,232
Enskildas:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1939 (huvudledningar)	—	394
Avloppsledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1939	—	83,626

År 1939 lagda avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter				S:ma meter
	18″	15″	12″	9″	
Målargatan från stadsäg. 2141 Z till Svarvaregatan	—	—	—	58	58
Gatan söder om Frejagatan	—	—	—	66	66
Bruksgatan norrut från Metallgatan	—	—	—	38	38
Lilla Johanneslund	—	—	243	255	498
Vasagatan norrut	766	—	—	—	766
Vasagatan till Tunbyvägen	—	—	170	—	170
Tunbyvägen norrut	—	—	187	246	433
Polhemsgatan från Tunbyvägen österut	—	—	—	123	123
Andrégatan från Tunbyvägen österut	—	—	—	157	157
Skallbergsgatan mellan Tunbyvägen och Vasagatan	—	—	—	103	103
Allégatan mellan Katrinelundsvägen och Hülphersgatan	—	—	—	68	68
Hülphersgatan från Allégatan österut	—	—	—	85	85
Lovisebergsvägen från Ringvägen norrut	—	—	—	68	68
Timmermansgatan österut	—	—	—	25	25
Östermalmsgatan från Karlsgatan västerut	—	—	—	60	60
Stora gatan vid A. S. E. A.	—	—	68	—	68
Skerikesvägen mellan Trumslagaregatan och Drottninggatan	—	—	—	168	168
Lustigkullagatan norrut till Skerikesvägen	—	—	—	257	257
Drottninggatan mellan Sotargatan och Skerikesvägen	—	—	—	661	661
Sotargatan från Drottninggatan västerut	—	—	—	60	60
Mileniigatan mellan Åsgatan och Drottninggatan	—	—	—	74	74
Åsgatan till Mileniigatan	—	—	—	203	203
Jakobsbergsgatan norrut	—	—	—	48	48
Jakobsgatan från Götgatan norrut	—	—	—	109	109
Tvärgatan från Drottninggatan norrut	—	—	—	37	37
Götgatan västerut till stadsäg. 752	—	—	—	69	69
Kronvägen norrut till stadsäg. 842	—	—	—	51	51
Djäknebergsgatan från Lustigkullagatan söderut	—	—	—	61	61
Transp.	766	—	668	3,150	4,584

Ledningssträckor	Meter				S:ma meter
	18″	15″	12″	9″	
Transp.	766	—	668	3,150	4,584
Bondegatan från Källgatan västerut	—	—	—	68	68
Västermalmsgatan västerut	—	—	—	74	74
Kungsgatan från Slottsgatan västerut	—	—	—	98	98
Västgötegatan från Hållgatan österut	—	—	35	—	35
Hållgatan mellan Västgötegatan och Stora gatan	—	—	—	34	34
Gustafsgatan från Floragatan västerut	—	—	—	32	32
Floragatan från Svantegatan söderut	—	—	—	63	63
Claréusgatan västerut	—	—	—	75	75
Bräddavlopp vid Nedre Hyttvägen	—	13	—	—	13
Summa	766	13	703	3,594	5,076

År 1939 kasserade avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter		S:ma meter
	12″	9″	
Stora gatan vid A. S. E. A.	68	—	68
Kungsgatan från Slottsgatan västerut	—	98	98
Hållgatan mellan Västgötegatan och Stora gatan	—	34	34
Västgötegatan från Hållgatan österut	35	—	35
Gustafsgatan från Floragatan västerut	—	32	32
Summa	103	164	267

Bräddavlopp anordnades vid Gasverksvägen, Hamngatan, Turbinhuset, Övre Hyttvägen och Ridhuset.

Avloppsserviser: Inom stadens planlagda område anlades 24 st.
Utom „ „ „ „ 173 „

Vattenklosetter: Antalet ökade från 7.181 till 8.609 st.

Stadens nya reningsverk sattes i drift den 12 april 1939. En del återstod då ännu att komplettera, bl. a. den elektriska fjärrmanövreringen. Byggnadsarbetena påbörjades i september månad 1937.

Med driftsresultaten i detta verk har man hittills haft anledning vara synnerligen tillfredsställd. Avloppsvätskan befrias så gott som fullständigt från de mekaniskt inblandade orenligheterna, vilket gör att avloppsvattnet då detsamma lämnar verket har en klar färg. Vid torr väderlek har verket att dagligen mottaga cirka 10.000 kbm. avloppsvätska, ur vilken avskiljes omkring 25 kbm. slam, som i rötkamrarna utruttnas varvid en slutprodukt erhålles, som — enligt erfarenheter från äldre verk — efter lämplig behandling utgör ett värdefullt gödningsämne. Vid denna förruttnelseprocess alstras metangas, varav vid härvarande verk dagligen erhålles cirka 500 kbm., som tillföres gasverket och på grund av ett högt värmevärde motsvarar omkring 600 kbm. stadsgas.

Verket har beräknats och konstruerats av A.-B. Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm med biträde av stadsarkitekten S. Ahlbom för den arkitektoniska delen. Byggnadsentreprenörer hava varit:

N:o 79. *Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1939.*

för byggnader ..... Nya Asfalt A.-B., Stockholm,
„ pumpar ..... A.-B. Zander & Ingeström, Stockholm,
„ omrörare, slamskrapor och rensskärare samt pumpar för slam ..... A.-B. Tornborg & Lundebergh, Stockholm,
„ värmeanläggningar ..... Västerås Rörläggn.-A.-B., Västerås,
„ elektriska anläggningar .... Allmänna Svenska El. A.-B. och Västerås Elektr. Byrå.

In- och utvändiga ledningar för vatten, avlopp, gas och slam utfördes i egen regi.

GASVERKET.

	År		Jämförelse mellan åren 1938 och 1939	
	1938	1939	+ —	%
Förgasade kol ..... ton	8,397	8,304	— 93	— 1,1
Tillverkad gas ..... kbm.	3,091,880	3,279,620	187,740	6,1
Gasutbyte pr 1.000 kg. kol .... „	368,2	394,9	26,7	7,3
Koks från ugnarna ..... hl.	138,110	138,228	168	0,1
Koks till försäljning ..... „	105,810	107,348	1,538	1,5
Koks till försäljning pr 1.000 kg. kol	12,6	12,9	0,3	2,4
Koks till undereldning ..... hl.	32,300	30,930	— 1,370	— 4,2
Till undereldning använd koks i % av förgasade kol ..... %	18,8	18,6	— 0,2	— 1,1
Erhållen tjära ..... kg.	325,600	402,750	77,150	23,7
Erhållen tjära pr 1.000 kg. kol.... „	38,8	48,5	9,7	25,0
Antal laddningar ..... st.	4,911	4,861	— 50	— 1,0
Kol pr laddning ..... kg.	1,709,8	1,708,3	— 1,5	— 0,1
Erhållen metangas från reningsverket ..... kbm.	—	33,620	—	—
Gasförbrukning pr år och invånare ..... „	88,5	89,1	0,6	0,7

Fördelning av den förbrukade gasen.

	1938		1939		Jämförelse mellan åren 1938 och 1939	
	kbm.	%	kbm.	%	Ökn, resp. minskn.	
	av årsförbrukningen				kbm.	%
Offentlig belysning	55,541	1,8	27,466	0,8	— 28,075	— 50,5
Enskild värme- och lysgas	2,638,700	85,9	2,913,626	87,9	274,926	10,4
Gasverkets eget behov	46,609	1,6	25,940	0,8	— 20,669	— 44,3
Felmätningar och förluster	328,536	10,7	348,088	10,5	19,552	6,0
Summa	3,069,386	100,0	3,315,120	100,0	245,734	8,0

Gasförbrukning pr dygn: största 13.850 kbm. 22/12
medel 9.083 „
minsta 4.990 „ 25/6

Gasledningarna.

		Meter	S:ma meter
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1938	—	72,087
	Under året lagda ledningar	5,697	—
	Under året kasserade ledningar	328	5,351
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1939	—	77,438
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1938	5,808	—
	Under året kasserade ledningar	734	5,074
Gasledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1939		—	82,512

År 1939 lagda gasledningar.

Ledningssträckor	Meter				S:ma meter
	12″	8″	6″	4″	
Målargatan från stadsäg. 2141 Z till Svarvaregatan	—	—	—	61	61
Gatan söder om Frejagatan	—	—	—	66	66
Bruksgatan norrut från Metallgatan	—	—	—	38	38
Regementsgärdet mellan Regementsvägen och Bergmarksgatan	—	310	—	—	310
Vasagatan norrut	—	309	—	—	309
Vasagatan till Tunbyvägen	—	—	170	—	170
Tunbyvägen norrut	—	123	310	—	433
Polhemsgatan från Tunbyvägen österut	—	—	—	123	123
Andrégatan från Tunbyvägen österut.....	—	—	—	157	157
Allégatan mellan Katrinelundsvägen och Tegelvretsgatan	—	—	—	92	92
Skallbergsgatan mellan Tunbyvägen och Vegagatan	—	—	103	—	103
Hülphersgatan från Allégatan österut	—	—	—	85	85
Timmermansgatan till Allégatan	—	—	—	55	55
Östermalmsgatan mellan Karlsgatan och Kopparbergsvägen	—	—	117	—	117
Stora gatan mellan Köpmangatan och Vasagatan..	—	118	—	—	118
Stora gatan vid A. S. E. A.	230	—	—	—	230
Skerikesvägen mellan Trumslagaregatan och Drottninggatan	—	—	200	—	200
Lustigkullagatan norrut till Skerikesvägen	—	—	288	—	288
Drottninggatan till Sotargatan	—	—	732	—	732
Sotargatan från Drottninggatan västerut	—	—	60	—	60
Mileniigatan mellan Jakobsbergsgatan och Drottninggatan	—	—	160	—	160
Åsgatan till Mileniigatan	—	—	203	—	203
Jakobsbergsgatan vid stadsäg. 629	—	83	—	—	83
Jakobsgatan från Götgatan norrut	—	—	—	109	109
Tvärgatan från Drottninggatan norrut	—	—	—	37	37
Götgatan västerut till stadsäg. 752	—	69	—	—	69
Västra Bergsgatan mellan Floragatan och Västmannagatan	—	—	150	—	150
Transp.	230	1,012	2,493	823	4,558

N:o 79.
Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1939.

Ledningssträckor	Meter				S:ma meter
	12″	8″	6″	4″	
Transp.	230	1,012	2,493	823	4,558
Kronvägen norrut till stadsäg. 842	—	—	51	—	51
Bondegatan från Källgatan västerut	—	—	74	—	74
Västermalmsgatan från Floragatan österut	—	—	—	102	102
Djäknebergsgatan från Lustigkullagatan söderut	—	—	129	—	129
Lidmansvägen, hopkoppling av ändpunkter	—	—	20	—	20
Kungsgatan mellan Slottsgatan och Källgatan	—	—	115	—	115
Västgötegatan från Hållgatan österut	—	—	35	—	35
Hållgatan mellan Västgötegatan och Stora gatan	—	106	—	—	106
Gustafsgatan mellan Floragatan och Västmannagatan	—	—	140	—	140
Floragatan mellan Stora gatan och Västermalmsgatan	—	—	105	—	105
Floragatan från Svantegatan söderut	—	—	—	63	63
Trappgatan till Claréusgatan	—	—	—	48	48
Claréusgatan till Hållgatan	—	—	—	133	133
Summa	230	1,118	3,162	1,169	5,679

År 1939 kasserade gasledningar.

Ledningssträckor	Meter				S:ma meter
	12″	4″	3″	2″	
Stora gatan mellan Köpmangatan och Vasagatan	—	—	—	118	118
Stora gatan vid A. S. E. A.	230	—	—	—	230
Västra Bergsgatan mellan Floragatan och Västermalmsgatan	—	—	—	150	150
Kungsgatan mellan Slottsgatan och Källgatan	—	—	—	115	115
Västgötegatan från Hållgatan österut	—	—	35	—	35
Hållgatan mellan Västgötegatan och Stora gatan	—	—	—	106	106
Gustafsgatan mellan Floragatan och Västmannagatan	—	—	—	140	140
Floragatan mellan Stora gatan och Västermalmsgatan	—	—	—	105	105
Floragatan från Svantegatan söderut	—	63	—	—	63
Summa	230	63	35	734	1,062

Antal gatulyktor vid årets slut	34 st.
Antal gasmätare den 31 dec. 1938	9.302 „
Ökning under året	784 „
Antal gasmätare den 31 dec. 1939	10.086 „
Därav automatmätare	7.131 „
Gasserviser: Inom stadens planlagda område utfördes	18 „
Utom „ „ „ „	100 „
Varmvattenberedarnas antal motsvarande	723 „

N:o 79.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1939.

Verkets två äldsta 3-kammarugnar, byggda 1928, ommurades och stå nu som reserv. Arbetet omfattade nybyggnad av kamrarna med tillhörande kanaler samt generatorerna i höjd med oxidvalvet. Generatorerna utrustades samtidigt med dubbelrost med slaggportar på båda sidor, varvid nya stödramar anbringades.

Uppfördes en verkstadsbyggnad med personalrum och rum för driftskontroll. Byggnaden är i en våning och har en storlek av 180 kvm., varav verkstaden utgör hälften. Personalrummen, fyra till antalet, bestå av ett matrum, två omklädningsrum samt ett tvätt- och duschrum.

Från det bredvidliggande reningsverket för avloppsvätska anlades en 240 m. lång 4″ gasledning för överföring av den i reningsverket alstrade metangasen (500—600 kbm. pr dygn).

Genom Järnvägens område nedlades 90 m. 14″ stålrör och kunde därefter den under föregående år mellan gasverket och staden nedlagda 14″ huvudledningen tagas i bruk.

För noggrannare kontroll av driften anskaffades 2 st. Ados automatiska registrerande kalorimetrar, 1 st. Siemens registrerande tryckskrivare för stads- och produktionstryck samt en spec. vikt-mätare från Debroverken. Den ena av kalorimetrarna är placerad på metangasledningen.

ELEKTRICITETSVERKET.

	År		Jämförelse mellan åren 1938—1939	
	1938	1939	Ökn. resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Likström:				
Dieselmotorerna exkl. förluster	—	—	—	—
Turbinhusgeneratorerna exkl. förluster	329,845	286,077	— 43,768	— 13,3
Motorgeneratorerna exkl. förluster	1,721,638	1,773,630	51,992	3,0
Totalt exkl. förluster	2,051,483	2,059,707	8,224	0,4
Växelström:				
Från dieselmotorerna	—	4,914	4,914	—
Från Älvkarleby direkt distribuerad	9,098,428	10,795,233	1,696,805	18 6
Från Älvkarleby till omformning	2,230,292	2,091.903	— 138,389	— 6,2
Från Älvkarleby totalt	11,328,720	12,887,136	1,558,416	13,8
Batteri, urladdning	12,369	10,678	— 1,691	— 13,7
Batteri, förluster	4,123	3,559	— 564	— 13,7
Förluster vid omformning	441,417	247,593	— 193,824	— 43,9
Förluster vid utjämning	23,969	31,373	7,404	30,8
Magnetiseringsström	39,145	35,748	— 3,397	— 8,7

N:o 79.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1939.

Levererad ström.

	År		Jämförelse mellan åren 1938—1939	
	1938	1939	Ökn. resp. minskn.	
	kWh	kWh	kWh	%
Till offentlig gatubelysning:				
2 % likström, 98 % växelström	595,922	730,302	134,380	22,6
Till enskild belysning:				
Likström	1,467,424	1,201,399	— 266,025	— 18,1
Växelström	3,010,043	3,527,449	517,406	17,2
Till kraft:				
Likström	702,241	554,807	— 147,434	— 21,0
Växelström	4,468,128	5,368,489	900,361	20,2
Egen förbrukning:				
Belysning	9,486	9,549	63	0,1
Kraft och värme	58,115	52,807	— 5,308	9,1
Totalt	10,311,359	11,444,802	1,133,443	11,0

Total anslutning.

	Anslutn. 31/12 1938	Ökning resp. minskning 1939	Anslutning 31/12 1939		
			st.	hkr	kW
Belysning:					
Gatubelysning:					
Likström: Glödlampor ..... st.	26	—	26		
kW	5,9	—			5,9
Växelström: Glödlampor ..... st.	832	315	1,147		
kW	189,2	89,66			278,86
				Summa kW	284,76
Enskild belysning:					
Likström: Glödlampor ..... st.	41,110	— 146	40,964		
kW	1,078,76	— 5,84			1,072,92
Båglampor ..... st.	14	—	14		
kW	34,50	—			34,50
Växelström: Glödlampor ..... st.	113,212	12,575	125,787		
kW	5,093,24	503			5,596,24
Båglampor ..... st.	12	—	12		
kW	16,50	—			16,50
				Summa kW	6,720,16

N:o 79.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1939.

	Anslutn. 31/12 1938	Ökning resp. minskn. 1939	Anslutning 31/12 1939 st.	hkr	kW
Kraft:					
Likström: Motorer ..... st.	1,005	—	1,005		
hkr.	1,879,65	—		1,879,65	
kW	1,560,13	—			1,560,13
Växelström: Motorer ..... st.	3,306	142	3,448		
hkr.	6,381,35	256,53		6,637,88	
kW	4,905,40	188,81			5,094,21
				Summa kW	6,654,34
Diverse apparater:					
Likström ..... st.	2,884	1	2,885		
kW	1,947,08	4,5			1,951,58
Växelström ..... st.	9,391	1,192	10,583		
kW	5,163,52	538,91			5,702,43
				Summa kW	7,654,01

Den 31 dec. 1939 utgjorde hela anslutningen ..... 21.313,27 kW
varav likström ..... 4.625,03 „
och växelström ..... 16.688,24 „

Transformatorer:

Från 2,7—500 kVA, 6.400 volt, 139 st. om tillsammans 12.201,7 kVA.

Mätare:	Likström	Växelström
Den 31 dec. 1938	3.993	10.625
Minskning resp. ökning under året	— 568	1.642
Den 31 dec. 1939	3.425	12.267
	Summa:	15.692

Under året utförda elektriska servisledningar:

Jordkabel	97	serviser
Luftledning	37	„
	Summa 134	serviser

Antal abonnenter:	År 1938	År 1939
På taxa 7 (nattström)	30	30
9 (äldre hushållstaxan)	328	282
8 (nya hushållstaxan)	8.083	9.069

N:o 79.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1939.

Utförda ledningsarbeten m. m.

Högspänningsjordkablar nedlades:

från Reningsverket via Elverket och Stohagsvägen till Djuphamnen, 3×150 kvmm.,
från transformatorstationen vid Drottninggatan till ny underjordisk transf.-station vid Kronvägen, 3×50 kvmm.,
från Gamla Stadshusets källare till kv. Livia, 2 st. 3×50 kvmm.,
från Arosvallen till ny transformatorstation vid Nedre Vega, 3×50 kvmm.,
till ny transformatorstation vid Lilla Johanneslund, 3×16 kvmm.,
i Floragatan från Stora gatan till Gustavsgatan, 2 st. 3×50 kvmm.

Högspännings-luftledningar framdrogos till:

transformator vid Lundby prästgård,
„ „ Krista Nr. 2,
„ „ Hammarby gård,
„ „ Hovdesta.

Nya transformatorstationer och tillökning av äldre:

vid Djuphamnen	1 st.	500 och 1 st.	30	kVA
„ Vestmanlands Läns Tidning	2	„	100	„
„ Konsum	1	„	100	„
„ Kronvägen, underjordisk	1	„	100	„
„ Nedre Vega	1	„	100	„
„ Lilla Johanneslund	1	„	100	„
„ Andelsslakteriet	1	„	70	„
„ Lundby prästgård	1	„	25	„
„ Krista Nr. 2	1	„	25	„
„ Hammarby gård	1	„	25	„
„ Hovdesta	1	„	7,5	„

Lågspänningsjordkablar för växelström nedlades:

vid Djuphamnen till två oljefirmor,
vid Gamla Hamnen, östra kajen, till 7 st. kontaktbrunnar,
i Kopparbergsvägen, Karls-, Allé-, Timmermans-, Östermalms-, Utanby- och Nygatorna för kvarteren Josef, Ivar, Kåre, Hubert, Högne och Konrad, vilka överfördes till växelström,
i Flora-, Västmanna-, Stora-, Västra Bergs-, Gustavs-, Svante- och Villagatorna.

Luftledningar för lågspänning framdrogos:

i Papegojvreten och i Apalbyvägen
samt förstärktes inom Sommarro område och i Skultunavägen.

I elektricitetsverket utökades högspänningsställverket för centrala staden med 2 fack med oljebrytare, avsedda för Djuphamnens och Västra Förstadens högspänningskablar.

Den elektriska gatubelysningen utökades med 193 lampor.

Västerås den 7 maj 1940.

N:o 79.
Vatten- och Gasverks-styrelsens årsberättelse för 1939.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Västerås 1940. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 80.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna redogörelsen för Västerås stads räkenskaper för år 1939 och i anslutning därtill anföra följande.

Såsom av sammanställningen framgår har 1939 års budget lämnat ett nettoöverskott på 197.654 kronor 61 öre. Härvid är att märka, att genom efterdebitering på grund av Kammarrättens utslag ifråga om Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets taxering under året influtit ett belopp av 412.128 kronor 51 öre, med vilket belopp budgetens nettoöverskott rätteligen skall ökas. Då emellertid ifrågavarande taxeringsmål dragits under Kungl. Maj:ts prövning, har drätselkammaren ansett, att beloppet bör reserveras i avvaktan på slutligt utslag. Beloppet har därför i räkenskaperna upptagits jämväl på utgiftssidan.

Den bristande överensstämmelsen mellan bokslut och budget ifråga om lån och investeringar beror därpå, att en dubbelföring av belopp, som ägt rum i budgeten, sedermera rättats. Åtgärden har ingen inverkan på budgetutfallet, enär beloppet ifråga går ut och in i räkenskaperna. Ifråga om folkskolans stat må anmärkas, att utgifterna för lärarlöner blivit icke oväsentligt högre än de beräknade. De ökade utgifterna motsvaras på inkomstsidan av ökat statsbidrag. Att ökningen här proportionellt icke blivit lika stor som ökningen på utgiftssidan förklaras därav, att statsbidraget utgår för statens budgetår i efterskott och att i årets räkenskaper icke, såsom tidigare skett, upptagits fordran på ännu icke utanordnade statsbidrag, utan som inkomst har upptagits endast vad som under året verkligen influtit i statsbidrag.

I fråga om allmän pensionsförsäkring hava utgifterna blivit avsevärt högre än de beräknade, beroende därpå, att vid budgetens uppgörande utgifterna beräknades med ledning av från Pensionsstyrelsen lämnade uppgifter, vilka sedermera visat sig vara felaktiga.

Vid räkenskapsberättelsen äro fogade dels en specifikation på av Västerås stad förvaltade donationsfonder, dels en specifikation över tekniska verkens ofullbordade arbeten, dels slutligen en förteckning över av staden tecknade borgensförbindelser.

Västerås den 13 juni 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

REDOGÖRELSE
över Västerås stads räkenskaper för år 1939.

Huvudräkning.

DEBET.

Tillgångar vid årets början:

Fasta tillgångar:			
Fastigheter	19.402.020: 88		
Inventarier	931.290: 91		
Investeringar: aktier och fordringar	4.860.625: 68	25.193.937: 47	
Rörelsetillgångar:			
Kassamedel, kontant	18.620: 50		
„ bankräkningar	1.139.732: 75		
Diverse fordringar	1.935.746: 16		
Lager och förråd	457.328: 26	3.551.427: 67	
Förskotterade medel		3.608.716: 89	32.354.082: 03
Inkomster under året:			
Enligt redogörelse			11.317.551: 25
Värdeökningar under året:			
Fastigheter och anläggningar		2.080.869: 35	
Inventarier		283.992: 45	
Kapitalavbetalningar å lån		759.996: 63	3.124.858: 43
Skulder vid årets slut:			
Fasta skulder: Lån		16.698.513: 31	
Rörelseskulder		576.015: 14	
Reserverade medel		3.683.218: 01	
Reserverade överskott av skattemedel		607.323: 35	
„ inkomstmedel		989.739: 39	
Fondmedel		2.599.089: 71	25.153.898: 91
		Kronor	71.950.390: 62

KREDIT.

Skulder vid årets början:	
Fasta skulder: Lån	17.458.509: 94
Rörelseskulder	474.661: 55
Reserverade medel	3.142.603: 51

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Reserverade överskott av skattemedel	646.172: 85	
„ „ „ fondmedel	55.231: 05	
„ inkomstmedel	396.884: 40	
Fondmedel	2.444.591: 20	24.618.654: 50
Utgifter under året:		
Enligt redogörelse		11.119.896: 64
Värdeminskningar under året:		
Fastigheter	898.967: 55	
Inventarier	124.686: 03	
Amortering å utlämnade lån	25.862: 28	
Inbetalda bostadslån	29.607: 80	1.079.123: 66
Inkomster utöver utgifter i årets stat:		
Överskott i årets stat		197.654: 61
Tillgångar vid årets slut:		
Fasta tillgångar:		
Fastigheter	20.583.922: 68	
Inventarier	1.090.597: 33	
Investeringar: aktier och fordringar	4.805.155: 60	26.479.675: 61
Rörelsetillgångar:		
Kassamedel, kontant	26.819: 99	
„ bankräkningar	573.198: 86	
Diverse fordringar	1.861.397: 73	
Lager och förråd	493.453: 91	2.954.870: 49
Förskotterade medel		5.500.515: 11
		34.935.061: 21
	Kronor	71.950.390: 62

Fond- och lånestatens utgifter och inkomster år 1939.

DEBET.

Utgifter.

Avsättning till egna fonder:		
Till Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:		
Diverse fastighetsförsäljningar 1/1—30/9 1938	56.978: 13	
Försålda fastigheter vid Strömsholms våg	25.902: 93	
Behållning å anslag till järnvägsövergång till nya hamnen	55.231: 05	

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

Försäljning av fastighet till landstinget (Stfm. 25/8 1938) med avdrag av Donationsjordsfondens andel av försäljningssumman	7.500: —	145.612: 11	
Avsättning till Donationsjordsfonden: Andel i försäljningssumman för till landstinget försåld fastighet (Stfm. 25/8 1938)	85.000: —		
Försäljning av två områden å Östra utmarken till K. Vattenfallsstyrelsen (Stfm. 31/3 och 30/6 1938)	14.000: —	99.000: —	244.612: 11
Anslag ur lånemedel:			
Hamnar: Uppförande av oljekaj vid Djuphamnen (Stfm. 25/8 1938)		87.000: —	
Elektricitetsverk: Nya elektriska ledningar och transformatorutbyggnader för djuphamnen och västra förstaden (Stfm. 24/11 1938)	110.500: —		
Ny transformatorstation å Jakobsberg (Stfm. 24/11 1938)	12.900: —	123.400: —	
Tekniska verkens gemensamma förvaltning: Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i norra delarna av Drottning-, Lustigkulla- o. Djäknebergsgatorna (Stfm. 29/9 1938)....	25.000: —		
Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Jakobsbergsgatan (Stfm. 29/9 1938)	5.000: —		
Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar till och inom Övre Vega (Stfm. 27/10 1938)	65.800: —		
Anläggning av avlopps- och gasledningar i del av Stora gatan (Stfm. 24/11 1938)	12.200: —		

Ledningsserviser och andra mindre ledningsutsträckningar under år 1939 Fa	40.000: —	148.000: —	
Underskott från tidigare år:			
Diverse ledningsanläggningar för Tekniska verken, tilläggsanslag (Stfm. 27/5 1938)		6.198: 72	
Utbyggnad av gasverket, tilläggsanslag (Stfm. 24/11 1938)		9.000: —	373.598: 72
Anslag att förskotteras och sedermera amorteras i kommande års skattestater.			
Hamnar:			
Anskaffning av skärmar för malmupplagen, malmskopor och bilvåg			63.085: —
Anslag ur Tekniska verkens amorteringsfond.			
Elektricitetsverk.			
Transformatorstation och elektriska ledningar för bostadsområde vid Emaus- och Vijkmansgatorna (Stfm. 20/12 1937)		10.765: —	
Elektriska ledningar i delar av Stora gatan, Skepparbacken, Ö. och V. Kyrkogatorna samt Skolgatan (Stfm. 20/12 1937)		28.600: —	
Övertagande av leverans av elektrisk ström till Emaus gård (Stfm. 31/3 1938)		2.940: —	
Anläggande av transformatorstation vid Källgatan samt div. nya elektriska ledningar inom staden (Stfm. 31/3 1938)		62.500: —	104.805: —
Avloppsledningar.			
Ledningar i delar av Stora gatan och Källgatan (Stfm. 27/5 1938)			11.250: —
Tekniska verkens gemensamma förvaltning.			
Anläggning av diverse nya vatten-, avlopps- och gasledningar (Stfm. 28/10 1937)		18.300: —	
Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Blåsbovägen (Stfm. 31/3 1938)		3.500: —	
Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Bergmarksgatan (Stfm. 27/5 1938)		8.800: —	
Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Åsgatan (Stfm. 27/5 1938)		3.500: —	

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Frejaområdet (Stfm. 27/5 1938)	5.300: —	
Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i delar av Tråddragar- och Målargatorna m. m. (Stfm. 30/6 1938)	17.600: —	
Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Kungsgatan (Stfm. 25/8 1938)	13.800: —	
Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i Snickaregatan (Stfm. 25/8 1938)	4.500: —	75.300: —

Anslag ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

Allmän fastighetsförvaltning.

Köp av tomtfastighet inom Bjärby egendom (Stfm. 20/12 1937)	1.350: —		
Köp av norra delen av Björnön (Stfm. 20/12 1937)	70.000: —		
Köp av mark för utläggning av Fogdegatan (Stfm. 24/2 1938)	507: 50		
Köp av mark för utläggning av Källgatan vid kv. Mina (Stfm. 31/3 1938)	675: —		
Köp av mark för framdragning av Borrargatan (Stfm. 25/8 1938)	185: —		
Köp av fastigheten n:r 1 i kvart. Heimer (Stfm. 29/9 1938)	54.908: 52	127.626: 02	
Gatuarbeten, rivning av byggnader m. m.		34.533: 69	
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.		2.778: 75	164.938: 46
		Kronor	1.037.589: 29

KREDIT.

Inkomster.

Lån och investeringar.

Förskotterade medel för täckande av låneanslag	373.598: 72	
Förskotterade medel att sedermera amorteras i kommande års skattestater	63.085: —	436.683: 72

Disposition ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

Anslag enl. Stfm:s beslut för inköp av fastigheter..	127.626: 02	
Diverse fastighetsutgifter 1/1—30/9 1938	37.312: 44	164.938: 46

Disposition ur Tekniska verkens amorteringsfond.

Anslag ur fonden enl. Stfm:s beslut för div. anläggningar	191.355: —

Inkomster av försålda fastigheter att tillföras egna fonder.

Diverse fastighetsförsäljningar 1/1—30/9 1938 med avdrag för utgifter i samband med försäljningen Kr. 570: 75	56.978: 13	
Försålda fastigheter vid Strömsholms våg	25.902: 93	
Försäljning av fastighet till landstinget (Stfm. 25/8 1938 n:r 97)	92.500: —	
Försäljning av två områden å Östra utmarken av donationsjordsnatur till K. Vattenfallsstyrelsen (Stfm. 31/3 och 30/6 1938. K. M:ts tillstånd den 22/9 1938)	14.000: —	189.381: 06

Överskott att tillföras Reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

Behållning å anslag till järnvägsövergång till nya hamnen	55.231: 05
Kronor	1.037.589: 29

N:o 80.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Specialstater.

1. FINANSFÖRVALTNING.

1 A. Lån och investeringar.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter:		
	Låneräntor.		
511	Låneräntor enligt plan	585.897: 80	592.729: 15
512	Övriga låneräntor	250: —	9.147: 57
	Diverse utgifter.		
711	Låneprovisioner	225: —	2.932: 78
		586.372: 80	604.809: 50
	Kapitalökningar.		
831	Låneamorteringar enligt plan	740.875: 19	718.250: 61
831 a	Övriga låneamorteringar		29.746: 02
832	Amorteringar å förskotterade medel för anslag att gäldas under flera år	68.801: 73	70.563: 92
833	1:sta årets amortering å del av köpeskilling för Björnön	12.000: —	12.000: —
	Summa utgifter kronor	1.408.049: 72	1.435.370: 05

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster:		
	Räntor och utdelningar.		
971	Andelar i stadens låneräntor	337.901: 74	348.625: 98
972	Räntor å utlämnade bostadslån	18.566: 10	29.763: 86
973	Räntor å övriga utlämnade lån	3.858: 89	3.858: 89
974	Räntor å till stadens förvaltningar förskotterade medel	11.043: 62	11.043: 62
975	Räntor å rörliga medel	15.040: —	56.231: 85
976	Utdelningar å aktier	4.950: —	4.950: —
		391.360: 35	454.474: 20
	Kapitalminskningar.		
981	Andelar i stadens låneamorteringar	390.077: 30	390.082: 46
982	Andelar i amortering å förskotterade medel	68.801: 73	70.563: 92
983	Amorteringar å utlämnade bostadslån	14.073: 48	21.862: 28
983a	Extra amortering å utlämnade bostadslån		29.607: 80
984	Amorteringar å övriga utlämnade lån	2.000: —	2.000: —
	Summa inkomster kronor	866.312: 86	968.590: 66

Skattestatens utgifter och inkomster för år 1939 jämförda med i stat upptagna belopp.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter		Summa verkliga löpande utgifter och kapitalökningar:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster		Summa verkliga löpande inkomster och kapitalminskningar:	I förhållande till budgeten uppkomna	
		Löpande utgifter:	Kapitalökningar:			Löpande inkomster:	Kapitalminskningar:		Överskott:	Underskott:
1. Finansförvaltning.										
1 A. Lån och investeringar	1.408.049: 72	604.809: 50	830.560: 55	1.435.370: 05	866.312: 86	454.474: 20	514.116: 46	968.590: 66	74.957: 47	
1 B. Egna fonder	226.333: 63		225.708: 56	225.708: 56					625: 07	
1 C. Skatter och liknande avgifter	65.000: —	444.148: 07		444.148: 07	3.632.152: 58	4.095.580: 97		4.095.580: 97	84.280: 32	
2. Fattigvård.										
2 A. Ålderdomshem	266.528: 60	289.674: 58		289.674: 58	144.470: —	175.416: 09		175.416: 09	7.800: 11	
2 B. Yttre fattigvård	382.113: —	319.695: 96		319.695: 96	104.159: —	107.809: 28		107.809: 28	66.067: 32	
3. Barnavård.										
3 A. Barnhem	17.882: —	14.516: 21		14.516: 21	2.000: —	2.810: 42		2.810: 42	4.176: 21	
3 B. Yttre barnavård	113.814: —	117.971: 81	468: 94	118.440: 75	51.300: —	64.194: 28		64.194: 28	8.267: 53	
4. Alkoholistvård.										
4 A. Nykterhetsnämnd	3.900: —	3.212: 13		3.212: 13		1.000: —		1.000: —	1.687: 87	
5. Undervisnings- och bildningsanstalter.										
5 A. Folkskola	984.281: 57	1.034.634: 93		1.034.634: 93	537.757: —	545.997: 05		545.997: 05		42.113: 31
5 B. Fortsättningsskola	15.250: —	15.239: 84		15.239: 84	7.800: —	1.850: —		1.850: —		5.939: 84
5 C. Högre folkskola	33.823: 50	33.566: 89		33.566: 89	23.365: —	21.107: 08		21.107: 08		2.001: 31
5 D. Yrkesskola	100.950: —	115.507: 56		115.507: 56	59.020: —	76.537: 14		76.537: 14	2.959: 58	
5 E. Allmänt läroverk	6.380: —	7.334: 52		7.334: 52						954: 52
5 F. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	58.445: —	58.445: —		58.445: —						
5 G. Kommunal flickskola		61.312: 23		61.312: 23		61.312: 23		61.312: 23		
6. Hälso- och sjukvård.										
6 A. Allmän hälso- och sjukvård	67.750: —	69.161: 63		69.161: 63	3.550: —	3.943: 27		3.943: 27		1.018: 36
6 B. Bostadsinspektionen	3.995: —	3.942: 69		3.942: 69					52: 31	
6 C. Köttbesiktningsbyrå	18.889: —	19.080: 70		19.080: 70	18.889: —	19.080: 70		19.080: 70		
6 D. Poliklinik	1.400: —	1.413: 82		1.413: 82						13: 82
7. Gator, vägar, planteringar o. d.										
7 A. Gatuhållning	440.000: —	470.167: 58		470.167: 58	68.300: —	101.066: 94		101.066: 94	2.599: 36	
7 B. Väghållning	75.000: —	62.035: 41		62.035: 41	40.000: —	40.000: —		40.000: —	12.964: 59	
7 C. Planteringar	127.160: 60	123.612: 30	8.183: 29	131.795: 59	11.750: —	12.580: 37		12.580: 37		3.804: 62
7 D. Gatubelysning	124.030: —	88.744: 66	37.730: —	126.474: 66	840: —	840: —		840: —		2.444: 66
7 E. Gaturenhållning	39.368: —	44.127: 77		44.127: 77	2.800: —	2.800: —		2.800: —		4.759: 77
9. Hamnar	397.173: —	552.752: 02		552.752: 02	397.173: —	552.752: 02		552.752: 02		
11. Renhållningsverk och svingård.										
11 A. Renhållningsverk	142.951: 21	146.193: 91		146.193: 91	68.636: 50	66.670: 94		66.670: 94		5.208: 26
11 B. Svingård	37.000: —	32.252: 11		32.252: 11	37.000: —	32.252: 11		32.252: 11		
12. Vattenledningsverk	274.100: —	263.497: 06	6.710: —	270.207: 06	381.200: —	391.370: 52		391.370: 52	14.063: 46	
13. Gasverk	631.540: —	618.028: 88	30.517: 50	648.546: 38	678.140: —	737.234: 49		737.234: 49	42.088: 11	
Transport	6.063.107: 83	5.615.079: 77	1.139.878: 84	6.754.958: 61	7.136.614: 94	7.568.680: 10	514.116: 46	8.082.796: 56	322.589: 31	68.258: 47

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter		Summa verkliga löpande utgifter och kapitalökningar:	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster		Summa verkliga löpande inkomster och kapitalminskningar:	I förhållande till budgeten uppkomna	
		Löpande utgifter:	Kapitalökningar:			Löpande inkomster:	Kapitalminskningar:		Överskott:	Underskott:
Transport	6.063.107: 83	5.615.079: 77	1.139.878: 84	6.754.958: 61	7.136.614: 94	7.568.680: 10	514.116: 46	8.082.796: 56	322.589: 31	68.258: 47
14. Elektricitetsverk	875.100: —	822.305: 29	35.942: 65	858.247: 94	1.158.000: —	1.211.084: 70		1.211.084: 70	69.936: 76	
15. Avloppsledningar	215.000: —	222.760: 81		222.760: 81	116.000: —	94.523: 39		94.523: 39		29.237: 42
16. Tekniska verkens gemensamma förvaltning	673.700: —	640.629: 54	19.565: 33	660.194: 87	673.700: —	660.194: 87		660.194: 87		
18. Andra kommunens affärsföretag.										
18 A. Kallbadhus	2.650: —	1.571: 07		1.571: 07	300: —	290: 90		290: 90	1.069: 83	
18 B. Varmbadhus	69.315: —	68.998: 30		68.998: 30	69.315: —	66.129: 28		66.129: 28		2.869: 02
18 C. Bekvämlighetsinrättningar	25.630: —	2.385: 16	23.000: —	25.385: 16	1.800: —	1.680: 65		1.680: 65	125: 49	
18 D. Båttrafik	22.425: —	25.923: 63		25.923: 63	17.150: —	17.684: 44		17.684: 44		2.964: 19
18 E. Automobiler	26.000: —	25.882: 08		25.882: 08	26.000: —	27.165: —		27.165: —	1:282: 92	
18 F. Grustag	40.505: 83	48.949: 85		48.949: 85	40.505: 83	48.949: 85		48.949: 85		
19. Brandväsen	198.898: 58	152.856: 21	44.219: 21	197.075: 42	52.346: 94	50.425: 70		50.425: 70		98: 08
21. Fastighetsförvaltning.										
21 A. Allmän fastighetsförvaltning	570.980: —	356.080: 84	285.000: —	641.080: 84	370.776: 69	381.460: 92		381.460: 92		59.416: 61
21 B. Lantegendomar under eget bruk	168.901: —	187.095: 47	10.744: 76	197.840: 23	132.901. —	189.600: 27		189.600: 27	27.760: 04	
21 C. Skogar	4.475: —	9.034: 45		9.034: 45	7.100: —	16.692: 45		16.692: 45	5.033: —	
22. Magistrat och rådhusrätt	96.479: —	84.971: 28		84.971: 28	38.000: —	20.333: 60		20.333: 60		6.158: 68
23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	66.067: —	60.931: 59		60.931: 59	19.540: —	22.155: 83		22.155: 83	7.751: 24	
24. Polisväsen och Fångvård	332.761: —	338.896: 51		338.896: 51	43.838: 50	41.845: 19		41.845: 19		8.128: 82
27. Allmän pensionsförsäkring	95.875: —	143.893: 38		143.893: 38		204: —		204: —		47.814: 38
28. Övrig förvaltning.										
28 A. Stadsfullmäktige, drätselkammare och stadsrevision	29.640: —	30.052: 38		30.052: 38	5.700: —	5.700: —		5.700: —		412: 38
28 B. Stadskansli	78.159: —	84.831: 87		84.831: 87						6.672: 87
28 C. Stadskamrerarekontor	44.889: 75	46.978: 83		46.978: 83	2.000: —	2.000: —		2.000: —		2.089: 08
28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor	89.957: —	93.311: 20		93.311: 20						3.354: 20
28 E. Byggnadsnämnd	59.954: —	65.628: 74		65.628: 74	20.000: —	25.709: 44		25.709: 44	34: 70	
29. Diverse utgifter och inkomster.										
29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål	60.730: —	64.764: 13		64.764: 13						4.034: 13
29 B. Skattetaxering	10.210: —	11.418: 05		11.418: 05	1.500: —	2.500: —		2.500: —		208: 05
29 C. Medel till oförutsedda utgifter	159.732: 46	156.325: 24		156.325: 24					3.407: 22	
29 D. Ofördelade utgifter och inkomster	154.054: 86	154.214: 03		154.214: 03	8.279: 89	8.909: 54		8.909: 54	470: 48	
30. Underskott och överskott från tidigare år.										
30 A. Allmänt överskott från år 1937					329.560: 39	329.560: 39		329.560: 39		
30 B. Underskott och överskott å reserverade anslag	45.686: 15	45.776: 15		45.776: 15	9.954: 28	9.954: 28		9.954: 28		90: —
	10.280.883: 46	9.561.545: 85	1.558.350: 79	11.119.896: 64	10.280.883: 46	10.803.434: 79	514.116: 46	11.317.551: 25	439.460: 99	241.806: 38
30 A. Överskott i årets stat				197.654: 61						197.654: 61
Summa kronor	10.280.883: 46	9.561.545: 85	1.558.350: 79	11.317.551: 25	10.280.883: 46	10.803.434: 79	514.116: 46	11.317.551: 25	439.460: 99	439.460: 99

1 B. Egna fonder.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Kapitalökningar.		
840	Avsättningar till fonder	226.333: 63	225.708: 56
	Summa utgifter kronor	226.333: 63	225.708: 56

1 C. Skatter och liknande avgifter.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter:		
	Diverse utgifter.		
711	Restitution av kommunalutskylder	40.000: —	5.098: 82
712	Restitution av nöjesskatt	23.000: —	24.800: 58
713	Kostnader för nöjeskattekontroll	2.000: —	2.120: 16
714	Allmän kommunalskatt. Avsatta medel i avvaktan på Kungl. Maj:ts prövning		412.128: 51
	Summa utgifter kronor	65.000: —	444.148: 07

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster:		
961	Hundskatt	14.000: —	15.075: —
962	Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar	500: —	1.064: 44
963	Skogsaccis	500: —	605: 52
964	Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid	86: 74	73: 62
965	Nöjesskatt	75.000: —	102.746: 72
966	Kommunal progressivskatt	157.000: —	156.895: 17
967	Restantier		336.992: 58
969	Allmän kommunalskatt	3.385.065: 84	3.482.127: 92
	Summa inkomster kronor	3.632.152: 58	4.095.580: 97

2. FATTIGVÅRD.

2 A. Ålderdomshem.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter:		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	42.328: —	42.328: —
112	Vikarier och extra hjälp	2.680: —	5.606: 39
113	Semesterpengar	1.780: —	1.890: 50
114	Diverse arvoden	600: —	600: —

N:o 80.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
121	Pensioner enligt pensionsstat	2.413: 50	3.098: 50
191	Olycksfallsförsäkring	130: —	165: 31
192	Personalens sjukvård	500: —	279: 90
193	Personalens bostadsförmåner enligt lönestat	3.395: —	3.395: —
	Avgift till Statens Pensionsanstalt		329: 58
	Administrationskostnader.		
210	Kontorskostnader	300: —	270: 07
241	Telefon	622: —	582: 90
290	Övriga administrationskostnader	80. —	224: 55
	Driftskostnader.		
311	Värdet av pensionärernas arbeten	8.000: —	8.873: —
321	Tvättmedel för tvättinrättning	2.000: —	3.153: 47
322	Utsäde och gödningsämnen för trädgård	600: —	539: 68
323	Förbrukning av egna produkter i stall och hönsgård	100: —	360: —
331	Kraftström för tvättinrättning	500: —	784: 86
332	Vattenavgifter för tvättinrättning	1.000: —	1.000: —
341	Driftskostnader för bil	987: —	1.214: 96
351	Arrende för trädgårdsjord	200: —	186: 12
391	Övriga kostnader för tvättinrättning	200: —	2.651: 08
392	Övriga kostnader för trädgård	500: —	125: 47
393	Övriga kostnader för stall och hönsgård	1.150: —	1.423: 44
	Underhåll av byggnader.		
411	Reparationer	12.000: —	11.956: 37
419	Brandförsäkring	600: —	348: 86
	Underhåll av maskiner och inventarier.		
421	Maskiner i tvättinrättningen	480: —	175: 47
422	Linne och sängkläder	2.500: —	918: 14
423	Möbler	4.000: —	1.823: 61
424	Glas, porslin och köksattiralj	1.000: —	1.557: 13
425	Värdet av pensionärernas arbeten	500: —	10: —
429	Brandförsäkring	100: —	125: 81
	Mellanavgift vid byte av 1 st. häst.. 750: —		
	1 „ bil .. 3.300: —		4.050: —
	Räntor och amorteringar.		
531	Andel i stadens låneräntor enligt plan	29.914: 90	29.914: 90
532	Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel till restaurering av huvudbyggnad	197: 62	197: 62
540	Andel i stadens låneamorteringar enligt plan	32.913: 58	32.913: 58
	Sjukvård och begravningskostnader.		
631	Sjukvård	5.950: —	5.251: 62
632	Begravningskostnader	1.400: —	2.000: —

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Hushåll, tvätt och beklädnad.		
641	Hushåll	55.000: —	61.558: 50
642	Tvätt och rengöring	8.000: —	9.365: 22
643	Beklädnad	5.800: —	7.219: 41
	Lokalkostnader.		
651	Renhållning	2.000: —	2.937: 80
652	Bränsle, lyse och vatten	22.900: —	28.235: 54
	Diverse utgifter.		
711	Diverse förbrukningsartiklar	700: —	1.435: 31
712	Flitpengar	3.500: —	3.247: —
713	Del av folkpensioner till pensionärerna	4.500: —	4.341: 46
714	Böcker och tidningar	300: —	110: 80
720	Utskylder	207: —	50: 12
790	Oförutsedda utgifter	2.000: —	847: 53
	Summa utgifter kronor	266.528: 60	289.674: 58

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster:		
	Försäljning och utförda arbeten.		
911	Produkter från trädgården	3.400:—	6.078: 65
912	Produkter från hönsgården	1.700: —	2.450: 71
913	Tvättinrättningen	21.500: —	24.124: 37
914	Pensionärernas arbeten	19.900: —	21.083: 96
	Hyror.		
931	Hyra av polisväsendet för bårhus	300: —	300: —
932	Personalens bostadsförmåner	3.395: —	3.395: —
	Bidrag och ersättningar.		
941	Vårdavgifter, ersatta av främmande kommuner	12.000: —	16.086: 67
942	Vårdavgifter, ersatta av enskilda	22.000: —	32.917: 41
943	Vårdavgifter, ersatta av landstinget enligt 41 § i fattigvårdslagen	1.000: —	1.900: —
944	Vårdavgifter, ersatta av landstinget för tuberkulosavdelningen	2.000: —	1.760: —
945	Vårdavgifter, ersatta av staten för tuberkulosavdelningen	6.000: —	8.541: 50
946	Vårdavgifter, ersatta av staten för vissa personer	3.000: —	2.330: 37
947	Vårdavgifter, ersatta ur pensioner	48.000: —	53.938: 94
948	Statsbidrag till bibliotek	75: —	
	Övriga inkomster.		
	Del av avgift till statens pensionsanstalt inbetalda av personalen		284: 12
990	Diverse inkomster	200: —	224: 39
	Summa inkomster kronor	144.470: —	175.416: 09

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

2 B. Yttre fattigvård.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter:		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	28.241: —	27.337: 34
112	Diverse arvoden	2.000: —	2.000: —
121	Pensioner enligt pensionsstat	1.347: —	1.347: —
191	Olycksfallsförsäkring	100: —	39: 91
	Administrationskostnader.		
210	Kontorskostnader	1.400: —	953: 11
220	Annonsering och trycksaker	1.200: —	562: 75
	d:o Socialregistret		182: 80
230	Resor och transporter	200: —	438: 51
240	Post och telefon	920: —	1.405: 30
251	Hyror	4.200: —	4.200: —
252	Städning, bränsle och lyse	1.700: —	1.837: 63
290	Övriga administrationskostnader	335: —	1.098: 35
	Underhållskostnader.		
421	Underhåll av inventarier	300: —	752: —
422	Brandförsäkring av inventarier	170: —	24: 65
	Understöd med karaktär av fatttigvård.		
611	Ordinarie understöd	90.000: —	58.787: 56
612	Tillfälliga understöd	48.000: —	29.571: 58
613	Understöd in natura	39.000: —	35.337: 97
614	Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård	45.000: —	39.120: 05
	Räntor å utdömd fattigvård		135: 48
	Understöd utan karaktär av fattigvård.		
614	Bidrag till yrkesutbildning	2.000: —	2.367: 40
615	Kommunalt pensionstillskott	13.500: —	14.583: 22
	Anstaltsvård.		
621	Hospitalsvård	46.000: —	52.469: 43
622	Lasarettsvård	4.000: —	2.919: 95
623	Sanatorievård	4.000: —	5.374: 23
	Sjukvård och begravningskostnader.		
631	Sjukvård	25,000: —	15,580: 40
632	Medicin	5.000: —	3.951: 71
633	Begravningskostnader	1,000: —	578: 41
	Pensionärshem.		
651	Hyra	4,500: —	4,500: —
652	Bränsle. lyse och vatten	700: —	1,415: 57
653	Övriga kostnader	600:—	1,073: 65

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Övriga sociala utgifter.		
691	Diakoniverksamhet	10,000: —	8,750: —
692	Hjälpbyrån	1,000: —	1,000: —
	Diverse utgifter.		
790	Oförutsedda utgifter	700:—	
	Summa utgifter kronor	382,113: —	319,695: 96

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Hyror.		
931	Värdet av hyror i pensionärshemmet	5,800: —	6,989: 22
	Bidrag och ersättningar.		
941	Statsbidrag	10,000: —	5,022: 83
942	Landstingsbidrag	27,000: —	23,460: 34
943	Ersättning av enskilda	21,000: —	12,306: 15
944	Ersättning av pensioner, sjukkassor och enskilda	35,000: —	53,366: 78
	Övriga inkomster.		
991	Barnavårdsnämndens andel i personal- och administrationskostnader	4,159: —	4,159: —
992	Diverse inkomster	1,200: —	2,504: 96
	Summa inkomster kronor	104,159: —	107,809: 28

3. BARNAVÅRD.

3 A. Barnhem.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	2,892: —	2,892: —
112	Vikarieersättning och extra löner	250: —	587: 60
	Administrationskostnader.		
241	Telefon	110: —	142: —
	Underhållskostnader.		
420	Underhåll av inventarier	2,200: —	694: 10
	Sjukvård.		
631	Tandvård och medicin	100: —	91: —

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Hushåll, tvätt och beklädnad.		
641	Hushåll	5,000: —	3,713: 80
642	Tvätt	480: —	549: 25
643	Beklädnad	2,000: —	1,386: 76
	Lokalkostnader.		
651	Hyra	2,500: —	2,500: —
652	Bränsle, lyse och vatten	1,700: —	1,201: 93
	Diverse utgifter.		
711	Förbrukningsartiklar och diverse kostnader	650: —	757: 77
	Summa utgifter kronor	17,882: —	14,516: 21

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Avgifter.		
951	Vårdavgifter av staten, främmande kommuner och enskilda	2,000: —	2,810: 42
	Summa inkomster kronor	2,000: —	2,810: 42

3 B. Yttre barnavård.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	14,976: —	14,976: —
112	Övriga löner och arvoden	7,779: —	5,769: —
121	Pensioner enligt pensionsstat	984: —	1,008: —
191	Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader	125: —	39: 80
	Avgift till Statens Pensionsanstalt		162: 12
	Administrationskostnader.		
220	Annonsering och trycksaker	800: —	643: 57
230	Resor och transporter	400: —	151: 58
241	Telefon	530: —	614: 10
250	Lokalkostnader	2,180: —	2,180: —
290	Övriga administrationskostnader	540: —	1,337: 48
	Utackorderingskostnader.		
611	Utackordering i enskilda hem	20,000: —	17,517: 95
612	Skyddsuppfostran i enskilda hem	4,500: —	2,952: 88
613	Utackordering i skyddshem	4,000: —	4,861: 69

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Övriga bidrag.		
614	Bidragsförskott	37,000: —	45,554: 73
615	Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn	10,800: —	14,083: 41
	Anstaltsvård.		
621	Lasarettsvård	600: —	21: —
622	Sanatorievård	1,600: —	
623	Vanföre- och sinnesslövård	4,800: —	3,299: 58
624	Vård å anstalter för svårfostrade barn	800: —	1,381: 02
	Sjukvård och begravningskostnader.		
631	Sjukvård	500: —	756: 55
632	Medicin	200: —	10: 43
633	Begravningskostnader	100: —	
	Barnavårdscentralen.		
691	Resor och transporter	350: —	245: 50
692	Övriga kostnader	250: —	405: 42
		113,814: —	117,971: 81
	Kapitalökningar.		
821	Anskaffning av inventarier		468: 94
	Summa utgifter kronor	113,814: —	118,440: 75

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Bidrag och ersättningar.		
941	Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott	27,000: —	37,596: 95
942	Statsbidrag enl. 67 § i barnavårdslagen	2,000: —	1,029: 86
943	Landstingsbidrag	4,500: —	2,495: 83
944	Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	17,000: —	22,436: 64
	Avgifter.		
951	Barnavårdscentralens avgifter	800: —	635: —
	Summa inkomster kronor	51,300: —	64,194: 28

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

4. ALKOHOLISTVÅRD.

4 A. Nykterhetsnämnd.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
110	Löner och arvoden	1,000: —	1,200: —
620	Anstaltsvård	2,500: —	1,397: 80
700	Diverse utgifter	400: —	614: 33
	Summa utgifter kronor	3,900: —	3,212: 13

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
952	Statsbidrag till nykterhetsnämnden		1,000: —
	Summa inkomster kronor		1,000: —

5. UNDERVISNINGS- OCH BILDNINGSANSTALTER.

5 A. Folkskola.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Lärarlöner enligt lönestat	619,635: —	653,003: 17
112	Andra löner enligt lönestat	26,053: —	24,936: 52
113	Övriga arvoden	18,872: —	21,695: 83
121	Pensioner enligt pensionsstat	12,257: 12	16,541: 80
191	Olycksfallsförsäkring	700: —	698: 51
192	Personalens sjukvård	160: —	235: 72
193	Tilläggshyra för två vaktmästarebostäder	550: —	2,246: —
	Administrationskostnader.		
220	Annonsering och trycksaker	2,700: —	1,927: 71
241	Post	240: —	240: —
242	Telefon	2,097: —	1,984: 60
	Underhållskostnader.		
410	Underhåll av byggnader	60,000: —	69,824: 28
420	Underhåll av inventarier	8,000: —	12,245: 50
491	Brandförsäkring	1,000: —	827: 90
	Räntor och amorteringar.		
530	Andel i stadens låneräntor enligt plan	27,252: 77	27,252: 77
540	Andel i stadens låneamorteringar enligt plan	39,720: 68	39,720: 68

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Sjukvård.		
631 Diverse arvoden	4,650: —	3,792: 14
Tandvård.		
636 Lokalkostnader för tandklinik	1,150: —	1,278: 27
637 Arvoden	18,600: —	17,493: 84
638 Förbrukningsartiklar	2,500: —	2,437: 38
Lokalkostnader.		
651 Lokalhyra	2,000: —	2,000: —
652 Städning	13,600: —	15,130: 54
653 Skurning och rengöring	8,000: —	9,539: 40
654 Renhållning	2,600: —	1,876: 42
655 Sotning	500: —	314: 87
656 Uppvärmning	28,500: —	25,078: 25
657 Belysning	5,000: —	5,484: 14
658 Vatten	5,000: —	3,282: 25
Fri undervisningsmaterial till skolbarnen.		
661 Material i läs- och skrivämnen	18.500: —	18.230: 83
662 Slöjdmaterial för gossar	3.500: —	1.815: 71
663 Slöjdmaterial för flickor	5.000: —	4.446: 85
664 Material i skolköken	3.000: —	2,932: 81
Övrig undervisningsmaterial.		
666 Material till skolornas förråd	4.000: —	5,782: 79
667 Lärarepersonalens bibliotek	400: —	399: 30
668 Lärjungebiblioteket	1.150: —	1,475: 99
669 Skomakerislöjd	2.400: —	2.397: 83
Skolträdgårdar.		
671 Västgötegatan	2,100: —	2,124: 20
672 Herrgärdsskolan	3.050: —	3,075: 02
673 Korsängsskolan	2,400: —	2,392: 65
674 Hammarbyskolan	550: —	622: 45
675 Jakobsbergsskolan	150: —	43: 74
676 Lundby skola	150: —	88: 67
677 Rosenlunds skola	150: —	121: 53
Simundervisning.		
681 Arvoden	4.094: —	4.325: 22
682 Övriga kostnader	4.050: —	4.191: 79
Bidrag till diverse ändamål.		
691 Bidrag till lärarnas studieresor och fortbildningskurser	500: —	405: —

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
692	Bidrag till lärjungarnas skolresor	1.000: —	1.000: —
693	Bidrag till barnbespisning	9.500: —	10.811 :80
694	Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång	5.000: —	4.998: 35
	Diverse utgifter.		
720	Utskylder	800: —	500: 17
790	Oförutsedda utgifter	1.500: —	1.363: 74
	Summa utgifter kronor	984.281: 57	1.034.634: 93

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Försäljnings- och hyresinkomster.		
911	Slöjdmaterial för flickor	1.700: —	1.705: 60
912	Skomakerislöjd	1.000: —	888: 10
913	Skolkök	300: —	
930	Hyror och arrenden	7.822: —	7.794: 50
	Statsbidrag.		
941	Bidrag till lärarlöner	474.975: —	482.013: 43
	Begravningshjälp		875: 60
942	Bidrag till andra löner	24.935: —	25.087: 80
943	Bidrag till lärjungebibliotek	400: —	735: —
944	Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler	5.400: —	4.950: —
945	Hyresbidrag	600: —	600: —
946	Underhålls- och materialbidrag	5.925: —	5.800: —
947	Tjänstebostadsbidrag	12.000:—	12.144: 02
	Övriga bidrag.		
948	Anslag från Wahlbeckska fonden till barnbespisning	2.000: —	2.000: —
	Avgifter.		
951	Terminsavgifter	400: —	587: 50
952	Avgifter för tennisspelning	300: —	815: 50
	Summa inkomster kronor	537.757: —	545.997: 05

5 B. Fortsättningsskola.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
110	Löner och arvoden	12.100: —	11.880: —
220	Annonsering och trycksaker	100: —	28: —
650	Lokalkostnader	350: —	448: 72

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Undervisningskostnader.		
661 Fri undervisningsmaterial	2.000: —	2.149: 91
662 Material till förråden	600: —	394: 66
670 Övriga undervisningskostnader	100: —	338: 55
Summa utgifter kronor	15.250: —	15.239: 84

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
941 Statsbidrag	7.800: —	1.850: —
Summa inkomster kronor	7.800: —	1.850: —

5 C. Högre folkskola.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader.		
111 Lärarelöner enligt lönestat	25.226: —	24.785: 68
112 Övriga arvoden	4.610: —	4.449: 19
121 Pensioner enligt pensionsstat	1.380: —	1.380: —
122 Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare	607: 50	772: 97
Övriga utgifter.		
220 Annonsering och trycksaker	450: —	326: 20
631 Skolläkare	150: —	150: —
661 Undervisningsmaterial	1.000: —	992: 49
662 Bibliotek	400: —	710: 36
Summa utgifter kronor	33.823: 50	33.566: 89

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Statsbidrag.		
941 Bidrag till avlöningar	19.415: —	18.445: 80
942 Bidrag till dyrtidstillägg	3.800: —	2.361: 28
943 Bidrag till bibliotek	150: —	300: —
Summa inkomster kronor	23.365: —	21.107: 08

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

5 D. Yrkesskola.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Lärarearvoden	63.000: —	64.578: 86
112	Övriga arvoden	6.278: —	6.571: 14
121	Pensioner	2.834: 96	2.835: —
191	Olycksfallsförsäkring	110: —	401: 41
	Administrationskostnader.		
210	Kontorskostnader	400: —	203: 93
220	Annonsering och trycksaker	1.500: —	1.304 :99
240	Post och telefon	250: —	271: 15
290	Övriga administrationskostnader	117: 04	185: 13
	Underhållskostnader.		
411	Underhåll av byggnader och fast inredning	2.000: —	4.778: 55
412	Brandförsäkring	120: —	155: 48
	Lokalkostnader.		
651	Bränsle, lyse och vatten	4.600: —	3.893: 65
652	Övriga lokalkostnader	900: —	1.269: 96
	Undervisningsmaterial.		
661	Stadigvarande undervisningsmaterial	4.000: —	3.807: 07
662	Förbrukningsmaterial	3.000: —	3.273: 38
663	Bibliotek	640: —	645: 64
664	Produktionsmaterial	10.000: —	11.292: 45
	Premier och stipendier.		
671	Arbetspremier	1.000: —	866: 10
672	Övriga premier och stipendier	200: —	9.173: 67
	Summa utgifter kronor	100.950: —	115.507: 56

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Försäljning.		
911	Försäljning av elevernas produkter	11.000: —	13.461: 89
	Bidrag.		
941	Statsbidrag	30.820: —	30.672: 83
942	Landstingsbidrag	4.000: —	4.000: —
943	Bidrag av föreningar och enskilda	1.000: —	1.000: —
944	Bidrag av donationer och fonder för premier och stipendier	200: —	9.173: 67
	Avgifter.		
951	Lärjungeavgifter	12.000: —	18.228: 75
	Summa inkomster kronor	59.020: —	76.537: 14

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

5 E. Allmänt läroverk.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
410	Underhåll av fastighet	3.000: —	3.854: 52
671	Skolbad	450: —	450: —
681	Arvode för simundervisning	430: —	430: —
691	Hyresbidrag för rektor	2.500: —	2.400: —
692	Hyra för gymnastiklokal		200: —
	Summa utgifter kronor	6.380: —	7.334: 52

5 F. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Högre Flickskolan.		
100	Personalkostnader	3.695: —	3.695: —
671	Skolbad	450: —	450: —
672	Anslag till nedsättning av terminsavgifter	10.300: —	10.300: —
	Diverse bildningsanstalter.		
691	Arbetareinstitutet	20.500: —	20.500: —
692	Elektrotekniska fackskolan	2.000: —	2.000: —
693	Arosgården	3.000: —	3.000: —
694	Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet	3.000: —	3.000: —
695	Föreningen Västerås Skollovskolonier	11.000: —	11.000: —
696	Västerås Konstförening	2.500: —	2.500: —
697	Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet	1.000: —	1.000: —
698	Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning	1.000: —	1.000: —
	Summa utgifter kronor	58.445: —	58.445: —

5 G. Kommunal Flickskola.

		Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.	
110	Lärarelöner	50.272: 61
111	Andra löner	3.821: 24
121	Pensioner	1.224: 36
240	Telefon	192: 97
241	Diverse	1.243: 46

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Verkliga utgifter:
242	Vatten, gas och elektrisk ström	437: 65
243	Bränsle	1.496: 02
244	Renhållning	509: 15
245	Annonsering och trycksaker	877: 30
410	Underhåll av byggnader	423: 37
421	Underhåll av inventarier	253: 10
663	Material i skolköken	561: —
	Summa utgifter kronor	61.312: 23

		Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.	
942	Landstingsbidrag	1.000: —
951	Terminsavgifter	10.262: 50
952	Statsbidrag	31.800: —
953	Skolköksavgifter	540: 40
954	Kommunalt bidrag	17.709: 33
	Summa inkomster kronor	61.312: 23

6. HÄLSO- OCH SJUKVÅRD.

6 A. Allmän hälso- och sjukvård.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	36.009: —	35.830: 09
112	Övriga löner och arvoden	5.861: —	4.942: 24
113	Vikarier		2.073: —
121	Pensioner enligt pensionsstat	5.436: —	5.441: 04
122	Övriga pensionskostnader	282: —	282: —
191	Olycksfallsförsäkring	100: —	90: 80
192	Personalens sjukvård		38: —
193	Stipendium till sjuksköterskor		490: —
	Administrationskostnader.		
220	Annonsering och trycksaker	400: —	633: 03
230	Resor och transporter	420: —	375: 05
241	*Telefon*	*780: —*	*740: 63*
250	Lokalkostnader	800: —	842: 71
251	Brandförsäkring		23: —

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Driftskostnader för ambulansautomobilen.		
391	Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll	3.000: —	3.000: —
392	Övriga driftskostnader	700: —	1.031: 78
	Övriga utgifter.		
691	Skyddskoppsympning	150: —	158: 90
692	Desinfektion	300: —	413: 73
693	Analyser	1.500: —	943: 63
694	Bidrag till Västerås stads förening mot tuberkulos	600: —	400: —
695	Bidrag till Centrallasarettets barnbördsavdelning	11.412: —	11.412: —
	Summa utgifter kronor	67.750: —	69.161: 63

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Bidrag.		
941	Statsbidrag för sundhetsinspektör	600: —	600: —
942	Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	950: —	906: 07
	Avgifter.		
951	Ambulansutryckningar	1.000: —	1.535: 20
952	Protokollslösen	1.000: —	902: —
	Summa inkomster kronor	3.550: —	3.943: 27

6 B. Bostadsinspektionen.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
110	Löner och arvoden	3.540: —	3.540: —
220	Annonsering och trycksaker	50: —	27: 29
230	Resor och transporter	75: —	95: 05
241	Telefon	180: —	146: 42
251	Eldning och städning, lyse	150: —	133: 93
	Summa utgifter kronor	3.995: —	3.942: 69

6 C. Köttbesiktningsbyrå.

	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	4.101: —	4.101: —
112	Övriga löner och arvoden	6.200: —	6.377: 50
121	Pensioner enligt pensionsstat	4.461: —	4.461: —
122	Övriga pensionskostnader	117: —	246: —
191	Olycksfallsförsäkring	30: —	70: 88

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Administrationskostnader.		
210	Kontorskostnader	90: —	15: 57
241	Telefon	200: —	180: —
251	Bränsle, lyse, kraftström och vatten	420: —	324: 21
252	Övriga lokalkostnader	3.150: —	3.074: 25
290	Övriga administrationskostnader	100: —	211: 03
	Underhållskostnader.		
421	Brandförsäkring av inventarier	20: —	5: 49
491	Brandförsäkring av fastigheter		13: 77
	Summa utgifter kronor	18.889: —	19.080: 70

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
951	Besiktningsavgifter	16.288: —	12.727: 10
991	Allmänna hälsovårdens andel i vaktmästarens lön	2.601: —	2.601: —
	Utgifter utöver inkomster		3.752: 60
	Summa inkomster kronor	18.889: —	19,080: 70

6 D. Poliklinik.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
650	Lokalkostnader	1.200: —	1.200: —
690	Övriga utgifter	200: —	213: 82
	Summa utgifter kronor	1.400: —	1.413: 82

7. GATOR, VÄGAR, PLANTERINGAR O. D.

7 A. Gatuhållning.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Underhåll av gator.		
431	Mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	40.000: —	70.167: 58
	Nyanläggning av gator.		
461	Breddning och förbättring av Hållgatan	11.800: —	11.800: —
462	Asfaltering av Tegnér-, Munk- och Engelbrektsgatorna	70.000: —	70.000: —
463	Anslag till övriga anläggningsarbeten	318.200: —	318.200: —
	Summa utgifter kronor	440.000: —	470.167: 58

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Bidrag.		
941	Bidrag av automobilskattemedel	40.000: —	42.684: 78
942	Gatukostnadsbidrag	20.000: —	49.178: 16
943	Bidrag av omnibustrafiken	4.000: —	4.000: —
944	Bidrag av enskilda	300: —	300: —
	Avgifter.		
951	Torgplatsavgifter	4.000: —	4.904: —
	Summa inkomster kronor	68.300: —	101.066: 94

7 B. Väghållning.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Underhåll av vägar.		
431	Allmänna vägar	75.000: —	62.035: 41
	Summa utgifter kronor	75.000: —	62.035: 41

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Bidrag.		
941	Bidrag av automobilskattemedel	40.000: —	40.000: —
	Summa inkomster kronor	40.000: —	40.000: —

7 C. Planteringar.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	11.151: —	11.151: —
112	Övriga löner och arvoden	8.550: —	8.965: 51
121	Pensioner enligt pensionsstat	5.094: 60	5.094: 60
191	Olycksfallsförsäkring	1.000: —	346: 02
192	Personalens sjukvård	1.000: —	1.720: 33
	Administrationskostnader.		
241	Telefon	500: —	277: 40
290	Övriga administrationskostnader	65: —	50: —
	Underhåll av inventarier.		
421	Anskaffning av redskap	500: —	695: 26
422	Underhåll av redskap	1.300: —	1.469: 28
423	Målning av soffor	500: —	994: 52
429	Brandförsäkring	250: —	61: 52

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Underhåll av planteringar, gemensamma kostnader.		
431	Gräsfrö och lökväxter	3.000: —	3.841: 58
432	Grus	3.000: —	2.825: 22
433	Bränsle	4.000: —	4.000: —
434	Växthus och drivbänkar	2.000: —	2.077: 28
435	Plantskola	1.000: —	2.094: 54
436	Körslor	9.000: —	9.789: 43
437	Parkvakt	1.400: —	1.106: 11
438	Lekplatser	1.000: —	1.365: 91
439	Semesterersättning till timavlönade arbetare	2.500: —	2.489: 19
	Underhåll av planteringar, direkta kostnader.		
441	Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor	8.500: —	9.114: 40
442	Stadsparken	2.250: —	2.028: 59
443	Kyrkogårdarna samt planteringarna vid Domkyrkan	5.500: —	6.444: 02
444	Planteringar utmed Hamngatan, esplanader, H. allm. läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskyttebron, Åstigen, Hammarby torg samt div. mindre platser	14.000: —	13.802: 72
445	Rudbecksparken	1.000: —	1.274: 58
446	Djäkneberget	5.500: —	5.467: 47
447	Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvaldsbacke	4.500: —	5.222: 89
448	Elba, Östra och Västra holmarna samt Kattskär	5.500: —	2.919: 92
449	Botaniska trädgården	1.000: —	1.381: 07
450	Slottsparken	1.000: —	866: 95
451	Tillsyn av fåglar i Svartån	1.000: —	1.147: 03
	Nyanläggning och planteringar.		
461	Gångväg till Fågelsången	800: —	879: 19
462	Iordningställande av plantering vid Malmabergs- och Tråddragargatorna	600: —	628: 80
463	Utökning och förbättring av lekplatser	10.000: —	10.000: —
491	Brandförsäkring av fastighet		37: 10
	Diverse utgifter.		
790	Oförutsedda utgifter	1.000: —	1.982: 87
		118.960: 60	123.612: 30
	Kapitalökningar.		
811	Fortsättning av anläggningarna vid Stadsträdgården	3.500: —	3.500: —
812	Nybyggnad av ved- och jordskjul	4.700: —	4.683: 29
	Summa utgifter kronor	127.160: 60	131.795: 59

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Försäljning.		
911 Blommor och dekorationer	4.000: —	4.378: 23
912 Ved och diverse	1.500: —	1.902: 14
Ersättning för skötsel och vård.		
941 Kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan	5.500: —	5.500: —
942 Slottsparken	250: —	250: —
943 Planteringen framför Aseas kontorsbyggnad	500: —	500: —
944 Planteringen vid Mekaniska verkstaden		50: —
Summa inkomster kronor	11.750: —	12.580: 37

7 D. Gatubelysning.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
391 Gasbelysning	8.300: —	5.605: 11
392 Elektrisk belysning	73.000: —	78.699: 55
411 Oförutsedda belysningsanläggningar	5.000: —	4.440: —
	86.300: —	88.744: 66
Kapitalökningar.		
821 Anskaffning av nya gatulyktor	37.730: —	37.730: —
Summa utgifter kronor	124.030: —	126.474: —

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
991 Hamnars andel i elektrisk gatubelysning	840: —	840: —
Summa inkomster kronor	840: —	840: —

7 E. Gaturenhållning.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
391 Sopning å allmänna platser	4.368: —	4.368: —
392 Övriga renhållningskostnader	35.000: —	39.759: 77
Summa utgifter kronor	39.368: —	44.127: 77

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
951	Avgifter för renhållning	2.800: —	2.800: —
	Summa inkomster kronor	2.800: —	2.800: —

9. HAMNAR.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	24.525: —	24.525: —
112	Övriga löner och arvoden	4.500: —	3.737: 49
191	Olycksfallsförsäkring	900: —	482: 89
192	Olycksfallsersättningar	573: —	573: —
193	Personalens sjukvård		312: 14
	Administrationskostnader.		
210	Kontorskostnader	200: —	1.541: 45
220	Annonsering och trycksaker	300: —	656: 39
230	Resor och transporter	500: —	514: 50
241	Telefon	947: —	1.203: 75
250	Lokalkostnader	2.250: —	2.377: 74
291	Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	4.000: —	4.000: —
292	Provision å hamnavgiftsuppbörden	2.310: —	604: 30
293	Övriga administrationskostnader	825: —	597: 50
	Driftskostnader.		
311	Kranskötare, äldre hamnen	9.000: —	14.513: 18
312	Kranskötare, djuphamnen	20.000: —	29.320: 96
313	Besättningsmän, bogserbåten	3.400: —	7.226: 44
351	Belysning	4.700: —	8.564: 54
352	Renhållning	1.800: —	1.826: 50
391	Övriga driftskostnader, kranar i äldre hamnen	3.600: —	5.860: 91
392	Övriga driftskostnader, kranar i djuphamnen	9.000: —	13.717: 19
393	Övriga driftskostnader, bogserbåten	5.000: —	14,980: 66
394	Driftskostnader, motorbåten	500: —	527: 53
	Underhåll av hamnanläggningar.		
411	Byggnader, kajer, bryggor, fyrar och sjömärken	11.000: —	15.882: 29
412	Hamnskjul	200: —	135: 57
413	Järnvägsspår	3.000: —	8.187: 37
414	Grusning	500: —	1.883: 10
415	Anordnande av belysning å västra Svartåstranden	1.550: —	1.150: —
416	Allmänt anslag för ombyggnad av kajer enligt Stfm. $^{28}/_{12}$ 1928	17.977: 36	7.041: 74

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Underhåll av maskiner och inventarier.		
421	Hamnmaskiner, äldre hamnen	5.000: —	4.721: 42
422	Hamnmaskiner, djuphamnen	8.000: —	26.591: 93
423	Övriga inventarier	200: —	37: 22
	Övriga underhållskostnader.		
491	Brandförsäkring	120: —	131: 34
492	Sjöförsäkring	875: —	1.625: 22
	Räntor och amorteringar.		
531	Andel i stadens låneräntor enligt plan	92.274: 06	92.268: 90
532	Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel	9.085: 17	9.085: 17
541	Andel i stadens låneamorteringar enligt plan	91.014: 68	91.019: 84
542	Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	53.946: 73	53.946: 73
	Diverse utgifter.		
790	Oförutsedda utgifter	3.600: —	6.518: 36
	Inkomster utöver utgifter		94.861: 76
	Summa utgifter kronor	397.173: —	552.752: 02

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Hyror.		
931	Båtplatser	9.200: —	9.060: —
932	Upplagsplatser	18.000: —	27.329: 42
933	Varuskjul	2.155: —	2.155: —
934	Markhyror för oljeupplag	19.668: —	18.428: —
935	Kranhyror, äldre hamnen	30.000: —	40.572: 52
936	Kranhyror, djuphamnen	106.000: —	164.931: 88
937	Övriga hyror	850: —	1.472: 54
	Hamnavgifter för varor.		
951	Ångfartyg i regelbunden trafik	33.000: —	32.469: 61
952	Andra fartyg	105.000: —	135.078: 01
	Hamnavgifter för fartyg.		
953	Ångfartyg	51.000: —	80.547: 81
954	Segelfartyg	3.000: —	4.778: 42
955	Pråmar	5.000: —	6.596: 58
	Andra avgifter.		
956	Bogsering	14.000: —	25.426: 79
957	Motorbåtstransporter	200: —	1.148: —
958	Bilvåg		1.258: 20

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Övriga inkomster.		
991	Diverse inkomster	100: —	1.499: 24
	Summa inkomster kronor	397.173: —	552.752: 02

11. RENHÅLLNINGSVERK OCH SVINGÅRD.

11 A. Renhållningsverk.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	59.578: —	60.022: —
112	Övriga löner och arvoden	6.350: —	7.462: 12
121	Pensioner enligt pensionsstat	15.098: 21	13.101: 33
191	Olycksfallsförsäkring	900: —	963 :53
192	Personalens sjukvård	200: —	581: 31
	Administrationskostnader.		
210	Kontorskostnader	500: —	882: 15
241	Telefon	500: —	595: 85
250	Lokalkostnader	1.500: —	1.458: 80
	Driftskostnader.		
311	Extra arbetare och gatusopning	33.500: —	34.598: 66
321	Torvmull	2.500: —	2.843: 89
331	Kraftström	800: —	395: 70
350	Lokalkostnader	1.200: —	1.553: 58
391	Bensin och smörjoljor för bilar	5.000: —	4.413: 31
392	Utfodring av hästar	2.000: —	1.773: 03
	Underhållskostnader.		
411	Fabriksbyggnad	800: —	1.343: 83
421	Hästar och fordon	1.200: —	887: 37
422	Automobiler	2.500: —	6.278: 93
423	Kärl	5.000: —	3.543: 73
424	Beklädnadspersedlar	1.200: —	1.534: 59
425	Övriga inventarier	1.500: —	673: 78
491	Brandförsäkring	150: —	152: 70
492	Hästförsäkring	75: —	50: —
	Diverse utgifter.		
790	Oförutsedda utgifter	700: —	1.083: 72
	Summa utgifter kronor	142.951: 21	146.193: 91

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Försäljning.		
911	Stallströ och sopor	2.000: —	1.678: 40
912	Torvmullspudrett	2.500: —	2.656: 50
913	Torvmull	300: —	335: 35
	Utförda arbeten.		
921	Uppsamling och transport av svinmat	6.500: —	1.568: 55
	Avgifter.		
951	Hämtningsavgifter	50.000: —	52.539: 25
	Övriga inkomster.		
991	Lantbrukets andel i löner och arvoden	7.136: 50	7.433: 50
992	Diverse inkomster	200: —	459: 39
	Summa inkomster kronor	68.636: 50	66.670: 94

11 B. Svingård.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Driftskostnader.		
310	Arbetareavlöningar	3.000: —	3.189: 50
321	Inköp av grisar	3.000: —	879: 60
322	Kraftfoder	14.000: —	14.701: 33
323	Uppsamling och transport av svinmat	6.500: —	1.568: 55
341	Körningar	1.500: —	1.500: —
351	Hyra	6.000: —	6.000: —
352	Bränsle och lyse	1.500: —	869: 01
	Underhållskostnader.		
420	Underhåll av inventarier	1.500: —	3.544: 12
	Summa utgifter kronor	37.000: —	32.252: 11

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
911	Försäljning av fläsk	37.000: —	32.252: 11
	Summa inkomster kronor	37.000: —	32.252: 11

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

12. VATTENLEDNINGSVERK.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
101	Andel i gemensamma kostnader	23.850: —	24.746: —
102	Direkta kostnader	13.000: —	12.720: 07
	Administrationskostnader.		
201	Andel i gemensamma kostnader	3.050: —	3.441: —
	Driftskostnader.		
311	Tillsyn av ledningsnät	4.600: —	3.405: 25
312	Tillsyn av installationer	2.000: —	1.177: 83
313	Ombyte av mätare	1.500: —	1.439: 06
331	Kraftström	24.000: —	33.213: 10
332	Smörjoljor och diverse	10.000: —	8: 50
333	Avgifter till Hamre och Hesslö	375: —	300: —
351	Värme, lyse och renhållning	900: —	414: 87
391	Skjutsar	700: —	829: —
392	Analyser	1.000: —	440: 85
	Underhållskostnader.		
411	Byggnader	1.500: —	1.246: 29
412	Ledningsnät och brandposter	36.000: —	48.541: 39
421	Maskiner och elektrisk utrustning	600: —	968: 23
422	Verktyg och inventarier	4.000: —	2.498: 39
423	Mätare	6.000: —	4.952: 91
491	Andel av gemensamma kostnader	1.300: —	1.233: —
492	Brandförsäkring	200: —	222: 33
	Räntor och amorteringar.		
530	Räntor enligt särskild plan	58.700: —	58.702: 30
540	Amortering enligt särskild plan	60.200: —	56.482: 59
	Diverse utgifter.		
711	Kundförluster	325: —	43: 20
720	Utskylder	5.300: —	6.470: 90
		259.100: —	263.497: 06
	Kapitalökningar.		
821	Inköp av mätare	15.000: —	6.710: —
	Summa utgifter kronor	274.100: —	270.207: 06
		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Utförda arbeten.		
921	Installationer efter avdrag av direkta kostnader	4.100: —	2.200: —
922	Skötsel och underhåll av brandposter	1.200: —	1.200: —

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Hyror.		
931	Maskinistens bostadsförmåner	700: —	1.299: 50
932	Övriga hyror	500: —	
	Avgifter.		
951	Vattenavgifter	369.000: —	380.971: 02
	Övriga inkomster.		
991	Avloppsledningars och gasverkets andel i förmanslöner	5.700: —	5.700: —
	Summa inkomster kronor	381.200: —	391.370: 52

13. GASVERK.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
101	Andel i gemensamma kostnader	47.000: —	47.659: —
102	Direkta kostnader	46.240: —	49.642: 72
	Administrationskostnader.		
201	Andel i gemensamma kostnader	6.050: —	6.627: —
202	Gaspolletter	1.200: —	1.274: 08
203	Bränsle till kontor och gasmästarbostad	300: —	321: 06
204	Övriga direkta kostnader	200: —	600: —
	Driftskostnader.		
311	Tillsyn av ledningsnät	1.600: —	2.019: 71
312	Tillsyn av installationer	2.200: —	2.994: 43
313	Ombyte av mätare	2.000: —	1.960: 99
314	Apparatdrift och ombyte av reningsmassa	3.000: —	2.568: 63
315	Tillsyn av gatubelysningen	1.200: —	1.202: 56
321	Gaskol	268.000: —	304.647: 29
322	Gas från reningsverket	8.000: —	2.689: 60
323	Reningsmassa	1.900: —	
324	Vatten	6.000: —	2.962: 76
331	Kraftström	5.000: —	4.496: 57
332	Smörjoljor och diverse	1.000: —	510: 42
351	Värme, lyse, städning och renhållning	2.700: —	3.372: 74
352	Hyra för gasverkstomt	2.800: —	2.800: —
391	Skjutsar	800: —	1.484: 15
392	Analyser	1.000: —	359: 81

N:o 80.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Underhållskostnader.		
411	Byggnader och transportanläggningar	9.000: —	7.339: 09
412	Ledningsnät	11.000: —	8.748: 81
413	Gatubelysning	1.200: —	694: 95
421	Ugnar och apparater, ordinarie underhåll	13.000: —	12.992: 36
422	Mätare	7.200: —	6.000: 50
423	Verktyg och övriga inventarier	4.500: —	4.513: 69
424	Ommurning av ugnar	10.500: —	10.500: —
491	Andel i gemensamma kostnader	2.550: —	2.374: —
492	Brandförsäkring	900: —	706: 07
	Räntor och amorteringar.		
530	Räntor enligt särskild plan	45.800: —	45.068: 40
540	Amorteringar enligt särskild plan	75.700: —	67.547: 67
	Diverse utgifter.		
711	Kundförluster	1.000: —	420: 82
712	Utställningskostnader	1.500: —	1.583: 66
720	Utskylder	9.500: —	9.345: 34
		601.540: —	618.028: 88
	Kapitalökningar.		
821	Inköp av mätare	30.000: —	30.517: 50
	Summa utgifter kronor	631.540: —	648.546: 38

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Försäljning.		
911	Koks och tjära	211.800: —	221.573: 77
912	Undervärdering av kollager		52.416: —
	Utförda arbeten.		
921	Installationer efter avdrag av direkta kostnader	4.200: —	2.300: —
	Hyror.		
931	Gasmästarens bostadsförmåner	840: —	875: —
	Avgifter.		
951	Enskild gasförbrukning	453.000: —	454.464: 61
952	Allmänna belysningen	8.300: —	5.605: 11
	Summa inkomster kronor	678.140: —	737.234: 49

14. ELEKTRICITETSVERK.

N:o 80.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
101	Andel i gemensamma kostnader	94.050: —	96.234: 95
102	Direkta kostnader	28.500: —	27.913: 67
	Administrationskostnader.		
201	Andel i gemensamma kostnader	12.050: —	13.381: 02
202	Direkta kostnader	500: —	732: —
	Driftskostnader.		
311	Tillsyn av ledningsnät och transformatorer	1.500: —	1.520: 79
312	Tillsyn av installationer	4.100: —	3.381: 81
313	Ombyte av mätare	5.000: —	3.305: 27
314	Tillsyn av maskiner i turbinhuset och reglering av dammluckor	1.400: —	1.391: 65
315	Tillsyn av gatubelysningen	22.000: —	16.178: 77
321	Oljor, vatten och svavelsyra	500: —	171: 38
331	Energiavgift till statens kraftverk	349.400: —	334.295: 54
332	Hyra för elektrisk utrustning	1.800: —	2.137: 50
333	Arrende för vattenfall	3.000: —	3.000: —
351	Värme, lyse och renhållning	2.600: —	3.498: 88
391	Skjutsar och diverse	3.000: —	2.201: 19
	Underhållskostnader.		
411	Byggnader inklusive transformatorhus	4.000: —	1.514: 93
412	Jord- och luftledningsnäten	70.000: —	64.484: 96
413	Gatubelysning	7.000: —	6.753: 26
414	Omläggning till växelström	60.000: —	60.000: —
415	Turbinstation	1.000: —	40: 59
421	Maskiner, transformatorer och instrumentering	4.000: —	16.475: 03
422	Mätare	15.000: —	14.648: 82
423	Verktyg och övriga inventarier	7.500: —	10.015: 84
491	Andel i gemensamma kostnader	5.100: —	4.793: 80
492	Brandförsäkring	500: —	352: 77
	Räntor och amorteringar.		
530	Räntor enligt särskild plan	41.200: —	40.612: 50
541	Amorteringar enligt särskild plan	63.600: —	60.619: 62
542	Amortering av motorfordon	1.500: —	1.500: —
	Diverse utgifter.		
711	Kundförluster	1.500: —	1.194: 49
712	Utställningskostnader	3.000: —	3.140: 06
720	Utskylder	25.800: —	26.814: 20
		840.100: —	822.305: 29

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Kapitalökningar.		
821	Inköp av mätare	35.000: —	35.942: 65
	Summa utgifter kronor	875.100: —	858.247: 94

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Utförda arbeten.		
921	Installationer efter avdrag av direkta kostnader	4.100: —	2.311: 27
	Hyror.		
931	Hyror		425: 04
	Avgifter.		
951	Enskild strömförbrukning	1.080.900: —	1.129.734: —
952	Allmänna belysningen	73.000: —	78.614: 39
	Summa inkomster kronor	1.158.000: —	1.211.084: 70

15. AVLOPPSLEDNINGAR.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
101	Andel i gemensamma kostnader	14.300: —	14.664: —
102	Direkta kostnader		9.049: 89
103	Andel i vattenledningsverkets avlöningar till rörnätsförmän	2.900: —	2.900: —
	Administrationskostnader.		
201	Andel i gemensamma kostnader	1.800: —	2.039: —
230	Diverse		2.332: 94
	Driftskostnader.		
311	Driftspersonal i reningsverket	13.900: —	3.966: 34
312	Tillsyn av driften i pumpstationen	2.500: —	3.893: 99
313	Tillsyn av ledningar och brunnar	7.700: —	3.318: 74
324	Vatten		36: 84
331	Kraftström	16.500: —	9.816: 37
332	Muddring	6.500: —	7.056: 84
333	Bortfraktning av avfall	7.000: —	10.211: 74
334	Oljor		936: 96
351	Hyra för reningsverkstomt	3.000: —	3.000: —
352	Värme		1.014: 18
391	Skjutsar och diverse		284: 65
392	Laboratoriet		1.170: 65

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Underhållskostnader.		
411	Byggnader	400: —	2.127: 61
412	Ledningsnät och brunnar	18.000: —	21.573: 10
421	Maskiner	700: —	426: 29
422	Verktyg	2.400: —	1.783: 67
491	Andel av gemensamma kostnader	800: —	731: —
492	Brandförsäkring		170: 29
	Räntor och amorteringar.		
530	Räntor enligt särskild plan	61.300: —	53.894: 21
540	Amorteringar enligt särskild plan	55.300: —	59.343: 81
	Ränta på rörelsekapitalet		7.017: 70
	Summa utgifter kronor	215.000: —	222.760: 81

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Avgifter.		
951	W. C.-avgifter	108.000: —	91.833: 79
952	Avgift från gasverket för levererad gas	8.000: —	2.689: 60
	Summa inkomster kronor	116.000: —	94.523: 39

16. TEKNISKA VERKENS GEMENSAMMA FÖRVALTNING.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	92.088: —	102.712: 75
112	Övriga löner och arvoden	32.750: —	25.440: 98
121	Pensioner enligt pensionsstat	41.862: —	41.670: 26
191	Olycksfallsförsäkring	8.000: —	7.996: 89
192	Läkare- och sjukvård	3.300: —	4.120: 43
193	Medicin	1.100: —	1.312: 64
194	Övriga personalkostnader	100: —	50: —
	Administrationskostnader.		
210	Kontorskostnader	3.000: —	6.643: 04
220	Annonsering och trycksaker	7.500: —	4.605: —
230	Resor och transporter	1.950: —	2.206: 90
241	Telefon	4.200: —	3.917: 75
242	Post	700: —	924: 90
251	Renhållning och städning	3.800: —	4.177: 46

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
252	Uppvärmning	1.200: —	2.315: 26
253	Belysning	600: —	697: 71
	Underhållskostnader.		
410	Underhåll av byggnader	4.500: —	4.153: 88
420	Underhåll av inventarier	4.800: —	4.337: 67
491	Brandförsäkring	450: —	640: 25
	Räntor och amorteringar.		
530	Andel av stadens låneräntor enligt plan	187.548: 01	198.277: 41
540	Andel av stadens låneamorteringar enligt plan	224.428: 36	224.428: 36
		623.876: 37	640.629: 54
	Kapitalökningar.		
841	Beräknad avsättning till Tekniska verkens amorteringsfond, utgörande skillnad mellan verkens och finansförvaltningens låneannuiteter	49.823: 63	19.565: 33
	Summa utgifter kronor	673.700: —	660.194: 87

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster:		
	Fördelning av gemensamma utgifter.		
991	Andelar i personalkostnader	179.200: —	183.303: 95
992	Andelar i administrationskostnader	22.950: —	25.488: 02
993	Andelar i underhållskostnader	9.750: —	9.131: 80
994	Andelar i räntor och amorteringar (jämte avsättning till amorteringsfond)	461.800: —	442.271: 10
	Summa inkomster kronor	673.700: —	660.194: 87

18. ANDRA KOMMUNENS AFFÄRSFÖRETAG.

18 A. Kallbadhus.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
110	Löner och arvoden	1.000: —	580: —
220	Annonsering och trycksaker	50: —	35: 10
411	Underhåll av badhusbyggnaden	1.500: —	858: 59
491	Brandförsäkring	60: —	61: 03
790	Oförutsedda utgifter	40: —	36: 35
	Summa utgifter kronor	2.650: —	1.571: 07

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster:		
951	Badavgifter	300: —	290: 90
	Summa inkomster kronor	300: —	290: —

18 B. Varmbadhus.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	23.239: —	23.133: 61
112	Övriga löner och arvoden	2.400: —	2.464: 55
121	Pensioner enligt pensionsstat	3.528: —	3.528: —
191	Olycksfallsförsäkring	160: —	155: 41
192	Sjukvård	200: —	46: 39
193	Bostadsförmåner	2.315: —	2.358: 68
	Administrationskostnader.		
210	Kontorskostnader	100: —	10: 95
220	Annonsering och trycksaker	500: —	722: 25
241	Telefon	240: —	220: —
291	Provisioner	4.500: —	3.555: 40
	Driftskostnader.		
321	Förbrukningsmaterial	4.500: —	3.530: 89
331	Kraftström	1.000: —	624: 32
332	Bränsle	12.000: —	14.609: 85
333	Tvätt, extra hjälp	400: —	407: 43
351	Lyse, städning och renhållning	750: —	1.305: 41
	Underhållskostnader.		
411	Badhusbyggnaden	4.000: —	4.263: 04
412	Pannor och ledningar	2.500: —	1.504: 63
421	Inventarier	800: —	884: 37
422	Linne	200: —	18: 75
491	Brandförsäkring	160: —	189: 72
	Räntor och amorteringar.		
542	Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	5.000: —	5.000: —
	Diverse utgifter.		
720	Utskylder	500: —	412: 75
790	Oförutsedda utgifter	323: —	51: 90
	Summa utgifter kronor	69.315: —	68.998: 30

N:o 80.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
931	Personalens bostadsförmåner	2.315: —	2.358: 68
951	Badavgifter	62.950: —	59.720: 60
952	Simundervisningsbad	4.050: —	4.050: —
	Summa inkomster kronor	69.315: —	66.129: 28

18 C. Bekvämlighetsinrättningar.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
110	Löner och arvoden	2.000: —	1.808: —
350	Lokalkostnader	400: —	405: 28
391	Vattenavgift	50: —	33: 80
411	Underhåll av kabinettet	150: —	112: 19
491	Brandförsäkring	30: —	25: 89
		2.630: —	2.385: 16
	Kapitalökningar.		
811	Anordnande av bekvämlighetsinrättningar	23.000: —	23.000: —
	Summa utgifter kronor	25.630: —	25.385: 16

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
950	Avgifter	1.800: —	1.680: 65
	Summa inkomster kronor	1.800: —	1.680: 65

18 D. Båttrafik.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	8.700: —	7.672: 14
112	Övriga löner	7.475: —	7.141: 58
	Administrationskostnader.		
220	Annonsering och trycksaker		173: 50
	Driftskostnader.		
331	Bränsle	3.000: —	3.570: 32
332	Smörjoljor, fotogen och diverse	500: —	1.062: 19

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Underhållskostnader.		
421 Underhåll av fartyg	1.500: —	4.225: 11
422 Underhåll av inventarier	300: —	225: 70
491 Försäkring	750: —	980: —
Diverse utgifter.		
710 Diverse kostnader	200: —	627: 69
711 Riksförsäkringsanstalten		245: 40
Summa utgifter kronor	22.425: —	25.923: 63

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
Avgifter.		
951 Persontrafik	17.000: —	17.542: 69
952 Godstrafik	150: —	141: 75
Summa inkomster kronor	17.150: —	17.684: 44

18. E. Automobiler.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
110 Löner och arvoden	7.500: —	6.951: 73
240 Telefon		140: —
331 Bensin och smörjoljor	6.500: —	7.775: 97
421 Underhåll av automobiler	4.000: —	3.403: 28
491 Bilskatt och försäkring	2.000: —	1.611: 10
541 Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	6.000: —	6. 000: —
Summa utgifter kronor	26.000: —	25.882: 08

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
921 Körningar	26.000: —	27.165: —
Summa inkomster kronor	26.000: —	27.165: —

18 F. Grustag.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader.		
Löner enligt lönestat	3.390: —	3.390: —

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Driftskostnader.		
310	Arbetareavlöningar	20.000: —	27.916: 98
331	Elektrisk ström	4.000: —	2.228: —
332	Avgäld för grustäkt	500: —	500: —
333	Övriga driftskostnader		3.118: 18
	Underhållskostnader.		
421	Underhåll av maskiner	6.000: —	2.115: 32
431	Underhåll av väg till grustaget	1.000: —	2.303: 35
	Räntor och amorteringar.		
531	Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel	1.760: 83	1.760: 83
541	Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	3.855: —	5.617: 19
	Summa utgifter kronor	40.505: 83	48.949: 85

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
911	Försäljning av grus	40.505: 83	48.949: 85
	Summa inkomster kronor	40.505: 83	48.949: 85

19. BRANDVÄSEN.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	101.016: —	101.019: 10
112	Övriga löner och arvoden	6.975: —	7.964: 25
121	Pensioner enligt pensionsstat	13.836: —	13.846: 82
191	Olycksfallsförsäkring	840: —	873: 49
192	Sjukvård	400: —	691: 18
193	Beklädnad	4.980: —	3.522: 46
194	Teknisk utbildning	300: —	73: 35
	Administrationskostnader.		
210	Kontorskostnader	150: —	139: 25
220	Annonsering och trycksaker	250: —	175: 94
241	Telefon	700: —	706: 90
	Material för verkstäderna.		
321	Smidesverkstaden	1.800: —	1.748: 51
322	Snickareverkstaden	900: —	1.754: 42

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
323	Skräddareverkstaden	100: —	61:80
324	Skomakareverkstaden	600: —	261: 36
325	Arbeten för brandverket	500: —	211: 80
	Övriga driftskostnader.		
326	Bensin och smörjoljor	800: —	1.115: 27
327	Skumsläckningsmaterial	300: —	366: —
328	Rökskyddsmaterial	250: —	284: 50
331	Kraftström	1.500: —	219: 73
332	Kol till borgarbrandkårens ångspruta	50: —	
351	Hyra av bostäder för personalen	5.832: 50	5.832: 50
352	Värme	2.000: —	2.503: 48
353	Lyse	500: —	1.082: 78
354	Tvätt och städning	300: —	206: 02
391	Verkstadsarbeten	1.800: —	1.611: 99
392	Brandsynekostnader	100: —	18: 50
393	Borgarbrandkårens övningar och eldsvådor	1.200: —	349: 50
	Underhållskostnader.		
411	Brandtelegraf och ringledningar	500: —	399: 78
412	Brandposter	1.200: —	1.200: —
421	Brandredskap	1.400: —	2.041: 44
422	Borgarbrandkårens ångspruta	50: —	2: 20
423	Landstingets ambulansautomobil	3.000: —	1.821: —
424	Övriga inventarier	500: —	327: 99
491	Brandförsäkring	300: —	179: 35
	Diverse utgifter.		
790	Oförutsedda utgifter	200: —	243: 55
		155.129: 50	152.856: 21
	Kapitalökningar.		
821	Anskaffning av diverse inventarier	1.939: —	2.389: 13
822	Anskaffning av en Magirusstegbil	41.830: 08	41.830: 08
	Summa utgifter kronor	198.898: 58	197.075: 42

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Verkstadsarbeten.		
921	Smidesverkstaden	4.000: —	2.673: 86
922	Snickareverkstaden	2.200: —	1.889: 89
923	Skräddareverkstaden	100: —	96: 70
924	Skomakareverkstaden	500: —	238: 75
925	Diverse arbeten	2.300: —	2.265: 29

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

	Övriga arbeten.		
926	Skötsel av ambulansautomobilen	6.000: —	6.000: —
927	Eldning åt polisen	100: —	150: —
928	Skötsel av brandalarmanläggningar	210: —	234: 50
	Hyror.		
931	Personalens bostadsförmåner	12.270: 25	12.210: 02
	Bidrag.		
941	Städernas Allmänna Brandstodsbolag för nyanskaffningar (reserverat från tidigare år)	24.666: 69	24.666: 69
	Summa inkomster kronor	52.346: 94	50.425: 70

21. FASTIGHETSFÖRVALTNING.

21 A. Allmän fastighetsförvaltning.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	a) Diverse fastigheter.		
111	Löner enligt lönestat	6.180: —	6.180: —
351	Renhållning	8.000: —	10.219: 79
352	Sotning	1.700: —	1.689: 05
353	Vatten och diverse	5.500: —	9.980: 62
354	Arrenden och avgälder	1.881: —	2.533: 19
411	Underhåll av byggnader	36.000: —	54.228: 80
412	Underhåll av kreaturstorg och tivoliplats	1.000: —	1.368: 98
413	Underhåll av avstjälpningsplatser	10.000: —	12.210: 80
491	Brandförsäkring	2.500: —	3.283: 09
720	Utskylder	16.000: —	16.599: 20
	b) Rådhus.		
411	Underhåll av byggnaden	1.500: —	9.559: 68
420	Underhåll av inventarier	500: —	2.444: 63
491	Brandförsäkring	175: —	132: 40
	c) Polis- och brandstation.		
351	Renhållning	600: —	421: 15
352	Sotning	100: —	81 :65
353	Vatten	500: —	566: —
411	Underhåll av byggnaden	2.000: —	3.317: 59
491	Brandförsäkring	200: —	91: 56
	d) Stadshotell.		
121	Pension enligt pensionsstat	2.109: —	2.109: —
351	Renhållning	1.200: —	1.723: 33

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
352 Sotning	350: —	363: 50
353 Vatten	1.500: —	1.979: 29
354 Värme (inklusive lön och bostad för eldare)	17.000: —	18.462: 70
411 Underhåll av byggnaden	2.500: —	6.866: 17
412 Restaureringsarbeten	50.000: —	52.251: 25
420 Underhåll av inventarier	2.500: —	9.741: 96
491 Brandförsäkring	500: —	691: 97
720 Utskylder	4.500: —	4.365: 50
e) Sundinska huset.		
351 Renhållning	400: —	510: 70
352 Sotning	50: —	29: 65
353 Vatten	200: —	151: 12
355 Hyra till Sundinska fonden	8.000: —	8.000: —
411 Underhåll av byggnaden	3.000: —	1.155: 89
491 Brandförsäkring	75: —	158: 21
720 Utskylder	300: —	291: 12
f) Tullhus.		
352 Sotning	50: —	25: —
353 Vatten	50: —	105: 50
411 Underhåll av byggnaden	200: —	416: 75
412 Tullen vid Djuphamnen		128: 37
420 Underhåll av inventarier	100: —	12: 88
491 Brandförsäkring	75: —	75: 34
g) Paviljong i Stadsparken.		
351 Renhållning	100: —	179: 75
352 Sotning	100: —	38: —
354 Värme och eldning		1.206: 42
411 Underhåll av byggnaden	2.000: —	2.528: 44
491 Brand- och glasförsäkring	300: —	316: 80
720 Utskylder	1.100: —	873: —
h) Hamnfastigheter.		
352 Sotning	40: —	40: 25
353 Vatten	35: —	59: 50
354 Värme		283: 28
411 Underhåll av byggnader	2.400: —	4.692: 89
412 Underhåll av järnvägsspår	2.000: —	4.049: 16
431 Underhåll av magasinsgator	1.000: —	434: 63
491 Brandförsäkring	170: —	481: 03
720 Utskylder	1.680: —	1.847: 36

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

	i) Omnibustrafikstation.		
350	Lokalkostnader	200: —	
411	Underhåll av byggnaden	200: —	29: 05
491	Brandförsäkring	50: —	45: 68
720	Utskylder		340: —
	j) Carlsberg, Stensborg, Bjärby och Emus.		
353	Vatten och sotning		105: 16
411	Underhåll av byggnader	2.060: —	6.260: 80
412	Förbättringsarbeten å byggnader vid Bjärby	6.300: —	6.300: —
491	Brandförsäkring		212: 03
720	Utskylder	1.300: —	2.978: 73
	k) Björnön.		
111	Arvode till ordningsman	2.500: —	2.879: —
241	Telefon		172: 80
411	Underhåll av byggnader	500: —	1.974: 37
491	Brandförsäkring	250: —	198: —
711	Vedhuggning m. m.		1.852: —
720	Utskylder	600: —	467: 26
	l) Hästholmarna.		
111	Arvode till ordningsman	1.100: —	1.949: 96
350	Lokalkostnader	100: —	81: —
411	Underhåll av byggnader	5.000: —	2.750: 82
412	Anordnande av badplatser vid Östra holmen	65.000: —	65.000: —
491	Brandförsäkring	300: —	373: 80
710	Oförutsedda utgifter		5: 40
720	Utskylder	600: —	551: 09
		285.980: —	356.080: 84
	Kapitalökningar.		
811	Restaurering och nybyggnad av polis- och brandstationsbyggnaden	100.000: —	100.000: —
812	Uppförande av nytt pensionärshem	110.000: —	110.000: —
813	Uppförande av biblioteksbyggnad	75.000: —	75.000: —
	Summa utgifter kronor	570.980: —	641.080: 84
		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	a) Diverse fastigheter.		
930	Hyror och arrenden	192.929: 14	195.660: 85
	d) Stadshotell.		
931	Hyror	59.200: —	56.730: 17
932	Avgifter för vatten och värme	15.900: —	16.348: 62
933	Uthyrning av festvåning	1.500: —	1.052: 50

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
e) Sundinska huset.		
931 Hyror	13.395: —	13.183: —
f) Tullhus.		
931 Bostadshyror	600: —	585: —
g) Paviljong i Stadsparken.		
931 Hyror	16.000: —	15.680: —
h) Hamnfastigheter.		
930 Hyror och arrenden	48.467: 55	49.628: 63
i) Omnibustrafikstation.		
931 Hyror	3.280: —	3.280: —
j) Carlsberg, Stensborg, Bjärby och Emaus.		
930 Hyror och arrenden	5.655: —	13.782: 15
k) Björnön.		
932 Arrenden och skogsprodukter	5.000: —	6.530: —
l) Hästholmarna.		
931 Hyror	8.850: —	9.000: —
Summa inkomster kronor	370.776: 69	381.460: 92

21 B. Lantegendomar under eget bruk.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader.		
101 Andel i renhållningsverkets kostnader	7.136: 50	7.433: 50
102 Direkta kostnader	4.214: —	2.179: 13
Administrationskostnader.		
241 Telefon	300: —	314: 20
Driftskostnader.		
310 Arbetareavlöningar	57.863: 50	67.146: 49
321 Utsäde	7.500: —	8.936: 34
322 Fodervaror till ladugården	7.600: —	7.287: 72
323 Gödsel	5.000: —	6.871: 55
324 Förbrukningsmaterial och diverse	4.000: —	4.340: 65
331 Elektrisk ström	2.500: —	2.041: 55
332 Ved, avverkningskostnad	750: —	1.886: 82

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
333	Driftskostnad för traktorer	2.500: —	2.529: 12
351	Arrenden	10.437: —	11.437: —
391	Utfodring av hästar	7.300: —	5.752: 10
392	Svingården, Nordanby, diverse omkostnader, utfodring		6.862: 92
	Underhållskostnader.		
411	Byggnader	3.000: —	5.817: 59
412	Hägnader	500: —	469: 65
413	Grundförbättringar	1.500: —	1.573: 70
414	Förbättring av arbetarebostäder	30.000: —	30.000: —
415	Utredningskostnad för nybyggnad av ladugård vid Nordanby		4.298: 58
421	Hästar	1.100: —	1.244: 12
422	Seldon	900: —	938: 83
423	Fordon och redskap	3.000: —	3.833: 24
491	Brand- och hästförsäkring	800: —	604: 19
	Diverse utgifter.		
720	Utskylder	3.000: —	3.296: 48
		160.901: —	187.095: 47
	Kapitalökningar.		
821	Anskaffning av inventarier	2.000: —	1.964: 76
822	Inköp av jordbrukstraktor	6.000: —	6.000: —
823	Inköp av en tjur		2.780: —
	Summa utgifter kronor	168.901: —	197.840: 23

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Försäljning.		
911	Jordbruksprodukter, Nordanby	44.901: —	60.108: 93
912	Jordbruksprodukter, Malma	35.200: —	35.393: 21
913	Jordbruksprodukter, Kristiansborg, Emaus	18.500: —	22.719: 14
914	Mejeriprodukter	16.000: —	18.292: 65
915	Djur	1.000: —	14.918: 70
916	Trädgårdsprodukter	800: —	800: —
	Utförda arbeten.		
921	Körningar och diverse arbeten	11.000: —	21.939: 17
	Hyror och arrenden.		
931	Hyror	5.300: —	9.124: 54
932	Arrenden	200: —	203: 75
998	Reserverade medel för inköp av nötkreatur		5.021: 50
999	Diverse inkomster		1.078: 68
	Summa inkomster kronor	132.901: —	189.600: 27

21 C. Skogar.

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
110	Löner och arvoden	900: —	904: 59
121	Pension enligt pensionsstat	2.470: 80	2.470: 80
	Underhållskostnader.		
411	Hägnader	100: —	
412	Dikning	200: —	
413	Diverse underhåll	204: 20	268: 53
	Diverse utgifter.		
720	Utskylder	600: —	789: 22
790	Diverse oförutsedda utgifter		4.601: 31
	Summa utgifter kronor	4.475: —	9.034: 45

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
911	Avverkning, beräknad efter rotvärde	7.050: —	16.642: 45
931	Hyra för benupplag	50: —	50: —
	Summa inkomster kronor	7.100: —	16.692: 45

22. MAGISTRAT OCH RÅDHUSRÄTT.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	75.152: —	59.051: 71
112	Övriga löner och arvoden	3.200: —	2.657: 38
121	Pensioner enligt pensionsstat	9.567: —	9.867: —
191	Olycksfallsförsäkring	30: —	29: 86
192	Sjukvård	50: —	24: —
	Administrationskostnader.		
210	Kontorskostnader	1.200: —	1.754: 32
220	Annonsering och trycksaker	2.000: —	2.865: 55
221	Lösenmärken		481: 60
241	Telefon	1.080: —	1.205: 08
251	Värme	1.000: —	1.231: 54
252	Lyse	400: —	619: 76
253	Renhållning	1.700: —	2.221: 45
254	Kostnader för borgmästarvalet		1.379: 30

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Underhållskostnader.		
420	Inventarier	1.000: —	1.187: 80
	Diverse utgifter.		
790	Oförutsedda utgifter	100: —	394: 93
	Summa utgifter kronor	96.479: —	84.971: 28
		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
951	Sportler	38.000: —	20.333: 60
	Summa inkomster kronor	38.000: —	20.333: 60

23. KRONOUPPBÖRDS- OCH EXEKUTIONSVÄSEN.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	41.805: —	41.480: 75
112	Löner och arvoden	5.820: —	5.125: —
121	Pensioner enligt pensionsstat	7.962: —	2.485: 25
191	Olycksfallsförsäkring	50: —	57: 66
192	Sjukvård för exekutorer och ord. skrivbiträden	50: —	75: —
	Administrationskostnader.		
210	Kontorskostnader	600: —	1.370: 21
220	Annonsering och trycksaker	1.800: —	2.629: 72
231	Ersättning till exekutorerna för hållande av velocipeder	150: —	150: —
241	Telefon	805: —	748: 40
251	Lokalhyra	3.100: —	3.100: —
252	Värme	375: —	374: 01
253	Lyse	250: —	297: 50
254	Städning och renhållning	1.450: —	1.473: 84
291	Distribution av debetsedlar	850: —	887: 60
292	Kollektivförsäkring av uppbördsmedel	150: —	120: —
	Underhållskostnader.		
421	Inventarier	300: —	59: 05
422	Inköp av skrivmaskin	450: —	450: —
491	Brandförsäkring		17: —
	Diverse utgifter.		
790	Oförutsedda utgifter	100: —	30: 60
	Summa utgifter kronor	66.067: —	60.931: 59

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Avgifter.		
951	Debetsedelslösen och provision å landstingsmedel	14.000: —	16.615: 83
952	Stadsfogdens sportler	5.540: —	5.540: —
	Summa inkomster kronor	19.540: —	22.155: 83

24. POLISVÄSEN OCH FÅNGVÅRD.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	257.793: —	255.545: 88
112	Övriga löner och arvoden	5.100: —	1.921: 17
121	Pensioner enligt pensionsstat	37.593: —	37.593: —
191	Olycksfallsförsäkring	700: —	724: 92
192	Sjukvård	1.000: —	1.338: —
193	Beklädnad och slitningsersättning	13.630: —	15.628: 82
194	Stipendium	200: —	200: —
	Administrationskostnader.		
210	Kontorskostnader	800: —	1.903: 02
220	Annonsering och trycksaker	1.000: —	1.429: 04
231	Biltransporter	1.200: —	2.324: —
241	Telefon	1.955: —	3.117: 38
251	Lokalhyror	2.550: —	3.875: 56
252	Värme	2.000: —	2.037: 65
253	Lyse	1.000: —	872: 70
254	Städning	1.850: —	2.241: 07
291	Föreningsavgifter	190: —	190: —
	Underhållskostnader.		
420	Inventarier	2.800: —	4.195: 41
421	Inköp av inventarier till Polismästarens expedition		541: 80
491	Brandförsäkring		16: 87
	Kostnader för vård och förplägnad.		
691	Fångar å straffängelset	100: —	21: 84
692	Anhållna	300: —	315: 38
	Diverse utgifter.		
790	Oförutsedda utgifter	1.000: —	2.863: —
	Summa utgifter kronor	332.761: —	338.896: 51

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Statsbidrag för stats- och reservpolisen.		
941	Avlöning av statspolis	30.778: 50	28.803: —
942	Avlöning av reservpolis	3.540: —	2.950: —
943	Pensioneringskostnader	4.400: —	4.760: 16
944	Beklädnad och diverse	1.745: —	1.602: 16
945	Olycksfallsförsäkring och sjukvård	225: —	9: 24
946	Lokalkostnader, telefon och diverse	2.550: —	2.713: 13
	Avgifter.		
951	Stadsfiskalens sportler	600: —	1.007: 50
	Summa inkomster kronor	43.838: 50	41.845: 19

27. ALLMÄN PENSIONSFÖRSÄKRING.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
110	Löner och arvoden	4.400: —	4.088: —
221	Annonser och kungörelser	100: —	179: 55
222	Trycksaker och diverse	750: —	578: 16
254	Städning		20: —
255	Hyra		195: —
291	Läkareundersökningar	300: —	80: —
420	Inköp av vertikalfackskåp		258: 22
421	Inköp av skrivmaskin	325: —	
611	Tilläggspensioner och barnbidrag	90.000: —	138.494: 45
	Summa utgifter kronor	95.875: —	143.893: 38

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
992	Pensionsgrundavgifter		204: —
	Summa inkomster kronor	—	204: —

28. ÖVRIG FÖRVALTNING.

28 A. Stadsfullmäktige, Drätselkammare och Stadsrevision.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
110	Löner och arvoden	11.000: —	8.695: 15

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Administrationskostnader.		
231 Resor och mindre utredningar	1.500: —	4.293: 36
232 Representation	2.000: —	1.941: 37
241 Telefon	140: —	122: 50
291 Rådhuskommitténs utredningskostnader	10.000: —	10.000: —
292 Bibliotekskommitténs utredningskostnader	5.000: —	5.000: —
Summa utgifter kronor	29.640: —	30.052: 38

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
991 Andelar i revisionsarvoden	5.700: —	5.700: —
Summa inkomster kronor	5.700: —	5.700: —

28 B. Stadskansli.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
Personalkostnader.		
111 Löner enligt lönestat	47.451: —	43.803: 50
112 Övriga löner och arvoden	8.620: —	7.750: 17
121 Pensioner enligt pensionsstat	6.718: —	6.718: 40
191 Olycksfallsförsäkring	20: —	30: 32
192 Sjukvård	20: —	9: —
Administrationskostnader.		
210 Kontorskostnader	500: —	2.527: 51
220 Annonsering och trycksaker	10.000: —	16.654: 10
241 Telefon	880: —	1.047: 65
242 Post	200: —	512: 28
251 Värme	750: —	1.231: 47
252 Lyse	300: —	632: 40
253 Städning	1.500: —	2.619: 71
Underhållskostnader.		
420 Inventarier	1.000: —	1.105: —
Diverse utgifter.		
790 Oförutsedda utgifter	200: —	190: 36
Summa utgifter kronor	78.159: —	84.831: 87

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

28 C. Stadskamrerarekontor.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter:		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	26.262: —	26.262: —
112	Övriga löner och arvoden	5.500: —	7.311: 50
121	Pensioner enligt pensionsstat	964: —	964: —
191	Olycksfallsförsäkring	30: —	30: 32
192	Sjukvård	30: —	43: —
	Administrationskostnader.		
210	Kontorskostnader	2.000: —	1.336: 60
220	Annonsering och trycksaker	1.500: —	3.182: 75
241	Telefon	350: —	319: 07
242	Post	600: —	655: 57
251	Lokalhyra	2.400: —	2.400: —
252	Värme	750: —	438: 34
253	Lyse	300: —	155: 82
254	Städning	1.500: —	1.019: 84
291	Inbrotts- och garantiförsäkring	203: 75	203: 75
292	Distribuering av debetsedlar		747: 88
	Underhållskostnader.		
420	Inventarier	2.000: —	1.881: 66
491	Brandförsäkring		23: 13
	Diverse utgifter.		
790	Oförutsedda utgifter	500: —	3: 60
	Summa utgifter kronor	44.889: 75	46.978: 83
		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
991	Byggnadschefs- och arbetskontorets andel i lokalkostnader	2.000: —	2.000: —
	Summa inkomster kronor	2.000: —	2.000: —

28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	48.732: —	49.457: 82
112	Övriga löner och arvoden	5.880: —	9.244: 67

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
121	Pensioner enligt pensionsstat	25.645: —	24.149: 29
191	Olycksfallsförsäkring	50: —	30: 31
192	Sjukvård	50: —	89: —
	Administrationskostnader.		
210	Kontorskostnader	500: —	849: 47
220	Annonsering och trycksaker	500: —	269: 43
241	Telefon	800: —	877: 53
250	Andel i stadskamrerarekontorets lokalkostnader	2.000: —	2.000: —
	Underhållskostnader.		
421	Inventarier	500: —	412: 64
422	Hästar	4.200: —	3.901: 69
423	Körredskap	800: —	1.553: 06
491	Brandförsäkring		10: 20
	Diverse utgifter.		
790	Oförutsedda utgifter	300: —	466: 09
	Summa utgifter kronor	89.957: —	93.311: 20

28 E. Byggnadsnämnd.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Löner enligt lönestat	10.680: —	10.680: —
112	Övriga löner och arvoden	26.200: —	26.608: 05
121	Pensioner enligt pensionsstat	7.704: —	7.704: —
191	Olycksfallsförsäkringar		59: 75
	Administrationskostnader.		
211	Rit- och skrivmaterial	2.000: —	2.422: 93
221	Annonser	800: —	707: 42
241	Telefon	370: —	430: 70
261	Besiktningar	1.000: —	630: 18
262	Hantlangning med material	8.000: —	10.073: 92
263	Upprättande av förteckning angående gatukostnad	1.000: —	
291	Resolutioner och diverse kostnader	700: —	1.633: 56
	Underhållskostnader.		
420	Inventarier	1.500: —	4.678: 23
	Summa utgifter kronor	59.954: —	65.628: 74

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Avgifter.		
951	Förrättningar	18.000: —	25.242: 44
952	Protokollslösen	2.000: —	467: —
	Summa inkomster kronor	20.000: —	25.709: 44

29. DIVERSE UTGIFTER OCH INKOMSTER.

29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
691	Fasta anslag:		
	Arbetsstugan	2.000: —	2.000: —
	Barnkrubban	3.500: —	3.500 :—
	Barnhemet för flickor utöver bidrag från Sundinska fonden 500 kr.	500: —	500: —
	Natthärbärget, utöver bidrag av Sundinska fonden 600 kr.	400: —	400: —
	Västmanlands läns arbetsförmedling	3.000: —	3.000: —
	Barnhemmet "Sparvboet"	1.400: —	1.400: —
	Frälsningsarméns slumverksamhet	1.200: —	1.200: —
	Västerås Gymnastikförening	1.800: —	1.800: —
	Västmanlands Fornminnesförening	3.000: —	3.000: —
692	Frilufts-och folkkonserter	2.800: —	2.800: —
693	Erkända sjukkassor i Västerås	14.625: —	14.625: —
694	Luftskyddsnämnden	4.005: —	8.039: 13
695	Utbyggnad av Arosvallen	22.500: —	22.500: —
	Summa utgifter kronor	60.730: —	64.764: 13

29 B. Skattetaxering.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
110	Löner och arvoden	7.700: —	7.700: —
191	Olycksfallsförsäkring		5: 34
210	Kontorskostnader	250: —	197: 36
221	Annonser	100: —	145: 95
231	Traktamentsersättningar	2.000: —	2.123: 80
241	Telefon	100: —	93: 10
250	Lokalkostnader	60: —	152: 50
251	Hyra		1.000: —
	Summa utgifter kronor	10.210: —	11.418: 05

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

	Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
Löpande inkomster.		
941 Statsbidrag	1.500: —	2.500: —
Summa inkomster kronor	1.500: —	2.500: —

29 C. Medel till oförutsedda utgifter.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Löpande utgifter.		
790 Förslagsanslag till oförutsedda utgifter:		
Komplettering av skolbarnens personliga utrustning och anskaffning av förläggningsplatser i och för evakuering	1.500: —	2.709: 21
Centralförbundet för nykterhetsundervisning	240: —	240: —
Anordnande av värmeledning i Rosenlunds skola	2.200: —	2.985: 65
Kommunala tilläggspensioner för lärarepersonal	3.200: —	3.200: —
Högre Allmänna Läroverket i Västerås: Avlöning av vaktmästare vid seminariet	1.200: —	1.200: —
Bestridande av kostnadsökning under 2:dra halvåret 1939 för inrättande av Kommunal flickskola	5.000: —	8.916: 10
Kostnad utöver ordinarie anslag för stadssjuksköterskornas bussresor under år 1939	105: —	105: —
Kostnad för utrotning av duvor	471: 27	471: 27
Utredning angående inrättande av kommunal desinfektionsanstalt	200: —	200: —
Ersättning till stadssjuksköterskor för mistade naturaförmåner	225: —	225: —
Inköp av apparater för hälsovårdsnämnden	611: 25	611: 25
Anslag till ombyggnad av slipen vid Båtvarvet	9.000: —	11.460: 42
Inköp av sophämtningsbil för renhållningsverkets behov	8.000: —	7.630: 87
Inköp av motorbrandspruta	4.850: —	4.850: —
Anslag till omändring och tillbyggnad av serveringspaviljong å Östra holmen	15.500: —	13.536: 29
Anslag till restaurering av restaurang samt anordnande för bad å Elba	13.700: —	15.663: 71
Upprätthållande av fastlandsförbindelse för befolkningen å Ridön och Aggarön	500: —	500: —
Serveringspaviljong å Djäkneberget	6.925: —	6.925: —
Anslag till semestervikarie för exekutorerna	1.300: —	1.300: —
Utredningskostnader i friluftsbadfrågan	2.000: —	1.945: 20
Anslag till Utställningen Semestern	100: —	100: —
Fastställelse av Västerås stads vapen	788: —	788: —
Juridiskt arkiv till Stadsombudsmannaexpeditionen	1.133: 50	1.133: 50

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

	Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
Kostnader för omläggning av stadens bokföringssystem till maskinbokföring	7.381: 60	7.381: 60
National bokföringsmaskin till Stadskamrerarekontoret	12.500: —	12.125: —
Tryckning av kartor	600: —	600: —
Arvode till mätningsmannen	300: —	300: —
Inköp av ett blankettskåp för byggnadsnämnden	136: 50	136: 50
Fotografi- och filmkommitténs verksamhet	740: 27	746: 02
Bidrag till luftvärn för Västerås stad	25.000: —	25.000: —
Västerås Luftskyddsförening	1.000: —	1.000: —
Anslag till luftskyddscentral	2.600: —	2.600: —
Kostnader för luftskyddsövning i Västerås under tiden 18—20 november 1939	989: 65	989: 65
Anskaffande av förläggningsplatser i och för evakuering av vissa personkategorier	1.100: —	1.100: —
Avlönande av ytterligare ett biträde hos luftskyddsnämnden från 1/10 1939	600: —	600: —
Inköp av 200 exemplar Flyglarm	100: —	100: —
Västerås Röda Korskår	1.000: —	1.000: —
Tilläggsanslag å Barnhemmet för flickor	500: —	500: —
Bidrag till en vävkurs i Västerås	400: —	400: —
Anslag till ett grupphem vid K. F. U. M:s sommarhem Lövudden	13.950: —	13.950: —
Frälsningsarmén, stödfond för frigivna fångar	500: —	500: —
Anslag till Västeråsavdelningen av kvinnoföreningarnes beredskapskommitté	300: —	300: —
Tilläggsanslag för biträde åt taxeringsnämndsordförandena	300: —	300: —
Anslagna medel utöver särskilda beslut	10.985: 42	—
Summa utgifter kronor	159.732: 46	156.325: 24

29 D. Ofördelade utgifter och inkomster.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
	Personalkostnader.		
111	Arvode för utsättning av bord på salutorg	250: —	524: 57
112	Vågmästare P. Ramsten		540: —
121	Pension enligt pensionsstat	1.497: —	1.497: —
191	Olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare	4.000: —	4.265: 30
192	Sjukvård och sjukavlöning till drätselkammarens arbetare	7.000: —	5.971: 30
220	Tryckningskostnader för vågkvitton		84: —

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Administrationskostnader.		
291	Föreningsavgifter	2.876: 95	2.876: 95
292	Övriga administrationskostnader	732: —	756: —
	Diverse utgifter.		
731	Byggnads A.-B. Mimer för garanterad utdelning för år 1938	12.698: 91	12.698: 91
732	Förluster å fordringar	125.000: —	125.000: —
	Summa utgifter kronor	154.054: 86	154.214: 03

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
	Bidrag.		
941	Källarfrihetsmedel	349: 89	349: 89
	Avgifter.		
951	Registreringsavgifter för handelsfirmor	200: —	270: 83
952	Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån	1.000: —	1.311: 20
	Övriga inkomster.		
991	Bötesmedel	700: —	422: 63
992	Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader	4.000: —	4.000: —
993	Överskott å förrådsrörelsen	2.000: —	2.464: 84
999	Diverse inkomster	30: —	90: 15
	Summa inkomster kronor	8.279: 89	8.909: 54

30. UNDERSKOTT OCH ÖVERSKOTT FRÅN TIDIGARE ÅR.

		Beräknade utgifter:	Verkliga utgifter:
	Löpande utgifter.		
B.	Underskott å reserverade anslag	45.686: 15	45.776: 15
	Summa utgifter kronor	45.686: 15	45.776: 15

		Beräknade inkomster:	Verkliga inkomster:
	Löpande inkomster.		
A.	Allmänt överskott från år 1937	329.560: 39	329.560: 39
B.	Överskott å reserverade anslag	9.954: 28	9.954: 28
	Summa inkomster kronor	339.514: 67	339.514: 67

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Balansräkning per den 31 december 1939.

Tillgångar.

Fastigheter.

Under drätselkammarens omedelbara förvaltning	9.686.513: —	
Hamnbyggnad	3.414.900: —	
Folkskolans fastigheter	2.398.000: —	
Fattigvårdens fastigheter	1.220.000: —	
Tekniska verkens fastigheter	3.864.509: 68	20.583.922: 68

Inventarier.

Under drätselkammarens omedelbara förvaltning	655.992: 63	
Hamnens inventarier	245.946: 85	
Folkskolans inventarier	105.599: 66	
Fattigvårdens inventarier	76.500: —	
Barnavårdens inventarier	6.554: 19	
Tekniska verkens inventarier	4: —	1.090.597: 33

Investeringar.

Aktier:			
Aktiebolaget Arbetarebostäder.....	300.000: —		
Aktiebolaget Västeråsbanans intressenter	1.000.000: —		
Byggnads A.-B. Mimer	799.600: —		
S. W. B.	1.942.160: —		
Västerås Teater A.-B.	2: —	4.041.762: —	
Reversfordringar mot säkerhet i aktier		80.838 :—	
Reversfordringar mot säkerhet i inteckningar		633.555: 60	
Kyrkorådets andel i stadens lån		49.000: —	4.805.155: 60
		Summa kapitaltillgångar	26.479.675: 61

Rörelsetillgångar.

Kassamedel, kontant:			
Drätselkammaren	1.530: 62		
Renhållningsverket	12.741: 35		
Fattigvården	11.121: 83		
Tekniska verken	1.426: 19	26.819: 99	
Kassamedel, bankräkningar:			
Drätselkammaren	542.299: 79		
Fattigvården	25.134: 42		
Tekniska verken	5.764: 65	573.198: 86	
Diverse fordringar:			
Fordringar mot säkerhet i inteckningar	405.647: 18		
Västerås stads Kyrkokassa	65.446: 29		
Aktiebolaget Arbetarebostäder	232.170: —		
Allmänna Svenska Elektriska Aktiebol.	18.550: 86		

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Föreningen Västerås Nya Idrottsplats u. p. a.	125.691: 06		
Fordran av statsbidrag, polisväsen	11.178: 14		
Barnavårdsnämndens fordringar	62.051: 20		
Fattigvårdens fordringar	54.507: 03		
Renhållningsverkets diverse fordringar	11.592: 35		
Tekniska verkens fordringar	823.449: 10		
Västerås Trädgårdskoloniförening	3.000: —		
Fordran för gatukostnadsbidrag	24.380: 12		
Diverse drätselkammarens fordringar	22.019: 80		
Fattigvårdens förvaltade fonder	1.714: 60	1.861.397: 73	
Lager och förråd		493.453: 91	2.954.870: 49
Förskotterade medel.			
Balanserade kostnader för ofullbordade arbeten		3.587.001: 41	
Förskotterade anslag att täckas av skattemedel		74.139: 76	
Förskotterade anslag att täckas av fondmedel		852.220: 18	
Förskotterade anslag att täckas av lånemedel		384.598: 72	
Förskotterade anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år		535.353: 09	
Underskott å anslag av skattemedel		29.409: 86	
Underskott å anslag av fondmedel		6.872: 02	
Underskott å anslag av lånemedel		30.920: 07	5.500.515: 11
		Summa tillgångar kronor	34.935.061: 21
Skulder och kapital.			
Lån:			
Av drätselkammaren upptagna amorteringslån		14.639.925: 30	
Av folkskolestyrelsen upptagna amorteringslån		22.515: 22	
Lån hos Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter mot säkerhet i aktier		1.843.160: —	
Lån hos greve Knut Levenhaupt mot säkerhet i inteckningar		168.000: —	
Lån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond mot säkerhet i inteckningar		24.912: 79	16.698.513: 31
Kapitalbehållning			9.781.162: 30
		Summa kapitalskulder och kapital	26.479.675: 61
Rörelseskulder.			
Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter		825: 36	
Deponerade belopp för ritningar till kajbyggnad vid Djuphamnen		1.300: —	
I förskott uppburna hyror för år 1940		12.016: 76	
Inkomst- och utgiftsrester		24.254: 03	
Vega Pettersson, resterande köpeskilling		844: —	
Sundinska beklädnadsfonden, tillfälligt lån		5.000: —	

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Folkskolans förvaltade fonder		12.000: —	
Tekniska verkens skulder		257.009: 21	
Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, för köp av Hammarby egendom		38.251: 74	
Godsägare Hugo Myhrberg, del av köpeskilling för del av Lundby och Åby egendomar		140.000: —	
Västerås m. fl. städers Hypoteksförening		60.794: 39	
Västra Svealands Bostadskreditförening		23.719: 65	576.015: 14
Reserverade medel.			
Reserverade skatteanslag för pågående arbeten	1.856.118: 01		
Reserverade fondanslag för pågående arbeten	17.300: —		
Reserverade låneanslag	1.809.800: —	3.683.218: 01	
Reserverade överskott av skattemedel:			
Allmänt överskott i 1938 års stat	305.446: 34		
„ „ i 1939 „ „	197.654: 61		
Behållning å anslag för:			
avloppsbrunnar i Västra förstaden	1.211: 84		
asfaltering av Tegnér-, Munk- och Engelbrektsgatorna	3.881: 41		
stensättning av Nygatan	759: 30		
ordnande av planen vid Tessingatans mynning i Vasagatan	1.780: 84		
färdigställande av Tessin- m. fl. gator å Herrgärdet	6.879: 94		
ordnande av torg i Västra förstaden	2.909: 47		
ordnande av badplatser vid Östra holmen	161: 12		
inredning av ett ritkontor å Rådhusets vind	1.113: 50		
vägskyltar	1.958: 84		
planteringens å Domkyrkoesplanaden anordnande til bilparkering	5.000: —		
trafikanordning i hörnet av Kopparbergsvägen och Stora gatan	752: 07		
Reserverat överskott i hamnens stat år 1939	77.814: 07	607.323: 35	
Reserverade inkomstmedel:			
Reserverade medel från fastighetsförsäljning att tillföras Reserverade köpeskillingsmedelsfonden:			
1/10 1938—30/9 1939	493.820: 07		
1/10 1939—31/12 1939	28.491: 98		

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Reserverade medel från fastighetsförsäljning att tillföras donationsjordsfonden	7.389: 62		
Reserverad del av köpeskilling för ett garage inom det till Asea överlåtna området å hamnplan	36.845: 50		
Reserverat bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag	7.000: —		
Efterdebiterade kommunalutskylder reserveras i avvaktan på Kungl. Maj:ts prövning	412.128: 51		
Reserverade inkomster för visning av vattentornet	4.063: 71	989.739: 39	
Fondmedel:			
Västerås stads Pensionsfond	312.171: 67		
Reserverade köpeskillingsmedelsfonden	1.210.115: 73		
Donationsjordsfonden	114.845: —		
Skatteutjämningsfonden	400.000: —		
Järnvägsmedelsfonden	553.926: 93		
Tekniska verkens amorteringsfond	8.030: 38	2.599.089: 71	7.879.370: 46
Summa skulder och kapital Kronor			34.935.061: 21

Västerås den 28 maj 1940.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

/Oscar Arnstorp.

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

SPECIFIKATIONER TILL BALANSRÄKNING.

Specifikation å förskotterade och reserverade medel den $^{31}/_{12}$ 1939.

Förskotterade medel:

Balanserade kostnader för ofullbordade arbeten:

Kostnader för vilka täckning helt eller delvis beslutats:		
Inredning av ytterligare lokaler i Tekniska skolan (Stfm. 25/5 1939) 1940 års skattestat kr. 36.000: —		24.219: 29
Hyresbidrag för rektor vid Elektrotekniska fackskolan (1:sta kvart. 1940) 1940 års skattestat		500: —
Restaurering och tillbyggnad av läroverksbyggnaden (Stfm. 24/11 1938) reserverat av skattemedel t. o. m. 1938 kr. 400.000: —		19.740: 54
Gator inom gamla lasarettsområdet (Stfm. 29/4 1937) av ensk. bidrag		13.453: 80
Omläggning av Köpingsvägen mellan Djuphamnsvägen och stadsgränsen (Stfm. 25/5 1939) 1940 års skattestat kr. 355.000: —		3.011: 25
Omläggning av gångbanorna å Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen, 1937 års skattestat kr. 21.000: —		14.460: 13
Nyanläggning av gator att gäldas av reserverade medel av 1939 års skatteanslag till övriga anläggningsarbeten:		
Kantsten å Kristiansborgsområdet.....	41.291: 85	
Breddning och rätning av Kristiansborgsallén	62.708: 37	
Bondegatan	1.512: 84	
Skultunavägens breddning	3.715: 87	109.228: 93
Överbyggnad av Lillåmynningen (Stfm. 23/2 1939) del av kostnaden, 1940 års skattestat kr. 40.665: —		47.815: 12
Utökning och förbättring av lekplatser (Stfm. 25/8 1938) 1939 års skattestat kr. 10.000: —		2.267: 52
Kajbyggnad vid Lillån, (Stfm. 23/2 1939) 1940 års fondstat, kr. 27.500: —		44.003: 13
Köp och reparation av två oljemagasinsbyggnader (Stfm. 28/9 1939) 1940 års fondstat kr. 9.400: —		8.026: 25
Ökad kranutrustning, djuphamnen, anslag av 1938 års amorteringslån kr. 303.200: —		275.082: 83
Uppförande av en oljekaj vid djuphamnen (Stfm. 25/8 1938) 1939 års fondstat kr. 87.000: — av lånemedel		146.166: 17
Anordnande av bekvämlighetsinrättningar (Stfm. 27/10 1938)		
1938 års skattestat kr. 5.000: —		
1939 „ „ „ 23.000: —		88: 03
Köp av Lundby egendom (Stfm. 23/2 1939), del av anslag, 1940 års fondstat kr. 320.000: — av låneanslag		320.000:—

Tillbyggnad av brand- och polisstation, reserverat av skattemedel t. o. m. 1939 kr. 400.000:—, 1940 års skattestat kr. 100.000: —		25.823: 33
Uppförande av nytt pensionärshem (Stfm. 27/5 1938) 1939 års skattestat 110.000: —, 1940 års skattestat (tilläggsanslag) 12.700: —		119.890: 63
Uppförande av nytt pensionärshem (Stfm. 27/4 1939) 1940 års skattestat kr. 110.000: —		12: 38
Uppförande av nytt tullhus, rest. kostnad (Stfm. 26/8 1937 och 25/5 1939), res. av 1938 års skatteanslag 3.947: 84, 1940 års skattestat 29.000: —		30.303: 86
Förbättringsarbeten å byggnader vid Bjärby (Stfm. 24/11 1938) 1939 års skattestat 6.300: —, 1939 års skattestat (tilläggsanslag) 5.565: —		7.774: 04
Nybyggnad och reparation av lantarbetarbostäder (Stfm. 30/6 och 24/11 1938)		
1939 års skattestat kr. 30.000: —		
1940 „ „ „ 25.000: —		59.653: 90
Möbler åt kriminalpolisen (Stfm. 26/10 1938) 1940 års skattestat kr. 3.500: —		1.421: —
Rådhuskommitténs utredningskostnader,		
1937 års skattestat kr. 15.000: —		
1939 „ „ „ 10.000: —		18.722: 39
Bibliotekskommitténs utredningskostnader, 1939 års skattestat kr. 5.000: —		3.410: 05
Upprättande av triangel- och polygonnät (Stfm. 29/4 1937)		
1937 års skattestat kr. 47.000: —		
1938 „ „ „ 30.000: —		
1940 „ „ „ 23.000: —		82.853: 62
Anskaffande av material för civila luftskyddet (Stfm. 28/9 1939) 1940 års skattestat kr. 88.000:—		8.626: 60
Kostnader för planläggning av utrymning av vissa personkategorier från Västerås luftskyddsområde (Drkn 7/12 1939) 1939 års skatteanslag kr. 1.100: —		120: 17
Anordnande av provisorisk luftskyddscentral i källarvåningen till fastigheten Västermalmsgatan 2 B (Stfm. 28/9 1939) 1939 års skatteanslag kr. 2.600: —		1.061: 16
Anordnande av källkbackar (Stfm. 25/2 1937) res. skatteanslag kr. 1.610: 08		150: 77
Kostnader för vilka täckning ej beslutats:		
Ny väg till Hesslö	2.484: 42	
Ordnande av gator vid Malmaberg	15.416: 73	
Ordnande av väg på västra tippen	3.558: 17	
Vidgning av Köpingsvägen	50.953: 09	
Ordnande av plan vid djuphamnen med anl. av oljecisternsbyggn.	7.434: 08	

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Ny väg till bensinupplagen vid djuphamnen	1.201: 66		
Kajbyggnad vid djuphamnen	724: 04		
Ritning för ombyggnad av Stadshotellet	1.000: —		
Hyresräkningskommittén	20: —		
Kristidsnämnden	2.090: 67		
Bidrag till i beredskapstjänst inkallade arbetare	866: 50	85.749: 36	
Tekniska verkens balanserade kostnader enligt specifikation		2.113.365: 16	3.587.001: 41
Förskotterade anslag att täckas av skattemedel:			
Tilläggsanslag för restaurering av Herrgärdsskolan, 1940 års skattestat		22.139: 76	
Anslag till anskaffande av ett porträtt av f. Borgmästaren Thorwald Bergquist, (Stfm. 26/10 1939) 1940 års skattestat		2.000: —	
Bidrag till luftvärn, (Stfm. 30/3 1939) 1940 års skattestat		50.000: —	74.139: 76
Förskotterade anslag att täckas av fondmedel:			
Förskotterade medel för fastighetsutgifter 1/10 1938—30/9 1939:			
Inköpta fastigheter	749.932: 33		
Gatuarbeten:			
Området öster om Pilgatan 610: 31			
Ny väg till östra tippen.... 2.047: 58			
Gator å Blåsbo..... 493: 88			
Gator å Kristiansborgsomr. 4.888: 22			
Gator å Sandgärdet 37.340: 71			
Gästgivarvägen 2.118: 58			
Ordnande av Hyvlargatan 10.846: 52			
Papegojvägen 11.048: 57			
Stohagsvägen 4.362: 02	73.756: 39		
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.	7.416: 35		
Ränteutgifter för fastighetslån	6.019: 77	837.124: 84	
Förskotterade medel för fastighetsutgifter 1/10 1939—31/12 1939:			
Gatuarbeten:			
Gator å Sandgärdet 470: 17			
Papegojvägen 6.617: 51	7.087: 68		
Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.	5.428: 33		
Ränteutgifter för fastighetslån	2.579: 33	15.095: 34	852.220: 18
Förskotterade anslag att täckas av lånemedel:			
Reningsanordning för avloppsvätskan från Kvarnbrovreten m. m. (Stfm. 31/3 1937)		11.000: —	

Uppförande av oljekaj vid djuphamnen (Stfm. 25/8 1938)	87.000: —	
Nya elektriska ledningar och transformatorutbyggnader för djuphamnen och västra förstaden (Stfm. 24/11 1938)	110.500: —	
Ny transformatorstation å Jakobsberg (Stfm. 24/11 1938)	12.900: —	
Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i norra delarna av Drottning-, Lustigkulla- och Djäknebergsgatorna (Stfm. 29/9 1938)	25.000: —	
Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Jakobsbergsgatan (Stfm. 29/9 1938)	5.000: —	
Anläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar till och inom Övre Vega (Stfm. 27/10 1938)	65.800: —	
Anläggning av avlopps- och gasledningar i del av Stora gatan (Stfm. 24/11 1938)	12.200: —	
Ledningsserviser och andra mindre ledningsutsträckningar under år 1939	40.000: —	
Diverse ledningsanläggningar för Tekniska verken, tilläggsanslag (Stfm. 27/5 1938)	6.198: 72	
Utbyggnad av gasverket, tilläggsanslag (Stfm. 24/11 1938)	9.000: —	384.598: 72

Förskotterade anslag att amorteras av skatte- och vinstmedel under flera år:

Rälsspår för kranmaskiner, amorteras av hamnens inkomster, ursprungligt belopp kr. 44.638: 71	44.638: 71
Utbyggnad av östra kajen, amorteras av hamnens inkomster, ursprungligt belopp kr. 63,515: 57	42.889: 70
Muddring för hamnens räkning i Lillån m. m. (Stfm. 25/4 1935) kr. 26.300: — amorteras med kr. 2.630: — per år; ursprungligt belopp kr. 32.099: 30, varav avloppsledningar gäldat kr. 8.700: —	12.879: 30
Förbättringsarbeten i äldre hamnen, amorteras på 10 år, ursprungligt belopp kr. 187.884: 11	150.307: 29
Ökad kranutrustning för äldre hamnen (Stfm. 30/8 1934) kr. 190.000: —, amorteras med kr. 19.000: — per år, ursprungligt belopp kr. 195.427: 67	81.307: 62
Anskaffning av skärmar för malmupplagen, malmskopa och bilväg (Stfm. 27/1, 30/6 & 25/8 1938) kr. 63.085: —, amorteras på 10 år	49.556: 68
Inköp av ny bogserbåt (Stfm. 30/3 1939) kr. 45.000: —, amorteras på 5 år	45.000: —
Anskaffning av en polygripskopa (Stfm. 21/6 1939) kr. 6.850: —, amorteras på 5 år	6.850: —
Anskaffning av skärmar för delning av malmupplag (Stfm. 18/12 1939) kr. 2.850: —, amorteras på 5 år	2.850: —

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

Tillbyggnad av varmbadhuset (Stfm. 31/10 1935) kr. 25.000: —, amorteras med kr. 5.000: — per år, ursprungligt belopp kr. 34.059: 72	14.059: 72	
Ny lastautomobil (Stfm. 29/4 1937) kr. 15.350: —, amorteras av inkomster av körningar, slutamorterat år 1940, ursprungligt belopp kr. 15.150: —	3.650: —	
Anläggningskostnader för Malma grustag att gäldas av grustagets inkomster	29.933: 02	
Grussorteringsverk vid Malma grustag, amorteras på 10 år med kr. 2.355: — årligen, ursprungligt belopp kr. 23.545: 44	8.470: 44	
Inköp av förrådsmaskiner, amorteras av förrådets vinst	7.960: 61	
Andelsteckning i Västerås Idrottshall att gäldas av nöjesskattemedel	35.000: —	535.353: 09
Underskott å anslag av skattemedel:		
Underskott i köttbesiktningsbyråns stat, regleras med taxor	6.106: 12	
Kostnad för råttutrotning	106: 80	
Anskaffning av skärmar för malmupplagen, malmskopa och bilvåg	6.119: 95	
Inköp av ny bogserbåt	444: —	
Ombyggnad av vågbrytaren vid kallbadhuset	2.477: 29	
Reparation av Stadshotellet i anledning av grundförstärkning	13.173: 24	
Uppförande av serveringspaviljong å Djäkneberget	876: 93	
Inköp av ljuskopieringsapparat	105: 53	29.409: 86
Underskott å anslag av fondmedel:		
Underskott att täckas av Tekniska verkens amorteringsfond		6.872: 02
Underskott å anslag av lånemedel:		
Underskott å Tekniska verkens låneanslag 1938	7.797: 60	
„ „ „ „ „ 1939	23.122: 47	30.920: 07
	Kronor	5.500.515: 11

Reserverade medel.

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Reserverade skatteanslag för pågående arbeten:

Restaurering och tillbyggnad av läroverksbyggnaden, reserverat t. o. m. 1938 av skattemedel		400.000: —	
Omläggning av gångbanorna å Stora gatan mellan Källgatan och Kopparbergsvägen, reserverat skatteanslag 1937		21.000: —	
Nyanläggning av gator (övriga anläggningsarbeten), res. av 1939 års skatteanslag å kr. 318.200: —		236.952: 14	
Utökning och förbättring av lekplatser, res. skatteanslag 1939		10.000: —	
Anordnande av bekvämlighetsinrättningar, res. skatteanslag 1938 och 1939		28.000: —	
Tillbyggnad av brand- och polisstationen, res. t. o. m. 1939 av skattemedel		400.000: —	
Uppförande av nytt pensionärshem, res. skatteanslag 1939		110.000: —	
Uppförande av nytt tullhus, res. av 1938 års skatteanslag å kr. 250.000: —		3.947: 84	
Förbättringsarbeten å byggnader vid Bjärby, res. skatteanslag 1939		11.865: —	
Nybyggnad och reparation av lantarbetarbostäder, res. skatteanslag 1939		30.000: —	
Rådhuskommitténs utredningskostnader, res. skatteanslag 1937 och 1939		25.000: —	
Bibliotekskommitténs utredningskostnader, res. skatteanslag 1939		5.000: —	
Upprättande av triangel- och polygonnät, res. skatteanslag 1937 och 1938		77.000: —	
Kostnader för planläggning av utrymning av vissa personkategorier från Västerås luftskyddsområde, res. skatteanslag 1939		1.100: —	
Anordnande av en provisorisk luftskyddscentral i källarvåningen till fastigheten Västermalmsgatan 2 B, res. skatteanslag 1939		2.600: —	
Anordnande av kälkbackar, rest av res. skattemedel		1.610: 08	
Förbättring av stensättningen i delar av Stora gatan, res. av 1938 års skattemedel		75.000: —	
Uppförande av biblioteksbyggnad, res. skatteanslag 1936—1939		150.000: —	
Förluster å fordringar, res. skatteanslag 1939		125.000: —	
Utredning angående inrättande av kommunal desinfektionsanstalt, res. skatteanslag 1939		200: —	
Tekniska verkens reserverade anslag:			
Avsättning för reningsverk	125.000: —		
Avsättning för ommurning av ugnar	16.842: 95	141.842: 95	1.856.118: 01

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Reserverade fondanslag för pågående arbeten:		
Tekniska verkens reserverade anslag		17.300: —
Reserverade låneanslag för pågående arbeten:		
Ökad kranutrustning vid djuphamnen, anslag av 1936 års lån	303.200: —	
Uppförande av oljekaj vid djuphamnen	87.000: —	
Utbyggnad av gasverket (tilläggsanslag)	9.000: —	
Tekniska verkens reserverade anslag	1.410.600: —	1.809.800: —
	Kronor	3.683.218: 01

Specifikation å stadens låneskuld den 31 december 1939.

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

Lån n:r	Långivare	Lånebelopp:	Extra amortering den 31/12 1939 genom inlösen av lån
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden):		
3	År 1916	161.678: 05	
4	„ 1917	167.782: 57	
5	„ 1918	243.054: 55	
6	„ 1918	249.886: 60	
7	„ 1920	164.190: 35	
	Kungl. Statskontoret (Bostadslånefonden):		
8	År 1920	74.993: 49	9.511: 35
9	„ 1921	30.011: 42	5.686: 80
10	„ 1925	21.435: 29	
11	„ 1926	28.032: 37	
12	„ 1927	17.222: 50	3.069: 79
13	„ 1928	35.961: 52	
14	„ 1929	24.733: 93	4.893: 79
15	„ 1930	43.406: 77	
16	„ 1931	11.151: 62	6.446: 07
	Svenska Arbetarnas Allmänna Sjuk- och Begravningskassa:		
17	År 1937 (År 1926)	143.911: 07	
	Sveriges Allmänna Understödsförening:		
18	År 1937 (År 1926)	143.911: 07	
	Städernas Allmänna Brandstodsbolag:		
19	År 1926	234.441: 20	
	Kungl. Postsparbanken:		
29	År 1931	637.794: 63	
30	„ 1932	548.063: 86	
	Västmanlands läns Landsting:		
31	År 1932	207.356: 22	
	Fonder under Drätselkammarens förvaltning:		
32	År 1932	829.424: 88	
33—	Försäkringsaktiebolaget Skandia:		
38	År 1933	441.514: —	
	Livförsäkringsbolaget Framtiden:		
39	År 1933	88.302: 80	
	Svenska Lifförsäkringsbolaget:		
40	År 1933	441.513: 92	
41—	Svenska Personal-Pensionskassan:		
42	År 1933	176.605: 60	
43—	Brand- och Lifförsäkrings Aktiebolaget Skåne:		
44	År 1933	176.605: 60	

N:o 80.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Lån n:r	Långivare	Lånebelopp:	Extra amortering den 31/12 1939 genom inlösen av lån
	Kinda Härads Sparbank:		
45	År 1933	44.151: 40	
	Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötlands län och stift:		
46	År 1933	44.151: 40	
47—	Stockholms sjukhem:		
49	År 1933	145.699: 60	
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden):		
50	År 1934	661.189: 25	
	Städernas Allmänna Brandstodsbolag:		
51	År 1934	1.380.842: 01	
52	„ 1935	706.479: 91	
	Kungl. Postsparbanken:		
53	År 1935	528.229: 88	
	Wahlbeckska fonden:		
54	År 1935	40.859: 53	
	Västerås stads Fattigvårdsstyrelse, Berglundska m. fl. fonder:		
55	År 1935	56.749: 35	
	Västerås stads fonder:		
56	År 1935	34.503: 61	
	Västmanlands läns Sparbank:		
57	År 1935	143.462: 37	
	Kungl. Postsparbanken:		
59	År 1936	1.541.780: 24	
	Riksförsäkringsanstalten:		
60	År 1937	1.029.010: 46	
	Kopparbergs läns Sparbank:		
61	År 1938	281.965: 50	
	Svenska Livförsäkringsbolaget:		
62	År 1938	80.124: 88	
	Bollnäs Sparbank:		
63	År 1938	14.107: 47	
	Gävle stads Sparbank:		
64	År 1938	56.480: 02	
	Kungl. Postsparbanken:		
65	År 1938	282.152: 54	
66	Prästerskapets Änke- & Pupillkassa	4.707: 39	
67—			
68	Västmanlands läns Sparbank	17.807: 83	
	Kungl. Postsparbanken:		
72	År 1939	2.225.000: —	

Lån n:r	Långivare	Lånebelopp:	Extra amortering den 31/12 1939 genom inlösen av lån
	Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter mot säkerhet i aktier	1.843.160: —	
	Greve K. Lewenhaupt mot säkerhet i inteckningar	168.000: —	
	Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond mot säkerhet i inteckningar	24.912: 79	
	Kronor	16.698.513: 31	29.607: 80

N:o 80.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

REDOGÖRELSE

över förvaltningen av stadens donationsfonder år 1939.

Under Drätselkammarens förvaltning:

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Enligt föregående års balansräkning		1.746.695: 38
Inkomster under året:		
Influtna räntor	59.729: 34	
Utdelning å aktier	9.127: 20	
Hyresmedel	8.000: —	
Inbetalda pensionsavgifter	1.080: 50	77.937: 04
Skulder vid årets slut:		
Fonder enligt specifikation	1.754.100: 67	
Västerås stad, förskotterade medel	1.793: 66	1.755.894: 33
	Kronor	3.580.526: 75

KREDIT:

Skulder vid årets början:

Enligt föregående års balansräkning				1.746.695: 38
Utgifter under året:				
Pensioner och understöd till enskilda		39.459: 90		
Anslag och bidrag till sociala inrättn.:				
Fattiga skolbarns beklädnad	4.917: 17			
Fattiga skolbarns bespisning	2.000: —			
Barnhemmet för flickor	700: —			
Natthärbärget	781: 21			
Västerås Arbetsstuga	1.485: 69			
Västerås Frivilliga Skarpskytteförening	10: —			
Västmanlands läns landsting: sjukhemmet	15.000: —			
Föreningen Västerås Skollovskolonier	960: 95			
Ålderdomshemmet	2.464: 68			
Västerås stads Förening mot tuberkulos	45: 31			
Sällskapet Västerås Jultomtar	45: 30			
Församlingsdiakonissorna	193: 71			
Västerås Arbetareförening	473: 05	29.077: 07		
Annonskostnader		209: 10		
Administrationskostnader		211: 48		
Skötsel av gravar		35: —		
Underhåll av fastighet		1.539: 20	70.531: 75	
Inkomster utöver utgifter som tillförts fonderna			7.405: 29	77.937: 04

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Tillgångar vid årets slut:				
Fastigheter			74.900: —	
Aktier:				
71 st. aktier i S. V. B:s Järnvägs A.-B.		5.276: —		
336 „ „ i A. S. E. A.		38.748: —		
541 „ „ i A.-B. Svenska Handelsbanken		128.664: —		
1 „ „ i Byggnads A.-B. Westmannia		700: —		
9 „ „ i A.-B. Svenska Metallverken		585: —		
2 „ „ i Västerås Teater A.-B.		2: —		
1 „ „ i Musik- & Förlags A.-B. Cecilia		1: —		
1 „ „ i Västerås Gurksalteri A.-B.		25: —		
43 „ „ i Skandinaviska Kredit A.-B.		8.600: —	182.601: —	
Obligationer:				
57 st. Teaterobligationer		535: —		
5 „ 1933 års premieobligationer		250: —		
4 „ 1933 års andra 4 % statsräntelån		4.150: —	4.935: —	
På kapitalräkning insatta medel			504.738: 85	
På sparkasseräkning insatta medel			77.751: 46	
Utlånade medel:				
Västerås stad:				
Andel i 1932 års lån	829.424: 88			
Andel i 1935 års lån	75.363: 14			
Lån från Sundinska beklädnadsfonden	5.000: —	909.788: 02		
Diverse personer		1.180: —	910.968: 02	1.755.894: 33
			Kronor	3.580.526: 75

Under Folkskolestyrelsens förvaltning:

DEBET:

Tillgångar vid årets början:		
Enligt föregående års balansräkning		38.507: 21
Inkomster under året:		
Gertrud Wahlström, donerade medel	500: —	
Influtna räntor	6.127: 55	6.627: 55
Skulder vid årets slut:		
Fonder enligt specifikation		39.983: 13
	Kronor	85.117: 89

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

KREDIT:

Skulder vid årets början:

Enligt föregående års balansräkning			38.507: 21
Utgifter under året:			
Stipendier till skolbarn	722: —		
Understöd till skolbarn	4.401: 38		
Skötsel av grav	10: —		
Administrationskostnader	18: 25	5.151: 63	
Inkomster utöver utgifter som tillförts fonderna		1.475: 92	6.627: 55
Tillgångar vid årets slut:			
På depositionsräkning insatta medel		7.126: 50	
På kapitalräkning insatta medel		9.644: 98	
På sparkasseräkning insatta medel		11.011: 65	
Utlånade medel:			
Västerås stad	12.000: —		
Diverse personer	200: —	12.200: —	39.983: 13
		Kronor	85.117: 89

Under styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning förvaltning:

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Enligt föregående års balansräkning		9.198: 90
Inkomster under året:		
Influtna räntor		209: 89
Skulder vid årets slut:		
Fonder enligt specifikation		9.205: 79
	Kronor	18.614: 58

KREDIT:

Skulder vid årets början:

Enligt föregående års balansräkning		9.198: 90
Utgifter under året:		
Utbetalda premier till elever	203: —	
Inkomster utöver utgifter som tillförts fonderna	6: 89	209: 89
Tillgångar vid årets slut:		
På kapitalräkning insatta medel	4.077: 39	
På sparkasseräkning insatta medel	5.128: 40	9.205: 79
	Kronor	18.614: 58

Under Kommunala Flickskolans förvaltning: **N:o 80.**

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Enligt föregående års balansräkning			20.981: 57
Inkomster under året:			
Influtna räntor			308: 02
Skulder vid årets slut:			
Fonder enligt specifikation			21.249: 59
		Kronor	42.539: 18

KREDIT:

Skulder vid årets början:

Enligt föregående års balansräkning			20.981: 57
Utgifter under året:			
Stipendium till elev		40: —	
Inkomster utöver utgifter som tillförts fonderna		268: 02	308: 02
Tillgångar vid årets slut:			
Aktier:			
5 st. aktier i A. S. E. A.		500: —	
Obligationer:			
2 st. Svenska Statens 4½ % obligationer av år 1930	600: —		
3 st. Svenska Statens 2¾ % obligationer av år 1939	2.500: —		
1 st. Svenska statens 4 % obligation av år 1931	1.000: —		
1 st. Stockholms Superfosfat A.-B:s 5 % obligation	1.000: —		
Konungariket Sveriges Statshypotekskassas 4½ % obligationer	7.000: —	12.100: —	
På kapitalräkning insatta medel		4.010: 14	
På sparkasseräkning insatta medel		4.639: 45	21.249: 59
		Kronor	42.539: 18

Under Fattigvårdens förvaltning:

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Fordringar:			
Lån till Västerås stad mot revers	74.575: 83		
Alma Linds sterbhus, Äppelviken, mot inteckning i fastigheten Klara 4	10.000: —		
Birger Rollins sterbhus, Västerås, mot inteckning i fastigheten Lustigkulla 9	6.000: —	90.575: 83	

N:o 80. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.*

På kapitalräkning insatta medel	72.927: 69	
På sparkasseräkning insatta medel	8.660: 28	172.163: 80
Inkomster under året:		
Influtna räntor		4.949: 24
Skulder vid årets slut:		
Fonder enligt specifikation	170.395: 66	
Västerås stad, förskotterat av Fattigvården	1.768: 14	172.163: 80
	Kronor	349.276: 84

KREDIT:

Skulder vid årets början:		
Fonder enligt förteckning	170.854: 24	
Västerås stad, förskotterat av Fattigvården	904: 52	171.758: 76
Utgifter under året:		
Utbetalda understöd	5.392: 82	
Skötsel av grav	15: —	5.407: 82
Tillgångar vid årets slut:		
Lån till Västerås stad mot revers	56.749: 35	
Alma Linds sterbhus, Äppelviken	10.000: —	
Birger Rollins sterbhus, Västerås	6.000: —	
På kapitalräkning insatta medel	90.584: 12	
På sparkasseräkning insatta medel	8.776: 79	172.110: 26
	Kronor	349.276: 84

SPECIFIKATION

å av Västerås stad förvaltade donationsfonder år 1939.

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

	Behållning 1/1 1939	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1939
Under drätselkammarens förvaltning:				
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux m. m.	45.254: 96	2.043: 77	2.278: 20	45.020: 53
Sundinska beklädnadsfonden	5.000: —	250: —	250: —	5.000: —
Curry Treffenbergs fond	2.000: —	90: 60	90: 60	2.000: —
Gustaf Wahlbecks gåva	3.016: 55	135: 92	138: —	3.014: 47
Västerås Gilles donationsfond	1.000: —	20: —	20: —	1.000: —
Magistratens Ämbets- & Tjänstemäns reservfond	94.413: 02	4.559: 96	6.026: 76	92.946: 22
Engvallska donationsfonden	32.209: 47	1.267: 92	1.320: —	32.157: 39
Altinska fonden	4.002: 59	181: 21	181: —	4.002: 80
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10.000: —	200: —	200: —	10.000: —
Ol. Norelii testamentsfond	31.561: 65	1.196: 61	1.196: 61	31.561: 65
A. Engströms donationsfond	10.000: —	291: 38	291: 38	10.000: —
Zimmermanska slöjdskolefonden	66.447: —	2.710: 90	1.850: 04	67.307: 86
Sundinska donationsfonden för välg. & allm. nyttiga ändamål	186.089: 70	13.305: 78	13.016: 86	186.378: 62
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen	500: —	10: —	10: —	500: —
Bilschierska testamentsfonden	1.071: 78	21: 55	—	1.093: 33
Natalia Anderssons Stipendiefond	1.000: —	20: —	—	1.020: —
Vahlbeckska välgörenhetsfonden	193.777: 80	6.543: 26	7.415: —	192.906: 06
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen	11.000: —	473: 05	473: 05	11.000: —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3.000: —	135: 91	135: 91	3.000: —
Torngrenska fonden	445.357: 28	19.935: 04	16.200: 50	449.091: 82
Ålderdomshemmets kapitalmedel	42.485: 31	3.259: 60	1.539: 20	44.205: 71
Carolina Hygrells donationsfond	51.545: 80	1.969: 14	—	53.514: 94
Mark Modins minne	530: —	10: —	—	540: —
Doktor P. O. Linds fond	10.000: —	453: 05	453: 05	10.000: —
Katarina Molls fond	3.947: 14	129: 77	—	4.076: 91
Mobergska guldbröllopsfonden	37.394: 41	1.608: 22	1.350: —	37.652: 63
Joh:a Fryklunds donationsfond	10.298: 94	458: 94	457: 50	10.300: 38
Orströms donationsfond	8.352: 67	343: 54	200: —	8.496: 21
J. G. Berglunds testamentsfond	15.000: —	679: 55	679: 55	15.000: —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	32.225: 35	1.353: 01	1.230: 75	32.347: 61
Abraham Hülphers testamentsfond	5.104: 57	178: 26	—	5.282: 83
Vretmanska donationsfonden	1.109: 76	22: 20	22: 20	1.109: 76
Anna Norbergs stipendiefond	1.707: 66	85: 38	—	1.793: 04

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

	Behållning 1/1 1939	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1939
Ekelundska sjukvårdsfonden	20.000: —	906: 07	906: 07	20.000: —
Lotten Ekelunds donationsfond....	50.000: —	2.265: 19	2.265: 19	50.000: —
G. R. Lagerqvists donationsfond ..	29.539: 75	1.299: 31	1.292: 35	29.546: 71
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	3.331: 44	66: 60	—	3.398: 04
Major Meurlings fond	4.716: 75	195: 55	195: 55	4.716: 75
G. Sällings donationsfond	3.000: —	135: 91	135: 91	3.000: —
Karin Möllers donationsfond	4.914: 17	199: 49	199: 49	4.914: 17
Emelie Bergströms donationsfond..	18.013: 52	1.080: —	1.080: —	18.013: 52
Stadskamrer Bernh. Carlsons donationsfond	52.047: 37	1.999: 65	2.489: 93	51.557: 09
Theresia Möllers donationsfond ..	4.625: —	193: 71	193: 71	4.625: —
Hanna & P. W. Werkelins donationsfond	22.000: —	971: 39	971: 39	22.000: —
Augusta Berglunds vängåva	25.257: 73	629: 94	600: —	25.287: 67
Maria Hallanders donationsfond ..	142.846: 24	4.050: 71	3.176: —	143.720: 95
Kronor	1.746.695: 38	77.937: 04	70.531: 75	1.754.100: 67

Under Folkskolestyrelsens förvaltning:

Fabriks- & Handtverksföreningens premiefond	1.034: 46	25: 84	25: —	1.035: 30
Hammarby skoltomt	2.348: 50	58: 70	—	2.407: 20
Funkerska donationsfonden.....	128: 09	3: 20	—	131: 29
Hygrellska fonden för skollovskolonier	3.303: 31	82: 59	—	3.385: 90
Änkan Sjöbergs testamentsfond....	500: —	10: —	10: —	500: —
Lindqvists testamentsfond	4.000: —	140: —	140: —	4.000: —
Änkan Scherdins testamentsfond ..	500: —	10: —	10: —	500: —
Änkan Ströms donationsfond	200: —	4: —	4: —	200: —
Änkan Nordgrens donationsfond ..	2.200: —	44: —	44: —	2.200: —
Menlöska donationsfonden	692: 83	20: 67	25: —	688: 50
Joh. Gust. Vahlströms donationsfond	52: 58	1: 02	1: —	52: 60
Johanna Redins donationsfond	1.020: —	20: —	20: —	1.020: —
Domprosten & domprostinan Fåhræus stipendiefond	3.746: 79	74: 89	76: —	3.745: 68
Sundinska premiefonden	10.000: —	500: —	500: —	10.000: —
Johannisbergs gårds donationsfond	260: —	10: —	—	270: —
Folkskolans premiefond	298: 81	7: 47	—	306: 28
Fattiga skolbarns beklädnadsfond..	8.221: 84	5.115: 17	4.196: 63	9.140: 38
Gertrud Wahlströms minnesgåva ..		500: —	100: —	400: —
Kronor	38.507: 21	6.627: 55	5.151: 63	39.983: 13

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

	Behållning 1/1 1939	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1939
Under styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning förvaltning:				
Sundinska premiefonden	5.128: 27	128: 13	128: —	5.128: 40
Wilhelmsstipendiet, Lantbr.-ing. A. W. Nordins stipendiefond	1.276: 65	25: 63	25: —	1.277: 28
Karlsbrödernas premiefond	2.793: 98	56: 13	50: —	2.800: 11
Kronor	9.198: 90	209: 89	203: —	9.205: 79
Under Kommunala Flickskolans förvaltning:				
Sundinska fonden	5.000: —	112: 50	—	5.112: 50
21-september-fonden	1.214: 15	7: 06	—	1.221: 21
Th. af Billbergs fond	2.011: 25	36: 25	—	2.047: 50
Karlsbrödrafonden n:r 1	3.180: 34	15: 03	40: —	3.155: 37
Karlsbrödrafonden n:r 2	2.835: 13	34: 99	—	2.870: 12
Wilhelmsstipendiet	1.253: 31	12:53	—	1.265: 84
Eric & Math:a Anderssons fond	1.000: —	20: —	—	1.020: —
Lina Gröndahls fond	2.000: —	45: —	—	2.045: —
Elsa Andréns minnesfond	418: 57	3: 98	—	422: 55
Premiefonden	2.068: 82	20: 68	—	2.089: 50
Kronor	20.981: 57	308: 02	40: —	21.249: 59
Under Fattigvårdens förvaltning:				
Malmströmska fonden	10.083: 40	300: —	190: 40	10.193: —
Beate Lovise Voughts fond	10.000: —	300: —	250: —	10.050: —
Anders Nordlövs fond	556: 13	13: 90	—	570: 03
P. Bilschiers fond	1.024: 02	25: 60	—	1.049: 62
Hedda Hoffmans fond	787: 40	32: 80	13: 12	807: 08
Sofia Elisabet Sjöbergs fond	4.824: 45	134: 72	450: —	4.509: 17
Anna Sjöbergs fond	334: 73	10:02	—	344: 75
Alexander Mossbergs fond	585: 87	17: 55	10: —	593: 42
Ulrika Godenius fond	2.000: —	60: —	30: —	2.030: —
Johanna Hallströms fond	2.506: 25	75: —	75: 50	2.505: 75
Anna Helena Almströms fond	4.000: —	120: —	103: —	4.017: —
Regina Möllers fond	5.000: —	150: —	145: —	5.005: —
Ulrika Katarina Anderssons fond	500: —	20: —	15: —	505: —
E. G. Vretmans och hans hustrus fond	4.086: 75	102: 15	100: —	4.088: 90
Joh. Gust. Berglunds fond	119.064: 90	3.475: —	4.025: 80	118.514: 10
Fanny Johanssons fond	5.000: —	100: —	—	5.100: —
Johanna Mathilda Janssons fond	500: 34	12: 50	—	512: 84
Kronor	170.854: 24	4.949: 24	5.407: 82	170.395: 66

N:o 80.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

	Behållning 1/1 1939	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1939
Sammandrag:				
Under Drätselkammarens förvaltning	1.746.695: 38	77.937: 04	70.531: 75	1.754.100: 67
Under Folkskolestyrelsens förvaltning	38.507: 21	6.627: 55	5.151: 63	.39.983: 13
Under Styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning förvaltning	9.198: 90	209: 89	203: —	9.205: 79
Under Kommunala Flickskolans förvaltning	20.981: 57	308: 02	40: —	21.249: 59
Under Fattigvårdens förvaltning	170.854: 24	4.949: 24	5.407: 82	170.395: 66
Kronor	1.986.237: 30	90.031: 74	81.334: 20	1.994.934: 84

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 28 maj 1940.

OSCAR ARNSTORP.

Västerås stads Tekniska verk.

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Ofullbordade arbeten 31/12 1939.

Förstärkn. av vägledning	1.240: 40	
Gaspolletter	900: —	
Gasmätare	12.000: —	
Hyra för elutrustning	1.500: —	
Ny ugn vid gasverket	213.770: 63	
Ledningar vid Sandgärdet	83.364: 05	
„ över Hamnområdet	14.192: 13	
„ „ Åsgatan	6.739: 81	
„ „ Knutsgatan	16.084: 05	
„ „ Jakobsbergsgatan	22.337: 49	
„ „ Övre Vega	89.807: 56	
Reningsanläggn. vid Aroslund	3.036: 86	
Ledningar i Hülphersgatan	10.392: 81	
„ i Kronvägen	7.817: 46	
„ i Götgatan	15.894: 77	
„ i Åsgatan	55.995: 21	
„ i Hållgatan	10.085: 29	
„ i Backgatan	551: 66	
„ i Östermalmsgatan	6.804: 53	
„ i Kungsgatan	9.606: 96	
„ i V. Bergsgatan	5.809: 96	
„ i Gustavsgatan	8.270: 16	
„ i Floragatan	5.276: 59	
„ i Stora gatan	4.825: 64	
„ i reningsverket	4.967: 85	
„ i Lilla Johanneslund	28.774: 29	
„ i S. Esplanaden	12.222: 23	
„ i Stora gatan	19.458: 68	
„ i Bergmarksgatan	16.221: 17	
Provborrning för brunnar	891: 75	
Gatubelysning	5.614: 99	
Jordkabel för djuphamnen	97.909: 31	
„ „ Tunbyvägen	14.966: 87	
Luftledning för Lilla Johanneslund	11.315: 13	
„ i Flodinsgatan	2.293: 71	
„ i Skultunavägen	1.128: 41	
„ i Bergmarksgatan	3.982: 92	
	826.051: 33	
Reningsverket	1.141.259: 76	
	1.967.311: 09	
Avgår anslutningsavgifter för ledningar	— 78.289: 20	
Omläggning till växelström m. m.	+ 224.343: 27	
Kronor	2.113.365: 16	

N:o 80.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för 1939.

Av staden tecknade borgensförbindelser.

Stadsfullmäktiges beslut	Kungl. Maj:ts stadsfästelse	Låntagare	Ursprungl. lånebelopp	Låneskuld vid senaste årsskifte
28/11 1918, § 280	31/1 1919	Aktiebolaget Arbetarebostäder i Västerås	300.000: —	250.843: 35
29/1 1925, § 11	—	H. S. B. i Västerås för kv. Hubert nr 3	9.000: —	2.000: —
26/4 1934, § 65	22/6 1934	Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag	6.500.000: —	5.378.363: 35
20/12 1937, § 283	29/4 1938	Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter	8.300.000: —	7.925.128: —
25/8 1938, § 132	—	Västerås Teateraktiebolag	125.000: —	125.000: —
21/6 1939, § 163	—	Västerås Idrottshall Förening u. p. a.	75.000: —	75.000: —
18/12 1939, § 326	—	Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförening	15.000: —	15.000: —

REGISTER

	Sid. n:r
Huvudräkning	286
Fond- och lånestatens utgifter och inkomster	287
Sammandrag av skattestatens utgifter och inkomster	292
Specifikation av skattestatens utgifter och inkomster	294
Balansräkning	346
Specifikation å förskotterade och reserverade medel	350
Specifikation å stadens låneskuld den 31 december 1939	357
Redogörelse över förvaltningen av stadens donationsfonder	360
Specifikation av å Västerås stad förvaltade donationsfonder	365
Specifikation å Tekniska verkens ofullbordade arbeten	369
Förteckning å av staden tecknade borgensförbindelser	370

Västerås 1940, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar
1940 Den 29 augusti X

N:o 81.

Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Barnavårdsnämnden och ungdomsnämnden får härmed avgiva berättelse över sin verksamhet under år 1939.

Nämnden har under året haft 11 samt i sin egenskap av ungdomsnämnd 8 sammanträden. Nämndernas delegation har dessutom haft 6 sammanträden, varvid handlagts sammanlagt 736 protokollförda ärenden.

Med verksamhetsårets utgång ha v. ordföranden Kontorschefen Einar Keijser och ledamoten Fru Agnes Söderqvist avgått ur barnavårdsnämnden. Fru Söderqvist har tillhört nämnden sedan år 1918 och herr Keijser sedan år 1928. Båda ha nedlagt ett förtjänstfullt och intresserat arbete inom nämnden.

Antalet av för skyddsuppfostran omhändertagna barn har ökat.

Åtgärder mot försumliga försörjare ha förekommit i 12 fall, varav 2 lett till intagning på arbetshem.

Barnavårdscentralens verksamhet har ytterligare ökat. Antalet under året inskrivna barn utgör 656 mot 548 år 1938.

Härutöver hänvisas till följande, huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i maj 1940.

EM. GRANÉR.

/Axel Norén.

Barnavårdsnämnden har under året utgjorts av:

Folkskoleinspektör Em. Granér, ordförande.
Kontorschefen Einar Keijser, v. ordförande.
Ledamöter: Komministern Nils Berge, Doktor Josef Lundblad, Fattigvårdssysslomannen Axel Norén, Kontoristen Gösta Sjöberg och Fru Agnes Söderqvist.

N:o 81.
Barnavårds-nämndens årsberättelse för 1939.

Fattigvårds- och barnavårdsbyrån:

Befattningshavare:

Avd. för samhällsvård och skyddsuppfostran:

Sekreterare och ombudsman m. m.: Fattigvårdssysslomannen Axel Norén.
Kassörska och bokförerska m. m.: Kassörskan Anna-Lisa Adamsson.
Övriga arbetsuppgifter utföres av på fattigvårdens stat upptagen, vid byrån anställd personal.

Barnavårdsmännens avdelning:

Föreståndare och barnavårdsman: Carl E. Scott, barnavårdsman: Fröken Elsa Hultgren.

Barnavårdscentralen:

Barnavårdssyster: Svea Sandberg, extra barnavårdssyster: Kerstin Hedlund.

Barnhemmet:

Föreståndarinna: Evy Aspling.

Avd. I.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

Barn, vilka nämnden omhändertagit eller eljest haft befattning med under året fördela sig sålunda:

År	i äkt.		u. äkt.		Tillhörandekom.	Förebyggande åtgärder					Skyddsuppfostran enl. 22 §				Samhällsvård enl. 29 §			Ingen åtgärd
	m.	kv.	m.	kv.		1 m. a)	1 m. b)	1 m. c)	1 m. d)	2 m.	a)	b)	c)	d)	1 m.	2 m.	3 m.	
1936	92	69	61	62	56	20	55	15	3	19	2	22	14	3	26	18	114	30
1937	56	50	59	59	55	14	12	1	—	2	4	22	21	3	30	20	104	1
1938	72	47	52	56	52	4	37	—	5	5	7	20	27	3	25	18	89	4
1939	96	43	52	49	44	9	21	—	6	10	7	20	36	3	21	18	81	27

N:o 81.
Barnavårds-nämndens årsberättelse för 1939.

De av nämnden omhändertagna barnen fördela sig sålunda:

År	Från föreg. år	Nytillkomna	Avgångna	Till nästa år	Antal underhållsmånader	Överlämnad till				Skyddshem	Annan anstalt
						ensk. person		barnhem			
						inom kommun	utom kommun	inom kommun	utom kommun		
1936	172	24	26	170	2.004	62	104	15	8	12	21
1937	171	30	34	167	1.967	58	65	18	20	20	20
1938	167	18	30	155	1.975	50	61	23	16	22	14
1939	155	25	42	138	1.713	47	99	26	7	35	8

De omhändertagna barnens antal i förhållande till stadens folkmängd utgör 0,59 %. Samtliga av nämnden utackorderade barn ha inspekterats minst en gång under året. Utackorderingsavgifter utgå i regel med högst 25: — kr. i månaden.

Tabell över inlagor i barnavårdsmål samt annan skriftväxling.

	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939
Anmaningsskrivelser	43	52	22	45	38	52	35	44	66	51
Svar å anmaningsskrivelser	39	27	36	26	41	17	38	27	60	26
Ansökningar hos länsstyrelsen.....	28	31	13	25	25	31	25	18	31	28
Påminnelser hos länsstyrelsen	84	93	97	75	81	92	94	98	96	94
Förklaringar hos länsstyrelsen	49	41	34	41	54	22	61	89	84	86
Andra skrivelser	527	531	529	599	670	680	637	604	1329	1247
Summa	770	775	731	811	909	894	890	880	1666	1532

I 5 mål ha besvär anförts hos Kungl. Kammarrätten.

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården åren 1928—1939 och dess fördelning på mantalsskriven innevånare och bevillningskrona.

År	Kostnad		Antal invånare	Antal skattekronor	Nettokostnad fördelad på	
	Brutto	Netto			invånare	bev.-kr.
1928	81.543: —	67.892: —	29.180	294.721: —	2: 33	0: 23
1929	87.804: —	73.113: —	29.892	324.948: —	2: 45	0: 22
1930	92.072: —	69.399: —	30.320	362.516: —	2: 29	0: 19
1931	99.066: —	73.900: —	30.525	375.128: —	2: 42	0: 20
1932	99.930: —	77.097: —	30.627	356.952: —	2: 52	0: 22
1933	96.081: —	69.034: —	30.842	348.096: —	2: 24	0: 20
1934	94.255: —	67.485: —	31.794	320.206: —	2: 12	0: 21
1935	97.032: —	65.649: —	32.616	379.313: —	2: 01	0: 19
1936	97.132: —	66.897: —	33.879	450.777: —	1: 90	0: 15
1937	101.155: —	66.636: —	35.378	541.956: —	1: 87	0: 12
1938	95.089: —	64.007: —	36.551	544.015: —	1: 75	0: 11
1939	132.956: —	65.952: —	37.848	571.393: —	1: 74	0: 12

N:o 81. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Tabell, utvisande under året utgivet bidragsförskott och beviljad mödrahjälp:

År	Bidragsförskott till			Kronor	Mödrahjälp till			Kronor
	Antal barn				Antal mödrar			
	Hela	u. ä.	i. ä.		Hela	ogifta	gifta	
1938	189	98	91	38.863: 35	102	37	65	17.175: —
1939	212	114	98	45.554: 73	184	46	138	18.572: 34

Barnhemmet Sommarro 8.

Å barnhemmet ha följande antal barn intagits och utskrivits m. m.:

Kvarvarande från år 1938	7	
Intagna under året	27	34
Utskrivna under året	22	
Kvarvarande till år 1940	12	34

Av de intagna barnen voro 9 gossar och 18 flickor.

Hälsotillståndet vid hemmet har varit gott.

Årskostnaden för barnhemmet utgör 14.516: 21 kr., vilken summa fördelad på 4.220 underhållsdagar utgör 3: 44 kr. pr dag och barn.

Vid hemmet äro anställda en föreståndarinna och två biträden.

Västerås i maj 1940.

Axel Norén.

Avd. II.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmän:

I likhet med föregående år ha samtliga förordnanden varit uppdelade på två fast anställda barnavårdsmän, föreståndaren för byrån och en kvinnlig barnavårdsman.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvarstående från föregående år		463
Under året utfärdade:		
För inflyttade från annan kommun	26	
och inom kommunen skrivna	83	109
	Summa	572

Under året upphörda förordnanden:

Enär barnen fyllt 16, resp. 18 år	31	
Adoption av barnen	12	
Föräldrarnas giftermål med varandra	34	
Överflyttning till annan kommun	20	
Barnens död	5	102
	Kvarvarande vid årets slut	470

Fastställande av faderskap:

Frivilligt genom avtal	70	
Fastställt genom dom	1	
Rättegång om faderskap pågår	7	
Faderskapet kan ej fastställas	3	
Ännu ovisst om faderskapet kan fastställas	2	83
För de inflyttade var faderskapet fastställt för	22	
och kan ej fastställas för	4	26
	Summa	109

För de inom kommunen födda har trolovning kunnat konstateras i 55 fall.

Mot barnens föräldrar vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse	8
Därav inställda å arbetshem	0
Ej anträffade med handräckning	3
Delgivna men handräckning ej begärd under året	1
Uppskov med inställelsen på grund av uppgörelse	4

Därav 7 manliga och en kvinnlig.

Underhållsbidrag:

I underhållsbidrag har under året till byråns kassa inbetalats kronor 65.191: 38 och utbetalts samma summa, därav till Barnavårdsnämndens och Fattigvårdsstyrelsens kassa kronor 15.980: 62. Underhållsbidraget har under året av den försörjningspliktige erlagts direkt till moder och barn i 87 fall med en avtalssumma av tillsammans kronor 26.122: —.

N:o 81. *Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1939.*

Föreskriven granskning av de av barnavårdsmännen förda anteckningar och räkenskaper i likhet med föregående år, har, enligt Nämndens förordnande, verkställts av Nämndens ombudsman syssloman Axel Norén och föreståndaren Carl E. Scott.

Tabell, utvisande nya barnavårdsmannaförordnanden pr år samt den utomäktenskapliga procenten av under året inom kommunen födda barn:

År	Förordnanden för		Summa förordnanden	Procent av inom kommunen födda
	inom kommunen födda	från annan kommun inflyttade		
1931	70	29	99	19,07
1932	60	32	92	17
1933	58	30	88	14,92
1934	53	15	68	15,96
1935	47	19	66	14,6
1936	64	28	92	15,17
1937	61	38	99	12,45
1938	71	42	113	12,96
1939	83	26	109	10,48

Inspektionen av de barn, som under året varit omhändertagna för samhällsvård och utackorderade inom staden har under året verkställts av föreståndaren C. Scott, vilken även verkställt alla utredningar för barns omhändertagande för skyddsuppfostran och därmed sammanhängande uppgifter. Fosterbarnsinspektionen har under året verkställts av barnavårdsmannen fröken Elsa Hultgren.

Västerås i mars 1940.

CARL E. SCOTT,
föreståndare.

Avd. III.

Årsredogörelse för Västerås stads Barnavårdscentral år 1939.

Nyinskrivna barn under år 1939	353	
Från föregående år kvarvarande	303	
Alltså under året inskrivna barn		656

Av de nyinskrivna barnen voro:

Barn födda inom äktenskap	303	
Barn födda utom äktenskap	50	353

Av dessa voro 7 fosterbarn.

Under året har 305 barn utskrivits ur centralen:

Enär barnet uppnått en ålder av ett år	268	
Enär barnet flyttat från staden	23	
Andra orsaker	4	
Fosterbarn som fyllt 2 år	7	
Avlidna	3	305

Dödsorsaker: Lunginflammation 1
Kapillärbronchit 1
Luftrörskatarr och tarmkatarr 1

Uppfödning:

Enbart bröstet	134	
Bl. uppfödn., därav enb. br. i 1 mån. 29/ 2 mån. 35/ 3 mån. 35/ 4 mån. 23/ 5 mån. 17/ 6 mån. 18/	157	
Konstgjord uppfödning	14	305

Till år 1940 kvarstå 351 barn.

Sjukdomar.

Kikhosta	8
Vattkoppor	2
Mässling	1
Röda hund	1

Läkaren har under året haft 67 mottagningar, varvid sammanlagt 638 undersökningar å barn utförts.

Medeltal besök per mottagning: 9,5.

Sköterskorna ha avlagt 3.995 besök i hemmen.

Avgift, 5 kronor i kvartalet eller 2 kronor i månaden, har erlagts till ett sammanlagt belopp av 635 kronor.

Västerås i februari 1940.

J. LUNDBLAD,
leg. läkare.

N:o 81.
Barnavårds-nämndens årsberättelse för 1939.

Avd. IV.

Fosterbarn under barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn ha under år 1939 stått 141 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. 1 i lagen om samhällets barnavård. Av dessa ha 44 varit födda inom äktenskap samt 97 utom äktenskap.

Barnen under ett års ålder inskrivas i barnavårdscentralen och stå under barnavårdssysters tillsyn. De kvarstå till fyllda 2 år. Dessa ha till antalet varit 15.

Antal barn vid årets början	96
Därav i fosterhem	14
Därav på barnhem	82
Under året tillkomna	45
Därav i fosterhem	32
Därav på barnhem	13
Under året avgångna	39
Därav enär barnet flyttat från staden	7
Därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	10
Därav enär barnet omhändertagits av fadern	1
Därav enär barnet omhändertagits av modern	9
Därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	9
Därav enär ingen ersättning utgår	1
Därav enär barnet fyllt 16 år	1
Därav enär barnet adopterats	1
Antal barn vid årets slut	102
Därav i fosterhem	92
Därav på barnhem	10

Antal besök under året 274.

Västerås den 9/4 1940.

ELSA HULTGREN.

Tablå över barnavårdsnämndens inkomster och utgifter för år 1939.

N:o 81.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Debet:

Inkomster:

Uttaxerade medel från Drätselkammaren		65.952: 26
Ersättning av Staten och enskilda för bidragsförskott	37.596: 95	
Ersättning av Landstinget	2.495: 83	
Ersättning av enskilda	22.436: 64	
Ersättning av Staten	1.029: 86	
Inkomst av barnavårdscentralen	635: —	
Barnhemmet Sommarro, div. ersättningar	2.810: 42	67.004: 70
	Summa kronor	132.956: 96

Kredit:

Utgifter:

Utackorderade barn:

Samhällsvård	17.517: 95	
Skyddsuppfostran i enskilt hem	2.952: 88	
Skyddsuppfostran i skyddshem	4.861: 69	
Bidragsförskott	45.554: 73	70.887: 25

Anstalts- och sjukvård:

Lasarettsvård	21: —	
Vanföre- och Sinnesslövård	3.299: 58	
Vård å anstalt för svårfostr. barn	1.381: 02	
Annan sjukvård	766: 98	5.468: 58
Återbetalning till främmande barnavårdsnämnder		14.083: 41

Löner och arvoden:

Löner enl. lönestat	14.976: —	
Övriga löner och arvoden:		
Läkarens arvode	1.040: —	
Div. arvoden och insp.-kostn.	2.750: —	
Del av löner i fattigvårdens stat	1.979: —	
Pens. enl. lönestat	1.008: —	
Olycksfallsförsäkr. och sjukv.-avg.	39: 80	
Pens.-avg.	162: 12	21.954: 92
Diverse utgifter		4.926: 73

N:o 81.
Barnavårdsnämndens årsberättelse för 1939.

Barnavårdscentralen:

Utgifter		650: 92
Anskaffning av inventarier		468: 94

Barnhemmet Sommarro 8:

Hushållet	3.713: 80	
Löner och arvoden	3.479: 60	
Beklädnad	1.386: 76	
Tvätt	549: 25	
Bränsle, lyse och vatten	1.201: 93	
Hyra	2.500: —	
Diverse utgifter	1.684: 87	14.516: 21
	Summa kronor	132.956: 96

I övrigt hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Som ovan

In fidem:

Axel Norén.

Västerås 1940, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 82.

Drätselkammarens skrivelse med överlämnande av årsberättelse för 1939 från Västerås stiftelse Solgårdar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren, som utan anmärkning tagit del av bilagda från HSB:s i Västerås Stiftelse Solgårdar inkomna årsberättelse för år 1939, får härmed för stadsfullmäktiges kännedom överlämna ifrågavarande berättelse.

Västerås den 4 juli 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Gunnar Ekberg.

ÅRSBERÄTTELSE.

Styrelsen för HSB:s i Västerås Stiftelse Solgårdar får härmed avgiva följande berättelse över verksamheten under tiden 1 januari—31 december 1939.

Styrelsen har under året haft följande sammansättning:
från HSB: hrr Axel Eriksson, ordförande, G. Uno Eriksson, kassör till den 12/12 1939, därefter Axel Boberg, och Arvid Törnbom, sekreterare till den 12/12 1939, därefter Arvid Johansson;
från Drätselkammaren: Doktor Ivar Behring och fru Ebba Berg.

Styrelsesuppleanter:
från HSB: hrr C. G. R. Sjöberg, Dav. Johansson och Viktor Persson.
från Drätselkammaren: hrr kassör Einar Keijser och arbetsförmedlingsföreståndare Josef Vidén.

Revisorer: Stadskamrerare O. Arnstorp utsedd av Drätselkammaren och herr Viktor Carlsson utsedd av HSB samt herr Hilmer Berghagen utsedd av HSB:s Riksförbund som yrkesrevisor.

Firmatecknare ha varit hrr Ax. Eriksson och G. Uno Eriksson, från den 12/12 1939 hrr Ax. Eriksson och Ax. Boberg.

N:o 82.

Drätselkammarens skrivelse med överlämnande av årsberättelse för 1939 från Västerås stiftelse Solgårdar.

Verksamheten under året.

Under året har gårdsplanteringarna färdigställts för stadsägorna 1434 A O och 1528 D M. För stadsägan 2235 M återstår en del kompletteringsarbeten. Samtliga stiftelsens fastigheter ha under året inhägnats med trådnätstaket på järnstolpar, samt vidare ha uppsatts anordning för lufttorkning av tvättkläder. I enlighet med allmänna luftskyddets bestämmelser ha lagenligt luftskyddsredskap anskaffats och planen till luftskyddsrum upprättats och godkänts av vederbörande myndighet.

Vid stadsägan 2235 M har i samband med inhägnaden uppsatts en stödmur av betong i gränsen mot norr. I fastighetens östra del av källaren har iordningställts särskilda förvaringsrum för potatis för samtliga hyresgäster. Till hyresgästernas bekvämlighet har under året inköpts och uppmonterats en elektrisk mangel i det disponibla utrymmet i källarens västra del. Mangeln uthyres även till andra än inom fastigheten boende.

På grund av de många förfrågningar från familjeförsörjare med många barn om möjlighet att erhålla lägenhet i någon av de fastigheter, som stiftelsen förvaltar och det fåtal lägenheter som stå till förfogande, har styrelsen till staden ingått med en begäran att möjliggöra uppförandet av ytterligare fastigheter, avsedda att inrymma lägenheter, för mindre bemedlade, barnrika familjer, och för detta ändamål anvisa lämplig tomt samt att förmedla familjebidrag till de familjer, som skola inrymmas i fastigheterna.

Efter denna framställning har staden anvisat tomt å Sandgärdet, varå ritningar av HSB:s arkitektkontor upprättats för en fastighet i två våningar med sex lägenheter om två rum och kök samt två om tre rum och kök. I anledning av det osäkerhetstillstånd, som inträtt sedan stiftelsen började att planera denna nybyggnad, och därmed sammanhängande svårigheter att erhålla statslån, har stiftelsen ingått till staden med en hemställan att om möjligt ställa 135.000:— kronor till stiftelsens förfogande för att därigenom kunna igångsätta byggnationen under innevarande år.

På grund av svårighet att erhålla bränsle i tillräcklig grad har styrelsen måst inskränka varmvattnet till två dagar i veckan, vilken åtgärd drabba hyresgästerna ganska hårt, enär familjerna, som samtliga ha många småbarn, äro i stort behov av varmvatten såväl i hushållet som i hygieniskt avseende.

Samtliga lägenheter ha under året varit uthyrda och ingen lägenhet har bytt innehavare.

Familjernas barnantal under 16 år fördelade på de olika fastigheterna:

Stadsägan	1434 A O	4	familjer	med tillsammans	18	barn
„	1528 D M	4	„	„	20	„
„	2235 M	8	„	„	40	„
	Summa	16	„	„	78	„

Barn över 16 år äro 22 st. fördelade på 10 familjer. Hyresinbetalningarna ha i allmänhet fullgjorts på ett tillfredsställande sätt under året. Inga hyresrestantier finnas.

Gårdskarlarna uppsade genom Sv. Fastighetsarbetarförbundet avd. 18 till den 1 okt. 1939 sina personliga anställningskontrakt. Samtidigt med uppsägningen hemställde nämnda avd. att få arbetsvillkoren kollektivsreglerade. Efter

N:o 82.
Drätselkammarens skrivelse med ö. erlämnande av årsberättelse för 1939 från Västerås stiftelse Solgårdar.

de förhandlingar som förts med Fastighetsarbetarförbundet har deras fordran varit att stiftelsen godkänner det avtal som upprättats lokalt för Västerås. Enligt detta avtal skulle gårdskarlsarvodena komma att öka med c:a 100 procent. På grund av fastigheternas storlek och karaktär har styrelsen för sin del ej kunnat gå med på högre än 25 % förhöjning av de nu utgående arvodena.

Herr Ax. Eriksson och fru Ebba Berg har deltagit i en upplysningskurs rörande arbetet som sammanhänger med verksamheten för anskaffande av bostäder åt barnrika familjer, som HSB:s Riksförbund anordnat i Stockholm den 20—21 maj å Landsorganisationens lokal.

Stiftelsens ekonomiska ställning framgår av nedanstående räkenskapsutdrag.

Vinst- och Förlusträkning.

Inkomster:

Stadsägan n:r 1434 A O (Arosvägen 31)		
Hyror	4.060: —	
Värmeavgifter	1.028: —	
Ränta å innestående medel	55: 02	5.143: 02
Stadsägan n:r 1528 D M (Bomansgatan 2)		
Hyror	4.060: —	
Värmeavgifter	1.028: —	
Ränta å innestående medel	56: 95	5.144: 95
Stadsägan n:r 2235 M (Hyvlargatan 9)		
Hyror	7.685: —	
Värmeavgifter	1.966: —	
Ränta å innestående medel	59: 71	
Mangeln	28: 46	9.739: 17
	Kronor	20.027: 14

Utgifter:

Stadsägan n:r 1434 A O (Arosvägen 31)		
Värme	1.028: —	
Räntor	2.073: 48	
Onera	331: 54	
Reparationer	43: 10	
Omkostnader	48: 35	
Försäkringar	60: 79	
Arvoden	146: 25	
Skatter	262: 02	
Material	33: 24	
Värdeminskning å fastighetsvärdet	1.116: 25	5.143: 02
Stadsägan n:r 1528 D M (Bomansgatan 2)		
Värme	1.028: —	
Räntor	2.054: 49	

N:o 82.

Drätselkammarens skrivelse med överlämnande av årsberättelse för 1939 från Västerås stiftelse Solgårdar.

Onera	325: 76	
Reparationer	18: 75	
Omkostnader	40: 42	
Försäkringar	60: 79	
Arvoden	146: 25	
Skatter	262: 02	
Material	39: 13	
Värdeminskning å fastighetsvärdet	1.169: 34	5.144: 95
Stadsägan n:r 2235 M (Hyvlargatan 9)		
Värme	1.938: 51	
Räntor	3.629: 63	
Onera	846: 63	
Reparationer	80: 49	
Oreglerade byggnadskostnader	727: 07	
Omkostnader	65: 73	
Försäkringar	100: 62	
Arvoden	292: 50	
Skatter	485: 50	
Material	182: 81	
Inventarie konto	57: 69	
Värdeminskning å fastighetsvärdet	1.331: 99	9.739: 17
	Kronor	20.027: 14

Balansräkning 31/12 1939.

Tillgångar:

Stadsägan n:r 1434 A O (Arosvägen 31)		
Fastighets konto	64.831: —	
Riksförbundets Giro	715: 43	
A.-B. Jordbrukarbanken, checkräkning	545: 61	
HSB:s Sparkassa, sparkasseräkning	1.042: 72	
Värme konto	46: 20	67.180: 96
Stadsägan n:r 1528 D M (Bomansgatan 2)		
Fastighets konto	64.330: —	
Riksförbundets Giro	840: 72	
A.-B. Jordbrukarbanken, checkräkning	567: 55	
HSB:s Sparkassa, sparkasseräkning	1.042: 72	
Värme konto	69: 04	66.850: 03
Stadsägan n:r 2235 M (Hyvlargatan 9)		
Fastighets konto	114.528: —	
HSB:s Sparkassa, sparkasseräkning	1.773: 40	
Diverse personers konto	40: —	
Inventarie konto	1.096: 09	117.437: 49
	Kronor	251.468: 48

N:o 82.

Drätselkammarens skrivelse med överlämnande av årsberättelse för 1939 från Västerås stiftelse Solgårdar.

Skulder:

Stadsägan n:r 1434 A O (Arosvägen 31)		
Inteckningars konto	32.415: —	
Statens Byggnadslånebyråns inteckn.	29.170: —	
Riksförbundets inteckningar	2.604: 59	
Oreglerade byggnadskostnader	771: 11	
Inkomst- och utgiftsrester	710: 51	
Diverse personers konto	12: 50	
Reparationsfonden	381: —	
Värdeminsknings konto	1.116: 25	67.180: 96
Stadsägan n:r 1528 D M (Bomansgatan 2)		
Inteckningars konto	32.163: —	
Statens Byggnadslånebyråns inteckn.	28.950: —	
Riksförbundets inteckningar	2.473: 52	
Oreglerade byggnadskostnader	900: 22	
Inkomst- och utgiftsrester	696: 06	
Diverse personers konto	12: 50	
Reparationsfonden	485: 39	
Värdeminsknings konto	1.169: 34	66.850: 03
Stadsägan 2235 M (Hyvlargatan 9)		
Inteckningars konto	63.000: —	
Statens Byggnadslånebyråns inteckn.	45.222: 85	
Riksförbundets inteckningar	3.948: 26	
A.-B. Jordbrukarbanken	1.102: 49	
Inkomst- och utgiftsrester	1.724: 67	
Diverse personers konto	25: —	
Reparationsfonden	1.082: 23	
Värdeminsknings konto	1.331: 99	117.437: 49
	Kronor	251.468: 48

Västerås i februari 1940.

Ax. Eriksson. Arvid Johansson. Axel Boberg. Ebba Berg. Einar Keijser.

Avskrift.

Undertecknade, revisorer för granskning av 1939 års räkenskaper och förvaltning inom HSB:s i Västerås Stiftelse Solgårdar, Västerås, få efter avslutad revision avgiva följande

Revisionsberättelse.

För fullgörande av vårt uppdrag ha vi genomgått stiftelsens räkenskaper samt tagit del av protokoll från sammanträden med dess styrelse ävensom av övriga handlingar, vilka lämna upplysning om stiftelsens förvaltning och ekonomiska ställning.

N:o 82. *Drätselkammarens skrivelse med överlämnande av årsberättelse för 1939 från Västerås stiftelse Solgårdar.*

Räkenskaperna ha av oss siffergranskats. Desamma äro förda med god ordning.

Stiftelsens ställning den 31 dec. 1939 och det ekonomiska resultatet av räkenskapsåret 1939 framgår av de balans- samt vinst- och förlusträkningar, slutande å resp. kronor 251.468: 48 och kronor 20.027: 14, vilka äro bifogade styrelseberättelsen och som överensstämma med stiftelsens räkenskaper.

På grund av vad vi vid revisionen iakttagit tillstyrka vi
att balansräkningen per den 31 dec. 1939 fastställes, samt
att styrelsen beviljas ansvarsfrihet för 1939 års förvaltning.

Västerås den 4 juni 1940.

Viktor Carlsson
Av H. S. B. utsedd revisor.

Oscar Arnstorp
Av Drätselkammaren utsedd revisor.

Hilmer Berghagen
Av HSB:s revisionsavd. utsedd yrkesrevisor.

Vidimeras:
Margareta Eriksson. Birgit Lindh.

N:o 83.

Drätselkammarens skrivelse ang. tillämpning av den nya nöjesskatteförordningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom Kungl. förordningen den 14 juni 1940 om nöjesskatt, vilken trätt i kraft den 1 innevarande juli hava väsentliga ändringar inträtt i tidigare gällande bestämmelser, bl. a. därigenom att det numera åligger kommunen uttaga skatt för inom dess område hållna nöjestillställningar ävensom att till staten inleverera hälften av sålunda influtna medel. Vidare hava nya bestämmelser utfärdats angående de skattesatser, som skola tillämpas för olika slag av nöjestillställningar varjämte föreskrivits, att länsstyrelsen, när kommunen det tillstyrkt, må, där nöjestillställningen äger rum uteslutande för välgörande eller allmännyttigt ändamål, medgiva befrielse från nöjesskatten eller att denna skall användas för det ändamål till vars främjande tillställningen anordnats, samt att därest dylikt medgivande ej lämnats av länsstyrelsen eller fråga är om tillställning av annat slag, kommunen må, när skäl därtill förefinnes, medgiva att kommunens andel av skatten återbetalas för att användas på ovan angivet sätt.

På grund av sålunda ändrade bestämmelser har drätselkammaren funnit sig böra föreslå stadsfullmäktige att fatta av den nya lagstiftningen föranlett beslut i huvudsaklig överensstämmelse med vad stadsfullmäktige beslutat den 26 januari och den 23 februari 1922 i fråga om tillämpningen av den förut-

varande nöjesskatteförordningen; och hemställer drätselkammaren sålunda att stadsfullmäktige ville i detta hänseende besluta

N:o 83.
Drätselkammarens skrivelse ang. tillämpning av den nya nöjesskatteförordningen.

att teaterföreställningar med undantag av revyer skola erhålla restitution å den kommunala delen av nöjesskatten,

att den kommunala nöjesskatt, som inflyter vid anordnande av uppvisningar eller tävlingar i icke professionell idrott, med undantag av kapplöpningar, travkörningar, uppstigning i luftballong eller flygmaskin, uppvisning i atletik samt brottning eller boxning, därest icke nöjesskatten i enstaka fall och på särskilda skäl anses böra helt eller delvis restitueras eller efterskänkas, skall fonderas för att användas för idrottens befrämjande i samhället, samt

att det skall tillkomma drätselkammaren att upptaga till prövning och avgöra frågor om befrielse från eller restituering av nöjesskatt i särskilda fall, därvid bör iakttagas, att, då överskottet av tillställningen skall användas till allmänt eller välgörande ändamål, hel befrielse eller restitution må kunna medgivas, att, då tillställning anordnas av ideell förening eller sammanslutning och överskottet skall användas till föreningens eller sammanslutningens ändamål, skattebeloppet må kunna med behörig hänsyn tagas till ändamålets art till större eller mindre del och eventuellt helt och hållet restitueras, och att prövning av dylika frågor bör ske efter tillställningens avhållande, därvid utgifter och inkomster av tillställningen böra vederbörligen styrkas.

Västerås den 4 juli 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Gunnar Ekberg.

N:o 84.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring i gasrestriktionerna och sänkning av gaspriset.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 4 innevarande juli har vatten- och gasverksstyrelsen anhållit, att de med hänsyn till den ökade tilldelningen av kol för gasberedning av styrelsen vidtagna lättnaderna i gasrestriktionerna samt sänkningen av gaspriset från 30 till 25 öre pr kubikmeter för hushållsändamål måtte godkännas av stadsfullmäktige.

Efter förberedande behandling av ärendet får drätselkammaren anföra följande.

I sitt yttrande över vatten- och gasverksstyrelsens framställning till stadsfullmäktige den 16 sistlidne maj framhöll drätselkammaren bland annat att oavbruten uppmärksamhet borde ägnas den på gasmarknaden rådande situationen samt åtgärder för lättande av gasrestriktionerna, då tillfälle därtill gavs, utan tidsspillan skulle tagas under omprövning. Då på av vatten- och gasverksstyrelsen anförda skäl möjligheter nu yppats för genomförande av lättnader i nyssnämnda riktning, får drätselkammaren, som gillat de av vatten- och gasverksstyrelsen härutinnan tillämpade anordningarna, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar godkänna av vatten- och gasverksstyrelsen vidtagna åtgärder för ökning av gastilldelningen samt sänkning av gaspriset.

Västerås den 4 juli 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Gunnar Ekberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av det förbättrade läget för kolimporten till Sverige har stadens gasverk i likhet med övriga kommunala gasverk i landet från Statens Industrikommission erhållit meddelande om att gasverken över lag skall kunna tilldelas kol i större utsträckning än vad man tidigare räknat med och att användning av ved som avgasningsmaterial tillsvidare icke är nödvändig.

I anslutning härtill har vatten- och gasverksstyrelsen efter verkställda utredningar, under förutsättning av drätselkammarens tillstyrkande, beslutat medgiva följande lättnader i fråga om gasdistributionen i Västerås.

Tilldelningen för *hushållsförbrukning* höjes med c:a 25 % fr. o. m. den 8 juli 1940 i enlighet med nedanstående tabell:

Antal medlemmar i hushållet	Antal kbm. pr år	Antal kbm. pr månad om 30 dagar
1	180	15
2	228	19
3	264	22
4	300	25
5	336	28
6	372	31
7	396	33
8	420	35
9	444	37
10	468	39

N:o 84. *Drätselkammarens skrivelse ang. ändring i gasrestriktionerna och sänkning av gaspriset.*

För *industri- och hantverksgruppen* företages, där så anses påfordrat, en del justeringar för jämväl ökad tilldelning.

Nuvarande *normalpriset,* 30 öre pr kbm, sänkes till 25 öre, att tillämpas retroaktivt fr. o. m. den extra avläsning, som verkställdes i början av maj månad innevarande år. De abonnenter, vilka redan debiterats det högre priset, erhålla vid nästa avläsning återbäring med 5 öre pr debiterad kbm.

Det förut bestående *överpriset* av 75 öre pr kbm, bibehålles.

Under åberopande av vad sålunda anförts får vatten- och gasverksstyrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige ville godkänna de vidtagna åtgärderna.

Västerås den 4 juli 1940.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 85.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till en extra exekutor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bilagda skrivelse till stadsfullmäktige av den 14 nästlidne juni har magistraten på anförda skäl hemställt om ett anslag å 1.200 kronor för avlöning av en extra exekutor under tiden 1 juli—31 december 1940.

Efter förberedande behandling av ärendet får drätselkammaren, som för sin del tillstyrker bifall till framställningen, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för anställande av en extra exekutor under tiden 1 juli—31 december 1940 ställa

N:o 85.
Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till en extra exekutor.

ett anslag å 1.200 kronor till magistratens förfogande; samt

att ifrågavarande belopp må utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 4 juli 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Gunnar Ekberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till av magistraten tidigare gjorda framställningar om anslag till avlönande av ett extra biträde åt exekutorerna får Magistraten på därom av stadsfogden i staden gjord hemställan härmed anhålla, att fullmäktige måtte för tiden från och med den 1 juli 1940 till och med den 31 december 1940 anslå ett belopp av 1.200 kronor till avlöning med 200 kronor i månaden åt dylikt biträde. Därest denna hemställan vinner fullmäktiges bifall, har Magistraten för avsikt att för ifrågavarande tid förlänga det förordnande såsom extra biträde för kontoristen Olof Birger Hult, som utgår den 30 innevarande juni.

Västerås rådhus den 14 juni 1940.

På Magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

Gustaf Wetterling.

Till Magistraten i Västerås.

Ang. fortsatt förordnande såsom biträdande exekutor för kontoristen Olof Birger Hult. Senaste förordnande se § 36½ år 1940 Mag:s prot. 1940.

Under åberopande av de synpunkter och skäl, som av mig i skrivelse den 25 augusti 1939 andragits (se § 694 Magistratens protokoll för nämnda år) får jag — då såsom i skrivelse till Magistraten av den 28 december 1939 antytts, med prövning av frågan angående tillsättande av ytterligare en ordinarie exekutor lämpligen torde böra anstå till uppgörandet av budget för år 1941 — härmed vördsamt hemställa, att kontoristen Olof Birger Hult måtte förordnas att under tiden 1 juli—31 december 1940 biträda exekutorerna i deras arbete enligt av mig närmare meddelade instruktioner emot en månatlig ersättning av 200 kronor. Västerås i Stadsfogdekontoret den 12 juni 1940.

Olof Berglind.

N:o 85.
Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till en extra exekutor.

Utdrag av protokoll, hållet hos Magistraten i Västerås den 21 juni 1940.

§ 190.

Anmäldes, att stadsfogden i skrivelse den 12 juni 1940 anhållit, *att* kontoristen Olof Birger Hult måtte förordnas att under tiden 1 juli—31 december 1940 biträda exekutorerna i deras arbete enligt av stadsfogden meddelade närmare instruktioner, *samt att* Magistraten i anledning härav genom skrivelse den 14 juni 1940 hos stadsfullmäktige gjort framställning, att medel måtte anslås till avlöning av nämnda biträde, vilken framställning emellertid ännu icke blivit slutligt prövad av fullmäktige.

Magistraten beslöt att för närvarande allenast på det sättet bifalla framställningen, att kontoristen Olof Birger Hult förordnades att tillsvidare biträda exekutorerna i deras arbete enligt av stadsfogden meddelade närmare instruktioner.

Det ålåge Hult att före tjänstgöringens början för de av honom i tjänsten omhänderhavda medlen hos Magistraten avlämna borgen eller annan säkerhet, som av Magistraten kunde godkännas, för ett belopp av 3.000 kronor.

För tjänstgöringen ägde Hult uppbära ersättning av stadskassan i efterskott med högst 200 kronor i månaden om och i den mån Drätselkammaren för sådant ändamål ställde medel till förfogande.

In fidem:

Gustaf Wetterling.

N:o 86.

Drätselkammarens skrivelse ang. om- och tillbyggnad av hamnpaviljongen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stuveribolaget numera inköpt egen fastighet hava vissa lokaler i den s. k. Hamnpaviljongen blivit lediga. Det här därvid ansetts önskvärt att omändra lokalerna till väntrum och omklädningsrum jämte tvätt- och duschrum för stuveriarbetarna. I samband härmed har förslag uppgjorts för inrättande av värmeledning, tillbyggnad av kaféet med tillhörande kök samt erforderliga reparationer av byggnaden. Kostnaden för samtliga dessa arbeten uppgå, frånräknat reparationerna, till 21.000 kronor. Då drätselkammaren funnit en omändring och ett iordningställande av byggnaden på angivet sätt motiverat, och då kammaren har för avsikt att söka förränta och amortera kostnaden härför genom förhöjd hyra, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 86.
Drätselkammarens skrivelse ang. om- och tillbyggnad av hamnpaviljongen.

att ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 21.000 kronor att användas för ombyggnad och tillbyggnad av hamnpaviljongen; samt

att anslaget ifråga må förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige efter förslag av drätselkammaren komma att besluta i samband med fastställande av budgeten för år 1941.

Västerås den 13 juni 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 87.

Drätselkammarens skrivelse ang. förlängning av avloppsledningarnas bräddavlopp i Valhallagatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 26 juni 1940 har Vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt om anslag med 9.200 kronor för utsträckning av ledningar för bräddavloppet vid Valhallagatan. Drätselkammaren får med överlämnande av berörda skrivelse tillstyrka bifall till styrelsens framställning och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för förlängning av ledningar för bräddavloppet vid Valhallagatan ställa till Vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett anslag om 9.200 kronor; samt

att anslaget ifråga skall utgå av tillgängliga medel och för slutlig täckning upptagas i 1941 års budget.

Västerås den 1 augusti 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 87.
Drätselkammarens skrivelse ang. förlängning av avloppsledningarnas bräddavlopp i Valhallagatan.

Från avloppet i Valhallagatan finnes ett bräddavlopp, som utmynnar framför berörda gata i en inskjutande vik från Mälaren. På denna plats utfylles sjön för närvarande med sopor, vilket gör att bräddavloppsledningen måste utsträckas 60 m. i sjön, enär den i annat fall täppes igen genom fyllningen. Kostnaderna för denna utsträckning, till vilken skulle användas 1-m.-kulvert, äro beräknade till 9.200 kr.

Det här berörda bräddavloppet ingår som en viktig led i den avskärande, utefter Mälaren gående kulvert, vilken utmynnar vid reningsverket. Av vikt är sålunda att bräddavloppet arbetar tillfredsställande, varför ifrågavarande arbete bör komma till utförande så snart som möjligt.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville, på sätt drätselkammaren behagade föreslå, anvisa ett anslag av 9.200 kronor, för förlängning av ledningen för bräddavloppet vid Valhallagatan.

Västerås den 26 juni 1940.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

O. M. HELLBLOM,
v. Ordförande.

Gerh. Geston.

N:o 88.

Drätselkammarens skrivelse ang. införande av nytt sophämtningssystem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 maj 1940 har lantegendomsnämnden lämnat en utförlig redogörelse för en av nämnden verkställd utredning angående rationalisering av sophämtningen inom staden samt det system som härvid kunde anses vara det ur sanitär och ekonomisk synpunkt lämpligaste att införa i stället för nuvarande ordning med s. k. öppen sophämtning. Nämnden har därvid kommit till den slutsatsen, att systemet med s. k. dammfri soptömning, kombinerad med desinfektion av de tömda kärlen, är att förorda, under förutsättning att vederbörande gårdsägare åläggas hålla kärl av fastställd modell. Gentemot denna nämndens uppfattning har hälsovårdsnämnden

N:o 88.
Drätselkammarens skrivelse ang. införande av nytt sophämtningssystem.

hävdat, att systemet med kärlbyte måste anses vara den i hygieniskt hänseende förnämligaste sophämtningsmetoden. Lantegendomsnämnden, som genom en särskild kommitté ingående studerat olika sophämtningsmetoder på olika platser i landet, har med åberopande av sin nyssberörda utredning och med överlämnande av kostnadsberäkningar för olika tänkbara sophämtningssystem föreslagit, att stadsfullmäktige ville uttala sig *dels* för anordnande av s. k. dammfri tömning vid bortforsling av sopor inom staden, *dels ock* för utfärdande genom hälsovårdsnämndens försorg av föreskrift, som ålägger vederbörande fastighetsägare skyldighet att före den 1 juni 1941 eller annan senare tidpunkt, som kan befinnas lämplig, hava anskaffat härför erforderliga kärl av typ Norba eller likvärdigt utförande.

Efter behandling av ärendet får drätselkammaren anföra följande:

Den verkställda utredningen synes drätselkammaren giva vid handen, att det av lantgendomsnämnden förordade systemet med dammfri tömning ur hygienisk och sanitär synpunkt icke är kärlbytessystemet underlägset. Systemet ifråga har med framgång prövats i flera svenska städer, bl. a. Göteborg. Då härtill kommer, att systemet ställer sig avsevärt billigare att genomföra än kärlbytessystemet anser drätselkammaren för sin del att systemet med dammfri tömning är att föredraga framför kärlbytessystemet. Drätselkammaren delar även lantegendomsnämndens uppfattning, att de för systemets genomförande erforderliga kärlen av godkänd modell böra anskaffas av vederbörande gårdsägare. Enahanda skyldighet åligger enligt nu gällande renhållningsstadga gårdsägarna inom staden och den jämförelsevis ringa ekonomiska uppoffring, som anskaffandet av nya kärl innebär, torde mer än väl uppvägas av de uppenbara fördelar ur hygienisk synpunkt, som det föreslagna nya systemet otvivelaktigt kommer att medföra.

Den verkställda utredningen giver ytterligare vid handen, att drifts- och underhållskostnaden vid anordnande enligt lantegendomsnämndens förslag av dammfri tömning ställer sig mindre dyrbar än övriga metoder. Det kan i detta sammanhang nämnas, att motsvarande kostnader för den nuvarande öppna sophämtningen, bortsett från ränta och amortering på nuvarande materiel, uppgår till och även något överstiger den beräknade driftskostnaden för det föreslagna nya systemet, ävenledes bortsett från ränta och amortering. Den verkliga utgiften för staden för varje hämtad soptunna, uträknad med ledning av ovan omförmäld kostnad, uppgår sålunda för närvarande till 58,4 öre och skulle enligt kostnadsberäkningen för den dammfria tömningen komma att uppgå till 56,6 öre samt inklusive ränta och amortering till omkring 65 öre. Då staden för närvarande uppbär en ersättning med 25 öre för varje hämtad soptunna är det uppenbart, att hämtningsavgiften är för låg. Det torde därför få förutsättas, att lantegendomsnämnden, innan frågan om nytt sophämtningssystem definitivt löses, även ägnar erforderlig uppmärksamhet åt denna fråga och inkommer med det förslag till revidering av gällande hämtningstaxa, som kan befinnas påkallat.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för närvarande i princip uttala sig för anordnande av s. k. dammfri tömning vid

N:o 88.
Drätselkammarens skrivelse ang. införande av nytt sophämtningssystem.

bortforsling av sopor inom staden i enlighet med lantegendomsnämndens föreliggande förslag;

att ävenledes uttala sin anslutning till ifrågasatt åläggande för fastighetsägarna inom staden att före den 1 juni 1941 eller annan senare tidpunkt hava anskaffat för systemets genomförande erforderliga kärl av den typ hälsovårdsnämnden kan finna skäligt föreskriva, samt

att uppdraga åt lantegendomsnämnden att fullfölja ärendet och i sinom tid inkomma med de detaljerade förslag, som erfordras för genomförande av det sålunda i princip godkända förslaget.

Västerås den 1 augusti 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

De senaste årens snabba utveckling för Västerås stad har bland annat resulterat i en modernisering och en väsentlig utökning av byggnadsbeståndet inom stadens äldre delar, men även en hel del nya byggnadsområden med ofta så gott som fullständig bebyggelse hava vuxit fram och betydande förstadsområden hava lagts under stadsplan samt genom förbättrade vägar och kommunikationer dragits inom stadens hank och stör.

Denna i och för sig glädjande utveckling har för stadens sophämtnings- och renhållningsväsen medfört ständigt större krav och sedan flera år tillbaka har stadens lantegendomsnämnd för att kunna framlägga förslag till rationalisering av bland annat sophämtningen studerat de åtgärder, som vidtagits i andra städer med analoga förhållanden, varjämte nämnden låtit verkställa utredning angående det system för sopornas och avfallets avhämtning, som kan anses fylla högt ställda hygieniska och sanitära fordringar samt på samma gång utföras med minsta kostnad för staden och dess bebyggare.

Det i staden av ålder brukliga systemet med s. k. öppen sophämtning innebär att det mer eller mindre fyllda kärlet bäres eller körs på en liten dragkärra, som tömmes i det på gatan stående fordonet, lastbil eller hästdraget fordon med sidolemmar och täckningsluckor eller överdraget med presenning. Denna sophämtningsmetod är allt fortfarande den vida övervägande hämtningsmetoden i vårt land och utomlands. Det kan ej undvikas, att vid blåsigt väder sopor under tömningen med smittofara kunna spridas för vinden liksom att under sommaren lukten vid sopornas tömning i vagnarna kan bliva besvärande.

N:o 88.
Drätselkammarens skrivelse ang. införande av nytt sophämtningssystem.

De stegrade hygieniska fordringar som ställts på sopornas hämtning i fastigheterna har medfört kravet på i möjligaste mån damm- och luktfri avhämtning. I huvudsak tvenne olika system hava framkommit, vilka för närvarande tillämpas i en hel del samhällen i landet, och äro föreslagna att genomföras i en del andra.

I korthet kunna de bägge systemen karakteriseras på följande sätt.

KÄRLBYTESSYSTEMET.

Vid detta system bortforslas det fyllda sopkärlet till avstjälpningsplatsen eller renhållningsverket och ersättas med ett nytt, som medhaves vid hämtningen. För att hindra epidemier och smittospridning från inficierad gård till annan tvättas kärlen i särskilt konstruerade maskiner innan de utsättas i andra gårdar.

Kärlbytessystemet förutsätter att plåtkärl av enhetlig typ anskaffas och att staden inköper byteskärlen och därigenom samtliga ersättningskärl, enär kärlen icke komma tillbaka till samma fastighet. Första uppsättningen kärl äro fastighetsägarna i regel ålagda att själva bekosta. Stadens kostnad för byteskärlen och deras underhåll kan sedan uttagas av fastighetsägarna genom ökade hämtningsavgifter.

Kärlbytessystemet anses vara ett hygieniskt system men på samma gång det dyrbaraste på grund av mindre lastningskapacitet, samt det mest arbetskrävande, därför att lasthöjden blir större då kärlen måste lyftas upp på bilen, samt därför att de tömda kärlen böra tvättas.

Endast några få svenska städer däribland Skara och Falköping hava helt gått in för kärlbytessystemet. I Uppsala tillämpas det för en del sopor — de icke brännbara. Då avstjälpningsplats ej kunde anskaffas inom staden beslöts uppdelning av soporna i brännbara och icke brännbara dylika. De senare ansågos få sådan konsistens, att tvättning efter varje tömning och upptining vid stark köld skulle bliva nödvändig, och för denna del av soporna infördes kärlbytessystemet. Dylikt system för hela sophämtningen i Uppsala ansågs bliva för dyrbart.

I Kalmar praktiseras ett kärlbytessystem utan tvättning av kärlen. Hälsovårdsnämnden har emellertid påpekat, att vid tidigare diskussion angående det dammfria systemet och växelsystemet har från anhängare av det sistnämnda framhållits, att kärlen vid dettas tillämpning skulle bliva väl tvättade och rengjorda. Då så ej sker, föreslås, att i bestämmelserna angående rengöring av kärlen även inryckes, att kärlen skola renspolas med vatten.

Såväl Uppsala som Kalmar hava valt kärl, som kunna användas även för den här nedan nämnda dammfria soptömningen. Det låter sig icke förneka, att kärlbytessystemet är en allt mindre tillämpad metod för sopornas bortforsling, icke på grund av hygieniska skäl, ty rätt utfört med tvättade kärl tillgodoser systemet mycket stora anspråk, utan framför allt på grund av att kostnaden per hl. bortförda sopor är större än för andra hämtningssystem. Orsaken härtill är påtaglig. Emedan kärlen ej alltid äro fyllda, måste den luft, som finnes i varje kärl, transporteras till avstjälpningsplatsen i stället för sopor. Dessutom skola kärlen tvättas efter varje hämtning, om smittospridning skall undvikas, och staden eller renhållningsverket måste i första

hand bekosta underhåll och nyanskaffning av sopkärl. Av dessa skäl har den ena efter den andra av utländska städer, som börjat med kärlbytessystemet, övergått till dammfri soptömning.

N:o 88. *Drätselkammarens skrivelse ang. införande av nytt sophämtningssystem.*

DAMMFRI SOPTÖMNING.

Vid kärltömningssystemet med dammfri lastning forslas sopkärlet ut till den på gatan stående vagnen eller bilen och tömmes. *De på fordonet befintliga tömningsöppningarna äro så konstruerade, att kärlet under hela tömningen fullständigt täcker öppningen.* På detta sätt hindras, att i *soporna befintligt damm eller soporna själva spridas ut och förorena omgivningen.* Då sopkärlet är försett med fast lock, som under utbärningen helt täcker kärlet, samt då sopvagnen alltid och i själva tömningsögonblicket är fullständigt täckt, slipper sålunda allmänheten se soporna.

Kärlen forslas från gården ut på *gatan medelst små lätta kärror,* som hittills använts i Västerås och med vilka arbetarna blivit mycket belåtna. *Denna metod förbilligar sophämtningen, ity att endast en man går åt till uttransporten av ett kärl mot förut två man. Tömningen i fordonet försiggår vid dammfritt system på följande sätt.* Kärlet upphänges medelst en rundjärnsbygel på 2 st. upphängningskrokar, varefter det med krokarna som centrum svänges uppåt. När kärlet svängt c:a ¼ varv, ansluter sig kärlets mynning till tömningshuvens svängbara luckram. Samtidigt förbindes kärlets lock medelst handtaget vid den i luckramen befintliga luckan och följer dennas rörelser. Vid kärlets fortsatta svängning fastlåses det automatiskt av en spärrhake vid den svängbara luckramen, så att denna i fortsättningen följer med kärlets rörelse. Samtidigt härmed har locket börjat öppnas. När kärlet svängt så, att det står i c:a 55 grader mot horisontalplanet, stöter luckramen mot ett stopp, varvid soporna lossna från kärlet och falla ned i fordonet. Då kärlet återföres i begynnelseläget, upprepas samma operationer fast i omvänd ordning.

För den dammfria soptömningen tillverkas i Sverige sopkärl och vagnar av Maskinfabriks A.-B. Norrbacken i Blomstermåla. Metoden, som av nämnda firma kallas Norba-systemet, blev år 1930 i konkurrens med ett tyskt system för dammfri sophämtning infört i Göteborg, som hittills är den största staden i *Sverige med kommunal sophämtning,* och en uppsättning av icke mindre än *23.000 sopkärl.*

Utöver ovan angivna angående olika soptömningssystem införskaffade uppgifter har lantegendomsnämnden genom sina delegerade studerat denna fråga i ett flertal svenska städer, därvid besök bl. a. gjorts i Skara där kärlbytessystemet är infört samt i Linköping varest metoden dammfri tömning begagnas sedan något år. Vidare har sophämtningssystem och därmed sammanhängande kvittblivning studerats i Örebro, Eskilstuna m. fl. städer.

Av delegerades till nämnden avgivna redogörelse beträffande erfarenheterna från besöket i Skara framgår, att kostnaderna för det där tillämpade kärlbytessystemet för en stad av Västerås storlek skulle ställa sig alltför stora i förhållande till de fördelar som ur hygienisk synpunkt möjligen skulle kunna vinnas. Icke endast anskaffning av kärl och vidtagande av anordningar för dessas tvättning medför betydliga utgifter utan även driftskostnaderna bliva orimligt höga, detta icke minst beroende på att s. k. tomkörning icke kan und-

N:o 88. *Drätselkammarens skrivelse ang. införande av nytt sophämtningssystem.*

vikas. Vid besök å soptippen i Skara under det kärltömning pågick konstaterades nämligen att större delen av kärlen icke voro fyllda mer än till ¾, vilket ju ur transportsynpunkt är synnerligen oekonomiskt, ävensom med tanke på att tömningen av kärlen är betydligt mera tidsödande än t. ex. tippning av en för dammfri sophämtning anordnad automobil.

Även kostnaderna för kärlens tvättning vid varje ombyte utgör en icke oväsentlig del av driftskostnaderna, vilket framgår av här nedan närmare berörd kostnadsberäkning rörande olika system för sophämtning i Västerås.

Beträffande besöket i Linköping meddela delegerade, att de genom såväl tidsstudier som iakttagelser i övrigt konstaterat att det därstädes nyligen införda systemet för dammfri sophämtning ur alla synpunkter visat sig synnerligen fördelaktigt. Sedan där konstaterats, att bestämmelsen om, att staden mot en viss höjning av hämtningsavgifterna skulle tillhandahålla erforderliga kärl visat sig mindre tillfredsställande har, enligt vad som inhämtats ansetts, att frågan om skyldighet för fastighetsägarna att själva bekosta och underhålla kärlen böra upptagas till förnyad prövning. På grund av de anmärkningar, som ibland framställts mot detta sophämtningssystem under åberopande av svårigheterna, att vid stark frost tömma de frusna kärlen i hämtningsbilen hade delegerade ägnat särskild uppmärksamhet åt denna fråga. Vid besöket, som företogs i slutet av januari månad innevarande år, rådde — 20 grader och konstaterades därvid genom tidsstudier, att tömningstiden för frusna kärl endast var obetydligt längre än för icke frusna sådana. Sålunda tömdes 11 kärl, som med kärra hämtades i tre fastigheter på 18 minuter, vilken tid även under varm väderlek får anses rimlig.

Fördelarna med systemet dammfri sophämtning torde även framgå därav, att en stad av Göteborgs storlek begagnar sig härav ävensom att Borås och Örebro ämna införa samma system, dock utan kärltvättning genom renhållningsverkens försorg. I sistnämnda båda städer är, i likhet med vad lantegendomsnämnden nu vill föreslå för Västerås stads vidkommande, avsikten att fastighetsägarna själva skola bekosta och underhålla kärlen. Vid sådant förhållande komma kärlen att härstädes tillhandahållas till renhållningsverkets självkostnadspris.

I samband härmed vill lantegendomsnämnden framhålla att vunna erfarenheter tydligt ge vid handen lämpligheten av att vederbörande fastighetsägare själva bekosta erforderliga kärl, inte minst med hänsyn till att desamma vid ett sådant förhållande komma att vårdas och underhållas betydligt bättre än om de vore stadens egendom. Vidare torde genom denna åtgärd kärlens storlek och antal bättre kunna lämpas efter olika fastigheters behov, varjämte slitningskostnaderna för kärlen komma att bliva mera rättvist fördelade då givetvis denna förslitning blir mindre för en fastighet, där hämtning t. ex. sker ett fåtal gånger per månad än för en fastighet med större antal hämtningar.

Vid nytt system för sophämtning är det nödvändigt att tillräckligt antal kärl finnes, så att fyllning ej sker till större mängd än att locket kan nedfällas fullständigt, vilket är erforderligt såväl ur hygienisk synpunkt som för tömningen i hämtningsbilen, då systemet dammfri sophämtning användes. Fastighetsägarna böra därför åläggas att hålla så många sopkärl som erfordras för

att tömning skall kunna ske en gång i veckan eller oftare i stadens centralare delar samt varannan vecka i vissa ytterområden.

N:o 88.
Drätselkammarens skrivelse ang. införande av nytt sophämtningssystem.

För att tekniskt och ekonomiskt kunna bedöma, vilket system, som vore det för staden lämpligaste har lantegendomsnämnden låtit verkställa bilagda "Kostnadsberäkningar för olika sophämtningssystem i Västerås stad, s. k. Dammfri tömning och Kärlbyte" varav framgår, att dammfri tömning såväl beträffande engångs- som driftskostnader ställer sig betydligt billigare än kärlbyte, och att det under A angivna systemet är det utan tvekan ekonomiskt fördelaktigaste samt genom den föreslagna desinfektionen vid varje kärlbyte ur hygienisk synpunkt mest tillfredsställande.

Givetvis bör det icke vara något hinder för att staden anskaffar och mot avgift tillhandahåller kärlen, men torde detta förfarande av här förut anförda skäl vara mindre lämpligt.

Då fastighetsägarna vid nu rådande hämtningssystem bekosta och underhålla kärlen, kommer den nu föreslagna dammfria sophämtningen icke att medföra några förändringar i detta avseende.

De vid såväl dammfri tömning som kärlbyte erforderliga kärlen äro likartade och kunna således användas för båda ändamålen.

För utredning av stadens renhållningsfråga har tillsatts en kommitté, vars ledamöter med undantag av ordföranden, doktor Andrén, vid sammanträde den 11 december 1939 förklarade sig anse den dammfria sophämtningen vara att föredraga framför det dyrbarare kärlbytessystemet.

Hälsovårdsnämnden i staden har vid sammanträde den 8 april 1940 uttalat att tvättning av kärlen bör ske två gånger årligen — vid dammfri sophämtning — och vill lantegendomsnämnden med anledning härav framhålla, att detta ur hygienisk synpunkt torde vara mindre tillfredsställande och vill i stället förorda, att kärlen vid varje tömning besprutas med lämpligt desinfektionsmedel, vilken åtgärd, som framgår av bilagda kostnadsberäkningar beräknats till 450 kronor per år och alltså ställer sig betydligt billigare och säkerligen mera hygieniskt än tvättning två gånger om året, vilket betingar en kostnad av 2.650 kronor per år. Även anskaffningskostnaderna 1.000 respektive 7.000 kronor tala till förmån för användande av desinfektionsvätska.

Utan att på något sätt vilja förringa fördelarna av kärlbytessystemet, vill lantegendomsnämnden dock framhålla att detsamma torde ställa sig alltför dyrt för en stad av Västerås storlek. Vid jämförelse med systemet dammfri tömning har sistnämnda avgjort de största fördelarna, då det gäller denna stad. Genom sina ovan nämnda lägre engångs- och driftskostnader samt då möjligheter finnas att även ur hygienisk synpunkt göra detsamma fullt tillfredsställande kan lantegendomsnämnden icke underlåta att på det livligaste förorda detta system.

På grund av vad ovan anförts får lantegendomsnämnden sålunda hemställa

att stadsfullmäktige måtte uttala sig *dels* för anordnande av s. k. dammfri tömning vid bortforsling av sopor inom staden *och dels* att hälsovårdsnämnden jämlikt 7 § i den för staden gällande renhållningsstadgan föreskriver skyldighet för vederbörande fas-

N:o 88.
Drätselkammarens skrivelse ang. införande av nytt sophämtningssystem.

tighetsägare att före den 1 juni 1941 eller annan senare tidpunkt som kan finnas lämplig hava anskaffat härför erforderliga kärl av typ Norba eller likvärdig konstruktion.

Västerås den 11 maj 1940.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/*Gunnar Ekberg.*

Kostnadsberäkningar för olika sophämtningssystem i Västerås stad. S. k. Dammfri tömning och Kärlbyte.

A. Dammfri tömning då gårdsägarne hålla kärlen.

Anskaffningskostnader:

3 st.	Specialsopautomobiler	à 11.500: —	34.500: —
3 „	Specialkarosser	à 4.500: —	13.500: —
1 „	Tippanordning		1.500: —
10 „	Kärlkärror (4 st. i reserv)	à 150: —	1.500: —
7 „	Desinfektionssprutor (1 st. i reserv)		1.000: —
		Kronor	52.000: —

Driftkostnader:

20 % amortering å anskaffningssumman 52.000: —	10.400: —
Ränta å anskaffningssumman à 5 % 2.600: —. Då beloppet amorteras beräknas halv räntesats pr år under 5 år	1.300: —
Drift och underhållskostnader för 5 bilar	12.875: —
Garagehyror	1.050: —
10 mans besättning å bilarna	36.810: —
Extra arbete under den kallare årstiden för spettning i kärlen..	2.500: —
Desinfektionsvätska	450: —
Kronor	65.385: —

B. Dammfri tömning då staden håller kärl, samt tvättning av kärlen sker 2 gånger årligen.

Anskaffningskostnader:

3 st.	Specialautomobiler	à 11.500: —	34.500: —
3 „	Specialkarosser	à 4.500: —	13.500: —
1 „	Tippanordning		1.500: —
10 „	Kärlkärror (4 st. i reserv)	à 150: —	1.500: —
3.200 „	Sopkärl	à 30: —	96.000: —
1 „	Tvättmaskin jämte anordningar för tvättning av kärlen		7.000: —
		Kronor	154.000: —

N:o 88.
Drätselkammarens skrivelse ang. införande av nytt sophämtningssystem.

Driftkostnader:	
20 % amortering å anskaffningssumman för bilar och kärlkärror 51.000: —	10.200: —
Ränta å anskaffningssumman à 5 % 2.550: —. Då beloppet amorteras beräknas halv räntesats per år under 5 år	1.275: —
15 % amortering å anskaffningssumman för kärl 96.000: —	14.400: —
Ränta å anskaffningssumman för kärl 5 % 4.800: —. Då beloppet amorteras beräknas halv räntesats per år under c:a 7 år	2.400: —
10 % amortering å tvättmaskin jämte anordningar för densamma 7.000: —	700: —
Då beloppet amorteras beräknas halv räntesats per år under 10 år	175: —
Drift och underhållskostnader för 5 bilar	12.875: —
Garagehyror	1.050: —
10 mans besättning å bilarna	36.810: —
Extra arbete under den kallare årstiden för spettning i kärlen	2.500: —
Kostnader för kärlens tvättning	2.650: —
Kronor	85.035: —

C. Kärlbyte (tvättning å tippen).

Anskaffningskostnader:		
4 st. Automobiler	à 7.500: —	30.000: —
12 „ Kärlkärror	à 150: —	1.800: —
3.400 „ Sopkärl	à 30: —	102.000: —
2 „ Tvättmaskiner ,motor, vattenpump, elektriska ledningar och skjul å tippen		10.000: —
Kronor		143.800: —

Driftkostnader:	
20 % amortering å anskaffningssumman för bilar och kärlkärror	6.360: —
Ränta å anskaffningssumman för bilar och kärror à 5 % 1.590 —. Då beloppet amorteras beräknas halv räntesats per år under 5 år	795: —
15 % amortering å anskaffningssumman för kärl 102.000: —	15.300: —
Ränta å anskaffningssumman för kärl à 5 % 5.100: —. Då beloppet amorteras beräknas halv räntesats per år under c:a 7 år	2.550: —
10 % amortering å tvättmaskin med tillbehör	1.000: —
Ränta å anskaffningssumman för tvättmaskin med tillbehör à 5 % 500: —. Då beloppet amorteras beräknas halv räntesats per år under 10 år	250: —
Driftkostnad och underhållskostnader för 6 bilar	14.250: —
Garagehyror	1.260: —
12 mans besättning å bilarna	44.172: —
2 man under halva året för tvättning av kärlen	3.681: —
Elektrisk ström	600: —
Kronor	90.218: —

N:o 88.

Drätselkammarens skrivelse ang. införande av nytt sophämtningssystem.

D. Kärlbyte (tvättning i fast byggnad).

Anskaffningskostnader:

4 st.	Automobiler	à 7.500: —	30.000: —
12 „	Kärlkärror	à 150: —	1.800: —
3.400 „	Sopkärl	à 30: —	102.000: —
Byggnad för tvättstation			25.000: —
Pannverk, varmvattenberedare, rörledningar m. m.			13.000: —
2 st.	Tvättmaskiner	à 2.500: —	5.000: —
		Kronor	176.800: —

Driftkostnader:

20 % amortering å anskaffningssumman för bilar och kärlkärror	6.360: —
Ränta å anskaffningssumman för bilar och kärror à 5 % 1.590: —. Då beloppet amorteras beräknas halv räntesats per år under 5 år	795: —
15 % amortering å anskaffningssumman för kärl 102.000: —	15.300: —
Ränta å anskaffningssumman för kärl à 5 % 5.100: —. Då beloppet amorteras beräknas halv räntesats per år under c:a 7 år	2.550: —
5 % amortering å byggnaden	1.250: —
Ränta å byggnaden à 5 % 1.250: —. Då beloppet amorteras beräknas halv räntesats per år under 20 år	625: —
10 % amortering å tvättmaskiner å pannverk m. m.	1.800: —
Ränta å anskaffningssumman för tvättmaskiner, pannverk m. m. 18.000: — à 5 % 900: —. Då beloppet amorteras beräknas halv räntesats per år under 10 år	450: —
Driftkostnad och underhåll för 6 bilar	14.250: —
Garagehyror	1.260: —
12 mans besättning å bilarna	44.172: —
2 man till tvättning av kärlen	7.362: —
Bränsle för uppvärmning av vatten	4.500: —
Elektrisk ström	1.200: —
Extra för kärlens transport mellan tipp och tvättstation (förslagsvis)	6.000: —
Kronor	107.874: —

Västerås den 11 maj 1940.

TUNE DAHLSTRÖM.

N:o 88.
Drätselkammarens skrivelse ang. införande av nytt sophämtningssystem.

Hämtningskostnader för sopkärl i Västerås stad (utan någon ränta och amortering på erforderlig materiel). Nuvarande öppna hämtningen.

Drift- och underhållskostnader för 4 bilar	10.300: —
Garagehyror	840: —
8 mans besättning å bilarna	29.448: —
2 hästskjutsar, underhåll och utfodring	2.300: —
3 man för hästskjutsarna	11.043: —
Lejning av bilar vid särskilda tillfällen	2.200: —
Övriga löner och kostnader incl. pensioner (37.635): —) påföres sophämtningen ⅔	25.089: 66
Kronor	81.220: 66

Då under år 1939 hämtades 139.093 soptunnor blir hämtningskostnaden *58,4 öre* per kärl.

Samma beräknad kostnad vid s. k. "Dammfri hämtning" utan tvättning av kärlen.

Drift- och underhållskostnad för 5 bilar	12.875: —
Garagehyror	1.050: —
10 mans besättning å bilarna	36.810: —
Extra arbete under den kallare årstiden för spettning i kärlen..	2.500: —
Desinfektionsvätska för besprutning av kärlen	450: —
Övriga löner och kostnader incl. pensioner (37.635: —) påföres sophämtningen ⅔	25.089: 66
Kronor	78.774: 66

Fördelas ovanstående kr. 78.774: 66 på 139.093 sopkärl som hämtades under år 1939 skulle kostnaden per kärl bli *56,6 öre.*

Lägges härtill amortering och ränta å de bilar, karosser, kärlkärror och desinfektionssprutor, som behöva anskaffas för detta hämtningssystem, vilket förut beräknats till 11.700: — kr. per år, ökas kostnaden för hämtad soptunna till 65 öre per styck.

Västerås den 25 juli 1940.

TUNE DAHLSTRÖM.

Utdrag av protokoll, hållet vid hälsovårdsnämndens i Västerås sammanträde den 8 april 1940.

§ 115.

Föredrogs en av lantegendomsnämnden upprättad kostnadsberäkning för ifrågasatt *dammfri sophämtning* i Västerås, varvid beräknats att gårdsägarna själva skulle bekosta sopkärlen och deras renhållning med anhållan om hälsovårdsnämndens yttrande.

N:o 88.
Drätselkammarens skrivelse ang. införande av nytt sophämtningssystem.

Nämnden beslöt att förorda sophämtning enligt *systemet med kärlbyte* såsom varande den i hygieniskt hänseende förnämligaste sophämtningsmetoden. Därest stadsfullmäktige skulle komma att bevilja medel för det billigare systemet, *dammfri sophämtning,* ansåg nämnden det vara en trängande önskvärdhet att sopkärlen rengjordes minst två gånger om året genom stadens försorg, och att som följd härav staden borde vara ägare av sopkärlen, samt att kostnaden för anskaffandet och rengöring av kärlen uttogs av respektive fastighetsägare i form av viss årlig hyresavgift.

För övrigt hänvisades till utredningen om sopförsörjning i hälsovårdsnämndens årsberättelse för år 1939.

Redogörelsen från lantegendomsnämnden:

"Kostnadsberäkning för dammfri sophämtning i Västerås med beräkning att gårdsägarna bekosta kärlen och hålla dem rena.

För närvarande är staden indelad i 5 st. sophämtningsdistrikt. Hämtningen av sopor verkställes med 4 st. bilar och 2 st. hästar jämte en pålastare.

Hästarna hinna i regel med sitt distrikt och bilarna hinna knappast med, då i så fall extrahämtning måste insättas. Vid flyttningstider och större högtider måste alltid extra hämtning anordnas. Hästarna böra utbytas mot en bil, då pålastaren indrages. Av de fyra nuvarande sopbilarna äro 2 st. inköpta år 1937 och 1938 och kunna apteras med dammfritt karosseri, och 3 st. nya dammfria bilar behöva alltså anskaffas. De återstående sopbilarna, en Tidaholmsvagn inköpt år 1928, och en mindre Volvo inköpt år 1932. Tidaholmsbilen som under de två senaste åren genomgått renovering och förslitna delar ersatts med nya, skulle ännu någon tid kunna användas som latrinbil i stället för de två hästar, som nu användas för latrinhämtningen.

Latrinhämtningen verkställes nu med 2 st. hästar och en bil, som även kör ut latrinet till komposterna. Skulle latrinhämtningen uteslutande ske med bilar, kunde desamma i mycket stor utsträckning köra ut latrinkärlen direkt till komposterna, då väglängden ej har så stor betydelse som med hästar. Direkt körning av latrinet kan ej ske, då kärlen äro frusna och behöva tinas upp före tömningen. Vidare kan den planerade nya pudrettfabriken placeras på annan något längre bort belägen plats, då väglängden ej nämnvärt inverkar vid användning av bilar.

Den mindre Volvo-bilen skulle tills vidare användas som reservvagn, t. ex. då en av latrinbilarna apterats till dammfri sophämtningsbil.

För närvarande torde 5 st. dammfria bilar ha full sysselsättning. Dessutom behöves ett dammfritt bilkarosseri anskaffas som reserv, att apteras på den nuvarande latrinbilen, som då behöver förses med en tippanordning. Nyanskaffning för att genomföra dammfri sophämtning erfordras:

3	st.	nya kompletta dammfria 6 kbm. luftrymd	à 11.500:—	34.500:—
3	„	dammfria sopbilskarosserier	à 4.500:—	13.500:—
1	„	tippanordning		1.500:—
10	„	kärlkärror (fyra i reserv)	à 150:—	1.500:—
			Kronor	51.000:—

N:o 88. *Drätselkammarens skrivelse ang. införande av nytt sophämtningssystem.*

Förutom ränta och amortering å anskaffningskostnader torde ökade kostnader å bensin, ringar, skatt och reparationer belöpa sig till c:a 8.000: — kronor från vilken summa bör avdragas kostnaden för en pålastare kronor 3.300: — samt omkostnader för 4 st. hästar kronor 2.600: — samt fodermarskkostnaden, som här är ovanligt hög, c:a 2.000: — kronor, tillsammans 7.900: — kronor eller ungefär lika stora omkostnader.

Vid dammfri tömning är det nödvändigt att det finnes tillräckligt antal kärl, som ej få fyllas mera än att locket ordentligt kan vara nedfällt. Detta dels från hygienisk synpunkt och dels för att kärlen skall kunna tömmas i tömningsapparaten på bilen.

Gårdsägarna böra därför åläggas att hålla så många sopkärl som behövs mellan varje tömning, som bör äga rum i centrala delar var 8:e dag, eller oftare om så behöves, samt var 14:de dag i vissa yttre belägna områden.

Inkomsterna genom sophämtningsavgifterna efter genomförande av det nu föreslagna systemet, kunna svårligen ej tillnärmelsevis beräknas, när antalet beräknade sopkärl på skäl som ovan anförts, antagligen komma att ökas, men i en utsträckning som icke för närvarande kan uppskattas."

Justerat d. 12/4 1940.

Gustav Andrén.

Som ovan

In fidem:

Gustav Andrén.

N:o 89.

Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av nytt amorteringslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren den 11 april 1940 hos Konungen gjort underdånig framställning om tillstånd för Västerås stad att framdeles genom upptagande av amorteringslån bestrida utgifter om tillhopa 1.429.525 kronor 74 öre, varom stadsfullmäktige fattat beslut vid skilda tillfällen under förlidet och innevarande år, har Kungl. Maj:t den 12 juli 1940 lämnat staden tillstånd att upptaga ett 20-årigt amorteringslån å 547.525 kronor 74 öre. Drätselkammaren får härmed för stadsfullmäktiges kännedom överlämna avskrift av Kungl. Maj:ts

N:o 89. *Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av nytt amorteringslån.*

beslut och beträffande de utgifter, för vilka lånetillstånd erhållits, hänvisa till innehållet i berörda beslut.

Västerås den 1 augusti 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Kungl. Finansdepartementet.
Avskrift.

Till länsstyrelsen i Västmanlands län.

I en den 11 april 1940 dagtecknad, till Kungl. Maj:t ställd skrift, vilken av magistraten i Västerås med yttrande översänts till länsstyrelsen i Västmanlands län, har drätselkammaren i nämnda stad anhållit om tillstånd för staden att framdeles genom upptagande av amorteringslån, varom beslut skulle i sinom tid underställas Kungl. Maj:ts prövning, bestrida nedan angivna utgifter å tillhopa 1.429.525 kronor 74 öre, nämligen för

1.	anläggande av vissa vatten-, avlopps- och gasledningar	85.975: —
2.	anläggande av transformatorstation samt elektriska ledningar för ett byggnadsområde mellan Övre Rosenhill och Vasagatan	16.100: —
3.	anläggande av vatten-, avlopps- och elektriska ledningar till och inom Lilla Johanneslund	26.500: —
4.	diverse under år 1938 fullbordade nyanläggningar för tekniska verken (tilläggsanslag)	7.797: 60
5.	anläggande av reningsverk för avloppsledningarna (tilläggsanslag)	68.000: —
6.	framdragande av vatten- och gasledningar över Kungsängsområdet	29.153: 14
7.	serviser och diverse mindre anläggningar under år 1940	40.000: —
8.	reservmaskineri för vattenledningsverket	84.000: —
9.	anskaffande av en ny brokran med tillbehör till stadens djuphamn	572.000: —
10.	uppförande av en byggnad, inrymmande lokaler för tandpoliklinik samt för arbetsförmedlingen m. m.	500.000: —

Till stöd för ansökningen har drätselkammaren åberopat *dels* beträffande utgiftsbeloppen 1—8 stadsfullmäktiges den 25 maj, den 21 juni, den 31 augusti, den 26 oktober och den 18 december 1939 samt den 25 januari 1940 fattade beslut, *dels* i fråga om utgiftsposten 9 stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1940 samt av drätselkammaren den 4 april 1940 till fullmäktige gjord framställning om anvisande av anslag, att utgå av lånemedel, *dels ock* beträffande den under 10 antecknade utgiften drätselkammarens till stadsfullmäktige likaledes den 4 april 1940 avlåtna skrivelse om enahanda anslag, vilka båda framställningar vid tidpunkten för låneansökningens avlåtande ännu icke behandlats av fullmäktige.

N:o 89. *Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av nytt amorteringslån.*

Med utlåtande den 4 maj 1940 har länsstyrelsen i Västmanlands län till Kungl. Maj:t överlämnat ansökningen jämte övriga till ärendet hörande handlingar, däribland till länsstyrelsen ingivna utdrag av stadsfullmäktiges protokoll den 25 april 1940, enligt vilka fullmäktige bifallit drätselkammarens ovan angivna framställningar.

Efter anmodan har svenska stadsförbundets finansråd den 10 maj 1940 yttrat sig i ärendet, i anledning varav drätselkammaren inkommit med ytterligare en skrift. Sedermera hava 1939 års kommunlånesakkunniga den 15 juni 1940 avgivit infordrat utlåtande.

Kungl. Maj:t lämnar ansökningen, i vad den avser tillstånd att med lånemedel bestrida ovan angivna utgifter å 500.000 kronor för uppförande av en byggnad, inrymmande lokaler för tandpoliklinik m. m., utan bifall.

I anledning av ansökningen i övrigt medgiver Kungl. Maj:t, att staden Västerås må till gäldande av de ovan under 1—8 upptagna utgifterna å tillhopa 357.525 kronor 74 öre samt till bestridande av kostnader för anskaffande av omförmälda brokran till belopp av 190.000 kronor, motsvarande stadens för år 1940 för ändamålet beräknade lånebehov, upplåna femhundrafyrtiosjutusenfemhundratjugufem kronor 74 öre, att genom årliga avbetalningar gäldas under loppet av högst tjugu år från tiden för upplåningen; dock att upplåningen skall vara verkställd senast den 12 januari 1941, vid äventyr att medgivandet till densamma skall anses hava förfallit.

Kungl. Maj:t föreskriver, att det skall åligga staden att, omedelbart efter det upplåning på grund av det nu lämnade medgivandet ägt rum, till finansdepartementet inkomma med uppgift om *dels* beloppet av sålunda verkställd upplåning samt lånetiden, *dels* vederbörande långivare, *dels ock* för upplåningen avtalad ränta.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande. Stockholm den 12 juli 1940.

VIDAR FAHLANDER.

Bestyrkes på tjänstens vägnar:

P. J. Arrhenius.

N:o 90.

Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd åt en skolstäderska.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I en till stadsfullmäktige ställd skrivelse har folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt om beviljande av kommunalt pensionsunderstöd åt stä-

N:o 90. *Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd åt en skolstäderska.*

derskan vid Mariabergsskolan Anna Eriksson, vilken lämnat sin tjänst den 1 augusti 1940. Lönenämnden har i häröver avgivet yttrande tillstyrkt ett årligt pensionsunderstöd av 300 kronor från och med den 1 augusti 1940.

Med överlämnande av handlingarna i ärendet och med förmälan att drätselkammaren för sin del förordar bifall till lönenämndens förslag får kammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja städerskan Anna Eriksson ett årligt pensionsunderstöd av 300 kronor att utgå från och med den 1 augusti 1940.

Västerås den 1 augusti 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige har folkskolestyrelsen hemställt att pensionsunderstöd måtte från och med den 1 instundande augusti beviljas städerskan i Mariabergsskolan Anna Eriksson.

Lönenämnden, som förehaft ärendet till förberedande behandling, anser, att Eriksson med hänsyn till sin långa väl vitsordade tjänstgöring bör beviljas ett pensionsunderstöd, vilket i likhet med vad som tidigare tillämpats i enahanda fall måtte bestämmas till 300 kronor per år. Lönenämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja städerskan Anna Eriksson ett årligt pensionsunderstöd av 300 kronor att utgå från och med den 1 augusti 1940.

Västerås den 23 juli 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Gunnar Ekberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till folkskolestyrelsen har städerskan i Mariabergsskolan Anna Eriksson hemställt om avsked från sin tjänst fr. o. m. 1/8 1940, enär hon enligt vad bifogat läkarbetyg gåve vid handen vore oförmögen att i fortsättningen uppehålla sin tjänst. Eriksson hade tillika hemställt om att folkskolestyrelsen måtte hos stadsfullmäktige göra framställning om pension att utgå till henne fr. o. m. ovannämnda dag.

N:o 90. *Drätselkammarens skrivelse ang. pensionsunderstöd åt en skolstäderska.*

Med anledning härav får styrelsen, under förmälan att Eriksson, som är född den 22/1 1877, innehaft sin tjänst som städerska vid Mariabergsskolan sedan 1/9 1914, hemställa, att pensionsunderstöd måtte beviljas henne att utgå fr. o. m. 1/8 1940. Arvodet till städerskan i Mariabergsskolan utgör 670 kr. pr år.

Västerås den 1/7 1940.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 91.

Drätselkammarens skrivelse ang. utförande av vissa gatuarbeten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan från byggnadskontoret anmälts att vissa gatuarbeten under innevarande år lämpligen böra komma till utförande får drätselkammaren härmed hemställa om stadsfullmäktiges beslut att låta iordningställa följande gator, nämligen Bondegatan mellan Källgatan och Hållgatan, Rudbäcksgatan mellan Engelbrektsgatan och Tessingatan samt Zimmermansgatan mellan Engelbrektsgatan och Sundinsgatan. Gatorna äro avsedda att för närvarande makadamiseras och gångbanorna skola förses med kantsten och grusas. Avsikten är att ett kommande år förse gatorna med lämplig permanentbeläggning. Kostnaden för de arbeten, som nu skola komma till utförande, uppgår enligt kostnadsförslag till 24.600 kronor.

Med hänvisning till det sålunda anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningställande på angivet sätt av nyssnämnda delar av Bondegatan, Rudbäcksgatan och Zimmermansgatan ställa till drätselkammarens förfogande ett förslagsanslag av 24.600 kronor att utgå av det i årets stat upptagna anslaget till övriga nyanläggnings- och förbättringsarbeten.

Västerås den 1 augusti 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 91.

Drätselkammarens skrivelse ang. utförande av vissa gatuarbeten.

Kostnadsförslag till iordningställande av:

1. *Bondegatan* mellan Källgatan och Hållgatan.
Vid båda sidorna om körbanan utlägges kantsten av betong.
Körbanan makadamiseras och gångbanorna grusas.
Kostnad:

Makadamisering av körbanan 1040 kvm. à 7: —..	7.280: —	
Planering och grusning av gångbanor 780 kvm. à 2: —	1.560: —	
Kantsten av betong 140 meter à 11: —	1.540: —	
Arbetsledning m. m.	1.620: —	12.000: —

2. *Rudbäcksgatan* mellan Engelbrektsgatan och Tessingatan.
Vid båda sidorna om körbanan utlägges kantsten av betong.
Körbanan makadamiseras och gångbanorna grusas.
Kostnad:

Makadamisering av körbana 735 kvm. à 5: —	3.675: —	
Planering och grusning av gångbanor 525 kvm. à 2: —	1.050: —	
Kantsten av betong 210 meter à 11: —	2.310: —	
Arbetsledning m. m.	765: —	7.800: —

3. *Zimmermansgatan* mellan Engelsbrektsgatan och Sundins gata.
Vid båda sidorna om körbanan utlägges kantsten av betong.
Körbanan och gångbanorna grusas.
Kostnad:

Kantsten av betong 360 meter à 11: —	3.960: —	
Planering och grusning av körbanan 1000 kvm. à 0: 25	250: —	
Planering och grusning av gångbanor 500 kvm. à 0: 25	125: —	
Arbetsledning m. m.	465: —	4.800: —
	Summa kronor	24.600: —

Västerås den 29 juli 1940.

GUST. DAHNÉ.

N:o 92.

Drätselkammarens skrivelse ang. förvärv av Johannisbergs egendom m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 25 januari 1940 förklarat sig villiga att under förutsättning av Kungl. Maj:ts och Riksdagens medgivande förvärva Johannis-

N:o 92.
Ang. förvärv av Johannisbergs egendom m. m.

bergs egendom för en köpeskilling av 550.000 kronor jämte viss ersättning till egendomens arrendator och på de villkor i övrigt, som angavs i drätselkammarens skrivelse i ärendet av den 4 januari 1940. Sedan Kungl. Maj:t till 1940 års lagtima riksdag avlåtit proposition om försäljning av egendomen på de angivna villkoren, biföll riksdagen propositionen med ett av jordbruksutskottet föreslaget tillägg, att det förutsattes att Västerås stad förbunde sig att å egendomen anlägga ett civilt flygfält av den beskaffenhet att det i händelse av behov kunde komma till användning jämväl för militärt ändamål. Domänstyrelsen, som erhöll Kungl. Maj:ts uppdrag att verkställa beslutet om egendomens försäljning till staden, meddelade därefter på drätselkammarens förfrågan, att det av riksdagen gjorda tillägget till de tidigare mellan styrelsen och drätselkammaren avtalade försäljningsvillkoren måste anses utgöra förutsättning för försäljningens genomförande. Det upplystes vidare att såsom villkor för köpet syntes böra föreskrivas, att staden förbunde sig, *dels* att av respektive ägare omedelbart inlösa vissa markarealer, som ansågos böra ingå i ett blivande flygfält, *dels ock* att inom 10 år från den 14 mars 1940 hava anlagt ett flygfält av ovan angiven beskaffenhet. Med hänsyn till angelägenheten av fältets omedelbara iordningställande krävdes emellertid från domänstyrelsens sida ytterligare att staden skulle, i stället för att på ovan angivet sätt själv iordningställa fältet, tillåta flygvapnet att disponera och iordningställa fältet med skyldighet för staden att ersätta flygförvaltningen halva kostnaden för anläggningsarbetena.

Vid sammanträde den 30 maj 1940 anmälde drätselkammaren för stadsfullmäktige vad i ärendet förevarit, varefter stadsfullmäktige beslöto att — med vidhållande av det tidigare fattade beslutet om inköp av egendomen på då angivna villkor — avböja ett inköp av egendomen på de förändrade, här ovan relaterade villkoren.

Delegerade för drätselkammaren hava sedermera, på framställning av domänstyrelsen, sammanträffat med representanter för nämnda styrelse och för flygförvaltningen i avsikt att diskutera möjligheten av ett förvärv av Johannisbergs egendom på villkor, som kunde tillgodose såväl stadens som de omförmälda statliga myndigheternas intressen. Därvid träffades mellan parterna följande av drätselkammaren sedermera godkända överenskommelse, som finnes intagen i ett vid tillfället fört och av parterna undertecknat protokoll:

"De närvarande representanterna för Västerås stad förklarade sig villiga att föreslå stadens drätselkammare att hos stadsfullmäktige tillstyrka antagande av ett utav domänstyrelsen efter samråd med flygförvaltningen föreskrivet köpevillkor, enligt vilket staden skulle förbinda sig *dels* att av respektive ägare omedelbart inlösa de delar av kronoegendomen Johannisberg, som låge inom det å en inom flygförvaltningen utarbetad karta med kraftig blå begränsningslinje angivna området, och vilka delar icke genom nu föreliggande köp från kronan avsåges att överlåtas å staden, *dels att* å det å nämnda karta angivna området inom en tid av tio år, räknat från den 14 mars 1940, hava enligt anvisningar, som meddelades av flygförvaltningen anlagt ett flygfält av beskaffenhet att i händelse av behov kunna användas för militära ändamål, *dels ock* att medgiva flygförvaltningen rätt att för vissa — dock icke ständiga — övningar under fred samt under krig och krigsfara erhålla full dispositionsrätt till flygfältet med å detsamma varande byggnader.

N:o 92. *Ang. förvärv av Johannisbergs egendom m. m.*

(Flygfältet skulle alltså icke ingå i flygvapnets permanenta övningsplatser utan avses som reservflygfält och för tillfälliga övningar.) När fältet ej längre erfordrades för nu avsett ändamål, skulle staden vara befriad från sina förpliktelser att upplåta flygfältet för flygförvaltningens behov samt äga fritt disponera fältet. Därest expropriation erfordrades för förvärv av enskilda områden, skulle flygförvaltningen medverka till erhållande av rätt därtill.

Då det emellertid enligt flygförvaltningens åsikt av militära skäl vore nödvändigt att omedelbart iordningställa flygfältet så att det bleve disponibelt i händelse av krigsfara och eventuellt för tillfälliga övningar, beslöto vidare representanterna för Västerås stad, på hemställan av flygförvaltningen, förklara, att de voro villiga föreslå stadens drätselkammare att hos stadsfullmäktige göra framställning att staden i stället för skyldighet att anordna flygfält enligt föregående stycke före köpets avslutande måtte förbinda sig ej mindre tillåta, att fältet disponerades av flygvapnet och iordningställdes genom dess försorg, än även ersätta flygförvaltningen med ett belopp, motsvarande halva kostnaden för flygfältsarbetena, dock högst etthundratusen (100.000) kronor, vilket belopp skulle betalas under en tid av tio år med en tiondel årligen, räknat från dagen efter det staden erhållit underrättelse om besluts meddelande angående flygfältsarbetenas utförande.

Representanterna för flygförvaltningen framhöllo, att deras medverkan till förslagets genomförande förutsatte medgivande av Kungl. Maj:t. Rörande de närmare villkoren angående underhållet av flygfältet, bebyggelsen runt fältet, start- och landningsavgifter m. m. skulle särskild överenskommelse träffas mellan flygförvaltningen och staden."

Till vad sålunda avtalats vill drätselkammaren foga, att det synes kammaren innebära ett gott tillfälle för staden att på rimliga villkor få flygfältfrågan ordnad, vilken frågas lösning, ehuru tidigare ej så uttryckligt poängterad, dock varit föremål för drätselkammarens överväganden. Det är också troligt, att frågan om anläggande av ett flygfält under alla förhållanden skulle kommit upp till behandling inom ej alltför avlägsen framtid. Det må vidare framhållas, att stadens andel i kostnaden för flygfältet nu fixerats till ett högsta belopp, något som vid tidigare förhandlingar i ärendet ej var fallet, och att denna stadens andel från början förutsattes bliva större men genom eftergifter från de statliga myndigheternas sida och med hänsyn till stadens åtagna lösningsplikt av viss mark, som erfordrades för flygfältet, under förhandlingarnas gång jämkades till vad nu preliminärt avtalats. Ytterligare må nämnas, att Kungl. Maj:t numera givit sitt tillstånd till flygförvaltningens medverkan vid anläggandet på överenskommet sätt av ett flygfält.

Såsom av redogörelsen här ovan framgår skall staden inlösa vissa av kronan tidigare till privata personer försålda lotter eller delar av lotter, som erfordras för det blivande flygfältet. Drätselkammaren har även träffat preliminära köpe- och bytesavtal med de ägare, från vilka mark skall förvärvas. För genomförandet av markförvärv för flygfältet har drätselkammaren funnit nödvändigt inköpa även stadsägan 890 F, som visserligen icke behöver ingå i flygfältet men som skall användas som bytesobjekt vid förvärv av en annan lott, som skall ingå i fältet. Priset för denna fastighet har överenskommits till 22.500 kronor. Härutöver torde erfordras 5.000 kronor för inköp av en lott, som ej kan bli föremål för ägoutbyte.

N:o 92.
Ang. förvärv av Johannisbergs egendom m. m.

Därest stadsfullmäktige för sin del besluta godkänna ett inköp av Johannisberg på nu omförmälda villkor skulle, utöver den tiondel av köpeskillingen, d. v. s. 55.000 kronor, som enligt de ursprungliga försäljningsvillkoren skall erläggas vid kontraktets undertecknande, under innevarande år behöva erläggas en tiondel av stadens andel i kostnaden för flygfältets anordnande eller 10.000 kronor. Fråga om slutlig täckning av dessa 65.000 kronor torde böra upptagas till behandling i samband med budgeten för nästa år. Den för inköp av behövlig mark för flygfältet erforderliga köpeskillingen bör lämpligen utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att på de av stadsfullmäktige den 25 januari 1940 godkända villkoren och med tillägg av de ytterligare villkor, som innefattas i ovan omförmälda mellan drätselkammaren, domänstyrelsen och flygförvaltningen träffade preliminära överenskommelse förvärva Johannisbergs egendom av kronan och på angivet sätt medverka till anläggande av ett flygfält därstädes;

att uppdraga åt drätselkammaren att å stadens vägnar i huvudsaklig överensstämmelse med vad här ovan anförts träffa avtal om förvärv och byte av den mark, som erfordras för flygfältets anläggande ävensom att i övrigt fullfölja ärendet och underteckna de handlingar, som erfordras för det definitiva genomförandet av frågan om inköp av egendomen och flygfältets iordningställande; samt

att för närvarande anslå *dels* 65.000 kronor, utgörande del av köpeskilling för Johannisberg och andel i flygfältskostnad, att utgå av tillgängliga medel och slutligt täckas i samband med behandlingen av budgeten för 1941, *dels ock* 27.500 kronor till inköp av mark för flygfältet att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 15 augusti 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 93.

Drätselkammarens skrivelse ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed för stadsfullmäktiges prövning överlämna ett av särskilda kommitterade utarbetat betänkande med förslag till omorganisation av stadsarkitektstjänsten samt byggnads- och stadsingenjörskontoren jämte av kommitterade utarbetade förslag till instruktioner för dels stadsarkitekten dels ock byggnads- och stadsingenjörskontoren ävensom av hamnstyrelsen, byggnadsnämnden samt vatten- och gasverksstyrelsen häröver avgivna yttranden. För egen del får drätselkammaren anföra följande.

Av kommitténs betänkande framgår vad som föranlett kommitténs tillsättning och hur kommitténs utredning sedermera kom att omspänna hela området för drätselkammarens och byggnadsnämndens tekniska organisation. Drätselkammaren vill till en början deklarera sin fulla anslutning till den organisation, som kommittén föreslår genomförd, vilken organisation drätselkammaren för sin del tror vara väl avvägd och ägnad att lända staden till fördel. Ifråga om inrättande av ett särskilt arkitektkontor med heltidsanställd arkitekt och eventuellt en biträdande arkitekt vill drätselkammaren, understrykande vad byggnadsnämnden härutinnan anfört, framhålla, att angelägenheten av stadsplanearbetets effektivisering och av en bättre kontroll över byggnadsarbetena än vad med hittills disponibel arbetskraft varit möjlig, synes drätselkammaren motivera den föreslagna nyordningen. Beträffande arkitektens arbetsuppgifter och anställningsförhållanden har drätselkammaren icke funnit anledning framställa några erinringar i princip. Frågan om huruvida en stadsarkitekt skall tillåtas att överhuvud utöva enskild verksamhet ävensom frågan om ersättning till arkitekten för åt staden utförda arkitektarbeten av större omfattning är givetvis svår att lösa och kan föranleda delade meningar. Såvitt drätselkammaren kan finna har dock kommittén härvidlag funnit en god medelväg och drätselkammaren ansluter sig till kommitténs motivering för de föreslagna bestämmelserna.

Kommitténs förslag om förening av tjänsterna som byggnadschef och stadsingenjör innebär en återgång till vad som gällde tidigare. Med den uppdelning av arbetet, som föreslås, särskilt genom överflyttandet av ansvaret för stadsplanen till arkitekten, samt genom anställande av kvalificerad arbetskraft å kontoren, förutsätter drätselkammaren att en dylik förening av de två tjänsterna låter sig göra. Den torde även ha sin stora betydelse ur den synpunkten att en enhetlig ledning av de båda kontoren bör kunna åstadkomma ett effektivare arbete och lämna möjlighet att snabbare lösa de frågor, som på kontorens handläggning ankomma.

Vidkommande detaljerna i instruktionerna vill drätselkammaren göra följande erinringar och upptager därvid även till behandling de anmärkningar som framställts eller de tillägg som föreslagits vid byggnadsnämndens och vatten- och gasverksstyrelsens behandling av ärendet.

N:o 93.

Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

Instruktionen för stadsarkitekten.

1) Vatten- och gasverksstyrelsen har på anförda skäl föreslagit, att i *§ 3 punkt 6* borde föreskrivas skyldighet för arkitekten att hos tekniska verken göra sig underrättad om möjligheterna för anslutning till stadens ledningar. På de skäl, som byggnadsnämnden anfört, synes bestämmelsen ifråga vara överflödig och drätselkammaren avstyrker därför tillägget och hemställer om punktens godkännande i befintligt skick.

2) Byggnadsnämnden har på anförda skäl föreslagit att *§ 3 punkt 9* borde erhålla följande lydelse:

"att, där ej annat föreskrives, verkställa de besiktningar som i byggnadsordningen eller av byggnadsnämnden föreskrives samt därvid och i övrigt övervaka, att byggnadsarbete utföres på tillfredsställande sätt och i full överensstämmelse med av byggnadsnämnden fastställda ritningar, konstruktionsberäkningar och i övrigt gällande föreskrifter samt, då något finnes stridande däremot, ofördröjligen söka åstadkomma rättelse och, om sådan ej vinnes, hos byggnadsnämnden anmäla förhållandet."

Drätselkammaren får för sin del förorda bifall till den sålunda förändrade lydelsen.

Instruktionen för byggnads- och stadsingenjörskontoren.

1) Vatten- och gasverksstyrelsen har på anförda skäl föreslagit, att i *§ 7 under mom. C punkt 4* orden *"hava överinseendet över för ledningsarbeten erforderlig grävning samt"* böra utgå.

Drätselkammaren vill för sin del förorda följande lydelse av ifrågavarande punkt 4: *"att övervaka utförandet av för ledningsarbeten erforderlig grävning och återfyllnad samt genom byggnadskontorets personal efter ledningsarbetenas slut för tekniska verkens räkning låta iordningställa gatan."*

Det är icke drätselkammarens avsikt att med föreslagna lydelse av denna punkt skapa någon kompetenskonflikt mellan byggnadschefen och chefen för tekniska verken, men då byggnadschefen handhar ledningen av stadens gatuarbeten torde det få anses rimligt, att han även får övervaka de grävnings- och återfyllnadsarbeten, som ske i gatorna, enär det sätt på vilket sådana arbeten utföras och den plats i gatan, där grävningarna ske, är av stor betydelse för det kommande arbetet med gatans iordningställande och permanentbeläggning.

2) Vatten- och gasverksstyrelsen har vidare föreslagit en ny punkt 5 under nyssnämnda *§ 7 mom. C* av följande lydelse:

"att verka för ett nära och gagnande samarbete med stadens tekniska verk."

Drätselkammaren anser för sin del ifrågavarande bestämmelse överflödig, då hela instruktionen bygger på att ett dylikt samarbete skall etableras och till yttermera visso i instruktionen för förste assistenten det är ålagt denne tjänsteman att *"under byggnadschefen-stadsingenjören"* verka för nyssberörda samarbete.

Drätselkammaren får därför för sin del avstyrka det av vatten- och gasverksstyrelsen förordade tillägget.

N:o 93.
Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

3) I överensstämmelse med den av drätselkammaren förordade lydelsen av *punkt 4 under mom. C av 7 §* vill drätselkammaren föreslå att i instruktionen för förste assistenten *§ 12 fjärde att-satsen* erhåller följande lydelse:

"att under byggnadschefen-stadsingenjören utöva det på denne ankommande övervakandet över grävnings- och återfyllnadsarbeten i samband med ledningsläggning och därvid verka för ett nära och gagnande samarbete med stadens tekniska verk."

4) Byggnadsnämnden har föreslagit införande av en ny *punkt 12 under 14 §* av följande lydelse:

"12) upprätta och föra i 7 § byggnadsstadgan omförmäld förteckning."

Drätselkammaren förordar för sin del ifrågavarande tillägg.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till instruktioner för *dels* stadsarkitekten i Västerås, *dels ock* Västerås stads byggnads- och stadsingenjörskontor med de av drätselkammaren härovan föreslagna ändringarna att träda i tillämpning från och med den 1 januari 1941;

att i samband härmed upphäva tidigare gällande instruktioner för stadsarkitekten, byggnadschefen och stadsingenjören; samt

att bemyndiga drätselkammaren och byggnadsnämnden att vidtaga de åtgärder, som erfordras för att den nya organisationen skall kunna träda i tillämpning från och med kommande årsskifte.

Västerås den 15 augusti 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren och byggnadsnämnden under hösten 1939 tillsatt en gemensam kommitté med uppdrag att verkställa utredning angående de åtgärder som erfordrades för åstadkommande av ett effektivare stadsplanearbete, har nämnda kommitté efter fullgjort uppdrag avlämnat ett den 15 juni 1940 dagtecknat betänkande. På i betänkandet anförda skäl har kommitténs utredning kommit att omfatta mer än från början var avsett och resulterat i förslag till nya instruktioner för stadsarkitekten samt byggnads- och stadsingen-

jörskontoren. Byggnadsnämnden får för sin del avgiva följande yttrande över kommitténs förslag.

N:o 93.
Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

Den av kommittén förordade organisationen synes byggnadsnämnden innebära en god lösning av de föreliggande problemen. Tillskapandet av ett särskilt arkitektkontor med en heltidsanställd arkitekt samt en biträdande arkitekt är att hälsa med tillfredsställelse. Det kan icke förnekas att stadsplanearbetet under de gångna årens intensiva byggnadsverksamhet trots allvarliga försök från såväl nämndens som tjänstemännens sida icke fortskridit i den takt som varit önskvärd. Det torde numera icke råda några delade meningar om betydelsen av att stadsplanearbetet håller jämna steg med utvecklingen inom samhället. Byggnadsnämnden är medveten om att något måste göras för att snabbare få fram stadsplaner, som sedan länge vänta på sin lösning, och det är i förhoppning att den av kommittén förordade anordningen med stadsarkitekten såsom ansvarig för stadsplaners utarbetande och med kvalificerad personal på arkitektkontoret skall verksamt bidraga till avhjälpande av hittills förefintliga brister som byggnadsnämnden för sin del vill förorda bifall till kommitténs förslag. Byggnadsnämnden vill i detta sammanhang erinra om angelägenheten av att nuvarande tider med synnerligen ringa byggnadsverksamhet utnyttjas för planläggningsarbete, varför det vore av vikt om den nya organisationen snarast möjligt kunde träda i kraft.

Vidkommande byggnads- och stadsingenjörskontorens organisation har byggnadsnämnden för sin del inga erinringar att göra mot den föreslagna nyordningen. Då stadsplanearbetet avkopplats från byggnadschefen-stadsingenjören och med hänsyn till att tekniskt utbildade tjänstemän ställts till hans disposition synes det byggnadsnämnden vara möjligt att på sätt kommittén föreslagit förena byggnadschefs- och stadsingenjörstjänsterna. Det torde även vara att förvänta att denna anordning bidrager till enhetlighet i arbetsledningen och bättre utnyttjande av de båda kontorens personal.

En detaljgranskning av instruktionsförslagen har föranlett byggnadsnämnden att framställa följande erinringar:

1) § 3 punkt 9 av instruktionen för stadsarkitekten föreslås erhålla följande lydelse:

"*att,* där ej annat föreskrives, verkställa de besiktningar, som i byggnadsordningen eller av byggnadsnämnden föreskrives samt därvid och i övrigt noggrant övervaka att byggnadsarbete utföres på *tillfredsställande sätt* och i full överensstämmelse med av byggnadsnämnden fastställda ritningar etc."

Genom det av byggnadsnämnden förordade tillägget vinnes den fördelen att arkitekten kan påtala ett underhaltigt utförande av byggnadsarbete, även om det icke skulle strida mot ritningar och beräkningar.

2) Under § 14 i instruktionen för byggnads- och stadsarkitektkontoren bör ifråga om mätningsingenjörens åligganden under en ny punkt 12 införas följande:

"12) upprätta och föra i 7 § byggnadsstadgan omförmäld förteckning."

Anledningen till detta förslag är att stadsfullmäktige tidigare uppdragit åt byggnadsnämnden att upprätta sagda förteckning och att det får anses lämpligt att en särskild tjänsteman närmast får ansvaret för ifrågavarande arbete. Förteckningen ifråga avser uppgifter om fastighetsägarnas bidragsskyldighet beträffande gatumark och gatukostnad.

N:o 93.
Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

Byggnadsnämnden har vid sin behandling av ärendet haft tillgänglig vatten- och gasverksstyrelsens yttrande och vill i vad däri gjorda anmärkningar hänföra sig till området för byggnadsnämndens verksamhet andraga följande.

Styrelsens förslag att stadsarkitekten vid granskning av byggnadsritningar skall hos tekniska verken göra sig underrättad om möjligheterna för anslutning till stadens ledningar vill byggnadsnämnden avstyrka. Det måste nämligen anses vara den byggnadssökandes skyldighet att göra sig underrättad om att ledningar finnas och att anslutning kan ske. Dessutom äro på den nybyggnadskarta, som skall företes i varje byggnadsärende och som är underskriven av stadsingenjören, uppgifter intagna om huruvida ledningar finnas eller ej samt det befintliga avloppets lägsta höjdläge utanför byggnadstomten.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får byggnadsnämnden med de av nämnden förordade ändringarna, tillstyrka kommitterades förslag.

Västerås den 14 augusti 1940.

För byggnadsnämnden:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Efter en ingående granskning av förslagen till instruktion för stadsarkitekten samt byggnadschefen-stadsingenjören jämte biträden åt dessa får vatten- och gasverksstyrelsen, med återställande av remisshandlingarna, avgiva följande yttrande.

Vad då först beträffar instruktionen för stadsarkitekten önskar styrelsen att till punkt 6 i tredje paragrafen eller på annat lämpligt ställe göres följande tillägg:

> att vid granskning av byggnadsritningar hos tekniska verken göra sig underrättad om möjligheterna för anslutning till stadens ledningar.

Speciellt när det avser nybyggnader, som skola kopplas till förhandenvarande ledningar, är det av vikt, att byggnadslov ej beviljas förrän vederbörande myndighet dels övertygat sig om ej blott att för koppling erforderliga ledningar finnas, utan även att ledningsdimensionerna och avloppets djupläge äro betryggande och dels, om så ej skulle vara fallet, huruvida framdragande av nya ledningar kan komma till utförande.

I instruktionen för byggnadschefen — stadsingenjören bör ur sjunde paragrafens punkt 4 i bestämmelserna C. för tekniska verken följande utgå:

> hava överinseendet över för ledningsarbeten erforderlig grävning samt

men i stället tillsättas en punkt 5 med följande lydelse:

att verka för ett nära och gagnande samarbete med stadens tekniska verk.

N:o 93.
Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

Överinseendet över dylika arbeten bör givetvis påvila tekniska verkens chef, under vilken arbetspersonalen sorterar och som även har att svara för det tekniska utförandet. Man kan ej begära, att tekniska verkens chef skall påtaga sig detta ansvar, om han ej själv har den direkta ledningen av verkens arbeten.

Då emellertid mellan byggnadschefen och tekniska verkens chef ett intimt samarbete bör äga rum, har styrelsen tillsatt punkt 5.

Av här berörda skäl rörande ändring i överinseendet vid ledningsarbeten bör också i till § 12 hörande fjärde att-satsen i instruktionen för 1. assistenten en del utgå. Punkten har nu följande lydelse:

att under byggnadschefen-stadsingenjören utöva det på denne ankommande överinseendet över ledningsarbeten och därvid verka för ett nära och gagnande samarbete med stadens tekniska verk.

Denna punkt bör lyda:

att under byggnadschefen-stadsingenjören vid ledningsarbetena verka för ett nära och gagnande samarbete med stadens tekniska verk.

I övrigt har styrelsen ej något att erinra rörande de föreslagna instruktionerna.

Västerås den 8 augusti 1940.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Transumt av protokoll, hållet vid hamnstyrelsens i Västerås sammanträde den 5 juli 1940.

§ 66.

I skrivelse den 29 juni 1940 hade drätseldirektören med överlämnande av instruktioner för stadsarkitekten samt byggnadschefen och stadsingenjören i staden jämte organisationskommitténs skrivelse till drätselkammaren och byggnadsnämnden anhållit om hamnstyrelsens yttrande i vad desamma beröra hamnstyrelsens verksamhet.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet beslöt hamnstyrelsen att för sin del godkänna ifrågavarande instruktioner.

I — — — — — — — — — — — — — — byggnadschefen.

Som ovan
In fidem:
Gunnar Ekberg.

N:o 93.

Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

Till Drätselkammaren och Byggnadsnämnden i Västerås.

Genom beslut den 20 september 1939 av byggnadsnämnden och den 5 oktober 1939 av drätselkammaren tillsattes en gemensam kommitté med uppdrag att verkställa utredning angående de åtgärder, som erfordrades för åstadkommande av ett effektivare stadsplanearbete. Till ledamöter i kommittén hava utsetts, av drätselkammaren herrar byggmästaren Fritz Eklund, kamreraren Carl Th. Ericson och drätseldirektören Theofil Öberg samt av byggnadsnämnden herrar rådmannen G. Hedenström och civilingenjören Alb. Andersson. Kommittén har under sitt arbete funnit, att jämväl frågan om byggnadschefstjänsten måste upptagas till behandling på grund av det samband denna fråga visat sig hava med det spörsmål, som föranledde kommitténs tillsättning. Utredningen har sålunda kommit att omfatta hela området för byggnadsnämndens och drätselkammarens tekniska organisation och har utmynnat i bifogade förslag till instruktioner dels för stadsarkitekten och dels för byggnads- och stadsingenjörskontoren. I anslutning till dessa instruktionsförslag får kommittén anföra följande:

Utvecklingen inom stadsplanearbetet tyder på, att detta arbete mer och mer lägges över på arkitektutbildade personer och att i kommunernas tjänst anställda stadsingenjörer eller mätningsmän i större eller mindre utsträckning avkopplas från det rena planläggningsarbetet. Medverkan från de sistnämndas sida blir dock alltid erforderlig då det gäller de för planläggningsarbetet grundläggande mätningarna varjämte ett intimt samarbete mellan den för stadsplanen ansvarige arkitekten och stadsingenjören under alla förhållanden torde vara nödvändig. Kommittén har också för sin del funnit, att det får anses lämpligt, att stadsarkitekten blir den för stadsplanearbetet ansvarige. Denna omständighet jämte den undan för undan — bortsett från nu rådande kristid — ökade byggnadsverksamheten måste medföra, att arkitekten heltidsanställes. Kommittén har även ansett, att de arbetsuppgifter, som komma att åvila arkitekten, icke torde kunna fullgöras med mindre ett särskilt arkitektkontor inrättas, där som hjälp åt arkitekten anställes en biträdande arkitekt. Det kan visserligen synas vara en kraftigt ökning i förhållande till vad nu gäller, men vetskapen om att synnerligen många och viktiga stadsplanearbeten vänta på sin lösning och önskvärdheten av att jämväl övriga stadsarkitekten åvilande arbetsuppgifter skola kunna utan tidspillan effektivt skötas har bibragt kommittén den uppfattningen, att åtminstone en biträdande arkitekt på extra stat blir erforderlig. Kommittén återkommer senare till arkitektens tjänstgöring och anställningsförhållanden.

Genom att sålunda från stadsingenjören avlasta det direkta ansvaret för stadsplanearbetet har kommittén funnit det möjligt att på skäl, som här närmare skola beröras, sammanslå nuvarande befattningarna som stadsingenjör och byggnadschef till en tjänst. Det har nämligen framstått som angeläget, att en gemensam chef kunde hava ledningen för såväl stadsingenjörs- som byggnadskontoren. Denne befattningshavare skulle på ett effektivt sätt fördela kontorens arbeten och övervaka desamma, och det är anledning tro, att behandlingen av de till kontoren hörande ärendena skulle vinna härpå. Det är givet, att en dylik tjänsteman icke kan belastas med detaljarbete utan vid sin sida måste hava dugliga medhjälpare, allra helst som kommittén utgått ifrån att ett bättre

N:o 93.
Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

och för staden mer fruktbärande samarbete med tekniska verken än tidigare varit fallet skall etableras. Såsom närmaste medhjälpare till byggnadschefen-stadsingenjören har därför föreslagits en förste assistent med utbildning vid teknisk högskola. Ifråga om mätningsväsendet och fastighetsregisterföringen samt vad därmed har samband har kommittén tänkt sig anställandet av en särskild mätningsingenjör, som närmast skulle svara för nyssnämnda arbeten. Personalen på stadsingenjörskontoret skulle vidare bestå av, liksom för närvarande, ett tekniskt biträde, en mätningstekniker och en kartriterska. På byggnadskontoret skulle, förutom förste assistenten, vars verksamhet i första hand blir förlagd till detta kontor, vara anställda en byggnadsingenjör, motsvarande nuvarande assistenten, samt den personal, som för närvarande finnes där, nämligen en bokhållare samt verkmästare och förmän. På båda kontoren skulle vidare tillkomma behövlig extra personal.

Den sålunda skisserade organisationen innebär alltså anställande av två tjänstemän utöver de nuvarande, nämligen dels förste assistenten dels ock biträdande arkitekten.

Beträffande de uppgjorda instruktionsförslagen må följande anföras.

Stadsarkitektens instruktion förutsätter, som tidigare framhållits, att arkitekten heltidsanställes och är för allmänheten tillgänglig varje söckendag. En huvudsaklig redogörelse för arkitektens åligganden återfinnes i § 3 av instruktionsförslaget, där särskilt må framhållas, att ansvaret för allt stadsplanearbete åvilar arkitekten. I fråga om arkitektens rätt att utöva enskild arkitektverksamhet har kommittén efter ingående prövning funnit sig böra förbjuda all privat verksamhet inom stadens område utom beträffande stadens egna och eventuella statliga byggnadsföretag. Ett undantag har gjorts för det fall, att ett arbete icke är underkastat byggnadsnämndens prövning. Anledningen till förbudet mot enskild verksamhet är önskvärdheten, att arkitekten såsom föredragande i byggnadsnämnden skall stå fullt opartisk vid bedömande av byggnadsfrågor och icke skall kunna råka i den situationen att i byggnadsnämnden deltaga i behandlingen av ett ärende, där han har intresse av utgången. Därest i något enstaka fall det för staden skulle vara angeläget, att arkitekten medverkar vid utformande av byggnad, som är för stadsbilden betydelsefull, har byggnadsnämnden tillagts dispensmöjlighet. Beträffande arbeten utom staden har kommittén icke ansett sig böra förbjuda dessa, dock har byggnadsnämnden erhållit rätt att stadga inskränkningar i denna verksamhet, i den mån arkitektens tjänsteåligganden skulle eftersättas. Kommittén har vid sitt ställningstagande till denna fråga utgått ifrån, att det för arkitektens verksamhet för stadens bästa är förmånligt, om han beredes tillfälle att genom aktiv arkitektverksamhet följa med utvecklingen. Skulle absolut förbud mot enskild verksamhet föreskrivas, är det fara värt att en aldrig så duglig arkitekt tappar kontakten med utvecklingen, vilket givetvis måste återverka på hans arbete som stadsarkitekt.

Då det gäller ersättningen till arkitekten för arbeten för stadens räkning har kommittén i huvudsak bibehållit nuvarande bestämmelser om att arkitekten skall äga uppbära skälig ersättning enligt träffad överenskommelse. Som grund för ersättningens bestämmande har dock lagts de i Svensk Arkitekttaxa tillämpade beräkningsprinciperna. Att, såsom i vissa städer sker, bestämma, att arkitekten endast skall äga uppbära viss procent av den med ledning av nyssnämnda taxa beräknade ersättningen, har kommittén funnit icke vara rätt. Dels kan en dylik

N:o 93.
Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

bestämmelse komma att medföra, att arkitekten lägger ned minsta möjliga arbete på att få fram en acceptabel lösning dels kan det icke vara möjligt att på förhand bestämma, att ett visst arbete icke kan vara mer värt än så och så många procent av det belopp, som med tillämpning av taxans föreskrifter skulle vara normerande för ersättningen. Genom bestämmelserna i sista stycket av 5 § har det i stället beretts möjlighet att vid arvodets bestämmande taga hänsyn till de särskilda förhållanden, som för stadsarkitekten motivera ett lägre arvode än det som skulle utgå, därest en annan arkitekt utfört samma arbete.

Vidkommande instruktionen för *byggnads- och stadsingenjörskontoren* kan nämnas, att byggnadschefens åligganden för drätselkammaren och hamnstyrelsen i huvudsak äro desamma, som enligt gällande instruktion. Vid bestämmandet av byggnadschefens arbetsuppgifter för vatten- och gasverksstyrelsen, eller *styrelsen för tekniska verken,* som kommittén föredrager att kalla styrelsen, har särskild vikt lagts vid, att byggnadschefen skall erhålla möjlighet att övervaka, att ledningsarbeten och gatuarbeten kunna effektivt samordnas, varjämte allt återställande av gatorna efter ledningsarbetenas avslutande uttryckligen ålagts byggnadskontoret. Kommittén vill tro, att härigenom möjligheter skapats för ett gott samarbete mellan byggnadskontoret och tekniska verken. Vad beträffar byggnadschefens arbete för byggnadsnämnden har detta, med hänsyn till att en särskild tjänst som mätningsingenjör föreslås inrättad, kunnat inskränkas till överinseendet över på mätningsmannen ankommande arbete samt samarbetet med stadsarkitekten i stadsplanefrågor. De arbetsuppgifter, som ålagts övriga befattningshavare på de båda kontoren, framgå närmare av instruktionsförslaget och torde icke tarva någon närmare förklaring.

Beträffande avlöningen för de olika befattningshavarna vill kommittén föreslå, att stadsarkitekten placeras i 54. lönegruppen med begynnelselön av 11.340 kronor och slutlön av 13.032 kronor. Biträdande arkitekten föreslås anställd på extra stat mot en årslön av högst 7.200 kronor. För byggnadschefen-stadsingenjören har kommittén funnit en avlöning enligt 57. lönegruppen skälig. Begynnelselönen utgör här 12.600 kronor och slutlönen 14.472 kronor. Förste assistenten föreslås placerad i 46. lönegruppen med 8.220 kronor resp. 9.480 kronor i begynnelselön och slutlön. Vad slutligen beträffar befattningarna som byggnadsingenjör och mätningsingenjör föreslås dessa inplacerade i 43. lönegruppen, med begynnelselön av 7.140 kronor och slutlön av 8.256 kronor. Ett bifall till nu anförda förslag skulle för staden medföra en årlig kostnadsökning av ungefär 19.000 kronor i avlöningar, därest hänsyn tages till slutlöner, i jämförelse med nu gällande organisation.

Vad slutligen beträffar tidpunkten för förslagets genomförande blir denna beroende av i vad mån lokaler kunna anskaffas för stadsarkitektkontoret. Kommittén har därvid tänkt sig möjligheten att de lokaler, som för närvarande disponeras av kronouppbördskassören skulle provisoriskt disponeras av stadsarkitektkontoret i avbidan på en ny förvaltningsbyggnad. För kronouppbördskassören skulle i så fall lokaler förhyras på annat ställe. Om lokalfrågan sålunda låter ordna sig, förefaller det kommittén möjligt att genomföra den nya organisationen från och med den 1 januari 1941.

Med hänvisning till det sålunda anförda får kommittén hemställa, att drätselkammaren och byggnadsnämnden, om föreliggande omorganisationsförslag anses kunna godtagas, snarast möjligt ville underställa desamma stads-

fullmäktige för godkännande och i god tid vidtaga åtgärder för den nya organisationens genomförande från och med den 1 januari 1941.

Västerås den 15 juni 1940.

För Kommittén:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 93.

Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

INSTRUKTION

för

Stadsarkitekten i Västerås.

§ 1.

Stadsarkitekten, som skall hava avlagt fullständig avgångsexamen från fackavdelningen för arkitektur vid endera av Kungl. tekniska högskolan eller Chalmers tekniska institut samt dessutom styrkt sig äga praktisk erfarenhet inom byggnadsfacket och inom området för byggnadsnämndens administrativa verksamhet, tillsättes av byggnadsnämnden med sex månaders ömsesidig uppsägningsrätt.

§ 2.

Stadsarkitekten skall varje söckendag såvida ej andra tjänstegöromål hindra, å tider, som av byggnadsnämnden bestämmas och på lämpligt sätt kungöras, vara tillgänglig för allmänheten å det tjänsterum, som åt honom anvisas.

§ 3.

Det åligger stadsarkitekten

1:o) att biträda byggnadsnämnden med råd och upplysningar i alla till hans tjänst hörande frågor och hos nämnden göra framställning om de åtgärder, som finnas ägnade att främja ett sunt byggnadsväsen;

2:o) att med uppmärksamhet följa utvecklingen inom staden och dess omgivning samt väcka förslag om ändring eller utvidgning av stadsplanen eller om andra planläggningsåtgärder, i den mån behov därav yppas;

3:o) att ansvara för utarbetandet av samtliga förslag till förändring eller utvidgning av stadsplanen med tillhörande stadsplanebestämmelser samt förslag till stomplaner och byggnadsbestämmelser därvid stadsarkitekten skall samråda med vederbörande chefstjänsteman å byggnads- och stadsingenjörskontoret;

4:o) att innan förslag till tomtindelning framlägges, å kvarterskarta utreda, huru bebyggandet lämpligen bör ordnas med hänsyn till ett praktiskt och ekonomiskt utnyttjande av tomterna för ernående av goda hygieniska förhållanden, största möjliga trevnad inom kvarteret och god helhetsverkan i det yttre;

5:o) att föreslå de ändringar i eller tillägg till stadens byggnadsordning, som finnas erforderliga;

N:o 93.
Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

6:o) att mottaga ansökningar om byggnadsföretag, granska dem åtföljande byggnads- och konstruktionsritningar och övriga handlingar samt inför byggnadsnämnden föredraga såväl dessa, som övriga till hans tjänst hörande ärenden, och, då så erfordras, avgiva skriftligt yttrande;

7:o) att avgiva utlåtande i ärende, som ankommer på byggnadsnämndens handläggning;

8:o) att taga vård om och ansvara för alla byggnadsritningar, nybyggnadskartor och övriga handlingar, vilka enligt gällande författningar eller eljest skola hos byggnadsnämnden förvaras samt däröver upprätta och föra register enligt av byggnadsnämnden lämnad närmare föreskrift;

9:o) att, där ej annat föreskrives, verkställa de besiktningar, som i byggnadsordningen eller av byggnadsnämnden föreskrives samt därvid och i övrigt noggrant övervaka, att byggnadsarbete utföres i full överensstämmelse med av byggnadsnämnden fastställda ritningar, konstruktionsberäkningar och i övrigt gällande föreskrifter samt, då något finnes stridande däremot, ofördröjligen söka åstadkomma rättelse och, om sådan ej vinnes, hos byggnadsnämnden anmäla förhållandet;

10:o) att under vederbörligen bestämd mottagningstid kostnadsfritt tillhandagå allmänheten med råd och upplysningar i fråga om byggnaders utformning och ritningars utförande i avsikt att främja en god byggnads- och bostadskultur inom staden;

11:o) att, då nybyggnad blivit uppförd eller gammal byggnad blivit riven härom underrätta stadsingenjörskontoret för utmärkande av förhållandet å stadskartan;

12:o) att, då sådant påkallas, biträda vederbörande åklagare vid åtal för förseelse mot byggnadsförfattning;

13:o) att tillhandagå stadens myndigheter och kommittéer med upplysningar och råd i stadsplane- och byggnadsfrågor samt på anmodan deltaga i besiktningar och sammanträden;

14:o) att i enlighet med byggnadsnämndens föreskrifter föra erforderliga register och journaler, tillse att stadgade avgifter debiteras enligt taxa samt på tid, som byggnadsnämnden bestämmer, avlämna statistisk redogörelse för byggnadsverksamheten under sist gångna året; samt

15:o) att i övrigt fullgöra allt vad som enligt gällande lag och byggnadsordning åligger eller kan komma att åligga stadsarkitekt och i övrigt ställa sig till efterrättelse de närmare föreskrifter rörande arbetet i tjänsten, som av byggnadsnämnden kunna lämnas honom utöver vad denna instruktion innehåller.

§ 4.

Stadsarkitekten må icke vare sig själv eller genom annan utöva enskild arkitektverksamhet *inom* stadens område beträffande andra arbeten än statens och stadens egna byggnadsföretag; dock att stadsarkitekten är oförhindrad att åtaga sig sådana uppdrag, som icke äro av beskaffenhet att kunna bli föremål för byggnadsnämndens prövning ävensom att deltaga i offentlig tävlan angående utförande av ritningar och uppgörande av förslag. Byggnadsnämnden må även på framställning av byggnadssökande i undantagsfall medgiva stadsarkitekten rätt att biträda vid utformande av för stadsbilden betydelsefulla

N:o 93.
Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

byggnader. *Utom* staden må stadsarkitekten, i den mån tjänsten sådant medgiver, utöva arkitektverksamhet dock med byggnadsnämnden förbehållen rätt att, om stadsarkitektens tjänsteåligganden därigenom skulle eftersättas, stadga av förhållandena påkallade inskränkningar i denna rätt.

§ 5.

Stadsarkitekten åligger att på anmodan av drätselkammaren eller annan stadens borgerliga eller kyrkliga styrelse, nämnd eller kommitté utan särskild ersättning dels uppgöra erforderliga ritningar och kostnadsförslag för reparationer och för till nybyggnad ej hänförliga ändringar å staden tillhöriga byggnader *dels ock* biträda vid utredningar av byggnadsfrågor genom att uppgöra härför erforderliga program och skissförslag jämte ungefärliga kostnadsberäkningar till nybyggnader samt om-, på- och tillbyggnader för stadens räkning.

Det åligger stadsarkitekten jämväl att, då han därtill anmodas, och efter att därom hava gjort anmälan till byggnadsnämnden, dels utföra ritningar för stadens nybyggnadsföretag samt för till nybyggnad hänförliga ombyggnader, utöver vad härovan är stadgat, såsom huvudritningar jämte kostnadsberäkning samt arbets- och detaljritningar, dels upprätta härtill hörande arbetsbeskrivningar. För dessa arbeten äger stadsarkitekten uppbära skälig ersättning enligt vid varje uppdrag träffad av drätselkammaren godkänd överenskommelse. Till grund för ersättningens beräknande skola läggas de i "Svensk arkitekttaxa" tillämpade beräkningsprinciperna, varvid tillbörlig hänsyn skall tagas ej mindre därtill, att arkitekten enligt första stycket i denna § är skyldig utföra en del arkitektarbeten utan särskild ersättning, samt till de lättnader i arbetet, som tjänsten i övrigt kan anses hava givit, än även de omständigheter, som eljest kunna hava förenklat arkitektens arbete.

§ 6.

Staden upplåter åt stadsarkitekten erforderlig expeditionslokal. I den mån så erfordras för utförande av arbeten, för vilka stadsarkitekten icke uppbär särskild ersättning, skall staden även upplåta ritkontor samt avlöna erforderliga biträden. I övrigt har stadsarkitekten att själv vidkännas kostnaden för kontor och biträden.

§ 7.

Stadsarkitekten är berättigad till sammanlagt 30 dagars semester för varje år, på tid, som byggnadsnämnden bestämmer.

Angående tjänstledighet för stadsarkitekten och vikarie för denne beslutar byggnadsnämnden.

Ledighet utöver 3 dagar beviljas av byggnadsnämnden, annan tillfällig ledighet av byggnadsnämndens ordförande.

§ 8.

Tolkningen av bestämmelserna i denna instruktion tillkommer byggnadsnämnden.

N:o 93.

Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m,

§ 9.

Stadsarkitekten, som i övrigt lyder under bestämmelserna i stadens avlönings- och pensionsreglemente, är pliktig att underkasta sig de ändringar i denna instruktion, som ifråga om hans tjänsteåligganden kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

INSTRUKTION

för

Västerås stads byggnads- och stadsingenjörskontor.

§ 1.

Byggnads- och stadsingenjörskontoret äro stadens organ för verkställande av de utredningar, arbeten och förvaltningsuppgifter, vid vilka teknisk sakkunskap är erforderlig och vilkas utförande icke är eller kan varda anförtrott åt annat kontor, tjänsteman eller särskild arbetsledare.

Byggnadskontoret är underställt drätselkammaren och stadsingenjörskontoret är underställt byggnadsnämnden.

§ 2.

Byggnadskontoret handlägger frågor om stadens gator och vägar, broar, torg och andra allmänna platser, hus- och hamnbyggnader, underhålls- och andra arbeten å stadens fastigheter m. m. samt tager, i den mån det icke ankommer på stadens tekniska verk, den befattning med ledningsarbeten, som nedan närmare beröres. I övrigt lända till efterrättelse de särskilda stadganden och bestämmelser, som nu äro eller framdeles varda meddelade.

Stadsingenjörskontoret handlägger ärenden angående mätning, jorddelning och tomtindelning å stadens mark samt verkställer för stadsplan, stomplan eller byggnadsplan erforderliga mätningar och andra i samband därmed stående arbeten. Verksamheten bestämmes i tillämpliga delar av lagen om fastighetsbildning i stad, Kungl. byggnadsstadgan, stadens byggnadsordning samt de särskilda stadganden och bestämmelser, som nu äro eller framdeles varda meddelade.

§ 3.

Vid *byggnads- och stadsingenjörskontoren* äro anställda
en byggnadschef-stadsingenjör som gemensam chef för de båda kontoren, benämnd byggnadschef,
en 1:ste assistent, som chefens närmaste man; samt
å *byggnadskontoret*
en byggnadsingenjör,
en bokhållare,
en eller flera verkmästare,
förmän till behövligt antal,
samtliga på ordinarie stat; samt
de rit- och skrivbiträden samt annan personal på extra stat, som erfordras och till vilkas avlönande anslag beviljats;

å *stadsingenjörskontoret*
en mätningsingenjör,
ett tekniskt biträde,
en mätningstekniker,
en kartriterska,
samtliga på ordinarie stat; samt
de rit- och skrivbiträden samt annan personal på extra stat, som erfordras, och till vilkas avlönande anslag beviljats.

§ 4.

Byggnadschefen-stadsingenjören och 1:ste assistenten skola hava avlagt fullständig examen från fackavdelningen för väg- och vattenbyggnad vid teknisk högskola, samt böra innehava mätningsmannakompetens. Byggnadsingenjören och mätningsingenjören skola antingen hava genomgått teknisk högskola inom väg- och vattenbyggnadsfacket eller vara i besittning av god teknisk utbildning inom samma fack, förvärvad på annat sätt. Mätningsingenjören skall äga mätningsmannakompetens.

§ 5.

Byggnadschefen-stadsingenjören tillsättes av drätselkammaren med en ömsesidig uppsägningstid av sex månader efter hörande av byggnadsnämnden, vatten- och gasverksstyrelsen samt hamnstyrelsen.

1:ste assistenten och de på ordinarie stat uppförda befattningshavarna på *byggnadskontoret* tillsättas av drätselkammaren. De på ordinarie stat uppförda befattningshavarna på *stadsingenjörskontoret* tillsättas av byggnadsnämnden. Samtliga dessa befattningshavare tillsättas efter byggnadschefen-stadsingenjörens hörande med tre månaders ömsesidig uppsägningstid, så framt annat icke är särskilt stadgat.

Extra personal på de båda kontoren antages av byggnadschefen-stadsingenjören.

§ 6.

Byggnadschefen-stadsingenjören har högsta överinseendet över samtliga under byggnads- och stadsingenjörskontoren sorterande arbeten och ansvarar för att dessa bliva på lämpligaste och förmånligaste sätt utförda. Honom åligger att beträffande samtliga arbeten meddela nödiga föreskrifter samt, där ej i denna instruktion eller eljest annat stadgas, besluta om fördelningen av arbetet på kontoren och tillse att befattningshavarna ordentligt fullgöra sina åligganden. Till fullföljande av detta syfte äger byggnadschefen-stadsingenjören att utöver vad denna instruktion angiver fastställa erforderliga tjänstgöringsbestämmelser för kontorens personal. Därvid skall särskilt beaktas, att personal, som har sin ordinarie sysselsättning på ett av kontoren vid förefallande behov må kunna utnyttjas även på det andra kontoret eller på stadsarkitektkontoret.

§ 7.

Det åligger byggnadschefen-stadsingenjören särskilt

N:o 93.

Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

A. för *drätselkammaren*

1) *att* i den mån sådant icke tillkommer annan tjänsteman upprätta förslag och kostnadsberäkningar för samt leda eller kontrollera utförandet av stadens husbyggnads-, gatu-, väg- och brobyggnads m. fl. arbeten som höra under drätselkammarens förvaltning eller av stadsfullmäktige anförtrotts åt särskilda styrelser eller delegerade;
2) *att* granska och attestera alla dessa arbeten rörande räkningar och avlöningslistor;
3) *att* vid behov och i god tid infordra och kontrollera anbud å byggnadsentreprenader samt å leverans av materialier, redskap, inventarier och annat, som skall för stadens räkning inköpas, samt förelägga desamma drätseldirektören för på honom ankommande åtgärd ävensom att upprätta förslag till leverans- och entreprenadkontrakt allt i överensstämmelse med för stadens inköpsväsende gällande eller eljest meddelade föreskrifter;
4) *att* tillse att leveranser och entreprenader ordentligt fullgöras samt att i allmänhet vid anskaffandet av materialier och inventarier tillhandagå med erforderliga upplysningar;
5) *att* i god tid före budgetarbetets början dock senast den 1 oktober varje år till drätselkammaren inkomma med förslag och kostnadsberäkning över alla de arbeten, som han med hänsyn till stadens behov anser böra komma till utförande under nästföljande år;
6) *att* före den 1 april varje år till drätselkammaren inkomma med en redogörelse över alla under nästföregående år genom honom utförda arbeten, häri inbegripet även sådana arbeten, varmed drätselkammaren i övrigt icke tager någon befattning;
7) *att* där ej annorlunda för visst fall bestämmes, hava uppsikt och vård över alla stadens av drätselkammaren förvaltade tillhörigheter såväl i fast som lös egendom samt att låta uppteckna och årligen inventera och besiktiga desamma;
8) *att* handhava och vårda drätselkammaren tillhörande ritningar samt däröver hålla fullständig förteckning;
9) *att* i övrigt utföra alla de till hans verksamhetsområde hörande uppdrag, som drätselkammaren till honom överlämnar, och ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, drätselkammaren honom meddelar.

B. för *hamnstyrelsen*

1) *att* planlägga samt leda eller kontrollera alla arbeten, som för hamnens räkning förekomma, såsom byggnader, reparationer, planeringar, muddringar m. m. och därvid tillse, att desamma utföras med omsorg, skyndsamhet och god ekonomi;
2) *att* uppgöra fullständiga för hamnarbetena erforderliga ritningar och kostnadsförslag;
3) *att* jämväl i övrigt vid påfordran avgiva yttranden i frågor, som röra hamnen;
4) *att* i god tid före budgetarbetets början dock senast den 1 oktober varje år till hamnstyrelsen ingiva förslag och kostnadsberäkningar till de arbeten, som han anser böra under det nästföljande året utföras;
5) *att,* när behov av uppköp föreligger, biträda vid upprättande av leverans-

och entreprenadkontrakt, att granska och avgiva utlåtanden över inkomna leverans- och entreprenadanbud, att tillse, att leveranser och entreprenader ordentligt fullgöras samt att i allmänhet vid anskaffande av materialier och inventarier tillhandagå med erforderliga upplysningar;

6) *att* granska och attestera alla hamnbyggnadsarbetena rörande räkningar och avlöningslistor;

7) *att* handhava och vårda samt hålla förteckning över alla till hamnbyggnaderna hörande ritningar och kartor.

C. för *tekniska verken*

1) *att* beträffande förslag och kostnadsberäkningar för anläggning av ledningar tillhandagå styrelsen och chefen för tekniska verken med upplysningar och utredningar;

2) *att* före gatas anläggning, omläggning eller permanentbeläggning förvissa sig om att de ledningar, som beslutats eller planeras i gatan bliva nedlagda före gatuarbetets början och att för tekniska verken anmäla behovet av de ledningsarbeten, som i samband med planerade eller under utförande varande gatuarbeten anses erforderliga;

3) *att* granska och före arbetenas början skriftligen godkänna arbetsplaner för nyanläggning och omläggning av ledningar i stadens gator och allmänna platser;

4) *att* hava överinseendet över för ledningsarbeten erforderlig grävning samt genom byggnadskontorets personal efter ledningsarbetenas slut för tekniska verkens räkning låta iordningställa gatan;

D. för *byggnadsnämnden*

1) *att,* om så erfordras, biträda stadsarkitekten vid besiktningar samt vid granskning av till byggnadsnämnden inkomna konstruktionsritningar samt ansvara och övervaka fullgörandet av allt vad som enligt gällande lag och byggnadsordning för staden åligger eller kan komma att åligga mätningsman eller vad byggnadsnämnden särskilt rörande dit hörande ärenden kan finna nödigt föreskriva;

2) *att* samarbeta med stadsarkitekten vid utarbetande av förslag till förändring eller utvidgning av stadsplanen med tillhörande stadsplanebestämmelser samt förslag till stomplaner och byggnadsbestämmelser.

§ 8.

Innan av annan myndighet beslutade arbeten, som skola företagas under byggnadschefen-stadsingenjörens ledning eller kontroll, komma till utförande, skall drätselkammaren underrättas och i sammanhang därmed särskilt undersökas huruvida samtidigt andra, under drätselkammaren hörande arbeten böra utföras för vinnande av ordning och sammanhang.

§ 9.

Byggnadschefen-stadsingenjören äger med iakttagande av gällande kollektivavtal antaga och avskeda alla för de under hans ledning stående arbetena behövliga arbetare samt träffa uppgörelser om arbetsackord och annat, som har samband med arbetsledningen.

N:o 93.

Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

§ 10.

Byggnadschefen-stadsingenjören skall i särskilt diarium dag efter dag låta anteckna de till hans handläggning hörande ärenden och därmed vidtagna åtgärder samt förvara koncept eller kopia av alla i tjänsten upprättade kartor med beskrivningar samt utfärdade bevis och utlåtanden ävensom avlåtna skrivelser och brev.

§ 11.

Vid drätselkammarens, byggnadsnämndens, hamnstyrelsens samt tekniska verkens sammanträden skall byggnadschefen-stadsingenjören vara närvarande och äger därvid deltaga i överläggningarna men ej i besluten samt på begäran få avvikande mening antecknad till protokollet.

§ 12.

1:ste assistenten, som är byggnadschefen-stadsingenjörens närmaste man, skall biträda byggnadschefen-stadsingenjören med förekommande arbeten enligt de närmare direktiv, som av denne och av vederbörande myndighet utfärdas. Särskilt åligger det 1:ste assistenten

att, i den mån annat icke av vederbörande myndighet föreskrives, föreståbyggnads- och stadsingenjörskontorens ritkontor samt leda och fördela arbetet därstädes;

att verkställa nödiga undersökningar, tekniska och ekonomiska beräkningar och utredningar ävensom upprätta förslag till utlåtanden och skrivelser i de på byggnadskontorets handläggning ankommande ärenden, vilka av byggnadschefen-stadsingenjören för sådant ändamål till honom överlämnas;

att upprätta arbetsbeskrivningar och arbetsritningar för de arbeten, som genom byggnadskontorets personal skola utföras samt biträda byggnadschefen-stadsingenjören med kontroll och arbetsledning vid dessa arbeten;

att under byggnadschefen-stadsingenjören utöva det på denne ankommande överinseendet över ledningsarbeten och därvid verka för ett nära och gagnande samarbete med stadens tekniska verk; samt

att vid tillfälligt förfall för byggnadschefen-stadsingenjören ävensom eljest, då han därtill förordnas, förrätta byggnadschefen-stadsingenjörens tjänst.

§ 13.

Byggnadsingenjören skall, enligt de närmare direktiv, som utfärdas av byggnadschefen-stadsingenjören och vederbörande myndighet, biträda med förekommande arbeten på byggnadskontoret. Särskilt åligger det byggnadsingenjören

att under byggnadschefen-stadsingenjören utöva närmaste ledning, kontroll och tillsyn över gatu- och vägarbeten, bro- och hamnbyggnadsarbeten samt underhåll och reparationsarbeten beträffande stadens byggnader;

att övervaka, att god ordning upprätthålles bland honom underordnade förmän och arbetare och genom upprepade besök på arbetsplatserna följa de olika arbetenas gång och förvissa sig om att dessa i behörig ordning utföras samt utfärdade instruktioner och bestämmelser följas.

§ 14.

Mätningsingenjören åligger att under byggnadschefen-stadsingenjörens inseende

1) vara mätningsman inom stadens område;
2) vara registerförare;
3) i samråd med stadsarkitekten upprätta förslag till tomtindelningar;
4) utöva tillsyn därå, att vid byggnadsarbeten eller eljest stadsplanen noga följes, att byggnadstomterna inom staden på marken bibehållas vid sina lagligen bestämda gränser och sitt rätta ytinnehåll i överensstämmelse med över tomterna upprättade kartor; skolande mätningsingenjören i fall något emot fastställd stadsplan eller tomtindelning stridande förekommer, sådant genast till byggnadsnämnden skriftligen anmäla;
5) å stadens kartor inom och utom stadsplanen verkställa noggrann och fullständig inritning av såväl husbyggnader som gator och vägar samt annat, som bör å stadskartan utmärkas, så att denna alltjämt företer en tydlig och tillförlitlig bild av stadsområdets utseende;
6) i enlighet med byggnadsnämndens föreskrifter föra erforderliga register och journaler och på tid, som byggnadsnämnden bestämmer, avlämna erforderliga statistiska redogörelser;
7) då han därom anmodas, avgiva utlåtande i ärende, som ankommer på byggnadsnämndens handläggning;
8) handhava och vårda stadens kartarkiv och övriga till hans verksamhetsområde hörande handlingar samt däröver hålla fullständig förteckning;
9) väl vårda stadsingenjörskontoret tillhörande inventarier, instrument och redskap samt däröver föra noggranna förteckningar;
10) ställa sig till efterrättelse de närmare föreskrifter rörande arbetet i tjänsten, som av byggnadsnämnden kunna lämnas honom utöver vad denna instruktion innehåller;
11) där särskild taxa är eller bliver fastställd för i tjänsten åt andra än stadens myndigheter utförda arbeten uppbära ersättning samt på sätt byggnadsnämnden föreskriver redovisa sådana influtna medel till stadens kassa.

No 93.
Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.

§ 15.

Byggnadschefen-stadsingenjören, 1:ste assistenten och mätningsingenjören skola varje söckendag, å tid som av vederbörande myndighet bestämmes, vara i tjänsteärenden tillgängliga på tjänsterummet.

Ovan omförmälda tjänstemän ävensom byggnadsingenjören må icke innehava annan med fast lön eller provision avlönad befattning eller åtaga sig annat avlönat stadigvarande eller tillfälligt uppdrag med mindre drätselkammaren resp. byggnadsnämnden härtill lämnat sitt tillstånd, vilket endast undantagsvis och då särskilda omständigheter därtill föranleda må givas.

§ 16.

De ordinarie tjänstemän, som omförmälas i denna instruktion, åtnjuta avlöning enligt stadens lönestat. Semester utgår till tjänsteman över 32. lönegruppen med 30 dagar årligen och till övriga enligt särskilt av stadsfullmäktige

N:o 93. *Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m.*

fattat beslut. Samtliga tjänstemän äro skyldiga underkasta sig bestämmelserna i stadens löne- och pensionsreglemente samt de förändringar i denna instruktion, som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

§ 17.

Vid förfall för byggnadschefen-stadsingenjören, som icke är tillfälligt, förordnar drätselkammaren, efter byggnadsnämndens hörande, lämplig vikarie. Vid förfall för 1:ste assistenten och byggnadsingenjören förordnar drätselkammaren och vid förfall för mätningsingenjören förordnar byggnadsnämnden, där så erfordras, vikarie.

§ 18.

Tolkningen av denna instruktion tillkommer drätselkammaren i fråga om byggnadschefen-stadsingenjören, 1:ste assistenten och vid byggnadskontoret anställd personal. Beträffande personalen vid stadsingenjörskontoret tillkommer tolkningen byggnadsnämnden.

N:o 94.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplaneändring av kvarteren Sigurd och Sigvald samt Hamnplanen m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 20 juni 1940 antagit förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Sigurd och Sigvald samt för Hamnplanen i Västerås med tillhörande stadsplanebestämmelser, har byggnadsnämnden på förekommen anledning för sin del godkänt ett förslag till ändrad lydelse av § 1 sista stycket av stadsplanebestämmelserna och i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om antagande av den ändrade lydelsen.

Drätselkammaren, som vitsordar riktigheten av den i byggnadsnämndens skrivelse omförmälda bestämmelsen i kontraktet mellan staden och Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget, har för sin del intet att erinra emot ändringsförslaget och hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att, på sätt byggnadsnämnden föreslagit, antaga den av nämnden förordade ändrade lydelsen av § 1 sista stycket av stadsplanebestämmelserna; samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 15 augusti 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 94.

Ang. stadsplaneändring av kvarteren Sigurd och Sigvald m. m.

Den 20 juni 1940 antogo stadsfullmäktige på hemställan av byggnadsnämnden ett av stadsingenjören och stadsarkitekten upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteren Sigurd och Sigvald samt för Hamnplanen i Västerås jämte tillhörande stadsplanebestämmelser. I § 1 sista stycket av de till fastställelse föreslagna stadsplanebestämmelserna stadgas följande:

"Å med D betecknat område få anordningar ej vidtagas som förhindra underjordiska allmänna ledningars framdragande och underhåll."

Här ifrågavarande område utgöres av den mark, där stadens avskärande avloppskulvert framgår. I det den 5 april 1939 mellan staden och Asea träffade avtalet ang. byte av mark, varigenom bl. a. detta område överlåtits till Asea, har överenskommits följande:

"Enär över de av bolaget från Staden förvärvade områdena framgår dels den stora avskärande avloppskulverten till reningsverket med sträckning, som framgår av här bifogad skiss (se bil. 1), dels även den för Lillåns igenläggande erforderliga kulverten, medgiver bolaget Staden rätt att för all framtid bibehålla dessa kulvertar samt förbinder sig att icke så bebygga områdena, att tillsyn och reparation av kulvertarna omöjliggöres. För tillsyn och reparation av kulvertarna skall Staden äga fritt tillträde tilll områdena. Bolaget medgiver Staden att söka och erhålla inteckning såsom för servitut för här ovan gjorda utfästelser."

Med åberopande av nämnda bestämmelse i överenskommelsen har Asea hos byggnadsnämnden hemställt att ovan berörda punkt i stadsplanebestämmelserna måtte erhålla följande lydelse:

"Å med D betecknat område få anordningar ej vidtagas, som förhindra förefintliga underjordiska allmänna ledningars underhåll."

Byggnadsnämnden, som vid utarbetande av stadsplanebestämmelserna förbisett den mellan staden och Asea träffade överenskommelsen, vill, med hänsyn till att staden redan tidigare bundit sig för att ej anordna nya ledningar tillstyrka den av Asea föreslagna lydelsen av stadsplanebestämmelserna i hithörande del. Byggnadsnämnden hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

> *att* — med vidhållande i övrigt av sitt beslut den 20 juni 1940 att godkänna upprättat förslag till stadsplan och stadsplanebestämmelser för kvarteren Sigurd och Sigvald samt Hamnplanen — för sin del antaga följande ändrade lydelse av § 1 sista stycket av stadsplanebestämmelserna: "Å med D betecknat område få anordningar ej vidtagas, som förhindra förefintliga underjordiska allmänna ledningars underhåll."

Västerås den 6 augusti 1940.

För byggnadsnämnden:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 95.

Drätselkammarens skrivelse ang. köp av stadsägan 182, 183 vid Gästgivarvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sterbhuset efter avlidne f. d. kolvakten Anders Gustaf Andersson har erbjudit staden att inköpa sterbhusets fastighet stadsägan 182, 183. Fastigheten ifråga, som innehåller 626 kvadratmeter, är belägen å ömse sidor om Gästgivarvägen omedelbart norr om Pistolgatan, och vid en framtida breddning av Gästgivarvägen torde staden bli nödgad inlösa fastigheten. Taxeringsvärdet utgör 9,000 kronor, därav 2,500 kronor i markvärde. Det å fastigheten befintliga boningshuset lämnar viss mindre avkastning.

Drätselkammaren har med förbehåll för stadsfullmäktiges godkännande träffat avtal om förvärv av fastigheten för en köpesumma av 9,500 kronor och med tillträde den 1 oktober 1940 samt hemställer om godkännande av åtgärden. Köpeskillingen synes böra utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att inköpa stadsägan 182, 183 för ett pris av 9,500 kronor samt uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga för köpets fullföljande erforderliga åtgärder samt

att härför anslå 9,500 kronor att utgå av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 15 augusti 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 96.

Drätselkammarens och lönenämndens förberedande utlåtanden över poliskommissariens framställning till länsstyrelsen rörande stadsfullmäktiges beslut den 25 april 1940 ang. löneregler för kommissarietjänsten m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan poliskommissarien H. Stahre i en den 11 juni 1940 dagtecknad skrivelse till länsstyrelsen hemställt att länsstyrelsen vid prövning av ett av stadsfullmäktige den 25 april fattat och länsstyrelsen underställt beslut om uppflyttning av poliskommissarietjänsten i högre lönegrupp m. m. ville vidtaga sådana åtgärder, att löneförbättring och ersättning för befattningen som luftskyddschef tillerkändes Stahre i den omfattning länsstyrelsen funne skäligt, har ärendet överlämnats till stadsfullmäktige för yttrande. Åt lönenämnden och drätselkammaren har uppdragits att till stadsfullmäktige inkomma med förberedande utlåtande.

Drätselkammaren vill till en början erinra därom, att jämlikt lagen om polisväsendet i riket beslut angående avlöning åt befattningshavare vid polisväsendet skall underställas länsstyrelsens prövning och att sålunda länsstyrelsen har att pröva stadsfullmäktiges beslut den 25 april 1940 beträffande bl. a. poliskommissarietjänstens uppflyttning i högre lönegrupp. Stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut har vunnit laga kraft och kan sålunda icke besvärsvägen bli föremål för högre myndighets prövning.

Beträffande uppflyttningen av poliskommissarietjänsten i högre lönegrupp fattade stadsfullmäktige sitt beslut i överensstämmelse med vad lönenämnden och drätselkammaren föreslagit, och drätselkammaren förutsätter att stadsfullmäktige i detta sammanhang icke ha anledning att frånträda sitt tidigare beslut, så mycket mer som poliskommissarietjänsten, som vid den allmänna löneregleringen 1938 uppflyttades en lönegrupp, genom stadsfullmäktiges omförmälda beslut den 25 april 1940 blev föremål för ytterligare löneförbättring, motsvarande två lönegrupper.

Vad beträffande ersättningen som luftskyddschef hade lönenämnden och drätselkammaren föreslagit en engångsersättning av 1,000 kronor, vilket emellertid icke vann stadsfullmäktiges bifall. Då stadsfullmäktige fattat sitt beslut härutinnan i laga ordning och beslutet vunnit laga kraft finner sig drätselkammaren, oaktat kammaren för sin del fortfarande anser att den föreslagna ersättningen kunnat vara skälig, icke föranlåten tillstyrka stadsfullmäktige att vid behandling av remissärendet frångå sitt tidigare beslut.

Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige som yttrande

N:o 96. *Ang. löneregle-ring för polis-kommissarie-tjänsten m. m.*

över poliskommissariens skrivelse ville med åberopande av vad drätselkammaren anfört vidhålla tidigare fattat beslut.

Västerås den 15 augusti 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Utdrag av protokoll, hållet vid lönenämndens i Västerås sammanträde den 23 juli 1940.

§ 63.

Från stadsfullmäktige hade för lönenämndens yttrande inkommit remisshandlingarna angående poliskommissarien H. Stahres hos länsstyrelsen gjorda framställning, att länsstyrelsen måtte till prövning upptaga hans av stadsfullmäktige den 25 april 1940 avslagna framställning om ersättning för uppehållande av befattningen som luftskyddschef i Västerås ävensom att länsstyrelsen måtte tillerkänna honom löneförbättring i den omfattning länsstyrelsen vid prövning av ärendet finner skäligt.

Efter överläggning i ärendet beslöt lönenämnden vidhålla sitt beslut vid sammanträde den 9 april innevarande år att poliskommissarien Stahre borde tillerkännas en engångsersättning med 1,000 kronor för merarbete under den den tid han jämte egen tjänst uppehållit luftskyddschefsbefattningen i Västerås.

Beträffande poliskommissariens löneförmåner vidhåller lönenämnden likaledes sitt ovannämnda beslut av den 9 april, att poliskommissarietjänsten härstädes bör placeras i 41. lönegruppen.

Som ovan
In fidem:
Gunnar Ekberg.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

I skrivelse till stadsfullmäktige i Västerås har undertecknad gjort framställning om dels löneförbättring och dels ersättning för befattningen som luftskyddschef i Västerås luftskyddsområde, till vilken befattning undertecknad genom Länsstyrelsens beslut den 18 oktober 1937 sedan dess varit särskilt förordnad.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 25 april 1940 har undertecknads framställning, daterad den 1 februari 1940, endast till viss del beträffande löneförbättring bifallits men avslagits med avseende på ersättning för befattningen som luftskyddschef, ehuru polisnämnden, lönenämnden och drätselkammaren i viss omfattning tillstyrkt sådan ersättning. Under stadsfullmäktiges behand-

N:o 96.
Ang. löneregle-ring för polis-kommissarie-tjänsten m. m.

ling av ärendet gjordes det påståendet, att undertecknad i egenskap av poliskommissarie hade till åliggande att bestrida befattningen som luftskyddschef och därför icke vore berättigad till någon ersättning för detta uppdrag. Detta påstående hade uppenbarligen hos de församlade givit anledning till beslutet om avslag. Enär nämnda påstående icke torde kunna anses vara med verkliga förhållandet överensstämmande, alldenstund befattningen som luftskyddschef av undertecknad innehafts på grund av särskilt av Länsstyrelsen utfärdat förordnande, får jag vördsamt hemställa, att Länsstyrelsen vid prövning av ärendet måtte taga dessa förhållanden under beaktande.

Det merarbete, som undertecknad haft genom befattningen som luftskyddschef i Västerås torde kunna beräknas till i medeltal omkring 3 timmar per dag och undertecknads arbetsdag har ofta måst utsträckas till 10 à 12 timmar. För en poliskonstapel utgår för extra tjänstgöring under fritid en ersättning av 3 kronor per timme, vilket avsevärt skulle överstiga den ersättning av 1,000 kronor per år, som undertecknad begärt. Under den tid undertecknad varit förordnad som luftskyddschef, har ledighet från poliskommissarietjänsten för arbete med luftskyddet beretts dels en månad år 1937 för egen utbildning, dels två månader år 1938 för arbete med utbildning av luftskyddspersonal, därvid arbetstiden måst utsträckas till efter klockan 10 på kvällarna, till vilken tidpunkt kurserna måst förläggas. Under tiden för undertecknads förordnande som vice luftskyddschef har ledighet från kommissarietjänsten beretts under tiden mars—juni 1940 för arbete med luftskyddet.

På grund av vad här ovan anförts, och då stadsfullmäktiges beslut synes grundat på förutsättningar, som icke torde kunna anses fullt klarlagda, får jag vördsamt hemställa, att Länsstyrelsen måtte vid prövning av ärendet vidtaga sådana åtgärder, att löneförbättring och ersättning för befattningen som luftskyddsschef i Västerås tillerkännes undertecknad i den omfattning Länsstyrelsen finner skäligt.

Stadsfullmäktiges handlingar för den 25 april 1940, lönestat för Västerås stads befattningshavare samt mina i ärendet till stadsfullmäktige och drätselkammaren ingivna handlingar, vilka jag samtidigt vördsamt får åberopa, bifogas.

Västerås den 11 juni 1940.

H. STAHRE.
Poliskommissarie.

Västerås 1940 Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 97.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1939.

Jämlikt bestämmelsen i 2 § i reglemente för Västerås stads fattigvårdsstyrelse får fattigvårdsstyrelsen härmed avgiva berättelse över sin verksamhet för år 1939.

Under året har styrelsen haft 12 ordinarie sammanträden och därvid handlagt 954 protokollförda ärenden.

Distriktsråden, 11 till antalet, ha vardera haft 12 sammanträden, eller tillsammans 132.

Förvaltningsutskottet har under året haft 13 sammanträden, varvid behandlats 116 protokollförda ärenden.

Med berättelseårets utgång har Domprosten Ernst Enochsson, som tillhört fattigvårdsstyrelsen sedan år 1925, därav som ordförande sedan 27/5 1937, samt ledamoten av styrelsen kyrkoskrivare John Sjöblom avgått ur styrelsen. Domprosten Enochsson har inom styrelsen nedlagt ett högt uppskattat och varmhjärtat arbete, liksom även kyrkoskrivaren Sjöblom, som sedan år 1935 tillhört fattigvården, intresserat och hängivet ägnat sig åt dess arbete.

Sjuksköterskan vid Ålderdomshemmet, fröken Anna Amalia Forslund, avgick på grund av uppnådd pensionsålder från sin tjänst den 1 februari. Fröken Forslund har inom sjukvården vid hemmet nedlagt ett synnerligen hängivet och troget arbete under sin 29-åriga tjänstetid. Hon har tilldelats Kungl. Patriotiska Sällskapets guldmedalj av 2:dra storleken.

Härutöver hänvisas till följande, huvudsakligen i tabellform uppställda siffermässiga uppgifter.

Västerås i maj 1940.

GÖSTA SJÖBERG.

/Axel Norén.

N:o 97.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för 1939.

Fattigvårdsstyrelsen.

Fattigvårdsstyrelsen har under år 1939 utgjorts av:
Domprost E. Enochsson, ordförande.
Ombudsman Gösta Sjöberg, vice ordförande och distriktschef.
Ledamöter och distriktschefer: Komminister Nils Berge, Stationsförman C. F. Melin, Verkstadsarbetaren Gunnar Jacobsson, Skomakaremästaren Ernfrid Carlsson, Folkskollärarinnan Elsa Pettersson, Folkskollärarinnan Karin Nordkvist, Förman Hugo Svensson, Tjänsteman Hugo Lindgren, Fru Helga Gustavsson och Kyrkoskrivare John Sjöblom.

Fattigvårdsstyrelsens befattningshavare:

Vid Fattigvårdsbyrån:

Axel Norén, syssloman, sekreterare och ombudsman sedan 1 jan. 1920.
Eric Johansson, tillsyningsman sedan 1 nov. 1930.
Karl Österberg, extra tillsyningsman sedan 1 maj 1933, ordinarie från 1/7 1939.
Fru Anna-Lisa Adamsson, kontorsbiträde, innehaft tjänsten sedan 1 april 1922, ordinarie sedan 1 jan. 1929.
Fröken Gurli Ahlström, extra skrivbiträde sedan 1 febr. 1929.
Fröken Karin Bjelke, extra skrivbiträde sedan 1 febr. 1937.
Fröken Gertrud Næslund, extra skrivbiträde sedan 5 okt. 1938.

Vid Ålderdomshemmet:

Gustav Severin Pihl, föreståndare sedan 1 jan. 1924 (vik. sedan 1 april 1923).
Johan Viktor Eriksson, vaktmästare sedan 24 oktober 1921.
Henrik Forslund, maskinist sedan 1 mars 1920.
Olga Lundberg, husmoder sedan 4 jan. 1917.
Anna Forslund, sjuksköterska sedan 1 mars 1910, pensionerad fr. 1/2 1939, kvarstod i tjänst t. o. m. 31/12-39.
Elin Ramkvist, sjuksköterska sedan 1 jan. 1922.
Helga Elisabet Hedberg, sjuksköterska sedan 1/7 1936.
Estrid Eriksson, sjuksköterska sedan 15/3 1935, uppehöll annan tjänst tiden 1/9—31/12 1939, kvarstod i tjänsten t. o. m. årets slut.
Kerstin Pettersson, sjuksköterska sedan 1 jan. 1937.
Anna Lundkvist, kokerska sedan 1 febr. 1935.
Ester Berggren, tvättföreståndarinna sedan 1 mars 1929.
Ruben Sandh, vårdare sedan 1 juli 1923.
Holger Larsson, eldare sedan 16 juni 1930.
14 köks-, tvätt- och sjukbiträden.
Predikant: Komminister Manne Eriksson.
Läkare: 2:dre stadsläkare Carl Idar, läkare vid Ålderdomshemmet och för norra stadsdelens understödstagare;
1:ste stadsläkare G. Andrén, läkare för södra och västra stadsdelen samt S:t Ilian och Lundby.

Förteckning över familjer och personer, som under år 1939 åtnjutit understöd.

FAMILJETYP.	1939
Ensam man utan barn	177
med „	76
Ensam kvinna utan barn	183
med „	309
Gift par eller samboende utan barn	64
med „	458
Ensamma barn	3
Antal hemmavarande barn under 16 år	364
Summa antal	1.634

UNDERSTÖDETS BESKAFFENHET.

Understöd enligt fattigvårdslagen	1.570
lagen om kommun. pensionstillskott m. m.	64
Summa antal	1.634

Därav vård å fattigvårdsanstalt:

Antal vårdtagare: män	127
kv.	119

Därav vård å sjukvårdsanstalt på kommunens bekostnad eller med bidrag från kommunen:

Antal vårdtagare: män	100
kv.	127
Summa antal	473

Vård å fattigvårdsanstalt.

Antal vårddagar	63.230
Vårdens värde i jämna kronor	254.380: —

Vård å sjukvårdsanstalt.

Antal vårddagar	50.221
Vårdens värde i jämna kronor	71.503: —

Hemunderstöd.

Understödets värde i jämna kronor	160.337: —
Antal kalendermånader, under vilka hjälp lämnats	4.827

Annan av fattigvårdsstyrelsen lämnad hjälp.

Värde i jämna kronor	4.957: —

N:o 97. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1939.*

Under året har också utgått:	*1939*
tilläggspension till mannen	—
kvinnan	—
barnbidrag	41
bidragsförskott	35
Summa antal	76

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål:

A) Till främmande kommuner avlåtna anmaningar och svar å anmaningsskrivelser.

	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939
Anmaningsskrivelser	136	132	143	166	200	221	150	199	147	189	176	154
Svar å anmaningsskrivelser	130	131	175	179	238	245	195	196	165	168	207	180
Summa	266	263	318	345	438	466	345	395	312	357	383	334

B) Till Konungens befallningshavande i länet.

	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939
Ansökningar	124	82	53	68	51	31	45	40	51	71	84	71	47	34	53
Påminnelser	304	302	146	127	105	45	111	86	92	97	129	159	188	70	61
Förklaringar	261	256	83	67	110	94	72	111	161	146	141	81	77	128	71
Summa	689	640	282	262	266	170	228	237	304	314	354	311	312	232	185
Mantalsskrivningsmål:															
Ansökningar	—	—	—	—	—	313	364	355	164	98	60	121	101	144	115
Påminnelser	—	—	—	—	—	190	283	234	102	62	29	87	57	81	116
Förklaringar	—	—	—	—	—	32	21	41	53	38	46	40	55	50	47
Summa	—	—	—	—	—	535	668	630	319	198	135	248	213	275	278

Dessutom har från Fattigvårdsstyrelsen under året utgått 1.848 skrivelser i olika fattigvårdsärenden.

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

N:o 97.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1939.

	Yttre fattigvården	Inre fattigvården	Hela fattigvården
År 1915	—	—	6,31 %
År 1916	—	—	5,45 %
År 1917	—	—	5,95 %
År 1918	—	—	5,91 %
År 1919	—	—	5,76 %
År 1920	—	—	5,59 %
År 1921	—	—	6,96 %
År 1922	—	—	9,91 %
År 1923	—	—	10 %
År 1924	—	—	10,05 %
År 1925	8,42 %	0,86 %	9,28 %
År 1926	7,12 %	0,89 %	8,01 %
År 1927	6,66 %	1,35 %	8,01 %
År 1928	6,82 %	1,2 %	8,02 %
År 1929	6,16 %	1,27 %	7,43 %
År 1930	5,79 %	1,04 %	6,83 %
År 1931	5,83 %	1,18 %	7,01 %
År 1932	6,7 %	1,3 %	8 %
År 1933	7,1 %	0,94 %	8,04 %
År 1934	5,77 %	1 %	6,77 %
År 1935	5,5 %	0,98 %	6,48 %
År 1936	4,97 %	0,70 %	5,67 %
År 1937	4,89 %	0,68 %	5,57 %
År 1938	3,76 %	0,7 %	4,46 %
År 1939	3,59 %	0,73 %	4,32 %

Under året har i 7 fall försörjningspliktig ålagts arbete enligt 71 § fattigvårdslagen, vilket åläggande i 3 fall lett till inställande i arbete.

Vård har under året lämnats:

	Antal personer											
	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939
Å lasarett och därmed likställda vårdanstalter	235	174	181	211	216	274	189	132	118	90	78	88
Å Sanatorium	25	31	14	20	30	28	23	15	17	33	37	29
Å Sinnesslöanstalter	13	14	15	16	19	19	20	19	21	19	18	21
Å Hospital	46	48	43	73	79	91	93	91	99	101	107	117
Å Epileptikerhem	3	3	4	4	2	2	4	6	6	4	4	4
Å Eugeniahemmet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—
Å Västm. läns sjukhem	—	—	—	—	22	35	41	34	32	27	30	16
Å Kuranstalter	—	—	—	—	49	51	57	40	40	24	25	18
Å Andra vårdanstalter	26	34	19	25	20	29	28	25	22	24	15	19
Summa	348	294	276	349	437	529	455	362	355	322	316	312

N:o 97. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1939.*

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under åren 1937, 1938 och 1939, fördelat distriktsvis.

Distr. n:o	År 1937			År 1938			År 1939		
	Understödskostnad pr distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person	Understödskostnad pr distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person	Understödskostnad pr distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person
N:o 1	8,200: 89	341: 70	273: 36	6,046: 45	318: 23	287: 93	6,330: 40	351: 69	301: 44
„ 2	9,648: 01	321: 60	247: 38	7,385: 48	321: 11	273: 54	6,139: 15	409: 28	323: 11
„ 3	8,065: 34	424: 49	298: 72	6,723: 78	336: 19	280: 16	6,729: 22	336: 46	306: 42
„ 4	9,829: 40	427: 36	307: 17	8,342: 20	397: 25	308: 97	7,795: 95	433: 11	338: 95
„ 5	3,864: 55	322: 04	276: 04	2,510: 48	313: 81	313: 81	2,284: 99	326: 43	326: 43
„ 6	8,610: 38	453: 18	344: 41	6,392: 27	399: 52	304: 39	5,024: 03	358: 86	279: 11
„ 7	5,929: 76	395: 32	348: 81	4,758: 96	339: 92	297: 44	3,868: 67	386: 87	322: 39
„ 8	10,472: 74	436: 36	337: 83	8,057: 24	383: 68	309: 89	7,152: 31	397: 35	310: 97
„ 9	5,896: —	421: 14	310: 31	4,034: 30	336: 19	268: 95	3,757: 67	341: 61	313: 14
„ 10	4,532: —	283: 25	206: —	2,698: 18	269: 82	224: 85	2,968: 55	296: 86	247: 38
„ 11	7,438: 09	437: 53	323: 40	6,519: 09	434: 60	383: 47	5,615: 27	431: 94	350: 95
Genomsnittskostnad	7,498:83	387: 63	297: 58	5,769: 85	350: 03	295: 76	5,240: 56	370: 04	310: 94

Sammandrag av utgifterna för den yttre fattigvården under åren 1915—1939.

År	Bruttoutgifter Kronor	Inkomster Kronor	Nettoutgifter Kronor	Utgifterna fördelade pr invånare	Utgifterna fördelade bev. kr.
1915	104,901: 02	1,566: 37	103,334: 65	4: 70	0: 79
1916	111,985: 28	3,208: 34	108,766: 94	4: 68	0: 71
1917	152,733: 40	9,332: 61	143,400: 79	5: 88	0: 73
1918	237,125: 09	3,317: 56	233,807: 53	9: 20	0: 62
1919	322,480: 29	7,716: 32	315,764: 68	11: 05	0: 75
1920	372,198: 11	8,610: 23	363,587: 88	11: 90	0: 64
1921	411,528: 47	2,249: 99	409,278: 58	13: 35	0: 90
1922	430,977: 09	4,417: 27	426,559: 82	14: 06	1: 45
1923	520,382: 68	32,652: 24	487,730: 44	16: 24	2: 14
1924	487,185: 15	47,893: 19	439,291: 96	14: 68	1: 97
1925	496,233: 03	51,839: 11	444,393: 92	15: 08	1: 81
1926	467,713: 36	47,466: 69	420,246: 67	14: 47	1: 68
1927	468,828: 98	56,888: 52	411,940: 46	14: 15	1: 46
1928	438,237: 89	54,050: 80	384,187: 09	13: 17	1: 30
1929	429,168: 60	54,217: 97	374,950: 63	12: 51	1: 15
1930	420,774: 47	70,358: 66	350,415: 81	11: 53	0: 97
1931	440,965: 12	76,117: 44	364,847: 68	11: 95	0: 97
1932	469,939: 64	83,850: 59	386,089: 05	12: 49	1: 08
1933	482,333: 06	87,494: 86	394,838: 20	12: 64	1: 13
1934	435,625: 40	109,641: 73	325,983: 67	10: 25	1: 02
1935	420,642: 59	99,405: 80	321,236: 79	9: 85	0: 85
1936	415,156: 87	103,358: 93	311,797: 94	9: 20	0: 69
1937	363,386: 25	110,191: 79	253,194: 46	7: 16	0: 46
1938	321,551: 53	135,447: 09	186,104: 44	5: 09	0: 34
1939	319,695: 96	107,809: 28	211,886: 68	5: 60	0: 37

N:o 97.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för 1939.

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal under år 1939:

Kvarvarande sedan år 1938	196	
Under året intagna	109	305
Under året avgångna genom döden	62	
Under året avgångna genom utskrivning	50	112
Vid årets slut kvarvarande		193

därav 109 män och 84 kvinnor.

Av under året intagna personer tillhöra 34 män och 26 kvinnor främmande fattigvårdssamhälle.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	1	—	—	—	—	—	1
Pensionärer mellan 16—20 år ...	—	—	—	1	—	—	1
„ 20—30 „ ...	7	—	—	8	1	—	16
„ 30—40 „ ...	5	—	—	9	1	1	16
„ 40—50 „ ...	14	1	—	7	1	1	24
„ 50—60 „ ...	14	4	—	8	5	1	32
„ 60—70 „ ...	32	8	4	10	4	6	64
„ 70—80 „ ...	19	5	25	12	5	23	89
„ 80—90 „ ...	6	2	13	8	2	26	57
„ över 90 år	—	—	2	—	—	3	5
Summa	98	20	44	63	19	61	305

Dessa 305 pensionärer hava åtnjutit vård under sammanlagt 71.659 underhållsdagar, varå 30.698 belöpa sig å 94 män och 100 kvinnor, som vårdats å hemmets sjukavdelning.

Av de å ålderdomshemmet intagna pensionärerna åtnjöto 179 folkpension.

Den äldsta av under året vårdade män var änkl. Karl Erik Eriksson, född år 1844 och bland kvinnor änkan Mathilda Charlotta Grandin, född år 1843.

N:o 97.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för 1939.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga:

	Män	Kvinnor	Summa
Icke arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	16	15	31
Blinda och litet seende	1	2	3
Lama och ofärdiga	7	5	12
Ständigt sängliggande	40	47	87
Lungsjuka	20	18	38
Ålderstigna och sjukliga	49	33	82
Minderåriga barn	1	—	1
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	13	16	29
Arbetsföra	15	7	22
Summa	162	143	305

Pensionärernas sysselsättning har bestått i:

dels arbeten för hemmets behov, såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, skomakeri, smiden, måleri, snickeri, hönsskötsel och div. trädgårdsarbeten m. m.,

dels arbeten för andra personer, såsom fjäderspritning, mangling, vedsågning, div. arbeten i tvättinrättningen m. m.

I tvättinrättningen har under året avverkats 63.671 kg., därav privat tvätt 33.952 kg.

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna åren 1929—1939.

	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936	1937	1938	1939
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Rågmjöl ...	22: 75	18: 50	18: 12	17: 75	17: 50	17: 25	18: 75	18: 25	21: 25	22: 50	20: 63
Rågsikt.....	32: —	27: —	26: 25	26: 50	25: 50	24: 50	25: 75	25: —	29: 25	30: 75	28: 63
Vetemjöl ...	36: —	32: 25	32: 63	30: 35	29: 25	26: 50	30: 75	33: 75	33: 82	32: —	34: 50
Korngryn ...	25: 75	19: 25	18: 25	19: 38	18: 25	19: 88	21: —	21: 50	28: —	27: 75	23: —
Ärter.....	34: 50	22: 12	19: 50	20: 50	23: 38	29: 38	35: 88	28: —	28: 12	28: 25	29: 67
Fläsk	163: 85	230: 25	99: —	89: 88	89: 13	79: 75	112: 75	134: 75	133: 50	148: 12	151: 63
Sill	28: 25	37: 50	30: 50	19: 94	20: 38	28: —	31: 88	48: 50	30: 75	29: 50	25: 83
Havregryn	32: 50	27: 25	22: 50	26: 50	21: —	24: —	26: 63	26: —	31: 12	33: 50	33: 38
Risgryn.....	47: 25	45: 75	40: 50	38: 83	30: 63	28: 46	30: 50	36: —	36: —	36: 75	30: 25
Kaffe.....	293: 75	232: 50	180: —	237: 50	217: 50	198: 12	205: —	193: 75	204: 50	172: 50	172: 50
Socker	43: 50	36: —	31: —	35: 38	35: 94	36: —	36: —	36: 75	37: 55	37: 94	38: 38
Bruna bönor	64: 50	45: 50	28: —	30: 75	29: 75	35: —	46: 25	44: —	37: 50	40: 50	73: 67
Margarin ...	94: 25	86: 87	74: 75	72: 50	72: 63	88: 87	96: 13	91: 75	116: 25	128: 38	127: 33
Farrin	36: 25	28: 25	22: 75	30: 50	28: 75	27: 75	27: 33	29: —	30: 25	31: —	31: 75

Sammandrag av Ålderdomshemmets ekonomi under åren 1915—1939.

N:o 97.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1939.

År	Understödstagare			Brutto-kostnader för år Kr.	Inkomster Kr.	Netto-kostnad för år Kr.	Underhållskostnad	
	Antal	Antal underhålls-dagar	Medeltal pr dag				Understödstagare pr år Kr.	För understödstagare pr dag Kr.
1915	161	31,389	86	26,762: 84	1,352: 10	25,410: 74	293: 47	0: 80
1916	141	30,719	84	30,658: 13	1,324: 90	29,232: 23	349: 09	0: 95
1917	136	32,694	90	34,359: 73	1,276: 19	32,083: 54	367: 59	1: —
1918	156	35,110	96	67,992: 64	1,235: 47	66,757: 17	695: 18	1: 90
1919	188	32,418	89	83,665: 77	6,383: 28	77,282: 49	868: 33	2: 38
1920	199	31,064	84	124,518: 71	11,331: 19	113,187: 19	1,347: 47	3: 61
1921	181	32,900	91	99,487: 23	21,072: 25	78,414: 98	861: 70	2: 37
1922	283	43,611	121	138,538: 12	35,862: 10	102,671: 02	1,144: 91	3: 15
1923	325	48,057	132	116,186: 03	49,707: 53	66,478: 51	880: 19	2: 42
1924	366	53,244	145	133,855: 90	102,239: 43	31,616: 47	923: 14	2: 51
1925	384	59,957	164	137,817: 26	97,325: 55	40,491: 71	880: 59	2: 42
1926	371	58,035	159	125,389: 15	102,709: 27	22,679: 88	788: 61	2: 16
1927	393	63,931	162	180,076: 68	111,071: 71	69,004: 97	1,111: 58	3: 04
1928	357	62,585	172	218,662: 06	117,986: 45	100,675: 61	1,270: 20	3: 48
1929	382	59,484	163	240,831: 56	118,279: 94	122,551: 62	1,285: 55	4: 07
1930	362	64,404	176	274.890: 20	135,840: 42	139,049: 78	1,558: 55	4: 27
1931	363	67,990	187	243,765: 96	126,751: 55	117,014: 41	1,310: 35	3: 59
1932	366	68,161	186	237,069: 99	132,606: 16	104,463: 83	1,273: 68	3: 48
1933	347	66,137	181	245,341: 97	139,736: 35	105,605: 62	1,354: 15	3: 71
1934	372	65,360	179	248,889: 62	125,619: 34	123,270: 28	1,390: 65	3: 81
1935	367	62,935	172	251,958: 68	124,197: 60	127,761: 08	1,460: —	4: —
1936	321	69,746	191	280,894: 30	130,720: 61	150,173: 69	1,470: 95	4: 03
1937	327	68,349	187	284,939: 54	158,146: 30	126,793: 24	1,522: 05	4: 17
1938	310	67,483	185	280,910: 49	157,328: 47	123,582: 02	1,518: 40	4: 16
1939	305	71,659	196	289,674: 58	175,416: 09	114,258: 49	1,474: 60	4: 04

I dessa kostnader ha fr. o. m. år 1928 medräknats amorteringar och räntor å byggnadslån.

N:o 97. *Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1939.*

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården åren 1915—1939.

År	Bruttokostnad		Summa Kr.	Nettokostnad		Summa Kr.
	Inre fattigvården Kr.	Yttre fattigvården Kr.		Inre fattigvården Kr.	Yttre fattigvården Kr.	
1915	27,762: 84	104,901: 02	131,663: 86	25,410: 74	102,977: —	128,388: 10
1916	30,658: 13	111,985: 28	142,643: 11	29,323: 23	106,863: 50	136,186: 73
1917	34,359: 73	152,733: 40	187,093: 13	33,082: 54	143,400: 71	186,484: 25
1918	67,992: 64	237,125: 09	305,117: 73	66,757: 17	233,817: 17	300,574: 70
1919	83,665: 77	322,480: 29	406,146: 06	77,282: 49	314,763: 97	392,046: 46
1920	124,518: 97	372,198: 11	496,717: 08	113,187: 78	363,587: 88	476,775: 66
1921	99,487: 23	411,528: 47	511,015: 70	78,414: 98	409,278: 58	487,693: 56
1922	138,533: 12	430,977: 09	569,510: 21	102,671: 02	326,559: 82	529,230: 84
1923	116,186: 03	520,382: 68	636,568: 71	66,478: 51	487,730: 44	554,208: 95
1924	133,855: 90	528,358: 25	662,214: 15	31,616: 47	480,465: 06	512,081: 55
1925	183,139: 51	496,233: 03	679,372: 54	85,813: 96	444,393: 92	530,207: 88
1926	170,747: 67	467,713: 36	638,461: 03	68,038: 40	420,246: 67	488,285: 07
1927	180,076: 68	468,828: 98	648,905: 66	69,004: 97	411,940: 46	480,945: 43
1928	218,662: 06	438,237: 89	656,899: 95	100,675: 61	384,187: 09	484,862: 70
1929	240,831: 56	429,168: 60	670,000: 16	122,551: 62	374,950: 63	497,502: 25
1930	274,890: 20	420,774: 47	695,664: 67	139,049: 78	350,415: 81	489,465: 59
1931	243,765: 96	440,965: 12	684,731: 08	117,014: 41	364,847: 68	481,862: 09
1932	237,069: 99	469,939: 64	707,009: 63	104,463: 83	386,089: 05	490,552: 88
1933	245,341: 97	482,333: 06	727,675: 03	105,605: 62	394,838: 20	500,443: 82
1934	248,889: 62	435,625: 40	684,515: 02	123,270: 28	325,983: 67	449,253: 95
1935	251,958: 68	420,642: 59	672,601: 27	127,761: 08	321,236: 79	448,997: 87
1936	280,894: 30	415,156: 87	696,051: 17	150,173: 69	311,797: 94	461,971: 63
1937	284,939: 54	363,386: 25	648,325: 79	126,793: 24	253,194: 46	379,987: 70
1938	280,910: 49	321,551: 53	602,462: 02	123,582: 02	186,104: 44	309,686: 46
1939	289,674: 58	319,695: 96	609,370: 54	114,258: 49	211,886: 68	326,145: 17

N:o 97.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för 1939.

Tabell, som utvisar hur hela kostnadssumman fördelas på invånare och skattekronor.

År	Brutto-kostnaden	Netto-kostnaden	Antal kyrkoskrivna invånare	Antal skattekronor	Nettokostnad fördelad på antal invånare	Nettokostnad fördelad på antal skatte-kronor
1915	131,663: 86	128,388: 10	21,941	129,804	5: 85	1: 01
1916	142,643: 11	136,186: 73	23,237	145,280	5: 86	1: 07
1917	187,093: 13	186,484: 25	24,403	197,761	7: 66	1: 08
1918	305,117: 73	300,574: 70	25,408	379,490	11: 83	1: 26
1919	406,146: 06	392,046: 46	28,571	419,136	13: 71	1: 07
1920	496,717: 08	476,775: 66	30,633	565,794	15: 56	0: 84
1921	511,015: 70	487,693: 56	30,662	454,494	16: 66	1: 13
1922	569,510: 21	529,230: 84	30,377	294,147	18: 75	1: 94
1923	636,568: 71	554,208: 95	30,021	222,748	21: 20	2: 48
1924	662,214: 15	512,081: 55	29,920	222,740	17: 11	2: 29
1925	679,372: 54	530,207: 88	29,215	245,128	18: 15	2: 16
1926	638,461: 03	488,285: 07	29,058	277,758	16: 80	1: 76
1927	648,905: 66	480,945: 43	29,119	281,858	16: 52	1: 78
1928	656,899: 95	484,862: 70	29,578	294,721	16: 39	1: 64
1929	670,000: 16	497,502: 25	29,969	324,948	16: 60	1: 53
1930	695,664: 67	489,465: 59	30,394	362,516	16: 10	1: 35
1931	684,731: 08	481,862: 09	30,649	375,128	15: 72	1: 28
1932	707,009: 63	490,552: 88	30,914	356,952	15: 87	1: 37
1933	727,675: 03	500,443: 92	31,229	348,096	16: 02	1: 44
1934	684,515: 02	449,253: 95	31,794	320,206	14: 13	1: 40
1935	672,601: 27	448,997: 87	32,613	379,313	13: 77	1: 18
1936	696,051: 17	461,971: 63	33,879	450,777	13: 64	1: 02
1937	648,325: 79	379,987: 70	35,378	541,956	10: 74	0: 70
1938	602,462: 02	309,686: 46	36,551	544,015	8: 47	0: 57
1939	609,370: 54	326,145: 17	37,848	571,393	8: 62	0: 57

Tablå över Fattigvårdsstyrelsens inkomster och utgifter för år 1939.

DEBET:

Inkomster:

Yttre fattigvården:

Uttaxerade medel från Drätselkammaren		326.145: 17
Ersättning av Landstinget enl. 40—42 §§ fattigvårdslagen	23.460: 34	
Ersättning av statsmedel	5.022: 83	
Återbetalning av enskilda, pensioner och sjukkassor för utg. fattigvård	65.672: 93	
Diverse inkomster	5.357: 60	
Pensionärshemmen	6.989: 22	
Drottninggatan 22	1.306: 36	107.809: 28

N:o 97.
Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1939.

Ålderdomshemmet:

Vårdavgifter av främm. kommuner, enskilda, landstinget och staten	117.474: 89	
Diverse inkomster	57.941: 20	175.416: 09

Värdeökningar under året:

Värdeökningar, som motsvaras av kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån och amorteringslån		38.322: 91
	Summa Kronor	647.693: 45

KREDIT:

Utgifter:

Yttre fattigvården:

Understödskostnader	162.817: 16	
Anstaltsvård	60.763: 61	
Kommunalt bidrag u. k. f.	16.950: 62	
Andra fattigvårdskostnader	20.110: 52	
Diverse utgifter	12.590: 58	
Förebyggande fattigvård: Diakonissornas anslag	8.750: —	
Löner och arvoden	30.724: 25	
Pensionärshemmen	6.989: 22	319.695: 96

Ålderdomshemmet:

Hushållet	61.558: 50	
Bränsle, lyse och vatten	28.235: 54	
Renhållning	12.303: 02	
Beklädnad	7.219: 41	
Sjukvård	5.251: 62	
Underhåll och anskaffning av inventarier	8.660: 16	
Förbrukningsartiklar	1.435: 31	
Begravningskostnader	2.000: —	
Diverse omkostnader	10.889: 39	
Underhåll av fastigheten	12.305: 23	
Räntor och amorteringar	63.026: 10	
Underhåll av trädgård och planteringar	3.796: 27	
Löner och arvoden	54.594: 68	
Pensioner	3.098: 50	
Stall och hönshus	2.647: 44	
Tvättinrättningen	12.653: 41	289.674: 58
	Summa Kronor	609.370: 54

I övrigt hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

N:o 97.
Fattigvårds-styrelsens årsberättelse för 1939.

Under fattigvårdens förvaltning stående fonder:

	Behållning vid årets början Kr.	Under året		Behållning den 31/12 1939 Kr.
		Inkomster Kr.	Utgifter Kr.	
Malmströmska fonden	10,052: —	300: —	190: 40	10,161: 60
Beate Louise Vougts fond	10,000: —	300: —	250: —	10,050: —
Anders Nordlövs fond	556: 13	13: 90		570: 03
P. Bilchiers fond	1,024: 02	25: 60		1,049: 62
Hedda Hoffmans fond	787: 40	19: 68	13: 12	793: 96
Sofia E. Sjöbergs fond	4,824: 45	134: 72	450: —	4,509: 17
Anna Sjöbergs fond	334: 73	10: 02		344: 75
Alexander Mossbergs fond	585: 87	17: 55	10: —	593: 42
Ulrika Godenius fond	2,000: —	60: —	30: —	2,030: —
Johanna Hellströms fond	2,506: 25	75: —	75: 50	2,505: 75
Anna H. Almströms fond	4,000: —	120: —	103: —	4,017: —
Regina Möllers fond	5,000: —	150: —	145: —	5,005: —
Ulrika Kat. Anderssons fond	500: —	15: —	15: —	500: —
C. G. Vretmans o. h. h. fond	4,086: 75	102: 15	100: —	4,088: 90
Joh. Gust. Berglunds fond	119,064: 90	3,475: —	4,025: 80	118,514: 10
Fanny Johanssons fond	5,000: —	100: —		5,100: —
Johanna Mat. Janssons fond	500: 34	12: 50		512: 84
Summa kronor	170,822: 84	4,931: 12	5,407: 82	170,346: 14

Som ovan.
In fidem:
Axel Norén.

Västerås 1940 Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 98.

Drätselkammarens och lönenämndens förberedande yttrande i anledning av utlåtanden rörande av stadsfullmäktige fattade beslut ang. avlöning till befattningshavare vid inkallelse till förstärkt försvarsberedskap.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava genom beslut den 25 april 1940 anmodat lönenämnden och drätselkammaren att avgiva förberedande utlåtande med anledning av att stadsfullmäktiges yttrande begärts i två Kungl. Maj:t underställda ärenden angående visst tillägg till avlöningsbestämmelserna för stadens befattningshavare samt bestämmelser om avlöning till befattningshavare under militärtjänstgöring. Sedan lönenämnden avgivit ett den 16 augusti 1940 dagtecknat utlåtande får drätselkammaren, efter att hava tagit del av detta utlåtande, ansluta sig till lönenämndens uppfattning och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom infordrat yttrande åberopa vad lönenämnden i sitt den 16 augusti 1940 dagtecknade utlåtande anfört.

Västerås den 5 september 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 18 april 1940 har magistraten på grund av nådig remiss infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av vad *dels* magistraten, länsstyrelsen och Svea Hovrätt anfört i fråga om fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 26 oktober 1939 rörande tillägg i avlöningsbestämmelserna för stadens befattningshavare, *dels ock* magistraten anfört i fråga om fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 29 februari 1940 angående avlöning till inkallade vid förstärkt försvarsberedskap, allt i vad besluten avsåge sådana befattningshavare, för vilka Kungl. Maj:t fastställt lönestat. Stadsfullmäktige hava genom särskilda beslut, antecknade under §§ 85 och 86 i pro-

N:o 98.
Ang. avlöning till befattningshavare vid förstärkt försvarsberedskap.

tokollet för den 25 april 1940, remitterat ifrågavarande båda ärenden till lönenämnden och drätselkammaren för förberedande utlåtande. Lönenämnden, som med hänsyn till ärendenas nära samband med varandra, funnit lämpligt avgiva gemensamt yttrande, får med anledning härav anföra.

Vad först beträffar beslutet av den 26 oktober 1939 med föreskrifter om avlöning åt befattningshavare, som är officer eller underofficer, kan lönenämnden icke dela den uppfattning, som intagits av de myndigheter, som yttrat sig i ärendet. Magistraten har ansett det vara mest förenligt med rättvisa och billighet, att en befattningshavare vid tjänstledighet för fullgörande av särskilt anbefalld militärtjänstgöring icke skall hava att vidkännas större avdrag å sina löneförmåner än som erfordras för tjänstens uppehållande med vikarie, samt att i varje fall anledning icke föreligger att officer eller underofficer vid tjänstledighet av angiven orsak skall behöva vidkännas större löneavdrag än befattningshavare, som fullgör beredskapstjänstgöring som värnpliktig. Vidare har från magistratens sida anförts, att det syntes mindre tilltalande, att en stad skulle kunna göra en icke oväsentlig besparing genom befattningshavarens militärtjänstgöring. Härtill vill lönenämnden genmäla, att en bestämmelse av innehåll, att icke större del av lönen skall avstås, än som åtgår till avlöning av vikarie, måste komma att drabba befattningshavarna mycket olika. Det kan inträffa, att på en tjänst ingen särskild vikarie behöver anlitas, medan på en annan tjänst särskild vikarie är nödvändig. Tidsförhållandena kunna även medföra, att det blir brist på kompetenta vikarier och att under dylika förhållanden vikariatsarvodet närmar sig eller kanske till och med överstiger den ordinarie lönen. Ur befattningshavarnas synpunkt måste sålunda en regel av angivet innehåll icke te sig eftersträvansvärd. Att staden skulle kunna göra en besparing därigenom att den för en viss befattning bestämda lönen icke fullt åtgår till avlöning av befattningshavaren och hans vikarie under den förres tjänstledighet för militärtjänstgöring, låter sig visserligen säga, därest hänsyn endast tages till stadens kontanta utgift. Det torde dock få förutsättas, att den ordinarie befattningshavaren i de flesta fall är mer skickad att sköta tjänsten än en tillfällig vikarie och att sålunda ur stadens synpunkt en, om icke direkt påvisbar ekonomisk förlust så dock i många fall synnerlig olägenhet förorsakas av vikariatsystemet. Att jämställa reservofficerare med värnpliktiga befattningshavare kan, enligt lönenämndens uppfattning, ej heller anses riktigt. En reservofficer eller reservunderofficer åtnjuter under militärtjänstgöring, och särskilt vid tjänstgöring under nuvarande förhållanden, från staten så pass stor avlöning att densamma tillsammans med från staden utgående lön i många fall torde överstiga vederbörandes ordinarie lön hos staden. Det torde även böra påpekas att genom en förordning, S. F. S. 470/1940, ordinarie statstjänsteman, som är reservofficer etc. ålagts att under militärtjänstgöring avstå hela den civila lönen och att i den mån den militära lönen understiger lönen å den civila befattningen, endast skillnaden får uppbäras på sistnämnda befattning. Bestämmelsen om att en tjänsteman skall äga behålla viss del av lönen har ju i första hand tillkommit för att skydda tjänstemannen mot alltför stor ekonomisk förlust. Med vad lönenämnden här ovan anfört torde framgå, att en reservofficer eller reservunderofficer med tillämpning av de av stadsfullmäktige antagna bestämmelserna blir väl tillgodosedd. Bortsett från den synpunkten, att man, särskilt under nuvarande förhållanden, torde få kräva en viss lojalitet

N:o 98.
Ang. avlöning till befattningshavare vid förstärkt försvarsberedskap.

från tjänstemännens sida, föreligga dock skäl att göra en viss skillnad mellan en tjänsteman, som är reservofficer eller reservunderofficer och en värnpliktig, med hänsyn därtill att staden även under normala förhållanden får finna sig i att den förre utkallas till regementsmöten och övningar samt särskilda kurser på tider, som kanske icke alls passa för hans arbete hos staden.

Då de av stadsfullmäktige antagna reglerna för avlöning under militärtjänst åt befattningshavare, som äro reservofficerare eller reservunderofficerare, sålunda måste anses tillgodose dessa befattningshavares berättigade intressen, synes det lönenämnden icke vara påkallat att införa vare sig den av Svea Hovrätt ifrågasatta bestämmelsen, att löneavdraget ej må överstiga den månadslön, som från försvarsväsendet tillkommer befattningshavaren, eller den av länsstyrelsen förordade bestämmelsen, att avdraget skall ske med sådant belopp, att den sammanlagda lönen från staden och från försvarsväsendet ej understiger, vad vederbörande skolat uppbära, därest ledighet från den kommunala befattningen icke åtnjutits, allra helst som dylika bestämmelser i tillämpningen säkerligen komma att giva anledning till tveksamhet.

I fråga om stadsfullmäktiges beslut den 29 februari 1940 angående avlöning till inkallade vid förstärkt försvarsberedskap vill lönenämnden i tillämpliga delar åberopa vad ovan anförts och anser för sin del att någon ändring av ifrågavarande beslut icke är påkallad.

Lönenämnden får sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom infordrade yttranden åberopa vad lönenämnden här ovan anfört.

Västerås den 16 augusti 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

Thjelvar Hedberg.

Till Konungen.

UNDERDÅNIGT UTLÅTANDE.

Det Kungl. Maj:ts prövning underställda tillägget till mom 3 c) i gällande avlöningsbestämmelser torde kunna föranleda, att vederbörande befattningshavare vid fullgörande av den militära tjänstgöringen finge vidkännas ekonomisk förlust. Starka skäl synas tala för att till nämnda tillägg fogas det förbehållet, att avdraget å de från staden utgående avlöningsförmånerna ej må överstiga den månadslön, som jämlikt de för försvarsväsendet gällande bestämmelserna tillkommer befattningshavaren.

På hovrättens vägnar:

Underdånigst

BIRGER EKEBERG.

/Nils R. Piehl.

Stockholm den 8 april 1940.

N:o 98.

Ang. avlöning till befattningshavare vid förstärkt försvarsberedskap.

I och för nådig prövning får länsstyrelsen härmed överlämna stadsfullmäktiges i Västerås hit ingivna underdåniga framställning om fastställelse av fullmäktiges beslut den 26 oktober 1939, i vad detsamma avser visst tillägg till avlöningsbestämmelserna för borgmästaren, rådmännen och polismästaren i staden tillika med magistratens yttrande i ärendet.

Med tillkännagivande att besvär över stadsfullmäktiges nu ifrågavarande beslut icke blivit inom föreskriven tid anförda, får länsstyrelsen för egen del i underdånighet anföra följande:

Magistraten har i sitt yttrande ansett sig böra ifrågasätta, huruvida de av stadsfullmäktige fastställda grunderna för löneavdragen enligt tillägget till mom. 3 c i allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av stadens lönestater kunna anses rättvisa. Länsstyrelsen vill för sin del understryka, vad magistraten härutinnan anfört. I det av magistraten anförda exemplet kommer vederbörande befattningshavare att åsamkas ekonomisk förlust under den tid, militärtjänsten fullgöres, vilket väl icke kan vara meningen. En jämförelse med ordinarie befattningshavare i den civila statsförvaltningen i motsvarande ställning giver vid handen, att stadens nu ifrågavarande befattningshavare blivit i väsentlig grad missgynnade. Visserligen måste i nuvarande krisläge en stor del av landets medborgare vidkännas betydande ekonomiska uppoffringar för det allmänna, men torde man därför icke rimligen böra gå så långt, att vederbörande befattningshavare, förutom det att han fullgör en krävande statlig tjänst, skall behöva vidkännas även en direkt minskning i honom en gång vid den civila befattningens tillträdande tillförsäkrad inkomst. Förutom denna särskilda erinran mot stadsfullmäktiges nu ifrågavarande beslut torde den allmänna invändningen mot detsamma kunna göras, att, med hänsyn till de ytterst få fall, då den beslutade tilläggsbestämmelsen till lönestatens allmänna villkor kan tänkas tillämpad, bestämmelsen torde kunna anses överflödig. Därest man dock vill hava en bestämmelse, torde densamma lämpligen hava givits ett mera allmängiltigt innehåll av förslagsvis sådan innebörd, att avdrag skall ske med så stort belopp, att den sammanlagda lönen som officer etc. och lönen från kommunen icke kommer att understiga, vad vederbörande skolat uppbära, därest ledighet från den kommunala befattningen icke åtnjutits. Enligt länsstyrelsens förmenande skulle en sådan minimiregel komma att medföra mera rättvisa gent emot befattningshavaren. Med ovan uttalade uppfattning är länsstyrelsen för sin del förhindrad tillstyrka den av stadsfullmäktige gjorda framställningen i denna del.

Underdånigst

På länsstyrelsens vägnar

E. Holmqvist. *A. Westring.*

Västerås slott i landskansliet den 29 februari 1940.

Till Konungen.

Genom beslut den 26 oktober 1939 hava stadsfullmäktige i Västerås antagit följande tillägg till mom. 3 c) i gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av stadens lönestater:

N:o 98.
Ang. avlöning till befattningshavare vid förstärkt försvarsberedskap.

"Befattningshavare, som tillika antingen är officer eller underofficer i aktiv tjänst, å reservstat, övergångsstat eller i reserven och som åtnjuter tjänstledighet för fullgörande av honom under fredstid åliggande sedvanlig eller särskild anbefalld militär tjänstgöring, skall vidkännas ett avdrag med 65 % av samtliga avlöningsförmåner, därest han är familjeförsörjare, men eljest med 75 % av samma avlöningsförmåner", att tillämpas från och med den 1 september 1939.

Som lönestaterna med tillhörande bestämmelser blivit fastställda av Eders Kungl. Maj:t beträffande borgmästaren och rådmännen samt polismästaren den 31 mars 1939 och beträffande stadsfogden den 15 december 1932, få stadsfullmäktige härmed i underdånighet anhålla om fastställelse jämväl å den nu beslutade tilläggsbestämmelsen.

Utdrag av stadsfullmäktiges i ärendet förda protokoll med tillhörande handlingar bifogas.

Underdånigst

På Stadsfullmäktiges vägnar:

ALB. LUNDKVIST.

/Theofil Öberg.

Västerås den 27 januari 1940.

Till Konungen.

Genom beslut den 26 oktober 1939 hava stadsfullmäktige i Västerås antagit visst tillägg till gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av stadens lönestater. I skrivelse till Eders Kungl. Maj:t, vilken skrivelse jämte till ärendet hörande handlingar överlämnats till magistraten, hava stadsfullmäktige under åberopande av att lönestaterna med tillhörande bestämmelser beträffande borgmästaren och rådmännen samt polismästaren och stadsfogden blivit fastställda av Eders Kungl. Maj:t hemställt om fastställelse av den nu beslutade tilläggsbestämmelsen. Med översändande av handlingarna i ärendet får magistraten härmed för egen del i underdånighet anföra.

Med avseende å rätt för officer eller underofficer, som innehar kommunal befattning, att under tjänstledighet för militär tjänstgöring under fredstid åtnjuta lön på grund av den kommunala befattningen synes det magistraten skäligt, att viss skillnad göres mellan sådan befattningshavaren åliggande tjänstgöring, som kan anses såsom normal eller "sedvanlig", t. ex. fullgörande av regementsmöte eller däremot svarande tjänstgöring, med vilken tjänstgöring och därav föranledd ledighet från den civila befattningen befattningshavaren själv måste räkna, om han vill kvarstå i militär befattning, å ena sidan, och under särskilda extraordinära förhållanden anbefalld tjänstgöring, t. ex. tjänstgöring under förstärkt försvarsberedskap, å andra sidan. Det synes magistraten vara mest förenligt med rättvisa och billighet, att en befattningshavare vid tjänstledighet för fullgörande av sådan, särskilt anbefalld tjänstgöring icke skall hava att vidkännas större avdrag å sina löneförmåner av den civila befattningen än som erfordras för tjänstens uppehållande med vikarie. I varje fall synes

N:o 98. *Ang. avlöning till befattningshavare vid förstärkt försvarsberedskap.*

icke anledning föreligga att officer eller underofficer vid tjänstledighet för militär tjänstgöring vid förstärkt försvarsberedskap skall behöva vidkännas större löneavdrag än befattningshavare, som fullgör beredskapstjänstgöring såsom värnpliktig, därest med sådant löneavdrag tjänsten kan utan någon kostnad för staden nöjaktigt uppehållas med vikarie. Avdraget för värnpliktig med försörjningsskyldighet är för närvarande 50 procent. Det synes magistraten mindre tilltalande att — såsom för närvarande är fallet med Västerås, där rådmannen Martin Lindheimer sedan ett par månader åtnjuter tjänstledighet från sin befattning såsom magistratsrådman för särskilt anbefalld tjänstgöring såsom kapten i Trängens reserv — en stad skall kunna göra en icke oväsentlig besparing genom befattningshavarens militärtjänstgöring, under det att denne och hans familj, även om den sammanlagda löneinkomsten av såväl den civila som den militära befattningen möjligen kan uppgå till ungefär samma belopp som den inkomst, befattningshavaren under vanliga förhållanden uppbär, självfallet måste vidkännas uppoffringar i olika hänseenden till följd av militärtjänstgöringen. Enligt vad magistraten kunnat inhämta tillämpas i så gott som alla med Västerås jämförbara städer bestämmelser, enligt vilka befattningshavare med försörjningsskyldighet vid tjänstledighet, varom i ärendet är fråga, hava att vidkännas lägre avdrag å lönen än som enligt stadsfullmäktiges beslut skall gälla beträffande stadens befattningshavare.

Under åberopande av vad sålunda anförts får magistraten härmed i underdånighet hänskjuta stadsfullmäktiges ifrågavarande framställning till Kungl. Maj:ts prövning.

Underdånigst

På Magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/Gustaf Wetterling.

Västerås rådhus den 17 februari 1940.

Till Konungen.

Genom beslut den 16 oktober 1939 antogo stadsfullmäktige i Västerås visst tillägg till gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av stadens lönestater. Detta beslut underställdes med skrivelse från Magistraten den 17 februari 1940 Eders Kungl. Maj:ts prövning.

Samtidigt med antagande av nämnda tillägg till avlöningsbestämmelserna beslöto stadsfullmäktige att från och med den 1 september 1939 tills vidare de av stadens befattningshavare, som innehade heltidsanställning och i anledning av nu anbefalld förstärkt försvarsberedskap åtnjöte tjänstledighet för fullgörande av militärtjänst, samt varit i stadens tjänst sedan minst ett år före inryckningsdagen, skulle under tjänstledigheten vidkännas avdrag med 50 %, om vederbörande vore familjeförsörjare men eljest med 75 % av samtliga avlöningsförmåner. Med hänsyn till sistnämnda bestämmelses provisoriska karak-

N:o 98.

Ang. avlöning till befattningshavare vid förstärkt försvarsberedskap.

tär och då bestämmelsen icke intagits såsom tillägg till avlöningsbestämmelserna, ansåg sig Magistraten då icke böra påkalla underställning av densamma. Magistraten fann emellertid ifrågavarande bestämmelse, så vitt anginge villkoret, att befattningshavaren skulle hava "varit i stadens tjänst sedan minst ett år före inryckningsdagen", icke kunna godtagas ifråga om magistraten, polismästaren och stadsfiskalen samt stadsfogden.

Genom beslut den 29 februari 1940 hava stadsfullmäktige beslutat viss ändring av sitt sist härovan omförmälda beslut av den 26 oktober 1939 ävensom att underställa beslutet Eders Kungl. Maj:ts prövning, i vad det anginge sådana stadens befattningshavare, för vilka gäller av Eders Kungl. Maj:t fastställd lönestat. I skrivelse till Eders Kungl. Maj:t den 29 februari 1940, vilken skrivelse jämte till ärendet hörande handlingar överlämnats till Magistraten, hava stadsfullmäktige hemställt, att Eders Kungl. Maj:t måtte fastställa stadsfullmäktiges berörda beslut, i vad det kunde beröra magistratens ämbets- och tjänstemän, polismästaren-stadsfiskalen och stadsfogden. Med översändande av handlingarna i ärendet får Magistraten härmed för egen del i underdånighet anföra.

Såsom magistraten i sin ovannämnda skrivelse till Eders Kungl. Maj:t den 17 februari 1940 anfört synes det magistraten vara mest förenligt med rättvisa och billighet, att en befattningshavare vid tjänstledighet för fullgörande av militärtjänstgöring av ifrågavarande slag icke skall hava att vidkännas större avdrag å sina löneförmåner, än som erfordras för tjänstens uppehållande med vikarie. Magistraten åberopar i tillämpliga delar, vad magistraten i nämnda skrivelse vidare anfört ävensom vad länsstyrelsen i Västmanlands län i skrivelse den 29 februari 1940 till Eders Kungl. Maj:t framhållit.

Under åberopande av vad sålunda anförts, får magistraten härmed i underdånighet hänskjuta stadsfullmäktiges ifrågavarande framställning till Eders Kungl. Maj:ts prövning.

Underdånigst

På Magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/Gustaf Wetterling.

Västerås rådhus den 4 april 1940.

N:o 99.

Beredningsutskottets förnyade yttrande ang. ändrad instruktion för fattigvårdssysslomannen. (Jfr N:o 77).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 20 juni 1940 hava stadsfullmäktige till beredningsutskottet för ytterligare beredning återremitterat ärendet angående ändrad instruktion för fattigvårdssysslomannen med anledning därav, att under ärendets behandling i stadsfullmäktige förslag väcktes om annan lydelse av § 2 mom. 2 i instruktionen än den av fattigvårdsstyrelsen föreslagna och av beredningsutskottet förordade lydelsen. Beredningsutskottet har med anledning härav företagit ärendet till förnyad behandling. Då det ansågs påkallat att bereda fattigvårdsstyrelsen tillfälle yttra sig om den föreslagna ändrade lydelsen, har beredningsutskottet infordrat yttrande från styrelsen. Fattigvårdsstyrelsen har därvid, på sätt av bifogade skrivelse framgår, på anförda skäl föreslagit bibehållande av den av styrelsen ursprungligen föreslagna formuleringen.

Beredningsutskottet, som i likhet med fattigvårdsstyrelsen anser, att den av fattigvårdsstyrelsen och beredningsutskottet tidigare förordade formuleringen bereder möjlighet för fattigvårdsstyrelsen att på önskat sätt reglera återsöknings- och indrivningsförfarandet, avstyrker för sin del det under handläggningen i stadsfullmäktige framförda ändringsförslaget och hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa den av fattigvårdsstyrelsen föreslagna ändrade instruktionen för fattigvårdssysslomannen.

Västerås den 13 september 1940.

För beredningsutskottet:

HJALMAR THYRESSON.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktiges Beredningsutskott.

Sedan Beredningsutskottet i enlighet med sitt beslut den 14 dennes överlämnat till fattigvårdsstyrelsen för yttrande ett till utskottet från stadsfullmäktige återremitterat ärende angående i fullmäktige framfört förslag till ändrad lydelse av § 2 mom. 2 i fattigvårdsstyrelsens förslag till instruktion för fattigvårdssysslomannen, får fattigvårdsstyrelsen anföra.

Styrelsen har förehaft ärendet till behandling vid sammanträde den 27

N:o 99.
Ang. ändrad instruktion för fattigvårds-sysslomannen

dennes och beslöt att, som anledning icke förelåge till ändring av tidigare föreslagen formulering av sagda del av instruktionen, enär styrelsen redan nu har möjlighet till den reglering av återsöknings- och indrivningsförfarandet, som ändringsförslaget tydligen avser att trygga, vidbliva till alla delar sitt den 16 februari 1940 avgivna förslag till instruktion för fattigvårdssysslomannen.

Emot detta fattigvårdsstyrelsens beslut anmälde ledamoten av styrelsen fru Helga Gustafsson avvikande mening och föreslog följande formulering av § 2 mom. 2 i förevarande instruktion: "att bevaka fattigvårdens rätt och utföra dess talan gent emot främmande fattigvårdssamhällen och *efter styrelsens prövning,* bevaka samma rätt mot enskilda, därest fattigvårdsstyrelsen i särskilda fall ej annorlunda bestämmer".

Västerås den 30/8 1940.

För fattigvårdsstyrelsen:

NILS BERGE,
v. ordförande.

/Axel Norén.

N:o 100.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av kommunalombud vid folkräkning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt Kungl. förordningen med särskilda bestämmelser rörande mantalsskrivningen för år 1941 i anledning av folkräkningen den 31 december 1940 skall inom varje kommun bildas en granskningsnämnd, bestående av pastor, mantalsskrivningsförrättaren och av kommunen valda ombud till antal, som bestämmes av länsstyrelsen. Pastor har att i god tid före valet avgiva förslag å personer, lämpliga att utses till ombud. Kommunens beslutande myndighet utser pastor eller annan ledamot i nämnden att såsom ordförande kalla till sammanträde och leda nämndens arbete. Sedan länsstyrelsen numera bestämt antalet kommunalombud i Västerås till åtta, har pastor i församlingen till stadsfullmäktige överlämnat förslag till val av ombud, därvid förutsatts, att de fyra redan utsedda mantalsskrivningsombuden utan vidare skulle ingå i granskningsnämnden.

Efter att hava tagit del av förslaget får beredningsutskottet tillstyrka att stadsfullmäktige ville, utöver de fyra redan utsedda mantalsskrivningsombuden, till kommunalombud utse herrar ombudsmannen Gösta Sjöberg, förre polisman-

N:o 100.
Ang. val av kommunalombud vid folkräkning.

nen Johan August Johnsson, godsägaren Johan Jansson i Lista och sjukbesökaren Georg Pettersson. Tillika hemställer beredningsutskottet, att stadsfullmäktige ville till ordförande i granskningsnämnden utse domprosten Ernst Enochsson.

Västerås den 13 september 1940.

För beredningsutskottet:

HJALMAR THYRESSON.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige.

Enligt Kungl. Maj:ts förordning den 26/4 1940 med särskilda bestämmelser rörande mantalsskrivningen för år 1941 i anledning av folkräkningen den 31 december 1940 åligger det pastor att avgiva förslag å personer, lämpliga att utses till kommunalombud. Sedan länsstyrelsen numera fastställt antalet kommunalombud för Västerås till 8 och sedan det i ärendet upplysts att 4 kommunalombud, nämligen skrivaren Axel L. Andersson, snickeriförmannen Hugo Svensson, f. guldsmeden C. E. Tengström och fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson redan voro utsedda får jag härmed vördsamt föreslå, att till kommunalombud utöver de nu nämnda utses ombudsmannen Gösta Sjöberg, f. d. polismannen Johan August Johnsson, godsägaren Johan Jansson, Lista, samt sjukbesökaren Georg Pettersson.

Västerås den 13 september 1940.

ERNST ENOCHSSON.

N:o 101.

Drätselkammarens förnyade skrivelse samt lönenämndens yttrande ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingeniörsbefattningarna m. m. (Jfr N:o 93).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 29 augusti 1940 hava stadsfullmäktige på därtill given

N:o 101.
Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingeniörsbefattningarna m. m.

anledning till drätselkammaren för vidare övervägande återremitterat ärendet angående omorganisation av stadens tekniska ledning samt förslag till nya instruktioner för stadsarkitekten samt byggnads- och stadsingenjörskontoren. Med anledning härav har drätselkammaren förehaft ärendet till förnyad behandling, varvid jämväl lönenämndens i ärendet avgivna yttrande förelåg.

Vad först beträffar lönenämndens förslag att stadsarkitekten skulle tillsättas genom förordnande för fem år i sänder kan drätselkammaren för sin del inte förorda en dylik anordning. Det föreligger enligt drätselkammarens förmenande inga vägande skäl för att ifråga om stadsarkitekten tillämpa en annan anställningsform än för stadens övriga befattningshavare. Enligt lönenämndens uppfattning skulle samma principiella betänkligheter mot den stadsarkitekten medgivna rätten till fri verksamhet icke göra sig gällande därest anställningsformen bleve den av lönenämnden förordade i stället för den för övriga tjänstemän gällande med förordnande tills vidare och viss uppsägningstid. Drätselkammaren kan inte inse att i realiteten någon större skillnad kommer att föreligga. Det kan i stället befaras, att ett förordnande på så pass kort tid skulle avskräcka eljest kvalificerade arkitekter från att söka tjänsten.

Vad beträffar den av herr Henning väckta motionen angående inrättande av en stadsplanenämnd och uppdrag för denna att handhava stadsplanearbetet har drätselkammaren icke tagit slutlig ställning till densamma. Emellertid synes det drätselkammaren onödigt och olyckligt att sammankoppla behandlingen av den föreliggande frågan om omorganisation av chefstjänstebefattningarna med frågan om eventuellt inrättande av en stadsplanenämnd. Skulle motionärens tanke vinna stadsfullmäktiges bifall torde endast vissa redaktionella ändringar behöva vidtagas i instruktionerna. Då det är synnerligen angeläget att frågan om chefstjänstebefattningarnas organisation snarast möjligt avgöres och träder i tillämpning får drätselkammaren, som senare ämnar återkomma med särskilt yttrande över herr Hennings motion, tillstyrka att det föreliggande organisationsförslaget nu antages.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga de föreliggande förslagen till instruktioner för *dels* stadsarkitekten i Västerås, *dels ock* Västerås stads byggnads- och stadsingenjörskontor med den av drätselkammaren förordade utformningen att träda i tillämpning från och med den 1 januari 1941;

att i samband därmed upphäva tidigare gällande instruktioner för stadsarkitekten, byggnadschefen och stadsingenjören;

att bestämma avlöningen till stadsarkitekten enligt 54. lönegruppen, byggnadschefen-stadsingenjören enligt 57. lönegruppen, förste assistenten enligt 46. lönegruppen, byggnadsingenjören och mätningsingenjören enligt 43. lönegruppen, allt i stadens lönestat, samt med-

N:o 101.
Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingeniörsbefattningarna m. m.

giva att biträdande arkkitekten må erhålla årligt arvode av högst 7.200 kronor; samt

att bemyndiga drätselkammaren och byggnadsnämnden att vidtaga de åtgärder, som erfordras för att den nya organisationen skall kunna träda i tillämpning från och med kommande årsskifte.

Västerås den 12 september 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till lönenämnden för förberedande utlåtande remitterats uppgjort förslag till omorganisation av befattningarna som stadsarkitekt, byggnadschef och stadsingenjör ävensom förslag till nya instruktioner för *dels* stadsarkitekten *dels ock* byggnads- och stadsingenjörskontoren får lönenämnden häröver avgiva följande yttrande.

Lönenämnden har efter granskning av det framlagda förslaget icke funnit anledning till erinran emot den föreslagna nya organisationen, vilken lönenämnden sålunda för sin del vill tillstyrka. Beträffande avvägningen av löner för de olika befattningshavarna har lönenämnden funnit att de föreslagna lönerna torde få anses skäliga med hänsyn till det med befattningarna förenade ansvaret och de arbetsuppgifter, som komma att åvila de olika befattningshavarna. I fråga om stadsarkitekten har lönenämnden dock varit tveksam om det skulle tillåtas denne tjänsteman att utöva privat arkitektverksamhet utom staden. För stadens övriga befattningshavare gäller ju den regeln, att enskilda uppdrag i princip icke tillåtas. Genom att medgiva stadsarkitekten rätt till enskild verksamhet, låt vara med byggnadsnämnden tillagd befogenhet att inskrida vid uppenbart missbruk, skulle denna för stadens tjänstemän i övrigt gällande princip icke konsekvent upprätthållas. Lönenämnden har dock funnit, att så vägande skäl anförts för förslaget att arkitekten bör få bedriva privat arkitektverksamhet att nämnden ej vill motsätta sig bifall härtill. Emellertid vill lönenämnden föreslå, att arkitekten icke, såsom instruktionsförslaget förutsätter, förordnas tills vidare, utan på viss tid, förslagsvis fem år, men att avlönings- och pensionsreglementet i övrigt blir för honom gällande. Härigenom skulle vinnas, att arkitekten i viss mån kommer att intaga en särställning i fråga om anställningsformen och att på den grund principiella betänkligheter mot hans rätt till enskild verksamhet icke så starkt göra sig gällande. Vid ett bifall till lönenämndens förslag erfordras att § 1 i instruktionen för stadsarkitekten erhåller följande ändrade lydelse:

N:o 101.
Ang. omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingeniörsbefattningarna m. m.

"Stadsarkitekten, som skall hava avlagt fullständig avgångsexamen från fackavdelningen för arkitektur vid endera av Kungl. tekniska högskolan eller Chalmers tekniska institut samt dessutom styrkt sig äga praktisk erfarenhet inom byggnadsfacket och inom området för byggnadsnämndens administrativa verksamhet, tillsättes av byggnadsnämnden genom förordnande för fem år i sänder."

Med hänvisning till vad sålunda anförts får lönenämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga de föreliggande förslagen till instruktioner för *dels* stadsarkitekten i Västerås *dels ock* Västerås stads byggnads- och stadsingenjörskontor med den av drätselkammaren förordade utformningen och med av lönenämnden härovan föreslagen ändrad lydelse av § 1 i instruktionen för stadsarkitekten, att träda i tillämpning från och med den 1 januari 1941;

att i samband därmed upphäva tidigare gällande instruktioner för stadsarkitekten, byggnadschefen och stadsingenjören;

att bestämma avlöningen till stadsarkitekten enligt 54. lönegruppen, byggnadschefen-stadsingenjören enligt 57. lönegruppen, förste assistenten enligt 46. lönegruppen, byggnadsingenjören och mätningsingenjören enligt 43. lönegruppen, allt i stadens lönestat, samt medgiva att biträdande arkitekten må erhålla årligt arvode av högst 7.200 kronor; samt

att bemyndiga drätselkammaren och byggnadsnämnden att vidtaga de åtgärder, som erfordras för att den nya organisationen skall kunna träda i tillämpning från och med kommande årsskifte.

Västerås den 11 september 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 102.

Drätselkammarens skrivelse ang. nyanläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Katrinelundsvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har vatten- och gasverksstyrelsen på i skrivelsen anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för utbyte av ledningarna för vatten, avlopp och gas i Katrinelundsvägen, mellan Allégatan och Lovisebergsvägen, ställa till styrelsens förfogande ett anslag om 13.000 kronor att med 8.600 kronor utgå av lånemedel och med 4.400 kronor påföras verkens underhållskonton i 1941 års stat.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, har intet att erinra mot framställningen och tillstyrker sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vatten- och gasverksstyrelsens framställning, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t beslutet i vad det avser anslagets täckning av lånemedel.

Västerås den 12 september 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverkssstyrelsen får härmed föreslå utbyte av ledningarna för vatten, avlopp och gas i Katrinelundsvägen mellan Allégatan och Lovisebergsvägen.

Dessa ledningar utfördes år 1914. Vattenledningen, till vilken användes stålrör, är delvis sönderfrätt och tarvar därför ständigt återkommande reparationer. Ledningarna för avlopp och gas behöva utbytas mot rör av grövre dimensioner, varjämte avloppet bör läggas på större djup.

Detta ledningsarbete är beräknat till 13.000 kr. Som ifrågavarande fall avser utbyte av delvis användbara ledningar, anser styrelsen, att ⅓ av kostnaden eller i runt tal 4.400 kr. bör påföras verkens underhållskonton.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville för utbyte av ledningarna för vatten, avlopp och gas i Katrinelundsvägen mellan Allégatan och Lovisebergsvägen anvisa 8.600 kr. att utgå av lånemedel och 4.400 kr. att påföras verkens underhållskonton i 1941 års stat.

N:o 102. *Ang. nyanläggning av vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Katrinelundsvägen.*

Västerås den 3 september 1940.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 103.

Drätselkammarens skrivelse ang. ny vattenledning i del av Engelbrektsgatan och gasledning i Kaplansgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande september har vatten- och gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt om anslag med 6.800 kronor till ny vattenledning i Engelbrektsgatan mellan Kaplansgatan och Norra Ringvägen samt ny gasledning i Kaplansgatan mellan Engelbrektsgatan och Karlsgatan, varjämte styrelsen föreslagit att anslaget ifråga skulle utgå av lånemedel.

Drätselkammaren får efter behandling av ärendet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vatten- och gasverksstyrelsens framställning, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t beslutet i vad det avser anslagets täckning av lånemedel.

Västerås den 12 september 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 103.

Ang. ny vattenledning i del av Engelbrektsgatan och gasledning i Kaplansgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Det har visat sig att vattenledningen i Engelbrektsgatan mellan Kaplansgatan och Norra Ringvägen samt gasledningen i Kaplansgatan mellan Engelbrekts- och Karlsgatorna på grund av förrostning och för små dimensioner ej alls fylla behovet för erforderlig frammatning, varför desamma böra utbytas mot ledningar av större rördimensioner. Kostnaden härför är beräknad till 6.800 kronor.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag av 6.800 kr. till nya vatten- och gasledningar, den förstnämnda i Engelbrektsgatan mellan Kaplansgatan och Norra Ringvägen, den sistnämnda i Kaplansgatan mellan Engelbrekts- och Karlsgatorna.

Västerås den 3 september 1940.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 104.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av vatten- och avloppsledningar i Lekgatan och del av Götgatan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande september på anförda skäl hemställt om anslag av lånemedel med 11.500 kronor för framdragande av ledningar för avlopp och vatten i Lekgatan mellan Grindstuvägen och Götgatan samt i sistnämnda gata mellan Lekgatan och Kronvägen, får drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, för sin del hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vatten- och gasverksstyrelsens framställning, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att un-

derställa Kungl. Maj:t beslutet i vad det avser anslagets täckning av lånemedel. **N:o 104.**

Ang. anläggning av vatten- och avloppsledningar i Lekgatan och del av Götgatan.

Västerås den 12 september 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsplan numera antagits för Jakobsberg får vatten- och gasverksstyrelsen dels på grund av framställningar om anslutning av fastigheter och dels med anledning av sanitära olägenheter från öppna diken, i vilka avloppsvätska utsläppes, föreslå nedläggandet av en avloppsledning i Lekgatan mellan Grindstuvägen och Götgatan samt i sistnämnda gata mellan Lekgatan och Kronvägen. I samband härmed bör även vattenledning nedläggas. Kostnaderna äro beräknade till 13.500 kr. Enskilt bidrag, som nu omedelbart erhålles, uppgår till 2.000 kr., varför det erforderliga anslaget motsvarar 11.500 kr.

Till en början kommer arbetet endast att utföras å en sträcka närmast Grindstuvägen, där anslutning nu önskas och där till gata erforderlig mark överlåtits till staden, vilket ännu ej är fallet för den övriga delen av sträckan. I den mån marköverlåtelse sker framdragas ledningarna även å sistnämnda sträcka.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag av 11.500 kr. för framdragande av ledningar för avlopp och vatten i Lekgatan mellan Grindstuvägen och Götgatan samt i sistnämnda gata mellan Lekgatan och Kronvägen.

Västerås den 3 september 1940.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

/Gerh. Geston.

N:o 105.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av gasledning i del av Östra Ringvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande september på anförda skäl hemställt om anslag med 19.200 kronor av lånemedel för anläggande av en gasledning i Östra Ringvägen mellan Pilgatan och Kopparbergsvägen får drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling för sin del hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vatten- och gasverksstyrelsens framställning, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t beslutet i vad det avser anslagets täckning av lånemedel.

Västerås den 12 september 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Gastillförseln till Metallverkens och Aseas verkstäder norr om Pilgatan sker för närvarande från tre olika ställen, nämligen från Tegnér-, Östermalms- och Pilgatorna. En del av ledningarna inom verkstadsområdena tillhöra staden. Dessa ledningar äro delvis överbyggda, vilket i hög grad försvårar och å en del ställen så gott som omöjliggör erforderlig tillsyn, vartill kommer, att ledningarna äro av för små dimensioner, vilket medfört otillräcklig gasframmatning. För att ej vålla avbräck i Metallverkens drift måste helt nyligen en provisorisk gasledning dragas i Östra Ringvägen. Arbetskostnaden för denna ledning betalades av Metallverken. Ledningen lades ovan jord, och måste på grund härav före vinterns ankomst utbytas mot en permanent ledning.

Ledningsanläggningen, vilken sålunda bör komma till utförande snarast möjligt, är kostnadsberäknad till 19.200 kr.

På grund av det anförda hemställer styrelsen,

att Stadsfullmäktige ville för anläggande

av en gasledning i Östra Ringvägen mellan Pilgatan och Kopparbergsvägen anvisa ett anslag av 19.200 kr. att utgå av lånemedel. N:o 105. *Ang. anläggning av gasledning i del av Östra Ringvägen.*

Västerås den 3 september 1940.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 106.

Drätselkammarens skrivelse ang. föreståndarens för tekniska verken kvarstående i tjänsten efter uppnådd pensionsålder.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med förmälan att föreståndaren för tekniska verken, ingenjören Geston, på grund av uppnådd pensionsålder skall avgå från sin befattning fr. o. m. den 1 oktober 1940 har vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige meddelat, att styrelsen på anförda skäl träffat överenskommelse med ingenjör Geston att denne tills vidare och intill dess ny innehavare av föreståndarebefattningen blivit utsedd och tillträtt befattningen skall kvarstå i tjänst. Styrelsen hade tillika hemställt om stadsfullmäktiges godkännande härav.

Drätselkammaren, som förutsätter att ny föreståndare för tekniska verken kommer att tillsättas utan dröjsmål efter det ny instruktion antagits, får för sin del hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna vatten- och gasverksstyrelsens ifrågavarande åtgärd.

Västerås den 12 september 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 106.

Ang. föreståndarens för tekniska verken kvarstående i tjänsten efter uppnådd pensionsålder.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed till stadsfullmäktiges kännedom meddela, att föreståndaren för verken, ingenjören Gerh. Geston, innevarande september månad fyller 65 år och alltså enligt bestämmelserna skall avgå med pension från och med den 1 oktober i år.

Styrelsen har under utarbetande förslag till nya instruktioner för tekniska verken och dess ledande tjänstemän och har för avsikt att inom närmaste tiden underställa stadsfullmäktige detta förslag, varvid styrelsen samtidigt kommer att hemställa om föreståndarebefattningens återbesättande.

I avvaktan härpå får styrelsen hemställa om godkännande av en mellan styrelsen och ingenjör Geston träffad preliminär överenskommelse, att ingenjör Geston skall tillsvidare, och intill dess ny innehavare av föreståndarebefattningen blivit utsedd och tillträtt befattningen, på samma villkor som hittills gällt, kvarstå i tjänsten.

Västerås den 3 september 1940.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

N:o 107.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffning av en elektrisk kompressor och ett bilgengasaggregat för tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande september har vatten- och gasverksstyrelsen meddelat, att styrelsen på grund av rådande situation på bensin- och brännoljemarknaden sett sig nödsakad inköpa en elmotordriven kompressor samt ett gengasaggregat för lastbil för en kostnad av 6.200 kronor, vilken kostnad styrelsen för sin del ansett böra fördelas på tekniska verkens konton för drift- och nyanläggningar.

Drätselkammaren får efter förberedande behandling av ärendet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vatten- och gasverksstyrelsens åtgärd, samt

att kostnaden för inköpen på sätt styrelsen föreslagit må fördelas på tekniska verkens konton för drift- och nyanläggningar.

N:o 107. *Ang. anskaffning av en elektrisk kompressor och ett bilgengasaggregat för tekniska verken.*

Västerås den 12 september 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av den nu rådande situationen på bensin- och brännoljemarknaden har vatten- och gasverksstyrelsen sett sig nödsakad gå i författning om inköp av en elmotordriven kompressor samt ett gengasaggregat för lastbil.

Kostnaden härför, 6.200 kronor, anser styrelsen bör fördelas på verkens konton för drift och nyanläggningar.

Styrelsen hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av den vidtagna åtgärden.

Västerås den 3 september 1940.

På vatten- och gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 108.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffning av två bilgengasaggregat och omändring av vagnar för renhållningsverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 september 1940 under åberopande av rådande brist på bensin hemställt om anslag med 7.500 kronor för inköp av gasaggregat till två lastbilar samt för omändring av tre stycken flakvagnar.

N:o 108.
Ang. anskaffning av två bilgengasaggregat och omändring av vagnar för renhållningsverket.

Drätselkammaren tillstyrker för sin del förslaget och hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av gasaggregat till två lastbilar samt för omändring på föreslaget sätt av tre stycken flakvagnar ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å tillhopa 7.500 kronor, samt

att anslaget ifråga må förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas genom att upptagas i lantegendomsnämndens stat för nästkommande år.

Västerås den 12 september 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt å länsstyrelsens bensinavdelning inhämtade upplysningar kommer med hänsyn till nu rådande brist på bensin någon dylik icke att kunna erhållas för renhållningsverkets transporter efter utgången av instundande oktober månad. För ifrågavarande transporter användas nu fyra stycken bensindrivna automobiler men torde efter avslutande av höstarbetet å lantbruket två av dessa automobiler kunna ersättas med hästfordon. De övriga två automobilerna äro däremot oundgängligen nödvändiga för att på ett något så när tillfredsställande sätt kunna ombesörja erforderlig latrin- och sophämtning. För driften av sistnämnda automobiler har lantegendomsnämnden funnit nödvändigt att desamma förses med lämpligt gasaggregat varvid nämnden med stöd av inhämtade upplysningar funnit aggregat för vedgasdrift vara förmånligast. Dylika aggregat betinga enligt inkommen offert ett pris av omkring 3.000 kronor pr styck, inklusive montering och erforderlig ändring av motorn.

I de fall biltransporterna skola ersättas med hästskjutsar tarva härför avsedda vagnar vissa ändringar av lastflaken. Enligt gjorda beräkningar skulle för detta transportsätt erfordras tre vagnar, vars ombyggnad drager en kostnad av 500 kronor pr styck, eller tillhopa 1.500 kronor.

Med anledning av vad sålunda anförts för lantegendomsnämnden hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta

att för inköp av tvenne vedgasaggregat samt för omändring av tre stycken flakvag-

nar ställa ett anslag å tillhopa 7.500 kronor till lantegendomsnämndens förfogande.

N:o 108. *Ang. anskaffning av två bilgengasaggregat och omändring av vagnar för renhållningsverket.*

Västerås den 2 september 1940.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

N:o 109.

Drätselkammarens skrivelse ang. anskaffning av ett gasaggregat till en traktor för lantbruket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande september med hänvisning till att under rådande förhållanden för lantbrukets behov erforderlig motorfotogen icke kan erhållas i tillräcklig utsträckning hemställt om anslag med 1.800 kronor för inköp av ett gasaggregat till en jordbrukstraktor.

Drätselkammaren, som för sin del tillstyrker förslaget, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivet ändamål ställa till lantegendomsnämndens förfogande ett anslag å 1.800 kronor, samt

att anslaget ifråga må förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas genom att upptagas i lantegendomsnämndens stat för år 1941.

Västerås den 12 september 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 109.

Ang. anskaffning av ett gasaggregat till en traktor för lantbruket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då med hänsyn till nu rådande förhållanden för lantbrukets behov erforderlig motorfotogen icke kan erhållas i tillräcklig utsträckning har lantegendomsnämnden funnit nödvändigt, att åtminstone en av nu disponerade tre jordbrukstraktorer förses med vedgasaggregat. Enligt inkommen offert betingar en dylik inklusive montering och erfoderlig ändring av motorn ett pris av 1.800 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för inköp av ett gasaggregat för jordbrukstraktor ställa ett anslag å 1.800 kronor till lantegendomsnämndens förfogande.

Västerås den 2 september 1940.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

N:o 110.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppdrag för fattigvårdsstyrelsen att i vissa fall förskottera folkpensioner.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande september har fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville lämna fattigvårdsstyrelsen i uppdrag att på sätt och villkor som omförmälas i lagen om folkpensionering förskottera folkpension åt personer, som därav äro i behov. Enligt 11 § nämnda lag äger kommun, som förskotterar pension åt person som ansökt om folkpension, uppbära det först till betalning förfallande pensionsbeloppet i vad det hänför sig till tid, för vilken förskott utgivits, och därav tillgodogöra sig förskottet.

Då staden sålunda har tillfredsställande möjlighet att återbekomma utgivet förskott, får drätselkammaren tillstyrka, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla fattigvårdsstyrelsens framställning.

Västerås den 12 september 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 110.

Ang. uppdrag för fattigvårdsstyrelsen att i vissa fall förskottera folkpensioner.

Enligt 11 § 1 st. i lagen om folkpensionering kan kommun uppdraga åt fattigvårdsstyrelse eller annat lämpligt kommunalt organ att förskottera sökt folkpension i fall, där behov av hjälp föreligger, men hjälpbehovet icke lämpligen bör avhjälpas av allmänna fattigvården.

I anledning härav samt då det förekommer åtskilliga fall, där i avbidan på att sökt pension utfaller, förskottering av folkpension begärts och varit påkallad, får fattigvårdsstyrelsen hemställa,

att stadsfullmäktige måtte lämna fattigvårdsstyrelsen uppdrag att på sätt och villkor, som i sagda § stadgas, förskottera folkpension åt personer, som därav äro i behov.

Västerås den 2 sept. 1940.

För fattigvårdsstyrelsen:

NILS BERGE,
v. ordförande.

/Axel Norén.

N:o 111.

Magistratens skrivelse med överlämnande av revisorernas berättelse över granskning av 1939 års räkenskaper och förvaltning ävensom från vederbörande styrelser inkomna förklaringar.

Till Stadsfullmäktige.

Bilagda revisionsberättelse jämte redogörelse får magistraten härmed överlämna för besluts fattande. Västerås rådhus den 19 augusti 1940.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

Gustaf Wetterling.

N:o 111.

Ang. revision av 1939 års räkenskaper.

Till Magistraten i Västerås.

Undertecknade, som i enlighet med gällande reglemente för Västerås stads revision utsetts att granska stadens räkenskaper och förvaltning för år 1939 få härmed vördsamt avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Till stadsrevisionen har med magistratens skrivelse den 19 juni 1940 överlämnats redogörelse för Västerås stads räkenskaper för år 1939. Dessutom har stadsrevisionen haft tillgängliga de särskilda styrelsernas och nämndernas protokoll ävensom vatten- och gasverksstyrelsens till stadsfullmäktige ställda berättelse.

Med ledning av dessa handlingar och av stadsfullmäktiges protokoll har det till granskning anmälda eller eljest tillgängliga räkenskapsmaterialet genomgåtts; och har stadsrevisionen därvid i enlighet med bemyndigande i reglementets § 3 anlitat biträde av auktoriserade revisorn Ingemar Aae.

Räkenskaperna hava under det löpande året varit föremål för siffergranskning av särskilt utsedda personer, av vilkas granskningsresultat stadsrevisionen tagit del.

Kassa- och banktillgodohavanden hava vid upprepade tillfällen inventerats av revisorer och siffergranskare.

Stadens innehav av obligationer, aktier och reverser hava i samband med bokslutsgranskningen genomgåtts.

Stadens försäkringshandlingar hava särskilt granskats.

Stadsrevisionen finner det anmärkningsvärt, att räkenskaperna, som enligt författningen skolat vara för granskning tillgängliga senast den 1 april, icke kunnat färdigställas tidigare än den 28 maj, då balansräkningen dagtecknats och därefter först den 19 juni kunnat till magistraten överlämnas. Det sena färdigställandet har bl. a. haft till följd, att det huvudsakliga granskningsarbetet måst förläggas till högsommaren, då ledande tjänstemän inom de olika förvaltningsgrenarna i stor utsträckning åtnjutit semester, varigenom möjligheterna att erhålla upplysningar av betydelse för granskningsarbetets snabba bedrivande försvårats.

Drätselkammarens redogörelse för stadens ekonomiska ställning per ultimo december 1939 vitsordas såsom överensstämmande med räkenskaperna med undantag för dels redogörelsen över förvaltningen av stadens donationsfonder och specifikationen å de av staden förvaltade donationsfonderna, vari smärre för vederbörande tjänsteman påpekade felaktigheter observerats beträffande fonderna under fattigvårdsstyrelsens förvaltning, och dels förteckningen över Tekniska verkens ofullbordade arbeten, där omkastning av de redovisade beloppen skett beträffande luftledningsarbeten i Flodinsgatan och i Skultunavägen.

I detta sammanhang påpekas, att oöverensstämmelse råder mellan drätselkammarens och Tekniska verkens räkenskaper beträffande värdesättningen av gasverkets kollager, vilket enligt vunna upplysningar av vatten- och gasverksstyrelsen värdesatts enligt de vid årets början rådande inköpspriserna, under det att drätselkammaren ansett sig böra i stadens balansräkning åsätta lagret ett mot årets genomsnittliga inköpspris svarande värde. Justeringen har i räkenskaperna gjorts genom uppförande av skillnadsvärdet, kr. 52,416: —, såsom

N:o 111.
Ang. revision av 1939 års räkenskaper.

inkomst för gasverket. Vatten- och gasverksstyrelsens värdesättning grundar sig uppenbarligen på den inom näringslivet tillämpade normallagerprincipen och avser att förebygga prisfallsförluster i framtiden, medan drätselkammarens justering synes avse att bringa gasverkets rörelseresultat i överensstämmelse med den inom kommunalbeskattningen gängse principen att icke belasta det löpande året till förmån för de kommande och därigenom påverka underlaget för taxesättningen. Därest drätselkammarens åtgärd endast tager sikte på förbrukningstaxan för gas och icke avser att påverka kommunalskattens storlek, vilket på grund av beloppets litenhet måste antagas, synas båda önskemålen kunna tillgodoses på det sättet, att ett mot uppskrivningen svarande belopp avsättes till en allmän reserv för mötande av framtida prisfall å stadens lager och förråd. I varje fall böra Tekniska verkens räkenskaper på denna punkt bringas i överensstämmelse med drätselkammarens räkenskaper genom ökning av lagervärdet och motsvarande ökning av skulden till drätselkammaren.

I drätselkammarens bokföring hava uppmärksammats vissa felaktigheter, vilka bero på dels oriktiga bokslutsuppgifter från Tekniska verken och dels oriktig behandling i drätselkammarens bokföring av dessa uppgifter. Sålunda borde den i balansräkningen upptagna posten "Underskott att täckas av Tekniska verkens amorteringsfond" hava upptagits till ett belopp av kr. 11.095: 02 i stället för kr. 6.872: 02, under det att posten "Tekniska verkens amorteringsfond" borde hava upptagits till kr. 12.253: 38 i stället för kr. 8.030: 38. Detta sammanhänger med nedan anmärkta förhållanden beträffande redovisningen av Tekniska verkens under året fullbordade arbeten. Genom felaktig bokföring hos drätselkammaren har dess fordran å Tekniska verken vid årsskiftet upptagits till kr. 1.496.271: 90 i stället för kr. 1.505.922: 90. För åstadkommande av överensstämmelse med drätselkammarens felaktigt angivna fordringsbelopp har i Tekniska verkens bokföring skulden till drätselkammaren på motsvarande sätt korrigerats, varefter balans åstadkommits genom en felaktig överföring av skillnadsbeloppet till kontot "Andel i stadens lån". Detta har i sin tur medfört oöverensstämmelse mellan detta konto och de redovisade kapitaltillgångarna. Rättelse bör ske i drätselkammarens räkenskaper genom korrigeringsposter mellan de berörda avräkningskontona och i Tekniska verkens räkenskaper genom återföring av den felaktiga överföringen.

Beträffande drätselkammarens redovisning av fullbordade anläggningsarbeten anmärkes att under titeln "Gatuhållning" "Anslag till övriga anläggningsarbeten" belastats med kostnader för arbeten i Snickaregatan, kr. 586: 09, samt i Stora gatan vid Odd-Fellowhuset, kr. 5.269: 15, utan att beslut härom fattats av stadsfullmäktige, till vilka avgörandet om övriga å kontot bokförda anläggningsarbeten hänskjutits. Ytterligare anmärkes, att då stadsfullmäktige ur det förenämnda reservationsanslaget, kr. 318.200: —, anvisa medel till särskilda gatuarbeten, vilket under året skett till ett belopp av kr. 163.140: —, beloppen böra avföras från reservationsanslaget och därefter redovisas för sig såsom för särskilda arbeten reserverade medel. Detta medför, att över- eller underskott å de med anvisningsbesluten avsedda arbetena ävenledes skola särskilt redovisas, intill dess stadsfullmäktige fattat av redovisningen föranledda beslut. Det är således olämpligt att, såsom skett i årets räkenskaper, kostnaderna för fullbordade anläggningsarbeten (kr. 75.392: 62, motsvarande anslag å kr. 76.840: —) direkt belastats reservationsanslaget. I fall av underskott i stället

N:o 111. *Ang. revision av 1939 års räkenskaper.*

för som nu överskott skulle nämligen genom ett sådant förfaringssätt stadsfullmäktiges disposition av anslaget hava föregripits.

Under titeln "Lantegendomar under eget bruk" har ett belopp av kr. 4.298: 58, avseende utredningskostnad för nybyggnad av ladugård i Nordanby, som tidigare balanserats såsom förskotterade medel, upptagits såsom utgift under året utan att anslag härför funnits disponibelt eller annat täckningsbeslut fattats. Vidare har såsom inkomst upptagits tidigare reserverade medel för inköp av nötkreatur, kr. 5.021: 50, under det att såsom utgift för ändamålet bokförts ett belopp av allenast kr. 2.780: —. Härigenom och då beslut ej fattats av stadsfullmäktige har skillnaden mellan de angivna beloppen obehörigen disponerats för annat ändamål än det avsedda.

Beträffande Tekniska verkens räkenskaper anmärkes, att den i vatten- och gasverksstyrelsens verksamhetsberättelse intagna sammanställningen av verkens anläggningar och bokförda värden alltjämt visar oöverensstämmelse med fastighetsboken. Rättelse härav bör ske och i samband därmed en ny och överskådligare fastighetsbokföring uppläggas.

Ifråga om redovisningen av Tekniska verkens under året fullbordade arbeten hava ett flertal felaktigheter uppmärksammats, vilka under revisionsarbetets gång varit föremål för överläggningar med Tekniska verkens styrelseordförande, föreståndare och kamrer. De väsentligaste anmärkningarna äro följande. Såsom fullbordade under året upptagas felaktigt med ett sammanlagt nettokostnadsbelopp av kr. 38.542: 02 arbeten, som avslutats redan under år 1938, och då avförts å amorteringsfonden. Detta medför, att den i sammanställningen redovisade nettokostnaden överstiger den i räkenskaperna bokförda med det angivna beloppet, varjämte skillnaden mellan detta belopp och de för arbetena beviljade anslagen, kr. 42.765: —, felaktigt minskat den i sammanställningen framräknade anslagsbristen, kr. 29.994: 51. Det av stadsfullmäktige begärda tilläggsanslaget bör alltså vara kr. 34,217: 49 att täckas med anslag av lånemedel till ett belopp av kr. 23.122: 47 och av fondmedel till det tidigare angivna beloppet kr. 11.095: 02. Vidare hava för transformatoranläggningen i Jakobsberg redovisats anslutningsavgifter till ett belopp av kr. 3.509: 67, vilken redovisning icke grundar sig på räkenskapen.

I detta sammanhang önskar stadsrevisionen fästa magistratens och stadsfullmäktiges uppmärksamhet på frågan om vatten- och gasverksstyrelsens dispositionsrätt över inflytande anslutningsavgifter för avslutade anläggningsarbeten och påpekar, att dessa under året uppgått till ett belopp av kr. 51.179: 90. Det kan ifrågasättas, om det varit stadsfullmäktiges mening att utöver det beviljade anslaget till serviser och mindre ledningsutsträckningar, kr. 40.000: —, lämna vatten- och gasverksstyrelsen fri dispositionsrätt till ett belopp av denna storleksordning. Lämpligt synes vara, att stadsfullmäktige bemyndigar vatten- och gasverksstyrelsen att använda nu ifrågakomna anslutningsavgifter allenast till ett visst begränsat belopp och att eventuellt överskjutande belopp ställes till stadsfullmäktiges disposition, exempelvis för anslag till önskvärda men icke kalkylmässigt försvarbara ledningsföretag.

Oriktigt synes vara, att då ett arbete, för vilket anslag beviljats med visst belopp, sedermera icke utföres i sin planerade utsträckning, den härigenom uppkomna besparingen användes för täckande av underskott å andra anslag, såsom i år skett med det i sammanställningen upptagna ledningsarbetet i Tråd-

dragargatan. Det uppkomna överskottet bör särskilt redovisas och antingen reserveras för de ännu icke utförda arbetena eller göras till föremål för särskilt dispositionsbeslut av stadsfullmäktige. **N:o 111.** *Ang. revision av 1939 års räkenskaper.*

Redovisningen av Tekniska verkens ofullbordade anläggningsarbeten är i två avseenden felaktig. Sålunda hava kostnaderna för ledningsarbeten i Sandgärdet redovisats netto, efter avdrag av anslutningsavgifter med kr. 83.364: 05 i stället för, såsom vederbort brutto med kr. 127.917: 37, varigenom summakostnaden för ofullbordade arbeten och den däremot ställda summan av balanserade anslutningsavgifter felaktigt minskats med kr. 44.553: 32. Vidare hava i redovisningen upptagits balanserade utgifter för inköp av gaspoletter och -mätare samt i förtid betald hyra för viss elektrisk utrustning. Dessa poster borde rätteligen hava redovisats, de förstnämnda under "Lager" och den sistnämnda under "Fordringar".

Ett önskemål är, att Tekniska verkens bokföring av anläggningsarbeten omlägges efter de principer, som nu komma till användning hos drätselkammaren. Härvid bör särskilt uppmärksammas behovet av ett enhetligt och i jämförelse med det nuvarande mera detaljerat littereringssystem, som bl. a. borde möjliggöra framställandet av snabba och tillförlitliga efterkalkyler.

Den i Tekniska verkens räkenskaper och därpå grundade redogörelse verkställda fördelningen av räntekostnaderna är i så måtto anmärkningsvärd, att man frångått den vid budgeteringen tillämpade och jämväl i redogörelsen åberopade särskilda planen, enligt vilken räntorna skola fördelas efter anläggningsvärdena. Avvikelsen består däri, att, sedan man vid budgeteringen och vid en i böckerna ursprungligen verkställd räntefördelning icke tagit hänsyn till reningsverkets bland ofullbordade arbeten balanserade anläggningsvärde, en korrigering av denna fördelning skett genom en godtycklig och icke verifierad överföring av räntekostnader till avloppsledningarnas räntekonto från övriga räntebärande konton. Det har för övrigt uppmärksammats, att i flera fall, där fråga varit om kostnadsfördelning, omföringar verkställts utan vederbörligt bokföringsunderlag och efter till synes godtyckliga grunder.

I Tekniska verkens såväl som i Fattigvårdsstyrelsens huvudbok förekomma på upprepade ställen raderingar och andra ändringar, som icke stå i överensstämmelse med god ordning och som, därest bokföringslagen varit här tillämplig, skulle hava varit direkt olagliga.

Vad fattigvårdsstyrelsens räkenskaper i övrigt beträffar, göres den anmärkningen, att å de båda kontona för stadens fordringar på landstinget jämligt 40—42 §§ i fattigvårdslagen icke hava fortlöpande avförts varken skillnaderna mellan i förväg beräknade och slutgiltigt framförda ersättningskrav eller återtagna och av myndighet ogillade krav. Sådan justering synes icke hava skett sedan år 1936. Önskvärt är, att här ifrågavarande fordringsbelopp städse redovisas särskilt för varje år, varunder de uppstått.

Även i fattigvårdsstyrelsens huvudbok förekomma omföringar emellan kontona utan motsvarande dagboksanteckning eller bokföringsverifikation.

Fattigvårdsstyrelsens kassabehållning redovisas vid årsskiftet med kr. 11.121: 83. En betydande del av detta belopp eller i runt tal kr. 6.000: — motsvarade emellertid under årets sista dagar gjorda utgifter, avseende 1940 års verksamhet. Dessa utgifter borde rätteligen hava redovisats såsom fordringar.

N:o 111.
Ang. revision av 1939 års räkenskaper.

Den i redogörelsen publicerade balansräkningen upptager under rubriken "Kassamedel, kontant" för Renhållningsverket ett belopp av kr. 12.741: 35, motsvarande vad som i Renhållningsverkets till drätselkammaren avgivna kassarapport upptagits såsom "Behållning till år 1940". Av detta belopp utgör emellertid endast kr. 851: 33 kontant kassabehållning. Återstoden utgör dels en behållning på postgirokonto, kr. 1.009: 16, och dels utestående fordringar, i huvudsak avseende hämtningsavgifter, kr. 10.880: 86. Dessa belopp borde hava redovisats under rubrikerna "Kassamedel, bankräkningar" och "Diverse fordringar".

Till sist vill stadsrevisionen göra ett påpekande, som berör stadens samtliga förvaltningar. Genomgången av gällande försäkringsbrev för fast och lös egendom har givit vid handen, att många av försäkringarna, ehuru tecknade för tjugo till tjugofem år sedan, kvarstå till oförändrade belopp. Det ligger därför i betraktande av skedda förändringar beträffande arbetslöner och materialkostnader nära till hands att antaga, att försäkringsvärdena mångenstädes äro för låga. I åtskilliga fall har konstaterats, att för lösegendomen försäkringsvärdena understiga de bokförda värdena. Anledning torde föreligga att underkasta samtliga försäkringsobjekt en sakkunnig värdering för utrönande av riktiga försäkringsvärden. Därvid torde böra fastställas grundförsäkringsvärden på basis av de vid krigsutbrottet rådande förhållandena, på vilka generella konjunkturtillägg sedan kunna tecknas hos de olika försäkringsgivarna. I samband härmed bör, särskilt för Tekniska verkens vidkommande, efterses, att de olika försäkringsobjekten sammanföras i naturliga grupper och så betecknas, att de utan svårighet kunna identifieras i bokföringen.

Stadsrevisionen tillstyrker stadsfullmäktige att bevilja ansvarsfrihet för 1939 års förvaltning åt drätselkammaren och stadens övriga förvaltningsorgan.

Västerås den 17 augusti 1940.

Karl Engdahl.

B. I:son Sjöberg. *Erik Genell.*

Einar Jonsson. *Martin Holmberg.*

Gösta Holmén. *Hugo Svanlind.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammarens yttrande infordrats över de anmärkningar som i revisorernas berättelse för innevarande år framställts får drätselkammaren, såvitt i berättelsen kammarens verksamhet gjorts till föremål för erinran, anföra följande.

Vad först angår revisorernas anmärkning att räkenskaperna avslutats senare än författningsenligt bort ske vill drätselkammaren som förklaring till denna omständighet åberopa, att uppgifterna från underlydande styrelser kommit drätselkammaren tillhanda senare än som bort vara fallet, varjämte i flera fall de inlämnade uppgifterna visat sig tarva kompletteringar. Delförvaltningarnas arbete med bokslutet har i vissa fall försenats därigenom att personal varit utkallad till militärtjänstgöring. I viss mån har även den omständigheten med-

N:o 111.
Ang. revision av 1939 års räkenskaper.

verkat till förseningen att det varit första gången ett bokslut verkställts efter den icke oväsentliga omläggningen av räkenskaperna, som ägt rum. Drätselkammaren är emellertid angelägen att härvidlag medverka till åstadkommande av rättelse och ämnar till ett kommande år vidtaga anstalter för att inom den författningsenligt bestämda tiden erhålla delförvaltningarnas räkenskapsredogörelser.

Vidkommande den i revisionsberättelsen påtalade bristande överensstämmelsen mellan drätselkammarens och tekniska verkens räkenskaper beträffande värdesättningen av gasverkets kollager vill drätselkammaren erinra om att frågan av drätselkammaren avhandlades i samband med avlämnandet av räkenskapsberättelsen och nu icke torde tarva annat uttalande från drätselkammarens sida än att den av kammaren hävdade värderingsprincipen kommer att vidhållas. Beträffande de i övrigt av revisorerna påtalade skiljaktigheterna mellan drätselkammarens och tekniska verkens bokföring bero desamma, såsom även i revisionsberättelsen påpekats, delvis på oriktiga bokslutsuppgifter. Felaktigheterna skola emellertid under innevarande år rättas.

Drätselkammaren är ense med revisorerna därutinnan att belopp som av reservationsanslaget till gatuarbeten beviljas till ett speciellt arbete bör avföras från reservationsanslaget och därefter redovisas för sig. En ändring av nu tillämpade praxis till överensstämmelse med revisorernas uttalade önskemål kommer att vidtagas.

I revisionsberättelsen har slutligen anmärkts, att i många fall försäkringar för stadens egendom icke anpassats efter försäkringsobjektens nuvärden. Vad drätselkammaren beträffar har emellertid tid efter annan, i varje fall i fråga om försäkrad fast egendom, en omvärdering företagits och försäkringsbeloppen anpassats härefter. En utredning pågår för närvarande i syfte att rationalisera stadens under drätselkammaren fallande försäkringar och det är anledning förmoda att vid genomförande härav tillbörlig uppmärksamhet kommer att ägnas åt att fastställa riktiga försäkringsvärden. I samma riktning kommer även att verka den tanke, som drätselkammaren inom en snar framtid hoppats kunna förverkliga, nämligen en sakkunnig värdering av stadens tillgångar för fastställande av de värden, på vilka rationella avskrivningar sedan må kunna äga rum.

Västerås den 12 september 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan den av stadsrevisorerna avgivna berättelsen överlämnats till vatten- och gasverksstyrelsen för yttrande i vad de av revisorerna framställda anmärk-

N:o 111. *Ang. revision av 1939 års räkenskaper.*

ningarna beröra styrelsens verksamhetsområde, får styrelsen avgiva följande förklaringar.

Den i revisionsberättelsen påtalade bristande överensstämmelsen i vissa angivna avseenden mellan tekniska verkens och drätselkammarens räkenskaper skola i årets räkenskaper rättas på sätt revisorerna föreslagit. Det förhållande att i räkenskaperna redovisade anläggningar och bokförda värden icke stämma överens med fastighetsboken uppmärksammades för något år sedan i fråga om vissa detaljbelopp. En undersökning, som skulle avse tiden från 1912, påbörjades men har på grund av mellankommande hinder måst avbrytas och hann ej slutföras till bokslutet. Undersökningen skall givetvis fullföljas och räkenskaper och fastighetsbok bringas i överensstämmelse med varandra.

Vidkommande anmärkningen att vissa redan under år 1938 avslutade arbeten upptagits som fullbordade under 1939 får styrelsen meddela, att ifrågavarande arbeten visserligen upptagits i 1938 års bokslut under konto "Förbrukade anslag i 1939 års stat" men, enär resultatet av arbetena då icke meddelats stadsfullmäktige, hava de i redogörelsen för de under 1939 fullbordade arbetena upptagits under rubriken "Nyanläggningar, fullbordade år 1939". Det är att beklaga att denna åtgärd, som vidtogs för att lämna stadsfullmäktige en redogörelse för anslagsförbrukningen beträffande tre arbeten, vilkas resultat tidigare icke rapporterats, på sätt revisorerna framhållit kommit att minska sammanlagda anslagsbristen för de under år 1939 fullbordade arbetena. Styrelsen torde emellertid senare få inkomma med begäran om täckning även för den återstående bristen. Anslutningsavgifter för transformatoranläggningen i Jakobsberg hava av misstag upptagits i redogörelsen.

Gentemot vad revisorerna anfört i fråga om vatten- och gasverksstyrelsens dispositionsrätt över inflytande anslutningsavgifter för avslutade anläggningsarbeten vill styrelsen erinra om att stadsfullmäktige i samband med budgetbehandlingen plägat bemyndiga och jämväl vid behandlingen av 1940 års budget bemyndigat styrelsen att för nya serviser och diverse mindre anläggningar använda det överskott, som uppstode genom inflytande anslutningsavgifter i de fall, där ledningar funnes anlagda och några nya anslag för dylika ej erfordrades. Styrelsens förfaringssätt är sålunda av stadsfullmäktige godkänt och har länge praktiserats.

Revisorernas påpekande att behållningen å ett anslag för visst arbete, som ej utförts i planerad omfattning, ej utan vidare bör få användas för täckande av underskott å andra anslag finner styrelsen befogad och vill i fortsättningen tillse att så ej blir fallet.

Vidkommande anmärkningen i fråga om redovisningen av tekniska verkens ofullbordade anläggningsarbeten må väl medgivas, att det av revisorerna förordade systemet med bruttoredovisning hade varit riktigare men den form redovisningen erhållit har ej på något sätt förändrat resultatet av det ifrågavarande arbetet. I årets räkenskaper har emellertid ändring vidtagits i överensstämmelse med revisorernas önskemål.

Frågan om den av revisorerna önskade omläggningen av bokföringen av anläggningsarbeten kommer att av styrelsen närmare övervägas.

Vad beträffar den påtalade bristande överensstämmelsen mellan budget och bokslut i fråga om fördelning av räntekostnader har densamma sin förkla-

N:o 111.
Ang. revision av 1939 års räkenskaper.

ring däri, att reningsverket, som i budgeten var påfört ränta enligt planen, vid bokslutet ännu ej var färdigbyggt och därför ej heller överfört till fastighetskontona. Då endast fastigheter, upptagna på fastighetskontona, pläga debiteras ränta, påfördes i stället reningsverket ränta på rörelsekapitalet.

Revisorerna hava slutligen gjort det generella påpekandet att i vissa fall tecknade försäkringsbelopp ej stämma överens med försäkringsobjektens nuvärden. Styrelsen vill för sin del medverka till att fastställa riktiga försäkringsvärden och har redan tidigare haft sin uppmärksamhet riktad på betydelsen härav.

Västerås den 9 september 1940.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom infordrat yttrande i anledning av de anmärkningar, som stadens revisorer gjort i sin revisionsberättelse för år 1939 rörande bland annat fattigvårdens räkenskaper och förvaltning får fattigvårdsstyrelsen anföra.

Beträffande påpekade smärre felaktigheter i redogörelsen över bl. a. under fattigvårdens förvaltning stående fonder, synes denna inskränka sig till att två poster om resp. 13: 12 kr. och 5: — kr., som överförts till ett särskilt räntebehållningskonto för senare utbetalning, i stället redovisats i drätselkammarens uppställning såsom utbetalda.

I anledning av revisorernas erinran emot, att "raderingar och andra ändringar förekomma på upprepade ställen i fattigvårdens huvudbok", kan genmälas, att sådana visserligen i någon mån förekomma, men kunna förklaras av den omständigheten, att bokslutet måste av vederbörande tjänsteman utföras samtidigt med andra löpande arbetsuppgifter å fattigvårdsbyrån, varför bokföringsarbetet på så sätt ofta avbrytes.

Vad beträffar anmärkningen att kontona för stadens fordringar på landstinget icke fortlöpande regleras, kan anföras, att dessa fordringar ofta äro beroende av utgången av tvist mellan styrelsen och landstinget, alternativt vårdtagaren eller försörjningspliktiga. För övrigt äro de oreglerade beloppen av obetydlig storleksordning. Reglering kommer emellertid att ske i fortsättningen i enlighet med av revisorerna uttalade önskemål.

Revisorernas anmärkning på att "även i fattigvårdsstyrelsens huvudbok förekomma omföringar emellan kontona utan motsvarande dagboksanteckning eller bokföringsverifikation", torde ha tillkommit av förbiseende, enär förekommande överföringar äro styrkta på sätt, revisorerna önska.

I kassabehållningen vid årsskiftet ingående cirka 6.000 kr. utgöra under december utbetalda ordinarie understöd, vilka avsågo januari månad 1940.

Västerås den 27 augusti 1940.

För fattigvårdsstyrelsen:

NILS BERGE,
v. ordförande.

/Axel Norén.

N:o 111.

Ang. revision av 1939 års räkenskaper.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan revisorernas berättelse avseende påpekandet av behovet av en närmare undersökning angående brandförsäkringsvärdena å fast och lös egendom remitterats till folkskolestyrelsen för yttrande, får styrelsen, under förmälan att den tid efter annan låtit justera försäkringsbeloppen, meddela, att denna fråga snarast möjligt kommer att göras till föremål för förnyad omprövning.

Västerås den 14/9 1940.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Anmodad inkomma med förklaring med anledning av stadsrevisorernas anmärkningar i revisionsberättelsen för år 1939 i vad desamma angå försäkringsvärdena å under hamnstyrelsens förvaltning stående fast och lös egendom får hamnstyrelsen meddela följande.

Efter i ärendet verkställd utredning har hamnstyrelsen konstaterat, att såväl fastigheter som bogserbåt och annan mera värdefull egendom äro försäkrade till fullt betryggande belopp. I den mån så erfordras komma under nu pågående undersökning nödiga justeringar av försäkringsbeloppen å övrig egendom att företagas.

Västerås den 6 september 1940.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Gunnar Ekberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom stadsfullmäktiges skrivelse den 22 nästlidne augusti anmodad inkomma med förklaring med anledning av de anmärkningar stadsrevisorerna i sin revisionsberättelse för år 1939 framfört beträffande försäkringen av stadens lösa och fasta egendom får planteringsnämnden anföra följande.

Vad först angår under planteringsnämndens förvaltning stående fast egendom vill nämnden framhålla, att ifrågavarande egendom — byggnaderna i stadsträdgården — år 1937 försäkrades för ett belopp av 80.000 kronor, vilket torde få anses fullt betryggande.

Redskap, vissa inventarier samt annan nämndens lösegendom är ävenledes försäkrad till sitt fulla värde genom försäkring tecknad år 1938. **N:o 111.** *Ang. revision av 1939 års räkenskaper.*

Västerås den 10 september 1940.

För planteringsnämnden:

E. BILLERT,
v. ordf.

/Gunnar Ekberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsrevisonen ifrågasatt, huruvida gällande försäkringsbrev för fast och lös egendom motsvara de värden, som under nuvarande tidsläge äro skäliga, får badhusstyrelsen, som tagit saken under övervägande, anföra följande:

Beträffande badhusbyggnaden omförsäkrades denna år 1939 till ett belopp av 450.000 kronor och vad angår badhusets lösören gjordes en omförsäkring under högkonjunkturen år 1920, då denna försäkring höjdes med över 100 %, varför vi för vår del anse, att såväl fastigheten som lösörena äro försäkrade till fullt betryggande värden.

Västerås den 10 september 1940.

Å Badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

/B. Falk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Anmodad inkomma med förklaring i anledning av de anmärkningar stadsrevisorerna i berättelsen över granskningen av 1939 års räkenskaper framställt beträffande lantegendomsnämndens förvaltning får nämnden anföra följande.

Den 28 mars 1935 anvisade stadsfullmäktige ett anslag å 4.500 kronor för utredning angående nybyggnad av ladugård å Nordanby av vilket anslag förbrukats 4.298: 58 kronor. Sistnämnda belopp har balanserats i avvaktan på beslut om byggnadens uppförande men upptogs som utgift under år 1939, sedan det konstaterats att den föreslagna ladugårdsbyggnaden numera icke vore erforderlig. Enligt stadsfullmäktiges förutnämnda beslut skulle kostnaderna förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt stadsfullmäktige kunde komma att besluta, varför uppgift om kostnaderna samt begäran om beloppets täckning bort överlämnas till stadsfullmäktige.

N:o 111.
Ang. revision av 1939 års räkenskaper.

Genom lantegendomsnämndens beslut den 12 februari 1938 reserverades av lantbrukets inkomster för under 1937 försålda nötkreatur ett belopp av 8.430 kronor för senare inköp av reaktionsfria djur. Under år 1938 inköptes dylika djur för ett belopp av 3.408: 50. Vid 1939 års ingång kvarstod således å anslaget 5.021: 50 av vilket belopp 2.780 kronor begagnades för inköp av en reaktionsfri avelstjur. Några vidare inköp erfordrades icke därefter, varför det resterande beloppet 2.241: 50 överfördes till 1939 års inkomster.

I renhållningsverkets bokföring har under rubriken "Kassamedel kontant" hämtningsavgifterna sedan flera år tillbaka redovisats på det sätt varemot revisorerna nu framfört anmärkningar. Detta förfarande har använts för att undvika den synnerligen tidsödande detaljbokföringen av c:a 2.000 utestående fordringar å hämtningsavgifter. I den mån så kan ske kommer emellertid bokföringen att omläggas på av revisorerna föreskrivet sätt.

Vad slutligen angår försäkringen av under lantegendomsnämndens förvaltning stående såväl lös som fast egendom vill nämnden framhålla, att ifrågavarande egendom städse varit och fortfarande är försäkrad till betryggande belopp.

Västerås den 2 september 1940.

För lantegendomsnämnden:

HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Anmodad inkomma med förklaring med anledning av stadsrevisorernas anmärkningar i berättelsen över granskningen av stadens räkenskaper och förvaltning för år 1939 i vad desamma angå försäkringsvärdena å under brandstyrelsens förvaltning stående egendom får styrelsen meddela, att nu företagen undersökning givit vid handen att samtlig egendom är försäkrad till betryggande belopp.

Västerås den 10 september 1940.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

Västerås 1940, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 112.

Lönenämndens förnyade yttrande ang. reglering av vissa läraretjänster vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning (Jfr. 1939 n:ris 133 och 159).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 februari 1939 har lönenämnden på anförda grunder hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för möjliggörande av blivande anslutning till Statens Pensionsanstalt godkänna ett vid skrivelsen fogat förslag till regleringshandling för fyra lärarebefattningar vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning att träda i kraft vid den tidpunkt, då anslutning av befattningarna till Statens Pensionsanstalt skedde, *att* uppdraga åt styrelsen för yrkesskolorna att hos Kungl. Skolöverstyrelsen ansöka om godkännande av regleringshandlingen *samt att* uppdraga åt lönenämnden att i samråd med skolstyrelsen inkomma med förslag till pensionsfrågans ordnande, sedan regleringen av ifrågavarande lärartjänster blivit godkänd. Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 31 augusti 1939 blev ärendet återremitterat till lönenämnden för vidare beredning. Lönenämnden upptog med anledning härav ärendet till förnyad behandling och hemställde i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 oktober 1939 att det av lönenämnden tidigare i ärendet avgivna förslaget måtte bifallas. Då ärendet vid stadsfullmäktiges sammanträde den 26 oktober 1939 företogs till förnyad behandling blev det än en gång återremitterat till lönenämnden med anledning därav att från Slöjd- och Yrkeslärarnas Riksförbund inkommit framställning att förhandlingar med förbundet måtte upptagas, innan lönefrågan för den vid yrkesskolorna anställde slöjdläraren avgjordes.

Lönenämnden vill erinra därom att den regleringshandling, som föreslogs godkänd, omfattade *dels* en lärartjänst enligt regleringshandlingens § 1 mom. a), avseende undervisning vid lärlingsskolans kurser för inträdessökande till teknisk fackskola och vid yrkesskolans kurser i elektroteknik och kurser för elektriska installatörer, *dels* två lärartjänster enligt regleringshandlingens § 1 mom. b), avseende undervisning vid lärlingsskolans avdelningar och kurser för hantverk och industri och förberedande kurser för inträdessökande till teknisk fackskola, vid verkstadsskolan för elektromekaniker och i begränsad utsträckning vid yrkesskolans kurser, *dels ock* en lärartjänst enligt regleringshandlingens § 1 mom. c), avseende undervisning vid verkstadsskolan för snickare.

Med anledning av den från Slöjd- och Yrkeslärarnas Riksförbund gjorda framställningen har lönenämnden förhandlat med förbundet om avlöningen

N:o 112. *Ang. reglering av vissa lärare-tjänster vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning.*

för befattningshavaren enligt regleringshandlingens 1 § mom. c). Samtidigt därmed fördes vissa förhandlingar angående anställningsvillkoren för slöjdlärare, slöjdlärarinnor och skolkökslärarinnor vid folkskolan. Under förhandlingarnas gång hava ingivits och åberopats ett omfattande utredningsmaterial, som lönenämnden ännu icke kunnat taga ställning till. Förhandlingarna hava vidare bibragt lönenämnden den uppfattningen att det ställer sig svårt att lösa frågan om anställnings- och avlöningsförhållandena för slöjdläraren vid yrkesskolorna utan att samtidigt hava klart för sig hur anställningsförhållandena för folkskolans slöjdlärare komma att utformas. Denna sistnämnda fråga, som i första hand ankommer på folkskolestyrelsens initiativ, är ännu icke i det läge att den kan föreläggas stadsfullmäktige. Under sista tiden har även anslutningen till verkstadsskolans kurser för snickare visat sig vara så liten att slöjdläraren icke får full sysselsättning med undervisning. Med hänsyn till anförda omständigheter har lönenämnden funnit det motiverat att beträffande reglering av slöjdlärarbefattningen vid yrkesskolorna något se tiden an. De andra i regleringshandlingen upptagna tjänsterna, beträffande vilka liknande omständigheter icke kunna åberopas, borde självständigt kunna regleras och sedermera förenas med pensionsrätt i Statens Pensionsanstalt.

Med hänvisning härtill får lönenämnden hemställa att stadsfullmäktige för närvarande ville besluta

att godkänna tidigare ingivet förslag till regleringshandling för lärarbefattningar vid stadens skolor för yrkesundervisning vad beträffar de i regleringshandlingen under § 1 mom. a) och b) omförmälda tre tjänsterna att träda i tillämpning vid den tidpunkt, då anslutning av tjänsterna till Statens Pensionsanstalt sker;

att uppdraga åt styrelsen för yrkesskolorna att hos Kungl. Skolöverstyrelsen ansöka om godkännande av regleringshandlingen beträffande nyssnämnda tre tjänster; samt

att uppdraga åt lönenämnden att i samråd med skolstyrelsen inkomma med förslag till pensionsfrågans ordnande, sedan regleringen av ifrågavarande lärartjänster blivit godkänd.

Västerås den 11 september 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 113.

Drätselkammarens skrivelse ang. bidrag till brandväsendet från Städernas försäkringsbolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 27 nästlidne september, vilken överlämnats till drätselkammaren för yttrande, har Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjod meddelat, att bolagens styrelser i enlighet med bemyndigande av respektive bolagsstämmor beslutat lämna Västerås stad för innevarande år ett bidrag om tillhopa 7.000 kronor att användas till bestridande av kostnaderna för brandförsvaret inom staden.

Drätselkammaren får med anledning härav hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med tacksamhet emottaga i skrivelsen omförmälda bidrag om 7.000 kronor; samt

att beloppet ifråga skall tills vidare reserveras för att på sätt stadsfullmäktige framdeles kunna bestämma disponeras för ändamål, som kan vara ägnat att främja utvecklingen och fulländningen av stadens brandväsende.

Västerås den 3 oktober 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Städernas Allmänna Brandstodsbolags bolagsstämma år 1931 och Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjods bolagsstämma år 1939 har bolagens styrelse bemyndigats att tillsvidare för varje år lämna bidrag till bestridandet av kostnaderna för brandförsvaret i de orter, där bolagen i någon större omfattning driva rörelse och vilka efter styrelsens beprövande äro därtill berättigade.

Styrelsen för Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjod har nu på grundval av bolagens samman-

N:o 113. *Ang. bidrag till brandväsendet från Städernas försäkringsbolag.*

lagda ansvarssumma i Edert samhälle vid utgången av nästföregående år samt inhämtade uppgifter angående samhällets egna utgifter för brandväsendet under innevarande år fastställt det Edert samhälle tillkommande bidraget

från Städernas Allmänna Brandstodsbolag till ..... 6.300 kronor,
„ Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjod till 700 „

tillsammans 7.000 kronor.

Härom har styrelsen nu velat lämna Eder meddelande, på det att omförmälda bidrag må kunna upptagas i eller tagas i beräkning vid uppgörandet av inkomst- och utgiftsstaten för nästkommande år.

Bolagen räkna med att de samhällen, vilka komma i åtnjutande av ifrågavarande bidrag, skola låta sig angeläget vara att beträffande sättet för ordnande av sitt brandförsvar i största möjliga omfattning tillmötesgå de önskemål och anvisningar, som meddelas av Kommittén för brandsläckningsväsendets ordnande i Sveriges städer och köpingar.

Styrelsen har icke velat föreskriva, på vad sätt samhällena skola handhava de lämnade bidragen, men har utgått från att de skola komma till användning för stärkande av brandförsvaret och att bidragen antingen skola upptagas såsom inkomst i brandstyrelsens stat eller fonderas för någon större nyanskaffning eller nyanläggning för brandkårens eller vattenledningens behov eller användas till bestridande av annuitet å för sådant ändamål upptaget lån.

I sinom tid vore styrelsen tacksam erhålla meddelande om det sätt, varpå ifrågavarande bidrag disponerats, ävensom utdrag av utgifts- och inkomststaten för nästkommande år, avseende brandväsendet.

Stockholm den 27 september 1940.

Städernas Allmänna Brandstodsbolag

Städernas ömsesidiga lösöreförsäkringsbolag Svitjod

C. O. Sjöberg.

N:o 114.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppläggning av ny fastighetsbok för rådhusrätten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har borgmästaren Olov Rylander i egenskap av inskrivningsdomare på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville *dels* för sin del besluta, att ny fastighetsbok för staden, inrättad enligt lösbladssystem, skall uppläggas, *dels ock* ställa för detta arbete erforderliga medel till förfogande. Med förmälan, att kostnaderna för arbetet med böckernas

N:o 114.
Ang. uppläggning av ny fastighetsbok för rådhusrätten.

uppläggande, inklusive materialkostnader, kunde beräknas till cirka 500 kronor pr månad samt att arbetet väntades kunna fullbordas under en tid av nio månader, har borgmästaren vidare hemställt om anslag för arbetets bedrivande under återstoden av innevarande år ävensom föreslagit stadsfullmäktige uttala sig angående lämpligheten att i staten för nästa år upptaga för arbetets fortsatta bedrivande erforderligt anslag.

Drätselkammaren har förehaft ärendet till behandling och vill för sin del vitsorda behovet av ny fastighetsbok. Drätselkammaren har sålunda intet att erinra emot att stadsfullmäktige för sin del besluta uppläggande av dylik bok enligt lösbladssystem. I fråga om anslag för kostnaderna anser drätselkammaren, att redan nu det anslag som beräknas för arbetets fullbordande bör lämnas, eller sålunda 4.500 kronor. Detta anslag synes kunna utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Med åberopande av vad sålunda anförts hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppläggande av ny fastighetsbok för staden enligt lösbladssystem anvisa ett belopp av 4.500 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 3 oktober 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige.

Under min tjänstgöring som inskrivningsdomare har jag funnit, att behov föreligger att upplägga ny fastighetsbok för staden. De nuvarande fastighetsböckerna äro i hög grad otidsenliga och delvis bristfälliga, vilket ofta föranleder ett onödigt och tidsödande extraarbete vid behandlingen av inskrivningsärenden. Före mitt tillträde av borgmästarebefattningen har ock min företrädare för mig uppgivit, att enligt hans åsikt ny fastighetsbok borde uppläggas, ehuru detta av skilda anledningar förut icke kunnat ske. Det kan synas olämpligt att påbörja ett sådant arbete under nu rådande kristid, då självfallet största möjliga sparsamhet bör iakttagas och endast oundgängliga utgifter för nya ändamål böra komma i fråga. Ur arbets- och kostnadssynpunkt torde det emellertid vara lämpligast att uppläggandet av ny fastighetsbok, varmed under alla förhållanden icke torde kunna anstå någon längre tid, igångsättes och, om möjligt, fullbordas under en tid, då arbetet med inskrivningsärenden icke är alltför betungande. Den stagnation, som för närvarande råder i fråga om byggnadsverksamheten, har medfört en betydande minskning av antalet sådana ärenden. Det skulle därför icke medföra någon olägenhet för det vanliga arbe-

N:o 114. *Ang. upplägg-ning av ny fastighetsbok för rådhus-rätten.*

tet å inskrivningsdomarens kansli, om jämsides härmed förekomme arbete med upplåggande av ny fastighetsbok och det biträde, som redan finnes anställt, skulle kunna ägna en del av sin tid även åt detta arbete. Likaledes skulle jag under nuvarande förhållanden medhinna att leda, övervaka och kontrollera arbetets utförande. Om, som väl är anledning att förmoda, byggnadsverksamheten åter kommer i gång och då kanske med större intensitet än någonsin tidigare, skulle ett arbete med upplåggande av ny fastighetsbok verka hindrande på det vanliga arbetet å kansliet och vice versa, i synnerhet som så gott som varje fastighet förekommer i två eller flera böcker. En särskild anledning, att redan nu påbörja arbetet med upplåggande av ny fastighetsbok är, att det kan förväntas, att stadsplanearbetet under den närmaste tiden kommer att forceras, vilket kommer att medföra en ökning av antalet ägodelnings- och inskrivningsärenden. Genom att arbetet påbörjas, vinnes genast den fördel, att nya fastigheter direkt kunna införas i de nya fastighetsböckerna och alltså icke behöva överföras från en bok till en annan. Jag anser det lämpligt att, om en omskrivning av fastighetsböckerna skall ske, fastighetsbok inrättad enligt lösbladssystem kommer till användning. I ett flertal städer pågår för närvarande arbete med upplåggande av ny fastighetsbok enligt detta system, vilket som bekant är föreskrivet för landsbygden. Genom nådigt brev den 8 mars 1940 har Kungl. Maj:t i anledning av en min framställning förordnat, att i fråga om inrättandet och förandet av ny fastighetsbok för staden vissa bestämmelser i lagen den 3 juni 1932 om upplåggande av nya fastighetsböcker för landet och i Kungl. kungörelsen den 18 november 1932 med närmare föreskrifter huru nya fastighetsböcker för landet skola inrättas och föras, skola äga motsvarande tillämpning.

På grund av vad sålunda anförts, får jag härmed hemställa, att stadsfullmäktige måtte *dels* för sin del besluta, att ny fastighetsbok för staden, inrättad enligt lösbladssystem, skall upplåggas, *dels ock* ställa för detta arbete erforderliga medel till inskrivningsdomarens förfogande.

Till upplysning angående kostnaderna för anskaffande av de nya böckerna och arbetet med deras färdigställande får jag anföra följande. I staden finnes för närvarande omkring 4000 fastigheter. För dessa fastigheter kunna beräknas åtgå omkring 30 band. Kostnaden för varje band uppgår, frånsett blad, till omkring 50 kronor. Kostnaden för erforderliga blad eller blanketter torde kunna beräknas till omkring 1000 kronor. Materialkostnaden skulle sålunda uppgå till omkring 2500 kronor. Att på förhand med någon säkerhet beräkna kostnaden för den extra arbetskraft, som erfordras för att arbetet skall kunna avslutas inom rimlig tid, låter sig knappast göra. Detta torde icke heller vara erforderligt, då arbetet, utan att resultatet därav äventyras, kan när som helst helt avbrytas eller inskränkas. Därest stadsfullmäktige besluta, att ny fastighetsbok skall upplåggas och ställa medel till förfogande härför är det min avsikt att låta det å min expedition anställda kontorsbiträdet Lily Steen, som är väl insatt i de nuvarande fastighetsböckerna, företrädesvis syssla med arbetet med bokupplåggningen och åtminstone tidvis hava anställt ett tillfälligt biträde, som under hennes ledning skulle vara behjälplig såväl med de löpande göromålen som med arbetet med bokupplåggningen. Då det arbete, som på detta sätt skulle komma att åvila fröken Steen kommer att bliva tyngre och mera krävande än hennes vanliga arbete och även medföra förlängning av den

dagliga arbetstiden, förutsätter jag, att fröken Steen under tiden för arbetet med bokuppläggningen får åtnjuta någon förhöjning i löneförmånerna. N:o 114. *Ang. uppläggning av ny fastighetsbok för rådhusrätten.*

Med hänsyn till vad sålunda anförts anser jag, att kostnaderna för ifrågavarande arbete, om detsamma bedrives på sätt jag föreslagit, inklusive materialkostnader kunna beräknas till högst omkring 500 kronor i månaden och får jag hemställa, att stadsfullmäktige ville *dels* av tillgängliga medel för innevarande år ställa ett belopp av 500 kronor per månad till mitt förfogande för angivna ändamål *dels ock* redan nu uttala sig angående lämpligheten av att i staten för instundande budgetår motsvarande belopp anslås till uppläggande av ny fastighetsbok för så lång tid under detta år, som må erfordras. Jag har anledning antaga, att hela arbetet skulle kunna fullbordas under en tid av nio månader. Västerås rådhus i borgmästareexpeditionen den 24 september 1940.

Olov Rylander.

N:o 115.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd åt Västerås Teateraktiebolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren den 25 nästlidne september har Västerås Teateraktiebolag hemställt, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att för innevarande år bevilja bolaget ett understöd, motsvarande den under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatten från föreställningar å teatern. Med anledning härav får drätselkammaren anföra följande.

Staden har alltsedan år 1929 lämnat bolaget understöd för verksamheten. Under de två första åren utgick detta understöd i form av kontant bidrag. Därefter har det utgått i form av restitution av de till staden inbetalade nöjesskattemedlen.

Av bifogade styrelseberättelse med däri intagen vinst- och förlusträkning framgår, *att* de under år 1939 influtna och till bolaget restituerade nöjesskattemedlen uppgått till 11.523 kronor 80 öre, *att* avskrivningar under året verkställts med 1.000 kronor å inventarier och med 14.000 kronor å kostnaden för teaterns restaurering, *att* återstående restaureringskostnad, 116.000 kronor, påförts fastigheten som ökat värde, *att* styrelsen har för avsikt att genom planmässig avskrivning snarast möjligt söka ytterligare nedbringa fastighetsvärdet *samt att* detta endast torde kunna ske under förutsättning av understöd från staden.

Därest bolagets framställning av stadsfullmäktige skulle bifallas, finnas medel för ändamålet disponibla. Drätselkammaren har nämligen vid uppgörande av 1940 års budget räknat med en framställning i förevarande hänseende från bolaget och under litt. 1 C 712 upptagit ett anslag om 22.000 kronor för restitution av nöjesskatt, vari den beräknade restitutionen till teaterbolaget ingår.

N:o 115. *Ang. understöd åt Västerås Teateraktiebolag.*

Med stöd av vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för år 1940 bevilja Västerås Teateraktiebolag ett understöd, uppgående till beloppet av under samma år från föreställningar å teatern influtna kommunala nöjesskattemedel att i form av restitution av sålunda inlevererad nöjesskatt påföras härför i årets stat upptaget anslag, samt

att vad bolaget sålunda under berörda år erhållit i understöd tillfullo skall återgäldas innan utdelning till aktieägarna i bolaget må ske.

Västerås den 3 oktober 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Under åberopande av tidigare gjorda framställningar och av drätselkammaren och stadsfullmäktige fattade beslut samt av bifogade styrelseberättelse får Västerås Teateraktiebolag härmed vördsamt anhålla, att drätselkammaren ville föreslå stadsfullmäktige att för år 1940 bevilja bolaget ett understöd motsvarande under samma år till stadskassan inflytande nöjesskatt från föreställningar å teatern.

Västerås den 25 september 1940.

VÄSTERÅS TEATERAKTIEBOLAG:

Axel Sundström.

Till delägarna i Västerås Teateraktiebolag.

Härmed får styrelsen överlämna berättelse över bolagets verksamhet år 1939.

N:o 115.
Ang. understöd åt Västerås Teateraktiebolag.

Verksamheten har under redgörelseåret bedrivits i ungefär samma omfattning som under år 1938. Under året har teatern varit uthyrd:

för egentliga teaterföreställningar	14	dagar
„ konserter	2	„
„ andra ändamål	5	„

Övriga dagar under säsongtid har å teatern givits biografföreställningar. Under ett flertal förmiddagar har teatern dessutom upplåtits för skolbiograf utan hyresavgift och varvid biografens maskineri kostnadsfritt ställts till förfogande.

Till följd av från Västerås stad erhållet understöd, motsvarande den nöjesskatt, som influtit från föreställningar å teatern, och uppgående till kronor 11.523: 80, har årets rörelse efter sedvanlig avskrivning med omkring 1.000 kronor å inventarierna samt en i föregående årsberättelse bebådad fortsatt avskrivning motsvarande inemot 10 % av restaureringskostnaderna under år 1938 med 14.000 kronor, resulterat i en vinst för redogörelseåret av kronor 650: 82, vartill kommer balanserade vinstmedel kr. 2.937: 89 eller tillhopa kr. 3.588: 71. Återstående del av nämnda restaureringskostnader, kr. 116.000, ingår i fastighetens i balansräkningen upptagna värde, 336.000 kronor. Emellertid är det styrelsens avsikt att successivt ytterligare söka nedbringa detta värde. Sådant är dock möjligt endast under den förutsättningen, att Västerås stad även i fortsättningen lämnar understöd åt teatern efter samma grunder, som under de senare åren.

Resultatet av bolagets ekonomiska verksamhet framgår av följande

Vinst- och förlusträkning:

Inkomster:

Ingående balans		2.937: 89
Teaterhyror		2.136: 44
Biografhyror		14.500: —
Biljetter		68: —
Nöjesskatter		11.523: 80
Foyern		106: 79
Garderobsavgifter		770: —
Belysningskonto		199: 37
	Kronor	32.242: 29

Utgifter:

Avskrivningar: å inventarierna		1.150: —
å fastigheten, ombyggnadskostn.		14.000: —
Omkostnader		6.572: 08
Räntor		6.931: 50
Balanserade vinstmedel	2.937: 89	
Årets vinst	650: 82	3.588: 71
	Kronor	32.242: 29

N:o 115.
Ang. understöd åt Västerås Teateraktiebolag.

Bolagets ekonomiska ställning vid redogörelseårets slut framgår av följande

Balansräkning:

Tillgångar:

Teaterfastigheten	336.000: —
Inventarier	2.000: —
I bank	1.009: 15
Kronor	339.009: 15

Skulder:

Aktiekapitalet	108.500: —
Västerås stads sparbank	225.000: —
Reservfonden	1.600: —
Skuld till kassaförvaltaren	320: 44
Disponibla vinstmedel	3.588: 71
Kronor	339.009: 15

Styrelsen föreslår, att bolagsstämman måtte besluta *att* fastställa balansräkningen och *att* tillgängliga vinstmedel disponeras sålunda:

till reservfonden avsättes	1.400: —
å vinst- och förlusträkningen lämnas kvarstående	2.188: 71
Kronor	3.588: 71

Västerås i april 1940.

Axel Sundström.

Martin Jonsson *Johan Svensson*

Hjalmar Thyresson *Einar Keijser*

Gösta Lundberg *Theofil Öberg*

N:o 116.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsbestämmelse i pensionsreglementena för stadens befattningshavare och arbetare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 11 nästlidne september har lönenämnden, med föranledande av en framställning i ärendet från sekreteraren i Sveriges kommunalanställdas pensionskassa, föreslagit stadsfullmäktige att antaga vissa tillägg till gällande pensionsreglementen för befattningshavare och arbetare i avsikt att åvägabringa en anpassning av pensionsreglementenas bestämmelser till de statliga ersättningar, som i vissa angivna fall nu utbetalas och som ytterligare kunna komma att beslutas. Lönenämnden har tillika på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktiges blivande beslut skulle underställas Kungl. Maj:ts prövning i vad detsamma avsåge magistratens ledamöter, polismästaren och stadsfogden samt länsstyrelsens prövning i vad detsamma avsåge polispersonalen.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, har för sin del intet att erinra emot lönenämndens förslag utan hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla, vad lönenämnden föreslagit.

Västerås den 3 oktober 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sekreteraren i Sveriges kommunalanställdas pensionskassa har, i första hand till städer med egna pensionskassor, riktat en skrivelse vari han fäst uppmärksamheten på, att respektive stads pensionsreglemente icke syntes innehålla tillfredsställande bestämmelser angående pensionernas anpassning till ersättningar, som utgå bl. a. på grund av staten åvilande ersättningsplikt. En dylik skrivelse har även kommit de kommunala myndigheterna i Västerås till handa och överlämnats till lönenämnden för övervägande. I skrivelsen framhålles bland annat att i händelse vårt land skulle komma i krig, man måste räkna med en kraftig ökning i dödlighet och invaliditetsfrekvens, vilket i sin tur kommer att medföra utomordentligt starka påfrestningar för all pensionering. För närvarande utgår från staten ersättning vid kroppsskada ådragen

N:o 116. *Ang. tilläggsbestämmelse i pensionsreglementena för stadens befattningshavare och arbetare.*

under militärtjänstgöring i fredstid i form av livräntor till invalider och till efterlevande. Förslag äro under utarbetande beträffande dylika ersättningar vid döds- och invaliditetsfall bland krigsdeltagare. Möjligen komma statliga ersättningar även att beslutas utgå till civilpersoner, som skadas i krig. Bestämmelser, innebärande en anpassning till dessa statliga ersättningar komma i händelse av krig uppenbarligen att bli av stor betydelse för städerna och böra i tid antagas. Som exempel anfördes i skrivelsen de för Sveriges kommunalanställdas pensionskassa gällande bestämmelserna, enligt vilka från egenpension, som utgår på grund av arbetsoförmåga, avdrages sjukpenning eller livränta på grund av obligatorisk försäkring för olycksfall eller yrkessjukdom eller på grund av staten åliggande ersättningsplikt. Liknande bestämmelser gälla ifråga om avdrag från familjepension.

I gällande pensionsreglementen för Västerås stads befattningshavare och för Västerås stads arbetare finnas regler om avdrag för utgående livränta från beloppet av egenpension och familjepension, men en anpassning av pensionerna till statliga ersättningar sådan som föreslås i nyssnämnda skrivelse har icke skett. Bestämmelser om avdrag för livränta återfinnas i pensionsreglementet för stadens befattningshavare i §§ 11 och 17 och i pensionsreglementet för stadens arbetare i §§ 11 och 16. Ifråga om avdrag från egenpension äro bestämmelserna för befattningshavare och arbetare av följande lydelse:

"Pensionstagare, vilken uppbär pension enligt bestämmelserna i § 2 mom. b och c samt därjämte enligt lag om olycksfall i arbete eller eljes är berättigad till livränta för varaktig oförmåga till arbete, är skyldig att, om livräntan skall utgöras av Västerås stad eller utgå på grund av försäkring, för vilken Västerås stad erlagt avgift, vidkännas avdrag å pensionen med livräntans belopp.

Har i stället för hel eller del av sådan livränta utgivits ett kapital för en gång, sker avdrag såsom om livräntan fortfarande utginge." Bestämmelserna om avdrag från familjepension för befattningshavares eller arbetares efterlevande äro av liknande lydelse.

Vid en av lönenämnden verkställd undersökning har det visat sig att en del städer med egna pensionskassor föranstaltat om en anpassning på ovan antytt sätt av pensionerna till ersättningar, som utgå på grund av staten åvilande ersättningsplikt. Så är fallet med Eskilstuna, Hälsingborg, Sundsvall och Mariestad. Lönenämnden anser att övervägande skäl tala för att även i de för Västerås gällande pensionsreglementena bestämmelser införas, som möjliggöra, att från de av staden garanterade egenpensionerna och familjepensionerna kan avdragas vad som tillkommer pensionstagaren eller dennes efterlevande på grund av staten åliggande ersättningsplikt. Bestämmelser om dylikt avdrag kunna lämpligen införas som tillägg till pensionsreglementets regler om avdrag för livränta. I § 11 av pensionsreglementet för befattningshavare och pensionsreglementet för arbetare skulle i så fall ett nytt tredje stycke införas av följande innehåll: "Pensionstagare, som uppbär pension enligt § 2 mom. b och c är vidare skyldig vidkännas avdrag å pensionen med belopp, som kan hava tillerkänts honom på grund av staten åliggande ersättningsplikt." I § 17 av pensionsreglementet för stadens befattningshavare och i § 16 av pensionsreglementet för stadens arbetare skulle erfordras ett nytt tredje stycke av följande lydelse: "Till familjepension berättigad efterlevande är dessutom skyldig vid-

N:o 116.

Ang. tilläggsbestämmelse i pensionsreglementena för stadens befattningshavare och arbetare.

kännas avdrag å pensionen med belopp, som kan hava tillerkänts den efterlevande på grund av staten åliggande ersättningsplikt."

Då beslut om avlöning och pensionering för magistratens ledamöter, stadsfogden samt polismästaren och stadsfiskalen skola underställas Kungl. Maj:t för fastställelse och dylika beslut beträffande polismännen skola underställas länsstyrelsens prövning, böra, därest stadsfullmäktige bifalla lönenämndens förslag, ändringarna i pensionsreglementet för stadens befattningshavare underställas såväl Kungl. Maj:t som Länsstyrelsen.

Med hänvisning till det anförda får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att i pensionsreglementet för stadens befattningshavare och i pensionsreglementet för stadens arbetare skall under § 11 införas ett nytt tredje stycke av följande lydelse: "Pensionstagare, som uppbär pension enligt § 2 mom. b och c är vidare skyldig vidkännas avdrag å pensionen med belopp, som kan hava tillerkänts honom på grund av staten åliggande ersättningsplikt";

att ett nytt tredje stycke skall införas i pensionsreglementet för stadens befattningshavare under § 17 och i pensionsreglementet för stadens arbetare under § 16 av följande lydelse: "Till familjepension berättigad efterlevande är dessutom skyldig vidkännas avdrag å pensionen med belopp, som kan hava tillerkänts den efterlevande på grund av staten åliggande ersättningsplikt; samt

att underställa beslutet Kungl. Maj:ts prövning i vad detsamma avser magistratens ledamöter, polismästaren och stadsfiskalen samt stadsfogden samt länsstyrelsens prövning i vad detsamma avser polispersonalen.

Västerås den 11 september 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 117.

Drätselkammarens skrivelse ang. utrustning och beväpning av bevakningspersonal vid hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 24 april 1940 har länsstyrelsen i Västmanlands län förordnat om fridlysning från och med den 28 april 1940 tillsvidare av vissa i beslutet närmare angivna områden i den s. k. gamla hamnen och djuphamnen i Västerås. Enligt berörda beslut skall det åligga Västerås stad att på lämpligt sätt inhägna de fridlysta områdena ävensom att uppsätta anslag om fridlysningen samt att anskaffa för bevakning av områdena erforderlig personal och förse densamma med uniformering och beväpning. De fridlysta områdenas inhägnande samt uppsättande av erforderliga anslag har ombesörjts av hamnförvaltningen. Bevakningen av hamnområdena har ordnats genom polismästarens försorg och drätselkammaren har gått i författning om anskaffande av uniformering och beväpning åt bevakningspersonalen. Det kan i detta sammanhang nämnas, att staden förskotterat kostnaden för bevakningspersonalens avlöning, vilken avlöning enligt uppgift från länsstyrelsen kommer att ersättas av statsmedel. Innan den nuvarande bevakningspersonalen, för ändamålet lämpade civilpersoner, kunde engageras, måste bevakningen ombesörjas av den ordinarie polispersonalen på fritid och kostnaden härför uppgick till så pass höga belopp, att det är tvivelaktigt om staten kommer att fullt ut ersätta densamma. På grund härav är det möjligt att framdeles något anslag även för detta ändamål erfordras.

Vad åter beträffar utrustningen och beväpningen av den nuvarande bevakningspersonalen begärde polisnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 24 april 1940 anslag för ändamålet med 8.000 kronor. Drätselkammaren, som emellertid ansåg att viss enklare utrustning än den föreslagna borde kunna vara tillfyllest, bordlade ärendet. Det har sedemera visat sig, att kostnaden för utrustning och beväpning uppgått till 3.784 kronor 95 öre. För denna summa ha inköpts kappor, pistoler och pistolhölster, livremmar, ammunition, polisemblem m. m. Denna kostnad, för vilken täckning saknas, har drätselkammaren funnit lämpligen böra täckas av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Med hänvisning till vad ovan anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter ställa ett belopp om 3.784 kronor 95 öre till drätselkammarens förfogande för täckande av kostnaderna för utrustning

och beväpning av bevakningspersonalen i stadens hamnar.

N:o 117.
Ang. utrustning och beväpning av bevakningspersonal vid hamnen.

Västerås den 3 oktober 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bilagda skrivelser från länsstyrelsen jämte därvid fogat protokollsutdrag får polisnämnden hemställa att stadsfullmäktige för utrustning och beväpning åt den för hamnens bevakning avsedda personalen måtte bevilja ett anslag å 8.000 kronor ävensom bemyndiga drätselkammaren att av tillgängliga medel förskottera till nämnda personal utgående avlöning.

Ifrågavarande kostnader fördela sig sålunda:

Uniformer åt 20 st. polismän à 200 kronor	4.000: —
Kappor åt 10 st. polismän	1.750: —
Beväpning och därmed sammanhängande utrustning	2.250: —
Summa kronor	8.000: —

Polisnämnden får sålunda hemställa

att stadsfullmäktige för utrustning och beväpning av för hamnens bevakning erforderlig personal måtte bevilja ett anslag å 8.000 kronor ävensom bemyndiga drätselkammaren att förskottera erforderliga medel för bevakningspersonalens avlöning.

Västerås den 24 april 1940.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Under åberopande av sin skrivelse den 22 april 1940 i fråga om eventuell fridlysning av vissa hamnområden i Västerås stad får länsstyrelsen härmed

N:o 117. *Ang. utrustning och beväpning av bevakningspersonal vid hamnen.*

meddela, att länsstyrelsen genom beslut denna dag förordnat om sådan fridlysning från och med den 28 april 1940 att gälla tillsvidare, allt på sätt framgår av närlagda utdrag av länsstyrelsens protokoll med därtill hörande kungörelse.

Rörande den för fridlysningens upprätthållande erforderliga bevakningen får länsstyrelsen härmed meddela, att, enligt upplysningar, som inhämtats från vederbörande militära myndigheter, militärmanskap icke är att för ändamålet påräkna, men att däremot ersättning av statsmedel torde kunna påräknas för avlöning till den extra polispersonal, som av staden anställes för bevakningens fullgörande.

Rörande anordnandet av denna bevakning ankommer det på stadens polischef att i samråd med länsstyrelsen därom draga försorg, för vilket ändamål ett exemplar av länsstyrelsens protokoll jämte kungörelse till honom samtidigt härmed översändes.

Västerås slott i landskansliet den 24 april 1940.

A. B. GÄRDE.

/E. Holmqvist.

N:o 118.

Beredningsutskottets m. fl. yttranden ang. inrättande av en stadsplanenämnd eller stadsplaneråd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 29 augusti 1940 till byggnadsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet för yttrande remitterat en av herr Henning samma dag väckt motion om inrättande av en stadsplanenämnd för omhänderhavande av stadsplanearbetet inom staden, får beredningsutskottet i ärendet anföra följande.

Med hänsyn till vad byggnadsnämnden och drätselkammaren anfört i sina yttranden förefaller det utskottet icke vara vare sig lämpligt eller möjligt att inrätta en stadsplanenämnd med så omfattande befogenheter, som i motionen föreslagits. Beredningsutskottet vill därför för sin del ansluta sig till byggnadsnämndens och drätselkammarens förslag att ersätta den nuvarande stadsplanekommittén med ett stadsplaneråd, bestående av sju ledamöter, valda för en tid av fyra år. För att emellertid icke den situationen skall behöva uppstå, att stadsplanerådet efter en mandattids utgång erhåller en helt ny sammansättning, vill beredningsutskottet förorda successiv förnyelse på så sätt, att av de sju första gången valda ledamöterna tre ledamöter skola avgå efter två år efter inför stadsfullmäktige verkställd lottning. I samband med inrättande av det nya stadsplanerådet böra stadsfullmäktige fatta formligt beslut om att den hittillsvarande

stadsplanekommittén skall upphöra med sin verksamhet och dess ledamöter entledigas från sina uppdrag.

N:o 118. *Ang. inrättande av en stadsplanenämnd eller stadsplaneråd.*

Beredningsutskottet hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad drätselkammaren i ärendet föreslagit med tillägg av att *dels* tre av de första gången utsedda ledamöterna i stadsplanerådet skola efter inför stadsfullmäktige verkställd lottning avgå efter två år *dels ock* den nuvarande stadsplanekommittén skall upphöra från och med den 1 januari 1941 och dess ledamöter entledigas från sina uppdrag.

Västerås den 9 oktober 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 29 augusti 1940 hava stadsfullmäktige till byggnadsnämnden, drätselkammaren och beredningsutskottet för yttrande remitterat en av herr Henning samma dag väckt motion om inrättande av en stadsplanenämnd, åt vilken skulle uppdragas att handhava stadsplanearbetet. Sedan byggnadsnämnden den 18 nästlidne september avgivit infordrat yttrande i ärendet har drätselkammaren denna dag behandlat motionen och får med anledning därav anföra följande:

Såsom byggnadsnämnden framhållit är det icke möjligt att inom ramen av gällande lagbestämmelser överflytta ansvaret för stadsplanearbetet på annan kommunal myndighet än byggnadsnämnden. Drätselkammaren är därför, i likhet med byggnadsnämnden, av den uppfattningen, att man icke skulle främja saken genom att tillskapa ytterligare ett organ för stadsplanearbetet, utrustat med de befogenheter motionären föreslagit. Då byggnadsstadgan föreskriver, att antalet ledamöter i byggnadsnämnden ej får överstiga fem, är det icke heller tänkbart att uppdela byggnadsnämnden på avdelningar, vilket annars hade kunnat utgöra en lösning. På grund härav vill drätselkammaren för sin del ansluta sig till byggnadsnämndens förslag, att stadsplaneärendena, då så av förhållandena anses påkallat, skola behandlas på särskilda sammanträden. Såvitt drätselkammaren kan bedöma frågan förefaller det som om en dylik anordning, sedd mot bakgrunden av den nyligen beslutade omorganisationen av stadsarkitektkontoret, skulle skapa garantier för ett effektivt stadsplanearbete.

Då det emellertid, såsom byggnadsnämnden framhållit, får anses vara värdefullt att vid sidan av byggnadsnämnden hava tillgång till en rådgivande nämnd i stadsplanefrågor, vill drätselkammaren även tillstyrka förslaget att den nu-

N:o 118. *Ang. inrättande av en stadsplanenämnd eller stadsplaneråd.*

varande stadsplanekommittén från och med 1 januari 1941 ersättes med ett stadsplaneråd, bestående av sju ledamöter, valda för en tid av fyra år.

Drätselkammaren ansluter sig sålunda helt till byggnadsnämndens yttrande i ärendet och hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att den föreliggande motionen icke måtte föranleda till annan stadsfullmäktiges åtgärd än att den nuvarande stadsplanekommittén från och med den 1 januari 1941 ersättes med ett *stadsplaneråd,* bestående av sju ledamöter, valda för en tid av fyra år, vars yttrande bör av byggnadsnämnden inhämtas i alla viktigare stadsplaneärenden, innan definitivt förslag av byggnadsnämnden framlägges; samt

att uppdraga åt beredningsutskottet att i samband med framläggande av förslaget till val av kommunala förtroendemän för nästkommande år inkomma med förslag till val av ledamöter i stadsplanerådet.

Västerås den 3 oktober 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige till byggnadsnämnden för yttrande remitterat herr Hennings i stadsfullmäktige väckta motion om tillsättande av en särskild stadsplanenämnd, åt vilken skulle uppdragas att omhänderhava stadsplanearbetet, får byggnadsnämnden anföra följande.

Därest motionärens avsikt varit att överflytta ansvaret för stadsplanearbetet på den föreslagna stadsplanenämnden vill byggnadsnämnden erinra därom, att detta författningsenligt icke låter sig göra. I Kungl. Maj:ts byggnadsstadga föreskrives nämligen, att det bland annat åligger byggnadsnämnden "att, då anledning därtill förekommer på grund av framställning från markägare eller eljest, till prövning upptaga frågan om antagande eller ändring av stadsplan, stomplan eller utomplansbestämmelser". Arbetet med stadsplaneringen är sålunda en byggnadsnämnden enligt lag åvilande uppgift som ej kan överflyttas på annat organ och detsamma torde icke, såsom i motionen framhålles, kunna anses vara "artskilt från byggnadsnämndens huvuduppgifter". Då det alltså icke går att avkoppla byggnadsnämnden från stadsplanearbetet skulle en eventuellt tillsatt stadsplanenämnd med de befogenheter motionären vill tillägga densamma under alla omständigheter vara beroende av byggnadsnämnden för framläggande av de förslag, denna nämnd kan hava utarbetat. Byggnads-

N:o 118.
Ang. inrättande av en stadsplanenämnd eller stadsplaneråd.

nämnden vill icke förneka att under tider av livlig byggnadsverksamhet, såsom t. ex. under de senaste åren, vissa svårigheter förefunnits att jämte de många byggnadsärendena även på ett tillfredsställande sätt handlägga stadsplaneärendena; och byggnadsnämnden är fullt införstådd med motionärens önskan att skapa former för ett effektivare stadsplanearbete. Emellertid är nämnden icke övertygad om att rätta lösningen är den i motionen föreslagna. Bland landets städer är det väl egentligen endast Stockholm, där stadsplaneärendena sortera under en särskild stadsplanenämnd, dock med den inskränkningen att den formella behandlingen av stadsplaneärendena fortfarande tillkommer byggnadsnämnden. Det har, enligt uttalande från sakkunnigt håll, visat sig att denna uppdelning av stadsplanearbetet mellan stadsplanenämnden såsom det positivt arbetande organet och byggnadsnämnden såsom den mera passiva, huvudsakligen med formella befogenheter utrustade myndigheten åstadkommit splittring i arbetet. I den nya plan, som uppgjorts för kommunalförvaltningens omorganisation i Stockholm och som tillstyrkts av stadskollegiet har också föreslagits att stadsplanearbetet skall återföras till byggnadsnämnden, vilken, under förutsättning att erforderliga författningsändringar genomföras, skall uppdelas på två avdelningar, en för stadsplaneärenden och en för byggnadsärenden. Mot bakgrunden av de erfarenheter, som gjorts i Stockholm, förefaller det byggnadsnämnden mindre välbetänkt att i Västerås tillskapa ett speciellt organ för stadsplanearbetet vid sidan av byggnadsnämnden. Det torde icke kunna undvikas att vissa slitningar komma att göra sig gällande, då två organ skola med olika befogenheter handlägga stadsplaneärendena och det är att befara att arbetet i stället för att befrämjas härigenom blir lidande. Den myndighet, som har överinseendet över bebyggelsen, bör rimligtvis icke betagas rätten att även på ett förberedande stadium deltaga i stadsplaneringen. Genom den nya organisation ifråga om stadens tekniska ledning som är föreslagen och som byggnadsnämnden hoppas snarast skall kunna genomföras har ansvaret för stadsplanearbetet lagts på stadsarkitekten. Det är med hänsyn till arkitektens ändrade tjänstgöringsförhållanden och i betraktande av den arbetshjälp, som byggnadsnämnden får tillfälle att ställa till hans förfogande, anledning antaga att dels stadsplanearbetet skall kunna bedrivas så effektivt som möjligt och dels de förslag som framläggas skola vara baserade på grundliga förundersökningar och förhandsdiskussioner med myndigheter och enskilda, som av stadsplanen beröras, vilket givetvis i icke ringa mån kommer att underlätta stadsplanemyndighetens handläggning av ärendena. För att byggnadsnämnden på ett effektivare sätt skall kunna handlägga stadsplaneärendena har nämnden för avsikt att, då förhållandena därtill giva anledning, handlägga dessa ärenden på särskilda sammanträden, då övriga ärenden icke skulle behandlas. Byggnadsnämnden är övertygad om att en dylik anordning är ägnad att underlätta stadsplaneärendenas behandling inom nämnden.

För byggnadsnämnden har det varit av värde att hos den hittillsvarande stadsplanekommittén kunna inhämta yttrande och råd på ett förberedande stadium i stadsplanearbetet. En dylik rådgivande nämnd synes alltjämt böra bibehållas. Byggnadsnämnden delar emellertid motionärens uppfattning att denna nämnd lämpligen bör väljas efter samma grunder, som tillämpas beträffande andra nämnder och styrelser inom stadens förvaltning samt utses så att olika hithörande intressen bliva företrädda. Det synes byggnadsnämnden därför ända-

N:o 118. *Ang. inrättande av en stadsplanenämnd eller stadsplaneråd.*

målsenligt att den nuvarande stadsplanekommittén ersättes med en nämnd, förslagsvis kallad stadsplanerådet, i vilket ledamöterna utses för t. ex. fyra år i sänder, ävensom att i samband härmed föreskrives att byggnadsnämnden i fråga om alla viktigare stadsplaneärenden skall hava att på ett förberedande stadium inhämta stadsplanerådets yttrande. Stadsplanerådet synes böra bestå av sju ledamöter.

Med hänvisning till det sålunda anförda får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att herr Hennings motion icke måtte föranleda till annan stadsfullmäktiges åtgärd än att den nuvarande stadsplanekommittén ersättes med ett stadsplaneråd, bestående av sju ledamöter, valda för en tid av fyra år, vars yttrande bör av byggnadsnämnden inhämtas i alla viktigare stadsplaneärenden, innan definitivt förslag av byggnadsnämnden framlägges.

Västerås den 18 september 1940.

För byggnadsnämnden:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt det för Stadsfullmäktige framlagda förslaget till omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna skall handhavandet av stadsplanearbetet åvila byggnadsnämnden.

Byggnadsnämnden har emellertid vid tider för livlig byggnadsverksamhet en så omfattande arbetsbörda att den ej har möjlighet att ägna den omsorg och det intresse åt stadsplanearbetet som är erforderligt.

Då stadsplanearbetet, särskilt vad Västerås vidkommer, därtill är en synnerligen omfattande uppgift och enär detsamma är artskilt från byggnadsnämndens huvuduppgifter, kan det anses påkallat att stadsplanearbetet bör utgöra föremål för ett särskilt organs verksamhet.

Redan för snart 40 år sedan stod detta klart för de ledande inom staden och år 1902 tillsatte stadsfullmäktige en stadsplanekommitté, som fick i uppdrag att handhava stadsplanearbetet. Denna kommitté är fortfarande i verksamhet men har i avsaknad av instruktioner och till följd av förändrade förhållanden en oklar ställning i fråga om befogenheter i stadsplanefrågor och ansvaret för dessa.

En stadsplanekommitté tillsatt på obestämd tid torde emellertid icke vara rätta formen för det organ som skall omhänderhava stadsplanearbetet. Den

N:o 118.
Ang. inrättande av en stadsplanenämnd eller stadsplaneråd.

nuvarande kommittén bör ersättas med en nämnd, där ledamöterna väljas efter samma grunder som tillämpas för andra nämnder och styrelser inom stadsförvaltningen och så att olika intresseområden -- byggnadstekniska, ekonomiska, kulturhistoriska, estetiska, trafiktekniska, sanitetstekniska — bli representerade, vilka intressen svårligen kunna inrymmas inom den fåtaligt sammansatta byggnadsnämnden.

Stadsplanenämnden bör bestå av 7 möjligen 9 ledamöter, valda på 4 år, samt lämpligt antal suppleanter. Nämnden bör inom sig utse ett arbetsutskott om 3 ledamöter som mellan nämndens sammanträden i samarbete med chefstjänstemännen leder stadsplanearbetet och främjar dettas snabba fortskridande.

Under åberopande av vad som framhållits får jag hemställa att stadsfullmäktige ville besluta att i samband med omorganisationen av chefstjänstebefattningarna ersätta stadsplanekommittén med en stadsplanenämnd och att uppdraga åt denna att omhänderhava stadsplanearbetet.

Västerås den 28 augusti 1940.

Carl Henning.

N:o 119.

Beredningsutskottets yttrande ang. ordningsstadgande om anmälningsskyldighet för resande m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan magistraten genom resolution den 24 nästlidne september infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av ett hos länsstyrelsen väckt förslag till särskilt ordningsstadgande för Västerås stad angående anmälningsskyldighet om resande m. m. samt stadsfullmäktige den 26 samma månad remitterat handlingarna i ärendet till beredningsutskottet för förberedande utlåtande, får utskottet anföra följande.

Då polismyndigheten angivit behov föreligga av utökad anmälningsskyldighet om resande inom staden har beredningsutskottet för sin del intet att erinra emot att föreskrift härom införes i den särskilda ordningsstadgan för Västerås. Det föreliggande förslaget till särskilt ordningsstadgande har av utskottet granskats och föranlett erinran i två avseenden.

Enligt stadgandets ingress skall anmälningsskyldighet åligga "envar som inom Västerås stad med ytterområde mot hyra lämnar bostad åt resande". Beredningsutskottet anser att bestämningen av området för stadgandets tillämpning är för vag och föreslår för sin del att anmälningsskyldighet ålägges "envar, som inom *Västerås stads område* mot hyra lämnar bostad åt resande".

N:o 119.
Ang. ordningsstadgande av anmälningsskyldighet för resande m. m.

Sista stycket av stadgandet innehåller straffbestämmelser. Då emellertid stadgandet är avsett att införas i den särskilda ordningsstadgan för Västerås och i densammas 32 § finnas införda motsvarande straffbestämmelser för överträdelse av stadgans föreskrifter, finner beredningsutskottet den särskilda straffbestämmelsen överflödig.

Därest länsstyrelsen utfärdar föreskrift om utökad anmälningsskyldighet om resande synes stadgandet härom lämpligen böra såsom en särskild paragraf insättas i den särskilda ordningsstadgan för Västerås mellan nuvarande 29 och 30 §§.

Med hänvisning till det anförda får beredningsutskottet hemställa

att stadsfullmäktige ville förklara sig icke hava något att erinra emot att länsstyrelsen utfärdar särskild föreskrift om utökad anmälningsskyldighet om resande inom Västerås stad i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag och med iakttagande av vad beredningsutskottet härovan föreslagit.

Västerås den 9 oktober 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Vördsamt yttrande.

Det synes önskvärt, att anmälningsskyldighet i förevarande avseende stadgas. Bestämmelser härom torde lämpligen kunna utfärdas såsom tillägg till den särskilda ordningsstadgan för Västerås eller genom infogande av en ytterligare § i denna. Förslag till bestämmelser bifogas.

Västerås i landsfogdens expedition den 21 september 1940.

REINHOLD GRATTE.

Förslag till särskilt ordningsstadgande för Västerås.

Envar som inom Västerås stad med ytterområde mot hyra lämnar bostad åt resande åligger att senast dagen efter den, då bostaden tagits i begagnande, å polisstationen avlämna skriftlig anmälan därom, innehållande uppgift om bostadens belägenhet, den resandes fullständiga namn, födelsetid, yrke och

N:o 119.
Ang. ordningsstadgande av anmälningsskyldighet för resande m. m.

hemvist samt de personer som åtfölja den till vilken bostaden upplåtits och där erhålla härbärge ävensom om dagen för vederbörande personers inflyttning. Då resande flyttar till annan bostad inom staden, utan att under tiden hava blivit där mantalskriven, bör anmälan därom i ovan stadgad ordning göras av den som den nya bostaden upplåtit.

Ingen må undandraga sig att lämna de upplysningar som för sålunda föreskriven anmälan erfordras; och skall hyresvärd, då upplysning vägras, därom till kriminalpolisen göra anmälan.

Den som hos sig hyser resande är skyldig att därom till polismyndigheten vid anfordran muntligen avlämna nödiga upplysningar.

Såsom resande anses här envar som uppehåller sig i staden utan att vara där mantalskriven.

Beträffande anmälningsskyldigheten för den som driver sådan rörelse som omförmäles i Kungl. stadgan angående hotell- och pensionatrörelse den 8 juni 1917 eller för den som mot eller utan vederlag i sin bostad eller annan lägenhet hos sig mottager utlänning till härbärgerande gäller vad därom finnes särskilt stadgat.

Förseelse mot vad ovan stadgats straffas, då allmän lag eller författning icke är tillämplig, med böter från och med två till och med etthundra kronor.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Enligt 34 § i Kungl. stadgan den 8 juni 1917 angående hotell- och pensionatsrörelse skall innehavaren av eller föreståndaren för hotell eller pensionat vid resandes ankomst omedelbart avfordra honom uppgift om fullständigt namn, yrke eller titel, födelseort och hemort. Av resande utlänning skall uppgift om hans nationalitet och födelsetid samt den ort inom riket varest han senast uppehållit sig jämväl avfordras honom. Uppgifterna skola införas i en liggare, som skall hållas tillgänglig för närmaste polismyndighet. Därjämte föreskrives i 35 § samma stadga, att innehavare av eller föreståndare för dylikt företag skall, om polismyndighet finnes å platsen, dagligen å tid, som polismyndigheten bestämmer, till denne ingiva skriftlig anmälan rörande de resande, som under det senaste dygnet ankommit till hotellet eller pensionatet.

När det gäller övervakning av svenska medborgare ur de synpunkter, säkerhetstjänsten representerar, är den i hotellstadgan ålagda skyldigheten om anmälan en uppenbar tillgång. Emellertid skall stadgan utom i visst fall jämlikt bestämmelse i densammas 4 § icke tillämpas beträffande meddelade föreskrifter om kontroll av andra resande än utlänningar, därest för drivande av rörelsen ifråga användes byggnad eller lägenhet, som innehåller högst fyra för gästers härbärgerande avsedda rum och icke är avsedd för mottagande samtidigt av flera gäster än åtta. För den skull vore det synnerligen lämpligt, därest bestämmelserna i hotellstadgan kunde kompletteras så att anmälningsskyldighet förelåge även i de fall, som nu falla utanför stadgans tillämpning. Jämligt 20 § ordningsstadgan för rikets städer har länsstyrelse möjlighet, att då länsstyrelse finner ny eller ytterligare föreskrift för stad i avseende å allmänna ordningen därstädes vara av behovet påkallad, upprätta förslag till föreskrift och efter stadsfullmäktiges och magistratens hörande, i ämnet förordna.

N:o 119. *Ang. ordningsstadgande av anmälningsskyldighet för resande m. m.*

Poliskammaren får med anledning av det sagda hemställa, att Länsstyrelsen måtte taga under övervägande, huruvida förordnande i berörda ämne bör ifrågakomma.

Från landsfogden Henrik Enhörning anländ skrivelse samt avskrifter i hithörande delar av för dels Örebro stad, dels ock Kumla municipalsamhälle utfärdade särskilda ordningsstadgor biläggas.

Västerås i poliskammaren den 10 september 1940.

Helge Hellekant.

N:o 120.

Beredningsutskottets yttrande ang. utsträckt tid för öppethållande av kiosken vid järnvägsstationen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för yttrande överlämnats en av Aktiebolaget Svenska Pressbyrån gjord framställning att tills vidare få hålla tidningskiosken vid Västerås järnvägsstation öppen alla dagar mellan klockan 6 och klockan 22 för försäljning av konfektyrer, alkoholfria drycker, färsk frukt, tryckta skrifter, tändstickor, tobaksvaror och mindre pappersartiklar. Beredningsutskottet får med anledning härav anföra.

Enligt butikstängningslagen må butik, vartill även kiosk räknas, hållas öppen söckendagar från klockan 8 till klockan 19, och vissa i lagen närmare angivna butiker må dessutom hållas öppna under kortare tid på sön- och helgdagar. Magistraten må emellertid under i lagen angivna förutsättningar lämna tillstånd till öppethållande under annan tid. Så t. ex. må tillstånd lämnas till utsträckt affärstid då det gäller försäljning i direkt anslutning till station för bl. a. järnvägstrafik i den utsträckning, som kan anses betingad av de resandes behov. Tillståndet må dock i regel avse försäljning endast av konfektyrer, alkoholfria drycker, färsk frukt, levande blommor, tryckta skrifter, tändstickor, tobaksvaror, mindre pappersartiklar och lagad mat.

Med hänvisning härtill får beredningsutskottet meddela, att utskottet för sin del icke har något att erinra emot den föreliggande framställningen. Utskottet hemställer därför att stadsfullmäktige ville besluta

att hos magistraten tillstyrka Aktiebolaget Svenska Pressbyråns ansökning om utsträckt tid för öppethållande av kiosken vid järnvägsstationen i Västerås.

Västerås den 9 oktober 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 121.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag till barnträdgårdsverksamheten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bifogade skrivelse från styrelsen för Västerås barn- och ungdomsinstitutioner med hemställan om anslag med 480 kronor för att bereda plats åt vissa barn i de privata barnträdgårdarna i staden, får drätselkammaren härmed för sin del tillstyrka framställningen och sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter ställa ett belopp av 480 kronor till styrelsens förfogande för angivet ändamål.

Västerås den 17 oktober 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den av stadsfullmäktige den 25 april innevarande år tillsatta styrelsen för ordnande av bl. a. barnträdgårdsverksamhet startade den 16 september i Arbetsstugans lokaler i Herrgärdsskolans annex två barnträdgårdsavdelningar.

Normalt bör ingen dylik avdelning omfatta mer än 25 barn, men till följd av det stora intresset för verksamheten — 120 anmälningar vid anmälningstidens utgång och senare ytterligare ett tiotal — ha avdelningarna ökats ut till resp. 27 och 28 barn. Av de övriga anmälda nödgades styrelsen låta 4-åringarna stå över men vidtog däremot åtgärder för att bereda de övriga plats i de två privata barnträdgårdar, som finnas i staden. Barnen skulle därvid betala samma avgift, som de haft att erlägga till den kommunala barnträdgården (3, 5 eller 10 kr.), därest de kunnat beredas plats där, medan styrelsen skulle erlägga skillnaden mellan nämnda avgift och den i de privata barnträdgårdarna utdebiterade (12, resp. 10 kr. pr barn och månad). Sammanlagt 30 barn kunna på detta sätt beredas möjlighet att deltaga i de privata barnträdgårdarnas verksamhet, och kostnaderna härför belöpa sig till c:a 160 kr. pr månad. Då höstterminen omfattar tre månader, skulle sammanlagt 480 kr. behövas.

Med hänvisning till vad ovan anförts och under framhållande av det önsk-

N:o 121. *Ang. tilläggsanslag till barnträdgårdsverksamheten.*

värda i att även dessa 30 barn måtte få möjlighet att deltaga i barnträdgårdsverksamheten hela höstterminen får styrelsen hemställa

att stadsfullmäktige måtte ställa 480 kr. till styrelsens förfogande för täckande av den skillnad som uppstår mellan summan av barnens avgifter och summan av de i de privata barnträdgårdarna debiterade.

Västerås den 10 oktober 1940.

För Västerås barn- och ungdomsinstitutioner

FRITZ SVANSTRÖM.

/Svea Sandberg.

N:o 122.

Drätselkammarens skrivelse ang. understöd ur Hallanderska fonden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren den 9 innevarande oktober har ingenjören J. W. Hallander hemställt att för år 1941 komma i åtnjutande av understöd ur fröken Maria Hallanders donationsfond.

Drätselkammaren vill till en början erinra därom, att stadsfullmäktige tidigare beviljat ingenjör Hallander understöd ur fonden, nämligen med 400 kronor för sista halvåret 1936 och med 800 kronor för ett vart av åren 1937, 1938, 1939 och 1940. Såsom skäl härför har åberopats, att ingenjör Hallander vore brorson och närmaste arvinge till testator och i behov av ekonomisk hjälp, samt att stadsfullmäktige tidigare i sådana fall, där nära släktingar till testator varit i behov av hjälp, plägat bevilja understöd, även om beslut härom icke stått i full överensstämmelse med testamentets föreskrifter.

Med hänsyn härtill och då sökanden synes vara i behov av ekonomiskt bistånd får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att av avkastningen av Maria Hallanders donationsfond tilldela ingenjören J. W. Hallander ett understöd för år 1941 med 800 kronor att utbetalas kvartalsvis två månader i efterskott.

Västerås den 17 oktober 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 123.

Drätselkammarens skrivelse ang. reparation av en folkskollärarebostad.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan folkskolestyrelsen i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om anslag med 3.500 kronor för reparation av lärarbostaden vid Lundby kyrkskola, får drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, tillstyrka framställningen och sålunda föreslå, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ifrågavarande ändamål anslå 3.500 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

Västerås den 17 oktober 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av att ny innehavare av ord. folkskollärartjänsten vid Lundby kyrkskola tillsatts med tillträde den 1/1 1941 har laga syn på tjänstebostaden därstädes hållits. Vid synen påvisades framträdande brister å lägenheten i kök och samtliga bostadsrum samt kapprum. Sålunda visade det sig erforderligt med målning och tapetsering, omläggning av golv, skåp och diskbänk i köket, nya elektriska ledningar m. m. Kostnaden härför har beräknats till 3.500 kr. Då praktiska skäl tala för lämpligheten av att nämnda reparation kommer till utförande i höst, medan lägenheten står oanvänd, får folkskolestyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige behagade bevilja ett anslag av kr. 3.500: — för ändamålet ifråga.

Västerås den 7/10 1940.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Em. Granér.

N:o 124.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av befattningen som förare av socialregistret på ordinarie stat.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 innevarande oktober har fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt om inrättande å fattigvårds- och barnavårdsbyrån av en ordinarie befattning som förare av socialregistret samt att tjänsten ifråga placerades i 18. lönegruppen av stadens lönestat.

Lönenämnden har i häröver den 8 samma månad avgivet utlåtande tillstyrkt befattningens inrättande från 1 januari 1941.

Efter behandling av ärendet får drätselkammaren för sin del tillstyrka framställningen. Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla fattigvårdsstyrelsens av lönenämnden tillstyrkta framställning; samt

att bemyndiga fattigvårdsstyrelsen att i vederbörlig ordning tillsätta befattningen.

Västerås den 17 oktober 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 3 oktober 1940 har fattigvårdsstyrelsen hemställt om inrättande av en ordinarie befattning såsom socialregisterförare och att denna tjänst inrymmes i 18. lönegruppen av gällande lönestat. Lönenämnden, till vilken ärendet för yttrande remitterats, får anföra följande.

Vid sin behandling av en föregående framställning i samma ärende (stadsfullmäktiges handlingar 1939 nr 163) ifrågasatte nämnden bland annat, huruvida icke förandet av registret kunde kombineras med annan tjänst. Nämnden ansåg det då också vara lämpligt att avvakta resultatet av pågående utredning på socialvårdens område. Av fattigvårdsstyrelsens föreliggande skrivelse framgår, att några som helst möjligheter att anlita redan anställd personal för ifrågavarande arbete icke förefinnas utan att det är oundgängligen nödvändigt,

att särskild socialregisterförare finnes. Vidare meddelar styrelsen, att socialvårdskommitténs arbete visserligen ännu icke slutförts men att registret med stor sannolikhet komme att vidare utbyggas efter samma riktlinjer som nu.

N:o 124. *Ang. uppförande av befattningen som förare av socialregistret på ordinarie stat.*

Med hänsyn till vad styrelsen sålunda anfört och då arbetet med registret ständigt vuxit från dess tillkomst den 1 januari 1937 finner lönenämnden det skäligt, att befattningen såsom förare av socialregistret överföres på ordinarie stat. Den nuvarande registerföraren har ett årligt arvode av 2.400 kronor. Det är lämpligt att den nya befattningen placeras i 18. lönegruppen, där begynnelselön är 2.400 kronor.

På grund av vad som anförts hemställer lönenämnden, att stadsfullmäktige måtte besluta

att vid fattigvårds- och barnavårdsbyrån från och med den 1 januari 1941 inrättas en ordinarie befattning såsom förare av socialregistret, samt

att denna befattning placeras i 18. lönegruppen av gällande lönestat.

Västerås den 8 oktober 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I enlighet med stadsfullmäktiges uppdrag har fattigvårdsstyrelsen från och med 1 januari 1937 jämlikt lag om socialregister den 20 mars 1936 inrättat och ombesörjt förandet av sådant register. Registret innesluter såväl statlig, kommunal och enskild hjälpverksamhet. Särskilt genom tillkomsten av en hel del nya hjälpformer, såsom bl. a. bidragsförskott, barnbidrag, mödrahjälp, moderskapspenning och familjebidrag har registrets arbete betydligt ökat. Antalet registrerade utgör numera omkring 10.000. Att kombinera arbetet med annan tjänst, varom lönenämnden i sitt yttrande till stadsfullmäktige den 9 okt. 1939 önskat utredning, är därför så långt ifrån möjligt, som det blivit nödvändigt för fattigvårdsstyrelsen att, på grund av arbetets anhopning, anställa biträde åt registerföraren. Sådant biträde torde även i fortsättningen bliva permanent erforderligt. Någon omläggning av socialregistret är med all sannolikhet inte att vänta genom det resultat, vartill socialvårdskommittén framdeles kan komma. Tvärtom torde det komma att ännu mer utbyggas efter nu tillämpade principer. De arbetsuppgifter, som falla inom ramen av registrets verksamhetsområde, äro sålunda stadda i ökning och kräva en väl kvalificerad förare, om registret skall fylla sitt ändamål. Det är därför av vikt, att tjänsten får en sådan karaktär, som möjliggör, att lämplig kraft erhålles och behålles.

N:o 124.
Ang. uppförande av befattningen som förare av socialregistret på ordinarie stat.

Fattigvårdsstyrelsen får under anförande härav ånyo hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att å fattigvårds- och barnavårdsbyrån inrättas en ordinarie befattning som förare av socialregistret samt att denna tjänst inrymmes i 18 lönegruppen av Västerås stads lönestat.

Västerås den 3 oktober 1940.

För fattigvårdsstyrelsen:

GÖSTA SJÖBERG,

/Axel Norén.

N:o 125.

Drätselkammarens skrivelse ang. instruktioner för de högre befattningshavarna vid tekniska verken, löneregler för föreståndaretjänsten och ändring av styrelsens över verken benämning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till drätselkammaren har för yttrande överlämnats upprättat förslag till instruktion för överingenjören, driftsingenjörerna samt kamreraren i Västerås stads tekniska verk ävensom vatten- och gasverksstyrelsens skrivelse den 1 oktober 1940 med hemställan, att stadsfullmäktige ville antaga instruktionsförslaget, bestämma avlöningen till de i instruktionen omförmälda tjänstemännen enligt styrelsens förslag ävensom bemyndiga styrelsen att vidtaga åtgärder för den nya organisationens snara genomförande.

Drätselkammaren har med anledning härav förehaft ärendet till behandling, varvid även lönenämndens utlåtande förelåg. En granskning av det föreliggande instruktionsförslaget har icke föranlett någon erinran från drätselkammarens sida. Ej heller har drätselkammaren något att invända mot de av vatten- och gasverksstyrelsen föreslagna lönerna för befattningarna. Den föreslagna organisationen innebär icke, såsom även styrelsen framhållit, några större avvikelser från nu gällande, men det synes drätselkammaren innebära en given fördel, att instruktioner nu utfärdats för de viktigaste befattningarna på tekniska verken. Styrelsens förslag att hädanefter benämna vatten-, gas- och elektricitetsverken Västerås stads tekniska verk ävensom att styrelsen skall

kallas styrelsen för Västerås stads tekniska verk vill drätselkammaren för sin del tillstyrka.

Drätselkammaren vill sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla vad vatten- och gasverksstyrelsen i sin skrivelse den 1 oktober 1940 föreslagit.

Västerås den 17 oktober 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 125.

Ang. instruktioner för de högre befattningshavarna vid tekniska verken, lönereglering för föreståndaretjänsten och ändring av styrelsens över verken benämning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till lönenämnden har för yttrande remitterats en från vatten- och gasverksstyrelsen till stadsfullmäktige ställd skrivelse av den 1 oktober 1940 med överlämnande av förslag till instruktion för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk.

Nämnden får nu meddela, att den tagit del av det föreliggande förslaget och att den för sin del intet har att erinra emot detta eller emot styrelsens framställning i övrigt.

Lönenämnden hemställer för den skull, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla vatten- och gasverksstyrelsens framställning i ärendet.

Västerås den 8 oktober 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av att föreståndaren för Västerås stads vatten-, gas- och elektricitetsverk under innevarande höst uppnår pensionsåldern och sålunda skall avgå från sin befattning har redan förliden vår inom vatten- och gasverksstyrelsen frågan om befattningens återbesättande upptagits till behandling. Då samtidigt pågick en utredning om ändrad organisation för stadsarkitekts-,

N:o 125.
Ang. instruktioner för de högre befattningshavarna vid tekniska verken, lönereglering för föreståndaretjänsten och ändring av styrelsens över verken benämning.

byggnads- och stadsingenjörskontoren vilken utredning kunde väntas även komma att beröra området för styrelsens verksamhetsområde samt då det ansågs påkallat att underkasta den nuvarande organisationen av verken en översyn, uppdrog styrelsen, i samförstånd med drätselkammaren, åt en kommitté, bestående av representanter för styrelsen och drätselkammaren, att utreda frågan och inkomma med härav föranlett förslag. Ledamöter i kommittén hava varit, från drätselkammaren byggmästaren Fritz Eklund, kamreraren Carl Th. Ericson och drätseldirektören Th. Öberg och från vatten- och gasverksstyrelsen överingenjören Carl Henning, statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger och muraren Martin Hellblom. Till fullgörande av sitt uppdrag hava kommitterade till vatten- och gasverksstyrelsen överlämnat förslag till instruktion för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk ävensom en den 23 september 1940 dagtecknad skrivelse med närmare motivering till instruktionsförslagen. Vatten- och gasverksstyrelsen, som förehaft kommitterades förslag till behandling, får i ärendet anföra följande.

Det föreliggande instruktionsförslaget ansluter sig i huvudsak till gällande organisation. I likhet med kommitterade har styrelsen icke funnit anledning föreligga att i princip föreslå någon ändring härutinnan, särskilt som den redan av stadsfullmäktige godkända organisationen av stadsarkitekt-, byggnads- och stadsingenjörskontoren förutsätter, att skötseln av vatten-, gas- och elektricitetsverken med tillhörande anläggningar fortfarande skall handhavas av vatten- och gasverksstyrelsen och dess tjänstemän. Som föreståndare och chef har föreslagits en överingenjör med utbildning inom elektrotekniska facket, vilket ansetts motiverat därav, att elektricitetsverket ekonomiskt är det mest betydande av de olika anläggningarna. En kunnig elektrotekniker torde, särskilt om han tidigare innehaft anställning inom kommunala tekniska verk, utan större svårighet kunna bliva insatt även i övriga grenar av verksamheten. Såsom av instruktionsförslaget framgår har överingenjören tillagts stort ansvar och stora befogenheter. En stor del av vad instruktionen innehåller beträffande överingenjörens åligganden innebär en kodifiering av vad som gällt hittills utan att särskilda instruktionsbestämmelser härom funnits. Den gällande instruktionen för föreståndaren är nämligen fastställd 1906 och utvecklingen under den tid som förflutit därefter har givetvis gjort densamma i många avseenden omodern.

De föreslagna driftsingenjörerna motsvara de nuvarande assistenterna, en för elektricitetsverket med tillhörande arbeten och anläggningar och en för vatten-, gas- och avloppsledningarna med tillhörande arbeten och anläggningar. Då hittills instruktion för dessa tjänstemän saknats, har dylik instruktion nu uppgjorts.

Kamreraren slutligen har icke ansetts kunna undvaras med hänsyn till omfattningen och betydelsen av verkens kontorsarbete. Då emellertid för kamrerstjänsten icke funnits utfärdad någon instruktion har förslag till dylik även utarbetats.

De sålunda av kommitterade utarbetade instruktionerna hava, med vissa smärre redaktionella ändringar, som införts i det för stadsfullmäktige nu framlagda förslaget, vunnit vatten- och gasverksstyrelsens gillande, varför styrelsen, i den förvissningen att den föreslagna organisationen i praktiken skall visa sig fylla de förväntningar styrelsen ställer på densamma, får hemställa om stadsfullmäktiges godkännande av instruktionerna.

N:o 125.
Ang. instruktioner för de högre befattningshavarna vid tekniska verken, lönereglering för föreståndaretjänsten och ändring av styrelsens över verken benämning.

Vidkommande lönerna för de olika befattningshavarna hava kommitterade föreslagit överingenjörstjänsten inplacerad i 57. lönegraden med begynnelselön av 12.600 kronor och slutlön av 14.472 kronor. I likhet med kommitterade har vatten- och gasverksstyrelsen ansett att lönen för överingenjören icke lämpligen kan sättas högre än vad stadsfullmäktige nyligen beslutat för byggnadschefen och får sålunda för sin del tillstyrka den föreslagna lönen. Avlöningen till driftsingenjörerna och kamreraren har föreslagits utgå med samma belopp som hittills eller enligt 43. lönegruppen med begynnelselön av 7.140 kronor och slutlön av 8.256 kronor. Även härutinnan biträder vatten- och gasverksstyrelsen kommitterades förslag.

Den föreslagna organisationen anser styrelsen böra träda i kraft snarast möjligt. Då det emellertid torde dröja någon tid innan ny överingenjör blivit utsedd och tillträtt tjänsten förefaller det styrelsen lämpligt att tidpunkten fastställes till 1 januari 1941.

Slutligen vill styrelsen i samband med de härovan avhandlade instruktionsfrågorna föra fram frågan om styrelsens och under densamma sorterande institutioners benämning. Det hittills använda namnet har varit vatten-, gas- och elektricitetsverken och styrelsen har kallats vatten- och gasverksstyrelsen. Det synes styrelsen lämpligt att nu officiellt sanktionera det namn som ofta på sista tiden i praktiken använts, nämligen *Västerås stads tekniska verk* samt *styrelsen för Västerås stads tekniska verk.*

Med hänvisning till det anförda får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga bifogade förslag till instruktion för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk att träda i tillämpning från och med den 1 januari 1941;

att i samband därmed bestämma, att vatten-, gas- och elektricitetsverken hädanefter skola benämnas *Västerås stads tekniska verk* och vatten- och gasverksstyrelsen erhålla namnet *Styrelsen för Västerås stads tekniska verk;*

att upphäva gällande instruktion för föreståndaren för vatten- och avloppsledningss- samt gas- och elektricitetsverken ävensom de stadganden i övriga instruktioner och reglementen, som strida mot den nya instruktionen;

att bestämma avlöningen till överingenjören enligt 57. lönegruppen samt till driftsingenjörerna och kamreraren enligt 43. lönegruppen av stadens lönestat; samt

N:o 125.
Ang. instruktioner för de högre befattningshavarna vid tekniska verken, löne-reglering för föreståndare-tjänsten och ändring av styrelsens över verken benämning.

att bemyndiga vatten- och gasverksstyrelsen att vidtaga de åtgärder, som erfordras för att den nya organisationen snarast må kunna träda i tillämpning.

Västerås den 1 oktober 1940.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Thjelvar Hedberg.

FÖRSLAG
till
instruktion för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk.

§ *1.*

Västerås stads tekniska verk, varmed förstås staden tillhöriga anläggningar för dess förseende med vatten, gas och elektricitet samt avledande och rening av avloppsvatten, sortera under en av stadsfullmäktige utsedd styrelse, om vars sammansättning och åligganden finnes särskilt stadgat.

För förvaltningen av de i första stycket omförmälda anläggningarna, omfattande byggnader, ledningar, maskinell utrustning, inventarier och markområden samt för tillverkning, distribution och försäljning av verkens produkter har styrelsen till sitt förfogande i denna instruktion särskilt omförmälda tjänstemän och i övrigt under dem lydande tjänstemän och arbetare.

§ *2.*

Hos tekniska verken äro anställda följande tjänstemän:
en överingenjör som föreståndare och chef,
två driftsingenjörer samt
en kamrerare,
jämte personal i övrigt på ordinarie stat i överensstämmelse med fastställd lönestat och på extra stat i mån av behov och inom ramen för beviljade anslag.

§ *3.*

Överingenjören och driftsingenjörerna skola hava avlagt fullständig examen vid teknisk högskola, överingenjören och en driftsingenjör från fackavdelningen för elektroteknik och en driftsingenjör från fackavdelningen för väg- och vattenbyggnad, dock att beträffande driftsingenjörerna avlagd examen vid annan teknisk utbildningsanstalt i förening med mångårig praktisk erfarenhet må kunna godtagas under förutsättning att vederbörande styrkt sig äga erforderlig kvali-

fikation för tjänsten. Kamreraren skall genom utbildning vid handelshögskola, handelsskola eller eljest styrkt sig hava förvärvat erforderliga teoretiska kunskaper i ekonomi, bokföring och kontorsgöromål.

N:o 125.
Ang. instruktioner för de högre befattningshavarna vid tekniska verken, löne-reglering för föreståndare-tjänsten och ändring av styrelsens över verken benämning.

För samtliga tjänstemän gäller att de, var och en inom området för sin verksamhet, skola hava förvärvat för tjänstens fullgörande nödig praktisk erfarenhet.

Det tillkommer styrelsen för tekniska verken att med iakttagande av vad i denna instruktion eller eljest kan vara föreskrivet antaga och entlediga vid tekniska verken anställd personal på ordinarie stat. Överingenjören anställes efter drätselkammarens hörande med sex månaders ömsesidig uppsägningstid, övrig ordinarie personal med tre månaders ömsesidig uppsägningstid, såframt annat icke är särskilt stadgat.

Personal på extra stat och tillfällig personal antages av styrelsen eller efter styrelsens bemyndigande av överingenjören med iakttagande av härför utfärdade föreskrifter.

§ 4.

Överingenjören har under styrelsen högsta överinseendet över tekniska verkens anläggningar, drift och ekonomi och är inför styrelsen ansvarig för verkens ändamålsenliga skötsel. Han bär ansvaret för att för verken och dess drift utfärdade reglementen och föreskrifter noggrant iakttagas. Såsom chef för samtliga vid verken anställda befattningshavare och arbetare åligger det överingenjören att tillse och övervaka, att all personal behörigen fullgör sina åligganden. Till fullföljande härav äger överingenjören att, utöver vad denna instruktion eller eljest utfärdade bestämmelser angiva, fastställa erforderliga tjänstgöringsbestämmelser för anställd personal.

§ 5.

Det åligger överingenjören särskilt

att leda och öva tillsyn över verkens drift, tillverknings- och distributionsverksamhet, öva kontroll över verkens upplag och förråd samt utöva tillsyn över skötseln och vården av verkens maskiner, apparater, byggnader, ledningsnät m. m. ävensom låta utföra och övervaka de arbeten, som av styrelsen eller stadsfullmäktige beslutats eller i övrigt erfordras.

Det skall därvid eftersträvas att verkens drift sker på ett sätt som ej mindre tillfredsställer allmänhetens berättigade anspråk än även tillgodoser stadens intresse av gynnsamt ekonomiskt resultat samt att erforderliga arbeten utföras på bästa och billigaste sätt;

att uppgöra eller låta uppgöra förslag och kostnadsberäkningar till arbeten vid verken evad de avse nyanläggning, underhåll och ombyggnad, att tillhandgå styrelsen med de utredningar, som av styrelsen begäras samt förelägga styrelsen de förslag och utredningar, som av överingenjören anses påkallade för behörigt uppehållande och utveckling av driften vid verken;

att uppehålla ständig kontakt med stadens byggnadschef och därvid förskaffa sig kännedom om planerade gatuarbeten i avsikt att erforderliga ledningsarbeten i samband härmed må kunna utföras, att före utförandet införskaffa byggnadschefens skriftliga godkännande av arbetsplaner för nyanläggning och omläggning av ledningar i stadens gator och allmänna platser samt att vid verk-

N:o 125.
Ang. instruktioner för de högre befattningshavarna vid tekniska verken, löne-reglering för föreståndare-tjänsten och ändring av styrelsens över verken benämning.

ställande av grävnings- och återfyllnadsarbeten i stadens gator iakttaga vad i instruktionen för byggnads- och stadsingenjörskontoren finnes föreskrivet härom;

att i god tid till styrelsen ingiva förslag till anskaffande av för driften och distributionen erforderliga materialier m. m. samt infordra och förelägga styrelsen anbud, allt i den mån icke styrelsen uppdragit åt överingenjören att själv verkställa inköp och antaga anbud;

att med iakttagande av gällande kollektivavtal antaga och avskeda arbetare samt träffa uppgörelser om arbetsackord och annat, som har samband med arbetsledningen;

att verka för införande av rationella försäljningstariffer för vatten, gas och elektrisk energi samt för avyttring av gasverkets och re[redacted]ningsverkets biprodukter;

att ombesörja verkens korrespondens och efter styrelsens bemyndigande underteckna ingångna affärsavtal samt tillse att inventering årligen företages;

att övervaka verkens bokföring och kassaavdelning, innefattande bland annat att utanordna verifikationer rörande verkens utgifter;

att låta förteckna, ordna och förvara till verken inkomna kartor och ritningar samt å därför upprättade kartor årligen låta utmärka verkställda ledningsarbeten;

att avlämna de rapporter, styrelsen föreskriver samt uppgöra och förelägga styrelsen förslag till verkens budget och årsberättelse;

att föredraga samtliga verken rörande ärenden vid styrelsens sammanträden, varvid överingenjören äger deltaga i överläggningen och få sin särskilda mening antecknad till protokollet;

att tillhandagå stadens övriga verk och inrättningar med upplysningar och utredningar, samt

att i övrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som av styrelsen kunna meddelas utöver vad denna instruktion innehåller.

§ 6.

Den inom väg- och vattenbyggnadsfacket utbildade driftsingenjören handhar under överingenjörens inseende närmaste skötseln av stadens vattenlednings- och avloppsverk med tillhörande reningsverk samt gasverket och de anläggningar och arbeten, som sammanhänga härmed.

Den inom elektrotekniska facket utbildade driftsingenjören handhar under överingenjörens inseende närmaste skötseln av stadens elektricitetsverk och de anläggningar och arbeten, som sammanhänga härmed.

Det åligger driftsingenjörerna, envar inom sitt arbetsområde,

att under överingenjören ej mindre ansvara för verkens ändamålsenliga skötsel samt för vården av verkens byggnader, ledningar, apparater och övrig egendom än även leda och utöva tillsyn över tillverkning och distribution samt leda och övervaka förekommande arbeten;

att ombesörja upprättande av erforderliga ritningar, arbetsbeskrivningar, kostnadsförslag och andra tekniska och ekonomiska utredningar;

att öva kontroll över verkens upplag och förråd och ombesörja avprovning och kontrollering av entreprenörers arbeten;

N:o 125.
Ang. instruktioner för de högre befattningshavarna vid tekniska verken, lönereglering för föreståndaretjänsten och ändring av styrelsens över verken benämning.

att omedelbart under överingenjören utöva förmanskap för underställd teknisk personal och arbetare samt till överingenjören anmäla, då arbetare behöva antagas och entledigas;

att bereda ärenden angående leveranser och entreprenader, i god tid till överingenjören avgiva förslag till anskaffande av för driften, distributionen m. m. erforderliga materialier, maskiner, redskap samt förslag till lämpliga nyanläggningar, utvidgningar m. m.;

att upprätta eller kontrollera vederbörliga avlöningslistor samt granska och attestera räkningar;

att föra erforderliga journaler och arbetsanteckningar samt göra behövliga anmälningar till polismyndighet, brandchef och andra vederbörande; samt

att i övrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter som av styrelsen eller överingenjören kunna meddelas utöver vad denna instruktion innehåller.

§ 7.

Kamreraren, som under överingenjörens inseende förestår tekniska verkens räkenskapskontor, åligger bland annat

att närmast under överingenjören utöva förmanskap för personalen å räkenskapskontoret;

att leda och övervaka kontorsgöromålen samt härutinnan arbeta för åstadkommande av förbättringar och besparingar och en tidsenlig utveckling av kontorsarbetet;

att ansvara för verkens kassa och bokföring och därvid tillse att räkenskaperna bliva förda med ordning och reda och i överensstämmelse med fastställda grunder;

att avsluta räkenskaperna i så god tid att bokslutet och styrelsens redogörelse kan vara drätselkammaren tillhanda före den 1 mars varje år;

att tillse att verkens egendom är på betryggande sätt försäkrad;

att tillse att debiteringar göras till priser som äro fastställda, övervaka att räkningar utskrivas i behörig tid och att likvid i rätt tid inflyter och i annat fall vidtaga åtgärder för inkassering;

att övervaka att utbetalningar ske först sedan deras riktighet blivit kontrollerad och räkningarna utanordnats;

att verkställa de utredningar och lämna det tjänstebiträde, som av styrelsen eller överingenjören påfordras; samt

att i övrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som av styrelsen eller överingenjören kunna meddelas utöver vad denna instruktion innehåller.

§ 8.

Vid tillfälligt förfall för överingenjören tjänstgör den av driftsingenjörerna, som styrelsen för sådant fall utsett. Är överingenjören eljest förhindrad fullgöra sin tjänst förordnar styrelsen lämplig vikarie.

Driftsingenjörerna äro skyldiga att i mån av behov och efter styrelsens eller överingenjörens beprövande vid förfall tjänstgöra för varandra.

§ 9.

I denna instruktion omförmälda tjänstemän skola varje söckendag, å tid

N:o 125. *Ang. instruktioner för de högre befattningshavarna vid tekniska verken, löne-reglering för föreståndare-tjänsten och ändring av styrelsens över verken benämning.*

som av styrelsen bestämmes, vara i tjänsteärenden tillgängliga på tjänsterummet.

Tjänstemännen må icke innehava annan med fast lön eller provision avlönad befattning eller åtaga sig annat avlönat stadigvarande eller tillfälligt uppdrag med mindre styrelsen härtill lämnat sitt tillstånd, vilket endast undantagsvis och då särskilda omständigheter därtill föranleda må givas.

§ *10.*

Semester utgår till i denna instruktion särskilt omförmälda tjänstemän med 30 dagar årligen på tid som av styrelsen bestämmes.

Samtliga tjänstemän äro skyldiga underkasta sig bestämmelserna i stadens löne- och pensionsreglemente samt de förändringar i denna instruktion, som kunna bliva i vederbörlig ordning beslutade.

N:o 126.

Drätselkammarens skrivelse ang. pension till änkan efter en f. d. lärare vid tekniska skolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning i skrivelse till stadsfullmäktige den 1 oktober 1940 hemställt, att änkan efter avlidne förre slöjdläraren vid skolorna Anders Svenson måtte från och med den 1 september beviljas pension, har lönenämnden i häröver den 8 samma månad avgivet yttrande på anförda skäl föreslagit, att slöjdlärare Svensons efterlämnade maka, fru Alma Svenson, måtte beviljas en årlig pension av 918 kronor att utgå från och med den 1 september 1940 samt att det årliga pensionsbeloppet skulle täckas till hälften av uttaxerade medel och till hälften av räntemedel ur Zimmermanska fonden.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, har för sin del intet att erinra emot förslaget utan hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad lönenämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 17 oktober 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 126.

Ang. pension till änkan efter en f. d. lärare vid tekniska skolan.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige av den 1 oktober 1940 har styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning på anförda skäl hemställt, att änkan efter slöjdläraren vid skolorna Anders Svenson måtte beviljas pension från och med den 1 nästlidne september månad.

Lönenämnden, till vilken ärendet för yttrande remitterats, får nu anföra följande.

Som styrelsen i sin skrivelse anmärkt, beslöto stadsfullmäktige den 26 maj 1932 att bevilja slöjdläraren Svenson en årlig pension av 2.985 kronor, utgörande 65 % av hans lön 4.590 kronor. Vid sin förberedande behandling av ärendet anförde lönenämnden då, att skolornas verksamhet vore beroende uteslutande av bidrag från stat och kommun, att stadsfullmäktige genom beslut 1922 fastställt reglemente för skolorna, att skolorna för den skull voro att betrakta såsom rent kommunala institutioner och att slöjdlärare Svenson på grund härav och enär han varit anställd vid skolorna och deras föregångare i mer än 50 år borde erhålla pension efter samma grunder som stadens ordinarie tjänstemän.

Det synes lönenämnden skäligt, att slöjdlärare Svensons efterlevande maka, fru Alma Svenson, som är född 1862, beviljas pension på motsvarande grunder, varvid hon skulle erhålla 20 % av 4.590 kronor eller 918 kronor. Då slöjdlärare Svenson avled den 31 sistlidne augusti månad skulle pensionen utgå från och med den 1 september. Nämnden finner det vara lämpligt, att av detta belopp hälften täckes av uttaxerade medel och hälften av medel från Zimmermanska fonden.

På grund av vad som anförts hemställer lönenämnden, att stadsfullmäktige måtte besluta

> *att* tillerkänna slöjdlärare Anders Svensons efterlevande maka, fru Alma Svenson, en årlig pension av 918 kronor att utgå från och med den 1 september 1940 samt att av detta belopp hälften täckes av uttaxerade medel och hälften av räntemedel ur Zimmermanska fonden.

Västerås den 8 oktober 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 26 maj 1932 beviljade stadsfullmäktige enligt protokollets § 79 en årlig pension åt dåvarande slöjdläraren vid Västerås stads skolor

N:o 126.
Ang. pension till änkan efter en f. d. lärare vid tekniska skolan.

för yrkesundervisning Anders Svenson. Pensionsbeloppet beräknades efter samma grunder i förhållande till herr Svensons avlöning som lärare vid skolorna, som om hans befattning varit upptagen på ordinarie stat. Motivet härtill var, dels att skolorna äro kommunens och dels herr Svensons långvariga tjänstgöring vid skolorna, över 50 år. Av pensionen, 2.985 kronor, har 1.985 kronor utgått av uttaxerade medel och 1.000 kronor betalats av Zimmermanska fondens ränteavkastning.

Herr Svenson avled den 31 augusti i år efterlämnande änka fru Alma Svenson.

På styrelsens för Västerås stads skolor för yrkesundervisning vägnar göres med anledning härav, och under hänvisning till de skäl, som föranledde stadsfullmäktige att bevilja herr Svenson pension efter angivna grunder, att stadsfullmäktige måtte bevilja herr Svensons änka, fru Alma Svenson, pension fr. o. m. den 1 september 1940 efter de grunder, enligt vilka hon skulle erhållit pension, om herr Svensons befattning varit upptagen på ordinarie stat.

Västerås den 1 oktober 1940.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

/Folke Ericsson.

Västerås 1940, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 127.

Nykterhetsnämndens skrivelse ang. tillstånd för F. Wallin att till avhämtning försälja pilsnerdricka samt ang. plan över pilsnerförsäljningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till länsstyrelsen den 5 innevarande månad har köpmannen Folke Vallin i Västerås hemställt om tillstånd att i den honom tillhöriga livsmedelsaffären i fastigheten Sveavägen 3 här i staden få till avhämtning försälja pilsnerdricka. Ärendet, som remitterats till stadsfullmäktige för yttrande, har av dess sekreterare överlämnats till nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande. Nämnden får nu anföra följande.

Av handlingarna i ärendet framgår, *att* sökanden innehaft nyssnämnda livsmedelsaffär, *att* han gjort sig känd för redbarhet och ordentlighet, *att* avståndet från området kring affären till närmaste utminuteringsställe, A.-B. S. Ahlgrens speceriaffär, Stora gatan 69, är avsevärt, *att* behov av ett närmare beläget utminuteringsställe föreligger och *att* sökanden anses lämplig att handhava sådan utminutering.

Nämnden vitsordar att ett verkligt behov av pilsnerförsäljningslokal inom Hammarby- och Sofiebergsområdena är för handen och att sökanden väl är lämpad att sköta pilsnerförsäljning.

Då nämnden emellertid på grund av vad som av stadsfullmäktige tidigare beslutats i motsvarande fall kan antaga, att stadsfullmäktige även i detta fall komma att avstyrka bifall till framställningen och nämnden icke kan finna skäl att för närvarande motsätta sig sådant beslut, förordar nämnden nu, att stadsfullmäktige måtte avstyrka bifall till sökandens anhållan.

Emellertid vill nämnden i detta sammanhang ifrågasätta, huruvida det icke vore lämpligt, om det uppgjordes en plan, utvisande var de olika pilsnerförsäljningsställena nu äro belägna och var sådana med hänsyn till bebyggelsen bör finnas. Det synes nämnden uppenbart, att en vida bättre kontroll av rörelsen kan ske, om försäljarna hava ett mindre klientel, som de känna till. Nykterhetsnämnden är icke övertygad om, att det system, som nu följes, varvid gamla rättigheter indragas och nya icke beviljas, är lyckligt. Från olika håll har påtalats, att pilsner säljes i stora mängder från bryggarbilarna, under stundom utan skriftlig rekvisition. Det är förklarligt, om sådan handel sker och stadens innevånare icke visa sig solidariska, om icke staden i mån av möjlighet söker tillgodose innevånarna med distributionsställen. Nämnden är enig om, att en lämplig utplacering inom staden av sådana ställen skulle motverka den påtalade

N:o 127. *Ang. tillstånd för F. Wallin att till avhämtning försälja pilsnerdricka samt ang. plan över pilsnerförsäljningen.*

försäljningen i mängd från bryggarbilar och att en sådan åtgärd med största sannolikhet skulle vara befrämjande för nykterheten.

På grund av vad som ovan anförts får nämnden hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att avstyrka bifall till köpmannen Folke Vallins framställning om tillstånd om rättighet till pilsnerförsäljning från livsmedelsaffär i fastigheten Sveavägen 3 här i staden; samt

att åt nykterhetsnämnden uppdraga att till stadsfullmäktige inkomma med plan, utvisande var de nuvarande pilsnerförsäljningsställena nu äro belägna och var sådana ur befolknings- och bebyggelsesynpunkt böra finnas.

Västerås den 21 oktober 1940.

För nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/Sven Holmer.

N:o 128.

Drätselkammarens skrivelse ang. fastställande av skogsaccis för år 1940.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt bestämmelserna i lagen den 28 september 1928 om skogsaccis skall vid avverkning av skog till den kommun, inom vilken skogen är belägen, för det avverkade virket erläggas skogsaccis, som skall utgå i förhållande till virkets genom taxering fastställda rotvärde. I stad skall skattesatsen bestämmas av stadsfullmäktige och för 100 kronors rotvärde utgöra en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren utdebiterats inom kommunen, varvid dock skattesatsen skall jämkas till närmast högre 5-tal ören. Under de senaste fem åren har i staden i medeltal utdebiterats 6 kronor 77 öre pr skattekrona. Med tillämpning av ovan angivna beräkningsgrund skulle alltså den skattesats, efter vilken skogsaccis för år 1940 skall utgå, komma att uppgå till 1 krona 70 öre.

Drätselkammaren hemställer med anledning härav att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa skattesatsen för skogsaccis för år 1940 till 1 krona 70 öre pr 100 kronors rotvärde.

N:o 128. *Ang. fastställande av skogsaccis för år 1940.*

Västerås den 7 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 129.

Drätselkammarens skrivelse ang. anställande av en maskinskriverska vid polisverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 16 nästlidne oktober har polisnämnden med överlämnande av en skrivelse i ärendet från polismästaren hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag av intill 2.700 kronor för anställande under år 1941 av en maskinskriverska å extra stat vid polisverket.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, har för sin del funnit framställningen motiverad och hemställer, att stadsfullmäktige ville bifalla densamma och sålunda besluta

att för anställande under år 1941 av en maskinskriverska å extra stat vid polisverket anvisa ett belopp av 2.700 kronor; samt

att beloppet ifråga upptages till täckning av uttaxerade medel i 1941 års budget.

Västerås den 7 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 130.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för polisutbildning under år 1940.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bifogade framställning från polisnämnden om anslag med 913 kronor för anställande av vikarier för tvenne polismän under den tid dessa genomgå statens polisskolas överkonstapelskurs får drätselkammaren, som icke har något att erinra emot bifall till framställningen, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla polisnämndens hemställan; samt

att det erforderliga anslaget, 913 kronor, skall utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Västerås den 7 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan polismästaren i skrivelse till polisnämnden under framhållande av behovet av befälsutbildad personal vid härvarande poliskår anhållit, att polisnämnden måtte hos stadsfullmäktige hemställa om ett tilläggsanslag för innevarande år å 913 kronor för anställande av vikarier för tvenne polismän under den tid dessa genomgå statens polisskolas överkonstapelskurs, får polisnämnden anhålla, att stadsfullmäktige måtte bevilja det sålunda begärda bidraget.

Vid den pågående överkonstapelskursens början den 2 september kvarstod å det i staten upptagna anslaget för vikarie samt stipendium ett sammanlagt belopp av 767 kronor, avsett för bekostande av vikarie för *en* polisman under skolutbildningstiden. Då genom tillmötesgående från ledningen för statens polisskola möjlighet att genomgå överkonstapelskursen beretts för tvenne polismän från Västerås är anslaget otillräckligt, därest dessa båda befattningshavare i likhet med tidigare skola åtnjuta oavkortade löneförmåner under skoltiden, särskilt som ersättningen åt vikarie numera utgår med 240 kronor pr månad mot tidigare 200 kronor.

Då det torde vara av ganska stor betydelse för staden att hava tillgång till polismän med högre utbildning får polisnämnden hemställa

N:o 130.
Ang. tilläggsanslag för polisutbildning under år 1940.

att stadsfullmäktige för anställande av vikarier för tvenne polismän under den tid de innevarande år genomgå överkonstapelskursen vid statens polisskola måtte bevilja ett tilläggsanslag å 913 kronor.

Västerås den 16 oktober 1940.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

Tillhör N:o 129

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna bilagda från polismästaren i staden inkomna skrivelse angående anställande vid polisverket av en maskinskriverska, som tillika vid vissa tillfällen kunde tjänstgöra som förhörsvittne m. m., samt därvid anföra följande.

Det torde icke råda någon tvekan om, att för utskrift av protokoll m. m. vid kriminal- och ordningspolisen erfordras en rutinerad och van maskinskriverska, som genom övertagande av konstaplarnas maskinskrivningsarbete kan bereda dessa ökad möjlighet att ägna sig åt mera kvalificerat arbete. Vid förhör eller avvisitering av för utredning i brottmål inkallade eller anhållna kvinnor vore det även synnerligen värdefullt att inom tjänstelokalerna hava tillgång till lämpligt kvinnligt biträde, vilken bör besitta viss utbildning i socialt hänseende.

Med hänsyn till den utbildning en dylik befattningshavare bör hava genomgått anser polisnämnden den av polismästaren föreslagna avlöningen skälig och hemställer sålunda

att stadsfullmäktige för inrättande under år 1941 av en befattning som maskinskriverska m. m. å extra stat vid polisverket måtte bevilja ett anslag å intill 2.700 kronor.

Västerås den 16 oktober 1940.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

N:o 130.

Ang. tilläggsanslag för polisutbildning under år 1940.

Till Polisnämnden.

Utskrift av protokoll över verkställda utredningar göras för närvarande av poliskonstaplar, respektive kriminalkonstaplar. Dessa åtnjuta en högre avlöning än en van maskinskriverska och kunna ändå inte beräknas hålla samma skrivhastighet som hon. Vad särskilt angår kriminalpolisen så är denna tämligen överhopad med arbete, varför den skäligen bör beredas ytterligare lättnad i arbetsbördan eller förses med ytterligare arbetskraft.

Några uttryckliga bestämmelser om att vittne skall närvara vid polisförhör i brottmål finnes icke, men praxis har utvecklat sig därhän, att så snart mål eller ärenden, där frihetsstraff kan ifrågakomma, äro under utredning, vittne närvar vid förhöret. Enligt praxis är detta vittne en kvinna, därest det är ett sedlighetsmål, som är under utredning och någon kvinna är under förhör. Oavsett målets beskaffenhet är vittnet likaledes en kvinna, därest den förhörda kvinnan är minderårig. Vid härvarande kriminalavdelning har man hittills sökt reda sig med tillkallade diakonissor eller mödrar till de minderåriga, när det har varit fråga om förhör av ovanberörda slag. Emellertid har man därvid haft att dragas med vissa olägenheter bestående i svårighet att vid förhörets hållande anskaffa kvinnligt vittne.

Avvisitering av kvinnliga anhållna skall enligt gällande bestämmelser verkställas av en kvinna.

Av det sagda torde framgå, att det vore synnerligen lämpligt att anställa en maskinskriverska, som helst borde ha någon utbildning i socialt hänseende. Emellertid finnes inom kriminalpolisens lokaler icke plats för ytterligare arbetskraft. I omedelbar anslutning till kriminalpolisens lokaler har taxeringsassistenten ett rum, som skulle lämpa sig utmärkt till arbetsrum för en maskinskriverska. Taxeringsassistenten torde vara tämligen oberoende av var hans lokal är belägen under förutsättning att densamma ligger någorlunda centralt.

Med anledning av det sagda får jag hemställa, att polisnämnden i förslaget till 1941 års budget upptager kostnaderna för en maskinskriverska, förslagsvis beräknade till 2.700: — kronor, och lokal till henne.

Västerås den 16 oktober 1940.

Helge Hellekant.

N:o 131.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en tjänstebil för polisverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige på anförda skäl hemställt om anslag med 3.500 kronor för inköp av en personautomobil för

N:o 131.
Ang. inköp av en tjänstebil för polisverket.

polisverkets räkning. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, vill med hänsyn till vad i polisnämndens skrivelse anförts som motiv för inköpet tillstyrka framställningen. Erforderligt anslag torde böra upptagas i budgeten för 1941. I samband härmed vill drätselkammaren icke underlåta nämna, att kammaren förutsätter att den bil, som förvärvas av polisverket, på lämpligt sätt utmärkes som tjänstebil. Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av en personautomobil för polisverkets räkning bevilja ett förslagsanslag å 3.500 kronor; samt

att anslaget ifråga upptages till täckning av uttaxerade medel i 1941 års budget.

Västerås den 7 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då även under normala förhållanden stora svårigheter vid hastiga utryckningar, anhållanden m. m. föreligga för poliskåren samt dessa svårigheter under nuvarande omständigheter blivit nära nog oöverkomliga, får polisnämnden hemställa, att stadsfullmäktige för inköp av en personbil för polisverkets räkning måtte bevilja ett belopp av 3.500 kronor.

I ärendet verkställd utredning har givit vid handen att polisverken i städer av Västerås storlek i allmänhet disponera minst tvenne motorfordon varjämte det särskilt med hänsyn till det ringa antal bensindrivna trafikautomobiler, som nu stå till förfogande i staden ,torde vara synnerligen svårt att på ett effektivt sätt sköta de åligganden, som åvila polisverket. Det har vid flera tillfällen inträffat att hyrbil icke kunnat erhållas förrän en halv timma efter beställningen, vilket i brådskande fall kan medföra mycket stora olägenheter. Därest polisen tillkallas på grund av något brott eller försök därtill kan en dylik tidsförlust medföra olägenheter, som i vissa fall näppeligen kunna repareras.

Enligt inhämtade upplysningar kan en begagnad i gott stånd varande lämplig automobil inköpas för ett pris av 3.500 kronor och har länsstyrelsen vid förfrågan medgivit att erforderlig bensin för driften kan erhållas.

På grund av vad sålunda anförts får polisnämnden hemställa

att stadsfullmäktige för inköp av en auto-

N:o 131.
Ang. inköp av en tjänstebil för polisverket.

mobil för polisverkets räkning måtte bevilja ett anslag å förslagsvis 3.500 kronor.

Västerås den 16 oktober 1940.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

N:o 132.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändrade bestämmelser för åtnjutande av bidrag till polisutbildning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 18 december 1933 på förslag av polisnämnden och drätselkammaren beslutat att för underlättande för en polisman att genomgå polisskolans högre kurs dels den polisman, som därtill av polischefen utses, skall äga att under skoltiden åtnjuta oavkortad lön dels ock, för den händelse denne polisman är familjeförsörjare, till honom skall utbetalas ett belopp av 200 kronor såsom stipendium för fördyrade levnadskostnader, allt under förutsättning att polismannen förbinder sig ej mindre att uttaga honom under året tillkommande semester under skoltiden, än även att efter genomgången kurs under minst fem år kvarstå i tjänst vid stadens poliskår, eller om han tidigare vill avgå från tjänsten, återbetala det belopp staden fått vidkännas för vikarie under skoltiden eller utgivit som stipendium.

På förekommen anledning har polisnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 nästlidne oktober föreslagit sådan ändring av nyssnämnda bestämmelser, att en polisman, som avgår ur stadens tjänst innan fem år förflutit efter det han genomgått polisskolans högre kurs, skall vara skyldig återgälda staden kostnaden för vikarie och erhållet stipendium med avdrag för vad av nyssnämnda kostnader, som belöper på hälften av den tid han efter avslutad polisskola tjänstgjort i förhållande till fulla fem års tjänstgöring.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, har funnit skäl tala för en ändring av de gällande bestämmelserna om återbetalningsskyldighet, vilka under vissa omständigheter kunna verka väl rigoröst. Drätselkammaren ansluter sig därför till polisnämndens ändringsförslag men anser, att den del av stadens kostnad, som utgör till vederbörande polisman utgivet stipendium icke bör återkrävas. Ett stipendium innebär ju, låt vara att det i detta fall är

avsett att täcka fördyrade levnadskostnader, uttryck för uppskattning för en arbetsprestation och en uppmuntran för den som fullgjort prestationen. Det kan därför enligt drätselkammarens förmenande icke anses rätt att återkräva ett en gång utdelat stipendium. **N:o 132.** *Ang. ändrade bestämmelser för åtnjutande av bidrag till polisutbildning*

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren sålunda hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

> *att* med ändring av de den 18 december 1933 av stadsfullmäktige fastställda reglerna angående polismäns deltagande i polisskolans högre kurs bestämma, att en polisman, som innan fem år förflutit efter det han med bidrag från staden genomgått statens polisskolas högre kurs, lämnar sin anställning vid stadens poliskår, skall vara skyldig återbetala stadens kostnader under skoltiden, dock ej utdelat stipendium, med avdrag för vad av nyssnämnda kostnader belöper på hälften av den tid han efter avslutad polisskola tjänstgjort hos staden i förhållande till fulla fem års tjänstgöring.

Västerås den 7 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av bilagda skrivelse från polismästaren i staden angående skyldighet för poliskonstapeln Gustaf Adolf Karlsson, att, då han innan fem år förflutit efter det han genomgått statens polisskolas högre kurs slutat sin anställning vid härvarande poliskår, till staden återbetala vad staden utgivit för vikarie åt honom under skoltiden ävensom honom tillerkänt stipendium, får polisnämnden anföra.

Polisnämnden, som finner det berättigat, att befattningshavare på av polismästaren anförda skäl befrias från återbetalning av viss del av vad staden sålunda utgivit, anser emellertid att frågan icke lämpligen bör prövas från fall till fall utan att stadsfullmäktige måtte fastställa en lämplig form för beräkning av det belopp sålunda avgående befattningshavare har att återgälda till staden.

Polisnämnden hemställer därför

> *att* stadsfullmäktige med ändring av bestämmelserna av den 18 december 1933 måtte

N:o 132.
Ang. ändrade bestämmelser för åtnjutande av bidrag till polisutbildning

besluta, att polisman, som innan fem år förflutit sedan han med bidrag från staden genomgått statens polisskolas överkonstapelskurs lämnar sin anställning vid stadens poliskår, skall vara skyldig återbetala stadens kostnader med avdrag för vad som belöper på hälften av den tid han efter avslutad polisskola tjänstgjort i förhållande till fulla fem års tjänstgöring.

Västerås den 16 oktober 1940.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

Till Polisnämnden.

Som framgår av bifogade avskrift av personalkort för poliskonstapeln Gustav Adolf Karlsson åtnjöt han tjänstledighet 3/1—20/5 1938 för genomgående av polisskolans högre kurs av vilken tid dock 18 dagar torde utgjort semesterledighet. Under denna tjänstledighet åtnjöt Karlsson avlöning viss del samt erhöll efter kursens genomgående stipendium. För Karlssons tjänst insattes vikarie. Stadens kostnader för vikarie jämte stipendiet uppgick till ett sammanlagt belopp av 1.000: — kronor. För Karlsson föreligger återbetalningsskyldighet av nämnda belopp, därest han inom fem år från kursens avslutande skulle begära avsked från sin tjänst vid stadens polisverk. På begäran av Karlsson, som erhållit anställning i annat polisdistrikt, har han från och med den 20 oktober 1940 erhållit avsked.

Karlsson har muntligen hos mig hemställt om att han måtte förklaras ej vara skyldig utgiva större andel av nämnda belopp än som motsvarar återstoden av de fem år, han varit skyldig att tjänstgöra vid stadens polisverk för att bliva befriad från återbetalningsskyldighet. Vid bifall av Karlssons framställning efterskänker staden ett belopp av 476 kronor och 11 öre.

Enär staden erhållit Karlssons tjänstbarhet under motsvarande tid, finner jag det skäligt, att Karlssons framställning bifalles, och får jag med anledning härav hemställa, att polisnämnden måtte göra vederbörlig framställning i överensstämmelse med Karlssons hemställan.

Västerås den 16 oktober 1940.

Helge Hellekant.

N:o 133.

Drätselkammarens skrivelse ang. höjning av sophämtningsavgiften.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till drätselkammaren har lantegendomsnämnden på anförda skäl och med bifogande av en av stadens jordbruksförvaltare upprättad tablå över de nuvarande kostnaderna för sophämtningen i staden hemställt, att drätselkammaren ville vidtaga åtgärder för höjning av hämtningsavgifterna till 50 öre pr sopkärl från och med den 1 januari 1941. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, får med anledning härav anföra följande.

Den verkställda utredningen giver belägg för inom drätselkammaren tidigare framförda förmodanden, att de nuvarande hämtningsavgifterna icke täckt kostnaderna för sophämtningen. Senast i samband med framläggande av förslaget till nytt sophämtningssystem för staden uttalade sig drätselkammaren för höjda hämtningsavgifter. En höjning av dessa avgifter till 50 öre pr kärl måste med hänsyn till vad i ärendet framkommit anses väl motiverad. Det kan nämnas, att i städer, där sophämtningen ombesörjes av städerna själva, hämtningsavgifter förekomma, som väsentligt överstiga de här i staden nu gällande och även äro högre än de avgifter, som lantegendomsnämnden föreslår tillämpade från den 1 januari 1941. Drätselkammaren får för sin del tillstyrka lantegendomsnämndens förslag såväl i vad angår hämtningsavgifternas höjning som även i fråga om bibehållande av nuvarande hämtningsavgifter för latrinkärl, vilka avgifter av anförda skäl icke anses böra höjas. Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att hämtningsavgifterna för sopkärl från och med den 1 januari 1941 skola utgöra 50 öre för varje hämtat kärl.

Västerås den 7 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I samband med utredningen angående införande av nytt system för sophämtningen i staden har lantegendomsnämnden funnit, att de nu utgående hämt-

N:o 133. *Ang. höjning av sophämtningsavgiften*

ningsavgifterna. 25 öre pr sopkärl, icke täcka ens halva kostnaden för hämtningen. De gjorda beräkningarna utvisa en hämtningskostnad av 58,4 öre pr kärl och har därvid icke tagits någon hänsyn till de på grund av kriget betydligt ökade arbetslönerna och drivmedelskostnaderna.

Med anledning härav får lantegendomsnämnden anhålla, att drätselkammaren måtte vidtaga erforderliga åtgärder för höjning av hämtningsavgifterna till 50 öre pr sopkärl från och med den 1 januari 1941.

För hämtning av latrinkärl utgår nu en avgift av 50 öre pr kärl, vilken avgift bör bibehållas, enär densamma endast drabbar fastigheter, som icke äro anslutna till stadens vatten- och avloppsledningsnät.

Västerås den 25 oktober 1940.

För lantegendomsnämnden:

GUST. KARLSSON,
v. ordf.

/Gunnar Ekberg.

Hämtningskostnader för sopkärl i Västerås stad.

Nuvarande öppna hämtningen.

Drift- och underhållskostnader för 4 bilar	10.300: —
Garagehyror	840: —
8 mans besättning å bilarna	29.448: —
2 hästskjutsar, underhåll och utfodring	2.300: —
3 man för hästskjutsarna	11.043: —
Lejning av bilar vid särskilda tillfällen	2.200: —
Övriga löner och kostnader incl. pensioner (37.635: —) påföres sophämtningen ⅔	25.089: 66
Kronor	81.220: 66

Då under år 1939 hämtades 139.093 soptunnor blir hämtningskostnaden 58,4 öre per kärl.

Västerås den 5 nov. 1940.

För Västerås stads renhållningsverk:

TUNE DAHLSTRÖM.

N:o 134.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning av avloppsledning i del av Tunbyvägen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige den 25 april innevarande år av lånemedel anvisat sammanlagt 99.900 kronor till anordnande av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet inom småstugeområdet mellan Nedre Vega, Persbobäcken, Skallbergsgatan och Tunbyvägen, har vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 22 nästlidne oktober på anförda skäl hemställt om tilläggsanslag av lånemedel med 9.300 kronor för nedläggande av en för övriga avloppsledningars utnyttjande erforderlig avloppsledning i Tunbyvägen.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, får tillstyrka styrelsens framställning och sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för nedläggande av i vatten- och gasverksstyrelsens skrivelse omförmälda avloppsledning ställa till styrelsens förfogande ett anslag om 9.300 kronor;

att anslaget ifråga skall täckas genom upptagande av amorteringslån; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet Kungl. Maj:ts prövning och fastställelse ävensom, därest lånetillstånd erhålles, vidtaga för lånets upptagande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Västerås den 7 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 25 april innevarande år (stfm. handl. n:r 58) beslöto stadsfullmäktige att för anordnande av ledningar för vatten-, avlopp- och elektricitet inom småstugeområdet mellan Nedre Vega, Persbobäcken, Skallbergsgatan och Tunbyvägen anvisa tillhopa 99.900 kronor att utgå av lånemedel.

N:o 134.
Ang. anläggning av avloppsledning i del av Tunbyvägen

I den till grund för detta beslut liggande framställningen från vatten- och gasverksstyrelsen, hade styrelsen räknat med att stadsplanen för området skulle medgiva, att avloppsledningarna i de väster om Tunbyvägen liggande tvärgatorna inom småstugeområdet kunde framdragas även öster om Tunbyvägen och där anslutas till annan avloppsledning, varigenom systemet skulle erhålla erforderlig cirkulation. Det har nu visat sig, att sådant framdragande icke är utförbart. För den skull är det nödvändigt, att i Tunbyvägen nedlägga en avloppsledning. Kostnaderna härför hava beräknats till 9.300 kronor. Anledningen till de relativt höga kostnaderna är, att styrelsen funnit det lämpligt, att på en gång låta lägga ned en permanent ledning så att gatan snarast skall kunna iordningställas.

På grund av vad som ovan anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för nedläggande av avloppsledning i Tunbyvägen vid småstugeområdet anvisa 9.300 kronor att utgå av lånemedel.

Västerås den 22 oktober 1940.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

N:o 135.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för uppförande av en förrådsbyggnad för tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om tilläggsanslag med 28.000 kronor till uppförande å reningsverkets område av en förrådslokal för kompressorer, maskinpumpar m. m., vartill stadsfullmäktige den 11 juli 1939 beviljat anslag med 63.000 kronor. Styrelsen har tillika föreslagit, att det begärda tilläggsanslaget skall gäldas av verkens driftsmedel med 3.000 kronor under ett vart av åren 1941—1945 och med 13.000 kronor under år 1946.

Drätselkammaren, som behandlat framställningen och för sin del icke har något att erinra emot bifall till densamma, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av en förrådsbyggnad på reningsverkets område utöver tidigare an-

slagna 63.000 kronor ställa till vatten- och gasverksstyrelsens förfogande ett ytterligare anslag å 28.000 kronor; samt

att sistnämnda anslag 28.000 kronor skall förskotteras av tillgängliga medel och slutligt täckas av tekniska verkens driftsmedel genom att uppföras som utgift i budgeten med 3.000 kronor under ett vart av åren 1941—1945 och med 13.000 kronor år 1946.

N:o 135.
Ang. tilläggsanslag för uppförande av en förrådsbyggnad för tekniska verken

Västerås den 7 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige den 11 juli 1939 (stfm:s handl. n:r 132 1939) hemställde vatten- och gasverksstyrelsen om anslag med 63.000 kronor för uppförande å reningsverkets område av en förrådslokal för kompressorer, maskinpumpar m. m. Stadsfullmäktige biföllo framställningen.

Ifrågavarande byggnad har ännu icke kommit till utförande. Anledningen härtill är att utredning pågått angående möjligheten att på sagda område uppföra ett gemensamt förråd för drätselkammaren och tekniska verken. Utredningen har emellertid givit vid handen, att området icke är tillfyllest för den tänkta förrådslokalen. Under tiden sedan stadsfullmäktiges beslut i ärendet, hava nya ritningar till förrådet utarbetats, varvid lokalerna disponerats på annat sätt än tidigare tänkts. Med anledning härav och framför allt på grund av de avsevärda prisförhöjningar, som skett, sedan styrelsens skrivelse avläts, ha kostnaderna för byggnadens uppförande nu stigit till 91.000 kronor. Styrelsen ser sig för den skull nödsakad att anhålla om ett tilläggsanslag å 28.000 kronor.

Enligt stadsfullmäktiges förenämnda beslut skulle kostnaderna gäldas av verkens driftsmedel med 10.000 kronor under vartdera av åren 1940—1945 och resterande 3.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel från Systembolaget för flyttning av elektricitetsverkets anläggningar från det område, över vilket bolaget numera förfogat. I enlighet härmed äro 10.000 kronor upptagna i 1940 års budget. Jämväl i 1941 års budget har samma belopp införts. Styrelsen föreslår nu att kostnaderna få gäldas av verkens driftsmedel med 13.000 kronor under åren 1941—1946 och med resterande 3.000 kronor på sätt tidigare sagts.

Styrelsen hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för uppförande av en förrådsbyggnad å reningsverkets område för tekniska verkens

N:o 135.
Ang. tilläggsanslag för uppförande av en förrådsbyggnad för tekniska verken

behov bevilja ett tilläggsanslag å 28.000 kronor; samt

att kostnaderna för hela arbetet, 91.000 kronor, varav nu 81.000 kronor kvarstå, få gäldas av verkens driftsmedel med 13.000 kronor under ett vart av åren 1941—1946 samt med 3.000 kronor av reserverade köpeskillingsmedel.

Västerås den 22 oktober 1940.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

N:o 136.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring i instruktionen för överingenjören m. fl. vid tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 31 nästlidne oktober månad antagit instruktion för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk, har vatten- och gasverksstyrelsen i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande november föreslagit sådan ändring i den fastställda instruktionen, att instruktionens fordran på att överingenjören skall hava avlagt fullständig examen från teknisk högskolas fackavdelning för elektroteknik skall bortfalla och i stället en fullständig examen från teknisk högskola utan angivande av fackavdelning skall utgöra kompetenskrav för tjänsten.

Drätselkammaren vill erinra därom att såväl den särskilt tillsatta utredningskommittén, där vatten- och gasverksstyrelsen var representerad med sin ordförande, vice ordförande och en ledamot, som även samtliga instanser som berett ärendet enhälligt accepterat den lydelse instruktionen i denna del erhållit genom stadsfullmäktiges ovanberörda i laga ordning och utan votering fattade beslut. Till yttermera visso har vatten- och gasverksstyrelsen i sin nu föreliggande skrivelse förklarat sig vara av den uppfattningen, att den överingenjör, som nu skall anställas, lämpligen bör vara elektrotekniker. Drätselkammaren kan för sin del icke finna att någon som helst omständighet anförts, som bör föranleda en ändring i den av stadsfullmäktige fastställda instruktio-

nen. Den vid instruktionsförslagets behandling av drätselkammaren uttalade och på noggrant övervägande grundade uppfattningen angående förslagets utformning vidhålles fortfarande och drätselkammaren får därför hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 136.
Ang. ändring i instruktionen för överingenjören m. fl. vid tekniska verken

att vatten- och gasverksstyrelsens förelig-gande framställning lämnas utan bifall.

Västerås den 7 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti den av stadsfullmäktige den 31 nästlidne oktober månad antagna instruktionen för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid Västerås stads tekniska verk finnes i § 3 föreskrivet, att överingenjören skall hava avlagt fullständig examen vid teknisk högskola, fackavdelningen för elektroteknik.

Styrelsen har nu tagit denna bestämmelse under förnyad omprövning och har därvid funnit, att det vore lyckligare, om styrelsen vid antagande av överingenjör icke vore bunden vid att välja endast bland elektrotekniker. Även om styrelsen fortfarande är av den uppfattningen, att den överingenjör, som nu skall anställas, lämpligen bör vara elektrotekniskt fackutbildad, anser styrelsen det likväl lämpligt, att redan nu föreslå den ändringen i instruktionen, att sagda föreskrift strykes.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta

att första delen av 3 § i instruktionen för överingenjören, driftsingenjörerna och kamreraren vid tekniska verken skall erhålla denna lydelse: "Överingenjören och driftsingenjörerna skola hava avlagt fullständig examen vid teknisk högskola, en driftsingenjör från fackavdelning för elektroteknik och en driftsingenjör från fackavdelningen för väg- och vattenbyggnad, — — —".

Västerås den 2 november 1940.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

N:o 137.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggning för tillhandahållande av s. k. flaskgas för motordrift.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyresen har i skrivelse till stadsfullmäktige den 2 innevarande november på i skrivelsen anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige att i princip godkänna av styrelsen upprättat förslag till distribution av komprimerad lysgas för bildrift, för vilket förslag utförlig redogörelse lämnas i nyssnämnda skrivelse, ävensom hemställt att för anläggnings- och monteringskostnader för ändamålet måtte beviljas ett anslag å 40.000 kronor att utgå av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter, varjämte styrelsen begärt bemyndigande att fastställa distributionspriset för den komprimerade gasen. Drätselkammaren har förehaft ärendet till förberedande behandling och får med anledning därav anföra följande.

Drätselkammaren är medveten om de fördelar under nu rådande förhållanden, som i vissa avseenden otvivelaktigt måste vara förenade med lysgas som drivmedel för bilar. Emot förslaget att använda lysgasen för detta ändamål kunna dock enligt drätselkammarens förmenande så bärande skäl anföras, att drätselkammaren för sin del icke är benägen att tillstyrka styrelsens förslag. Lysgasen som drivmedel förutsätter tillgång till kol, som icke kan erhållas inom landet. Landets kolförsörjning är i närvarande stund långt ifrån tryggad och det är drätselkammarens uppfattning att de kol, som gasverket kan erhålla, i första hand skola användas till framställande av hushållsgas, vilken produktion otvivelaktigt måste anses vara gasverkets huvuduppgift, för att icke säga dess enda uppgift. Styrelsen har visserligen anfört, att Statens bränslekommission ställt i utsikt viss ökad tilldelning av kol för framställning av gas för bildrift men, såsom styrelsen själv framhållit, har dylik extra tilldelning icke kunnat utlovas för längre tid än till den 1 juli 1941. Om och i så fall till vilka kvantiteter kol för tiden därefter kan erhållas ligger i vida fältet. Att under sådana förhållanden anskaffa en dyrbar utrustning för komprimering och distribution av gas för bildrift måste anses mindre välbetänkt. Då för närvarande restriktioner gälla för konsumtion av hushållsgas kan drätselkammaren icke finna det vara riktigt att börja framställning av gas för ett helt nytt ändamål, även om restriktionerna, såsom styrelsen i annat sammanhang föreslagit, eventuellt skulle komma att temporärt sättas ur tillämpning. Det kan visserligen sägas, att kostnaden för inköp av kompressorer och ståltuber, därest bilgastillverkningen skulle komma att upphöra, i varje fall i viss utsträckning kan återvinnas därigenom att dessa föremål alltid äga ett visst värde, men då ingen garanti finnes för vare sig den tid en eventuell bilgastillverkning kan fortgå eller det värde, som vid en realisation av föremålen kan utvinnas, torde denna omständighet icke böra tillmätas alltför stor betydelse. Härtill kommer att staden själv näppeligen kan göra sig nytta av bilgasframställningen i den utsträckning, som förslaget avser, då staden icke

N:o 137.
Ang. anläggning för tillhandahållande av s. k. flaskgas för motordrift

disponerar så många bilar, som kunna drivas av den gas som beräknas kunna framställas. Någon anledning att Västerås stad skall framställa och tillhandahålla lysgas för drift av enskilda bilar föreligger icke och torde näppeligen kunna anses tillhöra området för stadens gemensamma ordnings- och hushållsangelägenheter. Slutligen kan emot det föreliggande förslaget ur teknisk synpunkt anmärkas, att en med flaskgas utrustad bil har mycket liten aktionsradie, då varje tub endast räcker till cirka två mils körning, varjämte avsevärda olägenheter förmodligen komma att uppstå därigenom att gastuberna endast kunna utbytas på ett enda ställe i staden.

Med hänvisning till det ovan sagda får alltså drätselkammaren för sin del avstyrka bifall till den föreliggande framställningen. Skulle emellertid stadsfullmäktige det oaktat vilja bifalla vatten- och gasverksstyrelsens förslag vill drätselkammaren meddela, att det äskade anslaget i varje fall icke kan utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter, enär detsamma i det närmaste är förbrukat. Vid ett eventuellt bifall till förslaget torde därför få uppdragas åt drätselkammaren att inkomma med förslag till täckning av det beviljade anslaget i samband med betänkandet angående budgeten för nästkommande år.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att lämna vatten- och gasverksstyrelsens föreliggande framställning utan bifall.

Emot förenämnda beslut hava inom drätselkammaren herrar Lundgren och Nyman reserverat sig under uttalande, att de för sin del velat förorda bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag.

Västerås den 7 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den situation, som uppstått genom att bensin icke kan erhållas för drivande av automobiler och genom svårigheterna, som vidlåda gengasdriften vid lokal trafik, vid vilken bilarna måste ofta göra kortare och längre uppehåll, har givit styrelsen för Västerås stads tekniska verk anledning att undersöka möjligheterna för distribution av s. k. flaskgas för bildrift. Styrelsen har därvid i första hand inriktat sina undersökningar på att för ifrågavarande ändamål utnyttja fördelarna av den högvärdiga rötgasen m e t a n från stadens reningsverk, vilken, i synnerhet om den frigöres från den i gasen inmängda kolsyran, skulle bliva ett utomordentligt driftsmedel för bilmotorer. Samtidigt som styrelsen ej ämnar avstå från ytterligare undersökningar och utredningar rörande metangasens tillvaratagande för nu ifrågavarande ändamål nödgas emellertid styrelsen på nuvarande stadium av sina utredningar konstatera en del tekniska svårigheter, huvudsakligen avseende lång leveranstid för vissa

N:o 137. *Ang. anläggning för tillhandahållande av s. k. flaskgas för motordrift*

apparater och anordningar, varför styrelsen i syfte att skyndsammast komma i gång med distributionen avser att för stadsfullmäktige framlägga förslag till distribution av vanlig lysgas för bildrift. De apparater, som erfordras för lysgasdrift såväl för den stationära anordningen som för montaget å bilarna äro nämligen likartade och användbara även för metangasdrift, dock att den sistnämnda driften kräver en viss utökning av apparaturen och viss ändring i den stationära anordningens uppställning inom verkens distributionsnät.

Enligt det förslag som uppgjorts skulle lysgasen komprimeras på stålflaskor om 40 liters rymd till ett övertryck av 150 atm. Varje stålflaska skulle således rymma c:a 6.000 liter gas. På varje bil som anslutes till lysgasdrift anordnas plats för 2 dylika flaskor, eventuellt flera efter önskan, och företages viss ändring i motormontaget, huvudsakligen avseende utbyte av förgasaren.

I det följande vill styrelsen framlägga en del tekniska och ekonomiska uppgifter från den företagna utredningen och därvid även lämna jämförande siffror för generatordrift med träkol och ved samt för bensindrift.

Kompressoranläggningen är avsedd att installeras i befintligt utrymme i förrådsbyggnaden vid Sturegatan. Här skulle uppställas tvenne syrgaskompressorer, var och en med en kapacitet av 35 m³/tim. I övrigt installeras erforderliga apparater för komprimering av lysgas till 150 atm. För att tillgodose omsättningen av stålflaskor mellan kompressoranläggningen och bilarna anskaffas cirka 50 tuber.

Anläggnings- och monteringskostnader beräknas enligt följande:

Fundament och byggnadsarbeten	5.000: —
Kompressoranläggning	27.000: —
Anläggning för vatten, elektricitet, avlopp etc.	1.000: —
50 tuber	5.000: —
Diverse omkostnader	2.000: —
S:ma kronor	40.000: —

Årliga driftskostnader.

Ränta och amortering	10.000: —
Underhåll	1.000: —
Driftspersonal, 2 man à 3.500: —	7.000: —
S:ma kronor	18.000: —

Härvid har räknats med 20 % amortering per år för hela anläggningen och 5 % ränta på nedlagt kapital. Den upptagna personalen är tillräcklig för enskiftsdrift, varvid man teoretiskt kommer upp i en total komprimerad gasmängd av $70 \times 8 \times 300 = 168.000$ m³ per år. Vid högre total gasmängd fordras tvåskiftesgång.

Årliga rörliga kostnader.

Dessa utgöras huvudsakligen av elektrisk ström, vatten och smörjmedel. Per 35 m³ gas (kompressorns kapacitet per timme) beräknas 12 kWt elektrisk

N:o 137.
Ang. anläggning för tillhandahållande av s. k. flaskgas för motordrift

ström, 0,5 m³ vatten och 40 öre för smörjmedel. Om man räknar 5 öre för strömmen och 8 öre för vattnet skulle för 125.000 m³ gas dessa kostnader uppgå till:

elektrisk ström	2.140: —
vatten	140: —
smörjmedel	1.600: —
S:ma kronor	3.880: —

Sammanställning:

Årliga driftskostnader	18.000: —
„ rörliga kostnader	3.880: —
S:ma kronor	21.880: —

eller per m³ gas i runt tal 18 öre. Priset för lysgas är för närvarande 25 öre. Lägges härtill 18 öre, erhålles ett pris av 43 öre per m³ komprimerad gas.

Såsom nedan meddelas skulle lysgasåtgången till distributionsbilar motsvara 3,2 m³ per mil. Med 125.000 m³ skulle alltså en dylik bil kunna framdrivas 39.000 mil. Antager man att en distributionsbil tillryggalägger 1.500 mil per år skulle den komprimerade gasen vara tillräcklig för cirka 26 bilar. I första hand skulle stadens egna bilar utrustas för flaskgas.

Det bör här påpekas, att Statens bränslekommission givit löfte om att ersätta staden för den meråtgång av kol, som blir en följd av den föreslagna flaskgasdistributionen. På grund av tidsläget har man dock icke nu kunnat utlova kol för längre tid än till den 1 juli 1941. Den kolmängd, varom det rör sig, uppgår till cirka 250 ton. (Stadens årliga förbrukning är ungefär 8.000 ton.)

Kostnaderna för bilkörning med träkol, ved och lysgas framgå av följande uppgifter.

Relationstalen mellan de olika bränslena äro:

1 liter bensin = 1,6 m³ lysgas
= 1,05 m³ metangas, som icke renats från kolsyra
= 1,5 kg. träkol
= 3 kg. lövved.

Priset på träkol kan sättas till 25 öre per kg. och för ved till 8,5 öre per kg. Dessa priser torde vara de som man genom statsingripande i prisreglerande syfte kan vänta att få. Möjligen kan priset på träkol bli något högre om knappheten gör sig ännu starkare gällande än nu. Gaspriset är räknat till 43 öre per m³.

Bensinåtgången i medeltal för distributionsbilar inom staden kan uppskattas till 2 liter per mil, vilket motsvarar

för träkol 3 kg/mil
för ved 6 kg/mil, samt
för lysgas 3,2 m³/mil.

N:o 137.
Ang. anläggning för till handahållande av s. k. flaskgas för motordrift

Kostnaderna för rörligt underhåll och skötsel kunna för träkols- och vedbilarna beräknas till 20 öre/mil. För gasbilarna uppskattas dessa kostnader till 5 öre/mil.

För 1.500 mils körning bli de rörligt driftskostnaderna

	lysgas	träkol	ved
rörligt underhåll och skötsel	50: —	200: —	200: —
bränslekostnader	2.064: —	1.125: —	765: —
S:ma rörliga driftskostnader	2.114: —	1.325: —	965: —

De fasta kostnaderna, avseende engångskostnaden för inmontering å bilarna och på dessa grundade årskostnader för ränta och amortering ävensom för underhåll äro emellertid ägnade att utjämna differenserna.

Kostnaderna för aggregaten å bilarna jämte inmontering beräknas till följande belopp:

lysgas eller metangas (incl. 2 tuber) 350+200 = ...	550: —
träkol	2.700: —
ved	2.400: —

Räntabilitet.

	lysgas	träkol	ved
amortering	90: —	900: —	800: —
ränta 5 %	17: 50	135: —	120: —
fast underhåll	32: 50	120: —	120: —
Totala fasta kostnader	140: —	1.155: —	1.040: —

Vid räntabilitetsberäkningen har räknats med att lysgasbilarna skola amorteras under cirka 5 år — utom beträffande stålflaskorna, som efter denna tid hava relativt stort restvärde och därför avskrivas med endast 10 % per år — samt cirka 3 år för träkols- och vedaggregat.

Sammanställas fasta och rörliga årskostnader enligt ovanstående beräkningar finner man, att kostnaderna för en mils körning med lysgasbil uppgå till 2 kronor 25 öre. Motsvarande kostnader för träkolsbil och vedbil bli 2 kronor 48 öre resp. 2 kronor. För större årliga körlängder ställa sig gengasbilarna billigare i drift. Man måste emellertid också räkna med de störningar i driften, som vidlåda de gengasdrivna bilarna, i all synnerhet beträffande s. k. distributionsbilar eller bilar, som måste göra uppehåll med korta körsträckor mellan dessa. Staden såsom arbetsgivare måste också räkna med den arbetstid, som åtgår för sotning och iordningställande av gengasbilarna. Lysgasdrivna bilar äro i motsats till de gengasdrivna ständigt startfärdiga så länge det finns gas i behållarna. Även om priset på lysgas för bilar skulle sättas högre än 43 öre per kubikmeter, torde likväl med hänsyn till vad som nyss sagts, lysgasdriften vara lönande.

Under åberopande av det anförda får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

N:o 137.
Ang. anläggning för tillhandahållande av s. k. flaskgas för motordrift

att i princip godkänna styrelsens förslag till distribution av komprimerad lysgas för bildrift;

att för ändamålet bevilja ett anslag å 40.000 kronor att utgå av innevarande års förslagsanslag för oförutsedda utgifter; samt

att uppdraga åt styrelsen att fastställa distributionspriset för den komprimerade gasen.

Västerås den 2 november 1940.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

N:o 138.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till uppförande av en skollovskolonibyggnad vid sjön Usken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 19 nästlidne oktober har styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier på anförda skäl hemställt om anslag från staden med 113.750 kronor till uppförande av en ny kolonibygnad vid sjön Usken i Lindesbergs landsförsamling. Drätselkammaren får med anledning av ifrågavarande framställning anföra följande.

Såsom föreningens styrelse framhållit, har staden genom årliga anslag understött föreningens verksamhet. Något direkt bidrag till uppförande eller förvärv av byggnader har tidigare icke förekommit. Den planerade nya kolonibyggnaden måste, såsom föreningens styrelse framhållit, betraktas såsom i högsta grad angelägen och drätselkammaren är för sin del villig tillstyrka att staden träder emellan för att säkra byggnadens snara uppförande. Den verksamhet, som föreningen bedriver, måste enligt drätselkammarens förme-

N:o 138. *Ang. anslag till uppförande av en skollovskolonibyggnad vid sjön Usken*

nande anses synnerligen betydelsefull och är det givetvis än mer under nuvarande tidsförhållanden med de farhågor för kommande svåra tider, som utan tvivel äro för handen. Det kan måhända invändas, att stadens nuvarande finansiella läge icke är sådant, att ett så pass stort anslag som det ifrågasatta är tillrådligt. Drätselkammaren är emellertid övertygad, att staden bör kunna bära denna utgift, särskilt om densamma fördelas på flera år. Drätselkammaren har också för avsikt att i samband med framläggande av budgeten för nästkommande år föreslå anslagets uppdelning på lämpligt antal år. Den blivande byggnaden bör ägas och förvaltas av föreningen.

Under åberopande av det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfulmäktige ville besluta

att för uppförande av en ny kolonibyggnad vid sjön Usken i Lindesbergs landsförsamling ställa till Föreningen Västerås skollovskoloniers förfogande ett anslag å 113.750 kronor att upptagas för täckning i budgeten för nästkommande år; samt

att uppdraga åt föreningens styrelse ej mindre att införskaffa och antaga entreprenadanbud än även att i övrigt fullfölja byggnadsföretaget.

Västerås den 7 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige, Västerås.

Föreningen Västerås skollovskolonier har under 36 år bedrivit koloniverksamhet i Västerås. I början var verksamheten av mera blygsam omfattning. Numera har föreningen två kolonihem, ett vid Frösåker och ett vid Trummelsberg. Vid Trummelsberg bruka 85—90 st. barn vistas 8 veckor under sommaren, och vid Frösåker brukar föreningen i allmänhet ta emot 135 st., fördelade på två perioder om 5 veckor vardera. Det är alltså omkring 225 barn, som årligen beretts sommarvistelse på landet genom koloniföreningens försorg. Under de senare åren har emellertid antalet ansökningar om kolonivistelse stigit högst avsevärt. I regel har över hundratalet ansökningar måst avslås varje år. När så pass många anmälda måste avvisas under de goda tider, som hittills varit rådande, måste man givetvis räkna med ett mycket större antal under lågkonjunktur.

N:o 138.
Ang. anslag till uppförande av en skollovskolonibyggnad vid sjön Usken

Från flera håll har föreningen erhållit förfrågningar om den inte kunde utöka sin verksamhet, så att flera barn kunde erhålla kolonivistelse än vad som nu är fallet. Med anledning därav har styrelsen vid flera tillfällen diskuterat frågan om utvidgning av koloniverksamheten. Flera alternativ ha dryftats. Styrelsen har dock kommit till den slutsatsen, att det mest ändamålsenliga vore att bygga ett helt nytt kolonihem. Någon möjlighet att ta emot flera barn vid föreningens nuvarande kolonihem finns inte. Tvärtom vore det önskvärt om antalet kunde begränsas, åtminstone vid Trummelsberg.

Utvidgningsplanerna ha nu fortskridit så pass långt, att föreningen inköpt tomt och låtit utarbeta kostnadsberäkningar och ritningar till ett nytt kolonihem. Tomten innehåller c:a 3 tunnland och har ett synnerligen vackert läge vid sjön Usken i Lindesbergs landsförsamling. Tyvärr saknar föreningen medel att fullfölja byggnadsplanerna. Styrelsen, som till fullo inser behovet av ett nytt kolonihem, har undersökt olika vägar, varigenom medel skulle kunna erhållas. Den har därvid funnit enda möjligheten vara, att Västerås stad lämnar erforderligt anslag för ändamålet, om något nytt kolonihem över huvud taget ska kunna komma till stånd. Måhända torde en och annan anse det olämpligt att under nuvarande förhållanden begära anslag för dylikt ändamål. Med hänsyn till framtiden har dock styrelsen inte velat ta på sitt ansvar att dröja längre, ty med all sannolikhet få vi räkna med att allt flera hem inom en ej alltför avlägsen framtid måste anlita skollovskoloniföreningen, om deras barn skola få någon möjlighet att under sommarmånaderna komma bort från staden ut på landet. Ett byggnadsprojekt av ifrågavarande slag skulle ju också ge arbete åt inte så få arbetare inom byggnadsfacket.

Ritningarna till ny kolonibyggnad, som är avsedd för 60 barn, ha i samråd med styrelsen utarbetats av arkitekt Viktor Segerstedt, Västerås. Byggnadens kvalitet i fråga om konstruktion, varmboning och bekvämlighetsanordningar etc. framgår av bifogade ritningar och beskrivning. Man torde kunna invända, att det inte är nödvändigt med ett så pass gediget konstruktionssätt som det föreslagna, när det gäller ett vanligt *sommarhem*. Men vid den utredning styrelsen verkställde, visade det sig, att ett enklare byggnadssätt blott obetydligt förbilligade byggnadskostnaderna. Ett gedignare byggnadssätt är också att föredraga med tanke på den senaste tidens oroliga förhållanden, då lokaler efterlysas i vilka stadsbefolkningen och särskilt skolbarnen kunde beredas en tillflykt, ifall utrymning från hem och skolor skulle bli en nödvändighet. En byggnad enligt föreliggande förslag skulle genom värmelednings införande på kort tid kunna göras till ett präktigt kollektivhem även för vintertid. Skulle det gå så långt, att evakuering från vår stad måste ske, skall säkert en byggnad som den ifrågavarande komma väl till pass utöver det ändamål, vartill den egentligen är avsedd.

För att i dessa tider av fluktuerande byggnadskostnader få fram ett så noggrant kostnadsförslag som möjligt ha erfarna byggnadsentreprenörsfirmor konsulterats och har styrelsen från dessa erhållit de kostnadsberäkningar, som ingå i nedanstående sammanställning. Kostnadsberäkningarna ha utförts i oktober 1940.

N:o 138. *Sammanställning av byggnadskostnader.*

Ang. anslag till uppförande av en skollovskolonibyggnad vid sjön Usken.

Egentliga byggnadskostnader enligt beräkning av byggmästaren Edvin Bergman	70.300: —
Ut- och invändiga målningsarbeten enligt beräkning av A.-B. Västerås Måleriaffär	8.500: —
Sanitetsanläggningar med vatten- och avloppsledningar inom byggnaden	18.000: —
Elektriska anläggningar enligt beräkning av firman Hugo Pettersson i Nora stad	3.300: —
Yttre ledningar och anläggningar för vatten, avlopp och elektrisk ström	3.800: —
Byggnadskontroll och oförutsedda utgifter	5.000: —
Inhägnad av tomten	2.000: —
Schaktnings-, planerings- och planteringsarbeten	2.850: —
Summa kronor	113.750: —

Föreningen, som f. n. erhåller 12.000: — i årligt anslag från Västerås stad, skulle under normala förhållanden behöva ett årligt tilläggsanslag av omkring 6.000: —, om verksamheten på detta sätt utökades. Kostnaderna kunna förefalla stora, men med hänsyn till denna verksamhets stora betydelse för individen och samhället torde det vara väl använda pengar. I den moderna socialvården ha mer och mer de förebyggande åtgärderna kommit att spela en stor roll. Barnkoloniverksamheten är en sådan typisk åtgärd, som avser att ge det unga släktet den motståndskraft som det behöver för en sund och god fysisk och psykisk utveckling.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier vördsamt hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta:

att anvisa erforderliga medel för uppförande av ny kolonibyggnad vid sjön Usken enligt de ritningar och därpå grundade kostnadsberäkningar, som utarbetats av arkitekt Viktor Segerstedt;

att uppdraga åt koloniföreningens styrelse att införskaffa entreprenadanbud och övriga handlingar;

att uppdraga åt koloniföreningens styrelse att fullfölja byggnadsprojektet och verkställa stadsfullmäktiges beslut.

Västerås den 19 oktober 1940.

Styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier:

Em. Granér.
Ordförande.

Helmer Gustafsson.
Sekreterare.

N:o 139.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag för uppteckning av stadens folkminnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse till stadsfullmäktige har framställning gjorts om ett anslag med 400 kronor för att i Västerås kunna bedriva systematisk uppteckning av stadens folkminnen i enlighet med vad i skrivelsen antytts och i en skrivelsen bifogad promemoria ytterligare belyses och motiveras.

Med förmälan att drätselkammaren för sin del förordar framställningen får kammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet anslå 400 kronor att utgå av årets förslagsanslag till oförutsedda utgifter.

Västerås den 7 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under denna för kulturell och vetenskaplig verksamhet särskilt brydsamma tid har det ansetts nödvändigt att söka upprätthålla alla sådana arbeten, som stärka nationell kultur och bidraga att hävda dess egenart och självständighet.

Till arbeten av dylik art hör det forskningsarbete, som bedrives av de med statsmedel arbetande institutionerna för folkminnesundersökning, Landsmålsarkivet i Uppsala, som är ett institut för undersökning av svenska dialekter och folkminnen, Lunds Universitets folkminnesarkiv samt Institutet för Folkminnesforskning vid Göteborgs högskola.

De penningmedel, som staten årligen ställer till dessa arkivs förfogande för fullgörande av de viktiga nationella forskningsuppgifterna, äro betydande men dock ej tillräckliga för att helt möjliggöra de omfattande och mångskiftande undersökningar, som vore påkallade under en tid, då vår rika skatt av folktraditioner är på väg att upplösas eller förflyktigas. Våra institutioner ha därför ofta sett sig nödsakade att begära smärre bidrag från andra håll, från myndigheter och enskilda, för att på så sätt vinna fyllnad i sina anslag för pågående undersökningar. Härvid ha i synnerhet landstingen med mindre anslag biträtt vid de särskilda länens undersökning.

Vid de arbeten som på detta sätt understödjas av stat och landsting ha forskningarna av skäl, som vi här ej kunna närmare ingå på, kommit att gälla

N:o 139. *Ang. anslag för uppteckning av stadens folkminnen*

landsbygdens, enkannerligen allmogens eller böndernas kultur och folkminnen, trots att undersökningsledningen länge kunnat konstatera, att de svenska städernas traditioner dock alltid måste ha spelat en synnerligen betydelsefull roll för utformningen av vårt lands folkkultur. Den systematiska folkminnesuppteckningen med hjälp av frågelistor och andra former av insamlingsarbete har sålunda sedan årtionden nästan uteslutande bedrivits i landskommunerna men ej i städerna, om man undantager Stockholms stad, där folkminnesuppteckning nyligen kunnat påbörjas med anslag från staden.

Önskemålet att snarast möjligt få igång en systematisk uppteckning av de svenska städernas folkminnen låter sig emellertid nu ej längre avvisa. Bl. a. kräver en nu pågående kulturkartläggning av vårt land för åstadkommande av en svensk folkkulturatlas, att städernas traditioner ofördröjligen uppmärksammas och inarbetas i kulturkartorna. Det torde emellertid ej vara möjligt att under nuvarande statsfinansiella förhållanden erhålla någon ökning i statsanslagen till de ovannämnda institutionerna. Ej heller torde landstingen nu kunna väntas lämna bidrag till ett vetenskapligt arbete rörande städerna. Den tanken ligger då nära till hands att i varje särskild stad ansöka om anslag till stadens folkminnesundersökning.

Arbetet skall ledas och ombesörjas av ovan nämnda institutioner genom upptecknare, som uppsöka äldre, minnesgoda, i staden infödda personer och genomgå de frågelistor, som särskilt utarbetats för ändamålet. Det ekonomiska bidrag, varmed detta institutionernas arbete måste understödjas, skulle för Eder stad med hänsyn till omfattningen av föreliggande undersökningsuppgifter kunna beräknas till kronor 400: —. En för stadens folktradition karakteristisk samling folkminnen kunde på detta sätt erhållas, vilken omedelbart kunde komma till nytta vid de hela riket omfattande undersökningarna, som nu äro i gång. Utan ett dylikt anslag från städerna måste dessa undersökningar inskränkas till att gälla landsbygdens kultur med uteslutande av städernas.

Det i staden upptecknade materialet skulle i ett exemplar bevaras på Landsmålsarkivet i Uppsala eller Lunds Universitets folkminnesarkiv (för sydsvenska städer) och Västsvenska Folkminnesarkivet (för västsvenska städer), i ett annat exemplar överlämnas till respektive stads arkiv utan någon ytterligare kostnad för staden.

Undertecknade, föreståndare för de i denna uppgift samarbetande institutionerna, få härmed hos stadsfullmäktige i Västerås ansöka om ett anslag å 400: — för att i Västerås bedriva systematisk uppteckning av stadens folkminnen i enlighet med vad ovan antytts och i bifogade PM ytterligare belyses och motiveras.

Uppsala, Lund och Göteborg i oktober 1940.

Dag Strömbäck.
Föreståndare för Landsmålsarkivet i Uppsala.

C. W. v. Sydow.
Föreståndare för Lunds Universitets folkminnesarkiv.

Hilding Celander.
Ordförande i styrelsen för Institutet för folkminnesforskning vid Göteborgs högskola.

Åke Campbell.
Redaktör för den folkloristiska delen av Atlas för svensk folkkultur.

N:o 140.

Beredningsutskottets och drätselkammarens utlåtande ang. motion rörande omorganisation av stadens förvaltning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 september 1940 hava stadsfullmäktige till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttrande remitterat en av herr Lewrö samma dag väckt motion, vari föreslås, att stadsfullmäktige måtte tillsätta en kommitté med uppdrag att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning rörande stadens nuvarande förvaltningsorgan och deras ändamålsenlighet samt att inkomma med förslag till den omorganisation i berörda hänseende, vartill denna utredning kunde giva anledning.

Drätselkammaren har i häröver den 7 innevarande november avgivet yttrande på anförda skäl hemställt, att motionen icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Med hänsyn till vad drätselkammaren anfört och sedan det upplysts, att drätselkammaren redan vidtagit de åtgärder för att utreda stadskansliets framtida organisation, får beredningsutskottet för sin del ansluta sig till drätselkammarens yttrande och sålunda hemställa. att stadsfullmäktige ville besluta

att motionen ifråga icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 13 november 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I en till stadsfullmäktige vid sammanträdet den 26 sistlidne september inlämnad motion har herr Lewrö på anförda skäl föreslagit tillsättande av en kommitté med uppdrag att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning rörande stadens nuvarande förvaltningsorgan samt att inkomma med förslag till den omorganisation i berörda hänseende, vartill denna utredning kunde giva anledning. Sedan motionen ifråga remitterats till drätselkamamren och beredningsutskottet för yttrande, får drätselkammaren i ärendet anföra följande.

Den centralisation av stadens förvaltningsorgan, som motionären angivit som "högeligen önskvärd och påkallad" lärer på det stora hela taget vara genomförd. Det må dock härvidlag påpekas, att det ställer sig väsentligen olika, då det gäller att genomföra en centralisation av den kommunala självförvaltningen,

N:o 140.
Ang. motion rörande omorganisation av stadens förvaltning.

som i stor utsträckning är reglerad genom statliga förordningar, och den kommunala egenförvaltningen eller med andra ord den ekonomiska förvaltningen, där kommunen har friare händer att besluta om organisationen av förvaltningsapparaten. En summarisk översikt över stadens förvaltningsapparat visar, att hos stadskansliet centraliserats flertalet av sekreteraruppdragen i styrelser och nämnder. Drätseldirektören, som även är chef för stadskanliet, uppehåller kontakt med de olika förvaltningorganen bl. a. genom att närvara vid sammanträden och genom konferenser med chefstjänstemännen. Inköpen för staden ske numera i stor utsträckning gemensamt för olika styrelser och nämnder och det nya inköpsrådet har visat sig fylla en funktion. Fattigvårdsstyrelsen och barnavårdsnämnden ha en gemensam byrå med gemensam chefstjänsteman. Under styrelsen för stadens tekniska verk sortera vidare såväl vattenlednings-, avloppsledningS-, gas- och elektricitetsverk som reningsverk.

Med den nu i största korthet gjorda uppräkningen har drätselkammaren endast velat fästa uppmärksamheten på det kända förhållandet, att en centralisering i stor utsträckning redan finnes genomförd inom stadens förvaltning. Olika grenar av förvaltningen hava vidare på sista tiden varit föremål för omorganisation, varvid även frågan om eventuell omorganisation av närliggande förvaltningsområden tagits upp till prövning. Fråga om organisationen av de under byggnadsnämnden lydande stadsarkitets- och stadsingenjörskontoren liksom av det under drätselkammaren sorterande byggnadskontoret har nyligen vunnit sin lösning. Så har ock skett med tekniska verkens organisation. En tanke, som ursprungligen förefanns, att eventuellt föra in tekniska verkens verksamhet under drätselkammarens förvaltning har under utredningens gång prövats men på välgrundade skäl fått i varje fall för närvarande förfalla. Såvitt drätselkammaren nu kan bedöma torde det viktigaste område, där en eventuell omorganisation kan tänkas genomförd, vara drätselförvaltningen. Drätselkammaren har även sin uppmärksamhet riktad härpå och kommer givetvis att vidtaga de utredningar och framlägga de förslag, som kunna befinnas påkallade. Att överlämna en dylik utredning åt en särskild av stadsfullmäktige tillsatt kommitté, som icke torde kunna vara så insatt i förhållandena, som drätselkammaren själv, anser sig kammaren icke kunna förorda. Redan nu vill drätselkammaren meddela, att frågan om en ytterligare centralisation av stadens kassa- och räkenskapsväsen står på dagordningen och att en dylik utan svårighet kan åstadkommas, då nya förvaltningslokaler stå till buds.

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att herr Lewrös ifrågavarande motion icke måtte föranleda till någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Västerås den 7 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 140.

Ang. motion rörande omorganisation av stadens förvaltning.

Stadsfullmäktige torde inom den närmaste tiden komma att få taga ståndpunkt till en hel del viktiga organisationsfrågor. Sålunda föreligger redan förslag till omorganisation av stadsarkitekts-, byggnadschefs- och stadsingenjörsbefattningarna m. m. Enligt vad jag erfarit lärer därjämte förslag snart komma att framläggas rörande viss omorganisation beträffande tekniska verken. Drätseldirektören och stadsförvaltaren inträda nästa år i pensionsåldern, vilket även torde medföra att vissa organisatoriska förändringar med anledning därav kunna komma under övervägande. I motion till stadsfullmäktige har föreslagits inrättande av en stadsplanenämnd, varjämte förslag om ändrad instruktion och vidgat uppdrag för lönenämnden föreligger.

Då åtminstone en del av dessa och andra organisationsfrågor hava ett synnerligen intimt samband med varandra, synes det mig kunna ifrågasättas, huruvida det är lämpligt att dessa frågor lösas var för sig och lösryckta från varandra.

Det föreliggande förslaget till omorganisation av byggnads- och stadsarkitektkontoren innebär inrättandet av ett antal nya tjänster. Vad ett kommande förslag beträffande tekniska verken kan komma att innefatta i sådant hänseende, känner jag ej.

Även om det med fullt fog kan påvisas, att ett synnerligen stort behov av förbättrad organisation beträffande byggnads- och stadsarkitektkontoren föreligger, synes det mig dock att dessa frågor för närvarande icke äro av så överhängande natur, då någon nämnvärd enskild byggnadsverksamhet icke lärer kunna påräknas under det närmaste året. Genom tillsättandet av en heltidsanställd stadsarkitekt torde den största bristen i detta hänseende bliva avhjälpt tillsvidare.

Att en centralisation av stadens förvaltningsorgan är högeligen önskvärd och påkallad lärer icke heller kunna bestridas. Denna fråga är visserligen beroende på nuvarande otillfredsställande lokalförhållanden, men en lösning av lokalfrågan torde icke längre kunna skjutas på framtiden.

Sett mot bakgrunden av här andragna förhållanden, synes det mig, att stadsfullmäktige redan nu borde låta underkasta stadens hela förvaltningsorganisation en allmän och genomgående översyn. Inrättandet av nya tjänster och genomförandet av omorganisation på enskilda avsnitt av stadens förvaltning torde dock komma att i hög grad försvåra en kommande allmän revision härav.

På grund av vad jag sålunda anfört, tillåter jag mig föreslå, att stadsfullmäktige måtte besluta

> *att* tillsätta en kommitté med uppdrag att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning rörande stadens nuvarande förvaltningsorgan och deras ändamålsenlighet samt att inkomma med förslag till den omorganisation i berörda hänseende, vartill denna utredning kan giva anledning.

Västerås den 26 september 1940.

O. LEWRÖ.

N:o 141.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphöra med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

HAMNSTYRELSEN.

Till *ledamot* efter avlidne bergsingenjören Gust. Lundberg för åren 1941—1945 föreslås majoren Fredrik Adilz. Avgående *suppleanten,* byggmästaren J. Alb. Fredriksson, föreslås omvald för åren 1941—1943.

BRANDSTYRELSEN.

I tur att avgå ur brandstyrelsen äro *ledamöterna,* fabrikören Joh. Svensson, majoren G. Robsahm och järnvägstjänstemannen Thure Bergquist samt *suppleanterna* muraren G. Dahlfors, byggmästaren J. Alb. Fredriksson och förrådsförmannen Hugo Fredriksson.

Beredningsutskottet föreslår att de avgående ledamöterna och suppleanterna omväljas för åren 1941—1944.

SAKKUNNIGA VID BRANDSYN.

Beredningsutskottet hemställer, att till sakkunniga vid brandsyn för år 1941 måtte återväljas byggmästaren J. Alb. Fredriksson och muraren Martin Hellblom med köpmannen Jonas Johansson och byggnadssnickaren A. N. Vretholm till suppleanter.

DIREKTIONEN FÖR ÅLDERDOMSHEMMETS TUBERKULOSAVDELNING.

Beredningsutskottet hemställer att till *ledamöter* för åren 1941—1944 måtte återväljas fru Ebba Berg och ombudsmannen Gösta Sjöberg och till *suppleanter* för samma tid likaledes omväljas fru Agnes Hedberg och muraren Martin Hellblom.

BADHUSSTYRELSEN.

Avgående *ledamöterna* f. d. stationskarlen C. F. Melin och ingenjören

Algot Svensson samt *suppleanterna* järnsvarvaren G. Jansson och tjänstemannen Gust. Lindén föreslås omvalda för åren 1941—1944.

N:o 141.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

LUFTSKYDDSNÄMNDEN.

Mandattiden för samtliga ledamöter och suppleanter utgår vid årsskiftet. Beredningsutskottet hemställer, att till *ledamöter* för åren 1941—1944 återväljas inköpschefen John Lundgren, ingenjören Walter Åkerman, brandförmannen Ernst Johansson, montören E. V. Larsson och gymnastikdirektören Algot Hammarfelt samt att till *suppleanter* för samma tid likaledes återväljas civilingenjören Arne Mattson, tjänstemannen Edvard Nordin, brandförmannen Oskar Thorgren, motormontören Gunnar Vahlgren och häradsskrivaren Oscar Lewrö.

Vidare föreslås, att suppleanterna skola inkallas till tjänstgöring vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter härovan äro nämnda.

VÄGNÄMNDEN FÖR VÄSTERÅS STAD.

Till *ledamot* i vägnämnden för åren 1941—1944 föreslås advokaten J. Ruben Nyman och till *suppleant* för samma tid advokaten K. J. Boström.

TAXERINGSNÄMNDERNA.

Beredningsutskottet föreslår, att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1941 års taxeringsnämnder skall vara tre med lika antal suppleanter med undantag för andra och elfte distriktet, där antalet sådana ledamöter bestämmes till fem med lika antal suppleanter.

Till ledamöter och suppleanter i de olika taxeringsnämnderna för år 1941 föreslås följande personer; och hemställes tillika, att suppleanterna bliva personliga för ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan nämnas.

1:sta distriktet.

Ledamöter: Direktören Elow Eriksson, överpostiljonen J. E. Wirén och fabrikören Otto Petersson;

Suppleanter: Köpmannen O. Maunsbach, montören E. V. Larsson och tapetseraren Gustaf Lindström.

2:dra distriktet.

Ledamöter: Ingenjören Erik Kjörning, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult, bokföraren R. Söderquist, handelsföreståndaren C. E. Juhlin och skomakaremästaren Ernfrid Karlsson;

Suppleanter: Köpmannen Sigfrid Holm, gjutaren Axel Larsson, linjeförmannen V. R. Brännström, avdelningschefen Filip Dahlström och snickaremästaren August Karlsson.

N:o 141.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

3:dje distriktet.

Ledamoten, sågverksägaren A. Norén har på grund av avflyttning från staden avsagt sig uppdraget.

Ledamöter: Ingenjören G. H. Zanders, byggnadssnickaren Fritz Nyberg och handelsföreståndaren Axel Andersson;

Suppleanter: Kassören Oskar Rudén, verkstadsarbetaren Georg Karlsson och förmannen Gunnar Larsson.

4:de distriktet.

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, fanjunkaren K. A. Jansson och byggnadssnickaren Karl Viktorsson;

Suppleanter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, förvaltaren David Hallborg och avsynaren Ragnar Karlsson.

5:te distriktet.

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, verkstadsarbetaren Carl A. Fröbom och ingenjören Algot Svensson;

Suppleanter: Majoren G. Robsahm, hyvlaren K. H. Thorén och köpmannen Bror Edling.

6:te distriktet.

Ledamöter: Sekreteraren K. Sjöfält, grosshandlaren Alb. Reutergårdh och järnvägstjänstemannen Thure Bergquist;

Suppleanter: Skorstensfejarmästaren C. W. Karlsson, kamreraren S. Holmblad och byggnadsarbetaren J. E. Willebrand.

7:de distriktet.

Ledamöter: Fastighetsarbetaren Erik Karlsson, byggnadssnickaren Erik Lindström och vedhandlaren J. Aug. Andersson;

Suppleanter: Folkskolläraren Edvin Sigroth, modellsnickaren Hjalmar Karlsson och folkskolläraren G. Leontein.

8:de distriktet.

Ledamöter: Matvaruhandlaren F. H. Berglind, arkitekten V. Segerstedt och filaren Ivar Abrahamsson;

Suppleanter: Skräddaren K. Thorstensson, blomsterhandlaren Karl Pettersson och verktygsarbetaren Helmer Törnblom.

9:de distriktet.

Suppleanten, plåtslagaren J. V. Bergstrand har avsagt sig uppdraget.

Ledamöter: f. slöjdläraren F. Brandt, plåtarbetaren Emil Johansson och f. guldsmeden C. E. Tengström;

Suppleanter: Folkskolläraren Elis Hedberg, maskinmontören Erik Berglind och ingenjören F. O. Berling.

10:de distriktet.

N:o 141.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Ledamöter: Ingenjören Ferdinand Wahlberg, förmannen C. F. Larsson och ingenjören Knut Westerlund;

Suppleanter: Målaremästaren O. Hansson, metallarbetaren Åke Larsson och verkmästaren V. Linde-Olsson.

11:te distriktet.

Ledamöter: Lokomotivföraren Ernst Larsson, snickaren J. A. Johansson, lindaren Fredr. Wetter, lantbrukaren Jakob Pettersson och bankkamreraren Curt Möller;

Suppleanter: Lokomotiveldaren J. A. Löfstrand, snickaren J. A. Grönberg, lantbrukaren C. P. Karlstedt, lantbrukaren Herman Falk och tjänstemannen Gösta Dahlgren.

Härjämte hemställer beredningsutskottet, att åt nämnden i detta distrikt och närmast åt ledamoten herr Pettersson skall givas uppdraget att taga den befattning med virkestaxering, som omförmäles i 81 § taxeringsförordningen med herr Falk som suppleant i detta särskilda uppdrag.

NÄMNDEN ÖVER SUNDINSKA DONATIONSFONDEN FÖR VÄLGÖRANDE OCH ALLMÄNNYTTIGA ÄNDAMÅL.

Beredningsutskottet föreslår, att ledamöterna, majoren G. Robsahm, kassören Einar Keijser och folkskolläraren G. Leontein, som äro i tur att avgå, återväljas för åren 1941 och 1942.

NÄMNDEN ÖVER ADOLF MOBERGS OCH HANS HUSTRUS GULDBRÖLLOPSFOND.

Ledamöterna, måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och direktören Elow Eriksson, vilkas mandattid utlöper med innevarande år, föreslås omvalda för åren 1941 och 1942.

NÄMNDEN ÖVER FRU JOHANNA FRYKLUNDS DONATIONSFOND.

Beredningsutskottet hemställer, att de *ledamöter,* som äro i tur att avgå, omväljas och att sålunda för åren 1941 och 1942 utses:

från tjänstemannaklassen: Domprosten Ernst Enochsson;

från handlande- och hantverkareklassen: Fabrikören Arvid Svensson och handlanden Erik Sjöquist;

från arbetsklassen: Förrådsförmannen Joh. Theodor Bergqvist.

NÄMNDEN ÖVER WAHLBECKSKA VÄLGÖRENHETSFONDEN.

De av stadsfullmäktige valda ledamöterna, fabrikören Joh. Svensson och fru Anna Vestberg, vilka äro i tur att avgå, föreslås omvalda för åren 1941 och 1942.

N:o 141.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

MARIA HALLANDERS DONATIONSFOND.

I tur att avgå ur styrelsen äro fru Ebba Berg, fru Margit Vesterberg och redaktionssekreteraren Sven Strömblad. Beredningsutskottet hemställer att nyssnämnda personer omväljas till ledamöter för åren 1941—1944.

STYRELSEN FÖR VÄSTERÅS STADS SKOLOR FÖR YRKESUNDERVISNING.

Av de ledamöter, vilkas mandattid utlöper detta år, har järnsvarvaren G. Jansson undanbett sig återval. Beredningsutskottet föreslår att för åren 1941—1944 till ledamöter *dels* återväljas drätseldirektören Theofil Öberg och direktören A. Lindén *dels ock* nyväljes kopplingsarbetaren Erik Andersson.

REVISORER.

1) *Av stadens räkenskaper.*

Beredningsutskottet hemställer, att till

ordinarie revisorer av stadens räkenskaper för år 1941 måtte utses: förmannen Karl Engdahl, ombudsmannen Erik Genell, länsjägmästaren E. Nyblom, kontoristen Einar Jonsson, avsynaren Martin Holmberg, häradsskrivaren O. Lewrö och järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind, samt till

suppleanter för dem bokföraren B. Isaksson-Sjöberg, direktören John A. Widén, lokomotiveldaren Gustaf Nilsson, folkskolläraren Edvin Andersson, tjänstemannen Gösta Holmén, kommunalarbetaren Sven Vestling och kassörskan Anna Karlsson.

2) *Av Arbetareinstitutets räkenskaper.*

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1941 av ordinarie revisorn, ingenjören F. O. Berling, och suppleanten, kassören Gösta Lundberg.

3) *Av Högre allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.*

Beredningsutskottet föreslår omval för år 1941 av ordinarie revisorerna, verkmästaren Gustaf Karlsson och majoren G. Robsahm samt suppleanten, järnvägstjänstemannen Hugo Svanlind.

4) *Av Arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet.*

Beredningsutskottet föreslår omval av posttjänstemannen Erik Östlund med majoren G. Robsahm som suppleant.

5) *Av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet i Västerås.*

Beredningsutskottet föreslår omval av posttjänstemannen Erik Östlund med majoren G. Robsahm som suppleant.

6) *Av Föreningen Västerås Skollovskoloniers räkenskaper.*

Beredningsutskottet föreslår omval av förmannen Karl Engdahl med tjänstemannen Gust. Lindén som suppleant.

7) *Av Idrottshallsstyrelsens räkenskaper.*

Beredningsutskottet föreslår omval av ordinarie revisorn, tjänstemannen Gust. Lindén med kontoristen Einar Jonsson som suppleant.

IDROTTSPLATSSTYRELSEN.

De av stadsfullmäktige utsedda *ledamöterna* journalisten Fritz Svanström,

drätseldirektören Theofil Öberg och komministern S. A. Sigland samt *suppleanterna* folkskolläraren Karl Nordlund, förrådsförmannen Hugo Fredriksson och ingenjören Birger Falk, vilkas mandattid utlöper detta år, föreslås omvalda för åren 1941 och 1942. **N:o 141.** *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

VÄSTERÅS KAFÉAKTIEBOLAG.

Beredningsutskottet hemställer att till ledamöter i bolagets styrelse för år 1941 måtte återväljas stuveriförmannen Carl Hellström, skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson och kassören Gösta Lundberg samt att till suppleanter för samma tid ävenledes återväljas byggnadssnickaren David Johansson och förrådsförvaltaren John Beckman.

Till revisor av bolagets räkenskaper får beredningsutskottet föreslå omval av bokföringsföreståndaren R. V. Hult och till suppleant för denne rektorn Hj. Thyresson.

ARBETSLÖSHETSKOMMITTÉN.

Beredningsutskottet hemställer att till ledamöter i arbetslöshetskommittén för år 1941 måtte återväljas herrar studieledaren Gust. Sund, direktören K. R. Liljeblad, statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger, muraren Martin Hellblom, förrådsförvaltaren John Beckman, hyvlaren Herman Thorén, förmannen Gunnar Larsson, filaren Viktor Persson och ingenjören G. H. Zanders samt att till suppleanter måtte utses herrar redaktören E. Berg, kopplingsarbetaren Erik Andersson, inköpschefen John Lundgren, metallarbetaren Vilhelm Berg och byggnadssnickaren Erik Pettersson.

Till revisorer av kommitténs med statsbidrag bedrivna verksamhet för år 1941 föreslås kassören Gösta Lundberg och kamreraren Harald Ivarsson med kassören Harry Öjve till suppleant.

KRISTIDSNÄMNDEN.

Mandattiden för de av stadsfullmäktige valda ledamöterna och suppleanterna utgår vid årsskiftet. Beredningsutskottet hemställer att till *ledamöter* för 1941 måtte återväljas ombudsmannen Gösta Sjöberg, journalisten Fritz Svanström, metallarbetaren Elis Larsson, fru Helga Gustavsson, blomsterhandlaren Karl Pettersson, inköpschefen John Lundgren, lantbrukaren Fabian Rörick och direktören Erik Nygren och att till *suppleanter* för samma tid likaledes omväljas fru Greta Sjödahl, verkmästaren Gustaf Karlsson, kamreraren Carl Th. Ericson, tjänstemannen Gust. Lindén och lantbrukaren Herman Falk.

BRANDSTODSKOMMITTÉN FÖR FAST EGENDOM.

Beredningsutskottet hemställer att till *ledamöter* för år 1941 utses byggmästaren Edv. Karlsson, byggmästaren J. Alb. Fredriksson, byggnadssnickaren David V. Johansson och muraren Martin Hellblom och till *suppleanter* för samma tid herrar byggmästaren Fritz Eklund och civilingenjören Arne Mattsson.

N:o 141.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

OMBUD VID MANTALSSKRIVNINGEN.

Till ombud vid mantalsskrivningen år 1941 får beredningsutskottet föreslå, att herrar skrivaren Axel L. Andersson, snickeriförmannen Hugo Svensson, f. guldsmeden Emil Tengström och fattigvårdstillsyningsmannen Erik Johansson omväljas.

HUVUDMÄN I VÄSTERÅS STADS SPARBANK.

Beredningsutskottet hemställer att stadsfullmäktige till huvudmän i sparbanken för femårsperioden 1941—1945 måtte återvälja kassören Einar Keijser, överingenjören Carl Henning och byggmästaren Axel Hammer.

SAKKUNNIGA VID SJÖFÖRKLARING.

Beredningsutskottet hemställer, att stadsfullmäktige ville som sakkunniga för år 1941 föreslå herrar hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander, maskiningenjören G. Wallenius, kaptenen Carl Wenström och sjökaptenen Erik Laurentius Eriksson.

ÖVERFÖRMYNDARE.

Nuvarande överförmyndaren, f. bankdirektören R. Beijnoff, vilkens mandattid utgår vid årsskiftet, föreslås omvald för åren 1941—1944. Hittillsvarande ersättaren, f. bankkassören Joh. Tideström har undanbett sig förnyat uppdrag. Beredningsutskottet hemställer att till ersättare för åren 1941—1944 måtte utses advokaten Gösta Kalén.

Beredningsutskottet vill slutligen meddela, att vid upprättande av förslaget till val av stadsrevisorer samt övriga revisorer icke deltagit de av utskottets ledamöter, som äro ledamöter i styrelser eller nämnder, vilkas verksamhet är underkastad granskning av de föreslagna revisorerna.

Västerås den 13 och 14 november 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 142.

Beredningsutskottets skrivelse ang. anslag till stadsrevisionen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan beredningsutskottet anmodats avgiva yttrande över stadsrevisionens bifogade framställning om ökat anslag till revisionskostnader, får utskottet anföra följande.

Utskottet vill till en början erinra om att den granskning, som det åligger stadens revisorer att utöva, innefattar dels en bokföringsteknisk granskning, som avser räkenskapernas formella riktighet, dels ock en prövning av den omsikt med vilken den ekonomiska förvaltningen utförts. Granskningsuppdraget ställer alltså på sin utövare krav både på bokföringsteknisk sakkunskap och förmåga att bedöma förvaltningsåtgärder ur lämplighetssynpunkt. Då revisorsuppdraget till sin karaktär är ett oavlönat förtroendeuppdrag, är det givet, att det kan ställa sig svårt att alltid till revisorer erhålla personer som besitta erforderliga kvalifikationer i bägge ovannämnda hänseenden. Det framstår därför såsom naturligt, att de valda revisorerna beredas möjlighet att anlita särskild expertis för den tekniska granskningen, som i fråga om räkenskaper av den omfattning och beskaffenhet, Västerås stads bokföring har, måste bli både svår och tidsödande. Sådan expertis har också hittills brukat ställas till de valda revisorerns förfogande på det sätt att stadsrevisionen erhållit anslag för bestridande av kostnader för anställande av särskilda siffergranskare och för anlitande därutöver av sakkunnigt biträde. Detta anslag är i årets stat upptaget till 9.900 kronor och har avsetts att disponeras så att 5.850 kronor skall användas till avlönande av tre siffergranskare och 3.000 kronor till arvode åt sakkunnigt biträde. Återstoden har avsetts till arvoden åt revisorerna själva med 150 kronor till en var av dem.

Stadsrevisionens nu föreliggande framställning avser att åt en yrkesrevisor uppdraga att ordna siffergranskningsarbetet, varjämte samma yrkesrevisor alltjämt i fall av behov skulle gå stadens revisorer tillhanda i andra bokföringstekniska frågor. Fördelarna med detta arrangemang, skulle, såvitt utskottet kan finna, bli, att stadsrevisorerna själva befrias från åliggandet att skaffa siffergranskare, vilket stundom kan ställa sig svårt, samt att staden får en garanti för att siffergranskningen blir utförd av vederhäftig och sakkunnig personal. Såvitt utskottet kan bedöma torde den årliga merkostnad, som detta arrangemang kommer att medföra, och vilken merkostnad stadsrevisionen beräknar till 2.650 kronor, komma att uppvägas av de fördelar, som enligt vad ovan sagts skulle ernås. Härtill kommer att det belopp, som för närvarande är reserverat för siffergranskning. torde vara så pass lågt, att man kan befara, att en höjning snart kan bli aktuell, och enligt vad utskottet under hand inhämtat, räknar stadsrevisionen med att det föreslagna arrangemanget skall komma att medföra att besparing skall kunna göras på det för sakkunnigt biträde reserverade beloppet å 3.000 kronor.

På grund av det anförda och då det begärda tillägget av 600 kronor till årets revisionsanslag nödvändiggjorts av att en av de nuvarande siffergranskar-

N:o 142. *Ang. anslag till stadsrevisionen.*

na måst skiljas från sin syssla, får utskottet tillstyrka bifall till stadsrevisionens förcliggande framställning, samt föreslå att vid bifall till densamma tilläggsanslaget å 600 kronor skall utgå av årets anslag till oförutsedda utgifter och det för 1941 begärda anslaget skall upptagas i budgeten för samma år.

Beredningsutskottet vill slutligen meddela, att sedan vid sammanträde den 13 d:s inom utskottet ifrågasatts lämpligheten av att de ledamöter i utskottet, som tillika äro ledamöter i styrelser och nämnder, underkastade stadsrevisionens granskning, deltoge i behandlingen av detta ärende, utskottet beslutat att ärendet skulle hänskjutas till behandling av sådana ledamöter och suppleanter, som icke på ovan angivet sätt kunde anses jäviga.

Västerås den 14 november 1940.

För beredningsutskottet:

SVEN TURÉN.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till drätselkammaren den 25 nästlidne oktober har Stadsrevisionen meddelat, att revisionen på förekommen anledning och under förutsättning av att erforderliga anslag beviljas av stadsfullmäktige vidtagit vissa ändrade dispositioner i avsikt att rationalisera siffergranskningen av stadens räkenskaper. Såsom tilläggsanslag till revisionskostnaderna innevarande år har Stadrevisionen begärt ett belopp av 600 kronor och för nästkommande år har äskats anslag med 12.550 kronor.

Drätselkammaren, vars verksamhet är föremål för Stadsrevisionens granskning, har icke ansett sig böra avgiva något utlåtande över förslaget utan i stället anmodat beredningsutskottet att avgiva yttrande i sak. Därest stadsfullmäktige skulle bifalla detsamma torde tilläggsanslaget för innevarande år böra utgå av årets anslag till oförutsedda utgifter och det för kommande år äskade anslaget upptagas i budgeten för samma år.

Västerås den 7 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Västerås Stadsrevision har sedan någon tid tillbaka haft under övervägande en rationalisering av siffergranskningen av stadens räkenskaper. Denna fråga har plötsligt aktualiserats därigenom, att siffergranskaren S. E. Svensson av kända orsaker måst skiljas från sin syssla.

N:o 142.
Ang. anslag till stadsrevisionen.

Stadsrevisionen har nu efter ytterligare undersökning kommit till det resultatet, att siffergranskningen lämpligast bör anförtros åt en större revisionsfirma, med vilken avtal efter vanligheten bör träffas för ett år i sänder. Härigenom vinnes den fördelen, att verkligt sakkunnig person kan påräknas för uppgiften utan att staden eller Stadsrevisionen behöver direkt engagera någon sådan, vilket säkerligen skulle visa sig svårt att göra för ett år i sänder.

Stadsrevisionen har, under förutsättning att stadsfullmäktige bevilja erforderliga anslag, träffat avtal med sitt sedan åtskilliga år tillbaka anlitade sakkunnigbiträde auktoriserade revisorn Ingemar Aae, att denne för år 1941 övertager ansvaret för sifffergranskningen. Denna är avsedd att bestridas på det sättet, att herr Aae genom den revisionsbyrå i Stockholm, vartill han är knuten, anställer en sakkunnig person med stationsort i Västerås, vilken persons arbetskraft beräknas komma att helt tagas i anspråk för uppgiften. Dessutom förutses ett mindre kvalificerat biträde för vissa enklare arbeten såsom summeringar och dylikt, vilket biträde beräknas bliva sysselsatt 100 à 150 arbetsdagar. Stadsrevisionen har förbehållit sig rätten att godkända den eller de personer, åt vilka siffergranskningen skall anförtros.

Såsom vederlag för sitt åtagande i denna del har revisor Aae betingat sig ett belopp av kr. 8.500: —, vilket Stadsrevisionen funnit sig böra godtaga.

Stadsrevisionen har vidare med revisor Aae avtalat om verkställande av den siffergranskning för innevarande år, som icke kan bestridas av de hos stadsrevisorerna nu anställda siffergranskarna. Vederlaget härför har bestämts till kr. 1.200: —.

För innevarande år finnes å revisionsanslaget disponibelt ett belopp av kr 600: —.

För kommande år beräknas revisionskostnaderna till följande belopp:

Arvoden till stadsrevisorerna	Kr.	1.050: —
Arvode till sakkunnigt biträde	„	3.000: —
Siffergranskningskostnader	„	8.500: —
eller sammanlagt Kronor		12,550: —

Under hänvisning till vad sålunda anförts och med framhållande av den utomordentliga vikten, att siffergranskningen i staden ordnas på ett betryggande och tillfredsställande sätt, får Stadsrevisionen hemställa till Drätselkammaren att hos stadsfullmäktige utverka

dels ett tillägg till revisionsanslaget för innevarande år med .... Kr. 600: —
dels ett anslag till bestridande av 1941 års revisionskostnader med „ 12.550: —

Västerås den 25 oktober 1940.

Å Stadsrevisionens vägnar:

KARL ENGDAHL.

N:o 143.

Drätselkammarens skrivelse ang. sänkning av gaspriset m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige framlagt förslag om det nuvarande gasprisets sänkning till 20 öre pr kubikmeter från den 1 december 1940. I samband därmed har styrelsen föreslagit, att gällande restriktioner i princip skola bibehållas men att överpriset skall sänkas från 75 öre till 25 öre pr kubikmeter samt hemställt, att stadsfullmäktige ville medgiva, att från och med den 1 december 1940 gastilldelning får ske enligt en i styrelsens skrivelse intagen uppställning, som innebär ökad tilldelning i förhållande till vad nu gäller. Efter behandling av ärendet får drätselkammaren anföra följande.

Vatten- och gasverksstyrelsen hade ursprungligen avsett att bibehålla den nu medgivna tilldelningen av gas till normalpriset även efter dettas sänkning. Då emellertid denna tilldelning i många fall torde hava varit snävt tilltagen har drätselkammaren hos styrelsen hemställt om revidering av bestämmelserna. Då styrelsen nu framlagt sådant förslag, som i vissa fall innebär en icke oväsentlig ökning av tilldelningen, har drätselkammaren för sin del intet att erinra emot att styrelsens förslag i dess helhet vinner stadsfullmäktiges bifall. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att till alla delar bifalla vatten- och gasverksstyrelsens föreliggande framställning.

Emot ovannämnda beslut hava reservationer anförts, *dels* av herr Keijser, som ansett att gaspriset borde sättas till 20 öre pr kubikmeter och samtliga restriktioner slopas, *dels* av herrar Bäckman, Lundgren och Ericson, vilka uttalat sig för bibehållande av normalpriset vid 25 öre men sänkning av överpriset till 50 öre, *dels ock* av drätseldirektören Öberg, som yrkat på godkännande av vatten- och gasverksstyrelsens förslag om sänkning av normalpriset till 20 öre, dock först från den 1 januari 1941, samt sänkning av överpriset till 50 öre.

Västerås den 14 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 143.

Ang. sänkning av gaspriset m. m.

Vid sin behandling av förslag till budget för nästkommande år har styrelsen för tekniska verken ånyo haft uppe frågan om gaspriset och gasrestriktionerna. För Västerås stads vidkommande har numera kolfrågan något stabiliserat sig. Sålunda har denna dag till styrelsen inkommit meddelande, att cirka 2.500 ton kol äro på väg till staden. Gasverkets kolbehov är därmed täckt fram till omkring juli månad 1941. Priserna på dessa kol äro i stort sett desamma, som de som gällde då styrelsen avlät sin sista skrivelse i detta ärende till stadsfullmäktige. Enär emellertid kolförsörjningen är säkrad för mer än ett halvt år framåt, varvid jämväl priserna äro i det närmaste fixerade, anser styrelsen, att gaspriserna nu ytterligare kunna sänkas.

Vad angår restriktionerna är läget nu delvis annorlunda än tidigare. Infordrade uppgifter giva vid handen, att de svenska städerna i allmänhet nu med bränslekommissionens goda minne lättat eller ämna lätta på restriktionerna. Läget beträffande kolförsörjningen är emellertid sådant, att man icke kan säga, huru länge den nuvarande koltillförseln kommer att vara. Det ligger nära till hands att antaga att en minskning av koltilldelningen åter kommer att ske och att skärpta restriktioner åter måste införas. För den skull synes det styrelsen lämpligt, att restriktionerna allt fortfarande behållas men att priset för gas utöver tilldelningen sättes så lågt, att prisförhöjningen praktiskt taget icke spelar någon roll.

På sagda skäl har styrelsen i sitt framlagda budgetförslag räknat med ett till 20 öre pr kubikmeter sänkt gaspris i den mån förbrukningen håller sig innanför den av stadsfullmäktige den 29 sistlidne augusti månad fastställda ramen. För gas utöver sagda tilldelning har styrelsen beräknat 25 öre pr kubikmeter. Styrelsen hemställer att denna beräkningsgrund måtte godkännas.

För att i möjligaste mån kompensera det höjda priset vid överförbrukning, vill styrelsen föreslå, att den gastilldelning, som den 29 sistlidne augusti månad fastställdes av stadsfullmäktige, utökas. Styrelsen har noga övervägt möjligheten att öka gastilldelningen särskilt för familjer med flera barn. På grund av rent organisatoriska svårigheter vid tillämpning av ett sådant system, har styrelsen stannat vid att öka tilldelningen för alla hushåll, dock proportionellt mest för de större familjerna. Styrelsen föreslår sålunda, att gastilldelning från och med den 1 december 1940 skall ske enligt nedanstående tabell.

Antal medlemmar i hushållet	Nuvarande tilldelning pr månad om 30 dagar	Föreslagen tilldelning pr månad om 30 dagar
1	15	16
2	19	20
3	22	24
4	25	28
5	28	32
6	31	36
7	33	40
8	35	44
9	37	48
10	39	52

N:o 143.
Ang. sänkning av gaspriset m. m.

Styrelsen föreslår vidare, att de ovan nämnda priserna skola tillämpas från och med den 1 instundande december månad. Det synes styrelsen skäligt, att, då det icke är ofrånkomligen nödvändigt, det höga priset av 75 öre pr kubikmeter gas vid överförbrukning icke tillämpas under december månad, då gasförbrukningen av känd anledning plägar vara större än den eljest normala. Avläsningen per den 1 december skulle ske på sätt som stadsfullmäktige den 25 april i år godkänt.

På grund av vad som anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta

att sänka det nuvarande normalpriset för kubikmeter gas med 5 öre till 20 öre,

att sänka det nu gällande överpriset från 75 öre till 25 öre pr kubikmeter gas,

att nu gällande restriktioner i övrigt skola äga tillämpning,

att de sänkta priserna skola tillämpas från och med den 1 december 1940 samt

att gastilldelning från och med den 1 instundande december månad skall ske i enlighet med ovan intagna uppställning.

Emot styrelsens förevarande beslut i vad det angår nytt överpris hava herrar drätseldirektören Öberg och kraftverksdirektören Strand reserverat sig i det de ansett, att överpriset väl borde sänkas, dock ej lägre än till 30 à 40 öre, enär eljest risk förefunnes, att gaskonsumtionen skulle öka på ett icke önskvärt sätt.

Västerås den 11 november 1940.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk:

O. M. HELLBLOM,
Vice ordförande.

/Sven Holmer.

N:o 144.

Drätselkammarens skrivelse ang. omorganisation av lönenämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På uppdrag av drätselkammaren har stadens ombudsman utrett frågan om den nuvarande lönenämndens ombildning till en löne- och avtalsnämnd. Till

N:o 144.
Ang. omorganisation av lönenämnden.

fullföljande av nämnda uppdrag har till drätselkammaren ingivits förslag till reglemente för Västerås stads lönenämnd ävensom bifogade skrivelse med närmare motivering till reglementsförslaget. Det sålunda framlagda förslaget har av drätselkammaren utsänts för yttrande till lönenämnden, vatten- och gasverksstyrelsen, hamnstyrelsen, lantegendomsnämnden och planteringsnämnden, och från ifrågavarande styrelser och nämnder hava yttranden inkommit, som i huvudsak innebära ett tillstyrkande av förslaget.

Drätselkammaren, som i huvudsak gillar det framlagda förslaget, vill framhålla, att kammaren anser det önskvärt, att ett centralt organ tillskapas för förhandlingar med tjänstemän och arbetare för att undanröja de olägenheter, som otvivelaktigt varit förbundna med det förhållandet, att förhandlingar hittills förts av varje styrelse och nämnd för sig. Den centrala ställning, som enligt förslaget tillägges lönenämnden ifråga om jämväl de extra befattningshavarnas avlönings- och anställningsförhållanden, finner drätselkammaren motiverad. I likhet med lönenämnden vill drätselkammaren förorda, att antalet ledamöter i nämnden bestämmes till sju med tre suppleanter. Även i övrigt ansluter sig drätselkammaren till de av lönenämnden föreslagna ändringarna i det ursprungligen framlagda förslaget. Drätselkammaren har av denna anledning i reglementsförslaget vidtagit de ändringar, som påkallas av lönenämndens av kammaren gillade erinringar och framlägger för stadsfullmäktige ett förslag till reglemente för Västerås stads löne- och avtalsnämnd av den lydelse, drätselkammaren funnit sig böra förorda.

Med överlämnande av samtliga till ärendet hörande handlingar får drätselkammaren sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1941 inrätta en löne- och avtalsnämnd i Västerås;

att för sagda nämnd antaga bifogade reglemente;

att upphäva det gällande reglementet för lönenämnden, bestämma att den nuvarande lönenämndens ledamöter och suppleanter skola anses entledigade från sina uppdrag från och med den 1 januari 1941 samt att i kommunala instruktioner och reglementen m. m. förekommande hänvisningar till lönenämnden eller till reglementet för lönenämnden hädanefter skola avse löne- och avtalsnämnden eller reglementet för samma nämnd; samt

att uppdraga åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av ledamöter och suppleanter i löne- och avtalsnämnden.

Västerås den 14 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 144.

Ang. omorganisation av lönenämnden.

FÖRSLAG

till reglemente för Västerås stads löne- och avtalsnämnd.

§ 1.

Västerås stads löne- och avtalsnämnd har till uppgift att bereda samt, i den omfattning nedan stadgas, avgöra frågor rörande avlönings-, pensions- och andra anställningsförhållanden för av Västerås stad såsom borgerlig kommun avlönade befattningshavare.

§ 2.

Nämnden åligger sålunda

att noggrant följa och övervaka tillämpningen av gällande bestämmelser rörande befattningshavares avlönings- och andra anställningsförhållanden och utöva den beslutanderätt, som därvid kan vara nämnden tillagd;

att handlägga de ärenden, vilka enligt gällande pensionsreglemente för befattningshavare och arbetare ankomma på löne- och avtalsnämnden;

att handlägga ärenden angående de å kollektivavtal anställda arbetares avlöningsförmåner och andra anställningsförhållanden, föra erforderliga förhandlingar samt utöva stadens beslutanderätt i dessa ärenden;

att vara stadens organ för förhandlingar enligt lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän samt enligt lagen om förenings- och förhandlingsrätt;

att utreda och till stadsfullmäktige samt stadens styrelser och nämnder inkomma med utlåtanden och avgiva förslag samt göra framställningar ifråga om befattningshavares avlönings-, pensions- och andra anställningsförhållanden; och

att i övrigt fullgöra de uppdrag, som av stadsfullmäktige kunna åt nämnden uppdragas.

§ 3.

Löne- och avtalsnämnden äger meddela de föreskrifter, vilka, utöver vad detta reglemente innehåller eller eljest av stadsfullmäktige meddelas, finnas erforderliga för nämndens arbete.

§ 4.

Löne- och avtalsnämnden består av sju ledamöter jämte tre suppleanter för dem, valda av stadsfullmäktige för fyra år i sänder; dock att av de första gången valda efter inför stadsfullmäktige verkställd lottning tre ledamöter och två suppleanter avgå efter två år.

Ledamot i nämnden må ej den vara, som är anställd i stadens tjänst eller som eljest genom ombudsskap eller annat förhållande måste anses jävig i de frågor, som tillhöra nämndens handläggning.

§ 5.

Nämnden väljer inom sig för varje år ordförande och vice ordförande. Vid samtidigt förfall vid sammanträde för både ordföranden och vice ordföranden utses tillfällig ordförande för sammanträdet.

N:o 144.
Ang. omorganisation av lönenämnden.

§ 6.

Nämnden sammanträder på kallelse av ordföranden så ofta det för behandling av föreliggande ärenden kräves dock minst en gång i månaden.

Nämnden är beslutför, då minst fem ledamöter eller suppleanter äro närvarande. För besluts fattande erfordras enkel majoritet. Vid lika röstetal äger ordföranden utslagsröst.

Suppleanterna, som alltid skola kallas till nämndens sammanträden, äga deltaga i överläggningarna, men icke i besluten med mindre de tjänstgöra för frånvarande ledamot.

§ 7.

Då inom styrelse eller nämnd ärende uppkommer om inrättande å lönestat av ny befattning, ändring av löneförmåner för å lönestat upptagen befattning, tolkning och tillämpning av gällande tjänste- och avlöningsreglemente eller motsvarande bestämmelser samt beslut om löneförmåner åt extra befattningshavare, som icke rent tillfälligt anställes, skall dylikt ärende, innan detsamma av vederbörande myndighet eller tjänsteman avgöres, hänskjutas till löne- och avtalsnämnden för yttrande.

Likaledes skall ärende, som innefattar tvist om tolkning och tillämpning av gällande kollektivavtal, underställas löne- och avtalsnämndens prövning.

§ 8.

För underhandlingar rörande kollektivavtal ävensom för deltagande i förhandlingar i övrigt med befattningshavarna äger nämnden att inom eller utom sig utse en eller flera personer att företräda nämnden ävensom bestämma om de sålunda utseddas befogenhet att fatta beslut å nämndens vägnar.

§ 9.

Kommunal styrelse eller nämnd äger att genom ombud närvara vid löne- och avtalsnämndens sammanträde vid behandling av ärende, som hör till vederbörande styrelses eller nämnds förvaltningsområde. Då viss styrelse eller nämnd berörande viktigare ärende skall behandlas av löne- och avtalsnämnden, skall meddelande om tid och plats för löne- och avtalsnämndens sammanträde tillställas styrelsen eller nämnden.

Innehavare av chefsbefattning hos styrelse eller nämnd är skyldig att efter kallelse närvara vid löne- och avtalsnämndens sammanträde vid behandling av ärende, som faller inom vederbörandes arbetsområde.

Såväl ombud för styrelse eller nämnd som innehavare av chefsbefattning äger att deltaga i överläggningarna men ej i besluten samt att få sin mening antecknad till protokollet.

§ 10.

Vid nämndens sammanträden föres protokoll, som justeras vid nästföljande sammanträde, så vida ej nämnden uppdragit åt ordföranden att jämte en ledamot dessförinnan verkställa justeringen.

N:o 144.

Ang. omorganisation av lönenämnden.

§ 11.

Från nämnden utgående skrivelser skola, försedda med vederbörlig kontrasignation, undertecknas av ordföranden.

Till Drätselkammaren.

Genom beslut den 4 april 1940 uppdrog drätselkammaren åt undertecknad att införskaffa utredningsmaterial och verkställa undersökning samt framlägga eventuellt förslag till nuvarande lönenämndens ombildning till en löne- och avtalsnämnd. Avsikten med berörda utredning angavs vara önskemålet att tillskapa ett centralt kommunalt organ för samtliga förhandlingar med kommunala arbetstagare, särskilt då förhandlingarna om kollektivavtal för kommunalarbetarna. Till fullgörande av nämnda uppdrag får jag anföra följande.

De hos staden anställda kunna uppdelas i två varandra i olika avseenden artskilda kategorier, nämligen dels de kollektivt avlönade kommunalarbetarna dels övriga befattningshavare. Den förra kategoriens anställnings- och avlöningsförhållanden regleras genom kollektivavtal, och kommunens beslutanderätt är så tillvida begränsad, att överenskommelse mellan kommunen som arbetsgivare och arbetarparten som likaberättigad part måste träffas vid förhandlingsbordet för att giltiga bestämmelser om anställningsvillkor och avlöningsförhållanden skola tillskapas. Kommunens beslutanderätt härvidlag har icke utövats av stadsfullmäktige utan av drätselkammaren och de olika kommunala styrelserna och nämnderna var för sig för under dem sorterande arbetare. I praktiken har det visserligen oftast tillgått så, att drätselkammaren i första hand fört förhandlingar och träffat avtal för sina arbetare, varefter som regel de övriga nämnderna vid bestämmandet av anställningsvillkoren och avlöningar för sina arbetare kunnat sluta avtal, som i tillämpliga delar överensstämt med drätselkammarens. Det har emellertid icke kunnat undvikas, att avtal utlöpt på olika tider, och under alla förhållanden har varje nämnd för sig fått föra särskilda förhandlingar.

Vad åter beträffar övriga kommunalt anställda, så regleras anställningsvillkoren och avlöningen för de på *ordinarie stat anställda* ensidigt av stadsfullmäktige, låt vara att befattningshavarna ägt rätt närvara genom ombud vid behandlingen i lönenämnden av ärende av beskaffenhet att beröra befattningshavarna i allmänhet eller viss grupp av dem, varjämte på sista åren formliga förhandlingar i större utsträckning kommit till stånd, utan att dock lönenämnden därvid kunnat binda stadsfullmäktige genom beslut i ärendet. För dessa befattningshavares lönefrågor har den nuvarande lönenämnden utgjort stadsfullmäktiges beredningsorgan, varvid nämnden enligt sitt reglemente ägt viss beslutanderätt inom ramen av gällande allmänna villkor och bestämmelser för stadens lönestater samt stadens pensionsreglemente. Det må även påpekas, att nämnden på stadsfullmäktiges uppdrag träffat formligt avtal med en av befattningshavarnas organisationer angående anställningsförhållandena för till ifrågavarande organisation anslutna befattningshavare på stat. Lagligheten av ett sådant förfarande har emellertid ifrågasatts och besvär anförts över stadsfullmäktiges beslut. Något avgörande av besvären har dock ännu icke meddelats.

N:o 144.
Ang. omorganisation av lönenämnden.

Slutligen återstår en grupp befattningshavare, som icke äro upptagna på lönestat och icke avlönas enligt kollektivavtal. Avlöning för denna befattningshavargrupp, ofta benämnd tjänstemän på *extra stat* eller *extra tjänstemän*, har bestämts av vederbörande styrelse inom ramen av tillgängliga anslag, och anställningsvillkoren variera. I många fall hava dock i tillämpliga delar de för befattningshavare på stat gällande anställningsvillkoren kunnat tillämpas. Med denna befattningshavargrupp har lönenämnden i praktiken icke haft någon befattning.

För utrönande i vad mån den nuvarande lönenämnden skulle kunna lämpligen ombildas till en löne- och avtalsnämnd för behandling jämväl av de kollektivanställdas avlöningsvillkor och anställningsförhållanden har jag från Svenska stadsförbundet införskaffat utredningsmaterial. Av detta framgår, att i ett flertal av landets städer genom en lönenämnd, olika benämnd i olika städer, avgöras frågor om kollektivavtal för kommunens arbetare. I ett fåtal fall har denna nämnd endast att föra centrala förhandlingar, och beslutanderätten för kommunen åvilar fortfarande stadsfullmäktige eller vederbörande förvaltningsstyrelse. Vanligast är dock, att den sålunda tillskapade lönenämnden äger att fatta för kommunen bindande beslut i dylika frågor. Sammansättningen av en dylik nämnd växlar även. I en del fall är nämnden sammansatt av representanter för olika kommunala styrelser och förvaltningar, i andra fall finnas inga särskilda kompetensregler för nämndens ledamöter och åter i andra fall ingå i nämnden både representanter för styrelser och nämnder och personer, valda utanför denna krets.

Den verkställda undersökningen har bibragt mig den uppfattningen, att en större styrka och enhetlighet ifråga om stadens sysslande med kollektivavtal skulle ernås, därest åt lönenämnden kunde uppdragas att föra förhandlingar och fatta beslut om kollektivavtal för stadens räkning. I det förslag till ändrat reglemente för lönenämnden, som bifogats, hava reglerna för en sådan nämnds verksamhet uppdragits. Därvid hava bestämmelser i gällande reglemente för lönenämnden, som ansetts böra bibehållas, lämnats utan större ändringar. En närmare redogörelse för förslagets innehåll lämnas härnedan.

§ 1 innehåller en allmän bestämning av nämndens uppgifter och är något mer allmänt hållen än motsvarande bestämmelse i gällande reglemente.

I § 2 har nämndens uppgifter i görligaste mån specificerats. Där har sålunda utöver vad nu gäller intagits bestämmelse om att nämnden skall handlägga ärenden angående de å kollektivavtal anställda arbetarnas avlöningsförmåner och andra anställningsförhållanden samt föra erforderliga förhandlingar och utöva stadens beslutanderätt i dessa hänseenden. Med hänsyn till att den nya lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän träder i tillämpning från den 1 januari 1941 har lönenämnden föreslagits vara den nämnd, som å stadens vägnar skall föra erforderliga förhandlingar med tjänstemännen. Då sagda lag, som icke inskränker kommunens beslutanderätt i lönefrågor, endast gäller kommunala tjänstemän med ämbetsansvar och det finnes tjänstemän utan sådant ansvar, vilkas anställningsförhållanden icke äro kollektivt reglerade, har uttryckligt stadgande om att lönenämnden skall föra erforderliga förhandlingar enligt den för dessa befattningshavare tillämpliga lagen om förenings- och förhandlingsrätt ansetts erforderlig.

N:o 144.
Ang. omorganisation av lönenämnden.

Beträffande nämndens sammansättning har icke direkt ansetts påkallat, att föreskriva, att olika kommunala nämnder och styrelser skola vara i nämnden representerade, då i en senare paragraf dylik styrelse och nämnd tillagts befogenhet att vid behandling av ärenden, som beröra dess verksamhetsområde, låta sig representeras av ombud, varjämte chefstjänstemännen kunna kallas till lönenämndens sammanträden och lämna för nämndens arbete erforderliga upplysningar. En allmän föreskrift har emellertid införts i § 4 av innehåll, att det bör tillses, att olika förvaltande styrelser och nämnder bliva företrädda i lönenämnden. Med hänsyn härtill och i betraktande av de nya arbetsuppgifter, som ålagts nämnden, synes det lämpligt, att nyval av ledamöter och suppleanter i lönenämnden företages från och med 1941, då det nya reglementet bör träda i tillämpning. I § 4 har vidare införts en bestämmelse om att i stadens tjänst anställd person eller den, som genom ombudsskap eller annat förhållande måste anses jävig i frågor, som tillhöra nämndens handläggning, icke kan vara ledamot i nämnden. Bestämmelsen torde visserligen vara tämligen självklar men har dock för ordningens skull ansetts böra inflyta i reglementet. I § 6 hava regler om beslutförhet meddelats, vilka saknas i nuvarande reglemente.

Bestämmelsen i § 7 att, då inom styrelse eller nämnd ärende uppkommer om inrättande å lönestat av ny befattning, ändring av löneförmåner för ordinarie befattning, tolkning och tillämpning av gällande tjänste- och avlöningsreglemente samt beslut om löneförmåner åt extra befattningshavare, dylikt ärende, innan detsamma avgöres, skall hänskjutas till lönenämnden för yttrande, har tillkommit för att lämna lönenämnden möjlighet att verka för en enhetlig behandling av löneärenden. Framför allt gäller det extra befattningshavares löner, som nu icke äro underkastade någon enhetlig behandling. Föreskriften i samma paragrafs sista stycke, att ärende, som innefattar tvist om tolkning och tillämpning av gällande kollektivavtal skall underställas lönenämndens prövning, har tillkommit av samma skäl och får väl anses motiverad därav, att lönenämnden är bäst skickad lösa dylika frågor, då nämnden fört förhandlingarna och slutit kollektivavtalet.

Då det ofta kan vara mindre rationellt att hela lönenämnden deltager i förhandlingar har i § 8 slutligen möjlighet lämnats att utse underhandlingsdelegerade och besluta om dessas befogenhet.

Därest drätselkammaren för sin del skulle vilja förorda det föreslagna reglementet, synes detsamma böra remitteras till lönenämnden för yttrande, varjämte utlåtanden torde böra inhämtas från vatten- och gasverksstyrelsen, hamnstyrelsen, fattigvårdsstyrelsen och av lantegendomsnämnden.

Västerås i juni 1940.

THJELVAR HEDBERG.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan till lönenämnden för yttrande överlämnats ett inom drätselkammaren utarbetat förslag till nytt reglemente för lönenämnden får nämnden, med återställande av handlingarna i ärendet, anföra.

N:o 144.
Ang. omorganisation av lönenämnden.

Emot det framlagda förslaget har lönenämnden i princip intet att invända. Lönenämnden finner det ändamålsenligt och riktigt att det tillskapas ett centralt organ för avtalsförhandlingarna inom staden så mycket mer som den nya lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän träder i kraft från den 1 januari 1941. Bestämmelserna om att lönenämndens yttrande skall inhämtas i frågor om tolkning eller tillämpning av gällande avlöningsreglemente samt i fråga om löneförmåner åt extra befattningshavare finner lönenämnden vara ägnade att skapa större enhetlighet och rättvisa, än vad som kan åstadkommas, därest varje förvaltning för sig skulle utan vidare lösa hithörande spörsmål. Ehuru förslaget sålunda i princip vunnit lönenämndens gillande vill nämnden emellertid framställa vissa erinringar, som nämnden ansett påkallade. Det arbete, som föreslås anförtrott den nya nämnden, innefattar ju även samtliga avtalsförhandlingar. Det synes därför motiverat att den nya nämnden erhåller namnet *"Västerås stads löne- och avtalsnämnd"* samt att härav föranledda ändringar göras i reglementsförslaget. Med tanke på de många och viktiga arbetsuppgifter, som anförtros den föreslagna nämnden, förefaller antalet ledamöter i nämnden vara för litet. Lönenämnden vill föreslå, att antalet ledamöter sättas till sju och att suppleanternas antal blir tre. Att såsom i 4 § 2 stycket skett föreskriva att olika förvaltande nämnder och styrelser böra vara företrädda i nämnden synes icke vara påkallat. Det är att förmoda att även utan sådan föreskrift den blivande löne- och avtalsnämnden kommer att erhålla en representativ sammansättning, och i de fall då någon styrelse icke är i nämnden företrädd förefinnes enligt 9 § möjlighet för styrelsen att genom ombud närvara, då fråga som berör styrelsens förvaltningsområde förekommer till behandling. Lönenämnden föreslår därför att nämnda stycke utgår. Vid sådant förhållande skulle § 4 erhålla följande lydelse: "Löne- och avtalsnämnden består av sju ledamöter jämte tre suppleanter för dem, valda av stadsfullmäktige för fyra år i sänder, dock att av de första gången valda efter inför stadsfullmäktige verkställd lottning tre ledamöter och två suppleanter avgå efter två år.

Ledamot i nämnden må ej den vara, som är anställd i stadens tjänst eller som eljest genom ombudskap eller annat förhållande måste anses jävig i de frågor, som tillhöra nämndens handläggning."

Därest detta förslag bifalles synes även reglerna om beslutförhet i § 6 böra ändras så att nämnden blir beslutför då minst fem ledamöter eller suppleanter äro närvarande.

Då lönenämnden för övrigt icke har några erinringar att göra vill nämnden för sin del tillstyrka antagande av det föreliggande förslaget med de här ovan förordade ändringarna.

Västerås den 11 september 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 144.
Ang. omorganisation av lönenämnden.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Hamnstyrelsen, som nu förehaft till behandling det av stadsombudsmannen framlagda förslaget till ny instruktion för lönenämnden ävensom lönenämndens yttrande däröver, får meddela att den för sin del intet har att erinra emot förslaget med de ändringar och tillägg, som av lönenämnden föreslagits.

Västerås den 1 november 1940.

Enligt hamnstyrelsens uppdrag:

SVEN HOLMER.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Med återställande av remisshandlingarna angående förslag till ny instruktion för lönenämnden i staden får planteringsnämnden meddela, att nämnden icke har något att erinra emot ifrågavarande förslag.

Västerås den 11 november 1940.

För planteringsnämnden

enligt uppdrag:

GUNNAR EKBERG.

Sekreterare.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed återställa bilagda handlingar angående förslag till ny instruktion för lönenämnden med meddelande, att nämnden icke har något att erinra emot ifrågavarande förslag.

Västerås den 11 november 1940.

För lantegendomsnämnden

enligt uppdrag:

GUNNAR EKBERG.

Sekreterare.

Utdrag av protokoll, hållet vid Vatten- och gasverksstyrelsens i Västerås sammanträde den 1 oktober 1940.

N:o 144.
Ang. omorganisation av lönenämnden.

§ 196.

Till styrelsen hade för yttrande överlämnats dels ett av stadsombudsmannen upprättat förslag till reglemente för Västerås stads lönenämnd, dels en av stadsombudsmannen uppsatt skrivelse i ärendet och dels ett av lönenämnden lämnat yttrande.

Efter föredragning härav beslöt styrelsen att för sin del helt biträda det framlagda instruktionsförslaget.

Som ovan

In fidem:

SVEN HOLMER.

N:o 145.

Drätselkammarens skrivelse ang. omändring av befattningen som vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån till befattning som hälsovårdstillsyningsman.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige på anförda skäl föreslagit, att den nuvarande tjänsten som vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån från och med den 1 januari 1941 måtte omändras till en befattning såsom hälsovårdstillsyningsman, placerad i 27. lönegruppen av stadens lönestat samt att med denna nya befattning skulle följa skyldighet att i den utsträckning hälsovårdsnämnden funne lämpligt utan särskild ersättning tjänstgöra som vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån. Sedan lönenämnden i ett den 12 november 1940 dagtecknat yttrande tillstyrkt förslaget; får drätselkammaren, som ävenledes förehaft ärendet till förberedande behandling, härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad hälsovårdsnämnden och lönenämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 14 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 145.

Ang. omändring av befattningen som vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån till befattning som hälsovårdstillsyningsman.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På anförda skäl har hälsovårdsnämnden hos stadsfullmäktige anhållit att tjänsten såsom vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån från och med den 1 januari 1941 måtte övergå till en ordinarie befattning såsom hälsovårdstillsyningsman, placerad uti 27. lönegruppen av gällande lönestat, med skyldighet för denne befattningshavare att efter hälsovårdsnämndens anvisningar och utan särskild ersättning tjänstgöra såsom vaktmästare vid byrån.

Lönenämnden, som satts i tillfälle att yttra sig i ärendet, finner för sin del den föreslagna förändringen väl befogad och hemställer för den skull att stadsfullmäktige måtte besluta

att till alla delar godkänna hälsovårdsnämndens förslag i ärendet.

Västerås den 13 november 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom framgår av hälsovårdsnämndens budget och som stadsfullmäktige torde hava sig bekant tjänstgör vaktmästaren vid köttbesiktningsbyrån jämväl såsom hälsovårdstillsyningsman. Befattningen, som är ordinarie, är placerad i 26. lönegruppen med en begynnelselön av 3.390 kronor och en slutlön av 4.101 kronor. Av denna lön har 2.601 kronor debiterats Allmänna hälso- och sjukvården, vilken alltså betalat 2/3 av lönen. Omkring 2/3 av vaktmästarens arbetstid har också åtgått till skötande av tillsyningsmannauppdraget. Den nuvarande vaktmästaren har ett eget distrikt i staden, inom vilket han tillser gårdsrenhållningen, verkställer desinfektioner m. m. Det framgår av nämndens skrivelse till stadsfullmäktige den 9 oktober 1939 (stfms. handlingar nr 7 1938), vari nämnden anhöll, att ytterligare en tillsyningsman måtte få anställas, att nu ifrågavarande befattning, vilken då jämväl tänkts bibehållen, är oundgängligen nödvändig. Det synes nämnden för den skull skäligt, att nu berörda befattning överföres från köttbesiktningen till allmänna hälsovården och där placeras i samma lönegrupp som tillsyningsmännen, 27. lönegruppen, där begynnelselönen utgör 3.540 kronor och slutlönen 4.269 kronor. För innehavaren av denna befattning skulle föreskrivas att han vore skyldig att utan särskild ersättning tjänstgöra såsom vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån. Uppdelningen av lönen mellan de olika förvaltningarna kunde lämpligen ske såsom hittills med 2/3 på allmänna hälsovården och 1/3 på köttbesiktningen.

På grund av vad som anförts får hälsovårdsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 145.
Ang. omändring av befattningen som vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån till befattning som hälsovårdstillsyningsman.

att från och med den 1 januari 1941 omändra tjänsten såsom vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån till en befattning såsom hälsovårdstillsyningsman, placerad i 27. lönegruppen av gällande lönestat samt

att med denna nya befattning skall följa skyldighet att i den utsträckning hälsovårdsnämnden finner lämpligt utan särskild ersättning tjänstgöra såsom vaktmästare vid köttbesiktningsbyrån.

Västerås den 14 oktober 1940.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/*Sven Holmer.*

N:o 146.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en ordinarie kontorsbiträdesbefattning å polismästareexpeditionen.

Till Västerås Stadsfullmäktige, Västerås.

Sedan polisnämnden med tillstyrkande av lönenämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 16 nästlidne oktober hemställt om inrättande från och med den 1 januari 1941 av en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av andra klass å polismästarens expedition, får drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, anföra följande.

En liknande framställning till stadsfullmäktige gjordes av polisnämnden föregående år och behandlades av stadsfullmäktige den 30 november 1939. Lönenämnden hade då med instämmande av drätselkammaren förklarat, att nämnden visserligen icke ville bestrida behovet av ett permanent skrivbiträde men att nämnden för det dåvarande icke kunde taga ställning till frågan om vilka kvalifikationer, som skäligen kunde fordras av ett dylikt biträde. På grund härav och med hänvisning till att poliskammarens arbete under hösten 1939 torde hava varit mer omfattande än i normala fall, föreslog nämnden, att det tillsvidare skulle anstå med inrättande av en ordinarie tjänst. Stadsfullmäktige biföllo vid behandlingen av ärendet lönenämndens hemställan.

N:o 146.
Ang. inrättande av en ordinarie kontorsbiträdesbefattning å polismästareexpeditionen.

Då nu såväl polisnämnden som lönenämnden vitsordat, att konstant behov föreligger av ett skrivbiträde, saknar drätselkammaren anledning att motsätta sig tjänstens uppförande på ordinarie stat. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad polisnämnden och lönenämnden i ärendet föreslagit.

Västerås den 14 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Uti skrivelse till stadsfullmäktige har polisnämnden på angivna grunder hemställt att det från och med den 1 januari 1941 måtte inrättas en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde å polismästare- och stadsfiskalsexpeditionen och att denna befattning placeras i 18. lönegruppen. Ärendet har överlämnats till lönenämnden för yttrande.

Då det är uppenbart, att ett ständigt skrivbiträde å sagda expedition är oundgängligen nödvändigt har lönenämnden intet att erinra emot framställningen och anhåller sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla polisnämndens förevarande hemställan.

Västerås den 13 november 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I samband med utredning av frågan rörande omorganisation av befattningarna vid rådhusrätten och magistraten samt tillsättande av polismästare, vilken tillika skulle vara stadsfiskal har ansetts att för skrivgöromålen å sistnämnde befattningshavares expedition erfordrades ett fast anställt skrivbiträde, som lämpligen borde placeras i 18. lönegruppen.

Erfarenheterna hava tydligt givit vid handen att befattningen ifråga är oundgängligen nödvändig, enär den sedan den 1 juli 1939, då den föreslagna

omorganisationen trädde i kraft, visat sig bereda innehavaren full sysselsättning med förekommande skrivgöromål.

N:o 146. *Ang. inrättande av en ordinarie kontorsbiträdesbefattning å polismästareexpeditionen.*

På grund av vad sålunda anförts får polisnämnden hemställa

att stadsfullmäktige måtte medgiva att från och med den 1 januari 1941 en ordinarie kvinnlig kontorsbiträdesbefattning inrättas å polismästare- och stadsfiskalsexpeditionen samt att nämnda befattning placeras i 18. lönegruppen.

Västerås den 16 oktober 1940.

För Polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

N:o 147.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en ordinarie befattning som barnträdgårdsföreståndarinna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås barn- och ungdomsinstitutioner har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige på anförda skäl hemställt att från och med den 1 januari 1941 måtte inrättas en ordinarie befattning som föreståndarinna för Västerås stads barn- och ungdomsinstitutioner, uppförd i 23. lönegruppen av stadens lönestat. Lönenämnden har i häröver den 13 innevarande november avgivet utlåtande, under framhållande huvudsakligen av att nyssnämnda institutioners verksamhet är så ny att former för dess vidare utveckling ännu icke kunnat fastslås, föreslagit, att framställningen i vad den avsåge tjänstens uppförande på ordinarie stat icke måtte vinna stadsfullmäktiges gillande, men å andra sidan förklarat sig icke hava något att invända emot att arvodet till föreståndarinnan tills vidare utginge med 3.000 kronor pr år.

Efter behandling av ärendet får drätselkammaren meddela, att kammaren ansluter sig till lönenämndens uppfattning och sålunda icke är benägen tillstyrka bifall till befattningens uppförande på ordinarie stat. Emot det föreslagna arvodets storlek har drätselkammaren intet att erinra. Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad lönenämnden i ärendet hemställt, samt

N:o 147.
Ang. inrättande av en ordinarie befattning som barnträdgårdsföreståndarinna.

att arvodesbeloppet för 1941 måtte upptagas i staten för samma år.

Västerås den 14 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås barn- och ungdomsinstitutioner har i skrivelse till stadsfullmäktige hemställt, att från och med den 1 januari 1941 en ordinarie befattning som föreståndarinna för stadens barn- och ungdomsinstitutioner måtte inrättas samt att tjänsten placeras i 23. lönegruppen av gällande lönestat med en begynnelselön av 3.000 kronor. Lönenämnden, till vilken ärendet för utlåtande remitterats, får efter noggrann prövning anföra följande.

Det är för nämnden fullständigt klart, att ifrågavarande institutioner äro av intresse för staden och att de, om de skötas rätt och om icke något oförutsett inträffar, med all sannolikhet måste utveckla sig till en samhällsgagnande verksamhet. Nämnden vill emellertid understryka, att verksamheten i dess nuvarande gestalt börjat först under den senare delen av innevarande år, att former för dess vidare utveckling icke ännu äro fastslagna och att hela verksamheten är i vardande. Under sådana omständigheter synes det lönenämnden alltför tidigt att inrätta ordinarie befattningar knutna till verksamheten, innan denna ens har ett arbetsår bakom sig. Nämnden vill icke underlåta att påpeka, att ett bifall till framställningen skulle innebära ett avsteg från tidigare tillämpade principer, ett avsteg, som skulle kunna medföra vittgående konsekvenser. Nämnden får för den skull för närvarande avstyrka bifall till framställningen i vad den avser inrättande av befattningen på ordinarie stat. Däremot vill nämnden tillstyrka, att föreståndarinnan gives ett arvode av 3.000 kronor för år.

Lönenämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige måtte besluta

att ogilla styrelsens framställning i vad den innefattar hemställan, att befattningen såsom föreståndarinna för Västerås barn- och ungdomsinstitutioner från och med kommande år placeras på ordinarie stat men

att det föreståndarinnan tillkommande arvodet tillsvidare skall utgå med 3.000 kronor per år.

Västerås den 13 november 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 147.

Ang. inrättande av en ordinarie befattning som barnträdgårdsföreståndarinna.

Sedan stadsfullmäktige genom beslut den 28 mars innevarande år beviljat styrelsen för barnträdgården — numera styrelsen för Västerås barn- och ungdomsinstitutioner — anslag för igångsättande av barnträdgårdsverksamhet i Herrgärdsskolans annex, har styrelsen för denna verksamhet anställt en därför särskilt utbildad ledarinna, som i årlig lön erhållit 2.700 kronor.

Efter stadsfullmäktiges förenämnda principbeslut och då det visat sig, att den nystartade verksamheten fått en synnerligen god anslutning, mer än 130 barn, synes det styrelsen uppenbart, att, om icke exceptionella omständigheter inträffa, verksamheten måste komma att fortbestå och vidare utvecklas. Det är under sådana omständigheter också tydligt, att styrelsen, för att på bästa sätt kunna driva verksamheten, ständigt måste ha en fullt kompetent ledarinna, nu först för barnträdgårdarna i Herrgärdsskolan och sedermera för de nytillkommande institutionerna. Styrelsen tänker då närmast på den verksamhet, som är avsedd att äga rum i därför särskilt uppfört och inrett hus på Korsängsskolans område.

För att vid verksamheten kunna knyta en god och därför lämpad ledarinna, synes det styrelsen nödvändigt eller i vart fall synnerligen önskvärt, att ledarinne-föreståndarinnebefattningen placeras på ordinarie stat.

Föreståndarinnan för ifrågavarande verksamhet har likvärdig utbildning som en kvinnlig barnavårdsman. (Den nu anställda föreståndarinnan har gått igenom en två-årig kurs i barnträdgårdsverksamhet. Därefter har hon ett års utbildning i barnsjukvård och spädbarnsvård samt tio-årig praktik. Slutligen har hon sedan 1936 varit föreståndarinna för Stockholms stads barnstuga Körsbärsgården.) Även arbetsfältet och ansvaret är jämförbart med barnavårdsmannens. Därest befattningen placerades på ordinarie stat, skulle den sålunda lämpligen införas i 23. lönegruppen med en begynnelselön av 3.000 kronor.

På grund av vad som anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

> *att* från och med den 1 januari 1941 inrätta en ordinarie befattning såsom föreståndarinna för Västerås stads barn- och ungdomsinstitutioner samt att inrymma denna tjänst i 23. lönegruppen av gällande lönestat.

Västerås den 31 oktober 1940.

Styrelsen för Västerås barn- och ungdomsinstitutioner:

FRITZ SVANSTRÖM:

/Svea Sandberg.

N:o 148.

Drätselkammarens skrivelse ang. inrättande av en ny polisöverkonstapelstjänst.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan polismästaren i skrivelse till polisnämnden på anförda skäl hemställt, att nämnden måtte göra framställning om poliskårens utökning med en överkonstapel på ordonnansavdelningen, har polisnämnden i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om bifall till polismästarens hemställan.

Lönenämnden, som avgivit yttrande i ärendet den 13 innevarande november, har icke ansett påkallat att för närvarande inrätta ytterligare en överkonstapelstjänst. Nämnden har som skäl härför bland annat åberopat, att genom inrättande av en föreslagen ny tjänst som kvinnligt kontorsbiträde på polisens expedition en avlastning av kontorsgöromålen beräknas komma att äga rum.

Drätselkammaren, som förehaft ärendet till förberedande behandling, får på de av lönenämnden anförda skälen och under framhållande av nödvändigheten att i nuvarande läge i görligaste mån söka begränsa utgifterna, hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att avslå polisnämndens föreliggande framställning.

Västerås den 14 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till polisnämnden har polismästaren hemställt, att nämnden hos stadsfullmäktige måtte göra framställning om inrättande av ytterligare en ordinarie befattning som överkonstapel vid polisens ordonnansavdelning. Polisnämnden har med tillstyrkan och med förslag att befattningen skall placeras i 31. lönegruppen vidarebefordrat framställningen till stadsfullmäktige.

I ärendet får nu lönenämnden anföra att den för sin del icke kan inse, att det för närvarande måste inrättas flera överkonstapelstjänster. Nämnden har sig bekant, att till stadsfullmäktige gjorts framställning från polisnämnden om anslag för ett extra kvinnligt kontorsbiträde på polisens expedition. Lönenämnden har den uppfattningen, att om denna framställning bifalles, en så stor avlastning av kontorsgöromål måste ske, att en ny tjänst som överkonsta-

N:o 148.
Ang. inrättande av en ny polisöverkonstapelstjänst.

pel i vart fall för närvarande icke är nödvändig. Måhända kan frågan åter bli aktuell, då motortrafiken, som nu av känd anledning är starkt inskränkt, och de därmed följande ärendena ånyo öka.

På grund av det ovan anförda hemställer lönenämnden, att stadsfullmäktige måtte besluta

att avslå polisnämndens förhandenvarande framställning.

Västerås den 13 november 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna bilagda skrivelse från polismästaren i staden angående inrättande av en överkonstapelstjänst vid ordonnanspolisavdelningen samt därvid anföra.

Då av polismästaren åberopade förhållanden tydligt tala för, att den föreslagna utökningen av poliskåren är av behovet påkallad, får polisnämnden hemställa

att stadsfullmäktige måtte besluta att en befattning som överkonstapel vid polisens ordonnansavdelning med placering i 31 lönegruppen inrättas från och med den 1 januari 1941.

Västerås den 16 oktober 1940.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

Till Polisnämnden.

Polismyndigheternas arbete utökas och detaljeras för varje år som går, varjämte allt större krav ställes på arbetets kvalitet. För att kriminalpolisen skulle kunna få den arbetsro och den lättnad i arbetet, som är absolut ofrånkomlig för att kriminalpolisen skall kunna på ett tillfredsställande sätt fullgöra

N:o 148. *Ang. inrättande av en ny polisöverkonstapelstjänst.*

sina arbetsuppgifter, har jag överflyttat en hel del av kriminalpolisens förutvarande arbetsuppgifter på ordonnansavdelningen, varvid det var nödvändigt att utöka ordonnanspolisens avdelning med två man, vilka måste tagas av de mera kvalificerade polismännen. För att ledningen av ordonnanspolisen skulle bliva tillfredsställande och för att poliskommissarien icke genom överflyttandet av arbetsuppgifter från kriminalpolisen till ordonnanspolisen skulle erhålla alltför ökad arbetsbörda, har jag ansett nödvändigt att till föreståndare för avdelningen kommendera en kriminalkonstapel. Denna anordning medför dock den stora olägenheten, att kriminalpolisen måste undvara en ordinarie kriminalkonstapel och i dennes ställe erhålla en från ordningspolisen kommenderad konstapel. Nämnda olägenhet kunde avhjälpas genom att kriminalpolisen utökades med en kriminalkonstapeltjänst, men vore det än lämpligare, att föreståndaren för ordonnanspolisen bleve överkonstapel, varigenom man kunde låta denne och avdelningen självständigt under polismästaren handha på avdelningen belöpande ärenden.

Med anledning av det sagda får jag hemställa, att polisnämnden måtte göra vederbörlig framställning om att poliskåren utökas med en överkonstapel.

Västerås den 16 oktober 1940.

HELGE HELLEKANT.

N:o 149.

Drätselkammarens skrivelse ang. lönereglering för badaren å varmbadhuset.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av en skrivelse i ärendet från badhusstyrelsen har lönenämnden hos stadsfullmäktige hemställt, att befattningen som badare vid stadens varmbadhus, för närvarande uppförd i 20. lönegruppen av stadens lönestat, måtte från och med den 1 januari 1941 uppflyttas i 21. lönegruppen, samt att innehavaren av tjänsten från sagda tid skall vara skyldig avstå från all andel i provision.

Drätselkammaren, som för sin del icke har något att erinra emot bifall till framställningen, hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad lönenämnden föreslagit.

Västerås den 14 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 149.
Ang. lönereglering för badaren å varmbadhuset

Uti bifogade till lönenämnden ställda skrivelse har badhusstyrelsen på anförda skäl hemställt, att befattningen såsom badare vid varmbadhuset från och med den 1 januari 1941 måtte uppflyttas en lönegrupp eller från 20. till 21. lönegruppen mot det att befattningshavaren avstår från den honom nu tillkommande andelen i provision, uppgående till 130—140 kronor per år.

Lönenämnden får nu med överlämnande av sagda skrivelse anföra följande. Ifrågavarande badare är numera den ende på badhuset anställde, som åtnjuter andel i provisionen. Skillnaden mellan lönerna i de högsta lönegraderna i 20. och 21. lönegrupperna är 138 kronor. Badhusstyrelsens framställning är sålunda endast föranledd av rent praktiska skäl. Ekonomiskt spelar uppflyttningen nästan ingen roll vare sig för staden eller för badaren. Däremot slipper man att på badhuset för en enda man räkna ut provisionen.

På grund härav får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1941 uppflytta befattningen såsom badare vid stadens varmbadhus i 21. lönegruppen i gällande lönestat samt

att innehavaren av befattningen från sagda tid skall vara skyldig att avstå från all andel i provisionen.

Västerås den 13 november 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Sven Holmer.

Till Lönenämnden i Västerås.

Genom kollektivavtal av den 16 mars 1940 mellan Västerås stad, dess badhusstyrelse, å ena sidan och Svenska kommunalarbetareförbundet jämte dess samorganisation och avdelning nr 73, Västerås, å andra sidan, överenskoms, att avlöningar till badhuspersonalen, som icke är anställd å fast stat och förut åtnjutit dels lön och dels provision å bad, efter den 1 sistlidne januari skall utgå endast i fast lön, utan provision å försålda badbiljetter. Provisionen har således inarbetats i den fasta lönen.

Då emellertid vid badhuset fast anställd manlig personal enligt stadsfullmäktiges beslut den 30 juni 1938 uppflyttades två lönegrupper, blev badaren Svensson på grund av sin andel i förutnämnda provision uppflyttad endast en lönegrupp. Badhusstyrelsen får därför anhålla, att Svensson måtte mot av-

N:o 149. *Ang. löne-reglering för badaren å varmbadhuset*

stående av sin andel i provisionen från och med den 1 januari 1941 uppflyttas från 20 till 21 lönegruppen. Upplysningsvis kan meddelas, att Svenssons andel i provisionen uppgått till 130 à 140 kronor i medeltal pr år.

Västerås den 21 oktober 1940.

Å badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

/B. Falk.

N:o 150.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till familjebidragsnämndens verksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Familjebidragsnämnden i Västerås har i skrivelse till stadsfullmäktige den 8 oktober 1940 gjort framställning om erforderliga anslag till täckande av kostnaderna för nämndens verksamhet dels under innevarande år dels ock under nästkommande år. I skrivelsen, vilken kommer att intagas i stadsfullmäktiges handlingar i samband med framläggande av budgeten för 1941, har nämnden lämnat en ingående redogörelse för sin verksamhet samt angivit beloppet av hittills utbetalade familjebidrag och övriga kostnader ävensom redogjort för vad som influtit i statsbidrag. Av skrivelsen framgår, att för tiden maj-september utbetalats familjebidrag med 478.006 kronor, av vilken summa den på kommunen fallande delen, kommunandelen, utgör 30.845 kronor 69 öre. Kommunandelen för tiden oktober-december beräknas komma att utgöra 21.000 kronor. För tiden maj-september hava övriga utgifter för nämnden uppgått till 10.700 kronor och för tiden oktober-december beräknas dessa utgifter komma att uppgå till 7.300 kronor. Till oförutsedda utgifter under återstoden av året har nämnden räknat med ett belopp av 3.155 kronor. Stadens sammanlagda utgifter för nämndens verksamhet under innevarande år beräknas sålunda komma att utgöra 73.000 kronor. Genom beslut av stadsfullmäktige den 20 juni 1940 har familjebidragsnämnden erhållit anslag med 6.500 kronor. Det återstår sålunda 66.500 kronor att täcka. Drätselkammaren har vid prövning av ärendet funnit lämpligt att detta belopp anvisas av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda anslaget å 125.000 kronor. Vad beträffar anslag för nästkommande år ämnar drätselkammaren i staten för nämnda år upptaga erforderligt belopp.

Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att till bestridande av stadens utgifter för familjebidragsnämndens verksamhet under innevarande år anvisa ett förslagsanslag

om 66.500 kronor att utgå av det i årets stat upptagna anslaget till stadsfullmäktiges förfogande. N:o 150. *Ang. anslag till familjebidragsnämndens verksamhet.*

Västerås den 14 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 151.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadsplanebestämmelser för kv. Klara.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med överlämnande av till ärendet hörande karta och beskrivning har byggnadsnämnden i skrivelse till stadsfullmäktige den 6 innevarande november hemställt om antagande av upprättat förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Klara i Västerås. Nämnden har tillika meddelat, att emot förslaget en erinring inkommit, redogjort för innehållet i densamma samt meddelat, att nämnden icke ansett sig föranlåten att på grund av den gjorda erinringen vidtaga ändring i sitt förslag. Drätselkammaren, som redan på ett förberedande stadium haft tillfälle taga del av det föreliggande förslaget till stadsplanebestämmelser, har för sin del icke något att anmärka emot detsamma utan hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande förslaget till stadsplanebestämmelser för kvarteret Klara, samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslut därom för fastställelse.

Västerås den 14 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 151.
Ang. stadsplanebestämmelser för kv. Klara.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed till stadsfullmäktige överlämna bifogade, av stadsarkitekten Sven Ahlbom upprättade, den 27 augusti 1940 dagtecknade förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Klara jämte tillhörande beskrivning. I ärendet får byggnadsnämnden anföra följande.

Den gällande stadsplanen för kvarteret har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915. Provisoriska byggnadsföreskrifter hava fastställts genom Kungl. brev den 25 januari 1935. Den i förslaget till stadsplanebestämmelser föreslagna bebyggelsen inom kvarteret Klara ansluter sig till den nya bebyggelse, som ägt rum *dels* på tomterna 11 och 12 inom kvarteret *dels ock* inom det söder därom belägna kvarteret Klio. Före anmärkningstidens utgång har erinran emot förslaget inkommit från ägaren till tomten nr. 1, köpmannen Lewin Bobring. Klaganden har i anmärkningsskriften gjort gällande, att tomtens bebyggelsemöjligheter icke utnyttjats i full utsträckning och hemställt, att stadsplanebestämmelserna måtte ändras så, att tomten nr. 1 får bebyggas jämväl med en vinkelbyggnad utefter Kristinagatan. Klaganden har vidare hemställt, att bredden på den föreslagna byggnadskroppen måtte ökas, så att en blivande nybyggnad får förläggas ända ut till tomtgränsen mot Hållgatan.

Byggnadsnämnden vill gentemot den gjorda erinringen framhålla, att en vinkelbyggnad utefter Kristinagatan med hänsyn till tomtens relativt ringa areal icke torde vara ekonomiskt lönande och att en dylik vinkelbyggnad dessutom kommer att försvåra en rationell planlösning. Det föreliggande förslaget, som tager hänsyn även till befintlig vegetation på tomten, torde innebära i förhållande till tomtens storlek fullt tillräckliga bebyggelsemöjligheter. Byggnadsnämnden har därför icke funnit anledning vidtaga någon ändring i det upprättade förslaget. Med hänvisning till det anförda får byggnadsnämnden sålunda hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att för sin del antaga det föreliggande förslaget till stadsplanebestämmelser för kvarteret Klara, samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa vederbörande beslutet därom för fastställelse.

Västerås den 6 november 1940.

För byggnadsnämnden:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 151.
Ang. stadsplanebestämmelser för kv. Klara.

BESKRIVNING

till

förslag till stadsplanebestämmelser för kvarteret Klara i Västerås stad.

Den föreslagna bebyggelsen ansluter sig till ny bebyggelse i kvarteret Klio samt å tomterna n:ris 11 och 12 i kvarteret Klara.

Den gällande stadsplanen har fastställts genom Kungl. brev den 14 maj 1915.

Provisoriska byggnadsföreskrifter hava fastställts genom Kungl. brev den 25 januari 1935.

Följande stadsplanebestämmelser föreslås till fastställelse med upphävande av förut gällande bestämmelser.

§ 1.

Områdets användning.

Med S betecknat område får bebyggas endast för bostadsändamål. Byggnadsnämnden må dock medgiva inredning av kontor, mindre garage, samlingslokaler och lokaler för handel.

§ 2.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas.

§ 3.

Gård.

Med punktprickning betecknat område får icke bebyggas.

§ 4.

Fönster till bonings- och arbetsrum.

Byggnad, som förlägges i gräns mot eller indraget från område, betecknat med punktprickning, får mot nämnda område förses med fönster.

§ 5.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan (Stockholms slusströskel) än siffran i romben angiver.

§ 6.

Våningsantal.

Å med IV och III betecknat område får byggnad uppföras med högst fyra (4) respektive tre (3) våningar.

N:o 151.
Ang. stadsplanebestämmelser för kv. Klara.

§ 7.

Takfall.

Tak å byggnad, som uppföres med högsta tillåtna våningstal, får givas en lutning mot horisontalplanet av högst trettio (30°) grader.

§ 8.

Byggnadsmaterial.

Å med IV och III betecknat område skall byggnad uppföras av sten.

§ 9.

Undantag.

Där byggnadsnämnden prövar sådant av arkitektoniska skäl eller eljest nödigt, må för vissa byggnadspartier smärre avvikelser kunna medgivas beträffande gränser mellan olika bestämmelseområden samt från vad ovan stadgats angående hushöjd, våningsantal och taklutning.

Västerås den 27 augusti 1940.

SVEN AHLBOM.

N:o 152.

Drätselkammarens skrivelse ang. drätseldirektörens kvarstående i tjänst efter uppnådd pensionsålder.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under februari månad 1941 uppnår drätseldirektör Theofil Öberg 65 års ålder och är på grund härav enligt bestämmelserna i gällande pensionsreglemente skyldig att avgå från sin tjänst från och med den 1 mars 1941. Pensionsreglementet medger emellertid, att vederbörande myndighet må låta med avsked anstå för ett år i sänder och för en sammanlagd tid av högst tre år, därest en befattningshavare prövas fortfarande kunna på ett tillfredsställande sätt sköta sin befattning. Drätselkammaren har med beaktande av att befattningen som drätseldirektör kommer att bliva ledig till behandling upptagit frågan om en översyn av icke blott denna tjänst utan även andra tjänster på stadskansliet. En kommitté har tillsatts med uppdrag att verkställa utredning och inkomma med därav föranlett förslag. Då emellertid utredningen torde komma att taga viss tid i anspråk och befattningen, därest den kommer att bibehållas, icke omedelbart kan erhålla ny innehavare, har drätselkammaren med drätseldirektören Öberg överenskommit, att denne under förutsättning av stadsfullmäktiges bifall skall kvarstå i tjänst tills vidare dock högst intill utgången av år 1941.

Drätselkammaren får med anledning härav hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

N:o 152.
Ang. drätseldirektörens kvarstående i tjänst efter uppnådd pensionsålder.

att medgiva drätseldirektören Theofil Öberg rätt att tillsvidare kvarstå i tjänst efter uppnådd pensionsålder dock högst intill utgången av år 1941.

Västerås den 14 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 153.

Drätselkammarens skrivelse ang. tilläggsanslag för anläggning av avloppsledning i Vasagatans fortsättning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 21 juni 1939 hava stadsfullmäktige för framdragande av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet till och inom byggnadsområdet Lilla Johanneslund anvisat visst belopp. Stadsfullmäktige hava därvid ansett att de 16.400 kronor som utgjorde kostnaden för avloppsledning i Vasagatans förlängning skulle förskotteras av markexploatören, Aktiebolaget Svenska Trähus, i avbidan på att så stor anslutning till nämnda ledning skulle komma att äga rum, att den bleve ekonomiskt bärig. I skrivelse till stadsfullmäktige den 1 nästlidne oktober har vatten- och gasverksstyrelsen efter en utförlig motivering hemställt, att av nyssnämnda belopp, 16.400 kronor, markexploatören skulle betala 30 % och staden i avbidan på att anslutningsavgifter inflyta skulle få förskottera 70 %. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, får anföra följande.

Drätselkammaren vill erinra om sin tidigare deklarerade ståndpunkt, att enär behovet av ledningar föranletts av en privat exploatering av tomter, drätselkammaren icke kunde finna anledning frångå tidigare i sådant fall tillämpad princip att exploatören själv får förskottera den del av ledningskostnaden, som icke genom förväntad konsumtion inom närmaste tiden kan förräntas. I princip har drätselkammaren härutinnan icke ändrat åsikt. Det må framhållas, att vid den tidpunkt, då ledningarna drogos, området vid Lilla Johanneslund ännu icke var bebyggt. Staden har icke tagit initiativet till ledningsutsträckningen, utan det är på hemställan av markexploatören, som förslag till ledningarnas anläggande upprättades och förelades stadsfullmäktige. Innan bebyggelsen sattes

N:o 153. *Ang. tilläggsanslag för anläggning av avloppsledning i Vasagatans fortsättning.*

i gång hade alltså vederbörande klart för sig de villkor, som voro förknippade med utdragande av stadens ledningar. Vatten- och gasverksstyrelsens åsikt, att det bör ankomma på staden att svara för anläggningskostnaden för avloppsledningen i Vasagatan, sedan, såsom styrelsen uttrycker saken, "staden en gång ansett det vara av intresse att få området anslutet till ledningsnätet", kan på ovan anförda skäl icke i princip gillas av drätselkammaren. Styrelsen åberopar som stöd för sin uppfattning angående anläggningskostnadens fördelning mellan staden och Aktiebolaget Svenska Trähus, ett förslag till ändring av vattenlagen, som är avsett att föreläggas riksdagen. Drätselkammaren kan under inga förhållanden finna det riktigt, att bygga slutsatser på ett förslag, varom man icke vet om det kommer att upphöjas till lag. Vattenlagens nuvarande bestämmelser giva icke anledning till att verkställa den av styrelsen förordade uppdelningen av kostnaden. Skulle emellertid styrelsens uppfattning godtagas och varje bebyggelseområde, samhälle, sålunda endast böra belastas med kostnaden för en ledning av den dimension, som samhället har behov av, föreligger ändock en inkonsekvens därutinnan, att området Lilla Johanneslund icke svarar för samtliga kostnader för ledningar i n o m området, vilka ledningar allenast tjäna detta område. Ledningarna inom området hava nämligen endast till en del bekostats av anslutningsavgifter. Staden kommer under alla förhållanden att få tillskjuta den återstående delen av kostnaden. En konsekvens av styrelsens omförmälda betraktelsesätt skulle givetvis vara, att tomtägarna inom området, till vilkas uteslutande nytta ledningarna anlagts, själva skulle betala hela kostnaden för ledningarna inom området.

Om drätselkammaren sålunda icke kan finna att sakliga skäl tala för ett bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag, vill drätselkammaren dock icke motsätta sig detsamma ur den synpunkten, att de rådande tiderna för fastighetsägarna inom området medfört, att ömmande omständigheter kunna åberopas.

Under ärendets behandling har dock framgått, att icke alla tomter inom byggnadsområdet Lilla Johanneslund äro bebyggda. Drätselkammaren anser, att den del av ledningskostnaden, som kan anses belöpa på dessa tomter, under alla förhållanden bör förskotteras av markexploatören. En från tekniska verken infordrad uppgift utvisar, att den anslutningsbara tomtytan inom Lilla Johanneslund utgör 15956 kvadratmeter. Inom området bebyggd tomtmark uppgår till 12198 kvadratmeter. Av de 11480 kronor, som utgöra 70 % av kostnaden för avloppsledningen, skulle enligt drätselkammarens mening allenast $\frac{12198}{15956}$ böra förskotteras av staden. Det erforderliga anslaget från staden skulle sålunda utgöra 8780 kronor.

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville så tillvida bifalla vatten- och gasverksstyrelsens framställning, att stadsfullmäktige besluta

att såsom förskottering av kostnaderna för framdragande av avloppsledning i Vasagatans förlängning fram till Lilla Johanneslund anslå 8780 kronor att utgå av för vatten- och gasverksstyrelsen tillgängliga fonderade medel av influtna anslutningsavgifter.

Emot förenämnda beslut har drätseldirektören Öberg reserverat sig, enär han ansett att drätselkammarens motivering bort föranleda avstyrkande av vatten- och gasverksstyrelsens framställning i synnerhet som ett bifall till styrelsens förslag kan komma att få för staden oförmånlig prejudicerande verkan. **N:o 153.** *Ang. tilläggsanslag för anläggning av avloppsledning i Vasagatans fortsättning.*

Västerås den 14 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade till vatten- och gasverksstyrelsen ställda skrivelse har Byggnadsföreningen Lilla Johanneslund u. p. a. på anförda skäl bland annat hemställt, att styrelsen eller eljest den myndighet, som kan vara därtill behörig, måtte återkalla och upphäva stadsfullmäktiges beslut den 21 juni 1939, att exploatören av Lilla Johanneslund vid framdragande av ledningar för vatten, avlopp och elektricitet till nämnda område skulle förskottera kostnaderna för avloppsledning i Vasagatan. Efter noggranna utredningar i ärendet vill styrelsen nu med överlämnande av omförmälda skrivelse anföra följande.

I skrivelse till stadsfullmäktige av den 31 maj 1939 (stadsfullmäktiges handlingar 117) meddelade styrelsen, *att* tomtägare inom Lilla Johanneslund gjort framställning om framdragande av vatten-, avlopps- och elektricitetsledningar till berörda område, *att* för att få anslutning till stadens avloppsnät en 450 meter lång 18″ avloppsledning måste nedläggas i Vasagatans förlängning, *att* kostnaderna för hela anläggningen skulle uppgå till 57.000 kronor, varav 16.400 kronor belöpte sig å avloppsledningen i Vasagatan samt *att* anläggningen skulle bliva ekonomiskt tillfredsställande, därest kostnaderna för meromnämnda avloppsledning frånräknades. Enär styrelsen ansåg, att denna ledning jämväl erfordrades för bebyggelse utmed Vasagatan och norr om Lilla Johanneslund och kostnaderna för den skull borde fördelas på ett större område, hemställde styrelsen om ett anslag å 42.900 kronor, utgörande skillnaden mellan de totala kostnaderna och de enskilda bidragen för ledningarnas framdragande.

Vid ärendets överlämnande till stadsfullmäktige anförde drätselkammaren, *att* behovet av ledningar inom Lilla Johanneslund föranleddes av en privat exploatering av området, *att* i tidigare fall av liknande art, då ledningar till ett nyexploaterat område icke givit ekonomiskt tillfredsställande resultat, exploatören fått förskottera den del av anläggningskostnaden, som icke kunnat genom förväntad konsumtion förräntas samt *att* kammaren icke kunde finna någon anledning att i detta fall frångå principen. Drätselkammaren hemställde sålunda, att stadsfullmäktige för framdragande av berörda ledningar måtte anslå det av styrelsen äskade beloppet minskat med 16.400 kronor eller 26.500 kronor.

Den 21 juni 1939 biföllo stadsfullmäktige med 18 röster mot 17 drätselkammarens hemställan (stadsfullmäktiges protokoll § 170).

N:o 153.
Ang. tilläggsanslag för anläggning av avloppsledning i Vasagatans fortsättning.

Före detta stadsfullmäktiges beslut hade med markexploatören, A.-B. Svenska Trähus, träffats överenskommelse om deposition för ledningar med 1 krona 84 öre per kvadratmeter tomtyta utöver anslutningsavgiften, vilken utgår med 88 öre per kvadratmeter. Efter stadsfullmäktiges beslut överenskoms om höjande av förstnämnda summa till 2 kronor 68 öre för täckande jämväl av kostnaderna för avloppet i Vasagatan. Utgångsläget är sålunda, att bolaget hos tekniska verken deponerat 88 öre plus 2 kronor 68 öre per kvadratmeter, vilket belopp utgör hela anläggningskostnaden 57.000 kronor. I den mån ledningar sedermera inkopplats till fastigheter inom området har anslutningsavgift, 88 öre per kvadratmeter, debiterats dessa, varefter återbetalning till bolaget skett med det sålunda inbetalta beloppet jämte 1 krona 84 öre per kvadratmeter ansluten tomtyta. Sedan Lilla Johanneslundsområdet fullbebyggts skall staden sålunda till bolaget hava återbetalat hela det deponerade beloppet med avdrag för kostnaderna för avloppet i Vasagatan, vilket belopp återbetalats allt efter det bebyggelse sker utefter Vasagatan. Alla beloppen återbetalas utan ränta.

Efter stadsfullmäktiges beslut har bolaget, som ekonomiserat hela företaget och som utan ränta från stadens sida tillsvidare måste förskottera kostnaderna för avloppsledningen i Vasagatan debiterat fastighetsägarna så stor del av detta belopp, som motsvarar varje fastighets areal ävensom 5 % ränta å detta belopp. Detta betyder, att varje fastighetsägare får betala omkring 5 öre per kvadratmeter i årlig ränta utöver vad som skulle hava blivit fallet, därest staden själv iklätt sig kostnaderna för ifrågavarande avloppsledning.

Styrelsen vill först erinra om, att det tidigare fall av liknande art, varå drätselkammaren i sin skrivelse syftar, torde vara anläggandet av vatten-, avlopps- och gasledningar till kvarteret Pollux å Malmaberg. I detta fall blev markexploatören i enlighet med styrelsens och drätselkammarens framställning ålagd att ställa till stadens förfogande det belopp, som anläggningen icke kunde ränta och amortera (stadsfullmäktiges handlingar 1932 nr 31). Styrelsen vill påpeka, att den i det sistnämnda fallet vid beräkning av räntabiliteten hade att taga hänsyn till inkomster av såväl gasförbrukning som w. c.-avgifter. Då sådana inkomster i det nu förevarande fallet icke kunna medtagas följer, att anläggningen som helhet räntar och amorterar ett förhållandevis mindre belopp, vilket i sin tur medför, att ett större belopp måste förskotteras av markexploatören.

Det synes styrelsen vidare, som om det torde vara en samhällets skyldighet att självt i största utsträckning svara för kostnaderna för sådana anläggningar, som kunna anses vara en det allmännas angelägenhet eller av betydelse ur sanitär synpunkt. Då i detta fall uti Vasagatan nedlägges en avloppsledning av betydligt större dimension än vad som faktiskt är av behovet för det ifrågavarande området och då grunden för detta förfarande är, att staden vid en kommande bebyggelse utmed Vasagatan vill undvika att riva upp gatan och lägga ned grövre rör, anser styrelsen, att staden bör svara för större delen av nämnda kostnader. Markexploatören bör enligt styrelsens mening endast deltaga med så stort belopp, som motsvarar den faktiska nytta han har utav anläggningen. För stadens vidkommande ställer sig saken sålunda, såvitt styrelsen kan se, på så sätt att, sedan staden en gång ansett det vara av intresse att få området anslutet till ledningsnätet, staden själv får lägga ut det nödiga beloppet i avbidan på kommande bebyggelse eller — om man så vill — investera beloppet i ledningarna.

N:o 153.
Ang. tilläggsanslag för anläggning av avloppsledning i Vasagatans fortsättning.

Styrelsen vill här påpeka, att den styrkes i sin uppfattning angående skäligheten i att i vart fall uppdela här ifrågavarande kostnader mellan kommunen och den enskilde av det förslag till lag om ändring i vissa delar av vattenlagen, som nu skall föreläggas riksdagen. Enligt detta förslag skall följande ligga till grund för kostnadsfördelning av ett avloppssystem, som betjänar flera samhällen och som är beläget utanför det stadsplanelagda området:

1. Kostnaderna skola fördelas med hänsyn tagen till mängden och beskaffenheten av kloakvatten, som för vart samhälle skall avledas.

2. Ett samhälle skall dock ej vidkännas större kostnad än om samhället anlagt särskild ledning.

3. Har ett samhälle inrättat kloakledning så, att den med fördel kan användas för avledande av jämväl kloakvatten från annat samhälle, vare sistnämnda samhälle pliktigt att, när det är i behov av kloakledning, ingå i företaget.

Enligt uppdrag av styrelsen hava statens lantbruksingenjör Henrik Welin-Berger och assistenten vid vatten- och gasverket, ingenjör Nils Selling, upprättat denna beräkning av spill- och regnvattensmängden för Lilla Johanneslund:

"Befolkningstäthet. Den framtida bebyggelsetätheten inom Lilla Johanneslund beräknas till 100 personer per hektar eller för hela området 200 personer.

Spillvattenmängden. Enligt Vattenbyggnadsbyråns utredning för reningsverket beräknas spillvattenmängden i Västerås enligt nedanstående:

Medeldygnsavrinningen	250 liter/person × dygn
Maximidygnsavrinningen	350 liter/person × dygn
Maximitimavrinningen	21.5 liter/person × timme

Maximitimavrinningen för hela området $\frac{21.5 \times 200}{3600} = 1.2$ liter/sekund

Regnvattenmängden. Regnvattenavrinningens storlek är beroende på regnets intensitet och varaktighet, markens beskaffenhet och lutningsförhållande samt bebyggelsens art.

Enär inga regnobservationer äro gjorda för Västerås stad, ha uppgifter därom hämtats från Eskilstuna. På grundval av där gjorda observationer över de häftigaste regnfallen under femårsperioden 1933—1937 har konstruerats ett s. k. varaktighetsdiagram. För ledningar med normal lutning och en längd av 500 meter är 10 minuters regn dimensionerade.

Inverkan av markens beskaffenhet, lutningsförhållande och bebyggelsens art införes i beräkningen såsom en avrinningskoefficient, vilken utgör:

för parker och planteringar	0.20
„ grusade vägar	0.30
„ hustak	0.95

Med stöd av ovan angivna värden beräknas den genomsnittliga avbördningskoefficienten bliva:

Hustak	1.500 m²	= 7.2 %	× 0.95	=	0.07
Trädgård	15.200 m²	= 73 %	× 0.20	=	0.15
Gata	4.100 m²	= 19.8 %	× 0.30	=	0.06
Avrinningsfaktor för hela området					0.28

N:o 153.
Ang. tilläggsanslag för anläggning av avloppsledning i Vasagatans fortsättning.

Regnvattenmängden för hela området 0.28 × 120 × 2.1 = 71.1 liter/sekund. Summa regn- och spillvattenmängd 72.3 liter/sekund."

I ytterligare en av nämnda ingenjörer verkställd utredning meddelas, att den del av avloppsledningskostnaden, som skall erläggas för Lilla Johanneslund, är proportionell mot summan spill- och regnvattenmängderna från Johanneslundsområdet i förhållande till ledningens vattenförande förmåga. Utredningen fortsätter: "Spill- och regnvattenmängderna från Lilla Johanneslund beräknas utgöra 72.3 liter/sekund. När avloppsledningens avbördningsförmåga utgör 240 liter/sekund, bliver den del av ledningskostnaderna som skall bestridas av Lilla Johanneslund $\frac{72.3}{240} = 30\ \%$."

I enlighet med resultatet av denna utredning skulle staden för ifrågavarande avloppsledning förskottera 11.480 kronor och markexploatören betala 4.920 kronor. Styrelsen har med anledning av ärendets läge satt sig i förbindelse med A.-B. Svenska Trähus. Bolaget har förklarat sig villigt, att, därest stadsfullmäktige skulle besluta en uppdelning enligt ovanstående och till bolaget sålunda skulle restitueras 70 % av det av bolaget erlagda beloppet, detta belopp omedelbart skulle gottskrivas de berörda fastighetsägarnas skuld till bolaget.

Under åberopande av vad som sålunda anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige med upphävande av sitt den 21 juni 1939 fattade beslut måtte besluta

> *att* såsom förskottering av kostnaderna för framdragande av avloppsledning i Vasagatans förlängning fram till Lilla Johanneslund anslå 70 % av hela anläggningskostnaden eller 11.480 kronor.

Emot detta beslut har drätseldirektören Theofil Öberg reserverat sig i det han ansett, att byggnadsföreningens skrivelse icke skolat föranleda till någon styrelsens åtgärd.

Västerås den 1 oktober 1940.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

Till Styrelsen för Vatten-, Gas- & Elektricitetsverken i Västerås.

Undertecknad förening, vilken är bildad för tillvaratagande av fastighetsägarnas i Lilla Johanneslund i Västerås gemensamma intressen, får härmed göra följande framställning till styrelsen. Skulle styrelsen icke vara rätt forum för frågornas avgörande, hemställa vi att skrivelsen jämte styrelsens blivande utlåtande i ärendet vidarebefordras till rätt myndighet. Genom stadsfullmäktige-

N:o 153.
Ang. tilläggsanslag för anläggning av avloppsledning i Vasagatans fortsättning.

beslut den 21 juni 1939 har bestämts, att för erhållande av anslutning till stadens ledningar för vatten, avlopp och elektricitet vissa avgifter skola avkrävas fastighetsägaren eller fastighetsägarna inom Lilla Johanneslund. Beslutet ifråga har enligt vad vi inhämtat resulterat i att — utöver sedvanlig anslutningsavgift av 88 öre per kvadratmeter tomtyta — ytterligare ett betydande belopp avfordras fastighetsägarna såsom deposition för anslutnings erhållande. En beräkning av sistnämnda belopp har resulterat i en depositionsavgift av kr. 2: 68 per kvadratmeter tomtyta. Denna merkostnad har för samtliga våra medlemmar, vilka så gott som utan undantag äro i små omständigheter och särskilt under nu rådande allmänna penningknapphet ha stora svårigheter att få fram för depositionen erforderligt belopp, inneburit högst betydande svårigheter i finansierandet av fastighetsköpet och dettas förräntning. Enligt avtal mellan styrelsen och områdets förutvarande ägare Aktiebolaget Svenska Trähus skall sistnämnda bolag gentemot styrelsen ha förbundit sig att deponera ifrågavarande belopp. Detta åtagande från bolagets sida är givetvis föranlett av dess intresse att få bebyggelsen till stånd. För vårt vidkommande har det emellertid lett till, *dels* att vi råkat i ytterligare skuld till bolaget för depositionsbeloppet, *och dels* att vi åsamkats en betydligt ökad ränteutgift, i det att bolaget gentemot var och en av oss tillgodogör sig fem % årlig ränta på ifrågavarande belopp. Med våra små ekonomiska förhållanden har detta därför betydligt försämrat våra möjligheter att finansiera byggnadsföretagen. Vi kunna för vår del icke finna annat än egendomligt, att stadsfullmäktige funnit skäligt besluta ett så avsevärt merkostnadsbelopp för anslutnings erhållande som här skett. Det synes oss, som om stadsfullmäktige härvid icke tagit rimlig hänsyn till oss. Tvärtom borde det småhusbyggande, som planerats och delvis kommit till stånd i Lilla Johanneslund kunna påräkna visst gynnande från stadens myndigheters sida. Detta även med vederbörlig hänsyn tagen till stadens ekonomi, vilken enligt vad det synes oss borde kunna medgiva anslutning för ifrågavarande område utan några extra betungande tillägg utöver den eljest allmänt tillämpade anslutningsavgiften av 88 öre pr kvadratmeter.

Under åberopande av det anförda yrka vi nu *dels* i första hand, att ifrågavarande stadsfullmäktiges beslut om extra avgift utöver 88 öre per kvadratmeter för anslutning av Lilla Johanneslunds-området måtte återkallas och upphävas, *och dels* i andra hand, om nyssnämnda yrkande icke kan vinna bifall, att styrelsen eller annan vederbörlig stadens myndighet — om så erfordras i samverkan med Aktiebolaget Svenska Trähus — ville ordna saken så, att vi antingen bli befriade från erläggande av all ränta på depositionsbeloppet eller att, om ränta alltjämt skall utgå, denna måtte fixeras till lägsta möjliga belopp.

Västerås den 22 december 1939.

För Byggnadsföreningen Lilla Johanneslund u. p. a.:

SIXTEN HJELMFELDT.
Ordförande.

Västerås 1940, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 154.

Brandstyrelsens skrivelse med överlämnande av brandchefens årsberättelse för 1939.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna Brandchefens berättelse över brandkårens verksamhet under år 1939.

Västerås den 20 november 1940.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Stadens invånareantal (kyrkoskrivna folkmängden) var den 31. december 1938 36.574 personer och den 31. december 1939 37848 personer.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 7600 har, varav 260 inom det planlagda området.

Antalet registerförda fastigheter är 3540, därav 690 inom och 2850 utom stadsplanen.

Taxeringsvärdet å samtliga fastigheter var den 31. december 1939 kronor 208.521.600: —.

Organisation och personal.

Brandstyrkan består av brandchef, vice brandchef och
yrkesbrandkåren: 2 brandmästare, 3 brandförmän och 18 brandmän,
borgarbrandkåren: 1 chef, 3 förmän och 36 man,
brandberedskap från Västmanlands Flygflottilj.

Under året har tillkommit en nyinrättad brandmansbefattning vid yrkesbrandkåren.

N:o 154.
Brandchefens årsberättelse för år 1939.

Brandredskap.

Följande fordon ha stått utrustade på brandstationen för utryckning:
1 automobil med 1.200 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,
1 „ „ 1.250 „ „ R. A. G.-pump och mek. stege,
1 „ „ 800 „ „ centrifugalpump och utdragsstege,
1 „ „ Magirusstege (motordriven),
1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),
1 personbil,
1 motorspruta med 1.600 min.-lit. centrifugalpump,
2 motorsprutor med 1.000 min.-lit. centrifugalpump.
I reserv: 1 mek. stege m. m.

Av ovanstående materiel har under året nyanskaffats en st. motorspruta om 1.000 min.-lit. såsom ersättning för kasserad ångspruta samt en motorspruta om 1.600 min.-lit. och en personbil för luftskyddets behov.

Därjämte har bl. a. nyanskaffats 300 m. tryckslang samt en syrgasapparat Degea-Audos.

Brandtelegrafen.

Å brandtelegrafledningar och automatiska brandsignalanordningar hava under året endast smärre felaktigheter förekommit.

Vattenledningen.

Å vattenledningen ha tillkommit 37 brandposter å Sandgärdet, Jakobsberg samt i stadens ytterområden. Hela antalet brandposter utgjorde vid årets slut 524, därav 49 enskilda.

Bokföringsvärdet

av brandväsendets materiel och inventarier är efter gjorda avskrivningar kronor 99.548: 65.

Ambulansväsendet.

Med hälsavårdsnämndens ambulansautomobil hava utförts 508 transporter, därav vid sjukdomsfall 430 och vid olycksfall 78.

Med Landstingets ambulansautomobil hava utförts 467 transporter, därav vid sjukdomsfall 441 och vid olycksfall 26.

Brandsyn

har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren:
7.30—8.30 gymnastik och övningar.
8.30—9.00 frukost.
9.00—14.00 arbetstjänst.

Å kårens verkstäder hava utom för brandkårens egen räkning utförts arbeten för drätselkammaren, renhållningsverket, hälsovårdsnämnden m. fl.

stadens institutioner i smide, bilreparation, snickeri, skomakeri, skrädderi och måleri.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena är kronor 9.938: 98 enligt följande fördelning:

Smedjan	3.701: 01
Snickeriverkstaden	3.078: 17
Skräddarverkstaden	202: 50
Skomakarverkstaden	800: 45
Brandtelegrafen	431: —
Diverse arbeten	1.725: 85
Summa kronor	9.938: 98
Avgår för material	3.144: 25
Vinsten utgör kronor	6.794: 73

I arbetssumman äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å beklädnaden, brandredskapen, brandtelegrafen m. m. upptagna till ett värde av kronor 1.979: 99, varå en vinst av kronor 1.445: 39 uppstått.

Brandkårens hjälp har även tagits i bruk för länspumpning, fyllning av vattentankar å ångare, räddning av djur i fara m. m.

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 28 gånger.

Utryckningar och eldsvådor.

Antalet utryckningar har varit:

för eldsvåda	44
„ trängrök och förmodad eldfara	9
„ soteld	5
„ kontakt i ledningar till automatisk brandalarm	4
Summa	62

Vid släckning av eldsvådorna ha i ett fall använts 5, i sju fall 2 och i sex fall 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor. Övriga eldsvådor hava släckts med mindre redskap. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 4.954 m.

Alarmering har 11 gånger skett genom brandskåp, 2 gånger genom automatisk brandalarm, i övriga fall genom telefon eller bud.

Bland eldsvådor av större betydenhet kunna nämnas följande:

Den 3. mars kl. 9.30 kallades brandkåren till fastigheten Köpmangatan 14, där eld utbrutit i en tvåvånings gårdsbyggnad av trä bl. a. innehållande kontors- och lagerlokaler tillhörande Greens färgaffär.

Ett av affärens biträden skulle värma vatten över en gaslåga och hade därvid av misstag tagit ett kärl med bensin. Denna antändes ögonblickligen och vid brandkårens ankomst voro såväl första som andra våningarna i västra delen av huset övertända. Elden hade även fått fäste i trappuppgången samt

N:o 154. *Brandchefens årsberättelse för år 1939.*

å vinden. Färgaffärens lager av sprit, film och olika fettämnen gåvo elden riklig näring och försvårade genom gas- och rökutveckling släckningsarbetet. Stor risk förelåg för eldens spridning till kringliggande gårdshus. Kvarteret ifråga är synnerligen brandfarligt, då gårdsbebyggelsen utgöres av trähus och skjul med endast ett fåtal brandmurar.

Fem slangledningar utdrogos från brandposter och elden angreps genom trappan och över stegar. En grupp av borgarbrandkåren tillkallades. Efter en timmas arbete var brandkåren herre över elden. Släckningsarbetet pågick ytterligare sex timmar.

Byggnadens västra del med inneliggande varulager och inventarier blev invändigt förstörd, medan östra delen erhöll huvudsakligen vattenskador.

En eldsvåda, som kunnat få stor omfattning, inträffade den 25. oktober, då brandkåren kl. 8.22 genom signal från automatisk brandalarm kallades till Svenska Metallverken, där eld utbrutit i metallpressningsavdelningen. Elden hade uppstått genom att ett oljerör sprungit sönder och olja sprutat över en värmeugn.

Elden spred sig snabbt till den c:a 50 m. långa byggnadens trätak. Detta var försett med lanternin, vars glasfönster av hettan sprungo sönder. Härigenom uppstod ett kraftigt drag, som bidrog till eldens snabba spridning.

Vid brandkårens ankomst brann hela byggnadens tak. Metallverkens brandkår hade lagt ut en slangledning från brandpost. Stadens brandkår drog ut fem slangledningar och angrep elden dels från taket över stegar, dels inifrån. Efter en halv timmes arbete var större delen av elden släckt. Eftersläckningen pågick i ytterligare 2½ timmar. Den var besvärlig på grund av den stora takhöjden. Vattenbegjutningen måste ske med försiktighet för att undvika skador å de dyrbara ugnarna.

Skadorna blevo relativt obetydliga. En stor del av fönstren i takets lanternin voro sönder och den inre panelen var på vissa ställen genombränd. Brandskadeersättningen uppgick till 23.625 kr.

En mindre vanlig eldsvåda inträffade den 3 oktober, då brandkåren kl. 7,37 kallades till järnvägsbron över Lillån vid Kungsängen. Arbete hade där pågått med upptining av ett fruset vattenledningsrör, som var draget under nämnda bro. Upptiningen skedde med blåslampa, varvid glödande delar av trasor fallit ned i vattnet. Ån, som på ömse sidor av bron flyter i en kulvert, tjänstgör som avlopp för bl. a. Svenska Metallverken. På grund härav är vattnet bemängt med oljor och avfall. Dessa fattade eld och brunno med stor häftighet.

Då brandkårens soteldsavdelning kom till platsen, hade syllarna i järnvägsbron även fattat eld och en intensiv hetta utvecklades. En motorspruta kopplades till brandpost och en slangledning utlades. Skumsläckningsaggregatet gjordes klart för användning. Det visade sig emellertid, att elden kunde släckas med en grov vattenstråle med mycket kraftigt tryck. Hettan hade varit så kraftig, att järnvägsrälsen krökt sig.

Västerås den 29 februari 1940.

OLOF CLARHOLM.
Brandchef.

Västerås 1940 Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 155.

UTGIFTS- OCH INKOMSTSTAT

FÖR

VÄSTERÅS STAD

ÅR 1941

Fond- och lånestat för Västerås stad år 1941.

	Utgifter		Inkomster	
1. Finansförvaltning.				
1 A. Lån och investeringar.				
1 Teckning av aktier i Västerås Omnibus A.-B. att täckas av anslag ur Järnvägsmedelsfonden ..		195.100: —		
51 Förskotterade medel att täckas av lånemedel			1.465.661: 12	
52 Förskotterade medel att amorteras i flera års skattestater			241.750: —	
53 Ifrågasatta nya anslag av lånemedel			2.250.000: —	3.957.411: 12
1 B. Egna fonder.				
1 Avsättning till Reserverade köpeskillingsmedelsfonden		36.888: 97		
51 Disposition ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden			1.037.857: 83	
52 Disposition ur Järnvägsmedelsfonden			195.100: —	
53 Disposition ur Tekniska verkens amorteringsfonds beräknade behållning			11.095: 02	1.244.052: 85
9. Hamnar.				
Anslag att täckas av lånemedel.				
1 Tilläggsanslag för uppförande av en oljekaj vid djuphamnen (Stfm 19/12 1940)	91.238: 65			
2 Anskaffande och uppmontering av en 12-tons brokran vid djuphamnen (Stfm. 28/3 och 25/4 1940)	572.000: —			
3 Utvidgning av djuphamnen	2.000.000: —	2.663.238: 65		
12. Vattenledningsverk.				
Anslag att täckas av lånemedel.				
1 Maskiner för vattenverket (Stfm. 25/1 1940)		84.000: —		
Transport		2.979.227: 62		5.201.463: 17

Bgt 4

	Utgifter	Inkomster
Transport	2.979.227: 62	5.201.463: 97

13. Gasverk.

Anslag att täckas av lånemedel.

1 Gasledning i del av Östra Ringvägen (Stfm. 26/9 1940)		19.200: —

16. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

Anslag att täckas av lånemedel.

1 Vatten-, avlopps- och elektriska ledningar inom småstugeområdet vid Vega (Stfm. 25/4 1940)	99.900: —	
2 Vatten-, avlopps- och gasledningar i del av Katrinelundsvägen (Stfm. 26/9 1940)	8.600: —	
3 Vattenledning i del av Engelbrektsgatan och gasledning i Kaplansgatan (Stfm. 26/9 1940)	6.800: —	
4 Vatten- och avloppsledningar i Lekgatan och del av Götgatan (Stfm. 26/9 1940)	11.500: —	
5 Vatten-, avlopps- och elektriska ledningar inom småstugeområdet vid Vega, tilläggsanslag (Stfm. 28/11 1940)	9.300: —	
6 Ledningsserviser och andra mindre ledningsutsträckningar under år 1941 (Stfm. 19/12 1940)	40.000: —	

Anslag att amorteras i flera års skattestater.

7 Ny förrådsbyggnad, tilläggsanslag (Stfm. 28/11 1940)	28.000: —	204.100: —

21. Fastighetsförvaltning.

21 A. Allmän fastighetsförvaltning.

Anslag att täckas av lånemedel.

1 Uppförande av byggnad för tandpoliklinik och arbetsförmedling (Stfm. 28/3 och 25/4 1940)	500.000: —	
2 Del av kostnad för uppförande av ny brandstationsbyggnad	250.000: —	

Anslag ur Reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

Transport	750.000: —	3.202.527: 62	5.201.463: 97

Bgt 5

		Utgifter	Inkomster
	Transport	750.000: — 3.202.527: 62	5.201.463: 97
3	Förvärv av mark av stadsägorna 57 och 58 för regleringar inom kvarteren Herta och Helga (Stfm. 18/12 1939)	29.900: —	
4	Anläggning av gator inom småstugeområdet vid Vega (Stfm. 25/4 1940)	110.000: —	
5	Köp av fastigheten st.-äg. n:r 2239 I, omnibusgaraget vid Pilgatan (Stfm. 30/5 1940)	248.000: —	
6	Köp av Johannisbergs egendom (Stfm. 29/8 1940)	550.000: —	
7	Köp och byte av mark för anläggande av flygfält vid Johannisberg (Stfm. 29/8 1940)	27.500: —	
8	Inlösen av byggnader m. m. vid Johannisberg (Stfm. 25/1 och 29/8 1940)	28.094: 98	
9	Köp av st.-äg. n:r 182, 183 (Stfm. 29/8 1940)	9.500: —	
10	Köp av st.-äg. n:r 181 (Stfm. 26/9 1940)	8.000: —	
11	Köp av mark av st.-äg. n:r 728	4.000: —	
12	Förvärv av mark av stadsägorna n:ris 844, 846 och 848 för reglering av Götgatan m. m. (Stfm. 18/12 1939)	—: —	
13	Diverse fastighetsutgifter 1/10 1939—30/9 1940		
	Gatuarbeten å:		
	Sandgärdet 470: 17		
	Papegojvägen 6.667: 51		
	Blåsbo 220: 25		
	Bortforsling av halmstackar för framdragning av nya gator å Kristiansborgsområdet 2.179: 80		
	Andel i kostnad för kloakledningsföretag för Lundby egendom 6.763: 19		
	Diverse kostnader .. 32: 10		
	Transport	16.333: 02 1.764.994: 98 3.202.527: 62	5.201.463: 97

Bgt 6

	Transport	16.333: 02	1.764.994:98	3.202.527: 62	5.201.463: 97
	Utgifter för lagfart, gravationsbevis o. d.	6.529: 83	22.862: 85	1.787.857: 83	

Inkomster av försålda fastigheter att tillföras Reserverade köpeskillingsmedelsfonden.

51 Diverse fastighetsförsäljningar 1/10 1939—30/9 1940)
Försålda fastigheter..... 36.888: 97

29. Diverse utgifter och inkomster.

29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål.

Att amorteras i flera års skattestater:

1	Västerås Skollovskoloniförening för uppförande av ny kolonibyggnad vid sjön Usken		113.750: —
2	Flygfältet		100.000: —

30. Underskott och överskott från tidigare år.

Anslag att täckas av lånemedel.

1	Diverse ledningsanläggningar fullbordade av Tekniska verken år 1939 (Stfm. 29/8 och 19/12 1940), tilläggsanslag	23.122: 47	

Anslag att täckas av Tekniska verkens amorteringsfond.

2	Diverse ledningsanläggningar fullbordade av Tekniska verken år 1939 (Stfm. 29/8 och 19/12 1940), tilläggsanslag	11.095: 02	34.217: 49
	Summa		5.238.352: 94	5.238.352: 94

Skattestat.

Sammandrag av specialstater för Västerås stad år 1941.

	Sid. Bgt	Utgifter			Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Inkomster			Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Överskjutande	
		Löpande utgifter	Kapital-ökningar	Summa utgifter		Löpande inkomster	Kapital-minskningar	Summa inkomster		Utgifter	Inkomster
1. Finansförvaltning	9										
1 A. Lån och investeringar	9	600.811: 59	915.788: 79	1.516.600: 38		617.140: 33	603.514: 79	1.220.655: 12	953.747: 71	295.945: 26	
1 B. Egna fonder	13		122.035: 52	122.035: 52						122.035: 52	
1 C. Skatter och liknande avgifter (Allmän kommunalskatt se nedan)	14	39.500: —		39.500: —		188.608: 62		188.608: 62			149.108: 62
2. Fattigvård	14										
2 A. Ålderdomshem	14	297.843: 74		297.843: 74	99.489: 52	157.725: —		157.725: —	39.825: —	140.118: 74	
2 B. Yttre fattigvård	18	401.399: —		401.399: —	27.100: —	97.159: —		97.159: —	4.159: —	304.240: —	
3. Barnavård	20										
3 A. Barnhem	20	18.269: —		18.269: —	2.500: —	2.500: —		2.500: —		15.769: —	
3 B. Yttre barnavård	21	117.922: —		117.922: —	4.159: —	58.500: —		58.500: —		59.422: —	
4. Alkoholistvård	23										
4 A. Nykterhetsnämnd	23	5.500: —		5.500: —		1.200: —		1.200: —		4.300: —	
5. Undervisnings- och bildningsanstalter	23										
5 A. Folkskola	23	1.044.953: 82		1.044:953: 82	71.986: 15	579.560: 55		579.560: 55	37: —	465.393: 27	
5 B. Fortsättningsskola	28	15.900: —		15.900: —		7.800: —		7.800: —		8.100: —	
5 C. Högre Folkskola	28	35.913: —		35.913: —		23.805: —		23.805: —		12.108: —	
5 D. Yrkesskola	29	134.130: —		134.130: —		79.620: —		79.620: —		54.510: —	
5 E. Allmänt läroverk	31	8.680: —		8 680: —	650: —					8.680: —	
5 F. Kommunal Flickskola	31	187.234: 20	500: —	187.734: 20	450: —	106.054: 36		106.054: 36	200: —	81.679: 84	
5 G. Andra undervisnings- och bildningsanstalter	33	34.925: —		34.925: —						34.925: —	
6. Hälso- och sjukvård	34										
6 A. Allmän hälso- och sjukvård	34	73.797: 80		73 797: 80	8.690: 75	3.650: —		3.650: —		70.147: 80	
6 B. Bostadsinspektion	36	4.340: —		4.340: —						4.340: —	
6 C. Köttbesiktningsbyrå	37	19.337: —		19.337: —	3.000: —	15.851: —		15.851: —	2.851: —	3.486: —	
6 D. Poliklinik	38	4.900: —		4.900: —		3.500: —		3.500: —		1.400: —	
7. Gator, vägar, planteringar o. d.	38										
7 A. Gatu- och väghållning	38	262.000: —		262.000: —	35.000: —	67.133: 71		67.133: 71		194.866: 29	
7 C. Planteringar	39	132.456: —		132.456: —		12.850: —		12.850: —		119.606: —	
7 D. Gatubelysning	41	78.025: —		78.025: —	78.025: —	840: —		840: —	840: —	77.185: —	
7 E. Gaturenhållning	42	49.368: —		49.368: —		2.800: —		2.800: —	2.800: —	46.568: —	
9. Hamnar	42	462.091: 54		462.091: 54	292.460: 54	462.091: 54		462.091: 54			
11. Renhållningsverk och svingård	46										
11 A. Renhållningsverk	46	170.445: —		170.445: —	2.350: —	110.733: 50		110.733: 50	13.933: 50	59.711: 50	
11 B. Svingård	47	41.000: —		41.000: —	12.500: —	41.000: —		41.000: —			
12. Vattenledningsverk	48	302.746: —	5.000: —	307.746: —	157.396: —	396.900: —		396.900: —	6.560: —		89.154: —
13. Gasverk	50	849.032: —	15000: —	864.032: —	203.682: —	934.200: —		934.200: —	1.225: —		70.168: —
14. Elektricitetsverk	52	960.016: —	25.000: —	985.016: —	250.748: 50	1.273.200: —		1.273.200: —	76.800: —		288.184: —
15. Avloppsledningar och reningsverk	54	351.103: 56		351 103: 56	187.236: —	22.800: —		22.800: —	22.800: —	328.303: 56	
Transport		6.703.639: 25	1.083.324: 31	7.786.963: 56	1.437.423: 46	5.267.222: 61	603.514: 79	5.870.737: 40	1.125.778: 21	2.512.840: 78	596.614: 62

	Sid. Bgt	Utgifter			Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Inkomster			Härav likvider mellan stadens förvaltningar	Överskjutande	
		Löpande utgifter	Kapital-ökningar	Summa utgifter		Löpande inkomster	Kapital-minskningar	Summa inkomster		Utgifter	Inkomster
Transport		6.703.639: 25	1.083.324: 31	7.786.963: 56	1.437.423: 46	5.267.222: 61	603.514: 79	5.870.737: 40	1.125.778: 21	2.512.840: 78	596.614: 62
16. Tekniska verkens gemensamma förvaltning	56	748.190: —		748.190: —	505.440: —	748.190: —		748.190: —	748.190: —		
17. Tekniska verkens förråd	58	461.200: —		461.200: —	1.050: —	461.200: —		461.200: —			
18. Andra Kommunens affärsföretag	58										
18 A. Kallbadhus	58	17.100: —		17.100: —		800: —		800: —		16.300: —	
18 B. Varmbadhus	59	95.840: —		95.840: —	20.827: 42	81.440: —		81.440: —	6.440: —	14.400: —	
18 C. Bekvämlighetsinrättningar	60	3.830: —		3.830: —		1.500: —		1.500: —		2.330: —	
18 D. Båttrafik	61	25.657: —		25.657: —		18.150: —		18.150: —		7.507: —	
18 E. Automobiler	62	12.070: —		12.070: —		16.000: —		16.000: —			3.930: —
18 F. Grustag	62	36.298: 45		36.298: 45	5.391: 45	36.298: 45		36.298: 45			
18 G. Drätselkammarens förråd	63	195.559: —	38.720: 62	234.279: 62	5·360: —	202.000: —	32.490: —	234.490: —			210: 38
19. Brandväsen	64	171.375: 50	3.713: —	175.088: 50	20.082: 75	27.410: 25		27.410: 25	17.250: 25	147.678: 25	
21. Fastighetsförvaltning	66										
21 A. Allmän fastighetsförvaltning	66	267.396: 46	231.000: —	498.396: 46		409.856: 13		409.856: 13	78.737: 12	88.540: 33	
21 B. Lantegendomar under eget bruk	71	157.118: 50	18.103: 53	175.222: 03	27.240: 50	157.118: 50		157.118: 50	4.070: —	18.103: 53	
21 C. Skogar	73	5 030: —		5.030: —		7.450: —		7.450: —			2.420: —
22. Magistrat och rådhusrätt	74	97.805: —		97.805: —		25.000: —		25.000: —		72.805: —	
23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	75	74.142: —		74.142: —	1.200: —	24.707: —		24.707: —		49.435: —	
24. Polisväsen och fångvård	76	389.416: —	3.500: —	392.916: —	300: —	43.514: 16		43.514: 16		349.401: 84	
27. Allmän pensionsförsäkring	78	152.005: —		152.005: —						152.005: —	
28. Övrig förvaltning	79										
28 A. Stadsfullmäktige, drätselkammare och stadsrevision	79	19.290: —		19.290: —		7.550: —		7.550: —	7.550: —	11.740: —	
28 B. Stadskansli	80	87.753: —	1.500: —	89.253: —						89.253: —	
28 C. Stadskamrerarekontor	81	50.954: 75	2.000: —	52.954: 75	2.700: —	2.000: —		2.000: —	2.000: —	50.954: 75	
28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor	82	116.715: —	1.000: —	117.715: —	3.800: —	45.410: —		45.410: —	45.410: —	72.305: —	
28 E. Byggnadsnämnd	83	88.502: 53	2.000: —	90.502: 53	10.410: —	11.800: —		11.800: —	1.800: —	78.702: 53	
29. Diverse utgifter och inkomster	84										
29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål	84	81.875: —		81.875: —						81.875: —	
29 Aa. Barnträdgårdar	85	16.070: —		16.070: —		2.030: —		2.030: —		14.040: —	
29 B. Skattetaxering	85	3.450: —		3.450: —						3.450: —	
29 C. Medel till oförutsedda utgifter	86	405.648: 68		405.648: 68						405.648: 68	
29 D. Ofördelade utgifter och inkomster	86	25.635: 20		25.635: 20		6.059: 89		6.059: 89	4.000: —	19.575: 31	
29 E. Luftskydd och luftvärn	87	87.830: —		87.830: —						87 830: —	
29 F. Kristidsnämnd	88	17.300: —		17.300: —						17.300: —	
29 G. Familjebidragsnämnd	89	124.000: —		124 000: —						124.000: —	
		10.738.696: 32	1.384.861: 46	12.123.557: 78	2.041.225: 58	7.602.706: 99	636.004: 79	8.238.711: 78	2.041.225: 58	4.488.021: —	603.175: —
1 C. Allmän kommunalskatt	14					3.687.191: 39		3.687.191: 39			3.687.191: 39
30. Underskott och överskott från tidigare år	89					197.654: 61		197.654: 61			197.654: 61
Kronor		10.738.696: 32	1.384.861: 46	12.123.557: 78	2.041.225: 58	11.487.552: 99	636.004: 79	12.123.557: 78	2.041.225: 58	4.488.021: —	4.488.021: —

Specialstater.

1. Finansförvaltning.

1 A. Lån och investeringar.

Löpande utgifter.		Detalj:	Summa:	Härav likvider mellan stadens förvaltningar:
Låneräntor				
511 Låneräntor enligt plan (bilaga 1)		570.954: 42		
512 Övriga låneräntor				
Sundinska Beklädnadsfonden, 5 % å kr. 5.000: —	250: —			
Folkskolans förvaltade fonder, 5 % å kr. 12.000: —	600: —			
Inteckningslån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond, 3 % å kronor 24.770: 17	743: 11			
Inteckningslån i övrigt	10.064: 06			
Ränta å förskotterade statsbidrag m. m., förslagsvis	5.000: —			
Ränta å ogulden köpeskilling för Johannisberg 3 % å kr. 440.000: —	13.200: —	29.857: 17	600.811: 59	
Kapitalökningar.				
831 Låneamorteringar enligt plan (bilaga 1)		805.048: 49		
832 Övriga låneamorteringar:				
Inteckningslån hos Rotehållarnas i Västmanlands län besparingsfond		146: 89		
833 Amorteringar å förskotterade medel för anslag att gäldas under flera år				
Muddring för hamnens räkning i Lillån m. m. (Stfm. 25/4 1935 kr. 26.300: — att amorteras under 10 år; verklig kostnad kr. 32.099: 30, varav kr. 8.700: — gäldats av Avloppsledningar enl. Stfm. 19/12 1935) 6:te årets amortering	2.630: —			
Transport	2.630: —	805.195: 38	600.811: 59	

Bgt 10

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	2.630: —	805.195: 38	600.811: 59
Förbättringsarbeten i äldre hamnen (Stfm. 21/6 1934 och 25/2 1937, kr. 187.884: 11 att amorteras under 10 år) 4:de årets amortering	18.788: 41		
Ökad kranutrustning för hamnen (Stfm. 30/8 1934, kr. 190.000: — att amorteras under 10 år, verklig kostnad kr. 195.427: 67) 8:de årets amortering	19.000: —		
Anskaffning för hamnens räkning av skärmar för malmupplagen, malmskopa och bilvåg (Stfm. 27/1, 30/6 och 25/8 1938 kr. 63.085: —) 3:dje årets amortering Fa	13.000: —		
Inköp av ny bogserbåt kr. 45.000: — och polypgripskopa kr. 6.850: —, inlösen och iordningställande av f. d. Svensk-Engelska Mineralolje A.-B. oljemagasin kr. 9.400: —, anskaffning av ytterligare skärmar vid djuphamnen kr. 2.850: — samt kajbyggnad vid Lillån kr. 27.500: — (Stfm. 31/3, 21/6, 28/9 och 23/2 1939), 2:dra årets amortering	18.320: —		
	71.738:41		
Tillbyggnad av varmbadhuset (Stfm. 31/10 1935 kr. 25.000: — verklig kostnad kr. 34.059: 72) 6:te årets amortering.....	5.000: —		
Inköp av maskiner för grustaget (resterande den 31/12 1940 kr. 28.433: 02) 11:te årets amortering Fa	1.500: —		
Inköp av maskiner för grustaget (verklig kostnad kr. 23.545: 44 att amorteras på 10 år, resterande del 31/12 1940 kr. 6.115: 44) 8:de årets amortering	2.355: —		
Transport	80.593: 41	805.195: 38	600.811: 59

Bgt 11

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	80.593: 41	805.195: 38	600.811: 59	
	Årets amortering å förskotterade medel till inköp av maskiner för drätselkammarens förråd (c:a kr. 12.000: —)	5.000: —			
	Årets amortering å ny förrådsbyggnad vid tekniska verken (Stfm. 31/8 1939 att amorteras på 6 år 1940—1945)	13.000: —	98.593: 41		
834	3:dje årets amortering å del av köpeskilling för Björnön (Stfm. 20/12 1937 kr. 180.000: — att amorteras på 15 år)		12.000: —	915.788: 79	
	Summa utgifter			1.516.600: 38	

Löpande inkomster.

Räntor och utdelningar

971	Andelar i stadens låneräntor				
	Stadens förvaltningars andelar enligt plan (bilaga 2)	346.896: 76			346.896: 76
	Kyrkorådets andel i 1934 års lån	760: —	347.656: 76		
972	Räntor å utlämnade bostadslån..		26.865: 09		
973	Räntor å oguldna köpeskillingar		2.038: 48		
974	Räntor å övriga utlämnade lån				
	Landstinget, 3 % ränta å rest. köpeskilling, kr. 84.658: 39....	2.539: 75			2.539: 75
	Kyrkorådet, 4 % å kr 25.000:—	1.000: —	3.539: 75		
975	Räntor å till stadens förvaltningar förskotterade medel				
	Förbättringsarbeten i äldre hamnen vid Arosbygdens magasin, 3 % å kr. 131.518: 88 ..	3.945: 57			
	Ökad kranutrustning, 3 % å kr. 62.307: 62	1.869: 23			
	Allmänt anslag för ombyggnad av kajer, 3 % å kr. 9.714: 34	291: 43			
	Anskaffning av skärmar för malmupplagen, malmskopa och bilväg, 3 % å kr. 42.676: 63..	1.280: 30			
	Muddring vid Lillån m. m., 3 % å kr. 10.249: 30	307: 48			
	Transport	7.694: 01	380.100: 08		349.436: 51

Bgt 12

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	7.694: 01	380.100: 08		349.436: 51
	Kajbyggnad vid Lillån, inköp av bogserbåt, anskaffning av polypgripskopa, inlösen av oljemagasin m. m. samt anskaffning av ytterligare skärmar, 3 % å kr. 92.066: 82	2.762: —			
	Anläggningskostnader vid Malma grustag, 3 % å kr. 34.548: 46	1.036: 45			
	Inköp av maskiner för drätselkammarens förråd, 3 % å kr. 12.000: —	360: —			
	Tillbyggnad av varmbadhuset, 3 % å kr. 9.059: 72	271: 79			
	Förrådsbyggnad, tekniska verken, 3 % å kr. 78.000: —	2.340: —	14.464: 25		14.464: 25
976	Ränta å rörliga medel	15.000: —			
	Ränta å tekniska verkens förlagsmedel	12.600: —			12.600: —
	Ränta å reverslån till diverse personer, motsvarande utdelning å aktier i:				
	Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs A.-B., 6 aktier à 6: — .. 36: —				
	A.-B. Västeråsbanans Intressenter, 800 aktier à 15: — 12.000: —				
	Byggnads Aktiebolaget Mimer, 4 aktier à 1: 50..... 6: —	12.042: —	39.642: —		
977	Utdelningar å aktier				
	Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägs A.-B., 990 aktier à 6: —	5.940: —			
	A.-B. Västeråsbanans Intressenter, 10.000 aktier à 15: —	150.000: —			
	Aktiebolaget Arbetarebostäder 3.000 aktier à 4: —	12.000: —			
	Byggnads Aktiebolaget Mimer, 9.996 aktier à 1: 50	14.994: —			
	Västerås Omnibus A.-B., 1.951 aktier à	—: —	182.934: —	617.140: 33	
	Transport			617.140: 33	376.500: 76

Bgt 13

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport		617.140: 33	376.500: 76
	Kapitalminskningar.			
981	Andelar i stadens låneamorteringar			
	Stadens förvaltningars andelar enligt plan (bilaga 2)	460.852: 86		
	Tekniska verkens amorteringar utöver andelar i stadens fasta lån	17.800: 68		
	Kyrkorådets andel i 1934 års lån	2.000: —	480.653: 54	478.653: 54
982	Andelar i amorteringar å förskotterade medel			
	Hamnar	71.738: 41		
	Tekniska verkens gemensamma förvaltning	13.000: —		
	Varmbadhus	5.000: —		
	Grustag	3.855: —		
	Förråd	5.000: —	98.593: 41	98.593: 41
983	Amorteringar å utlämnade bostadslån		22.267: 84	
984	Amorteringar å övriga utlämnade lån			
	Kyrkorådet		2.000: —	603.514: 79
	Summa inkomster			1.220.655: 12 953.747: 71

1 B. Egna fonder.

	Kapitalökningar.			
841	Avsättning till fonder			
	Avsättning till Järnvägsmedelsfonden, utgörande 3 % ränta å fondkapitalet, kr. 375.444: 74		11.263: 34	
	Avsättning till Västerås stads Pensionsfond, 3 % å kr. 347.000: — Fa		10.410: —	
	Avsättning till allmän fond (Skatteutjämningsfond)		100.000: —	
	Avsättning till Donationsjordsfonden motsvarande 1/10 av årets beräknade avkastning ..		362: 18	122.035: 52
	Summa utgifter			122.035: 52

Bgt 14

1 C. Skatter och liknande avgifter.

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

Löpande utgifter.

Diverse utgifter

711	Restitution av kommunalutskylder		10.000: —	
712	Restitution av nöjesskatt		27.000: —	
713	Kostnader för nöjesskattekontroll		2.500: —	
	Summa utgifter		39.500: —	

Löpande inkomster.

961	Hundskatt à kr. 25: — pr hund		15.000: —	
962	Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar (artistskatt)		200: —	
963	Skogsaccis		600: —	
964	Tomtören för bebyggda och obebyggda tomter å stadens grund för all framtid		73: 62	
965	Nöjesskatt		95.000: —	
966	Ersättning av Statsverket för mistad kommunal progressivskatt		77.735: —	188.608: 62
969	Allmän kommunalskatt 649.176 skattekronor och 96 skatteören à 6:45		4.187.191: 39	
	varifrån avgår beräknad avkortning		500.000: —	3.687.191: 39
	Summa inkomster			3.875.800: 01

2. Fattigvård.

2 A. Ålderdomshem.

Löpande utgifter.

Personalkostnader

111	Löner enligt lönestat (bilaga 3)		50.146: 34	
112	Beräknade dyrtidstillägg		4.050: —	
113	Vikarier och extrahjälp		5.000: —	
114	Semesterpengar		1.984: 50	
115	Diverse arvoden			
	Arvode till predikant	500: —		
	Arvode till organist	100: —	600: —	
	Transport		61.780: 84	

Bgt 15

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport		61.780: 84		
121	Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		4.726: 50		
191	Olycksfallsförsäkring		130: —		
192	Personalens sjukvård		500: —		
193	Personalens bostadsförmåner enligt lönestat (bilaga 3)		3.395: —	70.532: 34	3.395: —
	Administrationskostnader				
211	Kontorskostnader		300: —		
241	Telefon		622: —		
291	Övriga administrationskostnader				
	Stämpelkostnader		225: —	1.147: —	
	Driftskostnader				
311	Värdet av pensionärernas arbeten				
	Tvättinrättningen	5.000: —			
	Trädgård	3.000: —			
	Stall och hönsgård	800: —	8.800: —		8.800: —
321	Tvättmedel för tvättinrättningen		3.300: —		
322	Extra hjälp i tvättinrättningen		1.200: —		
323	Utsäde och gödningsämnen för trädgården		250: —		
324	Förbrukning av egna produkter i stall och hönsgård		360: —		360: —
331	Kraftström för tvättinrättningen		700: —		
332	Vattenavgifter för tvättinrättningen		1.000: —		
341	Driftskostnader för bil		1.000: —		
351	Arrende för trädgårdsjord		200: —		42: 12
391	Övriga kostnader för tvättinrättningen		200: —		
392	Övriga kostnader för trädgård		500: —		
393	Övriga kostnader för stall och hönsgård		1.150: —	18.660: —	
	Underhåll av byggnader				
411	Reparationer				
	Värdet av pensionärernas arbeten	4.300: —			4.300: —
	Övriga reparationskostnader	7.000: —	11.300: —		
419	Brandförsäkring		400: —	11.700: —	
	Transport			102.039: 34	16.897: 12

Bgt 16

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			102.039: 34	16.897: 12
Underhåll av maskiner och inventarier				
421 Maskiner i tvättinrättningen ..		480: —		
422 Linne och sängkläder		1.500: —		
423 Möbler		1.000: —		
424 Glas, porslin och köksattiralj ..		1.000: —		
425 Värdet av pensionärernas arbeten		500: —		500: —
429 Brandförsäkring		125: —	4.605: —	
Räntor och amorteringar				
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan (bilaga 2)		23.111: 37		23.111: 37
541 Andel i stadens låneamorteringar enligt plan (bilaga 2)		36.811: 03	59.922: 40	36.811: 03
Sjukvård och begravningskostnader				
631 Sjukvård		5.100: —		
632 Begravningskostnader		2.000: —	7.100: —	
Hushåll, tvätt och beklädnad				
641 Hushåll				
Varuinköp	55.000: —			
Produkter från hemmets trädgård och hönsgård	7.400: —			7.400: —
Värdet av pensionärernas arbeten	3.000: —	65.400: —		3.000: —
642 Tvätt och rengöring				
Tvätt	7.670: —			7.670: —
Rengöringsmedel	1.700: —	9.370: —		
643 Beklädnad				
Varuinköp	3.000: —			
Värdet av pensionärernas arbeten	2.500: —	5.500: —	80.270: —	2.500: —
Lokalkostnader				
651 Renhållning				
Torvmull och sophämtning ..	400: —			
Värdet av pensionärernas arbeten	1.600: —	2.000: —		1.600: —
652 Bränsle, lyse och vatten		30.000: —	32.000: —	
Transport			285.936: 74	99.489: 52

Bgt 17

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			285.936: 74	99.489: 52
Diverse utgifter				
711 Diverse förbrukningsartiklar ..		1.400: —		
712 Flitpengar		3.500: —		
713 Del av folkpensioner till pensionärerna		4.500: —		
714 Böcker och tidningar		300: —		
721 Utskylder		207: —		
791 Oförutsedda utgifter		2.000: —	11.907: —	
Summa utgifter			297.843: 74	99.489: 52

Löpande inkomster.

Försäljning och utförda arbeten				
911 Produkter från trädgården				
Försäljning	400: —			
Förbrukning i hushållet.....	5.800: —			
Förbrukning i stall och hönsgård	360: —	6.560: —		6.160: —
912 Produkter från hönsgården				
Försäljning	100: —			
Förbrukning i hushållet.....	1.600: —	1.700: —		1.600: —
913 Tvättinrättningen				
Tvätt från enskilda	18.000: —			
Tvätt för hemmet	7.670: —	25.670: —		7.670: —
914 Pensionärernas arbeten				
Arbeten för enskilda	600: —			
Arbeten för hemmet	20.700: —	21.300: —	55.230: —	20.700: —
Hyror				
931 Hyra av polisväsendet för bårhus		300: —		300: —
932 Personalens bostadsförmåner ..		3.395: —	3.695: —	3.395: —
Bidrag och ersättningar				
941 Vårdavgifter, ersatta av främmande kommuner		14.000: —		
942 Vårdavgifter, ersatta av enskilda		24.000: —		
943 Vårdavgifter, ersatta av landstinget enligt 41 § i fattigvårdslagen		1.500: —		
Transport		39.500: —	58.925: —	39.825: —

Bgt 18

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	39.500: —	58.925: —	39.825: —
944	Vårdavgifter, ersatta av landstinget för tuberkulosavdelningen tiden 1/1—30/6 1941	600: —		
945	Vårdavgifter, ersatta av staten för tuberkulosavdelningen tiden 1/1—30/6 1941	2.500: —		
946	Vårdavgifter, ersatta av staten för vissa personer	3.000: —		
947	Vårdavgifter, ersatta av pensioner	53.000: —	98.600: —	
	Övriga inkomster			
991	Diverse inkomster		200: —	
	Summa inkomster		157.725: —	39.825: —

2 B. Yttre fattigvård.

Löpande utgifter.

	Personalkostnader				
111	Löner enligt lönestat (bilaga 3)		29.262: —		
112	Beräknade dyrtidstillägg		2.220: —		
113	Diverse arvoden				
	Vikariearvoden	400: —			
	Arvode till ordförande	500: —			
	Andel i revisionsarvoden	1.900: —	2.800: —		1.900: —
121	Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		1.347: —		
191	Olycksfallsförsäkring		100: —	35.729: —	
	Administrationskostnader				
211	Kontorskostnader		1.400: —		
221	Annonsering och trycksaker....		1.200: —		
231	Resor och transporter		400: —		
241	Post och telefon		1.400: —		
251	Hyror				
	Fattigvårdsbyrån	3.700: —			
	Magasin	500: —	4.200: —		4.200: —
252	Städning, bränsle och lyse		1.950: —		
291	Övriga administrationskostnader				
	Föreningsavgifter	200: —			
	Stämpelavgifter	150: —			
	Diverse kostnader	600: —	950: —	11.500: —	
	Transport			47.229: —	6.100: —

			Bgt 19	Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			47.229: —	6.100: —
Underhållskostnader				
421 Underhåll av inventarier		300: —		
422 Brandförsäkring av inventarier		170: —	470: —	
Understöd med karaktär av fattigvård				
611 Ordinarie understöd		70.000: —		
612 Tillfälliga understöd		42.000: —		
613 Understöd in natura		40.000: —		
614 Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård ..		45.000: —	197.000: —	
Understöd utan karaktär av fattigvård				
615 Bidrag till yrkesutbildning		3.000: —		
616. Kommunalt pensionstillskott:				
Kontant	18.500: —			
Värdet av hyror i Pensionärshemmet å Blåsbo	6.200: —			4.500: —
Värdet av hyror i Pensionärshemmen å Sandgärdet	22.500: —	47.200: —	50.200: —	16.500: —
Anstaltsvård				
621 Hospitalsvård		54.000: —		
622 Lasarettsvård		5.000: —		
623 Sanatorievård		7.000: —	66.000: —	
Sjukvård och begravningskostnader				
631 Sjukvård		20.000: —		
632 Medicin		5.000: —		
633 Begravningskostnader		1.000: —	26.000: —	
Övriga sociala utgifter				
691 Diakoniverksamhet		12.000: —		
692 Hjälpbyrån		1.500: —	13.500: —	
Diverse utgifter				
791 Oförutsedda utgifter			1.000: —	
Summa utgifter			401.399: —	27.100: —

Bgt 20

Löpande inkomster.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Bidrag och ersättningar				
941 Statsbidrag		5.000: —		
942 Landstingsbidrag				
Hospitalsvård	11.000: —			
Lasarettsvård	2.000: —			
Sanatorievård	3.500: —			
Andra sjukvårdskostnader	8.000: —			
Vårdkostnader till främmande kommuner	5.000: —	29.500: —		
943 Ersättning av enskilda		12.000: —		
944 Ersättning av pensioner och sjukkassor		45.000: —	91.500: —	
Övriga inkomster				
991 Barnavårdsnämndens andel i personal- och administrationskostnader		4.159: —		4.159: —
992 Diverse inkomster		1.500: —	5.659: —	
Summa inkomster			97.159: —	4.159: —

3. Barnavård.

3 A. Barnhem.

Löpande utgifter.

Personalkostnader			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		3.054: —	
112 Beräknade dyrtidstillägg		230: —	
113 Vikarieersättning och extra löner		400: —	3.684: —
Administrationskostnader			
241 Telefon			135: —
Underhållskostnader			
421 Underhåll av inventarier			2.000: —
Sjukvård			
631 Tandvård och medicin			100: —
Hushåll, tvätt och beklädnad			
641 Hushåll		5.000: —	
642 Tvätt		500: —	
643 Beklädnad		2.000: —	7.500: —
Transport			13.419: —

Bgt 21

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport		13.419: —	
Lokalkostnader				
651 Hyra		2.500: —		2.500: —
652 Bränsle, lyse och vatten		1.700: —	4.200: —	
Diverse utgifter				
711 Förbrukningsartiklar och diverse kostnader			650: —	
	Summa utgifter		18.269: —	2.500: —

Löpande inkomster.

Avgifter			
951 Vårdavgifter av staten, främmande kommuner och enskilda		2.500: —	
	Summa inkomster	2.500: —	—: —

3 B. Yttre barnavård.

Löpande utgifter.

Personalkostnader				
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		12.123: —		
112 Beräknade dyrtidstillägg		920: —		
113 Övriga löner och arvoden				
Diverse arvoden och inspektionskostnader	3.500: —			
Andel i fattigvårdens löner	1.979: —	5.479: —		1.979: —
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		1.050: —		
191 Olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader		200: —	19.772: —	
Administrationskostnader				
221 Annonsering och trycksaker		800: —		
231 Resor och transporter		400: —		
241 Telefon		615: —		
251 Lokalkostnader				
Andel i fattigvårdens lokalkostnader		2.180: —		2.180: —
	Transport	3.995: —	19.772: —	4.159: —

Bgt 22

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		3.995: —	19.772: —	4.159: —
291 Övriga administrationskostnader				
Föreningsavgifter	190: —			
Stämpelavgifter	100: —			
Tidskrifter	115: —			
Diverse	250: —	655: —	4.650: —	
Utackorderingskostnader				
611 Utackordering i enskilda hem..		18.000: —		
612 Skyddsuppfostran i enskilda hem		4.000: —		
613 Utackordering i skyddshem		4.000: —	26.000: —	
Övriga bidrag				
614 Bidragsförskott		46.000: —		
615 Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn		14.000: —	60.000: —	
Anstaltsvård				
621 Lasarettsvård		200: —		
622 Sanatorievård		600: —		
623 Vanföre- och sinnesslövård		4.000: —		
624 Vård å anstalter för svårfostrade barn		1.400: —	6.200: —	
Sjukvård och begravningskostnader				
631 Sjukvård		600: —		
632 Medicin		100: —		
633 Begravningskostnader		100: —	800: —	
Diverse utgifter.				
791 Oförutsedda utgifter			500: —	
Summa utgifter			117.922: —	4.159: —

Löpande inkomster.

Bidrag och ersättningar				
941 Ersättning av staten av enskilda för bidragsförskott			35.000: —	
942 Statsbidrag enligt 67 § i barnavårdslagen			1.000: —	
943 Landstingsbidrag			2.500: —	
944 Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag			20.000: —	
Summa inkomster			58.500: —	—: —

Bgt 23

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

4. Alkoholistvård.

4 A. Nykterhetsnämnd.

Löpande utgifter.

111	Löner och arvoden	2.000: —
621	Anstaltsvård	2.200: —
622	Eftervård	1.000: —
701	Diverse utgifter	300: —
	Summa utgifter	5.500: —

Löpande inkomster.

941	Flitpengar	200: —
942	Statsbidrag	1.000: —
	Summa inkomster	1.200: —

5. Undervisnings- och bildningsanstalter.

5 A. Folkskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111	Löner till lärare i läs- och skrivämnen enligt lönestat (bilaga 3)		
	a) Löner (därav kommunandel 79.788: —)	520.857: —	
	b) Rörligt tillägg	78.128: 55	598.985: 55
112	Löner till lärare i övningsämnen enl. lönestat (bilaga 3)		
	a) Löner	53.058: —	
	b) Dyrtidstillägg	12.081: 96	65.139: 96
113	Andra löner enligt lönestat (bilaga 3)		25.750: —
114	Beräknade dyrtidstillägg		5.000: —
115	Övriga arvoden:		
	Undervisning i slöjd för gossar	4.320: —	
	Undervisning för hörselsvaga barn	400: —	
	Extra undervisning i sång....	400: —	
	Privatläsning	600: —	
	Vikariearvoden Fa	7.000: —	
	Transport	12.720: —	694.875: 51

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	12.720: —	694.875: 51	
	Tillsyningslärare: 5 à 500: —, 1 à 400: —, 1 à 150: —, 1 à 100: —	3.150: —		
	Skrivbiträde å expeditionen ..	850: —		
	Bibliotekarie å lärjungebiblioteket	300: —		
	Ordförandearvode	200: —		
	Vice värd för fastigheterna ..	1.400: —	18.620: —	
121	Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		19.159: 16	
191	Olycksfallsförsäkring		700: —	
192	Personalens sjukvård: Läkarearvode för vaktmästare m. fl.		300: —	
193	Hyra för två vaktmästarebostäder		2.246: —	735.900: 67
	Administrationskostnader:			
221	Annonsering och trycksaker....		2.700: —	
241	Post		240: —	
242	Telefon		2.097: —	5.037: —
	Underhållskostnader:			
411	Underhåll av byggnader (ordinarie anslag)		27.000: —	
421	Underhåll av inventarier		12.000: —	
491	Brandförsäkring		1.100: —	40.100: —
	Räntor och amorteringar:			
531	Andel i stadens låneräntor enl. plan (bilaga 2)		21.750: 99	21.750: 99
541	Andel i stadens låneamorteringar enl. plan (bilaga 2)		43.485: 16	65.236: 15 43.485: 16
	Sjukvård:			
631	Diverse arvoden: Skolläkare		1.400: —	
	Arvode till läkare för behandling av defekter i syn-, hörsel- och talorgan m. m., förslagsvis		2.000: —	
	Sjukgymnastik		1.250: —	4.650: —
	Transport			850.923: 82 65.236: 15

Bgt 25

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			850.923: 82	65.236: 15
Tandvård:				
636 Lokalkostnader för tandklinik:				
Hyra	600: —			600: —
Eldning och renhållning	625: —	1.225: —		
637 Arvoden:				
Tandläkare	9.000: —			
Tandläkareassistent	7.500: —			
Biträde	2.100: —	18.600: —		
638 Förbrukningsartiklar		3.000: —	22.825: —	
Lokalkostnader:				
651 Lokalhyra:				
Lokaler i Hwasserska gården		2.000: —		2.000: —
652 Arvoden till vaktmästare och städerskor jämte semesterersättning		15.155: —		
653 Skurning och rengöring		11.000: —		
654 Renhållning:				
Renhållning vid Hammarby skola	1.600: —			
Övrig renhållning	1.000: —	2.600: —		1.000: —
655 Sotning		500: —		
656 Uppvärmning		40.000: —		
657 Belysning		6.000: —		
658 Vatten		4.000: —	81.255: —	
Fri undervisningsmaterial till skolbarnen:				
661 Material i läs- och skrivämnen		22.000: —		
662 Slöjdmaterial för gossar		4.000: —		
663 Slöjdmaterial för flickor		6.000: —		
664 Material i skolköken		3.800: —	35.800: —	
Övrig undervisningsmaterial:				
666 Material till skolornas förråd		4.500: —		
667 Lärarepersonalens bibliotek		400: —		
668 Lärjungebiblioteket		1.150: —		
669 Skomakerislöjd		3.500: —	9.550: —	
Skolträdgårdar:				
671 Västgötegatan:				
Omkostnader	550: —			
Arvode till trädgårdslärare	1.000: —			
Transport	1.550: —		1.000.353: 82	68.836: 15

Bgt 26

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	1.550: —		1.000.353: 82	68.836: 15
Vård av planteringar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna.....	700: —	2.250: —		
672 Herrgärdsskolan:				
Omkostnader	700: —			
Arvode till trädgårdslärare ..	1.000: —			
Vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och nya skolbyggnaden i kv. Folke	700: —	2.400: —		
673 Korsängsskolan:				
Omkostnader	700: —			
Arvode till trädgårdslärare ..	1.000: —			
Vård av skolgård och park ..	850: —	2.550: —		
674 Hammarbyskolan:				
Omkostnader	400: —			
Arvode till trädgårdslärare ..	250: —	650: —		
675 Jakobsbergsskolan:				
Omkostnader		150: —		
676 Lundby skola:				
Omkostnader		150: —		
677 Rosenlunds skola:				
Omkostnader		150: —	8.300: —	
Simundervisning:				
681 Arvoden:				
Simlärare	2.000: —			
Simlärarinna	1.650: —			
Baderskor	1.200: —	4.850: —		
682 Övriga kostnader:				
Ersättning till varmbadhuset	3.150: —			3.150: —
Handdukar och tvål	1.500: —	4.650: —	9.500: —	
Bidrag till diverse ändamål:				
691 Bidrag till lärarnas studieresor och fortbildningskurser		500: —		
692 Bidrag till lärjungarnas skolresor		1.000: —		
693 Bidrag till barnbespisning Fa ..		16.000: —		
694 Bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång		7.000: —	24.500: —	
Transport			1.042.653: 82	71.986: 15

				Bgt 27 Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			1.042.653: 82	71.986: 15
Diverse utgifter:				
721 Utskylder		800: —		
791 Oförutsedda utgifter		1.500: —	2.300: —	
Summa utgifter			1.044.953: 82	71.986: 15

Löpande inkomster.

Försäljnings- och hyresinkomster:				
911 Slöjdmaterial för flickor		1.700: —		
912 Skomakerislöjd		1.000: —		
913 Skolkökslärarinnornas fria middagar i skolköket		400: —		
931 Hyror och arrenden:				
Västgötegatan 11, Jakobsberg m. m.	7.885: —			
Jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön	37: —	7.922: —	11.022: —	37: —
Statsbidrag:				
941 Bidrag till lärarelöner:				
Löner	441.069: —			
Rörligt tillägg	78.128: 55	519.197: 55		
942 Bidrag till andra löner:				
Slöjdundervisning för gossar	6.200: —			
Slöjdundervisning för flickor	10.400: —			
Provisorisk avlöningsförbättring till slöjdlärare samt slöjd- och skolkökslärarinnor	3.000: —			
Undervisning i huslig ekonomi för 12 kurser à 255: —	3.060: —			
Dyrtidstillägg till lärare i slöjd och hushållsgöromål	8.000: —	30.660: —		
943 Bidrag till lärjungebiblioteket		600: —		
944 Byggnadsbidrag för redan befintliga undervisningslokaler		750: —		
945 Hyresbidrag		600: —		
946 Underhålls- och materialbidrag		2.911: —		
947 Tjänstebostadsbidrag		11.120: —	565.838: 55	
Transport			576.860: 55	37: —

Bgt 28

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		576.860: 55	37: —
Övriga bidrag:			
948 Anslag från Wahlbeckska fonden till barnbespisning		2.000: —	
Avgifter:			
951 Terminsavgifter	400: —		
952 Avgifter för tennisspelning m.m.	300: —	700: —	
Summa inkomster		579.560: 55	37: —

5 B. Fortsättningsskola.

Löpande utgifter.

111 Löner och arvoden			
Lärarearvoden	11.500: —		
Föreståndarearvode	600: —	12.100: —	
221 Annonsering och trycksaker....		100: —	
651 Lokalkostnader			
Städning och renhållning		500: —	
Undervisningskostnader:			
661 Fri undervisningsmaterial.....	2.200: —		
662 Material till förråden	400: —	2.600: —	
671 Understöd till behövande lärjungar		600: —	
Summa utgifter		15.900: —	

Löpande inkomster.

941 Statsbidrag			
Lärarearvoden		7.800: —	
Summa inkomster		7.800: —	

5 C. Högre folkskola.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Lärarelöner enligt lönestat (bilaga 3)			
Löner	23.448: —		
Rörligt tillägg Fa	3.590: —	27.038: —	
Transport		27.038: —	

Bgt 29

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

	Transport		27.038: —	
112	Övriga arvoden:			
	Rektor	495: —		
	Timlärare och sjukvikarier	3.800: —		
	Bibliotekarie	150: —	4.445: —	
121	Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		1.380: —	32.863: —
	Övriga utgifter:			
221	Annonsering och trycksaker		500: —	
631	Skolläkare		150: —	
661	Undervisningsmaterial		1.500: —	
662	Bibliotek		400: —	
791	Diverse och oförutsedda utgifter		500: —	3.050: —
	Summa utgifter			35.913: —

Löpande inkomster.

	Statsbidrag:	
941	Bidrag till avlöningar	20.015: —
942	Bidrag till rörligt tillägg	3.590: —
943	Bidrag till bibliotek	200: —
	Summa inkomster	23.805: —

5 D. Yrkesskola.

Löpande utgifter.

	Personalkostnader:			
111	Lärarearvoden:			
	Rektorsarvode	3.000: —		
	Övriga lärarearvoden	66.000: —	69.000: —	
112	Beräknade dyrtidstillägg		5.210: —	
113	Övriga arvoden:			
	Kontorsbiträde 18: IV	2.967: —		
	Extra skrivhjälp	500: —		
	Diverse personal	5.100: —	8.567: —	
121	Pensioner		1.309: —	
191	Olycksfallsförsäkring		400: —	84.486: —
	Transport			84.486: —

Bgt 30

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		84.486: —	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader	300: —		
221 Annonsering och trycksaker	1.600: —		
241 Post och telefon	550: —		
291 Övriga administrationskostnader	154: —	2.604: —	
Underhållskostnader:			
411 Byggnader och fast inredning	1.000: —		
412 Brandförsäkring	200: —		
421 Inventarier	1.500: —	2.700: —	
Lokalkostnader:			
651 Bränsle, lyse och vatten	13.000: —		
652 Övriga lokalkostnader	1.000: —	14.000: —	
Undervisningsmaterial:			
661 Stadigvarande undervisningsmaterial	1.000: —		
662 Förbrukningsmaterial	4.000: —		
663 Bibliotek	640: —		
664 Produktionsmaterial	14.000: —	19.640: —	
Premier och stipendier:			
671 Arbetspremier	1.000: —		
672 Övriga premier och stipendier (inklusive statsstipendier)	9.700: —	10.700: —	
Summa utgifter		134.130: —	

Löpande inkomster.

Försäljning:			
911 Försäljning av elevernas produkter		15.000: —	
Bidrag:			
941 Statsbidrag:			
Lärarearvoden	29.500: —		
Stadigvarande undervisningsmaterial	500: —		
Förbrukningsmaterial	1.875: —		
Bibliotek	320: —		
Statsstipendier	9.500: —	41.695: —	
Transport		41.695: —	15.000: —

				Bgt 31 Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	41.695: —	15.000: —	
942	Landstingsbidrag	4.000: —		
943	Bidrag av föreningar och enskilda	1.000: —		
944	Bidrag av donationer och fonder för premier och stipendier	200: —	46.895: —	
	Avgifter:			
951	Lärjungeavgifter	12.000: —		
952	Ersättning av Elektrotekniska Fackskolan m. fl. för gemensamma kostnader och div. inkomster:			
	Diversepersonal	825: —		
	Telefon	250: —		
	Bränsle, lyse, vatten	4.200: —		
	Övriga lokalkostnader	200: —		
	Förbrukningsmaterial	250: —	5.725: —	17.725: —
	Summa inkomster			79.620: —

5 E. Allmänt läroverk.

Löpande utgifter.

411	Underhåll av fastighet		4.000: —	
651	Hyra för gymnastiklokal		200: —	200: —
671	Skolbad		450: —	450: —
681	Arvode för simundervisning....		430: —	
691	Hyresbidrag för rektor		2.400: —	
692	Bidrag till avlöning åt vaktmästare vid f. d. seminariebyggnaden		1.200: —	
	Summa utgifter		8.680: —	650: —

5 F. Kommunal flickskola.

Löpande utgifter.

	Personalkostnader:		
111	Lärarelöner enligt lönestat (bilaga 3)		
	Löner	80.502: 30	
	Transport	80.502: 30	

Bgt 32

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport		80.502: 30	
112	Andra löner enligt lönestat (bilaga 3)			
	Löner		17.815: 40	
113	Beräknade dyrtidstillägg		280: —	
114	Övriga arvoden:			
	Arvode till:			
	Timlärare	12.467: 50		
	Vikarier	6.394: —		
	Rektors skrivbiträde	300: —		
	Bibliotekarie	200: —		
	Skolläkare	500: —		
	Simundervisning	345: —	20.206: 50	
121	Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		2.450: —	
191	Olycksfallsförsäkring		150: —	121.404: 20
	Administrationskostnader:			
221	Annonsering och trycksaker....		1.300: —	
241	Post		150: —	
242	Telefon		400: —	
291	Övriga administrationskostnader		250: —	2.100: —
	Underhållskostnader:			
411	Underhåll av byggnader		45.480: —	
421	Underhåll av inventarier		1.000: —	
491	Brandförsäkring		150: —	46.630: —
	Sjukvård:			
631	Sjukgymnastik			200: —
	Lokalkostnader:			
652	Städning		2.900: —	
653	Skurning och rengöring		2.400: —	
654	Renhållning		200: —	
655	Sotning		150: —	
656	Uppvärmning		6.000: —	
657	Belysning		500: —	
658	Vatten		100: —	12.250: —
	Undervisningsmaterial:			
661	Material i läs- och skrivämnen		1.000: —	
662	Slöjdmaterial		200: —	
	Transport		1.200: —	182.584: 20

			Bgt 33 Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	1.200: —	182.584: 20	
663 Material i skolköket	1.600: —		
664 Material i övriga övningsämnen	200: —		
668 Biblioteket	100: —	3.100: —	
Övriga undervisningskostnader:			
671 Skolbad	450: —		450: —
672 Föredrag	100: —	550: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		1.000: —	
		187.234: 20	450: —
Kapitalökningar.			
821 Anskaffning av inventarier		500: —	
Summa utgifter		187.734: 20	450: —

Löpande inkomster.

Försäljnings- och hyresinkomster:			
Elevavgifter:			
912 Terminsavgifter	19.000: —		
913 Skolköksavgifter	1.000: —		
931 Hyra för lokaler	200: —	20.200: —	200: —
Statsbidrag:			
941 Bidrag till lärarelöner		83.854: 36	
Övriga bidrag:			
942 Landstingsbidrag		2.000: —	
Summa inkomster		106.054: 36	200: —

5 G. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

Löpande utgifter.

Diverse bildningsanstalter:			
691 Arbetareinstitutet			
Föreläsningsverksamhet	3.000: —		
Bibliotek	18.500: —	21.500: —	
Transport		21.500: —	

Bgt 34

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		21.500: —	
692 Elektrotekniska fackskolan			
Hyresbidrag för rektor	2.000: —		
Hyra för gymnastiklokal	300: —	2.300: —	
693 Arosgården		3.000: —	
694 Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet		3.500: —	
695 Västerås Konstförening		2.625: —	
696 Kristliga föreningens för unge män studie- och sociala verksamhet		1.000: —	
697 Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning		1.000: —	
Summa utgifter		34.925: —	

6. Hälso- och sjukvård.

6 A. Allmän hälso- och sjukvård.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		31.002: —
112 Beräknade dyrtidstillägg		2.350: —
113 Övriga löner och arvoden:		
Sundhetsinspektör	600: —	
Vikarier för tjänsteläkare ..	1.200: —	
En stadssjuksköterska, sjukavlöning (Stfm. 25/5 1939, § 111)	1.710: —	
En stadssjuksköterska, kostpengar under semester	60: —	
En stadssjuksköterska, ersättning för mistade naturaförmåner (stfm. 31/8-39, § 183) (+ bostad 950: —)	1.850: —	
Fyra distriktssjuksköterskor, ersättning för bostad, värme o. lyse à 1.400: — (stfm. 23/2 1939, § 37)	5.600: —	
Transport	11.020: —	33.352: —

				Bgt 35 Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	11.020: —	33.352: —		
En dispensärsköterska, ersättning för bostad, värme o. lyse (stfm. 26/1 1939, § 13)	1.050: —			
Andel i köttbesiktningsbyråns lön till vaktmästare	2.601: —	14.671: —		2.601: —
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		5.436: —		
122 Övriga pensionskostnader				
Tilläggspension för stadssjuksköterska (bilaga 4)		282: —		
191 Olycksfallsförsäkring		100: —		
192 Läkare och sjukvård		100: —	53.941: —	
Administrationskostnader:				
221 Annonsering och trycksaker....		500: —		
231 Resor och transporter				
Ersättning för hållande av velocipeder samt för bussresor..	400: —			
Inspektionsresor	250: —	650: —		
241 Telefon		990: —		
251 Lokalkostnader				
Hyra för hälsovårdsnämndens byrå	300: —			300: —
Bränsle, lyse o. städning	500: —	800: —	2.940: —	
Driftskostnader för ambulansautomobilen:				
391 Ersättning till brandkåren för skötsel och underhåll		3.000: —		3.000: —
392 Övriga driftskostnader		700: —	3.700: —	
Underhållskostnader:				
491 Brandförsäkring			23: —	
Övriga utgifter:				
691 Skyddskoppsympning		175: —		
692 Desinfektion		300: —		
693 Analyser		1.200: —		250: —
694 Bidrag till Centrallasarettets barnbördsavdelning				
Fast årsavgift	3.600: —			
Transport	3.600: —	1.675: —	60.604: —	6.151: —

Bgt 36

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	3.600: —	1.675: —	60.604: —	6.151: —
Bidrag till driftskostnader (Stfm. 25/8 1938, § 133; härav avräknas kr. 5.312: — enl. avtal med landstinget mot annuitet å köpeskilling, varav kr. 2.539: 75 utgör ränteinkomst i staten)	7.812: —	11.412: —		2.539: 75
695 Underskott å anslag för råttutrotning		106: 80	13.193: 80	
Summa utgifter			73.797: 80	8.690: 75

Löpande inkomster.

Bidrag:

941 Statsbidrag för sundhetsinspekinspektören		600: —	
942 Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden		950: —	
943 Bidrag från landstinget för bostäder till distriktssköterskorna		500: —	2.050: —

Avgifter:

951 Ambulansutryckningar		1.300: —	
952 Protokollslösen		300: —	1.600: —
Summa inkomster			3.650: —

6 B. Bostadsinspektion.

Löpande utgifter.

111 Löner och arvoden			
Arvode till bostadsinspektris ..			3.540: —
112 Beräknade dyrtidstillägg			270: —
221 Annonsering och trycksaker....			50: —
231 Resor och transporter			
Ersättning för hållande av velociped samt bussresor			150: —
244 Telefon			180: —
251 Eldning och städning			150: —
Summa utgifter			4.340: —

			Bgt 37	Härav likvider mellan stadens förvaltningar

6 C. Köttbesiktningsbyrå.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		4.101: —		
112 Beräknade dyrtidstillägg		320: —		
113 Övriga löner och arvoden:				
1:e besiktningsveterinären ..	3.000: —			
2:e besiktningsveterinären ..	500: —			
Mikroskopister	1.200: —			
Kassör	1.200: —			
Semestervikarie för vaktmästare	300: —			
Eldare	200: —	6.400: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		4.461: —		
191 Olycksfallsförsäkring		75: —	15.357: —	

Administrationskostnader:

211 Kontorskostnader		75: —		
241 Telefon		200: —		
251 Bränsle, lyse, kraftström och vatten		420: —		
252 Övriga lokalkostnader				
Lokalhyra	3.000: —			3.000: —
Städning och renhållning	150: —	3.150: —		
291 Övriga administrationskostnader		100: —	3.945: —	

Underhållskostnader:

491 Brandförsäkringar			35: —	
Summa utgifter			19.337: —	3.000: —

Löpande inkomster.

941 Ersättning för lokal för mjölkkontroll			250: —	250: —
951 Besiktningsavgifter			13.000: —	
991 Allmänna hälsovårdens andel i vaktmästarens lön			2.601: —	2.601: —
Summa inkomster			15.851: —	2.851: —

6 D. Poliklinik.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Löpande utgifter.			
112	Lön till läkare		3.500: —	
651	Lokalkostnader:			
	Hyra	600: —		
	Värme, lyse och städning	600: —	1.200: —	
691	Övriga utgifter		200: —	
	Summa utgifter		4.900: —	
	Löpande inkomster.			
941	Medicinalstyrelsen, lön till läkare		3.500: —	
	Summa inkomster		3.500: —	

7. Gator, vägar, planteringar o. d.

7 A. Gatu- och väghållning.

	Löpande utgifter.			
	Administrationskostnader:			
201	Andel i byggnadschefs- och arbetskontorets löner och övriga administrationskostnader		35.000: —	35.000: —
	Underhållskostnader:			
431	Underhåll och mindre förbättringar av gator och vägar		125.000: —	
	Nyanläggning av gator och vägar:			
461	Anslag till nyanläggningar R. a.	100.000: —		
462	Bidrag till utredningskostnaden för järnvägskorsningen vid Pilgatan	2.000: —	102.000: —	
	Summa utgifter		262.000: —	35.000: —
	Löpande inkomster.			
	Bidrag av automobilskattemedel:			
941	Ordinarie andel		30.000: —	
	Transport		30.000: —	

Bgt 39

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

	Transport		30.000: —	
Utjämningsmedel:				
944	Gatukostnadsbidrag	4.000: —		
945	Bidrag av omnibustrafiken	4.000: —	8.000: —	
Avgifter:				
951	Torgplatsavgifter		4.000: —	
Överskott å anslag:				
991	Avloppsbrunnar i västra förstaden	1.211: 84		
992	Asfaltering av Tegnér-, Munk- och Engelbrektsgatorna	3.881: 41		
993	Stensättning av Nygatan	759: 30		
994	Ordnande av planen vid Tessingatans mynning i Vasagatan ..	1.780: 84		
995	Gator å Herrgärdet	6.879: 94		
996	Ordnande av torg i västra förstaden	2.909: 47		
997	Inköp av vägskyltar	1.958: 84		
998	Ordnande av bilparkering å Domkyrkoesplanaden	5.000: —		
999	Trafikanordning i Stora gatan och Kopparbergsvägen	752: 07	25.133: 71	
	Summa inkomster		67.133: 71	

7 C. Planteringar.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111	Löner enligt lönestat (bilaga 3)		14.778: —	
112	Beräknade dyrtidstillägg		1.130: —	
113	Övriga löner och arvoden:			
	Trädgårdskonsulent	1.050: —		
	Trädgårdsarbetare i växthusen	10.000: —	11.050: —	
121	Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		6.333: —	
191	Olycksfallsförsäkring		500: —	
192	Personalens sjukvård		1.500: —	35.291: —
	Transport			35.291: —

Bgt 40

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		35.291: —	
Administrationskostnader:			
241 Telefon	400: —		
291 Övriga administrationskostnader: Föreningsavgifter	65: —	465: —	
Underhåll av inventarier:			
421 Anskaffning av redskap	700: —		
422 Underhåll av redskap	1.500: —		
423 Målning av soffor	750: —		
429 Brandförsäkring	250: —	3.200: —	
Underhåll av planteringar, gemensamma kostnader:			
431 Gräsfrö och lökväxter	4.000: —		
432 Grus	3.000: —		
433 Bränsle	4.000: —		
434 Växthus och drivbänkar	3.000: —		
435 Plantskola	2.500: —		
436 Körslor	10.000: —		
437 Parkvakter	1.500: —		
438 Lekplatser	2.000: —		
439 Semesterersättning till timavlönade arbetare	3.000: —	33.000: —	
Underhåll av planteringar, särskilda kostnader:			
441 Vasaparken inkl. parken vid Aseas kontor	10.000: —		
442 Stadsparken	2.500: —		
443 Kyrkogårdarna samt planteringarna vid Domkyrkan	6.100: —		
444 Planteringar utmed Hamngatan, esplanader, H. allm. läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Skarpskyttebron, Åstigen, Hammarby torg samt div. mindre platser	17.000: —		
445 Rudbecksparken	1.250: —		
446 Djäkneberget	6.000: —		
447 Stallhagen, Mariaberget, Käringberget och Ragvaldsbacke	5.500: —		
448 Elba, Ö. och V. holmarna samt Kattskär	5.500: —		
Transport	53.850: —	71.956: —	

		Bgt 41	Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	53.850: —	71.956: —	
449 Botaniska trädgården	1.400: —		
451 Slottsparken	1.000: —		
452 Tillsyn av fåglar i Svartån	1.000: —	57.250: —	
Nyanläggningar:			
463 Fortsättning av anläggningarna vid stadsträdgården	750: —		
464 Komplettering av muren utmed östra stranden av Svartån norr om Skarpskyttebron	1.500: —	2.250: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		1.000: —	
Summa utgifter		132.456: —	

Löpande inkomster.

Försäljning:			
911 Blommor och dekorationer	5.000: —		
912 Diverse arbeten	1.000: —	6.000: —	
Ersättning för skötsel och vård:			
941 Kyrkogårdarna och planteringarna vid Domkyrkan	6.100: —		
942 Slottsparken	250: —		
943 Planteringen framför Aseas kontorsbyggnad	500: —	6.850: —	
Summa inkomster		12.850: —	

7 D. Gatubelysning.

Löpande utgifter.

391 Gasbelysning		1.225: —	
392 Elektrisk belysning		76.800: —	78.025: —
Summa utgifter		78.025: —	78.025: —

Löpande inkomster.

991 Hamnars andel i elektrisk gatubelysning		840: —	840: —
Summa inkomster		840: —	840: —

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

7 E. Gaturenhållning.

Löpande utgifter.

391	Sopning å allmänna platser		4.368: —	
392	Övriga renhållningskostnader ..		45.000: —	
	Summa utgifter		49.368: —	

Löpande inkomster.

951	Avgifter för renhållning				
	Folkskolan		1.000: —		
	Hamnar		1.800: —	2.800: —	2.800: —
	Summa inkomster			2.800: —	2.800: —

9. Hamnar.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111	Löner enl. lönestat (bilaga 3)..		24.993: —		
112	Beräknade dyrtidstillägg		2.520: —		
113	Övriga löner och arvoden:				
	Hamnfogde (stfm. 21/6 1939)	4.200: —			
	Extra kontorsbiträden Fa ..	3.000: —			
	Arvoden för kranbesiktning ..	1.000: —	8.200: —		
191	Olycksfallsförsäkring		900: —		
192	Olycksfallsersättningar:				
	F. Svanström	48: —			
	C. E. T. Holm för invaliditet	525: —	573: —		
193	Sjukvård		350: —	37.536: —	

Administrationskostnader:

211	Kontorskostnader		400: —		
221	Annonsering och trycksaker....		400: —		
231	Resor och transporter		800: —		
241	Telefoner		1.200: —		
251	Lokalkostnader:				
	Hyra för hamnkontor.....	1.500: —			1.500: —
	Värme och städning	1.300: —	2.800: —		
	Transport		5.600: —	37.536: —	1.500: —

Bgt 43

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		5.600: —	37.536: —	1.500: —
291 Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader		4.000: —		4.000: —
292 Provision å hamnavgiftsuppbörden		1.100: —		
293 Övriga administrationskostnader				
Ansvarsförsäkring	600: —			
Föreningsavgifter	225: —	825: —	11.525: —	
Driftskostnader:				
311 Kranskötare, äldre hamnen		9.300: —		
312 Kranskötare, djuphamnen		27.000: —		
313 Besättningsmän, bogserbåten		5.100: —		
314 Kranreparatör		3.720: —		
351 Belysning:				
Gatubelysning	840: —			840: —
Övrig belysning, inkl. fyrlampor	5.000: —	5.840: —		
352 Renhållning		1.800: —		1.800: —
391 Övriga driftskostnader, kranar i äldre hamnen		5.000: —		
392 Övriga driftskostnader, kranar i djuphamnen		15.000: —		
393 Driftskostnader för bogserbåten		7.500: —		
394 Driftskostnader, motorbåten		700: —	80.960: —	
Underhåll av hamnanläggningar:				
411 Byggnader, kajer, bryggor, fyrar och sjömärken		10.000: —		
412 Hamnskjul		200: —		
413 Järnvägsspår		4.000: —		
414 Grusning		500: —	14.700: —	
Underhåll av maskiner och inventarier:				
421 Hamnmaskiner, äldre hamnen		2.600: —		
422 Hamnmaskiner, djuphamnen		15.000: —		
423 Övriga inventarier		200: —		
424 Ommålning av brokranen		3.000: —		
425 Reparation av bogserbåten		2.500: —		
426 Bilvågen		500: —	23.800: —	
Transport			168.521: —	8.140: —

Bgt 44

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			168.521: —	8.140: —
Övriga underhållskostnader:				
491 Brandförsäkring		150: —		
492 Sjöförsäkring		2.100: —	2.250: —	
Räntor och amorteringar:				
531 Andel i stadens låneräntor enligt plan (bilaga 2)		94.942: 84		
532 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel:				
Förbättringsarbeten i äldre hamnen vid Arosbygdens magasin 3 % å kr. 131.518: 88 ..	3.945: 57			
Ökad kranutrustning, 3 % å kr. 62.307: 62	1.869: 23			
Allmänt anslag för ombyggnad av kajer enl. stfm. 28/12 1928 (kranspår m. m.), 3 % å beräknad skuld 1/1 1941 kr. 9.714: 34	291: 43			
Anskaffning av skärmar för malmupplagen, malmskopa o. bilväg (stfm. 27/11, 30/6 och 25/8 1938), 3 % å kronor 42.676: 63	1.280: 30			
Muddring vid Lillån m. m. (stfm. 25/4 1935), 3 % å kr. 10.249: 30	307: 48			
Kajbyggnad vid Lillån (stfm. 23/2 1939), inköp av ny bogserbåt (stfm. 31/3 1939), anskaffning av polypgripskopa (stfm. 21/6 1939), inlösen av två oljemagasinsbyggnader (stfm. 26/9 1939) samt anskaffning av ytterligare skärmar för malmupplagen, 3 % å tillhopa kr. 92.066: 82.....	2.762: —	10.456: 01		
541 Andel i stadens låneamortering enl. plan (bilaga 2)		107.183: 28		
542 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel		71.738: 41	284.320: 54	284.320: 54
Transport			455.091: 54	292.460: 54

Bgt 45

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			455.091: 54	292.460: 54
Diverse utgifter:				
791 Isbrytning		5.000: —		
792 Övriga oförutsedda utgifter		2.000: —	7.000: —	
Summa utgifter			462.091: 54	292.460: 54

Löpande inkomster.

Hyror:			
931 Båtplatser		7.800: —	
932 Upplagsplatser		20.000: —	
933 Varuskjul		2.155: —	
934 Markhyror för fasta upplag		21.300: —	
935 Kranhyror, äldre hamnen		25.000: —	
936 Kranhyror, djuphamnen		135.000: —	
937 Övriga hyror:			
Hamnarbetarnas lokal vid djuphamnen	700: —		
Bostadslägenhet i gamla tullhuset	500: —		
Diverse hyror	300: —	1.500: —	212.755: —
Hamnavgifter för varor:			
951 Ångfartyg i regelbunden trafik		16.000: —	
952 Andra fartyg		75.000: —	91.000: —
Hamnavgifter för fartyg:			
953 Ångfartyg		75.000: —	
954 Segelfartyg		3.000: —	
955 Pråmar		3.000: —	81.000: —
Andra avgifter:			
956 Bogsering		21.000: —	
957 Motorbåtstransporter		600: —	
958 Bilvåg		2.000: —	23.600: —
Övriga inkomster:			
991 Diverse inkomster		800: —	
992 Utjämning att förskotteras av finansförvaltningen		52.936: 54	53.736: 54
Summa inkomster			462.091: 54

11. Renhållningsverk och svingård.

11 A. Renhållningsverk

Löpande utgifter.

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Personalkostnader:					
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)			60.058: —		
112 Beräknade dyrtidstillägg			4.780: —		
113 Övriga löner och arvoden:					
Kontorsbiträden		3.100: —			
Semesterersättning t. arbetare		4.000: —			
Andel i revisionsarvode		650: —	7.750: —		650: —
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)			13.982: —		
191 Olycksfallsförsäkring			900: —		
192 Personalens sjukvård			400: —	87.870: —	
Administrationskostnader:					
211 Kontorskostnader			500: —		
241 Telefon			500: —		
251 Lokalkostnader					
Hyra för kontor		1.000: —			1.000: —
Värme, lyse och städning		800: —	1.800: —	2.800: —	
Driftskostnader:					
311 Extra arbetare och gatusopning			39.000: —		
321 Torvmull			3.000: —		
331 Kraftström			600: —		
351 Lokalkostnader					
Hyra för stall och vagnslider		700: —			700: —
Värme, lyse och gas		600: —	1.300: —		
391 Bensin och smörjoljor för bilar			9.000: —		
392 Utfodring av hästar			3.000: —	55.900: —	
Underhållskostnader:					
411 Fabriksbyggnad			800: —		
421 Hästar och fordon					
Hästskoning		450: —			
Veterinärkostnader		100: —			
Seldon, täcken o. presenningar		500: —	1.050: —		
422 Automobiler			6.000: —		
423 Kärl			5.000: —		
Transport			12.850: —	146.570: —	2.350: —

			Bgt 47 Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	12.850: —	146.570: —	2.350: —
424 Beklädnadspersedlar	1.400: —		
425 Övriga inventarier	1.200: —		
491 Brandförsäkring	150: —		
492 Hästförsäkring	75: —	15.675: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		700: —	
792 Gengasaggregat, enl. stfm. beslut 26/9 1940		7.500: —	
Summa utgifter		170.445: —	2.350: —

Löpande inkomster.

Försäljning:			
911 Stallströ och sopor	1.800: —		
912 Torvmullspudrett	2.500: —		
913 Torvmull	300: —	4.600: —	
Utförda arbeten:			
921 Uppsamling och transport av svinmat		6.500: —	6.500: —
Avgifter:			
951 Hämtningsavgifter		92.000: —	
Övriga inkomster:			
991 Lantbrukets andel i löner och arvoden	7.433: 50		7.433: 50
992 Diverse inkomster	200: —	7.633: 50	
Summa inkomster		110.733: 50	13.933: 50

11 B. Svingård.

Löpande utgifter.

Driftskostnader:		
311 Arbetareavlöningar	3.500: —	
321 Inköp av grisar	2.500: —	
322 Kraftfoder	18.000: —	
Transport	24.000: —	

Bgt 48

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		24.000: —		
323 Uppsamling och transport av svinmat		6.500: —		6.500: —
341 Körningar		1.500: —		
351 Hyra				
Ladugården m. fl. byggnader	1.000: —			
Svingården	5.000: —	6.000: —		6.000: —
352 Bränsle och lyse		1.500: —	39.500: —	
Underhållskostnader:				
421 Underhåll av inventarier och hus			1.500: —	
Summa utgifter			41.000: —	12.500: —

Löpande inkomster.

911 Försäljning av fläsk			41.000: —	
Summa inkomster			41.000: —	

12. Vattenledningsverk.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
101 Andel i gemensamma kostnader		26.700: —		26.700: —
102 Direkta kostnader:				
Löner enl. lönestat (bilaga 3)	11.888: —			
Ersättningspersonal	712: —			
Maskinistens bostadsförmåner	700: —	13.300: —		700: —
103 Beräknade dyrtidstillägg		950: —	40.950: —	
Administrationskostnader:				
201 Andel i gemensamma kostnader			4.300: —	4.300: —
Driftskostnader:				
311 Tillsyn av ledningsnät		6.000: —		
312 Tillsyn av installationer		2.000: —		
313 Ombyte av mätare		1.800: —		
331 Kraftström		37.000: —		
332 Smörjoljor och diverse		100: —		
333 Avgifter till Hamre och Hesslö		375: —		
351 Värme, lyse och renhållning		1.100: —		
391 Skjutsar		700: —		
392 Analyser och diverse		1.025: —	50.100: —	
Transport			95.350: —	31.700: —

Bgt 49

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			95.350: —	31.700: —
Underhållskostnader:				
411 Byggnader		1.700: —		
412 Ledningsnät och brandposter	48.200: —			
Vattenledning i Katrinelundsvägen (Stfm. 26/9 1940)	1.800: —	50.000: —		
421 Maskiner och elektrisk utrustning		1.000: —		
422 Verktyg och inventarier		4.000: —		
423 Mätare		7.000: —		
424 Utredning ang. nya brunnar (Stfm. 28/3 1940)		8.000: —		
491 Andel av gemensamma kostnader		1.300: —		1.300: —
492 Brandförsäkring		200: —	73.200: —	
Räntor och avskrivningar:				
531 Andel i gemensamma räntekostnader	53.796: —			
532 Övriga räntor	3.200: —	56.996: —		
541 Andel i gemensamma amorteringskostnader		67.400: —	124.396: —	124.396: —
Diverse utgifter:				
711 Kundförluster		600: —		
721 Utskylder		9.200: —	9.800: —	
			302.746: —	157.396: —
Kapitalökningar.				
821 Inköp av mätare			5.000: —	
Summa utgifter			307.746: —	157.396: —
Löpande inkomster.				
Utförda arbeten:				
921 Installationer efter avdrag av direkta kostnader			2.200: —	
Hyror:				
931 Maskinistens bostad		700: —		700: —
932 Övriga hyror		440: —	1.140: —	
Transport			3.340: —	700: —

Bgt 50

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport		3.340: —	700: —
Avgifter:				
951	Vattenavgifter		387.700: —	
Övriga inkomster:				
991	Avloppsledningarnas och gasverkets andel i förmanslöner ..		5.860: —	5.860: —
	Summa inkomster		396.900: —	6.560: —

13. Gasverk.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:					
101	Andel i gemensamma kostnader		53.500: —		53.500: —
102	Direkta kostnader:				
	Löner enl. lönestat (bilaga 3)	37.270: —			
	Extra kontorsbiträde	2.130: —			
	Ersättningspersonal	4.125: —			
	Andel i vattenledningsverkets avlöningar till förman	2.930: —			2.930: —
	Gasmästarens bostadsförmåner	875: —	47.330: —		
103	Beräknade dyrtidstillägg		3.050: —	103.880: —	
Administrationskostnader:					
201	Andel i gemensamma kostnader		8.600: —		8.600: —
202	Gaspoletter		3.000: —		
203	Bränsle till kontor och gasmästarbostad		500: —		
204	Övriga direkta kostnader:				
	Föreningsavgifter		600: —	12.700: —	
Driftskostnader:					
311	Tillsyn av ledningsnät		2.900: —		
312	Tillsyn av installationer		3.400: —		
313	Ombyte av mätare		3.500: —		
314	Apparatdrift och ombyte av reningsmassa		4.500: —		
315	Tillsyn av gatubelysningen		400: —		
321	Gaskol och ved		487.700: —		
322	Gas från reningsverket		22.800: —		22.800: —
	Transport		525.200: —	116.580: —	87.830: —

				Bgt 51 Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		525.200: —	116.580: —	87.830: —
323 Reningsmassa		1.800: —		
324 Vatten		1.000: —		
331 Kraftström		7.000: —		
332 Smörjoljor och diverse		900: —		
351 Värme, lyse, städning och renhållning		4.000: —		
352 Hyra för gasverkstomten		2.800: —		2.800: —
391 Resekostnader		1.000: —		
692 Analyser, laboratoriet o. diverse		700: —	544.400: —	
Underhållskostnader:				
411 Byggnader och transportanläggningar		9.000: —		
412 Ledningsnät	13.500: —			
Gasledning i Katrinelundsvägen (Stfm. 26/9 1940)	500: —	14.000: —		
413 Gatubelysning		600: —		
421 Ugnar, apparater, maskiner och elektrisk utrustning		15.000: —		
422 Mätare		7.500: —		
423 Verktyg och övriga inventarier		4.500: —		
424 Ommurning av ugnar		12.000: —		
491 Andel i gemensamma kostnader		2.600: —		2.600: —
492 Brandförsäkring		900: —	66.100: —	
Räntor och avskrivningar:				
531 Andel i gemensamma räntekostnader	35.552: —			
532 Övriga räntor	3.200: —	38.752: —		
541 Andel i gemensamma amorteringskostnader		71.700: —	110.452: —	110.452: —
Diverse utgifter:				
711 Kundförluster		2.000: —		
712 Utställningskostnader		1.500: —		
721 Utskylder		8.000: —	11.500: —	
			849.032: —	
Kapitalökningar.				
821 Inköp av mätare			15.000: —	
Summa utgifter			864.032: —	203.682: —

Bgt 52

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.				
Försäljning:				
911 Koks och tjära			345.300: —	
Utförda arbeten:				
921 Installationer efter avdrag av direkta kostnader			2.400: —	
Hyror:				
931 Gasmästarens bostadsförmåner			875: —	
Avgifter:				
951 Enskild gasförbrukning		584.400: —		
952 Allmänna belysningen		1.225: —	585.625: —	1.225: —
Summa inkomster			934.200: —	1.225: —

14. Elektricitetsverk.

Löpande utgifter.				
Personalkostnader:				
101 Andel i gemensamma kostnader		108.300: —		108.300: —
102 Direkta kostnader:				
Löner enl. lönestat (bilaga 3)	26.009: —			
Ersättningspersonal	2.791: —	28.800: —		
103 Beräknade dyrtidstillägg		1.980: —	139.080: —	
Administrationskostnader:				
201 Andel i gemensamma kostnader		17.400: —		17.400: —
202 Direkta kostnader:				
Föreningsavgifter		700: —	18.100: —	
Driftskostnader:				
311 Tillsyn av ledningsnät och transformatorer		3.000: —		
312 Tillsyn av installationer		4.600: —		
313 Ombyte av mätare		5.000: —		
314 Tillsyn av maskiner i turbinhuset och reglering av damm-				
Transport		12.600: —	157.180: —	125.700: —

Bgt 53

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	12.600: —	157.180: —	125.700: —
	luckor	1.800: —		
315	Tillsyn av gatubelysningen	22.000: —		
321	Oljor, vatten och svavelsyra	500: —		
331	Energiavgift till statens kraftverk	419.000: —		
332	Hyra för elektrisk utrustning	2.000: —		112: 50
333	Arrende för vattenfall	3.000: —		3.000: —
351	Värme, lyse och renhållning	4.000: —		
391	Resekostnader och diverse	3.000: —	467.900: —	
	Underhållskostnader:			
411	Byggnader inkl. transformatorhus	4.000: —		
412	Jord- och luftledningsnäten	75.000: —		
413	Gatubelysning	11.000: —		
414	Omläggning till växelström	60.000: —		
415	Turbinstationen	1.000: —		
421	Maskiner, transformatorer och instrument	4.500: —		
422	Mätare	19.000: —		
423	Verktyg och övriga inventarier	9.000: —		
491	Andel i gemensamma kostnader	5.200: —		5.200: —
492	Brandförsäkringar	500: —	189.200: —	
	Räntor och avskrivningar:			
531	Andel i gemensamma räntekostnader	40.136: —		
532	Övriga räntor	3.400: —	43.536: —	
541	Andel i gemensamma amorteringskostnader	73.200: —	116.736: —	116.736: —
	Diverse utgifter:			
711	Kundförluster	3.000: —		
712	Utställningskostnader	2.000: —		
721	Utskylder	24.000: —	29.000: —	
			960.016: —	250.748: 50
	Kapitalökningar.			
821	Inköp av mätare		25.000: —	
	Summa utgifter		985.016: —	250.748: 50

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.				
Utförda arbeten:				
921 Installationer efter avdrag av direkta kostnader			2.075: —	
Hyror:				
931 Hyra för en lägenhet			425: —	
Avgifter:				
951 Enskild strömförbrukning.....		1.193.900: —		
952 Allmänna belysningen		76.800: —	1.270.700: —	76.800: —
Summa inkomster			1.273.200: —	76.800: —

15. Avloppsledningar och reningsverk.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
101 Andel i gemensamma kostnader		16.450: —		16.450: —
102 Direkta kostnader:				
Löner vid reningsverket	10.000: —			
Ersättningspersonal	1.200: —			
Arvode till förmannen	900: —			
Andel i vattenverkets avlöningar till rörnätsförmän	2.930: —	15.030: —		2.930: —
103 Beräknade dyrtidstillägg		760: —	32.240: —	
Administrationskostnader:				
201 Andel i gemensamma kostnader			2.600: —	2.600: —
Driftskostnader:				
311 Tillsyn av installationer		2.000: —		
312 Tillsyn av driften vid pumpstationerna		5.000: —		
313 Tillsyn av ledningar och brunnar		9.500: —		
331 Kraftström		16.000: —		
332 Muddring och bortfraktning av avfall		4.000: —		
333 Värme, lyse, städning, renhållning		4.000: —		
Transport		40.500: —	34.840: —	21.980: —

Bgt 55

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		40.500: —	34.840: —	21.980: —
334 Oljor		600: —		
351 Hyra för reningsverkstomt		3.000: —		3.000: —
391 Resekostnader och dylikt		400: —		
392 Analyser och diverse		500: —	45.000: —	
Underhållskostnader:				
411 Byggnader		1.500: —		
412 Ledningsnät och brunnar	22.300: —			
Avloppsledning i Katrinelundsvägen enl. Stadsf. beslut 26/9 1940	2.100: —	24.400: —		
421 Maskiner		2.500: —		
422 Verktyg		3.400: —		
423 Bräddavlopp vid Mälaren enligt Stadsf. beslut 29/8 1940		9.200: —		
491 Andel i gemensamma kostnader		800: —		800: —
492 Brandförsäkring		200: —	42.000: —	
Räntor och avskrivningar:				
531 Andel i gemensamma räntekostnader	74.256: —			
532 Övriga räntor	2.800: —	77.056: —		
541 Andel i gemensamma amorteringskostnader		84.400: —	161.456: —	161.456: —
Diverse utgifter.				
791 Anslag för täckning av uppdebiterade ej inbetalda w. c.-avgifter			67.807: 56	
Summa utgifter			351.103: 56	187.236: —

Löpande inkomster.

Avgifter:			
952 Metangas till gasverket		22.800: —	22.800: —
Summa inkomster		22.800: —	22.800: —

Bgt 56

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

16. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3) ..		106.236: —		
112 Beräknade dyrtidstillägg		8.000: —		
113 Övriga löner och arvoden:				
Ordförandearvode	500: —			
Andel i revisionsarvoden	5.000: —			5.000: —
Extra kontorshjälp	10.700: —			
Extra avläsning	4.800: —			
Avlöningar vid sjukdom och olycksfall	12.000: —			
Springpojkar	3.121: —	36.121: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		41.693: —		
191 Olycksfallsförsäkring		8.000: —		
192 Läkare- och sjukvård		3.300: —		
193 Medicin		1.500: —		
194 Övriga personalkostnader:				
Dagtraktamente för styrelser och kommittéer		100: —	204.950: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		7.500: —		
212 Kontorsmaskin enl. Stadsf. beslut 18/12 1939, 2 året		4.500: —		
221 Annonsering och trycksaker....		4.500: —		
231 Resekostnader och dylikt		2.400: —		
241 Telefon		5.500: —		
242 Post		1.200: —		
251 Renhållning och städning		4.500: —		
252 Uppvärmning		2.100: —		
253 Belysning		700: —	32.900: —	
Underhållskostnader:				
411 Underhåll av byggnader		4.500: —		
421 Underhåll av inventarier		4.800: —		
491 Brandförsäkring		600: —	9.900: —	
Räntor och amorteringar:				
531 Andel av stadens låneräntor enl. plan (bilaga 2)		202.928: 39		
Transport		202.928: 39	247.750: —	5.000: —

Bgt 57

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	202.928: 39	247.750: —	5.000: —
532 Ränta på finansförvaltningen förskotterade medel	2.340: —		
541 Andel av stadens låneamorteringar enligt plan (bilaga 2) ..	264.370: 93		
542 Amortering utöver andel av stadens låneamorteringar	17.800: 68		
543 Andel av finansförvaltningens amortering å förskotterade medel	13.000: —	500.440: —	500.440: —
Summa utgifter		748.190: —	505.440: —

Löpande inkomster.

Fördelning av gemensamma utgifter:

991 Andelar i personalkostnader:			
vattenledningsverk	26.700: —		
gasverk	53.500: —		
elektricitetsverk	108.300: —		
avloppsledningar	16.450: —	204.950: —	204.950: —
992 Andelar i administrationskostnader			
vattenledningsverk	4.300: —		
gasverk	8.600: —		
elektricitetsverk	17.400: —		
avloppsledningar	2.600: —	32.900: —	32.900: —
993 Andelar i underhållskostnader			
vattenledningsverk	1.300: —		
gasverk	2.600: —		
elektricitetsverk	5.200: —		
avloppsledningar	800: —	9.900: —	9.900: —
994 Andelar i räntor och amorteringar			
vattenledningsverk	121.196: —		
gasverk	107.252: —		
elektricitetsverk	113.336: —		
avloppsledningar	158.656: —	500.440: —	500.440: —
Summa inkomster		748.190: —	748.190: —

17. Tekniska verkens förråd.

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande utgifter.			
Driftskostnader:			
311 Arbetareavlöningar		14.550: —	
321 Material		444.000: —	
331 Elektrisk ström		1.600: —	
351 Hyra för tomt vid hamnen ..		1.050: —	1.050: —
Summa utgifter		461.200: —	1.050: —
Löpande inkomster.			
911 Inkomst av rörelsen		461.200: —	
Summa inkomster		461.200: —	

18. Andra kommunens affärsföretag.

18 A. Kallbadhus.

Löpande utgifter.		
111 Löner och arvoden		
Biljettförsäljerska och bitr. simlärarinna	500: —	
Kontrollant	200: —	700: —
191 Olycksfallsförsäkring		20: —
221 Annonsering och trycksaker....		60: —
411 Underhåll av badhusbyggnaden, isväckning och diverse arbeten..		16.200: —
491 Brandförsäkring		65: —
791 Oförutsedda utgifter		55: —
Summa utgifter		17.100: —
Löpande inkomster.		
951 Badavgifter		800: —
Summa inkomster		800: —

Bgt 59

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

18 B. Varmbadhus.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3) ..		27.204: —		
112 Beräknade dyrtidstillägg		2.240: —		
113 Övriga löner och arvoden, vikarier och extra hjälp	2.500: —			
Kontrollant	900: —	3.400: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		3.528: —		
191 Olycksfallsförsäkring		160: —		
192 Sjukvård		200: —		
193 Bostadsförmåner		2.390: —	39.122: —	2.390: —
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		100: —		
221 Annonsering och trycksaker....		800: —		
241 Telefon		240: —		
291 Provisioner		140: —	1.280: —	
Driftskostnader:				
321 Förbrukningsmaterial		6.750: —		
331 Kraftström		1.000: —		
332 Bränsle		20.000: —		
333 Tvätt, extra hjälp		500: —		
351 Lyse, städning och renhållning..		1.000: —	29.250: —	
Underhållskostnader:				
411 Badhusbyggnaden		3.000: —		
412 Pannor och ledningar.....		3.000: —		
421 Inventarier		800: —		
422 Linne		200: —		
491 Brandförsäkring		190: —	7.190: —	
Räntor och amorteringar:				
531 Andel i stadens låneräntor		4.163: 17		
532 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel, 3 % å kr. 9.059: 72		271: 79		
541 Andel i stadens låneamorteringar		9.002: 46		
Transport		13.437: 42	76.842: —	2.390: —

Bgt 60

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	13.437: 42	76.842: —	2.390: —
542 Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	5.000: —	18.437: 42	18.437: 42
Diverse utgifter:			
721 Utskylder	500: —		
791 Oförutsedda utgifter	60: 58	560: 58	
Summa utgifter		95.840: —	20.827: 42

Löpande inkomster.

931 Personalens bostadsförmåner ..	2.390: —	2.390: —
951 Badavgifter	75.000: —	
952 Simundervisningsbad	4.050: —	4.050: —
Summa inkomster	81.440: —	6.440: —

18 C. Bekvämlighetsinrättningar.

Löpande utgifter.

111 Löner och arvoden	3.000: —
351 Lokalkostnader	
Bränsle, lyse och diverse	600: —
391 Vattenavgift	50: —
411 Underhåll av kabinettet	150: —
491 Brandförsäkring	30: —
Summa utgifter	3.830: —

Löpande inkomster.

951 Avgifter	1.500: —
Summa inkomster	1.500: —

Bgt 61

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

18 D. Båttrafik.

Löpande utgifter.

Personal- och administrations-kostnader:				
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)			8.227: —	
112 Beräknade dyrtidstillägg			630: —	
113 Övriga löner:				
Övrigt befäl Fa		3.000: —		
Besättningsmän		2.500: —		
Polettförsäljare		650: —		
Extra betjäning sön- och helgdagar		550: —	6.700: —	
191 Olycksfallsförsäkring			250: —	
221 Annonsering och trycksaker....			150: —	15.957: —
Driftskostnader:				
331 Bränsle			4.500: —	
332 Smörjoljor, fotogen och diverse			800: —	5.300: —
Underhållskostnader:				
421 Underhåll av fartyg			2.500: —	
422 Underhåll av inventarier			300: —	
491 Försäkring			1.000: —	3.800: —
Diverse utgifter:				
711 Diverse kostnader				600: —
Summa utgifter				25.657: —

Löpande inkomster.

Avgifter:	
951 Persontrafik	18.000: —
952 Godstrafik	150: —
Summa inkomster	18.150: —

Bgt 62

18 E. Automobiler.

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande utgifter.			
111 Löner och arvoden Bilförare Fa	4.000: —		
241 Telefon	70: —		
331 Drivmedel och smörjoljor	5.000: —		
421 Underhåll av automobiler	2.000: —		
491 Bilskatt och försäkring	1.000: —		
Summa utgifter		12.070: —	
Löpande inkomster.			
921 Körningar	16.000: —		
Summa inkomster		16.000: —	

18 F. Grustag.

Löpande utgifter.			
Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)	3.627: —		
112 Beräknade dyrtidstillägg	280: —	3.907: —	
Driftskostnader:			
311 Arbetareavlöningar	20.000: —		
331 Elektrisk ström	2.000: —		
332 Avgäld för grustäkt	500: —		500: —
391 Övriga driftskostnader	1.000: —	23.500: —	
Underhållskostnader:			
421 Underhåll av maskiner	3.000: —		
431 Underhåll av väg till grustaget	1.000: —	4.000: —	
Räntor och amorteringar:			
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel, 3 % å kr. 34.548: 46	1.036: 45		
541 Andel i finansförvaltningens amorteringar å förskotterade medel	3.855: —	4.891: 45	4.891: 45
Summa utgifter		36.298: 45	5.391: 45

			Bgt 63 Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.			
911 Försäljning av grus		36.298: 45	
Summa inkomster		36.298: 45	

18 G. Drätselkammarens förråd.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	4.269: —		
112 Beräknade dyrtidstillägg	330: —		
113 Övriga löner	12.000: —	16.599: —	
Driftskostnader:			
311 Arbetareavlöningar (motorskötare)	11.000: —		
321 Materialier Fa	150.000: —		
331 Elektrisk ström	600: —		
332 Smörjoljor, bensin och fotogen m. m.	5.000: —	166.600: —	
Underhållskostnader:			
421 Underhåll av maskiner och övriga inventarier		7.000: —	
Räntor och amorteringar:			
531 Ränta å av finansförvaltningen förskotterade medel för inköp av maskiner, c:a kr. 12.000: — à 3 %, förslagsvis	360: —		360: —
541 Andel i finansförvaltningens amortering å förskotterade medel för inköp av maskiner, c:a kr. 12.000: —	5.000: —	5.360: —	5.000: —
Kapitalökningar:			
821 Inköp av en motorväghyvel (Stfm. 29/2 1940)	16.470: 62		
822 Inköp av en motorväghyvel med gengasaggregat (D. K. 5/9 1040)	22.250: —	38.720: 62	
Summa utgifter		234.279: 62	5.360: —

Bgt 64

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.				
911 Inkomst av rörelsen			202.000: —	
Kapitalminskningar:				
981 Försäljning av 3 st. motorväghyvlar till Arméförvaltningen ..			32.490: —	
Summa inkomster			234.490: —	

19. Brandväsen.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)..				
Kontant lön	92.345: 75			
Bostadsförmåner	12.450: 25	104.796: —		12.450: 25
112 Beräknade dyrtidstillägg		7.920: —		
113 Övriga löner och arvoden:				
Verkstadsförman	250: —			
Sjukvikarier	700: —			
Semestervikarier	2.300: —			
Skorstensfejaremästare (varav för eldstadsbesiktningar kr. 400: —)	450: —			
Borgarbrandkårens personal				
Chef				
Förmän				
Maskinister				
Eldare				
Manskap	3.775: —	7.475: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		16.152: —		
191 Olycksfallsförsäkring		900: —		
192 Sjukvård		700: —		
193 Beklädnad		6.550: —		
194 Teknisk utbildning		300: —	144.793: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		150: —		
221 Annonsering och trycksaker....		250: —		
241 Telefon		700: —	1.100: —	
Transport			145.893: —	12.450: 25

Bgt 65

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		145.893: —	12.450: 25
Material för verkstäderna:			
321 Smidesverkstaden	2.500: —		
322 Snickareverkstaden	1.200: —		
323 Skräddareverkstaden	100: —		
325 Arbeten för brandverket	500: —	4.300: —	
Övriga driftskostnader:			
326 Bensin och smörjoljor	2.000: —		
327 Skumsläckningsmaterial	400: —		
328 Rökskyddsmaterial	700: —		
331 Kraftström	250: —		
351 Hyra av bostäder för personalen	5.832: 50		5.832: 50
352 Värme	3.500: —		
353 Lyse	1.250: —		
354 Tvätt och städning	450: —		
391 Verkstadsarbeten för brandkårens behov	1.800: —		1.800: —
392 Brandsynekostnader	100: —		
393 Borgarbrandkårens övningar och eldsvådor	1.200: —	17.482: 50	
Underhållskostnader:			
411 Brandtelegraf och ringledningar	500: —		
421 Brandredskap	2.000: —		
422 Övriga inventarier	600: —		
491 Försäkringsavgifter	300: —	3.400: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		300: —	
		171.375: 50	20.082: 75

Kapitalökningar.

821 Anskaffning av diverse inventarier			
500 m. högtryckslang	2.625: —		
17 par slangkopplingar med tillbehör	255: —		
1 syrgasapparat med reservgastub	650: —		
2 CO-filter med tillbehör	183: —	3.713: —	
Summa utgifter		175.088: 50	20.082: 75

Bgt 66

Löpande inkomster.

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Verkstadsarbeten:					
921	Smidesverkstaden		3.500: —		
922	Snickareverkstaden		2.500: —		
923	Skräddareverkstaden		100: —		
925	Diverse arbeten:				
	Brandverket	1.800: —			1.800: —
	Övriga	700: —	2.500: —	8.600: —	
Övriga arbeten:					
926	Skötsel och körning av ambulansautomobiler				
	Landstinget	3.000: —			
	Hälsovårdsnämnden	3.000: —	6.000: —		3.000: —
927	Eldning åt polisen		150: —		
928	Skötsel av brandalarmanläggningar		210: —	6.360: —	
Hyror:					
931	Personalens bostadsförmåner			12.450: 25	12.450: 25
	Summa inkomster			27.410: 25	17.250: 25

21. Fastighetsförvaltning.

21 A. Allmän fastighetsförvaltning.

Löpande utgifter.

a) Diverse fastigheter:				
111	Löner enligt lönestat (bilaga 3)	6.180: —		
112	Beräknade dyrtidstillägg	470: —	6.650: —	
351	Renhållning		10.000: —	
352	Sotning		1.700: —	
353	Vatten, värme och belysning		10.000: —	
354	Arrenden och avgälder		2.500: —	
411	Underhåll av byggnader		40.000: —	
412	Underhåll av kreaturstorg och tivoliplats		1.500: —	
413	Underhåll av avstjälpningsplatser		12.000: —	
	Transport		84.350: —	

			Bgt 67 Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		84.350: —	
414 Underskott å anslag:			
Ombyggnad av vågbrytaren vid kallbadhuset	2.477: 29		
Uppförande av serveringspaviljong å Djäkneberget.....	876: 93	3.354: 22	
491 Brandförsäkring		3.500: —	
721 Utskylder		17.000: —	108.204: 22
b) Rådhus:			
411 Underhåll av byggnaden		2.000: —	
421 Underhåll av inventarier		1.000: —	
491 Brandförsäkring		175: —	3.175: —
c) Polis- och brandstation:			
351 Renhållning		600: —	
352 Sotning		100: —	
353 Vatten		600: —	
411 Underhåll av byggnader		1.000: —	
491 Brandförsäkring		100: —	2.400: —
d) Stadshotell:			
121 Pension enligt pensionsstat (bilaga 4)		2.109: —	
351 Renhållning		1.800: —	
352 Sotning		400: —	
353 Vatten		2.500: —	
354 Värme (inklusive lön och bostad för eldare)		24.000: —	
411 Underhåll av byggnaden		10.000: —	
412 Underskott å anslag för reparation i anledning av grundförstärkning		13.173: 24	
421 Underhåll av inventarier		2.500: —	
491 Brandförsäkring		800: —	
721 Utskylder		4.500: —	61.782: 24
e) Sundinska huset:			
351 Renhållning		500: —	
352 Sotning		50: —	
353 Vatten		200: —	
355 Hyra till Sundinska fonden		8.000: —	
Transport		8.750: —	175.561: 46

Bgt 68

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport		8.750: —	175.561: 46	
411	Underhåll av byggnaden		8.000: —		
491	Brandförsäkring		200: —		
721	Utskylder		300: —	17.250: —	
	f) Tullhus:				
352	Sotning		50: —		
353	Vatten		100: —		
411	Underhåll av byggnader		500: —		
421	Underhåll av inventarier		100: —		
491	Brandförsäkring		100: —	850: —	
	g) Paviljong i Stadsparken:				
351	Renhållning		150: —		
352	Sotning		100: —		
354	Värme		1.200: —		
411	Underhåll av byggnaden		2.000: —		
491	Brand- och glasförsäkring		400: —		
721	Utskylder		1.000: —	4.850: —	
	h) Hamnfastigheter:				
352	Sotning		50: —		
353	Vatten		60: —		
411	Underhåll av byggnader		2.400: —		
412	Underhåll av järnvägsspår	4.000: —			
	Omläggning av järnvägsspår	9.000: —	13.000: —		
431	Underhåll av magasinsgator		500: —		
491	Brandförsäkring		700: —		
721	Utskylder		1.900: —	18.610: —	
	i) Omnibustrafikstation:				
411	Underhåll av byggnaden		200: —		
491	Brandförsäkring		50: —		
721	Utskylder		350: —	600: —	
	j) Omnibusgaraget:				
411	Underhåll		1.000: —		
491	Brandförsäkring		200: —		
721	Utskylder		1.000: —	2.200: —	
	Transport			219.921: 46	

		Bgt 69	Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	219.921: 46	
k) Carlsberg, Stensborg, Bjärby, Emaus, Lundby, Gideonsberg och Johannisberg:			
353 Vatten och sotning	100: —		
411 Underhåll av byggnader	7.000: —		
491 Brandförsäkring	400: —		
711 Bidrag till anläggande av flygfält vid Johannisberg 1:sta och 2dra åren	20.000: —		
721 Utskylder	3.000: —	30.500: —	
l) Björnön:			
111 Arvode till ordningsman	3.000: —		
241 Telefon	175: —		
411 Underhåll av byggnader	1.500: —		
491 Brandförsäkring	200: —		
711 Avverkningskostnad	1.000: —		
721 Utskylder	500: —	6.375: —	
m) Hästholmarna:			
111 Arvode till ordningsmän Fa	2.000: —		
351 Lokalkostnader	100: —		
411 Underhåll av byggnader	3.500: —		
412 Underhåll av badplatser	4.000: —		
491 Brandförsäkring	400: —		
721 Utskylder	600: —	10.600: —	
		267.396: 46	
Kapitalökningar.			
811 Tilläggsanslag för uppförande av det den 27/4 1939, 25/4 1940 beslutade pensionärshemmet å Sandgärdet	125.000: —		
812 Om- och tillbyggnad av hamnpaviljongen (Stfm. 29/8 1940)	21.000: —		
813 Arkivbyggnad i Mariaberget (Stfm. 25/4 1940)	60.000: —		
814 Uppförande av biblioteksbyggnad Ra	25.000: —	231.000: —	
Summa utgifter		498.396: 46	

Bgt 70

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.			
a) Diverse fastigheter:			
931 Hyror och arrenden			
Stadens förvaltningar	51.974: 62		51.974: 62
Övriga	138.503: 29	190.477: 91	
d) Stadshotell:			
931 Hyror	53.747: 60		
932 Avgifter för vatten och värme	20.000: —		
933 Uthyrning av festvåning	1.000: —	74.747: 60	
e) Sundinska huset:			
931 Hyror			
Stadens förvaltningar	600: —		600: —
Övriga	12.838: —	13.438: —	
f) Tullhus:			
931 Bostadshyror		720: —	
g) Paviljong i Stadsparken:			
931 Hyror		15.680: —	
h) Hamnfastigheter:			
931 Hyror och arrenden			
Stadens förvaltningar	8.462: 50		8.462: 50
Övriga	42.675: 50	51.138: —	
i) Omnibustrafikstation:			
931 Hyror		3.280: —	
j) Omnibusgaraget:			
931 Hyra		10.000: —	
k) Carlsberg, Stensborg, Bjärby, Emaus, Lundby, Gideonsberg och Johannisberg:			
931 Hyror och arrenden			
Stadens förvaltningar	17.700: —		17.700: —
Övriga	14.755: —	32.455: —	
Transport		391.936: 51	78.737: 12

			Bgt 71	Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport			391.936: 51	78.737: 12
l) Björnön:				
932 Arrenden		4.795: —		
933 Skogsprodukter Fa		3.000: —	7.795: —	
m) Hästholmarna:				
931 Hyror			8.850: —	
n) Överskott å anslag:				
991 Ordnande av badplatser å Östra holmen		161: 12		
992 Inredning av ritkontor å Rådhusets vind		1.113: 50	1.274: 62	
Summa inkomster			409.856: 13	78.737: 12

21 B. Lantegendomar under eget bruk.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
101 Andel i renhållningsverkets kostnader		7.433: 50		7.433: 50
102 Direkta kostnader				
Pension enl. pensionsstat (bilaga 4)	2.778: —			
Olycksfallsförsäkring	1.000: —			
Sjukvård	300: —			
Bostadsförmåner till förvaltare och bokhållare	2.070: —	6.148: —	13.581: 50	2.070: —
Administrationskostnader:				
241 Telefon			300: —	
Driftskostnader:				
311 Arbetareavlöningar		65.000: —		
321 Utsäde		7.500: —		
322 Fodervaror till ladugården		8.000: —		
Transport		80.500: —	13.881: 50	9.503: 50

Bgt 72

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	80.500: —	13.881: 50	9.503: 50
323	Gödsel	5.000: —		
324	Förbrukningsmaterial och div.	4.500: —		
331	Elektrisk ström	2.500: —		
332	Ved, avverkningskostnad	1.200: —		
333	Driftskostnad för traktorer	3.000: —		
351	Arrenden	17.737: —		17.737: —
391	Utfodring av hästar	7.300: —	121.737: —	
	Underhållskostnader:			
411	Byggnader	4.000: —		
412	Hägnader	500: —		
413	Grundförbättringar	1.500: —		
421	Hästar			
	Hästskoning	800: —		
	Veterinärkostnad	400: —	1.200: —	
422	Seldon	900: —		
423	Fordon och redskap	4.000: —		
424	Övriga inventarier	3.800: —		
425	Anskaffning av ett gasaggregat till traktor för lantbruket (Stfm. 26/9 1940)	1.800: —		
491	Brand- och hästförsäkring	800: —	18.500: —	
	Diverse utgifter:			
721	Utskylder		3.000: —	
			157.118: 50	27.240: 50

Kapitalökningar.

811	Tilläggsanslag för uppförande av lantarbetarebostäder (Stfm. 29/2 1940)	6.603: 53		
812	Anordnande av svinhus och vedbodar för lantarbetarebostäderna (Stfm. 29/2 1940)	6.500: —		
813	Upptagande av ny brunn vid Nordanby (Stfm. 29/2 1940)	5.000: —	18.103: 53	
	Summa utgifter		175.222: 03	27.240: 50

				Bgt 73 Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande inkomster.				
Försäljning:				
912 Jordbruksprodukter, Malma	46.800: —			
913 Jordbruksprodukter, Nordanby, Kristiansborg, Emaus, Gideonsberg och Johannisberg	61.448: 50	108.248: 50		
914 Mejeriprodukter		20.000: —		
915 Djur		3.000: —		
916 Trädgården, Malma		800: —	132.048: 50	
Utförda arbeten:				
921 Körningar och div. arbeten			15.000: —	
Hyror och arrenden:				
931 Hyror				
Renhållningsverk och svingård	2.000: —			2.000: —
Bostadsförmåner	2.070: —			2.070: —
Övriga hyror	4.500: —	8.570: —		
932 Arrenden				
Potatislotter		1.500: —	10.070: —	
Summa inkomster			157.118: 50	4.070: —

21 C. Skogar.

Löpande utgifter.				
Personalkostnader:				
111 Löner och arvoden				
Jägmästare	500: —			
Bevakning och tillsyn	550: —	1.050: —		
121 Pension enligt pensionsstat (bilaga 4)		2.472: —	3.522: —	
Underhållskostnader:				
411 Hägnader		100: —		
412 Dikning		200: —		
413 Diverse underhåll		208: —		
414 Skogsodling		400: —	908: —	
Transport			4.430: —	

Bgt 74

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	4.430: —	
Diverse utgifter:			
721 Utskylder		600: —	
	Summa utgifter	5.030: —	

Löpande inkomster.

911 Avverkning, beräknad efter rotvärde		7.400: —
931 Hyra för benupplag		50: —
	Summa inkomster	7.450: —

22. Magistrat och rådhusrätt.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)..		70.548: —	
112 Beräknade dyrtidstillägg		3.940: —	
113 Övriga löner och arvoden:			
Anslag för beredande av semester åt borgmästare och rådmännen Fah	2.250: —		
Anslag för beredande av semester åt kontorsbiträdena ..	700: —		
Tillfälliga biträden	1.000: —	3.950: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		9.567: —	
191 Olycksfallsförsäkring		50: —	
192 Sjukvård (för stadsvaktmästaren och skrivbiträden)		150: —	88.205: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader		1.500: —	
221 Annonsering och trycksaker....		2.000: —	
241 Telefon		1.000: —	
251 Värme		1.700: —	
252 Lyse		600: —	
253 Renhållning		1.700: —	8.500: —
	Transport		96.705: —

		Bgt 75 Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	96.705: —	
Underhållskostnader:		
421 Inventarier	1.000: —	
Diverse utgifter:		
791 Oförutsedda utgifter	100: —	
Summa utgifter	97.805: —	

Löpande inkomster.

951 Sportler	25.000: —	
Summa inkomster	25.000: —	

23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)..		45.297: —	
112 Beräknade dyrtidstillägg		4.100: —	
113 Löner och arvoden:			
Extra biträden å kronouppbördskontoret	6.500: —		
Extra biträden vid uppbörd..	1.550: —		
Semestervikarier för kronouppbördskassör och stadsfogde	420: —		
Mantalsskrivningsombud	500: —		
Extra exekutor	2.400: —	11.370: —	
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		1.755: —	
191 Olycksfallsförsäkring		60: —	
192 Sjukvård för exekutorer och ord. skrivbiträden		50: —	62.632: —
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader		750: —	
221 Annonsering och trycksaker....		1.800: —	
231 Ersättning för fordon i tjänsten:			
Velocipedunderhåll		180: —	
241 Telefon		805: —	
Transport		3.535: —	62.632: —

Bgt 76

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport		3.535: —	62.632: —	
251 Lokalhyra:				
Kronouppbördskontoret	2.200: —			
Exekutorernas tjänsterum....	1.200: —			1.200: —
Stadsfogdekontoret	1.000: —	4.400: —		
252 Värme		375: —		
253 Lyse		250: —		
254 Städning och renhållning		1.450: —		
291 Distribution av debetsedlar		950: —		
292 Kollektivförsäkring av uppbördsmedel		150: —	11.110: —	
Underhållskostnader:				
421 Inventarier			300: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			100: —	
Summa utgifter			74.142: —	1.200: —

Löpande inkomster.

Avgifter:				
951 Debetsedelslösen och provision å landstingsmedel			16.200: —	
952 Stadsfogdens sportler			8.507: —	
Summa inkomster			24.707: —	

24. Polisväsen och fångvård.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:			
111 Löner enl. lönestat (bilaga 3)..		259.962: —	
112 Beräknade dyrtidstillägg		19.810: —	
113 Övriga löner och arvoden:			
Extra kvinnligt biträde åt kriminalpolisen	2.700: —		
Semester- och tjänstled. vikarier (ordinarie anslag)	10.680: —		
Transport	13.380: —	279.772: —	

Bgt 77

					Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	13.380: —	279.772: —		
	Ersättare för en reservpolisman	150: —			
	Vikarie för två polismän under skolutbildningstid	2.496: —			
	Extra skrivhjälp å polismästarens expedition	1.000: —	17.026: —		
121	Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		44.484: —		
191	Olycksfallsförsäkring		800: —		
192	Sjukvård och gymnastik		2.000: —		
193	Beklädnad och slitningsersättning		17.700: —		
194	Stipendium Fa		624: —	362.406: —	
	Administrationskostnader:				
211	Kontorskostnader		1.500: —		
221	Annonsering och trycksaker		1.200: —		
231	Biltransporter		2.000: —		
241	Telefon		2.850: —		
251	Lokalhyror				
	Expeditionslokal för statspolisen	1.700: —			
	Poliskammaren och kriminalpolisen	4.300: —			
	Garage	450: —			
	Bårhus	300: —	6.750: —		300: —
252	Värme		3.000: —		
253	Lyse		1.600: —		
254	Städning		3.000: —		
291	Föreningsavgifter		190: —	22.090: —	
	Underhållskostnader:				
421	Inventarier		3.500: —		
491	Brandförsäkringar		20: —	3.520: —	
	Kostnader för vård och förplägnad:				
691	Fångar å straffängelset		100: —		
692	Anhållna		300: —	400: —	
	Transport			388.416: —	300: —

Bgt 78

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	388.416: —	300: —
Diverse utgifter:			
791	Oförutsedda utgifter	1.000: —	
		389.416: —	300: —
	Kapitalökningar.		
821	Personautomobil för polisverket	3.500: —	
	Summa utgifter	392.916: —	300: —
	Löpande inkomster.		
Statsbidrag för stats- och reservpolisen:			
941	Avlöning av statspolis	29.979: —	
942	Avlöning av reservpolis	1.475: —	
943	Pensioneringskostnader	4.760: 16	
944	Beklädnad och diverse	2.100: —	
945	Olycksfallsförsäkring och sjukvård	200: —	
946	Lokalkostnader, telefon och diverse	3.200: —	41.714: 16
Avgifter:			
951	Polismästarens och stadsfiskalens sportler		1.800: —
	Summa inkomster		43.514: 16

27. Allmän pensionsförsäkring.

Löpande utgifter.

111	Löner och arvoden:		
	Ordförande, tillika sekreterare	900: —	
	Skrivbiträden	3.200: —	
	Dagtraktamenten för ledamöter i pensionsnämnder	600: —	4.700: —
112	Beräknade dyrtidstillägg		250: —
221	Annonser och kungörelser.....		100: —
	Transport		5.050: —

		Bgt 79 Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Transport	5.050: —	
222 Trycksaker och diverse	750: —	
241 Telefon	125: —	
251 Lokalhyra	780: —	
291 Läkarundersökningar	300: —	
611 Tilläggspensioner och barnbidrag	145.000: —	
Summa utgifter	152.005: —	

28. Övrig förvaltning.

28 A. Stadsfullmäktige, Drätselkammare och Stadsrevision.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111 Löner och arvoden		
Stadsfullmäktiges ordförande	300: —	
Drätselkammarens ordförande	800: —	
Revisionsarvoden	12.550: —	13.650: —
Administrationskostnader:		
231 Resor och mindre utredningar..	2.500: —	
232 Representation	3.000: —	
241 Telefon	140: —	5.640: —
Summa utgifter		19.290: —

Löpande inkomster.

991 Andelar i revisionsarvoden		
Fattigvård	1.900: —	
Renhållningsverk	650: —	
Tekniska verk	5.000: —	7.550: —
Summa inkomster	7.550: —	7.550: —

Bgt 80

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

28 B. Stadskansli.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111	Löner enligt lönestat (bilaga 3)	38.241: —	
112	Beräknade dyrtidstillägg	3.600: —	
113	Övriga löner och arvoden: e. o. befattningshavare och biträden	17.000: —	
121	Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)	6.652: —	
191	Olycksfallsförsäkring	35: —	
192	Sjukvård (för vaktmästare och skrivbiträden)	75: —	65.603: —

Administrationskostnader:

211	Kontorskostnader	1.000: —	
212	Böcker och tidskrifter	500: —	
221	Annonsering och trycksaker....	13.000: —	
241	Telefon	1.500: —	
242	Post	600: —	
251	Värme	1.500: —	
252	Lyse	650: —	
253	Städning	2.700: —	21.450: —

Underhållskostnader:

421	Inventarier	500: —

Diverse utgifter:

791	Oförutsedda utgifter	200: —
		87.753: —

Kapitalökningar.

821	Inköp av inventarier	1.500: —
	Summa utgifter	89.253: —

		Bgt 81	Härav likvider mellan stadens förvaltningar

28 C. Stadskamrerarekontor.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)	30.522: —		
112 Beräknade dyrtidstillägg	2.510: —		
113 Övriga löner och arvoden: Extra och tillfälliga biträden	6.000: —		
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)	564: —		
191 Olycksfallsförsäkring	30: —		
192 Sjukvård (för skrivbiträden) ..	100: —	39.726: —	
Administrationskostnader:			
211 Kontorskostnader	1.500: —		
221 Annonsering och trycksaker....	1.500: —		
241 Telefon	350: —		
242 Post	650: —		
251 Lokalhyra	2.700: —		2.700: —
252 Värme	1.000: —		
253 Lyse	300: —		
254 Städning	1.500: —		
291 Inbrotts- och garantiförsäkring	203: 75		
292 Distribuering av debetsedlar....	800: —	10.503: 75	
Underhållskostnader:			
421 Inventarier	500: —		
491 Brandförsäkring	25: —	525: —	
Diverse utgifter:			
791 Oförutsedda utgifter		200: —	
		50.954: 75	2.700: —

Kapitalökningar.

821 Inventarier		2.000: —	
Summa utgifter		52.954: 75	2.700: —

Löpande inkomster.

991 Byggnadschefs- och arbetskontorets andel i lokalkostnader ..		2.000: —	2.000: —
Summa inkomster		2.000: —	2.000: —

Bgt 82

28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor.

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
Löpande utgifter.				
Personalkostnader:				
111 Löner enligt lönestat (bilaga 3)		67.098: —		
112 Beräknade dyrtidstillägg		5.200: —		
113 Övriga löner och arvoden:		4.800: —		1.800: —
121 Pensioner enligt pensionsstat (bilaga 4)		29.407: —		
191 Olycksfallsförsäkring		100: —		
192 Sjukvård		100: —	106.705: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		500: —		
221 Annonsering och trycksaker....		500: —		
241 Telefon		800: —		
251 Andel i stadskamrerarekontorets lokalkostnader		2.000: —	3.800: —	2.000: —
Underhållskostnader:				
421 Inventarier		200: —		
422 Hästar				
Utfodring och skötsel	4.000: —			
Hästskoning och försäkring..	700: —	4.700: —		
423 Körredskap		800: —		
491 Brandförsäkringar		10: —	5.710: —	
Diverse utgifter:				
791 Oförutsedda utgifter			500: —	
			116.715: —	3.800: —
Kapitalökningar.				
821 Inköp av inventarier			1.000: —	
Summa utgifter			117.715: —	3.800: —
Löpande inkomster.				
991 Andel av administrationskostnader från gatu- och väghållning..			35.000: —	35.000: —
992 Byggnadsnämndens andel i löner			10.410: —	10.410: —
Summa inkomster			45.410: —	45.410: —

Bgt 83

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

28 E. Byggnadsnämnd.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111 Löner enl. lönestat (bilaga 3) ..		30.633: —		
112 Beräknade dyrtidstillägg		4.400: —		
113 Övriga löner och arvoden:				
Stadsingenjörskontoret andel i:				
a) Byggnadschefens lön	6.300: —			6.300: —
b) 1:ste assistentens lön	4.110: —			4.110: —
Biträdande stadsarkitekt	7.200: —			
Extra biträden	8.600: —			
Ritbiträden	3.000: —	29.210: —		
121 Pensioner enl. pensionsstat (bilaga 4)		7.704: —		
191 Olycksfallsförsäkringar		200: —	72.147: —	

Administrationskostnader:

211 Rit- och skrivmaterial	2.500: —		
212 Stadsplanemodeller Fa	2.000: —		
221 Annonser	750: —		
241 Telefon	500: —		
261 Besiktningar	1.000: —		
262 Hantlangning med material	8.000: —		
291 Resolutioner	500: —	15.250: —	

Underhållskostnader:

421 Inventarier	500: —		
422 Underskott å anslag för inköp av ljuskopieringsapparat	105: 53	605: 53	

Diverse utgifter:

791 Oförutsedda utgifter		500: —	
		88.502: 53	10.410: —

Kapitalökningar.

821 Inköp av inventarier		2.000: —	
Summa utgifter		90.502: 53	10.410: —

Bgt 84

			Härav likvider mellan staden förvaltningars
	Löpande inkomster.		
951	Förrättningar och protokollslösen	10.000: —	
991	Byggnadskontorets andel i avlöning åt extra biträden	1.800: —	1.800: —
	Summa inkomster	11.800: —	1.800: —

29. Diverse utgifter och inkomster.

29 A. Anslag till allmännyttiga ändamål.

Löpande utgifter.

691	Fasta anslag:		
	Arbetsstugan (29/12 1910) ..	4.500: —	
	Barnkrubban (28/12 1918) ..	4.000: —	
	Barnhemmet för flickor (28/12 1918)	1.500: —	
	Natthärbärget	1.000: —	
	Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1907, 29/12 1920 och 17/12 1934)	3.000: —	
	Barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)..	1.800: —	
	Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916, 29/12 1918)	1.200: —	
	Västerås Gymnastikförening..	1.800: —	
	Västmanlands Fornminnesförening	4.000: —	
	Västerås stads förening mot tuberkulos	2.000: —	
	Föreningen Västerås Skollovskolonier	16.500: —	
	Föreningen Västerås Skollovskolonier, del av anslag för uppförande av byggnader vid sjön Usken	22.750: —	64.050: —
692	Frilufts- och folkkonserter		3.200: —
693	Erkända sjukkassor i Västerås		14.625: —
	Summa utgifter		81.875: —

Bgt 85

Härav likvider mellan stadens förvaltningar

29 Aa. Barnträdgårdar.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111	Löner och arvoden			
	Ledarinna	3.900: —		
	Läkare	225: —	4.125: —	
112	Beräknade dyrtidstillägg		300: —	4.425: —
	Administrationskostnader:			
221	Annonser och trycksaker		30: —	
241	Telefon		150: —	
242	Post		25: —	
251	Uppvärmning, vatten och belysning		200: —	
252	Städning och tvätt		625: —	
611	Bidrag till avgifter i privata barnträdgårdar		640: —	
661	Lek- och arbetsmaterial		1.000: —	
691	Bespisning (mellanmål)		1.250: —	3.920: —
	Diverse utgifter:			
791	Iordningställande av lokal å Ängsgärdet		6.400: —	
792	Dagkoloniverksamhet å Östra holmen		1.000: —	
793	Oförutsedda utgifter		325: —	7.725: —
	Summa utgifter			16.070: —

Löpande inkomster.

951	Avgifter	2.030: —
	Summa inkomster	2.030: —

29 B. Skattetaxering.

Löpande utgifter.

111	Löner och arvoden	1.000: —
211	Kontorskostnader	250: —
	Transport	1.250: —

Bgt 86

			Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	17.635: 20	
221	Annonser Fah	100: —	
231	Traktamentsersättning	2.000: —	
251	Lokalkostnader		
	Lyse och städning	100: —	
	Summa utgifter	3.450: —	

29 C. Medel till oförutsedda utgifter.

Löpande utgifter.

791	Förslagsanslag till oförutsedda utgifter	155.648: 68
792	Till stadsfullmäktiges förfogande	250.000: —
	Summa utgifter	405.648: 68

29 D. Ofördelade utgifter och inkomster.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

111	Kostnad för utsättning av bord på salutorg		500: —	
112	Arvode till vägare		540: —	
121	Pension enligt pensionsstat (bilaga 4)		1.497: —	
191	Olycksfallsförsäkring av drätselkammarens arbetare		4.500: —	
192	Sjukvård och sjukavlöning till drätselkammarens arbetare		6.000: —	13.037: —

Administrationskostnader:

291	Föreningsavgifter			
	Svenska stadsförbundet.....	3.024: —		
	Svenska städernas förhandlingsorganisation	818: 20	3.842: 20	
292	Övriga administrationskostnader			
	Svenska stadsförbundets tidskrift		756: —	4.598: 20
	Transport			176.635: 20

			Bgt 87 Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport	17.635: 20	
Diverse utgifter:			
731	Försvarsberedskapsbidrag till kommunalarbetare	8.000: —	
	Summa utgifter	25.635: 20	

Löpande inkomster.

Bidrag:				
941	Källarfrihetsmedel		349: 89	
Avgifter:				
951	Registreringsavgifter för handelsfirmor	200: —		
952	Vågavgifter från köttbesiktningsbyrån	1.000: —	1.200: —	
Övriga inkomster:				
991	Bötesmedel	500: —		
992	Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader ..	4.000: —		4.000: —
999	Diverse inkomster Försäljning av trycksaker m. m.	10: —	4.510: —	
	Summa inkomster		6.059: 89	4.000: —

29 E. Luftskydd och luftvärn.

Löpande utgifter.

Personalkostnader.			
111	Löner och arvoden:		
	1 kvinnligt biträde å utrymningsbyrån	2.000: —	
	1 biträde å utrymningsbyrån under 4 månader à 240: —	960: —	
	2 biträden å luftskyddsbyrån à 2.880: —	5.760: —	8.720: —
	Transport		8.720: —

Bgt 88

				Härav likvider mellan stadens förvaltningar
	Transport		8.720: —	
Administrationskostnader.				
221 Trycksaker och skrivmaterial ..		500: —		
222 Tidskrift och litteratur		100: —		
231 Transportkostnader		500: —		
241 Telefon		200: —		
251 Lokalhyra		1.040: —		
252 Städning och belysning		270: —		
253 För vård av material		300: —	2.910: —	
Diverse utgifter.				
791 Kostnader för två tjänstegrenschefers bevistande av luftskyddskurs i Stockholm samt bidrag till samaritkurser för sjukvårdstjänst m. m.	1.000: —			
Oförutsedda utgifter	200: —	1.200: —		
792 Kostnader för luftskyddet Fa		75.000: —	76.200: —	
	Summa utgifter		87.830: —	

29 F. Kristidsnämnd.

Löpande utgifter.

Personalkostnader:				
112 Löner och arvoden:				
Ordförande	600: —			
Sekreterare	900: —			
2 biträden à 3.600: —	7.200: —			
1 biträde	1.800: —	10.500: —		
113 Kortutdelningar och tillfällig hjälp å nämndens expedition ..		4.000: —	14.500: —	
Administrationskostnader:				
211 Kontorskostnader		900: —		
221 Annonsering		1.000: —		
241 Telefon		100: —		
251 Lokalhyra för kortutdelningar..		500: —		
252 Städning		300: —	2.800: —	
	Summa utgifter		17.300: —	

		Bgt 89 Härav likvider mellan stadens förvaltningar

29 G. Familjebidragsnämnd.

Personalkostnader.

112	Löner och arvoden:		
	Sekreterare	2.400: —	
	Expeditionsföreståndare	4.200: —	
	Kassörska	2.700: —	
	Manligt biträde tillika kurator	2.700: —	
	Kvinnligt skrivbiträde	2.220: —	
	D:o „	1.800: —	
	D:o „	1.320: —	
	Extra biträden	2.660: —	20.000: —

Administrationskostnader.

211	Porton m. fl. kostnader	10.000: —	
212	Oförutsedda utgifter	10.000: —	20.000: —

Övriga utgifter:

711	Familjebidrag, kommunandel ..	84.000: —
	Summa utgifter	124.000: —

30. Underskott och överskott från tidigare år.

Löpande inkomster.

A.	Allmänt överskott från år 1939	197.654: 61
	Summa inkomster	197.654: 61

Uppgift

å Västerås stads låneskuld den 1 januari 1941, samt årliga annuiteter däråå intill år 1965.

År	Lånebelopp vid årets början	Räntesats	Ränta	Amortering	Summa Annuitet
1941	15.232.453: 86	3,75	570.954: 42	805.048: 49	1.376.002: 91
1942	14.427.405: 37	3,68	530.747: 20	834.705: 77	1.365.452: 97
1943	13.592.699: 60	3,73	507.442: 59	768.984: 89	1.276.427: 48
1944	12.823.714: 71	3,76	482.218: 07	797.783: 75	1.280.001: 82
1945	12.025.930: 96	3,76	452.322: 61	825.780: 61	1.278.103: 22
1946	11.200.150: 35	3,76	421.355: 57	856.316: 86	1.277.672: 43
1947	10.343.833: 49	3,76	389.213: 58	890.095: 65	1.279.309: 23
1948	9.453.737: 84	3,76	355.779: 11	819.549: 18	1.175.328: 29
1949	8.634.188: 66	3,78	326.267: 88	761.529: 61	1.087.797: 49
1950	7.872.659: 05	3,77	296.718: 72	793.313: 08	1.090.031: 80
1951	7.079.345: 97	3,76	265.928: 01	669.222: 62	935.150: 63
1952	6.410.123: 35	3,74	239.800: 49	697.239: 69	937.040: 18
1953	5.712.883: 66	3,72	212.562: 48	726.182: 43	938.744: 91
1954	4.986.701: 23	3,69	184.171: 85	756.164: 19	940.336: 04
1955	4.230.537: 04	3,65	154.583: 68	722.868: 27	877.451: 95
1956	3.507.668: 77	3,60	126.190: 76	702.863: 98	829.054: 74
1957	2.804.804: 79	3,52	98.832: 48	676.187: 62	775.020: 10
1958	2.128.617: 17	3,57	76.033: 09	555.172: 29	631.205: 38
1959	1.573.444: 88	3,58	56 299: 68	535.705: 69	592.005: 37
1960	1.037.739: 19	3,65	37.843: 99	378 356: 44	416.200: 43
1961	659.382: 75	3,52	23.207: 49	300.036: 36	323.243: 85
1962	359.346: 39	3,29	11.839: 34	213.766: 14	225.605: 48
1963	145.580: 25	3,99	5.815: 15	46.772: 41	52.587: 56
1964	98.807: 84	4,75	3.547: 25	48.257: 45	51.804: 70
1965	50.550: 39	4,75	1.200: 56	50.550: 39	51.750: 95
	Medel %	3,73			
	Summa Kronor		5.830.876: 05	15.232.453: 86	21.063.329: 91

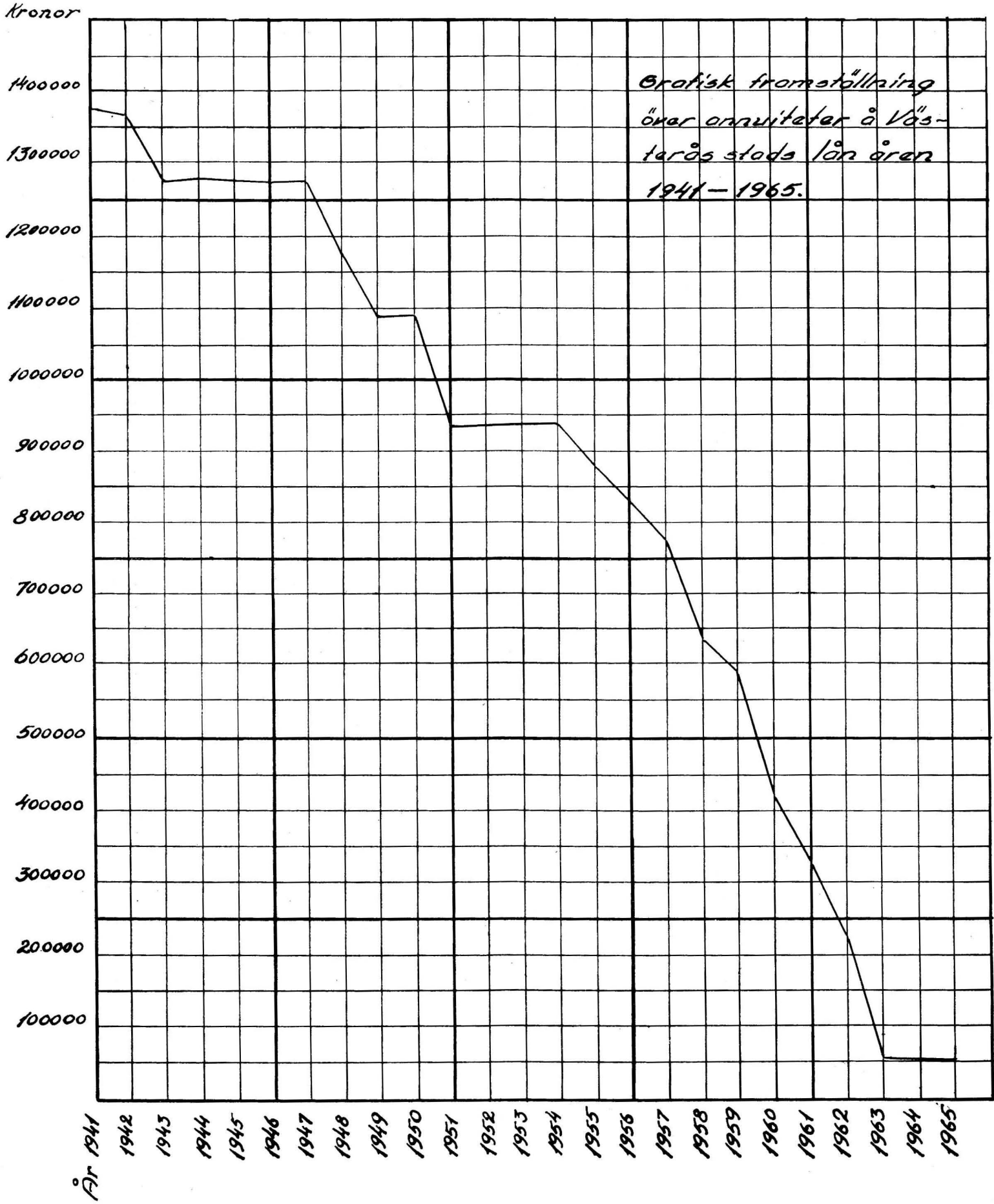
Kronor
1400000
1300000
1200000
1100000
1000000
900000
800000
700000
600000
500000
400000
300000
200000
100000
Grafisk framställning över annuiteter å Västerås stads lån åren 1941—1965.
År
1941
1942
1943
1944
1945
1946
1947
1948
1949
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965

Bgt 92

Uppgift

om upplåning, antal skattekronor och uttaxering till den borgerliga kommunen under nedan angivna år.

Upplånat under åren	Oguldet lånebelopp	Antal skattekronor	Uttaxering per skattekrona
1902	186.412: 54	37.387: 97	4: 53
1903	—: —	36.683: 93	5: 15
1904	—: —	42.641: 40	5: 55
1905	—: —	44.997: 63	5: 58
1906	—: —	50.501: 97	5: 60
1907	629.532: 63	53.460: 50	5: 57
1908	—: —	64.476: 50	6: 63
1909	—: —	76.642: 46	6: 29
1910	1.277.388: 01	83.443: 85	6: 48
1911	—: —	79.198: 49	6: 39
1912	—: —	92.810: 50	6: 42
1913	—: —	93.673: 50	6: 41
1914	—: —	109.197: 20	6: 36
1915	—: —	129.804: 40	6: 40
1916	759.519: 60	145.280: 80	6: 40
1917	161.678: 05	197.761: 30	6: 45
1918	495.171: 39	323.836: 98	6: 52
1919	2.158.000: —	419.136: 80	7: 25
1920	231.336: 72	483.052: 80	8: —
1921	28.637: 57	565.794: 80	8: —
1922	1.518.516: 99	454.494: 80	10: —
1923	—: —	294.147: 10	9: —
1924	627.550: 63	222.740: 80	9: —
1925	20.599: 45	228.351: 20	9: —
1926	527.260: 84	245.128: 50	9: 02
1927	16.644: 14	276.890: 16	9: —
1928	678.101: 77	281.858: 46	9: —
1929	24.011: 73	294.721: 04	9: —
1930	42.221: 37	324.947: 09	8: 60
1931	10.866: 28	362.515: 90	7: 97
1932	1.528.241: 16	375.128: 12	7: 98
1933	—: —	356.952: 06	7: 90
1934	—: —	348.096: 36	7: 76
1935	509.809: 57	320.206: 11	7: 82
1936	1.490.715: 75	379.313: 26	7: 07
1937	997.387: 67	450.777: 51	6: 90
1938	—: —	541.956: 96	6: 83
1939	—: —	544.016: 06	6: 59
1940	1.312.850: —	571.393: 71	6: 45
1941		649.176: 96	6: 45
Kronor	15.232 453: 86		

Kapitalavbetalningar och räntor å fonderade lån.

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermin	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1941	Amortering år 1941	Räntefot	Ränta för år 1941	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsf. fonden)										
3	År 1916	40 år	31/12	250.000: —	155.283: 57	6.698: 22	4,75 %	7.375: 97	31/12 1956	Ej konv.rätt	
4	År 1917	40 år	31/12	250.000: —	161.678: 05	6.394: 48	4,75 %	7.679: 71	31/12 1957	D:o	
5	År 1918	40 år	30/6	350.000: —	234.895: 78	8.546: 31	4,75 %	11.157: 55	30/6 1958	D:o	
6	År 1918	40 år	30/6	350.000: —	241.905: 42	8.400: 20	5,25 %	12.700: 03	30/6 1958	D:o	
7	År 1920	40 år	31/12	210.000: —	160.084: 85	4.351: 83	6 %	9.605: 09	31/12 1960	D:o	
	Kungl. Statskontoret (Bostadslånefonden)										
8	År 1920	34 år	31/12	162.000: —	71.251: 87	3.891: 29	4 %	2.850: 07	31/12 1954	Rätt till omedelbar inlösen	
9	År 1921	34 år	31/12	74.240: —	28.637: 57	1.428: 81	4 %	1.145: 50	31/12 1955	D:o	
10	År 1925	30 år	31/12	30.000: —	20.599: 45	869: 27	4 %	823: 98	31/12 1957	D:o	
11	År 1926	30 år	31/12	37.800: —	27.019: 31	1.053: 58	4 %	1.080: 77	31/12 1958	D:o	
12	År 1927	30 år	31/12	48.191: 37	16.644: 14	601: 49	4 %	665: 77	31/12 1959	D:o	
13	År 1928	30 år	31/12	65.800: —	34.836: 64	1.169: 87	4 %	1.393: 47	31/12 1960	D:o	
14	År 1929	30 år	31/12	39.825: —	24.011: 73	751: 09	4 %	960: 47	31/12 1961	D:o	
15	År 1930	30 år	31/12	70.000: —	42.221: 37	1.232: 82	4 %	1.688: 85	31/12 1962	D:o	
16	År 1931	30 år	31/12	20.475: —	10.866: 28	296: 75	4 %	434: 65	31/12 1963	D:o	
			Transport	1.958.331: 37	1.229.936: 03	45.686: 01		59.561: 88			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Ränteterminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1941	Amortering år 1941	Räntefot	Ränta för år 1941	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
		Transport		1.958.331: 37	1.229.936: 03	45.686: 01		59.561: 88			
17	Svenska arbetarnas Allm. Sjuk- och Begravn.-kassa År 1937 (År 1926)	20 år	30/6 31/12	162.137: 80	137.436: 36	6.685: 13	3,25 %	4.466: 68	31/12 1956	1/1 1947	Förutv. 1926 års lån å 200.000: —
18	Sveriges Allmänna Understödsförening År 1937 (År 1926)	20 år	30/6 31/12	162.137: 80	137.436: 36	6.685: 13	3,25 %	4.466: 68	31/12 1956	1/1 1947	Förutv. 1926 års lån å 200.000: —
19	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1926	30 år	30/6 31/12	319.663: 33	225.368: 81	9.526: 01	5 %	11.268: 44	31/12 1956	Ej konv.rätt	
29	Kungl. Postsparbanken År 1931	24 år	30/6 31/12	881.000: —	604.236: 03	34.313: 67	4,5 %	27.190: 62	31/12 1955	Ej konv.rätt	Förutv. 1916 års obl.-lån å 1.095.000: —
		Transport		3.483.270: 40	2.334.413: 59	102.895: 95		106.954: 30			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermiiner	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1941	Amortering år 1941	Räntefot	Ränta för år 1941	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
		Transport		3.483.270: 30	2.334.413: 59	102.895: 95		106.954: 30			
	Kungl. Postsparbanken										
30	År 1932	25 år	30/6 31/12	663.000: —	528.308: 46	20.713: 54	4,85 %	25.120: 66	30/6 1957	1/7 1942	
	Västm. läns Landsting										
31	År 1932	25 år	1/4 1/10	250.000: —	199.986: 54	7.738: 18	5 %	9.805: 87	1/4 1957	Ej konv.rätt	
	Fonder under Drätselkammarens förvaltning										
32	År 1932	25 år	30/6 31/12	1.000.000: —	799.946: 16	30.952: 72	5 %	39.223: 48	30/6 1957	1/7 1942	
	Försäkringsaktiebolaget Skandia										
33—38	År 1933	29 år	1/6 1/12	500.000: —	430.174: 82	11.849: 42	4,5 %	19.091: 24	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
	Livförs.-bolaget Framtiden										
39	År 1933	29 år	1/6 1/12	100.000: —	86.034: 96	2.369: 88	4,5 %	3.818: 25	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
		Transport		5.996.270: 30	4.378.864: 53	176.519: 69		204.013: 80			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermin	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1941	Amortering år 1941	Räntefot	Ränta för år 1941	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
		Transport		5.996.270: 30	4.378.864: 53	176.519: 69		204.013: 80			
40	Svenska Livförsäkringsbolaget År 1933	29 år	1/6 1/12	500.000: —	430.174: 72	11.849: 46	4,5 %	19.091: 24	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
41—42	Svenska Personal-Pensionskassan År 1933	29 år	1/6 1/12	200.000: —	172.069: 92	4.739: 76	4,5 %	7.636: 50	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
43—44	Brand- o. Livförsäkrings A.-B. Skåne År 1933	29 år	1/6 1/12	200.000: —	172.069: 92	4.739: 76	4,5 %	7.636: 50	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
45	Kinda Härads Sparbank År 1933	29 år	1/6 1/12	50.000: —	43.017: 49	1.184: 95	4,5 %	1.909: 12	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
46	Livränte- och Kapitalförsäkringsanstalten för Östergötl. län och stift År 1933	29 år	1/6 1/12	50.000: —	43.017: 49	1.184: 95	4,5 %	1.909: 12	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
		Transport		6.996.270: 30	5.239.214: 07	200.218: 57		242.196: 28			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermin	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1941	Amortering år 1941	Räntefot	Ränta för år 1941	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
		Transport		6.996.270: 30	5.239.214: 07	200.218: 57		242.196: 28			
47—49	Stockholms Sjukhem År 1933	29 år	1/6 1/12	165.000: —	141.957: 67	3.910: 31	4,5 %	6.300: 11	1/6 1962	1/6 1943	Del av förutv. 1922 års obl.-lån å 2.000.000: —
50	Kungl. Pensionstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden) År 1934	20 år	30/6	812.000: —	627.550: 63	34.900: 07	3.75 %	23.533: 15	30/6 1954	30/6 1944	Förutv. 1924 års obl.-lån å 1.000.000: —
51	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1934	16 år	1/4	1.844.000: —	1.277.388: 01	107.385: 26	3,8 %	48.540: 74	1/4 1950	1/10 1944	Förutv. 1910 års obl.-lån å 3.000.000: —
52	Städernas Allmänna Brandstodsbolag År 1935	13 år	1/8	1.050.000: —	629.532: 63	79.948: 23	3,9 %	24.551: 77	1/8 1947	1/8 1944	Förutv. 1907 års obl.-lån å 2.000.000: —
53	Kungl. Postsparbanken År 1935	25 år	1/6	596.700: —	509.809: 57	18.972: 92	3 %	15.294: 29	1/6 1960	1/12 1944	
		Transport		11.463.970: 30	8.425.452: 58	445.335: 36		360.416: 34			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermin	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1941	Amortering år 1941	Räntefot	Ränta för år 1941	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
		Transport		11.463.970: 30	8.425.452: 58	445.335: 36		360.416: 34			
54	Wahlbeckska fonden År 1935	7 år	1/8	90.000: —	27.639: 42	13.616: 72	3 %	829: 18	1/8 1942	Ej konv.rätt	Del av förutv. 1902 års obl-lån å 2.000.000: —
55	Västerås stads Fattigvårdsstyrelse, Berglundska m. fl. fonder År 1935	7 år	1/8	125.000; —	38.388: 08	18.912: 11	3 %	1.151: 64	1/8 1942	Ej konv.rätt	Del av förutv. 1902 års obl.-lån å 2.000.000: —
56	Västerås stads fonder År 1935	7 år	1/8	76.000: —	23.339: 96	11.498: 56	3 %	700: 20	1/8 1942	Ej konv.rätt	Del av förutv. 1902 års obl.-lån å 2.000.000: —
57	Västmanl. läns Sparbank År 1935	7 år	1/8	316.000: —	97.045: 08	47.809: 81	3 %	2.911: 35	1/8 1942	Ej konv.rätt	Del av förutv. 1902 års obl.-lån å 2.000.000: —
59	Kungl. Postsparbanken År 1936	25 år	30/12	1.686.500; —	1.490.715: 75	52.545: 36	2,9 %	43.230: 76	30/12 1961	30/12 1951	
60	Riksförsäkringsanstalten År 1937	25 år	30/6 31/12	1.089.500: —	997.387: 67	32.578: 59	3 %	29.679: 11	31/12 1962	31/12 1947	
		Transport		14.846.970: 30	1.099.968: 54	622.296: 51		438.918: 58			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermin	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1941	Amortering år 1941	Räntefot	Ränta för år 1941	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
		Transport		14.846.970: 30	1.099.968: 54	622.296: 51		438.918: 58			
61	Kopparbergs läns Sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	309.805: 50	253.758: 96	28.939: 90	2,6 %	6.221: 52	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 500.000: —
62	Svenska Livförsäkrings bolaget År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	87.984: 88	72.157: 02	8.186: 98	2,75 %	1.871: 75	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 142.000: —
63	Bollnäs Sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	15.490: 12	12.690: 25	1.452: 64	2,5 %	299: 10	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 25.000: —
64	Gävle stads Sparbank År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	61.961: 10	50.850: 95	5.781: 05	2,7 %	1.294: 93	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 100.000: —
65	Kungl. Postsparbanken År 1938	9 1/2 år	30/6 30/12	309.805: 80	253.807: 95	29.053: 21	2,5 %	5.982: 03	30/6 1948	Ej konv.rätt	Förutv. 1928 års lån å 500.000: —
66	Prästerskapets Änke- och Pupillkassa		30/6 31/12	24.000: —	3.607: 94	1.149: 49	4,5 %	149: 57	30/12 1943	Ej konv.rätt	Övertaget lån år 1918 vid inkorporering av Lundby kommun
		Transport		15.656.017: 70	1.746.841: 61	696.859: 78		454.737: 48			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Räntetermin	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1941	Amortering år 1941	Räntefot	Ränta för år 1941	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
		Transport		15.656.017: 70	1.746.841: 61	696.859: 78		454.737: 48			
67	Västmanlands läns Sparbank	29 år	31/12	40.000: —	10.228: 75	2.343: 05	4 %	409: 15	30/12 1944	Ej konv.rätt	Lån n:r 627 S
68	Västmanlands läns Sparbank	31 år	31/12	15.000: —	4.533: 50	794: 66	4 %	181: 34	30/12 1945	Ej konv.rätt	Lån n:r 535 S
72	Kungl. Postsparbanken År 1939	20 1/2 år	1/3 1/9	2.289.000: —	2.158.000: —	71.000: —	2,55 %	55.029: —	1/9 1959	1/9 1954	Förutv. 1919 års obl.-lån å 2.744.000: —
74	Understödsföreningen Stockholm-Västerås-Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolags Pensions- samt Änke- och Pupillkassa År 1940	25 år	15/3 15/9	350.000: —	350.000: —	7.589: 79	4,75 %	16.444: 74	15/3 1965	15/3 1950	
75	Västerås stads fonder År 1940	25 år	5/5 5/11	415.350: —	415.350: —	9.006: 91	4,75 %	19.515: 21	5/5 1965	5/5 1950	
		Transport		18.765.367: 70	4.684.953: 86	787.594: 19		546.316: 92			

Lånets n:r	Långivare	Amorteringstid	Ränteterminer	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp d. 1/1 1941	Amortering år 1941	Räntefot	Ränta för år 1941	Slutamorterat den	Konverteringsrätt	Anteckningar
		Transport		18.765.367: 70	4.684.953: 86	787.594: 19		546.316: 92			
76	Sörmland-Västmanlands erkända Centralsjukkassa År 1940	20 år	1/6 1/12	300.000: —	300.000: —	9.564: —	4,5 %	13.500: —	1/12 1960	1/12 1950	
77	Västmanlands läns Landsting År 1940	20 år	1/6 1/12	122.500: —	122.500: —	3.905: 30	4,5 %	5.512: 50	1/12 1960	1/12 1950	
78	Västerås stads Fattigvårdsstyrelse År 1940	20 år	1/6 1/12	125.000: —	125.000. —	3.985: —	4,5 %	5.625: —	1/12 1960	1/12 1950	
			Kronor	19.312.867: 70	15.232.453: 86	805.048: 49		570.954: 42			

Bil. 2 till skattestatens specialstater.

Stadens verks och inrättningars andelar i stadens fonderade lån.

	Amorteringstid	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1941	Amortering år 1941	Räntefot	Ränta för år 1941	Anteckningar
2 A. Ålderdomshem.							
1933 års lån	29 år	340.645: —	293.073: 85	8.072: 90	4,5 %	13.188: 32	Förutvarande 1922 års obl.-lån
1934 d:o	20 år	50.831: 20	39.284: 74	2.184: 73	3,75 %	1.473: 18	D:o 1924 d:o
1935 d:o	7 år	7.679: 25	2.358: 31	1.161: 85	3 %	70: 75	D:o 1902 d:o
1938 d:o	9½ år	192.079: 62	157.471: 73	17.976: 44	2,58 %	3.830: 88	D:o 1928 års lån
1939 d:o	20 år	185.593: 22	178.362: 50	7.415: 11	2,55 %	4.548: 24	D:o 1929 års obl.-lån
Kronor		776.828: 29	670.551: 13	36.811: 03	3,45 %	23.111: 37	
5 A. Folkskola.							
1931 års lån	24 år	19.040: —	13.992: 46	673: 23	4,5 %	629: 66	Förutvarande 1916 års obl.-lån
1932 d:o	25 år	109 295: 11	87.091: 30	3.414: 61	4,85 %	4.223: 93	Nytt lån
1933 d:o	29 år	57.362: 50	49.351: 78	1.359: 43	4,5 %	2.220: 83	Förutvarande 1922 års obl.-lån
1934 d:o	20 år	16.240: —	12.551: 04	698: —	3,75 %	470: 66	D:o 1924 d:o
1934 d:o	16 år	203.480: —	140.956: 01	11.849: 65	3,8 %	5.356: 33	D:o 1910 d:o
1935 d:o	13 år	20.200: —	12.111: 02	1.538: 05	3,9 %	472: 33	D:o 1907 d:o
1935 d:o	7 år	65.252: —	20.039: 18	9.872: 42	3 %	601: 18	D:o 1902 d:o
1935 d:o	25 år	168.000: —	143.536: 14	5.341: 80	3 %	4.306: 08	Nytt lån
1939 d:o	20 år	111.396: 09	107.055: 99	4.450: 77	2,55 %	2.729: 93	Förutvarande 1929 års obl.-lån
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa		24.000: —	3.607: 94	1.149: 49	4,5 %	149: 57	Övertaget vid inkorporering av Lundby kommun
Västmanlands läns Sparbank	29 år	40.000: —	10.228: 75	2.343: 05	4 %	409: 15	D:o
Västmanlands läns Sparbank	31 år	15.000: —	4.533: 50	794: 66	4 %	181: 34	D:o
Kronor		849.265: 70	605.055: 11	43.485: 16	3,59 %	21.750: 99	

9. Hamnar.	Amorteringstid	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1941	Amortering år 1941	Räntefot	Ränta för år 1941	Anteckningar
För nya hamnbyggnaden							
1931 års lån	24 år	90.911: —	66.810: 37	3.214: 48	4,5 %	3.006: 47	Förutvarande 1916 års obl.-lån
1935 d:o	13 år	80.150: —	48.054: 34	6.102: 71	3,9 %	1.874: 12	D:o 1907 d:o
1938 d:o	9½ år	113.636: 84	93.162: 45	10.635: 05	2,58 %	2.266: 40	D:o 1928 års lån
1939 d:o	20 år	111.396: 09	107.055: 9[illegible]	4.450: 77	2,55 %	2.729: 93	D:o 1929 års obl.-lån
För djuphamnen							
1926 års lån	20 år	217.995: 59	189.579: 97	8.013: 54	5 %	9.479: —	
1926/1937 års lån	20 år	324.275: 60	274.872: 74	13.370: 26	3,25 %	8.933: 36	
1932 års lån	25 år	827.000: —	661.555: 47	25.597: 88	5 %	33.077: 77	
1934 d:o	20 år	310.902: 17	240.279: 50	13.362: 67	3,75 %	9.010: 48	Förutvarande 1924 års obl.-lån
1935 d:o	25 år	22.700: —	19.394: 48	721: 78	3 %	581: 83	
1936 d:o	25 år	435.975: 20	385.363: 26	13.583: 44	2,9 %	11.175: 53	
1938 d:o	25 år	6.250: —	5.721: 63	186: 89	3 %	170: 25	
1940 d:o	25 år	87.000: —	87.000: —	1.886: 61	4,75 %	4.087: 70	
1940 d:o	20 år	190.000: —	190.000: —	6.057: 20	4,5 %	8.550: —	
Kronor		2.818.192: 49	2.368.850: 20	107.183: 28	4,01 %	94.942: 84	
12. 13. 14. 15. 16. Tekniska verk.							
1926 års lån	30 år	84.900: —	59.855: 71	2.530: 07	5 %	2.992: 79	
1931 d:o	25 år	346.608: —	254.721: 39	12.255: 62	4,5 %	11.462: 46	Förutvarande 1916 års obl.-lån
1932 d:o	25 år	553.704: 89	441.217: 13	17.298: 93	4,85 %	21.399: 03	
1932 d:o	25 år	422.295: 11	337.813: 25	13.071: 19	5 %	16.890: 66	
1933 d:o	29 år	398.007: 50	342.425: 63	9.432: 33	4,5 %	15.409: 15	Förutvarande 1922 års obl.-lån
1934 d:o	20 år	150.220: —	116.096: 97	6.456: 49	3,75 %	4.353: 64	Förutvarande 1924 års obl.-lån
1934 d:o	16 år	681.790: —	472.294: 28	39.703: 98	3,8 %	17.947: 18	D:o 1910 d:o
1935 d:o	13 år	363.110: —	217.704: 42	27.647: 61	3,9 %	8.490: 47	D:o 1907 d:o
Transport		3.000.635: 50	2.242.128: 78	128.396: 22	3,9 %	98.945: 38	

	Amorte-ringstid	Ursprungligt lånebelopp	Återstående lånebelopp den 1/1 1941	Amortering år 1941	Räntefot	Ränta för år 1941	Anteckningar
Transport		3.000.635: 50	2.242.128: 78	128.396: 22		98.945: 38	
1935 års lån	7 år	20.340: —	6.246: 53	3.077: 37	3 %	187: 40	Förutvarande 1902 års obl.-lån
1935 d:o	25 år	166.000: —	141.827: 34	5.278: 21	3 %	4.254: 82	
1936 d:o	25 år	1.250.530: —	1.105.357: 10	38.962: 08	2,9 %	32.055: 36	
1937 d:o	25 år	583.250: —	533.938: 80	17.440: 55	3 %	15.888: 33	
1938 d:o	9½ år	353.798: 28	290.054: 46	33.110: 60	2,58 %	7.056: 28	Förutvarande 1928 års obl.-lån
1939 d:o	20 år	473.962: 38	455.496: 12	18.937: 15	2,55 %	11.615: 15	D:o 1929 d:o
1940 d:o	25 år	358.348: 72	358.348: 72	7.770: 84	4,75 %	16.837: 01	
1940 d:o	20 år	357.525: 74	357.525: 74	11.397: 91	4,5 %	16.088: 66	
Kronor		6.564.390: 62	5.490.923: 59	264.370: 93	3,70 %	202.928: 39	
18 B. Varmbadhus.							
1934 års lån	16 år	251.500: —	109.557: 04	9.002: 46	3,8 %	4.163: 17	Förutvarande 1910 års obl.-lån
Kronor		251.500: —	109.557: 04	9.002: 46	3,8 %	4.163: 17	
Sammandrag.							
2 A. Ålderdomshem.....		776.828: 29	670.551: 13	36.811: 03	3,45 %	23.111: 37	
5 A. Folkskola		849.265: 70	605.055: 11	43.485: 16	3,59 %	21.750: 99	
9. Hamnar.....		2.818.192: 49	2.368.850: 20	107.183: 28	4,01 %	94.942: 84	
12. 13. 14. 15. 16. Tekniska verk		6.564.390: 62	5.490.923: 59	264.370: 93	3,70 %	202.928: 39	
18 B. Varmbadhus		251.500: —	109.557: 04	9.002: 46	3,8 %	4.163: 17	
Kronor		11.260.177: 10	9.244.937: 07	460.852: 86	3,75 %	346.896: 76	

Lönestat för år 1941.

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		2. Fattigvård.							
		2 A. Ålderdomshem.							
37	IV	Föreståndare	5.520: —	309: —	309: —	309: —	6.447: —	1.180: —	5.267: —
26	IV	Vaktmästare	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —	640: —	3.461: —
25	IV	Maskinist	3.240: —	231: —	231: —	231: —	3.933: —	525: —	3.408: —
22	IV	Eldare	2.880: —	213. —	213: —	213: —	3.519: —	525: —	2.994: —
7	IV	Husmoder	1.860: —	153: —	153: —	153: —	2.319: —		2.319: —
23	IV	Vårdare	3.000: —	219: —	219: —	219: —	3.657: —	525: —	3.132: —
6	IV	Två sjuksköterskor à 1.887: —	3.000: —	258: —	258: —	258: —	3.774: —		3.774: —
6	II	En sjuksköterska	1.500: —	129: —			1.629: —		1.629: —
6	I	Tre sjuksköterskor à 1.500: —	4.500: —				4.500: —		4.500: —
3	II	En kokerska	1.050: —	99: —			1.149: —		1.149: —
3	IV	En tvättföreståndarinna	1 050: —	99: —	99: —	99: —	1.347: —		1.347: —
3	I	En sömmerska	1.050: —				1.050: —		1.050: —
		Kronor	32.040: —	1.947: —	1.719: —	1.719: —	37.425: —	3.395: —	34.030: —
		Fem biträden à 960: —	4.800: —				4.800: —		4.800: —
		Ett biträde	951: 66				951: 66		951: 66
		Ett biträde	868: 26				868: 26		868: 26
		Ett biträde	860: —				860: —		860: —
		Ett biträde	818: 27				818: 27		818: 27
		Ett biträde	847: 43				847:43		847: 43
		Ett biträde	768: 29				768: 29		768: 29
		Ett biträde	760: —				760: —		760: —
		Ett biträde	739: 14				739: 14		739: 14
		Transport	11.413: 05				11.413: 05		11.413: 05

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begyn-nelse-lön	Ålderstillägg			Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
				1:sta	2:dra	3:dje			
		Transport	11.413: 05				11.413: 05		11.413: 05
		Ett biträde	734: 97				734: 97		734: 97
		Ett biträde	685: —				685: —		685: —
		Ett biträde	693: 32				693: 32		693: 32
		Ett biträde	730: —				730: —		730: —
		Ett biträde	660: —				660: —		660: —
		Skrivbiträde	1.200: —				1.200: —		1.200: —
		Kronor	16.116: 34				16.116: 34		16.116: 34
		2 B. Yttre fattigvård.							
45	IV	Syssloman	7.830: —	402: —	402: —	402: —	9.036: —		9.036: —
28	IV	Tillsyningsman	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
28	II	Tillsyningsman	3.690: —	249: —			3.939: —		3.939: —
26	I	Kassörska	3.390: —				3.390: —		3.390: —
18	I	Kontorsbiträde, II kl.	2.400: —				2.400: —		2.400: —
18	I	Registrator, socialregistret	2.400: —				2.400: —		2.400: —
		Ett extra kontorsbiträde	1.500: —				1.500: —		1.500: —
		Ett extra kontorsbiträde vid socialregistret	1.200: —				1.200: —		1.200: —
		Ett extra kontorsbiträde	960: —				960: —		960: —
		Kronor	27.060: —	900: —	651: —	651: —	29.262: —		29.262: —
		3. Barnavård.							
		3 A. Barnhem.							
6	III	Föreståndarinna	1.320: —	117: —	117: —		1.554: —		1.554: —
		Två biträden	1.500. —				1.500: —		1.500: —
		Kronor	2.820: —	117: —	117: —		3.054: —		3.054: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		3 B. Yttre barnavård.							
34	IV	Föreståndare	4.830: —	285: —	285: —	285: —	5.685: —		5.685: —
23	III	Kvinnlig barnavårdsman	3.000: —	219: —	219: —		3.438: —		3.438: —
		Extra befattningshavare, arvode	3.000: —				3.000: —		3.000: —
		Kronor	10.830: —	504: —	504: —	285: —	12.123: —		12.123: —
		5. Undervisnings- och bildningsanstalter.							
		5 A, Folkskola.							
50	IV	Folkskoleinspektör	9.780: —	492: —	492: —	492: —	11.256: —		11.256: —
15	II	Skolsköterska	2.130: —	171: —			2.301: —		2.301: —
26	IV	Tre vaktmästare à 4.101: —	10.170: —	711: —	711: —	711: —	12.303: —	2.625: —	9.678: —
26	I	En vaktmästare	3.390: —				3.390: —	875: —	2.515: —
		Kronor	25.470: —	1.374: —	1.203: —	1.203: —	29.250: —	3.500: —	25.750: —
Löne-klass		**5 A. Folkskola.**	Kontantlön						
21-F		24 ord. lärare à 7.011: —	168.264: —				168.264: —		168.264: —
21-F		1 ord. lärare	7.011: —				7.011: —	1.260: —	5.751: —
21-C		1 ord. lärare	6.354: —				6.354: —	912: —	5.442: —
19-C		1 ord. lärare	5.646: —				5.646: —	912: —	4.734: —
19-F		1 ord. lärare	6.231: —				6.231: —		6.231: —
18-F		1 ord. lärare	5.856: —				5.856: —		5.856: —
17-F		1 ord. lärare	5.481: —				5.481: —		5.481: —
19-F		23 ord. lärarinnor à 6.231: —	143.313: —				143 313: —		143.313: —
19-F		1 ord. lärarinna	6.231: —				6.231: —	948: —	5.283: —
		Transport	354.387: —				354.387: —	4.032: —	350.355: —

Löne-klass	Löne-grad	Befattningshavare	Kontant-lön	Ålderstillägg			Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
				1:sta	2:dra	3:dje			
		Transport	354.387: —				354.387: —	4.032: —	350.355: —
19-C		1 ord. lärarinna	5.646: —				5.646: —		5.646: —
18-F		2 ord. lärarinnor à 5.856: —	11.712: —				11.712: —		11.712: —
17-F		1 ord. lärarinna	5.481: —				5.481: —		5.481: —
16-F		2 ord. lärarinnor à 5.118: —	10.236: —				10.236: —		10.236: —
14-F		1 e. o. lärarinna	4.602: —				4.602: —		4.602: —
12-F		24 ord. lärarinnor à 4.158: —	99.792: —				99.792: —		99.792: —
12-F		2 ord. lärarinnor à 4.158: —	8.316: —				8.316: —	1.236: —	7.080: —
12-C		2 ord. lärarinnor à 3.726: —	7.452: —				7.452: —	900: —	6 552: —
11-F		3 ord. lärarinnor à 3981.: —	11.943: —				11.943: —		11.943: —
10-F		1 ord. lärarinna	3.813: —				3.813: —		3.813: —
9-F		1 ord. lärarinna	3.645: —				3.645: —		3.645: —
	IV	1 ord. lärare i slöjd	4.447: —				4.447: —		4.447: —
	III	1 ord. lärare i slöjd	4.232: —				4.232: —		4.232: —
	II	1 ord. lärare i slöjd	4.018: —				4.018: —		4.018: —
	I	1 ord. lärare i slöjd	3.803: —				3.803: —		3.803: —
	IV	2 ord. lärarinnor i slöjd à 3.459: —	6.918: —				6.918: —		6.918: —
	III	3 ord. lärarinnor i slöjd à 3.298: —	9.894: —				9.894: —		9.894: —
	II	1 ord. lärarinna i slöjd	3.137: —				3.137: —		3.137: —
	I	2 ord. lärarinnor i slöjd à 2.976: —	5.952: —				5.952: —		5.952: —
		1 e. o. lärarinna i slöjd	2.714: —				2.714: —		2.714: —
	IV	1 ord. lärarinna i huslig ekonomi	4.213: —				4.213: —		4.213: —
	I	1 ord. lärarinna i huslig ekonomi	3.730: —				3 730: —		3.730: —
		Kronor	580.083: —				580.083: —	6.168: —	573.915: —
		Dyrtidstillägg					90.210: 51		90.210: 51
		Kronor					670.293: 51		664.125: 51

Löne-klass	Löne-grad	Befattningshavare	Brutto-lön		Löneavdrag: Tjänste-pension	Löneavdrag: Familje-pension	Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
		5 C. Högre folkskola.							
24-F		1 ord. lärare	8.355: —		213: —	234: —	7.908: —		7.908: —
23-F		1 ord. lärare	7.875: —		213: —	234: —	7.428: —		7.428: —
21-F		1 ord. lärarinna.....	7.218: —		213: —	234: —	6.771: —		6.771: —
		Kronor	23.448: —		639: —	702: —	22.107: —		22.107: —

Löne-grad	Löne-klass	Tim-antal		Årslön	Rörligt tillägg	Brutto-lön	Löneavdrag: Tjänste-pension	Löneavdrag: Familje-pension		
			5 F. Kommunal flickskola.							
21	19		8 ord. ämneslärarinnor à 6.231: —	49.848: —	7.477: 20	57.325: 20	1.704: —	1.872: —		53.749: 20
16	14	33	1 ord. övningslärarinna	5.664: —	849: 60	6.513: 60	109: 26	180: —		6.224: 34
20	18	30	1 ord. övningslärarinna	5.856: —	878: 40	6.734: 40	131: 94	219: —		6.383: 46
20	18	23	1 ord. övningslärarinna	4.491: —	673: 65	5.164: 65	114: 72	219: —		4.830: 93
16	14	27	1 ord. övningslärarinna	4.143: —	621: 45	4.764: 45	98: 76	180: —		4.485: 69
			Kronor	70.002: —	10.500: 30	80.502: 30	2.158: 68	2 670: —		75.673: 62
			Rektor	2.475: —	371: 25	2.846: 25	66: —	51: —		2.729: 25
19	17		1 vik. e. o. ämneslärarinna, Adj. komp.....	5.481: —	822: 15	6.303: 15	174: —	204: —		5.925: 15
19	15		1 vik. e. o. ämneslärarinna	4.860: —	729: —	5.589: —	174: —	204: —		5.211: —

Löne-klass	Löne-grad			Begynnelselön						
26	I		Vaktmästare	3.390: —	237: —	3.627: —		123: —	550: —	2.954: —
			Kronor	16.206: —	2.159: 40	18.365: 40	414: —	582: —	550: —	16.819: 40

Tim-antal	Löne-grad	Befattningshavare	Årslön per vecko-timme	Rörligt tillägg	Brutto-lön		Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
16		1 timlärarinna	171: —						2.736: —
21,5		1 timlärarinna	205: —						4.407: 50
13		1 timlärarinna	234: —						3.042: —
5		1 timlärare	234: —						1.170: —
3		1 timlärarinna	205: —						615: —
1		1 timlärarinna	205: —						205: —
2		1 timlärarinna	146: —						292: —
		Kronor	1.400: —						12.467: 50
Löne-grad	Löne-klass		Årslön						
19	15	1 vikarierande ämneslärarinna	4.860: —	729: —	5.589: —				5.589: —
19	14	Sjukvikarie	700: —	105: —	805: —				805: —
		Kronor	5.560: —	834: —	6.394: —				6.394: —
Löne-grupp	Löne-grad	**6. Hälso- och sjukvård.**	Begyn-nelse-lön	Ålderstillägg					
		6 A. Allmän hälso- och sjukvård.		1:sta	2:dra	3:dje			
44	III	1:ste stadsläkaren	7.440: —	384: —	384: —		8.208: —		8.208: —
41	IV	2:dre stadsläkaren	6.540: —	348: —	348: —	348: —	7.584: —		7.584: —
31	IV	1:ste hälsovårdstillsyningsman	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —		5.001: —
27	IV	2 tillsyningsmän à 4 269: —	7.080: —	486: —	486: —	486: —	8.538: —		8.538: —
6	IV	En stadssjuksköterska för mindre bemedlade	1.320: —	117: —	117: —	117: —	1.671: —		1.671: —
		Kronor	26.580: —	1.602: —	1.602: —	1.218: —	31.002: —		31.002: —
		6 C. Köttbesiktningsbyrå.							
26	IV	En vaktmästare	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —		4.101: —
		Kronor	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —		4.101: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		7. Gator, vägar, planteringar o. d.							
		7 C. Planteringar.							
38	IV	Stadsträdgårdsmästare	5.760: —	318: —	318: —	318: —	6.714: —		6.714: —
28	IV	Trädgårdsmästare	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
26	II	Förrådsman	3.390: —	237: —			3.627: —		3.627: —
		Kronor	12.840: —	804: —	567: —	567: —	14.778: —		14.778: —
		9. Hamnar.							
41	IV	Hamnkapten	6.540: —	348: —	348: —	348: —	7.584: —		7.584: —
25	III	Manligt kontorsbiträde	3.240: —	231: —	231: —		3.702: —		3.702: —
31	IV	Ångbåtsbefälhavare	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —		5.001: —
26	IV	Ångbåtsbefälhavare	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —		4.101: —
29	IV	Kranmaskinistförman	3.840: —	255: —	255: —	255: —	4.605: —		4.605: —
		Kronor	21.210: —	1.338: —	1.338: —	1.107: —	24.993: —		24.993: —
		11. Renhållningsverk och svingård.							
		11 A. Renhållningsverk.							
46	IV	Förvaltaren	8.220: —	420: —	420: —	420: —	9.480: —		9.480: —
28	IV	Bokhållaren 3.690: —							
		Personligt lönetillägg 400: —	4.090: —	249: —	249: —	249: —	4.837: —		4.837: —
27	III	En förman	3.540: —	243: —	243: —		4.026: —		4.026: —
24	IV	Fem renhållningsarbetare à 3.795: —	15.600: —	1.125: —	1.125: —	1.125: —	18.975: —		18.975: —
24	II	Fyra renhållningsarbetare à 3.345: —	12.480: —	900: —			13.380: —		13.380: —
		Transport	43.930: —	2.937: —	2.037: —	1.794: —	50.698: —		50.698: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	43.930: —	2.937: —	2.037: —	1.794: —	50.698: —		50 698: —
24	I	En renhållningsarbetare	3.120: —				3.120: —		3.120: —
24	I	Två renhållningsarbetare à 3.120: — (vakanta)	6.240: —				6.240: —		6.240: —
		Kronor	53.290: —	2.937: —	2.037: —	1.794: —	60.058: —		60.058: —
		12. Vattenledningsverk.							
24	IV	Maskinist	3.120: —	225: —	225: —	225: —	3.795: —	700: —	3.095: —
29	IV	Rörnätsförman	3.840: —	255: —	255: —	255: —	4.605: —		4.605: —
28	III	Arbetsförman	3.690: —	249: —	249: —		4.188: —		4.188: —
		Kronor	10.650: —	729: —	729: —	480: —	12.588: —	700: —	11.888: —
		13. Gasverk.							
31	IV	Gasmästare	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —	875: —	4.126: —
28	IV	Justerareförman	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
26	IV	7 st. gasverkseldare à 4.101: —	23.730: —	1.659: —	1.659: —	1.659: —	28.707: —		28.707: —
		Kronor	31.620: —	2.175: —	2.175: —	2.175: —	38.145: —	875: —	37.270: —
		14. Elektricitetsverk.							
26	IV	Maskinmästare 3.390: — Personligt lönetillägg 800: —	4.190: —	237: —	237: —	237: —	4.901: —		4.901: —
26	IV	2 st. maskinister à 4.101: —	6.780: —	474: —	474: —	474: —	8.202: —		8.202: —
26	III	1 st. maskinist	3.390: —	237: —	237: —		3.864: —		3.864: —
29	IV	Montörförman	3.840: —	255: —	255: —	255: —	4.605: —		4.605: —
28	IV	Justerareförman	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
		Kronor	21.890: —	1.452: —	1.452: —	1.215: —	26.009: —		26.009: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begynnelse-lön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		16. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.							
54	IV	Föreståndare	11.340: —	564: —	564: —	564: —	13.032: —		13.032: —
43	IV	Kamrerare	7.140: —	372: —	372: —	372: —	8.256: —		8.256: —
43	IV	Assistent	7.140: —	372: —	372: —	372: —	8.256: —		8.256: —
43	I	Assistent	7.140: —				7.140: —		7.140: —
34	IV	Biträdande ingenjör 4.830: —							
		Personligt lönetillägg 1.200: —	6.030: —	285: —	285: —	285: —	6.885: —		6.885: —
31	IV	Kassör	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —		5.001: —
29	IV	Förrådsförman	3.840: —	255: —	255: —	255: —	4.605: —		4.605: —
28	IV	Bokhållare	3.690: —	249: —	249: —	249: —	4.437: —		4.437: —
25	IV	Manligt kontorsbiträde av I kl.	3.240: —	231: —	231: —	231: —	3.933: —		3.933: —
21	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av I kl.	2.760: —	207: —	207: —	207: —	3.381: —		3.381: —
21	I	Kvinnligt kontorsbiträde av I kl.	2.760: —				2.760: —		2.760: —
18	I	2 st. kvinnliga kontorsbiträden av II kl. à 2.400: —	4.800: —				4.800: —		4.800: —
15	I	2 st. Kvinnliga kontorsbiträden av III kl. à 2.130: —	4.260: —				4.260: —		4.260: —
26	IV	2 st. 1:ste avläsare à 4.101: —	6.780: —	474: —	474: —	474: —	8.202: —		8.202: —
25	IV	2 st. avläsare à 3.933: —	6.480: —	462: —	462: —	462: —	7.866: —		7.866: —
25	III	Avläsare	3.240: —	231: —	231: —		3.702: —		3.702: —
25	I	2 st. avläsare à 3.240: —	6.480: —				6.480: —		6.480: —
25	I	Ritare	3.240: —				3.240: —		3.240: —
		Kronor	94.560: —	3.969: —	3.969: —	3.738: —	106.236: —		106.236: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		18. Andra kommunens affärsföretag.							
		18 B. Varmbadhus.							
25	IV	Maskinist	3.240: —	231: —	231: —	231: —	3.933: —		3.933: —
22	IV	Eldare	2.880: —	213: —	213: —	213: —	3.519: —	580: —	2.939: —
12	IV	Biljettförsäljerska	1.860: —	153: —	153: —	153: —	2.319: —		2.319: —
20	IV	Badare	2.640: —	201: —	201: —	201: —	3.243: —		3.243: —
		Kronor	10 620. —	798: —	798: —	798: —	13.014: —	580: —	12.434: —
		En baderska	1.945: —	100: —	100: —	100: —	2.245: —	905: —	1.340: —
		En baderska	1.945: —	100: —	100: —	100: —	2.245: —	905: —	1.340: —
		Två baderskor à 2.245: —	3.890: —	200: —	200: —	200: —	4.490: —		4.490: —
		En vakt i simhallen	1.600: —	100: —	100: —	100: —	1.900: —		1.900: —
		En vakt i folkbadet	1.600: —	100: —	100: —	100: —	1.900: —		1.900: —
		Två tvätterskor à 1.900: —	3.200: —	200: —	200: —	200: —	3.800: —		3.800: —
		Kronor	14.180: —	800: —	800: —	800: —	16.580: —	1.810: —	14.770: —
		18 D. Båttrafik.							
		Befälhavare	4.600: —				4.600: —		4.600: —
26	II	Maskinist	3.390: —	237: —			3.627: —		3.627: —
		Kronor	7.990: —	237: —			8.227: —		8.227: —
		18 F. Grustag.							
26	II	Förman	3.390: —	237: —			3 627: —		3.627: —
		Kronor	3.390: —	237: —			3.627: —		3.627: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begyn-nelse-lön	Ålderstillägg			Summa kronor	Avgår natura-förmåner	Kontant lön kronor
				1:sta	2:dra	3:dje			
		18 G. Drätselkammarens förråd.							
27	IV	Förrådsförman	3.540: —	243: —	243: —	243: —	4.269: —		4.269: —
		Kronor	3.540: —	243: —	243: —	243: —	4.269: —		4 269: —
		19. Brandväsen.							
44	IV	Brandchef	7.440: —	384: —	384: —	384: —	8.592: —		8.592: —
37	II	Vice brandchef	5.520: —	309: —			5.829: —		5.829: —
30	IV	Två brandmästare à 4.773: —	7.980: —	522: —	522: —	522: —	9.546: —		9.546: —
27	IV	Tre brandförmän à 4.269: —	10.620: —	729: —	729: —	729: —	12.807: —		12.807: —
25	IV	Tolv brandmän à 3.933: —	38.880: —	2.772: —	2.772: —	2.772: —	47.196: —		47.196: —
25	III	Två brandmän à 3.702: —	6.480: —	462: —	462: —		7.404: —		7.404: —
25	II	Två brandmän à 3.471: —	6.480: —	462: —			6.942: —		6.942: —
25	I	Två brandmän à 3.240: —	6.480: —				6.480: —		6.480: —
		Kronor	89.880: —	5.640: —	4.869: —	4.407: —	104.796: —		104.796: —
		21. Fastighetsförvaltning.							
		21 A Allmän fastighetsförvaltning.							
36	IV	Vice värd	5.280: —	300: —	300: —	300: —	6.180: —		6.180: —
		Kronor	5.280: —	300: —	300: —	300: —	6.180: —		6.180: —
		22. Magistrat och rådhusrätt.							
	I	Borgmästare	18.000: —				18.000: —		18.000: —
57	IV	Civilrådman	12.600: —	624: —	624: —	624: —	14.472: —		14.472: —
57	I	Brottmålsrådman	12.600: —				12.600: —		12.600: —
55	I	Magistratsrådman	11.730: —				11.730: —		11.730: —
		Transport	54.930: —	624: —	624: —	624: —	56.802: —		56.802: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	54.930: —	624: —	624: —	624: —	56.802: —		56.802: —
21	II	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass ...	2.760: —	207: —			2.967: —		2.967: —
18	II	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass...	2.400: —	189: —			2.589: —		2.589: —
18	I	Två kvinnliga kontorsbiträden av II klass à 2.400: —	4.800: —				4.800: —		4.800: —
26	I	Stadsvaktmästare	3.390: —				3.390: —		3.390: —
		Kronor	68.280: —	1.020: —	624: —	624: —	70 548: —		70.548: —
		23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.							
43	III	Kronokassör	7.140: —	372: —	372: —		7.884: —		7.884: —
41	III	Stadsfogde	6.540: —	348: —	348: —		7.236: —		7.236: —
21	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2 760: —	207: —	207: —	207: —	3.381: —		3.381: —
21	III	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass	2.760: —	207: —	207: —		3.174: —		3.174: —
18	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass.....	2.400: —	189: —	189: —	189: —	2.967: —		2.967: —
18	II	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass.....	2.400: —	189: —			2.589: —		2.589: —
23	IV	Fyra exekutorer à 3.657: —	12.000: —	876: —	876: —	876 —	14.628: —		14.628: —
23	III	En exekutor	3.000: —	219: —	219: —		3.438: —		3.438: —
		Kronor	39.000: —	2.607: —	2.418: —	1.272: —	45.297: —		45.297: —
		24. Polisväsen och fångvård.							
53	I	Polismästare	10.950: —				10.950: —		10.950: —
41	II	Poliskommissarie	6.540: —	348: —			6.888: —		6.888: —
32	II	Kriminalöverkonstapel.	4.410: —	273: —			4.683: —		4.683: —
31	IV	4 polisöverkonstaplar à 5.001: —	16.800: —	1.068: —	1.068: —	1.068: —	20.004: —		20.004: —
31	I	1 polisöverkonstapel.....	4.200: —				4.200: —		4.200: —
		Transport	42.900: —	1.689: —	1.068: —	1.068: —	46.725: —		46.725: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	42.900: —	1.689: —	1.068: —	1.068: —	46.725: —		46.725: —
29	IV	3 bitr. överkonstaplar à 4.605: —	11.520: —	765: —	765: —	765: —	13.815: —		13.815: —
29	IV	5 kriminalkonstaplar à 4.605: —	19.200: —	1.275: —	1.275: —	1.275: —	23.025: —		23.025: —
29	I	1 kriminalkonstapel à 3.840: —	3.840: —				3.840: —		3.840: —
27	IV	21 poliskonstaplar à 4.269: —	74.340: —	5.103: —	5.103: —	5.103: —	89.649: —		89.649: —
27	III	5 poliskonstaplar à 4.026: —	17.700: —	1.215: —	1.215: —		20.130: —		20.130: —
27	II	6 poliskonstaplar à 3 783: —	21.240: —	1.458: —			22.698: —		22.698: —
27	I	8 poliskonstaplar à 3.540: —	28.320: —				28.320: —		28.320: —
24	I	3 extra poliskonstaplar à 3.120: —	9.360: —				9.360: —		9.360: —
18	I	Kvinnligt kontorsbiträde av II klass à 2.400: —	2.400: —				2.400: —		2.400: —
		Kronor	230.820: —	11.505: —	9.426: —	8.211: —	259.962: —		259.962: —
		28. Övrig förvaltning.							
		28 B. Stadskansli.							
61	IV	Drätseldirektör	14.520: —	720: —	720: —	720: —	16.680: —		16.680: —
51	I	Stadsombudsman	10.170: —				10.170: —		10.170: —
21	I	Kvinnligt kontorsbiträde av I kl.	2.760: —				2.760: —		2.760: —
18	I	Kvinnligt kontorsbiträde av II kl.	2.400. —				2.400: —		2.400: —
15	I	Kvinnligt kontorsbiträde av III kl.	2.130: —				2.130: —		2.130: —
26	IV	Rådhusvaktmästare	3.390: —	237: —	237: —	237: —	4.101: —		4.101: —
		Kronor	35.370: —	957: —	957: —	957: —	38.241: —		38.241: —
		28 C. Stadskamrerarekontor.							
48	IV	Stadskamrer	9.000: —	456: —	456: —	456: —	10.368: —		10.368: —
31	IV	Stadsbokhållare	4.200: —	267: —	267: —	267: —	5.001: —		5.001: —
27	IV	Stadskassörska	3.540: —	243: —	243: —	243: —	4.269: —		4.269: —
		Transport	16.740: —	966: —	966: —	966: —	19.638: —		19.638: —

Löne-grupp	Löne-grad	Befattningshavare	Begynnelselön	Ålderstillägg 1:sta	Ålderstillägg 2:dra	Ålderstillägg 3:dje	Summa kronor	Avgår naturaförmåner	Kontant lön kronor
		Transport	16.740: —	966: —	966: —	966: —	19.638: —		19.638: —
21	IV	Kvinnligt kontorsbiträde av I kl.	2.760: —	207: —	207: —	207: —	3.381: —		3.381: —
20	IV	Manligt kontorsbiträde av II kl.	2.640: —	201: —	201: —	201: —	3.243: —		3.243: —
15	I	Två kvinnliga kontorsbiträden av III kl. à 2.130: —	4.260: —				4.260: —		4.260: —
		Kronor	26.400: —	1.374: —	1.374: —	1.374: —	30.522: —		30.522: —
		28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor.							
55	IV	f. Byggnadschefen Gösta Smitt[1])	6.456: —				6.456: —		6.456: —
57	I	Byggnadschef-stadsingeniör	12.600: —				12.600: —		12.600: —
46	I	1:ste assistent	8.220: —				8.220: —		8.220: —
43	I	Byggnadsingeniör	7.140: —				7.140: —		7.140: —
28	III	Bokhållare	3.690: —	249: —	249: —		4.188: —		4.188: —
33	II	Verkmästare	4.620: —	279: —			4.899: —		4.899: —
28	IV	2 arbetsförmän à 4.437: —	7.380: —	498: —	498: —	498: —	8.874: —		8.874: —
28	III	1 arbetsförman	3.690: —	249: —	249: —		4.188: —		4.188: —
23	IV	2 körkarlar à 3.657: —	6.000: —	438: —	438: —	438: —	7.314: —		7.314: —
23	II	1 körkarl	3.000: —	219: —			3.219: —		3.219: —
		Kronor	62.796: —	1.932: —	1.434: —	936: —	67.098: —		67.098: —
		28 E. Byggnadsnämnd.							
54	I	Stadsarkitekt	11.340: —				11.340: —		11.340: —
43	I	Mätningsingeniör	7.140: —				7.140: —		7.140; —
35	IV	Tekniskt biträde	5.040: —	291: —	291: —	291: —	5.913: —		5.913: —
29	I	Mätningstekniker	3.840: —				3.840: —		3.840: —
18	I	Kartriterska	2.400: —				2.400: —		2.400: —
		Kronor	29.760: —	291: —	291: —	291: —	30.633: —		30.633: —

[1]) Lönefyllnad till pensionsåldern.

Bgt 119

Sammandrag av Västerås stads lönestat för år 1941.

	Kronor	Avgår naturaförmåner	Kronor	Anteckningar
2. Fattigvård.				
2 A. Ålderdomshem.....	37.425: —	3.395: —	34.030: —	
2 A. Ålderdomshem.....	16.116: 34		16.116: 34	
2 B. Yttre fattigvård	29.262: —		29.262: —	
3. Barnavård.				
3 A. Barnhem	3.054: —		3.054: —	
3 B. Yttre barnavård	12.123: —		12.123: —	
5. Undervisnings- och bildningsanstalter.				
5 A. Folkskola	29.250: —	3.500: —	25.750: —	
5 A. Folkskola	670.293: 51	6.168: —	664.125: 51	
5 C. Högre Folkskola.....	23.448: —		23.448: —	
5 F. Kommunal flickskola	80.502: 30		80.502: 30	
5 F. Kommunal flickskola	18.365: 40	550: —	17.815: 40	
5 F. Kommunal flickskola	12.467: 50		12.467: 50	
5 F. Kommunal flickskola	6.394: —		6.394: —	
6. Hälso- och sjukvård.				
6 A. Allmän hälso- och sjukvård	31.002: —		31.002: —	
6 C. Köttbesiktningsbyrå...	4.101: —		4.101: —	
7. Gator, vägar, planteringar o. d.				
7 C. Planteringar	14.778: —		14.778: —	
9. Hamnar	24.993: —		24.993: —	
11. Renhållningsverk och svingård.				
11 A. Renhållningsverk ...	60.058: —		60.058: —	
12. Vattenledningsverk.	12.588: —	700: —	11.888: —	
13. Gasverk	38.145: —	875: —	37.270: —	
14. Elektricitetsverk.....	26.009: —		26.009: —	
16. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.	106.236: —		106.236: —	
Transport	1.256.611: 05	15.188: —	1.241.423: 05	

Bgt 120

	Kronor	Avgår naturaförmåner	Kronor	Anteckningar
Transport	1.256.611: 05	15.188: —	1.241.423: 05	
18. Andra kommunens affärsföretag.				
18 B. Varmbadhus	13.014: —	580: —	12.434: —	
18 B. Varmbadhus	16.580: —	1.810: —	14.770: —	
18 D Båttrafik	8.227: —		8.227: —	
18 F. Grustag	3.627: —		3.627: —	
18 G. Drätselkammarens förråd	4.269: —		4.269: —	
19. Brandväsen	104.796: —		104.796: —	
21. Fastighetsförvaltning.				
21 A. Allmän fastighetsförvaltning	6.180: —		6.180: —	
22. Magistrat och rådhusrätt	70.548: —		70.548: —	
23. Kronouppbörds- och exekutionsväsen	45.297: —		45.297: —	
24. Polisväsen och fångvård	259.962: —		259.962: —	
28. Övrig förvaltning.				
28 B. Stadskansli	38.241: —		38.241: —	
28 C. Stadskamrerarekontor	30.522: —		30.522: —	
28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor	67.098: —		67.098: —	
28 E. Byggnadsnämnd	30.633: —		30.633: —	
Kronor	1.955.605: 05	17.578: —	1.938.027: 05	

Bgt 121

Bil. 4 till skattestatens specialstater.

Pensionsstat för år 1941.

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	2. Fattigvård.			
	2 A. Ålderdomshem.			
1/2 1929	Föreståndare Larssons änka.....	790: 50[1]		[1] Därav dyrtidstillägg, förslagsvis 263: 50.
1/1 1921	Vaktmästare Lundbergs änka	750: —[2]		[2] Därav dyrtidstillägg, förslagsvis 250: —.
1/2 1939	f. d. Sjuksköterskan Anna Forslund ...	1.500: —[3]		[3] Därav bet. viss del av Statens Pensionsanstalt.
15/1 1940	f. d. Vårdbiträdet Elsa Vinterkvist.....	813: —		
1/5 1935	f. d. Kokerskan Elin Andersson.....	873: —	4.726: 50	
	2 B. Yttre fattigvård.			
1/11 1938	Fröken Elin Isaksson		1.347: —	
	3. Barnavård.			
	3 B. Yttre barnavård.			
1/2 1935	f. d. Föreståndarinnan Maria Emelia Hellström		1.050: —	
	5. Undervisnings- och bildningsanstalter.			
	5 A Folkskola.			
1/7 1926	f. d. Slöjdlärare J. F. Brandt	940: 32[4]		[4] Därav dyrtidstillägg 405: 32
1/7 1935	„ „ A. Hammarsten	769: —		
1/7 1927	„ Folkskoll:a S. Hammarskiöld	462: 32		
1/2 1931	„ „ E. Fröman.....	593: 28		
1/9 1927	„ „ Unda Bohman	462: 32		
1/7 1928	„ „ Elin Persson	325: 28		
1/5 1928	„ „ Beda Svanholm.....	462: 32		
1/1 1929	„ „ Maria Svanbom	462: 32		
1/7 1934	„ „ Elin Fernquist	564: —		
1/12 1934	„ „ Ester Kolmodin	563: —		
1/10 1928	„ Slöjdlär:a Emma Wahlbäck	554: 84		
1/9 1933	„ „ Elin Hahr	492: —		
	Transport	6.651: —	7.123: 50	

Bgt 122

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	6.651: —	7.123: 50	
1/1 1914	f. d. Småskoll:a Jenny Kjellin	876: —[5]		[5] Därav dyrtidstillägg 276: —
1/4 1928	„ „ Olga Bergh	314: 84		
1/7 1929	„ „ Anna Lennmalm	314: —		
1/3 1932	„ „ Anna S. Eriksson	433: 32		
1/5 1932	„ „ Ester Karlsson	433: 32		
1/9 1934	„ „ Maria Svedin	531: —		
1/9 1936	„ „ Ina Lundeberg	393: —		
1/12 1931	„ Skolköksl:a Anna Tunell	604: 68		
1/9 1939	„ „ Mona Granér	673: —		
1/10 1931	„ Vaktmästare Fr. Andersson	2.301: —		
1/1 1905	„ „ K. L. Lönnborgs änka	294: —[6]		[6] Därav dyrtidstillägg 94: —
18/9 1929	Änkan E. Gustavsson	480: —		
1/1 1937	f. d. Simlärarinna Ebba Stål	500: —		
1/1 1938	„ Städerskan Vilh:a Torell	888: —		
1/11 1939	„ „ Hedvig Looström	350: —		
1/7 1939	„ Skoltandläk. F. Luttropp	2.000: —		
1/2 1940	Änkefru Anna Matilda Sahlkvist	822: —		
1/8 1940	f. d. städerskan Anna Eriksson	300: —	19.159: 16	
	5 C. Högre folkskola.			
1/5 1936	f. d. Ämneslärare Isidor Fröier		1.380: —	
	5 D. Yrkesskola.			
1/2 1934	Änkefru Ingeborg Lundahl	1.700: —		
1/9 1940	„ Alma Svenson	918: —		
		2.618: —		
	Avgår bidrag från Zimmermanska fonden	1.309: —	1.309: —	
	5 F. Kommunal flickskola.			
1/1 1921	f. d. Lärarinnan Hildur Hwasser	1.700: —		
	Änkefru Augusta Högstedt	750: —	2.450: —	
	6. Hälso- och sjukvård.			
	6 A. Allmän hälso- och sjukvård.			
1/10 1933	f. d. Stadsläkaren C. Thunström	3.850: —		
1/1 1933	„ Stadssjuksköterskan Anna Ekström	1.068: —[7]		[7] Därav dyrtidstillägg 282: —
1/3 1933	„ Hälsotills.-man C. A. Holtz änka	800: —	5.718: —	
	6 C. Köttbesiktningsbyrå.			
1/11 1933	f. d. Föreståndaren M. Jonsson		4.461: —	
	Transport		41.600: 66	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		41.600: 66	
	7. Gator, vägar, planteringar o. d.			
	7 C. Planteringar.			
1/12 1930	f. d. Trädgårdsarbetaren K. V. Andersson	936: —		
1/12 1930	„ „ J. Nordström...	996: —		
1/1 1930	„ „ A. G. Hellberg	1.287: —		
1/11 1937	„ „ C. A. Hagström	1.170: —		
1/4 1938	Änkefru Anna T. Eriksson	540: —		
1/1 1940	f. d. Trädgårdsarbetaren K. V. Berglund	1.404: —	6.333: —	
	11. Renhållningsverk och svingård.			
	11 A. Renhållningsverk.			
1/1 1928	f. d. Förman K. J. Jansson	2.798: —		
1/9 1938	„ „ K. A. Fransson	1.758: —		
1/5 1933	„ Renhållningsarbetaren E. Dahl	306: —		
1/1 1936	„ „ E. S. Lundin	2.220: —		
1/6 1940	„ „ A. V. Karlsson	1.809: —		
1/9 1931	Änkan Anna Jansson	786: —		
1/7 1933	„ Hanna Sunesson.....	732: —		
1/5 1939	„ Matilda Karlsson	759: —		
1/4 1939	„ Elin Eriksson	759: —		
1/8 1934	f. d. skrivbiträde Elisabet Eriksson	2.055: —	13.982: —	
	16. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.			
30/10 1919	f. d. Gasverkseldaren A. H. Eriksson...	2.250: —		
22/2 1923	Änkan Hilma Boholm	636: —		
22/6 1925	f. d. Gasverkseldaren C. G. Gustafsson	2.250: —		
28/3 1929	Änkan Anna Johansson.....	570: —		
24/1 1930	„ Judit Hellström	786: —		
24/1 1930	f. d. Gasmästare K. V. Jansson	2.994: —		
17/3 1930	„ Kassörska Greta Tersmeden.....	2.667: —		
10/11 1930	„ Rörmontör K. Johansson	1.302: —		
10/11 1930	„ Grovarbetaren Gerhard Karlsson...	996: —		
17/11 1931	„ „ A. G. Andersson...	879: —		
17/11 1931	„ Rörläggare J. A. Falk	1.365: —		
	Transport	16.695: —	61.915: 66	

Pension från		Pensions- oeh under- stödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	16.695: —	61.915: 66	
23/2 1933	Änkan Anna Ch. Löf	600: —		
29/4 1933	f. d. Rörmontör Aug. Hedquist	2.049: —		
29/6 1933	„ Kontorsbiträde Hulda Klingvall	1.125: —		
1/10 1933	„ Maskinmäst. G. Andersson	2.775: —		
1/11 1933	„ Vårdaren av vattenborgen P. A. Pettersson	1.968: —		
1/1 1935	Änkan Arvida Eriksson	940: —		
1/3 1935	Änkan Anna Gustafsson	700: —		
19/6 1935	f. d. Lykttändare J. A. Persson	879: —		
1/7 1935	„ Maskinmästare H. G. Boberg	3.399: —		
21/7 1935	„ Lykttändare B. L. Pettersson	714: —		
1/2 1936	„ Grovarbetare Gustav Andersson	1.404: —		
1/7 1936	„ „ K. W. Karlsson	1.560: —		
1/8 1937	Änkan Elin Eriksson	500: —		
1/8 1937	f. d. Grovarbetare J. F. Lundqvist	996: —		
1/7 1938	„ Städerskan Selma Broberg	300: —		
1/7 1939	Änkan Augusta Eriksson	700: —		
1/9 1939	„ Hilda Jansson	300: —		
1/1 1940	f. d. Grovarbetare K. A. Broberg	1.698: —		
1/2 1940	Avlidne rörmontör J. Bursells tre minderåriga barn	882: —		
1/4 1940	Änkan Tekla Johanzon	630: —		
1/10 1940	f. d. Grovarbetare A. V. Adamsson	879: —	41.693: —	
	18. Andra kommunens affärsföretag.			
	18 B. Varmbadhus.			
1/1 1931	f. d. Maskinist C. J. Söderlund	1.428: —		
1/7 1930	„ Baderskan Henny Tärnlund	300: —		
1/6 1932	„ Badmästaren John Söderström	1.800: —	3.528: —	
	19. Brandväsen.			
1/1 1918	f. d. Brandchefen C. G. Sjökvist	2.000. —		
1/6 1933	„ Brandförman K. A. Lövstrand	2.400: —		
1/4 1933	„ „ J. R. Andersson	2.490: —		
1/10 1930	„ Brandman K. E. Pettersson	1.893: —		
27/11 1930	„ Brandchefen G. A. Danielssons änka	700: —		
1/1 1936	„ Brandmannen G. A. Lindberg	1.974: —		
1/3 1937	„ „ R. A. Ferngren	2.139: —		
1/3 1940	„ „ E. L. Rask	2.556: —	16.152: —	
	Transport		123.288: 66	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport		123.288: 66	
	21. Fastighetsförvaltning.			
	21 A. Allmän fastighetsförvaltning.			
	d. Stadshotell.			
1/1 1937	f. d. Eldaren A. Vidfors		2.109: —	
	21 B. Lantegendomar under eget bruk.			
1/7 1938	f. d. Lantarbetaren K. J. Svahn	864: —		
1/5 1940	„ „ K. A. Eriksson.....	957: —		
1/5 1940	„ „ K. A. Wall	957: —	2.778: —	
	21 C. Skogar.			
1/1 1931	f. d. Stadsskogvaktaren C. A. Lindkvist		2.472: —	
	22. Magistrat och rådhusrätt.			
1/1 1939	f. d. Civilrådmannen J. V. Ödman.....	7.011: —		
1/3 1937	„ Stadsvaktmästaren P. Berglund.....	2.556: —		
1/9 1932	„ Assessor H. Cronholms änka ..... 1.860: —[8]		9.567: —	[8] Pension från Magistratens Ämbets- & Tj.-mäns Reservfond
	23. Kronouppbörds- och Exekutionsväsen.			
1/8 1931	f. d. Kronouppbördskassör Ax. Eklundhs änka		1.755: —	
	24. Polisväsen och fångvård.			
1/1 1939	Stadsfiskal E. V. Pettersson	7.800: —[9]		[9] På övergångsstat enl. Stfm. 30/6 1938. Pensionsrätten inträder den 1/4 1942
1/1 1919	Överkonstapel Vretlöfs änka.....	600: —		
1/1 1936	f. d. Poliskommissarie C. A. Linder ...	4.365: —		
1/2 1935	„ Krim.-överkonstapel E. Carlsson...	3.252: —		
1/1 1940	„ „ J. E. Veimer	3.399: —		
1/6 1932	„ Överkonstapel P. E. Winroth.....	2.994: —		
1/11 1940	„ „ M. Andersson	2.994: —		
1/1 1930	„ Inspektionskonstapel K. A. Eriksson	2.667: —		
1/7 1934	„ bitr. Överkonstapel G. Haake.....	2.667: —		
1/9 1932	„ Krim.-konstapel G. K. Forslund...	2.667: —		
1/1 1932	„ Poliskonstapel E. Kraft	2.385: —		
1/5 1934	„ „ Hj. Rosenberg	2.385: —		
1/7 1936	„ „ J. E. Persson	2.217: —		
1/1 1940	„ „ J. A. Jonsson	1.944: —		
1/4 1940	Änkefru Agnes Karlsson	921: —		
	Transport	43.257: —	141.969: 66	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor	Anteckningar
	Transport	43.257: —	141.969: 66	
1/9 1940	Änkefru Ebba Qviberg	1.227: —[10]	44.484: —	[10] För sonen t. o. m. den 30/11 1946
	28. Övrig förvaltning.			
	28 B. Stadskansli.			
1/7 1938	f. d. Drätselnotarie E. Plantin	3.450: —		
1/9 1936	Änkefru Siri Tenow	3.202: —	6.652: —	
	28 C. Stadskamrerarekontor.			
1/1 1928	Änkefru K. Södergren		564: —	
	28 D. Byggnadschefs- och arbetskontor.			
1/7 1939	f. d. Byggnadschef G. Smitt	7.020: —[11]		[11] På övergångsstat enl. Stfm. 27/4 1939 § 106. Pensionsrätt inträder d. 1/5 1942
1/4 1931	„ Stadsinspektor P. V. Johansson ...	3.696: —		
1/4 1931	„ Förrådsförman C. J. Barklund.....	2.556: —		
1/2 1934	„ Arbetsförman J. V. Råberg	1.400: —		
1/7 1930	„ Arbetaren V. Ehrnström	1.302: —		
1/1 1931	„ Grovarbetaren H. Hansson	1.347: —		
1/1 1932	„ „ E. A. Tibbling.....	762: —		
1/1 1932	„ „ J. V. Karlsson	1.041: —		
1/1 1934	„ „ K. A. Bergvall	1.464: —		
1/12 1930	„ Träarbetaren J. E. Pettersson	1.041: —		
1/1 1935	„ Grovarbetaren A. T. Svensson ...	1.170: —		
1/2 1939	Änkefru Mimmi Andersson	1.398: —		
1/9 1936	„ Ida Nygren-Andersson	705: —		
1/6 1940	„ J. F. Svangren.....	540: —		
1/2 1937	f. d. Förman C. H. Pettersson.....	2.775: —		
1/6 1937	Änkefru Anna Axelsson.....	840: —		
1/1 1940	f. d. Komm.-arbetaren G. F. Pilblad ...	350: —	29.407: —	
	28 E. Byggnadsnämnd.			
1/1 1932	f. d. bitr. Stadsingenjör J. Eriksson.....	4.704: —		
1/1 1936	„ Stadsarkitekten E. Hahr	3.000: —	7.704: —	
	29. Diverse utgifter och inkomster.			
	29 D Ofördelade utgifter och inkomster.			
1/11 1936	f. d. Kranmaskinisten J. V. Åsberg.....		1.497: —	
	Kronor		232.277: 66	

Anslagsbeteckningar.

FASTA ANSLAG (utan särskild beteckning) utgå med bestämt belopp och få icke överskridas eller reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG (Fa) få överskridas men icke reserveras.
FÖRSLAGSANSLAG HÖGST (Fa h) få varken överskridas eller reserveras.
RESERVATIONSANSLAG (Ra) få reserveras och överskridas.
RESERVATIONSANSLAG HÖGST (Ra h) få reserveras men ej överskridas.

REGISTER

över

Utgifts- och inkomststat för Västerås stad år 1941.

sid. Bgt

Affärsföretag, andra kommunens 58, 114, 124
Alkoholistvård 23
Allmännyttiga ändamål, anslag till 6, 84
Allmänt läroverk 31
Anslagsbeteckningar 127
Automobiler 62
Avloppsledningar och reningsverk 54

Barnträdgårdar 85
Barnavård 20, 106, 121
„ , yttre 21, 107, 121
Barnhem 20, 106
Bekvämlighetsinrättningar 60
Bostadsinspektion 36
Brandväsen 64, 115, 124
Byggnadschefs- och arbetskontor 82, 118, 126
Byggnadsnämnd 83, 118, 126
Båttrafik 61, 114

Diverse utgifter och inkomster 6, 84, 126
Drätselkammare 79
Drätselkammarens förråd 63, 115

Elektricitetsverk 52, 112

Familjebidragsnämnd 89
Fastighetsförvaltning, allmän 4, 66, 115, 125
Fattigvård 14, 105, 121
„ yttre 18, 106, 121
Finansförvaltning 3, 9
Folkskola 23, 102, 107, 121
Fonder, egna 3, 13
Fond- och lånestat 3
Fortsättningsskola 28
Förslagsanslag till oförutsedda utgifter 86

Gasverk 4, 50, 112
Gatubelysning 41
Gatu- och väghållning 38
Gaturenhållning 42
Grustag 62, 114

Hamnar 3, 42, 103, 111
Hälso- och sjukvård, allmän 34, 110, 122
Högre folkskola 28, 109, 122

Kallbadhus 58
Kommunal flickskola 31, 109, 122
Kristidsnämnd 88
Kronouppbörds- och exekutionsväsen 75, 116, 125

sid. Bgt

Köttbesiktningsbyrå 37, 110, 122

Lantegendomar under eget bruk 71, 125
Luftskydd och luftvärn 87
Lån och investeringar 3, 9
„ , kapitalavbetalningar och räntor 93
„ , stadens verks och inrättningars andelar 102
Låneskuld, uppgift å (jämte grafisk framställning) 90, 91
Lönestat 105
„ sammandrag 119

Magistrat och rådhusrätt 74, 115, 125

Nykterhetsnämnd 23

Ofördelade utgifter och inkomster 86, 126
Oförutsedda utgifter, medel till.... 86

Pensionsförsäkring, allmän 78
Pensionsstat 121
Planteringar 39, 111, 123
Poliklinik 38
Polisväsen och fångvård 76, 116, 125

Renhållningsverk 46, 111, 123

Skatter och liknande avgifter ..., 14
Skattestat, sammandrag 7
„ specialstater 9
Skattetaxering 85
Skogar 73, 125
Stadsfullmäktige 79
Stadskamrerarekontor .. 81, 117, 126
Stadskansli 80, 117, 126
Stadsrevision 79
Svingård 47

Tekniska verkens gemensamma förvaltning..... 4, 56, 103, 113, 123
Tekniska verkens förråd 58

Underskott från tidigare år 6, 89
Undervisnings- och bildningsanstalter 23, 107, 121
Undervisnings och bildningsanstalter, andra 33

Varmbadhus 59, 104, 114, 124
Vattenledningsverk 3, 48, 112
Väghållning 38

Yrkesskola 29, 122

Ålderdomshem 14, 102, 105, 121

Överskott från tidigare år 6, 89

Västerås 1940. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 156.

Motiveringar till budgetförslaget för år 1941.

Bilaga Fattigvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom motivering till statförslaget får fattigvårdsstyrelsen i de delar, detsamma avviker från innevarande års fastställda stat, anföra följande:

2 A. *ÅLDERDOMSHEMMET.*

Löpande utgifter.

Personalkostnader:

Beträffande det äskade anslaget för vikarier och extra hjälp har detsamma måst höjas med omkring 400: — kr., enär tidigare anslag för detta ändamål visat sig otillräckliga, vilket huvudsakligen föranletts av det med biträdespersonalen träffade kollektivavtalet rörande bland annat ökad semestertid.

Administrationskostnader:

Till övriga administrationskostnader och stämpelkostnader har begärts förhöjt anslag med 145: — kr. på grund av, att det nuvarande anslaget är otillräckligt för ändamålet.

Driftkostnader:

Värdet av pensionärernas arbeten i tvätten har beräknats 1,500:— kr. högre.

Till tvättmedel för tvättinrättningen har upptagits ett med 300: — kr. förhöjt anslag, motiverat av stegrade tvättmedelspriser. För extra hjälp i tvättinrättningen har upptagits särskilt anslag. Den ordinarie personalen har nämligen tidvis icke möjlighet att utföra den tvätt, som förekommer, varför extra arbetskraft måste anlitas i en omfattning, som kräver det begärda anslaget.

Värdet av för stall och hönshus förbrukade egna produkter har beräknats förhöjt med 260: — kr.

För kraftström i tvättinrättningen ha anslagen under de närmast föregående åren varit otillräckliga, varför styrelsen nödgats att äska ett med 200: — kr. förhöjt anslag. Anslaget för brandförsäkring har sänkts med 400: — kr.

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

Underhåll av maskiner och inventarier:

Till inköp av linne och sängkläder har begärts ett anslag, som med 1.000: — kr. understiger årets anslag. Anslaget för inköp av möbler har föreslagits sänkt med 3.000: — kr.

Det till brandförsäkringspremier upptagna beloppet har föreslagits förhöjt med 25: — kr.

Sjukvård och begravningskostnader:

Anslaget för sjukvård har sänkts med 1.100: — kr., varemot anslaget för begravningskostnader måst ökas med 600: — kr.

Hushåll, tvätt och beklädnad:

Kostnaden för varuinköp till hushållet har beräknats på grundvalen av nu rådande prisförhållanden. Skulle en ytterligare mera allmän kostnadsökning inträda å livsförnödenheter, kommer det äskade anslaget att bliva otillräckligt.

Värdet av produkter från hemmets hönsgård och trädgård, liksom även av pensionärernas arbeten, har beräknats avsevärt högre.

För tvätt och rengöringsmedel har anslaget begärts förhöjt med 970: — kr. på grund av stegrade priser.

Anslagskravet för beklädnad har sänkts med 300: — kr.

Lokalkostnader:

För bränsle, lyse och vatten har anslaget beräknats förhöjt med 1.700: — kr., företrädesvis på grund av ökade kolpriser.

Diverse utgifter:

Anslaget för diverse förbrukningsartiklar begäres förhöjt med 700: — kr., enär kostnaderna för detta ändamål under en följd av år avsevärt överstigit beviljade anslag.

Löpande inkomster.

Försäljning och utförda arbeten:

Beräknade värdet av för hushållsändamål avsedda trädgårdsprodukter har höjts med belopp, som motsvarar det för hushållet debiterade värdet.

Inkomsten av tvätt har höjts med 3.000: — kr. och värdet av tvätt för hemmets räkning har höjts med 1.170: — kr.

Inkomsten av arbeten för enskilda har måst beräknas lägre än tidigare, enär pensionärernas arbetskraft huvudsakligen är behövlig för hemmets egen räkning, varemot värdet av arbeten för hemmet upptagits 2.300: — kr. högre än för innevarande år.

Bidrag och ersättningar:

Den beräknade inkomsten från Staten och Landstinget för tuberkulosavdelningen har upptagits till ett avsevärt reducerat belopp på grund av, att denna avdelning skall avvecklas under loppet av första halvåret 1941. Avdelningen har nämligen under en följd av år huvudsakligen belagts med sjuka från andra

fattigvårdssamhällen, och den kvinnliga avdelningen har särskilt under de två senaste åren varit obetydligt belagd, varför styrelsen i syfte att bereda avlastning från övriga avdelningar inom hemmet, som i regel äro överbelagda, funnit nödvändigt att, för undvikande av eljest erforderlig utbyggnad av ålderdomshemmet, aptera tuberkulosavdelningen för ur stadens synpunkt mera trängande vårdbehov. N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

Sammanlagda beräknade inkomstbeloppet har jämfört med innevarande år höjts med något över 9.000: — kr.

2 B. *YTTRE FATTIGVÅRD.*

Löpande utgifter:

Lönerna äro upptagna enligt gällande lönestat. Fattigvårdstillsyningsmannen Karl Österberg är berättigad till ett första ålderstillägg. Framställning härom har i särskild skrivelse gjorts till lönenämnden och förhöjt anslag har äskats.

Befattningen som registerförare vid socialregistret har i särskild framställning föreslagits till intagning å ordinarie stat. Lön och ålderstillägg har beräknats i enlighet härmed.

Till avlöning åt extra kontorsbiträdet har upptagits ett till 1.500: — kr. reducerat anslag. Därjämte har begärts anslag för ytterligare två skrivbiträden, varav ett för huvudsaklig tjänstgöring vid socialregistret. Genom de nytillkomna hjälpformerna bidragsförskott, barnbidrag, mödrahjälp och moderskapspenning m. m. har arbetsbördan på fattigvårds- och barnavårdsbyrån avsevärt ökat. Styrelsen har därför varit nödsakad att sedan längre tid anlita extra arbetskraft, och finner det ofrånkomligt med anställandet av extra biträdespersonal i begärd omfattning.

Rörligt tillägg å lönerna har icke beräknats varken för ålderdomshemmets eller fattigvårds- och barnavårdsbyråns personal.

Administrationskostnader:

För resor och transporter samt postporto och telefon har begärts förhöjt anslag, enär tidigare anslag för dessa ändamål visat sig otillräckliga. Anslaget för städning, bränsle och lyse har begärts förhöjt med 100: — kr. på grund av ökade bränslekostnader.

Övriga administrationskostnader:

Anslaget för föreningsavgifter har sänkts med 70:— kr., varemot anslaget för stämpelkostnader måst höjas med 75: — kr. För diverse utgifter har dessutom upptagits ett belopp av 600: — kr., enär fattigvårdsstyrelsen under flera år haft kostnader under denna rubrik, vilka icke passat in under någon av övriga rubriker. Dessa kostnader innefatta sjukvård åt byråns personal samt representationskostnader vid besök av andra fattigvårdsstyrelser m. m.

Understöd med karaktär av fattigvård:

Anslaget för ordinarie understöd har föreslagits sänkt med 15.000: — kr.

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

och anslaget för tillfälliga understöd har jämväl minskats, varemot anslaget för understöd in natura ökats i motsvarande mån. Ifråga om samtliga dessa anslag gäller, att de beräknats med utgångspunkt från nu rådande prisförhållanden, vilket innebär, att, därest ökade påfrestningar inträda under budgetåret, anslagen torde komma att bli otillräckliga. Genom tillkomsten av det nya pensionärshemmet kan dock avlastning ske från de egentliga fattigvårdskostnaderna.

Understöd utan karaktär av fattigvård:

Anslaget för denna understödsgren har ökat med omkring 15.000: — kr., beroende dels på tillkomsten av ännu ett pensionärshem samt dels på ökade omkostnader för pensionärshemmens drift.

Anstaltsvård:

Anslaget till bestridande av kostnaderna för hospitalsvård har måst höjas med 5.000: — kr., företrädesvis på grund av ökade dagavgifter. För sanatorievård har anslaget dock kunnat sänkas med 1.000: — kr.

Sjukvård och begravningskostnader:

Det för sjukvårdsändamål avsedda anslaget har kunnat föreslås sänkt med 5.000: — kr.

Pensionärshemmen:

Omkostnaderna för pensionärshemmens drift ha måst beräknas något högre än tidigare, främst på grund av ökade bränslepriser. Kostnaderna för det nytillkomna hemmet å Sandgärdet ha beräknats gemensamt med det förutvarande hemmet på samma plats. Beräkningen har skett på grundvalen av de kostnader, som uppstått hittills under innevarande år.

Övriga sociala utgifter:

Styrelsen för Västerås Samhjälp har på anförda skäl hemställt om ökning av anslaget från fattigvården. Fattigvårdsstyrelsen vill i anledning härav, under framhållande av, att hjälpbyrån i ökad omfattning berett bostad och resor till arbetsplatser m. m. åt personer, tillhörande Västerås stad, vilka icke lämpligen kunnat beredas fattigvård i vanlig ordning, föreslå anslaget för angivet ändamål förhöjt med 500: — kr.

Till oförutsedda utgifter har styrelsen föreslagit ett belopp av 2.000: — kr. mot för närvarande 1.000: — kr. Styrelsen anser nämligen, att en stat med sådan omfattning bör ha ett anslag till oförutsedda behov med minst den föreslagna summan.

Löpande inkomster:

Inkomstberäkningen har skett med utgångspunkt ifrån dels 1939 års inkomster och dels ifrån inkomsterna under 1:sta halvåret innevarande år. Sammanlagda inkomstbeloppet har beräknats omkring 10.000: — kr. högre. Då

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

emellertid det ökade värdet av hyror i pensionärshemmen överstiger den angivna inkomstökningen, ha de beräknade egentliga inkomsterna undergått någon minskning, enär fattigvårdsstyrelsen måst räkna med ökad svårighet att utfå bidrag av enskilda understödstagare och försörjningspliktiga.

Västerås den 24 september 1940.

För fattigvårdsstyrelsen:

GÖSTA SJÖBERG.

/Axel Norén.

Bilaga Barnavård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anslutning till sitt förslag till stat för 1941 får barnavårdsnämnden anföra.

3. A. *BARNHEMMET.*

Föreståndarinnan vid barnhemmet är berättigad till uppflyttning i 3:dje lönegraden, varom framställning gjorts till lönenämnden.

Den begärda ökningen av anslaget för "vikarieersättning och extra löner" är huvudsakligen föranledd av den i kollektivavtalet med biträdespersonalen fastställda längre semesterledigheten och ökade ersättningen under densamma. Tidigare anslag för ändamålet har varit otillräckligt.

Anslaget för "underhåll av inventarier" har sänkts med 200: — kr.

Under rubriken "Hushåll, tvätt och beklädnad", har anslaget för tvätt undergått en mindre ökning, vilket föranletts av högre tvättmedelspriser.

Vid beräkningen av de olika anslagsposterna har nämnden utgått ifrån de varupriser, som för närvarande gälla.

3 B. *YTTRE BARNAVÅRD.*

Personalkostnader.

Extra barnavårdssystern, som med utgången av innevarande år innehaft tjänsten under 2 år och 8 månader, har begärt förhöjning av sina löneförmåner. Barnavårdsnämnden föreslår såsom skäligt, att hon tillerkännes ett förhöjt arvode till belopp, motsvarande den ordinarie barnavårdssysterns begynnelselön, eller 3.000: — kronor pr år.

Till arvode åt extra befattningshavare å fattigvårds- och barnavårdsbyrån har nämnden begärt ett anslag på 3.000: — kronor. Denna befattningshavares huvudsakliga arbetsuppgifter ha tänkts omfatta inspektion av fosterbarn och utackorderade barn, tillsammans omkring 350 barn samt utredningar och övervakningar ifråga om mödrahjälp, moderskapspenning och bidragsförskott m. m.

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

Dessa arbetsuppgifter äro för närvarande fördelade på flera händer, företrädesvis på barnavårdsmännen, som för ändamålet under de två senaste åren erhållit särskild biträdeshjälp. Denna anordning är emellertid icke längre möjlig, varför nämnden funnit det nödvändigt att härför anställa särskild arbetskraft, som måste äga god utbildning i socialvård samt praktisk förfarenhet. Med hänsyn härtill kan lämplig person för befattningen icke erhållas för lägre arvode än det föreslagna. Genom anställandet av särskild arbetskraft bortfalla en del arvoden, så att anslaget för "diverse arvoden och inspektionskostnader" kan minskas med 1.500: — kronor, vilket icke eljest är möjligt.

Såsom i motiveringen till innevarande års stat anfördes, har nämnden på grund av den stora tillströmningen av barn till barnavårdscentralen måst anordna två läkaremottagningar i veckan mot tidigare en. Denna anordning har föranlett förhöjning av arvodet till läkaren med 750: — kronor till 1.550: — kronor.

Till pension åt f. d. föreståndarinnan för barnhemmet, Maria Hellström har upptagits ett med 46: — kronor till 1.050: — kronor förhöjt anslag, enär befattningshavaren skall åtnjuta pension efter de grunder, som gälla för statens pensionskassa.

Anslaget för olycksfallsförsäkring och sjukvårdskostnader har på grund av tidigare härför avsett anslags otillräcklighet måst höjas med 75: — kronor.

Under "administrationskostnader" upptagna anslaget till telefon har måst begäras förhöjt med 85: — kronor, alldenstund det visat sig omöjligt att hålla kostnaderna inom det tidigare anslagets gränser.

Beträffande "övriga administrationskostnader" har anslaget för föreningsavgifter höjts med 20: — kronor och anslaget för tidskrifter med 65: — kronor. Det förstnämnda anslaget avser medlemskapet i länets fattigvårds- och barnavårdsförbund, vars avgifter baseras på folkmängden inom kommunen, och det sistnämnda gäller tidskrifter rörande barna- och ungdomsvården åt nämndens ledamöter och vissa befattningshavare.

"Utackorderingskostnaderna" ha kunnat sänkas med 2.500: — kronor.

Till "bidragsförskott" har måst begäras ett med 6.000: — kronor förhöjt anslag. Dessa bidrag utgå efter vissa i lag angivna schematiska grunder och ersättas av statsmedel med tre fjärdedelar, varför inkomsten härför beräknats förhöjd i motsvarande mån.

Anslaget för "ersättning till främmande kommuner" har även måst begäras förhöjt med 3.200: — kronor, enär kostnaden härför under föregående år uppgått till 14.083: — kronor och för innevarande år synes belöpa sig till det begärda anslagsbeloppet.

Anslaget för "anstaltsvård" har upptagits med 1.600: — kronor lägre än motsvarande anslag för innevarande år.

Till barnavårdscentralens verksamhet har begärts 50: — kronor högre anslag, vilket är erforderligt.

Nämnden har såsom nytt anslag upptagit 500: — kr. till oförutsedda utgifter, vilket nämnden funnit erforderligt för utgifter, som icke kunna förutses beträffande en stat av denna storleksordning.

Varken å utgående löner till personalen vid barnhemmet eller personalen å byrån har beräknats rörligt tillägg.

De beräknade inkomsterna äro sammanlagt 2.500: — kronor högre än för innevarande år. N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

Västerås den 14 oktober 1940.

För barnavårdsnämnden:

EM. GRANÉR.

/Axel Norén.

Bilaga Nykterhetsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1941.

Det framlagda förslaget överensstämmer till alla delar med den nu gällande budgeten.

Nykterhetsnämnden hemställer, att stadsfullmäktige måtte besluta

att fastställa föreliggande förslag till inkomst- och utgiftsstat för nykterhetsnämnden under år 1941.

Västerås den 21 oktober 1940.

För nykterhetsnämnden:

CARL W. KARLSSON.

/Sven Holmer.

Bilaga Folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås folkskolestyrelse får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1941 och i anslutning härtill lämna följande motivering till viktigare förändringar i anslagsäskandena.

1. Beträffande avlöningen till lärare i läs- och skrivämnen, lärare i övningsämnen samt övriga befattningshavare på ordinarie stat hänvisas till bilagda lönestater.

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

För lärare i övningsämnen ha lönebeloppen beräknats enligt samma grunder, som tillämpats under innevarande år. Styrelsen förutsätter dock, att lönenämnden i vanlig ordning framlägger förslag till ersättningsbelopp för bostad och bränsle med beaktande av de prisstegringar som inträtt, särskilt ifråga om bränslet.

Det rörliga tillägget för lärare i läs- och skrivämnen utgör 15 % och dyrtidstilläggen till lärare i övningsämne 44 % av tilläggsunderlaget.

För vaktmästaren i Korsängsskolan har upptagits ett tredje ålderstillägg, varom framställning i vederbörlig ordning gjorts till lönenämnden.

Något belopp för dyrtidstillägg till de befattningshavare, för vilka staden själv reglerar denna angelägenhet, har ej upptagits i staten, då enligt meddelande av drätseldirektören drätselkammaren torde komma att föreslå anslag härtill.

På grund av rådande prisfördyring och penningvärdets däremot svarande nedgång föreslår styrelsen, att på samtliga arvoden dyrtidstillägg måtte beviljas enligt samma grunder, som tillämpas för de arvodesavlönade befattningshavare, för vilka gällande kollektivavtal reglerar denna angelägenhet. Något anslag för nämnda ändamål har ej heller uppförts i staten men den summa, på vilken sådant dyrtidstillägg enligt styrelsens förslag bör beräknas, utgör kr. 65.750: —.

Arvodet till undervisning i slöjd för gossar har beräknats för det antal slöjdgrupper, vari timlärare ombesörjer undervisningen.

Anslaget till vikariearvoden har visat sig otillräckligt, särskilt på grund av inkallelser till militär beredskapstjänst.

Beträffande anslaget till pensioner hänvisas till bilagda pensionsstat.

2. I innevarande års stat finnas anslag beviljade till ombyggnad av sanitetsavdelningarna i Korsängs- och Djäknebergsskolorna samt reparation av en del av tredje våningen i Herrgärdsskolan. På grund av särskilda förhållanden ha dessa arbeten ej kunnat utföras under sommarlovet. Styrelsen föreslår fördenskull, att anslagen reserveras till nästa år. Emellertid har en förnyad omprövning av kostnaderna givit vid handen, att dessa numera ej räcka till. Styrelsen föreslår fördenskull tilläggsanslag enligt bilagda förslag till reparationer under 1941.

Detta förslag upptar vidare reparation av vaktmästarebostaden i Djäknebergsskolan, en lägenhet i fastigheten Västgötegatan 11 samt målning av lärosalarna och avklädningsrum i Lundby kyrkskola.

3. Diverse anslag ha måst höjas beroende på prisstegringar. Så är fallet med anslagen till annonsering och trycksaker, underhåll av inventarier — häri ingår nyanskaffning av 100 st. skolbänkar — förbrukningsartiklar för tandkliniken, skurning och rengöring, undervisningsmateriell samt omkostnader för skolträdgårdarna.

En svårberäknelig utgiftspost utgör uppvärmningen. Enligt nuvarande bestämmelser tilldelas skolan 40 % av normal koksförbrukning. Resterande del skall ersättas med vedbränsle. Med nuvarande pris på koks och ved, har det belopp erhållits, som finns upptaget i staten.

Anslagen till barnbespisning och bidrag till bekostnad av lärjungarnas skolgång ha måst avsevärt höjas beroende dels på prisstegring, dels på ökat behov av hjälp.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

4. De olika posterna på inkomstsidan äro beräknade med hänsyn till gällande bestämmelser om statsbidrag, eller som eljest beräknas kunna erhållas. Inkomstposten för skolköket avser ersättning för skolkökslärarinnornas middagar i skolköket.

5. Beträffande fortsättningsskolan föreslås en mindre höjning av anslaget till understöd åt behövande lärjungar, ävensom dyrtidstillägg på arvoden i likhet med vad som föreslagits beträffande arvoden på folkskolans stat. Något belopp för ändamålet ifråga har ej heller här uppförts i staten, men summan, på vilken dyrtidstillägg bör beräknas, utgör kr. 12.100: —.

Västerås den 14/10 1940.

På folkskolestyrelsens vägnar:

RICH. SÖDERQUIST.

Av vice värden för skolans fastigheter uppgjort förslag till reparations- och ombyggnadsarbeten vid folkskolorna under 1941.

Korsängsskolan.

Ombyggnad av sanitetsavdelningarna. Reserverat anslag 10.900: —, nytt anslag		4.000: —

Djäknebergsskolan.

Ombyggnad av sanitetsavdelningarna. Reserverat anslag 8.700: —, nytt anslag	3.500: —	
Reparation av vaktmästarebostaden vid Djäknebergsskolan	500: —	4.000: —

Herrgärdsskolan.

Ombyggnad av kollegierum och 1 sal. Reserverat anslag, 5.500: —, nytt anslag		2.000: —

Västgötegatan 11.

1 lägenhet målad och tapetserad		600: —

Lundby kyrkskola.

Ommålning av 3 salar och tamburer		1.850: —
Oförutsedda utgifter, incl. snickarlöner		14.550: —
	Kronor	27.000: —

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Bilaga Högre Folkskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås högre folkskola får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för skolan för år 1941 och i anslutning härtill anföra följande:

Beträffande avlöningen till skolans ordinarie lärare hänvisas till bilagda lönestat. Jämlikt bestämmelserna i K. K. den 11/11 1938 skall ämneslärarinnan Hildur Gerland åtnjuta avlöning i 22:a löneklassen fr. o. m. 1/7 1941.

Det rörliga tillägget utgör 15 % av tilläggsunderlaget. På de arvoden, som stadsfullmäktige äger att besluta, föreslår styrelsen, att dyrtidstillägg måtte beviljas enligt samma grunder som tillämpas för stadens övriga befattningshavare. Något anslag för nämnda ändamål har ej uppförts i staten, men den summa, på vilken dyrtidstillägg enligt styrelsens förslag bör beräknas, utgör kr. 300: —.

En mindre höjning föreslås av anslagen till annonsering och trycksaker samt till undervisningsmateriell.

Västerås den 15/10 1940.

På styrelsens vägnar:

FOLKE ERICSSON.

Em. Granér.

Bilaga Yrkesskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed överlämnas vördsamt förslag till stat för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för läsåret 1941—1942.

De väsentligaste förändringarna på utgiftssidan mot tidigare äro: av sparsamhetsskäl har anslaget till stadigvarande undervisningsmaterial beräknats nedsatt från 3.500: — kronor till 1.000: — kronor. Anslaget till bränsle, lyse och vatten har på grund av ökade bränslekostnader höjts från 8.100:— kronor till 13.000: — kronor. I övrigt ha, i den mån anslaget från staden beröres, endast en del mindre justeringar vidtagits på utgiftssidan; ökningar genom höjda kostnader, men också sänkningar för att åstadkomma besparingar.

I fråga om pensioner har iakttagits att slöjdlärare Svensson avlidit, men det har beräknats, att pension till hans änka tillkommer.

Förslaget är upprättat utan hänsyn till dyrtidstillägg. Med nu utgående dyrtidstillägg på årsavlöningar, 6,3 %, tillkommer på posten övriga lärararvoden, som består både av årsavlöningar och arvoden, 2.565: 11 kronor och på posten kontorsbiträde 186: 92 kronor.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Om i motsats till vad nu är fallet dyrtidstillägg kommer att utbetalas även på arvodesbefattningar tillkommer ytterligare: på lärararvoden 1.782: — kronor och på posten bibliotek 18: 90 kronor.

I fråga om inkomsterna har styrelsen ansett sig böra räkna med en nedsättning i lärjungeavgifterna från 15.500: — kronor till 12.000: — kronor. Ersättning av elektrotekniska fackskolan m. fl. har däremot beräknats höjd från 4.050: — kronor till 5.725: — kronor.

Från staden begäres ett anslag på 49.300: — kronor mot nu utgående 45.500: — kronor.

Den uppställda staten avser läsåret 1941—1942, emedan vid sökandet av statsbidrag för nämnda tid, på våren 1941, stat för den tid ansökan avser, bör vara fastställd av stadsfullmäktige. Eftersom de förhållanden, som leda till de ökade kostnaderna, beräknas inträda redan under år 1941, anhålles att, såsom vanligt, det i den nya staten beräknade bidraget från kommunen beviljas redan för kalenderåret 1941.

Styrelsen får på grund av det anförda sålunda vördsamt anhålla,

att det bifogade statförslaget för Västerås stads skolor för yrkesundervisning avseende läsåret 1941—1942 måtte fastställas och att skolorna för år 1941 beviljas ett anslag av 49.300: — kronor.

Västerås den 21 oktober 1940.

THEOFIL ÖBERG.

Styrelsens ordförande.

/Folke Ericsson.

Bilaga Kom. Flickskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Kommunala flickskolan får härmed överlämna (Bil. A) förslag till utgifts- och inkomststat år 1941 för Kommunala flickskolan i Västerås. Beträffande denna och de beräkningar, som ligga till grund för densamma, får styrelsen vördsamt framlägga följande motivering:

1) Summan för Personalkostnader överstiger väsentligt samma utgiftspost för innevarande års budgetförslag. Orsaken därtill är främst den, att "rörligt tillägg" numera utgår efter 15 % i stället för 6 % höstterminen 1939. Även vaktmästarens lön har ökats. Vidare har styrelsen ansett det nödvändigt att beräkna en summa av minst 6.394 kronor till sjuk- och semestervikarier. Huruvida denna summa kommer att svara mot det exakta behovet är omöjligt att på förhand avgöra. — Slutligen har den ena innehavaren av extra ordinarie

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

tjänst beräknats hava adjunktskompetens med följaktligen högre lön, emedan dessa tjänster besättas först vid höstterminens början, i mån av behov, och det på grund härav kan visa sig omöjligt att skaffa billigare kompetent lärarekraft.

2) Vad beträffar Administrationskostnader, har styrelsen för telefon föreslagit en ökning till 400 kronor, enär det nuvarande anslaget visat sig icke tillräckligt, samt under rubriken Övriga administrationskostnader tillagt en summa av 250 kronor för bestridande av diverse utgifter till klassböcker, betygsjournaler, avgifter till Skolöverstyrelsens extralärarbyrå, Flick- och samskoleföreningen m. fl. nödvändiga utgifter.

3) Den höga summan av 72.910 kronor till underhåll av byggnader grundar sig på av t. f. byggnadschefen gjorda beräkningar, enligt vilka av styrelsen begärda reparationer och omändringar skulle draga en kostnad av 24.870 kronor exklusive invändig målning av byggnaden samt omläggning av elektriska ledningar i två våningar. Bil. 1.

Härtill komma de av t. f. byggnadschefen beräknade summorna för målning, omläggning av ledningar, inläggning av nya linoleummattor, inredning av hemvårdsrum m. fl. nödvändiga arbeten, som upptagits i förnyad kostnadsberäkning av den 30 oktober 1940, där samtliga kostnaderna för underhåll av huvudbyggnaden beräknats till 69.900 kronor. Bil. 2.

För tätning och omboning av väggar och fönster i gymnastikbyggnaden samt iordningställande av gymnastiklärarinnans rum har t. f. byggnadschefen vid besiktning av byggnaden beräknat en summa av 3.010 kronor. Bil. 3.

4) För underhåll av inventarier har styrelsen beräknat den lägre summan av 1.000 kronor och i stället upptagit en summa av 500 kronor för inköp av inventarier, vilken uppförts under rubriken Kapitalutgifter och under rubriken nr 821 Anskaffning av inventarier.

5) För sjukgymnastik har styrelsen beräknat en summa av 200 kronor, enär den under innevarande budgetår anslagna summan av 100 kronor visat sig i hög grad otillräcklig, så att sjukgymnastik endast kunnat anordnas under en del av vårterminen.

6) Då städerskornas löner ökats och ytterligare ökning torde vara att vänta, har styrelsen för städning beräknat en summa av 2.900 kronor. Den med två kronor höjda dagspenningen för skurning jämte de avsevärt ökade priserna på alla rengöringsmedel nödvändiggör ett betydligt högre anslag till skurning och rengöring. Styrelsen har föreslagit en summa av 2.400 kronor.

De ökade summorna för renhållning och sotning bero på vedeldningen som torde komma att kräva tätare återkommande sotning och bortkörning av aska.

Vedeldning torde även enligt styrelsens förmenande föranleda en kostnad av 6.000 kronor för båda byggnadernas uppvärmning.

Även för belysning har styrelsen nödgats räkna med ökade kostnader, minst 500 kronor, då det nuvarande anslaget visat sig otillräckligt.

7) I fråga om undervisningsmaterial har styrelsen ansett nödvändigt att under rubriken Material i övriga övningsämnen upptaga en summa av 200 kronor, då emellanåt både för undervisningen i gymnastik och i musik en del förbrukad material måste ersättas. Vidare har styrelsen föreslagit, att till underhåll av skolans bibliotek ansloges en summa av minst 100 kronor.

8) Under rubriken Övriga undervisningskostnader har styrelsen funnit

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

önskvärt att till föredrag bl. a. i främmande språk ansloges en summa av 100 kronor.

Vad slutligen beträffar *inkomster,* har styrelsen på grund av någon sänkning i elevantalet samt ökat behov av nedsättning av terminsavgifter icke vågat beräkna inkomsten av terminsavgifter högre än till 19.000 kronor.

Även hyra för lokaler har minskats på grund av samtliga gymnastikföreningars begäran att få erlägga samma lägre hyra för flickläroverkets gymnastiksal som för folkskolornas.

Statsanslaget till lärarlöner har av styrelsen enligt gällande författning beräknats efter 78 % av summan för lärarlönerna, minskad med dubbla summan av tjänstepensionsavdragen.

Västerås den 31 oktober 1940.

För Styrelsen för Kommunala flickskolan i Västerås:

HJALMAR THYRESSON.
Ordförande.

/Vera Robèrt-Åkesson,
rektor vid Kommunala flickskolan.

Bilaga Arbetarinstitutets biblioteksverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får Västerås arbetarinstituts styrelse härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för år 1941 bevilja institutet ett anslag av 18.500 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet.

Från biblioteket utlämnades under förlidet år 97.779 boklån till 4.505 låntagare, vilket innebär en ökning med 2.721 boklån och 167 låntagare. Allmänhetens intresse för biblioteket är således alltjämt mycket stort. En kraftigare ökning av bibliotekets frekvens är tydligen ej möjlig till följd av lokalernas otillräcklighet. Detta förhållande måste livligt beklagas inte minst i dessa tider.

Ökningen av det begärda anslaget, kr. 500, är enbart betingat av dyrtidstillägget till bibliotekspersonalen.

Västerås den 30 oktober 1940.

Å Västerås arbetarinstituts styrelses vägnar:

AND. PERS.
Ordförande.

/Georg Leontein.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde med Västerås arbetarinstituts styrelse den 30 oktober 1940.

§ 1.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för biblioteket under år 1941:

Inkomster.

Beräknad behållning från 1940		4.000: —
Beräknat anslag från Västerås stad		18.500: —
Beräknat statsbidrag		6.000: —
	Kronor	28.500: —

Utgifter.

Avlöningar till bibliotekspersonalen	13.680: —	
Dyrtidstillägg	805: 14	14.485: 14
Inköp av litteratur		3.500: —
Inbindning och reparation av böcker		2.200: —
Lokalhyra		2.400: —
Bränsle och lyse		1.000: —
Renhållning, eldning och extra vakthållning		400: —
Trycksaker, biblioteks- och skrivmateriel		300: —
Brandförsäkringspremier		78: 30
Diverse utgifter		136: 56
Beräknad behållning vid årets slut		4.000: —
	Kronor	28.500: —

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Västerås som ovan

Georg Leontein.

Justerat:
And. Pers.

Rätt ur protokollet betygar

Georg Leontein.

Bilaga A. B. F:s biblioteksverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Angående bidrag från staden.

Undertecknad förenings styrelse anhåller härmed om utökning av stadens bidrag till biblioteksverksamheten från nuvarande 3.000: — kr. i årligt bidrag till 3.500: — kronor (Tretusenfemhundra).

Som motivering framhålla vi att den ungdomsverksamhet som bedrives i form av utlåning av ungdomslitteratur i biblioteket sedan länge avsevärt belastar

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

den övriga utlåningen till äldre låntagare, varför styrelsen ser sig nödsakad att flytta ungdomsavdelningen till annan lokal i närheten, men givetvis fortfarande behålla den under överinseende av nuvarande bibliotekspersonal.

Kommer därtill att lämpliga lokaler för studiecirklar, särskilt då ungdomscirklar, visat sig vara svårt att anskaffa, har styrelsen tänkt sig att även sådana lämpligen skulle kunna inrymmas i den nyanskaffade lokalen för bibliotekets ungdomsavdelning.

Det kan även i detta sammanhang påpekas att även stadens bibliotek har stora svårigheter med utrymmen varför någon hänvisning av låntagare dit inte heller är lämpligt.

Hänvisa i övrigt till medsända berättelser över föregående års verksamhet.

Under förhoppning om att dessa våra synpunkter beaktas till gagn för ungdomsverksamheten i staden teckna.

Västerås den 28 september 1940.

För A. B. F:s lokalavdelning:

Erik Andersson.
Ordförande.

Gustaf Sund.
Sekreterare.

Bilaga Västerås Konstförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås Konstförening, som alltsedan den 1 oktober 1931 haft förmånen att av uttaxerade medel åtnjuta ett årligt anslag å 2.500: — kr., vilket motsvarar och uteslutande möjliggjort förhyrandet av föreningens lokal i det redaktören Anders Pers tillhöriga s. k. Kullska huset, Stora gatan 44, Västerås, får härmed vördsamt hemställa att under tiden fr. o. m. den 1 oktober 1941 t. o. m. den 31 december 1946 erhålla ett till 3.000: — kr. höjt årligt anslag.

Som skäl för anslagets höjning få vi framhålla att hyran för konstgalleriet fr. o. m. den 1 oktober nästa år, då nuvarande kontrakt utgår, kommer att ökas till 3.000: — kr.

Då föreningens länge närda förhoppning att för sin verksamhet och för sina värdefulla samlingar få disponera egna lokaler ännu icke kunnat förverkligas och föreningens egna ekonomiska resurser icke medgiva utgiften för hyra, är föreningen för upprätthållandet av sin verksamhet helt och hållet beroende av det begärda anslaget.

Västerås Konstförening får därför vördsamt hemställa att drätselkammaren ville hos stadsfullmäktige utverka att föreningen för uppehållande av sin museiverksamhet tillerkännes ett årligt anslag å 3.000: — kr. att utgå från den 1 oktober 1941 t. o. m. den 31 december 1946.

Västerås den 1 november 1940.

För Västerås Konstförening:

Ruben Nyman.
Ordförande.

Erik Elowson.
Sekreterare.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Bilaga K. F. U. M.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kristliga Föreningen av Unge Män i Västerås anhåller härmed vördsamt om att för år 1941 få komma i åtnjutande av ett anslag å kr. 1.500: —, för studie- och social verksamhet.

Vi bedja att såsom motivering för denna hemställan om ett med 500: — kr. förhöjt anslag få framhålla att det nuvarande tidsläget skapat svårigheter i föreningens ekonomi. Jämsides med att omkostnaderna ha stigit och arbetsuppgifterna ökat ha svårigheter uppstått att, bland medlemmar och andra för verksamheten intresserade, insamla de medel som äro erforderliga för att kunna uppehålla arbetet.

Föreningens arbete bedrives fortfarande under stor tillslutning av manlig ungdom och jämte arbetet bland pojkar och unge män har föreningen även ett inackorderingshem för pojkar samt biträder föreningens sekreterare i arbetet för tillsyn och övervakning av villkorligt dömda eller frigivna ungdomar.

Omkostnaderna för lokalhyra, elektriskt ljus och städning uppgår till kr. 4.600: — per år, vartill kommer utgifterna för den studie-, allmänbildande och instruktivt betonade verksamheten samt för det sociala arbetet.

Vi uttrycka vördsam förhoppning om Edert tillmötesgående av denna hemställan, som vi grundat på ett verkligt behov för att ej behöva beskära arbetet. KFUM vill vara en tjänare i samhället genom sina lokaler, sitt sommarhem och den allsidigt utformade verksamhet som erbjudes de unga.

Västerås den 30 oktober 1940.

Kristliga Föreningen av Unge Män, Västerås.

Styrelsen.

Eskil Edmark. Ordf.

Erik Tunås. Sekr.

Bilaga Hälsovård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1941 och därvid anföra följande.

Lönerna enligt lönestaten hava ökat med 384 kronor, sedan förste stadsläkaren från och med 1941 uppflyttats i högre lönegrad.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Övriga löner och arvoden hava minskats med 1.400 kronor, utgörande ersättning för bostad, värme och lyse till en distriktssjuksköterska. Distriktssjuksköterskeorganisationen har under det gångna året icke hunnit genomföras. Enligt upplysningar från landstinget räknar man med, att sagda organisation skall kunna börja sin verksamhet nästkommande år.

Staden har nu fyra stadssjuksköterskor, en dispensärsköterska och en skolsköterska. En av dessa stadssjuksköterskor, syster Elin, är sjuk och erhåller sjukavlöning enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 maj 1939. En av de återstående stadssjuksköterskorna, syster Sigrid, skall pensioneras inom ett par år och lärer knappast kunna erhålla dispens eller eljest kunna påräkna att erhålla distriktssköterskeljänst. Ej heller skolsköterskan har nödig utbildning för sådan tjänst. Med stor sannolikhet kan hon emellertid beräknas få dispens under nästa eller därpå följande år. De återstående två stadssjuksköterskorna, systrarna Lilly och Helny hava erforderlig kompetens för erhållande av distriktssköterskebefattning. Dispensärsköterskan fungerar även som distriktssköterska. — Enligt gällande bestämmelser skola sju sådana befattningar tillsättas, när distriktssköterskeorganisationen är fullt utbyggd. — Nämnden har räknat med att syster Sigrid, även om hon icke kan bli distriktssköterska, dock skall till sin pensionering kunna upprätthålla sådan syssla inom ett distrikt. Henne tillkommande ersättning för mistade naturaförmåner är upptagen under ifrågavarande rubrik. Hennes lön kvarstår i lönestaten. Enär staden är skyldig att hålla distriktssköterskorna med bostad, ha kostnaderna för bostäder för fyra distriktssköterskor (systrarna Lilly och Helny samt två nyanställda) upptagits i staten. Bostadsersättning för dispensärsköterskan, vilkens arbetsuppgifter motsvara en dispensärsköterskas, är jämväl upptagen. I avbidan på dispens för skolsköterskan, är denna ännu upptagen i folkskolans stat.

Anslaget för annonsering och trycksaker föreslås sänkt med 100 kronor.

På grund av de ökade transportkostnaderna har anslaget för resor föreslagits ökat med 110 kronor till 650 kronor.

Anslagen för brandförsäkring hava överförts från 411. och 421. till 491.

Nämnden anhåller jämväl detta år om anslag för bostadsinspektion, ehuru drätselkammaren vid sin behandling av nämndens förslag till innevarande års budget varit tveksam, huruvida sådant anslag borde utgå, enär bostadsinspektion skulle utföras av de därtill särskilt utbildade distriktssköterskorna. Nämnden vill här påpeka, att det endast åligger dessa sköterskor att efterforska och rapportera missförhållanden. Bostadsinspektionens registreringsarbete, fortlöpande inspektioner, mottagande och utredning av anmälda missförhållanden, rapportering och förbättringsförslag till hälsovårdsnämnden m. m. måste handhavas av en härför särskilt utbildad bostadsinspektör eller bostadsinspektris. Även om stadsfullmäktige sedermera skulle finna det lämpligt att avstå från bostadsinspektionen så som den nu bedrives, hemställer nämnden i anslutning till drätselkammarens förenämnda yttrande, att stadsfullmäktige i vart fall i avbidan på distriktssjuksköterskeorganisationens genomförande och dess inarbetande i verksamheten ville bevilja äskat anslag för bostadsinspektion.

Anslaget för resor föreslås jämväl här höjt från 120 till 150 kronor.

I förslaget till budget för köttbesiktningsbyrån hava endast de större ändringar vidtagits, *att* slaktdjursavgifter avförts från såväl utgifts- och inkomstsidan, enär sådana avgifter tillsvidare icke skola utgå, samt *att* besikt-

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

ningsavgifterna föreslås beräknade till 13.000 kronor mot 14.000 kronor föregående år.

I övrigt hava inga ändringar företagits i budgeten.

På grund av vad som anförts får hälsovårdsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för allmänna hälso- och sjukvården under år 1941.

Västerås den 14 oktober 1940.

För hälsovårdsnämnden:

GUSTAV ANDRÉN.

/Sven Holmer.

Bilaga Planteringar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Planteringsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1941 och därvid anföra följande.

Lönerna enligt lönestaten hava ökat med 237 kronor sedan lönenämnden genom beslut den 15 mars 1940 medgivit att förrådsmannen A. Hagström från och med den 1 januari 1941 skulle uppflyttas i 26 lönegruppens 2:dra lönegrad.

Pensionerna enligt pensionsstat hava ökats med 1.238: 40 genom en nytillkommen pensionstagare.

Med hänsyn till ökade arbets- och körlöner samt höjda materialpriser hava utgifterna för löner och arvoden, underhåll av inventarier samt underhåll av planteringar höjts med 9.800 kronor, fördelat med 500 kronor å löner och arvoden, 300 kronor å underhåll av inventarier, 500 kronor å underhåll av växthus och drivbänkar, 3.000 kronor å körslor, 100 kronor till avlöning åt parkvakter, 500 kronor för underhåll av lekplatser, 500 kronor för semesterersättning åt timavlönade arbetare, 1.000 kronor för underhåll av Vasaparken och parken vid Aseas kontor, 250 kronor för underhåll av Stadsparken, 600 kronor för underhåll av kyrkogårdarna samt planteringarna vid Domkyrkan, 1.000 kronor för underhåll av planteringar utmed Hamngatan m. fl., 150 kronor för underhåll av Rudbecksparken, 500 kronor för Djäkneberget, 500 kronor för Stallhagen m. fl. samt 200 kronor för Botaniska trädgården. Utgifterna för tillsyn av fåglar i Svartån hava på grund av ökade foderpriser höjts med 200 kronor.

Anslaget för underhåll av kyrkogårdarna samt planteringarna vid Domkyrkan har höjts efter samråd med domprosten, som lovat medverka till att å kyrkogårdsnämndens statförslag upptages en utgift för ändamålet å 6.000 kronor. Resterande 100 kronor betalas av Domkapitlet.

Under rubriken nyanläggningar hava upptagits 750 kronor för fortsättning

av arbetet å trädgårdsanläggningarna i stadsträdgården och 2.500 kronor för utökning och förbättring av lekplatser. Sistnämnda belopp finnes även upptaget i årets budget men, då på grund av krisen större delen av de för lekplatser avsedda områdena begagnats för potatisodling, har under året endast använts ett ringa belopp av detta anslag. För iordningställande av stenmuren utmed östra stranden av Svartån norr om Skarpskyttebron, vilken mur genom vattnets inverkan raserats å en sträcka av omkring 50 meter, har upptagits ett belopp av 1.500 kronor. **N:o 156.** *Ang. 1941 års budget.*

Inkomsterna genom försäljning av blommor m. m. har genom höjda priser och utökning av rörelsen kunnat höjas med tillhopa 1.800 kronor varjämte ersättningen för skötsel och vård av kyrkogårdarna m. m. såsom ovan nämnts höjts med 600 kronor till 6.100 kronor.

På grund av vad sålunda anförts hemställer planteringsnämnden

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för stadens planteringar för år 1941.

Västerås den 24 oktober 1940.

För planteringsnämnden:

GÖSTA LUNDBERG.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Hamnar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1941 och därvid anföra följande.

Personalkostnaderna överensstämma med de i innevarande års stat upptagna ävenså kontorskostnader och kostnader för annonsering och trycksaker.

Anslaget för resor och transporter föreslås höjt med 100 kronor till 800 kronor på grund av de fördyrade drivmedlen. — De fasta telefonavgifterna utgå med 1.020 kronor. Anslaget har ökats till 1.200 kronor. — Med anledning dels av att hamnkontoret fått ytterligare ett rum och dels av de avsevärt ökade kolkostnaderna föreslås anslaget för värme och städning höjt från 800 till 1.300 kronor. — Provisionen å hamnavgiftsuppbörden har beräknats till 1.100 kronor mot 2.800 kronor detta år. Motsvarande sänkning har skett på inkomstsidan.

Under rubriken driftskostnader hava ändringar vidtagits beträffande föl-

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

jande anslag: kranskötare vid äldre hamnen, sänkt med 700 kronor, kranskötare vid djuphamnen, ökat med 6.000 kronor, besättningsmän å bogserbåten, ökat med 600 kronor, övriga driftskostnader för kranar i djuphamnen, ökat med 4.000 kronor samt driftskostnader för motorbåten, ökat med 200 kronor. Vad beträffar anledningen till ändringen i anslagen för kranskötare är denna att finna i den ändring av hamntrafiken, som skett under rådande tider. För närvarande går så gott som all trafiken på djuphamnen och består i stort sett endast av malm- och kolskeppning. Av samma anledning har också anslaget för underhåll av hamnmaskiner i äldre hamnen kunnat minskas med 2.400 kronor till 5.000 kronor under det att motsvarande anslag för djuphamnen ökats med 5.000 kronor till 15.000 kronor.

Anslaget för underhåll av byggnader m. m. föreslås sänkt från 15.000 kronor till 10.000 kronor. I detta budgetförslag har intet anslag för ombyggnad av kajer kunnat medtagas.

Under underhåll av maskiner och inventarier hava införts två nya poster, dels reparation av bogserbåten, 2.500 kronor, och dels underhåll av bilvågen, 500 kronor.

Av skäl som förut sagts har på inkomstsidan kranhyrorna i äldre hamnen beräknats minskade med 10.000 kronor till 25.000 kronor men kranhyrorna i djuphamnen ökade med 15.000 kronor till 135.000 kronor.

På grund av det förhållandet att den regelbundna trafiken nästan helt upphört och med den styckegodstrafiken samt då de varor, som skeppas över hamnen huvudsakligen bestå av malm, för vilken hamnavgiften är synnerligen låg, samt kol, hava inkomsterna av varor, transporterade av ångfartyg i regelbunden trafik, beräknats sänkta från 40.000 kronor till 16.000 kronor och inkomsterna av varor, transporterade av andra fartyg, beräknats sänkta från 130.000 kronor till 75.000 kronor.

Hamnavgifterna för ångfartyg hava höjts med 10.000 kronor till 75.000 kronor under det att samma avgifter för segelfartyg och pråmar sänkts med tillhopa 4.000 kronor.

Inkomsterna av andra avgifter hava beräknats höjda med 2.250 kronor.

Det förslag till budget, som hamnstyrelsen nu lägger fram, utvisar ett underskott av omkring 50.000 kronor, vilket underskott styrelsen föreslår täckt av uttaxerade medel. Om anledningen till denna brist har ovan meddelats. Till vad där sagts bör läggas, att inkomsterna av hamnavgifter för bensin och oljor, som skulle skeppats över oljekajen, helt uteblivit.

På grund av vad som ovan anförts får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för hamnarna år 1941.

Västerås den 1 november 1940.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Efter framställning från hamnstyrelsen beslöto stadsfullmäktige den 25 augusti 1938 (stfm. prot. § 136) att för anordnande av en oljehamn öster om djuphamnen ställa till styrelsens förfogande ett förslagsanslag av 87.000 kronor.

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 januari 1939 (stfm. handl. n:r 42) meddelade hamnstyrelsen, att det efter sedan anbud inkommit visat sig, att kostnaden för byggandet av kajen skulle uppgå till 77.000 kronor och för muddringen till cirka 32.500 kronor, varför sålunda de sammanlagda kostnaderna för ifrågavarande arbetes utförande komme att belöpa sig å omkring 109.500 kronor. Styrelsen sade sig icke vara beredd att inkomma med begäran om ytterligare anslag, enär den slutliga kostnadssumman med hänsyn till muddringskostnaderna icke då kunde exakt angivas. Styrelsen hemställde slutligen, att stadsfullmäktige måtte godkänna, att byggnadsarbetena likväl igångsattes.

Stadsfullmäktige beslöto bifalla styrelsens framställning (stfm. handl. n:r 55).

Då arbetena nu äro fullbordade, får hamnstyrelsen anföra följande.

Kostnaderna för de ursprungligen kontraherade arbetena, byggnad av kaj och muddring av lera, hava uppgått till 109.489 kronor 60 öre. Till dessa kostnader hava kommit de för muddring av pinnmo och sten, vilka uppgått till 33.171 kronor 87 öre. I ovan omnämnda muddringsanbud ingick nämligen endast muddring av lera. För att utföra arbetet till fastställt djup måste emellertid dels hårda pinnmolager bortmuddras och dels stora mängder sten i pinnmolagren sönderspängas och bortforslas.

Utöver nämnda kostnader hava tillkommit dels de för borrundersökningar för bestämmande av järnspåntens läge i förhållande till fasta bottnen, 1.101 kronor 58 öre, och dels de till stadens förråd för hyra av kompressor för de sprängningsarbeten, till vilka användes dykare, 1.412 kronor 50 öre.

Vid upprättandet av kostnadsförslag till oljekajen antogs, att uppfyllning av kajplan skulle kunna utföras med fyllningsmassor från grundgrävningar inom staden, varför några kostnader härför ej upptogos i förslaget. Det visade sig emellertid att lämplig fyllning, som måste vara pinnmo eller grus, ej kunde erhållas från sagda grundgrävningar utan att 5.000 kbm. fyllning måste anskaffas genom schaktning vid Karlsbergs gård. Ej heller beräknades några kostnader vare sig för material och verktyg, smides- och svetsningsarbete m. m. i samband med spåntkajens avslutning eller för dessa avslutningar vid kajens båda ändar, som måste ske för att icke kajfyllnaden vid hård sjö skall sköljas bort. Avslutningarna hava uppförts vinkelrätt emot kajen och till en sammanlagd längd av 24 meter. De arbeten, för vilka sålunda beklagligtvis kostnaderna icke beräknats, hava belöpt sig på tillhopa 24.501 kronor 60 öre.

Till dessa ökade kostnader komma jämväl de för kajens avgrusning, för anordnande av förtöjningsanordningar m. m., för vilka delvis visst belopp beräknats, vilket emellertid på grund av nödvändiga ändringar i konstruktionen visat sig icke förslå. De nu beräknade kostnaderna för återstående arbeten äro 10.322 kronor 85 öre.

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

På grund av vad som sålunda anförts får hamnstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för utförande och färdigställande av oljekajen vid djuphamnen bevilja tilläggsanslag om tillhopa 93.000 kronor.

Västerås den 20 oktober 1939.

För hamnstyrelsen:

CARL HELLSTRÖM.

/Sven Holmer.

Bilaga Lantegendomsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för renhållningsverk, svingård, lantegendomar under eget bruk samt skogar under år 1941 samt därvid anföra följande.

Renhållningsverket.

Lönekostnaderna hava minskat med 675 kronor sedan föregående år enär en arbetare i 4. lönegraden pensionerats samt hans ersättare åtnjuter lön enligt 1. lönegraden.

Pensioner enligt pensionsstaten ha ökats med 1.507 kronor beroende på att f. d. renhållningsarbetaren A. V. Karlsson under år 1940 tillerkänts pension samt änkan Lovisa Andersson avlidit under året.

Kostnaderna för värme hava på grund av höjda bränslepriser ökats med 200 kronor. På grund av fördyrade omkostnader och höjda priser å förbrukningsartiklar hava kostnaderna för extra arbetare och gatusopning ökats med 2.000 kronor, torvmull med 500 kronor, bensin och smörjoljor med 2.500 kronor, utfodring av hästar med 800 kronor samt lokalkostnader med 200 kronor. Av samma orsaker hava kostnaderna för underhåll av seldon m. m. ökats med 50 kronor, för automobiler med 1.500 kronor samt beklädnadspersedlar med 200 kronor. Kostnaderna för underhåll av övriga inventarier ha däremot kunnat minskas med 300 kronor. För inköp av gengasaggregat m. m. enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 september 1940 har upptagits ett belopp å 7.500 kronor.

På grund av ökad hämtning av sopkärl har inkomsten av hämtningsavgifterna höjts med 2.000 kronor.

Svingård.

På grund av avtalsenligt höjda avlöningar har kontot härför ökats med 500 kronor varjämte på grund av prisstegringar kostnaderna för inköp av

kraftfoder höjts med 4.000 kronor. Kostnaderna för inköp av smågrisar har på grund av minskat behov reducerats med 500 kronor. N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

Inkomsterna för fläsk hava med hänsyn till höjda försäljningspriser ökats med 4.000 kronor.

Lantegendomar.

Enär f. d. lantarbetarna K. A. Ericsson och K. A. Wall under år 1940 tillerkänts pension med vardera 957 kronor ha kostnaderna för pension enligt pensionsstat ökats med ifrågavarande belopp. Kostnaderna för olycksfallsförsäkring ha, då tidigare anslag visat sig otillräckligt, höjts med 100 kronor. Bostadsförmåner för förvaltaren och bokhållaren ha minskats med 230 kronor, enär ett av förvaltaren tidigare disponerat rum numera icke förhyres av denne.

På grund av höjda avlöningar samt ökade varupriser hava driftskostnaderna ökats med tillhopa 6.100 kronor, vilken ökning fördelar sig på följande utgiftsposter: arbetareavlöningen 5,000 kronor, fodervaror till ladugården 400 kronor, förbrukningsmaterial och diverse 500 kronor samt avverkningskostnad för ved 200 kronor. Underhållskostnaderna hava av ovan angivna skäl höjts med för byggnader 1.000 kronor, skoning av hästar 100 kronor samt fordon och redskap 1.000 kronor. Kostnaderna för övriga inventarier hava ökats med 1.800 kronor sedan stadsfullmäktige genom beslut den 26 september 1940 beviljat anslag för inköp av ett gengasaggregat för jordbrukstraktor.

Inkomsterna för försäljning av jordbruksprodukter, utförda arbeten samt hyror och arrenden hava med hänsyn till ökade försäljningspriser samt nyuthyrning av vissa byggnader och utarrendering av större antal potatislotter ökats med tillhopa 11.784 kronor.

Skogar.

På grund av höjt arvode åt jägmästare samt ökade kostnader för skogsodling m. m. hava utgifterna ökats med 355 kronor. Höjda virkes- och bränslepriser hava medfört en inkomstökning av 800 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för stadens renhållningsverk, svingård, lantegendomar under eget bruk samt skogar under år 1941.

Västerås den 25 oktober 1940.

För lantegendomsnämnden:

GUST. KARLSSON.
Vice ordf.

/Gunnar Ekberg.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Bilaga Gasverksstyrelse.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för vatten-, avlopps- samt gas- och elektricitetsverken under år 1941 och därvid anföra följande.

TEKNISKA VERKENS GEMENSAMMA FÖRVALTNING.

Under rubriken Övriga löner och arvoden har dels anslaget för extra kontorshjälp höjts med 1.100 kronor och dels ett helt nytt anslag å 4.800 kronor upptagits för extra avläsning. Dessa merutgifter äro beroende av det ökade kontorsarbete och de oftare förekommande avläsningarna, som tidsläget medför.

En felaktig uppdelning av kontorskostnaderna samt kostnaderna för annonsering och trycksaker har rättats till. Summan av dessa utgifter har måst höjas med 1.500 kronor. Ävenså har anslaget för telefon höjts med 700 kronor. Anledningarna till dessa förhöjningar äro att finna i det nödtvungna samarbetet med de statliga kommissionerna. Under 212 har jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 18 december 1939 införts 1941 års amortering å en ny kontorsmaskin.

VATTENLEDNINGSVERKET.

Underhållskostnaderna för ledningsnät och brandposter ha på grund av nätets större omfattning och de ökade materialpriserna höjts med 4.000 kronor till 50.000 kronor. Av stadsfullmäktige den 28 mars 1940 beviljade 8.000 kronor för anläggande av nya brunnar samt del av det av stadsfullmäktige den 26 sistlidne september månad anslagna beloppet för vatten-, avlopps- och gasledningar i Katrinelundsvägen, 4.400 kronor, har här införts. Återstående del av sistnämnda anslag har påförts gasverkets samt avloppsledningars och reningsverkets underhållskonton.

Kundförluster hava höjts beträffande samtliga verk på grund av förmodad stegring i dyrtiden med därmed följande betalningssvårigheter.

Utgiften för inköp av mätare har minskats med 7.000 kronor, enär en fortsatt minskning i byggnadsverksamheten kan förväntas.

Av samma anledning hava inkomsterna av vattenavgifter höjts med endast 8.400 kronor till 387.700 kronor.

GASVERKET.

Anslagen för tillsyn av ledningsnät och installationer samt för ombyte av mätare föreslås höjda med tillhopa 2.500 kronor. Under innevarande år har tillsynen icke kunnat skötas fullständigt löpande. Det är avsett att denna under det kommande året skall bedrivas intensivare.

För inköp av gaskol och ved föreslår styrelsen 487.700 kronor. Styrelsen har vid beräkning av detta belopp utgått ifrån de nu gällande priserna och har icke funnit anledning att ytterligare höja detta anslag. — Kostnaderna för gas från reningsverket, 22.800 kronor, motsvaras av samma summa på reningsverkets inkomstsida. — Enär gasverket numera använder mälarvatten har anslaget för vatten kunnat sänkas från 4.000 till 1.000 kronor.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

De utan tvekan vanskligaste posterna att fastslå äro de beträffande inkomst av koks och tjära samt av enskild gasförbrukning. Styrelsen har utgått från ett något lägre kokspris än det nu rådande, enär detta nu synes relativt högt. Likväl hava inkomsterna av denna försäljning beräknats giva 37.500 kronor mera än innevarande år. Såsom grund för beräkning av inkomsterna av den enskilda gasförbrukningen har styrelsen lagt ett pris av 20 öre per kubikmeter gas upp till den av stadsfullmäktige tidigare fastställda gränsen och ett pris därutöver av 25 öre per kubikmeter. I vad angår motiven till detta beräkningssätt hänvisar styrelsen till en till stadsfullmäktige denna dag avlåten skrivelse beträffande sänkning av gaspriset m. m.

ELEKTRICITETSVERKET.

Under driftskostnader har energiavgiften till statens kraftverk upptagits till 419.000 kronor mot 405.000 kronor innevarande år. De ökade utgifterna bero dels på ökad strömförbrukning och dels på ökade inköpspriser. Dessa senare regleras, såsom förut meddelats, av kontrakt, innehållande klausul om höjt pris vid höjda kolkostnader. Förhöjningen av energiavgiften motsvaras i någon mån av ökade inkomster av enskild strömförbrukning, vilka inkomster dock icke beräknats ökade med mer än 4.900 kronor till 1.193.900 kronor.

Anslaget för omläggning till växelström föreslås höjt med 20.000 kronor till 80.000 kronor. Styrelsen anser det önskvärt att snabbare kunna amortera de hittills uppkomna kostnaderna för sagda omläggning.

AVLOPPSLEDNINGAR OCH RENINGSVERK.

På skäl som ovan under rubriken Elektricitetsverket anförts ha jämväl här anslagen för tillsyn höjts, i förevarande fall från 13.000 till 16.500 kronor. — För muddring och bortfraktning av avfall har upptagits 4.000 kronor mot 13.500 kronor detta år. En del muddring, bl. a. i Lillån, återstår ännu att utföra.

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 29 augusti 1940 upptages under rubriken Underhållskostnader kostnaderna för bräddavlopp vid Mälaren, 9.200 kronor.

Under åberopande av vad som sålunda anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för vatten-, avlopps-, gas- och elektricitetsverken år 1941.

Västerås den 28 oktober 1940.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anslutning till sitt förslag till utgifts- och inkomststat för nästkommande år får vatten- och gasverksstyrelsen hemställa, att för år 1941 liksom för föregående och innevarande år stadsfullmäktige måtte anvisa ett anslag å 40.000 kronor för nya serviser och diverse mindre anläggningar.

Härjämte hemställer styrelsen, att för berörda ändamål liksom jämväl föregående och innevarande år få använda det överskott, som uppstår genom inflytande anslutningsavgifter i de fall, där ledningar redan finnas anlagda och några nya anslag för dylika ej erfordras. Med hänsyn tagen till vad som i denna fråga yttrats i stadsrevisorernas sista berättelse föreslår styrelsen, att det belopp, som sålunda får användas, bestämmes till högst 10.000 kronor.

Västerås den 28 oktober 1940.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

Bilaga Badhusstyrelse.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för stadens kall- och varmbadhus under år 1941 och får styrelsen anföra följande:

A. *Kallbadhuset.*

För att badhuset fortfarande skall kunna tjäna sitt ändamål är nödvändigt företaga en större reparation. Styrelsen har därför införskaffat ett kostnadsförslag, som härmed bilägges, slutande på en summa av kronor 16.200: —. Efter denna reparation torde driften fortfarande kunna uppehållas, då vattnets beskaffenhet numera icke bör lägga hinder i vägen och stadens befolkning har tillgång till ett närbeläget sol- och friluftsbad.

Emellertid vill styrelsen såsom de senaste två åren och särskilt nu på grund av de höga reparationskostnader, som erfordras, och med hänsyn till den allt fortfarande ringa badfrekvensen, ifrågasätta, huruvida driften vid kallbadhuset härefter bör upprätthållas.

B. *Varmbadhuset.*

Genom kollektivavtal av den 16 mars 1940 mellan stadens badhusstyrelse å ena sidan och svenska kommunalarbetareförbundet å andra sidan, har överenskommelse träffats, att avlöningar till å fast stat icke anställd personal skall utgå endast i fast lön och således utan provision å försålda badbiljetter.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Denna provision har således inarbetats i den fasta lönen i enlighet med här åtföljande förslag till lönestat för år 1941.

Ehuru vissa utgiftsposter överstiga de i årets stat fastställda beloppen, har inbesparingar, där så kunnat ske, gjorts å andra anslagskrav, så att utgiftssumman i det allra närmaste sammanfaller med staten för innevarande år. Trots denna sparsamhet har styrelsen icke kunnat beräkna inkomsterna till sådant belopp, att de täcka summa utgifter.

Västerås den 21 oktober 1940.

På badhusstyrelsens vägnar:

THEOFIL ÖBERG.

/B. Falk.

Bilaga Brandverk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1941 och därvid anföra följande.

Lönerna enligt lönestat hava sänkts med 462 kronor, enär en ordinarie brandman i högsta lönegraden avgått under året och avlöningen åt hans ersättare utgår enligt första lönegraden.

Jämlikt lönenämndens beslut den 8/10 1940 har brandmannen A. G. T. Medin uppflyttats till III lönegraden av 25 lönegruppen. Ökningen av utgifterna för bostadsförmåner är beroende på att en ogift brandman beretts bostad i brandkårens logement mot en årshyra av 180 kronor.

På grund av fördyrade levnadskostnader har ansetts att anslaget för avlöning av sjuk- och semestervikarier bör höjas med 200 respektive 300 kronor.

Pensionerna enligt pensionsstat hava höjts med 2.316 kronor, beroende på att brandmannen E. L. Rask jämlikt lönenämndens beslut den 14/2 1940 sedan den 1 mars samma år åtnjuter pension med 2.556 kronor pr år. Tornväktaren C. E. Eriksson har avlidit under året varigenom honom tillerkänd pension, 240 kronor pr år, bortfaller.

Anslaget för beklädnad av brandmännen har höjts från 4.980 till 6.550 kronor, beräknat efter 250 kronor pr år och brandman i stället för nu utgående 190 kronor. Genom förfrågningar har inhämtats, att beklädnadspersedlar i den mån sådana stå att erhålla undergått en prisstegring, vilken i genomsnitt kan beräknas till 50 % å föregående års priser. Skulle den föreslagna höjningen ur beklädnadsanslaget visa sig otillräckligt ämnar brandstyrelsen senare hemställa om tilläggsanslag för detta ändamål.

Utgifterna för inköp av material för skomakareverkstaden bortfalla, enär rörelsen, då någon i skomakeriarbete kunnig brandman numera icke finnes anställd vid kåren, är nedlagd.

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

På grund av betydligt höjda priser å förbrukningsartiklarna hava utgifterna för bensin och smörjoljor höjts med 800 kronor, rökskyddsmaterial med 200 kronor samt värme med 1.000 kronor.

Underhållskostnader för brandtelegraf och övriga inventarier i nuvarande brandstationen hava sänkts med tillhopa 400 kronor, då i avbidan på byggandet av ny brandstation endast de nödvändigaste reparationsarbetena utföras.

Under rubriken kapitalökningar har för anskaffning av diverse inventarier upptagits ett belopp av 3.713 kronor, av vilket belopp 2.980 kronor är avsett för inköp av 500 m. brandslang med tillbehör, 650 kronor för syrgasapparat med gastub samt 183 kronor för tvenne CO-filter.

Genom nedläggning av skomakareverkstaden samt minskning i arbetet å smidesverkstaden hava de löpande inkomsterna reducerats med 1.600 kronor.

I övrigt äro såväl inkomster som utgifter upptagna i likhet med föregående budget.

Brandstyrelsen hemställer sålunda

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för stadens brandväsen för år 1941.

Västerås den 22 oktober 1940.

För brandstyrelsen:

JOHAN SVENSSON.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Magistrat.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för magistraten och rådhusrätten samt för kronouppbörds- och exekutionsväsendet för år 1941 och därtill anföra följande.

Beträffande magistraten och rådhusrätten.

Sedan magistraten inhämtat, att dyrtidstillägg för magistratens befattningshavare kommer att upptagas i ett särskilt anslag för stadens samtliga befattningshavare, har i statförslaget icke upptagits något belopp härför.

Anslaget för beredande av semester åt borgmästaren och rådmännen har höjts med 250 kronor. Magistraten har ansett, att arvode åt semestervikarie i likhet med vad fallet är i andra med Västerås jämförbara städer bör utgå med 500 kronor för månad.

Anslaget för kontorskostnader, vilka för innevarande år upptagits till 1.200 kronor, har visat sig vara otillräckligt. I följd härav har i statförslaget denna post höjts med 300 kronor till 1.500 kronor. Av samma anledning har posten "telefon" höjts till 1.000 kronor.

Anslagen för värme och lyse hava av kända orsaker höjts med resp. 700 kronor till 1.700 kronor och 200 kronor till 600 kronor.

Beträffande kronouppbörds- och exekutionsväsendet. N:o 156.

Anslaget för extra biträden å kronouppbördskontoret har i statförslaget höjts med 2.000 kronor till 6.500 kronor. Denna höjning har föranletts dels av den ökning av kostnaderna för utskrivning av debetsedlar, som blivit en följd av den särskilda värnskatten och dels av behov av löneförstärkning åt vissa allt för lågt avlönade extra biträden. Ökningen av kostnaderna för utskrivandet av debetsedlar har beräknats till 1.000 kronor. Å kronouppbördskontoret äro för närvarande anställda fyra extra biträden. Lönen till två av dessa, som beredas arbete hela året, utgår med 125 kronor i månaden. Magistraten har ansett, att dessa biträdens löner böra höjas till 150 kronor i månaden. För de två övriga extra biträdena utgår lön med 75 kronor i månaden. Lönerna till dessa biträden, av vilka det ena har anställning året om och det andra under omkring halva året, har magistraten ansett skäligen icke kunna bestämmas lägre än till 100 kronor i månaden. Omförmälda löneförhöjningar belöpa sig till 1.000 kronor. *Ang. 1941 års budget.*

Anslaget för extra biträden vid uppbörd har med hänsyn till den nytillkomna uppbörden av värnskatt höjts med 500 kronor till 1.550 kronor.

Magistraten har funnit behov föreligga av ett särskilt anslag å 2.400 kronor för lön åt en extra exekutor och åberopar härutinnan, vad stadsfogden i bilagda skrivelse anfört.

Anslaget för kontorskostnader, vilka för innevarande år upptagits till 600 kronor, har visat sig vara otillräckligt. I följd härav har i statförslaget nämnda kostnader höjts med 150 kronor till 750 kronor.

Med hänsyn till att planer äro å bane att anskaffa nya lokaler för kronouppbördsverket, har anslaget för hyra av lokal för kronouppbördskontoret höjts med 1.300 kronor till 2.200 kronor.

Anslaget för distribution av debetsedlar har med hänsyn till värnskattedebetsedlarna höjts med 100 kronor till 950 kronor.

På grund av staden tillkommande ersättning för debitering av värnskatt har inkomstposten debetsedelslösen och provision å landstingsmedel ansetts kunna höjas med 1.200 kronor till 16.200 kronor.

Sedan stadsfullmäktige den 29 februari 1940 beslutat att från och med den 1 januari 1940 inrätta en ordinarie befattning som kvinnligt kontorsbiträde av I klass å stadsfogdekontoret samt att med ändring av tidigare beslut i fråga om stadsfogdens avlöningsförhållanden stadga skyldighet för denne att av sina sportler å tjänsten årligen till stadskassan inleverera ett ytterligare belopp, svarande mot den högsta lön, som enligt stadens nu gällande löneregelmente utgår till kvinnligt kontorsbiträde av II klass eller 2.967 kronor, har Kungl. Maj:t den 12 april 1940 fastställt stadsfullmäktiges beslut, i vad detsamma innehölle bestämmelser om skyldighet för stadsfogden att inleverera sportler till stadens kassa. Inkomstposten "Stadsfogdens sportler" har i enlighet härmed höjts till 8.507 kronor.

I övrigt torde vidtagna ändringar i förslaget till stat icke tarva särskild motivering.

Västerås rådhus den 24 oktober 1940.

På magistratens vägnar:

OLOV RYLANDER.

/Gustaf Wetterling.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Bilaga Polis.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1941 och därvid anföra följande.

Lönerna enligt lönestat hava ökats med 3.135 kronor från 261.027 till 264.162 kronor av följande anledningar.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 25 april 1940 har poliskommissarien H. Stahre uppflyttats från 39 till 41 lönegruppen med placering i sistnämnda lönegrupps 2 lönegrad.

I särskild skrivelse har polisnämnden hemställt om inrättande av ytterligare en befattning som överkonstapel vid stadens poliskår med placering i 32 lönegruppen, varför inalles 6 överkonstaplar upptagas i årets stat.

Övriga förändringar äro beroende på *dels* att fyra befattningshavare under året slutat sin anställning vid kåren, därav två med pension, och *dels* att lönenämnden genom beslut den 8 oktober 1940 medgivit uppflyttning i högre lönegrad av följande befattningshavare, nämligen G. A. Carlsson och Uno Rydén till 27: IV, Paul Österberg till 27: III samt Bertil Eriksson i 27: II.

En tjänst som ordinarie kontorsbiträde å poliskammaren har upptagits i staten och har särskild framställning om tjänstens inrättande gjorts.

Anslaget för arvode åt vikarie under polismäns semester och tjänstledighet har höjts med 1.680 kronor enär avlöningen till vikarie i likhet med innevarande år bör utgå med 240 kronor pr månad.

Då spritpolisens arbete numera fullgöres av kriminalpolisen utgår anslaget för vikarie för spritpolisens biträde.

Sedan länsstyrelsen till den 1/7 1941 uppsagt avtalet om hållande av reservpolis har anslag för arvode åt en polisman upptagits med 150 kronor för tiden 1/1—30/6 1941.

Då tvenne konstaplar vunnit tillträde till den överkonstapelskurs vid statens polisskola, som avslutas i maj 1941 samt det kan beräknas, att tvenne konstaplar kunna vinna inträde vid en liknande kurs, som påbörjas i september 1941 har polisnämnden, då behov av befälsutbildad personal föreligger, beräknat anslag för tvenne vikarier under år 1941 med en månadslön av vardera 240 kronor. Av samma anledning har stipendiet beräknats till 624 kronor.

Anslaget för extra skrivhjälp å polismästarens expedition har sänkts till 1.000 kronor, varjämte ifrågasatt ersättning åt poliskommissarie Stahre för mistade sportler bortfaller.

Pensioner hava ökats från 36.993 till 44.484 kronor därigenom, att överkonstapeln E. M. Andersson och J. E. Weimer, poliskonstapeln J. A. Jonsson samt poliskonstapeln Qvibergs änka och barn under året erhållit pension. Överkonstapeln Viktor Karlsson har avlidit under 1940, men har hans efterlämnade änka tillerkänts en årlig pension av 921 kronor.

På grund av betydligt ökade såväl tygpriser som skräddarlöner har beklädnadsanslaget ansetts böra höjas från 235 till förslagsvis 300 kronor för varje befattningshavare med rätt till dylikt anslag, vilket medfört, att totalkostnaden ökats från 13.630 till 17.700 kronor. Skulle sistnämnda belopp visa

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

sig otillräckligt, ämnar polisnämnden senare hemställa om tilläggsanslag för detta ändamål.

Anslaget för biltransporter har sänkts till 2.000 kronor medan kostnaderna för telefon höjts med 500 kronor till 2.850 kronor.

På grund av socialstyrelsens värmeklausul ha hyrorna för statspolisens samt poliskammarens och kriminalpolisens lokaler höjts med 200 respektive 500 kronor. I sistnämnda summa ingår emellertid även hyresbeloppet för det rum, som tidigare disponerats av taxeringsassistenten, men nu användes av kriminalpolisen.

På grund av betydligt ökade bränslekostnader ha utgifterna för uppvärmning av ordningspolisens lokaler höjts med 1.000 kronor.

Kostnaderna för underhåll av inventarier hava minskats med 500 till 3.500 kronor.

För inköp av en personautomobil för polisverkets räkning har under kapitalökningar upptagits ett belopp av 3.500 kronor och har anslag härför genom särskild framställning begärts hos stadsfullmäktige.

Inkomsterna för hållande av reservpolis hava på ovan anförda skäl sänkts från 2.360 till 1.475 kronor. varjämte inkomsterna för beklädnad och diverse samt lokalkostnader m. m. på grund av prisstegringar beräknats till 2.100 respektive 3.200 kronor mot förutvarande 1.645 och 2.988: 26 kronor.

Inkomsten av polismästarens och stadsfiskalens sportler har höjts med 300 kronor.

I övrigt äro såväl utgifter som inkomster oförändrade.

Polisnämnden hemställer alltså

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för polisväsen och fångvård under år 1941.

Västerås den 16 oktober 1940.

För polisnämnden:

THEOFIL ÖBERG.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Pensionsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Pensionsnämnderna i Västerås, S:t Ilians och Lundby få härmed avgiva förslag till utgifts- och inkomststat för år 1941 och därvid anföra följande.

De begärda anslagen äro samtliga, utom anslaget till arvode åt manliga skrivbiträdet och registerföraren, lika med de för innevarande år beviljade. Beträffande sagda biträde och registerförare, har han hos nämnden hemställt

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

om högre arvode. Nämnden har enhälligt ansett en förhöjning av arvodet med 300: — kronor rimligt och skäligt med hänsyn till ökningen av det expeditionella arbetet.

Ifråga om anslaget för bidrag till tilläggspensioner och barnbidrag har detta fastställts efter inhämtande av Kungl. Pensionsstyrelsens yttrande, som bifogas i avskrift.

Västerås den 22 oktober 1940.

För pensionsnämnderna:

AXEL NORÉN.
v. ordförande.

Bilaga Byggnadsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna förslag till stat för 1941 och i anslutning härtill anföra.

Posten löner enligt lönestat uppgår till 30.633 kronor mot 22.833 kronor i årets stat, huvudsakligen beroende på att stadsarkitektbefattningen och mätningsingenjörstjänsten uppförts i lönestaten. Byggnadschefen-stadsingenjören och förste assistenten torde däremot få föras på byggnadskontorets stat. Under rubriken Övriga löner och arvoden på byggnadsnämndens stat har i stället upptagits stadsingenjörskontorets till hälften beräknade andel i byggnadschefens och förste assistentens löner, varjämte här även upptagits anslag för biträdande stadsarkitekt i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut. För extra biträden har beräknats ett belopp av 8.600 kronor, varvid må anmärkas, att i detta belopp ingår det tidigare anslaget med 5.000 kronor till biträde för stadsplanearbete. Återstående 3.600 kronor har avsetts till avlöning åt ett nu anställt biträde å stadsingenjörskontoret, som i fortsättningen beräknas kunna utföra en del arbete även på byggnadskontoret. På inkomstsidan har därför upptagits byggnadskontorets till 1.800 kronor beräknade andel i denna kostnad. Anslaget till semesterarvoden har kunnat utgå, enär inom förvaltningen kompetenta vikarier beräknas kunna erhållas med skyldighet att utan särskild ersättning tjänstgöra under semester. Beträffande utgifterna i övrigt må anföras, att ett anslag om 2.000 kronor för stadsplanemodeller upptagits i staten. Det har nämligen ansetts viktigt, att under det kommande stadsplanearbetet ha möjligheter att i vissa fall utarbeta stadsplanemodeller. Det tidigare anslaget om 23.000 kronor för triangelmätning behöver vidare icke upptagas i staten. Sammanlagt har under årens lopp anslagits 100.000 kronor för detta ändamål och härav återstår fortfarande odisponerat cirka 14.000 kronor. Denna återstående summa beräknas förslå till att avsluta arbetet med triangelmätningen. Slutligen har under kapitalökningar upptagits ett anslag om 2.000 kronor för nyanskaffning av inventarier, detta med hänsyn till att stadsarkitekten skall erhålla särskilt kontor, till vilket inventarier måste anskaffas.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Beträffande inkomsterna har byggnadsnämnden med hänsyn till den minskade byggnadsverksamheten icke räknat med större belopp än 10.000 kronor i avgifter för förrättningar samt protokollslösen mot i årets stat upptagna 15.000 kronor.

Med åberopande av det sålunda anförda får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville fastställa staten för 1941 i överensstämmelse med vad byggnadsnämnden föreslagit.

Västerås den 23 oktober 1940.

För byggnadsnämnden:

GUNNAR HEDENSTRÖM.

/Thjelvar Hedberg.

Bilaga Sundinska fonden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål får härmed överlämna bilagda redogörelse för fondens tillgångar den 1 januari 1940, dess inkomster under år 1940, dess utgifter för tiden 1/1—14/10 1940 samt dess beräknade utgifter för den återstående delen av året.

De faktiska utgifterna för tiden 14/10—31/12 1940 överensstämma med de beräknade med undantag av att endast 329 mått ved mot beräknade 330 utdelas under hösten, varför summa utgifter skall minskas med 24 kronor 92 öre till 17.024 kronor 40 öre. Årets utgifter hava sålunda överskridit inkomsterna med 3.351 kronor 61 öre. Denna brist täckes, i enlighet med stadsfullmäktiges beslut vid behandling av innevarande års budget, av kapitaliserade räntemedel 15.438 kronor 72 öre.

Nämnden har icke anledning att räkna med vare sig att inkomsterna under år 1941 komma att öka eller att vedkostnaderna, vilka utgöra de huvudsakliga utgifterna, komma att minska. Nämnden har således all anledning förmoda, att en brist om mer än 3.000 kronor jämväl år 1941 kommer att uppstå, vilken brist måste täckas av de kapitaliserade räntemedlen. Under sådana omständigheter och då testator föreskrivit, att understöd helst bör utgå i form av ved, finner nämnden det lämpligt, att från den Sundinska donationsfonden under år 1941 icke såsom hittills skall utgå bidrag till Arbetsstugan med 1.000 kronor, till Barnhemmet för flickor med 500 kronor och till Natthärbärget med 600 kronor utan att dessa institutioner på annat sätt bli tillgodosedda. Den beräknade bristen under år 1941 skulle på så sätt hållas nere vid omkring 1.200 kronor.

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

På grund härav får nämnden föreslå stadsfullmäktige, att donationsfondens avkastning under år 1941 i huvudsak endast användes för understöd i form av viss mängd fri ved.

Västerås den 23 oktober 1940.

För nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål:

ALB. LUNDKVIST.

/Sven Holmer.

Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Tillgångar den 1 januari 1940:

Fordran av Västerås stad:		
mot 5 % ränta, andel i 1932 års lån, kapital		91.236: 73
mot 3 % ränta, andel i 1935 års lån, kapital		862: 60
Innestående medel å kapitalräkning i AB. Jordbrukarbanken à 2 % ränta, kapital	17.900: 67	
ränta	15.438: 72	33.339: 39
Fondens fastighet, Västra kvarteret n:r 146 (Lovisa 3)		60.000: —
Andel i fondernas gemensamma behållning, ränta		939: 90
	Kronor	186.378: 62

Inkomster under år 1940:

1932 års lån:		
1:sta halvårets ränta å 91.236: 73 à 5 %	2.280: 92	
2:dra „ „ å 87.994: 07 à 5 %	2.199: 85	4.480: 77
1935 års lån:		
1940 års ränta å 862: 60 à 3 %		25: 88
Kapitalräkning i AB. Jordbrukarbanken:		
Ränta för tiden 1/1—6/5 å 34.279: 29 à 2½ %	299: 94	
„ „ 7/5—30/6 å 12: 91 à 3 %	—: 06	
2:dra halvårets ränta å 3.255: 57 à 3 %	48: 83	
Ränta för tiden 1/8—31/12 å 279: 09 à 3 %	3: 48	352: 31
1940 års lån:		
½ års ränta pr 5/11 1940 å 34.266: 38 à 4¾ %		813: 83
1940 års avgift för Sundinska husets övertagande av staden		8.000: —
	Kronor	13.672: 79

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Utgifter för tiden 1/1—14/10 1940:

Natthärbärget		350: —	
Västerås stads renhållningsverk för ved		6.326: 40	
Sjukvårdsbidrag till:			
Emma Bergström	90: —		
Frans L. Stedt	60: —	150: —	
Bokföringsböcker o. d.		58: 61	
Annonser		10: 71	
Arvode		50: —	6.945: 72

Tillkommer för återstående del av året, förslagsvis:

Arbetsstugan	1.000: —	
Barnhemmet för flickor	500: —	
Natthärbärget	250: —	
Vedinköp, 330 lass à 24: 92	8.223: 60	
Kontantbidrag	30: —	
Förvaltningskostnader	50: —	
Annonser	50: —	10.103: 60
	Kronor	17.049: 32

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 14 oktober 1940.

OSCAR ARNSTORP.

Bilaga Arbetsstuga.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås arbetsstuga får härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige i överensstämmelse med bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för år 1941 behagade bevilja arbetsstugan ett anslag av 4.500 kr., vilket belopp med 500 kr. överskjuter det anslag som utgått för innevarande år.

Förslag till stat för Västerås arbetsstuga år 1941.

INKOMSTER:

Försäljning av barnens arbeten, (förslagsvis)	Kr.	1200: —
Från Werkelins fond	„	550: —
Anslag från staden	„	4500: —
Av besparade medel	„	565: —
	Kronor	6815: —

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

UTGIFTER:

Omkostnader.				
Lyse, värme, tvätt m. m.			Kr.	950: —
Materialier.				
Diverse slöjdmaterialier			„	850: —
Hushållet.				
Diverse matvaror m. m.			„	1500: —
Löner till personalen.				
Fröken Andersson	Kr.	1750: —		
Fru M. Nilsson	„	800: —		
Fru Sundqvist	„	640: —		
Hyresbidrag till fru Sundqvist	„	325: —	„	3515: —
			Kronor	6815: —

Västerås den 24/10 1940.

För Västerås arbetsstuga:

EM. GRANÉR.

Bilaga Fornminnesföreningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt Stadsfullmäktiges i Västerås beslut har Västmanlands Fornminnesförening av Västerås stad fr. o. m. 1931 tilldelats årliga anslag till förkovran och vård av föreningens museer i Västerås, nämligen länsmuseet i Slottet och friluftsmuseet vid Vallby. Anslagen ha under vartdera av åren 1931—1939 varit 3,000: — kronor, under det att för innevarande år, 1940, 4,000: — kronor anslagits. Det är med största tacksamhet, som fornminnesföreningen mottagit dessa anslag, och icke minst är föreningens tacksamhet stor för det höjda anslag, som föreningen i år fått mottaga. Denna av Västerås stad lämnade ekonomiska hjälp har varit särdeles betydelsefull för att icke säga nödvändig för föreningens verksamhet. Föreningen anser sig nödsakad att härmed anhålla om ett anslag även för året 1941 och får därför hemställa, att Drätselkammaren måtte av Stadsfullmäktige utverka ett understöd på 4,000: — (fyratusen) kr. från Västerås stad att under år 1941 på samma villkor, som för föregående anslag stipulerades, tilldelas Västmanlands Fornminnesförening för förkovran och vård av föreningens till Västerås stad förlagda institutioner.

Till stöd för denna hemställan vill Västmanlands Fornminnesförening anföra följande:

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Fornminnesföreningens påräkneliga inkomster utgöras huvudsakligen av avkastningen utav den av s. k. lotterimedel bildade lönefonden och anslag från Västmanlands läns landsting, vilka åtgå till avlönandet av intendent och vaktmästare, samt av medlems- och inträdesavgifter, hyran för kaférörelsen och ev. behållning av fester o. dyl. på Vallby friluftsmuseum. Dessa inkomster äro emellertid ingalunda stora och därtill i stor utsträckning osäkra. Under nuvarande förhållanden kan föreningen icke i nämnvärd grad lita till den enskilda offerviljan. Fornminnesföreningen måste därför tyvärr alltjämt konstatera, att dess ekonomiska ställning är svag och icke möjliggör en verksamhet, som fullt motsvarar föreningens kulturminnesvårdande uppgifter och de krav av skilda slag, som i allt större utsträckning av såväl myndigheter som enskilda ställas på densamma. Föreningen nödgas därför sätta sitt hopp därtill, att Västerås stad även i fortsättningen lämnar sitt värdefulla och kraftiga stöd åt föreningens i staden befintliga institutioner och att detta stöd icke förminskas. Denna begäran och förhoppning vill fornminnesföreningen motivera med att länsmuseet med därtill hörande arkiv och bibliotek och Vallbymuseet, oaktat de äro centralmuseer för hela länet, helt naturligt lättast kunna utnyttjas av invånarna i Västerås. I dessa institutioner har samlats och samlas alltfort material belysande också Västerås stads historia, ett material, som utan överdrift kan sägas vara av oskattbar betydelse för kunskapen om det gamla Västerås. Museerna anlitas och besökas i stigande utsträckning av såväl forskare som intresserad allmänhet. Särskilt glädjande äro de många besöken av skolklasser. För dessa liksom för andra studiegrupper, deltagare i turistresor etc. anordnas förevisningar utan särskild avgift. För att museerna skola vara lätt tillgängliga för alla, är inträdet till Vallbymuseet fr. o. m. den tid, då årligt anslag beviljades av Västerås stad, fritt varjämte inträdesavgifterna till herrgårdsbyggnaden och länsmuseet hållas ovanligt låga (25 öre för äldre, 10 öre för barn). Ofta lämnas också till de sistnämnda fritt tillträde. Friluftsmuseet vid Vallby anlitas dock icke endast som museum utan också — och särskilt av västeråsarna — som ett promenadmål och en tillflyktsplats, där man i lugn och ro kan njuta av vacker natur och gammal kultur. På grund av att inträdesavgifter upptagas i så ringa utsträckning, kan icke en ökning under senare år av antalet besökare, särskilt till Vallbymuseet, angivas med precisa siffror men är lika fullt påtaglig och bevisas bl. a. av att föreståndarinnan för serveringen på friluftsmuseet önskar utökade lokaler. Föreningen vill även framhålla, att den och dess intendent i stigande utsträckning av såväl institutioner som enskilda i Västerås utnyttjas för olika uppdrag, som ha samband med stadens kulturminnesvård och spridande av kunskaper om stadens historia. Sålunda fotograferas på föreningens bekostnad till rivning eller förändring dömd gammal bebyggelse, undersökas och övervakas grundgrävningar i stadens äldre delar (exempelvis på platsen för Nicolaikyrkan och på det ställe, där myntverket varit beläget) etc. En icke ringa del av utrymmet i föreningens årspublikationer ha ägnats uppsatser rörande Västerås. Intendenten anlitas också allt flitigare för att hålla föredrag och författa artiklar och uppsatser om det gamla Västerås samt för att demonstrera staden och dess sevärdheter för studieresor, vetenskapsmän, turister, o. s. v., vilka arbeten till allra största delen utföras utan ekonomisk ersättning.

Västmanlands Fornminnesförening anser alltså under hänvisning till det

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

ovan sagda och till särskilt Vallbymuseets flitigare utnyttjande och intendentens ökade arbete i och för Västerås, att dess begäran om ett anslag på 4,000: — kronor från staden är väl motiverad och anhåller, att Drätselkammaren ville beakta de nu framförda synpunkterna vid behandlingen av föreliggande hemställan.

Västerås den 30 juni 1940.

För Västmanlands Fornminnesförening:

A. B. GÄRDE.
Ordförande.

/Sven Drakenberg.

Bilaga Tuberkulosföreningen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads förening mot tuberkulos har för sin barnkoloniverksamhet vid Apelviken under innevarande år åtnjutit ett anslag från Västerås stad av kr. 2.000: —, för vilket föreningens styrelse härmed uttalar ett varmt och vördsamt tack.

Verksamheten har bedrivits i samma utsträckning som föregående år med 47 tuberkuloshotade barn under tiden 20/6—23/8. Sammanlagda kostnaden har utgjort c:a kr. 5.500: —, d. v. s. något lägre än beräknad, beroende dels på att barnen i år fingo fria resor på statens bekostnad, dels på att vårdtiden blev något kortare än beräknat.

För nästa års koloniverksamhet torde dock kostnaden ej böra beräknas lägre än till kr. 6.500: —, bl. a. på grund av stegrade livsmedelspriser. Föreningen är därför även för år 1941 i behov av understöd från staden och anhåller därför föreningen vördsamt om ett anslag för år 1941 av kr. 2.000: — för sin koloniverksamhet.

Västerås den 31/10 1940.

OLOV RYLANDER.
Föreningens ordf.

Bilaga Skollovskolonier.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte för år 1941 bevilja ett anslag av sextontusenfemhundra (16.500) kronor för uppehållande av föreningens koloniverksamhet. Anslaget till för-

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

eningen har innevarande år varit 12.000 kronor, men på grund av den allmänna prisstegringen på livsförnödenheter, tvättmedel, arbetshjälp och varor av olika slag har styrelsen sett sig nödsakad att till nästkommande år begära förhöjt anslag. Som ytterligare skäl för denna vår anhållan må anföras, att en del oundgängliga reparationsarbeten nästa år måste utföras vid kolonihemmen. Inkomsterna från Barnens Dag ha förut använts för sådant ändamål, men av flera orsaker har någon Barnens Dag de senaste åren ej kunnat anordnas, varför föreningen f. n. saknar medel för reparation och underhåll av fastigheter och inventarier.

Angående omfattningen av föreningens verksamhet hänvisas till bifogade redogörelse. Alla barn, som komma i åtnjutande av kolonivistelse äro från mindre bemedlade hem i Västerås stad.

Med stöd av vad sålunda anförts får styrelsen vördsamt anhålla, att föreningen för år 1941 må komma i åtnjutande av det anslag varom ovan anhållits.

Västerås den 23 sept. 1940.

Em. Granér.
Ordförande.

Helmer Gustafsson.
Sekreterare.

Förslag till inkomst- och utgiftsstat för Föreningen Västerås skollovskolonier år 1941.

Inkomster.

Gåvor och medlemsavgifter	3.200: —	
Räntor å donationer, sparkasseränta	1.300: —	
Anslag från Västerås stad	16.500: —	21.000: —
S:ma kronor		21.000: —

Utgifter.

A. *För verksamheten vid Frösåker.*		
Underhåll av fastighet och inventarier	2.000: —	
Mathållningen	5.050: —	
Tvätt och rengöring, rese- och transportkostnader samt bränsle	700: —	
Sjukvård, försäkringar samt arvode till personalen	1.700: —	
Diverse utgifter	100: —	9.550: —
B. *För verksamheten vid Trummelsberg.*		
Underhåll av fastighet och inventarier	2.000: —	
Mathållningen	6.150: —	
Tvätt och rengöring, rese- och transportkostnader samt bränsle	1.300: —	
Sjukvård, försäkringar samt arvode till personalen	1.900: —	
Diverse utgifter	100: —	11.450: —
S:ma kronor		21.000: —

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Bilaga barn- och ungdomsinstitutioner.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås barn- och ungdomsinstitutioner får härmed överlämna denna anhållan om anslag för nästkommande år.

De beräknade utgifterna för barnträdgårdsverksamheten i Herrgärdsskolans annex äro följande:

Lön till ledarinnan	3.000: —
Mellanmål (50 barn)	850: —
Lek- och arbetsmateriel	500: —
Städning och tvätt	450: —
Läkare	150: —
Telefon, porto, annonser	130: —
Diverse	200: —
Kronor	5.280: —

Inkomsterna utgöras av barnens avgifter, beräknade till 1.580 kronor. För denna verksamhet äskar styrelsen sålunda ett anslag å 3.700 kronor.

Beträffande de upptagna utgifterna hänvisar styrelsen i vad de angå lön till ledarinnan till en till stadsfullmäktige denna dag ingiven skrivelse angående ledarinnans överförande på ordinarie stat, där styrelsen hemställer om befattningens placering i 23. lönegruppen med en begynnelselön av 3.000 kronor. Hennes nuvarande lön utgår med 2.700 kronor. Av det begärda anslaget för lekmateriel är 200 kronor avsedda för engångsanskaffningar.

Såsom framgår av styrelsens skrivelse till stadsfullmäktige den 10 oktober 1940 (Stfm handlingar n:r 121) ha icke alla anmälda barn kunnat beredas plats vid stadens barnträdgårdar. För att råda bot för detta förhållande beviljade stadsfullmäktige då ett anslag å 480 kronor för att bereda dessa barn tillfälle att för samma kostnader, som vid stadens barnträdgårdar, få komma in vid privata barnträdgårdar. För detta ändamål hemställer styrelsen om ett anslag å 640 kronor, utgörande 160 kronor per månad i 4 månader.

Styrelsen anhåller vidare att ett förslagsanslag å 1.000 kronor måtte anslås för dagkolonier på Östra holmen under sommarmånaderna 1941. Redan under innevarande år har denna verksamhet funnits. Under tiden 1 juli—20 augusti 1940 besöktes dagkolonierna av 3.252 barn, utgörande cirka 114 barn per dag. Till dessa utdelades under tiden 332 liter mjölk. Några kostnader för barnen förekommo icke. De fingo gratis åka på färjan. Mjölken utdelades likaså gratis. På holmen omhändertogos barnen och fingo tillsyn vid bad och lek.

Slutligen hemställer styrelsen om anslag för iordningställande av lokal för barnträdgårdsverksamhet å Ängsgärdet ävensom för denna verksamhets drift under hösten 1941.

I sin skrivelse till stadsfullmäktige den 11 mars 1940 (Stfm. handlingar n:r 39) framhöll styrelsen önskvärdheten av att barnträdgårdsverksamhet skulle kunna igångsättas på Ängsgärdet på grund av detta områdes relativa barnrikedom och dess delvis dåliga bostadsbestånd. Styrelsen har nu av Aktiebolaget Svenska Metallverken fått åt sig hyresfritt upplåtna lokaler i fastig-

heten Malmabergsgatan 3, vilka lokaler skola få användas för föreslaget ändamål. Fastigheten är lämpligt belägen mitt i ett barnrikt kvarter och med nära tillgång till Viksängsgärdet. Tomten är även stor och väl lämpad för lekplats. För att denna lokal skall kunna användas, tarvas emellertid dels ombyggnad och genomgripande reparationer, dels inläggande av korkmattor och inrättande av w. c.-stolar och tvättställ, och dels anskaffande av möbler, gardiner, en del husgeråd o. dyl. Kostnaderna härför äro beräknade till tillhopa 6.400 kronor. (Byggnadskostnaderna hava beräknats av ingenjör Dahné.) Dessa kostnader täckas väl av de belopp, som eljest skulle hava åtgått till förhyrande av lokaler för ändamålet. Lokalen kan begagnas många år och är behövlig även efter sedan fastighet vid Korsängsskolan kan hava uppförts.

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

För driften i denna lokal beräknar styrelsen dessa utgifter:

Lön till ledarinna	900: —
Mellanmål (50 barn)	400: —
Arbetsmateriel	200: —
Lekmateriel (engångskostnad)	300: —
Städning och tvätt	175: —
Telefon, porto	75: —
Uppvärmning, vatten och lyse	200: —
Läkare	75: —
Diverse	125: —
Kronor	2.450: —

Inkomsterna utgöras av barnens avgifter, beräknade till 450 kronor. För denna verksamhet skulle sålunda erfordras ett anslag å 2.000 kronor.

På grund av vad som sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för barnträdgårsverksamheten i Herrgårdsskolans annex under år 1941 anslå 3.700 kronor;

att för täckande av skillnaden mellan summan av barnens avgifter och summan av de i de privata barnträdgårdarna debiterade, i de fall där sistnämnda trädgårdar måste anlitas anslåt 640 kronor;

att för dagkoloniverksamhet å Östra holmen under sommaren 1941 förslagsvis anslå 1.000 kronor;

att för iordningställande för barnträdgårdsverksamhet av lokal i fastigheten Malmabergsgatan 3 samt för anskaffande av nödvändiga inventarier för denna lokal anslå 6.400 kronor; samt

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

att för driften av verksamheten i denna lokal under hösten 1941 anslå 2.000 kronor.

Västerås den 31 oktober 1940.

Styrelsen för Västerås barn- och ungdomsinstitutioner:

FRITZ SVANSTRÖM.

/Svea Sandberg.

Bilaga Luftskyddsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan luftskyddsnämnden blivit i tillfälle att yttra sig över luftskyddschefens här bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för det civila luftskyddet i Västerås luftskyddsområde 1941, får nämnden nu anföra följande.

Kostnaderna för hyror och för städning äro desamma som i innevarande års budget. — Anslaget för belysning föreslås höjt med 50 kronor på grund av den ökade ljusåtgången sedan luftskyddscentralen i Djäkneberget tagits i anspråk. — Trycksaker och skrivmateriel ha under detta år kostat omkring 300 kronor. För sådant ändamål äskas anslag med 300 kronor. — Två nya poster hava upptagits i förevarande förslag, nämligen 100 kronor för facktidskrifter och 300 kronor för vård av materiel. Materielen, i all synnerhet den av gummi, tarvar omsorgsfull tillsyn, vilken jämväl är föreskriven av luftskyddsinspektionen. Då det här rör sig om staten tillhörig materiel måste anslaget anses väl försvarligt. — För ersättning till biträden å utrymnings- och luftskyddsbyråerna hemställes om anslag med tillhopa 8.720 kronor. Under för handen varande omständigheter är det ofrånkomligen nödvändigt, att dessa biträden finnas. Det kvinnliga biträdets å utrymningsbyrån tid upptages helt av arbete med alla de register, som skola föras löpande. Någon möjlighet att anlita detta biträde för andra kontorsgöromål föreligger icke. På luftskyddsbyrån tjänstgöra två ordinarie poliskonstaplar. Den ersättning, som upptagits i budgetförslaget, motsvarar vad dessa måste betala sina vikarier på de ordinarie platserna.

Luftskyddsnämnden har noggrant granskat luftskyddschefens förslag och har icke funnit anledning till anmärkning däremot. Nämnden får för den skull hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för bestridande av kostnaderna för det civila luftskyddet i Västerås under år 1941 bevilja ett förslagsanslag å 12.830 kronor.

Västerås den 29 oktober 1940.

För luftskyddsnämnden:

JOHN LUNDGREN.

/Sven Holmer.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Härmed har jag äran överlämna förslag till inkomst- och utgiftsstat för det civila luftskyddet i Västerås luftskyddsområde för år 1941.

Beräknade utgifter för luftskyddets administration.

Hyra för expeditionslokaler	500: —	
Hyra för förrådslokaler	540: —	
Städning av expeditionslokalerna	120: —	
Trycksaker och skrivmateriel	300: —	
Belysning	150: —	
Telefonavgifter	200: —	
Facktidskrifter och litteratur	100: —	
Ersättning för vården av materielen	300: —	
Ersättning till ett kvinnligt biträde å utrymningsbyrån, förslagsvis	2.000: —	
Ersättning till ett biträde å utrymningsbyrån under 4 månader à 240: — kronor per månad	960: —	
Ersättning till 2 biträden å luftskyddsbyrån à 240: — kronor per månad	5.760: —	10.930: —
Beräknade utgifter för utbildning av aktiv personal.		
Annonser	200: —	
Transportkostnader	500: —	
Kostnader för två tjänstegrenschefers bevistande av luftskyddskurs i Stockholm samt bidrag till samaritkurser för sjukvårdstjänst m. m.	1.000: —	
Oförutsedda utgifter	200: —	1.900: —
	Summa kronor	12.830: —

Västerås i luftskyddschefens expedition den 29 oktober 1940.

HELGE HELLEKANT.

Bilaga Kristidsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Kristidsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1941 och därvid anföra följande:

Utgifterna äro beräknade med hänsyn till den nuvarande organisationen samt med ledning av innevarande års utbetalningar varför några exakta siffror för nästkommande års utgifter icke kan angivas. Därest nämndens arbete genom

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

nya varubeslag, större antal kortutdelningar eller dylikt skulle avsevärt ökas torde mera personal erfordras och kommer nämnden i så fall att göra framställning om tilläggsanslag.

Kristidsnämnden hemställer således

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för kristidsnämnden under år 1941.

Västerås den 29 oktober 1940.

För kristidsnämnden:

OLOV RYLANDER.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga Familjebidragsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads familjebidragsnämnd, för vars administrationskostnader innevarande år beviljats förslagsanslag med tilhopa 6.500 kronor, får härmed anhålla om anslag för verksamheten under innevarande och nästkommande år.

Familjebidragsverksamheten regleras av bestämmelserna i Svensk författningssamling 1940: n:r 223, 224, 322, 323 och 730 och av arbetsmarknadskommissionens anvisningar.

Krigsfamiljebidragsförordningen gällde till en början endast hustru, med vilken mannen sammanbodde vid inkallelsen, samt barn under 16 år under hans vårdnad, och denna grupp kunde endast tillerkännas familjepenning. Ansökningar skulle upprättas på det formulär, som tidigare gällt vid ansökningar till länsstyrelsen. I denna ordning prövade nämnden 488 ansökningar.

Den 16 maj 1940 sattes krigsfamiljebidragsförordningen i kraft i full utsträckning. I slutet av maj erhöllos de nya ansökningsformulären och föreskriften, att alla i beredskapstjänst inkallade, som önskade söka bidrag, borde ingiva ansökan före den 1 juni 1940, kunde därför icke upprätthållas. Först i slutet av juni hade ansökningar inkommit från alla, som inkallats under april och maj och tidigare. Under juni skedde nya inkallelser, varför nämnden hade att förbereda och pröva en större anhopning av ansökningar. Sedermera ha nya grupper inkallats och en del av de tidigare hemförlovats. Nämnden har därför ständigt haft nya ansökningar att pröva.

Avsikten var, att nämnden skulle kunna pröva och avgöra ärendena på de i ansökningarna lämnade uppgifterna. Detta visade sig redan från början omöjligt. För en omsorgsfull behovsprövning måste varje ärende förberedas. Ansökningarna voro ofta ofullständiga och i många fall innehöllo de felaktiga uppgifter. I omkring 30 % voro de uppgivna bostadshyrorna mer eller mindre felaktiga.

Den 30 september 1940 hade nämnden fattat 1860 beslut över ansökningar enligt det nya formuläret.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Först i början av juli 1940 erhöllos formulär för sökande av statsbidraget. Nämnden har emellertid redan från början och successivt av länsstyrelsen erhållit förskott i sådan utsträckning, att förskotten helt täckt statsbidraget.

Svårigheterna att organisera verksamheten ha varit stora. Att krigsfamiljebidragsförordningen till en början gällde endast i sådan begränsad omfattning som ovan angivits, medförde dubbelarbete med uppläggande av register med mera. Ryckvis anhopning av ärenden har försvårat organisationen för ärendenas förberedande och nödvändiggjort förskottsförfarande till inkallades familjemedlemmar. Nyligen har arbetsbördan väsentligt ökats genom värnpliktslånen, vilka regleras av svensk författningssamling 1940: n:r 824 och 825. I vilken omfattning detta kommer att medföra utökning av organisationen, kan nämnden ännu icke yttra sig om.

Angående verksamheten från dess början den 27 april till och med den 30 september kan i övrigt lämnas följande uppgifter:

Inkomna ansökningar	2419	
Registrerade akter	1749	
Antalet värnpliktiga, som erhållit familjebidrag under maj	469	st.
juni	537	„
juli	1175	„
augusti	1026	„
september	1017	„
Besökande per dag genomsnittligt	40	„
Utsända postgiroutbetalningskort	18251	„

Utbetalningarna ske från nämndens postgirokonto, på vilket länsstyrelsen insätter förskotten och stadskamrerarekontoret kommunandelen.

Antalet utsända postgiroutbetalningskort för familjepenning har, då det varit som högst, uppgått till 1000 per vecka och för bostadsbidrag till 870 per månad.

Nämnden har hållit 31 sammanträden, vilka, då anhopningen av ansökningar varit som störst, ofta pågått i fem timmar och aldrig understigit två timmar.

Nämnden har yttrat sig över cirka 250 ansökningar om bidrag ur nationalinsamlingen, över 53 besvär till länsstyrelsen över nämndens beslut i familjebidragsärenden och 2 besvär till kammarrätten.

För tiden maj—september 1940 har utbetalats familjebidrag med 478.006: 98
varav belöper på staten i grundbelopp och statsbidrag i övrigt 447.161: 29
och kommunandelen utgör 30.845: 69

Huru beloppen fördela sig på de olika månaderna och familjebidragsformerna framgår av bilaga.

Övriga utgifter under tiden maj—september 1940 ha varit:

Avlöningar	6.576: 55
Porto	3.003: 80
Hyror med mera	260: —
Inventarier med mera	671: 16
Telefon med mera	185: 36
Kronor	10.696: 87

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

På grund av för sent inkomna meddelanden från militära myndigheter till nämnden om hemförlovningar ha i åtskilliga fall utbetalning av familjebidrag för för lång tid kommit att äga rum. Reglering har i övervägande antalet fall erhållits genom återbetalning.

Nämnden för egna räkenskaper i allt vad som rör familjebidragen och utgifter för porton. Utgifter i övrigt betalas direkt av stadskamrerarekontoret.

Erforderliga kontorsmöbler, kontorsmaskiner, kontorsmaterialier med mera ha anskaffats genom drätseldirektören.

All personal har anställts tills vidare med kort uppsägningstid. Anställning av personal och bestämmandet av dennas avlöning har skett i samråd med drätseldirektören.

Befattningshavarna äro för närvarande, förutom nämndens sekreterare, två manliga och fyra kvinnliga. Vid anhopning av göromålen erfordras, att personalen utför arbete på övertid mot särskild ersättning och att timavlönad arbetskraft insättes, allt efter behov.

Hittillsvarande utgifter för löner utgöra:

För maj månad	kr.	360: 40
„ juni månad	„	1.189: 80
„ juli månad	„	1.791: 85
„ augusti månad	„	1.683: 90
„ september månad	„	1.550: 60

Sedan den 1 september 1940 disponerar nämnden två större rum i stadshusets källarvåning.

Nämndens arbete har varit betungande och det har ingalunda varit lätt att bemästra problemen. Den hast, med vilken arbetet måste sättas igång, medförde svårigheter med organisationen och personalanskaffningen.

Nämnden har av de värnpliktiga och deras familjemedlemmar rådfrågats i den mångfald av svårigheter, som i allehanda avseenden uppstått för dem i anledning av inkallelserna. Denna sida av saken har lösts genom att nämnden tillsatt en kurator, som samarbetat med rättshjälpsanstalten i sådana frågor, som berört dess verksamhet.

Det är omöjligt att förutsäga den fortsatta verksamhetens omfattning och tidslängd. Det möter därför stora svårigheter att beräkna kostnaderna i fortsättningen. Med stöd av den hittills vunna erfarenheten kan kommunandelen för familjebidrag beräknas till 7.000 kronor per månad för återstående tre månader av innevarande år samt avlöningar, porton, som är en stor utgiftspost, och övriga omkostnader till 2.500 kronor per månad. Kostnaderna för innevarande år skulle alltså bliva:

Kommunandelen i familjebidrag tiden maj—september....	30.845: —
och tiden oktober—december	21.000: —
Övriga utgifter tiden maj—september	10.700: —
och tiden oktober—december	7.300: —
Oförutsedda utgifter	3.155: —
Kronor	73.000: —

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Kostnaderna för verksamhetsåret 1941 torde kunna beräknas sålunda:

UTGIFTER:

Familjebidrag	1.200.000: —
Löner	20.000: —
Porton och övriga omkostnader	10.000: —
Oförutsedda utgifter	10.000: —
	1.240.000: —

INKOMSTER:

Grundbelopp och statsbidrag i övrigt 93 % av 1.200.000 kr.	1.116.000: —
Kronor	124.000: —

Till jämförelse kan nämnas, att det preliminära statförslaget för år 1941 för motsvarande nämnd i Örebro upptager en utgiftssumma av 1.889.000 kronor, varav 1.825.000 kronor i familjebidrag och 64.000 kronor i omkostnader i löner, porto med mera, häri ingående 20.000 kronor för oförutsedda utgifter. I anslag av staden begäres 189.000 kronor.

Sammanlagda kostnaderna för år 1940 beräknas i Örebro till 139.000 kronor, varav löner 19.860 kronor, porto, telefon och skrivmaterial 9.500 kronor, hyror och inventarier 3.170 kronor, oförutsedda utgifter 6.300 kronor och återstoden nära 100.000 kronor kommunandelen av familjebidrag.

Västerås stads familjebidragsnämnd får med stöd av det anförda anhålla

att stadsfullmäktige för nämndens verksamhet under innevarande år måtte bevilja ett förslagsanslag av 66.500 kronor utöver redan beviljat anslag å 6.500 kronor, samt

att stadsfullmäktige för nämndens verksamhet under år 1941 måtte bevilja ett förslagsanslag av 124.000 kronor.

Västerås den 8 oktober 1940.

Västerås stads familjebidragsnämnd:

O. M. HELLBLOM.
Ordförande.

/B. Sjöstrand.
Sekreterare.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Till Magistraten och Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan från stadens olika styrelser och nämnder inkommit vederbörliga specialstatförslag får drätselkammaren, efter granskning av desamma, härmed överlämna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för 1941 och i anslutning därtill anföra följande.

Årets budgetarbete har givetvis på grund av de rådande förhållandena gestaltat sig i viss mån annorlunda än samma arbete under normala tider. Ökade anslagskrav från delförvaltningarna hava helt naturligt icke kunnat undvikas, nya anslagskrav, föranledda av tidsläget, hava framkommit och möjligheten att bedöma budgetutfallet har givetvis varit svårare än vanligt. Å andra sidan har stadens skatteunderlag icke oväsentligt ökat, nämligen från 571.393: 71 skattekronor till 649.176: 96 skattekronor. Ökningen utgör något mer än 13,6 procent. Den omständigheten, att stadens skattekraft sålunda ökat, har möjliggjort för drätselkammaren att i huvudsak utan större nedskärningar kunna framlägga delförvaltningarnas berättigade anslagskrav. För att möta den eventuella risken av större skatterestantier än under normala förhållanden har drätselkammaren ansett påkallat att i det föreliggande statförslaget beräkna avkortningen till 500.000 kronor mot i årets stat 300.000 kronor. Beloppet motsvarar i det allra närmaste 12 procent av det till utdebitering föreslagna beloppet, och torde i sin mån bidraga till att icke oväsentligt stärka staten. I likhet med tidigare har drätselkammaren även denna gång beaktat önskemålet att genom avsättning till skatteutjämningsfonden skapa korrektiv mot alltför stora framtida fluktuationer i skattesatsen. Avsättningen i det föreliggande statförslaget, som enligt gällande författningsbestämmelser kan uppgå till högst c:a 150.000 kronor, har dock icke ansetts böra ske med större belopp än 100.000 kronor, varigenom fonden kommer upp i ett sammanlagt belopp av 700.000 kronor, motsvarande något mer än en skattekrona av nuvarande skatteunderlag. Beträffande de i föregående års stater förekommande större engångsanslagen av kapitalökande natur till framför allt projekterade offentliga byggnader återfinnas desamma icke i samma utsträckning i det föreliggande statförslaget. Förutom av stadsfullmäktige under året beslutade utgifter för pensionärshem, 125.000 kronor och arkivrum i Mariaberget, 60.000 kronor, vilka föreslås täckta av skattemedel på en gång, återfinnes i huvudsak endast fortsatt anslag till en blivande biblioteksbyggnad med 25.000 kronor. Till biblioteksbyggnaden har i och med detta anslag av skattemedel anvisats sammanlagt 250.000 kronor. Till brandstationsbyggnaden har under årens lopp av skattemedel avsatts 500.000 kronor och drätselkammaren anser icke påkallat att härför göra vidare avsättningar. Förutom nyssnämnda anslag hava i flera fall, för vilka närmare redogörelse lämnas i samband med behandlingen av specialstaterna, skattemedel använts för täckande av utgifter av kapitalökande natur i sådan utsträckning, att stadens kapitaltillgångar utvisa en nettoökning med icke mindre än 748.856: 67 kronor. En post i budgetförslaget, som varit synnerligen svår att beräkna, har varit anslag till dyrtidstillägg å befattningshavarnas löner under kommande år. Med nu gällande index beräknas dyrtidstilläggen belöpa sig till ungefär 18.000 kronor för varje kvartal. Drätselkammaren har i statförslaget räknat med en utgift för dyrtidstillägg för det kommande året med 100.000

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

kronor och fördelat denna summa på de olika delförvaltningarna i proportion till deras lönekostnader. De ändringar, som med anledning härav skett i delstaterna, bliva vid behandlingen av desamma icke föremål för särskilt omnämnande. Redan nu vill drätselkammaren emellertid såsom sin åsikt framhålla, att, därest index fortsätter att stiga, det torde få tagas under övervägande att begränsa dyrtidstillägget eller vidtaga andra ändringar i de nu tills vidare gällande reglerna för utbetalande av nämnda tillägg. I detta sammanhang vill drätselkammaren även påpeka, att en del nämnder i sina statförslag ifrågasatt dyrtidstillägg även till vissa arvodesavlönade, icke heltidsanställda befattningshavare. Drätselkammaren anser att i dylika fall dyrtidstillägg icke bör utgå utan att de av stadsfullmäktige fastställda reglerna strikt böra tillämpas.

Förslagsanslag till oförutsedda utgifter har upptagits med i runt tal 155.000 kronor. I likhet med vad fallet är i årets stat har drätselkammaren ansett de rådande förhållandena påkalla ett extra anslag till stadsfullmäktiges förfogande, vilket i statförslaget upptagits till 250.000 kronor, eller jämnt dubbelt så stort som samma anslag i årets stat.

Då drätselkammaren, såsom ovan framhållits, i stort sett kunnat tillmötesgå de olika styrelsernas och nämndernas anslagsäskanden, och även kunnat på angivet sätt skapa vissa säkerhetsreserver inom ramen för gällande uttaxeringsprocent har drätselkammaren icke ansett påkallat att höja densamma utan föreslår, att uttaxeringen för den borgerliga kommunens behov under nästkommande år bibehålles vid 6 kronor 45 öre pr skattekrona. Då den kyrkliga kommunen för sin del redan beslutat oförändrad uttaxering med 65 öre pr skattekrona, skulle vid sådant förhållande uttaxeringen inom staden även för nästkommande år kunna bibehållas vid 7 kronor 10 öre pr skattekrona.

Drätselkammaren övergår härefter till att i detalj behandla det föreliggande statförslagets olika huvudtitlar.

Fond- och lånestat.

I fond- och lånestaten hava uppförts av stadsfullmäktige under året beviljade anslag, för vilka täckning anvisats av lånemedel eller fondmedel eller vilka enligt fattade beslut skola förskotteras av tillgängliga medel och amorteras i flera års skattestater av uttaxerade medel. Här hava även upptagits under året beviljade anslag, för vilka slutligt täckningsbeslut saknas, men som drätselkammaren ansett böra täckas på något av ovan omförmälda sätt. I de särskilda delstaterna i skattestaten hava däremot upptagits anslag, beträffande vilka beslut om slutlig täckning icke fattats, men som föreslås täckta på en gång av 1941 års skattemedel eller löpande inkomster.

De frågor, som i detta sammanhang fordra särskilda beslut av stadsfullmäktige, äro följande:

Den 25 augusti 1938 anslogo stadsfullmäktige 87.000 kronor för anordnande av en oljehamn öster om djuphamnen. Anslaget har sedermera täckts av lånemedel. I skrivelse till stadsfullmäktige den 20 oktober 1939 har hamnstyrelsen meddelat, att arbetet med berörda kaj, av skäl som i skrivelsen angavs, beräknades draga väsentligt högre kostnad. Hamnstyrelsen har i berörda skrivelse sålunda hemställt om tilläggsanslag med 93.000 kronor. På framställning av hamnstyrelsen har emellertid skrivelsen, i avbidan på att den slutliga kostnaden för oljehamnen skulle bliva exakt bestämd, hittills icke förelagts stadsfull-

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

mäktige. Då nu det beviljade anslaget efter arbetets slutförande visat sig vara överskridet med 91.238 kronor 65 öre får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville bevilja tilläggsanslag med nyssnämnda belopp.

Vatten- och gasverksstyrelsen har vidare i särskild skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om sedvanligt anslag med 40.000 kronor för nya serviser och diverse mindre anläggningar.

Drätselkammaren föreslår, att nu nämnda båda anslag beviljas att utgå av *lånemedel* och att åt drätselkammaren uppdrages att i vederbörlig ordning underställa beslutet härom för fastställelse och vidtaga övriga för låns utbekommande erforderliga åtgärder.

Under titeln allmän fastighetsförvaltning förekomma flera poster, som påkalla särskilda beslut om täckning.

Stadsfullmäktige hava sålunda den 29 augusti 1940 i överensstämmelse med vid sammanträde den 25 januari 1940 fattat principbeslut för inköp av Johannisbergs egendom anvisat ..... 550.000: —
att betalas med lika stora andelar under loppet av tio år, samt för inlösen av byggnader m. m. å egendomen 28.094: 98
För utläggande till gata och allmän plats å Jakobsberg har drätselkammaren under året träffat avtal om förvärv av mark från stadsägan 728 till ett pris av ..... 4.000: —
582.094: 98

Drätselkammaren hemställer att dessa utgifter få gäldas av *reserverade köpeskillingsmedel.*

Stadsfullmäktige hava vidare den 18 december 1939 bemyndigat drätselkammaren att förvärva mark av stadsägorna 844, 846 och 848 för utläggande av park samt för vidgning av Götgatan och Lekgatan på Jakobsberg. Den totala kostnaden härför har ännu icke kunnat exakt bestämmas, enär vederbörliga avstyckningar först på sista tiden fastställts, men drätselkammaren hemställer, att det erforderliga beloppet får gäldas av *reserverade köpeskillingsmedel.*

Den 28 november 1940 hava stadsfullmäktige för uppförande av en ny kolonibyggnad vid sjön Usken beviljat Föreningen Västerås Skollovskolonier ett anslag om 113.750 kronor att upptagas för täckning i budgeten för 1941. Drätselkammaren hemställer nu, att anslaget må gäldas av *uttaxerade medel* med 22.750 kronor under ett vart av åren 1941—1945. I överensstämmelse härmed har under vederbörlig titel i 1941 års skattestat upptagits en femtedel av hela anslaget till täckning.

I samband med beslutet den 29 augusti 1940 om inköp av Johannisbergs egendom hava stadsfullmäktige åtagit sig att med högst 100.000 kronor bidraga till anordnande av ett flygfält å egendomen. Drätselkammaren är av den åsikten, att sagda belopp, som enligt överenskommelsen med flygförvaltningen skall erläggas under en tid av tio år med en tiondel årligen, bör utgå av *uttaxerade medel* och har i överensstämmelse härmed och vid det förhållandet, att en tiondel redan under innevarande år förfallit till betalning, i skattestaten under vederbörlig titel upptagit som utgift två tiondelar av beloppet, eller 20.000 kronor. Drätselkammaren hemställer om bifall till vad sålunda föreslagits.

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

Den 29 augusti 1940 hava stadsfullmäktige beviljat vatten- och gasverksstyrelsen tilläggsanslag av lånemedel med 29.994 kronor 51 öre för täckande av brist i tekniska verkens anslag till de under år 1939 fullbordade ledningsanläggningarna. Av skäl, som stadsrevisorerna i sitt till stadsfullmäktiges sammanträde den 26 september 1940 ingivna betänkande angivit, uppgår emellertid bristen i anslagen till 34.217 kronor 49 öre. Drätselkammaren föreslår i överensstämmelse med revisorernas erinran, att stadsfullmäktige med upphävande av tidigare beslut om täckning av bristen, ville för densammas täckning anvisa *dels* 23.122 kronor 47 öre av *lånemedel* med uppdrag för drätselkammaren att i vederbörlig ordning underställa beslutet och vidtaga övriga för låns erhållande erforderliga åtgärder, *dels ock* 11.095 kronor 02 öre att täckas av *tekniska verkens amorteringsfond,* vilken i och med denna åtgärd slutgiltigt är avvecklad. I fond- och lånestaten hava beloppen uppförts i överensstämmelse med detta förslag.

Slutligen har, utan att åtgärden påkallar något beslut för närvarande av stadsfullmäktige, i fond- och lånestaten redovisats de ytterligare anslag av lånemedel, som under det kommande året kunna förväntas bliva föremål för stadsfullmäktiges beslut. Drätselkammaren har sålunda preliminärt beräknat anslag av lånemedel med 250.000 kronor till brandstationsbyggnaden och med 2.000.000 kronor till utbyggnad av djuphamnen.

Drätselkammaren hemställer till slut, att stadsfullmäktige ville i dess helhet fastställa förslaget till fond- och lånestat.

Finansförvaltning.

Lån och investeringar.

Stadens låneräntor hava ökat med i runt tal 30.000 kronor, beroende på den under året skedda upplåningen, som för övrigt icke kunnat verkställas till så låg procentsats, som varit möjligt under de senast förflutna åren. Medelräntan för stadens bundna lån utgör dock endast 3,73 % mot nuvarande 3.63 %. Under titeln låneräntor har upptagits *dels* en ny utgiftspost å 13.200 kronor, nämligen ränta å ogulden del av köpeskillingen för Johannisberg i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 29 augusti 1940, *dels ock* en utgiftspost å 5.000 kronor, avseende ränta å förskotterade statsbidrag. Då staten förskotterar del av staden tillkommande statsbidrag för folkskoleväsendet debiteras nämligen staden ränta, och anslag för dylikt ändamål har tidigare saknats i staten.

Amorteringarna å de fasta lånen hava ökat från i runt tal 744.000 kronor i årets stat till 805.000 kronor.

Bland de under titeln amortering å förskotterade medel uppförda posterna må framhållas beloppet av amorteringen å ny förrådsbyggnad för tekniska verken, som med anledning av stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1940 angående tilläggsanslag till förrådsbyggnaden ökat från förutvarande 10.000 till 13.000 kronor.

Ifråga om inkomst av aktier har drätselkammaren räknat med en utdelning å stadens aktieinnehav i Stockholm—Västerås—Bergslagens Nya Järnvägsaktiebolag och i A.-B. Västeråsbanans Intressenter av tillhopa 155.940 kronor. Utdelningen å aktierna i A.-B. Arbetarebostäder har oförändrat upptagits till 4 kronor pr aktie och i Byggnads A.-B. Mimer likaledes oförändrat till 3 % eller med 1 krona 50 öre pr aktie. På aktierna i Västerås Omnibusaktiebolag har för närvarande icke beräknats någon utdelning, enär bolaget under innevarande år

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

belastats med stora utgifter för anskaffning av gengasaggregat och trafiken tidvis varit mycket inskränkt.

Bland inkomsterna i övrigt under denna titel må nämnas, att drätselkammaren i likhet med vad som skedde vid uppgörande av årets stat upptagit som inkomst skillnaden mellan tekniska verkens planenliga amorteringar och verkens amorteringsandelar i stadens fasta lån. Skillnaden utgör det belopp som tidigare brukat avsättas till verkens amorteringsfond.

Egna fonder.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 30 maj innevarande år har för aktieteckning i Västerås Omnibusaktiebolag anslagits medel ur järnvägsmedelsfonden. Stadens aktieteckning belöper sig å 195.100 kronor och fonden, som sålunda minskat med detta belopp, kommer att under nästkommande år tillföras ett häremot svarande lägre belopp i form av ränteavsättning.

I likhet med vad som skett under de senaste åren hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige av uttaxerade medel ville avsätta ett belopp till skatteutjämningsfonden. Avsättningen i 1941 års budget föreslås, såsom redan i inledningen till denna skrivelse nämndes, till 100.000 kronor, varigenom fondens kapital kommer att uppgå till 700.000 kronor.

Skatter och liknande avgifter.

Vad först beträffar utgifterna under denna titel har anslaget till restitution av kommunalutskylder sänkts från 20.000 till 10.000 kronor. Erfarenheten har givit vid handen, att detta belopp i allmänhet är till fyllest. Till restitution och fondering av nöjesskatt har upptagits 27.000 kronor. Anslaget är höjt med 5.000 kronor med hänsyn till att nöjesskatten från idrottshallen, som nu står färdig, skall fonderas och användas till amortering å stadens andelsteckning i hallen. Bland inkomsterna märkas först hundskatten, som efter oförändrat belopp av 25 kronor pr hund beräknats giva en inkomst av 15.000 kronor. Drätselkammaren hemställer i detta sammanhang att stadsfullmäktige ville besluta att för år 1941 hundskatt skall i staden utgå med 25 kronor för varje hund.

I nöjesskatt har beräknats inflyta 95.000 kronor mot i årets stat beräknade 90.000 kronor. Höjningen av denna inkomstpost motiveras, förutom med det förhållandet att idrottshallen har tillkommit, därav att nöjesskatten innevarande år visar tendens att överstiga det i staten beräknade beloppet.

Den i stället för den tidigare utgående kommunala progressivskatten av statsmedel anvisade ersättningen för indragning till statsverket av samma skatt uppgår enligt Kungl. Maj:ts beslut för nästa år till 77.735 kronor, vilket belopp här upptagits.

Uttaxeringen till den borgerliga kommunen har, som tidigare berörts, kunnat föreslås till 6 kronor 45 öre pr skattekrona. Förslag till beslut härutinnan återfinnes i slutet av detta betänkande.

Ett belopp om 500.000 kronor har avsatts till mötande av under nästkommande år förekommande avkortningar av utskylder, som ej kunna indrivas. I årets stat är för samma ändamål upptaget 300.000 kronor.

Fattigvård.

I fattigvårdsstyrelsens förslag till utgifts- och inkomststat har drätselkammaren icke funnit anledning vidtaga annat än ett par smärre ändringar. Anslaget till oförutsedda utgifter för yttre fattigvården, som av styrelsen föreslagits

höjt till 2.000 kronor, har av drätselkammaren nedsatts till det i årets stat upptagna beloppet 1.000 kronor, enär tidigare anslagsförbrukning tyder på att detta anslag hittills varit fullt tillräckligt. I staten för den yttre fattigvården förekommer på utgiftssidan kostnaden för drivande av pensionärshemmen, sammanlagt 28.700 kronor, *dels* under rubriken understöd utan karaktär av fattigvård *dels ock* specificerat under särskilda rubriker. På inkomstsidan återfinnes beloppet under rubriken hyror. Drätselkammaren har ansett det vara riktigt att avföra beloppet från inkomstsidan och på utgiftssidan endast bibehålla detsamma under rubriken understöd utan fattigvårdskaraktär. Den del av utgiftssumman, som utgör hyra, eller 21.000 kronor, återfinnes som intern post bland inkomsterna på Allmänna fastighetsförvaltningen.

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

Drätselkammaren förordar antagande av fattigvårdsstyrelsens statförslag med ovan angivna ändringar.

Barnavård.

Barnavårdsnämndens statförslag har av drätselkammaren så till vida ändrats, att från såväl utgifts- som inkomstsidan på staten för den yttre barnavården avförts de belopp, som hänföra sig till barnavårdscentralens verksamhet. Anledningen härtill är den, att landstinget från och med årsskiftet kommer att övertaga ifrågavarande verksamhet och helt bekosta densamma. Med de sålunda vidtagna ändringarna hemställes om godkännande av barnavårdsnämndens statförslag.

Nykterhetsnämnd.

Nykterhetsnämndens statförslag överensstämmer helt med årets stat och tillstyrkes godkänd i föreliggande skick.

Folkskola.

Folkskolestyrelsen har i motiveringen till sitt statförslag, utan att dock i staten härför upptaga något belopp, föreslagit att dyrtidstillägg måtte beviljas på samtliga arvoden. Av skäl som drätselkammaren redan i inledningen till detta betänkande anfört får kammaren hemställa, att framställningen måtte lämnas utan bifall.

I formellt avseende har drätselkammaren vidtagit den ändringen i det upprättade statförslaget, att posten löner uppdelats och den kommunala andelen i folkskollärarnas löner redovisats särskilt.

Folkskolestyrelsen har på flera ställen i budgetförslaget upptagit ökade anslag. I ett par fall har drätselkammaren funnit sig föranlåten att beskära styrelsens anslagsäskanden. Så är fallet med posten annonsering och trycksaker, som styrelsen föreslagit höjd från 2.700 kronor till 3.500 kronor. Då anslagsförbrukningen 1939 uppgick till allenast något mer än 1.900 kronor har i drätselkammarens förslag anslaget upptagits till nuvarande belopp 2.700 kronor. Anslaget till uppvärmning, i årets fastställda stat upptaget till 28.500 kronor, har av folkskolestyrelsen föreslagits höjt till 55.000 kronor. Då kostnaden för uppvärmning under 1939 uppgick till cirka 25.000 kronor har drätselkammaren ansett ett anslag om 40.000 kronor vara tillfyllest med hänsyn till bränslekostnadernas ökning och i betraktande av att enligt gällande bestämmelser ej mer än 80 % av den normala bränsleförbrukningen är tillåten. Härav föranledd ändring har vidtagits i styrelsens statförslag. Anslaget till belysning har av folkskolestyrelsen oförändrat upptagits till 7.000 kronor. Då under år 1939

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

kostnaden för belysning uppgått till allenast 5.484 kronor och då någon höjning av energiavgiften icke vidtagits, har drätselkammaren nedsatt anslaget till 6.000 kronor. Slutligen har drätselkammaren ansett den föreslagna höjningen av anslaget till slöjdmaterial för flickor, från 5.000 kronor till 6.500 kronor, vara väl hög och i sitt förslag för ändamålet upptagit allenast 6.000 kronor.

Drätselkammaren tillstyrker, att folkskolans stat fastställes med de av drätselkammaren vidtagna ändringarna.

Fortsättningsskola.

Folkskolestyrelsens förslag till stat för fortsättningsskolan föranleder ingen erinran från drätselkammarens sida utan föreslås godkänd i föreliggande skick.

Högre folkskola.

I statförslaget för högre folkskolan har drätselkammaren endast vidtagit den ändringen att anslagen till annonsering och trycksaker samt undervisningsmaterial med hänsyn till anslagsförbrukningen under 1939 nedsatts, det förra anslaget med 100 kronor till 500 kronor och det senare anslaget med 300 kronor till 1.500 kronor.

Med iakttagande av dessa ändringar föreslår drätselkammaren att statförslaget fastställes.

Yrkesskola.

Drätselkammaren hemställer, att statförslaget oförändrat måtte fastställas.

Allmänt läroverk.

Statförslaget för allmänna läroverket företer inga andra avvikelser från vad nu gäller än att dels anslaget till underhåll av fastigheten höjts med 1.000 kronor dels ock i överensstämmelse med stadsfullmäktiges beslut den 25 maj 1939 ett anslag om 1.200 kronor upptagits såsom bidrag till avlöning av vaktmästaren vid annexet i f. d. seminariet.

Kommunal flickskola.

I statförslaget för kommunala flickskolan påkallar framför allt det av skolstyrelsen begärda anslaget till reparation och underhåll av skolbyggnaden och gymnastikhuset med 72.910 kronor uppmärksamheten. Drätselkammaren har noggrant genomgått de olika posterna i den begärda anslagssumman och har därvid kommit till den uppfattningen, att en del av de föreslagna arbetena utan större olägenhet kunna anstå till ett kommande år. Det har sålunda ansetts mindre välbetänkt att inreda ytterligare ett rum åt vaktmästaren, enär genom denna åtgärd korridoren skulle komma att sakna ljus. Inom en nära framtid torde det sannolikt bliva nödvändigt, att taga i anspråk även den nuvarande vaktmästarebostaden för undervisningslokal. Under sådana förhållanden kan drätselkammaren icke tillstyrka det för ändamålet begärda anslaget med 4.400 kronor. Den i kostnadsförslaget upptagna posten 1.600 kronor till nya bokhyllor och diverse arbeten i biblioteket har ansetts för närvarande kunna utgå ur förslaget. Så är även fallet med kostnaden för omändring av biologi- och fysikrummen, 3.200 kronor. Slutligen har drätselkammaren icke ansett påkallat att under nästkommande år låta inlägga nya linoleummattor för en beräknad kostnad av 13.230 kronor. Då av årets underhållsanslag cirka 5.000 kronor kvarstår oförbrukat, får drätselkammaren föreslå, att detta anslag reserveras och användes till de under nästkommande år föreslagna arbetena.

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

Under förutsättning av bifall härtill och med beaktande av de här ovan föreslagna nedsättningarna i det begärda anslaget får drätselkammaren hemställa, att såsom anslag till reparation och underhåll av skolbyggnaden och gymnastikhuset måtte i staten upptagas ett belopp av 45.480 kronor.

Då statförslaget för kommunala flickskolan i övrigt icke föranleder till särskilt uttalande från drätselkammarens sida, får kammaren hemställa om godkännande av förslaget med ovan omförmäld ändring.

Arbetareinstitutet.

De av styrelsen för Västerås Arbetareinstitut begärda anslagen för år 1941 3.000 kronor till föreläsningsverksamheten och 18.500 kronor till biblioteket, det senare höjt med 500 kronor, får drätselkammaren tillstyrka att stadsfullmäktige måtte bevilja av uttaxerade medel.

Elektrotekniska fackskolan.

Hyresbidraget till rektor, 2.000 kronor, är upptaget till samma belopp som innevarande år. Dessutom tillkommer ett anslag om 300 kronor till hyra för gymnastiklokal, enär läroverkets gymnastiksal, som tidigare utan avgift fått disponeras, på grund av ökad användning icke längre kan ställas till förfogande.

Drätselkammaren hemställer att beloppen måtte anvisas utgå av uttaxerade medel.

Arosgården.

På därom av styrelsen för Arosgårdens intressentförening gjord framställning får drätselkammaren tillstyrka, att till föreningens verksamhet under nästkommande år måtte anvisas ett oförändrat belopp av 3.000 kronor att utgå av uttaxerade medel.

A. B. F:s bibliotek.

Till Arbetarnas Bildningsförbunds biblioteksverksamhet föreslås bidrag för 1941 med 3.500 kronor att utgå av uttaxerade medel.

Konstföreningen.

Västerås Konstförening har genom stadsfullmäktiges beslut den 30 april 1931 tillerkänts ett årligt anslag till och med den 1 oktober 1941 med 2.500 kronor, motsvarande hyran för föreningens lokaler. Drätselkammaren föreslår att anslag till föreningen i fortsättningen blir beroende på årligen fattade beslut och hemställer, att för 1941 av uttaxerade medel måtte beviljas ett anslag om 2.625 kronor med hänsyn till att hyran för föreningens lokaler höjts från och med den 1 oktober 1941.

K.F.U.M.

Till understödjande av Kristliga Föreningens av Unge Män studie- och sociala verksamhet under 1941 föreslås av uttaxerade medel anslag med 1.000 kronor eller samma som innevarande år.

Musikundervisning.

Västerås Bildningsorganisationers samarbetskommitté för musikundervisning har hemställt om anslag för 1941 med 1.000 kronor. Sedan till drätselkammaren inkommit en närmare redogörelse för verksamheten under innevarande år får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige av uttaxerade medel måtte anvisa ett belopp av 1.000 kronor för ändamålet.

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.* **Hälso- och sjukvård.**

De under huvudtiteln Hälso- och sjukvård intagna av hälsovårdsnämnden upprättade statförslagen för allmän hälso- och sjukvård, bostadsinspektion, köttbesiktningsbyrå och poliklinik föranleda från drätselkammarens sida intet annat uttalande än att kammaren erinrar om sin i föregående års budgetbetänkande uttalade förväntan, att en utredning bör verkställas för utrönande av huruvida icke den särskilda bostadsinspektionen kan avvecklas, sedan distriktsköterskeorganisationen blivit genomförd. I avbidan härpå vill drätselkammaren icke motsätta sig att anslag tills vidare under nästkommande år beviljas för särskild bostadsinspektion. Bland utgifterna i hälsovårdsnämndens stat har av drätselkammaren för täckning uppförts ett underskott å tidigare beviljat anslag till råttutrotning med 106 kronor 80 öre.

I övrigt har drätselkammaren intet att erinra emot statförslaget till hälso- och sjukvård utan hemställer om dess godkännande.

Gatu- och väghållning.

Under de senaste två åren hava osedvanligt stora anslag beviljats till gatu- och väghållning. I årets stat är sålunda upptaget 355,000 kronor till omläggning av Köpingsvägen och på inkomstsidan ett därför beviljat statsbidrag med 266.200 kronor. Arbetet har icke fått påbörjas och nettoutgiften kommer därför med stöd av anslagets beteckning som reservationsanslag att reserveras för ändamålet. Samma torde bliva förhållandet med anslaget till nyanläggningskostnader enligt behovsplan, 331.500 kronor, enär statsbidrag ännu icke beviljats till utförande av de i behovsplanen angivna arbetena. Av det i årets stat inom linjen uppförda anslaget om 257.000 kronor, utgörande reserverad del av 1939 års anslag om 318.200 kronor till övriga nyanläggnings- och förbättringsarbeten, hava bestridits kostnaderna för åtskilliga av stadsfullmäktige under åren 1939 och 1940 beslutade gatuarbeten. Dessutom har drätselkammaren av anslaget anvisat medel till kantsten å Kristiansborgsområdet med cirka 50.000 kronor, breddning av Skultunavägen med cirka 3.700 kronor, ordnande av Åsgatan, gator vid Malmaberg och väg på Västra tippen samt vidgning av Köpingsvägen med tillhopa 71.744 kronor, vartill komma de i årets revisionsberättelse omförmälda gatuarbetena i Snickargatan med 586 kronor och i Stora gatan vid Odd-Fellowhuset med 5.269 kronor. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna drätselkammarens dispositioner beträffande anslaget, vilket nu är förbrukat så när som på 2.000 kronor. I det nu framlagda statförslaget för 1941 har på utgiftssidan upptagits 125.000 kronor till underhåll och mindre förbättringar av gator och vägar och 100.000 kronor som anslag till nyanläggningar. En post om 2.000 kronor har upptagits för täckande av stadens del i kostnaden för en under året beslutad utredning angående den blivande riksvägens korsning med järnvägen. Den interna posten "Andel i byggnadschefskontorets löner m. m." har ansetts skäligen böra upptagas till 35.000 kronor mot 30.000 kronor i årets stat. Drätselkammaren har funnit, att större anslag än de ovan omförmälda icke gärna kunna beviljas, enär dels de ovan relaterade stora reservationsanslagen jämte ett tidigare beviljat och reserverat anslag om 75.000 kronor till förbättring av stensättningen på delar av Stora gatan finnas tillgängliga dels ock på åtskilliga ställen omläggning av ledningar i gatorna behöver ske innan gatuarbete kan utföras.

På statförslagets inkomstsida återfinnes bl. a. bidrag av automobilskattemedel med 30.000 kronor mot i årets stat upptagna 100.000 kronor. Drätsel-

kammaren har med hänsyn till rådande förhållanden icke vågat räkna med större bidrag. Bland inkomsterna hava även upptagits diverse överskott å tidigare beviljade anslag för numera fullbordade arbeten med i runt tal 25.000 kronor. N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa om godkännande av statförslaget för gatu- och väghållning.

Planteringar.

I planteringsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat har drätselkammaren på ett par punkter funnit sig föranlåten vidtaga nedsättning i begärda anslag. Anslaget till underhåll av växthus och drivbänkar, som av planteringsnämnden föreslagits höjt från 3.000 till 3.500 kronor, har sålunda av drätselkammaren sänkts till 3.000 kronor, då anslagsförbrukningen under 1939 endast uppgått till något mer än 2.000 kronor. Av samma anledning har anslaget till körslor nedsatts från begärda 12.000 kronor till 10.000 kronor. Slutligen har drätselkammaren ur statförslaget uteslutit ett av nämnden begärt anslag med 2.500 kronor till utökning och förbättring av lekplatser. Anledningen till att så skett är att anslaget får anses obehövligt vid det förhållandet att stadsfullmäktige den 25 augusti 1938 anvisade 10.000 kronor till utökning av lekplatser och av detta anslag fortfarande kvarstår cirka 7.700 kronor oförbrukade. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna statförslaget med nu omförmälda ändringar.

Gatubelysning.

Vid behandlingen av statförslaget för gatubelysning må uppmärksammas, att något anslag för anskaffande av ny och utökad gatubelysning icke påkallas, enär det i årets stat upptagna reservationsanslaget om 16.430 kronor, som ännu icke tagits i anspråk, beräknas förslå till den utökning av gatubelysningen, som är avsedd att under 1941 komma till utförande enligt vatten- och gasverksstyrelsens förslag.

Gaturenhållning.

Anslagen till gautrenhållning äro höjda med 10.000 kronor, enär de visat sig vara för knappt tilltagna.

Hamnar.

Stadens hamnar, som under de senaste åren redovisat inkomster, tillräckliga att täcka utgifterna, beräknas enligt hamnstyrelsens förslag till budget för nästkommande år komma att förete ett underskott på i runt tal 50.000 kronor. Om anledningen härtill har fullständig redogörelse lämnats i hamnstyrelsens budgetskrivelse. Drätselkammaren har ingen annan erinran att göra emot det föreliggande förslaget till utgifts- och inkomststat för stadens hamnar än att uttaxerade medel icke böra tillgripas för att få balans i budgeten. Inkomsterna från hamnarna få icke användas till annat än hamnarnas egna behov och det överensstämmer härmed, att i tider, då hamninkomsterna icke förslå till hamnutgifterna, uttaxerade medel icke i första hand tillgripas för täckande av det beräknade underskottet. I den mån inkomsterna icke visa sig tillräckliga bör i stället drätselkammaren utlåna medel, som i hamnens räkenskaper bokföras som en skuld till staden. I överensstämmelse härmed har på inkomstsidan uppförts en utjämningspost, motsvarande skillnaden mellan hamnarnas beräknade utgifter och inkomster. Med nu omförmäld ändring får drätselkammaren tillstyrka godkännande av statförslaget för hamnar.

Ang. 1941 års budget. **N:o 156.** **Renhållningsverk o. svingård.**

Såsom en följd av stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1940 att höja hämtningsavgifterna har i renhållningsverkets statförslag den ändringen vidtagits, att inkomsten av hämtningsavgifter höjts från av lantegendomsnämnden föreslagna 52.000 kronor till 92.000 kronor. Det av stadsfullmäktige den 26 september 1940 beviljade anslaget om 7.500 kronor till anskaffande av gengasaggregat m. m. föreslås i överensstämmelse med lantegendomsnämndens förslag täckt i 1941 års stat av uttaxerade medel.

Då övriga poster i statförslagen för renhållningsverk och svingård icke torde påkalla särskilt omnämnande får drätselkammaren hemställa om godkännande av statförslagen i dess helhet.

Tekniska verk.

Vad beträffar vatten- och gasverksstyrelsens förslag till stater för vatten-, gas- och elektricitetsverken, avloppsledningarna samt tekniska verkens gemensamma förvaltning må först omnämnas, att styrelsen ifråga om räntor och amorteringar felaktigt räknat med innevarande års belopp. Drätselkammaren har på vederbörliga ställen i statförslagen vidtagit de rättelser, som härav påkallas.

Ett par under året fattade beslut om anslag inom området för vatten- och gasverksstyrelsens verksamhet påkalla i samband med statbehandlingen särskilda kompletterande beslut beträffande täckning. Stadsfullmäktige hava sålunda den 28 mars 1940 anvisat 8.000 kronor för utredning angående anläggande av nya brunnar vid Hässlö med uppdrag för drätselkammaren att i samband med statbehandlingen inkomma med förslag till anslagets slutliga täckning. Den 29 augusti 1940 hava stadsfullmäktige vidare lämnat anslag med 9.200 kronor till anordnande av bräddavlopp vid Valhallagatan att utgå av tillgängliga medel och för slutlig täckning upptagas i 1941 års budget. Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige med bifall till vatten- och gasverksstyrelsens förslag härutinnan ville besluta, att ifrågavarande båda anslag täckas genom att under titeln "Underhållskostnader" upptagas som utgifter, det förra i vattenledningsverkets stat och det senare i staten för avloppsledningar och reningsverk.

I statförslaget för *vattenledningsverket* har drätselkammaren icke vidtagit annan ändring än sådan som påkallas av drätselkammarens rättelse av ovan relaterade, felaktigt angivna belopp för räntor och amorteringar.

Beträffande statförslaget för *gasverket* har av styrelsen upptaget anslag till extra kontorsbiträde, 2.400 kronor, nedsatts till 2.130 kronor, motsvarande begynnelselönen för ett ordinarie tredje klass kontorsbiträde. Beräkningen av utgifter och inkomster i övrigt föranleder icke till annat drätselkammarens uttalande, än att kammaren icke vill underlåta påpeka att en ändring i situationen på kolmarknaden i ena eller andra riktningen i hög grad påverkar gasverkets stat.

Drätselkammaren har vid behandlingen av statförslaget för *elektricitetsverket dels* nedsatt anslaget till utställningskostnader från begärda 3.000 till 2.000 kronor, vilket torde få anses tillräckligt, *dels ock* ansett sig icke kunna tillstyrka av vatten- och gasverksstyrelsen föreslagen höjning av anslaget för omläggning till växelström till 80.000 kronor, utan bibehållit detsamma vid nuvarande belopp 60.000 kronor, enär styrelsens önskan att snabbare amortera

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

de hittills uppkomna kostnaderna för omläggningen torde böra tillfredsställas först under bättre tider än de nuvarande.

Vid behandlingen av statförslaget för *avloppsledningar och reningsverk* må särskilt uppmärksammas, att drätselkammaren på utgiftssidan upptagit anslag med 67.807 kronor 56 öre för täckning av uppdebiterade, ej inbetalda W. C.-avgifter. Beloppet utgör skillnaden mellan i tidigare års stater beräknade och i bokföringen som fordran upptagna men icke influtna avgifter efter avdrag av i 1939 och 1940 års stater uppförda motbelopp.

I samband med behandlingen av statförslaget för *tekniska verkens gemensamma förvaltning* torde böra behandlas vatten- och gasverksstyrelsens i särskild skrivelse till stadsfullmäktige gjorda hemställan att utan stadsfullmäktiges hörande få använda intill 10.000 kronor av de anslutningsavgifter, som inflyta för avslutade anläggningsarbeten. Drätselkammaren, som anser att det av styrelsen begärda, och i fond- och lånestaten av drätselkammaren tillstyrkta anslaget om 40.000 kronor av lånemedel för nya serviser och diverse mindre anläggningar bör vara tillfyllest för detta ändamål, hemställer, att nyssnämnda överskott av anslutningsavgifter i sin helhet ställes till stadsfullmäktiges disposition, och att vatten- och gasverksstyrelsen i vanlig ordning får inkomma med framställningar om anslag härur. En konsekvens härav blir, att anslutningsavgifter, som inflyta utöver de belopp, som i kalkylerna för olika arbeten beräknats, skola till överskjutande belopp i bokslutet redovisas som inkomster.

Slutligen må nämnas, att drätselkammaren funnit det önskvärt att, liksom fallet är inom drätselkammarens verksamhetsområde, hava tillgång till en förrådsstat. Drätselkammaren har därför, med ledning av från tekniska verkens kontor införskaffade uppgifter, upprättat förslag till särskild stat för verkens *förråd*. I brist på erfarenhet måste siffrorna i denna stat givetvis vara mycket approximativa.

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa om godkännande av det föreliggande förslaget till utgifts- och inkomststat för tekniska verken samt verkens förråd med de av kammaren förordade ändringarna.

Kall- och varmbadhus.

De av badhusstyrelsen uppgjorda förslagen till stater för kall- och varmbadhus förordas till godkännande. Det kan visserligen ifrågasättas om den av styrelsen föreslagna, tämligen omfattande reparationen av kallbadhuset bör komma till utförande, men då frågan om anläggande av ett nytt friluftsbad ännu på en tid icke torde vinna sin lösning har drätselkammaren ansett, att kallbadhuset bör iordningställas, så att det kan användas för sitt ändamål.

Bekvämlighetsinrättningar m. m.

De av drätselkammaren upprättade statförslagen för bekvämlighetsinrättningar, båttrafik, automobiler och grustag torde icke påkalla andra förklaringar än att *dels* omkostnaderna för bekvämlighetsinrättningen ökat på grund av höjda löner, *dels ock* såväl utgifts- som inkomstposter i statförslaget för automobiler upptagits lägre än innevarande år, enär staden för närvarande endast disponerar en automobil. Beträffande grustaget har omslutningen där minskat. Det har visat sig att stadens delförvaltningar ofta inköpa grus från annat håll. Det torde i detta sammanhang böra framhållas angelägenheten av att stadens eget grustag i fortsättningen får fylla de olika förvaltningarnas behov av grus.

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.* **Förråd.**

Anslaget till inköp av materialier å förrådsstaten har icke oväsentligt ökats, beroende på att förrådets omslutning visat sig vara större än beräknat. I övrigt återfinnas i huvudsak samma poster som innevarande år. Under rubriken kapitalökningar hava upptagits kostnaderna för inköp av två stycken motorväghyvlar, den ena enligt stadsfullmäktiges beslut den 29 februari 1940 och den andra jämlikt drätselkammarens beslut vid sammanträde den 5 september 1940. Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville godkänna den sålunda föreslagna täckningen för dessa utgifter. På inkomstsidan har under titeln kapitalminskningar uppförts influtna köpeskillingar för väghyvlar, som rekvirerats och inköpts av Kronan.

Brandväsen.

Emot förslaget till utgifts- och inkomststat för brandväsendet har drätselkammaren intet att erinra utan hemställer om dess godkännande i föreliggande skick.

Allmän fastighetsförvaltning.

De löpande utgifterna i statförslaget för den allmänna fastighetsförvaltningen hava upptagits till högre belopp än innevarande år såväl beroende på de nytillkomna fastigheterna Johannisberg och omnibusgaraget som på stegrade omkostnader. Höjningen av utgifterna förklaras även därmed att till uttaxering här upptagits *dels* ett anslag om 9.000 kronor till omläggning av järnvägsspår i hamnen, vilken utgift har samband med markbytet mellan staden och Asea, *dels ock* det i fond- och lånestaten omförmälda anslaget om 20.000 kronor, utgörande under innevarande och nästkommande år till betalning förfallande del av stadens bidrag till flygfält å Johannisberg. Drätselkammaren hemställer i detta sammanhang att stadsfullmäktige ville besluta att dessa båda utgifter skola gäldas på sätt drätselkammaren föreslagit. Beträffande utgiftsposterna i övrigt må anmärkas, att såsom allmänt anslag till underhåll av byggnader upptagits ett belopp av 40.000 kronor, samma som innevarande år, samt att på grund av ifrågasatt omändring av värmeledningen i Sundinska huset till detsammas underhåll avsatts ett belopp av 8.000 kronor. Slutligen ha bland utgifterna upptagits underskott å vissa tidigare beviljade anslag, nämligen till ombyggnad av vågbrytaren vid kallbadhuset, 2.477: 29 kronor, till uppförande av serveringspaviljong å Djäkneberget, 876: 93 kronor samt till reparation i anledning av grundförstärkning för stadshotellet, 13.173: 24 kronor. Drätselkammaren hemställer att de nu nämnda underskotten täckas på angivet sätt.

Beträffande de utgifter för kapitalökning, som upptagits under förevarande titel, framställas följande förslag:

Den 25 april 1940 lämnade stadsfullmäktige ett tilläggsanslag å 125.000 kronor till uppförande av ett *pensionärshem å Sandgärdet* med föreskrift, att anslaget skulle slutligt täckas på sätt stadsfullmäktige i samband med behandlingen av budgeten för 1941 komme att besluta. Drätselkammaren hemställer nu, att anslaget skall utgå på en gång av uttaxerade medel och för ändamålet upptagas som utgift i den föreliggande budgeten.

För *om- och tillbyggnad av hamnpaviljongen* hava stadsfullmäktige den 29 augusti 1940 anslagit 21.000 kronor med uppdrag för drätselkammaren att inkomma med förslag till anslagets slutliga täckning i samband med behandlingen av budgeten. Med anledning härav får drätselkammaren hemställa, att anslaget täckes av uttaxerade medel i föreliggande budget.

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

Stadsfullmäktige hava slutligen den 25 april 1940 lämnat drätselkammaren ett förslagsanslag å 60.000 kronor för *anordnande i Mariaberget av arkivutrymmen.* Då även i detta fall beslutet om den slutliga täckningen av anslaget uppskjutits till budgetbehandlingen, får drätselkammaren nu föreslå, att jämväl detta anslag täckes på en gång av uttaxerade medel i 1941 års stat och sålunda upptages som utgift av kapitalökande natur på fastighetsförvaltningens stat.

I föregående års stater hava till uppförande av en *biblioteksbyggnad* av uttaxerade medel avsatts tillhopa 225.000 kronor. Drätselkammaren hemställer, att i nästkommande års stat av uttaxerade medel för ändamålet anvisas ytterligare 25.000 kronor. Tillsammans med de bidrag, som utfästs från annat håll, skulle för ändamålet med nu ifrågasatt anslag finnas tillgängliga sammanlagt 500.000 kronor.

Bland *inkomsterna* på fastighetsförvaltningens stat märkas, förutom hyror och arrenden, två stycken överskott å tidigare beviljade anslag, som nu komma nästa års budget till godo.

Lantegendomar och skogar.

I lantegendomsnämndens förslag till utgifts- och inkomststat för lantegendomar under eget bruk har drätselkammaren funnit sig föranlåten att vidtaga vissa justeringar. På utgiftssidan har sålunda posten "Arrenden" höjts från av lantegendomsnämnden föreslagna 11.437 kronor till 17.737 kronor. Drätselkammaren har nämligen *dels* tillagt arrende för Johannisberg med 4.500 kronor, *dels ock* ansett påkallat, att de nu utgående arrendena för Gideonsberg, Emaus och Karlsberg, 1.800 kronor, med hänsyn till de ökade priserna på jordbruksprodukter upptagas till dubbla summan, 3.600 kronor. Vidare har till täckning i föreliggande statförslag under löpande utgifter upptagits av stadsfullmäktige den 26 september 1940 beviljat anslag om 1.800 kronor till inköp av ett gengasaggregat till en traktor för lantbruket, till vilken åtgärd drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande.

Beträffande de i statförslaget av drätselkammaren uppförda utgifterna av kapitalökande natur anmärkes, att stadsfullmäktige den 29 februari 1940 beviljade *dels* tilläggsanslag med 6.603 kronor 53 öre för uppförande av lantarbetarbostäder, *dels ock* anslag med 6.500 kronor till anordnande av svinhus och vedbodar för lantarbetarbostäderna och med 5.000 kronor för upptagande av ny brunn vid Nordanby. Drätselkammaren hemställer nu, att stadsfullmäktige ville besluta att ifrågavarande tre anslag på sätt drätselkammaren föreslagit gäldas av uttaxerade medel i 1941 års stat.

På inkomstsidan hava intäkterna av jordbruksprodukter från Nordanby, Kristiansborg och Emaus, vartill även lagts Gideonsberg och Johannisberg, av drätselkammaren ansetts böra ökas med 8.100 kronor till 61.448 kronor 50 öre.

Statförslaget för skogar överensstämmer i allt väsentligt med innevarande års stat. Inkomsten genom avverkning har dock upptagits till något högre belopp.

Drätselkammaren förordar slutligen godkännande av lantegendomsnämndens statförslag för lantegendomar och skogar med ovanberörda av drätselkammaren föreslagna tillägg.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Magistrat och rådhusrätt.

Det av magistraten upprättade förslaget till stat för rådhusrätten och magistraten har icke föranlett någon erinran från drätselkammarens sida utan föreslås fastställt i föreliggande skick.

Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

I det av magistraten upprättade statförslaget för kronouppbörds- och exekutionsväsen har drätselkammaren icke vidtagit annan ändring än att anslaget till bilunderhåll, 400 kronor, borttagits och i stället anslaget till velocipedunderhåll ökats med 30 kronor. Ur anslaget till bilunderhåll har under året ersättning efter stadsfogdens beprövande utbetalats till en exekutor för hållande av egen bil för tjänsteärenden. Då det torde vara tveksamt om vederbörande under nästkommande år kan erhålla tilldelning av bensin, har drätselkammaren ansett riktigt, att anslaget icke upptages i staten. Skulle det visa sig att vederbörande kommer att kunna disponera bilen, torde särskild framställning om anslag få göras.

Polisväsen och fångvård.

I statförslaget för polisväsen och fångvård hava med anledning av stadsfullmäktiges vid sammanträde den 28 november 1940 fattade beslut vissa justeringar vidtagits. Sålunda har från anslaget till löner avförts ett belopp av 4.200 kronor, enär stadsfullmäktige icke bifallit polisnämndens framställning om inrättande av en ny överkonstapelstjänst. Däremot har i enlighet med stadsfullmäktiges beslut anslag till avlöning av ett kvinnligt biträde åt polisen upptagits med 2.700 kronor.

Med nu omförmälda ändringar får drätselkammaren förorda godkännande av statförslaget.

Allmän pensionsförsäkring.

Pensionsnämnden har i sitt statförslag upptagit ett från 3.200 kronor till 3.500 kronor förhöjt anslag till skrivbiträden. Då nämnden icke visat, att det expeditionella arbetet ökat, har drätselkammaren icke funnit anledning tillstyrka den begärda anslagsökningen. I övrigt är statförslaget identiskt med innevarande års fastställda stat, och drätselkammaren hemställer om dess godkännande med ovan omförmälda ändring.

Stadsfullmäktige, drätselkammare och stadsrevision.

I statförslaget för stadsfullmäktige, drätselkammaren och stadsrevisionen hava smärre höjningar vidtagits beträffande anslagen till resor och mindre utredningar samt representation, varjämte i överensstämmelse med revisorernas hemställan förhöjt anslag upptagits för stadsrevisionens verksamhet. I anslutning härtill hava övriga förvaltningars andelar i revisionskostnaderna upptagits med höjda belopp.

Stadskansli.

Statförslaget för stadskansliet utvisar smärre höjningar på en del av anslagen, varemot anslaget till underhåll av inventarier nedsatts från 2.000 kronor till 500 kronor och i stället under titeln kapitalökning upptagits anslag med 1.500 kronor till nyanskaffning av inventarier. Drätselkammaren hemställer om godkännande av statförslaget i föreliggande skick.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Förslaget till utgifts- och inkomststat för stadskamrerarekontoret, som på utgiftssidan företer en något högre slutsumma än innevarande år, föranleder icke till särskilt utlåtande utan föreslås fastställt. **Stadskamrerarekontor.**

Bland utgifterna i statförslaget för byggnadschefs- och arbetskontoret må framhållas löner enligt lönestat, som ökat med i runt tal 20.000 kronor, beroende på av stadsfullmäktige under året beslutad omorganisation. Då emellertid avlöningen till byggnadschefen och förste assistenten ansetts böra uppdelas mellan denna stat och byggnadsnämndens stat, återfinnes på inkomstsidan byggnadsnämndens andel i dessa löner med 10.410 kronor. Då övriga poster i statförslaget icke torde tarva särskilt omnämnande får drätselkammaren hemställa om godkännande av förslaget. **Byggnadschefs- och arbetskontor.**

Även ifråga om byggnadsnämndens förslag till stat må anmärkas, att lönekostnaderna ökat på grund av den beslutade omorganisationen. Ett nytt anslag å 2.000 kronor till förfärdigande av stadsplanemodeller har av byggnadsnämnden upptagits och tillstyrkes. Av drätselkammaren har i statförslaget upptagits för täckning ett uppkommet underskott å tidigare beviljat anslag för inköp av ljuskopieringsapparat med 105 kronor 53 öre. Samtidigt som drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige på angivet sätt ville täcka ifrågavarande underskott, får drätselkammaren förorda godkännande av statförslaget i dess helhet. **Byggnadsnämnd.**

De sedvanliga anslagen till allmännyttiga ändamål hava upptagits med i vissa fall förhöjda belopp. Under denna rubrik återfinnas nu även anslag till tuberkulosföreningen, skollovskolonierna samt barnträdgårdar. De bidrag, som i vissa fall tidigare lämnats av Sundinska nämnden kunna enligt nämndens till stadsfullmäktige överlämnade redogörelse icke påräknas under nästkommande år. På grund härav får drätselkammaren föreslå stadsfullmäktige att anslå nedannämnda belopp att utgå av *uttaxerade medel.* **Anslag till allmännyttiga ändamål.**

Till Arbetsstugans verksamhet
ett med 500 kronor förhöjt belopp ..... 4.500: —

till Barnkrubban
ett oförändrat belopp av..... 4.000: —

till Barnhemmet för flickor
samma belopp som innevarande år ..... 1.500: —

till Natthärbärget
samma belopp som innevarande år ..... 1.000: —

till Arbetsförmedlingen
såsom bidrag till lokalhyra med drätselkammaren förbehållen rätt att underlåta utanordna anslaget därest efter närmare undersökning länsarbetsnämnden skulle befinnas skäligen böra bestrida hela hyran av statsmedel ..... 3.000: —

till barnhemmet Sparvboet

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

ett oförändrat belopp av ..... 1.800: —

till Frälsningsarméns slumverksamhet
i likhet med föregående år ..... 1.200: —

till Västerås Gymnastikförening
som bidrag till kostnaderna för verksamheten ..... 1.800: —

till Västmanlands läns Fornminnesförening
samma belopp som innevarande år ..... 4.000: —

till tuberkulosföreningen
Föreningen, som genom stadsfullmäktiges beslut den 25 januari 1940 erhållit anslag med 2.000 kr. för innevarande år, föreslås jämväl för 1941 erhålla anslag med ..... 2.000: —

till Västerås skollovskolonier
Med åberopande av innehållet i föreningens skrivelse föreslås anslaget till föreningens koloniverksamhet höjt med 4.500 kronor till 16.500: —

Vidare upptages under hänvisning till vad ovan under fond- och lånestaten anförts 1/5 av det vid stadsfullmäktiges sammanträde den 28 november 1940 beviljade anslaget å 113.750 kronor till ny kolonibyggnad vid sjön Usken med ..... 22.750: —

till frilufts- och folkkonserter
att av drätselkammaren på lämpligt sätt fördelas ..... 3.200: —

till i Västerås arbetande erkända sjukkassor:
En granskning av sjukkassornas ekonomiska redogörelser har givit vid handen, att kassorna ha en så pass god ekonomisk ställning, att strängt taget kommunala anslag kunna anses överflödiga. Drätselkammaren, som dock icke för nästkommande år velat föreslå någon ändring beträffande tidigare utgående anslag, vill emellertid framhålla, att därest stadens ekonomiska ställning under ett kommande år skulle försämras, det torde få övervägas att indraga de nu utgående anslagen till sjukkassorna. För 1941 föreslås följande belopp:

till Västerås erkända sjukkassa..... 10.000: —

till Sveriges Träarbetares erkända sjukkassa..... 125: —

till Aseapersonalens erkända centralsjukkassa.... 4.500: —

eller sålunda tillhopa ..... 14.625: —

Styrelsen för Västerås barn- och ungdomsinstitutioner har i skrivelse till stadsfullmäktige hemställt om anslag för barnträdgårdsverksamhet och dagkoloniverksamhet under nästkommande år samt för iordningställande av ytterligare lokaler och anskaffande av inventarier för barnträdgårdsverksamhet. Drätselkammaren har sammanställt de av styrelsen beräknade utgifterna och inkomsterna i en särskild stat, betecknad med litt. 29 Aa, och vill, i anslutning till att drätselkammaren tillstyrker densamma, hemställa, att anslaget till iordningställande av lokal å Ängsgärdet icke får av styrelsen disponeras annat än efter medgivande av drätselkammaren och sedan drätselkammaren hunnit närmare pröva lämpligheten av att på föreslagen eller annan plats anordna en dylik lokal.

I samband med behandlingen av denna del av budgeten vill drätselkammaren

underställa stadsfullmäktiges prövning en fråga, som icke direkt berör staten men icke förty fordrar beslut av stadsfullmäktige. Såsom stadsfullmäktige hava sig bekant har Västerås stad under det gångna året i avsevärd omfattning lämnat bistånd till återuppbyggnadsarbetena i den finska staden Lahti. Kostnaden för denna hjälpverksamhet, som säkerligen lämnat vår finska adoptivstad ett välbehövligt stöd i dess strävanden att återuppbygga staden, hava uppgått till 65.250 kronor 58 öre. Då vid bolagsstämma den 16 november 1940 med A.-B. Västerås-banans Intressenter stämman beslutat att till Västerås stad återbetala ett belopp av 70.000 kronor på den i stadens räkenskaper icke bokförda skuld bolaget gentemot staden ådragit sig genom att staden tidigare lämnat bidrag till bestridande av utgifterna för gäldande av annuitet å bolagets obligationslån, får drätselkammaren nu föreslå, att av det sålunda under innevarande år till staden återbetalade beloppet måtte få gäldas ovannämnda kostnad för hjälpen till Lahti.

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

Drätselkammaren har icke ansett behövligt att för nästkommande år upptaga anslag till anställande av taxeringsassistent, på grund varav utgifterna under denna titel utvisa minskning vid jämförelse med motsvarande poster i årets stat. Skulle det eventuellt visa sig önskvärt att någon del av året anställa taxeringsassistent torde medel för ändamålet kunna ställas till förfogande ur förslagsanslaget.

Skattetaxering.

Såsom förslagsanslag till oförutsedda utgifter har i statförslaget upptagits ett belopp av 155.648 kronor 68 öre, vilket torde få anses tillräckligt för täckande av de vanligen förekommande behov, för vilkas tillgodoseende medel plägat anvisas ur detta anslag.

I likhet med vad fallet är innevarande år har drätselkammaren dessutom i statförslaget upptagit ett extra anslag till stadsfullmäktiges förfogande, uppgående till dubbla beloppet av årets motsvarande anslag eller sålunda 250.000 kronor, vilket anslag torde böra användas för sådana eventuella utgifter, som under det kommande året må kunna föranledas av det rådande krisläget.

Medel till oförutsedda utgifter.

Under denna rubrik hava diverse anslag och inkomstposter upptagits. Nytt för året är försvarsberedskapsbidrag till kommunalarbetare med 8.000 kronor. Drätselkammaren hemställer om godkännande av statförslaget i denna del.

Ofördelade utgifter och inkomster.

Emot de av luftskyddschefen äskade, av luftskyddsnämnden tillstyrkta utgifterna för luftskyddets administration och för utbildning av aktiv personal har drätselkammaren intet att erinra.

Luftskydd och luftvärn.

En av luftskyddschefen gjord framställning om anslag med tillhopa 135.900 kronor till ytterligare luftskyddsanordningar, vilken framställning tillstyrkts av luftskyddsnämnden, är drätselkammaren däremot icke beredd att oreserverat förorda till godkännande. Då framställningen kommit drätselkammaren tillhanda så sent, att någon ingående prövning av anslagsäskandena icke hunnit företagas, men då å andra sidan en första granskning givit vid handen, att en del föreslagna arbeten troligen icke torde tarva så höga anslag har drätselkammaren stannat för att i statförslaget för nästkommande år upptaga 75.000 kronor till kostnader för luftskyddet. Drätselkammaren vill emellertid under alla förhållanden förbe-

N:o 156. *Ang. 1941 års budget.*

hålla sig rätten att pröva de ändamål, för vilka anslaget kommer att utnyttjas, på grund varav det bör åligga vederbörande att hos drätselkammaren göra framställning om medel i varje fall, då anslagsbehov yppar sig.

Drätselkammaren hemställer om godkännande av det föreliggande statförslaget med iakttagande av vad drätselkammaren härovan anfört.

Kristidsnämnd.

Sedan drätselkammaren kompletterat statförslaget för kristidsnämnden med en specifikation av utgifterna till löner och arvoden får drätselkammaren hemställa om godkännande av detsamma i föreliggande skick.

Familjebidragsnämnd.

Familjebidragsnämndens verksamhet har trots att staten bestrider huvudparten av kostnaderna för familjebidrag visat sig erfordra betydande bidrag från kommunen. I det av familjebidragsnämnden framlagda förslaget till utgiftsstat för nästkommande år har drätselkammaren icke haft anledning vidtaga annan ändring än att av nämnden äskade anslag till löner och övriga administrationskostnader efter samråd med nämnden närmare specificerats. Den beräknade kommunandelen i familjebidrag för kommande år är givetvis synnerligen approximativ, men drätselkammaren har icke haft bärande skäl för att beräkna densamma annorlunda än familjebidragsnämnden och hemställer därför om statförslagets godkännande.

Underskott o. överskott.

Det allmänna överskottet från år 1939 uppgår till 197.654 kronor 61 öre.

Drätselkammaren hemställer slutligen med hänvisning till vad härovan anförts, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa uttaxeringen för den borgerliga kommunens behov för år 1941 till sex kronor 45 öre pr skattekrona, samt

att godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1941 i dess helhet.

Västerås den 29 november 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 28 innevarande november hava stadsfullmäktige för anskaffande av kompressor och stålflaskor m. m. till en anläggning för komprimering av lysgas till bildrift anslagit 40.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligt täckas av uttaxerade medel i 1941 års stat. Drätselkammaren, som under ären-

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

dets förberedande behandling icke haft anledning behandla frågan om täckning av ett eventuellt anslag för detta ändamål, har vid sammanträde denna dag upptagit frågan om täckning av det sålunda beviljade anslaget till behandling och får med anledning därav anföra följande.

Den föreslagna anläggningen har beräknats kunna räntas och amorteras av inkomster från försäljning och distribution av lysgas och den kommer sålunda att utgöra en gren av gasverkets affärsrörelse. Det måste därför anses riktigt att anläggningskostnaden påföres gasverket som en utgift. Drätselkammaren har av denna anledning ansett sig böra framlägga följande förändrade förslag till täckning av anslaget.

Den 26 september 1940 anvisade stadsfullmäktige 7.500 kronor till inköp av gengasaggregat m. m. för lantegendomsnämndens räkning, vilket anslag i drätselkammarens budgetbetänkande i sin helhet föreslås täckt av uttaxerade medel i 1941 års stat. Den del av sagda anslag, som ej erfordras till omändring av renhållningsverkets bilar för flaskgasdrift m. m., eller 4,000 kronor, anser drätselkammaren lämpligen böra användas för att delvis täcka det beviljade anslaget till anläggning för framställning av komprimerad lysgas. Återstående del av detta anslag, 36.000 kronor, föreslås täckt av gasverkets löpande inkomster för år 1940 genom att som utgift upptagas i gasverkets räkenskaper för samma år. Hela kostnaden för anläggningen, 40.000 kronor, bör uppläggas på ett särskilt konto, vilket utan sammanblandning med andra gasverkets inkomster och utgifter skall redovisa den med anslaget avsedda verksamhetens anläggningskostnad och driftresultat.

Med hänvisning till det anförda får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville, med ändring av sitt den 28 november 1940 fattade beslut, föreskriva

> *att* det för anskaffande av en anläggning för komprimering och distribution av lysgas till bildrift beviljade anslaget om 40.000 kronor skall utgå av tillgängliga medel och slutligt täckas *dels* genom att för ändamålet tages i anspråk 4.000 kronor av det den 26 september 1940 beviljade anslaget till gengasaggregat m. m. för lantegendomsnämndens räkning *dels ock* genom att återstående del av anslaget, 36.000 kronor, upptages som utgift i gasverkets räkenskaper för 1940 och sålunda täckes av verkets löpande inkomster för samma år med iakttagande av att hela anslaget jämte inkomster och utgifter av driften för anläggningen i räkenskaperna redovisas särskilt.

Västerås den 29 december 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

Thjelvar Hedberg.

N:o 156.
Ang. 1941 års budget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren till magistraten överlämnat förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1941 får magistraten härmed överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar för besluts fattande.

Västerås rådhus den 2 december 1940.

På Magistratens vägnar:

FOLKE HÖIJER.

/Gustaf Wetterling.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för förberedande behandling överlämnats det av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1941 ävensom drätselkammarens budgetbetänkande och magistratens skrivelse angående budgeten.

Beredningsutskottet har granskat statförslaget och har icke funnit skäl att i något avseende tillstyrka ändring i det av drätselkammaren framlagda förslaget. På grund härav får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla vad drätselkammaren i sitt den 29 november 1940 dagtecknade budgetbetänkande föreslagit.

Västerås den 4 december 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

Västerås 1940, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

N:o 157.

Beredningsutskottets skrivelse ang. reglemente för stadsplanerådet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 31 oktober 1940 hava stadsfullmäktige beslutat att den nuvarande stadsplanekommittén skulle från och med den 1 januari 1941 ersättas med ett stadsplaneråd, bestående av sju ledamöter, valda för en tid av fyra år, varjämte stadsfullmäktige uppdragit åt beredningsutskottet att uppgöra och till stadsfullmäktige inkomma med förslag till reglemente för stadsplanerådet. Beredningsutskottet har med anledning härav förehaft frågan till behandling och därvid enats om bifogade förslag till reglemente för stadsplanerådet i Västerås, vilket reglemente står i överensstämmelse med de i stadsfullmäktiges beslut angivna grundsatserna för stadsplanerådets verksamhet. Med hänvisning härtill får beredningsutskottet hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga bifogade reglemente för stadsplanerådet i Västerås.

Västerås den 4 december 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

REGLEMENTE

för

Stadsplanerådet i Västerås.

§ 1.

Stadsplanerådet består av sju ledamöter, valda av stadsfullmäktige för fyra år. Rådet utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande.

§ 2.

Stadsplanerådet tillkommer att med uppmärksamhet följa stadsplanearbetet inom staden. Innan byggnadsnämnden slutligt tager ställning till förslag till ny

N:o 157. *Ang. reglemente för stadsplanerådet.*

stadsplan, utvidgning eller ändring av redan befintlig sådan, stomplan, avstyckningsplan eller till upprättat förslag till utomplansbestämmelser bör stadsplanerådet beredas tillfälle yttra sig, för så vitt ärendet icke anses vara av blott ringa vikt.

Stadsplanerådet äger hos byggnadsnämnden väcka fråga om stadsplan, stomplan, avstyckningsplan eller utomplansbestämmelser.

§ 3.

Stadsplanerådet sammanträder i mån av behov efter kallelse av ordföranden. Därest minst två ledamöter göra framställning därom, är ordföranden skyldig att kalla till sammanträde.

Vid stadsplanerådets sammanträde skall stadsarkitekten vara närvarande.

Om så anses lämpligt må stadsplanerådet och byggnadsnämnden sammanträda gemensamt.

§ 4.

Stadsplanerådets yttranden skola avfattas skriftligen och undertecknas av ordföranden med kontrasignation av sekreteraren.

§ 5.

Som sekreterare i stadsplanerådet tjänstgör byggnadsnämndens sekreterare.

§ 6.

Stadsplanerådet är beslutmässigt, då minst fyra ledamöter äro närvarande.

§ 7.

Av de första gången valda ledamöterna skola efter inför stadsfullmäktige verkställd lottning tre ledamöter avgå efter två år.

N:o 158.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av en del kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 31 oktober 1940 hava stadsfullmäktige uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av sju ledamöter i stadsplanerådet, av vilka tre ledamöter skola avgå efter två år efter inför stadsfullmäktige verkställd lottning. Vidare har genom beslut av stadsfullmäktige den 28 nästlidne november uppdragits åt beredningsutskottet att inkomma med förslag till val av sju ledamöter och tre suppleanter i den från och med den 1

januari 1941 nyinrättade löne- och avtalsnämnden. Enligt bestämmelserna skola tre ledamöter och två suppleanter avgå efter två år efter inför stadsfullmäktige verkställd lottning. Slutligen hava stadsfullmäktige likaledes den 28 nästlidne november anmodat beredningsutskottet att inkomma med förslag till återbesättande av de kommunala uppdrag, som innehafts av avlidne stadsfullmäktigeledamoten Oskar Håvberg. N:o 158. *Ang. val av en del kommunala förtroendemän.*

Till fullgörande av ovanberörda uppdrag får beredningsutskottet framlägga följande förslag.

Ledamöter i stadsplanerådet för åren 1941—1944.

Borgmästaren Olov Rylander, byggmästaren Fritz Eklund, överingenjören Carl Henning, museiintendenten Sven Drakenberg, statens lantbruksingenjör H. Welin-Berger, arkitekten Viktor Segerstedt och civilingenjören Herman Stjernberg.

Till sammankallande föreslås herr Rylander.

Ledamöter i löne- och avtalsnämnden för åren 1941—1944.

Förmannen Karl Engdahl, montören Arthur Lundell, avsynaren Martin Holmberg, hyvlaren K. H. Thorén, direktören Mattias Pers, kraftverksdirektören Thure Strand och kamreraren Algot Broberg.

Suppleanter i löne- och avtalsnämnden:

Avdelningschefen Filip Dahlström, disponenten Herman Green och byggnadsarbetaren Fritz Johansson.

Till sammankallande föreslås herr Engdahl.

Ledamot i hamnstyrelsen till och med år 1943:

Nuvarande suppleanten i styrelsen hyvlaren K. H. Thorén.

Suppleant i hamnstyrelsen till och med år 1942:

Trädgårdsarbetaren Vilhelm Björk.

Huvudman i Västerås stads sparbank till och med år 1942:

Brandförmannen Ernst Johansson.

Västerås den 4 december 1940.

För beredningsutskottet:

ERNST JOHANSSON.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 159.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring i lönestatens allmänna villkor rörande sjukvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till drätselkammaren har för yttrande överlämnats bifogade skrivelse från lönenämnden med förslag, att stadsfullmäktige ville antaga i skrivelsen omförmäld ändrad lydelse av mom. 7 d) i Allmänna villkor och bestämmelser för

N:o 159. *Ang. ändring i lönestatens allmänna villkor rörande sjukvård.*

tillämpningen av Västerås stads lönestater. Ändringen innebär, att den fria sjukvården till vissa befattningshavare i fortsättningen skall lämnas därigenom att staden betalar avgiften för befattningshavares anslutning till erkänd sjukkassa samt svarar för den tredjedel av läkarkostnaden, som ankommer på sjukkassemedlemmen att erlägga. Efter behandling av ärendet får drätselkammaren anföra följande.

I likhet med lönenämnden är drätselkammaren av den uppfattningen, att det föreslagna systemet för såväl befattningshavarna som staden torde vara att föredraga framför det nu gällande. Det är att förmoda, att de befattningshavare, för vilka hinder för anslutning till sjukkassa ej föreligger, i största möjliga utsträckning skola finna med sin fördel förenligt, att ansluta sig, så att systemet, om det av stadsfullmäktige godkännes, kommer att tillämpas i så stor utsträckning som möjligt. I avsikt att erhålla en uppfattning om hur kostnaden för det föreslagna systemet ställer sig vid jämförelse med kostnaden för nu tillämpat system har drätselkammaren låtit verkställa en utredning, vilken bifogas. Härav framgår, att, om det av lönenämnden förordade systemet varit gällande under 1939 i så stor omfattning, som varit möjlig, och staden erlagt kostnaden för sjukvårdsförsäkringen, stadens kostnad skulle blivit lägre än vad som med nu tillämpat system varit fallet. Alternativet med att staden skulle erlägga även kostnaden för sjukpenningförsäkringen skulle ställt sig dyrare.

Drätselkammaren vill med hänvisning till vad lönenämnden andragit och med åberopande av den verkställda jämförande kostnadsberäkningen för sin del förorda bifall till lönenämndens förslag så utformat, att staden erlägger kostnaden för sjukvårdsförsäkring och befattningshavaren själv svarar för kostnaden för eventuellt erforderlig sjukpenningförsäkring. Drätselkammaren hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna lönenämndens förslag till ändrad lydelse av mom. 7 d) i Allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater att gälla från och med den 1 januari 1941.

Västerås den 5 december 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Genom beslut den 6 juni 1940 har drätselkammaren uppdragit åt stadskansliet att verkställa utredning om kostnaderna för en sjukvård enligt de av lönenämnden föreslagna nya bestämmelserna med anslutning till sjukkassa

jämförda med stadens verkliga kostnader för sjukvård enligt nu gällande bestämmelser. Till fullföljande av nämnda uppdrag får undertecknad anföra följande. N:o 159. *Ang. ändring i lönestatens allmänna villkor rörande sjukvård.*

Undersökningen har verkställts så, att stadens verkliga kostnader för sjukvård under 1939 ställts i relation till de kostnader, som staden skulle haft, därest under nämnda år de av lönenämnden föreslagna bestämmelserna varit gällande. Till en början hava från befattningshavarna infordrats uppgifter om vilka, som äro medlemmar i sjukkassa samt vilka, som överhuvud taget kunna anslutas till sjukkassa. Av stadens något över 200 till fri sjukvård berättigade ordinarie tjänstemän föreligga uppgifter från 191. En sammanställning av dessa uppgifter visar, att av nyssnämnda 191 befattningshavare 88 äro medlemmar i erkänd sjukkassa, 67 kunna under förutsättning av tillfredsställande hälsotillstånd anslutas och 36 äro i sådan ålder att anslutning till sjukkassa för deras vidkommande icke är möjlig. Av nyssnämnda 191 tjänstemän äro 139 gifta. Av de gifta tjänstemännens hustrur äro 42 medlemmar i sjukkassa, 60 kunna under ovan angiven förutsättning anslutas och 37 kunna på grund av åldersskäl ej vinna anslutning.

Vid en anslutning av befattningshavarna till sjukkassa är avsikten, att staden skall erlägga avgiften till sjukkassan för befattningshavaren och hans hustru samt gentemot befattningshavaren svara för den tredjedel av läkarkostnaden, som icke ersättes av sjukkassan. För anslutning till sjukkassa fordras i allmänhet, att vederbörande låter försäkra sig för såväl sjukvårdsersättning som sjukpenning. Hustru till befattningshavare kan, om hon icke har eget förvärvsarbete, vara försäkrad allenast för sjukvårdsersättning. Det kan under sådana förhållanden tänkas två alternativ för anslutning, *dels* att staden erlägger allenast den del av avgiften för befattningshavaren, som motsvarar försäkring för sjukvård samt avgiften för sjukvårdsförsäkring av hustrun och att befattningshavaren själv svarar för den del av avgiften, som avser sjukpenningförsäkring, *dels ock* att staden för befattningshavaren erlägger avgift såväl för sjukvårds- som sjukpenningförsäkring och för hustrun avgift för sjukvårdsförsäkring. I förra fallet får befattningshavaren själv uppbära eventuell sjukpenning under det att i det senare fallet staden skall uppbära denna sjukpenning. Avgiften för sjukvårdsförsäkring samt försäkring för lägsta sjukpenning, 1 kr. pr dag, utgör 1 krona 10 öre pr månad. Av denna avgift anses 35 öre belöpa på sjukvårdsförsäkringen. Avgiften för sjukvårdsförsäkring för en hustru, som icke har eget förvärvsarbete, utgör 50 öre pr månad. I betraktande av att stadens åtagande att tillhandahålla fri sjukvård täckes genom försäkring i sjukkassa för allenast sjukvårdsersättning vore det önskvärt och ur flera synpunkter lämpligt, om staden endast betalade avgiften för sjukvårdsförsäkring för befattningshavaren och hans hustru och befattningshavaren själv svarade för avgiften för den obligatoriska försäkringen för sjukpenning. Befattningshavaren finge därigenom även möjlighet att själv bestämma storleken av sin sjukpenning och kunde även utbygga försäkringen så att han efter den sjukdomstid, då full lön från staden icke utgår, erhåller en kompensation härför genom högre sjukpenning. Härnedan har emellertid för jämförelsens skull räknats med bägge alternativen. I följande uppställning har som tidigare nämnts, förutsatts att befattningshavarna i den utsträckning så är

N:o 159. *Ang. ändring i lönestatens allmänna villkor rörande sjukvård.*

möjligt, varit anslutna till sjukkassa under 1939. Jämförelsen mellan de olika kostnaderna blir då följande:

	Årliga avgifter kr.	Stadens tredjedel av läkarkostnad kr.	Läkarkostnad för befattningshavare som ej kunna anslutas til sjukkassa kr.	Staden tillkommande sjukpenning kr.	Stadens sammanlagda utgift kr.
1) Staden erlägger avgift för befattningshavares sjukvårds- och sjukpenningförsäkring och hustrus sjukvårdsförsäkring	2.658: —	694: —	967: —	146: —	4.173: —
2) Staden erlägger endast avgift för befattningshavares och hustrus sjukvårdsförsäkring	1.263: —	694: —	967: —	—	2.924: —
3) Stadens verkliga utgift för sjukvård 1939	—	—	—	—	3.533: —

Härtill må anmärkas, att hänsyn icke kunnat tagas till den sjukpenning, som skulle ha utbetalats till vederbörande under sjukdom i hemmet.

Västerås den 2 november 1940.

Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 30 juni 1938 uppdrogo stadsfullmäktige, i samband med antagande av förslag till lönereglering för stadens befattningshavare, åt lönenämnden att med Svenska Kommunalarbetareförbundet och dess avdelningar n:ris 116 och 144 upptaga förhandlingar om förslag till nytt arbets- och löneavtal, avsett att underställas stadsfullmäktige för prövning och godkännande. Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 27 april 1939 förelåg dylikt förslag till avtal, vilket även godkändes av stadsfullmäktige. Stadsfullmäktiges beslut har dock senare överklagats hos länsstyrelsen, och något avgörande av besvären föreligger ännu icke. I den skrivelse, varmed avtalsförslaget överlämnades till stadsfullmäktige, meddelade lönenämnden, att nämnden åtagit sig att inleda förhandlingar angående den ändring i gällande sjukvårdsbestämmelser, som kunde anses påkallad. Sådana förhandlingar hava sedermera även förts och därvid hava närvarit, förutom ombud för Svenska Kommunalarbetareförbundet och dess härvarande lokalavdelningar, även representanter för andra befattningshavareorganisationer i staden. Vid dessa förhandlingar har lönenämnden hävdat den ståndpunkten, att en förändring av de gällande bestämmelserna om fri sjukvård borde ske på så sätt, att de befattningshavare, som skola komma i åtnjutande av dylik förmån, ansluta sig till sjukkassa, samt att staden erlägger kostnaden för dylik anslutning ävensom betalar den på sjukkassemedlem-

men belöpande andelen av läkarkostnaden inom ramen av fastställd läkartaxa. Lönenämnden har ansett, att det såväl för befattningshavarna själva som för staden skulle vara till fördel, om sjukvård kunde beredas enligt de för erkänd sjukkassa meddelade föreskrifterna. För stadens del vinnes en enhetlig behandling efter fasta och prövade regler, varjämte kontrollen över sjukdomsfall blir en annan än med nu gällande regler. För den enskilde befattningshavaren medför en anslutning till sjukkassa den fördelen, att han kan välja vilken läkare han vill, varjämte för familjemedlemmar, som anslutas, erhålles fri sjukvård i samma omfattning som för befattningshavaren själv. För närvarande betalar staden endast halva kostnaden för familjemedlems sjukhusvård. Då emellertid nu anställda befattningshavare icke torde kunna tvingas att ansluta sig till sjukkassa, ehuru lönenämnden förutsätter att anslutning i största möjliga utsträckning kommer att ske med hänsyn till de fördelar, som därigenom vinnas, måste nu gällande bestämmelser bibehållas för sådana befattningshavare ävensom för dem, som på grund av ålder eller annan orsak icke kunna vinna inträde i sjukkassa. För personal, som anställes efter de nya reglernas antagande, kan emellertid som antagningsvillkor stadgas skyldighet att ansluta sig till sjukkassa. Lönenämndens här ovan i korthet skisserade förslag, som lämpligen bör intagas i gällande allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av stadens lönestater, har godtagits av representanter för Svenska Kommunalarbetareförbundet och har från övriga befattningshavareorganisationers sida icke mött någon egentlig gensaga. Bestämmelsen bör, enligt lönenämndens uppfattning, därför bliva gällande för samtliga stadens ordinarie befattningshavare, som nu äga rätt till fri sjukvård. Med hänsyn till att den fria sjukvården endast omfattar befattningshavare till och med 32. lönegruppen och inom dessa grupper icke finnas befattningshavare med av Kungl. Maj:t fastställd lönestat, erfordras icke underställning av blivande beslut.

N:o 159.
Ang. ändring i lönestatens allmänna villkor rörande sjukvård.

Den av lönenämnden föreslagna nya lydelsen av mom. 7 d) i Allmänna villkor och bestämmelser för tillämpningen av Västerås stads lönestater av åren 1921 och 1929 skulle bliva följande:

"Befattningshavare inom lönegrupperna 1—32 ävensom sådan befattningshavares hemmavarande hustru eller husföreståndarinna samt barn under 15 år tillförsäkras kostnadsfri läkare- och sjukhusvård genom medlemskap i sjukkassa, i den mån nedan icke annorlunda stadgas.

Befattningshavare och befattningshavares i första stycket omörmälda familjemedlemmar, som vilja komma i åtnjutande av kostnadsfri läkare- och sjukhusvård, skola, om ej laga hinder härför möter, vara medlemmar i erkänd sjukkassa i den omfattning, som enligt gällande sjukkasseförordning och vederbörande kassas stadgar erfordras för att vederbörande skall vara försäkrad för erhållande av *sjukvårdsersättning*. Staden erlägger eller gottgör befattningshavaren av denne erlagd avgift, som belöper på dylik försäkring samt svarar inom ramen av den läkaretaxa, som fastställts som beräkningsgrund vid sjukkassas ersättande av läkarvårdskostnader, för den del av erlagd utgift för läkarvård, som icke ersättes av kassan.

För de befattningshavare, anställda vid de i föregående stycke omförmälda bestämmelsernas trädande i kraft, samt för sådana befattningshavares till fri sjukvård enligt ovan berättigade familjemedlemmar, vilka icke äro villiga ansluta sig till sjukkassa, ävensom för befattningshavare och deras nyssnämnda

N:o 159. *Ang. ändring i lönestatens allmänna villkor rörande sjukvård.*

familjemedlemmar, som icke kunna vinna inträde i sjukkassa, gäller, att kostnadsfri läkarvård meddelas genom stadens tjänsteläkare eller annan läkare, med vilken staden kan träffa överenskommelse. Sådan befattningshavare erhåller därjämte kostnadsfritt av stadsläkaren föreskriven vård å lasarett å allmänt rum. För befattningshavares omförmälda familjemedlemmar bidrager staden med halva beloppet av kostnaden för sådan vård, dock icke sanatorievård annat än efter prövning och beslut i varje särskilt fall av lönenämnden. Vad nu sagts gäller även under den i vederbörande sjukkassas stadgar föreskrivna väntetiden efter första inträdet i sjukkassa."

I fråga om kostnaden för den föreslagna omändringen av gällande bestämmelser om fri sjukvård kunna några exakta siffror icke angivas. Med hänsyn tagen till de belopp, som utbetalats i fri sjukvård, synes det dock lönenämnden, som om de nya bestämmelserna i varje fall icke skulle medföra några anmärkningsvärt ökade kostnader.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får lönenämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga här ovan relaterade ändrade lydelse av mom. 7 d) av Allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av Västerås stads lönestater att gälla från och med den 1 oktober 1940.

Västerås den 14 maj 1940.

För lönenämnden:

CARL BÄCKMAN.

/Thjelvar Hedberg.

N:o 160.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av ny brandstation.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polis- och brandstationskommittén har i bifogade skrivelse till stadsfullmäktige meddelat, att kommittén infordrat entreprenadanbud på en ny brandstationsbyggnad och med ledning av desse räknat med att kostnaden för byggnadens uppförande skulle belöpa sig till cirka 850.000 kronor. Kommittén har även redogjort för de kostnader, som under utredningens gång uppstått och som äro inräknade i ovan nämnda summa. I skrivelsen har kommittén uttalat sig för att arbetet med uppförande av den nya brandstationen nu bör igångsättas och hemställt om anslag härför med 850.000 kronor. Drätselkammaren, som förehaft ärendet till behandling, får för sin del anföra följande.

N:o 160.
Ang. uppförande av ny brandstation.

Drätselkammaren delar kommitténs uppfattning om att arbetet bör igångsättas snarast möjligt. Det synes drätselkammaren angeläget att kommunen i sin mån bidrager till en minskning av arbetslösheten inom byggnadsfacket. För arbetets snara utförande talar även det förhållandet, att den nuvarande brandstationen icke fyller nutidens fordringar, utan en ny brandstation är av behovet påkallad. Drätselkammaren, som även ansluter sig till kommitténs förslag till anslagets täckning, hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av en ny brandstation inom kvarteret Gude anslå 850.000 kronor;

att anslaget skall täckas *dels* genom att tidigare av uttaxerade medel avsatta 500.000 kronor tagas i anspråk för ändamålet, *dels ock* genom upplåning av 350.000 kronor; samt

att åt drätselkammaren uppdrages ej mindre att hos Kungl. Maj:t göra framställning om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å 350.000 kronor samt att vidtaga övriga för låns erhållande erforderliga åtgärder, än även att själv eller genom utsedda delegerade handhava och övervaka byggnadsarbetets utförande.

Västerås den 5 december 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sitt sammanträde den 31 augusti 1939 beslöto stadsfullmäktige att å tomt inom kvarteret Gude i hörnet av Kopparbergsvägen och Norra Ringvägen låta uppföra en brandstationsbyggnad i huvudsaklig överensstämmelse med då framlagda ritningar samt att uppdraga åt brandstationskommittén att infordra entreprenadanbud å ifrågavarande byggnad. (Stfm. protokoll § 189).

Efter detta stadsfullmäktiges beslut har kommittén låtit verkställa de ändringar i byggnaden, som föranletts av den nya stadsplanen för området. Ävenså har kommittén vidtagit mindre ändringar i det för fullmäktige framlagda förslaget. Sedan fullständiga entreprenadhandlingar å såväl byggnaden som de sanitära och elektriska installationerna färdigställts, utlyste kommittén arbetet på entreprenad i slutet av sistlidne oktober månad.

De numera inkomna anbuden utvisa, att de sammanlagda kostnaderna för

N:o 160.
Ang. uppförande av ny brandstation.

uppförande av brandstationen kunna beräknas belöpa sig till 850.000 kronor, varvid räknats med de materialpriser och arbetarelöner, som nu äro gällande. Kommittén har funnit det ogörligt att under för handen varande omständigheter ens tillnärmelsevis kunna angiva de pris- och lönestegringar, varom anbudsgivarna gjort förbehåll, som kunna komma att följa av indexökningar, införande av omsättningsskatt, m. m. För den skull har kommittén beslutat anhålla om anslag endast för täckande av de nu beräkningsbara kostnaderna. I den mån inträffade förhållanden så skulle påfordra, vill kommittén sedermera äska anslag för täckande av de ökade kostnader, som på ovan angivna grunder kunna inträffa.

I nyss nämnda summa ingår cirka 40.000 kronor, som redan förbrukats dels för reparationer å den nuvarande brandstationen i enlighet med tidigare fastställt program och dels för utbetalning av arvoden föranledda av det sedan hösten 1932 pågående utredningsarbetet angående uppförande av ny brandstation. Omfånget av detta arbete framgår av kommitténs tidigare skrivelse i ärendet (Stfm. handlingar n:r 131 1939.) Jämväl ingår i de 850.000 kronorna medel för sådana oförutsedda utgifter, som normalt bruka förekomma, i all synnerhet vid byggen av ifrågavarande storleksordning.

Kommittén vill icke underlåta att här meddela, att i de infordrade anbuden givetvis icke ingår den lösa inredningen i logement och samlingsrum. För sådant ändamål lärer brandstyrelsen sedermera anhålla om nödigt anslag.

Kommittén har tagit under noggrann omprövning frågan om arbetet med uppförandet av brandstationsbyggnaden nu bör igångsättas. Kommittén har sig väl bekant de tämligen svåra förhållanden, under vilka stadens brandkår nu arbetar. Frågan var brännande redan då polis- och brandstationskommittén 1932 tillsattes. Det är uppenbart att frågan försvårats under loppet av åtta år, då ny materiel anskaffats, vartill utrymme icke finnes. Härtill kommer bristfälligheten i personalbostäderna och kårens arbetslokaler. Det synes kommittén skäligt att sagda förhållanden i möjligaste mån och snarast möjligt undanröjas.

Vidare har kommittén ansett det lämpligt, om ett kommunalt bygge nu kunde igångsättas med hänsyn till den alltmer stigande arbetslösheten. Enligt infordrade uppgifter beräknas ifrågavarande arbete kunna absorbera 40 arbetare vintertid och 70 arbetare sommartid. Då kommittén i anbudshandlingarna föreskrivit, att endast arbetare från Västerås få anställas vid bygget, skulle sålunda ett igångsättande av detta betyda en avsevärd lättnad i arbetslösheten framför allt bland byggnadsarbetarna, vilka nu i stor utsträckning sakna möjlighet till försörjning. Det bör anmärkas, att dessa arbetare redan under det gångna året haft svårigheter att erhålla arbete.

Då kommittén nu framlägger sitt anslagsäskande, vill kommittén understryka, att den gjort och ämnar göra allt för att hålla byggnadskostnaderna inom ramen av det nu begärda anslaget.

På grund av vad som sålunda anförts får polis- och brandstationskommittén hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för uppförande av en brandstationsbyggnad å angiven plats inom kvarteret Gude anslå 850.000 kronor;

N:o 160.
Ang. uppförande av ny brandstation.

att därvid taga i anspråk de 500.000 kronor, som avsatts för ändamålet;

att för täckande av återstående kostnader hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av ett lån å 350.000 kronor; samt

att utse det kommunala organ, som skall handhava utförandet av bygget.

Västerås den 3 december 1940.

För polis- och brandstationskommittén:

FRITZ EKLUND.

/*Sven Holmer.*

N:o 161.

Drätselkammarens skrivelse ang. anläggande av avloppsledning från statens kraftverk och gasverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och gasverksstyrelsen har i bifogade skrivelse hemställt om anslag med 24.000 kronor av lånemedel för anläggande av en avloppsledning från Statens Ångkraftverk och stadens gasverk till reningsverket. Efter behandling av ärendet får drätselkammaren anföra följande.

Enligt vad drätselkammaren erfarit är i ovannämnda kostnad även inräknat ett belopp om 6.800 kronor, utgörande kostnaden för en servisledning från huvudavloppet i gatan in över gasverkets område. Drätselkammaren anser, att denna servisledning icke bör bekostas av lånemedel utan i en eller annan form påföras gasverket som omkostnad. På grund härav får drätselkammaren, som i övrigt icke har något att erinra emot vatten- och gasverksstyrelsens förslag, tillstyrka anslag av lånemedel med 17.200 kronor, varvid förutsättes att styrelsen tager under övervägande och sedermera inkommer med förslag till täckning av resterande del av anslaget. Drätselkammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att för framdragande av avloppsledning från Statens ångkraftverk och stadens gasverk till reningsverket anslå 24.000 kronor att utgå av tillgängliga medel och slutligt täckas till ett belopp av 17.200 kronor av lånemedel och till återstående del på sätt stads-

N:o 161.
Ang. anläggande av avloppsledning från statens kraftverk och gasverket,

fullmäktige sedermera på framställning av vatten- och gasverksstyrelsen och drätselkammaren komma att besluta; samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån och vidtaga övriga för låns erhållande erforderliga åtgärder.

Västerås den 5 december 1940.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/Thjelvar Hedberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid Statens Ångkraftverk å Viksäng har under innevarande år uppförts en ny kontorsbyggnad. Enär avloppet från kraftverkets övriga byggnader för närvarande mynnar ut i Mälaren, har man inom kraftverket icke ansett det lämpligt att jämväl leda ut avloppet från nya byggnaden på nämnt sätt. I avbidan på avloppets anslutning till reningsverket, har avloppsfrågan för den nya byggnaden endast provisoriskt ordnats. Det är uppenbart, att det för kraftverket är av synnerlig vikt, att frågan snarast blir slutgiltigt löst. Jämväl avloppsledningarna från stadens gasverk mynna ut i Mälaren. För att undanröja de med sagda förhållanden följande sanitära olägenheterna, bör avloppsvätskan tillföras reningsverket. För detta ändamål erfordras nedläggande av en 18″ avloppsledning i gatan norr om sagda verk, för vilken ledning jämte en biledning kostnaderna äro beräknade till 31.000 kronor. Genom en fortsättning på denna ledning är det avsett att sedermera upptaga avloppsvätska från ovanför liggande områden.

Överenskommelse har träffats med Statens Ångkraftverk om erläggande av anslutningsavgift med 7.040 kronor. Det anslag, som sålunda erfordras för arbetets utförande, uppgår till i runt tal 24.000 kronor.

På grund av vad som anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta,

att för anläggande av en avloppsledning från Statens Ångkraftverk och stadens gasverk till reningsverket anvisa 24.000 kronor att utgå av lånemedel.

Västerås den 3 december 1940.

För vatten- och gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

/Sven Holmer.

Västerås 1940 Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri